Bundel van de Gemeenteraad van 30 oktober 2014

Agenda documenten

- agenda raad 30102014 (2)
- Besluitenlijst raadsvergadering 30 oktober 2014
- totaal PDF Ingekomen stukken

1 Agenda vaststellen en inventariseren

2 Notulen van de openbare raadsvergadering van 25 september 2014

- 20e vergadering, 25 september 2014, avond

3 Vragenuurtje/Actuele Moties

- mv2 entree XL opleiding ROC Midden NL
- mv 2 bijlage 2 kamerbrief-over-weigeren-jongeren-door-roc-s
- mv 2 bijlage 1 Brief MBO raad aan tweede kamer 6-10-2014 (1)
- M108 Actuele Motie Open de achterdeur
- M109 Actuele motie innoveren doen we samen!
- mv3 Unieke kans op zonnige toekomst in Utrecht
- mv4 beoordeling hulpbehoefte
- mv6 huisvesting van de centrale bibliotheek
- mv1 buurtteamorganisatie jeugd
- M110 Unieke kans zonne-energie op gemeentedaken_30102014_MS
- mv5 opvang ongedocumenteerden en sluiting van De Toevlucht

4 Op grond van artikel 25, derde lid van de Gemeentewet de geheimhouding bekrachtigen van een bijlage behorende bij agendapunt 14.

Tevens de geheimhouding te bekrachtigen van een geheime commissiebrief uit de portefeuille Leidsche Rijn van wethouder Geldof die op 7 oktober 2014 in uw postvakje in de leeskamer is gelegd.

Tevens de geheimhouding te bekrachtigen van een geheime commissiebrief uit de portefeuilles Vastgoed en Onderwijs van wethouders Jansen en Kreijkamp die op 15 oktober 2014 in uw postvakje in de leeskamer is gelegd.

5 Cameratoezicht

- Voorstel_1208
- Uitvoeringsplan Cameratoezicht
- Context bij rvs Cameratoezicht
- Bijlage+2+Evaluatie+cameratoezicht+Utrecht+2014
- Bijlage+1+Beleidskader+Cameratoezicht+2014+-+2018
- raadsbrief+cameratoezicht

6 Bestemmingsplan Westflank Zuid

- Voorstel_1757
- NL.IMRO.0344.BPWESTFLZUIDSTA-VA01
- Westflank Zuid, Stationsgebied_vastgesteld_1_Regels
- Vaststellingsrapport bestemmingsplan Westflank Zuid
- Het bestemmingsplan Westflank Zuid in PDF

rvs getekend besluit nr 72

7 Voordracht leden Commissie Welstand en Monumenten en wijziging Bouwverordening

Voorstel_1590

Concrete invulling commissiesamenstelling

Aanpassing Bouwverordening def

Toelichting bouwverordening hoofdstuk 9 def

Brief BW 15 oktober 2013 Welstand en de Toekomst

Actieplan bijlage brief beantwoording Cie SR okt 2013 met archering op wijzigingen in tekst

9 Vaststelling bestemmingsplan Van Esveldstraat, Zeeheldenbuurt/Hengeveldstraat e.o.

Voorstel_1636

link naar RO Publiceer

rvs getekend raadsbesluit nr 78

10 Diverse beheersverordeningen, partiële herziening

Voorstel_1390

Diverse beheersverordeningen, partiële herziening

rvs getekend raadsbesluit nr 79

11 Vaststelling bestemmingsplan Schermerhornstraat en omgeving deel I, Lauwerecht

Voorstel_1671

link naar RO Publiceer

vaststellingsrapport

rvs getekend raadsbesluit nr 80

12 Vaststelling Bestemmingsplan KPN Campus Fockema Andrealaan, Rubenslaan e.o.

Voorstel_1654

Vaststellingsrapport KPN Campus

link naar RO Publiceer

raadsbrief+nav+Cie+07102014+++docx

rvs getekend raadsbesluit nr 81

13 Vaststelling bestemmingsplan Mesos Overvecht

Voorstel_1661

Het bestemmingsplan (verbeelding)

Het bestemmingsplan

link naar RO Publiceer

Vaststellingsrapport

rvs getekend radsbesluit nr 82

14 Vaststellen DO Fietsbrug en kredietvrijgave

Voorstel_985

1. Definitief ontwerp samenvatting

1c. Definitief Ontwerp Openbare Ruimte

1a. Definitief Ontwerp Brug

1b. Definitief Ontwerp School

15 Wijziging Vrijstellingsverordening inrichtingen milieubeheer

Voorstel_1389

def nieuwe vrijstellingsverordening milieubeheer

rvs getekend raadsbesluit 84

16 Ontwerp Jaarrekening AVU 2013

Voorstel_1519

Ontwerp Jaarrekening AVU 2013

rvs getekend raadsbesluit nr 85

17 Verordening Jeugdhulp en WMO 2015

Voorstel_1780

20140908 Toelichting Verordening WMO 2015 Utrecht (weth. Jongerius)

Advies Cliëntenraad WMO

20140916 - Verordening Jeugdhulp Utrecht

20140916 - Toelichting Verordering Jeugdhulp Utrecht

Bijlage bij de context aanvullende informatie WMO Verordening 2015

Raadsbrief+toezegging+uit+de+commissie+van+15+oktober

20140825 Concept Verordening Wmo Utrecht 2015DEF4 (comMS)

CAK eigen bijdrage

rvs getekend raadsbesluit 86

18 Armoedebeleid en inzet Compensatiemiddelen Wtcg/CER

Voorstel_1784

Bijlage 1 Scenarios besparing 1 miljoen op armoede

20140904 Bijlage 2 Wtcg-CER

B11+raadsbrief+toezeggingen+armoederaadsvoorstel

19 Benoeming van twee leden voor de nieuwe Commissie Welstand en Monumenten tot 1 januari 2015.

20 Benoeming van 4 leden voor de nieuwe Commissie Welstand en Monumenten tot 1 juli 2015.

21 Benoeming van één lid voor de nieuwe Commissie Welstand en Monumenten tot 15 juli 2017.

22 Benoeming van een voorzitter voor de nieuwe Commissie Welstand en Monumenten tot 1 januari 2016.

23 Benoeming van een voorzitter voor de commissie Mens en Samenleving

24 Benoeming van een plaatsvervangend voorzitter voor de commissie Mens en Samenleving.

Raadsagenda

Gemeente Utrecht

De burgemeester van Utrecht roept de gemeenteraad bijeen op donderdag **30 oktober 2014 om 20.00 uur** in de Raadzaal van het Stadhuis, Korte Minrebroederstraat 2, ter behandeling van:

1. Agenda vaststellen en inventariatie.

2. Notulen van de openbare vergaderingen van 25 september 2014.

3. Vragenuurtje/Actuele motie(s).

4. Bekrachtiging geheimhouding
   Op grond van artikel 25, derde lid van de Gemeentewet de geheimhouding bekrachtigen van de bijlage behorende bij agendapunt 14.
   Tevens verzoek ik u de geheimhouding te bekrachtigen van:
   a. een geheime commissiebrief uit de portefeuille Leidsche Rijn van wethouder Geldof die op 7 oktober 2014 in uw postvakje in de leeskamer is gelegd en
   b. een geheime commissiebrief uit de portefeuilles Vastgoed en Onderwijs van wethouders Jansen en Kreijkamp die op 15 oktober 2014 in uw postvakje in de leeskamer is gelegd.

5.	Voorstel tot vaststelling van het beleidskader Cameratoezicht 2014-2018. (Jaargang 2014, nr. 71)	burgemeester	**B**
6.	Voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan Westflank Zuid. (Jaargang 2014, nr. 72)	weth. Everhardt	**A**
7.	Voorstel inzake voordracht leden commissie welstand en monumenten en wijziging Bouwverordening. (Jaargang 2014, nr. 73)	weth. Jansen	**B**
8.	Voortel inzake Kanbepaling (Welstandbeleid). (Jaargang 2014, nr. 74)	weth. Jansen	**B**
9.	Voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan Van Esveldstraat, Zeeheldenbuurt/Hengeveldstraat e.o. (Jaargang 2014, nr. 78)	weth. Jansen	**A**
10.	Voorstel tot vaststelling van diverse beheersverordeningen, partiële herziening. (Jaargang 2014, nr. 79)	weth. Jansen	**A**
11.	Voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan Schemerhornstraat, deel 1, Lauwerecht. (Jaargang 2014, nr. 80)	weth. Jansen	**A**
12.	Voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan KPN Campus Fockema Andreaelaan, Rubenslaan e.o. (Jaargang 2014, nr. 81)	weth. Jansen	**B**
13.	Voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan Mesos Overvecht. (Jaargang 2014, nr. 82)	weth. Jansen	**A**

Gemeente Utrecht

14.	Voorstel tot het beschikbaar stellen van een krediet voor het Definitieve Ontwerp van de fietsbrug over het Amsterdam Rijnkanaal. (Jaargang 2014, nr. 83)	weth. Van Hooijdonk	B
15.	Voorstel tot vaststelling van wijziging van de Vrijstellings-verordening inrichtingen milieubeheer. (Jaargang 2014, nr. 84)	weth. Van Hooijdonk	A
16.	Voorstel inzake Ontwerp Jaarrekening van de Gemeenschappelijke Regeling Afvalverwijdering Utrecht (AVU) 2013. (Jaargang 2014, nr. 85)	weth. Geldof	A
17.	Voorstel tot vaststelling van de Verordening Jeugdhulp en WMO 2015. (Jaargang 2014, nr. 86)	weth. Everhardt/weth. Jongerius	B
18.	Voorstel inzake Armoedebeleid en inzet Compensatiemiddelen Wtcg/CER. (Jaargang 2014, nr. 87)	weth. Everhardt	B

BENOEMINGEN

19. Benoeming van twee leden voor de nieuwe Commissie Welstand en Monumenten tot 1 januari 2015.

20. Benoeming van vier leden voor de nieuwe Commisise Welstand en Monumenten tot 1 juli 2015.

21. Benoeming van één lid voor de nieuwe Commissie Welstand en Monumenten tot 15 juli 2017.

22. Benoeming van een voorzitter voor de nieuwe Commissie Welstand en Monumenten tot 1 januari 2016.

23. Benoeming van een voorzitter voor de commissie Mens en Samenleving.

24. Benoeming van een plaatsvervangend voorzitter voor de commissie Mens en Samenleving.

Utrecht, 16 oktober 2014
De burgemeester voornoemd,
mr J.H.C. van Zanen

Gemeente Utrecht

Openbare besluitenlijst Gemeenteraad van 30 oktober 2014

1. Bestemmingsplan Westflank Zuid

Besluit

1 Naar aanleiding van de zienswijzen 2, 3 en 4 wijzigingen aan te brengen in het bestemmingsplan; conform het vaststellingsrapport.

Argumenten

1.1 Drie van de vier ingediende zienswijzen nt tegen het bestemmingsplan. Leiden tot aanpassingen.

2 Ambtshalve wijzigingen door te voeren in het bestemmingsplan conform het vaststellingsrapport;

Argumenten

2.1 Op de verbeelding en in de regels zijn enkele wijzigingen nodig met het oog op de meest doelmatige inpassing van de nieuwe ontwikkeling in de directe omgeving.

3 Een toevoeging van 1.000 m2 dienstverlening aan de programmatabel Stationsgebied door te voeren.

Argumenten

3.1 Naar aanleiding van de motie Levendige openbare ruimte rond Knoopkazerne (2008, M2) (gemeenteraad 10 januari 2008) is in de gemengde bestemming een mogelijkheid opgenomen publieksfuncties horeca (categorie D1 en D2) en dienstverlening op maaiveld toe te staan tot een maximaal brutovloeroppervlak van 1.000 m2. Conform de programmatabel van het Stationsgebied is 1.000 m2 dienstverlening niet meer beschikbaar.

4 Geen exploitatieplan vast te stellen;

Argumenten

Gemeente Utrecht

4.1 In artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is vastgelegd dat inzicht gegeven moet worden over de uitvoerbaarheid van het plan.

5 Het bestemmingsplan "Westflank Zuid, Stationsgebied" zoals vastgelegd in het digitale GML-bestand identificatienummer NL.IMRO.0344.BPWESTFLZUIDSTA-VA01, met ondergrond NL.IMRO.0344.BPWESTFLZUIDSTA-VA01.dgn . gewijzigd vast te stellen.

Argumenten

5.1 Het plan is zorgvuldig voorbereid;

2. Voordracht leden Commissie Welstand en Monumenten

Besluit

1 De leden Els Bet (stedenbouwkundige) en Ton van Rooijen (burgerlid) tot 1 januari 2015 te benoemen voor de nieuwe Commissie Welstand en Monumenten. De leden Marc Reniers (architect), Paul Diederen (architect), Max Cramer (architectuurhistoricus), Jan Kamphuis (bouwhistoricus) te benoemen tot 1 juli 2015 en Nicolet Eerens (burgerlid) tot 15 juni 2017.

Argumenten

1.1 Voor de nieuwe Commissie Welstand en Monumenten is een evenwichtige samenstelling vereist.

1.2 Een getrapt benoemingstraject is nodig in verband met consistentie.

1.3 Benoeming van zittende leden is voor de overgangsperiode wenselijk.

Kanttekeningen

1.1 Er is sprake van een relatief lange overgangsperiode met nieuwe benoemingen.

2 Voorzitter Tom Frantzen tot 1 januari 2016 te benoemen voor de nieuwe Commissie Welstand en Monumenten.

Argumenten

2.1 Het verlengen van het voorzitterschap is wenselijk vanwege de samenvoeging.

Gemeente Utrecht

3. Vaststelling bestemmingsplan Van Esveldstraat, Zeeheldenbuurt/Hengeveldstraat e.o.

Besluit

1 de zienswijzen tegen het (ontwerp)bestemmingsplan conform het vaststellingsrapport ongegrond te verklaren en het rapport tot integraal onderdeel van het vaststellingsbesluit te verklaren.

Argumenten

1.1 De zienswijzen geven geen aanleiding tot wijzigingen

2 Het bestemmingsplan Van Esveldstraat, Zeeheldenbuurt/Hengeveldstraat e.o., zoals vastgelegd in het GML-bestand (NL.IMRO.0344.BPVESVELDSTRZEEHEN-VA01) ongewijzigd vast te stellen.

Argumenten

2.1 Er is sprake van goede ruimtelijke ordening

3 Geen exploitatieplan vast te stellen.

Argumenten

3.1 Gemeentelijke kostenverhaal is geregeld

4. Diverse beheersverordeningen, partiële herziening

Besluit

1 de beheersverordening "Diverse beheersverordeningen, partiële herziening" vast te stellen. Via deze partiële herziening worden alsnog bepalingen toegevoegd aan de beheersverordeningen m.b.t. 'bouwwerken geen gebouwen zijnde'.

Argumenten

1.1 De partiële herziening bevat een verbetering van de vastgestelde beheersverordeningen

5. Vaststelling bestemmingsplan Schermerhornstraat en omgeving deel I, Lauwerecht

Gemeente Utrecht

Besluit

1 de zienswijzen tegen het (ontwerp)bestemmingsplan conform het vaststellingsrapport ongegrond te verklaren en het rapport tot integraal onderdeel van het vaststellingsbesluit te verklaren.

Argumenten

1.1 De zienswijzen geven geen aanleiding tot wijzigingen.

2 Het bestemmingsplan Schermerhornstraat en omgeving deel I, Lauwerecht.' zoals vastgelegd in het GML-bestand NL.IMRO.0344.BPSCHERMHORNEO-VA01 ongewijzigd vast te stellen.

Argumenten

2.1 Er is sprake van goede ruimtelijke ordening.

3 Het beeldregieplan vast te stellen.

Argumenten

3.1 Het beeldregieplan geeft de toetsingskaders voor welstand

4 Geen exploitatieplan vast te stellen

Argumenten

4.1 Het gemeentelijk kostenverhaal is geregeld.

6. Vaststelling Bestemmingsplan KPN Campus Fockema Andrealaan, Rubenslaan e.o.

Besluit

1 De zienswijzen tegen het (ontwerp)bestemmingsplan conform het vaststellingsrapport deels gegrond en deels ongegrond te verklaren en het rapport tot integraal onderdeel van het vaststellingsbesluit te verklaren.

Gemeente Utrecht

Argumenten

1.1 In het vaststellingsrapport is gemotiveerd ingegaan op de ingediende zienswijzen.

2 Geen exploitatieplan vast te stellen.

Argumenten

2.1 Het gemeentelijke kostenverhaal is geregeld.

3 Het bestemmingsplan KPN Campus Fockema Andreaelaan, Rubenslaan e.o. dat is vastgelegd in het bestand NL.IMRO.0344.BPKPNFOKKEMAANDREA-VA01.gml gewijzigd vast te stellen met inachtneming van het vaststellingsrapport.

Argumenten

3.1 Er is sprake van goede ruimtelijke ordening.

7. Vaststelling bestemmingsplan Mesos Overvecht

Besluit

1 De zienswijze tegen het (ontwerp)bestemmingsplan conform het vaststellingsrapport ongegrond te verklaren en het rapport tot integraal onderdeel van het vaststellingsbesluit te verklaren.

Argumenten

1.1 De zienswijze geeft geen aanleiding tot wijzigingen.

2 Het bestemmingsplan Mesos, Overvecht, zoals vastgelegd in het GML-bestand (NL.IMRO.0344.BPMESOSOVERVECHT-VA01) ongewijzigd vast te stellen.

Argumenten

2.1 Er is sprake van goede ruimtelijke ordening.

3 Geen exploitatieplan vast te stellen.

Argumenten

3.1 Het gemeentelijke kostenverhaal is geregeld.

8. Wijziging Vrijstellingsverordening inrichtingen milieubeheer

Besluit

1 vast te stellen bijgaande Vrijstellingsverordening inrichtingen milieubeheer en de daarbij behorende toelichting en gelijktijdig in te trekken de vrijstellingsverordening inrichtingen milieubeheer van 26 juni 2008.

Argumenten

1.1 Het aanpassen van de Vrijstellingsverordening is noodzakelijk om de door de sportverenigingen gewenste verruiming van het aantal ontheffingen van zowel geluids-als verlichtingseisen mogelijk te maken.

Kanttekeningen

1.1 Verruiming van de ontheffingsmogelijkheden vergroot de kans op overlast voor omwonenden en klachten hierover.

2 het college opdracht te geven de nieuwe regeling één jaar na inwerkingtreding te evalueren op gebruik en bijkomende gevolgen van de regeling en de raad hierover te informeren.

Argumenten

2.1 Evaluatie van de uitwerking van de nieuwe regeling is nodig om bij negatieve ontwikkelingen tijdig te kunnen bijsturen.

3 De gewijzigde verordening te publiceren op www.officiëlebekendmakingen.nl

9. Ontwerp Jaarrekening AVU 2013

Besluit

1 in te stemmen met de ontwerp-jaarrekening 2013 van de gemeenschappelijke regeling

Gemeente Utrecht

Afval Verwerking Utrecht (AVU)

Argumenten

1.1 De ontwerp-jaarrekening 2013 is correct

17. Verordening Jeugdhulp en WMO 2015

Besluit

1 De verordening WMO 2013 per 1 januari 2015 in te trekken

Argumenten

1.1 De huidige verordening WMO 2013 dient cf. de WMO 2015 vervangen te worden door de verordening WMO 2015 per 1 januari 2015.

2 De verordening WMO 2015 vast te stellen

Argumenten

2.1 De WMO 2015 verplicht gemeenten tot het vaststellen van een verordening WMO 2015 vóór 1 november 2014 die ingaat op 1 januari 2015. Hiermee geeft de raad invulling aan haar kaderstellende bevoegdheid.

3 De verordening Jeugdhulp vast te stellen

Argumenten

3.1 De Jeugdwet verplicht gemeenten tot het vaststellen van een verordening Jeugdhulp vóór 1 november 2014 die ingaat op 1 januari 2015. Hiermee geeft de raad invulling aan haar kaderstellende bevoegdheid.

Aangenomen Amendement A48:
Besluit:
De tekst te wijzigen van artikel 2.3.7 Aanvullende bepalingen woonvoorzieningen lid 8. Te wijzigen in:
Het college verstrekt geen woonvoorzieningen als de cliënt woont in of verhuist naar een hotel, pension, trekkerswoonwagen, vakantiewoning, tweede woning of een intramurale setting.

Gemeente Utrecht

Aangenomen Amendement A51:

Besluit:
In de begripsbepaling bij de verordening Jeugdzorg op te nemen:
Familiegroepsplan: hulpverleningsplan of plan van aanpak opgesteld door ouders, samen met bloedverwanten, aanverwanten of anderen die tot de sociale omgeving van de jeugdige behoren;

Op te nemen bij de artikelen:
Bij artikel 4, lid 3 lid c toevoegen:
Waarbij de medewerker van het buurtteam de jeugdige en zijn ouders stimuleert om een familiegroepsplan op te stellen.

Bij artikel 4 lid 4 toe te voegen:
Indien aanwezig is het familiegroepsplan hiervan onderdeel.

Gemeente Utrecht

DEFINITIEVE LIJST VAN INGEKOMEN STUKKEN
(raadsvergadering van 30 oktober 2014)

1. Een ingekomen afschrift d.d. 24 september 2014 van de Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak te Den Haag,over het Bestemmingsplan Leidsche Rijn Centrum Noord (14.047924).

   Voorgesteld wordt deze brief in handen te stellen van burgemeester en wethouders, ter afdoening.

2. Een ingekomen afschrift d.d. 1 oktober 2014 van de Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak te Den Haag,over het Bestemmingsplan Van Sijpesteijnkade, Westflank Noord-HOV en samenhangende besluiten (14.048362).

   Voorgesteld wordt deze brief in handen te stellen van burgemeester en wethouders, ter afdoening.

3. Een ingekomen afschrift d.d. 1 oktober 2014 van de Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak te Den Haag,over het Bestemmingsplan Nieuw Hoog Catharijne met omgevingsvergunning (14.048363).

   Voorgesteld wordt deze brief in handen te stellen van burgemeester en wethouders, ter afdoening.

4. Een ingekomen brief d.d. 6 oktober 2014, van de VCOC, alhier, over de integrale centrumvisie en stadsbrede visie (14.048746).

   Voorgesteld wordt deze brief in handen te stellen van burgemeester en wethouders, ter afdoening.

5. Een ingekomen brief d.d. 2 oktober 2014, van G.G.L., alhier, over over wijkbericht Utrecht-Oost september 2014 (14.048175).

   Voorgesteld wordt deze brief in handen te stellen van burgemeester en wethouders, ter afdoening.

6. Een ingekomen brief, d.d. 13 oktober 2014 van S.T., alhier over de leefbaarheid Hooft Graaflandstraat (Hoograven) (14.052454).

   Voorgesteld wordt deze brief in handen te stellen van burgemeester en wethouders, ter afdoening.

7. Een ingekomen brief d.d. 13 oktober 2014, van M.v.d.B, ahier, over de toegankelijkheid minder validen Domunder (14.049302).

   Voorgesteld wordt deze brief in handen te stellen van burgemeester en wethouders, ter afdoening en **ter informatie aan de commissie.**

8. Een ingekomen brief d.d. 15 oktober 2014, van de Nationale Ombudsman, te Den Haag, over handvatten klachtenbehandeling decentralisatie (14.049199).

   Voorgesteld wordt deze brief in handen te stellen van burgemeester en wethouders, ter afdoening.

9. Een ingekomen afschrift d.d.15 oktober 2014 van de Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak te Den Haag,over het Bestemmingsplan Smakkelaarsveld, ‘Binnenstad’(14.049301).

   Voorgesteld wordt deze brief in handen te stellen van burgemeester en wethouders, ter afdoening.

10. Een ingekomen afschrift d.d.15 oktober 2014 van de Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak te Den Haag,over het Bestemmingsplan Actualisering diverse gebieden (14.049300).

    Voorgesteld wordt deze brief in handen te stellen van burgemeester en wethouders, ter afdoening.

11. Een ingekomen brief d.d. 8 oktober 2014, van Deloitte, alhier over de Boardletter 2014 (14.000253)

    Al digitaal voor advies voorgelegd aan de Subcommissie en door Subcommissie met een reactie voorgelegd aan de beide raadscommissies’.

Raad van State

Afdeling bestuursrechtspraak

Raad van de gemeente Utrecht
Postbus 16200
3500 CE UTRECHT

RAAD

14.047924

Datum	Ons nummer	Uw kenmerk
24 september 2014	201403065/1/R6	

Onderwerp
Utrecht
Bp. Leidsche Rijn Centrum Noord

Behandelend ambtenaar
[redacted]
070-4264845

In de bovenvermelde zaak is uitspraak gedaan. De procedure is daarmee beëindigd. Een eensluidend afschrift van deze uitspraak treft u hierbij aan.

Hoogachtend,

de griffier

Deze brief is geautomatiseerd aangemaakt en is daarom niet ondertekend.

2616720(CA0)

Raad van State

201403065/1/R6.
Datum uitspraak: 24 september 2014

AFDELING
BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak in het geding tussen:

[redacted]vestigd te Utrecht,
appellante,

en

de raad van de gemeente Utrecht,
verweerder.

[redacted]

Procesverloop

Bij besluit van 30 januari 2014 heeft de raad het bestemmingsplan "Leidsche Rijn Centrum Noord" vastgesteld.

Tegen dit besluit heeft [redacted] beroep ingesteld.

De raad heeft een verweerschrift ingediend.

De zaak is door een meervoudige kamer van de Afdeling verwezen naar een enkelvoudige.

De Afdeling heeft de zaak ter zitting behandeld op 14 juli 2014, waar [redacted] vertegenwoordigd door [redacted] en de raad, vertegenwoordigd door [redacted] werkzaam bij de gemeente, zijn verschenen.

Overwegingen

Toetsingskader

1. Bij de vaststelling van een bestemmingsplan heeft de raad beleidsvrijheid om bestemmingen aan te wijzen en regels te geven die de raad uit een oogpunt van een goede ruimtelijke ordening nodig acht. De Afdeling toetst deze beslissing terughoudend. Dit betekent dat de Afdeling aan de hand van de beroepsgronden beoordeelt of aanleiding bestaat voor het oordeel dat de raad zich niet in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat het plan strekt ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening. Voorts beoordeelt de Afdeling aan de hand van de beroepsgronden of het bestreden besluit anderszins is voorbereid of genomen in strijd met het recht.

Intrekking

2. [redacted] heeft ter zitting de beroepsgrond ingetrokken dat geen behoefte bestaat aan de voorziene woningbouw.

Het plan

3. Het plan voorziet in een actualisering van het juridisch-planologisch kader voor het gebied Leidsche Rijn Centrum Noord. Het plan maakt de bouw van onder meer woningen en kantoren mogelijk.

4. Aan de gronden in het plangebied is de bestemming "Gemengd" toegekend. Van de drie plandelen met de bestemming "Gemengd" is het meest oostelijk gelegen plandeel en het plandeel dat tussen de overige twee plandelen ligt (hierna: het middelste plandeel), grotendeels voorzien van de aanduiding "geluidzone – industrie". Het oostelijk gelegen plandeel is voor een deel tevens voorzien van de aanduiding "specifieke bouwaanduiding - geluidwerende voorziening1" en het middelste plandeel is voor een groot

gedeelte nog voorzien van de aanduiding "wonen".

Ingevolge artikel 3, lid 3.1, van de planregels zijn de voor "Gemengd" aangewezen gronden bestemd voor:
a. kantoren;
b. hotel/congresruimte;
c. leisure;
d. horeca in categorie B, C en D zoals omschreven in Bijlage 2 Lijst van Horeca-activiteiten;
e. detailhandel;
f. dienstverlening;
g. ter plaatse van de specifieke aanduiding "wonen" tevens voor wonen;
h. evenementen;
i. (ondergrondse) parkeervoorzieningen;
j. (ondergrondse) laad- en losvoorzieningen;
k. kunstobjecten;
l. geluidwerende voorzieningen;
m. ter plaatse van de aanduiding "specifieke bouwaanduiding - geluidwerende voorziening1" in elk geval voor een aaneengesloten geluidwerende voorziening, al dan niet geïntegreerd in de bebouwing;
n. de bij de bestemming behorende verkeersvoorzieningen, kunstwerken, waaronder duikers, bruggen en faunapassages, groenvoorzieningen, nutsvoorzieningen, water en kruisingen met water, tuinen, erven en terreinen.

Ingevolge artikel 9, lid 9.1, onder a, ligt ter plaatse van de aanduiding "geluidzone – industrie" de rond het industrieterrein Lage Weide gelegen zone als bedoeld in artikel 41 (lees: 40) van de Wet geluidhinder (hierna: Wgh), buiten welke zone de geluidsbelasting vanwege het industrieterrein de waarde van 50 dB(A) niet te boven mag gaan.

Gemeentelijk beleid

5. [redacted] betoogt dat het gemeentelijk beleid is om woningbouw in een geluidzone niet toe te staan. Zij wijst er in dat verband op dat de gemeente in het bestemmingsplan "Leidsche Rijn Centrum Kern en Zuid", vastgesteld door de raad op 7 juni 2012, woningbouw binnen een geluidzone niet toestaat, omdat daardoor bedrijven zouden worden beperkt in hun bedrijfsvoering. Zij betoogt dat niet valt in te zien waarom zich bij het voorliggende plan een andere situatie voordoet.

5.1. De raad stelt zich op het standpunt dat geen gemeentelijk beleid bestaat waarin staat dat geen nieuwe geluidsgevoelige bestemmingen binnen de geluidzone van industrieterreinen mogen worden gerealiseerd. Per plan wordt een afzonderlijke afweging gemaakt. De raad wijst erop dat het bestemmingsplan "Leidsche Rijn Centrum Kern en Zuid" en het voorliggende plan betrekking hebben op twee afzonderlijke plangebieden en verschillend van aard zijn.

5.2. De raad heeft zich terecht op het standpunt gesteld dat de keuze om in het bestemmingsplan "Leidsche Rijn Centrum Kern en Zuid" geen woningen binnen een geluidzone te realiseren, niet maakt dat in het

voorliggende plan er niet voor kan worden gekozen een andere keuze te maken. De Afdeling betrekt hierbij het feit dat het om twee afzonderlijke plangebieden gaat en de toelichting van de raad dat in het plangebied bij het bestemmingsplan "Leidsche Rijn Centrum Kern en Zuid" een nieuwe stationsplein en het stationsgebouw zijn voorzien en ter plaatse geen woningen waren beoogd. Het betoog faalt.

Aantal woningen

6. [redacted]ert aan dat in het plan niet is gegarandeerd dat maximaal 535 woningen worden voorzien, nu dit aantal niet in het plan wordt genoemd. Zij vreest dat meer woningen zullen worden gebouwd.

6.1. De raad stelt zich op het standpunt dat in de planregeling voor de functie wonen een maximumbrutovloeroppervlakte geldt. Het aantal van 535 woningen is aan die oppervlakte gerelateerd, aldus de raad.

6.2. Ingevolge artikel 3, lid 3.5.3, van de planregels is binnen de bestemming "Gemengd" de functie wonen toegestaan tot een maximumbrutovloeroppervlakte van 24.000 m².

6.3. Bij besluit van 1 november 2013 heeft het college hogere waarden voor de ten hoogste toelaatbare geluidbelasting ingevolge onder meer artikel 59 van de Wgh vastgesteld ten behoeve van het bestemmingsplan "Leidsche Rijn Centrum Noord" (hierna: het besluit hogere waarden). In het besluit hogere waarden staat dat de realisering van maximaal 535 woningen wordt beoogd en in de plantoelichting staat dat het gaat om studentenwoningen, hetgeen de raad ter zitting heeft bevestigd. In de planregeling is geen maximumaantal woningen opgenomen. Voor de functie wonen geldt wel een maximumbrutovloeroppervlakte, zodat de mogelijkheden om woningen te bouwen begrensd zijn. Gelet op de maximumbrutovloeroppervlakte van 24.000 m² in het plan heeft de raad zich in redelijkheid op het standpunt kunnen stellen dat 535 (studenten)woningen het maximumaantal betreft. De Afdeling neemt hierbij in aanmerking dat wordt uitgegaan van maximaal 45 m² per woning, waarbij nog een aftrek van die oppervlakte per woning plaatsvindt ten behoeve van gemeenschappelijke ruimtes. Nu ILW voorts geen redenen heeft aangevoerd waarom het maximumaantal woningen in het plan moet worden gegarandeerd, ziet de Afdeling geen aanleiding voor het oordeel dat het plan in zoverre rechtsonzeker is. Het betoog faalt.

Artikel 12 van de planregels

7. [redacted]betoogt dat artikel 12 van de planregels rechtsonzeker is en het plan daardoor onvoldoende bescherming biedt voor de bedrijfsvoering van de bedrijven op het industrieterrein "Lage Weide". In dat verband voert zij aan dat in artikel 12 had moeten worden opgenomen dat het gaat om het besluit hogere waarden van 1 november 2013 en daarnaast hadden de voorwaarden die aan het laatstgenoemde besluit zijn verbonden in die bepaling moeten worden vermeld.

7.1. Ingevolge artikel 12 van de planregels wordt een omgevingsvergunning bouwen, voor het bouwen van een geluidgevoelige bestemming, slechts verleend indien vaststaat dat op de gevel(s) van het gebouw de geluidsbelasting de voorkeursgrenswaarde ingevolge de Wgh of de ten hoogst toelaatbare geluidsbelasting (hogere waarde) ingevolge het besluit hogere waarden, met inachtneming van de in dit besluit hogere waarden gestelde voorwaarde(n), niet overschrijdt.

7.2. In het besluit hogere waarden staat dat daaraan voor nieuwe woningen de volgende voorwaarden worden verbonden:
- geluidsluwe gevel
De woning heeft ten minste één gevel met een geluidsniveau niet hoger dan de voorkeursgrenswaarde voor elk van de te onderscheiden geluidsbronnen;
- woningindeling
De woning bevat voldoende verblijfsruimte(n) aan de zijde van de geluidsluwe gevel. Dit geldt voor ten minste 30% van het aantal verblijfsruimten of 30% van de oppervlakte van het verblijfsgebied;
- buitenruimte
Indien de woning beschikt over een buitenruimte, dan is deze gelegen aan een gevel waar de geluidsbelasting niet meer dan 5 dB hoger is dan de geluidsluwe gevel. Deze eis geldt voor maximaal één buitenruimte per woning;
- Bij de verdere invulling/uitwerking van het ruimtelijk plan dient bij de beoordeling of wordt voldaan aan de gestelde hogere waarden en de bijbehorende voorwaarden uitgegaan te worden van de brongegevens zoals gehanteerd bij de besluitvorming van het primaire plan.

7.3. In hetgeen [redacted] heeft aangevoerd over artikel 12 van de planregels ziet de Afdeling geen aanleiding voor het oordeel dat die bepaling rechtsonzeker is. Ten behoeve van het plan heeft het college één besluit tot vaststelling van hogere waarden genomen, zodat geen verwarring kan bestaan welk besluit hogere waarden wordt bedoeld. Gelet hierop hoeven de voorwaarden uit het besluit hogere waarden ook niet in artikel 12 van de planregels te worden opgenomen. Ten aanzien van het betoog van ILW ter zitting dat die verwarring wel kan ontstaan indien het college een nieuw besluit hogere waarden neemt, overweegt de Afdeling dat dat nieuwe besluit dan dateert van na de datum van de vaststelling van het plan en derhalve duidelijk is dat in het plan niet op dat nieuwe besluit hogere waarden wordt gedoeld. Het betoog faalt.

Geluidwerende voorziening

8. [redacted] betwist de behoefte aan kantoren gelet op de uitkomsten uit het rapport "Utrechtse provinciale kantorenmarkt in balans: naar een kantorenstrategie" van Stec Groep B.V. uit 2012 (hierna: het rapport van Stec). Als gevolg hiervan zal de geluidwerende voorziening, die wordt geïntegreerd in de kantoorbebouwing en die noodzakelijk is om aan het hogere waardenbesluit te kunnen voldoen, volgens ILW niet worden gerealiseerd. ILW voert kort gezegd aan dat uit het rapport van Stec volgt dat er meer plancapaciteit is voor kantoren dan er behoefte aan bestaat en dat als gevolg van de ontwikkeling Leidsche Rijn Centrum, Papendorp zal

verpauperen [redacted] geeft aan dat uit verschillende krantenartikelen volgt dat het college van gedeputeerde staten van de provincie Utrecht de leegstand wil terugdringen en een aantal nieuwbouwplannen zal schrappen.

8.1. De raad stelt zich op het standpunt dat het betoog van [redacted] berust op een verkeerde lezing van het onderzoek van Stec en dat er wel degelijk behoefte bestaat aan de voorziene kantoorruimte. De stelling dat Papendorp zal verpauperen als gevolg van het plan lijkt de raad niet waarschijnlijk, omdat volgens hem naar beide locaties vraag bestaat.

8.2. Ingevolge artikel 3, lid 3.5.3, van de planregels is binnen de bestemming "Gemengd" de functie kantoren toegestaan tot een maximumbrutovloeroppervlakte van 86.000 m².

8.3. In het rapport van Stec is onderzoek verricht naar de kantorenmarkt in de provincie Utrecht. In het rapport worden per kantoorregio adviezen gegeven.

In het rapport staat dat voor de regio gemeente Utrecht plannen bestaan voor ongeveer 470.000 m² brutovloeroppervlakte (hierna: bvo) kantoorruimte langs de A2. Het gaat om een snelweglocatie, te weten Papendorp, en OV-knooppuntlocaties met directe ligging langs de snelweg, te weten Breukelerwaard en Leidsche Rijn Centrum. In totaal bestaat voor beide locatietypen in de regio gemeente Utrecht langs de A2 naar schatting een behoefte van ongeveer 300.000 m² bvo. Nagenoeg alle planontwikkeling is voorzien langs de A2. Afgezien van Papendorp, dat ook deels langs de A12 ligt, is er langs de A12 weinig tot geen plantontwikkeling voor kantoren. Voor de locatie langs de A2 geldt dat er fors meer plancapaciteit is dan er behoefte bestaat. Dit vraagt om keuzes tussen plannen en het schrappen van meters.

Op de snelweglocatie Breukelerwaard is ruimte voor ontwikkeling van in totaal 16.800 m² bvo kantoorruimte op twee kavels nabij de afrit van de A2. Deze twee kavels hebben gezamenlijk een extra plancapaciteit van 20.000 m². Op basis van het aandeel van Stichtse Vecht in de totale kantorenvoorraad in de regio gemeente Utrecht, wordt in het rapport van Stec geadviseerd om alleen te kiezen voor ontwikkeling van de oorspronkelijke plancapaciteit van 16.800 m² bvo op deze locatie.

Doordat naast Papendorp nu ook de locatie Leidsche Rijn Centrum wordt ontwikkeld als gevolg van de komst van Cap Gemini, beschikt de regio gemeente Utrecht over twee locaties met een enigszins vergelijkbaar profiel. Beide locaties liggen langs de A2 en zijn geschikt voor middelgrote kantoorgebruikers. Het voordeel van Leidsche Rijn Centrum is dat deze locatie een betere OV-bereikbaarheid krijgt en straks beschikt over meer voorzieningen. De locatie is daardoor multifunctioneel en levendig. Daar staat tegenover dat op Papendorp al veel bestaande gebruikers gevestigd zijn en deze locatie daardoor meer massa heeft. Door de ontwikkeling van Leidsche Rijn Centrum heeft Papendorp nu forse concurrentie, hetgeen geen wenselijke situatie is. Het risico dat Papendorp versneld verpaupert is aanwezig. Het realiseren en versterken van Papendorp heeft daarom eerste prioriteit.

Voor Leidsche Rijn Centrum staat in eerste instantie bijna

100.000 m² bvo in de planning. Deze ontwikkeling past wat betreft het aantal vierkante meters net binnen de totale nieuwbouwbehoefte langs de A2 in Utrecht tot 2030. Voor de overige 140.000 m² bvo die op deze locatie in de pijplijn zit, is tot 2030 onvoldoende behoefte. Op Leidsche Rijn Centrum kan worden ingezet op een kantoormilieu met een verstedelijkte uitstraling. Dat betekent meer geschakelde gebouwen, grotere dichtheden en een mix van functies. Door te kiezen voor een dergelijk profiel, is de locatie voldoende onderscheidend van Papendorp. Op deze manier kan de concurrentie tussen beide locaties enigszins worden vermeden en kan Utrecht beter inzetten op de ontwikkeling van onderscheidende milieus.

8.4. De Afdeling overweegt dat de door [redacted]enoemde conclusie uit het rapport van Stec dat er meer plancapaciteit is voor kantoren dan er behoefte aan bestaat, een algemene conclusie is in het rapport die ziet op de regio gemeente Utrecht en niet op de behoefte aan kantoorfuncties langs de A2 in dat deel van de regio gemeente Utrecht waar Leidsche Rijn Centrum ligt.

Ten aanzien van de andere twee conclusies overweegt de Afdeling het volgende. Weliswaar volgt uit het rapport van Stec dat de ontwikkeling van Papendorp prioriteit heeft boven de ontwikkeling van Leidsche Rijn Centrum vanwege de concurrentie, maar tevens wordt gesteld dat die concurrentie onder voorwaarden in bepaalde mate kan worden vermeden.

De raad heeft ter zitting toegelicht dat het plan met maximaal 86.000 m² aan kantoorruimte in Leidsche Rijn Centrum Noord in een behoefte voorziet. In dat verband heeft de raad gesteld dat zowel de locatie waar het plangebied ligt als de locatie Papendorp vanwege hun ligging gewilde locaties zijn voor kantoren, hetgeen ook uit het rapport van Stec volgt. Het is volgens de raad niet waarschijnlijk dat Papendorp zal verpauperen, omdat Leidsche Rijn Centrum Noord als OV-knooppuntlocatie voldoende onderscheidend is van Papendorp als snelweglocatie. De Afdeling ziet geen aanleiding dit standpunt van de raad voor onjuist te houden en neemt hierbij in aanmerking dat het plan ook in een woonfunctie voorziet. Voorts heeft de raad ter zitting onweersproken gesteld dat op de locatie Leidsche Rijn Centrum Noord, anders dan in andere delen van de stad, slechts in zeer beperkte mate sprake is van leegstand, zodat ook daarin geen reden is gelegen om ter plaatse geen nieuwbouw te realiseren.

De krantenberichten waar[redacted]p wijst waaruit kort gezegd volgt dat het college van gedeputeerde staten de leegstand wil terugdringen en een aantal nieuwbouwplannen zal schrappen, zijn van dusdanig algemene strekking dat de raad zich terecht op het standpunt heeft gesteld dat daaruit geen conclusies kunnen worden getrokken voor het voorliggende plan.

Gelet op het voorgaande heeft de raad zich in redelijkheid op het standpunt kunnen stellen dat de in het plan voorziene kantoorbebouwing in een behoefte voorziet. Het betoog faalt. Gelet hierop behoeft het standpunt van de raad dat artikel 8:69a van de Algemene wet bestuursrecht aan de bespreking van deze beroepsgrond in de weg staat, geen bespreking.

9. Voor zover[redacted]betoogt dat in de planregels ten onrechte geen minimumhoogte is opgenomen voor geluidwerende voorziening, overweegt de Afdeling dat dat betoog feitelijk grondslag mist. Ingevolge artikel 3, lid 3.2.1, onder b, van de planregels mag de bouwhoogte van geluidwerende

voorzieningen, al dan niet geïntegreerd in de bebouwing, als bedoeld in lid 3.1, aanhef en onder m, niet minder bedragen dan 20 m. Het betoog faalt.

10. [redacted] voert aan dat het plan onaanvaardbare gevolgen heeft voor de milieuruimte van de bedrijven op industrieterrein "Lage Weide". In dat verband betoogt zij dat onzeker is of de noodzakelijke geluidwerende voorziening wordt gerealiseerd en ook onzeker is dat dat gebeurt voordat de woningen worden gerealiseerd.

10.1. De raad stelt zich op het standpunt dat het plan geen gevolgen heeft voor de milieuruimte voor de bedrijven op het industrieterrein "Lage Weide". De raad licht voorts toe dat de geluidwerende voorziening in het plan een lengte heeft van ongeveer 300 m en geïntegreerd wordt in kantoorbebouwing. De raad wijst erop dat de grond ter plaatse in eigendom is van de gemeente en het derhalve in eigen hand heeft dat die voorziening zal worden gerealiseerd. Verder volgt uit het rapport "Akoestisch onderzoek Leidsche Rijn Centrum Noord" van Afdeling Expertise Milieu van de gemeente Utrecht, van 5 november 2012 (hierna: het akoestisch onderzoek) dat de bedrijven op het industrieterrein, ook met de voorziene woningen, als gevolg van de geluidwerende voorziening nog ruimte hebben om in beperkte mate uit te breiden.

10.2. Het meest oostelijk gelegen plandeel met de bestemming "Gemengd" is, aan de zijde die nabij de A2 ligt, gedeeltelijk voorzien van de aanduiding "specifieke bouwaanduiding - geluidwerende voorziening1".

Ingevolge artikel 3, lid 3.1, aanhef en onder m, van de planregels zijn de voor "Gemengd" aangewezen gronden ter plaatse van de aanduiding "specifieke bouwaanduiding - geluidwerende voorziening1" in elk geval bestemd voor een aaneengesloten geluidwerende voorziening, al dan niet geïntegreerd in de bebouwing.

10.3. In het besluit hogere waarden staat dat de A2 is voorzien van afschermende bebouwing met geluidsongevoelige functies.

10.4. In het akoestisch onderzoek is het rekenmodel voor het geluid afkomstig van het gezoneerde industrieterrein "Lage Weide" weergegeven. In de actuele situatie bedraagt de geluidsbelasting op de zonegrens van 48,4 dB(A). De maximale geluidsbelasting van 50 dB(A) op de zonegrens wordt dus nog niet gehaald. Bij de berekening van de geluidbelasting op de gevels van de nieuwe woningen is daarom een toeslag van 1,6 dB toegepast. Uit het rekenmodel volgt verder dat wanneer de in het plan voorziene bebouwing is gerealiseerd de hoogst berekende geluidbelasting 54 dB(A) bedraagt. Deze waarde komt voor op een gevel in de hoogbouw die vanwege het geluid van de A2 als doof dient te worden uitgevoerd. De hoogste geluidbelasting op een niet-dove gevel bedraagt 53 dB(A), aldus het akoestisch onderzoek.

10.5. De Afdeling overweegt dat met de geluidwerende voorziening is beoogd dat bedrijven op het industrieterrein "Lage Weide", ondanks dat er woningen binnen de geluidzone van het industrieterrein zullen worden

gebouwd, hun huidige bedrijfsvoering kunnen voortzetten en daarnaast beperkt de mogelijkheid hebben hun milieuruimte uit te breiden. Het besluit hogere waarden is op die situatie afgestemd, omdat daarin staat dat afschermende bebouwing met geluidsongevoelige functies, zijnde de geluidwerende voorziening, wordt gerealiseerd.

In hetgeen [redacted]eeft aangevoerd ziet de Afdeling geen aanleiding voor het oordeel dat het plan nadelige gevolgen heeft voor de milieuruimte van de bedrijven op het industrieterrein "Lage Weide". De Afdeling overweegt dat de geluidwerende voorziening op de verbeelding en in artikel 3, lid 3.1, aanhef en onder m, van de planregels planologisch mogelijk wordt gemaakt. Daarnaast wordt op grond van artikel 12 van de planregels geen omgevingsvergunning verleend voor de bouw van de voorziene woningen indien de op grond van het besluit hogere waarden ten hoogst toelaatbare geluidbelasting wordt overschreden. Bovendien heeft de raad in het verweerschrift te kennen gegeven en ter zitting bevestigd dat de gronden ter plaatse eigendom zijn van de gemeente, zodat niet aannemelijk is dat de geluidwerende voorziening niet kan en zal worden gerealiseerd. Gelet op het voorgaande heeft de raad zich in redelijkheid op het standpunt gesteld dat de bedrijven op het industrieterrein "Lage Weide" voor hun bedrijfsvoering geen onaanvaardbare gevolgen ondervinden van de binnen de geluidzone voorziene woningen. Het betoog faalt.

Conclusie

11. Gelet op het voorgaande is het beroep ongegrond.

Proceskosten

12. Voor een proceskostenveroordeling bestaat geen aanleiding.

Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State:

verklaart het beroep ongegrond.

Aldus vastgesteld door [redacted]
kamer, in tegenwoordig[redacted]

[redacted]

Uitgesproken in het openbaar op 24 september 2014

668.
Verzonden: 24 september 2014

Raad van State

Postbus 20019 – 2500 EA Den Haag

Port
P
I

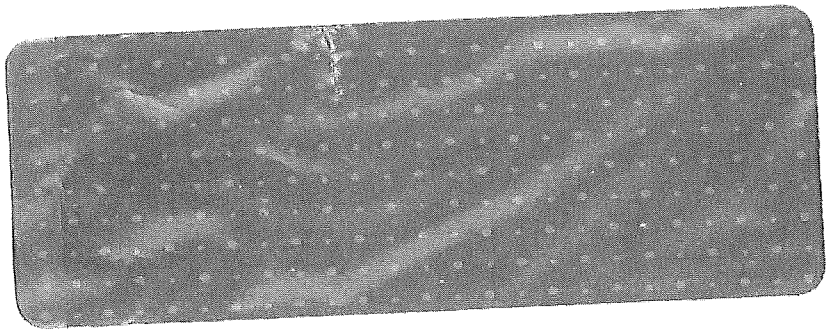

25 SEP 2014

44

Pakket binnenland AVG G-P-1

FRANCO

Post op rekening

3SAVGP0635449

(2)

Raad van State

Afdeling bestuursrechtspraak

Gemeente Utrecht
Ingekomen d.d.
02 OKT 2014

Raad van de gemeente Utrecht
Postbus 16200
3500 CE UTRECHT

RAAD

14.048362

Datum	Ons nummer	Uw kenmerk
1 oktober 2014	201311440/1/R2	REO 14.001149

Onderwerp
Utrecht (coördinatieregeling)
Bp, Van Sijpesteijnkade, Westflank
Noord-HOV en samenhangende
besluiten

Behandelend ambtenaar
[redacted]
070-4264760

In de bovenvermelde zaak is uitspraak gedaan. De procedure is daarmee beëindigd.
Een eensluidend afschrift van deze uitspraak treft u hierbij aan.

Hoogachtend,

de griffier

Deze brief is geautomatiseerd aangemaakt en is daarom niet ondertekend.

2619967(CA0)

Raad van State

201311440/1/R2.
Datum uitspraak: 1 oktober 2014

AFDELING
BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak in het geding tussen:

1. [redacted]

2. [redacted]

en

1. de raad van de gemeente Utrecht,
2. het college van burgemeester en wethouders van Utrecht,

verweerders.

Procesverloop

Bij besluit van 31 oktober 2013, kenmerk REO 13.056974, heeft de raad het plan "Van Sijpesteijnkade, Westflank Noord-HOV, Stationsgebied" vastgesteld.

Bij besluit van 15 november 2013, kenmerk HZ_WABO-13-06400, heeft het college een omgevingsvergunning verleend voor het bouwen van een HOV-viaduct, kademuren, grondkerende constructies en een overstortput, en het kappen van 12 bomen.

[redacted]

De raad en het college hebben een verweerschrift ingediend.

Victoria heeft nadere stukken ingediend.

Buiten bezwaar van partijen zijn na de zitting nog stukken ingezonden.

De Afdeling heeft de zaak ter zitting behandeld op 3 september 2014, waar [redacted]

Overwegingen

1. De bestreden besluiten van 31 oktober 2013 en 15 november 2013 zijn met toepassing van artikel 3.30, eerste lid, aanhef en onder b, en artikel 3.32 van de Wet ruimtelijke ordening (hierna: de Wro) gecoördineerd voorbereid en bekend gemaakt.

Het plan

2. Het plan voorziet in de ontwikkeling van de tweede en derde fase van het gebied Westflank Noord te Utrecht tot een gemengd gebied met woningen, kantoren en voorzieningen en een Hoogwaardig Openbaar Vervoer (hierna: HOV)-baan met viaduct die geschikt is voor trams en bussen. Verder voorziet het plan in bebouwing aan de Van Sijpesteijnkade. Het plangebied ligt direct ten westen van het station Utrecht Centraal en ten noorden van het Jaarbeursplein.

3. In de plantoelichting is vermeld dat er in het plan voor is gekozen om de bussen ongelijkvloers te laten kruisen ter hoogte van de Van Sijpesteijnkade omdat deze kade onderdeel is van het hoofdfietsnetwerk voor fietsers richting Utrecht-West. Door de ongelijkvloerse kruising worden fietsers niet gehinderd door het grote aantal bussen (en in latere jaren ook trams) en is de Leidsche Rijn doorvaarbaar. Om dit te kunnen realiseren is het te bouwen HOV-viaduct voorzien boven de Van Sijpesteijnkade en de

Leidsche Rijn. De vrije hoogte boven het fietspad is minimaal 4.25 m vanwege de brandweerroutes over de Van Sijpesteijnkade, aldus de plantoelichting.

Toetsingskader

4. Bij de vaststelling van een plan heeft de raad beleidsvrijheid om bestemmingen aan te wijzen en regels te geven die de raad uit een oogpunt van een goede ruimtelijke ordening nodig acht. De Afdeling toetst deze beslissing terughoudend. Dit betekent dat de Afdeling aan de hand van de beroepsgronden beoordeelt of aanleiding bestaat voor het oordeel dat de raad zich niet in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat het plan strekt ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening. Voorts beoordeelt de Afdeling aan de hand van de beroepsgronden of het bestreden besluit anderszins is voorbereid of genomen in strijd met het recht.

Planbegrenzing

5. De raad komt beleidsvrijheid toe bij het bepalen van de begrenzingen van een bestemmingsplan. Deze vrijheid strekt echter niet zo ver dat de raad een begrenzing kan vaststellen die in strijd is met een goede ruimtelijke ordening.

5.1. In hetgeen Victoria en Breevast en anderen hebben aangevoerd omtrent het in aanmerking nemen van plannen en ontwikkelingen in het gehele stationsgebied ook buiten de huidige plangrens ziet de Afdeling geen aanleiding voor het oordeel dat de raad zich niet in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat de vastgestelde planbegrenzing strekt ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening. De raad heeft toegelicht dat er een herontwikkeling plaatsvindt van het stationsgebied. De totaalvisie van het stationsgebied is vastgelegd in het Structuurplan Stationsgebied Utrecht. De omvangrijke herontwikkeling kent vanwege de beperkte fysieke ruimte een ingewikkelde bouwlogistiek, waardoor verschillende plannen en projecten niet tegelijk kunnen worden gerealiseerd maar gefaseerd De herinrichting van het verkeersknooppunt Westplein en van het Jaarbeursplein zijn daarom buiten het plangebied gelaten. In de Ontwikkelingsvisie Lombokplein van 8 mei 2012 is aangegeven dat de inpassing van de HOV-banen tussen de OV-terminal, de Leidseveertunnel en de Vleutenseweg niet in de weg zal staan aan de toekomstige ontwikkelingen in de Kop van Lombok. Victoria en Breevast en anderen hebben geen argumenten naar voren gebracht waaruit is gebleken dat er sprake is van een zodanige samenhang dat die andere plannen en ontwikkelingen ook in het onderhavige plan hadden moeten worden opgenomen.

[redacted]dat is gelegen aan het Westplein en dat grenst aan het plangebied. Zij richt zich allereerst tegen de plandelen met de bestemming "Verkeer" en "Water" en de aanduiding "openbaar vervoer" ter hoogte van de Leidsche Rijn en de Van Sijpesteijnkade waar het HOV-viaduct over de Leidsche Rijn en de Van

Sijpesteijnkade is voorzien. Zij voert daartoe een aantal beroepsgronden aan.

Overleg

7. [redacted]etoogt dat voorafgaande aan de terinzagelegging van het ontwerpplan ten onrechte met haar geen overleg is gevoerd over het voorziene HOV-viaduct.

7.1. Het voorziene HOV-viaduct was ook in het ontwerpplan opgenomen. De procedure inzake de vaststelling van een plan vangt aan met de terinzagelegging van een ontwerpplan waartegen zienswijzen kunnen worden ingediend. Het voeren van overleg met omwonenden en het bieden van inspraak voorafgaande daaraan maken geen onderdeel uit van de in de Wro en het Besluit ruimtelijke ordening (hierna: het Bro) geregelde bestemmingsplanprocedure. Het gestelde ontbreken van overleg met dan wel inspraak door Victoria heeft daarom geen gevolgen voor de rechtmatigheid van het plan. Dat voor de invulling van het stationsgebied, waartoe het plangebied behoort, een referendum is gehouden op basis waarvan een pakket plannen is gepresenteerd en waarin het viaduct niet is opgenomen, wat daar ook van zij, maakt dit niet anders. Het betoog faalt.

Masterplan Stationsgebied Utrecht en het Structuurplan Stationsgebied Utrecht/alternatief

8. [redacted]etoogt dat de aanleg van het HOV-viaduct ter plaatse van de bestreden plandelen in strijd is met de rechtszekerheid mede omdat het niet is opgenomen in het Masterplan en het Structuurplan. Zij betoogt dat er een alternatief is voor het HOV-viaduct namelijk de Westpleintunnel waarvan de financiering rond is. Voorts betoogt zij dat het plan de aanleg van de Westpleintunnel uitsluit en dat daarmee wordt afgeweken van al 10 jaar bestaande plannen. Tevens betoogt zij dat onvoldoende onderzoek is gedaan naar alternatieven voor het realiseren van het viaduct.

8.1. Bij besluit van 12 december 2003, zoals dit is geactualiseerd bij besluit van 4 november 2004, heeft de raad het Masterplan Stationsgebied (hierna: het Masterplan) vastgesteld. Bij besluit van 14 december 2006 heeft de raad het Structuurplan Stationsgebied (hierna: het Structuurplan) vastgesteld. Het Structuurplan geeft op hoofdlijnen het planologische kader voor de herontwikkeling van het stationsgebied en vormt de juridisch-planologische vertaling van het Masterplan.

8.2. In het Structuurplan is neergelegd dat de aansluitingen van de HOV-routes op de OV terminal in evenwicht moeten zijn met goede, veilige fiets- en looproutes naar de OV terminal Utrecht Centraal. Om die reden is bij cruciale plaatsen, zoals het Westplein, gekozen voor het realiseren van een ongelijkvloerse kruising van fietsers en openbaar vervoer. In de eindsituatie is een rechtstreekse fietsverbinding voorzien tussen de Van Sijpesteijnkade en de Leidseweg die de HOV-baan kruist. In het Masterplan zijn de HOV-tracés inclusief het viaduct ingetekend. Niet kan dan ook staande worden gehouden dat de aanleg van de HOV-baan met viaduct zich niet verdraagt met genoemde plannen. Het betoog faalt.

8.3. Het Structuurplan voorziet in de aanleg van een autotunnel onder het huidige verkeersknooppunt Westplein; die tunnel ligt buiten het plangebied en de aanleg daarvan wordt, zo heeft de raad onbetwist gesteld, door dit plan niet uitgesloten. De definitieve beslissing over de wijze van ondertunneling van het Westplein zal in andere besluitvorming worden neergelegd. Gelet hierop vormt de voorziene Westpleintunnel geen alternatief voor de HOV-baan. Het betoog faalt.

8.4. Uit de stukken en het verhandelde ter zitting is gebleken dat er in een vroeg stadium alternatieven zijn onderzocht voor de HOV-baan met viaduct. Daaruit is naar voren gekomen dat om te komen tot een ongelijkvloerse kruising van fietsers en openbaar vervoer een alternatief voor de HOV-baan met viaduct (kosten)technisch niet mogelijk is vanwege de ontsluiting van het busstation West, de tramhalte op het Jaarbeursplein, de diepte van de Leidsche Rijn, de aansluiting van de HOV-baan op de Leidseveertunnel en de voorziene herinrichting van het Lombokplein en omgeving. In hetgeen Victoria naar voren heeft gebracht ziet de Afdeling geen aanknopingspunten om aan de juistheid van deze vaststelling te twijfelen. Het betoog faalt.

Bouwmogelijkheden

9. [redacted]betoogt dat de raad er ten onrechte vanuit gaat dat het plan alleen ter plaatse van de aanduiding "openbaar vervoer" een HOV-baan met viaduct mogelijk maakt nu uit artikel 4 van de planregels volgt dat ook in het ruimere gebied met de bestemming "Verkeer" een HOV-baan is toegestaan. Voorts betoogt Victoria dat het plan in strijd is met een goede ruimtelijke ordening omdat de bouwhoogte van viaducten niet is beperkt omdat voor bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ter geleiding, begeleiding en regeling van verkeer geen beperking is opgenomen zodat een ongelimiteerde bouwhoogte geldt. Tevens betoogt Victoria dat ten onrechte de onderlinge rangorde van de doeleinden en functies tussen verschillende bestreden bestemmingen niet is gegeven en deze rangorde tegenstrijdigheden bevat en dat daarom geen redelijke afweging van ruimtelijke belangen kan worden gemaakt. In dit verband wordt gewezen op de uitspraak van de Afdeling van 19 februari 2014 in zaaknr. 201304186/1/R4. Ten slotte betoogt Victoria dat ten onrechte een definitie van infrastructurele kunstwerken ontbreekt.

9.1. Aan de gronden waar de HOV-baan met viaduct is voorzien is de aanduiding "openbaar vervoer" toegekend. De gronden waar de bestemming "Verkeer" op rust vormen een ruimer gebied.

9.2. Ingevolge artikel 4, lid 4.1, aanhef en onder g, van de planregels zijn de voor "Verkeer" aangewezen gronden bestemd voor hoogwaardige openbaar vervoerbanen.

Ingevolge artikel 10, lid 10.1.1., aanhef en onder a en f, van de planregels dat betrekking heeft op gronden met de aanduiding "openbaar vervoer" zijn deze gronden, behalve voor de daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor een hoogwaardige openbaarvervoerbaan (HOV baan), in de vorm van een tram- en busbaan en de bij de bestemming

behorende groenvoorzieningen, geluidwerende voorzieningen, water(beheer), nutsvoorzieningen, reclame-uitingen en infrastructurele kunstwerken en terreinen.

Ingevolge artikel 10, lid 10.1.2, aanhef en onder c, bedraagt ter plaatse van de aanduiding "verkeer - openbaar vervoer" de bouwhoogte van bouwwerken ten behoeve van infrastructurele kunstwerken maximaal 9 meter.

Ingevolge lid 10.1.2, aanhef en onder d, geldt het bepaalde onder c niet voor bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ter geleiding, begeleiding en regeling van het verkeer.

9.3. In het plan is het begrip infrastructurele kunstwerken niet gedefinieerd. Gelet hierop dient als uitgangspunt het normale spraakgebruik. Naar het oordeel van de Afdeling kan op grond van het normale spraakgebruik een viaduct als infrastructureel kunstwerk worden aangemerkt, zoals de raad heeft aangegeven. Gelet op het bepaalde in artikel 10, lid 10.1.2, aanhef en onder c, van de planregels geldt voor dergelijke bouwwerken een maximale hoogte van 9 m. Bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ter geleiding, begeleiding en regeling van het verkeer als bedoeld in artikel 10.1.2, aanhef en onder d, van de planregels betreffen stoplichten en dergelijke. De HOV-baan valt, zoals de raad terecht heeft gesteld, hier niet onder. Het betoog faalt.

9.4. Volgens vaste jurisprudentie van de Afdeling mag een plan meervoudige of dubbelbestemmingen bevatten, mits de onderlinge rangorde van de doeleinden of functies is aangegeven en deze geen zodanige tegenstrijdigheden bevatten dat niet op een redelijke wijze een afweging kan worden gemaakt met het oog op een goede ruimtelijke ordening. De bestreden plandelen bevatten de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie" en "Waarde - Cultuurhistorie". De dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie" en "Waarde - Cultuurhistorie" zijn opgenomen ter bescherming van respectievelijk archeologische waarden en een beschermd stadsgezicht (Van Sijpesteijnkade 25). Victoria heeft niet nader onderbouwd dat de dubbelbestemmingen zodanige tegenstrijdigheden bevatten dat niet op een redelijke wijze een afweging kan worden gemaakt met het oog op een goede ruimtelijke ordening. Het betoog faalt.

9.5. De raad heeft ter zitting gesteld dat [redacted] erecht heeft betoogd dat artikel 4, lid 4.1, aanhef en onder g, van de planregels zich niet verdraagt met de bedoeling van de raad om uitsluitend ter plaatste van de gronden met de aanduiding "openbaar vervoer" een HOV-baan met viaduct mogelijk te maken. De raad heeft ter zitting aangegeven dat artikel 4, lid 4.1, aanhef en onder g, van de planregels kan komen te vervallen en dat met de regeling van deze aanduiding in artikel 10 kan worden volstaan. Nu de raad zich in zoverre op een ander standpunt stelt dan hij in het bestreden besluit heeft gedaan en niet is gebleken dat gewijzigde omstandigheden hiertoe aanleiding hebben gegeven, moet worden geoordeeld dat het bestreden besluit wat betreft dit onderdeel niet met de vereiste zorgvuldigheid is voorbereid. Het betoog slaagt op dit punt.

Integrale beoordeling van het verkeer in het stationsgebied

10. [redacted]betoogt dat ten onrechte geen integrale beoordeling van de verkeersituatie in het gehele stationsgebied heeft plaatsgevonden.

10.1. Het plan betreft een deelgebied van het stationsgebied en ter beoordeling ligt of sprake is van een aanvaardbare verkeersafwikkeling voor de verschillende gebruikers van het plangebied.

10.2. Ter zitting heeft de raad toegelicht dat er in aanvulling op eerder uitgevoerde verkeersonderzoeken waarin de verkeersafwikkeling in het plangebied is berekend op basis van etmaalintensiteiten, door de expert opinion van de gemeentelijke Afdeling Realisatie Mobiliteit van 30 april 2014 aanvullend onderzoek is gedaan naar de afwikkeling van verkeer in het plangebied op basis van uurintensiteiten. Hieruit is gebleken dat wordt voorzien in een adequate verkeersafwikkeling voor de verschillende gebruikers van het plangebied. Nu [redacted]dit niet gemotiveerd heeft betwist, ziet de Afdeling geen aanleiding voor het oordeel dat de raad zich niet in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat het plan voorziet in een aanvaardbare verkeersituatie voor de verschillende gebruikers van het plangebied. Het betoog faalt.

Ontsluiting Park Plaza hotel

11. [redacted]betoogt dat het plan niet strekt ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening omdat de ontsluiting van het Park Plaza hotel ernstig wordt verslechterd nu de huidige in- en uitrit verloren gaan en er niet is voorzien in een goed alternatief. Zij betoogt dat de voorziene verlenging van de Leidsche Rijn in de weg staat aan een adequate ontsluiting van het Park Plaza hotel of zal leiden tot een ingrijpende wijziging van de bestaande ontsluiting. [redacted]etoogt dat in de nieuwe situatie het Park Plaza hotel slechts bereikbaar zal zijn via een weg langs het NH hotel en de directe inrit vanaf het Westplein zal verliezen, hetgeen zij onwenselijk acht.

11.1. In de huidige situatie wordt het Park Plaza hotel ontsloten via een inrit vanaf het Westplein en het Jaarbeursplein en een uitrit naar het Jaarbeursplein.

11.2. Aan de gronden rond het Park Plaza hotel waar de toekomstige ontsluiting is voorzien is de bestemming "Verkeer" toegekend. Deze gronden kunnen worden gebruikt voor ontsluitingswegen. Deze gronden sluiten aan op gronden die in het bestemmingsplan "Kanaalstraat e.o." zijn bestemd als "Wegen 1". De toegekende bestemming maakt een ontsluiting met een rechtstreekse toegang vanaf het Westplein en een uitgang naar het Jaarbeursplein mogelijk.

11.3. De raad heeft aan de hand van een inrichtingsschets toegelicht dat een rechtstreekse toegang van het Park Plaza hotel vanaf het Westplein mogelijk is en bij brief van 29 april 2014 is de toezegging gedaan dat het Park Plaza hotel bereikbaar zal blijven via een rechtstreekse toegang vanaf

het Westplein en een uitgang naar het Jaarbeursplein. De raad heeft deze toezegging ter zitting nogmaals bevestigd.

11.4. Gelet op het voorgaande acht de Afdeling niet aannemelijk gemaakt dat de raad zich niet in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat door het plan de bereikbaarheid van het Park Plaza hotel niet onaanvaardbaar zal verslechteren.

11.5. Overigens volgt uit de op de bij de aanvraag voor de omgevingsvergunning voor de HOV-baan met viaduct behorende bouwtekening met nummer Ut674.4.2001 waarvoor bij besluit van 15 november 2013 omgevingsvergunning is verleend dat voor het Park Plaza hotel direct ten noorden van de Leidsche Rijn een onderdoorgang in het HOV-viaduct zal worden gebouwd van minimaal 6 meter breed en 4,20 meter hoog.

11.6. [redacted]eeft ook niet aannemelijk gemaakt dat moet worden getwijfeld aan de juistheid van het uitgangspunt van de raad dat het plan niet in de weg staat aan een verkeersveilige ontsluiting van het Park Plaza hotel. De betogen falen.

Aantasting van het Park Plaza hotel

12. [redacted]elt dat de raad heeft miskend dat de aanleg van het HOV-viaduct leidt tot een onevenredige aantasting van zichtbaarheid en uitstraling van het Park Plaza hotel en een onaanvaardbare verslechtering van het bedrijfsklimaat en het verblijfsklimaat van hotelgasten onder meer door een belemmering van het uitzicht. Daartoe stelt zij dat het HOV-viaduct is voorzien op een afstand van 10 tot 30 meter vanaf het hotel. Tevens stelt zij dat het hotel aan drie zijdes zal worden ingeklemd door viaducten en dat de visuele en fysieke binding met het Westplein door realisering van het viaduct zal verdwijnen. Victoria verwijst in dit verband ook naar de kritische opmerkingen van de Commissie Welstand en Monumenten Oost op het ontwerp voor het viaduct en vraagt zich af waarom er in lijn met deze opmerkingen niet is gekozen voor een ranker model.

12.1. Het HOV-viaduct is gelet op de functie van het realiseren van een ongelijkvloerse kruising tussen de bus- en trambaan en de fietsroute langs de Van Sijpesteijnkade en het realiseren van een doorvaarbare Leidsche Rijn gesitueerd ter plaatse van de Van Sijpesteijnkade en de Leidsche Rijn. De afstand tussen het HOV-viaduct en het Park Plaza hotel bedraagt ongeveer 40 m. Het Park Plaza hotel is 24 m hoog en het HOV-viaduct is maximaal 9 m hoog. Het Park Plaza hotel ligt in een binnenstedelijke omgeving direct naast belangrijke verkeersroutes zoals treinen, bussen, trams en intensief autoverkeer over het Westplein.

12.2. Gezien de verhoogde ligging van de spoorwegen is niet aannemelijk dat ook op de ten noorden van het Park Plaza hotel gelegen gronden met de nadere aanduiding "openbaar vervoer" een viaduct zal worden gebouwd en dat het hotel aan drie zijdes zal worden ingeklemd door viaducten.

12.3. Weliswaar zal het HOV-viaduct het zicht op het Park Plaza hotel verminderen, maar dit zal naar het oordeel van de Afdeling niet tot gevolg hebben dat de visuele binding van het Park Plaza hotel met het Westplein verloren zal gaan nu het hotel veel hoger is dan het viaduct. Het hotel zal gelet op zijn hoogte als landmark zichtbaar blijven ook vanaf het Westplein. Uit een situatieschets van Witteveen en Bos van 14 augustus 2014 die is opgesteld aan de hand van de bestektekeningen van het HOV-viaduct, blijkt bovendien dat meer dan 60% van het hotel zichtbaar zal blijven vanaf de Graadt van Roggenweg/het Westplein. Ter zitting is door de raad toegelicht dat een rankere uitvoering met slankere kolommen gelet op de technische omstandigheden zoals het op korte afstand overbruggen van het hoogteverschil tussen viaduct en Leidseveertunnel niet mogelijk is.

12.4. Ten aanzien van het verblijfsklimaat van hotelgasten stelt de Afdeling vast dat een groot gedeelte van de kamers aan de zijde van het Westplein een uitzicht op het Westplein zal houden. Zoals hierboven is vastgesteld zal de bereikbaarheid van het Park Plaza hotel niet significant wijzigen. Vaststaat dat realisering van het plan geen gevolgen heeft voor het aantal (eigen) parkeerplaatsen en voor eventuele stop- en losvoorzieningen.

12.5. Gelet op het voorgaande is de Afdeling van oordeel dat de gestelde aantasting van de zichtbaarheid van het Park Plaza hotel en de gestelde verslechtering van het bedrijfsklimaat en het verblijfsklimaat van hotelgasten niet zodanig zal zijn dat de raad niet in redelijkheid een groter gewicht heeft kunnen toekennen aan het belang bij het realiseren van een ongelijkvloerse kruising van fietsers en HOV-baan en het doorvaarbaar houden van de Leidsche Rijn en gelet daarop het realiseren van het HOV-viaduct op deze locatie. De betogen falen.

Wijzigingsbevoegdheid

13. Voorts richt het beroep van [redacted]ch tegen de wijzigingsbevoegdheid die is opgenomen in artikel 3, lid 3.7, van de planregels. [redacted] betoogt dat niet inzichtelijk is gemaakt dat er een actuele regionale behoefte bestaat aan hotels die met de wijzigingsbevoegdheid mogelijk worden gemaakt. Voorts betoogt zij dat de wijzigingsbevoegdheid zich niet verdraagt met het Masterplan en de beleidsnota Hotels Utrecht 2010-2020 (hierna: de beleidsnota hotels).

13.1. Volgens artikel 3, lid 3.1, aanhef en onder b, in samenhang gelezen met de tabel 1 in artikel 3.4.3, onder a, van de planregels zijn de gronden met de bestemming "Gemengd" bestemd voor wonen met een gezamenlijke maximum brutovloeroppervlakte van 25.000 m^2.

Ingevolge artikel 3, lid 3.7, van de planregels kan het college van burgemeester en wethouders het programma zoals vastgesteld in de tabel 1 in artikel 3.4.3 zodanig wijzigen dat het woningbouwprogramma tot een maximum van 10.000 m2 kan worden omgezet naar hotel met dien verstande dat deze wijzigingsbevoegheid uitsluitend kan worden toegepast onder de volgende voorwaarden:
1. Uit nader onderzoek blijkt dat:

- een vanuit akoestisch oogpunt kwalitatief voldoende woon- en leefklimaat niet kan worden gewaarborgd;
- dan wel uitsluitend te realiseren is met dermate ingrijpende (milieutechnische) maatregelen dat het plan daardoor financieel niet meer uitvoerbaar is;
- dan wel dat de kwaliteit van de leefomgeving vanwege de benodigde (milieutechnische) voorzieningen dermate in het geding komt, dat de woningen redelijkerwijs niet meer afgezet kunnen worden;
- in het onderzoek wordt in ieder geval ingegaan op de milieutechnische en financiële aspecten van bovenstaande voorwaarden.
2. Waarbij voorts geldt, voor zover thans van belang, dat omtrent het toepassen van de wijzigingsbevoegdheid:
- de haalbaarheid van de functie hotel wordt getoetst aan de beschikbare markt- en beleidsruimte (waaronder Structuurplan) voor het Stationsgebied, waarbij rekening wordt gehouden met het totale aantal vierkante meters BVO aan hoteloppervlak in het Stationsgebied zoals dat reeds is vastgelegd in vigerend dan wel in procedure zijnde bestemmingsplannen en hotelplannen waarvoor reeds privaatrechtelijke contracten zijn of worden gesloten.

13.2. Ingevolge artikel 3.1.6, tweede lid, van het Bro voldoet de toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt aan de volgende voorwaarden:
a. er wordt beschreven dat de voorgenomen stedelijke ontwikkeling voorziet in een actuele regionale behoefte;
b. indien uit de beschrijving, bedoeld in onderdeel a, blijkt dat er sprake is van een actuele regionale behoefte, wordt beschreven in hoeverre die behoefte binnen een bestaand stedelijk gebied van de betreffende regio kan worden voorzien door benutting van beschikbare gronden door herstructurering, transformatie of anderszins, en;
c. indien uit de beschrijving, bedoeld in onderdeel b, blijkt dat de stedelijke ontwikkeling niet binnen het bestaand stedelijk gebied van de betreffende regio kan plaatsvinden, wordt beschreven in hoeverre wordt voorzien in die behoefte op locaties die, gebruikmakend van verschillende middelen van vervoer, passend ontsloten zijn of als zodanig worden ontwikkeld.

Ingevolge artikel 1.1, onder h, van het Bro wordt in het Bro onder bestaand stedelijk gebied verstaan het bestaande stedenbouwkundig samenstel van bebouwing ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel of horeca, alsmede de daarbij behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur.

Ingevolge artikel 1.1, onder i, van het Bro wordt in het Bro onder stedelijke ontwikkeling verstaan een ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen.

13.3. [redacted]icht zich tegen een wijzigingsbevoegdheid op grond waarvan een stedelijke ontwikkeling bij wijzigingsplan mogelijk kan worden gemaakt. Indien het college van burgemeester en wethouders overgaat tot het vaststellen van een wijzigingsplan voor een nieuwe stedelijke ontwikkeling als bedoeld in artikel 1.1.1, eerste lid, onder i, van het Bro, zal

bij de vaststelling van dit wijzigingsplan moeten worden voldaan aan artikel 3.1.6, tweede lid, van het Bro. Naar het oordeel van de Afdeling houdt opname van een wijzigingsbevoegdheid in een bestemmingsplan echter in dat het eventuele gebruik daarvan in beginsel in overeenstemming met een goede ruimtelijke ordening moet worden geacht. Dit betekent dat de raad reeds bij het opnemen van de wijzigingsbevoegdheid inzicht zal moeten geven in de vraag of binnen de planperiode met een regionale behoefte aan de mogelijk te maken ontwikkeling rekening moet worden gehouden en of deze ontwikkeling in het licht van de overige in artikel 3.1.6, tweede lid, geformuleerde voorwaarden binnen het plangebied zal kunnen worden gerealiseerd.

13.4. De raad heeft toegelicht dat de ontwikkelingen in het stationsgebied, waaronder Van Sijpesteijnkade, Westflank Noord – HOV aansluiten bij de ladder voor duurzame verstedelijking. In aanvulling op deze toelichting heeft de raad in zijn verweer verwezen naar de notitie Aanscherping hotelbeleid Utrecht van Horwath HTL van 25 oktober 2013. Uit dit stuk blijkt dat hoewel de verwachte realisatie van hotelkamers de marktruimte in de gemeente Utrecht zal overschrijden, er toch ruimte is in het Stationsgebied voor short stay appartementen en zorghotels ten behoeve van jongeren/budget en evenementenbezoekers/ wetenschappers. In het Structuurplan is aangegeven dat de hotelfunctie in het stationsgebied een wenselijke ontwikkeling is. In het Masterplan is opgenomen dat de onderhavige locatie waarop de torens worden gebouwd, naast de woon-, winkel- en kantoorfunctie, de functie commercieel entertainment (leisure)/hotel krijgt. In de beleidsnota hotels staat de ambitie om in Utrecht te komen tot een meer onderscheidend hotelaanbod. Gelet hierop en gelet op de aard van de ontwikkelingen ten behoeve waarvan de wijzigingsbevoegdheid is opgenomen in het plan, ziet de Afdeling in het aangevoerde geen aanleiding voor het oordeel dat de raad zich niet in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat met de wijzigingsbevoegdheid die een hotel mogelijk maakt, zal worden voorzien in een regionale behoefte. Het betoog faalt.

13.5. Ingevolge artikel 3.6, eerste lid, aanhef en onder a, van de Wro kan bij een bestemmingsplan worden bepaald dat met inachtneming van de bij het plan te geven regels het college van burgemeester en wethouders binnen bij het plan te bepalen grenzen het plan kan wijzigen.

13.6. Naar het oordeel van de Afdeling kan niet worden staande gehouden dat de wijzigingsbevoegdheid die is neergelegd in artikel 3, lid 3.7, van de planregels te ruim is en daarmee onaanvaardbaar, zoals Victoria heeft betoogd. De enkele omstandigheid dat het, zoals [redacted] naar voren heeft gebracht, gelet op het gemeentelijk hotelbeleid de ambitie is om in Utrecht tot een meer onderscheidend hotelaanbod in de vorm van experience hotels en budgethotels te komen terwijl de wijzigingsbevoegdheid een hotel mogelijk maakt, is daarvoor onvoldoende. Daarbij neemt de Afdeling in aanmerking dat op grond van onderdeel 2 van artikel 3.7 van de planregels bij de toepassing van de wijzigingsbevoegdheid de haalbaarheid van de functie hotel getoetst wordt aan de beschikbare markt- en beleidsruimte. De

raad heeft ter zitting toegelicht dat de beschikbare markt- en beleidsruimte onder meer wordt ingevuld door de beleidsnota hotels. Het betoog faalt.

Uitvoerbaarheid

14. [redacted]etoogt dat de economische uitvoerbaarheid van het plan niet vast staat. Zij wijst op planschadeclaims die alleen al voor het Park Plaza hotel kunnen oplopen tot 7,5 miljoen euro. In dit verband heeft V[redacted] twee rapporten overgelegd van Gloudemans B.V. van 20 februari 2014 en Troostwijk Taxaties B.V. van 14 februari 2014.

14.1. In de plantoelichting staat dat er een risicoanalyse planschade is opgesteld in het rapport van Adviesbureau BRO "Planschade(risico)analyse Westflank Noord" van 8 mei 2013 waaruit blijkt dat het niet in lijn der verwachting ligt dat de voorgenomen planologische wijziging zal leiden tot schade, welke op basis van afdeling 6.1 Wro voor vergoeding in aanmerking dient te komen. De conclusie in de plantoelichting is dat de economische uitvoerbaarheid voldoende is aangetoond en dat realisatie van het plan is gewaarborgd. De raad heeft ter zitting meegedeeld dat de gemeente de kosten van eventuele planschade zal dragen en dat daarvoor in de gemeentelijke begroting een voorziening is getroffen. De raad acht niet aannemelijk dat realisering van het plan zal leiden tot de door [redacted] gestelde planschade.

14.2. De Afdeling ziet in hetgeen [redacted]eeft aangevoerd geen aanleiding voor het oordeel dat de raad op voorhand in redelijkheid had moeten inzien dat een dusdanige planschadeclaim valt te verwachten dat het plan voor zover bestreden economisch niet uitvoerbaar is. Hieraan staat in de weg dat, zoals de raad terecht heeft gesteld, in het door Victoria overgelegde rapport wordt uitgegaan van een groter gebied dan het plangebied en ten onrechte als uitgangspunt is genomen dat niet wordt voorzien in een adequate ontsluiting van het Park Plaza hotel. Daarnaast neemt de Afdeling in aanmerking dat de stellingen van de raad over de beschikbaarheid van voldoende middelen niet zijn betwist. Het betoog faalt.

Beroep Breevast en anderen tegen het plan voor het overige

Bereikbaarheid van het NH hotel

15. [redacted]ren kunnen zich niet verenigen met het plandeel met de bestemming "Verkeer-Verblijfsgebied" rond het NH hotel. Zij betogen dat de nadelige gevolgen voor de bereikbaarheid van het NH hotel niet in overweging zijn genomen. De ontsluiting van het plangebied zal lopen via routes langs het NH hotel. Er is ten onrechte geen verkeersonderzoek uitgevoerd waarin is gekeken of de capaciteit van de ontsluitingswegen voldoende is. Voorts betogen [redacted] en anderen dat het NH hotel verbonden moet blijven met de Jaarbeurspleingarage en dat die verbinding ten onrechte vervalt.

15.1. Het NH hotel ligt buiten het plangebied in een drukke binnenstedelijke omgeving, direct naast de OV-terminal Utrecht Centraal. Het

[redacted]al, zo stelt de raad, op een vergelijkbare wijze worden ontsloten als onder het huidige plan vanuit de Graadt van Roggeweg. In aanvulling op eerder uitgevoerde verkeersonderzoeken waarin de verkeersafwikkeling in het plangebied is berekend op basis van etmaalintensiteiten, is in opdracht van de raad door de gemeentelijke Afdeling Realisatie Mobiliteit van 30 april 2014 aanvullend onderzoek gedaan naar de afwikkeling van verkeer in het plangebied op basis van uurintensiteiten. Hieruit blijkt dat wordt voorzien in een adequate verkeersafwikkeling voor de verschillende gebruikers van het plangebied. In hetgeen Breevast en anderen hebben aangevoerd, ziet de Afdeling geen aanleiding voor het oordeel dat de wegen de extra verkeersbewegingen vanwege de in het plan voorziene kantoren en woningen met een gezamenlijke bruto vloeroppervlakte van maximaal 55.000 m^2 niet kunnen verwerken. De Afdeling tekent hierbij aan dat het plan niet voorziet in meer vastgoedprojecten (Jaarbeurspleingebouw) zodat hier niet kan worden uitgegaan van de door [redacted]t en anderen aangevoerde toevoeging van 100.000 m^2 vastgoed. In zoverre bestaat geen aanleiding voor het oordeel dat dit plan de bereikbaarheid van het NH hotel onaanvaardbaar zal aantasten. Ook overigens heeft Breevast niet aannemelijk gemaakt dat als gevolg van dit plan voor een onaanvaardbare aantasting van de bereikbaarheid van het NH hotel moet worden gevreesd. Het betoog faalt.

Invulling bestemming "Gemengd" en parkeerplaatsen

16. [redacted] anderen kunnen zich niet verenigen met het plandeel met de bestemming "Gemengd". Zij betogen dat, gelet op de vermelding in de Structuurvisie dat voor dit deel van het plan de realisering van actieve plinten met een uitnodigend programma wordt beoogd, de invulling van de begane grond aan de Van Seijpesteijnkade onvoldoende is bepaald en dat daarom onzeker is of bedoelde levendige invulling van dit deelgebied zal worden gerealiseerd.

16.1. Ingevolge artikel 3, lid 3.1, aanhef en onder d, van de planregels zijn de voor Gemengd aangewezen gronden in de plint en in de onderste 2 lagen van de forumbebouwing tevens voor dienstverlening, detailhandel en horeca in de categorie B t/m D2 van de bij dit bestemmingsplan behorende Lijst van Horeca activiteiten bestemd.

16.2. Het behoort tot de beleidsvrijheid van de raad om de mate van gedetailleerdheid van een plan te bepalen. In een bestemmingsplan kunnen globale bestemmingen worden opgenomen. De raad heeft er in artikel 3, lid 3.1, aanhef en onder d, van de planregels voor gekozen om vanuit het oogpunt van flexibiliteit het gebruik en de inrichting van de gronden niet gedetailleerd te regelen. Dit om onder meer tijdens de planperiode te kunnen inspelen op nieuwe ontwikkelingen. De Afdeling acht niet aannemelijk gemaakt dat de regeling in de weg staat aan een levendige invulling van dit deelgebied en derhalve in strijd is met de Structuurvisie. Het betoog faalt.

17. Voorts betogen [redacted]en anderen dat in het plan ongemotiveerd wordt afgeweken van een eerder in de Structuurplan vastgesteld aantal parkeerplaatsen en dan ook ten onrechte geen parkeeronderzoeken zijn overgelegd.

17.1. In de plantoelichting is vermeld dat als parkeernorm 1,15 tot 1,3 per woning voor verschillende typen woningen is opgenomen. De totale behoefte van het nieuwbouwprogramma op basis van de norm bedraagt 650. De totale capaciteit van de voorziene parkeergarage zal 670 bedragen.

17.2. De raad stelt dat het plan in overeenstemming is met het beleid in de Nota Stallen en Parkeren van 28 maart 2013. Vanwege voortschrijdend inzicht kan het nieuwe parkeerbeleid worden toegepast als maatwerk op het Structuurplan. Daarbij is het mogelijk lagere parkeernormen toe te passen dan het Structuurplan voorschrijft, aldus de raad.

17.3. In de Nota Stallen en Parkeren is onder meer het beleid met betrekking tot minimum parkeernormen voor auto's in Utrecht opgenomen. In bijlage 1 bij de Nota Stallen en Parkeren is vermeld dat de parkeernormen hun basis vinden in de parkeerkencijfers van de CROW. Volgens bijlage 1 bij de Nota Stallen en Parkeren is het stationsgebied betrokken bij de herijking van het parkeerbeleid vanuit de gedachte dat een standaard wordt gehanteerd waarbinnen maatwerk mogelijk is. Het stationsgebied is een onderdeel van Utrecht dat vraagt om flexibiliteit. Ten opzichte van het huidige gemeentelijke parkeerbeleid zijn de parkeernormen in het stationsgebied met circa 25% naar beneden bijgesteld, zo staat in de Nota Stallen en Parkeren. In deze hoog stedelijke en centraal stedelijke gebieden is het autobezit veel lager dan het landelijk gemiddelde terwijl hier ook goed openbaar vervoer voor handen is. Voorts is uitgegaan van het stimuleren van het gebruik van de P+R voorzieningen (Leidsche Rijn Centrum, Westraven en De Uithof) aan de randen van de stad als alternatief voor parkeren in de stad zelf. Het stationsgebied valt volgens de Nota Stallen en Parkeren in het gebied dat nader is aangeduid als "A1-gebied" (centrale stad en stationsgebied).

17.4. De Afdeling stelt vast dat de raad op grond van de Nota Stallen en Parkeren is afgeweken van de parkeernorm waarvan in het Structuurplan uitgegaan. Het uitgangspunt in de Nota Stallen en Parkeren dat in hoog stedelijke en centraal stedelijke gebieden het autobezit lager is dan het landelijk gemiddelde terwijl hier ook goed openbaar vervoer voor handen is en dat de parkeerdruk in het stationsgebied zal afnemen indien het gebruik van de P+R voorzieningen (Leidsche Rijn Centrum, Westraven en De Uithof) aan de randen van de stad zal worden gestimuleerd zodat in dergelijke gebieden de parkeernorm met 25% naar beneden kan worden bijgesteld, acht de Afdeling niet onredelijk. Breevast en anderen hebben geen inhoudelijke bezwaren naar voren gebracht tegen het beleid neergelegd in de Nota Stallen en Parkeren. Gelet hierop acht de Afdeling voldoende gemotiveerd waarom in dit geval is gekomen tot de in het plan gehanteerde parkeernorm. Van een ongemotiveerde afwijking van de in het Structuurplan vermelde aantallen is dan ook geen sprake. De raad heeft in redelijkheid op grond van de Nota Stallen en Parkeren kunnen komen tot een lagere parkeernorm. Het betoog faalt.

Uitvoerbaarheid

18. [redacted] anderen betogen dat de economische uitvoerbaarheid van het plan niet vast staat.

18.1. In de plantoelichting staat dat er een risicoanalyse planschade is opgesteld in het rapport van Adviesbureau BRO "Planschade(risico)analyse Westflank Noord" van 8 mei 2013 waaruit blijkt dat het niet in lijn der verwachting ligt dat de voorgenomen planologische wijziging zal leiden tot schade, welke op basis van afdeling 6.1 Wro voor vergoeding in aanmerking dient te komen. De conclusie in de plantoelichting is dat de economische uitvoerbaarheid voldoende is aangetoond en dat realisatie van het plan is gewaarborgd. De raad heeft ter zitting meegedeeld dat de gemeente de kosten van eventuele planschade zal dragen en dat daarvoor in de gemeentelijke begroting een voorziening is getroffen. De raad acht niet aannemelijk dat realisering van het plan zal leiden tot de door [redacted] gestelde planschade.

18.2. [redacted] en anderen hebben hun stellingen over de twijfel aan de economische uitvoerbaarheid niet nader onderbouwd. Gelet hierop en op hetgeen daarover door de raad is gesteld, is voor de Afdeling op grond van hetgeen Breevast en anderen hebben aangevoerd niet komen vast te staan dat aan de financiële uitvoerbaarheid moet worden getwijfeld.

Conclusie

19. Het beroep van [redacted] anderen is ongegrond. Het beroep van Victoria is gegrond. Het bestreden besluit dient te worden vernietigd voor zover het betreft artikel 4, lid 4.1, aanhef en onder g, van de planregels.

19.1. De Afdeling ziet aanleiding om met toepassing van artikel 8:72, derde lid, aanhef en onder b, van de Algemene wet bestuursrecht zelf in de zaak te voorzien door te bepalen dat in artikel 4, lid 4.1, aanhef en onder g, van de planregels wordt opgenomen dat een HOV-baan uitsluitend mogelijk is op de gronden waaraan de aanduiding "openbaar vervoer" is toegekend zoals dat nader is geregeld in artikel 10 van de planregels.

19.2. Uit het oogpunt van rechtszekerheid en gelet op artikel 1.2.3 van het Bro ziet de Afdeling voorts aanleiding de raad op te dragen het hierna in de beslissing nader aangeduide onderdeel van deze uitspraak binnen vier weken na verzending van deze uitspraak te verwerken in het elektronisch vastgestelde plan dat te raadplegen is op de landelijke voorziening, www.ruimtelijkeplannen.nl.

Omgevingsvergunning

20. [redacted] anderen richten zich ook tegen de verleende omgevingsvergunningen. Zij hebben ter onderbouwing van hun beroep tegen de verleende omgevingsvergunning verwezen naar de beroepsgronden die zijn ingediend tegen het plan.

20.1. Het beroep van [redacted] tegen het plan is gegrond. Dit betekent dat de beroepen van [redacted] anderen tegen de omgevingsvergunning ook gegrond zijn,

20.2. Het bestreden besluit waarbij omgevingsvergunning is verleend dient te worden vernietigd. Nu de Afdeling aanleiding heeft gezien om zelf in de zaak te voorzien voor wat betreft het te vernietigen onderdeel van het plan ziet de Afdeling aanleiding om met toepassing van artikel 8:72, derde lid, van de Algemene wet bestuursrecht te bepalen dat de rechtsgevolgen in stand blijven.

Proceskosten

21. Ten aanzien van [redacted] en anderen dienen de raad en het college van burgemeester en wethouders op na te melden wijze in de proceskosten te worden veroordeeld.

Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State:

I. verklaart het beroep van de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid [redacted] de commanditaire [redacted] bestemmingsplan [redacted]

II. vernietigt het besluit van de raad van Utrecht van 31 oktober 2013 met kenmerk REO 13.056974 tot vaststelling van het bestemmingsplan "Van Sijpesteijnkade, Westflank Noord-HOV, Stationsgebied" voor zover het betreft artikel 4, lid 4.1, aanhef en onder g, van de planregels;

III. bepaalt dat artikel 4, lid 4.1, aanhef en onder g, van de planregels als volgt komt te luiden: "een HOV-baan uitsluitend mogelijk is op de gronden waaraan de aanduiding "openbaar vervoer" is toegekend zoals dat nader is geregeld in artikel 10 van de planregels";

IV. bepaalt dat deze uitspraak in de plaats treedt van het besluit voor zover vernietigd;

V. draagt de raad van de gemeente Utrecht op om binnen vier weken na verzending van deze uitspraak ervoor zorg te dragen dat de onderdeel III wordt verwerkt in het elektronisch vastgestelde plan dat te raadplegen is op de landelijke voorziening, http://www.ruimtelijkeplannen.nl.

VI. verklaart het beroep van de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid [redacted] anderen tegen het bestemmingsplan ongegrond;

VII. verklaart de beroepen van de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid [redacted] de commanditaire [redacted] besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid [redacted] B.V. en anderen tegen de omgevingsvergunning gegrond;

VIII. bepaalt dat de rechtsgevolgen van het besluit van 15 november 2013, kenmerk HZ_WABO-13-06400, van het college van burgemeester en wethouders van Utrecht waarbij omgevingsvergunning is verleend voor het bouwen van een HOV-viaduct, kademuren, grondkerende constructies en een overstortput, en het kappen van 12 bomen in stand blijven;

IX. veroordeelt de raad van de gemeente Utrecht en het college van burgemeester en wethouders van Utrecht tot vergoeding van:
- bij de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid [redacted]

€ 974,00 (zegge: negenhonderdvierenzeventig euro), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand, met dien verstande dat betaling aan een van hen bevrijdend werkt ten aanzien van de ander;

-bij de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid [redacted] anderen in verband met de behandeling van het beroep opgekomen proceskosten tot een bedrag van € 487,00 (zegge: negenhonderdvierenzeventig euro), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand, met dien verstande dat betaling aan een van hen bevrijdend werkt ten aanzien van de ander;

X. gelast dat de raad van de gemeente Utrecht en het college van burgemeester en wethouders van Utrecht:
-aan de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid [redacted] behandeling van het beroep tegen het plan betaalde griffierecht ten bedrage van € 318,00 (zegge: driehonderdachttien euro) vergoedt, met dien verstande dat betaling aan een van hen bevrijdend werkt ten aanzien van de ander;
- aan de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid [redacted] en anderen het door hen voor de behandeling van het beroep tegen het plan betaalde griffierecht ten bedrage van € 318,00 (zegge: driehonderdachttien euro) vergoedt, met dien verstande dat betaling aan een van hen bevrijdend werkt ten aanzien van de ander.

Aldus vastgesteld door [redacted]

[redacted]

Voorzitter griffier

Uitgesproken in het openbaar op 1 oktober 2014

224
Verzonden: 1 oktober 2014

20.1. Het beroep van Victoria tegen het plan is gegrond. Dit betekent dat de beroepen van Victoria en Breevast en anderen tegen de omgevingsvergunning ook gegrond zijn,

20.2. Het bestreden besluit waarbij omgevingsvergunning is verleend dient te worden vernietigd. Nu de Afdeling aanleiding heeft gezien om zelf in de zaak te voorzien voor wat betreft het te vernietigen onderdeel van het plan ziet de Afdeling aanleiding om met toepassing van artikel 8:72, derde lid, van de Algemene wet bestuursrecht te bepalen dat de rechtsgevolgen in stand blijven.

Proceskosten

21. Ten aanzien van Victoria en Breevast en anderen dienen de raad en het college van burgemeester en wethouders op na te melden wijze in de proceskosten te worden veroordeeld.

Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State:

I. verklaart het beroep van de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Victoria Hotel and Restaurant Investment B.V. en de commanditaire vennootschap Utrecht Victoria C.V. tegen het bestemmingsplan gegrond;

II. vernietigt het besluit van de raad van de gemeente Utrecht van 31 oktober 2013 met kenmerk REO 13.056974 tot vaststelling van het bestemmingsplan "Van Sijpesteijnkade, Westflank Noord-HOV, Stationsgebied" voor zover het betreft artikel 4, lid 4.1, aanhef en onder g, van de planregels;

III. bepaalt dat artikel 4, lid 4.1, aanhef en onder g, van de planregels als volgt komt te luiden: "een HOV-baan uitsluitend mogelijk is op de gronden waaraan de aanduiding "openbaar vervoer" is toegekend zoals dat nader is geregeld in artikel 10 van de planregels";

IV. bepaalt dat deze uitspraak in de plaats treedt van het besluit voor zover vernietigd;

V. draagt de raad van de gemeente Utrecht op om binnen vier weken na verzending van deze uitspraak ervoor zorg te dragen dat het onderdeel III wordt verwerkt in het elektronisch vastgestelde plan dat te raadplegen is op de landelijke voorziening, http://www.ruimtelijkeplannen.nl.

VI. verklaart het beroep van de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Breevast B.V. en anderen tegen het bestemmingsplan ongegrond;

VII. verklaart de beroepen van de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Victoria Hotel and Restaurant Investment B.V. en de commanditaire vennootschap Utrecht Victoria C.V. en de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Breevast B.V. en anderen tegen de omgevingsvergunning gegrond;

VIII. bepaalt dat de rechtsgevolgen van het besluit van 15 november 2013, kenmerk HZ_WABO-13-06400, van het college van burgemeester en wethouders van Utrecht waarbij omgevingsvergunning is verleend voor het bouwen van een HOV-viaduct, kademuren, grondkerende constructies en een overstortput, en het kappen van 12 bomen in stand blijven;

IX. veroordeelt de raad van de gemeente Utrecht en het college van burgemeester en wethouders van Utrecht tot vergoeding van:
- bij de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Victoria Hotel and Restaurant Investment B.V. en de commanditaire vennootschap Utrecht Victoria C.V. in verband met de behandeling van het beroep opgekomen proceskosten tot een bedrag van € 974,00 (zegge: negenhonderdvierenzeventig euro), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand, met dien verstande dat betaling aan een van hen bevrijdend werkt ten aanzien van de ander;

- bij de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Breevast B.V. en anderen in verband met de behandeling van het beroep opgekomen proceskosten tot een bedrag van € 487,00 (zegge: vierhonderdzevenentachtig euro), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand, met dien verstande dat betaling aan een van hen bevrijdend werkt ten aanzien van de anderen;

X. gelast dat de raad van de gemeente Utrecht en het college van burgemeester en wethouders van Utrecht:
-aan de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Victoria Hotel and Restaurant Investment B.V. en de commanditaire vennootschap Utrecht Victoria C.V. het door hen voor de behandeling van het beroep tegen het plan betaalde griffierecht ten bedrage van € 318,00 (zegge: driehonderdachttien euro) vergoedt, met dien verstande dat betaling aan een van hen bevrijdend werkt ten aanzien van de ander;
- aan de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Breevast B.V. en anderen het door hen voor de behandeling van het beroep tegen het plan betaalde griffierecht ten bedrage van € 318,00 (zegge: driehonderdachttien euro) vergoedt, met dien verstande dat betaling aan een van hen bevrijdend werkt ten aanzien van de anderen.

Aldus vastgesteld door mr. W.D.M. van Diepenbeek, voorzitter, en mr. J. Kramer en mr. E. Helder, leden, in tegenwoordigheid van mr. E.M. Ouwehand, griffier.

w.g. Van Diepenbeek
Voorzitter

w.g. Ouwehand
griffier

Uitgesproken in het openbaar op 1 oktober 2014

224
Verzonden: 1 oktober 2014

Raad van State

Afdeling bestuursrechtspraak

Gemeente Utrecht
Ingekomen d.d.
02 OKT 2014

Raad van de gemeente Utrecht
Postbus 16200
3500 CE UTRECHT

RAAD

14.048363

Datum	Ons nummer	Uw kenmerk
1 oktober 2014	201400104/1/R2	

Onderwerp
Utrecht
Bestemmingsplan Nieuw Hoog Catharijne met omgevingsvergunning

Behandelend ambtenaar
[redacted]
070-4264582

In de bovenvermelde zaak is uitspraak gedaan. De procedure is daarmee beëindigd. Een eensluidend afschrift van deze uitspraak treft u hierbij aan.

Hoogachtend,

de griffier

Deze brief is geautomatiseerd aangemaakt en is daarom niet ondertekend.

2619826(CA0)

Raad van State

201400104/1/R2.
Datum uitspraak: 1 oktober 2014

AFDELING
BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak in het geding tussen:

de stichting [redacted]

en

de raad van de gemeente Utrecht,
verweerder.

Procesverloop

Bij besluit van 31 oktober 2013 heeft de raad het bestemmingsplan "Nieuw Hoog Catharijne" vastgesteld.

Tegen dit besluit heeft de Stichting beroep ingesteld.

De raad heeft een verweerschrift ingediend.

De Stichting en Hoog Catharijne B.V. hebben nadere stukken ingediend.

De Afdeling heeft de zaak ter zitting behandeld op 13 juni 2014, waar de Stichting, vertegenwoordigd door [redacted]

Voorts is ter zitting de besloten vennootschap Hoog Catharijne B.V., vertegenwoordigd door [redacted]

Overwegingen

1. Bij de vaststelling van een bestemmingsplan heeft de raad beleidsvrijheid om bestemmingen aan te wijzen en regels te geven die de raad uit een oogpunt van een goede ruimtelijke ordening nodig acht. De Afdeling toetst deze beslissing terughoudend. Dit betekent dat de Afdeling aan de hand van de beroepsgronden beoordeelt of aanleiding bestaat voor het oordeel dat de raad zich niet in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat het plan strekt ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening. Voorts beoordeelt de Afdeling aan de hand van de beroepsgronden of het bestreden besluit anderszins is voorbereid of genomen in strijd met het recht.

2. Het plan voorziet in de renovatie en herontwikkeling van het bestaande woon-, winkel- en kantorencomplex Hoog Catharijne, dat grenst aan het station Utrecht Centraal. Het plangebied beslaat het Gildenkwartier, Godebaldkwartier, Radboudkwartier, de Radboudtraverse en een deel van het Stationsplein Oost. In de bestaande situatie is een stiltecentrum met kapel gevestigd in het Godebaldkwartier van Hoog Catharijne, dat eigendom is van de kerkelijke orde 'Zusters van de Eeuwigdurende Aanbidding' (thans: Zusters van de Eucharistie).

3. De Stichting keert zich tegen het plan, omdat daarin volgens haar niet voldoende is verzekerd dat het stiltecentrum na de renovatie op de huidige plaats of op een andere passende plaats in Hoog Catharijne kan terugkeren. Daarbij heeft de Stichting uiteengezet dat zij de enig gebruiker en beheerder van het stiltecentrum is en dat zij hier een plek biedt van stilte, bezinning, inspiratie en ontmoeting in het drukke winkelcentrum Hoog Catharijne, waar haar medewerkers ter plekke, met steun van de gemeente Utrecht en alle Utrechtse kerken, ook hulp bieden aan mensen, die daaraan

behoefte hebben. Nu niet is uitgesloten dat de Stichting als gebruiker en beheerder van het stiltecentrum gevolgen van het plan kan ondervinden, is haar belang, anders dan de raad en Hoog Catharijne B.V. betogen, rechtstreeks bij het bestreden besluit betrokken als bedoeld in artikel 1:2 van de Algemene wet bestuursrecht. Het beroep is ontvankelijk.

4. De Stichting betoogt dat ten onrechte in de planregels van de bestemming "Centrum" geen minimumoppervlakte is opgenomen voor maatschappelijke doeleinden. Hierdoor is volgens haar niet verzekerd dat haar stiltecentrum op de huidige plaats of elders in Hoog Catharijne kan terugkeren na de renovatie en is het bestaande stiltecentrum in feite wegbestemd, hetgeen niet de bedoeling is geweest van de raad. Daarnaast voert de Stichting aan dat de bepalingen van artikel 3, lid 3.1, aanhef en onder f, van de planregels voor meerdere uitleg vatbaar zijn en derhalve in strijd zijn met de rechtszekerheid. De Stichting heeft een voorstel gedaan voor het toevoegen van een bouwregel in artikel 3, lid 3.2.1, onder e, van de planregels, waarmee de zichtbaarheid en bereikbaarheid van haar stiltecentrum volgens haar duidelijk zijn gewaarborgd. Dat voorstel heeft de raad ten onrechte niet overgenomen, aldus de Stichting.

5. De raad stelt zich op het standpunt dat de maximaal toegestane oppervlakte van 925 m^2 voor 'niet geluidgevoelige maatschappelijke voorzieningen' binnen de bestemming "Centrum" overeenkomt met de huidige oppervlakte van de bestaande functies en dat naast het stiltecentrum geen andere maatschappelijke voorzieningen in Hoog Catharijne aanwezig zijn. Deze maximale maatvoering is ten opzichte van het ontwerpplan gewijzigd naar aanleiding van de zienswijze van de Stichting. Volgens de raad is het stiltecentrum derhalve niet wegbestemd. Voorts wijst de raad erop dat de huidige erfpachtovereenkomst inzake de ruimte voor het stiltecentrum nog tot het jaar 2070 loopt en de projectontwikkelaar van Hoog Catharijne met dit bestaande recht rekening moet houden. Er is geen aanduiding 'maatschappelijke voorzieningen' in de verbeelding opgenomen ter hoogte van de huidige locatie van het stiltecentrum, om een eventuele verplaatsing van het stiltecentrum niet onmogelijk te maken. De door de Stichting voorgestelde toevoeging van een nieuwe bouwregel aan artikel 3, lid 3.2.1, van de planregels – onder andere inhoudende een bepaling over een minimale gevelbreedte van 10 meter – hoeft niet in de planregels te worden opgenomen, aldus de raad.

6. Ingevolge artikel 3, lid 3.1, aanhef en onder a, van de planregels zijn de gronden met de bestemming "Centrum" onder meer bestemd voor niet geluidgevoelige maatschappelijke voorzieningen, met een maximale oppervlakte van 925 m^2 en is die functie toegestaan op alle bouwlagen.

Ingevolge artikel 3, lid 3.1, aanhef en onder f, van de planregels dient de maatschappelijke voorziening te allen tijde goed zichtbaar en bereikbaar te zijn, direct gelegen aan een voetgangersroute.

7. Ten aanzien van het betoog dat het stiltecentrum niet als zodanig is bestemd en ten onrechte geen minimumoppervlakte in de planregels is opgenomen, overweegt de Afdeling als volgt.

Anders dan appellante veronderstelt, zou met het opnemen van

een minimumoppervlakte van 925 m^2 in de planregels voor de functie maatschappelijke doeleinden op zichzelf niet verzekerd zijn dat die totale oppervlakte uitsluitend door het stiltecentrum kan wordt gebruikt en niet eventueel door andere, nieuwe maatschappelijke voorzieningen. In zoverre zou voor de Stichting met het opnemen van een dergelijke bepaling in de planregels niet bereikt kunnen worden, hetgeen door haar daarmee is beoogd.

Nu voorts met het bestaande stiltecentrum de totaal toegestane oppervlakte binnen de bestemming "Centrum" reeds is benut, zijn geen andere maatschappelijke voorzieningen mogelijk. Niet in geschil is immers dat de maximale oppervlakte van 925 m^2 voor maatschappelijke voorzieningen overeenstemt met de huidige oppervlakte van het stiltecentrum en dat er geen andere maatschappelijke voorzieningen in Hoog Catharijne zijn gevestigd. Het plan maakt de vestiging van het stiltecentrum in de huidige omvang en op dezelfde of een andere locatie binnen Hoog Catharijne mogelijk. Het stiltecentrum is derhalve niet wegbestemd, zoals de Stichting betoogt. Dat in het voorliggende plan de exacte, huidige locatie van het stiltecentrum niet is vastgelegd, maakt dat niet anders. Deze betogen treffen dan ook geen doel.

8. Aan de door de Stichting gewenste wijzigingen van het voorliggende plan, bestaande uit het opnemen van een aanduiding in de verbeelding ter hoogte van de huidige locatie van het stiltecentrum, eventueel in combinatie met een wijzigingsbevoegdheid om verplaatsing daarvan mogelijk te maken, het aanpassen van artikel 3, lid 3.1, aanhef en onder f, van de planregels en het toevoegen van een bouwregel aan artikel 3.1, lid 3.2.1, van de planregels, heeft de raad niet tegemoet behoeven te komen. Hierbij neemt de Afdeling het volgende in aanmerking. Het plan maakt reeds zowel handhaving van het stiltecentrum op de huidige locatie als verplaatsing daarvan mogelijk en in zoverre zijn de gewenste aanduiding en wijzigingsbevoegdheid dan ook niet noodzakelijk. Voorts is artikel 3, lid 3.1, aanhef en onder f, van de planregels aangepast naar aanleiding van de zienswijze van de Stichting en waarborgt de huidige formulering daarvan naar het oordeel van de Afdeling dat het stiltecentrum bereikbaar en zichtbaar blijft. Daarbij heeft de raad er terecht op gewezen dat het vastleggen van een minimale gevelbreedte zoals de Stichting wenst niet past binnen de gehanteerde plansystematiek, waarbij is gekozen voor een flexibele planvorm en voor geen enkele bestemming planregels zijn opgenomen over de aan te houden gevelbreedte. Dit betoog faalt.

9. Gelet op het voorgaande is het beroep ongegrond.

10. Voor een proceskostenveroordeling bestaat geen aanleiding.

Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State:

verklaart het beroep ongegrond.

[redacted]

voorzitter griffier

Uitgesproken in het openbaar op 1 oktober 2014

571.
Verzonden: 1 oktober 2014

4

VLOC

Vereniging van eigenaren Commercieel Onroerend goed Utrecht Centrum

De gemeenteraad van Utrecht
Postbus 16200
3500 CE Utrecht

RAAD

14.048746

Datum: 6 oktober 2014
Betreft: Integrale centrumvisie en stadsbrede visie

Geachte dames en heren,

In 2011 is de Vereniging van eigenaren van Commercieel Onroerend goed Utrecht Centrum (VCOC) opgericht met als doelstelling: het duurzaam bevorderen van het (economisch) functioneren van het centrum van Utrecht teneinde de waarde van het commercieel onroerend goed dat geëxploiteerd wordt als winkel, horeca en/of leisure-functies in het centrum van Utrecht zoveel mogelijk te bevorderen.

Onze vereniging is met twee bestuursleden vertegenwoordigd in het Centrummanagement van Utrecht.

Kansen en bedreigingen
De afgelopen jaren zien we tot onze vreugde verschillende verbeteringen optreden in het centrum. Zo breidt bijvoorbeeld Hoog Catharijne uit, de Bijenkorf eveneens, De Planeet wordt herontwikkeld evenals het postkantoor. Daarnaast wordt de openbare ruimte op een aantal plekken aangepakt. We zien echter ook een aantal ontwikkelingen die schadelijk zullen zijn voor het centrum. Daarbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de ontwikkeling van het centrum van Leidsche Rijn met naar verwachting meer meters dan de markt kan opnemen, The Wall, die tot op heden niet tot zijn recht komt en de afnemende bereikbaarheid van het centrum.

Centrumvisie
Wij zien bovendien dat alle ontwikkelingen separaat tot stand gebracht worden. Wij missen daarbij de integraliteit en het totale overzicht. Op verschillende plekken in het centrum investeren partijen om de waarde van hun vastgoed te doen stijgen, maar van een toekomstvisie op het centrum als kaderstellend document is geen sprake. Wij achten het van groot belang dat er wel zo'n visie komt.

Wij zijn van mening dat 'een punt op de horizon' alle betrokken partijen helderheid en duidelijkheid geeft over de ambities met het centrum op langere termijn. Het maken van keuzen is voor alle betrokken partijen van belang. Op basis van keuzen en prioriteiten kunnen zij hun ambities en investeringen afstemmen. Den Haag biedt een fraai voorbeeld. Daar is het tweede tienjarenplan vastgesteld waarin staat welke ambities de gemeente en betrokken partijen met elkaar delen.

Stadsbrede visie
Zo'n totale integrale visie zien wij ook graag stadsbreed. Wij zijn van mening dat de gemeente prioriteiten moet stellen binnen de onder handen zijnde projecten. Zo is het bijvoorbeeld van belang te weten of de gemeente prioriteit geeft aan het centrum van de stad of aan Leidsche Rijn. Wij adviseren om heldere en eenduidige keuzen te maken en leveren hieraan graag een inhoudelijke en organisatorische bijdrage.

Kortom, wij als VCOC zijn op zoek naar 'die punt op de horizon'. Wij zijn ook bereid om ons daarvoor in te spannen, opdat gemeente én betrokken partijen gezamenlijk tot zo'n kader komen.

Graag treden wij op korte termijn met u in overleg over deze ambitie opdat we het ontwikkelen van zo'n visie in gang kunnen zetten.

Wij hebben deze brief ook aan het College van B&W gestuurd.

Hartelijke groet,

Namens het bestuur van de VCOC

[redacted]

5

[redacted]

Gemeente Utrecht
Ingekomen d.d.
02 OKT 2014
RAAD

14.048175

Gemeenteraad
van de Stad Utrecht,
p/a Korte Minrebroedersstr. 2,
3512 GC Utrecht.

Utrecht, 29 Sept. 2014.

Milieubericht Sept. 2014
Utrecht-Oost

Geachte collega,

Het bovenvermelde milieubericht heeft ons verbijsterd.
Waarom?
Als de in het bericht genoemde busbaltebanen medio december a.s. zijn opgeleverd zal het voor degenen, die momenteel gebruik maken van het openbaar vervoer veel moeilijker worden om het Diakonessenhuis te bereiken en de instellingen daaromheen, t.w. Spilpunt van Artsenlaboratorium en Thuiszorgdienst,
- Thuiszorgcentrum
- Verpleeghuis Lucellenpebl,
- Spoedeisende Hulppost.
- en de pedl. scholen.

De gebruikers van dit openbaar vervoer zijn leerlingen en schoolpersoneel, werknemers, bezoekers en patiënten van de genoemde instellingen. Velen van hen zijn ongezondheid en/of financiële draagkracht dikwijls verminderd.

De aangekondigde verslechtering van de dienstverlening heeft bovendien ernstige gevolgen, waarvan mogelijk in het geheel geen of niet voldoende rekening is gehouden: het autoverkeer in Utrecht Oost zal sterk toenemen en daarmee de milieubelasting, de drukte en de onveiligheid. De plannen zijn bovendien in strijd met het streven naar duurzaamheid, toegankelijkheid en veiligheid.

P.S. Uit het overzicht blijkt, dat het aantal en het soort haltes niet gewijzigd zijn. Alleen de tijden zijn anders. Bovendien is het aantal bussen per uur per richting gehalveerd. Gezien de huidige drukte in de spitsuren, zijn de bussen dan overvol. Wilt u ons alsnog uw zienswijze laten weten?

[redacted]

14.052454

6

[redacted]

Onderwerp: Leefbaarheid H. Graaflandstraat (Hoograven)

Betreft: Leefbaarheid Hooft Graaflandstraat (Hoograven)

Beste Gemeenteraad,

In verband met een conflict met onze woningcorporatie Mitros, schrijven wij u aan. Het conflict dat wij hebben met Mitros betreft ons woongenot en de leefbaarheid in de Hooft Graaflandstraat (Hoograven) en omgeving.

In het kort een achtergrondschets van de problematieken in de straat: gedurende een aantal jaar (meer dan 6 jaar) hebben wij te maken gehad met een notoire overlastgever (overlast door moeder, kinderen en twee boxers) in de straat. Onder grote druk, een dik dossier aan bewijsmaterialen van de overlast en betrokkenheid van zowel de gemeente als politie, is deze overlastgever uiteindelijk een paar maanden geleden het huis uitgezet.

Bovendien spelen een aantal andere overlastproblematieken, voornamelijk overlastgevende gezinnen in de straat (overlast kinderen in de achtertuin) en in de nieuwe sociale flats aan de 't Goylaan. Hierbij is ook de toegenomen (sociale) onveiligheid in de straat aangekaart. Een voorbeeld hiervan zijn de autobranden die sinds de jaarwisseling 2013-14 (toen zijn 14 auto's in rook opgegaan) gaande zijn, waarvan de meest recente op 14 juli jl..

Echter, Mitros bagatelliseerde de overlast en trad/treedt niet gedegen op. Om die reden hebben bewoners besloten een beroep te doen op de politie en gemeente. De samenwerking tussen gemeente, politie en bewoners heeft er voor gezorgd dat de leefbaarheid in de straat voor een groot deel teruggekeerd is.

Om additionele overlastproblemen te voorkomen hebben meerdere bewoners, via verschillende manieren, meermaals de woningcorporatie verzocht om bij toewijzing van leegkomst van woningen in de straat en omgeving preventief te handelen door rekening te houden met de woonpopulatie van de straat. De straat wordt voornamelijk bewoond door 55-plussers, waarvan enkelen met medische en mobiele beperkingen kampt. De achtertuin speelt dan ook een belangrijke rol in het woongenot van de bewoners. De ouderen die jarenlang woonachtig zijn in de straat willen graag zolang mogelijk zelfstandig thuis wonen met een zo optimaal mogelijke kwaliteit van leven.

Een paar maanden geleden heeft Mitros te kennen gegeven de voormalige woning van de overlastgever [redacted] in de verkoop te zetten. Tijdens het vorige weekend kwamen wij erachter dat de woning verkocht is aan de hoogste bieder: een gezin dat aan het

overlastprofiel uit de straat en de flats voldoet. Dit gezin is een aantal keer langs geweest, wat gepaard ging met veel gegil van de kinderen, ouders en geblaf van de hond. Uiteraard zijn wij hierdoor gechoqueerd omdat wij weer overlast voorzien. Dit is wederom een bevestiging is dat Mitros geen waarde hecht aan het woongenot van haar huurders.

Wij hebben besloten het gezin aan te spreken om te achterhalen of zij goed geïnformeerd is over de overlastproblematieken in de straat en omgeving. Het gezin gaf aan dat zij van de makelaar enkel gehoord heeft dat de voormalige bewoonster is uitgezet vanwege overlast. Het gezin gaf verder te kennen dat zij voornemens is een ''speelparadijs'' in de achtertuin aan te leggen voor haar twee kinderen en hun vrienden. We hebben uitgelegd welke overlastproblematieken er spelen en dat wij als bewoners rekening met elkaar houden. Het gezin gaf aan niet van plan te zijn rekening te houden met de overige bewoners, immers zij koopt, wij huren. Bovendien gaf het gezin aan dat overlast en een geweldsincident de redenen voor hun verhuizing zijn. De starre houding van dit gezin en kennisname van het geweldsincident maakt onze bezorgdheid uiteraard des te groter.

Inmiddels hebben de bewoners besloten om zich actief in te zetten om te voorkomen dat er een additioneel overlastprobleem gevormd zal worden en de behaalde resultaten op het gebied van leefbaarheid te niet gedaan zullen worden. Zo hebben wij afgelopen weekend (5 oktober jl.) de directrice van de woningcorporatie, mevrouw Marchesini-Franso, aangeschreven met het verzoek opheldering te geven over de situatie. Immers, de woningcorporatie is bekend met de overlastproblematieken en heeft de plicht het woongenot van haar huurders te borgen. We hebben nog geen antwoord gehad op ons schrijven. Tevens hebben wij de gemeente op de hoogte gesteld van de recente ontwikkelingen, zij zullen contact opnemen met Mitros voor opheldering.

Tot slot, wij hebben de afgelopen jaren onnodig gebukt moeten gaan onder enorme overlast. Ons woongenot wordt ons jarenlang ontnomen doordat Mitros adequaat ingrijpt bij overlast noch preventief handelt. Dankzij de samenwerking tussen gemeente, politie en de bewoners, is een groot deel van de overlastproblemen opgelost. Logischerwijs zijn we erg bezorgd indien dit gezin haar intrek neemt in onze straat. Wij hopen dat u in uw functie als wijkwethouder ons kunt ondersteunen om de leefbaarheid in onze straat en omgeving te borgen.

Wij hopen spoedig van u te horen.

[redacted]

7

[redacted]

Aan de Gemeenteraad van Utrecht
Postbus 16200
3500 CE Utrecht

Datum: 13 oktober 2014

Onderwerp: toegankelijkheid minder validen DomUnder

RNSG

14.049302

Geachte leden van de Gemeenteraad

Utrecht is een mooi initiatief rijker. Twee schatkamers waarvan één onder het Domplein.

Toen ik in juli informeerde naar hoe het zat met de rondleidingen ben ik vriendelijk doch beslist weggestuurd door een aardige suppoost die me uitlegde dat DomUnder niet geschikt was voor mensen zoals ik. Ik zat op mijn scootmobiel.

Wat overdonderd ben ik naar huis gereden. Onbegrijpelijk. Een nieuwbouw-expositie in een grote stad als Utrecht en niet toegankelijk voor minder validen. In augustus bereikte mij het persbericht dat DomUnder de 10.000ste bezoeker mocht verwelkomen. "Valide" bezoekers, wel te verstaan.

Naar aanleiding van dit persbericht heb ik de organisatie van DomUnder gevraagd waarom DomUnder niet toegankelijk is voor minder validen en rolstoelgebruikers als je mikt op deze aantallen bezoekers.

Het antwoord was dat regelgeving vanuit de gemeente dit niet mogelijk maakt. Het Domplein is een Rijksarcheologisch monument. En gemeentelijk bouwregels leggen vanuit bovenliggende wetgeving beperkingen op.

Het Bouwbesluit regelt dat nieuwe gebouwen toegankelijk moeten zijn voor minder validen. Gemeentelijke regelgeving kan deze eisen van het Bouwbesluit niet zomaar opzij zetten. Ik heb de betreffende gemeentelijke regelgeving opgezocht: *Bestemmingsplan Domplein schatkamer, binnenstad*. In de gemeentelijke bouwregels heb ik geen beperkingen gevonden die de toegankelijkheid voor minder validen belemmeren. In tegendeel. De bouwregels zijn dusdanig opgesteld dat juist in de toegankelijkheid voor minder validen kan worden voorzien. En als dat niet voldoende is, is er nog een afwijkingsbevoegdheid voor B&W opgenomen ten behoeve van de toegankelijkheid. In het Programma van Eisen dat onderdeel is van het vastgestelde bestemmingsplan en de toelichting hierop staat bovendien nog op meerdere plaatsen dat in een liftvoorziening moet worden voorzien ten behoeve van de toegankelijkheid voor minder validen.

Ik ben, met krukken, toch maar gaan kijken. Er zijn twee schatkamers, één onder het Domplein, één in de kelder van het UCK. De betreffende regelgeving voor de archeologie geldt alleen voor de schatkamer onder het Domplein. Beide kelders zijn echter niet toegankelijk voor minder validen vanwege trappen. Wat me nog meer verbaast: in de schatkamer onder het Domplein ligt een pad dat deels maar niet geheel voldoet aan de eisen voor toegankelijkheid zoals opgenomen in het Bouwbesluit.

Opnieuw heb ik vragen aan de organisatie van DomUnder gesteld. Concreet gevraagd waar in de regelgeving staat dat DomUnder niet toegankelijk hoeft te zijn voor minder validen en waarom de liftvoorziening in het programma van eisen en in de toelichting bij het bestemmingsplan niet is uitgevoerd.

Hierop volgde wederom een antwoord **dat regelgeving vanuit de gemeente dit belemmert.** Het Domplein zou vrij moeten blijven van obstakels en voorzieningen moeten demontabel zijn. Verder is het niet mogelijk om ondergronds te voldoen aan eisen voor toegankelijkheid omdat de archeologie eisen stelt aan de doorgangen.

Ik zie nog steeds niet dat deze nieuwe argumenten, die ik in de regelgeving niet terug vind, een belemmering vormen voor de toegankelijkheid. Een verzonken plateaulift met aandrijving vanuit de kelder houdt het Domplein vrij van obstakels. De regelgeving voorziet in ruimte voor twee entreepartijen waarvan er maar één is gebruikt. Een plateaulift is net zo demontabel als een trap.

Een ingenieuze betonnen dakconstructie die rust op damwanden, drie extra funderingspalen en een bestaande gestabiliseerde fundering, verstevigd met groutinjecties, is mogelijk zonder dat de archeologie onoverkomelijke eisen stelt, maar een beetje toegankelijkheid realiseren niet?

Door middel van een incisie in de archeologie is een belevingsroute ontwikkeld van duurzaam plaatmateriaal. Er zijn op deze route platforms gecreëerd waar het voor (groepen) bezoekers mogelijk is om even rustig de indrukken te verwerken. Ook hier legt de archeologie blijkbaar geen onoverkomelijke beperkingen op.

DomUnder is een bouwtechnisch hoogstandje. Ik ben er van overtuigd dat met een beetje extra creativiteit ook mensen in een rolstoel de beleving van de schatkamer onder het Domplein kunnen ervaren. De archeologie legt niet overal beperkingen op.

Dit overwegende vraag ik de Gemeenteraad om:

- Binnen de geldende regelgeving en in lijn met het Bouwbesluit de toegankelijkheid van DomUnder voor minder validen te regelen, in het uiterste geval met een afwijkingsbevoegdheid van B&W.
- De beperkingen die de organisatie van DomUnder ervaart van uit de gemeentelijke regelgeving weg te nemen.
- De organisatie van DomUnder opdracht te geven zorg te dragen voor de uitvoering van de maatregelen die nodig zijn om DomUnder ook toegankelijk te maken voor minder validen.

Met vriendelijke groeten,

[redacted]

Bijlagen

Huidig beeld.

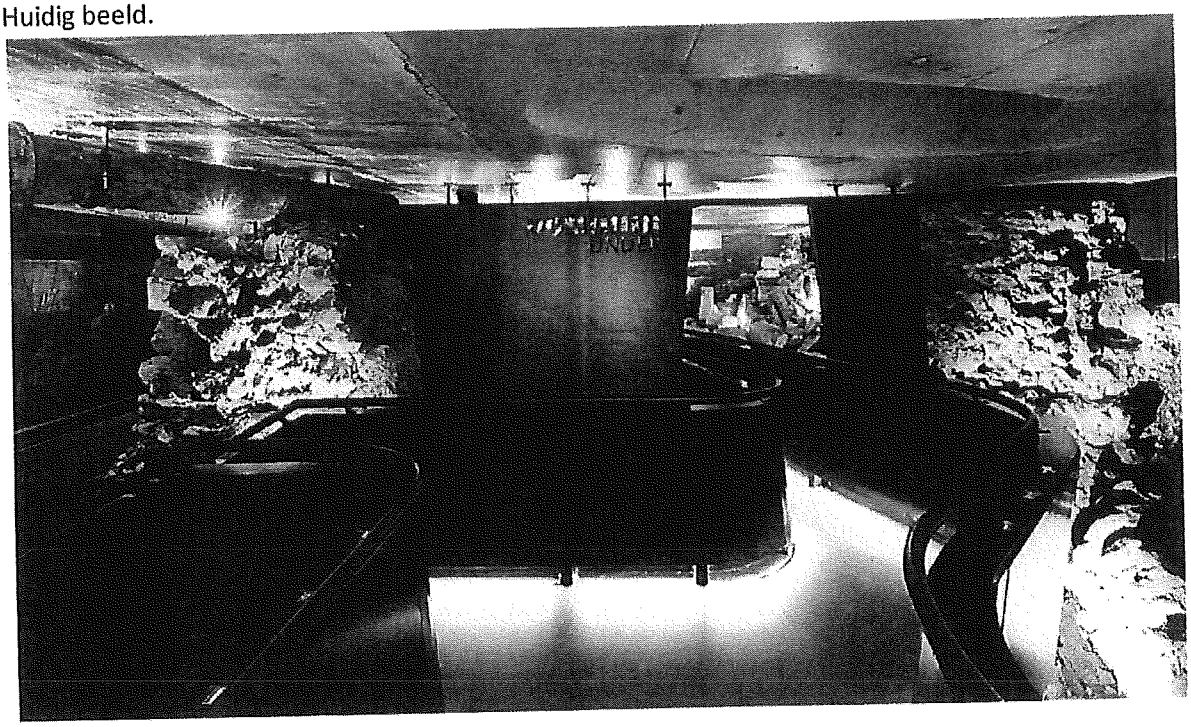

Planvorming

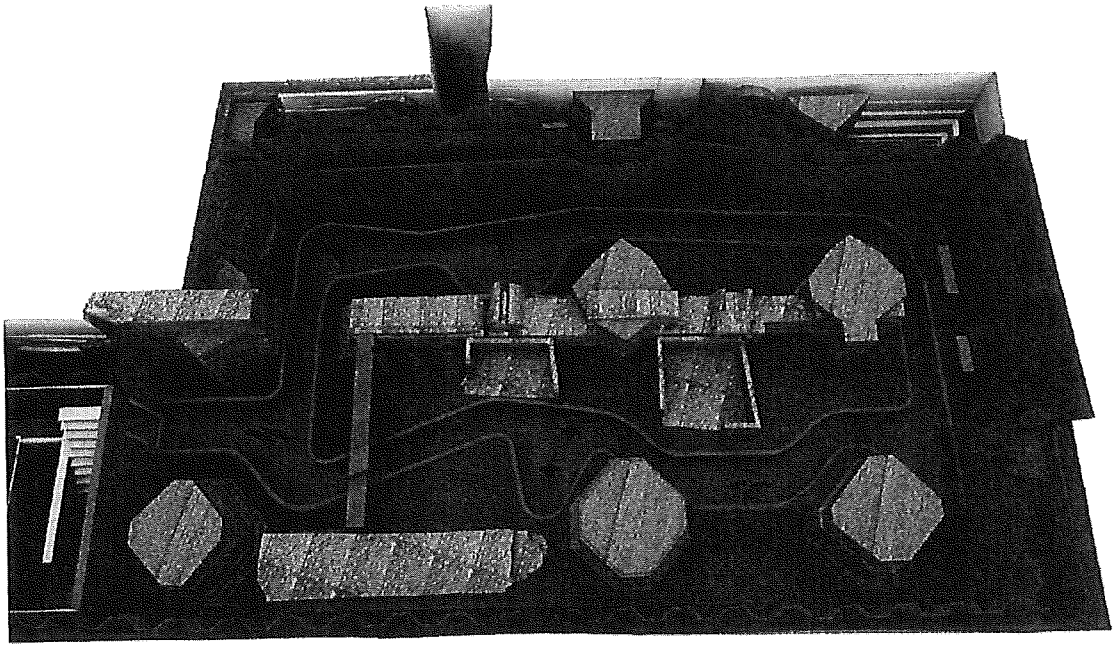

Bouwfase

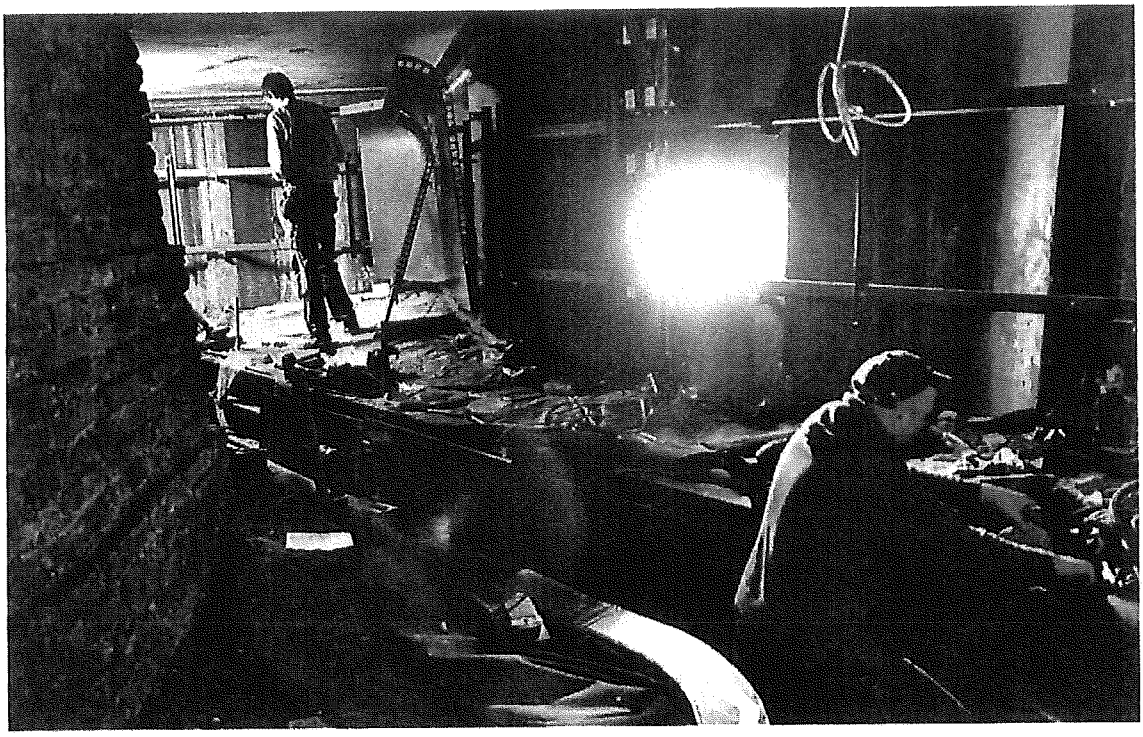

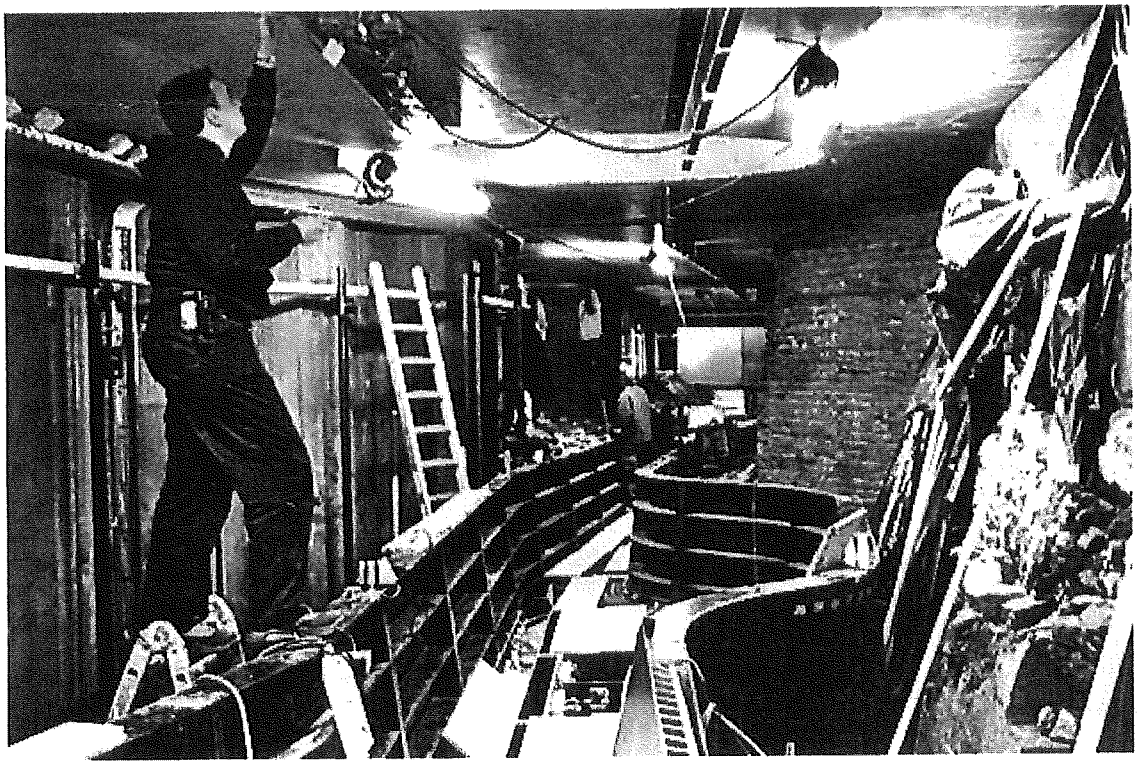

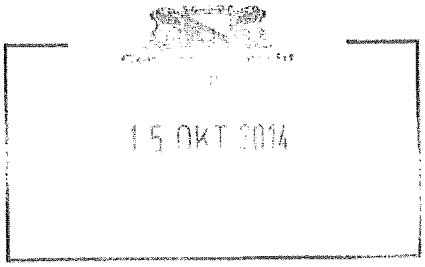

de Nationale ombudsman

De gemeenteraad van Utrecht
contactpersoon Nationale ombudsman
[redacted]
Postbus 16200
3500CE UTRECHT

RAAD

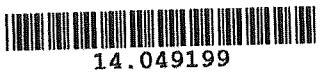

Postadres
Postbus 93122
2509 AC Den Haag
Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 151
2594 AG Den Haag
Tel: (070) 356 35 63
Fax: (070) 360 75 72
bureau@nationaleombudsman.nl
www.nationaleombudsman.nl
Doorkiesnummer
(070) 356 35 32 ATB
Datum
14 oktober 2014
Ons nummer
2014.06261
Uw brief

Uw kenmerk

Bijlagen
1
Behandelend medewerker
mw. mr. A.J.H. Tuzgöl-Broekhoven
Onderwerp
handvatten klachtbehandeling decentralisatie

Geachte raad,

Gemeenten staan dicht bij de burger. Niet alleen fysiek, maar zeker ook qua werkzaamheden. Per 1 januari 2015 - wanneer de decentralisatie in het sociale domein een feit is - wordt dit nog sterker. Voor de overdracht van taken en middelen is gekozen voor de bestuurslaag van gemeenten, omdat iedere gemeente het beste zicht heeft op wat haar burgers nodig hebben en - waar nodig - ondersteuning kan bieden aan burgers om te 'participeren' in de maatschappij. Gemeenten zijn in staat daarbij maatwerk te leveren.

Behoorlijke klachtbehandeling
Op welke wijze gemeenten deze decentralisaties in de praktijk vormgeven, staat vrij. Sommige gemeenten contracteren rechtstreeks particuliere aanbieders van diensten, andere gemeenten bundelen de krachten en werken regionaal samen en besteden gezamenlijk de publiekrechtelijke taken uit. Vanuit het perspectief van de Nationale ombudsman komt daarbij de vraag op wat dit dan vervolgens betekent voor de klachtbehandeling. Vindt deze plaats bij de particuliere aanbieder? Of wordt de klacht van een inwoner over de dienstverlening door die particuliere aanbieder behandeld door zijn of haar gemeente? Het antwoord op deze vragen is niet altijd eenduidig. Uit een door de Nationale ombudsman in juli 2014 gehouden enquête blijkt dat gemeenten op dit moment nog onvoldoende zicht hebben op wat er op het gebied van klachtbehandeling na de decentralisatie op hen afkomt, zeker als het gaat om klachten op het gebied van jeugdzorg. Een aantal gemeenten ontvangt graag een handreiking of richtsnoer van de ombudsman om zo een goed functionerende eerstelijns klachtbehandeling te realiseren. Aan dit verzoek voldoe ik graag.

Handvatten behoorlijke klachtbehandeling
Ik bied u hierbij een aantal handvatten voor een behoorlijke klachtbehandeling waarbij de relatie tussen burger en overheid centraal staat. Het betreft een algemeen kader met een aantal 'regels', te weten:

1. *De burger treft altijd een luisterend oor;*
2. *Geen contract zonder goede klachtregeling;*

Ons nummer
2014.06261

3. *De klachtregeling is laagdrempelig en informeel;*
4. *Door te leren van klachten verbeteren gemeenten hun dienstverlening.*

De Nationale ombudsman schrijft niet voor hoe de klachtenprocedure ingericht moet worden. Immers, gemeenten verschillen nu eenmaal van elkaar of maken eigen keuzes. Dat laat onverlet dat de uitgangspunten van behoorlijke klachtbehandeling voor iedere gemeente hetzelfde zijn.

Eerste- en tweedelijnsklachtbehandeling
De Nationale ombudsman is tweedelijns klachtbehandelaar van uw gemeente. Dat betekent dat wij na de klachtbehandeling door de gemeente zelf een klacht van een inwoner van uw gemeente in behandeling kunnen nemen.
Ons speerpunt ligt echter in het versterken van de zogenoemde eerstelijns klachtbehandeling, dus de klachtbehandeling zoals die in uw gemeente plaatsvindt.

De Nationale ombudsman komt bij u langs
In de maanden oktober/november komen wij in uw regio langs om met de klachtbehandelaars van gedachten te wisselen over wat behoorlijke klachtbehandeling inhoudt. Daarnaast organiseren wij in maart 2015 over dit onderwerp een landelijk congres voor bestuurders van gemeenten en klachtbehandelaars. Graag hopen wij u hierbij te ontmoeten.

Nog vragen?
Mocht u naar aanleiding van deze uitnodiging nog vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met Annemarie Tuzgöl-Broekhoven, projectleider afdeling Strategie en Beleid, bereikbaar via telefoonnummer 070-3563532 of e-mail a.tuzgol@nationaleombudsman.nl of met Jan Prins, senior-onderzoeker afdeling Wonen, Leefomgeving en Mobiliteit, bereikbaar via telefoonnummer 070-3563534 of e-mail j.prins@nationaleombudsman.nl.

Met vriendelijke groet,
de Nationale ombudsman,

[redacted]

de Nationale ombudsman

Uitgangspunten van de Nationale ombudsman voor klachtbehandeling door gemeenten

Regel 1: De burger treft altijd een luisterend oor.

Voor uw inwoner maakt het niet uit tot wie hij zijn klacht richt. Of dat nu de gemeente, de gemeenschappelijke regeling of de (particuliere) aanbieder van de dienst is: de klacht wordt behoorlijk afgehandeld. De gemeente voelt zich verantwoordelijk voor het oplossen van het probleem van haar inwoner en zorgt voor de kwaliteit van haar dienstverlening. Voor de Nationale ombudsman is het belangrijk dat het voor burgers niet uitmaakt wie verantwoordelijk is voor de afhandeling van een klacht. Als die betrekking heeft op een gemeentetaak dan wendt de burger zich waarschijnlijk tot zijn of haar gemeente. Ook als de gemeente (een deel van) haar taken heeft uitbesteed. De Nationale ombudsman is van oordeel dat een gemeente in alle gevallen, ook als taken zijn uitbesteed of overgedragen, zich verantwoordelijk moet voelen voor een behoorlijke dienstverlening aan haar inwoner. En voor de behoorlijke behandeling van de klacht door de andere instantie.
Van de gemeente mag worden verwacht dat zij afspraken maakt over de klachtbehandeling en daar toezicht op houdt. Tevens mag worden verwacht dat de gemeente inzicht heeft in de bijdrage van klachtbehandeling aan een verbetering van de dienstverlening aan haar inwoners. Voor de burger blijft het belangrijk dat hij of zij zich met een probleem tot de gemeente kan wenden, ook al betreft de klacht een uitbestede dienst. De gemeente begeleidt haar inwoner naar het juiste loket, door middel van warme doorverwijzing en houdt een vinger aan de pols. De burger krijgt niet het gevoel van het kastje naar de muur te worden gestuurd, omdat duidelijk is dat de gemeente haar verantwoordelijkheid neemt.

Regel 2: Geen contract zonder goede klachtregeling.

De gemeente gedraagt zich als 'goed opdrachtgever' en stuurt (gericht) op verbetering in dienstverlening en communiceert dit duidelijk met de gecontracteerde partijen, de opdrachtnemers. Bij de uitbesteding van publiekrechtelijke taken maakt de gemeente (of gemeenschappelijke regeling) als opdrachtgever met haar opdrachtnemers afspraken over de wijze waarop de klachtbehandeling vorm krijgt. Als opdrachtgever maakt zij hierover duidelijke afspraken met de 'uitbestede dienst' en houdt een vinger aan de pols.

Regel 3: De klachtbehandeling is laagdrempelig en informeel.

Klachtbehandeling is vooral laagdrempelig en informeel, met oog voor maatwerk en persoonlijk contact ongeacht of klachtbehandeling bij de uitbestede dienst of bij de gemeente zelf plaatsvindt. Decentralisatie heeft voordelen. Door de schaal van werken kan de dienstverlening, zeker op de terreinen van zorg en inkomen, meer maatwerk bieden. Deze voordelen kunnen onder druk komen te staan door de afstand tussen de gemeente en haar inwoners te vergroten. Bijvoorbeeld door gemeenschappelijke regelingen op te richten of taken uit te besteden. Hoe houdt de gemeente in de praktijk werkelijk zicht op de uitvoering van deze taken en op haar inwoners die het betreft? Dit geldt te meer bij het herstel van de vertrouwensrelatie tussen burger en overheid, een van de belangrijkste doelstellingen van klachtbehandeling.

Wat mag de burger in dit kader van de overheid, van zijn of haar gemeente verwachten? Het is belangrijk dat de gemeente zich realiseert dat haar inwoner met zijn of haar probleem of klacht centraal staat. De gemeente kan zich niet alleen beroepen op 'regel is nu eenmaal regel' maar moet ook oog hebben voor behoorlijk handelen.

Die aspecten spelen bij dienstverlening een belangrijke rol. Behoorlijk handelen van de overheid is een randvoorwaarde voor het vertrouwen van de burger in die overheid. Het is daarom belangrijk dat de gemeente voor de relatie met haar inwoners zoveel mogelijk persoonlijk contact onderhoudt, hen serieus neemt en hen met respect behandelt. Dit geldt ook voor het met de burger beslissen, in plaats van *over* de burger (participatie). Door zo met burgers om te gaan wordt de menselijke maat teruggebracht. Dit is essentieel voor het herstel van vertrouwen.

Regel 4: Door te leren van klachten verbeteren gemeenten hun dienstverlening.
Klachten serieus nemen en daarvan leren is voorwaarde voor de verbetering van de kwaliteit van de dienstverlening van de overheid. Klachtrecht is 'feedback' voor de overheid en draagt bij aan een 'lerende organisatie'. Met als uiteindelijk doel een verbetering van de dienstverlening aan de burger. Gemeenten stellen zichzelf, maar ook de dienst of organisatie die is ingeschakeld of ingehuurd, eisen aan de wijze waarop de klachtprocedure wordt ingericht en is gericht op de verbetering van dienstverlening aan de burger. Als de klachtprocedure plaatsvindt bij de uitbestede dienst dan ziet de gemeente er op toe dat de klachten behoorlijk worden afgehandeld.

9

Raad van State

Afdeling bestuursrechtspraak

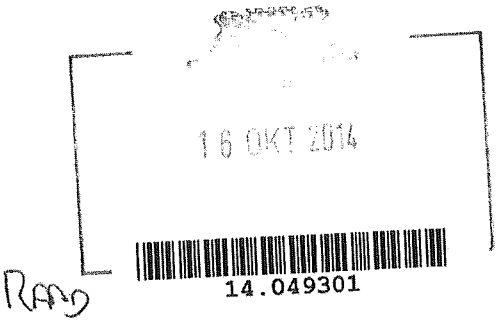

Raad van de gemeente Utrecht
Postbus 16200
3500 CE UTRECHT

Datum	Ons nummer	Uw kenmerk
15 oktober 2014	201306557/2/R1	[redacted]

Onderwerp
Utrecht
bp. 'Smakkelaarsveld, Binnenstad'

Behandelend ambtenaar
[redacted]

In de bovenvermelde zaak is uitspraak gedaan. De procedure is daarmee beëindigd. Een eensluidend afschrift van deze uitspraak treft u hierbij aan.

Hoogachtend,

de griffier

Deze brief is geautomatiseerd aangemaakt en is daarom niet ondertekend.

2627419(CA0)

Raad van State

201306557/2/R6.
Datum uitspraak: 15 oktober 2014

AFDELING
BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak in het geding tussen:

[redacted]

en

de raad van de gemeente Utrecht,
verweerder.

Procesverloop

Bij besluit van 16 mei 2013 heeft de raad het bestemmingsplan "Smakkelaarsveld, Binnenstad" vastgesteld.

Tegen dit besluit heeft onder meer [redacted] beroep ingesteld.

De raad heeft een verweerschrift ingediend.

De Afdeling heeft de zaak ter zitting behandeld op 11 november 2013, waar [redacted] advocaat te Amsterdam, en [redacted] en de raad, vertegenwoordigd door [redacted] zijn verschenen.

Bij uitspraak onderscheidenlijk tussenuitspraak van 29 januari 2014, in zaak nr. 201306557/1/R6, heeft de Afdeling de raad opgedragen om binnen zestien weken na de verzending van deze uitspraak de daarin omschreven gebreken in het besluit van 16 mei 2013 te herstellen. Deze uitspraak is aangehecht.

Bij brief van 13 mei 2014 heeft de raad te kennen gegeven gedeeltelijk voldaan te hebben aan de opdracht van de Afdeling.

[redacted] s in de gelegenheid gesteld haar zienswijze over de wijze waarop de raad gevolg heeft gegeven aan de opdracht van de Afdeling naar voren te brengen. [redacted] eeft daarvan gebruik gemaakt.

Desverzocht heeft de raad bij brief van 20 augustus 2014 een nadere reactie ingediend.

[redacted] eeft een nader stuk ingediend.

De Afdeling heeft de zaak ter zitting behandeld op 25 september 2014, waar [redacted] advocaat te Amsterdam, en [redacted] en de raad, vertegenwoordigd door [redacted] jn verschenen.

Overwegingen

1. De Afdeling heeft in 16.4 en 16.5 van de tussenuitspraak geoordeeld dat het besluit van 16 mei 2013 in strijd met artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) is vastgesteld, wat betreft artikel 4, lid 4.1, onder g, van de planregels. Zij heeft hiertoe overwogen dat de raad ten onrechte geen onderzoek heeft verricht naar de ruimtelijke gevolgen van het gebruik van de gronden met de bestemming "Groen" als evenemententerrein. Voorts heeft de Afdeling in 17.3 en 17.4 van de tussenuitspraak overwogen dat in de plantoelichting niet wordt ingegaan op de actuele regionale behoefte aan de voorziene woningen en de culturele voorzieningen en dat de raad evenmin inzichtelijk heeft gemaakt dat

artikel 3.1.6, tweede lid, van het Besluit ruimtelijke ordening (hierna: Bro) anderszins is betrokken bij het vaststellen van het plan, zodat het bestreden besluit, wat betreft het plandeel met de bestemming "Gemengd", is genomen in strijd met artikel 3.1.6, tweede lid, van het Bro.

2. Gelet op hetgeen is overwogen in de tussenuitspraak is het beroep van [redacted] gegrond. Het besluit van 16 mei 2013 dient te worden vernietigd, wat betreft artikel 4, lid 4.1, onder g, van de planregels en wat betreft het plandeel met de bestemming "Gemengd".

3. Bij de tussenuitspraak heeft de Afdeling de raad opgedragen om binnen zestien weken na de verzending van de tussenuitspraak, met inachtneming van overwegingen 16.4 en 16.5, alsnog de ruimtelijke gevolgen van het gebruik van de gronden met de bestemming "Groen" voor evenementen te onderzoeken en op grond van de uitkomsten van dat onderzoek toereikend te motiveren waarom een zodanig gebruik niet zal leiden tot een onaanvaardbaar kantoorklimaat, dan wel het besluit te wijzigen door vaststelling van een andere planregeling. Tevens heeft de Afdeling de raad opgedragen om, met inachtneming van overwegingen 17.3 en 17.4, alsnog de actuele regionale behoefte aan de voorziene woningen en de culturele voorzieningen inzichtelijk te maken, dan wel het besluit te wijzigen door het vaststellen van een andere planregeling.

4. Bij brief van 13 mei 2014 heeft de raad te kennen gegeven dat het gebrek ten aanzien van het gebruik van de gronden met de bestemming "Groen" voor evenementen niet wordt hersteld en dat hij geen bezwaar heeft tegen een vernietiging van het bestreden besluit in zoverre. De raad heeft bij deze brief verder ter voldoening aan de opdracht van de Afdeling een nadere onderbouwing gegeven van de actuele regionale behoefte aan de voorziene woningen en de culturele voorzieningen aan de hand van het stappenplan van artikel 3.1.6, tweede lid, van het Bro. De raad stelt zich daarbij op het standpunt dat uit het rapport "Verkenning kwantitatieve en kwalitatieve woningbehoefte provincie Utrecht" van ABF Research van februari 2011 (hierna: Rapport woningbehoefte) volgt dat de provincie Utrecht te kampen heeft met een aanmerkelijk woningtekort en dat het tekort blijft toenemen in de periode tot 2040. Het provinciaal tekort bestaat voor bijna 60% uit het tekort van het stadsgewest Utrecht en de oorzaak van de groei van het tekort ligt in de sterke groei van het aantal huishoudens in het stadsgewest Utrecht en de lagere groei van de woningvoorraad. De raad wijst er verder op dat het college van gedeputeerde staten van Utrecht bij brief van 28 mei 2013 heeft bevestigd dat de in het plan voorziene woningen passen binnen de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013 - 2028 en de Provinciale Ruimtelijke Verordening Utrecht. Het plan voorziet volgens de raad dan ook in een actuele regionale behoefte aan woningen door herontwikkeling van een locatie in de binnenstad. Wat betreft de actuele regionale behoefte aan de culturele voorzieningen heeft de raad in de brief van 13 mei 2014 toegelicht dat een kwantitatieve onderbouwing niet kan worden gegeven. Dit laat volgens de raad onverlet dat die behoefte bestaat, gelet op de bevolkingsgroei van de regio en de stad Utrecht in het bijzonder en de bestaande beleidsambities van de gemeente ten aanzien van

de ontwikkeling van en het aanbod aan culturele voorzieningen. Wat het zorgvuldig ruimtegebruik betreft heeft de raad in de brief van 13 mei 2014 uiteengezet dat het Smakkelaarsveld bestaande openbare ruimte binnen bestaand stedelijk gebied is en deel uitmaakt van het stationsgebied van Utrecht. Het plangebied ligt direct naast de treinsporen van en naar OV terminal Utrecht Centraal en is in de huidige situatie voor een groot deel in gebruik voor de ontsluiting van de OV terminal - busbanen. Met het oog op een zorgvuldig gebruik van de beschikbare ruimte voorziet het plan alleen op de gronden waar nu de busbanen liggen in de ontwikkeling van vastgoed. In lijn met het Structuurplan Stationsgebied voorziet het plan voor het overige in inpassing van de HOV-verbindingen, verbreding van de Leidsche Rijn en in de aanleg van een groene verblijfsplek. Met de herontwikkeling van het stationsgebied, waarvan het plangebied deel uitmaakt, wordt onder meer voorzien in het verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid van dit gebied.

5. Ingevolge artikel 3, lid 3.1, van de planregels zijn de voor "Gemengd" aangewezen gronden bestemd voor:
a. culturele voorzieningen tot een maximaal oppervlak van 18.800 m² brutovloeroppervlak (bvo);
b. wonen, tot een maximaal oppervlak van 22.000 m² (bvo);
[...].

6. [redacted] betoogt dat de raad nog steeds niet inzichtelijk heeft gemaakt dat een actuele regionale behoefte bestaat aan de voorziene woningen. Zij voert hiertoe aan dat het Rapport woningbehoefte gedateerd is, zodat de raad daarop geen beroep kan doen voor het inzichtelijk maken van de actuele regionale behoefte. Zo is niet duidelijk of bij het berekenen van de behoefte rekening is gehouden met de meest actuele planvoorraad aan woningen en met bestaande leegstand. Verder betoogt [redacted] dat de omstandigheid dat in regionaal verband behoefte bestaat aan woningen niet betekent dat behoefte bestaat aan de voorziene appartementen op het Smakkelaarsveld.
[redacted] betoogt ook dat, voor zover het plan voorziet in een actuele regionale behoefte, de raad niet inzichtelijk heeft gemaakt waarom het nagenoeg onbebouwde Smakkelaarsveld een geschikte locatie is voor de beoogde ontwikkeling en waarom deze niet elders binnen bestaande gebouwen binnen bestaand stedelijk gebied kan worden gerealiseerd. Aldus is volgens FGH Bank niet voldaan aan artikel 3.1.6, tweede lid, onder b, van het Bro.

6.1. In het Rapport woningbehoefte staat dat de woningvoorraad in de provincie Utrecht tussen 2010 en 2025 groeit met 11 procent. De gemiddelde groei van het aantal huishoudens in dezelfde periode bedraagt 16 procent. Volgens het provinciale bouwprogramma bedraagt het woningtekort in de provincie in 2025 in absolute zin 46.417. Op grond van het "Bestuur Regio Utrecht-programma" (hierna: BRU-programma) bedraagt in 2025 het woningtekort in de provincie 42.654. Het provinciale tekort bestaat voor bijna 60 procent uit het tekort in het stadsgewest Utrecht. Volgens het provinciale bouwprogramma bedraagt het tekort in 2025 in het stadsgewest 26.962 woningen. Het BRU-programma gaat uit van een tekort

van 24.520 woningen in 2025. Het berekende woningtekort betreft het verschil tussen de gewenste woningvoorraad en de (bestaande) woningvoorraad. Bij het berekenen van de gewenste woningvoorraad wordt rekening gehouden met onder meer demografische ontwikkelingen en de gevolgen van binnenlandse migratie. De (bestaande) woningvoorraad betreft het nettoresultaat van nieuwbouw en sloop, aldus het Rapport woningbehoefte.

6.2. Het plan voorziet niet in een concreet aantal woningen, maar in een maximaal bvo van 22.000 m². Het concrete bouwprogramma staat niet vast, maar de raad gaat uit van ongeveer 250 appartementen, waarvan een groot deel starterswoningen.

6.3. [redacted]heeft de prognose uit het Rapport woningbehoefte niet bestreden. De twee bouwprogramma's leiden tot een ietwat afwijkende prognose, maar ook indien het meer behoudende BRU-programma wordt gehanteerd, bedraagt het tekort in het stadsgewest Utrecht in 2025, ruim 24.000 woningen. De Afdeling volgt [redacted]niet in haar stelling dat de in het Rapport woningbehoefte opgenomen gegevens zodanig verouderd zijn dat de raad dit rapport niet aan het plan ten grondslag heeft mogen leggen. Daarbij wordt in aanmerking genomen dat [redacted]niet aannemelijk heeft gemaakt dat in de periode na de opstelling van het rapport in 2011 in regionaal verband planologische besluiten zijn genomen, die tot gevolg hebben dat het geprognosticeerde tekort van ruim 24.000 woningen in 2025 inmiddels geheel is ingelopen. [redacted]heeft niet gewezen op besluiten, genomen na 2011, die voorzien in al dan niet grootschalige regionale woningbouwprojecten. Evenmin heeft zij aannemelijk gemaakt dat de woningleegstand in het stadsgewest Utrecht dermate omvangrijk is, dat geen behoefte zou bestaan aan de ongeveer 250 appartementen waarin het plan voorziet.

Wat betreft het betoog van [redacted]dat een eventuele regionale behoefte nog niet betekent dat behoefte bestaat aan appartementen op de locatie Smakkelaarsveld, overweegt de Afdeling dat het plangebied een locatie betreft in het centrum van Utrecht, op loopafstand van het station en andere voorzieningen. De raad heeft zich in redelijkheid op het standpunt kunnen stellen dat voor leegstand op die locatie niet behoeft te worden gevreesd. Gelet op het voorgaande is de Afdeling van oordeel dat de raad alsnog de actuele regionale behoefte aan de voorziene appartementen inzichtelijk heeft gemaakt.

6.4. Niet in geschil is dat het Smakkelaarsveld bestaand stedelijk gebied betreft. Uit artikel 3.1.6, tweede lid, onder b, van het Bro, gelezen in samenhang met het bepaald in sub c, volgt dat, indien blijkt dat sprake is van een actuele regionale behoefte, bezien moet worden of hierin - bij voorkeur - binnen bestaand stedelijk gebied kan worden voorzien door middel van herstructurering, transformatie of anderszins. Uit de geschiedenis van de totstandkoming van artikel 3.1.6, tweede lid, onder b, van het Bro (Stb. 2012, 388, blz. 50) blijkt dat onder "transformatie" wordt verstaan "verandering van de functie of bebouwing van het stedelijk gebied". Anders dan [redacted]betoogt, dwingt het bepaalde in artikel 3.1.6, tweede lid,

onder b, er derhalve niet toe dat voor nieuwe woningen eerst bestaande gebouwen binnen stedelijke gebied moeten worden hergebruikt of vervangen. Het betoog faalt.

7. [redacted]betoogt dat de raad evenmin inzichtelijk heeft gemaakt dat een actuele regionale behoefte bestaat aan de voorziene culturele voorzieningen op het Smakkelaarsveld. De raad heeft voor de onderbouwing van de actuele regionale behoefte enkel een beroep gedaan op de ambities van de gemeente als vastgelegd in een aantal beleidsdocumenten. Nu een concrete behoefteraming ontbreekt, is een verwijzing naar beleid onvoldoende, aldus [redacted]

7.1. De raad heeft geen cijfermatige onderbouwing gegeven van de regionale behoefte aan de toevoeging van 18.800 m² aan culturele voorzieningen op het Smakkelaarsveld. De raad heeft gewezen op de ambities van de gemeente en de regio, als vastgelegd in een aantal beleidsdocumenten, om te investeren in de ontwikkeling van de kwaliteit en de kwantiteit van het culturele aanbod. De Afdeling is van oordeel dat de behoefte aan een stedelijke ontwikkeling in een geval, waarin, zoals in het onderhavige, wordt voorzien in een niet geringe toevoeging van culturele voorzieningen, niet inzichtelijk wordt gemaakt met een enkele uiteenzetting van de beleidsambities om het aanbod aan de desbetreffende voorzieningen uit te breiden. De raad dient de behoefte van het extra ruimtebeslag vanwege het plan te verantwoorden. De conclusie dat de ruimtelijke reservering ten behoeve van de voorziene stedelijke ontwikkeling verantwoord is, kan alleen worden getrokken aan de hand van gegevens over de ontwikkeling van de behoefte aan de desbetreffende stedelijke ontwikkeling. De behoefte dient te worden afgewogen tegen het bestaande aanbod.

De raad heeft weliswaar gewezen op het objectieve – en niet weersproken – gegeven dat het aantal inwoners van Utrecht toeneemt van 322.000 in 2013 naar 370.000 in 2022, maar de Afdeling acht dit niet voldoende. De Afdeling is van oordeel dat meer specifiek onderzoek naar de behoefte in beginsel mogelijk is, te meer nu het plan tevens commerciële voorzieningen mogelijk maakt, gelet op de omstandigheid dat het begrip "culturele voorzieningen" in artikel 1, lid 1.30, van de planregels gedefinieerd wordt als: "voorzieningen gericht op kunst, ontspanning, vrijetijdsbesteding en vermaak, zoals theaters, bioscopen, musea, ateliers en muziekcentra". Wat betreft het betoog van de raad dat in de "Handreiking, Ladder voor duurzame verstedelijking" van de minister van Infrastructuur en Milieu van 2 november 2013 (hierna: Handreiking) volgt dat de behoefte aan culturele voorzieningen moeilijk onderbouwd kan worden aan de hand van cijfermatige gegevens over behoefte en aanbod en dat daarom vooral betekenis toekomt aan de gegevens over de demografische ontwikkeling, overweegt de Afdeling als volgt. Daargelaten de vraag welke betekenis aan de Handreiking toegekend dient te worden bij de uitleg van artikel 3.1.6, tweede lid, van het Bro, volgt daaruit niet dat gericht onderzoek naar de behoefte aan culturele voorzieningen moeilijk of niet mogelijk is. Wat betreft het in beeld brengen van het aanbod staat in de Handreiking dat bij de argumentatie van de behoefte rekening dient te worden gehouden met de capaciteit in plannen en

met ontwikkelingen die op korte termijn tot een aanvullend aanbod leiden. Ook dient gemotiveerd te worden, in geval er leegstand in de regio aanwezig is, waarom het initiatief toch nodig is.

Voor zover de geprognosticeerde demografische groei al de conclusie rechtvaardigt dat de vraag aan culturele voorzieningen toeneemt met minimaal 18.800 m², laat dit onverlet dat de raad geen inzicht heeft geboden in de bestaande capaciteit, waaronder begrepen de bestaande leegstand. In dit verband wijst de Afdeling op de omstandigheid dat het plan, wat betreft de culturele voorzieningen, primair is vastgesteld met het oog op de verhuizing van de centrale bibliotheek en Artplex naar het Smakkelaarsveld. Vast staat dat de raad na het vaststellen van het plan op 13 januari 2014 heeft besloten om onderzoek te verrichten naar de huisvesting van deze culturele voorzieningen op bestaande locaties die leeg staan of naar verwachting binnen afzienbare tijd leeg komen te staan in de binnenstad en dat in zoverre de verhuizing van de bibliotheek en Artplex naar het Smakkelaarsveld in beginsel niet langer aan de orde is. Hieruit volgt dat, ook indien een toename van de vraag wordt aangenomen, niet zonder meer vaststaat dat het extra ruimtebeslag, waarin het plan voorziet, noodzakelijk is om deze toename te faciliteren.

Uit hetgeen hiervoor is overwogen volgt dat de raad niet inzichtelijk heeft gemaakt dat een actuele regionale behoefte bestaat aan de voorziene culturele voorzieningen. Gelet hierop behoeft hetgeen [redacted]der naar voren heeft gebracht over de wijze waarop de raad gevolg heeft gegeven aan de opdracht van de Afdeling ten aanzien van de voorziene culturele voorzieningen, geen bespreking.

8. [redacted]toogt dat het plan, wat betreft het voorziene multifunctionele gebouw, niet uitvoerbaar is. Zij verwijst hiertoe naar het besluit van de raad van 13 januari 2014, genomen naar aanleiding van de "Quickscan Bibliotheek en Artplex" van 10 januari 2014, en naar een door de raad, in zijn vergadering van 3 juli 2014, aangenomen motie, waarin het college van burgemeester en wethouders is verzocht om "de optie park als verblijfsgebied als voorkeursscenario uit te werken voor het Smakkelaarsveld". Daarmee is de realisatie van een gebouw, en aldus ook van appartementen, op het Smakkelaarsveld van de baan, aldus [redacted]

8.1. Het amendement van 13 januari 2014 – voor zover hierin het college van burgemeester en wethouders wordt opgedragen onderzoek te verrichten naar alternatieve locaties voor de huisvesting van de centrale bibliotheek en Artplex heeft dit meer het karakter van een motie – heeft betrekking op een raadsvoorstel van het college van burgemeester en wethouders met betrekking tot de gemeentelijke financiering van het multifunctionele gebouw op het Smakkelaarsveld. De raad heeft ter zitting toegelicht dat dit besluit tot gevolg heeft dat het oorspronkelijke concept voor het Smakkelaarsveld, de zogeheten "Bieb + +", in deze vorm geen doorgang zal vinden. Dat laat onverlet dat een invulling met appartementen nog steeds mogelijk is. Hierbij is volgens de raad van belang dat tijdens de raadsvergadering van 13 januari 2014 een motie is ingediend waarbij het college van burgemeester en wethouders is opgedragen "de inrichting van het Smakkelaarsveld zonder gebouw uit te werken". Deze motie is door de

raad verworpen. Voor de realisatie van de appartementen is de financiële deelname van de gemeente niet noodzakelijk. De raad heeft in dit verband gewezen op een brief van 7 april 2014, waarin een vastgoedontwikkelaar zich bereid heeft verklaard om, gezamenlijk met andere marktpartijen, de locatie Smakkelaarsveld te ontwikkelen wat betreft de voorziene appartementen. Deze ontwikkelaar heeft een concreet plan ingediend voor de realisatie van studentenwoningen en huur- en koopappartementen. De Afdeling is van oordeel dat de raad zich in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat het amendement van 13 januari 2014 niet tot gevolg heeft dat het plan niet uitvoerbaar is wat betreft de voorziene appartementen.

Wat de motie van 3 juli 2014 betreft, waarin het college van burgemeester en wethouders is verzocht een bepaalde optie uit te werken, stelt de Afdeling vast dat, wat er ook zij van de precieze strekking van deze motie, waarover partijen van mening verschillen, de raad in zijn vergadering van 3 juli 2014 of nadien niet heeft besloten terug te komen op het bestreden besluit tot vaststelling van het plan. Indien de raad na het vaststellen van het plan alsnog tot de conclusie was gekomen dat bebouwing van het Smakkelaarsveld inmiddels als een ongewenste ruimtelijke ontwikkeling moet worden beschouwd, dan had hij een besluit kunnen nemen dat verder strekt dan enkel een verzoek aan het college van burgemeester en wethouders om onderzoek te verrichten naar een andere planologische invulling van het gebied.

9. Gelet op het voorgaande bestaat aanleiding voor het in stand laten van de rechtsgevolgen van het bestreden besluit, voor zover het betreft het plandeel met de bestemming "Gemengd", met uitzondering van artikel 3, lid 3.1, onder a, van de planregels.

10. Uit oogpunt van rechtszekerheid en gelet op artikel 1.2.3 van het Bro, ziet de Afdeling aanleiding de raad op te dragen de hierna in de beslissing nader aangeduide onderdelen van deze uitspraak binnen vier weken na verzending van de uitspraak te verwerken in het elektronisch vastgestelde plan dat te raadplegen is op de landelijke voorziening, www.ruimtelijkeplannen.nl.

11. De raad dient op na te melden wijze tot vergoeding van de proceskosten te worden veroordeeld.

Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State:

I. verklaart het beroep gegrond;

II. vernietigt het besluit van de raad van de gemeente Utrecht van 16 mei 2013 tot vaststelling van het bestemmingsplan "Smakkelaarsveld, Binnenstad", wat betreft artikel 4, lid 4.1, onder g, van de planregels en het plandeel met de bestemming "Gemengd";

III. bepaalt dat de rechtsgevolgen van dat besluit in stand blijven, wat betreft het plandeel met de bestemming "Gemengd", met uitzondering van artikel 3, lid 3.1, onder a, van de planregels;

IV. draagt de raad van de gemeente Utrecht op om binnen vier weken na verzending van deze uitspraak ervoor zorg te dragen dat de hiervoor vermelde onderdelen II. en III. worden verwerkt in het elektronisch vastgestelde plan dat te raadplegen is op de landelijke voorziening, www.ruimtelijkeplannen.nl;

V. veroordeelt de raad van de gemeente Utrecht tot vergoeding van bij de naamloze vennootschap [redacted] in verband met de behandeling van het beroep opgekomen proceskosten tot een bedrag van [redacted] (zegge: zeventienhonderdvier euro en vijftig cent), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand;

VI. gelast dat de raad van de gemeente Utrecht aan de naamloze vennootschap [redacted] het door haar voor de behandeling van het beroep betaalde griffierecht ten bedrage van € 318,00 (zegge: driehonderdachttien euro) vergoedt.

Aldus vastgesteld door [redacted]

[redacted]

voorzitter griffier

Uitgesproken in het openbaar op 15 oktober 2014

533-739.
Verzonden: 15 oktober 2014

Raad van State

201306557/1/R6.
Datum uitspraak: 29 januari 2014

AFDELING
BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak onderscheidenlijk tussenuitspraak met toepassing van artikel 8:51d van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) in het geding tussen:

1. [redacted]
2.
3.
4.
appe

en

de raad van de gemeente Utrecht,
verweerder.

Procesverloop

Bij besluit van 16 mei 2013 heeft de raad het bestemmingsplan "Smakkelaarsveld, Binnenstad" vastgesteld.

[redacted]

De raad heeft een verweerschrift ingediend.

De Afdeling heeft de zaak ter zitting behandeld op 11 november 2013, waar [redacted]

Overwegingen

1. Ingevolge artikel 8:51d van de Awb kan de Afdeling het bestuursorgaan opdragen een gebrek in het bestreden besluit te herstellen of te laten herstellen.

2. Bij de vaststelling van een bestemmingsplan heeft de raad beleidsvrijheid om bestemmingen aan te wijzen en regels te geven die de raad uit een oogpunt van een goede ruimtelijke ordening nodig acht. De Afdeling toetst deze beslissing terughoudend. Dit betekent dat de Afdeling aan de hand van de beroepsgronden beoordeelt of aanleiding bestaat voor het oordeel dat de raad zich niet in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat het plan strekt ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening. Voorts beoordeelt de Afdeling aan de hand van de beroepsgronden of het bestreden besluit anderszins is voorbereid of genomen in strijd met het recht.

3. Het plangebied is gelegen in het centrum van Utrecht, ten noorden van het Centraal Station. Het plan voorziet onder meer in de oprichting van een multifunctioneel gebouw, de ontwikkeling van de infrastructuur voor het openbaar vervoer en de herinrichting van het openbaar gebied.

[redacted]

4. [redacted] zijn gericht tegen het plandeel met de bestemming "Gemengd", met de aanduidingen "bouwvlak" en
"maatvoering: maximum bouwhoogte (m) = 45 m" voor de gronden in het westen van het plangebied.

5. [redacted] etogen dat het voorziene multifunctionele gebouw leidt tot aantasting van hun woon- en leefklimaat in de vorm van verlies van privacy, schaduwwerking en vermindering van uitzicht.

5.1. Volgens de raad leidt het plan niet tot een onevenredige aantasting van het woon- en leefklimaat ter plaatse van de woningen van [redacted] De raad acht daarbij van belang dat het hier gaat om een ontwikkeling in de binnenstad van Utrecht. Het voorziene multifunctionele gebouw ligt ten noordwesten van de appartementen van [redacted] gronden direct ten noorden van hun appartementen worden niet bebouwd. Als gevolg hiervan blijft het bestaande uitzicht gedeeltelijk behouden, aldus de raad.

5.2. Ingevolge artikel 1, lid 1.29, van de planregels wordt onder brutovloeroppervlak (bvo) verstaan: de totale binnen een gebouw beschikbare vloeroppervlakte, inclusief de verdiepingen.

Ingevolge artikel 3, lid 3.1, zijn de voor "Gemengd" aangewezen gronden bestemd voor:
a. culturele voorzieningen tot een maximaal oppervlak van 18.800 m² bvo;
b. wonen, tot een maximaal oppervlak van 22.000 m² bvo;
c. gebouwde (fiets)parkeervoorzieningen;
[...].

Ingevolge lid 3.2.1, onder a, mogen gebouwen uitsluitend binnen het bouwvlak worden gebouwd.

Ingevolge lid 3.2.1, onder b, mag de hoogte ter plaatse van de aanduiding "maatvoering: maximum bouwhoogte (m)", niet worden overschreden.

5.3. [redacted] zijn allen bewoner van het appartementencomplex "Gildeveste". Dit gebouw ligt direct ten zuiden van het plangebied, op een afstand van ongeveer 120 m tot het Centraal Station. Het plangebied is in de bestaande situatie nagenoeg onbebouwd. Het voorziene multifunctionele gebouw, met een bouwhoogte van ten hoogste 45 m, wordt gerealiseerd op een afstand van ongeveer 45 m ten noordwesten van het appartementengebouw van Van Houwelingen, Van Westing en Bakker. Hoewel aannemelijk is dat het plan zal leiden tot een beperking van het uitzicht en de privacy van Van Houwelingen, Van Westing en Bakker, is deze beperking gelet ook op voornoemde afstand van ongeveer 45 m, naar het oordeel van de Afdeling niet dermate ernstig dat de raad het plan niet in redelijkheid heeft kunnen vaststellen. Bij dit oordeel is van belang dat in een binnenstedelijke omgeving in beginsel andere eisen mogen worden gesteld aan onder meer de afstanden tot woningen en de daaraan gerelateerde mate van privacy en uitzicht dan in een minder dicht bebouwde omgeving. Voorts heeft de raad aan de gronden binnen het plangebied, direct ten noorden van de appartementen van Van Houwelingen, Van Westing en Bakker de bestemmingen "Water" en "Groen" toegekend. Deze gronden kunnen niet, althans zeer beperkt, worden bebouwd. Als gevolg hiervan blijft het bestaande uitzicht richting het noorden gedeeltelijk behouden.

Wat de mogelijke beperking van de lichtinval betreft geldt dat de raad onderzoek heeft laten verrichten naar de schaduwwerking van het voorziene multifunctionele gebouw. De resultaten van dit onderzoek zijn vastgelegd in het rapport "Bezonningsstudie Smakkelaarsveld" van 5 juli 2013. Uit de Bezonningsstudie volgt dat het voorziene multifunctionele gebouw geen gevolgen heeft voor de bezonning ter plaatse van de

appartementen van [redacted] Zij hebben deze conclusie niet gemotiveerd bestreden.

Naar het oordeel van de Afdeling heeft de raad zich in redelijkheid op het standpunt kunnen stellen dat het plan niet leidt tot een onaanvaardbare aantasting van het woon- en leefklimaat van [redacted]

6. [redacted] etogen dat de ontwikkeling van het zogeheten "Noordgebouw" aan de Stationsdwarsstraat betrokken had dienen te worden bij het plan, omdat dit gebouw zal leiden tot een aanvullende beperking van het uitzicht en de zonlichttoetreding.

6.1. Volgens is de raad is de ontwikkeling van het "Noordgebouw" afhankelijk van nadere besluitvorming. De gronden waarop dit gebouw mogelijk gerealiseerd zal worden zijn daarom buiten het plangebied gehouden.

6.2. Gelet op de systematiek van de Wet ruimtelijke ordening (hierna: Wro) komt de raad beleidsvrijheid toe bij het bepalen van de begrenzingen van een bestemmingsplan. Deze vrijheid strekt echter niet zo ver dat de raad een begrenzing kan vaststellen die in strijd is met een goede ruimtelijke ordening of anderszins in strijd met het recht. In hetgeen Van Houwelingen en Van Westing hebben aangevoerd ziet de Afdeling geen aanleiding voor het oordeel dat de raad zich niet in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat de vastgestelde planbegrenzing strekt ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening. Zij neemt daarbij in aanmerking dat de eventuele gevolgen voor het woon- en leefklimaat van [redacted] van een mogelijk nog op te richten gebouw aan de Stationsdwarsstraat beoordeeld worden in het kader van de desbetreffende bestemmingsplanprocedure met inachtneming van de op dat tijdstip relevante feiten en omstandigheden.

7. Wat betreft de vrees van [redacted] voor hinder als gevolg van de bouwwerkzaamheden overweegt de Afdeling dat dit bezwaar geen betrekking heeft op het plan zelf maar op de uitvoering daarvan. Uitvoeringsaspecten kunnen in deze procedure niet aan de orde komen. Dit bezwaar moet derhalve buiten beschouwing blijven.

8. Gelet op het vorengaande zijn de beroepen van Van Houwelingen, Van Westing en Bakker ongegrond.

[redacted]

Intrekking beroepsgronden

9. [redacted] heeft ter zitting haar beroepsgronden, inhoudende dat de voorziene hoogwaardige openbaarvervoerbaan (hierna: HOV-baan) leidt tot een ernstige aantasting van het kantoorklimaat vanwege geluidhinder en luchtverontreiniging, dat de exacte ligging van de HOV-baan en bushaltes ten onrechte niet is vastgelegd in het plan en dat de Flora- en faunawet in de weg staat aan de uitvoerbaarheid van het plan, ingetrokken.

Tijdelijke fietsenstalling

10. [redacted] betoogt dat het plan ten onrechte voorziet in de mogelijkheid om een groot deel van de gronden binnen het plangebied tijdelijk, voor een periode van vijf jaar, in gebruik te nemen voor het stallen van fietsen. Zij voert hiertoe aan dat een dergelijk gebruik voortbouwt op besluiten van het college van burgemeester en wethouders uit 2008 en 2011 waarbij vrijstelling onderscheidenlijk ontheffing is verleend van het voorheen geldende bestemmingsplan om de desbetreffende gronden in gebruik te nemen voor het stallen van fietsen. Het college van burgemeester en wethouders heeft in het verleden steeds gewezen op de tijdelijke behoefte om binnen het plangebied te voorzien in de mogelijkheid om fietsen te stallen, totdat permanente voorzieningen elders binnen het Stationsgebied gerealiseerd zouden worden. Volgens [redacted] edraagt de maximale looptijd van een tijdelijke afwijking vijf jaar. Een verlenging van deze periode is niet mogelijk. Een plan waarin niettemin wederom wordt voorzien in een tijdelijk gebruik van de gronden als fietsenstalling is volgens haar dan ook in strijd met de wet.

10.1. Volgens de raad is de tijdelijke bestemming niet in strijd met de wet.

10.2. Aan de gronden in het centrale deel van het plangebied is de bestemming "Verkeer - Verblijfsgebied (voorlopig)" toegekend.

Ingevolge artikel 7, lid 7.1, onder a, van de planregels zijn de voor "Verkeer - Verblijfsgebied (voorlopig)" aangewezen gronden tot uiterlijk vijf jaar na vaststelling van dit bestemmingsplan bestemd voor fietsparkeervoorzieningen.

10.3. Ingevolge artikel 3.2 van de Wro kunnen bij een bestemmingsplan voorlopige bestemmingen worden aangewezen en met het oog hierop voorlopige regels worden gegeven. Een voorlopige bestemming geldt voor een daarbij te stellen termijn van ten hoogste vijf jaar.

10.4. Onder verwijzing naar de uitspraak van 20 juni 2012 in zaak nr. 201113437/1/R2 (www.raadvanstate.nl) overweegt de Afdeling dat uit de geschiedenis van de totstandkoming van artikel 3.2 van de Wro niet kan worden afgeleid dat de raad na het verlopen van de termijn waarvoor een tijdelijke ontheffing (thans: omgevingsvergunning voor het tijdelijk afwijken van de regels van een bestemmingsplan) was verleend, het bestaande gebruik niet zou mogen legaliseren door het vaststellen van een bestemmingsplan waarin aan de desbetreffende gronden een voorlopige bestemming wordt toegekend, mits aan deze gronden gelijktijdig tevens een definitieve bestemming wordt toegekend. In de Memorie van Toelichting bij de Wro staat dat indien de raad van mening is dat de praktijk een langere instandhouding van de tijdelijke afwijking van het bestemmingsplan vergt, hij het geldende bestemmingsplan tijdig zal moeten herzien. Daarbij wordt uitdrukkelijk gewezen op de mogelijkheid om het gebruik als voorzien in de tijdelijke ontheffing te legaliseren door het opnemen van een voorlopige

bestemming in een nieuw vast te stellen bestemmingsplan (TK 2002-2003, 28 916, nr. 3, pag. 35 en 104).

Uit hetgeen hiervoor is overwogen volgt dat de raad zich terecht op het standpunt heeft gesteld dat de Wro zich niet verzet tegen het toekennen van een voorlopige bestemming aan gronden, volgend op een besluit tot tijdelijke afwijking van de regels van een bestemmingsplan, dat voorzag in hetzelfde gebruik.

11. [redacted]etoogt dat niet aannemelijk is dat een einde zal worden gemaakt aan het tijdelijke gebruik van de gronden voor het stallen van fietsen nadat de in het plan vastgelegde periode van vijf jaar is verstreken, omdat het maar zeer de vraag is of de geplande definitieve fietsenstallingen aan de Noordertunnel en het Stationsplein Oost gereed zullen zijn binnen een periode van vijf jaar na het vaststellen van het plan.

11.1. Volgens de raad is de behoefte aan de openbare fietsparkeervoorziening binnen het plangebied tijdelijk. Dit hangt samen met de omstandigheid dat in 2011 een grote fietsenstalling onder het Centraal Station is gesloten. De definitieve fietsenstallingen aan de Noordertunnel en het Stationsplein Oost worden naar verwachting opgeleverd in 2016 en 2018. De gezamenlijke capaciteit bedraagt 14.000 stallingsplaatsen, aldus de raad.

11.2. De Afdeling overweegt dat een voorlopige bestemming naar haar aard tijdelijk is. Na afloop van de in het bestemmingsplan vastgelegde termijn, welke op grond van artikel 3.2 van de Wro maximaal vijf jaar mag bedragen, komt de voorlopige bestemming van rechtswege te vervallen. Ingevolge artikel 7, lid 7.1, van de planregels, komt de bestemming "Verkeer - Verblijfsgebied (voorlopig)" voor het centrale deel van het plangebied te vervallen na een periode van vijf jaar na vaststelling van het plan. Nu het hier gaat om een objectieve termijn staat de tijdelijkheid van de toegekende bestemming vast. Na het vervallen van de tijdelijke bestemming zal het gemeentebestuur in beginsel handhavend dienen op te treden tegen een mogelijke voortzetting van het gebruik van de gronden voor het stallen van fietsen, voor zover een zodanig gebruik in strijd is met de definitieve bestemming van de gronden. De vraag of de voorziene fietsenstallingen elders in het Stationsgebied op tijd opgeleverd zullen worden is niet van doorslaggevende betekenis.

12. [redacted]betoogt dat de planregeling voor de tijdelijke fietsenstalling ten onrechte ruimere mogelijkheden biedt ten opzichte van de besluiten van het college van burgemeester en wethouders uit 2008 en 2011, waarbij tijdelijke vrijstelling onderscheidenlijk ontheffing is verleend voor het gebruik van een gedeelte van het Smakkelaarsveld voor het stallen van fietsen.

12.1. Volgens de raad voorziet het plan niet in een uitbreiding van de tijdelijke fietsenstalling. De bestaande inpandige fietsenstalling is als zodanig bestemd. Een uitbreiding van dit gebouw met één extra bouwlaag is niet mogelijk.

12.2. Aan een gedeelte van de gronden met de bestemming "Verkeer - Verblijfsgebied (voorlopig)" zijn de aanduidingen "bouwvlak" en "maatvoering: maximum bouwhoogte (m) = 6" toegekend.

12.3. Ingevolge artikel 7, lid 7.2.1, van de planregels gelden voor gebouwen op gronden met de bestemming "Verkeer - Verblijfsgebied (voorlopig)" de volgende regels:
a. de oppervlakte mag niet meer bedragen dan 20 m² per gebouw;
b. de hoogte mag niet meer bedragen dan 3 m;
c. het bepaalde onder a. en b. geldt niet voor gebouwen die binnen het bouwvlak worden gebouwd waarbij de hoogte ter plaatse van de aanduiding "maatvoering: maximum bouwhoogte (m)" niet overschreden mag worden.

12.4. Het plan voorziet ter plaatse van de bestaande inpandige fietsenstalling in een bouwhoogte van 6 m. Ter zitting is vast komen te staan dat dit in overeenstemming is met de bestaande situatie. Het plan maakt derhalve geen uitbreiding mogelijk van de bestaande inpandige fietsenstalling met een extra bouwlaag.

Het stallen van fietsen in de buitenlucht is toegelaten. Daarbij geldt in beginsel geen concreet maximum. De raad heeft ter zitting toegelicht dat, gelet op de grootte van het gebied dat is aangewezen voor het tijdelijk stallen van fietsen in samenhang met de omstandigheid dat fietsen in rekken gestald dienen te worden, de totale capaciteit van het gebied ongeveer 6.000 stallingsplaatsen bedraagt. Dit komt overeen met de bestaande situatie ten tijde van het vaststellen van het plan. FGH Bank heeft dit niet weersproken. Gelet op het vorengaande mist het betoog van FGH Bank feitelijke grondslag.

12.5. Wat betreft de stelling va[redacted] dat het Smakkelaarsveld in het verleden een groene locatie is geweest en dat een tijdelijke fietsenstalling ter plaatse in strijd is met het Structuurplan Stationsgebied oordeelt de Afdeling als volgt. Uit het Structuurplan Stationsgebied volgt onder meer dat het Smakkelaarsveld mede een groene functie zal krijgen. Hieruit kan niet worden afgeleid dat een tijdelijke fietsenstalling niet mogelijk zou zijn in het plangebied. Het plan voorziet binnen de voorlopige bestemming in de functie groenvoorzieningen en na het vervallen van de voorlopige bestemming mede in de bestemmingen "Groen" en "Water" voor een groot deel van de gronden. De raad heeft zich derhalve in redelijkheid op het standpunt kunnen stellen dat het plan daarmee voorziet in de mogelijkheid dat het gebied overeenkomstig het Structuurplan een groene functie krijgt.

Gevolgen van het plan voor het kantoorklimaat

13. [redacted] toogt dat de ontwikkelingen binnen het plangebied, in het bijzonder de tijdelijke fietsenstalling, de voorziene HOV-baan en het multifunctionele gebouw, leiden tot een onaanvaardbare aantasting van het kantoorklimaat ter plaatse van haar kantoorgebouw.

Het uitzicht vanuit haar kantoorgebouw wordt volledig teniet gedaan door de tijdelijke fietsenstalling op het Smakkelaarsveld. Mede als gevolg van de omstandigheid dat de fietsen op een onregelmatige wijze worden gestald wordt het uiterlijk aanzien van de omgeving nadelig

beïnvloed. In de directe nabijheid van het kantoorgebouw is bovendien een verkeersonveilige situatie ontstaan. Het gebruik als tijdelijke fietsenstalling heeft ook tot gevolg dat de toegang tot het gebouw aanmerkelijk wordt bemoeilijkt. De raad heeft aangegeven dat het gemeentebestuur niet in staat is om handhavend op te treden tegen een oneigenlijk gebruik van de fietsenstallingen, hetgeen de situatie ter plaatse des te minder aanvaardbaar maakt, aldus [redacted]

Volgens [redacted] wordt het kantoorklimaat verder aangetast door de ligging van de HOV-baan. Gelet op de gevolgen van de HOV-baan voor de verkeersveiligheid ter plaatse heeft de raad het tracé niet mogen vaststellen in de directe nabijheid van haar kantoorgebouw. Ook doet de HOV-baan afbreuk aan het aanzicht en de uitstraling van haar kantoorgebouw. Voorts zal de HOV-baan de bereikbaarheid van haar kantoorgebouw voor fietsers en voetgangers nadelig beïnvloeden, aldus [redacted]

[redacted] betoogt verder dat het voorziene multifunctionele gebouw leidt tot een onaanvaardbare beperking van de lichtinval in haar kantoorgebouw. Ook heeft de raad geen onderzoek verricht naar de gevolgen van het gebruik van de HOV-baan voor de bezonning, aldus [redacted]

13.1. Volgens de raad doet de tijdelijke fietsenstalling geen ernstige afbreuk aan het uitzicht vanuit het kantoorgebouw van [redacted] tijdelijke fietsenstalling heeft juist tot doel het voorkomen van een rommelig straatbeeld door het onregelmatig stallen van fietsen. Evenmin is sprake van ernstige gevolgen voor de verkeersveiligheid ter plaatse. Voor zover binnen het plangebied fietsen op een illegale wijze worden gestald, wordt daartegen handhavend opgetreden, aldus de raad.

Het realiseren van de HOV-baan zal volgens de raad geen ernstige gevolgen hebben voor het kantoorklimaat van [redacted] De raad wijst hierbij op de afstand tussen het kantoorgebouw van [redacted] en de voorziene HOV-baan alsook op de omstandigheid dat het hier een ontwikkeling in de binnenstad betreft, in de directe nabijheid van het Centraal Station.

De raad stelt verder dat het voorziene multifunctionele gebouw niet zal leiden tot een onaanvaardbare beperking van de zonlichttoetreding in het kantoorgebouw van [redacted]

Tijdelijke fietsenstalling

13.2. Binnen het gehele gebied waaraan de bestemming "Verkeer - Verblijfsgebied (voorlopig) is toegekend, is het stallen van fietsen toegelaten. Fietsen kunnen worden gestald in de buitenlucht alsook in de inpandige fietsenstalling in het centrale deel van het plangebied. Daarnaast is het mogelijk om op gronden met voornoemde bestemming gebouwen op te richten met een bouwhoogte van 3 m en een oppervlakte van ten hoogste 20 m².

Het kantoorgebouw van [redacted] ligt direct ten noorden van het plangebied op een afstand van ongeveer 8 m tot de gronden die zijn aangewezen voor het tijdelijk stallen van fietsen. De afstand tussen de inpandige fietsenstalling en het kantoorgebouw van [redacted] bedraagt ruim 20 m.

13.3. De Afdeling overweegt dat in het algemeen aan een voorheen geldend bestemmingsplan geen blijvende rechten kunnen worden ontleend en dat geen recht bestaat op een blijvend vrij uitzicht. De raad kan op grond van gewijzigde planologische inzichten en na afweging van alle betrokken belangen andere bestemmingen en regels voor gronden vaststellen. Het is aannemelijk dat het gebruik van een gedeelte van het plangebied voor het tijdelijk stallen van fietsen zal leiden tot enige aantasting van het uitzicht vanuit het kantoorgebouw van [redacted] en tot complicaties bij de verkeersafwikkeling, in het bijzonder wat betreft de interactie tussen fietsers en voetgangers ter plaatse. Uit de door [redacted] ter zitting overgelegde foto's volgt verder dat het gebruik van de gronden als tijdelijke fietsenstalling de toegang tot haar kantoorgebouw bemoeilijkt. [redacted] heeft naar het oordeel van de Afdeling echter niet aannemelijk gemaakt dat de tijdelijke fietsenstalling leidt tot ernstige gevolgen voor de verkeersveiligheid ter plaatse en de bereikbaarheid van haar kantoorgebouw. Wat betreft de eventuele verzwaring van de gevolgen door een oneigenlijk gebruik van de fietsenstalling overweegt de Afdeling dat het tegengaan hiervan een kwestie van handhaving is, hetgeen in deze procedure niet aan de orde kan komen. Gelet op het vorengaande is de Afdeling van oordeel dat de raad in redelijkheid een zwaarder gewicht heeft kunnen toekennen aan het belang van het beschikbaar stellen van voldoende fietsparkeervoorzieningen dan aan het belang van [redacted] om gevrijwaard te blijven van de gevolgen vanwege de tijdelijke fietsenstalling. Bij dit oordeel weegt mee dat vanwege de grootschalige herinrichting van het Stationsgebied een dringende behoefte bestaat aan tijdelijke stallingscapaciteit in de nabijheid van het Centraal Station en dat met de fietsenstalling op het Smakkelaarsveld beoogd wordt om in deze behoefte te voorzien. Veder is van belang dat het plan voorziet in een tijdelijk gebruik van de gronden als fietsenstalling en dat, zoals hiervoor in 11.2 reeds is overwogen, de voorlopige bestemming van rechtswege vervalt vijf jaar na vaststelling van het plan.

HOV-baan

13.4. Aan een strook grond in het noorden van het plangebied is de bestemming "Verkeer - Openbaar vervoer", met de aanduiding "specifieke vorm van openbaar vervoer - trambaan - uitgesloten" toegekend. Deze strook loopt nagenoeg parallel met het kantoorgebouw van [redacted] e minimale afstand tussen de gronden met voornoemde bestemming en het kantoorgebouw bedraagt ongeveer 15 m.

Aan de gronden tussen het kantoorgebouw van [redacted] en de strook met de bestemming "Verkeer - Openbaar vervoer" is de bestemming "Verkeer - Verblijfsgebied" toegekend.

13.5. Ingevolge artikel 5, lid 5.1, van de planregels zijn de voor "Verkeer - Openbaar vervoer" aangewezen gronden bestemd voor:
a. een hoogwaardige openbaarvervoerbaan, in de vorm van een tram- en busbaan;
[...]
met dien verstande dat:
e. de gronden ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van openbaar

vervoer - trambaan - uitgesloten" niet gebruikt mogen worden ten behoeve van trambanen.

Ingevolge artikel 6, lid 6.1, zijn de voor "Verkeer - Verblijfsgebied" aangewezen gronden bestemd voor:
a. verkeers- en verblijfsgebied voor langzaam verkeer;
[...]
h. bij de bestemming behorende wegen, voet- en fietspaden [...].

13.6. Wat betreft de gevolgen van de HOV-baan voor het aanzicht en de uitstraling van het kantoorgebouw van [redacted] oordeelt de Afdeling als volgt. Het plan beperkt het gebruik van het gedeelte van de HOV-baan in de directe nabijheid van het kantoorgebouw van [redacted] tot een busbaan. Een gebruik van deze gronden als trambaan is niet toegelaten. Het beroep van [redacted] voor zover dat ziet op de aantasting van het kantoorklimaat vanwege het gebruik van de gronden als trambaan, mist feitelijke grondslag.

De raad heeft zich in redelijkheid op het standpunt kunnen stellen dat het plan in zoverre niet leidt tot een ernstige aantasting van het aanzicht en de uitstraling van het kantoorgebouw va[redacted]. Bij dit oordeel heeft de raad gewicht mogen toekennen aan de omstandigheid dat het hier gaat om een gebied in het centrum van Utrecht, in de nabijheid van het Centraal Station. Inherent hieraan is een hoge dichtheid van voorzieningen ten behoeve van het openbaar vervoer.

13.7. [redacted]eeft naar het oordeel van de Afdeling niet aannemelijk gemaakt dat de HOV-baan de bereikbaarheid van haar kantoorgebouw voor fietsers en voetgangers nadelig zal beïnvloeden. Bij dit oordeel is van belang dat aan de gronden direct ten zuiden van het kantoorgebouw van [redacted] de bestemming "Verkeer - Verblijfsgebied" is toegekend. Op deze gronden kunnen onder meer voet- en fietspaden worden gerealiseerd.

Bezonning

13.8. Uit het bezonningsdiagram bij de Bezonningsstudie volgt dat op 21 juni geen schaduwwerking optreedt op de gevel van het kantoorgebouw van [redacted] In het voor- en najaar (21 maart en 21 september) heeft het plan tot ongeveer 14.00 uur geen gevolgen voor de bezonning van het kantoorgebouw van [redacted] Vanaf 14.00 uur wordt de zonlichttoetreding beperkt en om 17.00 uur valt de schaduw over de voorgevel van het kantoorgebouw.

De raad heeft zich in redelijkheid op het standpunt kunnen stellen dat het voorziene multifunctionele gebouw geen ernstige gevolgen heeft voor de bezonning van het kantoorgebouw van [redacted]. De schaduwhinder is beperkt tot de namiddag in het voor- en najaar. Voorts heeft de raad betekenis mogen toekennen aan de omstandigheid dat het kantoorgebouw van [redacted] gesitueerd is in de binnenstad.

13.9. [redacted]eeft niet aannemelijk gemaakt dat de voorziene HOV-baan zal leiden tot een ernstige beperking van de zonlichttoetreding vanwege voorbijrijdende stadsbussen. Hierbij is van belang dat de afstand tussen de voorziene HOV-baan en het kantoorgebouw van [redacted]

minimaal 15 m bedraagt en dat voorbijrijdende stadsbussen een beperkte hoogte hebben.

Conclusie kantoorklimaat

[redacted] Gelet op hetgeen hiervoor is overwogen ziet de Afdeling in hetgeen [redacted] heeft aangevoerd geen aanleiding voor het oordeel dat de raad zich niet in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat de in het plan voorziene ontwikkelingen niet zullen leiden tot een onaanvaardbaar kantoorklimaat ter plaatse van het kantoorgebouw van [redacted]

Alternatieven

14. Volgens [redacted] heeft de raad onvoldoende onderzoek gedaan naar alternatieve locaties voor de tijdelijke fietsenstalling.

14.1. De raad stelt dat de "Werkgroep Fietsparkeerbalans" onderzoek heeft verricht naar een aantal alternatieve locaties voor de tijdelijke fietsenstalling, maar dat het Smakkelaarsveld is aangemerkt als de meest geschikte locatie.

14.2. De Afdeling overweegt dat de raad bij de keuze van de bestemming een afweging dient te maken van alle belangen die betrokken zijn bij de vaststelling van het plan. Daarbij heeft de raad beleidsvrijheid. De voor- en nadelen van alternatieven dienen in die afweging te worden meegenomen. Uit de reactie van de raad op de zienswijze van [redacted] volgt dat de raad een aantal alternatieve locaties voor het realiseren van de tijdelijke fietsenstalling heeft betrokken bij zijn besluitvorming. Onderzocht zijn onder meer de locaties Taxiplatform, Moreelsepark, Park Nieuweroord en de parkeergarages van Corio. De locatie Smakkelaarsveld is als meest geschikt beoordeeld vanwege de beschikbare capaciteit ter plaatse en de ligging in de nabijheid van het station. Bovendien was deze locatie reeds in gebruik voor het stallen van fietsen.

Gelet op het vorenstaande ziet de Afdeling in hetgeen is aangevoerd geen aanleiding voor het oordeel dat de raad alternatieven voor de tijdelijke fietsenstalling onvoldoende in zijn afweging heeft betrokken.

15. [redacted] betoogt dat de raad onvoldoende onderzoek heeft verricht naar alternatieven voor de HOV-baan op een grotere afstand tot haar kantoorgebouw. Onduidelijk is waarom de raad niet heeft gekozen voor de gronden aan de zuidzijde van de Leidsche Rijn. Ook is onduidelijk of de raad andere alternatieve locaties heeft overwogen, aldus [redacted]

15.1. Volgens de raad is bij het voorbereiden van het plan een alternatief tracé overwogen.

15.2. Bij het voorbereiden van het plan is een alternatief tracé aan de zuidzijde van de Leidsche Rijn overwogen. In de zienswijzennota staat hierover dat realisatie van het alternatief onwenselijk is, vanwege de op die locatie beschikbare fysieke ruimte en omdat in de nabijheid van het alternatieve tracé voorzien is in een route voor langzaam verkeer. Gelet

hierop ziet de Afdeling in hetgeen [redacted] heeft aangevoerd geen aanleiding voor het oordeel dat de raad alternatieven voor de HOV-baan onvoldoende in zijn afweging heeft betrokken.

Evenementen op gronden met de bestemming "Groen"

16. [redacted] etoogt dat het plan ten onrechte toelaat dat op gronden met de bestemming "Groen" evenementen worden gehouden. Deze gebruiksfunctie wordt in het plan niet nader gereguleerd, zodat in beginsel een onbeperkt aantal evenementen ter plaatse is toegelaten. Evenmin is een beperking gesteld aan het maximum aantal bezoekers. Volgens [redacted] verdraagt een dergelijke planregeling zich niet met de rechtszekerheid. Bovendien heeft de raad ten onrechte geen onderzoek verricht naar de milieugevolgen van een dergelijke functie.

16.1. Volgens de raad is het niet nodig om beperkingen te stellen aan het gebruik van de gronden met de bestemming "Groen" voor evenementen. De oppervlakte van dit gebied is zodanig dat grootschalige evenementen ter plaatse niet mogelijk zijn. Bovendien heeft het kantoorgebouw van [redacted] geen woonfunctie, zodat de gevolgen voor haar beperkt zullen zijn. De aanvaardbaarheid van onder meer de duur en de omvang van een evenement wordt beoordeeld in het kader van de vergunningverlening op grond van de Algemene Plaatselijke Verordening (hierna: APV), aldus de raad.

16.2. Aan de gronden in het oostelijke deel van het plangebied is de bestemming "Groen" toegekend.

Ingevolge artikel 1, lid 1.34, van de planregels wordt onder evenementen verstaan: grootschalige, periodieke en/of meerdaagse manifestaties, zoals sportmanifestaties, concerten, bijeenkomsten, voorstellingen, shows, tentoonstellingen, thematische markten.

Ingevolge artikel 4, lid 4.1, onder g, zijn de voor "Groen" aangewezen gronden bestemd voor evenementen.

16.3. Niet in geschil is dat de raad geen onderzoek heeft verricht naar de ruimtelijke gevolgen van het gebruik van de gronden met de bestemming "Groen" als evenemententerrein.

16.4. Onder verwijzing naar de uitspraak van 29 februari 2012 in zaak nr. 201002029/1/T1/R2 (www.raadvanstate.nl) overweegt de Afdeling dat het op de weg van de planwetgever ligt om omtrent, onder meer, het toegestane aantal evenementen per jaar, de soorten en de maximale bezoekersaantallen voorschriften te stellen, voor zover dat uit een oogpunt van ruimtelijke aanvaardbaarheid van een evenemententerrein op een bepaalde locatie van belang is. Het gaat hier om de beoordeling en de afweging of een bestemming die gedurende de planperiode evenementen op een bepaalde locatie toestaat vanuit ruimtelijk oogpunt aanvaardbaar is. Deze beoordeling en afweging is een andere dan die op grond waarvan, in een concreet geval, voor een evenement al dan niet vergunning op grond van de APV wordt verleend. Regulering van evenementenvergunningen in de APV geschiedt immers vooral vanuit het oogpunt van handhaving van de openbare orde, en waarborgt niet de vereiste planologische rechtszekerheid.

De omstandigheid dat de APV mogelijkheden biedt om het houden van evenementen te reguleren kan geen reden zijn een planologische regeling van evenementen in het bestemmingsplan achterwege te laten, indien gronden in het plan voor onder meer evenementen worden bestemd.

16.5. De Afdeling overweegt dat het plan geen beperkingen stelt aan het aantal evenementen per jaar en het maximale aantal bezoekers per evenement. Evenmin stelt het plan beperkingen aan de aard en duur van de toegelaten evenementen. In artikel 1.34 van de planregels wordt het begrip "evenement" gedefinieerd als een grootschalige periodieke en/of meerdaagse manifestatie. De aldaar genoemde evenementen, zoals concerten en sportmanifestaties, kunnen niet worden gekwalificeerd als een nadere beperking van het begrip "evenement". Het betreft hier immers slechts voorbeelden van wat een evenement zou kunnen zijn, zonder dat daaruit een beperking van het toegelaten gebruik van de gronden volgt.

Het standpunt van de raad dat, gelet op de grootte van het gebied waaraan de bestemming "Groen" is toegekend, het houden van grootschalige evenementen niet mogelijk zou zijn, acht de Afdeling niet overtuigend. In de definitiebepaling van artikel 1.34 van de planregels staat expliciet dat de gronden zijn bestemd voor grootschalige manifestaties. De gronden waaraan de bestemming "Groen" is toegekend hebben een oppervlakte van ongeveer 4.000 m². De oppervlakte van het evenemententerrein is niet van een zodanig beperkte omvang dat aanmerkelijke gevolgen voor de omgeving bij voorbaat kunnen worden uitgesloten. Dit klemt te meer nu op gronden met de bestemming "Groen" tevens voorzien is in een bouwvlak. Hoewel het voornemen bestaat om op deze locatie een fietsenstalling bij het multifunctionele gebouw te realiseren, verzet het plan zich niet tegen het gebruik van de gronden ter plaatse van het bouwvlak voor evenementen.

Uit het vorengaande volgt dat de raad ten onrechte geen onderzoek heeft verricht naar de ruimtelijke gevolgen van het gebruik van de gronden als evenemententerrein. Het plan is, voor zover het betreft artikel 4, lid 4.1, onder h, van de planregels, vastgesteld in strijd met de bij het voorbereiden van een besluit te betrachten zorgvuldigheid.

Behoefte aan woningen en culturele voorzieningen

17. [redacted] betoogt dat het plan niet uitvoerbaar is. Volgens haar bestaat geen behoefte aan de in het plan voorziene woningen. Evenmin bestaat behoefte aan de culturele voorzieningen. Zij wijst op het huidige economische klimaat en de aanzienlijke leegstand in Utrecht. De raad heeft ten onrechte de "Ladder duurzame verstedelijking", zoals thans neergelegd in artikel 3.1.6, tweede lid, van het Besluit ruimtelijke ordening (hierna: Bro) niet betrokken bij het vaststellen van het plan, zodat het bestreden besluit in strijd met het recht is vastgesteld[redacted]

17.1. Volgens de raad bestaat behoefte aan de in het plan voorziene woningen. De woningen worden gerealiseerd in het centrum van Utrecht in de directe omgeving van het Centraal Station. De raad heeft verder toegelicht dat in het multifunctionele gebouw de nieuwe centrale bibliotheek gehuisvest zal worden. De overgebleven programmaruimte zal worden

ingevuld door "Artplex", een filmtheater waarin commerciële en artistieke films vertoond zullen worden. Zowel voor de bibliotheek als voor Artplex geldt dat dit reeds elders gevestigde culturele instellingen zijn en dat met het plan in essentie wordt voorzien in de behoefte aan moderne huisvesting van deze instellingen, aldus de raad.

17.2. Ingevolge artikel 3.1.6, tweede lid, van het Bro voldoet de toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt aan de volgende voorwaarden:
a. er wordt beschreven dat de voorgenomen stedelijke ontwikkeling voorziet in een actuele regionale behoefte;
b. indien uit de beschrijving, bedoeld in onderdeel a, blijkt dat sprake is van een actuele regionale behoefte, wordt beschreven in hoeverre in die behoefte binnen het bestaande stedelijk gebied van de betreffende regio kan worden voorzien door benutting van beschikbare gronden door herstructurering, transformatie of anderszins, en;
c. indien uit de beschrijving, bedoeld in onderdeel b, blijkt dat de stedelijke ontwikkeling niet binnen het bestaand stedelijk gebied van de betreffende regio kan plaatsvinden, wordt beschreven in hoeverre wordt voorzien in die behoefte op locaties die, gebruikmakend van verschillende middelen van vervoer, passend ontsloten zijn of als zodanig worden ontwikkeld.

Ingevolge artikel 1.1.1, eerste lid, aanhef en onder i, wordt verstaan onder stedelijke ontwikkeling: ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen.

17.3. Het plan voorziet op gronden met de bestemming "Gemengd" in woningen, met een bvo van maximaal 22.000 m² en culturele voorzieningen met een bvo van ten hoogste 18.800 m² op een onbebouwde locatie. Deze ruimtelijke ontwikkelingen kunnen worden aangemerkt als stedelijke ontwikkelingen, zodat ingevolge artikel 3.1.6, tweede lid, van het Bro, onder meer de actuele regionale behoefte aan voormelde ontwikkelingen in de plantoelichting moet zijn beschreven.

17.4. De Afdeling stelt vast dat in de plantoelichting in het geheel niet wordt ingegaan op de actuele regionale behoefte aan de voorziene woningen en de culturele voorzieningen. Evenmin heeft de raad inzichtelijk gemaakt dat artikel 3.1.6, tweede lid, van het Bro anderszins is betrokken bij het voorbereiden van het plan. De ter zitting gegeven toelichting, dat veel vraag bestaat naar de voorziene woningen vanwege hun gunstige ligging en dat de planregeling ten aanzien van culturele voorzieningen voornamelijk tot doel heeft om reeds bestaande instellingen te faciliteren, is daartoe onvoldoende. Naar het oordeel van de Afdeling is het bestreden besluit, wat betreft het plandeel met de bestemming "Gemengd" genomen in strijd met artikel 3.1.6, tweede lid, Bro.

Bestuurlijke lus

18. De Afdeling ziet in het belang bij een spoedige beëindiging van het geschil aanleiding de raad op de voet van artikel 8:51d van de Awb op te dragen het gebrek in het bestreden besluit binnen de hierna te noemen

termijn te herstellen. De raad dient daartoe:
a. met inachtneming van overwegingen 16.4 en 16.5 alsnog de ruimtelijke gevolgen van het gebruik van de gronden met de bestemming "Groen" voor evenementen te onderzoeken, en op grond van de uitkomsten van dat onderzoek toereikend te motiveren waarom een zodanig gebruik niet zal leiden tot een onaanvaardbaar kantoorklimaat, dan wel het besluit te wijzigen door vaststelling van een andere planregeling. Bij een gewijzigde planregeling kan de raad alsnog de ruimtelijke gevolgen van het gebruik van de gronden met de bestemming "Groen" als evenemententerrein beperken. Ook in dat geval dient te raad te motiveren dat ondanks het gebruik als evenemententerrein een aanvaardbaar kantoorklimaat ter plaatse van het kantoorgebouw van FGH Bank is gewaarborgd;
b. met inachtneming van overwegingen 17.3 en 17.4 alsnog de actuele regionale behoefte aan de voorziene woningen en de culturele voorzieningen inzichtelijk te maken. De raad dient daarbij het stappenplan als vastgelegd in artikel 3.1.6, tweede lid van het Bro toe te passen. De raad kan er ook voor kiezen het besluit te wijzigen door het vaststellen van een andere planregeling.

19. Hetgeen [redacted] heeft aangevoerd over de financiële uitvoerbaarheid van het plan, zal in de einduitspraak aan de orde komen.

Voorlopige voorziening

20. De Afdeling ziet aanleiding de hierna vermelde voorlopige voorziening te treffen om onomkeerbare ontwikkelingen te voorkomen.

Proceskosten

21. [redacted] bestaat geen aanleiding voor een proceskostenveroordeling. Ten aanzien van [redacted] zal in de einduitspraak beslist worden over de proceskosten en de vergoeding van het betaalde griffierecht.

Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State:

I. [redacted]

II. draagt in het beroep van de naamloze vennootschap [redacted] e raad van de gemeente Utrecht op om binnen 16 weken na verzending van deze uitspraak:
- met inachtneming van overweging 18 de daar omschreven gebreken in het besluit van 16 mei 2013, tot vaststelling van het bestemmingsplan "Smakkelaarsveld, Binnenstad" te herstellen, en
- de Afdeling de uitkomst mede te delen en een eventuele wijziging van het besluit op de wettelijk voorgeschreven wijze bekend te maken en mede te delen;

III. schorst bij wijze van voorlopige voorziening het besluit van de raad van de gemeente Utrecht van 16 mei 2013, tot vaststelling van het bestemmingsplan "Smakkelaarsveld, Binnenstad", voor zover het betreft het plandeel met de bestemming "Gemengd";

IV. bepaalt dat de voorlopige voorziening vervalt nadat einduitspraak is gedaan.

[redacted]

[redacted]
voorzitter ambtenaar van staat

Uitgesproken in het openbaar op 29 januari 2014

533-739.
Verzonden: 29 januari 2014

Voor eensluidend afschrift,
de secretaris van de Raad van State,

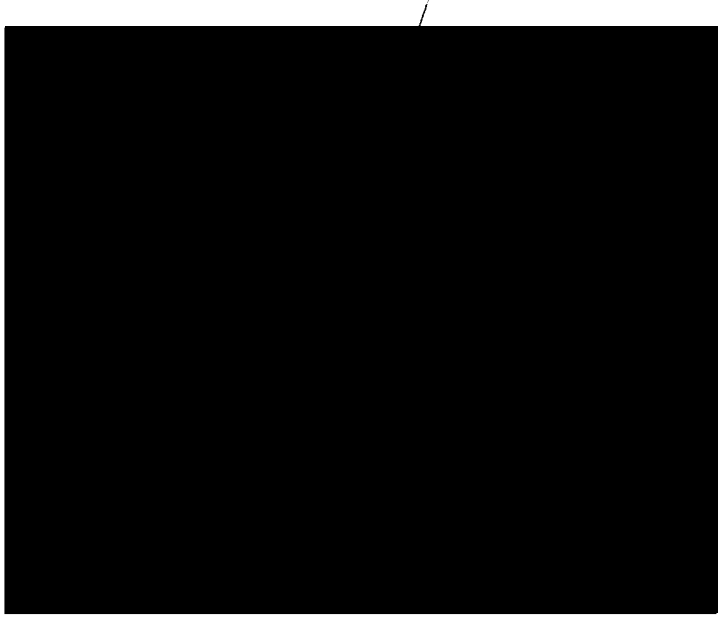

10

Raad van State

Afdeling bestuursrechtspraak

Raad van de gemeente Utrecht
Postbus 16200
3500 CE UTRECHT

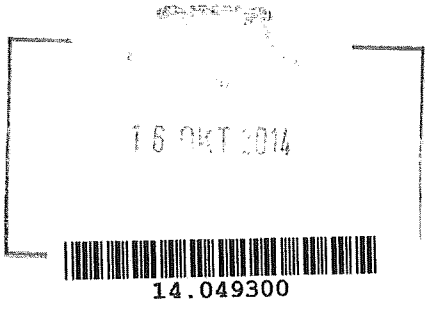

RAAD

Datum	Ons nummer	Uw kenmerk
15 oktober 2014	201402056/1/R2	

Onderwerp
Utrecht
Bp. Actualisering diverse gebieden

Behandelend ambtenaar
[redacted]

In de bovenvermelde zaak is uitspraak gedaan. De procedure is daarmee beëindigd. Een eensluidend afschrift van deze uitspraak treft u hierbij aan.

Hoogachtend,

de griffier

Deze brief is geautomatiseerd aangemaakt en is daarom niet ondertekend.

2626509(CAO)

Postbus 20019 - 2500 EA Den Haag - T 070 426 44 26 - F 070 365 13 80 - www.raadvanstate.nl
Bij correspondentie de datum en het nummer van deze brief vermelden

Raad van State

201402056/1/R2.
Datum uitspraak: 15 oktober 2014

AFDELING
BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak in het geding tussen:

[redacted]

en

de raad van de gemeente Utrecht,
verweerder.

Procesverloop

Bij besluit van 31 oktober 2013 heeft de raad het bestemmingsplan "Actualisering diverse gebieden" vastgesteld.

Tegen dit besluit heeft [redacted]eroep ingesteld.

De raad heeft een verweerschrift ingediend.

De zaak is door een meervoudige kamer van de Afdeling verwezen naar een enkelvoudige.

De Afdeling heeft de zaak ter zitting behandeld op 5 september 2014, waar [redacted]en de raad, vertegenwoordigd door [redacted] zijn verschenen.

Overwegingen

1. Bij de vaststelling van een bestemmingsplan heeft de raad beleidsvrijheid om bestemmingen aan te wijzen en regels te geven die de raad uit een oogpunt van een goede ruimtelijke ordening nodig acht. De Afdeling toetst deze beslissing terughoudend. Dit betekent dat de Afdeling aan de hand van de beroepsgronden beoordeelt of aanleiding bestaat voor het oordeel dat de raad zich niet in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat het plan strekt ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening. Voorts beoordeelt de Afdeling aan de hand van de beroepsgronden of het bestreden besluit anderszins is voorbereid of genomen in strijd met het recht.

1.1. Het plan voorziet in een actualisering van het planologisch kader voor diverse deelgebieden.

1.2. [redacted]cht zich tegen de aanduiding "specifieke bouwaanduiding - 3" die in het plan aan het noordelijke bijgebouw op zijn perceel aan de Kapelweg 2A, 4, 6 en 6B is toegekend. Volgens Van den Berkhof sluit het plan in zoverre niet aan bij de planregeling opgenomen in het voorheen geldende bestemmingsplan "Blauwkapel". Uit de regeling in dat plan volgt dat de bouwmogelijkheid voor een nieuw hoofdgebouw op het perceel gerelateerd was aan het verwijderen van twee ter plaatse aanwezige schuren. In dit verband wijst hij erop dat de aanduiding "specifieke bouwaanduiding - 3" die is toegekend aan het zuidelijk bijgebouw op het perceel reeds twee schuren betreft. [redacted]zich tegen de bestemming "Wonen - 3", voor zover daarmee is voorzien in beperktere bebouwingsmogelijkheden dan onder het bestemmingsplan "Blauwkapel".

1.3. De raad stelt zich op het standpunt dat de planregeling overeenstemt met de regeling in het voorheen geldende bestemmingsplan "Blauwkapel". Daartoe voert hij aan dat de in dat plan gestelde voorwaarde voor het realiseren van een nieuw hoofdgebouw op het perceel van [redacted], te weten de sloop van twee grote bijgebouwen, is

gehandhaafd. De raad stelt in dit verband dat het zuidelijk bijgebouw op het perceel altijd is beschouwd als één gebouw.

Voorts stelt de raad dat in het voorliggende plan in een groter bouwvlak voor het nieuwe hoofdgebouw is voorzien dan in bestemmingsplan "Blauwkapel", de algemene vrijstellingsmogelijkheden meegerekend.

1.4. Aan het perceel van [redacted] is de bestemming "Wonen - 3" toegekend. Op het perceel zijn twee bouwvlakken ingetekend, waarvan één met de aanduiding "specifieke bouwaanduiding - 2". Voorts bevinden zich blijkens de verbeelding twee bijgebouwen op het perceel, beide met de aanduiding "specifieke bouwaanduiding - 3".

Ingevolge artikel 35, lid 35.2.1, sub d, van de planregels gelden voor het bouwvlak aangeduid met "specifieke bouwaanduiding - 2" de volgende regels:
1. er mag alleen een hoofdgebouw gebouwd worden, nadat de twee ten tijde van de ter inzage legging van het ontwerp van dit plan bestaande gebouwen met de "specifieke bouwaanduiding-3" gesloopt zijn;
2. het hoofdgebouw bevat maximaal één woning;
3. de voorgevel van het hoofdgebouw wordt aan de zijde van de Huis te Veenweg in de bouwgrens van het bouwvlak geplaatst;
4. de inhoud van het hoofdgebouw bedraagt maximaal 600 m^3;
5. de goothoogte van het hoofdgebouw bedraagt ten hoogste 3,5 meter en de bouwhoogte maximaal 7 meter;
6. het hoofdgebouw wordt afgedekt met een kap.

Ingevolge lid 35.4, sub b, voor zover hier van belang, is het college van burgemeester en wethouders bevoegd bij een omgevingsvergunning af te wijken van het bepaalde in artikel 35.2.1, sub d, onder 3 voor het bouwen achter de bouwgrens van het bouwvlak.

Ingevolge artikel 42, sub a, mogen bouwgrenzen, niet zijnde bestemmingsgrenzen, in afwijking van aanduidingsgrenzen, aanduidingen en bestemmingsregels worden overschreden door tot gebouwen behorende stoepen, stoeptreden, trappenhuizen, hellingbanen, entreeportalen, veranda's en afdaken en andere ondergeschikte bouwdelen van gebouwen, mits de overschrijding niet meer bedraagt dan 1,5 meter.

Ingevolge artikel 42, sub b, kan het college van burgemeester en wethouders afwijken van het bepaalde vermeld onder a. voor het overschrijden van bouw- en/of bestemmingsgrenzen in afwijking van aanduidingsgrenzen, aanduidingen en bestemmingsregels door tot gebouwen behorende balkons, afdaken, erkers en dergelijke, mits de overschrijding niet meer bedraagt dan 1,5 meter en waarbij de vrije hoogte tot aan het peil minimaal 2,2 meter bedraagt.

1.5. Volgens de plantoelichting heeft de raad tot doel gehad om de regeling voor het perceel van Van den Berkhof, opgenomen in bestemmingsplan "Blauwkapel", vastgesteld op 6 februari 2003, in het plan te handhaven.

Op de plankaart van het bestemmingsplan "Blauwkapel" is weergegeven dat aan het perceel de aanduiding "bijzondere bebouwingsregels" is toegekend.

Ingevolge artikel 5, lid b, sub 2 van de voorschriften bij dat plan

dient de nieuw te bouwen woning op het perceel Kapelweg 2-4 binnen het op de plankaart aangegeven bouwvlak achter de bestaande woningen Kapelweg 2-4 te worden gesitueerd, om vanaf de Kapelweg gezien, een zo goed mogelijke zichtrelatie te houden met het omringende gebied. De woning moet zich richten op de nog aan te leggen ontsluitingsweg. Vanwege de beoogde stedenbouwkundige kwaliteit verdraagt de op het moment van terinzagelegging van het bestemmingsplan aanwezige bebouwing zich niet met een toevoeging van een gebouw op het betreffende perceel. De bouwmogelijkheid van een derde woning op het perceel is daarom gerelateerd aan het verwijderen van een tweetal schuren, waaronder het nu als woning gebruikte gebouw "Kapelweg 2A". Een toevoeging zou namelijk een nog rommeliger beeld opleveren en bovendien de hierboven geschetste zichtrelatie in de weg staan.

Ingevolge lid c, sub 1, onder a, dienen de hoofdgebouwen binnen een bouwvlak en met de voorgevel in de naar de weg gekeerde bouwgrens te worden geplaatst.

Ingevolge lid c, sub 1, aanhef en onder c, mag in het bouwvlak dat op de plankaart tevens is aangeduid met de aanduiding "bijzondere bebouwingsregels" slechts gebouwd worden met toepassing van lid e, onder 2.

Ingevolge lid e, sub 1, aanhef en onder a, voor zover hier van belang, kan het college van burgemeester en wethouders vrijstelling verlenen van het bepaalde in lid c, sub 1 en toestaan dat achter de naar de weg gekeerde bouwgrens gebouwd wordt.

Ingevolge lid e, sub 2, voor zover hier van belang, kan het college van burgemeester en wethouders op de gronden met de aanduiding "bijzondere bebouwingsregels", vrijstelling verlenen zoals bedoeld in lid c, sub 1, onder c, en toestaan dat in het voor een woning bestemde bouwvlak dat tevens in aangeduid met de aanduiding "bijzondere bebouwingsregels" een woning wordt gebouwd.

Ingevolge artikel 11, aanhef en lid 6, kan het college van burgemeester en wethouders vrijstelling verlenen van het bepaalde ten aanzien van het bouwen van (hoofd)gebouwen binnen het bouwvlak en toestaan dat de grenzen van het bouwvlak naar de buitenzijde worden overschreden door erkers over maximaal de halve gevelbreedte, ingangspartijen, luifels, balkons, bordessen, trappen en galerijen, reclametoestellen en draagconstructies voor reclame, mits de bouwgrens met niet meer dan 1,50 meter wordt overschreden.

1.6. Niet in geschil is dat de op het perceel van [redacted] staande bijgebouwen reeds aanwezig waren ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan "Blauwkapel". Het zuidelijke bijgebouw staat parallel aan de Huis te Veenweg. [redacted] heeft ter zitting toegelicht dat dit bijgebouw feitelijk uit twee aparte gebouwen bestaat, waarbij het deel met huisnummer 2A wordt gebruikt als woning en het deel met huisnummer 6B in gebruik is als garage en carport.

De Afdeling is evenwel van oordeel dat noch uit de verbeelding, noch uit de planvoorschriften bij het bestemmingsplan "Blauwkapel" blijkt dat de raad destijds heeft beoogd alleen het slopen van het zuidelijke bijgebouw voor te schrijven, zoals Van den Berkhof betoogt. Daartoe is van

belang dat in de weergave van het zuidelijke bijgebouw op de plankaart van het bestemmingsplan "Blauwkapel" niet in een scheidslijn is voorzien. Daarnaast blijkt uit de plankaart van dat plan dat een gedeelte van het noordelijke bijgebouw in het bouwvlak van de mogelijke derde woning op het perceel valt, zodat redelijkerwijs kan worden aangenomen dat de raad ervan is uitgegaan dat het bijgebouw zou worden gesloopt, alvorens van de bouwmogelijkheid van die derde woning gebruik zou worden gemaakt.

Voorts is van belang dat de raad met de regeling heeft beoogd de zichtrelatie te borgen en het beeld te verfraaien. Gelet op de zichtbaarheid van het noordelijke bijgebouw vanaf zowel de Kapelweg als de Huis ter Veenweg, oordeelt de Afdeling dat het aannemelijk is dat de raad om die reden in de sloop van zowel het noordelijke als het zuidelijke bijgebouw heeft willen voorzien. Het standpunt van de raad, dat hij de regeling onder het vorige plan heeft overgenomen in het plan door de aanduiding "specifieke bouwaanduiding - 3" aan het noordelijke bijgebouw toe te kennen, acht de Afdeling dan ook niet onjuist.

Het betoog faalt.

1.7. Ten aanzien van de bouwmogelijkheden overweegt de Afdeling als volgt.

Blijkens de plankaart van het bestemmingsplan "Blauwkapel" bedroeg de omtrek van het bouwvlak in dat plan ongeveer 61 meter. De omtrek van het bouwvlak in de verbeelding van het onderhavige plan bedraagt ongeveer 70 meter. In zoverre voorziet het plan in een verruiming van de bouwmogelijkheden van [redacted]

Ter zitting heeft [redacted]naar voren gebracht dat de bevoegdheid om in afwijking van de bouwregels toe te staan dat achter de naar de weg gekeerde bouwgrens gebouwd wordt, welke bevoegdheid in het bestemmingsplan "Blauwkapel" ingevolge artikel 5, lid e, sub 1, aanhef en onder a, van de voorschriften aan het college van burgemeester en wethouders was toegekend, niet is overgenomen in de planregels van het voorliggende plan. De Afdeling overweegt dat dit betoog feitelijke grondslag mist, nu deze bevoegdheid in het voorliggende plan is neergelegd in artikel 35, lid 35.4, onder b, van de planregels. Overigens stelt de Afdeling vast dat ingevolge artikel 5, lid c, sub 1, aanhef en onder c, in samenhang gelezen met lid e, sub 2, van de voorschriften van het bestemmingsplan "Blauwkapel" deze bevoegdheid niet was toegekend met betrekking tot het perceel van Van den Berkhof, gelet op de in dat plan aan het perceel toegekende aanduiding "bijzondere bebouwingsregels". Aangezien in het voorliggende plan niet langer een uitzondering voor dat perceel is gemaakt, voorziet het plan ook in zoverre in een verruiming van de bouwmogelijkheden.

Voorts komen de ontheffingsmogelijkheden uit artikel 11, lid 6, van de voorschriften van het bestemmingsplan "Blauwkapel" wat betreft de omvang van de overschrijding van de grenzen van het bouwvlak overeen met de afwijkingsbevoegdheid neergelegd in artikel 42, onder a en b, van de planregels. Voor zover Van den Berkhof ter zitting heeft gesteld dat hij onder het bestemmingsplan "Blauwkapel" verdergaand buiten het bouwvlak mocht bouwen, overweegt de Afdeling dat, nu in het bestemmingsplan "Blauwkapel" geen bepaling is opgenomen waaruit dat blijkt, dit betoog

feitelijke grondslag mist.

Gelet op het vorenstaande ziet de Afdeling geen aanleiding voor het oordeel dat de bebouwingsmogelijkheden onder het voorliggende plan beperkter zijn dan onder het bestemmingsplan "Blauwkapel".

Het betoog faalt.

2. Het beroep is ongegrond.

3. Voor een proceskostenveroordeling bestaat geen aanleiding.

Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State:

verklaart het beroep ongegrond.

Aldus vastgesteld door [redacted]d van de enkelvoudige kamer,
in tegenwoordigheid van [redacted]riffier.

[redacted]

lid van de enkelvoudige kamer griffier

Uitgesproken in het openbaar op 15 oktober 2014

343-820.
Verzonden: 15 oktober 2014

Deloitte.

Boardletter 2014

Gemeente Utrecht

14.000253

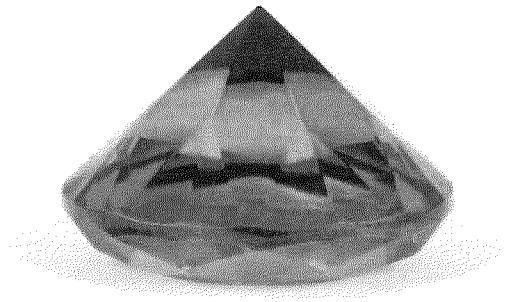

Utrecht, 8 oktober 2014

11

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.
Orteliuslaan 982
3528 BD Utrecht
Postbus 3180
3502 GD Utrecht
Nederland

Tel: 088 288 2888
Fax: 088 288 9980
www.deloitte.nl

Aan de gemeenteraad van
Gemeente Utrecht
t.a.v. bureau griffie
Postbus 16200
3500 CE UTRECHT

Onderwerp
Boardletter 2014

Behandeld door
drs. S.G. Verrips RA / drs. B. Teekens RA

Datum
8 oktober 2014

Geachte raad,

Wij hebben conform uw opdracht d.d. 7 augustus 2014, als onderdeel van de controle van de jaarrekening 2014, in juli en augustus 2014 het eerste deel van de interim-controle voor de Gemeente Utrecht uitgevoerd.

De aanpak van en de aandachtspunten bij deze controle zijn met de Subcommissie Controle en Financiën afgestemd. Het eerste deel van de interim-controle is primair gericht op de analyse en evaluatie van de interne beheersingsomgeving en de daarin opgenomen maatregelen van interne controle. In de voorliggende boardletter zijn onze bevindingen en aanbevelingen terzake opgenomen. Tevens heeft deze controle als doelstelling om de aandachtspunten voor de jaarrekening 2014 te signaleren en onder uw aandacht te brengen.

Deze interim-controle omvat de periode januari tot en met juni 2014. De nadruk heeft in deze eerste periode gelegen op de opzet en het bestaan van een deel van de processen en de in die processen opgenomen beheersingsmaatregelen en de speerpunten vanuit de gemeenteraad. Vanwege enerzijds de zomerperiode en anderzijds omdat wij voor bepaalde onderdelen aansluiten op de interne planning- en controlcyclus, hebben wij nog niet van alle materiele posten en processen van de jaarrekening de werkzaamheden kunnen uitvoeren. De werkzaamheden gericht op de tweede helft van 2014 zullen wij uitvoeren in het laatste kwartaal van 2014, in afstemming met de ambtelijke organisatie. Hierbij komen dan de overige processen en posten aan de orde, die wij deze zomer nog niet hebben kunnen onderzoeken en tevens zullen wij van de reeds onderzochte processen de zaak "bijcontroleren" tot het jaareinde.

Volledigheidshalve merken wij op dat onze analyse en evaluatie is uitgevoerd in het kader van de door u verstrekte opdracht tot controle van de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken en het getrouwe beeld van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden.

Inherent aan de opdracht tot controle van jaarrekening hebben de risico-inschattingen echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing. Hierdoor is onze analyse en evaluatie beperkter dan dat deze zou zijn geweest in het kader van een opdracht tot het geven van een oordeel over de opzet, het bestaan, de effectiviteit en de efficiency van de interne beheersing als geheel en bestrijkt daarom niet noodzakelijkerwijze alle in de interne organisatie vervatte tekortkomingen. Een dergelijke opdracht maakt geen onderdeel uit van de reguliere controle-opdracht.

De bevindingen en aanbevelingen dienen te worden gelezen als constructieve aanwijzingen voor de raad en het college als onderdeel van het continue proces van het veranderen en verbeteren van de beheersing van de bedrijfsvoering en de kwaliteit van de jaarrekening. Graag willen wij deze rapportage en de daarin opgenomen bevindingen en aanbevelingen nader met u bespreken.

Hoogachtend,

Deloitte Accountants B.V.

ing. J.L. Wisse RA

Inhoudsopgave

Gemeente Utrecht
Boardletter 2014

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE 3

1. MANAGEMENTSAMENVATTING 5

2. SPEERPUNTEN VAN DE GEMEENTERAAD 9

3. BEVINDINGEN INTERNE BEHEERSING 19

4. FOLLOW-UP AANBEVELINGEN 2013 31

5. AANDACHTSPUNTEN JAARREKENINGCONTROLE 34

6. ACTUELE ONTWIKKELINGEN 37

7. OVERIGE ZAKEN 41

8. DISCLAIMER EN BEPERKING IN HET GEBRUIK 44

1. Managementsamenvatting

1. Managementsamenvatting

In dit hoofdstuk gaan wij in op de belangrijke bevindingen vanuit het eerste deel onze interim-controle. Deze worden in hoofdstuk 2 (speerpunten) en hoofdstuk 3 (bevindingen interne beheersing) verder uitgewerkt.

Gemeenten bevindingen zich thans in een turbulente omgeving. Er komt de komende jaren veel op uw gemeente af. Ook Utrecht is geconfronteerd met de effecten van de economische crisis en heeft inmiddels al veel tijd en energie geïnvesteerd in de nieuwe taken op het gebied van jeugd, zorg en participatie. Ontwikkelingen die uw financiële situatie raken en organisatorisch zodanig geïmplementeerd moeten zijn dat het betrouwbare sturings- en verantwoordingsinformatie voor de raad oplevert. Dit vraagt veel van uw college en de organisatie van Utrecht. Utrecht heeft al veel geïnvesteerd in een professionele organisatie, waaronder de kwaliteit van de interne beheersing.

Reeds in onze voorgaande boardletter hebben wij aangegeven dat de administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB) binnen de gemeente Utrecht in de basis toereikende aanknopingen bevat om te komen tot betrouwbare financiële jaarverslaggeving. Daarmee is het fundament aanwezig voor een adequate financiële beheersing en dito informatievoorziening. Als belangrijke onderdelen van de kansen- en risicoanalyse voor Utrecht zien wij met name de gebiedsontwikkeling Leidsche Rijn en POS, de financiële en organisatorische impact van de drie rijksdecentralisaties, de ontwikkelingen op IT gebied en het toezicht op de verbonden partijen (die het financieel ook zwaarder hebben).

Op basis van onze tussentijdse controle constateren wij dat de volgende processen nog nader aandacht en verbetering behoeven:

- Voor de decentralisaties hebben we een aantal bevindingen op de gebieden Organisatie & Coördinatie, Beleid & Sturing en Informatievoorziening & Systemen. Op basis van onze waarnemingen bij meerdere gemeenten merken wij overigens op dat uw gemeente op koers ligt met de implementatie en op onderdelen, zoals de contractering van de buurtteams, voor loopt op andere gemeenten;
- Het opnemen van kansen in uw risicomanagement, het weergeven van de risico's in een actuele risicokaart en het opnemen van de monitoring van de (risico)beheersing door de verbonden partijen in uw systeem van risicomanagement, in aanvulling op hetgeen de gemeente reeds doet aan risicobeheersing op verbonden partijen, zoals onder andere in de nota weerstandsvermogen beschreven. De reden dat wij hiervoor aandacht vragen is met name gelegen in het feit dat in algemene zin gemeenten risico's lopen op verbonden partijen die net zijn opgericht (zoals BghU) of waar de gemeente niet een meerderheidsstem heeft maar waarin wel latent financiële risico's kunnen optreden die zich kunnen doorvertalen naar de deelnemende gemeenten (zoals de Uithoflijn binnen de BRU);
- Tijdige vastlegging van aangegane verplichtingen in het inkoopproces;
- De naleving van termijnen bij subsidieverstrekkingen en optimalisatie van de inrichting en gebruik van SI-U, hetgeen tot betere management- en sturingsinformatie moet leiden.

1. Managementsamenvatting

Voor de controle van de jaarrekening 2014 is de waardering van de grondexploitaties en de daarmee samenhangende risico's een belangrijk onderdeel. Dit heeft overigens de volle aandacht van het college en het concern. Wij adviseren u bij het college onder de aandacht te brengen de actualisaties versnelt uit te laten voeren en door te laten vertalen naar de consequenties voor de jaarrekening 2014. Het heeft veruit de voorkeur om actuele waarderingen van de lopende grondexploitaties voor de jaarwisseling gereed te hebben. Wij realiseren ons dat dit een aanpassing in de planning van de werkzaamheden vraagt. Vanwege de hoge mate van gevoeligheid van deze post en het risico op ongewenste doorlooptijden dringen wij aan op het eerder en met hoge prioriteit deze actuele calculaties te realiseren.

Inmiddels is deze aanbeveling door de gemeente opgepakt en wordt gewerkt aan een planning waarin in verschillende blokken de informatie wordt aangeleverd, zodat de druk minder op het einde van de jaarrekeningcontrole komt te liggen.

1. Managementsamenvatting

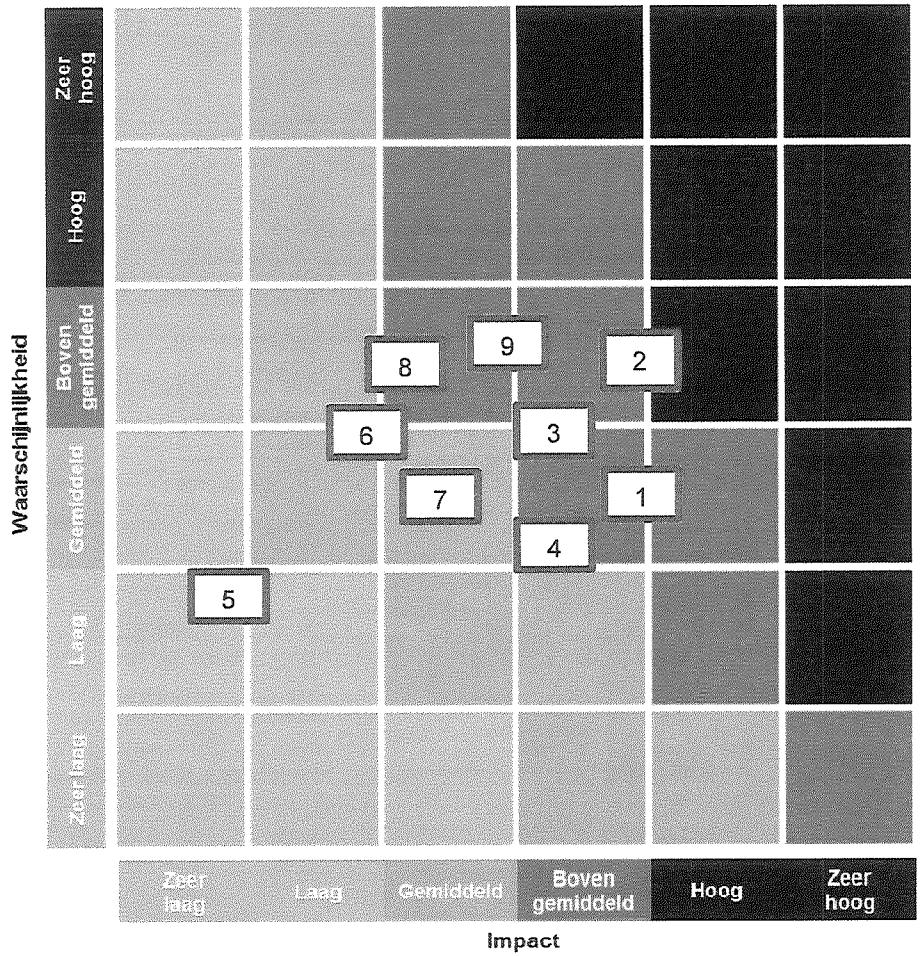

1	Decentralisaties
2	Grondexploitaties
3	IT
4	Toezicht verbonden partijen
5	Beschrijving interne beheersorganisatie (AO/IC)
6	Tijdigheid en volledigheid verplichtingenadministratie
7	Naleving subsidietermijnen
8	Beheersing BghU
9	Reorganisatie

De inschatting van de waarschijnlijkheid en mogelijke impact is louter bedoeld om een vorm van onderscheid aan te brengen tussen de aard van de individuele bevindingen. U kunt aan het gemaakte onderscheid geen conclusies verbinden. Het college is en blijft verantwoordelijkheid voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

2. Speerpunten van de gemeenteraad

2. Speerpunten van de gemeenteraad

Als speerpunten voor 2014 zijn in de vergadering van de subcommissie Controle & Financiën d.d. 26 mei 2014, naast de follow up van de Boardletter 2013 en het Accountantsrapport 2013, benoemd:

- Peilstok grondexploitaties en grondexploitaties van LR (Leidsche Rijn) en POS (Stationsgebied)
- Frauderisico's en interne beheersingsmaatregelen (inclusief UVO)
- IT bevindingen
- Ingezette verbeteringen inkoopfacturen
- Verplichtingenadministratie (m.n. grotere inkoopfacturen)
- Termijnen van subsidieverstrekkingen (m.n. MO)
- Processen Uitkerings- en inkomensoverdrachten
- Belastingen en heffingen (uitbesteed aan BghU)
- Rol en positie concern
- Reorganisatievoorzieningen
- EMU-saldo

Wij hebben deze speerpunten onderzocht, voor zover passend binnen de accountantscontrole en onze daarbij behorende natuurlijke adviesfunctie (in het verlengde van de controlerende functie van de accountant). Over de bevindingen inzake deze speerpunten gaan wij in het volgende hoofdstuk nader in.

2. Speerpunten van de gemeenteraad

Peilstok grondexploitaties en grondexploitaties LR en POS

De subcommissie heeft de raad geadviseerd om minstens één keer per jaar een (extra) overzicht te verstrekken over de stand van zaken en ontwikkelingen bij de grondexploitaties, een zogeheten "peilstok". Dit aan de hand van de belangrijkste indicatoren, zoals de grondprijs, het aantal m^2 kantoorruimte, de fasering van de woningmarkt (en evt. noodzakelijk geachte herprogrammering), de rente en de mogelijke impact van andere ontwikkelingen/politieke keuzes.

De eerste peilstok is in september 2013 afgerond, de uitkomsten zijn opgenomen in de tweede bestuursrapportage en aan de raad gepresenteerd tijdens de behandeling van de begroting 2014.

Tijdens het opstellen van deze boardletter was de opstelling van de peilstok 2014 nog onderhanden, waardoor wij hierop nog geen inhoudelijke toets hebben kunnen uitvoeren. Wij zullen hierover rapporteren in ons accountantsverslag 2014 in het voorjaar 2015, tenzij de tweede interimcontrole aanleiding geeft in een eerder stadium zaken onder uw aandacht te brengen.

Frauderisico's en interne beheersingsmaatregelen (inclusief UVO)

Als onderdeel van onze controle hebben wij het college verzocht inzicht te geven in de inschatting van het risico dat de jaarrekening een materiële afwijking zou kunnen bevatten als gevolg van fraude, in de aard, omvang en frequentie van deze inschattingen, het proces dat de directie daarbij hanteert, alsook de communicatie daarover met het personeel en met het toezichthoudend orgaan. Het college de frauderisicoanalyse onderdeel uitmaken van de "reguliere" interne actualiseringen van risico-analyses. In het risicomodel van gemeente Utrecht is 'fraude' als algemeen en gemeentebreed risico opgenomen. Wij hebben daarbij vastgesteld dat het maken en/of periodiek actualiseren van gerichte frauderisicoanalyses (per organisatieonderdeel) geen zichtbaar onderdeel vormt van de interne beheersingsomgeving en dat uit de administratie (notulen, beleidsdocumenten, et cetera) bijvoorbeeld geen expliciete vastleggingen blijken die het belang illustreren dat het college hecht aan het vermijden en ontdekken van fraude. Wel is het zo dat bijvoorbeeld periodiek integriteitsbijeenkomsten worden georganiseerd en bij UVO de AO is verstevigd met het vier ogen principe naar aanleiding van de fraude-incidenten in 2013. Materieel gezien heeft uw gemeente dus zeker aandacht voor fraudebeleid en preventie.

Wij vragen aandacht van het college om bij de periodieke actualisaties van de risicoanalyses de fraudeaspecten expliciet te benoemen en de uitkomsten van de fraudegevoelige onderdelen door het college ten minste jaarlijks af te stemmen met de gemeenteraad.

2. Speerpunten van de gemeenteraad

Naar aanleiding van de in 2013 geconstateerde fraude door enkele medewerkers bij het organisatieonderdeel UVO heeft de gemeente onderzocht of bij andere organisatieonderdelen dergelijke risico's zich eveneens zouden kunnen manifesteren. Op basis van de door gemeente Utrecht uitgevoerde risico-analyse per organisatieonderdeel is in dat kader een intern onderzoek bij de afdeling REO uitgevoerd. In dit onderzoek is onderzocht welke frauderisico's zich in theorie kunnen voordoen en of de organisatie voor deze risico's toereikende beheersingsmaatregelen heeft getroffen om de risico's af te dekken. Wij zijn geïnformeerd dat dit onderzoek inmiddels is afgerond en de rapportage zich in de afrondende fase bevindt. Wij hebben vernomen dat uit het onderzoek geen tekortkomingen zijn voortgekomen, maar slechts enkele aanbevelingen voor het actualiseren van procedures. Na ontvangst van definitieve rapportage kunnen wij vaststellen of de gemeente middels dit onderzoek op een toereikende wijze opvolging heeft gegeven aan de eerdere fraudezaak.

IT bevindingen

Mede vanwege de aanstaande verhuizing naar het nieuwe stadskantoor, hebben wij op verzoek van de gemeente Utrecht de IT organisatie in het kader van de controle 2014 nog niet onderzocht. Hiervoor zijn inmiddels afspraken gepland in oktober 2014 en wij zullen de uitkomsten aan u rapporteren in ons accountantsverslag in het voorjaar 2015 (of eerder indien daar aanleiding toe is).

Ingezette verbeteringen inkoopfacturen en verplichtingenadministratie

Begin 2012 is de gemeente gestart met de Transitie Inkoop, dat in de plaats kwam van het "project verbeteren inkoopproces gemeente Utrecht". De aanleiding daarvoor waren de doorlichting inkoop die resulteerde in een grote besparingsopgave en het nieuwe inkoopbeleid van de gemeente Utrecht, inclusief uitgangspunten voor de organisatie van inkoop en het ondersteunde inkoopsysteem. Bij het uitwerken van de transitieopgave heeft de Stuurgroep Inrichting en Organisatie de kernpunten geformuleerd. Dit zijn het realiseren van structurele besparingen op de inkoopuitgaven en overhead en het uitwerken en implementeren van de noodzakelijke voorwaarden om de structurele besparingen te realiseren.

Om deze kernpunten te kunnen realiseren zal de inkooporganisatie worden aangepast. Intern wordt aangegeven dat de gemeente naar verwachting langs drie sporen uitwerkingen en implementaties zal doen; te weten:

1. Vormgeven van de organisatie van inkoop waarbij de rol van de productgroep eigenaar als cruciale opdracht gevende rol in het inkoopproces is verankerd.
2. Implementeren nieuw inkoopbeleid waarbij de thema's als Duurzaam Inkopen, Stimuleren Lokale Economie en Social Return in inkoopdomein zijn geïntegreerd.
3. Optimaliseren van inkoopprocessen, waaronder het nieuwe inkoopsysteem.

2. Speerpunten van de gemeenteraad

Reeds in 2013 is er voor alle geïdentificeerde productgroepen een actieve productgroepeigenaar die zijn productgroep team aanstuurt. Hij heeft het mandaat inkoopvolume organisatiebreed te bundelen en gemeentebrede aanbestedingen te laten doen. Tevens vindt hierdoor meer aansturing plaats op basis van goede ramingen en wordt nacalculatie daarover geëist.

Voorts is in 2014 gewerkt aan de implementatie van de SAP-module 'SRM'.

- In deze module wordt de zogeheten '2-way-match', zoals die momenteel gehanteerd wordt voor facturen met een bedrag kleiner dan €500, opgeheven en gaat Utrecht geheel over naar een zogeheten 3-way-match (dit betreft de afstemming van de factuur met de prestatielevering én de bestelling).

- De module wordt zodanig ingericht dat het overgrote deel van de inkopen / bestellingen via deze module zal lopen. Daarmee wordt van iedere inkoop/bestelling automatisch een verplichting aangemaakt en is het dus niet meer nodig extra inspanning in te zetten op het 'eigenstandig' aanmaken van een verplichting.

- In de module zal de prestatieverklaring een verplicht onderdeel zijn van het betaalbaar stellen van de factuur; er moet een 3-way-match zijn. Hiermee is de kwaliteit van de geleverde prestatie nog niet gewaarborgd, maar er is wél een automatisme dat de 'besteller' door het systeem gedwongen wordt om expliciet aan te geven dat de prestatie daadwerkelijk is geleverd.

Een belangrijke voorwaarde voor het adequaat functioneren in de praktijk van de SRM module is dat verplichtingen tijdig worden vastgelegd, zodat gebruik kan worden gemaakt van de 3-way-match. Binnen de gemeente wordt terecht veel aandacht besteed aan de verplichtingenadministratie, die de basis vormt voor de inkopen en helpt inzicht te geven in de budgetuitputtingen. Elke verplichting wordt binnen SAP vastgelegd. De controle op de juistheid van het factuurbedrag vindt geautomatiseerd plaats. Met de invoering van SAP SRM wordt geen onderscheid meer gemaakt tussen facturen van boven en beneden een bedrag van € 500.

Uw gemeente kent een verplichtingenmonitor. Dit is een dashboard dat op elk moment de stand van de verplichtingen weergeeft. Het streefpercentage voor het vastleggen van de verplichtingen is 80%, er vanuit gaande dat niet alle uitgaven vooraf voorzienbaar zijn (zoals schadeclaims) en voor terugkerende vaste kosten als nutsvoorzieningen ook geen verplichting wordt aangemaakt. Uit interne analyses van de gemeente aan de hand van de verplichtingenmonitor blijkt dat per september 2014 in 64% van de gevallen de verplichting (tijdig) is vastgelegd. Tijdens de interim-controle 2013 bedroeg dit percentage 62. De monitor laat overigens een wisselend beeld per organisatieonderdeel zien. Uit deze percentages blijkt dat de beoogde verbetering in de (tijdige) registratie van verplichtingen nog niet is bereikt.

2. Speerpunten van de gemeenteraad

Wij bevelen het college aan om de vastlegging van de verplichtingen strikter toe te passen en naleving te monitoren. Dit heeft als voordeel dat het college hierdoor een beter inzicht in de budgetuitputting en kasstroomprognose heeft en het de periodeafsluiting versnelt.

De 1e selectie steekproef Inkopen is uitgezet en ten tijde van deze boardletter nog niet ontvangen.

Termijnen van subsidieverstrekkingen

Naar aanleiding van de detailcontroles in 2014 op aanvragen en vaststellingen hebben wij geconstateerd dat de naleving van termijnen, evenals in 2013, nog steeds een aandachtspunt is. De volgende bevindingen illustreren dit en tonen aan dat er relatief veel afwijkingen van termijnen plaatsvinden:

- 6 van de 14 gecontroleerde aanvragen zijn door de aanvragers te laat ingediend. In deze gevallen is de subsidie wel toegekend, de ASV biedt hiertoe een "ontsnappingsclausule".
- 1 van de 14 gecontroleerde subsidietoekenningen 2014 is te laat verstuurd.
- 2 van de 12 gecontroleerde verzoeken tot vaststelling zijn te laat ingediend.
- 7 van de 12 gecontroleerde definitieve vaststellingen 2014 zijn te laat getekend.
- Vanuit de detailcontrole op de aanvragen 2014 hebben wij vastgesteld dat in 5 van de 7 gevallen de tussentijdse rapportage te laat is ingediend

De dossiervorming en het workflowmanagement van subsidies vindt op digitale wijze plaats met de applicatie SI-U. Wij constateren dat SI-U nog niet optimaal is ingericht en ook nog niet optimaal wordt gebruikt om het subsidieproces te bewaken. Hierbij denken wij aan het inregelen van een signaalfunctie bij dreigende overschrijding van termijnen en standaard managementrapportages over de aantallen en statussen van subsidiedossiers. Wij hebben begrepen dat op dit moment een interne IT audit door BCS wordt uitgevoerd naar de werking van SI-U. Wij adviseren het college bij deze audit de aanbeveling te betrekken om op korte termijn te onderzoeken of SI-U deze signalerings- en rapportagemogelijkheden in opzet bevat en deze in dat geval alsnog in te regelen ten einde een verbetering in de naleving van subsidietermijnen te realiseren.

Wij zijn overigens geïnformeerd dat de gemeente wel een verbetering heeft gerealiseerd ten aanzien van de tijdigheid waarmee subsidieaanvragen worden behandeld en afgewikkeld.

In 2013 rapporteerden wij u dat de (volledigheid van) dossiervorming inzake subsidieverstrekkingen verder kon worden verbeterd. Door de gemeente Utrecht is hieraan in 2014 extra aandacht besteed. Zo is de dossiervorming in 2014 verder gestructureerd doordat deze op een uniforme manier en digitaal is ondergebracht in SI-U. Wij hebben bij de detailcontrole subsidieaanvragen- en vaststellingen de benodigde stukken in de digitale dossiers aangetroffen. Derhalve is dit punt afgewikkeld voor 2014.

2. Speerpunten van de gemeenteraad

Processen Uitkerings- en inkomensoverdrachten

Tijdens de interim-controle 2014 hebben wij de opzet en het bestaan getoetst van de processen rondom de verstrekking van en controle op uitkeringen. Bij deze werkzaamheden hebben wij tevens de verbijzonderde interne controle bij het organisatieonderdeel Werk & inkomen betrokken. Wij constateren dat het IC werkplan 2014 op de juiste wijze invulling geeft aan de risicoanalyse voor de onderzochte regelingen en verder qua aard en omvang leidt tot een goede systematiek van verbijzonderde interne controle als intern beheersingsinstrument. Op grond van de door ons uitgevoerde review en detailcontroles over de periode januari tot en met mei 2014 stellen wij ook vast dat wij niet tot andere (zeer beperkte) bevindingen komen dan reeds door het organisatieonderdeel Werk & Inkomen over de eerste vijf maanden is gerapporteerd.

Voor de uitvoering van het uitkeringsproces maakt de gemeente Utrecht gebruik van de applicatie Socrates. Het beheer van Socrates is in G4 verband uitbesteed aan een externe partij, WiGo4IT. De accountantsdienst van de gemeente Amsterdam brengt jaarlijks een zogenoemd assurance rapport uit over het gevoerde beheer en de betrouwbaarheid en werking van beheersingsmaatregelen rondom Socrates. Reeds enkele jaren zijn door de accountantsdienst hierover tekortkomingen gerapporteerd, terwijl verbeteringen tot op heden slechts beperkt zijn doorgevoerd. Wij adviseren het college op korte termijn in samenspraak met Wigo4IT de geconstateerde tekortkomingen te vertalen in een verbeterplan met concrete doelstellingen en tijdpaden en de voortgang hiervan door uw gemeente als opdrachtgever en gebruiker nauwgezet te monitoren. Wij hebben overigens begrepen dat dit advies inmiddels onderhanden is en wij zullen in oktober 2014 een actualisatie hiervan ontvangen. Tevens adviseren wij het college om te waarborgen dat de rapportage over 2014 tijdig ontvangen wordt en, indien nodig, de vereiste follow up acties zijn uitgevoerd.

Belastingen en heffingen (uitbesteed aan BghU)

Met ingang van 2014 heeft uw gemeente het proces oplegging en inning van lokale belastingen en heffingen uitbesteed aan de nieuw daartoe opgerichte gemeenschappelijke regeling, BghU. De afspraken over de uitvoering van dit proces zijn geformaliseerd in een uitvoeringsprotocol tussen de gemeente en de GR. Hierin is opgenomen dat de gemeente periodiek, aan de hand van kwaliteitsnormen, wordt geïnformeerd over de dienstverlening en de voortgang. Dit proces verloopt naar tevredenheid van gemeente Utrecht. Vanuit jaarrekeningperspectief is een belangrijk aandachtspunt dat wordt vastgesteld, door middel van een conversieaudit, dat de beginstanden per 1 januari 2014 die door de BghU worden gehanteerd, aansluiten op de eindstanden van 31 december 2013 volgens de belastingadministratie van de gemeente Utrecht. Wij zijn geïnformeerd dat deze conversieaudit uitgevoerd wordt en dat per datum van deze boardletter dit onderzoek nog niet is afgerond.

2. Speerpunten van de gemeenteraad

Wij bevelen het college aan om dit te waarborgen dat dit onderzoek op korte termijn afgerond wordt.

De opbrengsten uit hoofde van belastingen worden nu door een derde partij uitgevoerd, maar worden uiteraard wel nog steeds in de jaarrekening van de gemeente Utrecht verantwoord. U als gemeente blijft verantwoordelijk voor de resultaten van het proces lokale belastingen en dient de uitvoering van de werkzaamheden periodiek te monitoren. Tevens dient de gemeente zekerheid te verkrijgen omtrent de juistheid, tijdigheid, rechtmatigheid en volledigheid van de lokale belastingheffing. Hiertoe heeft de gemeente onder meer afspraken gemaakt over de periodieke verantwoording door de GR en een controleverklaring bij de jaarverantwoording. In het kader van onze opdracht tot controle van de jaarrekening van de gemeente Utrecht hebben wij overleg gehad om de nadere afspraken met de accountant van de BghU over de controle op de verantwoordingsinformatie vanuit BghU helder te hebben. Dit proces is inmiddels in gang gezet.

Interne Bedrijven van de gemeente Utrecht is door de BghU gevraagd de bedrijfsvoeringsadministratie te voeren. De afspraken hieromtrent zijn opgenomen in een samenwerkingsovereenkomst. Deze overeenkomst is echter nog niet getekend. Wij adviseren dit document op korte termijn te formaliseren. Op dit moment zijn wij in afwachting van nadere controle-instructies van de accountant van BghU over de werkzaamheden die verricht dienen te worden in het kader van de financiële verantwoording van de BghU.

Rol en positie concern

Eind 2013 heeft het college het vervolg op de organisatiestrategie Via uit 2011 vastgesteld en heeft de projecttitel Verder via B, organisatievernieuwing in Utrecht. De vernieuwing van de organisatie is nog niet klaar en de doorlooptijd loopt over de grens van de collegeperiode. In de rapportage Verder via B bent u nader geïnformeerd over de bereikte resultaten en de doorkijk voor de komende jaren.

Over 2014 is nog geen rapportage opgesteld. Gezien de voortgang van het traject en de rapportages aan de raad zijn wij van mening dat u als raad adequaat wordt geïnformeerd.

Reorganisatievoorziening

De gemeente Utrecht heeft zich in het kader van een brede reorganisatie tussen 2012 en 2014 ontwikkeld van een dienstenstructuur naar concernsturing. De reorganisaties zijn op dit moment (halverwege 2014) grotendeels afgerond. De financiële taakstellingen, die daarbij aan de orde waren, zijn gerealiseerd. Het organisatievernieuwingsprogramma Via B is afgerond.

2. Speerpunten van de gemeenteraad

Vorig jaar hebben wij opgemerkt dat belangrijke ontwikkelingen op de organisatie af komen die effect zullen hebben op de (inrichting) van de organisatie. Belangrijke voorbeelden hiervan zijn de procesinnovaties op IT gebied, de decentralisaties en de verhuizing naar het nieuwe stadskantoor. Het is hierbij van belang dat de organisatie voldoende wendbaar is en op flexibele wijze het noodzakelijke talent (ondanks de taakstellingen) kan blijven aantrekken om deze uitdagingen op goede wijze te implementeren. Deze aanbeveling is thans nog onverkort van toepassing. De gemeente tracht hier invulling aan te geven via de programma's 'Verder Via B' en 'Wendbare Organisatie' die moeten waarborgen dat de organisatie voldoende wendbaar is om bij te dragen aan toekomstige interne en externe ontwikkelingen.

Bij de Voorjaarsnota 2011/Via B is een voorziening ingesteld voor flankerend beleid bij reorganisaties. De voorziening is bedoeld voor:
- reorganisaties naar aanleiding van de ombuigingstaakstellingen/doorlichtingen vanaf 1 januari 2011;
- voor overplaatsbare personeelsleden, d.w.z. personeelsleden die aan het eind van de plaatsingsprocedure het besluit tot niet-plaatsing hebben ontvangen
- de inzet van het instrumentarium zoals aangegeven in het Sociaal Statuut met uitzondering van de kosten voor een loopbaantraject en outplacement (spoor 1).
- bij moeilijk bemiddelbare overplaatsbaren: persoonlijke maatwerkregelingen (spoor 2).

Tijdens de jaarrekeningcontrole 2013 hebben wij geconstateerd dat de voorziening volgens de doelstelling wordt aangewend en toereikend wordt geacht. Wij bevelen het college aan om de analyse van de toereikendheid van de reorganisatievoorziening in het najaar van 2014 te laten actualiseren vóór het opstellen van de programmaverantwoording 2014.

Voorts constateren wij een belangrijk aandachtspunt ten aanzien van de toekomstige budgettaire dekking van de loonkosten van overplaatsbare medewerkers en kosten van WW-uitkeringen. Deze kosten komen ten laste van de organisatie-eenheden. Elke maand wordt over het aantal overplaatsbaren en de ontwikkeling in dit aantal gerapporteerd aan de directie. Elk kwartaal wordt gemonitord en via de HRM kwartaalrapportage aan de directie gerapporteerd over de verhouding tussen de kosten van de overplaatsbaren en de budgettaire formatieruimte.

Bij de oorspronkelijke berekening van de kosten werd uitgegaan van een uitstroom- en herplaatsingsscenario van overplaatsbare medewerkers dat naar de huidige inzichten door - onder andere - de nadelige effecten van de economische crisis en daarmee samenhangende verslechtering van de arbeidsmarkt, waarschijnlijk niet meer gerealiseerd kan worden. Althans niet in het eerder aangenomen tempo. Dit kan tot een knelpunt in de meerjarenbegroting leiden. Wij hebben begrepen dat binnen het programma Wendbaar momenteel een rapportage aan het college wordt voorbereid waarin de risico's voor de betaalbaarheid van overplaatsbare medewerkers en WW'ers voor 2015 en verder ingeschat worden. Wij adviseren het college op korte termijn deze rapportage af te laten ronden en te laten onderzoeken of en hoe aanvullende maatregelen getroffen kunnen worden om overschrijding van de budgettaire kaders te voorkomen.

2. Speerpunten van de gemeenteraad

EMU-saldo

Gemeenten dienen op grond van de wet Hof (Houdbare overheidsfinanciën) in hun jaarverslag te rapporteren over het EMU-saldo per balansdatum. De wet bepaalt namelijk dat niet alleen het rijk maar ook de decentrale overheden zich moeten houden aan de doelstellingen uit het aangescherpte Stabiliteits- en Groeipact. Dit houdt in dat ook gemeenten, provincies en waterschappen moeten bijdragen aan het beperken van het begrotingstekort van de collectieve sector. Waar voorheen het begrotingstekort voor de decentrale overheden op het niveau van de macro-economie werd getoetst, worden met de invoering van de Wet HOF individuele gemeenten getoetst en kunnen worden gestraft voor het begrotingstekort op kasbasis.

Een van de aandachtspunten is dat een meerjarige realistische investeringsplanning beschikbaar is op basis waarvan balans- en kasstroomprognoses worden opgesteld om de ontwikkeling van het EMU-saldo te kunnen monitoren.

Voorts is van belang om te sturen op de houdbaarheid van de eigen schuldpositie. In dit kader is in de begroting 2014 de uitkomsten van de stresstest (één van de onderwerpen hiervan is de schuldpositie), opgenomen in het hoofdstuk weerbaarheid en wendbaarheid.

In 2013 zijn wij geïnformeerd dat ten aanzien de sturingsmogelijkheden diverse mogelijkheden geïdentificeerd zijn, waaronder meerjarige investeringsafweging, afweging investeren of huren, sturen op onderhanden werken grexen, sturen op liquiditeiten, en dat dit verder wordt uitgewerkt in beleid welke voorgelegd zal worden aan de raad. Inmiddels is de gemeenteraad geïnformeerd aan de hand van de commissiebrief van 28 januari 2014 over de manier waarop het college de schuld wil beheersen. Hieruit blijkt dat de belangrijkste uitgangspunten als acceptabel geachte hoogte van de schuld en risico's binnen de wettelijke kaders zijn vastgelegd en afgestemd met de raad. Aan de hand van onder andere de liquiditeitsprognoses wordt getoetst of de gemeente binnen deze bandbreedtes blijft. Bij het aangaan van grote investeringen wordt inmiddels ook het effect hiervan op de hoogte van de schuld nadrukkelijk meegewogen. Wij zijn van mening dat uw gemeente daarmee op adequate wijze invulling geeft aan de beheersing van de hoogte van de EMU-schuld.

Als onderdeel van de reguliere werkzaamheden (ons controleprogramma) zullen wij in het voorjaar van 2015 - tijdens de jaarrekeningcontrole 2014 0- toetsen of gemeente Utrecht op de juiste wijze het EMU-saldo per 31 december 2014 heeft berekend en gerapporteerd.

3. Bevindingen interne beheersing

Bevindingen interne beheersing

Risicomanagement

In ons accountantsverslag 2013 hebben wij uw aandacht gevraagd voor risicomanagement. Wij vinden het een goede zaak dat risicomanagement explicieter wordt ingebed en verder gestructureerd binnen Utrecht. De aandacht vindt plaats vanuit verschillende invalshoeken en heeft een nieuwe impuls gekregen. Risico-inventarisatie krijgt op toereikende wijze aandacht. Wij brengen de volgende punten onder uw aandacht:

- Blijf aandacht geven aan de kansen, naast de onderkende risico's.
- Geef de geïdentificeerde risico's weer in een risicokaart (per bedrijfsonderdeel of programma of thema), waarbij u deze risico's en de daar op te nemen maatregelen periodiek respectievelijk actualiseert en evalueert op toereikende werking.
- Geef in uw risicomanagement specifiek aandacht aan de (risico)beheersing van de verbonden partijen.

Beschrijving interne beheersingsmaatregelen

De recente (economische) ontwikkelingen zorgen voor een stroomversnelling met zowel kansen als uitdagingen. Een goede interne beheersing geeft uw gemeente grip op het realiseren van uw doelen. De basis voor het inzicht in en de onderbouwing van de interne beheersing is een SMART beschrijving van de interne beheersingsmaatregelen die uw gemeente heeft getroffen voor de belangrijkste processen

Een adequate procesbeschrijving bevat een beschrijving van de interne beheersingsmaatregelen die uw gemeente heeft getroffen, waarbij het college antwoord geeft op de zogenoemde '6 W-vragen': wie doet wat, waarom, wanneer, waarmee en met welk doel? Een meer gedetailleerde toelichting hierop is opgenomen in de flyer 'Interne beheersing in de praktijk' die wij separaat aan het college hebben verstrekt in de subcommissievergadering.

Voor de huidige beschrijvingen van de interne beheersingsmaatregelen bij uw gemeente merken wij op dat deze veelal niet actueel zijn en/of qua beschrijving niet voldoen aan de huidige eisen. Daarnaast valt op dat de kwaliteit van de procesbeschrijvingen per organisatieonderdeel of -afdeling niet uniform zijn ingericht en vastgelegd. Wij adviseren het college de huidige beschrijvingen te actualiseren op grond van de huidige inzichten. Een belangrijke bijkomstigheid van deze actualisatie is dat het de gemeente een aangescherpt inzicht kan opleveren van de risico's en eventuele leemtes in de interne beheersing, waarmee een directe relatie kan worden gelegd naar het risicomanagement in de organisatie. Wij zijn overigens geïnformeerd dat de nieuwe handreiking AO-IC thans wordt opgesteld waarin deze aandachtspunten worden geadresseerd.

Bevindingen interne beheersing

Grondexploitaties

Binnen uw gemeente wordt voor de grondexploitaties op beperkte wijze gewerkt met verschillende scenario's. In het accountantsverslag 2013 hebben wij u geadviseerd om, op grond van de risicoanalyse, het college te verzoeken als onderdeel van de reguliere planning en control cyclus de scenario-analyses uit te breiden en daarna zo transparant als mogelijk met u te delen. Dit draagt bij aan "robuustere" onderbouwingen en meer inzicht in de bandbreedtes vanuit de kansen en risico's van de grondexploitaties en daarmee verband houdende projecten.

In de komende periode zullen wij de processen rondom de grondexploitaties opnieuw onderzoeken, alsmede de (totstandkoming van de) informatie in de Peilstok toetsen zoals in hoofdstuk 2 bij de speerpunten reeds aangegeven. Hierbij zullen wij tevens nagaan of opvolging is gegeven aan onze eerdere aanbevelingen.

Decentralisaties

In het kader van de interim-controle is gevraagd om naar de actualiteit van de decentralisaties te kijken, in het bijzonder waar de gemeente Utrecht in het transitieproces staat en of de benodigde waarborgen voor een kwalitatief goede uitvoering en financiële beheersing zijn/worden getroffen.

Daartoe hebben wij onder meer diverse documenten bestudeerd, kennis genomen van de risico-inventarisatie en hebben wij een gesprek gehad met de controller Maatschappelijke Ontwikkeling voor wat betreft de decentralisaties Jeugdzorg en de nieuwe Wmo taken 2015.

Om een beeld te verkrijgen van waar het transitieproces staat en of de benodigde waarborgen worden getroffen, is ingegaan op onderstaande aandachtsgebieden en onderwerpen.

Bevindingen interne beheersing

Aandachtsgebied	Bevindingen	Eventueel risico en beheersing Utrecht
Organisatie & Coördinatie	• In het gekozen uitvoeringsmodel van de gemeente Utrecht krijgen de buurtteams een grote verantwoordelijkheid voor wat betreft de dienstverlening en doorverwijzing naar voorzieningen. • De partijen die de buurtteams gaan bemensen en daarvoor de benodigde randvoorwaarden gaan organiseren, worden door middel van subsidies bekostigd.	Het risico kan ontstaan dat de gemeente vanuit haar ketenverantwoordelijkheid weinig tot geen bijsturingsmogelijkheden heeft op de uitvoering van de buurtteams. *Wij zijn geïnformeerd dat de gemeente dit ondervangt door samen te werken met de buurtteamorganisatie en in co-creatie vorm te geven aan de inrichting en uitvoering. Ook worden er resultaatgerichte afspraken gemaakt in de subsidiebeschikking en zullen er de komende jaren maandelijks voortgangsgesprekken plaatsvinden.*
Beleid & Sturing	• De begroting is gebaseerd op huidige inzichten (o.a. verloop van de contractering). De verwachting van de gemeente is dat zij voor de Jeugdzorg en de Wmo binnen de budgettaire kaders blijven. Deze conclusie is gebaseerd op een aantal aannames en eigen berekeningen. Onder meer wordt uitgegaan van een aandeel van 1% als zijnde uitvoeringskosten. De benodigde uitvoeringskosten zijn vooralsnog niet van onderaf onderbouwd. • Daarnaast zijn er nog geen rapportageafspraken gemaakt met externe partijen (informatieproducten).	Het risico bestaat dat in de praktijk blijkt dat de daadwerkelijke kosten niet passen binnen de budgettaire kaders als ook de prestaties van externen niet beoordeeld kunnen worden vanwege het ontbreken van rapportageafspraken. *Wij zijn geïnformeerd dat de gemeente bezig is met het opstellen en afsluiten van de contracten voor 2015. In deze contracten zullen de nodige rapportageafspraken worden opgenomen. In 2015 zal intensief worden gemonitord op deze afspraken en de resultaten daarvan zullen hun weerslag hebben op de afspraken 2016 en verder.*

Bevindingen interne beheersing

Informatievoorziening & Systemen	• Vanuit de Rijksoverheid wordt toegewerkt naar een centraal gegevensknooppunt om de informatiestromen binnen het stelsel van de Jeugdzorg, de Wmo en de Participatiewet te ontsluiten voor alle actoren, onder meer gemeenten. Gelet op het tijdspad richting 1 januari 2015 is het mogelijk niet haalbaar, dat alle informatiestromen op een adequate wijze kunnen worden ontsloten. De gemeente Utrecht heeft nog geen inventarisatie gemaakt van zogenaamde work-arounds, om alsnog de informatievoorziening van afdoende niveau te krijgen.	Het risico bestaat dat niet alle benodigde informatiestromen zijn ontsloten, waarmee sturing op het primaire proces lastig wordt. *Wij zijn geïnformeerd dat de gemeente onderdeel uitmaakt van een koplopersgroep van gemeenten die de ICT ontwikkelingen volgen en vormgeven. In het laatste kwartaal van 2014 worden de backofficeprocessen door de gemeente verder uitgewerkt en zullen ook de work-arounds waar noodzakelijk worden meegenomen.*

Op de aandachtsgebieden: processen & procedures, huisvesting & faciliteiten, innovatie & communicatie en mensen & cultuur zijn op basis van het gesprek geen noemenswaardige bevindingen geconstateerd.

Wij merken op dat de gemeente Utrecht geen aparte projectorganisatie heeft geformaliseerd voor de transitie van de decentralisaties, maar dat in de praktijk wel op een dergelijke wijze de decentralisaties worden aangepakt. Zo is een themadirecteur aangesteld en vindt periodiek overleg op collegeniveau plaats (combistaf van de 2 betrokken wethouders) specifiek over dit onderwerp waarin de voortgang wordt gemonitord.

Overige aanbevelingen met betrekking tot de interne beheersing

In onderstaande tabellen hebben wij onze overige bevindingen en aanbevelingen met betrekking tot de interne beheersing opgenomen.

Bevindingen interne beheersing

Significante tekortkoming in de interne beheersing. Direct actie vereist.*
Andere tekortkomingen in de interne beheersing. Actie gewenst.
Andere tekortkomingen in de interne beheersing. Actie te overwegen.

1	INTERNE CONTROLE OP PARKEERTARIEVEN NIET DOELTREFFEND FINANCIËLE OMVANG PARKEEROPBRENGSTEN: 2014 CA. € 29,4 MILJOEN	

Bevinding	Wij hebben de parkeertarieven zoals deze zijn ingevoerd in de applicatie van IP Parking B.V. (parkeergarages en P+R parkeerterreinen) en de applicatie van Schmit Parkeersystemen B.V. (parkeerautomaten) afgestemd met de parkeertarieven zoals deze vastgesteld zijn door het college van B&W voor het boekjaar 2014. Hieruit is gebleken dat de tarieven in de parkeerzone 6 niet geactualiseerd zijn sinds juli 2013. De financiële gevolgen van deze omissie zijn beperkt c.q. niet materieel voor de controle van de jaarrekening. Hieruit leiden wij wel af dat de interne controle op de ingevoerde tarieven niet effectief heeft gewerkt.
Risico	Doordat er afwijkende tarieven ten opzichte van de vastgestelde parkeerverordening in de systemen zijn opgenomen, worden onjuiste parkeertarieven in rekening gebracht.
Aanbeveling	Wij bevelen het college aan om per kwartaal een medewerker van Milieu en Mobiliteit zichtbaar te laten vaststellen dat de gehanteerde tarieven in de parkeerapplicatie bij de leverancier overeenkomen met de door uw gemeente vastgestelde tarieven.

Bevindingen interne beheersing

2	INTERNE BEHEERSING BELPARKEREN	

Bevinding	De verwachte opbrengst 2014 uit belparkeren bedraagt circa € 4 miljoen. De gemeente Utrecht heeft het Servicehuis Parkeer- en Verblijfsrechten (SHPV) gecontracteerd om de opbrengsten uit het belparkeren te verzamelen van de diverse providers. De gemeente Utrecht ontvangt maandelijks een overzicht van de belparkeeropbrengsten (gespecificeerd naar provider) van het SHPV. Het SHPV heeft de ontwikkeling en het beheer van het centrale registratiesysteem van parkeer- en verblijfsrechten uitbesteed aan de Rijksdienst Wegverkeer (RDW). De gemeente maakt zelf uit Microsoft Azure Marketplace een dump van de parkeergegevens van de betreffende maand. Tevens laat SHPV jaarlijks een COS 4400-opdracht (Overeengekomen specifieke werkzaamheden m.b.t. financiële informatie) door een externe accountant uitvoeren op de afdrachten van de gelden van de gebiedsbeheerders. De gemeente Utrecht ontvangt dan ook jaarlijks het rapport van feitelijke bevindingen die afgegeven wordt door de betreffende externe accountant. Het rapport over 2012 is per 24 januari 2014 verstrekt. Bovenstaande controles dekken primair de juistheid van de ontvangen belparkeergelden af en niet de volledigheid.
Risico	Het risico bestaat dat de inkomsten uit hoofde van belparkeren niet volledig zijn.
Aanbeveling	Wij bevelen het college aan om voldoende zekerheid te verkrijgen inzake de volledigheid van de inkomsten uit hoofde van belparkeren, bijvoorbeeld door het verkrijgen van een controleverklaring over de inkomstenverantwoording danwel de (continue) betrouwbaarheid van de data in en effectieve werking van het systeem van SHPV.

Bevindingen interne beheersing

3	TIJDIGHEID VERWERKING MUTATIES IN SAP REAL ESTATE VOOR VERHUUR VASTGOED	

Bevinding	Aan- en verkopen van objecten worden regelmatig laat ná de transactiedatum door REO gemeld bij het bedrijfsbureau van UVO. Hierdoor worden mutaties in verhuurobjecten relatief laat na de werkelijke aan- of verkoopdatum door UVO verwerkt in het objectenregister in SAP Real Estate. Dit is nadelig voor de betrouwbaarheid van het objectenregister, welke de grondslag vormt voor de volledigheid van de verhuuropbrengsten. Wij zijn geïnformeerd dat de afdeling Audit een onderzoek uitvoert naar het verhuurproces. Ten tijde van deze board letter is de rapportage hierover nog niet afgerond
Risico	Doordat het objectenregister niet tijdig kan worden bijgewerkt, bestaat het risico dat verhuuropbrengsten worden gederfd; objecten die niet aanwezig zijn in het objectenregister, worden niet aangemerkt als verhuurobjecten en betrokken in de maandelijkse facturatie.
Aanbeveling	Wij bevelen het college aan de portefeuillehouders vastgoed of de controller REO maandelijks een opgaaf aan het bedrijfsbureau te laten verstrekken van de mutaties in de afgelopen periode. De opgave kan ook bestaan uit de bevestiging dat er in een bepaalde periode geen mutaties zijn opgetreden.

Bevindingen interne beheersing

4	KENNIS SAP REAL ESTATE GECONCENTREERD BIJ 1 MEDEWERKER	

Bevinding	Binnen de UVO is één medewerker van het bedrijfsbureau bekend met het doorvoeren van mutaties in het objectenregister in SAP Real Estate. Dit maakt het waarborgen van de continuïteit van het objectenregister kwetsbaar; immers, zonder deze functionaris kan het objectenregister niet worden bijgehouden.
Risico	Door de beperkte kennisverdeling over de toepassing van de applicatie, is de afhankelijkheid van 1 medewerker groot en daarmee de continuïteit van dit aspect in de bedrijfsvoering kwetsbaar.
Aanbeveling	Wij adviseren het college tenminste één extra medewerker op te leiden in het gebruik van SAP REAL Estate.

Bevindingen interne beheersing

5 BEHEERSING EFFECTIVITEIT SWAPS

Bevinding

In het kader van de boardletter 2013 hebben wij destijds deelaspecten van het treasury proces onderzocht, zoals de aanwezige functiescheiding en de naleving van het treasurystatuut, en daarover aan u gerapporteerd. De gemeente heeft onze aanbevelingen opgevolgd. Ter afhechting van onze aanbevelingen inzake het treasury proces brengen wij graag nog de volgende zaken onder uw aandacht in deze boardletter. Deze zaken hebben betrekking op administratieve handelingen waarmee de gemeente zorgvuldig onderbouwt dat de juiste verslaggevingseisen worden toegepast. Hiermee zet het college ook qua documentatie van dit onderdeel van het treasuryproces "de puntjes op de i".

Inleiding en achtergrond

De gemeente Utrecht heeft in het verleden een aantal langjarige swaps afgesloten. In totaal bedraagt de afgedekte nominale waarde € 513 miljoen. In de jaarrekening wordt "kostprijshedge accounting" toegepast. Dit is toegestaan indien er sprake is van een effectieve hedge. Bij het aangaan van de swapcontracten is door gemeente Utrecht vastgesteld of er sprake zal zijn van een effectieve hedge. De swapcontracten betreffen langlopende contracten. De afgedekte leningen hebben een looptijd die overeenkomt met de renteherzieningsdata zoals opgenomen in het swapcontract. Uit de detailcontroles hebben wij geen afwijkingen geconstateerd die kunnen duiden op een ineffectieve hedge.

Om te voldoen aan de voorwaarden voor kostprijshedge accounting dient vastgesteld te worden dat de hedge effectief is, niet alleen bij het aangaan van de swap, maar ook tussentijds. De effectiviteit kan onder meer worden gemeten door de vergelijking van de kritische kenmerken. Bij een renteswap betreffen dit referentiebedrag, hoofdsom, looptijd, renteherzieningsdata, data aflossingen, en de basis voor het bepalen van de rentevoet. Voor het afsluiten van onderliggende leningen gebruikt de afdeling Treasury de swap agenda waarin de kritische kenmerken zijn opgenomen. Deze geldt als instructie voor de medewerkers van de afdeling Treasury.

Bevindingen interne beheersing

	Wij hebben niet kunnen vaststellen dat er een zichtbare vastlegging is of, hoe en door wie is getoetst of de kritische kenmerken van de afgesloten leningen overeenkomen met de kritische kenmerken van de swap. Hierbij benadrukken wij dat wij geen afwijkingen hebben geconstateerd bij de detailcontroles en er derhalve terecht kostprijshedge accounting wordt toegepast.
Risico	Het risico bestaat dat mogelijke afwijkingen van de kritische kenmerken intern niet of niet tijdig worden gesignaleerd.
Aanbeveling	Wij bevelen het college aan om de interne beheersing van de toetsing van de kritische kenmerken van de leningen met de swap te verstevigen en deze zichtbaar vast te leggen.

Bevindingen interne beheersing

6	BEHEERSING TUSSENTIJDS BEËINDIGEN SWAPS	

Bevinding	Zoals hierboven reeds vermeld heeft gemeente Utrecht afgelopen jaren meerjarige renteswapcontracten afgesloten. De duur van de swapcontracten varieert van 6 tot 50 jaar. In een aantal contracten is een recht van tussentijdse beëindiging, op vastgestelde momenten, opgenomen. Het eerste moment van tussentijdse beëindiging van één van de swaps is op 7 juli 2023. Dit recht heeft zowel de bank als gemeente Utrecht. Bij tussentijdse beëindiging is er sprake van een afrekeningsbedrag. Momenteel is er binnen de afdeling Treasury geen waarborg dat tijdig een monitoring plaats zal vinden op de wenselijkheid van tussentijdse beëindiging door de gemeente c.q. anticipatie op tussentijdse beëindiging door de bank.
Risico	Het risico bestaat dat niet tijdig de strategie voor tussentijdse beëindiging wordt bepaald.
Aanbeveling	Wij adviseren het college om te waarborgen dat tijdig de strategie / consequenties van tussentijdse beëindiging van de swapcontracten uitgevoerd worden door de afdeling Treasury en de strategie af te stemmen met de concern-controller.

4. Follow-up aanbevelingen 2013

DPS/3113977090/20144963/31

Follow-up aanbevelingen 2013

In onderstaand overzicht hebben wij de aanbevelingen uit eerdere jaren weergegeven voor zover deze niet reeds aan de orde zijn gekomen in hoofdstuk 2, 'Speerpunten van de gemeenteraad'. Wij hebben daarbij per punt aangegeven wat de status tijdens de interim-controle 2014 is.

In algemene zin stellen wij vast dat de gemeente op toereikende wijze de aanbevelingen vertaalt naar actiepunten en de voortgang hiervan monitort.

Follow-up aanbevelingen 2013

Significante tekortkoming in de interne beheersing*. Direct actie vereist.
Andere tekortkomingen in de interne beheersing. Actie gewenst.
Andere tekortkomingen in de interne beheersing. Actie te overwegen.

Niet opgelost**. ✗
Gedeeltelijk opgelost. ○
Opgelost. ✓

Risico	Onderwerp	Toelichting	Follow-up
	Ontbrekende autorisatie van betaaladvieslijsten.	In 2013 is in enkele gevallen geconstateerd dat de paraaf ontbrak waaruit de controle van de betaaladvieslijst zou moeten blijken. Uit onze deelwaarneming in 2014 bleek dat de geselecteerde betaaladvieslijsten waren geparafeerd, waaruit de uitgevoerde interne controle blijkt.	✓
	Niet naleving subsidietermijnen	In 2013 is geconstateerd dat regelmatig termijnen zijn overgeschreden. Wij hebben tijdens de interim-controle 2014 geconstateerd dat dit aandachtspunt nog van toepassing is. Voor nadere details verwijzen wij naar hoofdstuk 2 Speerpunten van de gemeenteraad.	✗
	Versteviging proces van centrale registratie en informatievoorziening borg- en garantstellingen bij afdeling Treasury	Dit proces is in 2014 in ontwikkeling. Treasury voert een stevigere rol in onder meer de bewaking van de volledigheid, door de procedures uit de Kader Geldverstrekkingen, en actualisatie van de uitstaande garanties.	○

*Significante tekortkoming in de interne beheersing: een tekortkoming of een combinatie van tekortkomingen in de interne beheersing die, op grond van het professionele oordeel van de accountant, voldoende belangrijk is om de aandacht van degenen belast met governance te verdienen.

** Met de term 'opgelost' wordt bedoeld dat deze bevinding in het kader van doelstelling van de jaarrekeningcontrole ons geen aanleiding geeft deze dit jaar te herhalen. Zoals aangegeven heeft deze kwalificatie echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing.

5. Aandachtspunten jaarrekeningcontrole

Aandachtspunten jaarrekeningcontrole

Ter voorbereiding op de jaarrekeningcontrole zullen wij overleg hebben over de actualisering van de op te leveren stukken lijst en tevens van gedachten wisselen over de digitalisering van dit traject via een reeds voorbereide en compleet ingerichte portal van Deloitte CTRL. Recent hebben wij deze portal specifiek gemaakt voor gemeenten. Daarbinnen biedt de Portal uiteraard de mogelijkheid om voor Utrecht specifieke zaken in te richten. De portal heeft als grote voordeel dat het de gemeente en ons in één oogopslag inzicht geeft in de voortgang van de status van het jaarrekeningtraject per onderdeel en daarmee de gemeente en ons helpt de kwaliteit van aanlevering en tijdige beoordeling ervan te monitoren. Hierdoor kunnen de gemeente en wij tijdig bijsturen en maatregelen nemen om met de gewenste kwaliteit en in dito tempo het jaarrekeningtraject te doorlopen. Uiteraard komen hierin tevens de belangrijkste aandachtspunten voor de jaarrekening voor.

Daarnaast is in oktober 2014 een startbijeenkomst gepland waarbij - in aanwezigheid van alle betrokken controllers - deze lijst wordt toegelicht en nadere afspraken worden gemaakt. Vooruitlopend op deze lijst brengen wij alvast de volgende onderwerpen onder uw aandacht:

1 ONDERHOUD SCHOOLGEBOUWEN PRIMAIR ONDERWIJS

Achtergrond

De verantwoordelijkheid voor het onderhoud aan schoolgebouwen gaat per 1 januari 2015 over van de gemeente naar de scholen voor primair onderwijs.

Wij adviseren het college tijdig een interne analyse op te stellen van de gevolgen voor de voorziening per 31 december 2014 en de verwerking van eventuele nadere afspraken in de jaarrekening.

Aandachtspunten jaarrekeningcontrole

2 TIJDIGE AFRONDING VERBIJZONDERDE INTERNE CONTROLE

Achtergrond

Voor diverse onderwerpen en processen worden interne controle werkzaamheden uitgevoerd. Het betreft onder andere de processen Inkopen & betalingen, Personeel, Uitkeringsverstrekkingen. Voorts is afgesproken dat met ingang van 2014 tussentijds in het najaar reeds een interne inkoopscan wordt uitgevoerd om de rechtmatigheid van aanbestedingen en de naleving van Europese aanbestedingsregelgeving vast te stellen. Wij hebben met de ambtelijke organisatie afspraken gemaakt over het tijdpad en afronding van deze interne controlewerkzaamheden zodat wij tijdig deze werkzaamheden kunnen toetsen en eventuele consequenties voor de controleaanpak en de jaarrekeningcontrole kunnen inschatten en vaststellen. Voor een efficiënt verloop van de jaarrekeningcontrole is het van belang dat deze afspraken worden gerealiseerd.

3 ACTUALISATIE GRONDEXPLOITATIES

Achtergrond

Voor een efficiënt verloop van de jaarrekeningcontrole is het van groot belang dat de grondexploitaties, gelet op de financiële omvang en impact van de post, tijdig worden geactualiseerd en dat de uitkomsten hiervan voor aanvang van de controle beschikbaar zijn.

6. Actuele ontwikkelingen

DPS/3113977090/20144963/37

Actuele ontwikkelingen

In aanvulling op de elders in dit verslag opgenomen onderwerpen, brengen wij u nog onderstaande ontwikkelingen onder uw aandacht.

Thema	Wat verwachten wij aan te treffen?	Wat doen wij eraan?
Wet markt en overheid	• Door de raad vastgesteld overzicht van economische activiteiten vanuit het algemeen resp. economisch belang • Aanwezigheid van integrale kostprijsberekeningen • Interne verantwoording hierover	• Vaststellen juiste en volledige verantwoording
Verbonden partijen	De paragraaf verbonden partijen in de jaarrekening geeft informatie over de risico's die een gemeente loopt en wat de budgettaire gevolgen zijn. Het is van belang om hierover: • Duidelijke afspraken te maken • Regelmatige informatievoorziening door en over verbonden partijen te ontvangen • Kritisch te bewaken dat afspraken nageleefd worden	• Beoordelen proces • Aanwezigheid van actuele verantwoordingsinformatie van de verbonden partij • Aanwezigheid sluitende afspraken met betrekking tot jaarwerk

Actuele ontwikkelingen

Thema	Wat verwachten wij aan te treffen?	Wat doen wij eraan?
Wet gemeenschappelijke regelingen	Gemeenschappelijke regelingen moeten als de nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen definitief wordt aangenomen, vóór 15 april van jaar t+1 de 'algemene financiële en beleidsmatige kaders voor het volgend jaar en de voorlopige jaarrekening' aan de raden overleggen. Daarnaast krijgen raden langere tijd voor het indienen van een zienswijze op de begroting, acht in plaats van zes weken. Het is van belang om hierover: • Duidelijke afspraken te maken met uw gemeenschappelijke regelingen • Kritisch te bewaken dat afspraken nageleefd worden	• Beoordelen plan van aanpak • Beoordelen proces
Belastingplicht overheidsbedrijven	De staatssecretaris van Financiën heeft aangegeven dat de tekst van de wet wordt opgenomen in het Belastingplan 2015. Dit belastingplan wordt bij Prinsjesdag in september 2014 bekend. U hebt dan nog tijd om u voor te bereiden. De invoering van de belastingplicht op 1 januari 2016 lijkt nog ver weg, maar er zijn meerdere redenen voor uw gemeente om inzicht te krijgen in de mogelijke gevolgen van deze aanstaande wetgeving: • Budgettaire aspecten • Politieke besluitvorming • Interne structuur • Lobby richting ministerie van Financiën Een inventarisatie van de activiteiten die belastingplichtig zijn, wat de mogelijke financiële en organisatorische gevolgen zijn en hoeverre hierop kan worden geanticipeerd is hierbij van belang.	• Beoordelen plan van aanpak • Beoordelen proces • Beoordelen van de inventarisatie en wat de mogelijke financiële en organisatorische gevolgen zijn en hoeverre hierop kan worden geanticipeerd

Actuele ontwikkelingen

Thema	Wat verwachten wij aan te treffen?	Wat doen wij eraan?
Decentralisaties	• Toereikende interne beheersing en rapportering zodat de externe controle effectief en efficiënt kan worden uitgevoerd • Er is inzicht in de doelgroep, welke cliënten heeft de gemeente • Ontwikkelen visie op gemeentelijke situatie • Er is duidelijkheid omtrent de financiële kaders	• In beeld brengen stand van zaken • Beoordelen voortgang en voorbereidingen en kennisnemen nota beleid WMO • Nagaan consequenties voor het meerjarenperspectief en risicoparagraaf
Notitie waardering maatschappelijk vastgoed	• Analyse van verhuurd vastgoed en effecten op de waardering hiervan	• Beoordelen van de interne analyse. Werkzaamheden afhankelijk van de materialiteit van de betreffende activa.

7. Overige zaken

DPS/3113977090/20144963/41

Overige zaken

RISK REPORTING

Gezien de actualiteit en de toegevoegde waarde van 'risk reporting' in het maatschappelijk debat (wat inhoudt dat organisaties rapporteren over de wijze waarop zij risico's identificeren, monitoren en zoveel mogelijk beheersen of mitigeren), nemen de verwachtingen van de maatschappij ten aanzien van uw visie en aanpak op het gebied van risk reporting steeds verder toe.

Veranderende rol van de accountant

Sinds de kredietcrisis nemen de maatschappij en de politiek de rol van accountants stevig onder de loep en stellen kritische vragen over het publieke belang. De maatschappij vraagt om het nadrukkelijker en explicieter inzichtelijk maken van wat de risico's zijn waar een gemeente mee te maken heeft, hoe de gemeente daar mee omgaat en bovenal hoe de organisatie daar in- en extern over rapporteert. De maatschappij verwacht hierbij meer relevantie van de accountant. Deze relevantie impliceert:

1) van terugkijkend (verklaren) naar vooruitkijkend (anticiperen);
2) van financieel naar tevens niet-financieel; en
3) van risico als bijproduct naar risicogestuurde aanpak en rapportage.

Wij zijn van mening dat de accountant de uitgelezen partij is om in eerste instantie richting het college, de subcommissie en de gemeenteraad te rapporteren over het huidige niveau van risicomanagement in uw gemeente. Deze stakeholders kunnen daarmee hun verantwoordelijkheid pakken en transparantie bieden richting de maatschappij. De subcommissie en de gemeenteraad zijn kaderstellend hierin. Het college is verantwoordelijk voor het treffen van beheersmaatregelen en de effectieve werking daarvan.

Risk reporting als onderdeel van onze controleaanpak

Wij vervullen als Deloitte een voortrekkersrol op dit cruciale thema. Met het project risk reporting geven wij hieraan invulling. In de afgelopen periode hebben wij een volwaardige visie en aanpak ontwikkeld voor risk reporting. Binnen de aanpak is een universele tool ontwikkeld die ingezet kan worden bij het inzichtelijk maken van het risicomanagementproces en het risicoprofiel van uw gemeente. Risk reporting is een vast onderdeel van onze controleaanpak. Wij geven gevraagd en ongevraagd advies over de risico's die wij signaleren in uw organisatie en rapporteren hierover aan u.

Overige zaken

WETTELIJKE VOORSCHRIFTEN - FRAUDE

Uit onderzoek blijkt dat dat – in algemene zin - het management in theorie in de positie verkeert om fraude te plegen, omdat zij de administratie direct of indirect kunnen manipuleren en valse financiële overzichten kunnen opstellen door controlemaatregelen te doorkruisen die anders doelmatig lijken te werken. Het college is primair verantwoordelijk voor het vermijden en ontdekken van fraude. Door het maken van een frauderisicoanalyse kunt u als college illustreren welk belang u hecht aan deze verantwoordelijkheid en op welke manier u daaraan invulling geeft. De aard, diepgang en frequentie daarvan verschilt per organisatie. De analyse maakt een permanent deel uit van het systeem van de gemeente dat is gericht op het onderkennen van (bedrijfs)risico's, het inschatten van het belang en de waarschijnlijkheid van deze risico's en het ondernemen van acties. De frauderisicoanalyse is dus echt maatwerk, afgestemd op uw gemeente.

Van de gemeente verwachten wij dat een actuele frauderisicoanalyse beschikbaar is, waarbij in ieder geval vanuit een tweetal invalshoeken een inschatting van de frauderisico's is gemaakt:

1. Het risico van onrechtmatige onttrekkingen van geld en/of goederen aan de gemeente; en
2. Het risico dat personen de financiële verslaggeving gebruiken om daar beter van te worden.

Wanneer voorgaande frauderisicoanalyse ontbreekt of niet actueel is, dient dit in de managementletter te worden benoemd incl. advies terzake.

Van de accountant wordt op grond van de regels van de beroepsorganisatie NBA een professioneel-kritische houding verwacht ten aanzien van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude. Ter invulling van deze professioneel-kritische houding zal de accountant een inschatting moeten maken van de frauderisico's, zich een beeld moeten vormen van de maatregelen van interne beheersing die de organisatie heeft getroffen om mogelijke fraudes van materieel belang te voorkomen en moeten bezien of deze maatregelen effectief zijn. Wanneer sprake is van een aanwijzing voor fraude, zal de accountant dit moeten communiceren met, afhankelijk van de aard van de fraude, de direct leidinggevende, het college en, in sommige gevallen (fraude in de top van de organisatie) en wanneer onvoldoende herstelwerkzaamheden worden ondernomen, de raad.

Om invulling te geven aan de eerdergenoemde verplichting hebben wij een fraudediscussie gevoerd binnen het controleteam en met vertegenwoordigers van uw gemeente, waarbij wij de nadruk hebben gelegd op de eventuele mogelijkheden van materiële onjuistheden als gevolg van fraude in relatie tot de jaarstukken en op preventieve maatregelen daarbij. Van deze vertegenwoordigers hebben wij de bevestiging ontvangen dat er geen onregelmatigheden zijn geconstateerd.

Daarnaast hebben wij conform onze beroepsregels zelfstandig werkzaamheden uitgevoerd die erop waren gericht om het risico van het 'omzeilen' van de interne beheersingsmaatregelen door het management te detecteren. Hoewel wij, zoals hiervoor beschreven, een kritische houding hebben ten opzichte van risico's van fraude, merken wij op dat onze controle niet specifiek gericht is op het ontdekken van fraude.

Tijdens de uitvoering van onze interimcontrole hebben wij geen aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van fraude.

8. Disclaimer en beperking in het gebruik

DPS/3113977090/20144963/44

Disclaimer en beperking in gebruik

Volledigheidshalve merken wij op dat onze analyse en evaluatie is uitgevoerd in het kader van de door u verstrekte opdracht tot controle van de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing.

Hierdoor is onze analyse en evaluatie beperkter dan dat deze zou zijn geweest in het kader van een opdracht tot het geven van een oordeel omtrent de opzet, het bestaan, de effectiviteit en de efficiency van de interne beheersing als geheel en bestrijkt daarom niet noodzakelijkerwijze alle in de interne organisatie vervatte tekortkomingen.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee ("DTTL"). DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about for a detailed description of the legal structure of Deloitte Touche Tohmatsu Limited and its member firms.

Deloitte provides audit, consulting, financial advisory, risk management, tax and related services to public and private clients spanning multiple industries. With a globally connected network of member firms in more than 150 countries, Deloitte brings world-class capabilities and deep local expertise to help clients succeed wherever they operate. Deloitte's approximately 200,000 professionals are committed to becoming the most trusted and innovative firm.

This publication contains general information only, and none of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, its member firms, or their related entities (collectively, the "Deloitte Network") is, by means of this publication, rendering professional advice or services. Before making any decision or taking any action that may affect your finances or your business, you should consult a qualified professional adviser. No entity in the Deloitte Network shall be responsible for any loss whatsoever sustained by any person who relies on this publication.

© 2014 Deloitte The Netherlands

Gemeente Utrecht

2014

NOTULEN VERGADERING GEMEENTERAAD UTRECHT

20e vergadering - 25 september 2014, avond

Openbare vergadering van de gemeenteraad, gehouden op donderdag 25 september 2014 te 20.00 uur.

Voorzitter: de heer mr. J.H.C. van Zanen, burgemeester; de heer mr. R.W. Rollingswier, plaatsvervangend voorzitter.

Aanwezig zijn de leden: Baş, De Boer, Bollen, Bos, Bouazani, Brussaard, Buunk, Van Corler, Dibi, Van Esch, Fokke, Van Gemert, Gilissen, Haage, Işik, Kleuver, Knip, Koelmans, Koning, Meijer, Menke, Metaal, Van Ooijen, Oostveen, Paardekooper, Podt, Post, Rajkowski, De Regt, Rollingswier, Roodenburg, Scally, Van Schie, Schipper, Scholten, Sienot, Tielen, Uringa, Verschuure, De Vries, Van Waveren, Weistra, Wijlhuizen en Zwanenberg.

Tevens zijn aanwezig de wethouders: Everhardt, Geldof, Van Hooijdonk, Jansen, Jongerius en Kreijkamp.

Griffier: de heer drs. A.A.H. Smits, griffier.

Opening van de raad door de voorzitter.

De **VOORZITTER** opent de vergadering en spreekt als volgt:
Dames en heren leden van de raad! Hartelijk welkom allemaal, ook de kijkers en luisteraars thuis, de mensen op de publieke tribune, de medewerkers en de leden van het college.
Bericht van verhindering is ontvangen van mevrouw Ferket.

Vaststellen agenda en inventarisatie.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! De VVD-fractie en een aantal andere fracties hebben voorgesteld om de B-status van voorstel Jaargang 2014, nr. 62 (Voorstel inzake Rekenkameronderzoek: "Lessen van ongenoegen. Een onderzoek naar de klachtbehandeling van de gemeente Utrecht") te wijzigen in de A-status. Ik heb echter inmiddels begrepen dat de SP-fractie de B-status wil handhaven. Wij zullen dat doen. Na afloop van deze vergadering zal een geheime vergadering plaatsvinden.

De agenda wordt z.h.o ongewijzigd vastgesteld.

Bekrachtiging geheimhouding.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik verzoek om op grond van artikel 25, derde lid van de Gemeentewet de geheimhouding te bekrachtigen van de bijlage behorende bij het voorstel inzake aankoop defensieterrein en vaststellen grondexploitatie "Merwedekanaalzone Deelgebied 4" (Jaargang 2014, nr. 67).
Ik verzoek de raad tevens om de geheimhouding te bekrachtigen van de geheime brief van wethouder Geldof van 25 september 2014 die vanmiddag in uw postvak is gelegd.

Z.h.o. wordt overeenkomstig het verzoek van de voorzitter besloten.

Ingekomen stukken.

1. Een ingekomen brief d.d. 10 september 2014, van de heer M.A.E., alhier, over de verkeersafhandeling Paardeveld/Daalsetunnel/Westplein (14.059959).

   Besloten wordt deze brief in handen te stellen van burgemeester en wethouders, ter afdoening.

1. Voorstel inzake het aanwijzen van het Stadskantoor als gemeentehuis voor het verrichten van werkzaamheden burgerlijke stand (Jaargang 2014, nr. 65).

Wordt z.h.o. overeenkomstig het voorstel besloten.

2. Voorstel tot vaststellen van de zienswijze begroting 2015 Gemeenschappelijke regeling GGD regio Utrecht (Jaargang 2014, nr. 66).

Wordt z.h.o. overeenkomstig het voorstel besloten.

Vragenuurtje.

1. Vragen van de GroenLinks-fractie inzake historische lichtreclames.

De heer **ZWANENBERG** (GroenLinks): Voorzitter! Reclame in een stad is vaak omstreden en conflicteert regelmatig met de schoonheid van historische panden. Maar als de tijd verstrijkt kun je in sommige oude lichtreclames de geschiedenis van de stad, een straat, een pand zien en blijken er neonreclames te zijn met een welhaast iconische schoonheid. Zo stelde de GroenLinks-fractie in 2010 vragen nadat de lichtreclame op het Aurorapand aan de Koningsweg verdwenen was. Helaas is die niet teruggevonden, maar gelukkig heeft de nieuwe eigenaar, de SSH, de verdwenen lichtboodschap laten namaken en die prijkt nu weer trots op het pand, het Aurorapand. Bij de behandeling van de voorjaarsnota dit jaar vroeg de GroenLinks-fractie om een inventarisatie van oude lichtreclames, maar de wethouder Monumenten stelde dat dit geen prioriteit had. Dat snappen wij natuurlijk. Edoch, afgelopen week is wederom een bijzondere lichtreclame verdwenen. De veelkleurige belettering "Amusementshal" op het pand Vredenburg 26.

Dit leidt bij de GroenLinks-fractie tot de volgende vragen.

1. Is het college het met de GroenLinks-fractie eens dat historische lichtreclames van toegevoegde waarde zijn in ons stadsbeeld? Zo nee, waarom niet?
2. Is het college bereid om met de eigenaar van Vredenburg 26 in gesprek te gaan en te bezien of de "Amusementshal" belettering terug te halen is?
3. Het vorige college is begonnen met het Openbare Ruimte Plan binnenstad. Is het huidige college het met de GroenLinks-fractie eens dat een inventarisatie van historische lichtreclames daarin goed zou passen? En dat het goed zou zijn om pogen te komen tot het koesteren en beschermen van de meest iconische neonverleiders uit het verleden? Zo nee, waarom niet?

De heer **GELDOF** (wethouder): Voorzitter! Ik heb tijdens de behandeling van de voorjaarsnota al aangegeven dat ik het met de GroenLinks-fractie eens ben dat historische lichtreclames voor het stadsbeeld van toegevoegde waarde kunnen zijn. Ik ben enthousiast over het terugplaatsen van de reclame op het pand van Aurora. Ik heb echter tijdens de behandeling van de voorjaarsnota ook aangegeven dat de capaciteit van het programma Erfgoed beperkt is. Er wordt hard gewerkt aan de uitvoering van de erfgoedagenda. Ik kan en wil daarom nu geen prioriteit geven aan een mogelijke inventarisatie en bescherming van historische lichtreclames.

Het pand Vredenburg 26 is geen monument, niet van de gemeente en niet van het Rijk. Het verwijderen van de belettering is gegeven de huidige situatie een te respecteren beslissing van de eigenaar. De capaciteit is beperkt. Daarom ben ik van mening dat wij in dit ene geval geen inzet hoeven te plegen.

Om te komen tot een afgewogen beslissing over de bescherming van historische lichtreclame is een inventarisatie en een goede afstemming met eigenaren nodig. Dat kost veel tijd. Die is momenteel niet voorhanden. Het Openbare Ruimte Plan Binnenstad is eerst en vooral bedoeld voor de inrichting en afstemming van de openbare ruimte van de binnenstad en niet voor de gevels of van de elementen die zich daarop bevinden. Er is overigens wél een inventarisatie van historische winkelpuien gereed. Ik zal in overeenstemming met de erfgoedagenda de raad hiervoor een beschermingsvoorstel doen.

De heer **KLEUVER** (D66): Voorzitter! Zou het college het ook zo fijn hebben gevonden als deze vragen met het oog op de actualiteit schriftelijk waren gesteld?

De heer **GELDOF** (wethouder): Voorzitter! Ik heb mij zo goed mogelijk proberen te houden aan de tijdspanne die voor de beantwoording is gegeven. Wellicht heeft dit ambtelijke tijd gescheeld. Dat is het verschil tussen raadstijd en ambtstijd. Uiteindelijk gaat de raad over zijn eigen tijd.

De heer **ZWANENBERG** (GroenLinks): Voorzitter! Ik wil even reageren op de heer Kleuver. Als hij een inhoudelijke vraag zou hebben gesteld, dan had ik dat prettig gevonden. Ik heb juist mondelinge vragen gesteld omdat de reclame een paar dagen geleden van het pand is afgehaald. Het lijkt mij belangrijk dat als de reclame te redden is, dat nu moet gebeuren. Bij schriftelijke vragen gaat er een periode van zes weken overheen. Nu moet de heer Kleuver zelf eens nadenken over zijn vragen van twee weken geleden over Cervantes.

De heer **GELDOF** (wethouder): Voorzitter! Ik heb zowel een constatering als een mening gehoord. Die waren beide gericht aan een collega-raadslid.

(De heer Van Zanen draagt hierop het voorzitterschap van de vergadering over aan de heer Rollingswier.)

2. Vragen van de fracties van PvdA, GroenLinks, SP, D66, ChristenUnie, Student & Starter, CDA en PvdD inzake een ontruiming in het asielzoekerscentrum in Utrecht.

Mevrouw **DIBI** (PvdA): Voorzitter! Hedenochtend is een Somalische man door de vreemdelingenpolitie en het COA in het asielzoekerscentrum in Utrecht ontruimd. Dit gaat in tegen eerdere afspraken met de Utrechtse gemeenteraad. Er is formeel afgesproken dat vanuit het asielzoekerscentrum geen ontruimingen plaatsvinden omdat dit de openbare orde en veiligheid van de stad aantast. Daarnaast is ook afgesproken dat de burgemeester altijd wordt geïnformeerd. Deze afspraken zijn in de driehoek vastgelegd. De ontruiming veroorzaakt grote onrust onder de overige bewoners, men is bang dat ook zijzelf straks ontruimd worden. Deze mijnheer is al 18 jaar in Nederland en kan niet terug naar Somalië.

1. Is het college bekend met de ontruiming hedenochtend van deze Somaliër?

Uit onze informatie blijkt dat de burgemeester, als korpsbeheerder, gisteren geen toestemming voor deze ontruiming heeft gegeven.

2. Hoe is het mogelijk dat deze ontruiming dan toch heeft plaatsgevonden? Op welke last of gronden is dit dan gebeurd en op wiens gezag?
3. Klopt het dat staatssecretaris Teeven een maatregel heeft ingeroepen die bedoeld is voor situaties van oorlog, nationale veiligheid en terrorismebestrijding om de burgemeester te overrulen?
4. Deelt het college de mening van de PvdA en de overige fracties dat de huidige situatie, die één rustige en vriendelijke bewoner van het AZC betreft, niet voldoet aan de kenmerken die horen bij de ingeroepen maatregel?
5. Kan het college aangeven wat de directe aanleiding is geweest voor de ontruiming van hedenochtend?
6. Kan het college er zorg voor dragen dat deze man van de straat wordt gehaald en opgevangen wordt? De vrees onder de andere (Somalische) bewoners is groot, zeker ook omdat de politie gezegd zou hebben binnenkort terug te komen voor meer ontruimingen.
7. Kan het college aangeven hoeveel bewoners van het asielzoekerscentrum in eenzelfde situatie verkeren als de hedenochtend uitgezette man en dus mogelijk binnenkort ook met ontruiming geconfronteerd kunnen worden?
8. Kan het college ervoor zorgen dat er conform eerdere afspraken geen ontruimingen meer plaatsvinden in het asielzoekerscentrum?

De heer **VAN ZANEN** (burgemeester): Voorzitter! Ik dank mevrouw Dibi voor het stellen van de vragen en de fracties namens welke de vragen zijn gesteld.

De ontruiming heeft het college onaangenaam getroffen. Volgens een vaste beleidslijn houd ik de beslissing over het verlenen van bijstand door de politie bij ontruiming aan als uit het overleg duidelijk is geworden dat deze ontruiming leidt tot op straat zetten van betrokkenen zonder uitzicht op onderdak en middelen van bestaan. Zo'n situatie kan leiden tot overlevingscriminaliteit en daarmee tot een reële bedreiging van de openbare orde. Dat was ook onder mijn ambtsvoorgangers een consequente beleidslijn. Eerder is door mijn voorganger en daarna door mijzelf ten aanzien van deze mijnheer besloten om het verzoek om politiebijstand aan te houden. Ik heb dit gisteravond opnieuw schriftelijk gemotiveerd de staatssecretaris laten weten.

Mij is gebleken dat de ontruiming op aanwijzing van de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie door tussenkomst van de korpsleiding onder leiding van de politie, Eenheid Midden-Nederland, op grond van de Vreemdelingenwet 2000 heeft plaatsgevonden. Een dergelijke aanwijzing in dit verband is voor mij - en zover ik heb kunnen laten nagaan ook voor collega-burgemeesters - een nieuw fenomeen. Ik ben voornemens deze gang van zaken met mijn collega's en met de VNG te bespreken. Ik vind het ernstig dat politie-inzet in onze gemeente plaatsvindt gerelateerd aan openbare orde zonder mijn betrokkenheid en niet op mijn last of gezag. Ik ga over de openbare orde en ik leg daarover aan de raad verantwoording af.

Gevraagd wordt of staatssecretaris Teeven een maatregel heeft ingeroepen die bedoeld is voor situaties van oorlog, nationale veiligheid en terrorismebestrijding en die de burgemeester kan overrulen. Nee, uit de bewoordingen van de vraag leid ik af dat waarschijnlijk wordt gedoeld op de mogelijkheid dat de minister een aanwijzing geeft op basis van artikel 16 van de Politiewet. Dat is niet aan de orde. Betrekkingen met het buitenland en andere mogendheden is niet aan de orde. De aanwijzing was niet aan mij gericht.

Gevraagd wordt of het college de mening van de PvdA en de overige fracties deelt dat de huidige situatie, die één rustige en vriendelijke bewoner van het AZC betreft, niet voldoet aan de kenmerken die horen bij de ingeroepen maatregel. Het college is het daarmee eens. De staatssecretaris heeft een andere weg gekozen, waarmee hij mij heeft gepasseerd.

Wat de reden is geweest om vanochtend via deze nieuwe route te ontruimen, is het college niet duidelijk.

Het college kan ervoor zorgen dat deze man van de straat wordt gehaald en wordt opgevangen. De betrokkene is inmiddels opgenomen in de noodopvang. Die is overigens nu wel vol.

Voor zover wij nu kunnen overzien, bevinden zich in het AZC zo'n 60 mensen die qua status voor beëindiging van de voorziening in aanmerking kunnen komen. Een deel daarvan betreft alleenstaande vrouwen, mensen met medische problemen en mensen met suïcidale neigingen.

Zoals gezegd, zal ik zo snel mogelijk in overleg treden met mijn collega's en de VNG. Ik ben voornemens om de huidige beleidslijn bij beëindiging van voorzieningen te continueren. Het antwoord op de vraag of het college ervoor kan zorgen dat er conform eerdere afspraken geen ontruimingen meer plaatsvinden in het asielzoekerscentrum is echter "nee".

Mevrouw **PODT** (D66): Voorzitter! Wij vragen de burgemeester om, als hij hierover met de staatssecretaris in gesprek gaat, de staatssecretaris te herinneren aan de afspraken die in Utrecht zijn gemaakt en hem vriendelijk doch dringend te verzoeken om ontruimingen op deze manier niet meer te doen.

De heer **VAN ZANEN** (burgemeester): Mevrouw Podt, dat zal ik zeker doen. Ik heb de afspraken van de voorvorige burgemeester niet op schrift, maar wel die van mijn ambtsvoorganger. Uit de correspondentie leid ik af dat dit eerder aan de orde is geweest - ik vond dat ook in het overgangsdocument - en dat dit de staatssecretaris verscheidene keren dringend en vriendelijk is gemeld. Wij zijn niet tot overeenstemming gekomen. De staatssecretaris heeft voor deze unieke weg gekozen.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Ik ben benieuwd hoe de burgemeester hiervan op de hoogte is gesteld. Of heeft de staatssecretaris de burgemeester over deze actie totaal niet geïnformeerd en is de burgemeester dus gepasseerd zonder op de hoogte te zijn gesteld?

De heer **VAN ZANEN** (burgemeester): Voorzitter! Zoals gezegd is al in mijn overdrachtsdossier aangegeven dat dit een issue is. In de bestendige beleidslijn, waar ik volledig achter sta en die ik tot op de dag van vandaag continueer, is daarover gesproken. Bij de kennismaking met de staatssecretaris en op andere momenten is dit steeds een onderwerp van gesprek geweest, maar wij zijn daar niet uitgekomen. Ik heb dus geen medewerking willen verlenen. Ik heb gezegd dat er geen steun van de politie zal zijn voor het uitzetten uit een voorziening, tenzij mij blijkt dat er geen sprake kan zijn van risico's voor de openbare orde. Dat gesprek heeft steeds plaatsgevonden. Wij zijn daar niet uitgekomen. Ik handhaaf de bestendige beleidslijn die ik overigens in eerdere debatten al heb gemeld.

Ik ben gisteren in de loop van de middag door onze eenheidschef geïnformeerd over het feit dat hij een aanwijzing had gekregen. Daarna heb ik de brief geschreven.

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! De GroenLinks-fractie is geschokt door dit buitenproportionele en schandalige optreden van de staatssecretaris.

Het is goed om te horen dat de burgemeester met hem in gesprek is en blijft. Wij willen echter zo gauw mogelijk worden geïnformeerd over hoe dat gesprek met deze staatssecretaris verloopt.

De heer **VAN ZANEN** (burgemeester): Vanzelfsprekend.

Mevrouw **DIBI** (PvdA): Voorzitter! Ik dank de burgemeester hartelijk voor de beantwoording. Daaruit blijkt dat hij echt staat voor dit beleid.

Ik heb toch nog een vraag. De burgemeester zegt dat het niet heel waarschijnlijk is dat mensen nog zullen worden ontruimd. Wij hebben informatie dat dit wél zal gebeuren. Stel dat het opnieuw aan de orde is, dan zal binnenkort een aantal mensen op straat staan. Zal de burgemeester deze mensen noodopvang bieden? Daar is geld voor nodig, want de noodopvang is vol.

De heer **VAN ZANEN** (burgemeester): Voorzitter! Ik moet even terughalen wat ik heb gezegd. Voor zover wij nu kunnen overzien, bevinden zich in het AZC ongeveer 60 mensen die qua status voor de beëindiging van de voorziening in aanmerking kunnen komen. Een deel daarvan heb ik gekwalificeerd. Het zou kunnen dat een deel daarvan wordt ontruimd. Ik hoop niet dat die situatie zich zal voordoen. Het ingewikkelde van de casus is dat mensen kunnen worden ontruimd die kwetsbaar zijn en geen uitzicht hebben op opvang. Dat kan leiden tot gedoe. Als dat verscheidene mensen zijn, is in de sfeer van gedoe meer mogelijk. Dat is een risico voor de openbare orde. Dat risico wens ik niet te dragen. Daar ga ik over. Ik heb dat al gezegd. Daaraan verbind ik de consequentie dat ik betrokkenen in een vorm van noodopvang moet plaatsen om risico's te voorkomen. Echter, ook dat laatste mag eigenlijk niet. Zo is de situatie zoals die in Nederland is, ongeacht wat men daarvan vindt. Wij gaan er bepaald niet alleen over. Het is razend ingewikkeld en wij draaien een beetje in een kringetje rond.

(De heer Rollingswier draagt hierop het voorzitterschap van de vergadering over aan de heer Van Zanen.)

3. Vragen van de PvdA-fractie inzake chaos bij overname thuiszorg.

Mevrouw HAAGE (PvdA): Voorzitter! Vanochtend verscheen in het AD/UN het bericht dat er chaos heerst bij de overname van de thuiszorg. In Utrecht wordt de huishoudelijke thuiszorg van Careyn en Aveant overgenomen door Tzorg. Volgens het AD/UN blijven honderden mensen verstoken van thuishulp. De PvdA is ernstig geschrokken van de ontstane chaos in de thuiszorg en wil daarover de volgende vragen aan het college stellen.

1. Wat vindt het college van de berichtgeving in de krant dat medewerkers van de thuiszorg zonder vaste cliënten nu niet weten waar zij heen moeten en dat honderden cliënten en thuiszorgmedewerkers niet weten waar zij aan toe zijn?
2. Wat gaat het college doen om bovenstaande problemen op te lossen?
3. Beschikt het college, als opdrachtgever, over de mogelijkheden om een overname van een bedrijf waarmee de gemeente een contract heeft, zoals Careyn, tegen te houden of daaraan voorwaarden te verbinden? Zo ja, waarom is daarvan bij de overname door Tzorg geen gebruik gemaakt? Zo nee, waarom niet?
   Het college heeft toegezegd dat de raad zo snel mogelijk een brief zou krijgen met informatie over de aanbestedingsprocedure en bedragen.
4. Waarom is met de op handen zijnde (nieuwe) aanbesteding juist nu besloten voor een overname? Hoe voorkomt het college dat bij de aanbesteding er wederom een chaos ontstaat en medewerkers en cliënten daarvan de dupe worden?
5. Wanneer krijgen wij de toegezegde informatie over de op handen zijnde aanbesteding?

Mevrouw **JONGERIUS** (wethouder): Voorzitter! Wij betreuren het zeer dat een onduidelijke situatie is ontstaan. Wij hebben direct nadat wij het eerste signaal hebben ontvangen contact opgenomen met thuiszorg en hebben mogelijke oplossingen besproken. Er zijn extra maatregelen genomen. Wij zitten er bovenop. Ik heb begrepen dat de problemen inmiddels gelukkig vrijwel zijn opgelost.

De overname van Careyn door Tzorg is doorgevoerd binnen de bepalingen van het huidige contract dat vier jaar geleden is afgesloten. De partijen hebben ons op de hoogte gesteld. Wij hebben met beide partijen goede afspraken gemaakt en randvoorwaarden gesteld, bijvoorbeeld over het borgen van de positie van klanten en hulpen.

Het college heeft toegezegd dat de raad zo snel mogelijk een brief krijgt met informatie over de aanbestedingsprocedure en de bedragen. De overname komt voort uit bedrijfsmatige redenen van Careyn. Dat heeft niets te maken met de lopende aanbesteding. Dat is in mei van dit jaar in gang gezet.

Vanwege de gekozen aanbestedingsvorm - bestuurlijk aanbesteden - verwachten wij juist dat klanten en hulpen bij hun huidige organisatie kunnen blijven. Wij verwachten zeker geen chaos. Wij zitten er bovenop.

De aanbesteding loopt nog. Wij informeren de raad zo spoedig mogelijk. Naar verwachting is dat eind oktober. De aanbesteding is openbaar. Die is te volgen via de website "Sociale stad in ontwikkeling". Als men er behoefte aan heeft, wil ik voor de uitkomsten van de aanbesteding - de voorwaarden waaronder partijen kunnen instappen inclusief tarieven - in de vierde week van oktober a.s. over de hulp in de huishouding een informatiebijeenkomst organiseren.

Mevrouw **METAAL-FROON** (CDA): Voorzitter! Via e-mail hebben wij een aantal klachten ontvangen over Tzorg. Er kwamen mensen niet opdagen, vervolgens zouden zij de volgende dag komen, maar zij kwamen een dag later opnieuw niet opdagen en de daaropvolgende dag wederom niet. Ik begrijp dat dit niet onder onze verantwoordelijkheid valt, maar is de wethouder bereid om die problematiek in de gaten te houden?

Mevrouw **JONGERIUS** (wethouder): Voorzitter! Dat probleem is ons begin september duidelijk geworden. Daar wordt dik bovenop gezeten. Dat betekent dat wij hierover elke dag met de organisaties contact hebben. Een van de zaken die speelde, was dat werd geconstateerd dat de organisaties te weinig telefoonlijnen hadden openstaan en dat rond de roostering het een en ander niet goed was overgedragen. Wij zien echter elke week verbetering. Dat geeft ons de garantie dat de zaak over een paar weken rond is.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Dit voorbeeld maakt ons duidelijk dat het gehele overname- en aanbestedingscircus er de oorzaak van is dat veel mensen tussen de wal en het schip zullen vallen. De wethouder stelt een informatiesessie over de aanbesteding in het vooruitzicht, maar ik ga ervan uit dat in het kader van de Aanbestedingswet die nu loopt ook over dit soort dingen wordt nagedacht, opdat wordt voorkomen dat hetzelfde opnieuw gebeurt.

Mevrouw **JONGERIUS** (wethouder): Voorzitter! Ik heb zojuist aangegeven dat er een verschil is tussen het feit dat Careyn in de problemen kwam en is overgenomen door Tzorg en het feit dat wij nu met het aanbestedingstraject aan de slag zijn gegaan. Het aanbestedingstraject dat nu loopt, behelst bestuurlijke aanbesteding. Dat betekent dat wij bezig zijn om samen met partijen randvoorwaarden te formuleren op grond waarvan wij een set van eisen hanteren waarvan iedereen zegt dat die goed is. Op basis van die eisen kunnen de partijen die willen meedoen zich inschrijven. Wij gaan er vanuit dat op deze manier de bestaande klanten de bestaande aanbieders behouden. Dat is volgens ons met deze manier van aanbesteden gegarandeerd.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! Ik begrijp goed dat in de bestaande contracten randvoorwaarden zijn opgesteld en dat met de nieuwe aanbieder extra maatregelen zijn getroffen. Is de wethouder het met de PvdA-fractie eens dat deze beide randvoorwaarden en maatregelen niet afdoende waren?

Mevrouw **JONGERIUS** (wethouder): Voorzitter! Wij betreuren het dat hetgeen wij hebben afgesproken in de praktijk nog niet goed heeft gewerkt. Wij hebben zeer duidelijke afspraken gemaakt. Dat was voor ons de reden om er dagelijks bovenop te zitten en om te volgen wat er gebeurt. Wij proberen met de partijen te spreken over de verbeteringen die ze doorvoeren. Men geeft aan dat het steeds beter gaat.

4. <u>Vragen van de fracties van ChristenUnie, CDA, SP, D66 en PvdA inzake verandering in de huishoudelijke hulp voor Utrechters</u>.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Vanaf 1 januari a.s. verandert er veel in de huishoudelijke hulp voor Utrechters. De flinke bezuinigingen van het Rijk komen deze kant op. De bezorgdheid van cliënten, gemeenten en aanbieders heeft ook in de Tweede Kamer tot actie geleid. Via een motie van Arie Slob en anderen is tijdens de algemene politieke beschouwingen EUR 40 miljoen extra beschikbaar gekomen voor huishoudelijke hulp.

Als gemeenten vóór 15 oktober 2014 - een kleine 3 weken vanaf nu - bij het ministerie van VWS een verklaring indienen waarin zij aangeven dat ze vóór 1 december 2014 een plan indienen, dan ontvangen zij, na indiening van het plan, het gehele voorziene bedrag voor 2015. Zowel de verklaring als het plan zelf dienen door ten minste één aanbieder en één wethouder te zijn ondertekend.

Als gemeenten niet vóór 15 oktober 2014 een verklaring indienen, ontvangen ze hun aandeel in de extra middelen voor 2015 niet. Het bedrag dat is gereserveerd voor deze niet-deelnemende gemeenten wordt dan herverdeeld onder gemeenten die wél deelnemen.

Dit leidt de ChristenUnie-fractie tot het stellen van de volgende vragen:

1. Is het college voornemens om vóór 15 oktober a.s. een verklaring te geven en om vóór 1 december a.s. bij het ministerie een plan in te dienen?
2. Heeft het college een idee over de hoeveelheid geld dat vanwege deze verzachting van de bezuiniging richting Utrecht kan komen? Is het college bereid om de raad te informeren over de eventuele uitkomst van de aanvraag?
3. Het college heeft ervoor gekozen om een collectieve schoonmaakvoorziening met maatwerkpakketten te organiseren. In hoeverre overweegt het college om het geld te investeren in een maatwerkvoorziening voor de hulp in de huishouding? Zal het college in overleg met thuiszorgaanbieders ervoor zorgen dat dit budget leidt tot behoud van werkgelegenheid van thuiszorgmedewerkers?

Mevrouw **JONGERIUS** (wethouder): Voorzitter! De heer Van Ooijen vraagt of het college voornemens is om vóór 15 oktober a.s. een verklaring te geven en om vóór 1 december a.s. bij het ministerie een plan in te dienen. Dat zijn wij zeker voornemens. Wij zijn druk bezig met het opstellen van een plan voor het aanvragen van de hulptoeslag. Wij zullen op zeer korte termijn bij het ministerie van VWS een conceptplan indienen. Het ministerie zal op dat concept nog deze week reageren.

In eerste instantie heeft VWS aangegeven dat een bedrag van ongeveer EUR 900.000,00 voor Utrecht is gereserveerd. Dit bedrag is inmiddels losgelaten. Daar bovenop is de EUR 40 miljoen toegekend. Wij hebben op dit moment geen zicht op het bedrag dat voor Utrecht beschikbaar wordt gesteld. Men kan ervan op aan dat wij een zeer ambitieus plan zullen indienen.

De heer Van Ooijen vraagt of het college bereid is om de raad te informeren over de eventuele uitkomst van de aanvraag. Ja, het college is daartoe bereid.

Het ministerie heeft duidelijke randvoorwaarden meegegeven voor de inzet van het budget en de kaders voor het plan. Onze plannen voor de inzet van de toeslag voor huishoudelijke hulp sluiten aan bij de kadernota Meedoen naar vermogen. Wij willen dat onze klanten tegen een gereduceerd tarief de mogelijkheid hebben om extra hulp aan te vragen. Het is nadrukkelijk de bedoeling dat het college in overleg met thuiszorgaanbieders ervoor zorgt dat dit budget leidt tot behoud van werkgelegenheid van thuiszorgmedewerkers. Wij zijn daarover in overleg met de aanbieders. Wij onderschrijven deze doelstelling nadrukkelijk.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Ik wil mijn complimenten uitspreken voor de wethouder. Dank u wel.

(De heer Van Zanen draagt hierop het voorzitterschap van de vergadering over aan de heer Rollingswier.)

3. <u>Voorstel inzake Rekenkameronderzoek: "Lessen van ongenoegen. Een onderzoek naar de klachtbehandeling van de gemeente Utrecht" (Jaargang 2014, nr. 62)</u>.

De heer **WIJLHUIZEN** (SP): Voorzitter! Ik weet niet of u het weet, maar ik kom uit Lombok. Daar woon ik. Voor mij is dat een van de mooiste plekken van Utrecht. Verscheidene keren per week fiets ik via de Kanaalstraat naar de stad, ga door de tunnel en kom langs TivoliVredenburg. Dan rijd ik door een onoverzichtelijk stuk Utrecht. Stelt u zich eens voor dat u daar nog nooit bent geweest en naar het station moet. Hoe doet u dat? Er wordt gebouwd en er worden wegen omgelegd. Er is eenrichtingsverkeer en verkeer in twee richtingen. Opeens is de weg afgesloten. Dan moet u terug. Binnenkort komt er water. Het is een doolhof. Ik krijg daar precies hetzelfde gevoel als bij het lezen van het Rekenkamerrapport "Lessen van ongenoegen". Dat is een rapport over hoe de gemeente met klachten van inwoners van de stad omgaat. Uit het rapport blijkt dat volstrekt niet duidelijk is of en hoe met klachten die bij de gemeente binnenkomen iets wordt gedaan.

Ook is het niet duidelijk of alleen incidenten worden opgelost, of dat ook planmatig iets met de feedback wordt gedaan. Gelukkig wordt in het rapport een zeer stevige conclusie getrokken en worden zeer heldere en goed uit te voeren aanbevelingen en voorstellen gedaan. Het grootste deel van de raad - misschien wel de gehele raad - zal dadelijk met het voorstel instemmen. Nu zie ik iedereen denken: dat is prima, maar waarom sta jij dan hier?

Net als bij het genoemde onoverzichtelijke kruispunt hoort ook hier, van bovenaf, overzicht en zelfreflectie te zijn. Het moet een concreet plan tot verbetering zijn en het moet een goedgekozen methodiek, een tijdslijn, een gestructureerde planning, een plan van aanpak, een manier van evalueren en goede indicatoren bevatten. In de reactie van het college op de aanbevelingen die door de Rekenkamer zijn gedaan, vind ik daarvan niets terug. Ik weet niet hoe het met de Rekenkamer is gesteld, maar ik voel mij als raadslid totaal niet serieus genomen als ik zo'n antwoord krijg. Ook in de commissievergadering bleven de antwoorden van het college vaag. De Rekenkamer zelf zegt over het antwoord: "Wij missen echter in de bestuurlijke reactie een gevoel van urgentie bij het college voor verbetering van klachtbehandeling. Het college gaat niet expliciet in op de hoofdconclusie. Ook zijn de toezeggingen van het college onvoldoende concreet en zien wij hiaten."

Toen ik dat wist, ben ik eens gaan teruglezen hoe het de afgelopen jaren is gegaan met de rapporten en de aanbevelingen van de Rekenkamer en de raadsbesluiten die daarop zijn gevolgd. Kort gezegd: dat is slecht gegaan.

Al in 2010 deed de Rekenkamer onderzoek naar het opvolgen van de raadsbesluiten die naar aanleiding van de Rekenkamerrapporten zijn genomen. Het rapport van september 2010 volgt zes Rekenkameronderzoeken. Daaruit blijkt dat grote delen van de raadsbesluiten niet of nauwelijks door het college worden uitgevoerd. Naar aanleiding daarvan werd in 2010 amendement 30 (Uitvoering raadsbesluiten Rekenkamer inzichtelijk) raadsbreed aangenomen. Het amendement zou ervoor zorgen dat de raadsbesluiten wél zouden worden uitgevoerd en dat die voor de raad veel beter te controleren zouden zijn. Echter, uit de rapporten die in 2012 en 2013 door de Rekenkamer zijn gepubliceerd, blijkt wederom dat dit niet het geval is. Het is dus een patroon. De Rekenkamer doet onderzoek. Er worden raadsbesluiten genomen. Na verloop van tijd blijkt dat het college de plannen niet of nauwelijks uitvoert. De Rekenkamer is ook duidelijk over de rol van de gemeenteraad daarbij. De raad zit er niet genoeg bovenop en stelt te weinig vragen. De raad neemt genoegen met onhelder geformuleerde doelstellingen en met vage evaluaties. Wij vragen geen terugkoppeling en laten daarin ook steken vallen. Een groot deel van de raad wilde ook dit rapport als een A-punt agenderen. Dat is voor mij in het licht van het verleden verbazingwekkend. Hoe serieus neemt de gemeenteraad de controlerende taak op zich? Utrecht maken we samen. Daarmee zijn wij deze collegeperiode begonnen. "Maken" is een werkwoord. Daar moeten de raad en het college iets voor doen. Als de raad vanavond dit voorstel aanneemt, moet volgens amendement 30 uit 2010 het college de raad binnen zes weken een plan van aanpak presenteren. Ik wil het college oproepen om dit plan van aanpak echt een plan van aanpak te laten zijn, dus een plan met heldere doelstellingen, een helder beschreven methodiek, een stappenplan om de verschillende aanbevelingen te implementeren en indicatoren waarmee wij later een goed uitgedachte evaluatie kunnen plannen, voorzien van specifiek geformuleerde tijdslijnen. Is het college bereid om op deze wijze het raadsbesluit van 2010 uit te voeren?

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! Ik wil reageren op het gloedvolle betoog van de heer Wijlhuizen. Dat is grondig voorbereid. Mijn complimenten voor het feit dat hij ver in de tijd is teruggegaan, zelfs tot momenten dat hij nog geen raadslid was. Ik ben het hartgrondig met hem eens.

Een plan van aanpak gaat over tijdslijnen en afrekenbare doelstellingen, maar dit onderzoek van de Rekenkamer over klachten gaat ook over het creëren van een lerende cultuur in de organisatie. Dat is misschien niet iets dat in tijdslijnen is te vatten. Ik denk dat de heer Wijlhuizen dat met mij eens is.

Mij is van de commissievergadering bijgebleven dat het gevoel van urgentie dat de burgemeester heeft overgebracht heel wat beter was dan de wat technische reactie op het Rekenkamerrapport van het college als geheel.

Ik zou een hartenkreet willen slaken over hoe in sommige gevallen burgers worden behandeld. Dat kan veel beter. Een klacht is een cadeautje. Het PvdA-ombudsteam krijgt vaak van burgers dit soort klachten binnen. Zij komen er niet door. Wij hopen dat het college deze cultuurverandering echt kan dragen. Hier is het cadeautje en het is aan het college om dat uit te pakken.

De heer **WIJLHUIZEN** (SP): Voorzitter! Mevrouw Haage stelt dat voor een cultuurverandering en voor het maken van een lerende organisatie geen indicatoren of tijdslijnen kunnen worden aangeven. Ik ben het daarmee pertinent niet eens. Ik denk dat dit wél kan. Ik stel zelfs dat het moet.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! Ik heb niet gezegd dat het plan er niet moet komen. Ik heb gezegd dat men daarbij een beetje gevoel moet hebben. Het verschil tussen management en leiderschap is dat men bij management alles in blokjes, hokjes en tijdslijnen kan stoppen. Leiderschap gaat ook over visie en het openstaan voor suggesties van burgers over hoe het beter kan. Dat past niet altijd in een tijdslijn, maar de heer Wijlhuizen en ik zijn het redelijk met elkaar eens.

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! Ik heb in de commissievergadering hierover al iets gezegd, maar ik maak graag gebruik van het hoogste podium van de stad om de Rekenkamer voor het onderzoek te bedanken. Ik zei daarbij in de commissievergadering dat wij vaak Rekenkamervoorstellen krijgen. Dan bedanken wij de Rekenkamer, maar doen er vervolgens niet veel mee. Het betoog van de SP-fractie is wat dat betreft de GroenLinks-fractie uit het hart gegrepen.

In de commissievergadering heb ik de burgemeester uitgedaagd om bij het aangaan van dit onderwerp meer urgentie te laten zien. Hij heeft dat in de commissievergadering gedaan. Ik heb er het volste vertrouwen in dat wij binnen zes weken een plan van aanpak zullen zien waarmee wij serieus verder kunnen bouwen. Ik wens het college veel succes. College, aan de slag! Een klacht is inderdaad een cadeautje.

De heer **MENKE** (Student & Starter): Voorzitter! Ik ben blij met de toezegging van de burgemeester in de commissievergadering om in ieder geval de jaarlijkse rapportage goed op te zetten. Ik kan mij helemaal vinden in het betoog van de heer Wijlhuizen. Ik verwacht binnen zes weken een plan van aanpak met SMART geformuleerde doelen en een tijdsplanning voor de implementatie. Ik hoop dat met deze stap een weg wordt gebaand om in deze gemeente het begrip "ambtelijke organisatie" een positieve connotatie te geven.

Mevrouw **METAAL-FROON** (CDA): Voorzitter! Wij hopen dat na verscheidene waarschuwingen van de Rekenkamer het nu genoeg tot het college is doorgedrongen dat de vierde stad van Nederland een professionele klachtenafhandeling verdient. Wij zien uit naar de eerste rapportage daarover. Wij gaan ervan uit dat het college intussen de mouwen opstroopt.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Een klacht is helemaal geen cadeautje. Een klacht is het signaal dat de primaire processen niet op orde zijn. Ik kan mij voorstellen dat de primaire processen niet op orde zijn. De organisatie is in ontwikkeling. Er wordt aan alle kanten bezuinigd. Er worden formatieplaatsen weggesneden. Er wordt verhuisd en ga zo maar door.

Men kan van klachten leren. Men kan ook leren als men de primaire processen constant up-to-date houdt of afstemt als in de organisatie veranderingen plaatsvinden. Daarbij heb ik van burgemeester Van Zanen commitment gevraagd. Dit heb ik nog niet gezien. Ik zou graag willen zien dat hij dit vanavond toont.

Mevrouw **SCHOLTEN** (D66): Voorzitter! "Utrecht maken we samen" gaat niet alleen over initiatiefnemers met leuke ideeën, maar ook over klagers. Ook klagers tonen hun betrokkenheid bij de stad. Daarom vindt ook de D66-fractie het van belang dat de gemeente inzet op goede dienstverlening. Ondanks de kritische noten die de Rekenkamer kraakt, lazen wij ook iets positiefs, namelijk het opnemen van telefonisch contact met klagers. Dat heeft tot tevredenheid geleid van zowel klagers als ambtenaren. De D66-fractie heeft er geen onderzoek naar gedaan, maar ze denkt dat door het vaker bellen met Utrechters klachten kunnen worden voorkomen.

Er is veel is niet goed gegaan. De Rekenkamer concludeert dat het college en de ambtelijke top dit niet serieus nemen. Dat mag het college zich aantrekken. Ik heb in de commissievergadering een burgemeester gezien die goede toezeggingen heeft gedaan en die de indruk wekt dat hij dit probleem serieus oppakt. Wij wensen het college daarbij succes.

Mevrouw **RAJKOWSKI** (VVD): Voorzitter! Ik dank de Rekenkamer voor het opnieuw afleveren van een degelijk rapport. Mevrouw Metaal zei dat een professionele klachtenafhandeling belangrijk is. Dat vinden wij ook. Wij zijn blij om te horen dat het college de uitkomst van het rapport serieus neemt en dat het met de aanbevelingen aan de slag gaat. Wij kijken uit naar de rapportages over de opvolging.

De heer **VAN ZANEN** (burgemeester): Voorzitter! Ik dank de raad voor de bijdragen. Ik herhaal namens het college de dank voor het rapport van de Rekenkamer. In de commissievergadering heb ik hetzelfde gezegd.

In reactie op het betoog van de heer Wijlhuizen zeg ik kort en goed dat wij het door hem gevraagde zullen doen, maar ik zeg er wél iets bij. Ik was er niet bij – hij ook niet – toen in 2010 amendement 30 werd aangenomen. Daarin beloofde de raad beterschap aan zichzelf inzake het opvolgen van Rekenkamerrapporten. Ik was er wél bij – zijn fractie ook – toen in 1998 en 1999 aanbestedingen aan de orde waren. Wat de Rekenkamer toen schreef, was niet te kort. Er was toen een nieuwe en veelbelovende portefeuillehouder die dat samen met het college en de raad heeft waargemaakt. Dus pas op! Ik zit er bovenop. Als de heer Wijlhuizen grote woorden gebruikt en mij houdt aan een amendement dat de raad drie jaar lang heeft laten liggen, dan wil ik het nieuwe college dat laten doen. Ik vind dat de heer Wijlhuizen gelijk heeft. Volgens mij – daarvoor bestond in de commissievergadering unanieme steun – heb ik de heer Wijlhuizen dat al toegezegd. Hij heeft daar echter één ding aan toegevoegd, namelijk de termijn van zes weken. Ik heb precies gezegd wat de heer Wijlhuizen vroeg: één van de aanbevelingen moet het opnieuw serieus maken van het jaarbericht zijn. Daaraan moet invulling worden gegeven. Ik heb gezegd dat het jaarbericht over 2013 nog moet komen. Dat is dus veel te laat. Wij zijn niet in staat om het jaarbericht over 2013 in dit kwartaal al helemaal te maken zoals de Rekenkamer dat wil zien. Ik heb vervolgens gezegd dat ik het jaarbericht, dat veel te laat en dus nog krakkemikkig is – ik citeer mijzelf uit de commissievergadering – zal voorzien van het antwoord op de vraag "hoe gaan wij verder". Dat zal ik, voor zover dat kan, met indicatoren en een tijdlijn doen. De gehele raad kan dat beoordelen.

Vervolgens heb ik gezegd dat het jaarbericht over 2014 in het eerste kwartaal van 2015 zal worden gepresenteerd. Dat is een verbetering. Het zal qua vormgeving veel meer voldoen aan hetgeen de Rekenkamer heeft aanbevolen. Wij nemen de aanbevelingen over. Dan kan de raad dat opnieuw toetsen.

Het nieuwe dat de heer Wijlhuizen inbrengt – ik vind dat zeer terecht en het college steunt dat – is om de organisatie en de raad te herinneren aan het feit dat wij niet voor niets een Rekenkamer hebben. Ook de termijn van zes weken is nieuw. Ik zal daar zeker naar streven. Ik durf dat echter niet op een dag nauwkeurig af te spreken. Ik ben het echter zeer met de heer Wijlhuizen eens.

Mevrouw Haage heeft gesproken over de cultuur. Het college heeft er meteen over gesproken. Ik heb vandaag de plaatsvervangende ombudsman op bezoek gehad. De organisatie is aan het verhuizen. Wij hebben besloten om de gemeentelijke ombudsman om te zetten in de nationale ombudsman. Ook dat kost – vriendelijk gezegd – inwerktijd. Ik heb vandaag de ombudsman meteen gezegd dat er een Rekenkamerrapport is waarin het een en ander staat en dat vanavond in de raad wordt besproken. Ook de nationale ombudsman is zeer bereid om te werken aan de punten van het Rekenkamerrapport, zoals indicatoren en de vragen of wij voldoende leren en of er een trend valt te onderscheiden. Dat doen de gemeentelijke en de nationale ombudsman nog niet, maar zij hebben gezegd graag in die geest willen meewerken.

De heer Menke zei hetzelfde als de heer Wijlhuizen, maar dan samengevat. Hij noemde het plan van aanpak met SMART geformuleerde doelen. Dat is in de kern waar het om gaat.

Mevrouw Metaal noemde de jaarlijkse rapportage over de professionele klachtenafhandeling. Ik zal later vanavond mijn mouwen opstropen.

De heer Bos heeft in de commissievergadering over het onderhavige onderwerp zeer behartenswaardige woorden gesproken. Hij noemde niet alleen de klachten, maar ook klachten die geen klachten zijn, maar gewone meldingen van hetgeen op straat en aan de telefoon gebeurt. Hij mag ons eraan houden dat het primaire proces op orde is. Dat zal wel eens niet lukken. Hij snapt echter dat het de ambitie van het management is om dat wel op orde te hebben.

De heer **WIJLHUIZEN** (SP): Voorzitter! De burgemeester heeft vooral gesproken over de rapportage die hij zal maken. Mijn punt echter gaat behalve over de rapportage ook over het plan van aanpak. De burgemeester verwart het een met het ander. Het gaat mij specifiek over het plan van aanpak dat binnen zes weken hier ter tafel moet zijn.

De heer **VAN ZANEN** (burgemeester): Voorzitter! Neemt u mij niet kwalijk dat ik verwarring heb veroorzaakt. Wij moeten een jaarbericht maken. Het jaarbericht over 2013 wordt nog dit jaar in de commissievergadering behandeld. Het zal elementen bevatten van hetgeen de heer Wijlhuizen heeft verwoord, namelijk een plan van aanpak. Ik kan echter niet beloven dat het er precies over zes weken is. Ik beloof ook niet dat het meteen helemaal ideaal is. Het jaarbericht zal dus niet de elementaire vorm van een jaarbericht hebben, maar zal elementen bevatten van een plan van aanpak. Scholten is niet voor niets een van de medewerkers die zich daarmee direct zal bemoeien.

Verder durf ik niet te gaan, want ik wil wél zeker weten dat ik kan leveren. Ik heb vervolgens gezegd dat acht of twaalf weken later - in het eerste kwartaal van 2015, het jaarbericht zal dan over 2014 gaan - het vervolg komt. Er komt iets wat echt in de geest van de heer Wijlhuizen is. Daarover zullen wij te zijner tijd spreken. Ik hoop dat dit over zes weken het geval is.

De heer **WIJLHUIZEN** (SP): Voorzitter! Hetgeen de burgemeester zegt, is in tegenspraak met amendement 30 uit 2010. Het staat hem vrij om dat te doen, maar in het genoemde amendement wordt het anders geformuleerd.

Aan de orde is de stemming over het voorstel.

Het voorstel wordt bij handopsteken met algemene stemmen aangenomen.

(De heer Rollingswier draagt hierop het voorzitterschap van de vergadering over aan de heer Van Zanen.)

4. Voorstel inzake aankoop defensieterrein en vaststellen grondexploitatie "Merwedekanaalzone Deelgebied 4" (Jaargang 2014, nr. 67).

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Voorzitter! De raad besluit vandaag of de gemeente een stuk van haar eigen grondgebied koopt. Meestal staat de VVD-fractie niet te juichen als de gemeente actief grond verwerft. Ik zie inderdaad mijn fractie de wave nog niet inzetten. Er moet waarschijnlijk een flinke smak subsidiegeld bij om op een voormalig defensieterrein een woonwijk te realiseren.

Toegegeven, het is een prachtige plek voor een nieuwe woonwijk die duurzaam en bereikbaar zal zijn. Ik kan niet wachten tot de nieuwe bewoners hun verhuisdozen naar binnen dragen.

Het is voor de VVD-fractie van groot belang dat de gemeente na de aankoop kiest voor een ontwikkelstrategie die de markt veel ruimte geeft.

Mevrouw **URINGA** (ChristenUnie): Voorzitter! Ik ben benieuwd of criteria als "aantrekkelijk gebied" voor de VVD-fractie reden is om over te gaan tot actief wervend grondbeleid.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Voorzitter! Dat is zeker geen doorslaggevend criterium. In het verleden zijn met hogere overheden over deze grondverwerving afspraken gemaakt. Wij voelen ons daaraan verbonden. Wij zien dat in dit unieke geval sprake is van enige urgentie. Er zijn belangen voor de HOV-baan. Wij zien dit zeker niet als een wenkend perspectief voor de toekomst. Wij verwachten van het college en van de colleges daarna een zeer terughoudend grondbeleid.

De heer **IŞIK** (PvdA): Voorzitter! De heer Van Schie zegt heel duidelijk dat als de grond is aangeschaft, die direct moet worden doorverkocht aan een projectontwikkelaar. Die moet zien wat hij of zij ermee doet.

Ongeveer twee jaar geleden heeft de raad zich beziggehouden met De Trip. De raad heeft de projectontwikkelaar gezegd de ontwikkeling te doen. De projectontwikkelaar is daarop echter teruggekomen en de raad had een groot probleem. Vindt de heer Van Schie op basis van de ervaring met De Trip dat de ruimte die de projectontwikkelaar wordt geboden beperkt is?

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Nee, ik denk juist dat het verstandig is om in een vroeg stadium met de projectontwikkelaar samen te werken, zodat er een plan en een stedenbouwkundig programma van eisen zijn waarmee de projectontwikkelaar wat kan doen. Als de projectontwikkelaar met een opdracht op weg wordt gestuurd die hij of zij in de markt moeilijk kan verwezenlijken, dan is dat voor de projectontwikkelaar geen eenvoudige situatie. Wij streven ernaar dat wij hand in hand met de projectontwikkelaar het proces van de aankoop tot de realisatie van de woningen willen doen en wel zodanig dat optimaal aan de marktvraag wordt tegemoetgekomen, maar dat waar nodig de invloed van de gemeente aanwezig is.

Bouwen waaraan behoefte is. Wij hebben veel vertrouwen in de gemeente en in Bouwfonds als eerste gesprekspartner om er samen een mooi voorstel van te maken. De brief van deze week van de wethouder - dank daarvoor - geeft een mooi doorkijkje op de mogelijke ontwikkelsystematiek.

Bouwfonds - ik zeg dat ook tegen de heer Işik - staat bekend als een solide partner die ook volgens haar eigen communicatie invulling wil geven aan het concept "voorwaartse integratie". Dat was voor mij nieuw, ik had daarvan nog nooit gehoord, maar dat blijkt te gaan over in een vroeg stadium de regie nemen over planvorming en grondexploitatie. Dat is precies waar het college een rol voor de projectontwikkelaar ziet weggelegd.

Waarschijnlijk gaan morgen de gemeente en de projectontwikkelaar in gesprek over taken, rollen, programma's en invulling, en over de financiële component die daaraan is verbonden. De onderlegger die wij bij de stukken hebben gekregen, is een mooie vingeroefening. Wij laten ons graag inzake deze ruwe diamant verrassen door de visie van de markt. Ongeacht de vraag of het Bouwfonds dan wel een andere projectontwikkelaar wordt, de VVD-fractie hecht er zeer aan dat de overheid de opbrengst snel garandeert en de risico's beperkt. Daarom hebben wij een amendement opgesteld. Wij markeren daarmee dat bij dit soort gewenste stedelijke ontwikkelingen er een nieuwe kijk is op de rol van de overheid.

"Amendement 34.
Na aankoop snel weer verkoop defensieterrein.
De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 25 september 2014 ter bespreking van het raadsvoorstel 'Aankoop defensieterrein en vaststellen grondexploitatie 'Merwedekanaalzone Deelgebied 4'
Constaterende dat:
- De gemeente met het Rijk is overeengekomen het defensieterrein aan de Overste den Oudenlaan te kopen;
- De gemeente daarvoor ook een grondexploitatie 'Merwedekanaalzone Deelgebied 4' opent.

Overwegende dat:
- Er veel publiek geld (subsidie) nodig is voor de aanschaf van het terrein;
- De gemeente zo min mogelijk risico moet lopen met het grondbeleid in het algemeen en met grote projecten in het bijzonder;
- De gemeente bij voorkeur geen grondexploitaties opent die decennia open kunnen staan;
- In verband met een historische bouwclaim "Bouwfonds" de eerste gesprekspartner is voor de ontwikkeling van het project.

Besluit als beslispunt toe te voegen:
4. Een voorkeur uit te spreken voor een ontwikkelstrategie waarbij de gemeente in de samenwerking met de ontwikkelaar een bescheiden en faciliterende rol speelt. Deze voorkeur betekent dat waarmogelijk programma en stedenbouwkundige invulling worden opgesteld door de ontwikkelaar en de gemeente waar nodig richting geeft en zich zo veel mogelijk beperkt tot een toetsende rol. Zo snel mogelijk - voor de juiste prijs - grond en risico over dragen aan een ontwikkelaar is daarbij het uitgangspunt."

Amendement 34 is ondertekend door de heer Roodenburg, de heer Schipper, de heer Weistra, de heer Brussaard, de heer Oostveen en mijzelf.

Als ik 's avonds raadsstukken lees en amendementen en moties voorbereid, kijk ik vaak met een schuin oog naar National Geographic Channel. Daarop is een prachtig programma te zien over ontdekkingsreizigers die overal ter wereld edelstenen kopen. Zij maken daar mooie winsten op en leiden een avontuurlijk leven. Ik herkende daarin de heer Isabella een beetje. Meestal wordt in dat programma ergens in een onherbergzaam deel van de Andes of in een ander moeilijk toegankelijk gebied een prachtige edelsteen gevonden. Er zijn dan altijd twee opties: zij kunnen de edelsteen wegzetten en een volgend project doen of zij kunnen proberen de steen zelf te slijpen en die voor de hoogste prijs te verkopen. Vaak lukt dat. Een enkele keer breekt de steen in 15.000 stukjes. Dan is het gehele project voor niets gedaan.

Ik gun de wethouder de ruwe edelsteen die in Utrecht is gevonden. Ik hoop dat hij ervoor kiest om zo min mogelijk zelf te gaan slijpen, zodat de kans op schade beperkt blijft.

De heer **OOSTVEEN** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Voorzitter! De aankoop van het defensieterrein is wat Stadsbelang Utrecht betreft geen punt van discussie. Dit moeten wij doen en wij zien ook geen bezwaren. Wel hebben wij problemen met de bouwclaim van de ontwikkelaar Bouwfonds, de locatie waarop deze claim gevestigd is, de voornemens rond de planontwikkeling en de bepaling van de marktprijs. Stadsbelang Utrecht is er niet van overtuigd dat de bouwclaim rechtmatig tot stand is gekomen, overeenkomstig de Europese wet- en regelgeving. Utrecht heeft immers in 1996 met Bouwfonds de afspraak gemaakt dat zij grond zou verwerven in Leidsche Rijn. Alle andere partijen die grond wilden kopen, werden gedreigd met uitsluiting van bouwwerkzaamheden.

Als gevolg van die aankopen heeft Bouwfonds een bouwplan gekregen van de gemeente Utrecht. Wij vragen de wethouder of het college van mening is dat de basis van de totstandkoming van die bouwclaim rechtmatig is geweest en of deze niet kan worden gekwalificeerd als in strijd met de Europese wet- en regelgeving.

Stadsbelang Utrecht is er niet van overtuigd dat de bouwclaim alleen op de locatie Overste den Oudenlaan betrekking moet hebben. Stadsbelang Utrecht vindt het in het licht van de voornoemde planontwikkeling veel verstandiger als Bouwfonds in Leidsche Rijn gaat bouwen. Immers, na het overeenkomen van de bouwclaim heeft de gemeente aan allerlei bouwbedrijven beloofd dat zij mochten bouwen in Leidsche Rijn. Deze aannemers, verenigd in de Utrechtse Aannemersvereniging, hebben afgezien van het kopen van gronden, in de verwachting dat toezeggingen van het Utrechts Grondbedrijf dat zij mochten bouwen in Leidsche Rijn gestand zouden worden gedaan. Toen het Utrechts Grondbedrijf deze verplichting vervolgens wilde doorleggen aan het Bouwfonds, werd dit door Bouwfonds afgewezen. Om die reden zijn de bouwrechten van Bouwfonds van Leidsche Rijn naar Utrecht verplaatst. De gemeente moest haar belofte aan de betrokken bouwers nakomen. Dit is de oorzaak van het ontstaan van de locatiegerichte bouwclaim, en niet het gepresenteerde verhaaltje over het vermijden van een monopoliepositie.

Gezien de voortschrijdende marktontwikkelingen is Stadsbelang Utrecht van mening dat de bouwclaim zich niet exclusief hoeft te richten op de Overste den Oudenlaan. Bouwfonds mag wat ons betreft prima in Leidsche Rijn gaan bouwen. Dit zou perfect kunnen worden ingevuld met het bebouwen van nog niet afgemaakte wijken, zoals wij ons hebben voorgenomen bij de vaststelling van de geprioriteerde bouwopgave bij de nieuwe ruimtelijke strategie.

Tegenover station Terwijde staan bijvoorbeeld 250 appartementen ingetekend. De grond is van de gemeente, AM heeft van de ontwikkeling afgezien. Waarom geven wij deze ontwikkellocatie dan niet aan Bouwfonds? Hoe staat het college hierin? Waarom kijkt het hier niet naar?

Stadsbelang Utrecht is ervan overtuigd dat de wijze waarop de gemeente het Bouwfonds betrekt in de planvorming en de prijsvorming, niet zal leiden tot de beste prijs voor het te ontwikkelen plangebied. Wij zetten onszelf klem en laten niet de markt, maar Bouwfonds en het Grondbedrijf de prijs bepalen. De bouwclaims van Bouwfonds geven immers recht op 540 woningen. De voorlopige plannen voor het defensieterrein geven Bouwfonds nu reeds 60 woningen meer dan afgesproken was en dat aantal kan nog verder oplopen, omdat de gemeente hier flexibel mee wil omgaan en samen met Bouwfonds tot planoptimalisatie wil komen.

Het college wil tot prijsvorming komen in exclusieve onderhandeling met Bouwfonds. Bouwfonds bepaalt dus het plan, Bouwfonds bepaalt het aantal woningen en Bouwfonds bepaalt de prijs. De voorgestelde exclusieve prijsonderhandeling tussen Bouwfonds en de gemeente is wat Stadsbelang Utrecht betreft het beste te typeren als verdacht.

Stadsbelang Utrecht is van mening dat de marktprijs van de ontwikkelmogelijkheden in het plangebied het beste kan worden vastgesteld door de markt in zijn geheel. Wij kunnen voldoende marktpartijen noemen die de ontwikkelingen in het plangebied financieel en organisatorisch kunnen dragen en completeren. Wij stellen voor om na completering van het planproces twee tenders op de deelkaders uit te schrijven: de een ter grootte van 540 woningen en de ander voor de rest. Alle marktpartijen kunnen inschrijven. Degene met het hoogste bod betaalt de transactieprijs. Bouwfonds krijgt het eerste recht van aankoop van het deelkavel van 540 woningen, dit tegen de hoogst geboden marktprijs. Ziet Bouwfonds hiervan af, dan krijgt de hoogste bieder de ontwikkeling en de bouwclaim van het Bouwfonds vervalt. Hierdoor maken wij de procedure transparant en maximaliseren wij de winst. Daar kan toch niemand tegen zijn? Wij hebben hiervoor een motie opgesteld, die wij bij dezen graag indienen.

"Motie 87
Markt bepaalt prijs, niet een aanbieder.
De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 25 september 2014 ter bespreking van het raadsvoorstel 'Aankoop defensieterrein en vaststellen grondexploitatie 'Merwedekanaalzone Deelgebied 4'
Constaterende dat:
- Een historische bouwclaim van Bouwfonds is toegewezen aan de locatie Defensieterrein Overste den Oudenlaan voor 540 woningen;
- Het de gemeente, op grond van de koopovereenkomst, vrij staat om tot ruimtelijke en programmatische invulling van deze locatie te komen;

Overwegende dat:
- Het voornemen van de gemeente is om definitieve plannen in samenspraak met Bouwfonds vast te stellen;

- Bouwfonds betreffende planoptimalisatie door de gemeente een leidende rol wordt toebedeeld;
- Verwacht mag worden dat planoptimalisatie leidt tot meer woningen dan de gestelde 540 woningen, waarop Bouwfonds krachtens de bouwclaim nog recht heeft;

Verder overwegende dat:
- De gemeente voornemens is na vaststelling van de plannen exclusieve prijsonderhandelingen te gaan voeren met Bouwfonds; Moet worden voorkomen dat Bouwfonds, een onevenredig voordeel krijgt in het proces, ten opzichte van andere marktpartijen;

Draagt het college op:
- De definitieve uitgewerkte plannen te splitsen in twee aantrekkelijke deelkavels;
- De beide kavels als tender in de markt te zetten, waarop marktpartijen mogen inschrijven;
- Bouwfonds het eerste recht van koop te geven op de ontwikkeling van 540 woningen, tegen de hoogst vastgestelde marktprijs, voortvloeiende uit het biedingsproces;

En gaat over tot de orde van de dag."

Motie 87 is ondertekend door mijzelf.

De heer **WEISTRA** (GroenLinks): Voorzitter! Wat is er voor een lid van de GroenLinks-fractie mooier dan bij zijn of haar eerste optreden in de raad te spreken over het opkopen van een defensieterrein en de omvorming daarvan tot een prachtige groene woonwijk? Toch zal ik mijn best doen om mijn betoog vandaag kort te houden, ook omdat in de commissievergadering hierover al veel is gezegd.

De aankoop van het terrein heeft een lange geschiedenis. De GroenLinks-fractie is blij dat eindelijk knopen worden doorgehakt. Wij zijn blij dat de gemeente de verantwoordelijkheid op zich neemt om het terrein aan te kopen, te saneren en tot ontwikkeling te brengen. Het alternatief is dat het terrein mogelijk jaren braak zal blijven liggen. Op deze wijze faciliteert gemeente echter de omvorming van een besloten terrein midden in de stad tot een schitterende locatie voor een woonwijk.

Bij de genoemde ontwikkeling heeft de gemeente zowel een actieve als een faciliterende rol. In de commissievergadering is uitgebreid gedebatteerd over hoe actief de gemeente in haar grondbeleid mag zijn. Zojuist is daarover opnieuw gesproken.

In het coalitieakkoord is een principeafspraak gemaakt. Het grondbeleid is echter een ingewikkeld onderwerp en gaat over aankopen, ontwikkelen en opleveren. Om deze discussie niet per casus te voeren, vraag ik het college om de raad een notitie te presenteren waarin het voorafgaande wordt uitgewerkt, bijvoorbeeld in relatie tot de nota Grondbeleid. Dat maakt het mogelijk om los van deze casuïstiek dit gesprek zorgvuldig aan te gaan. Graag krijgen wij op dit punt een toezegging van het college.

De gemeente koopt een stuk grond. Daarmee is een grote som overheidsgeld gemoeid. Wij moeten daarbij zo min mogelijk risico lopen. Daarom staat de naam van onze fractie onder amendement 34. Daarin wordt verzocht om met de projectontwikkelaar verregaand samen te werken.

Belangrijker dan het minimaliseren van de risico's is het maximaliseren van de welvaart van Utrecht. De ontwikkeling van het terrein biedt de mogelijkheid om in de toekomst stappen te zetten in de richting van een duurzame en gezonde stad. Het lijkt vandaag te gaan over de aankoop van grond waarmee veel technische aspecten zijn gemoeid. Daardoor is het bijna alsof het doel raakt ondergesneeuwd. Wat de GroenLinks-fractie betreft, staat het doel juist voorop. Het doel is een woonwijk waarin Utrechters prettig kunnen wonen en verblijven, een wijk met veel gezonde lucht en groen die een veilige omgeving biedt.

Ik steun de rol van de projectontwikkelaar in de kaders die de gemeente stelt. Daarom is het noodzakelijk om nu al de richting te markeren. Daartoe dien ik de volgende motie in.

"Motie 88.
Bouwen aan een gezonde toekomst van de Merwedekanaalzone.
De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 25 september 2014
Constaterende,
- Dat het college de raad het besluit heeft voorgelegd tot aankoop van het Defensieterrein in de Merwedekanaalzone;
- Dat het college na de aankoop, in coproductie met de ontwikkelaar, een stedenbouwkundig programma van eisen gaat uitwerken.

Overwegende,
- Dat in het coalitieakkoord 'Utrecht maken we samen' is afgesproken:
- dat Utrecht stad moet blijven waar mensen in goede gezondheid willen wonen, werken en leven
- dat bij nieuwbouw en renovatie hoge eisen aan duurzaamheid worden gesteld, waarbij het doel is te komen tot energiezuinige, kwalitatief goede woningen met lage woonlasten.

- dat een schaalsprong met het verduurzamen van particulier woningbezit met nul op de meter als einddoel, wordt beoogd.

Voorts overwegende,

- Dat de ontwikkeling van deze nieuwe wijk in Utrecht de kans biedt om invulling te geven aan deze afspraken, door te kiezen voor een hoge ambitie voor een gezonde en duurzame woonwijk, waaronder nul op de meter;
- Dat dit bereikt kan worden door bewezen rendabele concepten op het gebied van duurzame en gezonde stedenbouw vergaand en integraal toe te passen op het gebied van energie, materialen, klimaat robuust, groen, water, luchtkwaliteit, geluid, sociale ontmoeting en gezonde mobiliteit;
- En indien deze niet aanwezig zijn, samen met de gekozen ontwikkelaar éérst te onderzoeken hoe nieuwe duurzame innovaties rendabel gemaakt kunnen worden vóór er wordt gekozen voor andere oplossingen.

Draagt het college op,

- Bij de ontwikkeling van het stedenbouwkundig programma van eisen invulling te geven aan de ambitie van een gezonde en duurzame stad van de toekomst, en dit stedenbouwkundig programma van eisen aan de raad voor te leggen."

Motie 88 is ondertekend door de heer Roodenburg, de heer Schipper, de heer Van Schie en mijzelf. Utrecht loopt op veel fronten voorop. De ontwikkeling van de Merwedekanaalzone biedt de kans om dat op stedenbouwkundig gebied te blijven doen en om te bouwen aan een gezonde en duurzame stad van de toekomst, waar veel groen en ruimte is voor fietsers en voetgangers en die tevens energiezuinig is. Dat wij tegelijkertijd een defensiekazerne mogen slopen, is mooi meegenomen.

De heer **BRUSSAARD** (CDA): Voorzitter! Vijf jaar geleden was het nog algemeen geaccepteerd dat gemeenten actieve grondpolitiek bedreven door middel van grootschalige verwerving van grond ten behoeve van de bouw van woonwijken en bedrijventerreinen. Dat is niet vreemd, want het bleek een lucratieve bezigheid te zijn. Men raakte de grondposities na een bestemmingsplanwijziging toch wel kwijt voor een veelvoud van wat men er oorspronkelijk voor had betaald. Daarnaast had de gemeente maximale invloed op bijvoorbeeld het te realiseren programma. Actieve grondpolitiek leek alleen maar voordelen te hebben.

De economische crisis heeft intussen duidelijk gemaakt dat aan deze benadering grote risico's kleven. Bijvoorbeeld de gemeenten Apeldoorn en Almere kunnen daarover meepraten. Onder het vorige college werd door de gemeente regelmatig actieve grondpolitiek bedreven. Ook de aankoop van het defensieterrein is onder het vorige college ingezet. Op één punt van het coalitieakkoord kan de CDA-fractie zich in elk geval vinden: er wordt voortaan in het grondbeleid gekozen voor een bescheiden faciliterende rol. Er wordt afscheid genomen van het actieve grondbeleid en derhalve van grootschalige grondaankopen. Toen bleek dat een wethouder van de VVD de portefeuille Grondzaken kreeg, dacht de CDA-fractie dat daarmee de bescheiden faciliterende rol werkelijk verankerd was. Tenslotte hoort een VVD-er op het geld van de gemeente te passen en schuwt hij of zij inmenging van de overheid in de markt.

Onze verbazing was groot toen bleek dat de desbetreffende wethouder het door hem zo verfoeide beleid van zijn voorganger - hetzelfde bleek uit de bijdrage van de heer Van Schie - onverdroten voortzet door het voorstel met betrekking tot de bekrachtiging van de aankoop van het defensieterrein gewoon naar de raad te sturen. In de commissievergadering werd aangegeven dat naast het Zandpad, waar ook sprake is van actieve grondpolitiek, ook de aankoop van het defensieterrein een uitzondering is op de uitgangspunten van de collegeakkoord. De CDA-fractie vraagt zich af hoeveel uitzonderingen nog zullen volgen en vraagt de wethouder toe te zeggen dat het hierbij blijft en dat bijvoorbeeld het Wolvenplein niet door de gemeente zal worden aangekocht. Tenslotte is ook die grond eigendom van Domeinen.

Met deze aankoop en het voorstel tot bekrachtiging van de aankoop wordt opnieuw overgegaan op actieve grondpolitiek, met grote risico's voor de gemeente. Het op deze schaal zich door grondaankopen actief bemoeien met de risicovolle markt is iets van vroeger en past niet bij een voorzichtige en degelijke benadering door het grondbedrijf ten behoeve van de gemeentefinanciën. Naar onze mening zullen de projectontwikkelaars zeker zijn geïnteresseerd om het terrein - wellicht in delen - van het Rijk te kopen en te ontwikkelen. Het terrein is voldoende kansrijk om een mooie woonwijk te worden. Daarvoor is geen interventie van de gemeente nodig. Door middel van beschikbare instrumenten, zoals de Wro en bestemmingsplannen, heeft de gemeente de mogelijkheid om in het betreffende gebied te sturen.

Met de aankoop van het defensieterrein aan de Overste Den Oudenlaan is de lieve som van in totaal EUR 13,5 miljoen gemeenschapsgeld gemoeid. Ondanks het jarenlang onderhandelen en de oorspronkelijke vraagprijs van EUR 17 miljoen is het veel geld, te veel geld zelfs, zeker wanneer het bedrag wordt gerelateerd aan de risico's die er voor de gemeente aan zijn verbonden, zoals de bodemverontreiniging, de vele niet ontplofte explosieven en de miljoenensubsidies die nodig zijn om het terrein aan te schaffen en de ontwikkeling van de grond te krijgen. Ik spreek dan nog niet eens over het openen van de langdurige grondexploitatie met risico's in het kader van de afzetbaarheid en het risico dat de gemeente van Bouwfonds geen marktconforme prijs krijgt. Het is volgens mij ook aan te bevelen om de bouwclaim van Bouwfonds op een andere, meer creatieve wijze in te lossen, bijvoorbeeld door reeds in eigendom van de gemeente zijnde objecten voor ontwikkeling of herontwikkeling beschikbaar te stellen zodat niet tot deze enorme aankoop hoeft te worden overgegaan.

Het zal niemand verbazen dat de CDA-fractie niet met het voorstel kan instemmen. Het kost te veel geld en er is te veel risico mee gemoeid. Alternatieve scenario's met betrekking tot Bouwfonds of andere overheden zijn niet onderzocht.

De CDA-fractie kan amendement 34 steunen. Dat is een verbetering van een onverstandig voorstel. Het beoogt de risico's voor de stad te beperken door de grond zo spoedig mogelijk van de hand te doen.

De heer **ROODENBURG** (D66): Voorzitter! Ik heb de neiging om vanavond wat uit te leggen. Het is net alsof veel mensen spreken zonder te worden geïnterrumpeerd. Dat komt omdat er vanavond veel maidenspeeches zijn. Wij kunnen veel leren van standpunten van andere fracties. Die kunnen hun standpunten uitdragen zonder te worden lastiggevallen.

De D66-fractie vecht al jaren tegen het actieve grondbeleid, met resultaat. Enkele jaren geleden heeft het gemeentebestuur de nota Grondbeleid aangepast. Heel recent is een coalitieakkoord gesloten waarin dat wordt bevestigd. Daarin wordt zelfs nog verder gegaan omdat de erfpacht op woningen wordt afgeschaft. Nu staat de raad voor het expliciete besluit om het defensieterrein aan te kopen. U zult begrijpen dat wij net als de CDA-fractie - die hierover een tijd geleden misschien een andere mening had - daar in principe tegen zijn.

De D66-fractie is geen voorstander van actief grondbeleid, maar ze is tevens pragmatisch. Zoals men in de bijdrage van de vorige spreker heeft kunnen horen, is het een nogal lastig terrein. Er zijn veel mitsen en maren. Er zijn van diverse partijen belangen mee gemoeid.

Wij begrijpen dat het voor een eerste koper een moeilijk te ontwikkelen gebied is. Daarom denken wij dat de gemeente er toch een rol bij moet spelen. Dat betekent echter niet dat de gemeente na de aankoop nog 25 jaar een actieve rol moet blijven spelen in de hoop op een opbrengst. Het is zeer onzeker of er een opbrengst zal zijn.

Na de aanschaf van het terrein moet de gemeente zo snel mogelijk ervoor zorgen dat ze de risicovolle positie overdraagt aan marktpartijen. Om deze ontwikkelstrategie te verankeren, steunen wij amendement 34. Wij steunen ook motie 88.

Mevrouw **URINGA** (ChristenUnie): Voorzitter! Voordat men denkt dat ook de heer Roodenburg met zijn maidenspeech bezig is, maak ik duidelijk dat niets minder waar is. Wat betekent voor hem "snel"? Heeft hij daaraan een maximale termijn verbonden?

De heer **ROODENBURG** (D66): Nee. Als er een deadline zou zijn, dan weet ook de markt dat het een deadline is. Dan wordt de positie van de gemeente geschaad. Dus: geen deadline, maar wel zo snel mogelijk.

Het defensieterrein kan door de aankoop door de gemeente uitgroeien tot een mooie locatie. Aan het Merwedekanaal zal het geweldig wonen, werken en recreëren zijn. Wij zullen met het voorstel instemmen.

De heer **MENKE** (Student & Starter): Voorzitter! De aankoop van het genoemde terrein is een mooie kans om een centraal gelegen locatie tot een bruisend leefgebied te ontwikkelen. De ontwikkeling van het terrein is van belang voor de verbinding tussen de verschillende delen van de stad. Er is op een centrale plek als dit veel vraag naar woningen. Vooral de vraag naar starterswoningen blijft erg groot. Dat wordt door het collegeprogramma onderschreven.

In het voorlopige woningprogramma wordt gesproken over een mix van studentenkamers, starterswoningen een eengezinswoningen. Tegelijkertijd is in de nabije omgeving hard gebouwd om veel studentenkamers te realiseren, voornamelijk door middel van transformatie. Wij hebben begrepen dat dit leidt tot zorgen over de diversiteit van het type bewoners.

Vanwege de grote vraag naar starterswoningen en vanwege de korte afstand tot het Stationsgebied en het stedelijke karakter van het gebied zou de beste invulling intensieve bebouwing zijn, met absoluut en relatief zoveel mogelijk starterswoningen. Ik wil het college verzoeken om dit gegeven als randvoorwaarde mee te nemen bij de ontwikkelstrategie. Ik verneem graag of de wethouder daartoe bereid is. Gezien de enorme vraag naar starterswoningen lijkt mij dit markttechnisch gezien geen enkel probleem te zijn.

De gemeente moet bij het ontwikkelen van dit terrein niet alleen inzetten op financiële maximalisatie, maar ook op het creëren van een waardevolle bijdrage aan de stad. Hierbij behoort tevens het behoud van sturingsmogelijkheden over de invulling van het bouwprogramma. De taak van de gemeente is de welvaart in de gemeente zo veel mogelijk stimuleren. Enige hulp daarbij kan daaraan zeker bijdragen.

Wij zijn er geen voorstander van dat de gemeente na aankoop het terrein zo snel mogelijk doorverkoopt. Wij zien liever dat de gemeente samen met een projectontwikkelaar om de tafel gaat om een SPvE op te stellen.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! In de commissievergadering hebben wij aangegeven dat wij voorstander zijn van de aankoop van het defensieterrein. Het is een goede locatie om nieuwe woningen te bouwen. De PvdD-fractie is een groot voorstander van alleen bouwen in rood gebied. Wij willen liever niet bouwen in het groene gebied in de omgeving van de stad. Wij kunnen derhalve met het plan instemmen.

De PvdD-fractie kan meegaan met motie 88. Ze betreurt het echter ten zeerste dat in het rijtje prachtige maatregelen dat wordt voorgesteld het woord "dierenwelzijn" niet voorkomt. Het zou een goed idee zijn om dat woord alsnog aan motie 88 toe te voegen. Wij willen het college vragen om met de projectontwikkelaar te praten over het maken van nestgelegenheden voor vogels, vleermuizen en egels en over het aanleggen van diervriendelijke tuinen.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! De reden om dit voorstel vandaag apart te bespreken - het was aanvankelijk geplaatst in het investeringsbudget Stedelijke vernieuwing - is omdat verscheidene fracties zich afvragen wat de gemeente eigenlijk aan het doen is en waarom het Rijk het terrein niet zelf ontwikkelt. Als wij bijvoorbeeld aan het belastingkantoor denken, dan wordt duidelijk dat het Rijk misschien wel minder haast heeft dan de gemeenteraad.

De stad schreeuwt om nieuwbouwwoningen. Het aankopen van het defensieterrein is derhalve een goede zaak. Wij zijn echter gezien onze handtekening onder amendement 34 van mening dat het aankopen van het defensieterrein tegengesteld is aan hetgeen wij zouden willen doen. Amendement 34 is een stap in de goede richting.

De heer **IŞIK** (PvdA): Voorzitter! De SP-fractie staat bekend om haar wens voor het bouwen van betaalbare woningen voor mensen met lage inkomens op plaatsen waar de gemeente een grondpositie heeft. Ik zie de heer Schipper "ja" knikken. De SP-fractie heeft haar handtekening gezet onder amendement 34. Daarmee geeft ze aan de zaak aan marktpartijen over te laten. De heer Schipper zal het echter met mij eens zijn dat marktpartijen meer aan centen denken dan aan mensen.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Het ziet er voorlopig naar uit dat ter plekke een flink aantal studenteneenheden en betaalbare woningen zal komen. Als het anders wordt, bijvoorbeeld in het SPvE, dan kan de heer Işik mij hieraan herinneren. Wij staan daar nog steeds voor.

De heer **IŞIK** (PvdA): Voorzitter! Als in het SPvE de wensen van de heer Schipper en die van mij in het kader van betaalbaarheid niet worden gehonoreerd, dan zal hij daarmee niet akkoord gaan. Begrijp ik dat goed?

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Als de plannen tegen die tijd niet naar onze zin zijn, dan zullen wij proberen om daaraan wat te veranderen. Wij willen eerst ruimte laten aan het college en de ontwikkelende partij. Daarom heb ik amendement 34 ondertekend. Wij zien wel wat voor fraais eruit komt. Als dat fraais niet fraai is, hoort u mij wel.

De CDA-fractie zegt dat de kosten voor de gemeenschap hoog zijn. Dat klopt. Dat vinden wij ook. Ik heb niet voor niets op provinciaal niveau diverse vragen voorbij laten komen om te zien wat de provincie zal doen. De kosten zijn echter hoger als wij het op dit moment niet doen. Er is al aardig wat geld mee gemoeid wegens het aankopen van percelen die al eerder zijn aangekocht.

Wij hebben daar ook andere klussen te doen, zoals de HOV-baan. Als wij dit nu laten lopen, dan zijn wij per saldo waarschijnlijk duurder uit. Wij zullen met het voorstel instemmen.

De heer **IŞIK** (PvdA): Voorzitter! Het nieuwe college heeft de slogan "Utrecht maken wij samen", maar in de praktijk zie ik dat alleen moties en amendementen van collegefracties worden aangenomen. Ze worden niet eens aan de oppositie voorgelegd. Zo maken wij Utrecht niet samen.

De PvdA-fractie vindt het voorstel prima. Het is goed dat de gemeente het defensieterrein koopt en dat wij daar betaalbare koopwoningen en sociale huurwoningen realiseren voor mensen met lage inkomens.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Het is niet mijn gewoonte om iemand op deze manier in de rede te vallen, maar ik voel mij aangesproken door de opmerking die de heer Işik zojuist maakte.

Ik neem van zijn opmerking heel veel afstand. De moties en amendementen tot nog toe zijn met verschillende meerderheden aangenomen. Ik zou de heer Işik echt willen verzoeken om ook de ondertekening van andere moties en amendementen te bekijken.

De heer **IŞIK** (PvdA): Voorzitter! Wie de schoen past, trekke hem aan.

Tijdens de commissievergadering over dit onderwerp heeft de wethouder op verzoek van de PvdA-fractie duidelijk gezegd dat de raad wordt geïnformeerd als bij de woningbouwproductie grotere verschillen ontstaan dan nu wordt voorgesteld. Wij houden hem aan deze toezegging. Wij vinden het erg belangrijk dat de in het voorstel genoemde aantallen worden gehandhaafd. Als het er meer zijn, dan is dat mooi meegenomen.

Wij zijn erg tevreden over het feit dat de raad een sluitende grondexploitatie is gepresenteerd. Wij complimenteren zowel de huidige als de vorige wethouder daarmee.

De bodem van het terrein is verontreinigd. Het college heeft aangegeven voor EUR 5 miljoen de risico's daarvan te hebben afgekocht. Lopen wij nog andere risico's?

Het college zegt in het voorstel dat de totale woningbouw tussen vijf en acht jaar wordt gerealiseerd.

De heer **ROODENBURG** (D66): Voorzitter! De heer Işik dankt het college voor de sluitende grondexploitatie. Daarna vraagt hij het college welke risico's behalve de verontreiniging het nog meer ziet. Grondexploitaties vormen een blik op 25 jaar toekomst. Inmiddels weten wij dat 25 jaar geleden de grondexploitaties op nul uitkwamen, maar dat de uitkomst ook heel anders kan zijn. Vraagt de heer Işik niet naar de bekende weg? Neemt hij gewoon aan dat net als de grondexploitaties waarmee de PvdA-fractie al jarenlang heeft ingestemd ook de nieuwe grondexploitaties op nul zullen eindigen?

De heer **IŞIK** (PvdA): Voorzitter! Het college heeft de raad geheime financiële informatie gegeven. Daaraan konden de fracties zien dat de grondexploitatie kostendekkend is.

De heer **ROODENBURG** (D66): Voorzitter! Ik vraag de heer Işik of hij denkt dat de grondexploitatie op nul uitkomt. Of komen wij er misschien over 25 jaar achter dat er nog steeds een grote min staat?

De heer **IŞIK** (PvdA): Het is een toplocatie. Er komen diverse soorten woningen. Ik denk dat er goede prijzen zullen worden gevraagd. Die zullen kostendekkend zijn.

Het college geeft aan dat de uitvoering gefaseerd zal gebeuren en dat die vijf of acht jaar zal duren.

In deze stad is grote behoefte aan betaalbare koop- en sociale huurwoningen. Welke mogelijkheden ziet het college om de realisatietermijn terug te dringen naar vijf of zes jaar? Ziet het daar mogelijkheden toe?

Wij willen aandacht vragen voor duurzaamheid. In de collegebrief van 22 september jl. staat dat de wethouder heldere randvoorwaarden wil meegeven voor parkeren, verkeer, architectuur en duurzaamheid. Een tijdje geleden hebben wij in de raad een motie ingediend met de titel "Nul op de meter". Dit is een fantastische mogelijkheid om een "Nul op de meter"-project te realiseren. Ziet het college de mogelijkheid om in het SPvE met de projectontwikkelaars te onderhandelen zodat op deze locatie "Nul op de meter" kan worden gerealiseerd?

Het is een prima onderhandelingsresultaat. Goede woningbouwproductie. Veel succes bij het opstellen van het SPvE. College, vergeet de betaalbaarheid niet.

Mevrouw **URINGA** (ChristenUnie): Voorzitter! Zoals gezegd is dit de zoveelste uitzondering op het faciliterende grondbeleid. Dat zit, gezien amendement 34, de coalitie zelf ook niet lekker. Wij vinden het een sympathiek amendement.

Hiermee heeft het terrein ook figuurlijk een hoge prijs gekregen, tenzij aan criteria als "lastig" en "aantrekkelijk" kan worden voldaan. Dan is er nog ruimte.

Wij geven het college mee dat de ruimte steeds beperkter wordt. Wij zien uit naar de komende drieënhalf jaar waarin vaker zal worden gesproken over wervend grondbeleid.

De ChristenUnie-fractie zit iets anders nog niet lekker: de snelheid en "zo snel mogelijk". Wat betekent dat? Wij vragen de wethouder om duidelijker te definiëren hoe hij "zo snel mogelijk" wil invullen. Afhankelijk daarvan beraden wij ons op een eventueel subamendement op amendement 34 om de definitie zelf in te vullen.

De ChristenUnie-fractie kreeg vanavond nog antwoorden - dankzij de CDA-fractie - op enkele vragen over dit best ingewikkelde en principiële dossier. Wij beraden ons daar nog op. Hetzelfde geldt voor het andere stuk dat wij afgelopen dinsdag ontvingen. Wij vragen ons af of dat niet iets sneller had kunnen worden gestuurd, zodat wij ons beter op het debat van vanavond hadden kunnen voorbereiden.

De ChristenUnie-fractie zal met de aankoop van het defensieterrein instemmen.

De heer **GELDOF** (wethouder): Voorzitter! Dit is een dossier waarover in de commissievergadering al veel is gesproken. De aanvliegroute gaat al vele jaren terug. Het terrein was aangewezen bij het woord "bouwclaim". Dat speelt een rol bij hetgeen de gemeente is gaan doen. Nu heeft het college het voorstel aan de raad voorgelegd om het defensieterrein aan te kopen.

Stukjes van het terrein zijn nodig voor de HOV-baan. Het is nu nog een industrieterrein op een plek in de stad die uitermate geschikt is om een prachtige omgeving van te maken.

Door de VVD-fractie ging geen wave, maar ze vindt het toch een mooie plek. Andere fracties gaven aan dat het een prima ontwikkeling is, maar dat de gemeente moet waarmaken wat in het coalitieakkoord staat. De gemeente moet faciliterend optreden.

Ik heb een amendement en een motie gezien waarmee ik blij ben. Ik heb ook een motie gezien waarmee ik niet zo blij ben. Daarover hoort u mij nog.

De motie en het amendement zijn eigenlijk de optelsom van de ambitie van het college. Het college wil het coalitieakkoord uitvoeren. Dat gaat zowel in op faciliterend grondbeleid als op zaken als duurzaamheid, groen en een gezonde stad. Dat betekent dat wij zo min mogelijk moeten slijpen aan de ruwe edelsteen, maar dat wij er uiteraard ook voor moeten zorgen dat wij de ambities die de stad heeft in de ontwikkeling naar voren brengen.

Amendement 34 is door zes fracties ondertekend. Amendement 34 behelst een van de ontwikkelstrategieën die ik de raad deze week per brief heb gemeld. Wij zullen op die ontwikkelstrategie inzetten. Het is een ontwikkelstrategie waarbij wij de punten waar de gemeente veel belang aan hecht zullen bekijken in samenspraak met de projectontwikkelaar, om ervoor te zorgen dat wij van het defensieterrein een mooie wijk maken.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Voorzitter! Kan de wethouder toezeggen dat hij, zodra hij het gevoel krijgt dat het in het proces dat het college - dat zal met name wethouder Jansen zijn - met een mogelijke projectontwikkelaar ingaat een beetje de andere kan opgaat, de raad bij de besluitvorming zal betrekken?

De heer **GELDOF** (wethouder): Voorzitter! Amendement 34 bevat de vraag hoe wij daaraan zullen werken. Als er een kink in de kabel komt, komen wij bij de raad terug om die te informeren. Een uitgangspunt is dat wij samen met de projectontwikkelaar zullen bekijken wat hij of zij een goede ontwikkeling vindt, inclusief de punten die het college tot uiting wil brengen.

De heer **IŞIK** (PvdA): Voorzitter! De wethouder zegt amendement 34 goed te vinden, maar de gemeente heeft ter plekke grond nodig voor de HOV-lijn. Hoe moeten wij de HOV-lijn realiseren als wij de grond meteen aan een projectontwikkelaar doorverkopen?

De heer **GELDOF** (wethouder): Voorzitter! De grond voor de HOV-lijn zal de gemeente niet doorverkopen. Dat heeft de raad in de grondexploitatie kunnen zien. De grond maakt deel uit van de grondexploitatie. Ten laste van het programma Bereikbaarheid zal de grond beschikbaar komen voor de HOV-lijn.

Wij zullen ook de grond onder het Jongeriuscomplex niet doorverkopen. Wij zullen met de projectontwikkelaar spreken. Hij zal willen weten wat op die plek mogelijk is. Dat zal een onderhandeling worden.

Een aantal raadsleden heeft gevraagd of termijnen kunnen worden genoemd. Nee, want wij zullen met een projectontwikkelaar spreken. Zodra termijnen worden genoemd, wordt de projectontwikkelaar een positie gegeven. Hij weet dan dat er een deadline is. Wij zullen ruimhartig spreken voorzien van de ambities van de gemeente, maar ook met die van de projectontwikkelaar die een mooie wijk wil neerzetten. Hij wil dingen neerzetten waar de markt om vraagt.

De Stadsbelang Utrecht-fractie heeft motie 87 ingediend. Die gaat over het tenderen van twee kavels. Dat is het college niet van plan om te doen. Wij zijn indertijd de bouwclaim overeengekomen. Daarmee was een hele transactie gemoeid. De Stadsbelang Utrecht-fractie vraagt of het college van mening is of die rechtmatig is geweest. Ja, dat is de mening van het college. De gemeente heeft de bouwclaim met Bouwfonds sinds1998. Daar is zelfs het terrein bij aangewezen. De gemeente heeft al die tijd de inspanningsverplichting gehad om het terrein te verwerven.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Voor hoeveel woningen?

De heer **GELDOF** (wethouder): Uit mijn hoofd: volgens mij heeft Bouwfonds plannen voor ongeveer 540 woningen.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Hoeveel woningen denkt de wethouder dat daar kunnen worden gerealiseerd? 1.300?

De heer **GELDOF** (wethouder): Wij hebben een grondexploitatie gemaakt die uitgaat van 250 grondgebonden woningen en 350 studentenwoningen. Dat heeft men kunnen zien. Wij zullen met Bouwfonds overleggen wat ter plekke kan worden gebouwd, inclusief de punten die de gemeente ook belangrijk vindt, zoals duurzaamheid en groen.

De gemeente heeft indertijd voor de bouwclaim een overeenkomst gesloten. Dat heeft men kunnen lezen.

Motie 87 gaat over tenderen. Dat is een lastig verhaal, want het is niet precies helder wat kan. Dan wordt de gemeente voor degene die op zo'n tender inschrijft een risico. Als men de grond verwerft, is men van de gemeente afhankelijk voor wat er uiteindelijk mogelijk is. Dat lijkt ons geen goede route. Daarom zullen wij dat niet doen.

De heer Weistra is blij dat de gemeente de verantwoordelijkheid op zich neemt. Hij zei dat in het coalitieakkoord een principeafspraak is gemaakt. Hij vindt het grondbeleid echter een ingewikkeld onderwerp dat gaat over het aankopen, het ontwikkelen en het opleveren van grond. Hij vraagt het college om een notitie te presenteren waarin het voorafgaande wordt uitgewerkt, bijvoorbeeld in relatie tot de nota Grondbeleid. Dat kan ik toezeggen. In het collegeakkoord wordt gewag gemaakt van terughoudend faciliterend grondbeleid. Het is goed om dat nader in te kaderen, zodat het houvast biedt. Wij zullen dat zeker doen.

De heer Weistra heeft motie 88 ingediend. Samen met amendement 34 vormt die een mooie optelsom. Ik kan motie 88 van harte overnemen. Het college staat duidelijk achter het dictum. De raad heeft het laatste woord. Als een SPvE tot stand komt, dan is dat vervolgens aan de raad.

De CDA-fractie vraagt om de toezegging of de gemeente het Wolvenplein aanschaft. Dat is niet de intentie van het college. Dat lijkt mij helder.

De heer Brussaard gaf aan dat de CDA-fractie niet met het voorstel zal instemmen. Dat betreurt het college uiteraard, maar dat is de eigen afweging van de CDA-fractie. Het college ziet deze ontwikkeling als bestuurlijke continuïteit en als een kans voor de stad. Daarom heeft het college het onderhavige voorstel gedaan.

De D66-fractie gaf aan de ontwikkeling zo snel mogelijk in gang te willen zetten. Dat is het college inderdaad van plan. Op dit moment is het noemen van een precieze termijn moeilijk. De D66-fractie zei hetzelfde.

De heer Menke sprak over het behoud van sturingsmogelijkheden. Sowieso wordt het SPvE door de raad besproken. Dat bevat de sturingsmogelijkheden. Ook de ambities van de stad gaan over starters- en studentenwoningen. Wij zorgen ervoor om daaraan te werken. In de voorstellen kan men daarover het nodige zien. Dat zal de inzet van de gemeente zijn.

De heer **MENKE** (Student & Starter): Voorzitter! Ik heb ook gevraagd of de gemeente kan inzetten op een zo groot mogelijk aandeel starterswoningen. Als er daarvan meer kunnen worden gerealiseerd, zijn wij daar zeker voor.

De heer **GELDOF** (wethouder): Voorzitter! Dat begrijpen wij uiteraard. Over het aantal starterswoningen zal ook met de projectontwikkelaar worden onderhandeld. Wij zullen inzetten op de ambities van het college. In de grondexploitatie kan men de berekeningen zien voor 350 studentenwoningen. Daar kan men er wat meer van neerzetten. Daarvoor geldt een andere parkeernorm. Dat is belangrijk voor het ruimtebeslag. Al deze zaken zullen in overleg met de projectontwikkelaar gestalte moeten krijgen.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Voorzitter! Maakt het voor de prijsoptimalisatie uit of er sprake is van 500, 600 of 1.300 woningen, zoals in het betoog van de heer Bos naar voren kwam? Maakt het voor de prijs uit of er een bouwclaim is, of is dat indifferent met betrekking tot de aanbieder waarmee wordt gesproken?

De heer **GELDOF** (wethouder): Voorzitter! Dat is een ingewikkelde vraag, maar als marktconformiteit in het geding is - in de commissievergadering hebben wij hetzelfde aangegeven - dan is de bouwclaim qua aantal daaraan ondergeschikt. Marktconformiteit houdt in dat als er meer woningen worden gebouwd, die een bepaalde opbrengst hebben. Daarvan zal het dan afhangen, niet van het feit of er een bouwclaim is. Marktconformiteit is de inzet.

Mevrouw **URINGA** (ChristenUnie): Voorzitter! De wethouder sprak zojuist over een mooie optelsom die wordt gevormd door motie 88 en amendement 34. Voor de ChristenUnie-fractie vormen die echter een tegenstelling. Ik ben benieuwd hoe de wethouder daarover denkt. Als ik amendement 34 goed interpreteer, gaat het uit van een zeer terughoudende gemeente die zich heel bescheiden opstelt. In het coalitieakkoord staat hetzelfde. Amendement 34 beoogt voor de gemeente een faciliterende rol, terwijl motie 88 de gemeente juist vraagt om eerst samen met een gekozen projectontwikkelaar onderzoek te doen. Volgens mij wordt in motie 88 gevraagd om een zeer actieve rol van de gemeente. Het amendement en de motie staan derhalve haaks op elkaar.

De heer **GELDOF** (wethouder): Nee, de gemeente heeft een publiekrechtelijke verantwoordelijkheid. Er bestaat ook zoiets als "balans". Het college kiest voor het woord "balans". Wij bekijken wat wij kunnen doen om een goede markt te bedienen, maar ook om de ambities waar te maken van een duurzame en groene stad en kwaliteit van leven. Wij willen daarvoor gaan.
Mevrouw Van Esch noemde het dierenwelzijn. Het groene en duurzame zijn aspecten die wij in de ontwikkeling willen meenemen. Hoe de invulling van de openbare ruimte precies zal zijn, zal mede afhankelijk zijn van wat wordt gebouwd. Het woord "dierenwelzijn" zelf willen wij niet in het voorstel opnemen. Wij zien dat vervat in het begrip "duurzaam en groen".

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Ik zou graag van de wethouder willen horen hoe hij het begrip "dierenwelzijn" in dat begrip ziet.

De heer **GELDOF** (wethouder): Voorzitter! Mevrouw Van Esch heeft zojuist zelf een aantal dingen genoemd. Ik ben wethouder Openbare Ruimte en Groen. Zaterdag heb ik in Leidsche Rijn in de Parkpergola een speciale bloembollenmix geplant. Daar zijn vleermuizenkasten aangebracht. Daar is een mengsel van bloemen - ze moeten nog uit de grond komen - waardoor de biodiversiteit heel groot wordt. Ik bekijk zo'n wijk met de bedoeling dat de openbare ruimte zodanig wordt ingericht dat daarin de diervriendelijkheid tot uiting komt.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Mag ik uit de woorden van de wethouder concluderen dat hij diervriendelijkheid wél meeneemt in de gesprekken met de projectontwikkelaars en dat diervriendelijkheid in de portefeuille Groen wordt ondergebracht?

De heer **GELDOF** (wethouder): Voorzitter! Groen/duurzaam is een veelomvattend begrip. Daaronder valt ook de vraag hoe wij de openbare ruimte goed kunnen inrichten en hoe die ook voor de dieren en de biodiversiteit goed is.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! In het verlengde van de discussie over bijvriendelijkheid heb ik een vraag over de prijsvorming. In hoeverre betrekt de wethouder de raad bij de prijsvorming die tot stand komt tussen Bouwfonds en de gemeente? Is het nog mogelijk om daarover een second opinion te krijgen aan de hand van de definitieve deal die zal worden gesloten?

De heer **ROODENBURG** (D66): Voorzitter! Volgens mij heeft de gemeente een bepaald beleid, zoals de grondprijzenbrief. Ik ga ervan uit dat de wethouder dat uitvoert. Houdt de vraag van de heer Bos in of de gemeente zich aan de grondprijzenbrief houdt?

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Ik heb de heer Roodenburg geen vraag gesteld, maar de wethouder. Ik wil graag dat de wethouder op mijn vraag antwoord geeft.

De **VOORZITTER**: Misschien is dat wijs. De heer Roodenburg heeft echter toch zijn punt gemaakt. Met het oog op de tijd mag de wethouder een heel kort antwoord geven.

De heer **GELDOF** (wethouder): Voorzitter! Het antwoord is inderdaad "ja". De gemeente houdt zich aan de grondprijzenbrief. Daarin zijn de marges vastgelegd. Wij bekijken ook de vraag of er voor de gemeente een goede opbrengst is.

De ChristenUnie-fractie zit iets anders nog niet lekker: de snelheid en "zo snel mogelijk". Ze vraagt hoe ik "zo snel mogelijk" wil invullen. Het is de bedoeling dat op 1 januari 2016 het terrein gesaneerd en wel door Defensie wordt opgeleverd. Wij willen daar zo snel mogelijk aan de slag gaan. Dat betekent dat wij niet tot die datum wachten met het overleggen met de projectontwikkelaar. Wij kunnen precieze data moeilijk noemen. Wij moeten de belangen van de inwoners van de gemeente goed behartigen.

De heer **IŞIK** (PvdA): Voorzitter! Ik heb geen enkele reactie op mijn inbreng gekregen. Ik heb twee concrete vragen gesteld. Ik vind het jammer dat het college daarop niet ingaat.

De heer **GELDOF** (wethouder): Voorzitter! De heer Işik heeft gevraagd naar om de realisatietermijn terug te brengen naar vijf à zes jaar. Het spijt mij dat ik daarop niet ben ingegaan. Het is wat lastig om hierover een voorspelling te doen. Wij willen dat er zo snel mogelijk wordt gebouwd.

De heer Işik vroeg ook of wij "Nul op de meter"-woningen zullen voorschrijven. Wij zullen spreken over de vraag hoe wij duurzaam kunnen bouwen. Dan bekijken wij wat de mogelijkheden zijn. Wij zullen "Nul op de meter" niet voorschrijven, want dat kan een kostenplaatje met zich meebrengen waardoor de projectontwikkelaar in de problemen kan komen.

De heer **IŞIK** (PvdA): Voorzitter! Ik heb niet gezegd dat wij "Nul op de meter" moeten voorschrijven. Ik heb gezegd dat het een variant kan zijn. In hoeverre is de wethouder bereid om in het onderhandelingstraject of in de gesprekken met de projectontwikkelaar deze suggestie mee te nemen?

De heer **GELDOF** (wethouder): Voorzitter! In de genoemde gesprekken zullen veel dingen aan de orde komen, ook duurzaam bouwen. Als een projectontwikkelaar daar mogelijkheden voor ziet, zullen wij daar zeker rekening mee houden. Als een projectontwikkelaar zelf "Nul op de meter" wil zien, dan is dat precies wat wij zeggen: wat de markt wil, bouwen wij.

De heer **WEISTRA** (GroenLinks): Voorzitter! Ik dank de wethouder voor de toezegging inzake een notitie over het grondbeleid. Ik hoor graag wanneer die komt.

Ik dank de wethouder tevens voor het ruimhartig omarmen van motie 88. Die hoeft niet in stemming worden gebracht.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik stel vast dat motie 88 is ingetrokken.

De heer **GELDOF** (wethouder): Voorzitter! Ik zal proberen om de notitie waarover de heer Weistra spreekt de raad nog dit jaar te presenteren. Dat zal uiterlijk medio december zijn.

<u>Aan de orde is de stemming over amendement 34 (Na aankoop snel weer verkoop defensieterrein)</u>.

De heer **IŞIK** (PvdA): Voorzitter! De PvdA-fractie zal amendement 34 niet steunen. Het is in strijd met onze grondbeginselen.

Hierna wordt amendement 34 bij handopsteken aan genomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PvdD, Student & Starter en PvdA ertegen hebben gestemd.

Aan de orde is de stemming over het voorstel.

Het voorstel wordt bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de CDA-fractie ertegen hebben gestemd.

Aan de orde is de stemming over motie 87 (Markt bepaalt prijs, niet een aanbieder).

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Voorzitter! Wij hebben de wethouder goed beluisterd. Wij vinden het jammer dat dit voorstel van de Stadsbelang Utrecht-fractie niet mogelijk is. Wij zullen het niet steunen.

Hierna wordt motie 87 bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PvdD en Stadsbelang Utrecht ervoor hebben gestemd.

De heer **KLEUVER** (D66): Voorzitter! Er zijn vandaag vijf maidenspeeches gehouden. Mevrouw Scholten heeft gevraagd om haar speech niet als maidenspeech te zien. Zij wil dat ik daarmee wacht tot zij een betere bijdrage heeft.

De heer Wijlhuizen was een van de weinigen van wie ik zag aankomen dat zij een maidenspeech zouden kunnen houden. Hij is een dramaturg en heeft verstand van dansen. Hij is SP'er. Ik dacht dat hij zich misschien bij het houden van een speech over een Rekenkamerrapport niet als een vis in het water zou voelen. Hij heeft ons een lesje geleerd. Dat is ook een beetje de kern van zijn bijdrage. Hij begon zijn speech met ons de weg te wijzen in het Stationsgebied. Hij ging daarmee later door, maar meer in overdrachtelijke zin. Zijn betoog was helder en indrukwekkend en ging over de rol en het belang van de raad en zijn controlerende taak. Hij ging zelfs zover dat hij terugging tot 2010. Ik heb veel respect voor het feit dat hij dat deed.

Er gaan hele raadsvergaderingen voorbij waarin ze niet worden uitgedeeld, maar de heer Wijlhuizen kreeg het voor elkaar om een compliment van de PvdA-fractie te krijgen. Dat is een heugelijke situatie. Ik verwachtte dat hij de PvdA-fractie daarvoor dank zou zeggen, maar in reactie daarop - dat was sneu voor mevrouw Haage - zei hij het daarmee helemaal niet eens te zijn. Dat leidde er ook toe dat de burgemeester op zijn beurt ook een gloedvol betoog hield. Dat was mooi voor het debat en goed om te zien. Hij had ook nog het laatste woord. Ik zie op grond van zijn maidenspeech erg uit naar zijn toekomstige bijdragen.

De heer Wijlhuizen schrijft over zichzelf: "Een stad ben je niet alleen, maar die ben je samen. Binnen de gemeenteraad maak ik mij sterk voor een beter en socialer Utrecht waarin mensen deze gezamenlijkheid daadwerkelijk ervaren. Onderwijs, cultuur en participatie zijn voor mij de sleutelelementen voor het verbeteren van de leefbaarheid van deze stad." Ik wens hem heel erg toe dat hij daarmee in deze raadsperiode goed aan de slag kan gaan.

De heer Wijlhuizen heeft gekozen voor een duidelijke, bijna betonnen bijdrage. Hij als kunstkenner weet hij waarschijnlijk beter dan ik dat onmetelijke schoonheid en de verschrikkelijke waarheid soms het best tot hun recht komen in subtiliteit of dat de betrekkelijkheid der dingen duidelijk wordt door de waarheid op te blazen. Misschien kan hij daarmee in de toekomst rekening houden.

De heer Oostveen is volgens mij een enorm groot politiek talent. De meeste raadsleden moeten er moeite voor doen om de krant te halen. Zoals de heer Fokke zei: "De maidenspeech van Oostveen wordt vast goed."

Ik denk dat zijn maidenspeech goed weergeeft waar de Stadsbelang Utrecht-fractie voor staat. Het is een partij die een duidelijke bijdrage wil leveren aan een debat over alles wat met vastgoed te maken heeft. Een citaat van of over hem dat voor deze plek geschikt is, is niet gemakkelijk te vinden, behalve deze: Als je Oostveen googelt, zie je vaak: "Ik ben er tegen." Laten wij met ons vijfenveertigen ervoor zorgen dat wij dat zijn en blijven.

Over de heer Weistra kwam ik een mooi citaat tegen van oud-Tweede Kamerlid Arjen El Fassed. Hij schrijft over hem: Thijs kent het politieke spel zó goed dat je bijna zou vergeten dat hij vooral weet hoe je aan de knoppen kunt draaien; Thijs combineert kennis van zaken met een slimme handelswijze; de perfecte mix tussen inhoud, spel en resultaat.

De heer Weistra zei zelf al dat het voor een lid van de GroenLinks-fractie erg mooi is om een maidenspeech te houden over een defensieterrein waarvan een mooie, groene woonwijk wordt gemaakt. Dat is eigenlijk mijn tekst. Als hij die voor mijn voeten wegmaait, wordt het voor mij erg lastig.

Wat ik aan zijn bijdrage erg mooi vond, was het feit dat hij een wat zakelijke insteek koos en dat men onmiddellijk wist dat hij weet waarover hij spreekt. Hij kent zijn stukken en wekt vertrouwen. Dat is erg prettig.

Hij heeft in zijn eerste bijdrage meteen een toezegging in de wacht gesleept. Van harte gefeliciteerd daarmee. Dat is erg knap. Misschien kan hij als nuchtere econoom zijn kijk wat larderen met wat humor. Dan zien wij erg uit naar zijn toekomstige bijdragen. Welkom in de raad.

Ook de heer Brussaard vertelde een zeer inhoudelijk verhaal, hier en daar gelardeerd met wat prikkelende woorden. Het was een degelijk verhaal. Hij deed duidelijke voorstellen voor hoe zijn fractie de zaken graag zou zien.

Het bleek niet gemakkelijk te zijn om citaten van of over hem te vinden. Op de site van de gemeente Utrecht staat bij "Raadsleden" vaak welke emoties zij bij de stad krijgen, waarvoor zij staan en waarnaar hun passie uitgaat. Bij hem staat bij de vraag wat hij in het dagelijks leven doet: "Vastgoedjurist." Bij de vraag naar zijn gezinssituatie staat: "Ik heb een vriendin." Dat is ongeveer alles wat er over hem staat. Misschien is die nuchterheid kenmerkend. Met deze nuchtere benadering kan men voor de raad een goede en waardevolle aanvulling zijn. Een goede raad heeft dossiervreters, netwerkers en debaters nodig. Wij kunnen dat nooit allemaal tegelijk zijn. Welkom in de raad. Veel succes.

(Applaus.)

De **VOORZITTER**: Hartelijk dank, mijnheer de nestor.

Hiermee zijn wij aan het eind gekomen van deze vergadering. Ik stel voor dat wij om 22.30 uur met de geheime vergadering beginnen. Ik constateer dat de raad daarmee instemt.

De voorzitter sluit daarop, aangezien niets meer aan de orde is, de vergadering.

Gemeente Utrecht

INHOUD:

Opening van de vergadering pag. 1

Agenda vaststellen en inventariseren pag. 1

Bekrachtiging geheimhouding pag. 1

Ingekomen stukken pag. 2

Vragenuurtje pag. 2

AAN DE ORDE:

1. Voorstel inzake het aanwijzen van het Stadskantoor als gemeentehuis voor het verrichten van werkzaamheden burgerlijke stand (Jaargang 2014, nr. 65). pag. 2

2. Voorstel tot vaststellen van de zienswijze begroting 2015 Gemeenschappelijke regeling GGD regio Utrecht (Jaargang 2014, nr. 66). pag. 2

3. Voorstel inzake Rekenkameronderzoek: "Lessen van ongenoegen. Een onderzoek naar de klachtbehandeling van de gemeente Utrecht" (Jaargang 2014, nr. 62). pag. 7

4. Voorstel inzake aankoop defensieterrein en vaststellen grondexploitatie "Merwedekanaalzone Deelgebied 4" (Jaargang 2014, nr. 67). pag. 11

INGEKOMEN 30 OKTOBER 2014

Mondelinge vragen over Entree XL opleiding ROC Midden Nederland

In de uitzending van Nieuwsuur van 24 september jl sprak minister Bussemaker over het weigeren van moeilijke en kwetsbare leerlingen door ROC's in Nederland. In de brief die de minister daaropvolgend schrijft, zegt zij het volgende:

"Mbo-instellingen vervullen een publieke taak. (…) Daarbij hoort dat instellingen ook hun verantwoordelijkheid nemen voor jongeren die meer steun nodig hebben bij het afronden van een opleiding of het vinden van een duurzame plek op dearbeidsmarkt."
"Wanneer instellingen jongeren voor opleidingen zouden weigeren op basis van het feit dat ze extra ondersteuning nodig hebben, vind ik dat onaanvaardbaar. Het is ook niet nodig. Het stelsel van bekostiging, beloning en beoordeling geeft daar in principe geen aanleiding toe. Bovendien is er veel geld beschikbaar voor de ondersteuning van leerlingen."

In de brief van 6 oktober 2014 die de MBO Raad naar aanleiding van de Nieuwsuur uitzending aan de Tweede Kamer heeft gestuurd, noemt de MBO Raad als voorbeeld van een opleiding die juist deze kwetbare jongeren wel toelaat, het volgende: "ROC Midden Nederland biedt al meer dan 20 jaar opleidingen aan voor moeilijk lerende jongeren, op dit moment onder de naam Entree-XL opleidingen".

Juist deze opleiding staat op het punt geschrapt te worden door de op handen zijnde samenwerkingsovereenkomst tussen de Gemeente Utrecht, het ROC midden Nederland, gemeentes in de regio en verschillende praktijkscholen in de regio. Ons is ter ore gekomen dat ondertekening hiervan al op 31 oktober gepland staat.

Graag wil ik van de wethouder weten:

- Klopt het dat op 31 oktober deze samenwerkingsovereenkomst gepland staat getekend te worden? Zo nee, wanneer staat dit dan wel gepland?
- Is deze datum in overeenstemming met de belofte van de wethouder dat voor ondertekening de overeenkomst in de commissie en in de raad besproken zal worden? Zo nee, waarom niet?
- Bent u bekend met de Nieuwsuur uitzending, de brief van Minister Bussemaker en de brief van de MBO Raad?
- Wat vindt u ervan dat, binnen de samenwerkingsovereenkomst, juist de opleiding die de MBO Raad als zeer goed bestempelt en als voorbeeld aan de minister stuurt, dreigt te worden geschrapt?
- Wat vindt u ervan dat het ROC Midden Nederland en dus ook de gemeente Utrecht zich met deze overeenkomst niet houdt aan de maatschappelijke taak die de minister in haar brief voor MBO's stelt?
- Wat vindt u ervan dat bijvoorbeeld voor 18+ers geen opleidingsplek is binnen de nieuwe overeenkomst en dat zij uiteindelijk zullen aankloppen bij de gemeente voor een uitkering? En is er dekking voor deze groep in de begroting?
- Bent u bereid om naar aanleiding van de brieven van de minister en van de MBO Raad om tafel te gaan zitten met het ROC Midden Nederland om hen op hun, door de minister beschreven, taak te wijzen en de overeenkomst op basis hiervan te wijzigen?

Vincent Wijlhuizen (SP)

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Middelbaar Beroeps Onderwijs
IPC 2150

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
679684

Datum 7 oktober 2014

Betreft reactie op uitzending Nieuwsuur 24 september 2014 over weigeren van jongeren door ROC's.

1. Inleiding

Op 24 september jl. is in het programma Nieuwsuur aandacht besteed aan het weigeren van jongeren door mbo-instellingen. Zoals u mij in uw brief van 25 september jl.[1] heeft verzocht, geef ik hierbij mijn schriftelijke reactie op de inhoud van de uitzending.

Laat ik vooropstellen dat ik de inspanningen van de instellingen om jongeren te begeleiden naar een zelfstandige plek in de samenleving erken en waardeer. Ik besef dat het begeleiden en helpen van kwetsbare jongeren naar een diploma of een plek op de arbeidsmarkt een complexe opgave is.

Mbo-instellingen vervullen een publieke taak. Zij moeten de capaciteiten en talenten van jongeren zo goed mogelijk tot ontwikkeling laten komen en jongeren zo goed mogelijk voorbereiden op hun toekomst. Daarbij hoort dat instellingen ook hun verantwoordelijkheid nemen voor jongeren die meer steun nodig hebben bij het afronden van een opleiding of het vinden van een duurzame plek op de arbeidsmarkt. Gelukkig nemen de instellingen in veruit de meeste gevallen deze verantwoordelijkheid, zo benadrukt ook de MBO Raad in haar reactie op de uitzending.[2] Op 1 oktober heb ik met het Graafschap College een goed gesprek gehad. Het College neemt afstand van het beeld dat in de reportage is geschetst.[3] Instellingen bieden een intensieve zorg- en begeleidingsstructuur, vaak in samenwerking met gemeenten, zorginstanties en arbeidsmarktpartijen. Evenals speciale voorzieningen, zoals plusvoorzieningen, reboundvoorzieningen, coaching, ondersteuning bij dyslexie of dyscalculie. Dat is terug te zien in de scherpe daling van het aantal voortijdig schoolverlaters (vsv'ers).

Wanneer instellingen jongeren voor opleidingen zouden weigeren op basis van het feit dat ze extra ondersteuning nodig hebben, vind ik dat onaanvaardbaar. Het is ook niet nodig. Het stelsel van bekostiging, beloning en beoordeling geeft daar in principe geen aanleiding toe. Bovendien is er veel geld beschikbaar voor de ondersteuning van leerlingen. Dat neemt niet weg dat ik mijn

[1] Brief Tweede Kamer, Commissie OCW, 25 september 2014, kenmerk 2014D33906
[2] http://www.mboraad.nl/?news/5083412/Verbazing+over+Nieuwsuur-uitzending+"Mbo-scholen+vangen+juist+duizenden+kwetsbare+jongeren+op".aspx
[3] www.graafschapcollege.nl

verantwoordelijkheid neem om onderwijsinstellingen zoveel mogelijk in hun opdracht te faciliteren en drempels te slechten waar dat nog nodig is.

2. Om welke jongeren gaat het

Onder de studenten in de basis van de beroepskolom zien we een grote variëteit in cognitieve capaciteiten en fysieke of psychische gezondheidsklachten. Veel van deze jongeren kampen daarnaast met 'multiproblematiek': een samenspel van factoren (denk aan: complexe thuissituatie, verslavingsproblematiek, schuldsanering, gebrek aan kinderopvang , etc.), die leiden tot overbelasting van de jongere en daardoor een negatieve invloed hebben op de voortzetting van de opleiding.[4]
Het zijn vooral deze jongeren die behandeld worden in de Nieuwsuuruitzending. Zij betreffen een groep, die nadrukkelijk extra ondersteuning nodig heeft. Onderwijsinstellingen en hun partners moeten voor deze jongeren aanzienlijk meer moeite doen om hen naar een diploma te leiden of naar een plek op de arbeidsmarkt. En soms blijkt dat voor deze jongeren zorg- en hulpverlening de juiste route is, al dan niet tijdelijk.

Deze groep is niet nieuw. Doordat nu echter een aantal ontwikkelingen samenkomt, wordt van onderwijs en gemeenten gevraagd extra inspanningen te plegen om te voorkomen dat deze jongeren tussen wal en schip vallen. Bij deze ontwikkelingen valt te denken aan de decentralisaties naar de gemeenten, waaronder jeugdzorg, en de hogere eisen, die de samenleving, arbeidsmarkt en het onderwijs aan jongeren stellen en die in het onderwijsbeleid zijn vertaald (denk bijvoorbeeld aan de eisen rondom taal en rekenen[5]). Deze ontwikkelingen beïnvloeden elkaar. Voor het gros van de leerlingen vormen deze geen probleem. Een kleine groep loopt door de ontwikkelingen echter mogelijk meer risico om buiten de boot te vallen. Dit kwam in de Nieuwsuurreportage ook aan bod.
Deze groep, die ik de kwetsbare jongeren noem, komt voornamelijk voor in de twee laagste niveaus van het mbo en vo (entree, niveau 2, vmbo-bb en lwt en jongeren afkomstig uit pro en vso). Hun aantal wordt, op basis van cijfers van o.a. Dienst Uitvoering Onderwijs, op dit moment geschat op zo'n 30.000 jongeren per jaar.[6] Het grootste deel van deze jongeren zit gelukkig gewoon op school. Maar meer dan andere jongeren lopen zij het risico uit te vallen. Voor deze groep bereid ik samen met de staatssecretaris een plan van aanpak voor.

3. Signalen van weigeren jongeren

Signalen dat leerlingen op onterechte gronden worden geweigerd neem ik zeer serieus. Elke onterechte weigering is er één te veel.

---

[4] Rapport Onderwijsraad, ' Meer kansen voor kwetsbare jongeren', december 2013.

[5] De staatssecretaris en ik bereiden een brief voor over Taal en Rekenen, ook in relatie tot deze groep jongeren. De brief wordt dit najaar naar uw Kamer gestuurd.

[6] Onder de definitie van deze groep vallen dus niet alle leerlingen en studenten met een functiebeperking in de zin van passend onderwijs. Deze laatste groep neemt deel aan opleidingen op alle niveaus, ook de hogere. Vanwege hun functiebeperking zijn zij uiteraard kwetsbaar, maar zij hebben doorgaans niet de 'multiproblematiek' en de daarmee samenhangende risico's wat betreft uitval zoals de groep, die in deze brief wordt behandeld. De definitie in deze brief richt zich op de jongeren op de lagere niveaus in het voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs.

In de bewuste uitzending van Nieuwsuur komen enkele casussen aan bod van jongeren die geen plek op een opleiding kunnen vinden vanwege hun problemen en behoefte aan extra ondersteuning. Deze ga ik nader bekijken.

Studenten en ouders kunnen via diverse kanalen signalen, meldingen en klachten doorgeven. Uit de berichten die ik via deze wegen ontvang, komt de omvang waarvan men in de uitzending spreekt ("duizenden jongeren die geweigerd worden vanwege hun behoefte aan extra ondersteuning en zorg") gelukkig niet terug. Zeker niet als ik dit bekijk in het licht van het aantal studenten dat jaarlijks instroomt in het mbo (160.000) of van opleiding wisselt (20.000).
Op dit moment beschik ik over ca. 130 concrete signalen van weigeringen. Deze zijn rondom de start van dit schooljaar bij mijn ministerie binnengekomen, deels (20) via medewerkers, accountmanagers voortijdig schoolverlaten en via de casussen van het lid Ypma (in het kader van passend onderwijs).
Naar aanleiding van de uitzending zijn nog eens 20 signalen binnengekomen die melding maken van een weigering. Deze casussen worden nu onderzocht en de instellingen worden waar nodig aangesproken.
De Inspectie van het Onderwijs heeft één melding gekregen die aanleiding gaf de instelling te onderzoeken. Intussen is met desbetreffende instelling gesproken; verder onderzoek bleek niet nodig, omdat de afwijzing geoorloofd was en de aannameprocedures op orde bleken. Daarnaast heeft zij zeven meldingen gekregen, die meegenomen worden in het regulier toezichtsonderzoek naar de instellingen.
Het JOB heeft rond de start van dit schooljaar 81 klachten gehad van studenten die zijn geweigerd.
Naar aanleiding van Kamervragen vorig jaar[7] over het weigeren van jongeren met een vorm van autisme heeft de Inspectie onderzoek gedaan. Daaruit bleek dat er geen overtuigende aanwijzingen zijn dat mbo-instellingen deze jongeren weigeren op grond van hun functiebeperking.

Bij alle meldingen en signalen is de eerste stap om goed uit te zoeken waarom de jongeren geweigerd zijn en of dit terecht is. Bij een klacht over afwijzing kan teleurstelling van ouders of leerlingen ook meespelen. Er zijn echter legitieme redenen op grond waarvan een instelling kan aangeven dat er geen plek is op een opleiding.
Zo mag een jongere geweigerd worden voor een opleiding op niveau 2, 3 en 4, indien de gevolgde vooropleiding niet aansluit bij de eisen en het niveau van de opleiding (artikel 8.2.1 en 8.2.2 van de WEB). Voor de entreeopleiding mag niemand geweigerd worden, tenzij de betreffende student niet behoort tot de doelgroep (jongere moet niet meer leerplichtig zijn en niet beschikken over een diploma met toegang tot niveau 2) of de voorafgaande twee jaar ook op een entreeopleiding ingeschreven stond (artikel 8.1.1b WEB).

Het is moeilijk exact aan te geven hoeveel jongeren worden geweigerd, nadat zij zich bij een mbo-instelling melden voor een opleiding. Hoewel signalen van geweigerde jongeren altijd serieus worden opgepakt door mijn ministerie en de Inspectie van het Onderwijs, is er op dit moment geen centrale registratie van het aantal jongeren dat zich bij de instellingen meldt en hoeveel jongeren wel of niet zijn toegelaten. Ook de Ombudslijn mbo heeft momenteel geen specifieke registratie ten aanzien van weigeringen van leerlingen.
Omdat ik graag scherp zicht wil op de situatie, ga ik de Ombudslijn mbo opdracht geven als centraal punt de meldingen van geweigerde jongeren te gaan registeren, zodat ik gericht kan analyseren wat de grond van de weigering is en

[7] Aanhangsel van de Handelingen, vergaderjaar 2012-2013, nummer 2989 en Aanhangsel van de Handelingen, vergaderjaar 2012-2013, nummer 3173

waar nodig actie kan ondernemen. Signalen en meldingen die ik tot nu toe heb binnengekregen, stuur ik door naar de Inspectie. Dit geldt ook voor toekomstige signalen die ik binnenkrijg. De Inspectie onderzoekt de signalen en neemt deze mee in haar toezicht op de instellingen. Waar daar aanleiding voor is, zal zij de instelling op korte termijn bezoeken.

Voorts blijkt uit de meldingen duidelijk dat studenten en hun ouders of verzorgers behoefte hebben aan veel duidelijker communicatie door de instelling over de afwijzing. Voor de jongeren (en hun ouders) blijft namelijk geregeld onduidelijk op welke grond precies zij niet worden toegelaten tot de opleiding. Ik vind het onaanvaardbaar wanneer een jongere bericht krijgt van de afwijzing en vervolgens aan zijn of haar lot wordt overgelaten. Met elke jongere, die een opleiding wil gaan doen, moet door de betreffende instelling gesproken worden. En bij afwijzing gesproken moet worden over de reden én vooral ook over de alternatieven die de instelling een jongere wél kan bieden. Dat maakt deel uit van de zorgplicht van de mbo-instellingen tot toegankelijk onderwijs. Ik zal hen daarop aanspreken.

4. Aanpak voor kwetsbare jongeren

In mijn brief over voortijdig schoolverlaten van 5 maart jl. en in mijn brief over een toekomstbestendig mbo van 2 juni jl.[8], heb ik aangegeven mij samen met de staatssecretaris te richten op de groep kwetsbare jongeren. Op dit moment hebben wij een plan van aanpak in voorbereiding. Bij de totstandkoming van dit plan betrek ik nadrukkelijk de onderwijsinstellingen (pro, vso, vo, mbo), gemeenten, leerplicht, RMC, zorgpartijen en de partners van de arbeidsmarkt (UWV, VNO-NCW, werkgevers).

In het recente verleden hebben verschillende organisaties (zoals Onderwijsraad, ECBO, NJI) zich in deze jongeren verdiept en hun zorgen geuit over hun toekomstkansen. Onlangs heeft de Doorbraakgroep in Dienstverlening zich beziggehouden met het advies 'Het kind van de rekening' . De Doorbraakgroep is een groep bestuurders uit o.a. zorg, onderwijs en arbeidstoeleiding, Nieuwsuur maakte de reportage mede naar aanleiding van dit rapport. Het advies behandelt knelpunten die worden ervaren in de huidige regelgeving bij de opvang van kwetsbare jongeren. Deze onderzoeken en rapporten neem ik mee in het plan van aanpak voor kwetsbare jongeren.

In dat plan kijk ik ook naar de huidige knelpunten en belemmeringen die jongeren ervaren bij het vinden van een passende plek in het onderwijs. Het plan biedt oplossingen om te zorgen dat de groep kwetsbare jongeren voldoende kans krijgt op een goede toekomst. Instellingen moeten genoeg ruimte hebben voor maatwerk, voor het functioneren in een breed netwerk van partijen uit verschillende domeinen (jeugdzorg, gemeente, werkgevers, etc.). Ik zal partijen ook bewust maken van de mogelijkheden die daar nu al voor zijn. Ook wil ik inspanningen van de instellingen ten aanzien van succesvolle begeleiding naar de arbeidsmarkt en ondersteuning van de kwetsbare jongeren meer waarderen en zichtbaar maken. U ontvangt het plan dit najaar. Begin 2015 start ik met de uitvoering van het plan.

---

[8] Brief 'Startkwalificatie met perspectief, voor iedereen een passende plek', 5 maart 2014, Tweede Kamer, Vergaderjaar 2013-2014, Kamerstukken 26695, nr. 94.
Brief 'Ruim baan voor vakmanschap; naar een toekomstbestendig mbo', 2 juni 2014, Tweede Kamer, Vergaderjaar 2013-2014, Kamerstukken 31524, nr. 207.

Voor de kwetsbare jongeren zet ik stevig in op regionale samenwerking tussen onderwijsinstellingen (pro, vso, mbo, vo) en gemeenten, RMC, zorg en werkgevers. Het gaat erom dat zij een passende structuur voor steun en begeleiding bieden, zowel tijdens het volgen van onderwijs en de overgang tussen onderwijssoorten als bij de stap naar de arbeidsmarkt. De regionale samenwerking is van cruciaal belang wanneer het gaat om het bieden van optimale begeleiding, flexibiliteit en maatwerk aan deze jongeren. De aanpak voor kwetsbare jongeren zie ik als aanvullend op de succesvol gebleken regionale aanpak van voortijdig schoolverlaten tussen onderwijs, zorg, gemeenten en OCW. Voor de kwetsbare jongeren is intensievere en andere betrokkenheid vereist en mogelijk ook andere spelers. Ik zie bijvoorbeeld een grotere rol voor partijen uit de arbeidsmarkt, omdat voor een aanzienlijk deel van deze jongeren een startkwalificatie niet haalbaar blijkt en het zinvoller is om hen goed begeleid de overstap naar de arbeidsmarkt te laten maken.

Een van de middelen in het opzetten van de regionale samenwerking tegen voortijdig schoolverlaten, is de actieve rol van de vsv-accountmanagers. Dit zijn medewerkers van mijn ministerie die de partijen in de regio (zoals onderwijs en gemeenten) ondersteunen, adviseren, stimuleren, maar ook de voortgang van de aanpak kritisch volgen aan de hand van uitvalcijfers. De inzet van de accountmanagers op voortijdig schoolverlaten is succesvol. Dat komt ook naar voren in het recente rapport van de Onderwijsraad over de onderwijspolitiek na de commissie Dijsselbloem.[9]
De vsv-accountmanagers ga ik ook inzetten voor de kwetsbare jongeren. Ik wil dat zij het overleg bevorderen (en zo nodig initiëren) tussen de instellingen, gemeenten, zorg, arbeidsmarktpartijen én andere stakeholders. Hierin wordt de verbinding gezocht met partijen uit het SZW- en VWS-domein. Tevens stimuleren de OCW-accountmanagers dat de regionale partijen samen ambitieuze en haalbare afspraken maken voor de groep kwetsbare jongeren. OCW spreekt de partijen aan op hun afgesproken verantwoordelijkheden en uitvoering van de gemaakte afspraken.

Tegelijkertijd blijf ik met de Kwaliteitsafspraken mbo inzetten op het verder verbeteren van de onderwijskwaliteit. Een goede intakeprocedure en een goede begeleidingsstructuur op school maakt onderdeel uit van de kwaliteit die een instelling biedt. Hier hebben alle leerlingen baat bij, maar juist ook de studenten met problemen. Zij hebben meer zorg en maatwerk nodig. De instelling moet dit kunnen bieden, zeker met de middelen die beschikbaar zijn.

5. Prikkels in het stelsel

Instellingen kunnen rekenen op reguliere bekostiging, aanvullende beloning en extra middelen voor ondersteuning van studenten. Dit stelsel staat.
De afgelopen jaren heb ik daarin een aantal aanpassingen gedaan om ruimte te bieden voor het aannemen van studenten die niet het ideaaltraject of de standaardroute doorlopen.

Veel geld beschikbaar voor ondersteunen van leerlingen
Voor de begeleiding van leerlingen die meer ondersteuning nodig hebben, zijn behoorlijk wat aanvullende middelen beschikbaar: in totaal is ca. € 200 miljoen toegevoegd aan het lumpsum budget of via aanvullende bekostiging beschikbaar, o.a. voor schoolmaatschappelijk werk, ZorgAdviesTeams, Plusvoorzieningen, middelen naar aanleiding van het interdepartementaal beleidsonderzoek 2005-

[9] Rapport Onderwijsraad, 'Onderwijspolitiek na de commissie Dijsselbloem', 2 oktober 2014

2006 'Risicoleerlingen en hun leerloopbanen in het mbo' en de middelen die in de plaats zijn gekomen van de aanvraaggebaseerde leerlinggebonden financiering (LGF, voormalig "rugzakje"). Instellingen kunnen dit geld inzetten voor begeleiding van alle leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Men is niet meer afhankelijk van een aanvraag. Naast die circa € 200 miljoen zijn er nog jaarlijks middelen beschikbaar vanuit de aanpak van voortijdig schoolverlaten. De regionale vsv-programmagelden (€ 26 miljoen) mogen worden ingezet voor het inrichten van ondersteuningsvoorzieningen op scholen. Ook de vaste en variabele vsv-prestatiemiddelen (totaal € 41 miljoen voor mbo) kunnen instellingen hiervoor inzetten.

Bekostiging
De bekostiging is zodanig dat instellingen worden gemotiveerd leerlingen aan te nemen en te helpen zoveel mogelijk uit zichzelf te halen. De reguliere bekostiging van een student bestaat uit een deel leerlingbekostiging (80%) op basis van inschrijving en een deel diplomabekostiging (20%), om de instelling te belonen voor de inspanning om de student naar een diploma te leiden.
In de entreeopleiding is er geen diplomabekostiging. De instelling ontvangt de volledige bekostiging op basis van inschrijving, omdat voor een deel van de entreestudenten een diploma niet haalbaar is en de focus ligt op succesvolle begeleiding naar de arbeidsmarkt. De leerlingbekostiging in de entreeopleiding is zo'n € 5.000 hoger dan voor de andere niveaus. Daarmee kan de instelling de juiste ondersteuning voor de entreedoelgroep inrichten.
Vanaf 1 januari 2015 is sprake van een cascademodel voor de bekostiging. De voorstellen uit Focus op Vakmanschap van mijn voorganger heb ik aanzienlijk versoepeld door het afvlakken van de cascade. Daardoor blijven instellingen gefaciliteerd om ook jongeren aan te nemen die naar verwachting door problemen langer over hun opleiding gaan doen, of leerlingen die al een eerdere opleiding hebben geprobeerd. Een student wordt namelijk zes jaar bekostigd, met een flinke extra in het eerste jaar, dat zo bepalend is voor het studiesucces.
Als een student na de entreeopleiding naar niveau 2 gaat, begint de teller op nul en komt de zes jaar bekostiging beschikbaar. Ook als een leerling uitvalt en zich na 3 jaar weer op het mbo meldt, start de teller op nul.
Ook de entreeopleiding (waarvan de nominale duur 1 jaar is) heeft een cascadebekostiging, van twee jaar. Dat is niet voor niets; het is juist voor de doelgroep van de entreeopleidingen belangrijk binnen afzienbare termijn naar een diploma te worden begeleid, omdat zij vaak moeite heeft met leren en weinig gemotiveerd is tot het volgen van onderwijs.

De Nieuwsuuruitzending roept een beeld op van strategisch gedrag onder instellingen, als het om de bekostiging gaat. Ik zou het zeer ongewenst en ongepast vinden als instellingen bekostiging als dominant motief inzetten bij hun studentenbeleid. De MBO Raad heeft aangegeven dat zij zich niet herkent in het beeld dat instellingen om financiële redenen leerlingen weigeren. Ook ik heb op dit moment geen signalen die erop wijzen dat er een patroon van afwijzing op basis van financiële motieven onder mbo-instellingen is. Het kan niet de bedoeling zijn dat instellingen nastreven geld te verdienen of over te houden aan studenten. Zij moeten goed onderwijs geven en daar krijgen ze meer dan voldoende middelen voor. Bij de vormgeving van de kwaliteitsafspraken mbo zal ik erop letten dat de beoogde prikkels in hun onderlinge samenhang goed blijven werken.

Urennorm
Het voldoen aan de urennorm is op alle niveaus geen voorwaarde meer voor de bekostiging. De instelling krijgt ook geld voor studenten met een maatwerktraject, omdat hij of zij niet in staat is het volledige programma te volgen. Ik heb ook het inspectietoezicht op de urennorm versoepeld, waardoor de

instellingen omwille van bepaalde groepen jongeren van de wettelijke urennorm kan afwijken (zolang de studenten tevreden zijn over de kwaliteit van het onderwijs).

Inspectietoezicht
In het toezicht op de instellingen kijkt de Inspectie naar vele factoren. Bij tekortkomingen krijgen instellingen ruim de tijd hun processen te verbeteren. Pas wanneer verbetering uitblijft, volgen maatregelen. Deze variëren van een waarschuwing en extra toezicht tot opschorten of inhouden van bekostiging of het intrekken van de licentie. De Inspectie sanctioneert niet op basis van een enkel geval, maar pas wanneer sprake is van een structurele tekortkoming en verbetering uitblijft. Bovendien hangt de sanctie af van de tekortkomingen en de categorie eisen waar niet aan wordt voldaan. Onvoldoende opbrengsten van het onderwijs leiden niet tot een bekostigingssanctie; niet naleven van wettelijke plichten kunnen daar wel toe leiden.
Instellingen kunnen maatwerk bieden aan jongeren die vanwege zorg of begeleiding een aangepast onderwijsprogramma moeten volgen, zolang er maar goede, duidelijke afspraken zijn en voor minderjarigen wordt voldaan aan de Leerplichtwet.

Richting het Plan van Aanpak
Het stelsel, zoals nu ingericht, geeft instellingen ruimschoots mogelijkheden om onderwijs te bieden aan jongeren die behoefte hebben aan extra begeleiding en zorg. Ik zie geen structurele negatieve prikkels die instellingen reden geven jongeren met problemen te weigeren.
Dit neemt niet weg dat er toch onvolkomenheden kunnen zijn in het stelsel. Waar ik deze tot nu toe heb gezien, heb ik maatregelen tot correctie genomen, waaronder:

- het afvlakken van de cascadebekostiging;
- het versoepelen van de urennorm;
- de afspraken met de inspectie over een meer eigentijds toezicht;
- de inzet van de vsv-accountmanagers van OCW op kwetsbare jongeren.

Ik maak uit adviezen als 'Kind van de rekening' niettemin op dat er instellingen zijn, die met hun partners onderdelen van het stelsel als belemmerend beleven, althans de prikkels in het stelsel anders ervaren of inzetten dan ik heb beoogd. En dat de meest kwetsbare jongeren daarvan last kunnen hebben.
Op dit moment verricht ik in het kader van het plan van aanpak kwetsbare jongeren een analyse naar belemmeringen en knelpunten. Deze kunnen de regelgeving en het onderwijsstelsel betreffen. Ik ga daarbij ook kijken naar psychologische effecten van een prestatiegerichte aanpak en knelpunten uit de praktijk, zoals gebrekkige samenwerking in de regio tussen vo en mbo. Onvoorziene bijeffecten door ontwikkelingen op andere beleidsterreinen neem ik eveneens mee, zoals de decentralisaties van o.a. jeugdzorg, de gevolgen van het invoeren van de Participatiewet en de veranderingen op het UWV-terrein.
Veel van deze punten zijn genoemd in het advies 'Kind van de rekening'. Dit advies zal ik ter voorbereiding van het Plan van Aanpak zorgvuldig analyseren. Voor deze analyse put ik uit diverse bronnen. De afgelopen tijd zijn meerdere onderzoeken en rapporten verschenen over jongeren met (multi)problematiek. Sinds dit voorjaar heb ik meermaals gesproken met partijen uit onderwijs (pro, vso, vmbo, mbo), gemeenten (leerplicht, RMC, DWI, VNG, G4), arbeidsmarkt (UWV, werkgevers) en zorg. Dit onderzoek naar belemmeringen en knelpunten geeft mij inzicht in wat ik eventueel nog meer kan doen om (instellingen te helpen om) jongeren voor te bereiden op een zelfstandige en goede toekomst. Concrete casussen van jongeren die hierbij vastlopen ga ik onderzoeken. Daarbij schakel ik de Inspectie van het Onderwijs in.

Tegelijkertijd wil ik op korte termijn het gesprek aangaan met instellingen en MBO Raad om meer duidelijkheid te krijgen over de werking van de prikkels in het stelsel, over de regelgeving over het aannemen van jongeren. En onjuiste beelden en verwachtingen weg te nemen. Ik wil ook duidelijkheid geven aan jongeren en hun ouders, zodat zij beter weten wat hun eigen positie is en wat ze mogen verwachten van een instelling.

En *last, but not least*: Het Plan van Aanpak zal zijn voordeel doen met de goede voorbeelden die we al kennen uit de onderwijspraktijk, zoals:

- De Amsterdamse Plusschool: voor leerlingen die door gedragsproblemen of complexe thuissituatie niet kunnen meekomen in het reguliere onderwijs. Amsterdamse Plus biedt een rustige omgeving met een andere aanpak en kleine klassen.
- Het Pittstop-traject van Scalda: overbelaste studenten worden intensief begeleid. Specifieke groepen binnen niveau 2-opleidingen kunnen in een aangepast tempo hun opleiding volgen.
- De School als Werkplaats van het Friesland College: zorg is de instelling binnengehaald. Hulpverleners van diverse jeugdhulporganisaties lopen rond op de instelling. Docenten en coaches van het Friesland College werken nauw samen met de hulpverleners om jongeren te begeleiden.
- De overstaptafels van MBO Utrecht: instellingen uit vo en mbo begeleiden samen met leerplichtambtenaren jongeren die tussen wal en schip dreigen te vallen bij hun overstap van vo naar mbo.
- De 'gele tafel' van ROC Rijn IJssel: richt zich op begeleiding van de studenten die extra ondersteuning nodig hebben.
- Het Challenge project van het Albeda College: in samenwerking met gemeente en andere partijen worden kwetsbare jongeren opgevangen en geholpen naar een opleiding op het Albeda.
- Het Leerwerkcentrum Zoetermeer: het ID-college en de gemeente begeleiden samen jongeren met een grote afstand tot school en werk.

Tot slot

Ik weet dat de mbo-instellingen hun maatschappelijke opdracht met betrekking tot kwetsbare jongeren serieus nemen en dat ik hen daarop kan aanspreken. Ik weet ook dat hun opdracht complex is: enerzijds voldoen aan de hoge eisen die de kenniseconomie stelt aan het onderwijs, anderzijds zoveel mogelijk jongeren tot ontwikkeling brengen, ook zij die moeite hebben om mee te komen in het onderwijs. Samen met gemeenten moeten zij er alles aan doen om deze jongeren een kans te geven. Waar ik kan bijdragen de instellingen te helpen bij het vervullen van hun opdracht, zal ik dat uiteraard doen. Waar ik instellingen moet aanspreken op hun taken en verantwoordelijkheden, zal ik dat niet nalaten. In het plan van aanpak voor kwetsbare jongeren werk ik dit alles verder uit.

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

dr. Jet Bussemaker

Tweede Kamer
leden Vaste Kamercommissie OCW
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Houttuinlaan 6
3447 GM Woerden
Postbus 2051
3440 DB Woerden

Woerden, 6 oktober 2014

Ons kenmerk:
JZI/CME/237802/2014

Doorkiesnummer: 0348 - 75 35 63

T: 0348 - 75 35 00
F: 0348 - 75 35 01
E: info@mboraad.nl
www.mboraad.nl

Onderwerp: kwetsbare jongeren in het mbo

Geachte leden van de Vaste Kamercommissie OCW,

Op 9 oktober spreekt u tijdens een extra AO van de commissie Onderwijs, Cultuur en Wetenschap naar aanleiding van een reportage van Nieuwsuur (23 september 2014) over de veronderstelde 'weigering' van duizenden kwetsbare jongeren door mbo-scholen. De reportage is gemaakt naar aanleiding van het rapport 'Kind van de Rekening' van juni dit jaar.
De bij de MBO Raad aangesloten mbo-scholen hebben ons gevraagd u met deze brief te laten weten dat zij zich niet herkennen in het door Nieuwsuur neergezette beeld en er afstand van nemen.

Helder onderscheid
In het maatschappelijk debat over 'weigering van studenten' is het belangrijk een helder onderscheid te maken tussen (1) studenten die niet toegelaten worden tot een opleiding die ze graag willen doen (en een alternatief als advies krijgen) en (2) studenten die niet worden toegelaten tot welke opleiding dan ook omdat ze niet-leerbaar (capaciteit) of -schoolbaar (gedrag) zijn.

Kwetsbare jongeren in het mbo in getal
Met hart en ziel zetten duizenden medewerkers in het mbo zich dagelijks in om bijna 500.000 jongeren op te leiden en een goede startpositie te geven voor het krijgen van een baan, het kunnen functioneren in onze maatschappij en het kunnen volgen van een hogere opleiding. Daar slaagt het mbo heel behoorlijk in, ook met kwetsbare jongeren.

Er zijn twee manieren om het aantal kwetsbare studenten in het mbo te definiëren:

- Jongeren zonder diploma: daarvan zijn er in het studiejaar 2013-2014 17.404 ingestroomd in het mbo. Wanneer we de jongeren met een vmbo-bb ook rekenen tot deze kwetsbare groep, komen er 25.275 jongeren bij. Deze laatste groep meetellen is niet vreemd: door de hogere eisen van de arbeidsmarkt is het voor deze jongeren lastig om stageplaatsen en werk te vinden.
- Jongeren met een indicatie: daarvan zijn er in studiejaar 2013-2014 10.477 ingestroomd in het mbo. Uit onderzoek blijkt dat er in het mbo naast de groep geïndiceerden een vrijwel even grote groep jongeren is met een vergelijkbaar probleemprofiel (Eimers, Boon & Kennis, 2012).

Afhankelijk van de invalshoek en definitie stromen jaarlijks tussen de 20.000 en 30.000 kwetsbare jongeren het mbo in.
Dit jaar heeft het mbo 180.000 jongeren ingeschreven. Daarvan zijn er dus 20.000 tot 30.000 kwetsbaar. En deze jongeren komen dankzij grote creativiteit van scholen vaak prima terecht.

De uitzondering op deze regel is een kleine groep aspirant-studenten die niet-leerbaar en/of niet-schoolbaar is. Dit zijn jongeren die heftige problemen veroorzaken binnen de school, jongeren die niet te motiveren zijn om onderwijs te volgen en jongeren die voor hun gevoel genoeg school gezien hebben.

Niet-toelaatbare/-schoolbare jongeren
Scholen doen er, in samenwerking met partijen in de regio, veel aan ook deze jongeren een passende plek binnen een opleiding te geven. Soms zijn ze echter onmachtig om binnen de context van hun complexe opdracht oplossingen te vinden. Soms schuren deze oplossingen tegen de randen van de wetgeving aan. Soms gaan scholen (te) ver door deze jongeren toch, bijvoorbeeld onbekostigd, een plek te geven. De kern is dat er grenzen zijn aan wat een school voor deze jongeren kan betekenen. Deze jongeren, die door hun problemen en gedrag een risico kunnen vormen voor de veiligheid en motivatie van hun medestudenten, zijn soms niet op te vangen. Zij hebben eerst een andere route dan onderwijs nodig.

Aantallen zijn nauwelijks te geven, maar het spreekt voor zich dat deze problematiek zich het meest voordoet in de grote steden. Met name de Rotterdamse roc's worden bovengemiddeld met dit vraagstuk geconfronteerd. Daar is plaatsing soms echt een probleem. En over dat probleem moet gesproken worden, temeer omdat scholen dit niet alleen kunnen oplossen.
Een schrijnend voorbeeld van dit type jongeren: twee jongens van 16 jaar zijn vier jaar lang overal weggestuurd. De oplossing is gelegen in een specifiek, gemeentelijk vsv-project, maar daar kunnen ze niet terecht, omdat ze nog geen 18 jaar zijn.
De jongens worden uiteindelijk tegen diverse adviezen in toch nog op een roc ingeschreven. Na enkele weken worden ze geschorst vanwege ernstige bedreiging van twee medestudenten. Dat heeft aan het begin van een studiejaar binnen een niveau 1-opleiding een enorme impact. Het belang van

25 klasgenoten is ook in het geding. Resultaat? De twee jongeren staan weer op straat, omdat ze op dit moment niet-schoolbaar zijn.

Pleidooi 1: geen nieuw beleid

Inmiddels heeft ook de minister schriftelijk gereageerd op de reportage van Nieuwsuur. In haar brief schetst zij het aantal signalen van weigering dat zij aan het begin van het studiejaar heeft binnengekregen. Met daarbij opgeteld de klachten die onder meer de JOB en de Inspectie hebben binnengekregen zijn er 239 signalen (inclusief mogelijke dubbeltellingen). Afgezet tegen het totaal aantal inschrijvingen van jongeren – 180.000 – betreft het aantal signalen van weigering dus 0,13%.

Uiteraard is elk signaal dat wijst op een weigering er één teveel; scholen moeten klachten van ouders en studenten altijd serieus nemen. Dat neemt niet weg dat klachten óók het resultaat kunnen zijn van teleurstelling bij studenten (en/of hun ouders), omdat zij niet in de opleiding van hun eerste voorkeur zijn aangenomen. Niet alle aspirant-studenten en ouders zijn ontvankelijk voor de argumenten van een school voor afwijzing en een alternatief advies.

De scholen aangesloten bij de MBO Raad nodigen studenten die een klacht hebben nadrukkelijk uit deze klacht kenbaar te maken aan de school zelf zodat een en ander zorgvuldig kan worden uitgezocht. Mocht dat onverhoopt tot onvoldoende resultaat leiden, dan kunnen studenten en/of hun ouders hun klacht onder de aandacht brengen van de Inspectie van het Onderwijs. Deze wijze van klachtbehandeling is helder, rolzuiver en houdt de lijnen kort.

Zonder zorgvuldig onderzoek is het niet redelijk aan deze signalen onmiddellijk de conclusie te verbinden dat scholen ‘de fout ingaan’ en ‘weigeren’. Een voorbeeld daarvan is het inspectie-onderzoek naar klachten die bij het Autimeldpunt (2013) binnenkwamen: de Inspectie van het Onderwijs heeft geen aanwijzingen gevonden dat scholen inderdaad jongeren weigerden vanwege hun beperkingen.
Het mbo doet dan ook een dringend beroep op u om samen met de scholen zelf de signalen serieus te nemen, maar niet onmiddellijk conclusies te verbinden die leiden tot nieuw beleid.

Decentralisatie en veranderingen in wetgeving

We hechten eraan hier namens de scholen wel het signaal af te geven dat het in de toekomst vaker kan gaan voorkomen dat scholen kwetsbare jongeren in de steek moeten laten.
De komende periode staan voor alle organisaties, betrokken bij de opvang van de doelgroep kwetsbare jongeren, veranderingen op stapel:

- Drie decentralisaties naar de gemeenten en de veranderende regelgeving in het mbo;
- Beperking van de bekostiging al naargelang de verblijfsduur, de toelatingsmogelijkheden voor de entreeopleiding en de doorstroomeisen naar niveau 2, gekoppeld aan taal- en rekeneisen;

- Nieuwe wetgeving die het mbo verplicht uitsluitend op te leiden voor een reëel arbeidsmarktperspectief. Geen stage, geen opleiding.

De prikkels in het mbo-onderwijs zijn op dit moment stevig gericht op hogere kwaliteit en doelmatig opleiden richting een diploma. De MBO Raad staat hier in beginsel achter, mits deze prikkels voldoende in balans zijn met de maatschappelijke opdracht die een mbo-school ook heeft.

Pleidooi 2: goede plek voor niet-schoolbare/niet-leerbare jongeren, geen andere prikkels

Aan scholen en jongeren worden zwaardere eisen gesteld. Scholen nemen daarom bijvoorbeeld scherpere intakegesprekken af en adviseren vaker een andere keuze dan de voorkeursopleiding. Binnen het huidige tijdsgewricht en de nieuwe wetgeving kan het niet anders dan dat ook kwetsbare jongeren vaker teleurgesteld zullen worden en bijvoorbeeld niet, zoals voorheen, eindeloos in een opleiding gehouden worden. Reken scholen daarom niet af op het feit dat sommige studenten, op of onder de grens van leerbaar en schoolbaar, ondanks alle onderwijsinspanningen, toch geen diploma halen. Spijtig, maar de harde realiteit. Ons pleidooi is dat u donderdag tijdens het spoed-AO afspreekt samen met alle partijen die betrokken zijn bij de opvang van kwetsbare jongen, te bewaken dat ergens in de regio voor niet-leerbare en/of niet-schoolbare jongeren een goede plek gevonden wordt. In het belang van henzelf en in het belang van duizenden andere jongeren, kwetsbaar of niet, die wél willen en kunnen studeren.

En, tot slot: de scholen zijn in overleg met het ministerie overeengekomen de scholing van kwetsbare jongeren onderwerp te maken van de kwaliteitsafspraken. Zorg er met ons voor dat er daarnaast geen andere prikkels ontstaan die zodanig gericht zijn op rendement en diploma's dat scholen niet anders kunnen dan gaan werken met selectiemechanismen.

Tot slot: voorbeelden

Naar aanleiding van de Nieuwsuur-uitzending heb ik de afgelopen dagen veel voorbeelden ontvangen van hoe scholen, met hun regionale partners, praktische oplossingen zoeken en ook vinden. Bij deze brief bied ik u een greep aan uit de talrijke goede voorbeelden. Bent u geïnteresseerd in meer informatie over één van de (of alle) voorbeelden, dan kunt u contact opnemen met Ellen Verheijen, beleidsadviseur, e.verheijen@mboraad.nl. U kunt natuurlijk ook contact opnemen met de scholen zelf. Zij zijn van harte bereid hun kennis, ervaring en resultaten met u te delen.

Met vriendelijke groet,

J.P.C.M. van Zijl
Voorzitter

BIJLAGE **Voorbeelden van samenwerking tussen partners in de regio ten behoeve van kwetsbare jongeren in vogelvlucht**

- Het Pittstop-traject van Scalda: overbelaste studenten worden intensief begeleid, specifieke groepen binnen niveau 2-opleidingen kunnen in een aangepaste tempo hun opleiding volgen.
- De overstaptafels van MBO Utrecht: vo, mbo en de leerplichtambtenaren begeleiden samen de jongeren die die tussen wal en schip dreigen te vallen van vo naar mbo.
- De 'gele tafel' van Rijn IJssel die zich ondermeer richt op begeleiding van de studenten die extra ondersteuning nodig hebben.
- Het Challenge project van het Albeda College: in samenwerking met gemeente en andere partijen worden kwetsbare jongeren opgevangen en geholpen naar een opleiding van het Albeda.
- Het Leerwerkcentrum Zoetermeer waarin het ID-college en de gemeente samen jongeren met een grote afstand tot school en werk begeleiden.
- 'De school als werkplaats´ waarin het Friesland College samenwerkt met de hulpverlenende instanties om jongeren op het mbo extra kan op slagen te bieden.
- De overgang van werkzoekend naar school: organiseren van gezamenlijke intake, een intensieve samenwerking tussen Achterhoekse gemeenten, het UWV en het Graafschapcollege.
- De entreeschool van het Arcus College. Door een deskundige intake en begeleiding wordt een brede doelgroep toegeleid naar een kansrijke vervolgstap.
- In Deventer is Aventus met partners in de regio het project de sluitende aanpak gestart, om ervoor te zorgen dat iedere jongere een startkwalificatie haalt of plek op de arbeidsmarkt vindt.
- ROC Tilburg biedt heroriëntatie trajecten aan om kwetsbare jongen die een verkeerde keus hebben gemaakt de gelegenheid te geven een doorstart te maken in het onderwijs.
- Voor jongeren met een moeizame start biedt het Drenthe College een 'aanlooparrangement' waarin student extra wordt begeleid. Daarnaast is er het Toekomst loket en is er de brede basisopleiding.
- ROC Leiden heeft een Topklas voor studenten met autisme i.s.m. het REA College. Voor studenten multiproblematiek is er een 'pluscoach'.
- Zowel het Alfa College en als Noorderpoort zet in op individuele arrangementen, ondersteuning door experts van buiten. Met name voor deelnemers in de Entree.
- Gemeente Wageningen is in nauwe samenwerking met ROC A12 het project 'Klaar voor de start' gestart. Hierin worden jongeren met een bijstandsuitkering startklaar gemaakt om onderwijs te gaan volgen.

- ROC Ter AA heeft een netwerk van doorstroomcoaches vmbo-mbo. De coaching richt zich op vmbo-leerlingen waarvan ingeschat wordt dat bij de overstap naar het mbo een risico tot uitval aanwezig is.
- Gilde Opleidingen werkt met een specifiek opleidingsconcept in Entree (kleine groepen, veel praktijk). Daarvoor werven ze - voor eigen risico- extra middelen vanuit ESF.
- Om jongeren die een complexe problematiek hebben eerder in beeld te krijgen en eerder door te verwijzen naar de hulpverlening werkt ROC Friese Poort met een basisteam van eerstelijns hulpverlening, dicht bij de opleidingen, waar MEE, IPA, GGD en Welzijn Centraal in participeren.
- Het Grafisch Lyceum Utrecht participeert als vakschool in een aantal Utrechtse projecten waaronder het project Plus-MBO wat is opgezet door de 5 Utrechtse MBO's om een passend aanbod te creëren voor studenten die overbelast zijn als gevolg van multiproblematiek.
- De reboundvoorziening in Eindhoven is m.i.v. dit schooljaar 2014-2015 opgeheven en nu neemt het Summa College ook leerlingen uit het VO aan die dreigen buiten de boot te vallen.
- De matchmaker van het Da Vinci College. Via de matchmaker worden jongeren vanuit de Entreeopleiding nog 6 maanden na het verlaten van het onderwijs begeleid, op of naar een werkplek.
- Het Menso Alting geeft aan dat de 4 mbo instellingen in Groningen nauw met elkaar samenwerken om ervoor te zorgen dat alle jongeren een passende plek binnen een van de instellingen krijgt.
- Het Deltion College biedt, binnen het ToekomstTraject, structureel begeleiding aan alle studenten tussen de 18 en 23 jaar die hun studieloopbaan voortijdig willen of moeten beëindigen.
- De OnderwijsBoulevard het onderwijs/ loopbaancentrum van ROC Leeuwenborgh maakt het verschil door maatwerktrajecten/onderwijs aan te bieden aan jongeren en volwassenen die extra ondersteuning nodig hebben. De OnderwijsBoulevard doet dat in een netwerkorganisatie, waarbij deelnemers, klanten, partners, medewerkers, maatschappij en bestuur elkaars volwaardige partners zijn.

- Het Servicecentrum Studie & Beroep van ROC West-Brabant vervult een belangrijke rol als gaat om de plaatsing van kwetsbare studenten. Alle studenten met een beperking zijn in de gelegenheid om – voordat ze zich aanmelden bij een opleiding – samen met hun ouders een adviesgesprek te voeren met een Trajectadviseur Passend Onderwijs.
- Met het project Werkorganisatie CGM Cuijk, Grave en Mill-St-Hubert 2013-2014, ROC de

Leijgraaf, worden jongeren met een uitkering aan het werk geholpen en werkgevers voorzien van geschikt personeel. De jongeren krijgen onder andere een jaar de kans om met behoud van uitkering te werken aan hun uitstroom naar de arbeidsmarkt.

- Het Nova College investeert in twee wijkleercentra waar in totaal 32 jongeren opleiding zorghulp/helpende welzijn volgen. Kenmerkend voor een wijkleerbedrijf is dat deze gevestigd is op een toegankelijke, laagdrempelige, zichtbare locatie in de wijk.
- ROC Midden Nederland biedt al meer dan 20 jaar opleidingen aan voor moeilijk lerende jongeren, op dit moment onder de naam Entree-XL opleidingen en de noemer “normaal waar mogelijk, speciaal waar nodig”. Het betreft BBL-opleidingen in een zestal branches, met een verlengde cursusduur (2 jaar i.p.v. 1 jaar), kleine lesgroepen, ondersteunende lessen, extra begeleiding en jobcoaching door het UWV.
- De ArbeidsAdviesTeams van het Horizon College ondersteunen jongeren die geen startkwalificatie kunnen halen in hun transitie van school naar werk. Het is een samenwerkingsproject tussen gemeenten, onderwijs, UWV, praktijkonderwijs, BAP/VSO.
- MBO Amersfoort werkt in de regio Eem samen met de partners scholen pro, vso, vo, ROC Midden Nederland, gemeente Amersfoort, ATC Match aan een aanpak voor jongeren in een kwetsbare positie.
- START.Duck is een autowerkplaats waar studenten (niveau 1) van het Deltion College werkervaring opdoen in de auto(schade)- en metaaltechniek. Er wordt gewerkt met echte Citroën 2CVs of met voertuigen die zijn gebouwd op het onderstel van een 2CV. Risicojongeren die niet meer passen binnen een traditioneel onderwijsconcept kunnen zich hier al sleutelend oriënteren op vervolgstappen in hun loopbaan. De afgelopen jaren zijn tientallen leerlingen zonder diploma met succes begeleid naar een AKA-diploma, branche-certificaat, vervolgopleiding of werk.

- Binnen het samenwerkingsverband VSV Noordwest Veluwe waar het SOMA College aan deelneemt, kunnen studenten aanhaken bij specifieke projecten (bv. project overbelaste jongeren). Ook biedt het samenwerkingsverband het SOMA College de mogelijkheid om ondersteuning in te kopen bij de Landstede voor onderdelen waarvoor het SOMA College geen specifieke expertise in huis heeft (bv. beroepskeuzebegeleiding).
- Werkgevers waar het Groenhorst College mee samenwerkt voor deze doelgroep volgen massaal de trainingen van Stagebox van Aequor. Deze training richt zich op hoe je een deelnemer met een

beperking het beste kan begeleiden op de werkvloer.

- In Amsterdam bestaat een intensieve samenwerking tussen beide roc's (ROC van Amsterdam & ROC TOP) gericht op overbelaste jongeren en (potentiele) uitvallers (VSV). De zogenaamde Plusvoorzieningen van ROC TOP (Amsterdamse Plus, GO!) en ROC van Amsterdam (ROC op Maat) kennen een 100% flexibele instroom en weigeren zelden tot nooit een leerling. Daarnaast zijn er in het kader van de macrodoelmatigheid afspraken gemaakt om gezamenlijk voor iedere jongere een passend traject te vinden. Hierbij werkt personeel vanuit beide roc's waar nodig samen. Ook de gemeente is volledig onderdeel van deze insteek.
- Het Citaverde College maakt melding van het `team Totaal Onderhoud`. Een samenwerkingsproject voor deze doelgroep waarin wordt samengewerkt met het platform onderwijs/arbeidsmarkt.

Motie 2014/M108

Actuele Motie: Open de achterdeur

De Gemeenteraad in vergadering bijeen op 30 oktober 2014

Constaterende dat:
- het Gerechtshof van Amsterdam bij uitspraak van 16 juli 2014 geen straf heeft opgelegd aan coffeeshophouders die een grote handelsvoorraad wiet in huis hadden;
- de Rechtbank van Leeuwarden bij uitspraak van 16 oktober 2014 geen straf heeft opgelegd aan twee hennepkwekers die in de geest van het softdrugsbeleid cannabis produceren;
- de Rechtbank van Amsterdam bij uitspraak van 23 oktober 2014 geen straf heeft opgelegd aan een coffeeshophouder die een grote handelsvoorraad wiet in huis had;

Overwegende dat:
- hiermee jurisprudentie is ontstaan die leidt tot (een uitbreiding van) het gedogen van de productie en handel in softdrugs;

Van mening dat:
- door het reguleren van de productie en handel in softdrugs Politie en Justitie anders ingezet kunnen worden;

Verzoekt het college:
- om in overleg met het Openbaar Ministerie en de Politie op basis van de genoemde jurisprudentie regels en eisen te formuleren op basis waarvan de productie en handel van softdrugs gedoogd en gereguleerd wordt en de Raad hier uiterlijk 1 januari 2015 over te informeren;

En gaat over tot de orde van de dag.

Steven de Vries — GroenLinks Utrecht

Eva van Esch — Partij voor de Dieren

Motie 2014/M109

Actuele motie: De innovatietaakstelling halen we samen

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 30 oktober,

Constaterende dat:

1. Het college in de begroting voorstelt om in 2015 een bedrag van €3 miljoen te besparen door innovatie, de zogenaamde innovatietaakstelling,
2. Dat deze taakstelling al in de voorjaarsnota 2013 was opgenomen,
3. Deze taakstelling oploopt naar €4 miljoen in 2017 en verder,
4. Het college €1 miljoen inboekt door het strakker ramen van de Algemene Uitkering,
5. Het college daarnaast nog €0,6 miljoen aan suggesties doet, die niet volledig in 2015 gerealiseerd kunnen worden,

Voorts constaterend dat:

6. Het college, bij de bespreking van de voorjaarsnota, aangaf te beschikken over een lijst van 74 voorstellen voor invulling van de innovatietaakstelling,
7. Het college op dat moment én bij de bespreking van de begroting 2015 heeft geweigerd dit overzicht aan de raad te verstrekken,

Overwegende dat:

1. Het college zich al een jaar op deze taakstelling heeft kunnen voorbereiden,
2. Het college nog zeker de helft van innovatietaakstelling niet ingevuld heeft,
3. Het 'verdelen-over-de-organisatieonderdelen' geen invulling is van een innovatietaakstelling,
4. Het voor de raad van belang is inzicht te krijgen in de wijze waarop het college voornemens is de begroting uit te voeren en de raad daarover mogelijk andere inzichten heeft dan het college bij het afwijzen van veel van de voorstellen,
5. De raad daarom graag inzicht krijgt in mogelijke oplossingen,

Draagt het college op:

1. Uiterlijk maandag 3 november aan de raad het overzicht (met eventuele toelichtingen en onderbouwingen) te verstrekken van alle 74 innovatievoorstellen die het college in het voorjaar heeft besproken.

van Waveren (CDA) van Ooijen (CU) van Corler (Groenlinks) Haage (PvdA)

Schipper (SP) van Esch (PvdD)

3

INGEKOMEN 30 OKTOBER 2014

Mondelinge vragen over unieke kan op zonnige toekomst in Utrecht

Op 3 november opent de laatste ronde van de rijkssubsidie Stimulering Duurzame Energieproductie. Deze situatie is uniek: normaal is de SDE-koek rond deze tijd van het jaar op.
De gemeente heeft 576 geschikte daken voor zonne-energie. Het aanvragen van SDE-subsidie is simpel via het E-loket van de rijksoverheid: het kost 5 minuten per dak en het verplicht tot niets.
Met de hoge subsidie uit deze laatste SDE-fase wordt het uitrusten van alle gemeentedaken met ruimte voor minimaal 60 zonnepanelen én een grootverbruikersaansluiting in één klap rendabel.

Na 3 november zal de pot snel leeg zijn. Laten we die kans dus snel pakken! Wij hebben hiervoor een actuele motie achter de hand, maar eerst willen de fracties van CU, VVD, SP, PvdA, GroenLinks, CDA, Student & Starter, Partij voor de Dieren en D66 de volgende vragen stellen:

1. Deelt het college onze mening dat de subsidie in deze laatste SDE-fase een unieke kans biedt voor grootschalige opwekking van zonne-energie in Utrecht? En stelt zij alles in het werk om hiervan te profiteren?

2. Is het College bereid snel te inventariseren welke van de 576 school- en gemeentedaken geschikt zijn voor een SDE-aanvraag? En dient het College een aanvraag in voor alle geschikte gemeentedaken in plaats van slechts voor de voorgenomen zeven daken?

3. Gezien de urgentie stellen de fracties voor dat het College nu eerst SDE-subsidie aanvraagt, en pas daarna energiemaatwerkadviezen en onderhoudsinventarisaties uitvoert voor de geschikte gemeentepanden. Normaal gesproken worden deze activiteiten gecombineerd. Is het College bereid dit te veranderen zodat we deze unieke subsidiekans kunnen aangrijpen?

Matthijs Sienot D66	Monique Bollen GroenLinks	André van Schie VVD	Tim Schipper SP
Bulent Isik PvdA	Jolande Uringa ChristenUnie	Eva van Esch Partij van de Dieren	Steven Menke Student & Starter
Sander van Waveren CDA			

4

INGEKOMEN 30 OKTOBER 2014

Mondelinge vragen over beoordeling hulpbehoefte

Het keukentafelgesprek is een gesprek om te beoordelen wat mensen aan zorg nodig hebben. Daarbij wordt als het goed is hun lichamelijke en geestelijke toestand, hun woonsituatie en hun sociale netwerk meegenomen. Het is een instrument om maatwerk te kunnen leveren. Van de beoordelaars vergt dit professionaliteit en inlevingsvermogen. En op z'n minst moeten ze daarvoor de mensen ontmoet hebben.

Op binnenlandsbestuur.nl staat een artikel dat sommige cliënten in Utrecht via een telefonisch gesprek zijn geïndiceerd voor de thuiszorg. Bij een bijeenkomst over thuiszorg, georganiseerd door Abvakabo FNV, bleek gisteravond dat het beoordelen van het aantal uren thuiszorg allerminst maatwerk behelst. Ook bleken afspraken met het WMO-loket lastig te maken.

Wij hebben daarom, ook namens de PvdA en de SP de volgende vragen over het beoordelen van hulpbehoeften:

1. Hoeveel mensen moeten er opnieuw geïndiceerd worden, en van hoeveel van hen is het college van mening dat zij wel telefonisch geïndiceerd kunnen worden?
2. Hoe wordt bepaald of iemand telefonisch of met een persoonlijk gesprek geïndiceerd wordt?
3. Bent u met ons van mening dat mensen die licht dementeren of andere geestelijke gezondheidsproblemen hebben in een telefoongesprek niet naar hun hulpbehoeften kan worden gevraagd?
4. Is het college het met CDA, SP en PvdA eens dat de beoordeling bij voorkeur gedaan moet worden door iemand met medische kennis én een beroepsgeheim? En indien niet mogelijk, dat een arts conform de wet het advies in ieder geval moet goedkeuren voordat het naar de gemeente wordt gestuurd?
5. Op basis van welke criteria worden cliënten ingedeeld in HH1 en HH2? Kan de Raad deze criteria op schrift krijgen?
6. Wat houdt volgens het college het begrip 'maatwerk' in, als er bij beoordelingen voor recht op huishoudelijke hulp slechts één smaak mogelijk is bij HH1: namelijk 78 uur per jaar?
7. Hoe gaat u om met hetgeen in de WMO is gesteld, dat het onderzoek voorafgaand aan het vaststellen van de hulp plaats moet vinden samen met de hulpvrager én zo mogelijk diens mantelzorger? En met het gegeven dat in de WMO staat dat iemand pas na dergelijk onderzoek mag worden verwezen naar een collectieve voorziening?
8. Als u geen tijd hebt om dit op een goede manier uit te voeren, waarom heeft u dan ingestemd met het voorstel op de VNG-ledenraad?
9. Wat gaat u eraan doen om alsnog iedere hulpvrager via een écht gesprek te indiceren?

Marloes Metaal -Froon (CDA), PvdA, en SP.

INGEKOMEN 30 OKTOBER 2014

Mondelinge vragen over de huisvesting van de centrale bibliotheek

Vanochtend lazen we in de Telegraaf dat het plan voor huisvesting van de centrale bibliotheek wat betreft wethouder Kreykamp definitief van de baan. Het is, sinds het teleurstellende wegstemmen van de Bieb++ in januari, het zoveelste alternatief van de bibliotheek en andere partijen dat door het college naar de prullenbak verwezen wordt. Het college stelt hier tot nu toe geen enkel alternatief tegenover. Alleen is in het collegeakkoord de financiële bijdrage voor de modernisering van de bibliotheek structureel teruggebracht, waardoor het vinden van een goede oplossing verder bemoeilijkt wordt. Intussen blijven de bibliotheek en zijn bezoekers nog steeds in onzekerheid.

Dat leidt de PvdA en CDA tot de volgende vragen aan het college:

1. Waarom heeft u eerst een interview aan de Telegraaf gegeven voordat de raad werd geïnformeerd? Was het niet netter geweest eerst de bibliotheek en de raad te informeren over uw afwijzing, en pas daarna een interview aan de Telegraaf te geven?
2. Acht u zichzelf, gelet op subdoelstelling 3.1 in het programma onderwijs in de begroting, nog steeds verantwoordelijk voor een goed functionerende en moderne bibliotheek voor alle Utrechters? Zo ja, hoe geeft u blijk van die verantwoordelijkheid? Zo nee, waarom niet?
3. Bent u bereid op zeer korte termijn een voorstel aan de raad te doen waaruit duidelijk wordt wat u wél wilt met de bibliotheek (de stichting) én met het gebouw aan de Oudegracht? Zo ja, wanneer kunnen we dat verwachten? (voorkeur vóór het slotdebat). Zo nee, waarom niet?

Gadiza Bouazani (PvdA) en Bert Jan Brussaard (CDA)

1

INGEKOMEN 29 OKTOBER 2014

Mondelinge vragen over buurtteamorganisatie jeugd

Conform artikel 2.13 eerste en tweede lid van de Jeugdwet is het college verplicht er op toe te zien dat zoveel mogelijk hulpverleningsrelaties voortgezet worden en dat de jeugdhulporganisatie zich zo veel mogelijk inspant betrokken personeel over te nemen. De PvdA ontvangt echter zorgwekkende signalen en zet grote vraagtekens bij behoud van expertise en ervaring in de Utrechtse basiszorg voor de jeugd. Daarom hebben wij samen met GroenLinks deze vragen aan het college:

1. De vacatures voor de gezinswerkers bij de buurtteamorganisatie Jeugd en Gezin zijn landelijk uitgezet, waardoor er ruim zeshonderd werkzoekenden op 45 fte hebben gereageerd met het resultaat dat er honderdtwintig mensen zijn uitgenodigd voor een gesprek. Van de enige jeugdhulporganisatie met alleen basiszorg in Utrecht, JES030 zijn van de 64 sollicitanten, 17 mensen voor een gesprek uitgenodigd en uiteindelijk 11 aangesteld. Is het college met de PvdA eens dat in het belang van de werkgelegenheid de Utrechtse jeugdwerkers voorrang hebben op andere werkzoekenden buiten de stad? Zo ja, welke actie gaat u hierop ondernemen? Zo nee, waarom niet?

2. Wat is de reactie van het college op het zeer geringe aantal aanstellingen vanuit de basis jeugdhulp, die naast kennis en ervaring van de buurten het afgelopen anderhalf jaar ingezet hebben op het generalistisch werken? Hoe garandeert het college de continuering van de zorg op dit gebied?

3. Uit de uitvraag blijkt dat het college inspanningsverplichting heeft voor personeel uit het Utrechtse werkveld. Welke acties heeft het college tot nu toe ondernomen waaruit deze inspanningsverplichting blijkt? En welke acties is het college van plan te nemen?

4. Doordat JES030 slechts anderhalf jaar bestaat heeft het geen financiële buffer kunnen opbouwen, waardoor er geen geld is voor een sociaal plan en ruim 50 medewerkers per 1 januari 2015 met lege handen op straat dreigen te staan. Hoe kijkt het college hier tegenaan? En wat gaat het college ondernemen om deze werknemers aan het werk te houden?

5. Wij hebben vernomen dat de buurtteamorganisatie in 2015 met 12 buurtteams start en zij stapsgewijs toegroeit naar de uiteindelijke omvang. Is dit juist? Zo ja, is het college bereid toe te zeggen de werkloze jeugdwerkers van JES030 serieus te betrekken in de sollicitatieprocedure? Zo nee, op welke wijze garandeert het college dat per 1 januari 2015 iedere bewoner toegang heeft tot de basiszorg?

Marleen Haage (PvdA) en Peter van Corler (GroenLinks)

Motie 2014/M110

Actuele motie: unieke kans voor zon op school- en gemeentedaken

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 30 oktober.

Constaterende dat:

* Tijdens de afgelopen 4 tranches het budget van €3,5 miljard voor de Stimulering Duurzame Energieproductie (SDE+ 2014) nog niet volledig is benut.
* Ook na de huidige vijfde fase nog steeds budget over is.
* Hierdoor bij de laatste tranche, vanaf 3 november, de SDE is opengesteld voor projecten met een maximum basisbedrag elektriciteit van 14,7 eurocent per kilowattuur.
* Met deze subsidie het uitrusten van alle school- en gemeentedaken met ruimte voor minimaal 60 zonnepanelen én een grootverbruikersaansluiting in één klap rendabel wordt.

Overwegende dat:

* Het uitrusten van school- en gemeentedaken met zonnepanelen bijdraagt aan zowel de lokale als landelijke ambities voor het terugdringen van uitstoot van broeikasgassen en het opwekken van schone energie.
* Deze openstelling voor projectaanvragen voor grootschalige opwekking van 14,7 eurocent per kilowattuur een unieke kans is om in 2015 méér dan de al geplande 30 (waarvan 7 met SDE-subsidie) gemeentedaken te beleggen met zonnepanelen.
* De gecombineerde aanpak van aanvraag en energiemaatwerkadviezen die normaal gesproken wordt gehanteerd, nu een hindernis vormt om op zeer korte termijn veel SDE+-aanvragen in te kunnen dienen.

Draagt het college op:

* Een maximale inspanning te leveren om voor alle school- en gemeentedaken met ruimte voor minimaal 60 zonnepanelen en een grootverbruikers-aansluiting een aanvraag te doen voor de laatste SDE+-tranche van dit jaar, het liefst zo snel mogelijk na de openstelling op 3 november om de slagingskans zo hoog mogelijk te maken.
* De gecombineerde aanpak van activiteiten voor deze projecten los te laten en in dit geval eerst SDE-subsidie aan te vragen, en pas daarna energiemaatwerkadviezen en onderhoudsinventarisaties uit te voeren voor de geschikte gemeentepanden.
* De raad te informeren over de voortgang van het project.

En gaat over tot de orde van de dag,

Matthijs Sienot D66	Monique Bollen GroenLinks	André van Schie VVD	Tim Schipper SP
Bulent Isik PvdA	Jolande Uringa ChristenUnie	Eva van Esch Partij van de Dieren	Steven Menke Student & Starter
CDA Sander van Waveren			

INGEKOMEN 30 OKTOBER 2014

Mondelinge vragen over opvang ongedocumenteerden en sluiting van De Toevlucht

We hebben een lange vergadering dus ik zal het kort houden.

Binnen de raad hebben we al vaker gesproken over de opvang van ongedocumenteerden en het belang dat wij als raad hechten aan een menswaardige opvang. Tijdens de commissie vergadering van 15 oktober heeft de wethouder toegezegd opvang van ongedocumenteerden te bespreken binnen het college en hier schriftelijk op terug te terug komen voor de raad van 6 november. Tot op heden hebben wij nog geen bericht en De Toevlucht is maar tot 1 november gegarandeerd. Dat baart de fracties GroenLinks, PvdA, SP, D66 en de ChristenUnie zorgen en leidt tot de volgende twee vragen:

- Wat zal er vanaf overmorgen gebeuren met deze locatie? En wat betekent dat voor de opvang van ongedocumenteerden?

- Kunnen wij voor de sluiting van deze locatie een bericht verwachten? En zo niet, wat zal er in de tussenliggende periode gebeuren met De Toevlucht en haar bewoners?

Tara Scally (GroenLinks) en de fracties van de SP, PvdA, D66 en CU.

voorstel aan de raad

Gemeente Utrecht

Opgesteld door	Veiligheid
Kenmerk	14.042476
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	30 oktober 2014
Jaargang en nummer	2014 71
Geheim	Nee

Cameratoezicht

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

1 Het beleidskader Cameratoezicht 2014 – 2018 vast te stellen, met daarin onder andere
2 De aangescherpte criteria per type gebied vast te stellen
3 De gedifferentieerde aanwijzingsduur per type gebied vast te stellen

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris, De burgemeester,

Drs. M.R. Schurink Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie
Toezeggingen:
- De burgemeester zegt toe dat hij, na vaststelling van het beleidskader, bij de raad terug komt met het uitvoeringsplan.
- De burgemeester zal de commissie de financiële toelichting nog voor raadsbehandeling nasturen (is opgenomen in de PGB).
- De commissie ontvangt voor raadsbehandeling nog informatie over de uitkijktijden en waarborgen privacy.

Terug in raad:
GL wil in de raad terugkomen op het (ontbreken van) de criteria waarop het beleid destijds is vastgesteld. D66 stelt vraagtekens bij de hoeveelheid van het aantal operationele camera's en komt mogelijk met voorstellen tot vermindering daarvan.

Status: B

Gemeente Utrecht

Bijlages
Voorstel: Voorstel_1208
Bijlage: Uitvoeringsplan Cameratoezicht
Bijlage: Context bij rvs Cameratoezicht
Bijlage: Bijlage+2+Evaluatie+cameratoezicht+Utrecht+2014
Bijlage: Bijlage+1+Beleidskader+Cameratoezicht+2014+-+2018
Bijlage: raadsbrief+cameratoezicht

Eerdere besluitvorming

Uitvoering

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Opgesteld door	Veiligheid
Kenmerk	14.042476
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	30 oktober 2014
Jaargang en nummer	2014 71

Cameratoezicht

Besluit

1 Het beleidskader Cameratoezicht 2014 – 2018 vast te stellen, met daarin onder andere
2 De aangescherpte criteria per type gebied vast te stellen
3 De gedifferentieerde aanwijzingsduur per type gebied vast te stellen

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 30 oktober 2014,

De griffier,

Drs. A.A.H. Smits

De burgemeester,

Mr. J.H.C. van Zanen

Gemeente Utrecht

Context

De context is separaat toegevoegd.

Beslispunt

1 Het beleidskader Cameratoezicht 2014 – 2018 vast te stellen, met daarin onder andere

Beslispunt

2 De aangescherpte criteria per type gebied vast te stellen

Argumenten

2.1 Met de aanscherping van de criteria wordt maatwerk per gebied geleverd.
De criteria sluiten aan bij de kenmerken en problematiek van een gebied.

Kanttekeningen

2.1 Meer criteria is in strijd met de inzet om te komen tot deregulering.
Gezien de zwaarte en privacygevoeligheid van het middel is het van belang dat de richtlijnen zorgvuldig zijn vastgelegd en altijd worden gevolgd.

2.2 Doordat er meer criteria zijn, kost de periodieke evaluatie meer tijd.
Gezien de zwaarte en de privacygevoeligheid van het middel, is een zorgvuldige evaluatie van belang.

Beslispunt

3 De gedifferentieerde aanwijzingsduur per type gebied vast te stellen

Argumenten

3.1 Met de aanpassing van de duur van de aanwijzingsbesluiten wordt flexibiliteit ingebouwd mbt het plaatsen en weghalen van camera's zonder het aantal camera's op te hogen.
De voorgestelde aanwijzingsduur voor de Binnenstad en het stationsgebied is 4 jaar, voor de wijken en de omgeving van Stadion Galgenwaard één jaar. Wanneer de techniek voor het plaatsen van flexibele camera’s en de nieuwe wetgeving over de burgemeestersbevoegdheid het toelaten, is het voorstel de aanwijzingsduur voor de wijken te verkorten naar een half jaar.

3.2 Gebieden waar cameratoezicht onderdeel van het pakket aan maatregelen zal blijven uitmaken, hoeven minder vaak aangewezen te worden.
De Binnenstad en het stationsgebied hebben een karakter en functie die niet snel zullen veranderen.

Kanttekeningen

3.1 Wanneer de aanwijzingstermijn in de wijken een half jaar wordt, moeten die gebieden vaker geëvalueerd worden.
Camera's hangen alleen op die plekken waar ze het hardst nodig zijn en worden weggehaald zodra dat niet meer nodig is.

Gemeente Utrecht

Veiligheid
Cluster Veiligheid 2

Gemeente Utrecht

Uitvoeringsplan Cameratoezicht
Verbetervoorstellen 2014

mei 2014

uitgave
Cluster Veiligheid 2
Veiligheid
Gemeente Utrecht
030 - 286 00 00

internet
www.utrecht.nl

informatie
I.I. Koningstein
030 - 286 98 87
i.koningstein@utrecht.nl

26 mei 2014

Gemeente Utrecht

Inleiding

In 2013 werd het nieuwe Beleidskader cameratoezicht 2014 – 2018 opgesteld. Het beleidskader volgt de ingezette koers van de afgelopen jaren. Het biedt een consequent stramien dat gebruikt wordt om camera's op te hangen, te verlengen en weg te halen.
Bij het opstellen van het beleidskader leefden een aantal vragen over de doelen, de effectiviteit en het draagvlak van cameratoezicht in Utrecht. Daarom is er opdracht gegeven een evaluatie te doen naar deze effecten, het draagvlak en of beoogde doelen bereikt zijn.

Eind 2013 is de effect- en draagvlakmeting opgeleverd van het cameratoezicht in Utrecht. Het onderzoek met de titel 'Evaluatie gemeentelijk cameratoezicht Utrecht 2013' is uitgevoerd door DSP. Dit onderzoek geeft weer wat op dat moment het effect van camera's in Utrecht was en hoe dit verbeterd kan worden.

Deze twee documenten samen, aangevuld met wijkgesprekken in alle gebieden waar cameratoezicht is, monden uit in dit uitvoeringsplan. Dit zijn de verbetervoorstellen voor 2014. Het uitvoeringsplan bestaat uit twee onderdelen.

1. Aanbevelingen en werkwijze
In het eerste deel staan de aanbevelingen van de evaluatie opgenomen en volgens welke werkwijze deze worden opgepakt.

2. Verbeteringen
In het tweede deel staat centraal hoe de effectiviteit van de huidige camera's verbeterd kan worden. Daarvoor wordt een aantal procesmatige en operationele verbeteringen aangegeven.

Deze verbeteringen zijn belegd door per gebied afspraken te maken voor 2014.
Aan het einde van 2014 wordt de balans opgemaakt: is het cameratoezicht effectiever geworden? Op basis van die informatie kan besloten worden de huidige inzet te handhaven of aan te passen.

In het beleidskader 2014 – 2018 zijn vier gebieden gedefinieerd waar cameratoezicht is: Binnenstad, Wijken, Stationsgebied en omgeving Galgenwaard. De laatste twee gebieden worden buiten dit uitvoeringsplan gelaten.
De camera's in het Stationsgebied vallen onder het convenant CTOV. Dit convenant loopt af in oktober 2014 en zal daarom in samenwerking met de betrokken partijen (gemeente, politie, Pro Rail, NS, Corio en Jaarbeurs) worden geëvalueerd op basis van overeengekomen afspraken.
Rond stadion Galgenwaard wordt momenteel van mobiele camera's gebruik gemaakt. Er worden medio 2014 vaste camera's geplaatst. Het is dus te vroeg voor verbetervoorstellen.

1. Aanbevelingen en werkwijze

De 'Evaluatie gemeentelijk cameratoezicht Utrecht 2013' gaf aanbevelingen hoe het effect van de openbare orde-camera's in Utrecht vergroot kan worden.

De aanbevelingen zijn:
1. Bewaak het goede: er is een effectieve en productieve werkwijze in de uitkijkcentrale en een intensieve betrokkenheid van de politie.
2. Meer maatwerk: lever maatwerk per gebied, zorg voor doelen en uitkijkinstructie passend bij de problematiek in het gebied.
3. Meer monitoring: het benutten van de registraties van de uitkijkcentrale om effectiviteit van slecht benutte camera's verbeteren.
4. Meer preventie: rechtstreeks toezicht en opsporing verlopen goed, camera's kunnen nog beter benut worden ter voorkoming van incidenten en om het veiligheidsgevoel te verbeteren.
5. Meer leefbaarheid: naast veiligheidsdoelstellingen kunnen de camera's ook een bijdrage leveren aan leefbaarheidsdoelstellingen.

De aanbevelingen uit dit onderzoek zijn gebruikt als basis voor wijkgesprekken in de wijken met cameratoezicht. Daarbij zijn ook de registraties die door politie in de uitkijkcentrale worden gemaakt gebruikt en de wijkveiligheidscijfers van afdeling Onderzoek.

Uit de wijkgesprekken is duidelijk naar voren gekomen dat cameratoezicht een gewaardeerd onderdeel is van het pakket aan maatregelen in de wijken. Uit cijfers blijkt dat in alle gebieden waar cameratoezicht is ingezet, de veiligheid op de lange termijn is verbeterd[1].
Het positieve effect kan niet zondermeer worden toegewezen aan de camera's, het is immers onderdeel van een pakket aan maatregelen. Bovendien is de veiligheid in Utrecht de afgelopen jaren in de hele stad verbeterd.

De uitkomsten van de wijkgesprekken staan per gebied opgenomen in bijlage 3. Daarin is de Binnenstad als één gebied besproken, met daar binnen verschillende deelgebieden: Breedstraatbuurt, Janskerkhof, Oudegracht, Mariaplaats, Neude, Station en Vredenburg.
Andere wijken waar cameratoezicht wordt ingezet zijn: Zuidwest (Kanaleneiland Noord), Noordwest (Bernhardplein en Zuilen Oost), Zuid (Hoograven), Overvecht (Zandpad en Overvecht Zuid), West (Lombok Oost), Noordoost (Adelaarstraat). Deze worden ieder apart besproken.

In de wijkgesprekken werd gekeken naar de huidige problematiek in het gebied met cameratoezicht en naar de veiligheidssituatie in de rest van de wijk. Centraal daarin stond of en welke rol de camera's hebben in het bestrijden van die problematiek en in hoeverre dat verbeterd kan worden. Verder werd er besproken of er locaties in de wijk zijn waar nu geen camera's staan, maar waar dat wel een toegevoegde waarde kan hebben.
De gesprekken leverden qua problematiek het volgende beeld op :
- In het gebied Binnenstad en de wijken West, Noordoost en Zuid is het gebied met cameratoezicht nog steeds de belangrijkste probleemplek in de wijk.
- Ook in Noordwest en Zuidwest is dit het geval, in deze wijken zijn ook nieuwe probleemplekken ontstaan.
- In Overvecht zijn de problemen op beide locaties zo sterk verminderd, dat aan het nut van cameratoezicht op deze plek getwijfeld wordt.

[1] De gebieden die gemeten worden komen niet één op één overeen met de cameratoezichtsgebieden. De cijfers zijn dus een indicatie.

Gemeente Utrecht

2. Verbeteringen

In alle gebieden, behalve Overvecht, zijn afspraken gemaakt hoe het effect en rendement van de camera's verhoogd kan worden. In Overvecht is daar niet naar gekeken, omdat de problematiek in de gebieden Zandpad en Overvecht Zuid sterk verminderd is.
De afspraken zijn verdeeld in het verbeteren van het proces en in operationele verbeteringen met betrekking tot het cameratoezicht in de wijken.

2.1 Procesmatige verbeteringen

Onderstaande afspraken zijn gemaakt over procesmatige verbeteringen.

- Aanleveren van informatie van politie aan gebiedsmanagers veiligheid:
De politie levert sinds eind 2013 ieder kwartaal een overzicht per camera, onderverdeeld naar de gebieden. Deze gegevens worden naar de gebiedsmanagers veiligheid gestuurd. Deze registraties zijn verdeeld in:

- *Eigen melding*
  De observanten nemen zelfiets waar. Vervolgens wordt geregistreerd wat de reactie op straat was: aanhouding verricht, verbaliserend opgetreden, corrigerend opgetreden, geen actie.
- *Melding*
  De observanten kijken mee na een melding van agenten op straat of van de meldkamer.
- *Verzoek*
  Dit is de categorie voor verzoeken om beelden achteraf terug te kijken.
- *Actie*
  Als er een actie wordt gehouden en er agenten mee komen kijken in de centrale wordt dit geregistreerd als ‘actie’.

- Integrale analyse van de ontvangen informatie:
In de handhavingsoverleggen worden de rapportages van de politie besproken. Er wordt dan bekeken hoe de registraties uit de rapportage aansluiten op de gestelde doelen van het cameratoezicht en op de actuele situatie in het gebied. Die analyse kan gemaakt worden voor het hele camera-toezichtsgebied en per camera.
Het handhavingsoverleg is een overleg van gebiedsmanager veiligheid, politie, Toezicht & Handhaving en vaak ook jongerenwerk waar de hotpots op het gebied van criminaliteit en overlast besproken wordt. Daar wordt de ingezet door politie, toezichthouders en jongerenwerk afgestemd. Toezicht door middel van de camera’s kan aan de hand van de analyse geoptimaliseerd worden.

- Terugkoppeling van de gemaakte analyse naar de uitkijkruimte:
Vanuit het handhavingsoverleg gaat na de bespreking ieder kwartaal een terugkoppeling naar de uitkijkruimte op basis van de gemaakte analyse. De uitkijkinstructie wordt afgestemd met de mensen die de camera’s uitkijken. Uiteraard kan ook tussentijds contact plaatsvinden als dat nodig is, bijvoorbeeld bij incidenten.

- Communicatie naar de buurt:
In de wijken waar de camera's moeten bijdragen aan preventie (de verbetering van het veiligheidsgevoel en een afschrikkende werking) wordt een communicatiestrategie bepaald. De strategie kan bestaan uit het meer informeren van bewoners over camera's als onderdeel van het plan van aanpak, de behaalde successen dankzij cameratoezicht en het meer bekend maken van de camera's op straat door meer bordjes op te hangen.

De procesmatige verbeteringen zijn conform de aanbevelingen uit de evaluatie. De onderverdeling is anders, omdat de stappen op deze manier aansluiten bij de werkwijze van de bestaande handhavingsoverleggen in de wijken.

2.2 Operationele verbeteringen

In de gespreksronde met de gebiedsmanagers veiligheid is een aantal operationele verbeteringen voorgesteld. Deze verbeteringen worden uitgevoerd om de effectiviteit en functionaliteit van de openbare orde-camera's te verbeteren. De voorstellen passen binnen het beleidskader.
De gebiedsmanagers veiligheid hebben de informatie en gekozen koers besproken in het handhavingsoverleg.

Zuidwest:
Eén camera plaatsen op het Maasplein in verband met de huidige, aanhoudende overlast.
Deze aanvraag moet onderbouwd worden volgens nieuwe systematiek uit het beleidskader. Als de locatie en aanvraag aan alle voorwaarden voldoen, kan de camera geplaatst worden.

Overvecht, Tiberdreef:
Het weghalen van de camera's, omdat de overlast hier vrijwel helemaal verdwenen is.
Wanneer de camera's niet langer bijdragen aan het aanpakken van een openbare orde-probleem, dan zullen de camera's weggehaald worden.

Overvecht, Zandpad:
De ontwikkelingen in het dossier raamprostitutie worden gevolgd. Er wordt een voorstel voor de huidige camera's gemaakt zodra er duidelijkheid is over een toekomstige locatie. Het mogelijk verplaatsen van de camera's wordt besproken met betrokkenen uit het dossier raamprostitutie.

Binnenstad, Zuidelijke Binnenstad:
Het toezichtgebied vergroten door het plaatsen van één of meerdere camera's met in ieder geval zicht op de Catharijnesteeg.
Deze aanvraag moet onderbouwd worden volgens nieuwe systematiek uit het beleidskader. Als de locatie en aanvraag aan alle voorwaarden voldoen, kan de camera geplaatst worden.

West:
Het verplaatsen van de camera op de hoek van de Damstraat / Vleutenseweg om het zicht op de Damstraat te verbeteren.
De tijdelijkheid en de kosten van deze verplaatsing worden bepaald. De camera moet door werkzaamheden niet opnieuw verplaatst hoeven worden. De kosten en baten worden daarna afgewogen.

De verbeteringen zijn belegd per gebied. Aan het einde van 2014 wordt de balans opgemaakt of het cameratoezicht effectiever is geworden. Op basis van die informatie wordt besloten de huidige inzet te handhaven of aan te passen.

Gemeente Utrecht

Bijlage 1: Overzicht van het aantal meldingen gedeeld door het aantal camera's per type, per gebied, januari tm september 2013.

Wijk (aantal camera's)	*eigen melding*[2]	*melding*	*verzoek*	*actie (niet gedeeld)*
West (4)	15	62	6	1
Overvecht, Tiberdreef (3)	3	17	2	–
Overvecht, Zandpad (9)	5	13	1	–
Noordwest, Bernhardplein (3)	1	18	2	–
Noordwest, Zwanenvechtlaan (1)	15	84	16	1
Noordoost (1)	24	64	5	–
Binnenstad (45)	35	38	4	16
Zuid (3)	3	26	2	–
Zuidwest (7)	6	19	3	5
gemiddeld	23	33	3	–

--*gemiddeld, onder gemiddelde*
--*boven gemiddelde*

Dit overzicht laat het gebruik van de camera's door de uitkijkcentrale zien. Om de gegevens te kunnen vergelijken, zijn de registraties gedeeld door het aantal camera's in de gebieden. Hoewel niet aan te geven is wanneer het aantal registraties 'veel', 'voldoende' of 'te weinig' is, geeft dit overzicht wel een beeld in welke wijken meer met de camera's gewerkt wordt door de uitkijkcentrale. Op grond van deze aantallen kunnen de gebiedsmanagers veiligheid zien hoe hun camera's worden benut en op welke punten dat nog bijgestuurd kan worden.

[2] *Eigen melding*
De observanten nemen zelf iets waar. Vervolgens wordt geregistreerd wat de reactie op straat was: aanhouding verricht, verbaliserend opgetreden, corrigerend opgetreden, geen actie.

Melding
De observanten kijken mee na een melding van agenten op straat of van de meldkamer.

Verzoek

Dit is de categorie voor verzoeken om beelden achteraf terug te kijken.

Actie

Als er een actie wordt gehouden en er agenten mee komen kijken in de centrale wordt dit geregistreerd als 'actie'.

Bijlage 2: Toelichting op doelstellingen cameratoezicht in de wijken

DSP gaf in haar onderzoek een overzicht van mogelijke doelen van cameratoezicht. Eén van de aanbevelingen van het onderzoek was scherpere doelen per gebied te stellen. De gebiedsmanagers veiligheid bepalen aan de hand van onderstaand overzicht welk doel zij voor ogen hadden toen de camera's geplaatst werden en passen de acties die zij inzetten hier op aan.

Afschrikking	Potentiële daders bedenken zich voordat ze onder het oog van een camera criminaliteit plegen of overlast veroorzaken.
Pro-actie	Vanuit de toezichtcentrale kunnen politie en toezichthouders snel ter plaatse worden gestuurd bij incidenten waardoor incidenten in de kiem kunnen worden gesmoord en potentiële daders direct worden tegengehouden of zelfs aangehouden voordat ze hun slag slaan.
Veiligheidsgevoel en ondernemers-klimaat	Camera's geven bewoners en ondernemers een veiliger gevoel. Door cameratoezicht wordt een (winkel)gebied aantrekkelijker voor ondernemers om zich te vestigen en voor het publiek om te winkelen. Daardoor komen er meer mensen naar het gebied en verbeteren de veiligheid en leefbaarheid.
Opsporing (NB: opsporing is nooit een doel op zich, het is bijvangst)	Op basis van opgenomen beelden kunnen strafbare feiten zichtbaar zijn evenals de personen die die feiten plegen. Zij worden herkend, opgespoord en vervolgd. Dit zal op termijn ook een afschrikwekkend effect op andere potentiële daders krijgen waardoor de veiligheid nog verder verbetert.

Bron: Onderzoek DSP 2013

Gemeente Utrecht

Bijlage 3: Bevindingen per wijk

Wijk West

Situatieschets:

- 4 camera's rond de Kanaalstraat
- Sinds 2005
- Aanleiding: Aanpak Lombok-Oost (nu aanpak Kanaalstraat): jongerenoverlast, intimidatie, criminaliteit: straatroof, overvallen, autokraak, woninginbraken
- Doel: pro-actie en afschrikken

Cijfers:
Q1, Q2 en Q3 2013 door team Cameratoezicht politie

- eigen melding: 61
- melding: 247
- verzoek: 25
- Aktie: 1

Ontwikkeling veiligheidscijfers woninginbraak, autokraak en criminaliteit totaal in de periode 2010 - 2013 voor subbuurtLombok-Oost: het aantal incidenten is afgenomen, maar is ligt nog boven het wijk- en stedelijk gemiddelde.
Een stippenkaarten met woninginbraken en autokraken liet zien dat deze incidenten met name in de zijstraten van de Kanaalstraat plaatsvinden, niet in de Kanaalstraat zelf. Het zelfde geldt voor de overlast van een jongerengroep.

Huidige situatie:
-Criminaliteit en overlast komt en gaat met golven in de buurt. Voor het tegengaan van autokraken en woninginbraken lijken de camera's preventief te werken: deze vinden met name in de zijstraten plaats. Momenteel trekt jongerenoverlast aan.
- Camera's registreren veel incidenten op het gebied van verkeer. Dit is een speerpunt in de aanpak Kanaalstraat maar is meer gericht op leefbaarheid dan veiligheid.
- Locatie camera hoek Damstraat / Vleutensewegis niet optimaal, maar een betere locatie is lastig te bepalen ivm bouwwerkzaamheden. Verplaatsen is een gedeelde wens van het handhavingsoverleg en de uitkijkruimte.
- GMV wil camera's beter benutten voor pro-actie (criminaliteit) en afschrikken (jongerenoverlast).

Aanscherping in het handhavingsoverleg:

- Nadere afbakening uitkijktijden. Overlast begint in de namiddag (jongeren), er zit een piek op de late avond / vroege nacht (horeca gerelateerd). Donderdag tot en met zondag zijn de drukste dagen van de week, op zondag wordt het wel vroeger op de avond rustig.
- Inzetten als afschrikking: communicatie over bestaande camera's verbeteren, controleren hoeveel bordjes er hangen. Communiceren over successen. De communicatie kan worden meegenomen bij KVO, Waaks en de week tegen woninginbraak.
- Ieder kwartaal cijfers agenderen op handhavingsoverleg, afspraken terugkoppelen met uitkijkcentrale.
- Werkbezoek met deelnemers handhavingsoverleg aan Uitkijkruimteom te bepalen wat nodig en mogelijk is.

Nieuwe hotspot in de wijk: Geen, Lombok-Oost en het Wolfdekenplein blijven de hotspots in West. Wel verzoek de locatie van de camera op de hoek van de Damstraat / Vleutenseweg te verbeteren.

Wijk Overvecht, Tiberdreef

Situatieschets:

- 3 camera's op Tiberdreef.
- Sinds 2009
- Aanleiding: jongerenoverlast en intimidatie rond winkelcentrum en station.
- Doel: pro-actie en afschrikken

Cijfers:

Q1, Q2 en Q3 2013 door team Cameratoezicht politie

- eigen melding: 10
- melding: 50
- verzoek: 7

Ontwikkeling veiligheidscijfers woninginbraak, autokraak en criminaliteit totaal in de periode 2010 - 2013 voor subbuurtTaagdreef Rubicondreef: de cijfers waren en zijn ongeveer gelijk aan het wijk- en stedelijk gemiddelde, maar deze incidenten waren niet de aanleiding om de camera's op te hangen. Jongerenoverlast wordt niet op subbuurtniveau gemeten.

Huidige situatie:

- Het is rustig rond het winkelcentrum. De overlast is flink aangepakt en daarmee verdwenen. De jongeren hebben zich voor een deel verplaatst. De NS heeft zelf een aantal camera's op het station geplaatst. De zorg om dit gebied is verdwenen.
- Het advies is om de camera's hier weg te halen.

Nieuwe hotspot in de wijk:

- geen

Gemeente Utrecht

Wijk Overvecht, Zandpad

Situatieschets:

- 9 camera's rond het Zandpad.
- Sinds 2008
- Aanleiding: veiligheid prostituees, autokraken, overlast
- Doel: pro-actie en afschrikken

Cijfers:

Q1, Q2 en Q3 2013 door team Cameratoezicht politie

- eigen melding: 48
- melding: 113
- verzoek: 18

Ontwikkeling veiligheidscijfers woninginbraak, autokraak en criminaliteit totaal in de periode 2010 – 2013 voor subbuurt Zamenhofdreef eo zeggen niet veel omdat deze subbuurt veel groter is dan het gebied dat bestreken wordt met de camera's. De totale criminaliteit ligt in deze subbuurt hoger dan het wijk- en stedelijk gemiddelde.

Huidige situatie:

- In de periode april- juli 2013 zijn alle vergunningen voor exploitatie van raamprostitutie ingetrokken, waardoor er vanaf juli 2013 geen raamprostitutie meer is op deze locatie. Het is sinds dien rustig op het Zandpad.
De ontwikkelingen in het dossier raamprostitutie worden gevolgd. Dit is bepalend of de camera's op de locatie Zandpad nog effectief zijn of niet. De invulling van het cameratoezicht maakt onderdeel uit van de uitwerking van het ontwerp van de locatie.
- Advies: Het verplaatsen of het (deels) uitzetten van de camera's zal worden besproken met betrokkenen uit het dossier raamprostitutie. De inzet van cameratoezicht maakt onderdeel uit van een pakket aan maatregelen zoals dat wordt vastgelegd in het omgevingsbeheer.

Wijk: Noordwest, Bernhardplein

Situatieschets:

- 3 camera's rond Bernhardplein
- Sinds 2007
- Aanleiding: ernstige jongerenoverlast, intimidatie, veel vezoeken van bewoners, criminaliteit: autokraak, woninginbraken.
- Doel: pro-actie en afschrikken

Cijfers:

Q1, Q2 en Q3 2013 door team Cameratoezicht politie Bernhardplein

- eigen melding: 2
- melding: 55
- verzoek: 6

Ontwikkeling veiligheidscijfers woninginbraak, autokraak en criminaliteit totaal in de periode 2010 - 2013) voor subbuurt Bernhardplein en Demkagebied. Autokraken en criminaliteit liggen in deze periode onder het wijk- en stedelijk gemiddelde. Dit geldt niet voor woninginbraken in 2013, die zijn fors hoger in deze subbuurt.

Huidige situatie:

- De jongerenoverlast is flink afgenomen en het is een stuk rustiger.
- De camera's staan in een buurt die stedelijk vrijwel aan kop gaat op het gebied van woninginbraken (1 van de 5 hotspotbuurten).
- Camera's worden gebruikt in de aanpak Woninginbraken.
- De camera's registreren opvallend weinig.

Aanscherping in het handhavingsoverleg:

- Nadere afbakening uitkijktijden. Wanneer camera's uitkijken? Overlast begint in de namiddag (jongeren), wat zijn de hottimes voor woninginbraken?
- Inzetten als afschrikking: communicatie over bestaande camera's verhogen of juist niet om acties tegen woningbraken te ondersteunen.
- Ieder kwartaal cijfers agenderen op handhavingsoverleg, afspraken terugkoppelen met uitkijkcentrale door wijkchef.
- Werkbezoek met deelnemers handhavingsoverleg aan Uitkijkruimte

Nieuwe hotspot in de wijk:

- Geuzenwijk rond de J.S. de Rijkstraat
- Pijlsweerd rond Laan van Engelswier

Gemeente Utrecht

Wijk: Noordwest, Zwanenvechtlaan

Situatieschets:

- 1 camera in Zuilen Oost.
- Sinds 2007
- Aanleiding: Buurtaanpak Zwanenvechtplein. Ernstige jongerenoverlast, intimidatie, criminaliteit: met name autokraak
- Doel: pro-actie en afschrikken

Cijfers:

Q1, Q2 en Q3 2013 door team Cameratoezicht politie Zuilen Oost

- eigen melding: 15
- melding: 84
- verzoek: 16
- actie: 1

Ontwikkeling veiligheidscijfers woninginbraak, autokraak en criminaliteit totaal in de periode 2010 – 2013 voor subbuurt Schaakbuurt eo: De cijfers voor al deze incidenten schommelen sterk deze periode. Ze liggen nog steeds boven het wijk- en stadgemiddelde.

Huidige situatie:

- Het gaat beter met de jongerenoverlast, maar dit steekt nog steeds de kop op en is deels verplaatst.
- De buurtaanpak loopt nog, omdat problemen niet voldoende opgelost zijn. De zorg om het gebied blijft.
- Sociale cohesie is verbeterd in de buurt, bewoners melden regelmatig.
- Bewoners en jongeren die overlast veroorzaken zijn goed op de hoogte van de camera's. Er hangen genoeg bordjes. Extra communicatie is dus niet nodig.
- Recent aantal aanhoudingen voor autokraken, waarbij camera's gebruikt zijn. Daarom momenteel weinig autokraken.

Aanscherping in het handhavingsoverleg en nieuwe hotspot in de wijk:

Zie Bernhardplein

Wijk Noordoost

Situatieschets:

- 1 camera op hoek Adelaarstraat/Bemuurde Weerd OZ
- Sinds 2012
- Aanleiding: overlast in de Breedstraatbuurt die uitwaaiert naar Bemuurde Weerd OZ en omgeving: stromen van personen, drugs-, uitgaans- en jongerenoverlast.
- Doel: pro-actie en afschrikken

Cijfers:

Q1, Q2 en Q3 2013 door team Cameratoezicht politie

- eigen melding: 24
- melding: 64
- verzoek: 5

Ontwikkeling veiligheidscijfers woninginbraak, autokraak en criminaliteit totaal in de periode 2010 - 2013 voorsubbuurt Lauwerecht: De cijfers voor al deze incidenten zijn in deze periode afgenomen, woninginbraken en criminaliteit liggen nog steeds boven het wijk- en stadgemiddelde.

Huidige situatie:

- Plan van aanpak Breedstraatbuurt e.o., waar cameratoezicht onderdeel van uit maakt, heeft voor verbetering in het gebied gezorgd. Dit is ook bepalend voor de situatie op de Bemuurde Weerd OZ. De camera is een logische aanvulling bij het verscherpt toezicht in het gebied Breedstraatbuurt en Bemuurde Weerd OZ en omgeving.
- Sinds de camera daar hangt, is het een stuk rustiger. Er wonen weinig mensen direct omheen, waardoor er weinig gemeld wordt.

Aanscherping in het handhavingsoverleg:

- Nadere afbakening uitkijktijden. Ligt het zwaartepunt nog in de diepe nacht? Verwachting: met name in de avonden / nachten en weekenden.
- GMV wil camera's beter benutten voor pro-actie en afschrikken (drugs-, uitgaans- en jongerenoverlast).
- Inzetten als afschrikking: communicatie over bestaande camera's verbeteren, communiceren over successen. Bekijken waar en hoeveel bordjes er hangen.
- Ieder kwartaal cijfers agenderen op handhavingsoverleg, afspraken terugkoppelen met uitkijkcentrale.
- Idee: Werkbezoek met deelnemers handhavingsoverleg aan Uitkijkruimte.

Nieuwe hotspot in de wijk:

Momenteel geen nieuwe hotspots.

Gemeente Utrecht

Wijk Binnenstad

Situatieschets:

- 45 camera's in grofweg de gebieden Breedstraatbuurt, Janskerkhof, Oudegracht, Mariaplaats, Neude, Station en Vredenburg.
- Sinds 2001
- Aanleiding: criminaliteit, stromen van personen, drugs-, uitgaans- en jongerenoverlast
- Doel: pro-actie en afschrikken

Cijfers:

Q1, Q2 en Q3 2013 door team Cameratoezicht politie

- eigen melding: 1558
- melding: 1721
- verzoek: 196
- actie: 16

Ontwikkeling veiligheidscijfers woninginbraak, autokraak en criminaliteit totaal in de periode 2010 - 2013 voor de binnenstad. De cijfers afgezet tegen het aantal inwoners (autokraak en criminaliteit) zijn vertekend, er wonen relatief weinig mensen in dit gebied. Aanleiding om hier camera's te plaatsen was niet de criminaliteit, al is het middel in de loop der tijd ook ingezet tegen autokraken. Autokraken liggen rond het stedelijk gemiddelde. Geweld en straatroof zijn in de Binnenstad afgenomen, maar de cijfers liggen nog boven het stedelijk gemiddelde. Jongerenoverlast is ongeveer gelijk gebleven, en ligt ook boven het stedelijk gemiddelde.

Huidige situatie:

- Camera's worden veel gebruikt in de Binnenstad, er worden regelmatig successen geboekt.
- Er zijn een paar camera's waarbij bijna geen incidenten geregistreerd worden.
- GMV wil camera's die weinig registreren beter benutten: 1x Breedstraatbuurt, 4x Oudegracht, 4x Neude, 5x Station, 1x Steenweg. 6 van de 8 camera's op de Mariaplaats registeren ook erg weinig.

Aanscherping in het handhavingsoverleg:

- Analyse waarom bepaalde camera's weinig gebruikt worden en bepalen hoe deze beter ingezet kunnen worden. Op dit moment betreft dat met name de camera's in het kader van Veilig Uitgaan. Hiervoor wordt een aparte afspraak gemaakt met de coördinator van het UIT-team.
- Nadere afbakening uitkijktijden. Tot hoe laat camera's uitkijken? Is het nodig de camera's op zondag tot 2.00 uur uit te kijken?
- Monitoren van eventuele nieuwe hotspots
- Inzetten als afschrikking: communicatie over bestaande camera's verbeteren, communiceren over successen.
- Ieder kwartaal cijfers agenderen op handhavingsoverleg.

Nieuwe hotspot in de wijk:

- Zuidelijke Binnenstad: overlast en dealen.

Wijk Zuid, Hoograven

Situatieschets:

- 3 camera's op IJsselsteinlaan.
- Sinds 2008
- Aanleiding: jongerenoverlast, autobranden, agressie tegen de politie
- Doel: pro-actie en afschrikken

Cijfers:
Q1, Q2 en Q3 2013 door team Cameratoezicht politie

- eigen melding: 8
- melding: 79
- verzoek: 7

Ontwikkeling veiligheidscijfers woninginbraak, autokraak en criminaliteit totaal in de periode 2010 – 2013 voor woninginbraak voor subbuurtNieuw Hoograven Zuid: De cijfers voor deze incidenten zijn in deze periode afgenomen, maar woninginbraken en criminaliteit liggen nog steeds boven het wijk- en stadgemiddelde. Woninginbraken is in 2013 weer toegenomen.

Huidige situatie:
- In 2013 vinden de woninginbraken in wijk Zuid met name in deze buurt plaats.
- Eind 2013, begin 2014 wordt Hoograven geconfronteerd met een serie autobranden. De camera's worden ingezet als extra toezichtmiddel.
- GMV wil camera's beter benutten voor pro-actie (woninginbraak) en afschrikken (woninginbraak en jongerenoverlast).

Aanscherping vanuit het handhavingsoverleg Zuid:

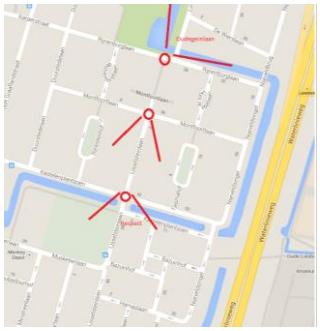

Basisposities van de camera's moeten zijn:
- Bovenste camera (Rijnenburglaan) basispositie richting Oudegeinlaan (als hier voldoende op wordt gezien) wijkagenten vermoeden dat het zicht slecht is. Anders richting IJsselsteinlaan zetten.
- Camera op Montfoortlaan richting IJsselsteinlaan
- Camera Kastelenplantsoen richting cafetaria Respect.

De hottimesvan woninginbraak zijn in de avond en de nacht
Nadere afbakening uitkijktijden:
- Camera bij cafetaria Respect na 18.00 uur richten op deze cafetaria ivm met overlast jeugd.
- N.a.v. woninginbraken avond en nacht: aandacht BoeX woningen, huizen tussen Montfoortlaan en Kastelenplantsoen.

Inzetten als afschrikking: communicatie over bestaande camera's verbeteren, communiceren over successen.
- Bordjes in de wijk worden door T&H geïnventariseerd. Daarna worden borden besteld.
- Moment om communicatie aan op te hangen: piek in woninginbraken

Ieder kwartaal cijfers agenderen op handhavingsoverleg, afspraken terugkoppelen met uitkijkcentrale.

Nieuwe hotspot in de wijk: Oudegeinlaan, Huize de Geerlaan

Gemeente Utrecht

Wijk Zuidwest

Situatieschets:

- 7 camera's in Kanaleneiland Noord.
- Sinds 2007
- Aanleiding: ernstige jongerenoverlast, drugs- en horecaoverlast, intimidatie, grimmige situatie, verzoeken van bewoners, criminaliteit: autokraak. Landelijke aandacht. Alle mogelijke middelen werden toen ingezet.
- Doel: pro-actie, afschrikken, vergroten veiligheidsgevoel

Cijfers:

Q1, Q2 en Q3 2013 door team Cameratoezicht politie

- eigen melding: 42
- melding: 132
- verzoek: 18
- actie: 5

Ontwikkeling veiligheidscijfers woninginbraak, autokraak en criminaliteit totaal in de periode 2010 – 2013 voor subbuurt Kanaleneiland Noord: De cijfers voor deze incidenten zijn in deze periode schommelen, maar woninginbraken en criminaliteit liggen nog steeds boven het wijk- en stadgemiddelde.

Huidige situatie:

- De jongerenoverlast is minder, maar steekt nog steeds de kop op en is deels verplaatst naar Kanaleneiland Zuid. In het gebied zitten 3 overlastgevende groepen. Nog steeds drugs- en horecaoverlast.
- Criminaliteit is afgenomen. Autokraken zijn meer verspreid, veel woninginbraken.
- Aanpak loopt nog, zorg om het gebied blijft.
- Wijkteam van politie maakt regelmatig gebruik van de camera's.
- Uitkijktijden zijn goed. Problemen beginnen in de middag en gaan vaak door tot na middernacht.

Aanscherping in het handhavingsoverleg:

- Ieder kwartaal cijfers agenderen op handhavingsoverleg, afspraken terugkoppelen met uitkijkcentrale. Als proef wordt bij dit overleg het DCU uitgenodigd, om ook die camera's optimaal te benutten.
- Met het handhavingsoverleg een werkbezoek brengen aan de uitkijkruimte.

Nieuwe hotspot in de wijk:

- Maasplein. Daar zou GMV graag zsm een camera plaatsten.
- Overlast is voor een deel verplaatst naar Kanaleneiland Zuid, maar is erg verspreid in het gebied en daarom moeilijk met camera's op in te zetten. Op de Vasco da Gamalaan staan camera's van DCU.

Bijlage 4: Relatief aantal woninginbraak, autokraak en criminaliteit in 2010 tm2013

Wijk / buurt	*Woninginbraak per 1000 woningen [promillage]*	*autokraak per 1000 inw+arb[promillage]*	*Criminaliteit per 1000 inw+arb [promillage]*
West totaal	2010: 28,1 2011: 32,9 2012: 22,3 2013: 18,2	2010: 16,5 2011: 10,8 2012: 9,2 2013:9,0	2010: 53,1 2011: 45,9 2012: 41,9 2013: 43,4
West, Lombok oost	2010: 44,8 2011: 50,5 2012: 25,1 2013: 22,3	2010: 42,0 2011: 28,2 2012: 17,8 2013: 12,9	2010: 137,9 2011: 117,7 2012: 97,3 2013: 98,9
Overvecht totaal	2010: 20,8 2011: 16,1 2012: 17,7 2013: 16,5	2010: 12,7 2011: 13,9 2012: 14,6 2013: 10,7	2010: 78,0 2011: 79,0 2012: 75,2 2013: 70,4
Overvecht, Tiberdreef (Taagdreef, Rubicondreef)	2010: 18,4 2011: 14,6 2012: 11,9 2013: 17,4	2010: 15,0 2011: 23,8 2012: 21,7 2013: 12,3	2010: 64,4 2011: 74,7 2012:67,4 2013: 65,9
Overvecht, Zandpad (Zamenhofdreefeo)	2010: 13,1 2011: 9,3 2012:10,5 2013: 15,9	2010: 12,9 2011: 15,1 2012: 20,4 2013: 16,6	2010: 182,0 2011: 159,3 2012: 145,6 2013: 146,0
Noordwest totaal	2010: 25,8 2011: 25,9 2012:25,2 2013: 22,7	2010: 15,9 2011: 16,9 2012: 13,8 2013: 14,0	2010: 74,7 2011: 72,6 2012: 66,8 2013: 69,6
Noordwest, Bernhardplein (Pr.Bernhardplein e.o., Demkagebied)	2010: 14,2 2011: 18,3 2012: 18,6 2013: 30,1	2010: 9,3 2011: 6,3 2012: 8,4 2013: 9,5	2010: 42,1 2011: 40,9 2012: 46,3 2013: 57,7
Noordwest, Zwanenvechtlaan (Schaakbuurt eo)	2010: 31,0 2011: 51,5 2012: 27,7 2013: 21,8	2010: 21,7 2011: 23,7 2012: 17,0 2013: 35,6	2010: 76,8 2011: 92,9 2012: 67,7 2013: 98,1
Noordoost totaal	2010: 28,7 2011: 20,6 2012:16,8 2013: 15,9	2010: 19,9 2011: 16,7 2012: 14,1 2013: 11,4	2010: 69,1 2011: 62,1 2012:50,6 2013: 52,7
Noordoost Adelaarstraat (Lauwerecht)	2010: 64,3 2011: 52,9 2012: 61,8 2013: 30,1	2010: 22,1 2011: 24,5 2012:19,8 2013: 7,8	2010: 106,4 2011: 112,9 2012: 85,3 2013: 65,3
Binnenstad	2010: 13,9 2011: 12,2 2012:13,0 2013: 14,0	2010: 14,8 2011: 11,4 2012: 11,1 2013: 10,6	2010: 117,7 2011: 113,7 2012: 107,3 2013: 119,3

Gemeente Utrecht

Zuid totaal	2010: 18,3 2011: 16,5 2012: 13,9 2013: 12,6	2010: 16,9 2011: 11,7 2012: 10,9 2013: 8,0	2010: 62,8 2011: 55,4 2012:56,1 2013: 51,3
Zuid, Nieuw Hoograven Zuid	2010: 60,7 2011: 47,7 2012: 30,1 2013: 41,1	2010: 16,8 2011: 13,1 2012:15,5 2013: 7,7	2010: 94,9 2011: 88,2 2012: 82,4 2013: 69,6
Zuidwest totaal	2010: 23,8 2011: 24,1 2012: 19,1 2013: 17,4	2010: 16,8 2011: 14,5 2012: 10,7 2013: 12,0	2010: 64,2 2011: 64,7 2012: 55,8 2013: 59,4
Zuidwest, Kanaleneiland Noord	2010: 37,8 2011: 48,3 2012: 34,0 2013: 26,7	2010: 18,1 2011: 16,5 2012: 6,7 2013: 7,9	2010: 91,2 2011: 101,4 2012: 85,2 2013: 70,9
Utrechts gemiddelde	2010: 21,2 2011: 20,2 2012: 18,1 2013: 15,4	2010: 13,4 2011: 11,1 2012: 10,3 2013: 9,1	2010: 62,9 2011: 59,4 2012: 54,9 2013: 56,0

Bron: Wist U data

Context

Cameratoezicht maakt sinds 2001 deel uit van het straatbeeld van Utrecht. De gemeenteraad heeft in 2007 besloten om het aantal openbare orde camera's te bevriezen op 87. Het aantal camera's kan dus niet worden uitgebreid, wel kunnen camera's verplaatst worden.

Het doel voor cameratoezicht in Utrecht luidt:
- primair: handhaving van de openbare orde, inclusief het voorkomen van strafbare feiten, die invloed hebben op de orde en rust in de samenleving;
- secundair: efficiënter inzet van politie en andere diensten (bijzonder opsporingsambtenaren, brandweer etc), een preventieve werking, het bevorderen van het gevoel van veiligheid.

Eerdere stukken over cameratoezicht en besluitvorming zijn samengebracht in een beleidskader. Het beleidskader vormt op deze manier een samenhangend geheel van eerdere richtlijnen en geformuleerd beleid. Aanwijzingscriteria en aanwijzingsduur worden aangescherpt, om zorgvuldig met dit zware en privacygevoelige middel om te gaan. Zo wordt maatwerk per type gebied geleverd. Het beleidskader richt zich uitsluitend op publiek cameratoezicht door de gemeente in de openbare ruimte.

Het cameratoezicht van de afgelopen jaren is uitvoering geëvalueerd. Hieruit blijkt dat verbeteringen wenselijk zijn. De voorgestelde verbeteringen zijn opgenomen in het uitvoeringsplan.

Er zijn vier typen gebieden met cameratoezicht in de openbare ruimte in Utrecht. Het gaat om de gebieden Binnenstad (tegengaan van uitgaansproblematiek, handhaven van openbare orde tijdens uitgaansavonden, overlast van dealers en gebruikers), de wijken (een (tijdelijk) probleem op het gebied van openbare orde en veiligheid, mn jeugdoverlast en criminaliteit) het Stationsgebied (Camera Toezicht Openbaar Vervoer, preventie en bestrijding van terrorisme) omgeving stadion Galgenwaard (in de loop van 2014, buiten het stadion komen drie camera's waarmee toezicht gehouden wordt op supporters direct voor, tijdens en na voetbalwedstrijden).

De inzet van cameratoezicht moet evenredig zijn in relatie tot het doel (proportionaliteit) en mag nooit een doel op zich zijn. Het inzetten van cameratoezicht is één van de zwaarste middelen dat in aanvulling op een pakket aan maatregelen kan worden ingezet.
Vast moet staan dat het doel niet op een minder ingrijpende wijze kan worden bereikt (subsidiariteit). Door een analyse te maken van de veiligheidssituatie van een locatie wordt bekeken welke maatregelen een bijdrage kunnen leveren om het probleem aan te pakken.

Het beleidskader stelt aangescherpte criteria voor, voor het plaatsen en verwijderen van camera's.
De criteria voor het plaatsen en verwijderen van camera's bestaan uit Europese richtlijnen (maatschappelijke behoefte, proportionaliteit, subsidiariteit), algemene criteria (probleemanalyse, pakket aan maatregelen, opvolging en evaluatie) en aanvullende gebiedsgebonden criteria.
Ook de aanwijzingsduur is gedifferentieerd.

Het uitvoeringsplan bestaat uit aanbevelingen en werkwijzen (de aanbevelingen uit de evaluatie zijn opgenomen en vervolgens is bepaald via welke werkwijze deze opgepakt worden) en verbeteringen (hoe kan de effectiviteit van de huidige camera's verbeterd worden, daarvoor wordt een aantal procesmatige en operationele verbeteringen aangegeven.)

De procesmatige verbeteringen zijn:
- Aanleveren van informatie van politie uit de uitkijkcentrale aan gebiedsmanagers veiligheid
- Integrale analyse van de ontvangen informatie in het handhavingsoverleg

- Terugkoppeling van de gemaakte analyse naar de uitkijkruimte
- Communicatie naar de buurt

De operationele verbeteringen hebben betrekking op het (ver)plaatsen van enkele camera's en het weghalen van enkele camera's.

In de Tweede Kamer is het Wetsvoorstel aangenomen ‘Wijziging van de Gemeentewet in verband met de verruiming van de bevoegdheid van de burgemeester tot de inzet van cameratoezicht'. Als de wet door de Eerste Kamer wordt aangenomen, zullen wij bezien of dit tot aanpassing van het beleidskader moet leiden. Een eventuele wijziging zal als raadsvoorstel aan u worden voorgelegd

DSP - groep

Onderzoek – Advies – Management

Evaluatie gemeentelijk cameratoe-zicht Utrecht 2013

Doelen, effecten en draagvlak

Paul van Egmond
Sander Flight

RAPPORT

Evaluatie gemeentelijk cameratoe-zicht Utrecht 2013

Doelen, effecten en draagvlak

Paul van Egmond
Sander Flight

Amsterdam, 14 januari 2014

Paul van Egmond
Adviseur Openbare Orde en Veiligheid
pvanegmond@dsp-groep.nl
M 06 1611 0884

Sander Flight
Partner
sflight@dsp-groep.nl
M 06 4131 5432

Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	Doel van deze evaluatie	4
1.2	Wettelijk kader	4
1.3	Cameragebieden	6
2	Doelen en beleidstheorie	10
2.1	Wat zijn de doelen van cameratoezicht?	10
2.2	Wetenschappelijke toets doelen	12
2.3	De keten van succesvol cameratoezicht	17
3	De praktijk	20
3.1	Preventie	20
3.2	Interventie	22
3.3	Opsporing	26
4	Bewonerspeiling	29
4.1	Steun voor cameratoezicht	29
4.2	Bekendheid cameratoezicht	30
4.3	Stellingen over cameratoezicht	31
5	Conclusies en aanbevelingen	34
5.1	Conclusies	34
5.2	Aanbevelingen	36

Bijlagen

Bijlage 1 Wet- en regelgeving	39
Bijlage 2 Onderzoeksverantwoording	41
Bijlage 3 Politiecijfers	43
Bijlage 4 Werkwijze toezichtcentrale	46
Bijlage 5 Registratie toezichtcentrale	49
Bijlage 6 Over evaluaties	53
Bijlage 7 Vragenlijst draagvlak	55

1 Inleiding

1.1 Doel van deze evaluatie

De gemeente Utrecht is bezig met het opstellen van een beleidskader voor cameratoezicht. Input voor dit beleidskader moet komen uit een evaluatie van het huidige cameratoezicht. In 2003 en 2008 zijn ook al grootschalige evaluaties van het cameratoezicht in Utrecht uitgevoerd. De gemeente heeft voor de meting van 2013 onderzoeks- en adviesbureau DSP-groep ingeschakeld. Het doel van deze evaluatie is vaststellen of de beoogde doelen zijn bereikt en of de werkwijze achter de (beeld)schermen conform de gemaakte afspraken is. Ook is het draagvlak onder de bewoners gepeild. Het is niet alleen de bedoeling om met deze evaluatie terug te kijken: het is ook de bedoeling tot conclusies te komen die richting kunnen geven aan het cameratoezicht in de komende jaren.

Leeswijzer

In de rest van dit hoofdstuk geven we een beschrijving van het wettelijke kader en de camerage-bieden in Utrecht (hoofdstuk 1). Daarna worden in hoofdstuk 2 de doelen van cameratoezicht besproken en de mechanismen die in werking zouden moeten treden: de beleidstheorie. Deze beleidstheorieën worden in dat hoofdstuk ook getoetst aan de hand van wetenschappelijke kennis. Daarna duiken we in hoofdstuk 3 de praktijk in: we geven een indruk van de werkwijze in de toezichtcentrale en bij de politie. In hoofdstuk 4 gaan we in op de mening van de bewoners van Utrecht over het cameratoezicht: het draagvlak. We sluiten af met conclusies en aanbevelingen in hoofdstuk 5.

1.2 Wettelijk kader

Grondwet en EVRM

Privacy, of de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, is een grondrecht voor burgers en is verankerd in de Grondwet en in diverse internationale verdragen, waarvan het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM) de belangrijkste is. Cameratoezicht staat altijd op gespannen voet met dit grondrecht omdat iemand die aan cameratoezicht wordt onderworpen niet met rust wordt gelaten. Het recht op privacy is echter niet absoluut: er kunnen redenen zijn om dit recht in te perken. De Grondwet en het EVRM stellen beiden dat inperking van de privacy gerechtvaardigd is als het a) noodzakelijk is voor een legitiem doel (zoals openbare orde en veiligheid) én b) een solide wettelijke grondslag heeft.

Gemeentewet

De wettelijke grondslag voor gemeentelijk cameratoezicht is te vinden in de Gemeentewet. De gemeenteraad kan de burgemeester de bevoegdheid verlenen camera's op straat op te hangen voor een bepaalde duur als dat noodzakelijk is voor de handhaving van de openbare orde. In de bijlage staat het betreffende wetsartikel. De burgemeester bepaalt vervolgens, in overleg met de driehoek van gemeente – politie – openbaar ministerie, waar de camera's precies moeten worden

geplaatst en voor welke duur. Verder is wettelijk vastgelegd dat het cameratoezicht 'kenbaar' moet zijn voor het publiek, wat betekent dat de camera's duidelijk zichtbaar moeten zijn of door middel van informatieborden kenbaar moet worden gemaakt. Ook is bepaald dat de beelden maximaal vier weken mogen worden bewaard. De verwerking van de beelden is geregeld in de Wet politiegegevens, wat betekent dat de beelden in principe ook mogen worden gebruikt voor opsporingsdoeleinden. Dit wordt wel de 'bijvangst' van gemeentelijk cameratoezicht genoemd, omdat het hoofddoel toezicht is en niet opsporing achteraf.

De Gemeentewet regelt momenteel alleen nog de inzet van 'aard- en nagelvast' aangebrachte camera's. Het blijkt dat dit in de meeste gemeentelijke cameraprojecten betekent dat camera's relatief lang blijven hangen, meestal meerdere jaren en vaak langer dan bij aanvang werd voorzien. Om een meer flexibele inzet van gemeentelijke camera's mogelijk te maken heeft de Minister van Veiligheid en Justitie in 2012 een wetsvoorstel opgesteld om de bestaande mogelijkheden uit te breiden met tijdelijk en flexibel cameratoezicht voor de duur van maximaal drie maanden. Ook vervalt, als het wetsvoorstel wordt aangenomen, de beperking tot 'aard- en nagelvaste' camera's waardoor mobiele camera's mogelijk worden. Het wetsvoorstel is ingediend bij de Tweede Kamer en de schriftelijke behandeling heeft plaatsgevonden. In september 2013 is het wetsvoorstel aangemeld voor plenaire behandeling door de Tweede Kamer, waarna nog een schriftelijke en plenaire behandeling door de Eerste Kamer volgen. Ook in Utrecht bestaat behoefte aan een flexibeler inzet van camera's. Net als in andere gemeenten blijkt namelijk dat veel camera's die eenmaal zijn geplaatst vaak langer blijven hangen dan vooraf werd gedacht. Tijdelijke camera's zouden echt tijdelijk moeten worden, is de mening van veel betrokkenen waar wij mee spraken voor dit onderzoek. Als de nieuwe wet wordt aangenomen ligt het dus voor de hand dat er ook in Utrecht gebruik van zal worden gemaakt. Omdat de wet nog niet is ingevoerd gaan we in deze evaluatie echter uit van het huidige wettelijke kader.

Naast de Gemeentewet zijn er nog andere wetten die een grondslag kunnen vormen voor cameratoezicht. Zo kan de politie in artikel 3 Politiewet ('de handhaving van de rechtsorde en verlenen van hulp aan hen die dit behoeven') een basis vinden voor kortstondig cameratoezicht, meestal tijdens evenementen of demonstraties. Private bewakingscamera's, camera's in het openbaar vervoer en camera's voor verkeerstoezicht hebben ook elk een eigen wettelijke grondslag. De Wet bescherming persoonsgegevens is daarbij de belangrijkste wet. Omdat deze evaluatie alleen over het functioneren van gemeentelijke camera's voor de openbare orde gaat, worden deze andere camera's en de daarvoor geldende wetten hier niet verder besproken.

Beleidskader gemeente Utrecht

Gemeenten die cameratoezicht willen inzetten voor de handhaving van de openbare orde moeten hiervoor in hun Algemene Plaatselijke Verordening een voorziening opnemen. Dit is in Utrecht geregeld in artikel 2.5 van de Algemene Plaatselijke Verordening: de raad heeft de burgemeester de bevoegdheid verleend tot plaatsing van vaste camera's voor een bepaalde duur ten behoeve van het toezicht op een openbare plaats en op openbare parkeerplaatsen/terreinen.

Voor elk nieuw camerageblied, of voor elke verlenging van een bestaand project, is een aanwijzingsbesluit nodig. In de toelichting op die aanwijzingsbesluiten wordt, net als in de meeste andere gemeenten, besproken of het cameratoezicht noodzakelijk is. Dat blijkt uit een politieanalyse van de veiligheidssituatie in het betreffende gebied. Daarbij wordt gekeken of cameratoezicht niet een te zwaar middel is, of het onderdeel vormt van een pakket aan maatregelen en of er afspraken zijn

gemaakt over de doelstellingen, live uitkijkuren en opvolging. Deze werkwijze sluit precies aan op de eisen die in de Gemeentewet worden gesteld.

1.3 Cameragebieden

De gemeente Utrecht plaatste in 2001 in het centrum voor het eerst camera's voor handhaving van de openbare orde. In de afgelopen twaalf jaar is het aantal camera's gegroeid: in de binnenstad zijn tussen 2002 en 2009 extra camera's geplaatst waardoor er nu 51 camera's in het centrum worden ingezet. Buiten het centrum zijn tussen 2007 en 2009 acht andere cameragebieden aangewezen waar in totaal 33 camera's zijn geplaatst. In totaal worden er dus 84 gemeentelijke camera's in negen gebieden ingezet in Utrecht.

Tabel 1.1 Cameragebieden in Utrecht

Cameragebied	Start	Aantal camera's	Aanleiding (volgens aanwijzingsbesluit)
Binnenstad	2001	51	Uitgaansproblematiek, overlast
Kanaleneiland Noord	2007	7	Jongerenoverlast en criminaliteit, met name autokraak
Bernhardplein	2007	3	Jongerenoverlast, vernielingen, autokraak, woninginbraak, straatroof
Zuilen Oost	2007	1	Overlast jeugdgroepen
Hoograven.	2008	3	Jongerenoverlast, criminaliteit (autokraak en woninginbraak)
Zandpad	2008	11	Inbraken in woonboten en autokraken
Overvecht Zuid	2009	3	Overlast, vandalisme, woninginbraak, autokraak, dealen, overvallen
Lombok Oost	2009	4	Criminaliteit (geweld, autokraken) en overlast
Gebied Noordoost	2009	1	Jongerenoverlast

Wijzigingen en uitbreidingen

In de binnenstad werden de eerste camera's in 2001 opgehangen op de route van het Centraal Station naar het uitgaans- en winkelgebied in het oude centrum. Het cameragebied is sindsdien verscheidene keren uitgebreid: (2002) Vredenburg, Drieharingenstraat en Smakkelaarsveld, (2004) stationsgebied en stadhuis, (2005) Mariastraat en Viebrug, (2006) Breedstraat, Janskerkhof en enkele 'blinde vlekken' in de Stationsstraat, (2008) Jansveld en (2009) kruising Zadelstraat-Lijnmarkt-Servetstraat-Choorstraat en Drakenburgstraat.

Aanwijzingstermijnen

In de Binnenstad en op het Zandpad gold in eerste instantie een aanwijzingstermijn van twee jaar. In deze twee gebieden hangen de meeste camera's: 51 in de binnenstad en 11 bij het Zandpad. De probleemanalyse had daar laten zien dat langdurig cameratoezicht noodzakelijk is. Voor de zeven andere cameragebieden, ook wel het cameratoezicht in 'de wijken' genoemd, gold in eerste instantie een aanwijzingstermijn van zes maanden. In deze zeven gebieden worden per gebied minder camera's ingezet (1 tot 7) en ze moeten hier in principe kortstondig aanwezig zijn.
Tot 2010 werd in de aanwijzingsbesluiten dit onderscheid gemaakt tussen kortlopende projecten (6 maanden) en langlopende projecten (2 jaar). Vanaf toen is gekozen om voor alle cameragebieden een aanwijzingstermijn van 1 jaar te hanteren. De differentiatie van 6 maanden en twee jaar is daarmee vervallen: voor alle gebieden geldt een termijn van een jaar. Een differentiatie zal naar alle waarschijnlijkheid wel worden opgevoerd in het nieuwe beleidskader.

Bevriezing in 2009

Na de vorige grootschalige evaluatie in 2008 door bureau Intraval[1] is besloten het aantal openbare orde toezichtcamera's in de gemeente vooralsnog te bevriezen op het toenmalige aantal van 87. Daarvoor gaf het college drie redenen in een brief aan de gemeenteraad:[2] a) het systeem was 'vol' na de laatste uitbreidingen aan het Zandpad en in Zuilen, b) verbeteringen zouden worden gezocht

Noot 1 Intraval (2008), *Evaluatie cameratoezicht Utrecht*, http://www.utrecht.nl/images/Secretarie/Communicatie/Veilig/Rapport%20Intraval%20cameratoezicht%20binnenstad%20Utrecht%20def.pdf.

Noot 2 De brief van het college aan de raadscommissie met dit besluit kan worden geraadpleegd via een link onder de paragraaf 'Hoe het verder moet met cameratoezicht in Utrecht' op de webpagina: http://www.utrecht.nl/smartsite.dws?id=267207.

in het effectiever benutten van het cameratoezicht door uitbreiding van de uitkijktijden, niet in het toevoegen van meer locaties en c) ‘cameratoezicht is ronduit duur’.

Veranderingen na 2009

Na het besluit van 2009 om het aantal camera’s te bevriezen zijn de volgende veranderingen doorgevoerd:

- In 2009 is een camera opgehangen in de Merelstraat. Deze is in augustus 2010 verplaatst naar De Gaard en in maart 2012 naar de Bemuurde Weerd.
- De burgemeester heeft in maart 2011 besloten toestemming te geven voor plaatsing van 17 extra camera’s rond het Centraal Station in het kader van het project Cameratoezicht Openbaar Vervoer (CTOV). Het CTOV is een samenwerkingsverband tussen de gemeente Utrecht, Corio, Jaarbeurs, ProRail en politie. Het hoofddoel van deze camera’s was het voorkomen van terroristische aanslagen. In de eerste maanden zijn de beelden ook rechtstreeks bekeken in de toezichtcentrale, maar het bleek dat er nauwelijks incidenten gebeurden. Toen is besloten de camera’s niet meer rechtstreeks uit te kijken. Daarom vallen de CTOV-camera’s buiten deze evaluatie.
- Wegens werkzaamheden bij het Centraal Station zijn drie camera’s bij het taxiplatform tijdelijk weggehaald, waardoor er op het moment van deze evaluatie niet 87, maar 84 camera’s in gebruik zijn.

Doelen en wetenschappelijke toets

2 Doelen en beleidstheorie

In dit hoofdstuk worden de doelen van het cameratoezicht in Utrecht beschreven. Daarna worden de doelen getoetst op haalbaarheid en plausibiliteit op basis van wetenschappelijke kennis: de theoretische toets. In het volgende hoofdstuk volgt een empirische toets op basis van de praktijk in de toezichtcentrale.

Elke evaluatie is bedoeld om vast te stellen of beoogde doelen worden bereikt. Dat betekent dat duidelijk moet zijn welk doel of welke doelen er worden beoogd met het cameratoezicht in Utrecht. De doelen staan in paragraaf 2.1. Vervolgens moet worden onderzocht of de doelen ook daadwerkelijk worden bereikt. Dat gebeurt op basis van een wetenschappelijke toets door te kijken naar de kennis over de werking van camera's en op basis van de praktijk, interviews en cijfers uit de toezichtcentrale en van de politie (praktijk). De onderzoeksopzet ziet er dan ook als volgt uit:

Stap 1: Bepaal wat de doelen van de camera's zijn en inventariseer of duidelijk is hoe de camera's precies moeten bijdragen aan het behalen van die doelen (Is er een beleidstheorie?).
Stap 2: Zoek in de wetenschappelijke literatuur en de theorie naar aanwijzingen dat cameratoezicht inderdaad zo kan werken. Is het plausibel en is er empirisch bewijs dat het zo werkt?
Stap 3: Stel in de praktijk vast of er wordt gewerkt conform de beoogde doelstellingen en beleidstheorie.

2.1 Wat zijn de doelen van cameratoezicht?

In de documentatie die is bestudeerd voor deze evaluatie konden geen concrete en meetbare doelen voor het gemeentelijke cameratoezicht in Utrecht worden gevonden. Een belangrijke bron van informatie zouden de aanwijzingsbesluiten voor elk cameragebied moeten zijn. Daarin wordt immers de noodzakelijkheid van elk cameraproject beschreven op basis van een politieanalyse van de veiligheidssituatie in het betreffende gebied, waarbij ook wordt gekeken of cameratoezicht niet een te zwaar middel is en waarbij het onderdeel vormt van een pakket aan maatregelen en waarbij afspraken zijn gemaakt over onder andere de doelen, uitkijkuren en opvolging.
In de aanwijzingsbesluiten zijn echter geen doelen per cameraproject aangetroffen. Soms staan er in de besluiten alleen de namen van de straten waar camera's worden geplaatst en voor welke periode. In een deel van besluiten wordt ook het probleem omschreven waarom de camera's worden geplaatst. In geen van de besluiten stond echter een concreet doel voor het cameratoezicht.
We geven twee voorbeelden:

- In het *aanwijzingsbesluit Maria van Hongarijedreef* (10 augustus 2010) staat: 'de camera in het gebied Merelstraat wordt binnenkort verplaatst naar de Troosterhof in verband met de jongerenoverlast in de omgeving van het winkelcentrum De Gaard.' Deze camera is blijkbaar bedoeld om jongerenoverlast tegen te gaan, maar het is onduidelijk *hoe* de camera's dat doel precies moeten bereiken (opsporing, rechtstreeks toezicht, preventie?). Ook is niet duidelijk wanneer de camera's weer kunnen worden verwijderd: er staat niet hoe zal worden gemonitord of het doel is bereikt.

- Een tweede voorbeeld is de herplaatsing van een camera in Lombok Oost in 2010. De reden voor die camera was de volgende: 'In 2009 stegen woninginbraak en geweld met meer dan 10%, autokraak met ruim een derde en er waren vier maal zoveel meldingen van overlast door dronkenschap t.o.v. 2008.'[3] Ook hier zijn alleen de problemen (inbraak, geweld, autokraak) beschreven en niet de doelen van de camera's of de wijze waarop camera's deze problemen op moeten lossen.

Waarom is het belangrijk concrete doelen te formuleren?

De belangrijkste reden om concrete doelen te formuleren is dat doelen richting geven aan alle partijen die betrokken zijn bij het cameraproject. Het doel bepaalt hoeveel camera's nodig zijn, welke plekken in beeld moeten komen en op welke tijdstippen er rechtstreeks naar de beelden moet worden gekeken en met welke uitkijkinstructie. Het feit dat er in de aanwijzingsbesluiten van de gemeente Utrecht bijvoorbeeld geen aparte doelen zijn gekozen voor de tijdelijke cameraprojecten 'in de wijken' zorgt ervoor dat die camera's op dezelfde wijze worden ingezet als de langduriger camera's in de binnenstad. Het is niet verwonderlijk dat er in de toezichtcentrale geen onderscheid tussen deze twee soorten cameratoezicht wordt gemaakt: dat is een logisch gevolg van het ontbreken van richtinggevende doelstellingen per cameragebied.

Daarnaast zijn concrete doelen nodig om de voortgang te kunnen monitoren en uiteindelijk conclusies over het doelbereik te kunnen trekken. Dat is nu niet mogelijk. In een opinieartikel over cameratoezicht is dat door ons ooit als volgt samengevat als: 'Als je niet weet waar je op mikt, schiet je altijd raak'. Dat is precies wat er nu gebeurt met de meeste cameraprojecten in Nederlandse gemeenten. Een instrument dat in principe tijdelijk moet zijn, volgens de Gemeentewet, is in de praktijk permanent geworden. Dat komt door de onverslaanbare logica van camera's: als er veel incidenten worden waargenomen is dat een reden om het cameraproject voort te zetten. De camera's leveren immers veel informatie voor de politie op. Als er daarentegen weinig incidenten worden waargenomen is dat óók een reden om het cameraproject voort te zetten. De camera's werken dan immers preventief. De netto uitkomst van deze redenering is dat een eenmaal geplaatste camera bijna nooit wordt weggehaald en dat daar er naast een eenmaal geplaatste camera meestal nog meer bij komen. De enige manier om dit te voorkomen is door het vooraf formuleren van concrete doelen en goed te monitoren of die doelen worden bereikt.

Noot 3 Gemeente Utrecht, *Besluit aanwijzing gebieden cameratoezicht*, 18 augustus 2010.

Doelen van cameratoezicht

Voor dit onderzoek zijn op basis van documentatie, observaties in de praktijk en interviews met betrokkenen van gemeente, politie en ondernemers, drie hoofddoelen en vijf subdoelen voor het cameratoezicht geformuleerd.

Schema 2.1 Doelen cameratoezicht Utrecht

Preventie	Interventie	Opsporing*
Camera's leiden tot een veiliger gevoel.	Incidenten worden waargenomen in de centrale en in de kiem gesmoord.	Beelden worden gebruikt voor opsporing achteraf.
Potentiële daders zien af van het plegen van criminaliteit of overlast.	Cameratoezicht is een 'steuntje in de rug' voor fysiek toezicht.	

*Opsporing kan geen hoofddoel zijn voor gemeentelijk cameratoezicht, maar het is wel gebruikelijk opsporing als bijvangst te kiezen. In de dagelijkse praktijk blijkt dat opsporing de facto wel als doel wordt gezien door veel betrokkenen.

Dit overzicht is nodig voor het vervolg van deze evaluatie: als niet duidelijk is wat het doel is, kan het doelbereik immers ook niet worden bepaald. Maar het is van belang op te merken dat deze doelen niet zijn vastgesteld door de gemeente, maar door ons zijn gedestilleerd uit alle beschikbare informatie. Wellicht kan dit schema fungeren als een eerste versie van het nog op te stellen beleidskader voor cameratoezicht.

2.2 Wetenschappelijke toets doelen

Een concreet doel kiezen is noodzakelijk, maar niet voldoende. Het is essentieel om ook te beschrijven op welke wijze het doel precies moet worden bereikt met behulp van camera's. Zo'n beschrijving van een doel inclusief de mechanismen die nodig zijn om dat doel te bereiken, wordt een beleidstheorie genoemd. De meeste beleidstheorieën zijn impliciet en worden alleen in dit soort evaluaties expliciet gemaakt. Een beleidstheorie is echter niet alleen van belang voor onderzoekers: een goede beleidstheorie geeft ook richting aan de dagelijkse praktijk.
In de internationale wetenschappelijke literatuur zijn inmiddels een aantal beleidstheorieën over cameratoezicht beschreven en getoetst. Die kennis wordt hier besproken. Daarnaast zijn voor dit onderzoek empirische gegevens verzameld in interviews, observaties en op basis van registratiesystemen. Die empirische bevindingen worden in het volgende hoofdstuk besproken.

2.2.1 Preventie

Veiliger gevoel

Wat zegt de wetenschappelijke literatuur[4] over de relatie tussen camera's en veiligheidsgevoel? Uit onderzoek onder voorbijgangers blijkt dat camera's tot twee verschillende reacties kunnen leiden. De ene reactie is positief: 'Ik zie een camera en dat geeft me een veilig gevoel – er wordt hier toezicht gehouden', terwijl de tweede reactie negatief is: 'Ik zie een camera en dat geeft me een onveilig gevoel – kennelijk is het hier zo onveilig dat het nodig is'.

Uit een groot onderzoek in dertien cameragebieden in het Verenigd Koninkrijk (Gill 2005) bleek dat de tweede redenering het meest voorkwam: degenen die wisten dat er camera's hingen voelden zich gemiddeld onveiliger dan degenen die dat niet wisten. Eerder onderzoek heeft dat negatieve effect van zichtbare veiligheidsmaatregelen ook aangetoond: in Amerikaanse steden (Schweitzer, 1999) bleek dat het onveiligheidsgevoel toenam naarmate er meer bordjes voor buurtpreventie werden opgehangen. Het vertrouwen in andere personen op straat nam af op plekken waar meer signalen waren die wezen op mogelijke problemen. Ook in Hamburg (Zurawski 2009) bleek dat camera's door voorbijgangers niet in verband werden gebracht met positieve zaken zoals veiligheid of bescherming, maar deden denken aan onveiligheid en criminaliteit.

Maar uit enquêtes in gebieden met cameratoezicht blijkt juist dat de meerderheid van de mensen zegt dat ze zich veiliger voelen als ergens camera's hangen. Deze tegenstrijdige resultaten kunnen worden verklaard met behulp van de omgevingspsychologie. Er moet onderscheid worden gemaakt tussen typen gebieden, soorten voorbijgangers en hun verwachtingen over de plek en hun eerdere ervaringen. Het blijkt dat mensen die zich zorgen maken over onveiligheid eerder signalen oppikken dat er wellicht iets aan de hand is. Dat verklaart waarom mensen die weten dat er camera's hangen zich onveiliger voelen. De causaliteit werkt andersom: mensen die zich onveilig voelen zien *daarom* vaker dat ergens camera's hangen. Mensen die zich veilig voelen merken de camera minder vaak op omdat ze minder op (on)veiligheid gefocust zijn.

Ten tweede blijkt dat de mening over cameratoezicht bij veel mensen niet uitgekristalliseerd is. Dat betekent dat enquêtes geen geschikte informatiebron zijn. Onderzoek in Engeland (NACRO 2002) heeft bijvoorbeeld aangetoond dat positieve vragen over camera's waarin werd gewezen op de voordelen van camera's ertoe leidden dat het percentage voorstanders steeg van 56 procent naar 91 procent. De opinie van de meeste mensen is dus verre van 'hard' en daarom zijn observaties en experimenten veel betrouwbaarder dan enquêtes.

Ook het uiterlijk van de camera's en de informatiebordjes is van invloed. Als de boodschap die wordt uitgezonden positief en geruststellend is, kan dat een veiliger gevoel opleveren. Maar als de camera's en bordjes bedoeld zijn om potentiële daders af te schrikken en een strenge, waarschuwende boodschap uitstralen, kan dat bij de meerderheid van de voorbijgangers juist angstgevoelens oproepen.

Het effect van een strenge boodschap hangt overigens niet alleen van de voorbijgangers en de vormgeving van de camera's af: ook de verwachtingen van mensen op een bepaalde locatie zijn van invloed. In een woonwijk verwachten de meeste mensen geen cameratoezicht en kan een camera latente angstgevoelens aanwakkeren ('Het zal hier wel onveilig zijn'). In een stationsomge-

Noot 4 Voor een uitgebreid overzicht van onderzoek naar de relatie tussen cameratoezicht en veiligheidsbeleving, zie: S. Flight (2013), *Cameratoezicht en design*, Stichting Veilig Ontwerp en Beheer in opdracht van het ministerie van Veiligheid en Justitie.

ving of uitgaansgebied, waar de meeste mensen gewend zijn aan camera's, en waar allerlei andere signalen de aandacht trekken waardoor camera's minder opvallen, is het effect op het veiligheidsgevoel waarschijnlijk kleiner.

Alles overziend kan worden geconcludeerd dat camera's zowel positief als negatief kunnen inwerken op het veiligheidsgevoel. Welke van de twee effecten wordt bereikt hangt af van het gebied, de mensen in dat gebied, hun verwachtingen en hun eerdere ervaringen. Mensen die zich al onveilig voelen zullen in een camera een bevestiging van dat gevoel zien, terwijl mensen die zich veilig voelen de camera waarschijnlijk niet eens bewust waarnemen. De wetenschap over onveiligheidsgevoelens leert ons dus vooral dat er maatwerk per cameragebied nodig is. In elk geval verdient het aanbeveling vooraf goed na te denken over de boodschap die de camera's en de bordjes moeten uitzenden (afschrikking of vertrouwen) en de doelgroep (boeven of burgers). Er kan immers maar één boodschap worden gekozen en het is van belang na te denken of de mogelijke negatieve effecten op het veiligheidsgevoel van de grote groep 'gewone' voorbijgangers wel gerechtvaardigd worden door het afschrikwekkende effect op potentiële daders.

Afschrikking potentiële daders

Diverse onderzoeken onder (veroordeelde) criminelen en veroorzakers van overlast, we noemen ze hier 'daders', hebben aangetoond dat camera's preventief kunnen werken. Het idee dat de beelden worden bekeken en opgenomen heeft op sommige daders een afschrikwekkend effect waardoor ze afzien van het plegen van een voorgenomen daad. Maar dat geldt alleen voor daders die vooraf een inschatting maken van de risico's van hun handelen; de rationele daders. Camera's hebben minder preventief effect op impulsieve daders, bijvoorbeeld personen onder invloed van drank, drugs of hevige emoties.[5] Het afschrikwekkende effect van camera's blijkt het grootst te zijn op criminelen die eerder zijn veroordeeld op basis van camerabeelden: dat bleek uit onderzoek onder Britse winkeldieven[6] en een recent Nederlands onderzoek onder veroordeelde daders bevestigde dit.[7]

Als ergens een camera wordt geplaatst, is er vaak sprake van een soort schokeffect op de doelgroep van potentiële daders. Zij voelen zich bekeken en vragen zich af of er rechtstreeks naar de beelden wordt gekeken. Dit schokeffect van camera's is aangetoond in een Amerikaanse stad waar op drie plekken camera's en informatiebordjes werden opgehangen. Het gedrag van voorbijgangers in de drie cameragebieden is geobserveerd en bleek te zijn veranderd na de plaatsing van de camera's en vooral de informatiebordjes. Een paar weken later keerde het gedrag echter weer terug naar normaal.[8]

In sommige gevallen wordt door de daders die in beeld zijn uitgeprobeerd of de camera's werken. Er wordt bijvoorbeeld een petje over de camera gegooid om te zien hoe lang het duurt voordat er iemand van de politie komt. Om het preventieve effect van cameratoezicht te maximaliseren is het nodig veel aandacht aan de camera's te besteden én te zorgen voor reacties op incidenten. Het

Noot 5 Het blijkt dat dit zelfs geldt voor een deel van de personen die onder invloed zijn: ook zij kijken vaak even om zich heen voordat ze overlast of criminaliteit plegen of ze wenden hun hoofd af (of trekken een petje of capuchon over hun gezicht) als ze een camera passeren.

Noot 6 M. Gill (2003), 'What do offenders think about CCTV?', in: *Crime Prevention and Community Safety*.

Noot 7 A. van Schijndel et al. (2012), *Daders over cameratoezicht*, Politie & Wetenschap.

Noot 8 L. Mazerolle, D. Hurley & M. Chamlin (2002), 'Social Behavior in Public Space: An Analysis of Behavioral Adaptations to CCTV'. In: *Security Journal* 15, pp. 59–75.

ophangen van camera's en informatieborden zelf is in elk geval niet genoeg voor een blijvend en substantieel effect op het gedrag van daders, blijkt uit de wetenschap.

Een preventief effect kan overigens ook op andere manieren worden bereikt. Uit onderzoek van Tilley (1993) blijkt bijvoorbeeld dat het plaatsen van camera's op parkeerterreinen ook kan fungeren als geheugensteuntje voor de mensen die hun auto parkeren. Degenen die op dat moment een camera of informatiebord zien, realiseren zich dat ze hun auto goed moeten afsluiten en geen waardevolle spullen moeten laten liggen. Op die manier kan het aantal diefstallen uit auto's afnemen zonder dat de camera's een preventief effect hebben op de daders. Dat werkt echter niet altijd: Gill (2005) heeft aannemelijk gemaakt dat camera's er ook toe kunnen leiden dat mensen juist minder oplettend worden als ze denken dat de politie 24 uur per dag naar de camerabeelden kijkt en in actie zal komen als er wat aan de hand is. De vraag welk mechanisme in werking treedt kan niet in het algemeen worden beantwoord: het ligt aan de locatie, de mensen in het cameragebied en de problemen ter plaatse.

Verplaatsing

Een terugkerend punt in de discussie over preventie gaat over verplaatsing van problemen. Velen denken dat daders zo gemotiveerd en rationeel zijn dat ze hun delicten gewoon zullen blijven plegen, maar dan buiten beeld.
Dit 'waterbedeffect' is nooit aangetoond in onderzoek. Dat geldt voor preventieve maatregelen in het algemeen[9] en voor cameratoezicht.[10] Zelfs in cameraprojecten waar een deel van de daders elders hun slag sloeg, was de verplaatsing nooit volledig: áls het zich al voordoet geldt het dus maar voor een deel van de criminaliteit en een deel van de daders. Het nettoresultaat van cameratoezicht is zelfs met verplaatsing altijd positief.

Kortom: camera's hebben een beperkt afschrikwekkend effect op impulsieve daders en een mogelijk groot effect op rationele daders. Verplaatsing van problemen is een mogelijk gevolg van cameratoezicht, maar het is zeldzaam en in elk geval nooit volledig. Maar het schrikeffect is van korte duur: om het effect te bestendigen moeten de camera's echt worden gebruikt. Als er geen reactie volgt op incidenten, verwatert het effect van de camera's snel.

2.2.2 Interventie

Incidenten waarnemen

In theorie is het zeer aannemelijk dat rechtstreeks toezicht door middel van cameratoezicht een positief effect heeft op de veiligheid. Met behulp van de camera's kunnen beginnende incidenten worden waargenomen waarna er een reactie op straat kan worden gegeven door de politie of andere toezichthouders. Beginnende incidenten kunnen op die manier in de kiem worden gesmoord en, als de fysieke reactie te laat komt om het incident te voorkomen, kan cameratoezicht alsnog helpen bij het volgen en aanhouden van (vluchtende) verdachten of bij de opsporing achteraf.
Maar rechtstreeks cameratoezicht is niet altijd succesvol: er zijn een paar belangrijke randvoorwaarden. Ten eerste zijn er technische randvoorwaarden. Uit het reeds genoemde onderzoek van

Noot 9 R. Hesseling (1994), *Stoppen of verplaatsen? Een literatuuronderzoek over gelegenheidsbeperkende preventie en verplaatsing van criminaliteit*, WODC/Den Haag.
Noot 10 S. Flight (2003), 'Does CCTV displace crime?', in: Martin Gill (ed.), *CCTV*, Leicester University Press.

Gill in het Verenigd Koninkrijk bleek dat veel camera's op verkeerde plekken worden opgehangen waardoor de problemen niet in beeld zijn. Dat is bijvoorbeeld het geval op plekken waar vechtpartijen, geweld of berovingen zich in donkere steegjes afspelen, terwijl de camera's op grote pleinen zijn opgehangen. Voordat de camera's worden opgehangen, moet dus een goede probleemanalyse worden gemaakt. Voor het verkrijgen van overzicht in een groot gebied is een andere projectering van de camera's nodig dan voor het waarnemen van incidenten in kleine straatjes. Vaak is het niet mogelijk vooraf te bepalen waar de incidenten precies gebeuren. Daarom is het verstandig in elk project rekening te houden met de mogelijkheid dat camera's moeten worden verplaatst.
Ook moet er goed worden nagedacht over de gewenste technische kwalificaties van de camera's. Als het doel is om toezicht te houden in uitgaansgebieden spreekt het voor zich dat de meeste incidenten 's avonds of 's nachts gebeuren en dat er dus camera's moeten worden aangeschaft die voldoende lichtgevoelig zijn om ook bij duisternis bruikbare beelden te leveren. Een alternatief is om de straatverlichting aan te passen, maar meer verlichting is niet altijd goed. Soms zorgen extra lampen namelijk juist voor hinderlijke instraling waardoor het contrast op donkere plekken minder groot wordt. Idealiter wordt extra verlichting 'achter' de camera opgehangen en niet in beeld. Ook het beheer en onderhoud zijn belangrijk: als de camera's niet regelmatig worden schoongemaakt wordt de beeldkwaliteit vaak snel slechter, vooral bij duisternis of slecht weer. Deze technische eisen lijken open deuren, maar het is opvallend hoe vaak cameratoezicht op deze punten niet goed functioneert, bijvoorbeeld omdat de camera's overdag worden ingesteld terwijl ze juist 's avonds goed beeld zouden moeten leveren.
Ten tweede zijn er organisatorische randvoorwaarden. Het moet voor de observanten in de toezichtcentrale duidelijk zijn wat de uitkijkopdracht is. De neiging van de meeste toezichthouders is om drukke plekken te bekijken waar veel gebeurt. Dat kán goed werken, maar camera's kunnen ook worden gebruikt om juist toezicht te houden op plekken waar weinig mensen zijn en dus ook weinig informeel toezicht is. Het ligt aan het probleem dat moet worden aangepakt: straatrovers slaan hun slag het liefst op plekken waar bijna niemand is, terwijl zakkenrollers juist een voorkeur voor grote mensenmassa's hebben. Vechtpartijen in uitgaansgebieden spelen zich vaak recht voor de kroeg af, terwijl geweld in andere gebieden juist vaak in afgelegen straatjes plaatsvindt. Dit vereist dus niet alleen een heldere uitkijkopdracht, maar ook een intensieve en voortdurende afstemming tussen de toezichtcentrale en de praktijk op straat.

Steuntje in de rug

Communicatie tussen de toezichtcentrale en de fysieke toezichthouders is dan ook een volgende essentiële randvoorwaarde voor succes. Deze communicatie verloopt bij voorkeur direct en niet via een tussenstation als een meldkamer die de informatie van de camera's moet 'vertalen' voor de toezichthouders op straat. Directe communicatie verkort de reactietijd aanzienlijk en maakt de kans op succesvolle ingrepen (in de kiem smoren of aanhouden van verdachten) veel groter. Communicatiemiddelen en afspraken over wie de fysieke toezichthouders mag aansturen zijn dus buitengewoon belangrijk. Omdat de politie in principe wordt aangestuurd op basis van de prioriteitenstelling in de meldkamer, is het vaak wenselijk in de toezichtcentrale politiemensen aanwezig te laten zijn die hun collega's op straat wel direct mogen aansturen. Andere observanten, zoals beveiligers of mensen van stadstoezicht, hebben die bevoegdheid vaak niet waardoor de reactie op straat vaak te laat is.

Tot slot is van belang dat de uitkijktijden precies aansluiten op de problemen. Overvallers slaan hun slag vaak rond sluitingstijd van winkels als de kassa's goed gevuld zijn, terwijl uitgaansgeweld vaak plaatsvindt als de kroegen en disco's sluiten. Straatroven daarentegen kunnen weer 24 uur per dag plaatsvinden, vaak afhankelijk van het seizoen. Ook dit lijken wellicht open deuren, maar het is opvallend te zien hoe vaak het op deze basale punten niet goed gaat.

2.2.3 Opsporing

De mogelijke meerwaarde van camera's voor opsporing achteraf is in theorie groot. Sterker nog: de eerste bewakingscamera's die ongeveer veertig jaar geleden werden aangeschaft door ondernemers werden alleen maar gebruikt om beelden op te nemen voor opsporing achteraf. Toch is de meerwaarde van cameratoezicht voor de opsporing nog bijna nooit overtuigend aangetoond in onderzoek. Dat komt doordat het vrijwel onmogelijk blijkt een directe koppeling te leggen tussen enerzijds de inzet van een camera en anderzijds de opsporing.
Dat ligt voor een deel aan de wijze waarop opbrengsten worden geregistreerd. In toezichtcentrales wordt meestal wel geregistreerd hoeveel en welke incidenten rechtstreeks zijn waargenomen en of er politie ter plaatse kwam, maar of dat vervolgens ook leidde tot meerwaarde in de opsporing speelt zich meestal 'buiten beeld' van de centrale af. De registratiesystemen van de politie en het Openbaar Ministerie bevatten geen standaard informatie over de rol die camerabeelden hebben gespeeld.
Het is overigens niet alleen een kwestie van registratie: het komt ook doordat het zeldzaam is als camerabeelden het ultieme stukje bewijs opleveren. In heel veel gevallen leveren camerabeelden indirect informatie op die bruikbaar is in combinatie met informatie die op een andere wijze is verzameld. Camerabeelden leiden vaak tot het 'opplussen' van lopende onderzoeken. Zo kunnen beelden een getuigenverklaring bevestigen of ontkrachten, waarna het reguliere politiewerk het overneemt. Met beelden kan de politie bijvoorbeeld aantonen dat iemand op een bepaalde plek en tijd aanwezig was. Dat is soms al genoeg om het onderzoek verder te helpen, maar het feit dat deze zaak verder kwam door camerabeelden is vaak niet zichtbaar in het dossier.
In elk geval is duidelijk dat er een sterke relatie bestaat tussen de kwaliteit van het rechtstreekse toezicht in de toezichtcentrale en de waarde van cameratoezicht voor opsporing. In cameraprojecten waar geen rechtstreeks toezicht is, is de opsporing achteraf vaak ook minder intensief en minder succesvol. Dat komt doordat de beelden beter zijn én doordat ze makkelijker terug te vinden als er goed rechtstreeks toezicht is. Observanten in een toezichtcentrale kunnen bijvoorbeeld 'pasfoto's' maken van personen voordat ze een strafbaar feit plegen. Ze zoomen in op bepaalde voorbijgangers en markeren in de opgenomen beelden waar ze dat hebben gedaan. Daardoor kunnen de relevante beelden makkelijker worden teruggevonden in de enorme hoeveelheid opgenomen beelden én zijn ze vaak van goede kwaliteit. De kans dat dit soort 'pasfoto's' achteraf worden gevonden in camerabeelden die zijn gemaakt zonder rechtstreeks toezicht, is beduidend kleiner.

2.3 De keten van succesvol cameratoezicht

Alles overziend kan op basis van de wetenschappelijke literatuur worden geconcludeerd dat cameratoezicht een veelbelovend, maar complex instrument is waarmee allerlei mechanismen in werking kunnen treden. Cameratoezicht levert alleen meerwaarde op als die mechanismen bewust worden gekozen en als vervolgens alles wordt ingericht en op elkaar wordt afgestemd om die mechanismen in werking te laten treden.

Dat vereist niet alleen een heldere probleemanalyse vooraf, maar ook een lange adem tijdens het cameraproject zelf. De ontnuchterende conclusie op basis van een groot aantal evaluaties van de afgelopen decennia jaar luidt dat het aantal voorbeelden waarbij cameratoezicht in de praktijk optimaal was ingericht en georganiseerd zeer klein is. Het is daardoor eigenlijk nog te vroeg om algemene conclusies over cameratoezicht te trekken. Alleen als alle onderdelen van de hele 'cameraketen' (zie figuur) goed op elkaar aansluiten kan de potentiële meerwaarde van cameratoezicht worden verzilverd. Als het in één van de schakels van de keten niet goed gaat, en dat is helaas in de meerderheid van de cameraprojecten het geval, is het eindresultaat niet positief.

Schema 2.2 Keten succesvol cameratoezicht

Probleemanalyse	Wat is het probleem? Wat zijn de doelen van cameratoezicht? Welke mechanismen willen we in werking zetten?
Cameraproject	Hoeveel camera's zijn er nodig? Waar moeten ze precies komen en in welke richting kijken ze? Welke beeldkwaliteit is nodig?
Communicatie	Willen we veiligheidsgevoelens en/of afschrikking? Worden successen gedeeld? Krijgen de camera's voortdurend betekenis?
Toezicht	Welke tijdstippen/dagen? Door wie en met welke uitkijkinstructie? Hoe regelen we aansturing van fysiek toezicht vanuit de centrale?
Opsporing	Wat is de bewaartermijn? Hoe zorgen we dat beelden makkelijk gevonden worden? Hoe regelen we samenwerking tussen centrale en recherche?

Praktijk en draagvlak

3 De praktijk

In dit hoofdstuk wordt de praktijk van het cameratoezicht in Utrecht beschreven. De tekst is ingedeeld naar de drie hoofdoelen van cameratoezicht zoals die in het vorige hoofdstuk zijn gekozen: preventie, interventie en opsporing.

3.1 Preventie

Veiliger gevoel

Als het doel van cameratoezicht is om mensen een veiliger gevoel te geven, is het van belang dat iedereen weet dat er camera's hangen én dat zoveel mogelijk mensen daar positieve associaties bij hebben. Het louter ophangen van camera's en informatieborden is niet genoeg en kan zelfs tot angstgevoelens leiden bij bepaalde voorbijgangers, zo bleek uit het vorige hoofdstuk.
Toen de eerste camera's in de binnenstad in 2001 werden geplaatst is een folder gemaakt waarin een link werd gelegd tussen cameratoezicht en veilig uitgaan: 'Een bekeken zaak'.

Deze folders zijn verspreid in horecagelegenheden, politiebureaus en andere openbare gelegenheden. In de folder werd uitgelegd waar de camera's hingen, hoe het zat met de privacy en waar men terecht kon voor meer informatie. Naast en na deze folder heeft de gemeente Utrecht, net als de meeste andere gemeenten, geen grootschalige publiekscampagnes gehouden om het cameratoe-

zicht onder de aandacht te brengen. Uit de interviews met politie en gemeente blijkt dat in elk geval een deel van de betrokkenen dit een goede strategie vindt. Een politiefunctionaris verwoordde het als volgt:

> ‘De burger moet weten dat er camera’s hangen omdat er een informatieplicht is. Maar ze zijn er niet continu mee bezig waar ze hangen. Voor het veiligheidsgevoel is dat waarschijnlijk ook beter: mensen willen er toch niet continu op worden gewezen dat ze in beeld zijn? Dat geeft ze juist een onveiliger gevoel.’

De vertegenwoordigers van de gemeente waar wij mee spraken herkennen die angst, maar zijn aan de andere kant van mening dat de camera’s juist wel zichtbaar moeten zijn. Een belangrijk doel is namelijk om aan buurten en bewoners duidelijk te maken dat de overheid zich bekommert om de veiligheid: ‘Cameratoezicht is een goede zichtbare maatregel voor de bewoners’. Volgens die redenering leidt bewuste aandacht voor cameratoezicht dus juist tot een positief effect op het gevoel van veiligheid. Maar er is, voor zover kon worden achterhaald, geen actieve en brede communicatiestrategie voor cameratoezicht: niet in de binnenstad en niet in de wijken.

Afschrikking potentiële daders

In het kader van de evaluatie van het cameratoezicht in de binnenstad van Utrecht in 2003 zijn interviews gehouden met politiemensen en andere betrokkenen. Uit die interviews komt een genuanceerd beeld over de mogelijke afschrikwekkende werking van camera’s op daders. Een politieman formuleerde het als volgt:

> ‘Er zullen mogelijke eerste schrikeffecten zijn die niet structureel van aard zullen zijn. Maar als het lukt om beelden te gebruiken voor opsporing en vervolging, zullen de effecten van identificatie en opsporing van verdachten volledig merkbaar worden’.

Dat klopt precies met de inzichten uit de wetenschap. Enkele andere ondervraagde politiemensen vonden de zichtbaarheid en de communicatie over de camera’s belangrijk:

> ‘Mensen moeten er wel bewust bij stil staan dat er camera’s draaien. Maar camera’s hebben eerder een repressieve dan een preventieve invloed op dronken mensen en junks. Zij zijn namelijk de grens van het bewustzijn voorbij’.

Er werd dus al vanaf het begin onderscheid gemaakt tussen soorten daders en tussen preventie en opsporing achteraf. In de afgelopen tien jaar is preventie en communicatie echter voor een heel groot deel naar de achtergrond verschoven. De politie is eigenlijk de enige partij die echt actief met het instrument werkt en hun inspanningen zijn vrijwel uitsluitend gericht op rechtstreeks toezicht en opsporing achteraf. Dat bleek bijvoorbeeld uit een interview met een politiefunctionaris:

> ‘Preventie speelt nauwelijks een rol bij cameratoezicht. Mensen die openlijk geweld plegen en uit hun dak gaan trekken zich niks aan van een camera. En bij daders die veel criminaliteit plegen, zoals diefstallen, zie je een waterbedeffect van de camera’s. Zij trekken zich er wel wat van aan, maar preventief werkt het ook bij hen dus niet.’

Het feit dat uit onderzoek blijkt dat dit waterbed meestal niet optreedt en in elk geval niet volledig, werd door deze geïnterviewde dus niet herkend. Ook in de toezichtcentrale is preventie geen expliciet doel (meer): we kregen camerabeelden te zien van een man die onder het oog van een camera een autoruit insloeg en een tas van de stoel pakte. De beelden waren volgens de politie een voorbeeld van het succes van cameratoezicht en niet van een gebrek aan preventief effect.

3.2 Interventie

In deze paragraaf gaat het over het rechtstreekse toezicht vanuit de toezichtcentrale. Dat toezicht heeft als doel incidenten waar te nemen en politie en toezichthouders op straat aan te sturen om incidenten in de kiem te smoren en om te fungeren als een steuntje in de rug van het fysieke toezicht.

Toezichtcentrale

De beelden van de gemeentelijke toezichtcamera's worden in een ruimte op het politiebureau aan de Briljantlaan in Utrecht bekeken. Er zijn drie tafels met videoschermen voor het uitkijken van de beelden uit de stad Utrecht: twee tafels voor de binnenstad staan en een voor 'de wijken' (de overige gebieden met camera's).

De mensen achter de beeldschermen zijn speciaal hiervoor opgeleide studenten Integrale Veiligheidskunde. In de toezichtcentrale is op de momenten dat er rechtstreeks toezicht is ook altijd een supervisor van de politie aanwezig.

De beelden worden dagelijks uitgekeken van 15 uur 's middags tot 2 uur 's nachts. In de binnenstad en op het Zandpad gelden andere uitkijktijden met als belangrijkste verschil dat er op donderdag, vrijdag en zaterdag tot 6 uur 's nachts wordt gekeken.

In alle cameragebieden, dus in de binnenstad, op het Zandpad en in de wijken, wordt volgens dezelfde instructie en op dezelfde wijze uitgekeken. Daarbij gaat het om het waarnemen van opvallende gedragen of situaties. In aanvulling hierop is er twee keer per week een digitale briefing waarin evenementen, signaleringen (foto's, kentekens) en gebiedsontzeggingen en aandachtsvestigingen staan. Er is regelmatig overleg tussen de supervisors van de politie in de centrale en de wijkagenten die werken in de cameragebieden. In de bijlagen staat een beschrijving van de werkwijze

in de toezichtcentrale en van alle registratiecijfers (bijlage 4 en 5). Hier beperken we ons tot de belangrijkste resultaten op de gekozen doelen.

In de eerste acht maanden van 2013 zijn er in totaal 4.172 incidenten geregistreerd in de toezichtcentrale. Als we deze cijfers voor de eerste acht maanden van 2013 extrapoleren naar het hele jaar, komen we tot een schatting van 6.267 incidenten. Qua aantal ligt dat in dezelfde orde van grootte als in 2012 toen in het hele jaar 6.378 incidenten geregistreerd werden.

Incidenten waarnemen

Er zijn twee soorten incidenten die worden geregistreerd in de toezichtcentrale: eigen waarnemingen en verzoeken om mee te kijken. De eerste groep die we hier behandelen zijn de eigen waarnemingen, dus de incidenten die zonder cameratoezicht niet zouden zijn waargenomen. In de eerste acht maanden van 2013 zijn 1.616 incidenten waargenomen door de toezichtcentrale. Dit komt neer op circa zeven incidenten per dag. Het blijkt dat een kwart (23%) wildplassen betreft. Vernieling/baldadigheid (14%), overlast door alcohol/drugs (12%) en verdachte situaties (12%) komen ook relatief vaak voor.

Tabel 3.1 Eigen waarnemingen per type incident

Incidenten bij eigen waarneming	Aantal	%
Wildplassen	371	23%
Vernieling / baldadigheid	224	14%
Overlast Alcohol / drugs	197	12%
Verdachte situatie	190	12%
Verkeer	137	8%
Conflict	129	8%
Heling	62	4%
Overige overlast	50	3%
Geweld	39	2%
Rest	217[11]	13%
Totaal	**1.616**	**99%[12]**

Deze incidenten worden allemaal doorgeven aan de politie: aan de meldkamer bij hoge prioriteit of direct aan de politie op straat bij lagere prioriteit. Het is de bedoeling dat er op straat altijd een reactie volgt op de incidenten die worden waargenomen in de toezichtcentrale. Maar dat is niet altijd mogelijk en ook niet altijd nodig. Sommige incidenten zijn niet ernstig genoeg om voor uit te rukken, soms zijn er andere prioriteiten die meer aandacht verdienen en soms kan de politie niet snel genoeg ter plaatse zijn om te interveniëren. In totaal blijkt dat in 600 van de 1.600 eigen waarnemin-

Noot 11 Het gaat hierbij onder andere om categorieën als ‘overig’ (98), graffiti/plakken (33), overlast jeugd (24), diefstal (20) en onwelwording (17).
Noot 12 Door afronding van percentages telt het totaal niet op tot 100%.

gen (37%) geen reactie op straat volgt op een melding vanuit de toezichtcentrale. In de rest van de gevallen gebeurde dat wel.

- 677 keer corrigerend optreden (42%)
- 180 keer verbaliserend optreden (11%)
- 171 aanhoudingen (11%)

Dit betekent dat de politie gemiddeld drie tot vier keer per dag naar incidenten wordt gestuurd die door cameratoezicht zelf zijn waargenomen. Deze incidenten zouden zonder het cameratoezicht zijn gemist. Als we per incidenttype kijken, zien we grote verschillen in de reacties van de politie op straat. Als er door de toezichtcentrale een conflict, verdachte situatie of vernieling wordt gezien, volgt er bij tachtig procent een reactie op straat. De meeste andere incidenten krijgen een reactie in minstens de helft van de gevallen. Alleen bij wildplassen zien we dat een ruime meerderheid van de incidenten (80%) niet tot een reactie op straat leidt: dit incident wordt dus vijf keer vaker waargenomen dan dat er op wordt gereageerd.

Steuntje in de rug

Als de politie optreedt op een plek die ook in beeld is van de camera's, kijken de observanten in principe mee om de collega's te ondersteunen. Deze vorm van cameratoezicht is in de eerste acht maanden van 2013 in totaal 2.274 keer ingezet. Daarmee maakt het mechanisme van het 'steuntje in de rug' 58 procent van alle acties in de centrale uit. De eigen waarnemingen die hierboven werden besproken zijn goed voor de resterende 42 procent.

De incidenten waarbij de toezichtcentrale meekijkt zijn duidelijk anders van karakter dan de eigen waarnemingen. Bij het meekijken gaat het in de helft van de gevallen om een conflict, verdachte situatie, verkeer of overlast door alcohol/drugs. Bij de eigen waarnemingen gaat het, zoals hierboven al is gezegd, in veel gevallen om wildplassen, vernieling/baldadigheid of overlast door alcohol/drugs.

Tabel 3.2 Meekijken per type incident

Incidenten bij meekijken	Aantal	%
Conflict	377	17%
Verdachte situatie	263	12%
Verkeer	232	10%
Overlast Alcohol / drugs	172	8%
Overige overlast	168	7%
Diefstal	136	6%
Geweld	122	5%
Overlast jeugd	97	4%
Onwelwording	79	4%
Rest[13]	601	27%
Totaal	**2.247**	**100%[14]**

Noot 13 Het gaat hierbij onder andere om categorieën als 'overig' (350), vernieling/baldadigheid (53), bedreiging (34), inbraak auto (26), alarm (25) en inbraak woning (23).

Verschillen tussen de cameragebieden

Het is mogelijk een opsplitsing van de cijfers te maken per camera en per cameragebied. Verreweg de meeste van de zelf waargenomen incidenten vinden plaats in de binnenstad. Daar zijn in acht maanden tijd 1.403 incidenten waargenomen, wat neerkomt op 87 procent van alle eigen waarnemingen. Dat is relatief veel aangezien in de binnenstad iets meer dan helft van alle camera's hangt (58%). In 'de wijken' worden juist relatief weinig incidenten gezien: hier hangt 42 procent van de camera's, maar deze zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor 13 procent van de waargenomen incidenten. Dat komt ongetwijfeld voor een deel doordat er in de wijken minder incidenten gebeuren. Maar een andere verklaring is dat er in de toezichtcentrale vooral wordt gekeken naar beelden van camera's waar veel mensen te zien zijn: de binnenstad.

Figuur 3.1 Aantal eigen waarnemingen per cameragebied (per gebied staat tussen haakjes het aantal camera's in dat gebied)

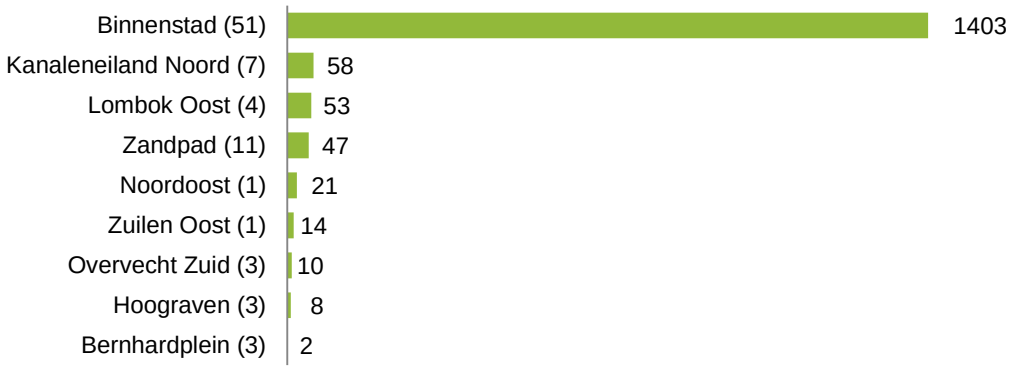

Verschillen tussen de camera's

Er blijken niet alleen verschillen te bestaan tussen cameragebieden, maar ook tussen afzonderlijke camera's. Met de twintig meest productieve camera's wordt 65 procent van alle incidenten waargenomen, terwijl het gaat om 23 procent van alle camera's. De twee meest productieve camera's (Neude en Voorstraat) vormen samen twee procent van alle camera's, maar ze 'zien' veertien procent van alle incidenten.

Aan de andere kant van het spectrum staan ook camera's die nauwelijks worden gebruikt. De twintig camera's die het minst productief zijn, zijn in de eerste acht maanden van 2013 in totaal 85 keer gebruikt. Ze leveren daarmee minder dan twee procent van alle waarnemingen op, terwijl ze 23 procent van alle camera's uitmaken. De meest productieve camera's worden elke dag wel tien keer gebruikt voor eigen waarnemingen, meekijken of opsporing. De minst productieve camera's daarentegen worden ongeveer één keer per maand gebruikt. In een bijlage staan de cijfers voor elke camera apart.

Noot 14 Door afronding van percentages telt het totaal niet op tot 100%.

Overigens hoeft het niet zo te zijn dat een camera met weinig 'hits' in het registratiesysteem altijd nutteloos is. Per incident wordt namelijk maar één cameranummer ingevoerd, terwijl er regelmatig meerdere camera's worden gebruikt per incident. Sommige camera's die vooral overzichtsbeelden opleveren of nuttig zijn omdat ze vluchtwegen in beeld brengen krijgen om die reden weinig registraties. Ook dit soort opbrengsten moeten worden meegenomen in de afwegingen over de werkelijke waarde van elke camera. Overigens is het ook prima mogelijk, als blijkt dat er inderdaad veel camera's zijn die niet direct maar indirect nuttig zijn, daar een bepaalde registratie van te maken zodat die meerwaarde kan worden gekwantificeerd. Het is de bedoeling dat het gebruik van elke camera (zodra de beelden worden opgeschakeld door een observant) automatisch wordt gelogd door het nieuwe videomanagementsysteem. In dat geval is geen handmatige registratie meer nodig, maar kan de meerwaarde per camera toch worden bepaald aan de hand van betrouwbare cijfers.

3.3 Opsporing

Elke maandag, woensdag en vrijdag is er een supervisor of observant in de toezichtcentrale die op verzoek van politieagenten opgenomen beelden terugkijkt om te zien of er bruikbaar materiaal voor opsporingsonderzoeken is opgenomen. Er komen circa 25 van dit soort verzoeken per week binnen, aldus de supervisors. Desgevraagd geven de supervisors in de toezichtcentrale aan dat er bij een derde van de verzoeken blijkt dat er geen camera's in de buurt van het incident stonden. Nog eens een derde van de verzoeken levert geen resultaat op omdat het verzoek 'te moeilijk' is: bijvoorbeeld door een te grote tijdspanne waarbinnen het incident plaats zou hebben gevonden of een te vaag signalement. Uiteindelijk levert het nakijken van een kwart van de verzoeken volgens de supervisors in de centrale beelden op die aan het verzoek voldoen.

Uit de registratie blijkt dat de resultaten iets positiever waren. Van de 262 geregistreerde verzoeken zijn in 92 gevallen (35%) beelden opgeslagen voor later gebruik. In 173 gevallen (65%) waren er geen bruikbare beelden. Het zou kunnen dat een deel van de verzoeken niet wordt geregistreerd, bijvoorbeeld als het betrekking heeft op een gebied waarvan de mensen in de toezichtcentrale meteen al weten dat daar geen camera staat.

Tabel 3.3 Resultaat van een verzoek om beelden

Resultaat verzoek	Aantal[15]	%
Opslag beelden	92	35%
Geen bruikbare beelden	173	65%
Totaal	**265**	**100%**

De meeste verzoeken om beelden te doorzoeken hadden betrekking op diefstallen (36%). Daarna volgen berovingen (10%), zakkenrollerij (10%), geweld (9%), verkeer (9%) en vernie-

Noot 15 Het totaal van deze tabel is 265 en niet de eerder genoemde 262, waarschijnlijk doordat bij drie incidenten beide labels zijn toegekend.

ling/baldadigheid (8%). Alle andere typen incidenten komen minder vaak voor. De incidenten waar beelden voor worden doorzocht zijn van een relatief zwaar kaliber als we ze vergelijken met de incidenten die de toezichtcentrale in de eigen waarnemingen registreert.

Tabel 3.4 Meest voorkomende aanleidingen voor verzoek

Aanleiding verzoek	%
Diefstal	36%
Beroving	10%
Zakkenrollen	10%
Geweld	9%
Verkeer	9%
Vernieling/ baldadigheid	8%
Overig	18%
Totaal	**100%**

Volgens een rechercheur uit de binnenstad waar wij mee spraken leveren de camerabeelden regelmatig bruikbare informatie op voor opsporingsonderzoeken en ook bewijsmateriaal voor in het dossier. Van de beelden die worden gebrand door cameratoezicht levert naar schatting de helft iets extra's op voor de opsporing. De waarde van de beelden is verschillend: soms kan worden aangetoond dat een verdachte ergens in de buurt is geweest, maar soms is ook het feit zelf in beeld.
De beelden zijn het beste bruikbaar als er tijdens het incident rechtstreeks werd gekeken naar de beelden door cameratoezicht en er is ingezoomd op personen. Overzichtsbeelden zijn vaak niet goed genoeg om personen op te herkennen, dus het rechtstreekse toezicht voegt echt iets toe: niet alleen voor de snelle reactie op incidenten, maar ook voor de opsporing achteraf.
Over de kwaliteit van het toezicht is deze rechercheur zeer tevreden: de 'uitkijkers' zijn scherp op verdachte situaties en nemen de moeite om in te zoomen op gezichten zodat later herkenningen mogelijk zijn. Dit werd bevestigd in een interview met een agent die veel horecadiensten draait in het uitgaansgebied. Hij gaf aan dat hij op sommige avonden wel tien keer naar plekken wordt gedirigeerd door cameratoezicht waar wat aan de hand is. Volgens hem is de meerwaarde van cameratoezicht daardoor enorm.
De beeldkwaliteit is volgens deze rechercheur zeer goed – vooral van de nieuwere camera's en ook als de kwaliteit wordt vergeleken met die van camera's van andere instanties.[16] Maar voor een herkenning zijn de beelden bij duisternis vaak niet goed genoeg. Ook hebben de rechercheurs vaak last van verblindende verlichting: het goed schoon houden van de camera's is cruciaal om bijvoorbeeld bij een laagstaande zon nog goede beelden te kunnen maken. Het feit dat er *presets* zijn waardoor de camera continu ronddraait is waarschijnlijk handig voor het rechtstreekse toezicht omdat ze dan meer zien, maar voor opsporing is het niet wenselijk. Vaak is hierdoor het *moment supreme* net niet in beeld. De *presets* zouden eigenlijk per dag of dagdeel moeten worden aangepast, volgens deze rechercheur: overdag is overzicht belangrijk, maar 's avonds en 's nachts zou

Noot 16 In één opsporingsonderzoek werden beelden gebruikt van camera's van ProRail, Rabobank, Hoog Catharijne en de Jaarbeurs.

op de geldautomaten of de horeca kunnen worden ingezoomd. Maar de behoeften kunnen verschillen: voor een wijkagent is een overzichtsbeeld handig, terwijl een rechercheur liever een geldautomaat in beeld zou hebben. Daar zal dus continu over moeten worden onderhandeld. Wellicht is het uitvoeren van een aantal experimenten haalbaar om de meerwaarde van elke werkwijze te kunnen onderbouwen.

4 Bewonerspeiling

In november 2013 is een peiling onder deelnemers van het Bewonerspanel in Utrecht gehouden om hun opinies over cameratoezicht te inventariseren.[17] Dit gebeurde zowel in de cameragebieden als in de rest van de gemeente. Aan de peiling deden in totaal 2.392 bewoners van Utrecht mee. Zij gaven via internet hun mening over cameratoezicht. De vragenlijst staat in de bijlagen.

In de buurten met cameratoezicht zijn in totaal 296 inwoners ondervraagd (12%) en in de buurten zonder cameratoezicht 1.988 inwoners (83%). Van de overige 108 bewoners was niet bekend in welke buurt ze wonen. Deze bewoners zijn buiten de analyses gehouden.

4.1 Steun voor cameratoezicht

In de buurten met cameratoezicht is een kwart van de bewoners zeer positief over de camera's (24%) en nog eens een ruime derde is positief (39%). Dat betekent dat in totaal 63 procent positief of zeer positief is. De rest heeft een neutrale houding ten opzichte van cameratoezicht (22%) en een relatief kleine groep van 14 procent is (zeer) negatief over cameratoezicht.

Tabel 4.1 Hoe staat u tegenover gemeentelijk cameratoezicht? Ik vind cameratoezicht…

	Buurt met camera's	Buurt zonder camera's	Utrecht totaal
Zeer positief	24%	16%	17%
Positief	39%	42%	42%
Neutraal	22%	23%	23%
Negatief	11%	13%	12%
Zeer negatief	3%	4%	4%
Weet ik niet/geen mening	2%	3%	3%
Totaal	**100%**	**100%**	**100%**

Vergeleken met de eerdere meting in 2008[18] lijkt men positiever geworden. Toen was namelijk 51 procent van de bewoners in cameragebieden positief over cameratoezicht. Het percentage mensen dat negatief staat tegenover cameratoezicht is gelijk gebleven: in 2008 was 14 procent ontevreden over cameratoezicht en ook in 2013 zien we dat 14 procent (zeer) negatief is. De verbetering lijkt

Noot 17 Dit panel bestaat uit bewoners die zich vrijwillig opgeven om vijf á zes keer per jaar deel te nemen aan een enquête.

Noot 18 Deze meting is niet via het bewonerspanel gehouden, maar vond aselect plaats. Door de andere opzet van de onderzoeken kunnen we geen harde, maar slechts indicatieve uitspraken doen over de verschillen in uitkomsten tussen de huidige meting en die van 2008.

dus veroorzaakt doordat mensen met een neutrale houding positiever zijn geworden (35% was neutraal of had geen mening, nu is dat 24%). Ongeveer tien procent van de bewoners van cameragebieden is nu dus positiever dan in 2008. Het oordeel van de bewoners is overigens minder positief dan in enkele andere steden (Delft 69%, Amsterdam 80%, Antwerpen 83%).

Het blijkt dat mensen in buurten met cameratoezicht significant vaker zeer positief zijn over gemeentelijke camera's dan mensen in buurten zonder cameratoezicht (24% versus 16%).[19]

Overigens is tijdens het overleg van het Keurmerk Veilig Ondernemen in de binnenstad ook aan de aanwezige ondernemers (die samen de ondernemers vertegenwoordigen uit vier winkel- en horecagebieden) gevraagd wat zij van het cameratoezicht vinden. Hoewel een deel van hen aangaf niet precies te weten welke camera's nu van de gemeente zijn en welke van andere partijen, was het oordeel unaniem positief. Het cameratoezicht werkt goed en vervult een nuttige functie: het geeft mensen een veiliger gevoel en het werkt preventief, aldus deze ondernemers.

4.2 Bekendheid cameratoezicht

Omdat een van de doelen van cameratoezicht is om de bewoners een veiliger gevoel te geven, is het essentieel dat zoveel mogelijk mensen weten dat er cameratoezicht is. Ook voor het beoogde preventieve effect is het een voorwaarde dat het duidelijk is dat er camera's hangen. Het blijkt dat de helft van de bewoners in de buurten met cameratoezicht weet dat er camera's hangen (50%). De rest geeft aan dat er volgens hen geen gemeentelijke camera's hangen (30%) of weet het niet (19%)[20].

Tabel 4.2 Is er volgens u gemeentelijk cameratoezicht op straat in uw buurt?

	Buurt met camera's	Buurt zonder camera's
Ja	50%	17%
Nee	30%	59%
Weet ik niet	19%	25%
Totaal	**100%**	**100%**

Ten opzichte van de peiling in 2008 lijkt de bekendheid van het cameratoezicht te zijn gedaald. In 2008 zei 90 procent van de bewoners van het centrum dat er cameratoezicht was. Nu is dat percentage bijna gehalveerd. In 2008 zijn alleen bewoners van het centrum ondervraagd, terwijl er nu ook bewoners uit andere wijken zijn ondervraagd. Dat zou een reden voor de lagere bekendheid kunnen zijn, maar uit een nadere analyse van de data blijkt dat dit niet de reden is. De bekendheid

Noot 19 In de tabel zijn ook de cijfers voor heel Utrecht opgenomen. Omdat verreweg de meeste ondervraagden (83%) in een buurt zonder camera's wonen zijn die totaalcijfers bijna identiek aan de cijfers voor de gebieden zonder camera's.
Noot 20 Door afronding op hele procenten tellen de totalen niet altijd precies op tot 100 procent.

van de camera's in de binnenstad is weliswaar groter dan in de andere wijken (binnenstad 59%, andere wijken 44%), maar nog altijd lager dan in 2008.
Het is zonder verdiepend onderzoek onmogelijk aan te geven hoe deze ontwikkeling kan zijn veroorzaakt. Wellicht is er de laatste jaren minder over de camera's gecommuniceerd. In elk geval bleek uit de interviews met betrokkenen dat er de laatste jaren inderdaad niet of mondjesmaat over de camera's is gecommuniceerd via folders, de gemeentelijke website of op bijeenkomsten met bewoners. Ook de vertegenwoordigers van de ondernemers waar wij mee spraken vinden dat de communicatie over de camera's beter kan. Ze weten bijvoorbeeld niet welke camera's nu van de gemeente zijn en welke van andere partijen. Een deel van de ondernemers zou graag een kijkje willen nemen in de toezichtcentrale. Actief communiceren over cameratoezicht, bijvoorbeeld door geboekte successen breed bekend te maken zoals dat in andere gemeenten gebeurt, zou de bekendheid van de camera's kunnen verbeteren.

Een interessante extra analyse, die mogelijk is doordat deze peiling ook is gehouden in buurten zonder gemeentelijk cameratoezicht, laat zien dat in buurten zonder gemeentelijk cameratoezicht een op de zes inwoners (17%) toch denkt dat er gemeentelijk cameratoezicht op straat is. Aan degenen met die mening is ook gevraagd of zij persoonlijk wel eens een gemeentelijke camera hebben gezien in hun buurt. Daarop antwoord 87 procent van hen 'ja'[21]. De meest aannemelijke verklaring voor deze uitkomst is dat men bewakingscamera's van private partijen heeft aangezien voor gemeentelijke camera's.

4.3 Stellingen over cameratoezicht

Tabel 4.3 Stellingen over cameratoezicht – percentage (zeer) eens

	Buurt met camera's	Buurt zonder camera's
Effecten		
Ik voel me veiliger als er gemeentelijke camera's hangen	46%**	38%
Gemeentelijk cameratoezicht leidt tot minder criminaliteit	46%	44%
Gemeentelijk cameratoezicht leidt tot minder jongerenoverlast	42%	42%
De aanwezigheid van camera's zorgt ervoor dat problemen zich verplaatsen naar gebieden waar geen camera's hangen	45%*	52%
Alternatieven		
Ik heb liever meer politie in mijn wijk dan (meer) gemeentelijke camera's	57%	56%
Ik heb liever meer andere veiligheidsmaatregelen in mijn wijk, zoals verlichting, dan (meer) gemeentelijke camera's	39%*	46%
Privacy		
Gemeentelijk cameratoezicht is een aantasting van de privacy	35%	38%

* Significant verschil ($p < 0.05$)
** Significant verschil ($p < 0.01$)

Noot 21 In de buurten waar daadwerkelijk gemeentelijke camera's hangen, is dat 89%.

Effecten

Iets minder dan de helft (46%) van de bewoners in buurten met cameratoezicht zegt dat ze zich veiliger voelen als er gemeentelijke camera's hangen. De rest is neutraal (27%) of voelt zich onveiliger (27%).[22] In de buurten zonder camera's geeft een kleiner deel van de bewoners (38%) aan dat ze zich veiliger voelen als er gemeentelijke camera's hangen.

Volgens ongeveer de helft van de bewoners in buurten met cameratoezicht leidt cameratoezicht tot minder criminaliteit (46%) en tot minder jongerenoverlast (42%). In de buurten zonder camera's is het oordeel van de bewoners over deze twee effecten hetzelfde.

Bij de vraag of cameratoezicht ervoor zorgt dat problemen zich verplaatsen naar gebieden waar geen camera's hangen, is er wel een verschil tussen cameragebieden en gebieden zonder camera's. In de buurten zonder camera's denkt meer dan de helft van de bewoners dat camera's tot verplaatsing van problemen leiden (52%). In de buurten waar daadwerkelijk camera's hangen is men daar iets positiever over, hoewel ook daar nog altijd 45 procent van de bewoners denkt dat camera's tot verplaatsing leiden.

Alternatieven

Een meerderheid van de bewoners in de cameragebieden (57%) heeft liever meer politie in de wijk dan (meer) gemeentelijke camera's. Dat geldt ook voor de bewoners van de buurten waar geen cameratoezicht is. Een minderheid (39%) heeft liever meer andere veiligheidsmaatregelen, zoals verlichting, dan cameratoezicht. In de buurten waar geen camera's hangen is de groep bewoners die een voorkeur heeft voor andere veiligheidsmaatregelen, zoals verlichting, groter dan in de buurten waar camera's hangen.

Privacy

Een ruime meerderheid van de bewoners, zowel in de buurten met als zonder camera's, beschouwt cameratoezicht niet als een aantasting van de privacy. Ongeveer een derde van de bewoners is die mening wel toegedaan. Daarmee lijkt de opinie in de gemeente Utrecht redelijk op die in andere grote steden (Amsterdam 24%, Antwerpen: 27%). Uit de toelichtingen die sommige bewoners op hun antwoorden gaven blijkt dat sommigen weliswaar van mening zijn dat cameratoezicht een aantasting van de privacy is, maar dat ze de camera's toch op prijs stellen als ze maar leiden tot een daling van de criminaliteit en overlast.

Noot 22 Om de leesbaarheid van de tekst te vergroten wordt het percentage 'neutraal' en 'oneens' niet overal besproken. Belangrijk is wel dat bij elke stelling geldt dat er een groep is die het ermee eens is, maar dat dit niet automatisch betekent dat de rest het er niet mee eens is. Er is ook altijd een groep die een neutraal antwoord gaf.

Conclusies en aanbevelingen

5 Conclusies en aanbevelingen

5.1 Conclusies

Algemeen: positief

Er gaat veel goed in het cameratoezicht in Utrecht. De kwaliteit van het rechtstreekse toezicht is hoog. Dat blijkt uit de cijfers in de registratie van de toezichtcentrale, maar werd ook bevestigd in interviews met betrokkenen en door de observaties in de centrale. Ook worden er in de opsporing op basis van opgenomen beelden met grote regelmaat successen geboekt. De kwaliteit van het opgenomen beeldmateriaal is hoog en rechercheurs worden bij hun opsporingsonderzoeken goed ondersteund door de medewerkers van cameratoezicht. Daarnaast blijkt dat het draagvlak voor het instrument groot is: in totaal is 63 procent van de inwoners van gebieden met cameratoezicht (zeer) positief en 14 procent is (zeer) negatief. De rest (24%) is neutraal of heeft geen mening. Ook de ondernemers waar wij mee spraken zijn unaniem positief.

Doelen ontbreken

Er zijn geen concrete doelen gekozen voor het cameratoezicht in Utrecht. In de aanwijzingsbesluiten wordt wel beschreven wat het probleem is (bijvoorbeeld inbraken, overlast of geweld), maar wordt niet aangegeven hoe de camera's precies moeten bijdragen aan het oplossen of verkleinen van die problemen. Omdat er geen concrete doelen zijn gesteld kunnen ook geen conclusies worden getrokken over het doelbereik van de camera's.

Toezicht en opsporing zijn leidend, preventie niet

Voor deze evaluatie zijn door de onderzoekers doelen gedestilleerd uit documenten, interviews en observaties. Daaruit blijkt dat er drie hoofddoelen en vijf subdoelen zijn voor het cameratoezicht in Utrecht:

Doelen cameratoezicht Utrecht

Preventie	Interventie	Opsporing*
Camera's leiden tot een veiliger gevoel.	Incidenten worden waargenomen in de centrale en in de kiem gesmoord.	Beelden worden gebruikt voor opsporing achteraf.
Potentiële daders zien af van het plegen van criminaliteit of overlast.	Cameratoezicht is een 'steuntje in de rug' voor fysiek toezicht.	

Het feit dat er geen concrete doelen worden benoemd voor het cameratoezicht is een probleem voor deze evaluatie. Het doelbereik kan dan immers niet worden vastgesteld. Maar het leidt ook tot problemen in de dagelijkse praktijk van het cameratoezicht. Het ontbreken van een helder idee over de exacte wijze waarop camera's problemen moeten verkleinen of oplossen (preventie, interventie of opsporing), leidt er in de praktijk toe dat er geen verschil is tussen het gebruik van de camera's in de binnenstad en in de andere cameragebieden. Er is wel overleg tussen de supervisors in de toezichtcentrale en de wijkagenten, maar daar komen niet voldoende concrete uitkijkinstructies per gebied uit. Ook blijkt dat het ontbreken van doelen ertoe leidt dat alle aandacht uitgaat naar rechtstreeks toezicht en opsporing achteraf. Dat is problematisch a) omdat opsporing geen doel van gemeentelijk cameratoezicht is, maar hooguit een bijvangst en b) omdat preventie nauwelijks aandacht krijgt. De indruk bestaat dat politie en gemeente er op rekenen dat interventie en opsporing vanzelf tot een preventief effect zullen leiden. Uit de literatuur over preventie blijkt echter dat daar heel bewust op moet worden aangestuurd omdat dit niet vanzelf gaat.

In onderstaande tabel worden de bevindingen samengevat.

	Binnenstad	De wijken
Voorbereiding		
Probleemanalyse	+	+/-
Concrete doelstellingen	-	-
Aantal en positie camera's, beeldkwaliteit	+	+/-
Praktijk		
Beheer en onderhoud	+	+
Kwaliteit observanten en politie in centrale	+	+
Instructie observanten per gebied	+	+/-
Resultaten		
Preventie	-	-
Interventie	+	+/-
Opsporing	+	+
Draagvlak	+	+

Uit de tabel blijkt dat er, zoals gezegd, veel goed gaat bij het cameratoezicht in Utrecht. Het algemene beeld is positief. De meeste winst valt te behalen in de voorbereiding van de projecten (doelen kiezen) en bij preventie. Uit de vergelijking tussen de binnenstad en de overige cameragebieden blijkt dat er vooral bij de laatste categorie enkele mogelijkheden voor verbetering zijn, omdat deze camera's eigenlijk op dezelfde manier worden ingezet als in de binnenstad terwijl ze in een ander gebied met andere problemen hangen en dus ook anders functioneren. De punten waar een (verdere) verbetering mogelijk is, worden hieronder besproken in de vorm van aanbevelingen.

5.2 Aanbevelingen

1. Bewaak het goede

In de praktijk van de toezichtcentrale zien we dat er – ook als we dit vergelijken met andere gemeenten – zeer effectief en productief wordt gewerkt, zowel in het rechtstreekse toezicht als in de opsporing achteraf. De resultaten op deze terreinen zijn aanzienlijk en er zijn veel goede voorbeelden en tevreden betrokkenen gevonden. De kwaliteit van het cameratoezicht in Utrecht is hoog. De intensieve betrokkenheid van de politie is hierbij essentieel: er is een zeer sterke connectie tussen het werk op straat en het werk in de toezichtcentrale. Dat is de meerwaarde van cameratoezicht. Maar het is niet vanzelfsprekend dat de politie zo intensief betrokken kan blijven bij het gemeentelijke cameratoezicht. De Nationale Politie werkt aan een landelijke visie op cameratoezicht en het is heel goed mogelijk dat er grotere regionale centrales, wellicht zelfs buiten Utrecht, komen waardoor de aandacht voor Utrecht en de lokale kennis van de observanten zal verminderen. Het is goed om daar nu alvast over na te denken en eventuele alternatieven uit te werken.

2. Meer maatwerk

Alle cameragebieden krijgen nu feitelijk dezelfde aanpak. Tijdelijk cameratoezicht in de wijken werkt echter fundamenteel anders dan langdurig cameratoezicht in de binnenstad. In de wijken is het doel om de camera's kortstondig in te zetten om op die manier problemen die opkomen snel de kop in te kunnen drukken en mensen een veiliger gevoel te geven. Het moet een zichtbaar 'kort en krachtig' signaal voor de bewoners en ondernemers zijn. Na een jaar zouden de camera's naar een andere locatie moeten verhuizen. In de praktijk komt het daar meestal niet van omdat er in de wijken op dezelfde wijze met de camera's wordt gewerkt als in de binnenstad. Er is geen extra aandacht voor preventie en er is geen uitkijkinstructie per gebied. Het vergt maatwerk per cameragebied met een concreet doel en een duidelijke houdbaarheidsdatum voor de camera's. De problemen in elk nieuw cameragebied zullen apart moeten worden geanalyseerd: wat voor soort gebied is het, welke problemen zijn er, wat is er al geprobeerd en hoe is de context? Als het goed is, bepalen de antwoorden op deze vragen hoeveel camera's er komen, waar ze worden opgehangen, hoeveel en welke communicatie er met de bewoners nodig is, welke uitkijkopdrachten de toezichthouders en de politie krijgen en op welk moment en op welke gronden wordt bepaald of de camera's worden verwijderd, verplaatst of verlengd.

3. Meer monitoring

In dit rapport werd geconstateerd dat alles momenteel is gericht op toezicht en opsporing en dat de resultaten aanzienlijk zijn. Toch zijn er ook camera's die nauwelijks worden gebruikt: minder dan eens per maand. Daar staan aan de andere kant van het spectrum twintig camera's tegenover die dagelijks meerdere keren worden gebruikt. Het valt te overwegen om productiviteit als een belangrijk criterium voor het verlengen van cameratoezicht te gaan gebruiken. Maar daar is wel goede monitoring voor nodig: de analyses die in dit rapport zijn gepresenteerd worden nu niet gemaakt. Het registratiesysteem bevat alle benodigde informatie, maar het kostte veel tijd om de cijfers op deze manier te analyseren. Het is blijkbaar geen onderdeel van de routine, terwijl monitoring een vast onderdeel van het hele cameratoezicht zou moeten zijn om het cameratoezicht in Utrecht bewuster en doelgerichter in te kunnen zetten.

4. Meer preventie

Op dit moment draait het in Utrecht bij cameratoezicht om rechtstreeks toezicht en opsporing achteraf. Maar cameratoezicht kán ook preventief werken: het kan leiden tot een veiliger gevoel bij bewoners en ondernemers en op bepaalde daders kunnen camera's een afschrikwekkend effect hebben. Die mogelijke meerwaarde wordt momenteel nog niet verzilverd. Hier zal de gemeente meer regie en praktische inspanning moeten leveren.

5. Meer leefbaarheid

Een mogelijke manier om de gemeente intensiever te betrekken bij het cameratoezicht en meteen een koppeling te leggen tussen de toezichtcentrale en gemeentelijke toezichthouders op straat is door verbetering van de leefbaarheid als doel te kiezen. Dit is in een aantal gemeenten al de praktijk, onder andere in Almere, en daar blijkt het van grote invloed op de werking van het cameratoezicht en het gemeentelijke onderhoud van de openbare ruimte.

De conclusies van dit onderzoek zijn overwegend positief. De aanbevelingen zijn dan ook bedoeld als aanzet voor verdere verbeteringen en als input voor het toekomstige beleidskader. Als in het vervolg wel expliciete doelen worden geformuleerd voor elk cameraproject in Utrecht én als er bewust wordt omgegaan met de verschillen tussen de langdurige en kortlopende cameraprojecten, kan de meerwaarde van het cameratoezicht in Utrecht zeker nog worden vergroot.

Bijlagen

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

Artikel 151c Gemeentewet

1. De raad kan bij verordening de burgemeester de bevoegdheid verlenen om, indien dat in het belang van de handhaving van de openbare orde noodzakelijk is, te besluiten tot plaatsing van vaste camera's voor een bepaalde duur ten behoeve van het toezicht op een openbare plaats als bedoeld in artikel 1 van de Wet openbare manifestaties en andere bij verordening aan te wijzen plaatsen die voor een ieder toegankelijk zijn. De burgemeester bepaalt de duur van de plaatsing en wijst de openbare plaats of plaatsen aan, met inachtneming van hetgeen daaromtrent in de verordening is bepaald.
2. De burgemeester stelt, na overleg met de officier van justitie in het overleg, bedoeld in artikel 13, eerste lid, van de Politiewet 2012, de periode vast waarin in het belang van de handhaving van de openbare orde daadwerkelijk gebruik van de camera's plaatsvindt en de met de camera's gemaakte beelden in elk geval rechtstreeks worden bekeken.
3. De burgemeester bedient zich bij de uitvoering van het in het eerste lid bedoelde besluit van de onder zijn gezag staande politie.
4. De aanwezigheid van camera's als bedoeld in het eerste lid is op duidelijke wijze kenbaar voor een ieder die de desbetreffende openbare plaats betreedt.
5. Met de camera's worden uitsluitend beelden gemaakt van een openbare plaats als bedoeld in artikel 1 van de Wet openbare manifestaties en andere bij verordening aan te wijzen plaatsen die voor een ieder toegankelijk zijn.
6. De met de camera's gemaakte beelden mogen in het belang van de handhaving van de openbare orde worden vastgelegd.
7. De verwerking van de gegevens, bedoeld in het zesde lid, is een verwerking als bedoeld in de Wet politiegegevens, met dien verstande dat, in afwijking van het bepaalde in artikel 8 van die wet, de vastgelegde beelden na ten hoogste vier weken worden vernietigd en de gegevens, bedoeld in het zesde lid, indien er concrete aanleiding bestaat te vermoeden dat die gegevens noodzakelijk zijn voor de opsporing van een strafbaar feit, ten behoeve van de opsporing van dat strafbare feit kunnen worden verwerkt.
8. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen met het oog op de goede uitvoering van het toezicht, bedoeld in het eerste lid, regels worden gesteld omtrent:

a. de vaste camera's en andere technische hulpmiddelen benodigd voor het toezicht, bedoeld in het eerste lid, en de wijze waarop deze hulpmiddelen worden aangebracht;
b. de personen belast met of anderszins direct betrokken bij de uitvoering van het toezicht; en
c. de ruimten waarin de waarneming of verwerking van door het toezicht vastgelegde beelden plaatsvindt.

Artikel 10 lid 1 Grondwet

1. Ieder heeft, behoudens bij of krachtens de wet te stellen beperkingen, recht op eerbiediging van zijn persoonlijke levenssfeer.

Artikel 8 lid 2 EVRM

Geen inmenging van enig openbaar gezag is toegestaan in de uitoefening van [het recht op privacy], dan voor zover bij wet is voorzien en in een democratische samenleving noodzakelijk is in het

belang van de nationale veiligheid, de openbare veiligheid of het economisch welzijn van het land, het voorkomen van wanordelijkheden en strafbare feiten, de bescherming van de gezondheid of de goede zeden of voor de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen.

Bijlage 2 Onderzoeksverantwoording

Onderzoeksvragen

a) Stel vast wat de beoogde werking is van de camera's: welke mechanismen worden beoogd?
b) Bepaal wat succes is: welke indicatoren zijn hiervoor beschikbaar?
c) Zoek naar informatie in wetenschap en empirie: zijn de doelen plausibel en zijn ze behaald?

Door de volgende onderzoekstappen te nemen hebben we de onderzoeksvragen beantwoord.

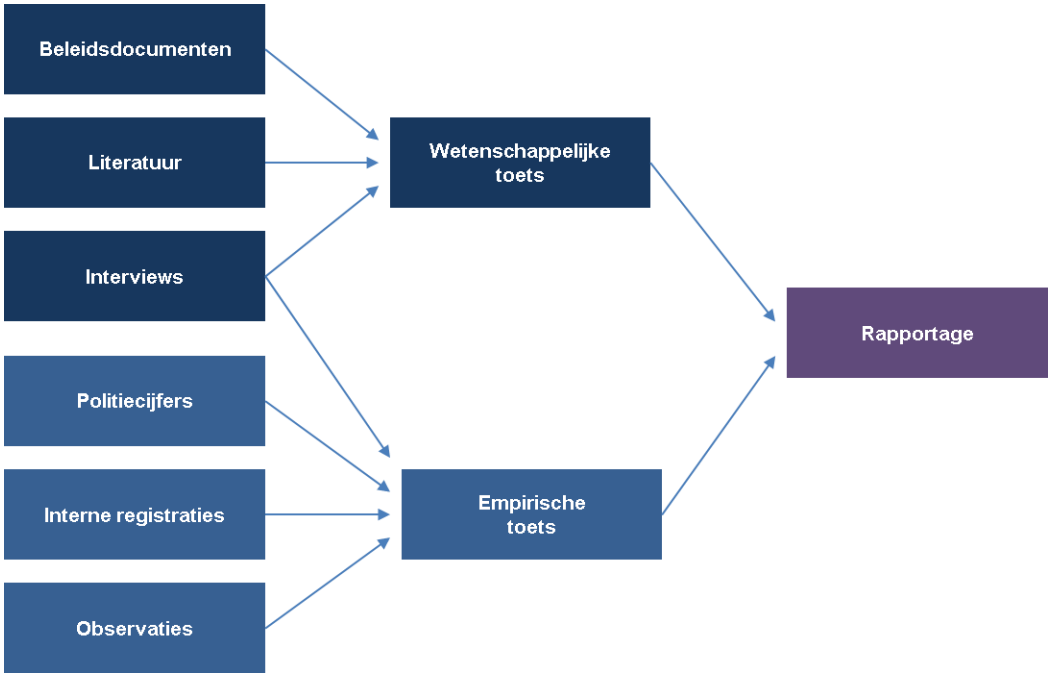

Cruciaal in deze opzet is het uitvoeren van twee soorten toetsen: een wetenschappelijke en een empirische. In de rest van dit hoofdstuk beschrijven we welke concrete werkzaamheden we verrichten in elke stap van het onderzoek.

Stap 1 – Doelen en mechanismen

Op welke wijze zou cameratoezicht moeten bijdragen aan een veiliger Utrecht? Welke doelen moeten er worden bereikt en op welke manier(en) precies? De mechanismen en doelen die werden beoogd zijn zo precies mogelijk omschreven. Daarna zijn de impliciete mechanismen expliciet gemaakt door een analyse te maken van beleidsdocumenten over cameratoezicht en interviews met professionals.

Beleidsdocumenten

We hebben de volgende documenten bestudeerd:

1 Evaluaties van 2003 en 2008
2 Meerjarenvisie op cameratoezicht Regio Utrecht

3 Factsheet cameratoezicht openbare orde in Utrecht
4 Onderzoek naar cameratoezicht in de binnenstad (reactie B&W op onderzoek van 2008)
5 Algemene Plaatselijke Verordening (art. 68 b)
6 Aanwijzingsbesluiten van de burgemeester

Interviews professionals

We hebben de volgende personen geïnterviewd:

• Paul van Beijnum	OOV, gemeente Utrecht
• Iris Koningstein	OOV, projectleider cameratoezicht
• Kees Molders	OOV, oud-projectleider cameratoezicht
• Wybe Diepersloot	Politie, projectleider cameratoezicht
• Marijke Eskes	Politie, portefeuillehouder cameratoezicht
• Ronald van der Sluijs	Politie, rechercheur binnenstad Utrecht
• Emile Vermeulen	Politie, wijkagent horeca

Daarnaast is door een van de onderzoekers deelgenomen aan een overleg met elf vertegenwoordigers van ondernemers, gemeente, politie en brandweer in het kader van het Keurmerk Veilig Ondernemen in de binnenstad (11 september 2013). De ondernemers konden tijdens het overleg aangeven wat ze van de camera's vonden en kregen ook na afloop de gelegenheid input te leveren. Er waren vertegenwoordigers van vier gebieden (Zadelstraat, Mariaplaats, Twijnstraat, Tolsteeg). Daarnaast waren, naast de vertegenwoordigers van de overheidsinstanties, een winkelstraatmanager en de centrummanager aanwezig.

Stap 2 – Wetenschappelijke toets

Na de eerste stap was duidelijk welke doelen via welke mechanismen worden beoogd met de camera's in Utrecht. Deze doelen zijn door ons getoetst op basis van de wetenschappelijke kennis. Is het plausibel dat camera's zo werken? Is in het buitenland empirisch bewijs gevonden voor de beoogde mechanismen en effecten?

Stap 3 – Empirische toets

De empirische toets voerden we uit door het analyseren van interne registraties uit de toezichtcentrale, interviews met medewerkers in de centrale en door op verschillende dagen en tijdstippen aanwezig te zijn in de toezichtcentrale.

Bijlage 3 Politiecijfers

Een logische vraag in dit soort evaluaties is hoe de criminaliteit zich heeft ontwikkeld in de cameragebieden: is de criminaliteit gedaald na de invoering van cameratoezicht? Het lastige van deze ogenschijnlijk eenvoudige vraag is dat er goede informatiebronnen nodig zijn voor een beantwoording. En precies die informatiebronnen ontbreken nu juist in Utrecht. Er zijn geen slachtofferenquêtes gehouden voor invoering van het cameratoezicht, dus een vergelijking tussen 'voor' en 'na' is niet meer mogelijk. Ook is er geen onderzoek gedaan in controlebuurten waardoor het onmogelijk is om rekening te houden met bredere trends in onveiligheid en overlast.

Bij ontbreken van enquêtes worden vaak de door de politie geregistreerde criminaliteitscijfers gebruikt om de ontwikkeling van de criminaliteit in kaart te brengen. De politie Utrecht heeft speciaal voor dit onderzoek cijfers aangeleverd over het aantal misdrijven (aangiften plus eigen waarnemingen door de politie) in de gemeente Utrecht voor de periode van januari 2010 tot en met augustus 2013.[23] De cijfers zijn opgesplitst per subbuurt, waardoor het mogelijk werd te berekenen hoeveel misdrijven er zijn gebeurd in de subbuurten met camera's en de subbuurten zonder camera's. In onderstaande grafiek zijn de resultaten in de vorm van indexcijfers weergegeven (2010 = 100).

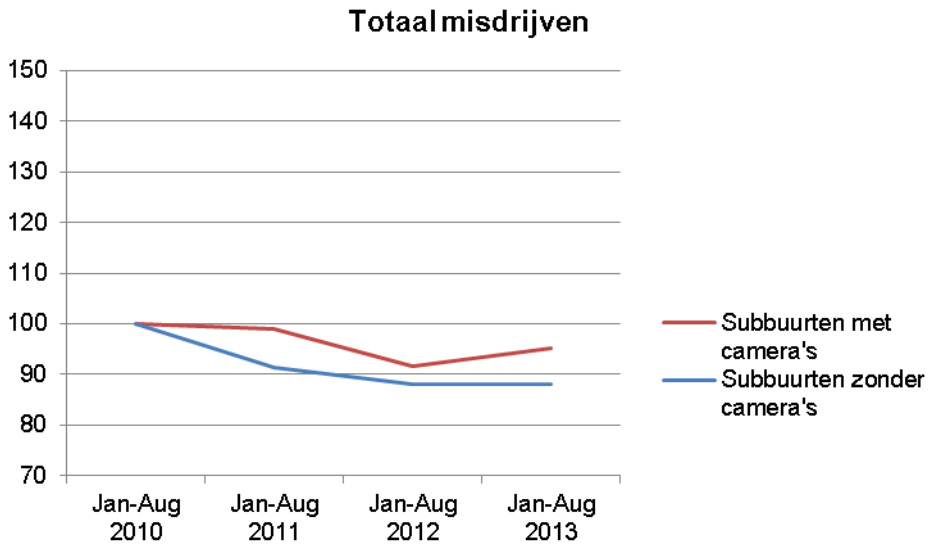

Het aantal geregistreerde misdrijven in de subbuurten zonder camera's is in drie jaar tijd gedaald van 15.500 naar 13.600: een daling met twaalf procent. In de subbuurten met camera's is het aantal geregistreerde misdrijven ook gedaald: van 6.600 naar 6.300 en dat is een daling met vijf procent. Er is dus sprake van een *relatieve* verslechtering van de criminaliteitscijfers in de subbuur-

Noot 23 Om de cijfers goed te kunnen vergelijken en seizoenseffecten te kunnen uitsluiten, is voor elk jaar de periode van januari tot en met augustus geanalyseerd.

ten met camera's. Het verschil is echter niet statistisch significant en moet dus aan toeval worden toegeschreven.
De cijfers zijn ook berekend voor elke subbuurt met cameratoezicht apart. Daaruit blijkt dat alle mogelijke ontwikkelingen wel ergens voorkomen: we zien stijgingen, dalingen, schommelingen en gelijkblijvende cijfers. We hebben de politiecijfers vervolgens ook nog uitgesplitst per type incident (inbraak, diefstal, geweld) en daaruit bleek wederom dat de ontwikkelingen zeer verschillend zijn. De conclusie luidt dan ook dat camera's geen eenduidig effect hebben op het aantal geregistreerde misdrijven.

Er konden geval geen heldere conclusies worden getrokken op basis van de politiestatistieken en dat komt doordat er beperkingen aan kleven:

- Uit slachtofferenquêtes blijkt dat slechts een derde van alle delicten wordt gemeld of aangegeven bij de politie[24]. Dat betekent dat politiecijfers een forse onderschatting geven van de werkelijke hoeveelheid criminaliteit.
- Wijzigingen in de aangiftebereidheid kunnen grote gevolgen hebben voor de geregistreerde criminaliteit, zonder dat dit iets hoeft te zeggen over de werkelijke ontwikkeling van de criminaliteit. Als de politiecijfers stijgen kan dat betekenen dat er meer delicten zijn gepleegd, maar het kan ook betekenen dat de aangiftebereidheid is gestegen.
- Waar camera's worden opgehangen zullen sommige burgers eerder aangifte doen dan voorheen, omdat ze denken dat er bewijsmateriaal is en er dus meer kans is dat er een dader kan worden aangehouden. Hierdoor zal de geregistreerde criminaliteit in cameragebieden stijgen.
- Een deel van de burgers zal juist minder aangifte doen na invoering van cameratoezicht omdat ze denken dat de politie het incident zelf al wel zal hebben gezien. Hierdoor zal het aantal geregistreerde incidenten dalen.
- De politie kan door waarnemingen in de toezichtcentrale of in de meldkamer incidenten zien die tot die tijd onzichtbaar waren. Als die incidenten ook worden geregistreerd, gaat het aantal geregistreerde delicten omhoog.

Al deze effecten kunnen ook nog eens gelijktijdig optreden en ze kunnen elkaar versterken of juist afzwakken. Daardoor is het bijzonder lastig het effect van cameratoezicht op de criminaliteit te bepalen door te kijken naar geregistreerde criminaliteit. Los van deze inhoudelijke problemen zijn er twee technische beperkingen:

- De politiecijfers in Utrecht zijn niet beschikbaar op het niveau van straten en huisnummers, maar alleen op het hogere niveau van subbuurten. Deze subbuurten zijn vaak veel groter dan het gebied dat door de camera's in beeld wordt gebracht. Het is niet realistisch te veronderstellen dat de veiligheid in een hele subbuurt zou worden bepaald door een camera in één straat van die subbuurt.
- De politiecijfers zijn beschikbaar vanaf begin 2010. Dat betekent dat de situatie voordat de camera's werden opgehangen niet meer bekend is. Het cameraproject aan de Bemuurde Weerd is in theorie het enige project waarbij op basis van de politiecijfers een cijfer 'voor' en 'na' kan worden berekend. In dit cameragebied speelt het eerste probleem echter: het gaat om slechts één camera die precies op de grens van twee subbuurten is geplaatst. Het zou vreemd

Noot 24 CBS en Ministerie van Veiligheid en Justitie (2011), *Integrale Veiligheidsmonitor 2010, Landelijke rapportage*, Den Haag/Heerlen.

zijn de ontwikkeling van de geregistreerde criminaliteit in beide subbuurten te verklaren uit de aanwezigheid van slechts één camera.

Kortom: de door de politie geregistreerde criminaliteit kan niet worden gebruikt voor conclusies over het effect van cameratoezicht op de criminaliteit.

Bijlage 4 Werkwijze toezichtcentrale

De toezichtcentrale

Deze ruimte is alleen toegankelijk voor geautoriseerde personen. Er zijn drie tafels met videoschermen voor het uitkijken van de beelden uit de stad Utrecht: twee tafels voor de binnenstad en een voor 'de wijken' (de overige gebieden met camera's). In deze ruimte worden ook de beelden van de gemeentelijke camera's in Veenendaal en Amersfoort bekeken: dat gebeurt op aparte werktafels. Als er een calamiteit gebeurt kunnen beelden van elke camera op elke tafel opgeschakeld worden, maar standaard is de verdeling zoals hierboven beschreven. Achter de drie werktafels zit een supervisor achter een tafel waar hij ook beelden kan opschakelen en waar hij meeluistert met de regionale meldkamer.

Observatie

In totaal wordt er per week gemiddeld[25] 225 manuren rechtstreeks naar de beelden vanuit de verschillende gebieden in Utrecht gekeken.

Gebied	Uitkijktijden
Binnenstad en Zandpad	Zo – di: 18.00 – 02.00 uur
	Wo – zat: 18.00 uur – 06.00 uur
	Koopzondagen: 12.00 – 18.00 uur
Wijken	Ma – zo: 15.00 – 02.00 uur

Observanten

De beelden worden tijdens uitkijktijden bekeken door studenten. De vacatures voor deze observanten worden uitgezet onder studenten Integrale Veiligheidskunde en het merendeel van de operators bestaat dan ook uit studenten van deze studierichting. Er zijn ook studenten criminologie en van andere studies. De kwaliteit van het rechtstreekse toezicht is hoog: dat blijkt uit de observaties ter plaatse en werd bevestigd door de personen die met de toezichtcentrale samenwerken.
De cameraobservanten ondertekenen bij hun aanstelling de code blauw (de beroepscode voor de politie). Hun inwerkprogramma bestaat uit een ronde door de stad langs alle camera's, het doornemen van de opleidingsgids (handleiding met opdrachten) en vijf dagen inwerken (training en werken aan een extra tafel: 'boven de sterkte'). Er wordt voor gezorgd dat er altijd een goede verhouding is tussen ervaren en minder ervaren observanten. Na de eerste drie maanden krijgen de observanten een test waarbij onder andere gekeken wordt naar hun vaardigheid met het bedienen van de camera's en het doen van meldingen aan de meldkamer. Na zes maanden volgt een tweede test waarbij onder andere gekeken wordt naar het terugzoeken van beelden. Aan de hand van de uitkomst van de test worden aandachtspunten doorgenomen.

Noot 25 Koopzondagen zijn eens in de drie weken.

Instructie

De algemene instructie luidt: let op opvallende gedragingen of situaties. Daarnaast is er twee keer per week een digitale briefing. Hierin staan zaken als evenementen, signaleringen (foto's, kentekens), gebiedsontzeggingen en aandachtvestigingen. De informatie van de briefing komt uit de algemene politiebriefing van het district, e-mails van collega's en direct uit de contacten die de supervisors maandelijks hebben met de wijkagenten die werkzaam zijn in de cameragebieden. Dit contact gaat met name over trends (bijvoorbeeld autokraken) die op bepaalde plekken in het cameragebied plaatsvinden en dus over extra aandachtspunten voor het uitkijken van de camera's.

Werkwijze uitkijken

De observanten hebben acht grote schermen voor zich met daarop in totaal 28 camerabeelden. Een van deze beelden kunnen ze groot opschakelen. Ze maken geen vaste ronde langs de camera's. De observanten weten uit ervaring op welke plekken het meest te zien valt en daar kijken ze vaker naar. Daarnaast kijken ze uit op basis van meldingen via de porto, telefoon of via de site van de meldkamer. Zij hebben de briefing ook open staan.
Als een observant iemand kwijt is die hij aan het volgen was of als er een oproep van een agent op straat komt met de vraag iemand te zoeken, kunnen de observanten beelden direct terugkijken om te zien waar de persoon heen is gegaan.
Bij politie-inzet op straat op een plek waar ook camera's hangen wordt in principe altijd meegekeken. De meldkamer kijkt zelf in deze gevallen ook altijd naar de beelden en heeft ook de mogelijkheid de camera's te besturen. De afspraak is gemaakt dat de observanten in de toezichtcentrale voorrang hebben in de bediening van de camera's en op die manier de politie-inzet ondersteunen. Als er in de meldkamer echter rechtstreeks contact is met een burger of een collega op straat, heeft de meldkamer de voorrang bij de bediening van de camera's om te voorkomen dat de observanten een 'onnodige tussenschakel' vormen.

Communicatie

Als de cameraobservanten iets waarnemen op straat geven zij dit telefonisch door ofwel aan de meldkamer (zware incidenten als vechtpartijen) ofwel direct aan de politie op straat (minder zware incidenten als wildplassen).

Acties: collega's kijken mee

Bij politieacties in een wijk komt het voor dat collega's (meestal wijkagenten) meekijken in de centrale. Ook komt het voor dat wijkagenten langskomen in de centrale om eens in hun wijk te kijken zonder dat hun fysieke aanwezigheid daar invloed heeft op wat er gebeurt. De wijkagenten kennen de personen in hun wijk goed en dit heeft volgens de betrokkenen meerwaarde bij het uitkijken van de beelden. Ongeveer eens in de drie weken komen er collega's meekijken.

Andere camera's

In de centrale kunnen ook camera's uitgekeken worden die niet door de gemeente Utrecht zijn opgehangen in het kader van de handhaving van de openbare orde en veiligheid (OOV). Dit is relevant voor dit onderzoek omdat de cameragebieden van de gemeentelijke OOV-camera's aansluiten op de gebieden waar andere camera's staan. Het gaat om de volgende gebieden:

- *Stationsgebied (CTOV)*
  De camera's die in het kader van Cameratoezicht in het Openbaar Vervoer (CTOV) rond het centraal station hangen kunnen wel opgeschakeld worden, maar worden in principe niet live uitgekeken. Tijdens drukke nachten komt het voor dat de beelden gebruikt worden en dat gebeurt ook bij meldingen van de meldkamer.
  Van 1 april 2011 t/m 31 december 2011 werden de CTOV-camera's wel live uitgekeken van maandag tot en met vrijdag tijdens de spits: van 6:00 uur tot 10:00 uur en van 16:00 uur tot 20:00 uur. Het uitkijken van deze beelden is gestopt 'omdat er nooit wat gebeurde'.

- *Hoog Catharijne (Corio)*
  Corio is de eigenaar van Hoog Catharijne en beheert daar een camerasysteem dat ook in de uitkijkcentrale uitgekeken kan worden. Bij incidenten, bijvoorbeeld als een dader het winkelcentrum in vlucht, worden deze beelden opgeschakeld. Dit komt echter zelden voor.

- *Centraal station (ProRail)*
  ProRail beheert de camera's in het stationsgebied. Ook deze beelden kunnen opgeschakeld worden, maar ook dit gebeurt bij hoge uitzondering.

- *Omgeving Jaarbeurs (Jaarbeurs)*
  De beelden van het camerasysteem van de Jaarbeurs kunnen, na telefonische toestemming, opgeschakeld worden in de centrale. Ook dit komt zelden voor aangezien er weinig gebeurt rond de Jaarbeurs.

Bijlage 5 Registratie toezichtcentrale

Wijze van registreren

De observanten in de cameracentrale registreren wat zij waarnemen met de camera's en wat er met hun waarnemingen gebeurt. Zijn doen dit in Excel. Alles wordt geregistreerd in een van de volgende vier categorieën:

1. **Melding**
   De observanten kijken mee na een melding van agenten op straat of van de meldkamer.
2. **Eigen melding**
   De observanten nemen zelf iets waar[26]. Vervolgens wordt geregistreerd wat de reactie op straat was door een of meerdere van de volgende categorieën aan te vinken:
   - aanhouding verricht
   - verbaliserend opgetreden
   - corrigerend opgetreden
   - geen actie.
3. **Verzoek**
   Dit is de categorie voor verzoeken om beelden terug te kijken. Vervolgens wordt een van de volgende categorieën aangevinkt:
   - 'geen' (als er geen bruikbare beelden gevonden zijn)
   - 'opslag' (als bruikbare beelden zijn opgeslagen).
4. **Actie**
   Als er een actie wordt gehouden en er agenten mee komen kijken in de centrale wordt dit geregistreerd als 'actie'.

Totaal

In de eerste acht maanden van 2013 zijn er in totaal 4.172 incidenten geregistreerd in de toezichtcentrale. Deze incidenten zijn onderverdeeld zijn over de vier registratie-categorieën:

- 2.274 meldingen
- 1.616 eigen meldingen
- 262 verzoeken
- 20 acties

Onderstaande tabel laat per categorie zien wat er vervolgens met de geregistreerde incidenten is gebeurd. Dit telt niet op tot de aantallen hierboven, omdat er meerdere acties genomen kunnen worden na een melding (bijvoorbeeld aanhouding en verbaliseren).

Noot 26 Ook als de observanten meekijken na een melding hebben zij de optie om dit te registreren als 'eigen melding' in het geval dat het cameratoezicht 'een duidelijke bijdrage' heeft geleverd (bijvoorbeeld als de dader via camera's is gelokaliseerd). Dit komt echter bijna nooit voor.

Opvolging	Melding	Eigen melding	Verzoek	Actie	Totaal
Meegekeken	2.170	5	1	9	**2.185**
Corrigerend	43	677			**720**
Geen actie	12	592	1		**605**
Opslag	134	188	92	13	**427**
Verstrekking	86	126	48	9	**269**
Aanhouding	28	171		3	**202**
Verbaliserend	5	180		1	**186**
Geen	8	2	173		**183**
Totaal	**2.274**	**1.616**	**262**	**20**	**4.172**

Meegekeken: melding

In de meerderheid van de gevallen kwam er een melding binnen van de meldkamer of van een agent op straat en keken de observanten mee met wat er ter plekke gebeurde. Dit geldt voor 2.274 van de 4.172 incidenten en dus voor 55 procent van alle incidenten.

Het is de afspraak dat de observanten meekijken bij een melding zodat er vastgelegd kan worden wat er gebeurt en ook voor de veiligheid van de agenten op straat. In 95 procent is niet duidelijk wat er precies is gedaan vanuit de toezichtcentrale: in het systeem staat de code ‘meegekeken’. In de rest van de gevallen zijn acties die werden waargenomen geregistreerd.

Zelf waargenomen: eigen melding

De eigen meldingen zijn de incidenten die niet gezien zouden zijn zonder de camera’s en het live toezicht. Deze meldingen vertellen ons dus wat de toegevoegde waarde van de camera’s op dat punt is. Er zijn in de eerste acht maanden van 2013 ruim 1.600 incidenten zelfstandig waargenomen. Dat komt neer op 39 procent van alle incidenten: 200 incidenten per maand en iets minder dan zeven per dag.

Interventie ter plaatse

Om een waarde te kunnen geven aan deze zelfstandige waarnemingen moeten we weten wat er ter plaatse met deze waarnemingen is gebeurd. In een derde van de gevallen volgde er geen reactie op straat. Dat kan zijn omdat de meldkamer of de agenten op straat geen tijd hadden om te reageren, ze niet snel genoeg ter plaatse konden gaan of omdat andere incidenten een hogere prioriteit kregen.

In twee op de drie gevallen is er wel wat met de eigen meldingen gebeurd: 677 keer is corrigerend opgetreden, 180 keer verbaliserend en er zijn naar aanleiding van het signaal uit de cameracentrale 171 aanhoudingen verricht.

Eigen meldingen en reactie per cameragebied

Gebied	Corrigerend	Aanhouding	Verbaliserend	Geen actie	Totaal
Binnenstad	599	184	175	524	1.482
Kanaleneiland Noord	31	4	4	23	62
Zandpad	29	1	4	13	47
Lombok Oost	29	8	3	19	59
Noordoost	12			12	24
Overvecht Zuid	7	2		3	12
Hoograven	6	2		3	11
Zuilen Oost	5	1		8	14
Bernhardplein	2				2
Totaal	**720**	**202**	**186**	**605**	

Aanhoudingen na eigen meldingen

Aanhoudingen (na eigen melding)	Aantal
Overlast Alcohol / drugs	39
Vernieling / baldadigheid	23
Verdachte situatie	23
Overig	21
Conflict	17
Diefstal	16
Heling	16
Geweld	14
Verkeer	9

Incidenten waarbij het vaakst verbaliserend is opgetreden

Verbaliserend optreden	Aantal
Vernieling / baldadigheid	56
Wildplassen	41
Overlast Alcohol / drugs	24
Heling	21
Verkeer	19
Verdachte situatie	9

Incidenten waarbij het vaakst corrigerend is opgetreden

Incident	Aantal
Verdachte situatie	124
Conflict	94
Overlast Alcohol / drugs	94
Vernieling / baldadigheid	89
Verkeer	75
Overig	57
Overige overlast	34
Wildplassen	30
Geweld	25
Overlast jeugd	22
Graffiti / Plakken	20
Heling	17
Onwelwording	16

Incidenten bij verzoeken om opsporing	Aantal
Diefstal	82
Beroving	23
Zakkenrollerij	22
Geweld	21
Verkeer	20
Vernieling / baldadigheid	18
Verdachte situatie	9
Inbraak woning	8
Inbraak bedrijf	8
Overig	20

Bijlage 6 Over evaluaties

Gouden standaard: quasi-experimenteel onderzoek

Volgens de 'gouden standaard' is voor het bepalen van het effect van cameratoezicht een quasi-experimenteel onderzoek nodig. Dat houdt in dat de objectieve en subjectieve veiligheid worden gemeten voor en na invoering van het cameratoezicht, zowel in het cameragebied als in een vergelijkbaar controlegebied. Door vervolgens de ontwikkeling in het cameragebied te vergelijken met die in het controlegebied kan het effect van cameratoezicht worden bepaald. Het enige verschil tussen het cameragebied en het controlegebied (en tussen 'voor' en 'na') zijn immers de camera's, wat betekent dat een verbetering in de veiligheid dus aan de camera's te danken moet zijn.
Die opzet is niet haalbaar in Utrecht: er zijn geen metingen gehouden in de cameragebieden voordat de camera's werden opgehangen. Ook zijn er geen politiecijfers die dit probleem kunnen oplossen: geregistreerde criminaliteit is namelijk geen goede informatiebron voor de werkelijke hoeveelheid criminaliteit en overlast (in de bijlage worden de nadelen van politiecijfers besproken).
Utrecht is niet de enige gemeente die met dit probleem kampt: de meeste evaluaties voldoen niet aan de strenge eisen. Uit een internationale meta-evaluatie van cameratoezicht (Welsh & Farrington 2007) bleek dat 50 van de 91 wetenschappelijke evaluaties van cameratoezicht niet voldeden aan de eisen. Uit Nederlands onderzoek blijkt dat het hier nog slechter is gesteld met de kwaliteit: van de 51 beoordeelde gemeentelijke evaluaties voldeden er slechts acht aan de eisen.
Alle evaluaties die wel aan de eisen voldoen geven echter ook geen eenduidig antwoord op de vraag of cameratoezicht werkt. Het effect blijkt af te hangen van de aard van het gebied, de problemen die er zijn en de wijze waarop de camera's precies worden ingezet. Uit het hierboven genoemde internationale onderzoek bleek bijvoorbeeld dat cameratoezicht tot een daling van gemiddeld 16 procent in de criminaliteit leidde. Maar dat gemiddelde is nauwelijks interessant omdat de verschillen tussen de gebieden zeer groot zijn. In 27 van de 41 cameragebieden hadden de camera's niet tot een daling van de criminaliteit geleid. In de andere 14 gebieden werd wel een positief effect gemeten. Dat bleek vooral het geval op parkeerterreinen waar de voertuigcriminaliteit gemiddeld met 51 procent was gedaald. In andere gebieden (binnensteden, woonwijken) en bij andere vormen van criminaliteit (geweld en overlast) was het effect van cameratoezicht veel kleiner. Dit geldt ook voor Nederlandse evaluaties: het effect is elke keer weer anders.

Maatwerk is nodig

Dat betekent dat algemene conclusies over het effect van cameratoezicht onmogelijk kunnen worden getrokken. Niet alleen omdat veel evaluaties niet aan de 'gouden standaard' voldoen, maar vooral omdat cameratoezicht een zeer breed en divers instrument is. Elk cameraproject is in feite uniek en dat betekent dat de volgende aspecten allemaal in ogenschouw moeten worden genomen bij de vraag of cameratoezicht werkt:

- Gebied – Camera's worden geplaatst in uitgaansgebieden, winkelgebieden, woonwijken, op stations, parkeerterreinen en bedrijventerreinen;
- Problematiek – Camera's worden ingezet tegen allerlei problemen: van overlast tot criminaliteit en van verloedering tot onveiligheidsgevoelens;

- Organisatie – Als camerabeelden rechtstreeks worden bekeken hebben camera's een ander effect dan wanneer de beelden alleen worden opgenomen;
- Aantal camera's – In sommige cameragebieden hangen honderd camera's en in andere gebieden hangt er één. De impact is dan uiteraard ook verschillend;
- Kwaliteit camera's – Soms leveren camera's ook in het donker en bij slecht weer bruikbare beelden op, maar er zijn ook camera's waarmee dan niets meer te zien is;
- Maatregelenpakket – Camera's worden altijd ingezet in een breder pakket maatregelen, zoals meer fysieke surveillance, horecabeleid, extra straatverlichting of verbetering van de openbare ruimte. Die andere factoren hebben ook invloed op de veiligheid wat het onmogelijk maakt om het effect van de camera's te isoleren.

De onvermijdelijke conclusie is dat in elk cameragebied apart zal moeten worden vastgesteld of de camera's werken en hoe ze dat precies doen. Deze bevindingen kunnen vervolgens niet worden gegeneraliseerd naar andere gebieden, omdat die anders zijn qua problematiek, context, uitgangssituatie en dergelijke. En resultaten die in het verleden zijn behaald geven geen garantie voor de toekomst omdat gebieden veranderen en mensen hun gedrag kunnen aanpassen aan de camera's.

Het gaat bij de evaluatie van cameratoezicht niet om de vraag 'Werkt cameratoezicht?' maar om de veel ingewikkelder, maar wel te beantwoorden, vraag: 'Op welke plekken, voor welke problemen, op welke manier en hoe lang werkt cameratoezicht?' In de traditie van *realistic evaluation* [27] is dit onderzoek dan ook niet gericht op de vraag hoe de objectieve en subjectieve veiligheid in de cameragebieden zich hebben ontwikkeld na de invoering van cameratoezicht (*outcome*), maar op de vraag hoe de gebieden eruit zien en hoe de camera's in die gebieden zijn ingezet (*mechanisme* en *context*).

Noot 27 R. Pawson en N. Tilley (1997), *Realistic Evaluation*, Sage publishers.

Bijlage 7 Vragenlijst draagvlak

De gemeente Utrecht maakt op diverse plekken in de stad gebruik van cameratoezicht op straat met als doel de handhaving van de openbare orde. Op dit moment onderzoekt de gemeente wat het effect is van het cameratoezicht. Onderdeel van het onderzoek is een draagvlakmeting voor cameratoezicht en in dat kader willen wij u graag een aantal vragen stellen.

11. Hoe staat u tegenover gemeentelijk cameratoezicht?
Ik vind cameratoezicht…
- zeer positief
- positief
- neutraal
- negatief
- zeer negatief
- weet niet/geen mening >> ga naar vraag 13

12. U heeft aangegeven gemeentelijk cameratoezicht [vorig antwoord] te vinden. Kunt u dat toelichten?
[open]

13. Is er volgens u gemeentelijk cameratoezicht op straat in uw buurt?
- ja
- nee >> ga naar vraag 15
- weet ik niet

14. Heeft u wel eens gemeentelijke camera's zien hangen in uw buurt?
- ja
- nee
- weet ik niet

15. In hoeverre bent u het eens met de volgende stellingen?
- Gemeentelijk cameratoezicht is een aantasting van de privacy.
- Ik heb liever meer politie in mijn wijk dan (meer) gemeentelijke camera's.
- Ik heb liever meer andere veiligheidsmaatregelen in mijn wijk, zoals verlichting, dan (meer) gemeentelijke camera's.
- Ik voel me veiliger als er gemeentelijke camera's hangen.
- Gemeentelijk cameratoezicht leidt tot minder criminaliteit.
- Gemeentelijk cameratoezicht leidt tot minder jongerenoverlast.
- De aanwezigheid van camera's zorgt ervoor dat problemen zich verplaatsen naar gebieden waar geen camera's hangen.

(Antwoorden: zeer eens | eens | neutraal | oneens | zeer oneens | weet niet/geen mening)

Dit waren de vragen over gemeentelijk cameratoezicht. Als u hierover nog opmerkingen of suggesties heeft, dan kunt u die hieronder kwijt.

[DSP - groep]

Onderzoek – Advies – Management

DSP-groep BV
Van Diemenstraat 374
1013 CR Amsterdam

T +31 (0)20 625 75 37
dsp@dsp-groep.nl
www.dsp-groep.nl

KvK A'dam 33176766

DSP-groep, opgericht in 1984, is een onafhankelijk landelijk bureau voor onderzoek, advies en management, met zestig medewerkers. We werken in opdracht van de overheid (ministeries, provincies en gemeenten), maar ook van maatschappelijke organisaties op landelijk, regionaal en lokaal niveau.

Werkvelden

De werkvelden waarop we de meeste expertise hebben opgebouwd zijn veiligheid, jeugd, sport, kunst en cultuur, onderwijs, openbare ruimte en groen, sociaal beleid, stedelijke vernieuwing, welzijn, wonen en wijkgericht werken.

Dienstverlening

We ondersteunen onze opdrachtgevers bij complexe vraagstukken. We kunnen onderzoek doen, een registratiesysteem of monitor ontwikkelen, een advies uitbrengen, een beleidsvisie voorbereiden, een plan toetsen of tijdelijk het management voeren. DSP-groep geeft ook trainingen, workshops en lezingen.

Meer weten?

Neem vrijblijvend contact met ons op voor meer informatie of om een afspraak te maken. Bezoek onze website www.dsp-groep.nl voor onze projecten, publicaties en opdrachtgevers.

Beleidskader

Cameratoezicht Utrecht
2014 – 2018

Opgesteld door:
Eenheid Veiligheid
Gemeente Utrecht

Meer informatie:
Iris Koningstein, adviseur Veiligheid
030 – 286 9887

Inhoudsopgave

1 Inleiding
Vooraf
Waarborg
Welke camera's wel en welke niet
Kaart met camera's in de stad Utrecht

2 De totstandkoming van cameratoezicht in Utrecht

3 Doelstelling en het meten van effecten
Doelstelling
Het meten van effecten

4 Afwegingscriteria
Algemene criteria
Criteria per gebied
Aanwijzingstermijnen per gebied

5 Operationele toepassing
Het inzetten van camera's voor andere doeleinden
Uitkijktijden
Privacy

6 Betrokken partijen
Gemeentebestuur en burgemeester
Eenheid Veiligheid
IB-Automatisering
Politie
Deelnemende gemeenten: Veenendaal en Amersfoort
Particuliere Alarm Centrales

7 Wettelijke richtlijnen
Juridische basis
Actuele ontwikkelingen in wetgeving

8 Financiële paragraaf

Bijlage 1 Bronnen
Bijlage 2 Huidige uitkijktijden Cameratoezicht Utrecht
Bijlage 3 Verschillende vormen van cameratoezicht

1 Inleiding

Vooraf

Sinds 2001 wordt in Utrecht toezicht op de openbare ruimte gehouden met behulp van cameratoezicht. Er is veel veranderd sinds de eerste camera's werden opgehangen. Er zijn meer camera's gekomen, de problematiek is veranderd en verschoven, wetgeving is aangepast, richtlijnen zijn aangevuld. Daarom zijn in dit beleidskader de actuele richtlijnen opgenomen en is de koers van de afgelopen jaren vastgelegd.
Gezien de zwaarte van het middel is het van belang dat de richtlijnen zorgvuldig zijn vastgelegd en worden gevolgd.

Er zijn vier typen gebieden met cameratoezicht in de openbare ruimte in Utrecht. De onderverdeling in deze gebieden is leidend voor dit beleidskader.

Het gaat om de volgende gebieden:

De Binnenstad
Vaste camera's in de Binnenstad zijn met name gericht op het tegengaan van uitgaansproblematiek, het handhaven van openbare orde tijdens uitgaansavonden en overlast van dealers en (drugs) gebruikers.

De wijken
In een aantal Utrechtse wijken hangen camera's. De aanleiding om deze camera's op te hangen is een (tijdelijk) probleem op het gebied van openbare orde en veiligheid die zich met name manifesteert in de vorm van jeugdoverlast en criminaliteit.

Het Stationsgebied
CTOV-camera's (Camera Toezicht Openbaar Vervoer) zijn opgehangen ter preventie en bestrijding van terrorisme.

Omgeving stadion Galgenwaard (in de loop van 2014)
Buiten stadion Galgenwaard hangen drie camera's waarmee toezicht gehouden wordt op supporters direct voor, tijdens en na voetbalwedstrijden.

Waarborg

De inzet van cameratoezicht moet evenredig zijn in relatie tot het doel (proportionaliteit) en mag nooit een doel op zich zijn. Het inzetten van cameratoezicht is één van de zwaarste middelen dat in aanvulling op een pakket aan maatregelen kan worden ingezet. Vast moet staan dat het doel niet op een minder ingrijpende wijze kan worden bereikt (subsidiariteit). Door een analyse te maken van de veiligheidssituatie van een locatie wordt bekeken welke maatregelen een bijdrage kunnen leveren om het probleem aan te pakken. Het inzetten van cameratoezicht is altijd een besluit van de burgemeester, afgestemd met de Driehoek (burgemeester, hoofd van politie, officier van justitie). Het is een tijdelijke maatregel waarbij periodiek wordt geëvalueerd waar de camera's hangen, met welk doel ze op die locatie geplaatst zijn en of zij nog steeds bijdragen aan dat doel. Die doelen zijn maatwerk en verschillen per gebied.
Dragen de camera's niet langer bij aan het gestelde doel, of speelt op een andere locatie zwaardere problemen, dan kunnen de camera's worden weggehaald of verplaatst. Een toelichting hoe deze afweging gemaakt wordt staat in hoofdstuk 4.

Welke camera's wel en welke niet

In Utrecht hangen camera's van diverse eigenaren, die verschillende doelen dienen op verschillende juridische gronden.

Dit beleidskader richt zich uitsluitend op publiek cameratoezicht door de gemeente in de openbare ruimte. Daarnaast hangen er bijvoorbeeld camera's in winkelcentra, in privédomeinen en op wegen. Deze camera's worden voor andere doeleinden en op andere juridische gronden geplaatst en vallen niet binnen dit beleidskader. Een overzicht van verschillende soorten cameratoezicht staat in bijlage 3.

Kaart met camera's in de stad Utrecht

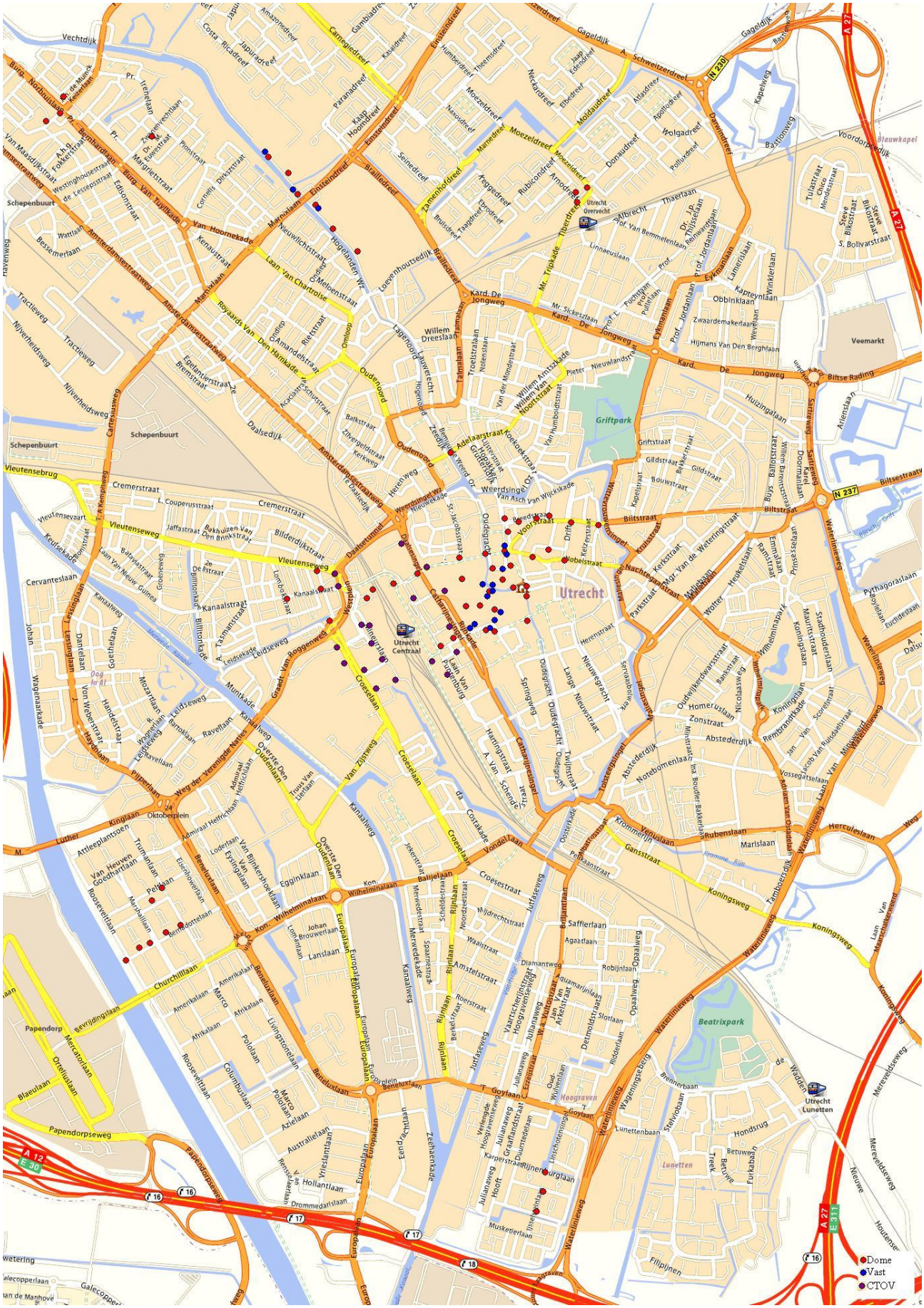

2 De totstandkoming van cameratoezicht in Utrecht

Cameratoezicht maakt sinds 2001 deel uit van het straatbeeld van Utrecht. Door de jaren heen heeft het cameratoezicht zich uitgebreid naar diverse locaties verspreid over de stad. De Raad heeft in 2007 besloten om het aantal openbare orde camera's vooralsnog te bevriezen op 87. Het aantal camera's kan dus niet worden uitgebreid, wel kunnen camera's verplaatst worden.

Binnenstad

De oorsprong van cameratoezicht in de gemeente Utrecht is een experiment dat in 2001 van start is gegaan om cameratoezicht toe te passen in de twee horecaconcentratiegebieden Neude en Mariaplaats en de verbindingsroute daartussen. Na evaluatie van het experiment is gekozen voor een voortzetting en uitbreiding van het aantal camera's in de Binnenstad. De mate van overlast in het uitgaansgebied en het totaal aantal incidenten dat geregistreerd wordt door de camera's in de Binnenstad maken cameratoezicht een effectief instrument voor de handhaving van de openbare orde.

Wijken

Voor het eerst werd cameratoezicht in de wijk West (Lombok) ingezet als pilot in 2005. Na goede resultaten van de pilot is er vervolgens in Noordwest, Overvecht, Zuidwest, Zuid en Noordoost cameratoezicht ingezet als een onderdeel van een pakket aan maatregelen en ter handhaving van de openbare orde.
Het cameratoezicht in deze wijken wordt getypeerd als kortstondig. Kortstondig was in de periode 2005 – 2007 dat een gebied werd aangewezen voor maximaal 6 maanden. In 2007 is er een evaluatie geweest van de inzet van het dynamische cameratoezicht (Brief aan de raadscommissie; kenmerk: 08.039796 OOV). Er is toen besloten om de aanwijzing van de gebieden te verlengen met 6 maanden, dus een aanwijzing van 12 maanden.

Stationsgebied

In eerste aanleg is het Camera Toezicht Openbaar Vervoer (CTOV) in het Stationsgebied geplaatst voor terrorismebestrijding waar vanuit het Rijk subsidie voor is gegeven. De camera's kunnen ook gebruikt worden als openbare orde camera's. Achtergrond van de subsidie was dat het Stationsgebied een vervoersknooppunt is dat beschouwd wordt als een van de meest risicovolle reizigersknooppunten van het openbaar vervoer in Nederland.
Gezien de ruimtelijke aanpassingen in het Stationsgebied kan de situatie ontstaan dat de bestaande camera's ook worden ingezet ten handhaving van de openbare orde, bijvoorbeeld wanneer een passage gebruikt worden voor evenementen. Het oorspronkelijke doel wordt dan verbreed met openbare orde.

Wat deze camera's onderscheidend maakt van andere camera's is dat er een samenwerkingsconvenant is tussen de partijen (Corio, Jaarbeurs, Politie, ProRail, gemeente) waarbij de camera's van de aangesloten partijen opgeschakeld kunnen worden. Dit houdt in dat de beelden van de samenwerkingspartijen bekeken kunnen worden in de uitkijkruimte en de meldkamer van politie.

Omgeving Stadion Galgenwaard

Door ongeregeldheden buiten Stadion Galgenwaard tijdens wedstrijden van FC Utrecht is besloten cameratoezicht in te zetten als ondersteunende maatregel om de openbare orde te handhaven. Dit was één van de aanbevelingen van de audit naar aanleiding van ongeregeldheden bij de thuiswedstrijd tegen FC Twente.
Na een periode van mobiel cameratoezicht, is er voor gekozen de camera's te vervangen voor vaste camera's die alleen rond wedstrijden uitgekeken worden. Dit heeft als voordeel dat op een wedstrijddag op basis van een risicoanalyse cameratoezicht benut kan worden als daar aanleiding voor is.
In de loop van 2014 zijn deze camera's operationeel.

3 Doelstelling en het meten van effecten

Doelstelling

Het algemene doel voor cameratoezicht in Utrecht luidt:
- primair: handhaving van de openbare orde, inclusief het voorkomen van strafbare feiten, die invloed hebben op de orde en rust in de samenleving;
- secundair: efficiënter inzet van politie en andere diensten (bijzonder opsporingsambtenaren, brandweer etc), een preventieve werking, het bevorderen van het gevoel van veiligheid.

Specifiek voor de vier gebieden zijn de doelstellingen:
- Binnenstad: handhaving van de openbare orde en het voorkomen van strafbare feiten tijdens uitgaansavonden, het tegengaan van overlast van dealers en (drugs)gebruikers.
- Wijken: handhaving van de openbare orde en het voorkomen van strafbare feiten, het tegengaan van overlast en criminaliteit door jeugd(groepen).
- Stationsgebied: preventie en bestrijding van terrorisme.
- Omgeving Stadion Galgenwaard: handhaving van de openbare orde door aansturing van de politieoperatie voor, tijdens en na voetbalwedstrijden.

Het gekozen doel bepaalt hoe cameratoezicht wordt ingezet in een gebied, zoals het aantal camera's en aantal informatiebordjes dat nodig is, waar ze moeten hangen en hoe opvallend ze moeten zijn, of er rechtstreeks naar de beelden moet worden gekeken, of er capaciteit op straat moet zijn om aan signalen opvolging te geven, volgens welke instructie de observanten de beelden bekijken en hoe lang beelden bewaard moeten blijven. In onderstaande tabel staat een uitwerking hiervan. Deze doelen en mechanismen worden per gebied toegepast in het uitvoeringsplan.

Doelen en mechanismen bij cameratoezicht

Doel	Mechanisme	Belangrijkste inzet	Live toezicht essentieel voor effect?	Wat is belangrijker camera's of bordjes?
Afschrikking	Potentiële daders bedenken zich voordat ze onder het oog van een camera criminaliteit plegen of overlast veroorzaken.	Communicatie	Nee	Bordjes
Pro-actie	Vanuit de toezichtcentrale kunnen politie en toezichthouders snel ter plaatse worden gestuurd bij incidenten waardoor incidenten in de kiem kunnen worden gesmoord en potentiële daders direct worden tegengehouden of zelfs aangehouden voordat ze hun slag slaan.	Samenwerking toezicht-centrale met fysiek toezicht	Ja	Camera's
Opsporing	Op basis van opgenomen beelden kunnen strafbare feiten zichtbaar zijn evenals de personen die die feiten plegen. Zij worden herkend, opgespoord en vervolgd. Dit zal op termijn ook een afschrikwekkend effect op andere potentiële daders krijgen waardoor de veiligheid nog verder verbetert.	Politie	Nee	Camera's
Veiligheids-gevoel en ondernemers klimaat	Camera's geven bewoners en ondernemers een veiliger gevoel. Door cameratoezicht wordt een (winkel)gebied aantrekkelijker voor ondernemers om zich te vestigen en voor het publiek om te winkelen. Daardoor komen er meer mensen naar het gebied en verbeteren de veiligheid en leefbaarheid.	Communicatie	Nee	Bordjes

Bron: Evaluatie gemeentelijk cameratoezicht Utrecht 2013, DSP-groep

Het meten van effecten

Het is moeilijk een direct verband te leggen tussen de veiligheid in de stad en het aanwezig zijn van camera's. Live toezicht leidt tot een snellere reactie van de politie bij incidenten die via de camera worden waargenomen. Delicten die impulsief gepleegd worden (geweld, roof), waarbij heftige emoties een rol spelen of waarbij daders onder invloed van alcohol of drugs zijn worden niet per definitie voorkómen door cameratoezicht. Bewoners, ondernemers en bezoekers geven vaak aan zich veiliger te voelen door cameratoezicht.

In Utrecht is 59% procent van de bewoners positief of zeer positief over gemeentelijk cameratoezicht. 23% heeft een neutrale houding ten opzichte van cameratoezicht en 16 procent is (zeer) negatief over cameratoezicht. Het verschil tussen bewoners uit buurten met of zonder cameratoezicht is klein (Evaluatie gemeentelijk cameratoezicht Utrecht 2013, DSP-groep).

Onderzoek heeft uitgewezen bij welke incidenten verwacht mag worden dat cameratoezicht daar effect op heeft (evaluatie Amsterdam DSP 2011). Een aantal van die incidenten is als speerpunt benoemd in Utrecht: straatroof, autokraken, woninginbraak en jongerenoverlast. Autokraken en woninginbraken worden op subbuurt niveau gemeten en geven objectief aan hoe de veiligheid in een buurt is ontwikkeld. Hoewel deze incidenten niet worden gemeten voor het exacte cameragebied, zegt het wel iets over de criminaliteitsontwikkeling in de omgeving van de camera's. Daarom wordt deze ontwikkeling meegenomen als criterium bij aanwijzing, verlenging en verwijdering.

Ook per camera worden gegevens geregistreerd. Hiermee wordt aannemelijk gemaakt of de camera's effect kunnen hebben op de veiligheidsontwikkeling en -gevoelens. Geregistreerd wordt:
- aantal incidenten per camera

En per camera:
- locatie van de incidenten,
- tijdstip en dag van de week van de incidenten,
- type incident
- wijze van opvolging (aanhouding, corrigerend, verbaliserend) en door wie (politie, toezichthouder)
- actie ondernomen nav eigen observatie, op basis van melding of als versterking

Tot slot wordt geregistreerd hoeveel strafbare feiten zijn opgespoord dankzij cameratoezicht.

Bovengenoemde informatie geeft inzicht in de effectiviteit van cameratoezicht. Hiermee wordt duidelijk wat een specifieke camera registreert en wat het effect is van het geheel aan cameratoezicht in een gebied.

4 Afwegingscriteria

Gezien de groeiende vraag, de periodieke heroverweging van de posities en de prioriteitsbepaling, zijn heldere plaatsingscriteria voor de openbare ordecamera's voor aanvraag, continuering of beëindiging van het toezicht nodig. Het (ver)plaatsen van camera's moet zo objectief mogelijk bepaald worden. In de praktijk blijkt het momenteel lastig om camera's weg te halen. Problemen zijn vaak niet verdwenen, het verplaatsen van camera's is erg duur en de druk van bewoners of ondernemers om de camera's te handhaven is vaak groot. Vandaar dat in dit hoofdstuk zowel objectieve als kwalitatieve criteria vastgesteld worden.

Algemene criteria

In Utrecht worden in de eerste plaats de Europese richtlijnen gevolg voor cameratoezicht:

- *Maatschappelijke behoefte*: De vraag of er sprake is van een dringende maatschappelijke behoefte.
- *Het proportionaliteitsbeginsel:* Evenwichtige verhouding tussen inzet cameratoezicht in verhouding tot de geconstateerde criminaliteit en overlast.
- *Het subsidiariteitsbeginsel:* Indien het geformuleerde doel met alternatieve (minder ingrijpende) maatregelen behaald kan worden.

Naast de Europese richtlijnen is in Utrecht een aantal aanvullende criteria opgesteld:

- *Probleemanalyse:* Er is een actuele analyse van de incidenten en de veiligheidssituatie. Wat zijn de doelen van het cameratoezicht? Welke mechanismen moeten in werking gezet worden?
- *Pakket aan maatregelen:* Cameratoezicht is altijd onderdeel van een pakket aan maatregelen. Denk hierbij aan:
  - fysieke maatregelen;
  - (verhoogde) inzet toezichthouders / politie / jongerenwerk;
  - persoonsgerichte aanpakken;

  en draagt hiermee bij aan het beoogde doel van de inzet.
- *Opvolging*: Er zijn afspraken gemaakt over het uitkijken en de opvolging door politie.
- *Evaluatie:* Er is periodiek een evaluatie van de voorafgestelde doelstelling voor het plaatsen van een camera.

Criteria per gebied

Naast algemene criteria gelden voor de vier gebieden specifieke criteria.

Binnenstad

Aanvullende criteria voor het plaatsen van camera's in de Binnenstad zijn als volgt:

- *Uitgaansproblematiek:* Er speelt uitgaansproblematiek op uitgaanspleinen en looproutes. Uit diverse onderzoeken blijkt dat de toegevoegde waarde van cameratoezicht in het kader van de openbare orde niet meer ter discussie staat in uitgaansgebieden. Ook gezien het geregistreerd aantal incidenten is het aannemelijk dat cameratoezicht in de Binnenstad een effectief instrument is (Bron: Cijfermatige evaluatie RCTU).
- *Overlast en evenementen:* Er spelen overlastproblemen en er vinden evenementen plaats. De Binnenstad kent speciale voorzieningen, zoals horeca, coffeeshops, daklozenopvang, etc. Ook zijn er in de Binnenstad regelmatig evenementen en demonstraties waarbij Cameratoezicht een

effectief middel is voor het ondersteunen van de handhaving van de openbare orde, bijvoorbeeld bij Crowd watching.

- *Incidenten:* Het aantal geregistreerde incidenten is in vergelijking tot andere gebieden in de stad hoog. In de Binnenstad gaat het met name om de incidenten:

- uitgaansgeweld (gemeten als geweld, totaal)
- straatroof
- autokraken
- jeugdoverlast

Wijken

In de Utrechtse wijken kan behoefte zijn aan cameratoezicht in de openbare ruimte. De volgende criteria zijn aanvullend benoemd voor het plaatsen van een openbare orde camera in de wijken:

- *Overlastproblematiek*: Er is sprake van hardnekkige (jongeren) overlastproblematiek *en/of*
- *Openbare orde*: Er is sprake van langdurige verstoring van de openbare orde.
- *Incidenten:* Het aantal geregistreerde incidenten is in vergelijking tot andere gebieden in de stad hoog. In de wijken gaat het met name om de incidenten:

- straatroof (niet op subbuurtniveau gemeten)
- autokraken
- woninginbraak
- jeugdoverlast (niet op subbuurtniveau gemeten)
- totale criminaliteit

Stationsgebied

De criteria die destijds zijn opgesteld vanuit het rijk om in aanmerking te komen voor de subsidieregeling Camera Toezicht Openbaar Vervoer zijn als volgt:

- *Preventie:* Preventie van terroristische aanslagen. Realiseren van een dusdanige cameradekking dat onopgemerkt blijven van personen en of voertuigen niet mogelijk is.
- *Opsporing*: Het zo nodig versnellen van het opsporingsproces en doorkoppelen van beelden tussen partners.
- *Ondersteuning:* Ondersteunen van hulpverlening bij calamiteiten als onderdeel van het lokale calamiteitenplan.
- *Samenwerking:* Verbeteren van de samenwerking tussen de partners in de veiligheidsketen. Dit wordt gerealiseerd door de eerste drie criteria.

Omgeving Stadion Galgenwaard

De volgende criteria zijn aanvullend benoemd voor het plaatsen van openbare orde camera's rond het stadion:

- *Overlastproblematiek*: Er is sprake van hardnekkige supporters-overlastproblematiek *en/of*
- *Openbare orde*: Er is sprake van een regelmatige verstoring van de openbare orde bij wedstrijden van FC Utrecht.

Aanwijzingstermijnen per gebied

Binnenstad
Gezien het speciale karakter van de Binnenstad is er behoefte aan langdurige inzet van cameratoezicht. Uit registraties blijkt dat deze camera's veel incidenten registeren, dat er veel opvolging aan gegeven wordt en dat zij bij opsporing bij onder andere (uitgaans)geweld een toegevoegde waarde hebben. Zo werden in 2012 73% van alle incidenten die door cameratoezicht werden waargenomen in de Binnenstad geregistreerd.
Ook is het niet te verwachten dat het karakter van de Binnenstad als winkel/uitgaansgebied in de nabije toekomst veel zal veranderen. Daarom wordt dit gebied per 2014 voor de duur van dit beleidskader aangewezen, 4 jaar. Dit gebeurt aan de hand van een evaluatie van de camerapositie onder regie van de Eenheid Veiligheid ism het wijkteam Binnenstad van de politie.

Wijken
Het veranderen van een camerapositie of het verplaatsen naar een ander gebied is nu een lange en kostbare procedure, waarvan de behoefte is dat dit flexibeler wordt. Zo kan sneller op actuele problemen worden ingezet. Het aanwijzen van een gebied vergt een doorlooptijd van ongeveer 3 maanden. Er ligt een wetsvoorstel in de Eerste Kamer om dit te vereenvoudigen en te versnellen. Ook de huidige techniek leent zich nog onvoldoende voor echt flexibel toezicht (techniek en kosten), maar deze ontwikkelingen gaan snel.
Daarom wordt het cameratoezicht in de wijken wanneer de techniek en wijze van aanwijzen dit toelaten aangewezen voor de duur van een half jaar. Tot dat moment blijft de aanwijzingstermijn een jaar.

Stationsgebied
Hoewel het Stationsgebied volop in ontwikkeling is, zal de aard van dit gebied niet veranderen. Het blijft een knooppunt van vervoersstromen en mensenconcentraties. Daarom wordt ook voor het CTOV de aanwijzingsduur 4 jaar.

Omgeving Stadion Galgenwaard
De aard van het gebied rond het stadion zal niet veranderen. Wel zijn de resultaten van FC Utrecht bepalend voor het aantal risicowedstrijden, danwel het wegvallen van risicowedstrijden. Het is zinvol met zekere regelmaat de noodzaak van deze camera's te evalueren. Daarom is de aanwijzingsduur één jaar.

5 Operationele toepassing

Het inzetten van camera's voor andere doeleinden

Camera's worden primair gebruikt voor het handhaven van de openbare orde. Daarnaast kan de politie gebruik maken van de camerabeelden ter ondersteuning en bewijs van geconstateerde strafbare feiten. Voor de taken van de toezichthouders wordt nauwelijks gebruik gemaakt van de beelden. Het (deels) laten uitvoeren van taken en de afweging welke taken daarvoor in aanmerking komen is een beleidsmatige en bestuurlijke afweging. Die afweging kan gemaakt worden wanneer de huidige kaders vastgesteld zijn.

Uitkijktijden

Cameratoezicht is het meest effectief wanneer beelden live worden uitgekeken. Dit gebeurt dagelijks in de Binnenstad en de wijken. De uitkijktijden staan in bijlage 2.
Wanneer een (beginnend) incident geconstateerd wordt, kan dit direct aan politie op straat worden doorgegeven. Er kan de-escalerend worden opgetreden, of erger kan worden voorkomen.
De camera's in het Stationsgebied zijn er op gericht terrorisme te voorkomen. Zodra er een terroristische dreiging bekend is, worden deze camera's live uitgekeken.

Live uitkijken wordt ingezet op plaatsen en tijden dat dat nodig is. Incidenten worden per camera, tijdstip en dag geregistreerd. Op basis van een analyse van de registraties worden de uitkijktijden geoptimaliseerd en bekeken hoe hier flexibel mee omgegaan kan worden, bijvoorbeeld bij bijzondere incidenten. Dit is een continu proces.

Privacy

Het cameratoezicht in Utrecht voldoet aan alle wettelijke richtlijnen die voor deze inzet gelden (zie: wettelijke richtlijnen p. 15).
De camerabeelden zijn door fysieke, softwarematige en organisatorische maatregelen beveiligd. Ze mogen alleen onder directe politieaansturing door een kleine groep opgeleide en gescreende functionarissen worden bekeken.
De beelden worden 28 dagen opgeslagen en daarna automatisch gewist. In die 28 dagen kan de politie beelden van strafbare feiten terugzoeken en gebruiken voor opsporing.
Met de camera’s kan niet in woningen worden gekeken. Er wordt met software een grijs vlak over de woning gelegd dat meedraait als de camera beweegt (‘blanking’). Opgeslagen beelden vallen onder de Wet Politiegegevens.

6 Betrokken partijen

Cameratoezicht is een nauw samenspel tussen de gemeente Utrecht en de politie eenheid midden Nederland. Er zijn verschillende partijen betrokken met ieder hun eigen rol en verantwoordelijkheden.

Gemeentebestuur en burgemeester[1]

Het gemeentebestuur is hoofdverantwoordelijke voor het veiligheidsbeleid en toezicht in de publieke ruimte. De beslissing over het plaatsen van camera's ten behoeve van het toezicht op openbare plaatsen wordt daarom genomen door het gemeentebestuur.

De burgemeester is volgens artikel 172 Gemeentewet primair belast met de handhaving van de openbare orde. De voornaamste grondslag hiervoor is dat het in het belang is van de openbare orde om bij calamiteiten snel en daadkrachtig te kunnen optreden.
Burgemeester beslist, na overleg in de driehoek, over de inzet van cameratoezicht. Dit op basis van de door de raad aan de burgemeester gegeven bevoegdheid opgenomen in de APV. Dit besluit wordt bekend gemaakt aan de gemeenteraad en gepubliceerd.

Eenheid Veiligheid

De volgende verantwoordelijkheden zijn belegd bij de eenheid Veiligheid:
- De beleidsmatige kant van cameratoezicht. Dit houdt in dat het voorstel voor het te voeren beleid opgesteld wordt door Eenheid Veiligheid.
- De procedure van het aanvragen, evalueren en eventueel weghalen van camera's initiëren. Deze voorstellen legt zij voor aan de burgemeester.
- Het maken van afspraken met IB-Automatisering van de gemeente over het technisch beheer van het systeem (service en onderhoud).
- Eenheid Veiligheid heeft destijds het centrale systeem aangeschaft en adviseert samen met de deelnemende gemeenten of andere gemeenten in de regio of Particuliere Alarmcentrale's (PAC's) kunnen aansluiten op dit systeem en maakt deze afspraken. Dit in overleg met IB-Automatisering en de politie.

Interne Bedrijven, automatisering (IB-Auto)

De volgende verantwoordelijkheden zijn belegd bij IB- Auto:
- Het dagelijks beheer van het centrale en decentrale systeem. Het centrale systeem is het geheel aan hardware en software ondergebracht bij de politie op de Briljantlaan (COV-gebouw). Het decentrale systeem bestaat uit de camera's op straat en de bijbehorende apparatuur buiten (kasten en kabels).
- Het adviseren bij nieuwe projecten en technische innovaties.

Politie

De politie heeft een belangrijke rol bij het invoeren van cameratoezicht in de openbare ruimte en is ook de belangrijkste gebruiker van de beelden.
De volgende verantwoordelijkheden zijn belegd bij de politie:
- De operationele regie bij cameratoezicht. Dit betekent dat beelden alleen uitgekeken mogen worden onder regie van de politie. Zij zijn de instantie die gebruik maakt van de beelden voor de handhaving van de openbare orde. Dit op grond van artikel 151c lid 3 Gemeentewet.
- Het verwerken van de beelden op grond van de Wet Politiegegevens. Op grond van deze wet mogen zij in opdracht van het Openbaar Ministerie opgenomen beelden verstrekken aan andere opsporingsdiensten.

[1] Handreiking cameratoezicht, CCV 2009

- Het opleiden van studenten tot operator. Het toezicht op de operator vindt plaats door een supervisor die in dienst is van de politie.
- Het aangeven van functionele eisen voor het systeem bij de gemeente. De gemeente bepaalt of deze eisen uitgevoerd kunnen worden. Dit op basis van een kosten- en baten analyse.
- Het signaleren en doorgeven van problemen of storingen.
- Het adviseren en schouwen bij een aangepaste of nieuwe locatie waar cameratoezicht wordt ingezet. De wijziging kan een beleidsmatige achtergrond hebben of betreft een noodzakelijke wijziging door werkzaamheden in de openbare ruimte, zoals in het Stationsgebied.

Tot slot is het belangrijk dat het toepassen van cameratoezicht goed is ingebed in politieprocessen waarvoor dit van toepassing is[2]. Als belangrijkste gebruiker van de beelden is het aan de politie om het live toezicht en het verkregen materiaal zo optimaal mogelijk te benutten.

Deelnemende gemeenten: Veenendaal en Amersfoort

Gemeente Utrecht heeft het centrale systeem dat nodig is om de camera's uit te kunnen kijken aangeschaft en geplaatst op de Briljantlaan. Deelnemende gemeenten en Particuliere Alarm Centrales betalen een bijdrage aan dit systeem op basis van het aantal camera's dat zij aansluiten. De openbare orde camera's en de bijbehorende techniek die binnen de grenzen van de gemeenten Utrecht, Veenendaal en Amersfoort op straat geplaatst zijn, de decentrale delen, zijn respectievelijk eigendom van die benoemde gemeenten.

Particuliere Alarm Centrales (PAC's)

In regio Utrecht zijn diverse partijen die hun werk ondersteunen met camerabeelden, zoals bewakingsbedrijven, openbaar vervoerbedrijven, winkelcentra, bedrijventerreinen of Rijkswaterstaat (havens, snelwegen). Zij passen cameratoezicht toe met als doel om toezicht te houden op (semi) private gebieden. Zij kunnen een eigen werkwijze hanteren om beelden te genereren, uit te kijken en op te volgen. Zij kunnen zich ook als Particuliere Alarm Centrale aansluiten bij het centrale systeem van Gemeente Utrecht. Een organisatie wordt een PAC genoemd indien zij camera's hebben opgehangen en zij die beelden (willen kunnen) doorzetten naar de politie. Het aansluiten op het centrale systeem kan door afspraken met de partijen te maken. Met iedere aan te sluiten PAC wordt een convenant afgesloten.

Diensten Centrum Beveiliging is als PAC aangesloten. Via het Dienstencentrum wordt het cameratoezicht in de Utrechtse winkel- en bedrijvencentra geregeld. De afspraken hierover met het DCB zijn vastgelegd in een Concessie met gemeente Utrecht.

[2] De Nationale Politie heeft nog geen positie ingenomen op het dossier cameratoezicht. Zij willen landelijk geldende werkprocessen opstellen voor cameratoezicht. Zodra hier meer duidelijk over is, worden de nieuwe werkprocessen afgestemd met de huidige procedures.

7 Wettelijke richtlijnen

Juridische basis

De juridische basis van cameratoezicht bestaat uit:

a. **Artikel 151c Gemeentewet**. Dit biedt gemeenten een wettelijk kader voor het langdurig plaatsen van vaste camera's op openbare plaatsen in het belang van de handhaving van de openbare orde.

b**. Artikel 2.5 Algemene Plaatselijke Verordening**: De raad verleent de burgemeester de bevoegdheid tot plaatsing van vaste camera's voor een bepaalde duur ten behoeve van het toezicht op een openbare plaats (als bedoeld in Wet Openbare Manifestaties) en op openbare parkeerplaatsen/terreinen.

c. Het daadwerkelijke **Aanwijzingsbesluit** van de burgemeester van de gebieden.

d. Wet op de politiegegevens

Op grond van artikel 151c Gemeentewet mogen camerabeelden, in het belang van de handhaving van de openbare orde, worden vastgelegd. Omdat de gegevensverwerking plaatsvindt in het kader van de uitoefening van de politietaak is de Wet politiegegevens (Wpg) op die verwerking van toepassing. In afwijking van artikel 8 van de Wpg, mogen, op grond van artikel 151c lid 6 Gemeentewet, de met de camera's gemaakte beelden gedurende ten hoogste vier weken worden bewaard. Alleen tenzij er een concrete aanleiding is te vermoeden dat de gegevens noodzakelijk zijn ten behoeve van de opsporing van een gepleegd strafbaar feit, mogen de gegevens langer worden bewaard.

e. Politiewet

Bij evenementen, zoals Koningsdag, of bij plotselinge ernstige verstoringen van de openbare orde, kan op grond van de Politiewet cameratoezicht worden ingezet. Daarbij gaat het om kortstondig en/of mobiel cameragebruik. De bevoegdheid hiervoor vloeit voort uit de in artikel 3 van deze wet vastgelegde hoofdtaken van de politie; het handhaven van de rechtsorde en het verlenen van hulp aan hen die dat behoeven.

Actuele ontwikkelingen in wetgeving

Op 01-04-2014 is in de Tweede Kamer het Wetsvoorstel aangenomen 'Wijziging van de Gemeentewet in verband met de verruiming van de bevoegdheid van de burgemeester tot de inzet van cameratoezicht'[3].
Door het voorstel wordt het mogelijk om binnen een vooraf aangewezen gebied snel en eenvoudig mobiele camera's te plaatsen en te verplaatsen door de burgemeester. Flexibel cameratoezicht wordt mogelijk als aanvulling op het vaste cameratoezicht. Tot de reikwijdte van het wetsvoorstel behoort ook vliegend cameratoezicht, zoals drones.
Als de wet door de Eerste Kamer wordt aangenomen, wordt bezien of dit tot aanpassingen van het beleidskader moet leiden. Een eventuele wijziging zal als raadsvoorstel worden voorgelegd.

[3] 18-06-2014: Het voorstel is nog niet geagendeerd in de Eerste Kamer. Het voorbereidend onderzoek door de Eerste Kamercommissie voor Veiligheid en Justitie vond plaats op 27 mei 2014.

8 Financiële paragraaf

Het beheer en onderhoud, het plaatsen, verplaatsen en weghalen en het uitkijken van de camera's wordt betaald uit het Programma Veiligheid. In de Programmabegroting 2014 op pagina 183 / 184 is de post opgenomen bij openbare orde en maatschappelijke onrust, paragraaf 2.1.1 uitvoeren van activiteiten gericht op het voorkomen van calamiteiten, crises en verstoringen van de openbare orde (verzamelpost).

Het beheer en onderhoud van de camera's is ondergebracht bij IB-automatisering van de gemeente Utrecht. De kosten daarvan bedragen in 2014 € 338.068,-. Die kosten lopen ieder jaar op in verband met het naderen van de afschrijvingsdatum van de camera's en overige systemen. In 2022 wordt het definitieve jaarlijks bedrag bereikt van € 476.323,- Onder dit bedrag valt ook het beheer van de CTOV-camera's ('terrorisme'-camera's in het Stationsgebied).

Ook voor het plaatsen, verplaatsen en weghalen van camera's is een budget gereserveerd. In 2014 is dat budget € 145.000,-. Vanaf 2015 wordt dat € 45.000,- op grond van een besluit uit de Voorjaarsnota 2013.

Wanneer hiervoor het gereserveerde budget in 2015 niet toereikend is, zullen verplaatsingen op een andere manier worden bekostigd uit het budget van Veiligheid. Vanaf 2016 is dat in ieder geval zo. De operationele regie van het cameratoezicht is in handen van de politie. Dit betekent dat beelden alleen uitgekeken mogen worden onder regie van de politie. Aan de politie wordt uit het Programma Veiligheid jaarlijks € 327.000,- betaald voor het uitkijken van de camera's.

Bijlagen

Bijlage 1, Bronnen:

- factsheet cameratoezicht. Gemeente Utrecht 2010
- jaarplan eenheid veiligheid 2013
- website CCV, 2013
- Evaluatie cameratoezicht Amsterdam, DSP groep 2011
- Handreiking cameratoezicht, CCV 2009
- Amsterdams Beleidskader cameratoezicht 2012
- Panopticam, juridisch overzicht cameratoezicht
- Cijfermatige evaluatie RCTU 2102 (2013)
- Brief aan de raadscommissie 2007; kenmerk: 08.039796 OOV
- Evaluatie gemeentelijk cameratoezicht Utrecht 2013, DSP-groep

Bijlage 2: Huidige uitkijktijden Cameratoezicht Utrecht

	Binnenstad [4]	*Wijken*	*Stationsgebied*	*Omgeving stadion*
Maandag	18.00 – 2.00	15.00 – 2.00	Niet	Bij wedstrijden
Dinsdag	18.00 – 2.00	15.00 – 2.00	Niet	Bij wedstrijden
Woensdag	18.00 – 6.00	15.00 – 2.00	Niet	Bij wedstrijden
Donderdag	18.00 – 6.00	15.00 – 2.00	Niet	Bij wedstrijden
Vrijdag	18.00 – 6.00	15.00 – 2.00	Niet	Bij wedstrijden
Zaterdag	18.00 – 6.00	15.00 – 2.00	Niet	Bij wedstrijden
Zondag	12.00 – 2.00	15.00 – 2.00	Niet	Bij wedstrijden

[4] Voor het Zandpad golden dezelfde uitkijktijden als voor de Binnenstad en vormen hierdoor een uitzondering op de uitkijktijden van 'wijken'. De toekomstige invulling hiervan is afhankelijk van de verdere uitwerking van de locatie en wordt ingevuld met de betrokkenen uit het dossier raamprostitutie. De inzet van cameratoezicht maakt onderdeel uit van een pakket aan maatregelen zoals dat wordt vastgelegd in het omgevingsbeheer.

Bijlage 2: Overzicht mogelijke soorten cameratoezicht, publiek (openbare orde), publiek-private samenwerking en privaat

Partij	**Publiek**	**PPS (Publiek- Private Samenwerking**	**Privaat**	**Publiek (Rechtshandhaving)**
Doel	Veiligheid	Beveiligen van private eigendommen en toezicht houden op de veiligheid daaromtrent	Beveiliging/ Bescherming	Veiligheid, handhaving en openbare orde
Aard van het Toezicht	Handhaving van de openbare orde in het publiek domein Bijvoorbeeld: – voor het proactief aansturen van politie om escalaties van geweld en vernielingen voor te zijn; – voor het bewerkstelligen van een effectiever en efficiënter optreden van de politie bij het uitvoeren van haar handhavingstaak; – de politie mag voor preventief en repressief optreden tegen overtredingen die van negatieve invloed zijn op de orde en rust binnen de samenleving camerabeelden gebruiken. Opgeslagen camerabeelden (WPG) mogen zij gebruiken voor identificatie of de opsporing van verdachten, voor identificatie of de opsporing van slachtoffers en getuigen, als bewijsvoering in een strafzaak en voor het analyseren van ernstige incidenten.	Samenwerking tussen publieke en private partijen ter bevordering van de veiligheid op bijvoorbeeld een bedrijventerrein, in een winkelcentrum op of een treinstation.	Beveiligen van private eigendommen en het beschermen van personen. - winkels en winkelcentra; - toezicht bij gebouwen en bedrijven; - woningen.	Een combinatie van veiligheid en handhaving openbare orde. Incidenteel in te zetten bij een directe aanleiding of bij te verwachten orde verstoringen: - rellen; - demonstraties; - voetbalwedstrijden. Tijdelijk voor het tegengaan van overlast door: - Hangjongeren; - Wildplassen; - Overige klacht gerelateerde zaken.

Juridische grondslag	Gemeentewet art. 151c	1- Openbaar orde probleem Gemeentewet art. 151c. 2- Geen openbaar orde probleem: BW (boek 7). 3 - wet bescherming persoonsgegevens en het vrijstellingsbesluit Wbp	1- BW (boek 7) 2 - wet bescherming persoonsgegevens en het vrijstellingsbesluit Wbp	Artikel 2 polW Art. 141 WvSv Art. 126g WvSv (Wet BOB)
Kaders voor verwerking van de persoonsgegevens	WPG (Wet Politiegegevens)	1- WPG + MvT TK, 2003-2004, 29440, nr. 3, pag. 9 en brief Min. van Justitie 2003-2004, 28684, nr. 28. 2- Wbp. Melding bij CBP of vrijstelling artikel 38. Vrijstelling geldt niet voor het uitwisselen van persoonsgegevens.	Wbp. Melding bij CBP of vrijstelling artikel 38. De vrijstelling geldt niet voor het handhaven van de openbare orde (art. 38 lid 2 Wbp) en niet voor het uitwisselen van persoonsgegevens.	WPG
Type gebruik	Statisch en langdurig toezicht in een aangewezen gebied door middel van vaste toezichtcamera's. Aanwijzing op last van burgemeester.	Statisch en langdurig toezicht door middel van 'zichtbare' vaste camera's. Bij gebruik 151c dient het gebied aangewezen te zijn door de burgemeester.	Mobiel, statisch kort en/of langdurig afhankelijk van het belang binnen het private domein. Uitvoering kan door inzet van particuliere beveiliging (Wbpr en Rbpr).	Tijdelijk en mobiel voor specifiek omschreven doelen. Tijdelijke vaste camera's voor bijzondere omstandigheden zoals onderzoek naar mobiel banditisme. Structureel inzake Catch-Ken / ANPR.

Bron: Panopticam, juridisch overzicht cameratoezicht

Burgemeester van Utrecht
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 030 - 286 10 00 **Fax** 030 - 286 12 24
www.utrecht.nl

Gemeenteraad

1234AA

Behandeld door	I.I. Koningstein	**Datum**	14 oktober 2014
Doorkiesnummer	030 - 28 69887	**Ons kenmerk**	E 14.000102
E-mail	i.koningstein@utrecht.nl	**Onderwerp**	Vragen commissie M&S over raadsvoorstel Cameratoezicht
Bijlage(n)	Nieuwe versie beleidskader en evaluatie		
Uw kenmerk		**Verzonden**	
Uw brief van		Bij antwoord datum, kenmerk en onderwerp vermelden	

Geachte dames en heren,

Op 15 september jl heeft u in de Commissie Mens en Samenleving het raadsvoorstel Cameratoezicht besproken. Tijdens deze bespreking werden diverse vragen gesteld en werd om een aantal onderbouwingen gevraagd, namelijk een toelichting op de kosten van cameratoezicht, een onderbouwing van het aantal camera's, welke waarborgen er zijn tegen misbruik en er werden twee vragen over uitkijktijden gesteld.

De kosten van cameratoezicht

In het raadsvoorstel (in het beleidskader) stond geen financiële paragraaf. Naar aanleiding van vragen van de leden De Vries (GroenLinks) en Kleuver (D66) in de commissie is aan het beleidskader een financiële paragraaf toegevoegd. De inhoud daarvan is als volgt:

Het beheer en onderhoud, het plaatsen, verplaatsen en weghalen en het uitkijken van de camera's wordt betaald uit het Programma Veiligheid. In de Programmabegroting 2014 op pagina 183 / 184 is de post opgenomen bij openbare orde en maatschappelijke onrust, paragraaf 2.1.1 uitvoeren van activiteiten gericht op het voorkomen van calamiteiten, crises en verstoringen van de openbare orde (verzamelpost).

Het beheer en onderhoud van de camera's is ondergebracht bij IB-automatisering van de gemeente Utrecht. De kosten daarvan bedragen in 2014 € 338.068,-. Die kosten lopen ieder jaar op in verband met het naderen van de afschrijvingsdatum van de camera's en overige systemen. In 2022 wordt het definitieve jaarlijks bedrag bereikt van € 476.323,- Onder dit bedrag valt ook het beheer van de CTOV-camera's ('terrorisme'-camera's in het Stationsgebied).
Ook voor het plaatsen, verplaatsen en weghalen van camera's is een budget gereserveerd. In 2014 is dat budget € 145.000,-. Vanaf 2015 wordt dat € 45.000,- op grond van een besluit uit de Voorjaarsnota 2013.
Wanneer hiervoor het gereserveerde budget in 2015 niet toereikend is, zullen verplaatsingen op een andere manier worden bekostigd uit het budget van Veiligheid. Vanaf 2016 is dat in ieder geval zo.

De operationele regie van het cameratoezicht is in handen van de politie. Dit betekent dat beelden alleen uitgekeken mogen worden onder regie van de politie. Aan de politie wordt uit het Programma Veiligheid jaarlijks € 327.000,- betaald voor het uitkijken van de camera's.
In totaal zijn de kosten voor cameratoezicht in Utrecht in 2014 € 810.086,- (€338.068 + € 145.000 + € 327.000).

Voor de volledigheid wijs ik er op dat het niet zo is dat met het verlagen / verhogen van het aantal camera's ook de kosten verhoudingsgewijs evenveel af- of toenemen. Het centrale systeem bij de uitkijkruimte betreft een groot deel van de totale kosten. Het centrale systeem kost jaarlijks € 136.635, de camera's op straat en de straatvoorzieningen kosten € 201.433 per jaar. Per cluster camera's zijn straatvoorzieningen nodig.

Het aantal camera's

Tijdens de bespreking in de commissie hebben de leden De Vries, Haage (PvdA), Kleuver en Metaal (CDA) gevraagd naar de achtergrond van de 'bevriezing' op 87 camera's.
Na de vorige grootschalige evaluatie in 2008 heeft de raad besloten het aantal openbare orde camera's in de gemeente vooralsnog te bevriezen op het toenmalige aantal van 87. Daarvoor waren drie redenen die benoemd zijn in een brief aan de commissie Mens en Samenleving (datum 14 juli 2009, kenmerk 09.065209).

De eerste reden was van technische aard. Het systeem was in 2009 'vol' na de uitbreidingen aan het Zandpad en in Zuilen. Op het centrale systeem konden niet meer camera's worden aangesloten. Inmiddels is dit geen beperking meer.
De tweede reden had betrekking op de effectiviteit. Verbeteringen zouden worden gezocht in het effectiever benutten van het cameratoezicht door uitbreiding van de uitkijktijden, niet in het toevoegen van meer locaties. Het aantal beschikbare camera's en de uitkijktijden zijn sinds de bevriezing in 2009 gemonitord. Het bleek dat de uitkijktijden efficiënter konden: de uitkijktijden zijn gedifferentieerd per type gebied en daarmee verminderd. De camera's in de wijken worden sinds dien korter uitgekeken en het Cameratoezicht Openbaar Vervoer (CTOV) wordt niet standaard uitgekeken.
De derde en laatste reden had betrekking op de kosten. Destijds is aangegeven dat cameratoezicht een relatief duur instrument is. De techniek ontwikkelt snel maar toch blijft cameratoezicht een kostbaar middel.

Ontwikkelingen sinds 2009
Bij de bevriezing in 2009 was het aantal camera's als volgt opgebouwd:
- in de Binnenstad zijn de uitgaanspleinen en de verbindingswegen in beeld. Ieder plein en iedere verbindingsweg vormt een cluster. Dit zijn in totaal 51 camera's.
- ieder gebied in de wijken vormt een cluster. Dit zijn in totaal 35 camera's[1] in 9 clusters.
Binnen een cluster is een bepaald aantal camera's nodig om het gebied in beeld te brengen. Een gebied kan zelden afgedekt worden met één camera, meerdere camera's zorgen in samenhang voor een dekkend gebied. Het weghalen van één camera binnen een cluster betekent dat meer dan alleen de informatie van die camera wegvalt. Ze functioneren als cluster.

Dit is het beste te illustreren aan de hand van een recente casus in Kanaleneiland Noord, waar cameratoezicht onderdeel is van een pakket aan maatregelen om de veiligheid en leefbaarheid in de

[1] Het aantal camera's is in 2009 bevroren op het toenmalige operationele aantal 87. Sindsdien zijn er enkele verplaatsingen geweest, waardoor uiteindelijk één camera minder beschikbaar is. Van deze 86 camera's liggen er op dit moment vijf tijdelijk in opslag en zijn er 81 operationeel.

buurt te verbeteren, waaronder extra toezicht door politie en toezichthouders. In het toezichtsgebied werd eerder dit jaar met één van de camera's een 'gesignaleerde' man gezien op de Marshalllaan (een man die een gevangenisstraf moest uitzitten). Dit werd doorgegeven aan de collega's op straat, in het kader van afspraken die met operators zijn gemaakt waarop zij specifiek moeten letten in deze buurt en op welke tijden. De man liep van de Bernadottelaan naar de Trumanlaan. Dit kon worden geconstateerd met een andere camera in het gebied. Bij het zien van de politie gaat de verdachte er vandoor. Hij vluchtte tussen de flats door, maar omdat de operators meerdere straten opeenvolgend gedekt hebben met cameratoezicht, konden de operators vrijwel constant de exacte positie van de verdachte in beeld brengen. Daardoor kon de verdachte tenslotte staande worden gehouden.

Ieder jaar en aan het einde van iedere aanwijzingstermijn wordt de inzet van de camera's geëvalueerd. Een toelichting op de criteria vindt u in het bij het raadsvoorstel gevoegde Beleidskader 2014 – 2018 op pagina 9 en 10. Indien een gebied niet langer voldoet aan de criteria, bijvoorbeeld omdat de veiligheid zo veel verbeterd is (gelijk of boven het stedelijk gemiddelde). Als de camera's niet bijdragen aan het gestelde doel of niet langer onderdeel uitmaken van een pakket aan maatregelen, worden ze weggehaald. Daarmee is de transparantie van en flexibiliteit bij de inzet van camera's gewaarborgd. Zo is in het bij het raadsvoorstel gevoegde Uitvoeringsplan Cameratoezicht 2014 opgenomen om de camera's op de Tiberdreef weg te halen. Dit gebied voldoet niet langer aan de gestelde criteria. De problematiek is hier zeer sterk afgenomen. In het Uitvoeringsplan werden ook twee nieuwe locaties genoemd, namelijk de Catharijnesteeg en het Maasplein. De situatie rond de Catharijnesteeg en het Maasplein is op basis van actuele informatie op dit moment niet zo problematisch dat ze in aanmerking komen voor cameratoezicht.

Waarborgen tegen misbruik

Tijdens de commissie heeft mevrouw Spano (fractiemedewerker Student en Starter) gevraagd hoe misbruik in de uitkijkruimte wordt voorkomen en of het mogelijk is de 'blanking' (het afblokken van woningen) op te heffen.

Het voorkomen van misbruik is op verschillende manieren geborgd. De operationele regie van het uitkijken van beelden is in handen van de politie (de 'supervisors'). De operators kijken uit, de supervisors houden hier toezicht op. Alle mensen die in de uitkijkruimte werken hebben een volledig referentie- en antecedentenonderzoek gehad en hebben de integriteitscode van de politie getekend. Dit geldt ook voor alle operators. Voorts worden alle operators en supervisors bij indiensttreding erop gewezen dat het verboden is om foto's of filmpjes te maken in de uitkijkruimte. Daarnaast worden de activiteiten van een operator en een supervisor gelogd in een systeem.

Door blanking wordt voorkomen dat met de camera's in woningen kan worden gekeken. Er wordt met software een grijs vlak over de woning gelegd dat meedraait als de camera beweegt. De supervisor en groepschef zijn geautoriseerd om de blanking in een camera te zetten en eventueel weer weg te halen. Wanneer de blanking erin staat, blijft deze net zolang actief tot deze eruit wordt gehaald of wordt aangepast door de groepschef of supervisor na toestemming van het Openbaar Ministerie. Daar kan een operator niet bij. Blanking kan technisch nooit van opgeslagen beelden afgehaald worden.

Uitkijktijden

Tot slot werden er twee vragen gesteld over de uitkijktijden van de camera's.
Mevrouw Inkelaar (Fractiemedewerker Christen Unie) constateerde dat in het beleidskader en het onderzoek verschillende uitkijktijden voor de Binnenstad op woensdag genoemd worden. Het tijdstip in het beleidskader is juist: tot 06.00 uur 's nachts. Dit is aangepast in het onderzoek bij het Raadsvoorstel.

Mevrouw Rajkowski (VVD) stelde de vraag of de camera's langer moeten worden uitgekeken, bijvoorbeeld tot 5.00 uur op doordeweekse dagen in de wijken. Zoals eerder aangegeven zijn in 2009 de uitkijktijden in de wijken verkort. Het bleek dat het uitkijken na 2.00 uur in de wijken niet effectief was. Er gebeurt dan relatief weinig op straat waaraan het live toezicht een bijdrage levert.
De uitkijktijden maken jaarlijks onderdeel uit van het uitvoeringsplan. In overleg tussen politie en gemeente worden afspraken gemaakt en vastgelegd over het uitkijken en de opvolging. Deze rapportages zullen voortaan aan het jaarlijkse uitvoeringsplan worden toegevoegd.

Met vriendelijke groet,

Jan van Zanen

voorstel aan de raad

Gemeente Utrecht

Opgesteld door	Projectorganisatie Stationsgebied
Kenmerk	14.059426
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	30 oktober 2014
Jaargang en nummer	2014 72
Geheim	Nee

Bestemmingsplan Westflank Zuid

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

1 Naar aanleiding van de zienswijzen 2, 3 en 4 wijzigingen aan te brengen in het bestemmingsplan; conform het vaststellingsrapport.

2 Ambtshalve wijzigingen door te voeren in het bestemmingsplan conform het vaststellingsrapport;

3 Een toevoeging van 1.000 m2 dienstverlening aan de programmatabel Stationsgebied door te voeren.

4 Geen exploitatieplan vast te stellen;

5 Het bestemmingsplan “Westflank Zuid, Stationsgebied" zoals vastgelegd in het digitale GML-bestand identificatienummer NL.IMRO.0344.BPWESTFLZUIDSTA-VA01, met ondergrond NL.IMRO.0344.BPWESTFLZUIDSTA-VA01.dgn . gewijzigd vast te stellen.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris, De burgemeester,

Drs. M.R. Schurink Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie
Toezegging wethouder:

Wethouder Everhardt zegt met betrekking het raadsvoorstel Bestemmingsplan Westflank Zuid toe om het terugbrengen van water in de Catharijnesingel in het bestemmingsplan ook op te nemen als compensatie voor het dempen van de Kruisvaart.

Status: A

Bijlages
Voorstel: Voorstel_1757
Bijlage: NL.IMRO.0344.BPWESTFLZUIDSTA-VA01
Bijlage: Westflank Zuid, Stationsgebied_vastgesteld_1_Regels
Bijlage: Vaststellingsrapport bestemmingsplan Westflank Zuid
Bijlage: Het bestemmingsplan Westflank Zuid in PDF
Bijlage: rvs getekend besluit nr 72

Eerdere besluitvorming
Het college heeft op 26 novembert 2013 tot ter visie legging van het bestemmingsplan. In vervolg hierop zijn de plannen voor de herontwikkeling van de Westflank Zuid zijn op een inloopavond op 9 december 2013 toegelicht aan geïnteresseerden uit de omgeving.

Uitvoering
Na vaststelling wordt het vaststellingsbesluit gepubliceerd in "Ons Utrecht", de Staatscourant en op het internet via www.utrecht.nl/bestemmingsplannen en www.ruimtelijkeplannen.nl. Het bestemmingsplan wordt inclusief het vaststellingsbesluit gedurende zes weken ter inzage gelegd. Belanghebbenden kunnen tegen het vaststellingsbesluit beroep instellen bij de Raad van State.

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Opgesteld door	Projectorganisatie Stationsgebied
Kenmerk	14.059426
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	30 oktober 2014
Jaargang en nummer	2014 72

Bestemmingsplan Westflank Zuid

Besluit

1 Naar aanleiding van de zienswijzen 2, 3 en 4 wijzigingen aan te brengen in het bestemmingsplan; conform het vaststellingsrapport.

2 Ambtshalve wijzigingen door te voeren in het bestemmingsplan conform het vaststellingsrapport;

3 Een toevoeging van 1.000 m2 dienstverlening aan de programmatabel Stationsgebied door te voeren.

4 Geen exploitatieplan vast te stellen;

5 Het bestemmingsplan “Westflank Zuid, Stationsgebied" zoals vastgelegd in het digitale GML-bestand identificatienummer NL.IMRO.0344.BPWESTFLZUIDSTA-VA01, met ondergrond NL.IMRO.0344.BPWESTFLZUIDSTA-VA01.dgn . gewijzigd vast te stellen.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 30 oktober 2014,

De griffier,

Drs. A.A.H. Smits

De burgemeester,

Mr. J.H.C. van Zanen

Gemeente Utrecht

Context

De integrale herontwikkeling van de Westflank Zuid voorziet naast de uitbreiding van de bestaande Knoopkazerne in het mogelijk maken van drie kantoorgebouwen, een parkeergarage, een verhoogd voetgangersniveau, een gebouwde openbare fietsparkeervoorziening, en een gemengd gebouw met ruimte voor de functies kantoren en wonen. Het totale programma voor de Westflank Zuid bestaat uit maximaal 92.000 m2 brutovloeroppervlak (BVO) opgebouwd uit maximaal 84.000 m2 kantoren en minimaal 7.000 m2 wonen. In het bestemmingsplan is een mogelijkheid opgenomen om de woonfunctie uit te breiden. Ten slotte kan ook maximaal 1.000 m2 horeca en dienstverlenende functies gerealiseerd worden.

Met ingang van 13 december 2013 heeft het ontwerp bestemmingsplan "Westflank Zuid, Stationsgebied" voor een periode van 6 weken ter inzage gelegen. Gedurende de termijn van ter inzage legging zijn vier zienswijzen naar voren gebracht. De zienswijzen zijn samengevat en beantwoord in het vaststellingsrapport dat bij dit advies behoort.

De zienswijzen hebben voornamelijk betrekking op de vrees dat de komst van het vastgoed op de Westflank Zuid zorgt voor een toename van overlast (o.a. akoestiek, luchtkwaliteit, verminderd uitzicht). Gezien het karakter van de zienswijze en de directe nabijheid van Rabobank Nederland is met hen afgelopen 6 maanden een intensief proces doorlopen waarin verscheidene vraagstukken aan de orde zijn gekomen. Een belangrijk aandachtspunt was het feit dat de windhinder-onderzoeken aantoonden dat het windklimaat bij de personeelsingang van de Rabobank verslechterde. Samen met de Rabobank is vervolgens gekeken op welke wijze deze verslechtering kan worden voorkomen. Daarnaast zijn er met de Rabobank en tussen NS, Rgd en Gemeente afspraken gemaakt aangaande eventuele bouwoverlast, programmering en fasering. Deze afspraken zijn als bijlage toegevoegd.

De zienswijzen 2, 3 en 4 hebben geleid tot een aanpassing van het bestemmingsplan. Ook zijn ambtshalve enkele wijzigingen doorgevoerd. Voor een compleet overzicht van de aanpassingen wordt verwezen naar het vaststellingsrapport bij dit raadsbesluit.

De volgende stap in de procedure is de vaststelling van het bestemmingsplan

Beslispunt

1 Naar aanleiding van de zienswijzen 2, 3 en 4 wijzigingen aan te brengen in het bestemmingsplan; conform het vaststellingsrapport.

Argumenten

1.1 <u>Drie van de vier ingediende zienswijzen nt tegen het bestemmingsplan. Leiden tot aanpassingen.</u>
De zienswijzen zijn samengevat en van beantwoording voorzien in het vaststellingsrapport Westflank Zuid, Stationsgebied. De zienswijzen 2,3 en 4 vormen aanleiding het bestemmingsplan aan te passen. Verwezen wordt naar het vaststellingsrapport.

Beslispunt

2 Ambtshalve wijzigingen door te voeren in het bestemmingsplan conform het vaststellingsrapport;

Argumenten

2.1 <u>Op de verbeelding en in de regels zijn enkele wijzigingen nodig met het oog op de meest doelmatige inpassing van de nieuwe ontwikkeling in de directe omgeving.</u>

De wijzigingen hebben onder meer betrekking op de toevoeging van liftopbouwen en kelders in het verhoogde Knoopplein en een verruiming van de maximale bouwhoogte van het verhoogde Knoopplein om bij de uiteindelijke invulling enige flexibiliteit te behouden.

Beslispunt

3 Een toevoeging van 1.000 m2 dienstverlening aan de programmatabel Stationsgebied door te voeren.

Argumenten

3.1 Naar aanleiding van de motie Levendige openbare ruimte rond Knoopkazerne (2008, M2) (gemeenteraad 10 januari 2008) is in de gemengde bestemming een mogelijkheid opgenomen publieksfuncties horeca (categorie D1 en D2) en dienstverlening op maaiveld toe te staan tot een maximaal brutovloeroppervlak van 1.000 m2. Conform de programmatabel van het Stationsgebied is 1.000 m2 dienstverlening niet meer beschikbaar.

Beslispunt

4 Geen exploitatieplan vast te stellen;

Argumenten

4.1 In artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is vastgelegd dat inzicht gegeven moet worden over de uitvoerbaarheid van het plan.
De kosten die gemoeid zijn met de herontwikkeling van de Westflank Zuid worden gefinancierd door private partijen (NS Stations en Rijksgebouwendienst). Met betrekking tot de gemeentelijke kostenverhaal is een met voornoemde partijen een driepartijenovereenkomst gesloten.

De kosten voor de aanleg van het verhoogde Forum zijn voorzien in de grondexploitatie van de Projectorganisatie Stationsgebied. De kosten voor de aanleg van de fietsenstalling zijn gedekt in het projectbudget.

Beslispunt

5 Het bestemmingsplan “Westflank Zuid, Stationsgebied" zoals vastgelegd in het digitale GML-bestand identificatienummer NL.IMRO.0344.BPWESTFLZUIDSTA-VA01, met ondergrond NL.IMRO.0344.BPWESTFLZUIDSTA-VA01.dgn . gewijzigd vast te stellen.

Argumenten

5.1 Het plan is zorgvuldig voorbereid;
De zorgvuldige voorbereiding en de in het vaststellingsrapport weergegeven motiveringen geven blijk van een zorgvuldige afweging van de bij het besluit betrokken belangen.

NL.IMRO.0344.BPWESTFLZUIDSTA-VA01.dgn

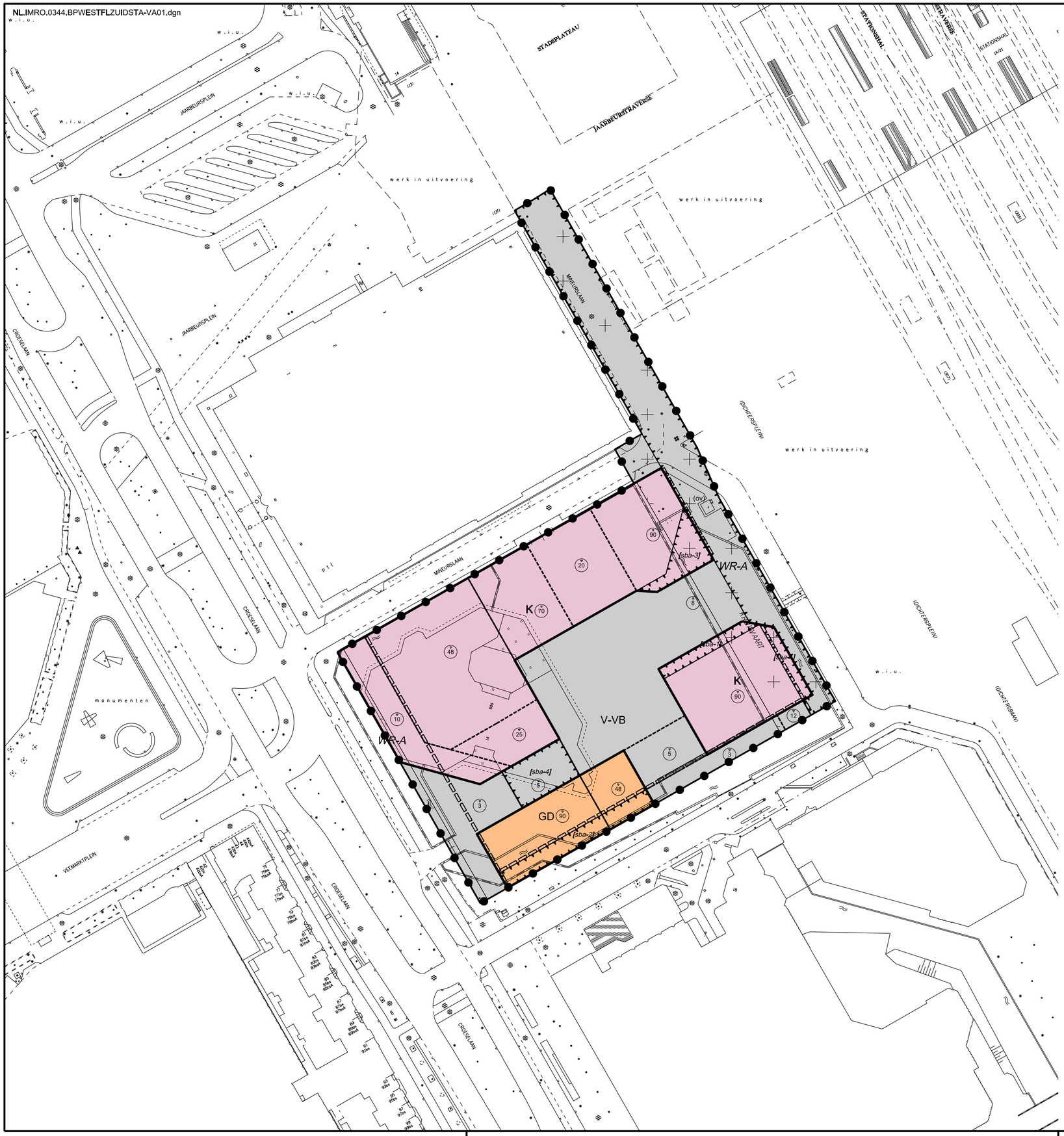

Plangebied

Plangebiedgrens

Bestemmingen

- GD — Gemengd
- K — Kantoor
- V-VB — Verkeer - Verblijfsgebied

Dubbelbestemmingen

- *WR-A* — Waarde - Archeologie

Bouwvlak

- bouwvlak

Functieaanduidingen

- [ov] — openbaar vervoer

Bouwaanduidingen

- [sba-1] — specifieke bouwaanduiding - 1
- [sba-2] — specifieke bouwaanduiding - 2
- [sba-3] — specifieke bouwaanduiding - 3
- [sba-4] — specifieke bouwaanduiding - 4

Maatvoeringaanduidingen

- maatvoeringsvlak
- (90) — maximum bouwhoogte (m)

Figuren

- gevellijn

Ontwerpbestemmingsplan
Westflank Zuid, Stationsgebied

Verbeelding — BLAD 1

Hierbij horen de regels van bestemmingsplan Westflank Zuid, Stationsgebied

Plannaam	Planfase	Datum	Plannaam	Planfase	Datum
kadernota / SPVE	fase 1		beroep	fase 5	
voorontwerp	fase 2		onherroepelijk	fase 6	
ontwerp	fase 3	13-12-2013	beheer / archief	fase 6	
vaststelling	fase 4				

Identificatie (ID) van het plan (Bestandsnaam)	
NL.IMRO.0344.BPWESTFLZUIDSTA-VA01.dgn	
ordernummer	
wijk	06 Binnenstad
projektnaam(dlr)	
subdirectory	
schaal	1: 1000
pentabel	256.tbl
datum	15-07-2014
datum	

Gemeente Utrecht

Gemeente Utrecht / Ravellaan 1 / Postbus 8406 / 3503 RK / Utrecht / Tel.030-28648020

Gemeente Utrecht

Bestemmingsplan

Westflank Zuid, Stationsgebied

Vastgesteld,

Westflank Zuid, Stationsgebied

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Inleidende regels	3
Artikel 1	Begrippen	3
Artikel 2	Wijze van meten	8
Hoofdstuk 2	Bestemmingsregels	10
Artikel 3	Gemengd	10
Artikel 4	Kantoor	12
Artikel 5	Verkeer - Verblijfsgebied	13
Artikel 6	Waarde - Archeologie	14
Hoofdstuk 3	Algemene regels	15
Artikel 7	Algemene afwijkingsregels	15
Artikel 8	Algemene bouwregels	15
Artikel 9	Algemene gebruiksregels	15
Artikel 10	Algemene regel geluidsgevoelige bestemming	16
Artikel 11	Algemene regel m.b.t. parkeergelegenheid	16
Artikel 12	Algemene wijzigingsregels	16
Artikel 13	Anti-dubbeltelregel	16
Hoofdstuk 4	Overgangs- en slotregels	17
Artikel 14	Overgangsrecht	17
Artikel 15	Slotregel	17

Regels

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

1.1 (raam)prostitutiebedrijf:

een prostitutiebedrijf waar het werven van klanten gebeurt vanuit de werkruimte door prostituees die zichtbaar zijn vanaf een openbare plaats;

1.2 aan-huis-verbonden beroep of bedrijf:

beroep of bedrijf dat in een woning wordt uitgeoefend waarvan de ruimtelijke uitwerking of uitstraling met de woonfunctie verenigbaar is en waarbij de woning in overwegende mate haar woonfunctie behoudt en degene die het beroep of het bedrijf uitoefent ten minste ook bewoner van de woning is;

hieronder wordt in ieder geval niet verstaan: een detailhandelsvestiging, een afhaalzaak, een horecabedrijf, een belhuis en een (raam)prostitutiebedrijf; hieronder wordt onder andere wel verstaan: een kleinschalige voorziening ten behoeve van kinderopvang.

1.3 aanduiding:

een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden.

1.4 aanduidingsgrens:

de grens van een aanduiding indien het een vlak betreft.

1.5 additionele horeca:

het bedrijfsmatig verstrekken van drank en/of etenswaren voor gebruik ter plaatse als ondergeschikte activiteit bij een hoofdfunctie, niet zijnde horeca, waarbij de additionele horeca-activiteiten passen bij de hoofdfunctie qua uitstraling, dienen ter ondersteuning van de hoofdfunctie en niet zelfstandig worden uitgeoefend en/of toegankelijk zijn los van de hoofdfunctie.

1.6 afhaalzaak:

een specifieke vorm van detailhandel waar in hoofdzaak kant en klare maaltijden en kleine etenswaren, alsmede alcoholvrije drank en consumptie-ijs worden verkocht voor directe consumptie anders dan ter plaatse.

1.7 antenne-installatie:

installatie bestaande uit een antenne, een antennedrager, de bedrading en de al dan niet in een of meer techniekkasten opgenomen apparatuur, met de daarbij behorende bevestigingsconstructie.

1.8 antennedrager:

Antennemast of andere constructie bedoeld voor de bevestiging van een antenne.

1.9 archeologisch onderzoek:

onderzoek verricht door of namens een dienst of instelling die over een opgravingsvergunning op grond van de Monumentenwet 1988 beschikt.

1.10 archeologische waarde:

de aan een gebied toegekende waarde in verband met de in dat gebied voorkomende overblijfselen uit oude tijden.

1.11 atelier:

werkplaats in het bijzonder voor kunstenaars waarbij tevens kunstwerken tentoongesteld en verkocht kunnen worden.

1.12 bebouwing:

één of meer gebouwen en/of bouwwerken geen gebouwen zijnde.

1.13 bebouwingspercentage:

het met een aanduiding of in de regels aangegeven percentage, dat aangeeft hoeveel van het desbetreffende bouwperceel ten hoogste mag worden bebouwd met gebouwen en bijbehorende bouwwerken.

1.14 bed & breakfast:

het tegen betaling verstrekken van logies met ontbijt binnen de (bedrijfs) woning.

1.15 bedrijf:

een onderneming waarbij het accent ligt op het vervaardigen, produceren, bewerken/herstellen, installeren en verhandelen van goederen, waarbij eventueel detailhandel uitsluitend plaatsvindt als ondergeschikt onderdeel van de onderneming in de vorm van verkoop en/of levering van ter plaatse vervaardigde, bewerkte of herstelde goederen, dan wel goederen die in rechtstreeks verband staan met de uitgeoefende handelingen.

1.16 bedrijfsvloeroppervlak:

de totale vloeroppervlakte van een kantoor, winkel of bedrijf met inbegrip van de daartoe behorende magazijnen en overige dienstruimten en met uitzondering van gebouwde (ondergrondse of halfverdiept gelegen) parkeervoorzieningen.

1.17 bedrijfswoning:

een woning in of bij een gebouw of op een terrein, die kennelijk slechts is bedoeld voor (het huishouden van) een persoon wiens huisvesting daar gelet op de bestemming van het gebouw of het terrein noodzakelijk is.

1.18 belhuis:

een onderneming die in de sfeer van publiekgerichte dienstverlening in hoofdzaak is gericht op het aanbieden van diensten op het gebied van telecommunicatie, zoals telefoon- en internetverbindingen.

1.19 besluit Hogere waarde:

besluit waarin de ten hoogst toelaatbare geluidsbelasting op grond van de Wet geluidhinder is vastgesteld.

1.20 bestaand:

a. bestaand gebruik: het gebruik van de gronden en bouwwerken zoals aanwezig op moment van het ter inzage leggen van het ontwerp van het bestemmingsplan of kan worden gebruikt krachtens een omgevingsvergunning voor het gebruik; daaronder valt niet het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan,daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan;
b. bestaande bouwwerken: bouwwerken die op het tijdstip van het ter inzage leggen van het ontwerp van het bestemmingsplan:
    1. aanwezig zijn én bij of krachtens de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht of de Woningwet zijn

gebouwd;
2. nog kunnen worden gebouwd krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht of een bouwvergunning op grond van de Woningwet.

1.21 bestemmingsgrens:

de grens van een bestemmingsvlak.

1.22 bestemmingsplan:

de geometrisch bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels daarbij bijbehorende bijlagen.

1.23 bestemmingsvlak:

een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming.

1.24 Bevi-inrichting:

een inrichting als bedoeld in artikel 2 lid 1 van het Besluit externe veiligheid inrichtingen.

1.25 bijbehorend bouwwerk:

uitbreiding van een hoofdgebouw dan wel functioneel met een zich op hetzelfde perceel bevindend hoofdgebouw verbonden, daar al dan niet tegen aangebouwd gebouw, of ander bouwwerk, met een dak.

1.26 bijzondere bouwlaag:

a. een bouwlaag die aan de voorzijde en/of eventueel aan de achterzijde een hellend dakvlak heeft en voor het overige deel plat is afgedekt, dan wel
b. een ten opzichte van de voorgevel terugliggende bouwlaag.

1.27 bouwen:

het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk.

1.28 bouwgrens:

de grens van een bouwvlak.

1.29 bouwlaag:

een doorlopend gedeelte van een gebouw dat door op (nagenoeg) gelijke hoogte liggende vloeren of balklagen is begrensd, zulks met inbegrip van de begane grond en met uitsluiting van onderbouw, kap en/of bijzondere bouwlaag.

1.30 bouwperceel:

een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten.

1.31 bouwperceelsgrens:

een grens van een bouwperceel.

1.32 bouwvlak:

een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken geen gebouwen zijnde zijn toegelaten.

1.33 bouwwerk:

elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die hetzij direct hetzij indirect met de grond is verbonden, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond.

1.34 brutovloeroppervlak:

de totale binnen een gebouw beschikbare vloeroppervlakte, inclusief de verdiepingen.

1.35 culturele voorzieningen:

voorzieningen gericht op kunst, ontspanning, vrijetijdsbesteding en vermaak, zoals theaters, bioscopen, musea, ateliers en muziekcentra.

1.36 cultuurhistorische waarde:

de aan een bouwwerk of gebied toegekende waarde in verband met ouderdom en/of historische gaafheid.

1.37 dakopbouw:

een ondergeschikte opbouw op het dakvlak van een gebouw, ten behoeve van voorzieningen zoals trappenhuizen, luchtbehandelings- en liftinstallaties.

1.38 detailhandel:

het bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder de uitstalling ten verkoop, het verkopen, het verhuren en/of het leveren van goederen aan personen die die goederen kopen of huren voor gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit. Hieronder worden niet verstaan afhaalzaken.

1.39 dienstverlening:

dienstverlening door een bedrijf of instelling dat in hoofdzaak baliewerkzaamheden verricht of andere diensten verleent, gericht op het publiek, zoals stomerijen, wasserettes, kappers, pedicures, makelaars, reis- en uitzendbureaus e.d.. Hieronder worden niet verstaan belhuizen.

1.40 evenementen:

grootschalige, periodieke en/of meerdaagse manifestaties, zoals sportmanifestaties, concerten, bijeenkomsten, voorstellingen, shows, tentoonstellingen, thematische markten.

1.41 gebouw:

elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt.

1.42 hoofdgebouw:

een gebouw, dat op een bouwperceel door zijn aard, functie, constructie of afmetingen dan wel gelet op de bestemming als belangrijkste bouwwerk valt aan te merken.

1.43 hoogte-accent:

een incidenteel en rank gebouw of een beperkt onderdeel van een gebouw, met een afwijkende bouwhoogte naar boven ten opzichte van de direct omliggende bebouwing, dat dient als markering en/of oriëntatiepunt van een bijzondere plek in een wijk of buurt.

1.44 horeca:

het bedrijfsmatig verstrekken van drank en/of etenswaren voor gebruik ter plaatse en/of het exploiteren van zaalaccommodatie.

1.45 kantoor:

een gebouw of een gedeelte van een gebouw dat dient voor de bedrijfsmatige uitoefening van administratieve werkzaamheden en voor zakelijke dienstverlening.

1.46 kelder:

het doorlopende gedeelte van een gebouw, dat door op gelijke of vrijwel gelijke hoogte liggende vloeren of balklagen wordt begrensd en dat geheel onder het (straat)peil is gelegen.

1.47 Lijst van Bedrijfsactiviteiten:

de Lijst van Bedrijfsactiviteiten die onderdeel uitmaakt van deze regels, die een onderverdeling van bedrijfsactiviteiten aangeeft, die een gelijke of nagenoeg gelijke invloed hebben op een nabij gelegen of omringende woonomgeving.

1.48 Lijst van Bedrijven 'functiemenging':

de Lijst van Bedrijven 'functiemenging' die onderdeel uitmaakt van deze regels, die een onderverdeling van bedrijfsactiviteiten aangeeft, die een gelijke of nagenoeg gelijke invloed hebben op een nabij gelegen of omringende woonomgeving.

1.49 Lijst van Horeca-activiteiten:

de Lijst van Horeca-activiteiten die onderdeel uitmaakt van deze regels, die een onderverdeling van horeca-activiteiten aangeeft, die een gelijke of nagenoeg gelijke invloed hebben op een nabij gelegen of omringende woonomgeving.

1.50 maatschappelijke voorzieningen:

voorzieningen inzake welzijn, volksgezondheid, religie, onderwijs, kinderopvang, buitenschoolse opvang, openbare orde en veiligheid en daarmee gelijk te stellen sectoren.

1.51 nutsvoorzieningen:

voorzieningen ten behoeve van het openbare nut, zoals transformatorhuisjes, gasreduceerstations, schakelhuisjes, duikers, bemalingsinstallaties, gemaalgebouwtjes, voorzieningen ten behoeve van (ondergrondse) afvalinzameling en apparatuur voor telecommunicatie.

1.52 peil:

a. voor een gebouw, waarvan de hoofdtoegang grenst aan de weg: de hoogte van de kruin van de weg;
b. voor andere gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde: de gemiddelde hoogte van het aansluitende afgewerkte maaiveld;
c. voor gebouwen die grenzen aan een dijk: de hoogte van de kruin van de dijk ter plaatse van het bouwwerk.

1.53 permanente standplaats:

het gedeelte van een kampeerterrein dat bestemd is voor het plaatsen van een kampeermiddel, dat gedurende het gehele jaar aanwezig mag zijn.

1.54 plan:

het bestemmingsplan Westflank Zuid, Stationsgebied met identificatienummer NL.IMRO.0344.BPWESTFLZUIDSTA-VA01 van de gemeente Utrecht.

1.55 platte afdekking:

een (min of meer) horizontaal vlak, ter afdekking van een gebouw of bijzondere bouwlaag, dat meer dan tweederde van het grondvlak van het gebouw dan wel de bijzondere bouwlaag beslaat.

1.56 prostitutie:

het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen betaling.

1.57 recreatiewoning:

een permanent gebouw, geen caravan of andere constructie op wielen zijnde, dat bedoeld is om uitsluitend of hoofdzakelijk te worden gebruikt als recreatieverblijf, door personen die hun hoofdverbiljf elders hebben.

1.58 recreatiewoonschip:

elk vaartuig of drijvend voorwerp, dat uitsluitend of hoofdzakelijk wordt gebruikt als recreatieverblijf, waarbij de gebruikers hun hoofdverblijf elders hebben.

1.59 seksinrichting:

de voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte, dan wel meerdere besloten ruimten in elkaars directe nabijheid, waarin bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was seksuele handelingen, al dan niet met een ander, tegen vergoeding worden verricht. Hieronder wordt in ieder geval verstaan een prostitutiebedrijf, raamprostitutiebedrijf of sekstheater, al dan niet in combinatie met elkaar;

1.60 vergader- en congresfaciliteiten:

voorzieningen ten behoeve van het bedrijfsmatig organiseren van vergaderingen en congressen.

1.61 verkoopvloeroppervlakte (vvo):

de totale oppervlakte van de voor het publiek toegankelijke en zichtbare winkelruimte, inclusief de etalageruimte en de ruimte achter de toonbank.

1.62 Verordening op de Archeologische Monumentenzorg:

de sedert 22 december 2009 van kracht zijnde Verordening op de Archeologische Monumentenzorg van de gemeente Utrecht.

1.63 woning:

een complex van ruimten, uitsluitend bedoeld voor de huisvesting van één afzonderlijk huishouden.

Artikel 2 Wijze van meten

Bij toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

2.1 de bouwhoogte van een bouwwerk:

vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes, en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen, met dien verstande dat wanneer er sprake is van een verhoogd maaiveld dient de hoogte van dat maaiveld ten opzichte van de meest nabijgelegen openbare weg te worden afgetrokken van de maximale bouwhoogte.

2.2 de goothoogte van een bouwwerk:

vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel.

2.3 de inhoud van een bouwwerk:

tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen.

2.4 de oppervlakte van een bouwwerk:

zoals gedefinieerd in NEN 2580, waarbij de gebouwde parkeervoorzieningen niet meegerekend worden.

2.5 de verticale diepte van een ondergronds bouwwerk

vanaf het peil tot aan de bovenzijde van de afgewerkte vloer van het ondergrondse (deel van het) bouwwerk.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Gemengd

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Gemengd aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. de hierna genoemde doeleinden:

Functie	Maximaal bruto-vloeroppervlak	Minimaal bruto-vloeroppervlak
kantoren met bijbehorende vergader- en congresfaciliteiten	14.000 m2*	0 m2
wonen, al dan niet in combinatie met een aan-huis-verbonden beroep of bedrijf	21.000 m2*	7.000 m2
horeca in de categorie D1 en D2 (Bijlage 2 Lijst van Horeca-activiteiten) en dienstverlening	1.000 m2**	
(on)gebouwde parkeervoorzieningen	n.v.t.	
kunstobjecten	n.v.t.	
voorzieningen ten behoeve van het creëren van een goed windklimaat	n.v.t.	

* het gezamenlijke brutovloeroppervlak van de functies wonen en kantoor (met bijbehorende vergader- en congresfaciliteiten) niet meer mag bedragen dan 21.000 m² brutovloeroppervlak;
** deze functies louter op de onderste twee bouwlagen en in eenheden van maximaal 200 m² aaneengesloten brutovloeroppervlak gerealiseerd mag worden tot een gezamenlijk maximum van 1.000 m².

b. de bij de bestemming behorende verkeer- en verblijfsvoorzieningen, trappartijen, onderdoorgangen, laad- en losvoorzieningen, groenvoorzieningen, (dak)terrassen, balkons, nutsvoorzieningen, water, tuinen, erven en terreinen.

3.2 Bouwregels

Binnen deze bestemming mogen bouwwerken ten dienste van deze bestemming worden gebouwd met inachtneming van de volgende bepalingen:

3.2.1 Gebouwen

a. de bouwhoogte ter plaatse van de aanduiding 'maximum bouwhoogte' mag niet worden overschreden, met dien verstande dat indien er sprake is van een verhoogd maaiveld die hoogte ten opzichte van de meest nabijgelegen openbare weg dient te worden afgetrokken van de maximale bouwhoogte;
b. gebouwen mogen uitsluitend in het bouwvlak worden gebouwd;
c. het bouwvlak mag volledig worden bebouwd;
d. ter plaatse van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - 2' is uitsluitend een overbouwing toegestaan waarbij de vrije doorloophoogte minimaal 14,5 meter dient te bedragen ten opzichte van het (verhoogde) maaiveld;
e. ter plaatse van de aanduiding 'gevellijn' dient de plint van de bebouwing in de gevellijn te worden gebouwd;
f. de verticale bouwdiepte wordt niet meegerekend bij het bepalen van de maximale bouwhoogte als bedoeld onder a.

3.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

a. de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer dan 3 meter bedragen, met dien verstande dat, indien er sprake is van een verhoogd maaiveld, de hoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde wordt gemeten vanaf de bovenkant van het verhoogde maaiveld;
b. het bepaalde onder a. geldt niet voor noodzakelijke voorzieningen ten behoeve van het verbeteren van

het windklimaat, met dien verstande dat die voorzieningen onderdeel uitmaken van het gebouw;
c. in afwijking van het gestelde onder a. mag de bouwhoogte van palen en masten niet meer dan 6 meter bedragen, met dien verstande de hoogte van dergelijke bouwwerken op het verhoogde maaiveld wordt gemeten vanaf de bovenkant van het verhoogde maaiveld.

3.3 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de afmeting, de plaats, de constructie en de gevelindeling van de bebouwing, ten behoeve van:

a. een samenhangend straat en bebouwingsbeeld;
b. de verkeersveiligheid;
c. de sociale veiligheid;
d. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden en/of bouwwerken.

3.4 Specifieke bouwregel

Het oprichten van gebouwen, genoemd in artikel 3.2.1., hoger dan 30 meter is uitsluitend toegestaan indien middels een schriftelijke rapportage van een onafhankelijk adviesbureau aan het college van burgemeester en wethouders is aangetoond dat, in het plangebied en op de aan het plangebied grenzende gronden en bouwwerken, sprake is van tenminste een matig windklimaat voor de in dat gebied geldende activiteit (doorlopen/ slenteren) conform NEN8100.

3.5 Specifieke gebruiksregels

3.5.1 Aan huis verbonden beroep of bedrijf

De uitoefening van een aan-huis-verbonden beroep of -bedrijf in samenhang met wonen is uitsluitend toegestaan indien:

a. de vloeroppervlakte ten behoeve van de uitoefening van een aan-huis-verbonden beroep of -bedrijf niet groter is dan 1/3 deel van het vloeroppervlak van de woning, tot een maximum van 40 m², inclusief bijbehorende bouwwerken;
b. het, in geval van bedrijfsactiviteiten, bedrijfsactiviteiten betreft in maximaal categorie A of B1 van Lijst van Bedrijven 'functiemenging' en bedrijfsactiviteiten waarvoor geen omgevingsvergunning voor de activiteit milieu is vereist;
c. er geen sprake is van verkeersaantrekkende activiteiten die kunnen leiden tot een nadelige beïnvloeding van de normale afwikkeling van het verkeer dan wel tot een onevenredige parkeerdruk in het openbaar gebied;
d. in afwijking van het gestelde onder a. mag, indien de vloeroppervlakte van de woning groter is dan 150 m², de vloeroppervlakte ten behoeve van de uitoefening een aan-huis-verbonden beroep of -bedrijf maximaal 60 m², bedragen.

3.6 Afwijken van de bouwregels

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd af te wijken van het bepaalde in lid 3.2.2 onder c voor de bouwhoogte van palen en masten, die worden opgericht op het verhoogde maaiveld waarbij de maximale bouwhoogte niet meer mag bedragen dan 30 meter, met dien verstande dat de hoogte van dergelijke bouwwerken op het verhoogde maaiveld wordt gemeten vanaf de bovenkant van het verhoogde maaiveld.

3.7 Afwijken van de gebruiksregels

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd af te wijken van het bepaalde in lid 3.5.1 onder c voor bedrijfsactiviteiten in categorie B2 van de Lijst van Bedrijven 'functiemenging', indien en voorzover deze naar aard en invloed op de omgeving geacht kunnen worden gelijk te zijn aan categorie A of B1 van de Lijst van Bedrijven 'functiemenging'.

Artikel 4 Kantoor

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Kantoor aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. de hierna genoemde doeleinden:

Functie	Maximaal brutovloeroppervlak
kantoren met bijbehorende vergader- en congresfaciliteiten	70.000 m2*
(on)gebouwde parkeervoorzieningen	n.v.t.
kunstobjecten	n.v.t.
voorzieningen ten behoeve van het creëren van een goed windklimaat	n.v.t.

* uitzondering van gebouwde (ondergrondse of halfverdiept gelegen) parkeervoorzieningen.

b. de bij de bestemming behorende verkeer- en verblijfsvoorzieningen, (dak)terrassen, onderdoorgangen, laad- en losvoorzieningen, groenvoorzieningen, nutsvoorzieningen, water, tuinen, erven en terreinen.

4.2 Bouwregels

Binnen deze bestemming mogen bouwwerken ten dienste van deze bestemming worden gebouwd met inachtneming van de volgende bepalingen:

4.2.1 Gebouwen

a. de bouwhoogte ter plaatse van de aanduiding 'maximum bouwhoogte' mag niet worden overschreden, met dien verstande dat indien er sprake is van een verhoogd maaiveld die hoogte ten opzichte van de meest nabijgelegen openbare weg dient te worden afgetrokken van de maximale bouwhoogte;
b. gebouwen mogen uitsluitend in het bouwvlak worden gebouwd;
c. het bouwvlak mag volledig worden bebouwd;
d. ter plaatse van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - 1' is uitsluitend een overbouwing toegestaan waarbij de vrije doorloophoogte minimaal 20 meter dient te bedragen ten opzichte van het verhoogde maaiveld;
e. ter plaatse van de aanduiding 'gevellijn' dient de (over)bebouwing in de gevellijn te worden gebouwd;
f. ter plaatse van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - 3' is uitsluitend een kolomvrije overbouwing toegestaan waarbij de vrije doorloophoogte minimaal 13 meter dient te bedragen ten opzichte van het verhoogde maaiveld.

4.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

a. de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer dan 3 meter bedragen, met dien verstande dat in afwijking van het bepaalde in artikel 2, de hoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde op het verhoogde maaiveld wordt gemeten vanaf de bovenkant van het verhoogde maaiveld;
b. het gestelde onder a. geldt niet voor voorzieningen ten behoeve van het verbeteren van het windklimaat, met dien verstande dat die voorzieningen onderdeel uitmaken van het gebouw;
c. in afwijking van het gestelde onder a. mag de bouwhoogte van palen en masten niet meer dan 6 meter bedragen, met dien verstande dat de hoogte van dergelijke bouwwerken op het verhoogde maaiveld wordt gemeten vanaf de bovenkant van het verhoogde maaiveld.

4.3 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de afmeting, de plaats, de constructie en de gevelindeling van de bebouwing, ten behoeve van:

a. een samenhangend straat en bebouwingsbeeld;
b. de verkeersveiligheid;
c. de sociale veiligheid;
d. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
e. het voorzien in maatregelen ten behoeve van een aanvaardbaar windklimaat voor gebouwen hoger dan

30 meter waarbij tevens een door een onafhankelijk adviesbureau opgesteld windhinderonderzoek dient te worden overlegd.

4.4 Specifieke bouwregel

Het oprichten van gebouwen, genoemd in artikel 4.2.1, hoger dan 30 meter is uitsluitend toegestaan indien middels een schriftelijke rapportage van een onafhankelijk adviesbureau aan het college van burgemeester en wethouders is aangetoond dat, in het plangebied en op de aan het plangebied grenzende gronden en bouwwerken, sprake is van tenminste een matig windklimaat voor de in dat gebied geldende activiteit (doorlopen/ slenteren) conform NEN8100.

4.5 Afwijken van de bouwregels

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd af te wijken van het bepaalde in lid 4.2.2 onder c voor de bouwhoogte van palen en masten, die worden opgericht op het verhoogde maaiveld waarbij de maximale bouwhoogte niet meer mag bedragen dan 30 meter, met dien verstande dat de hoogte van dergelijke bouwwerken op het verhoogde maaiveld wordt gemeten vanaf de bovenkant van het verhoogde maaiveld.

Artikel 5 Verkeer - Verblijfsgebied

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Verkeer - Verblijfsgebied aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. verkeer- en verblijfsgebied voor gemotoriseerd verkeer en langzaam verkeer;
b. ter plaatse van de aanduiding 'openbaar vervoer' voor (hoogwaardig) openbaar vervoer;
c. opgangen en trappartijen naar aan de bestemming grenzende gebouwen;
d. water, waterbeheer en waterberging;
e. overbouwingen;
f. dakopbouwen;
g. kelders;
h. groenvoorzieningen;
i. (on)gebouwde parkeervoorzieningen;
j. bij de bestemming behorende verkeers- en groenvoorzieningen, nutsvoorzieningen, terrassen, kunstwerken en geluidwerende voorzieningen.

5.2 Bouwregels

Binnen deze bestemming mogen uitsluitend in de bestemming passende bouwwerken worden gebouwd onder de volgende voorwaarden:

5.2.1 Gebouwen

a. de bouwhoogte ter plaatse van de aanduiding 'maximum bouwhoogte' mag niet worden overschreden;
b. in afwijking van het gestelde onder a. geldt ter plaatse van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - 4' ten behoeve van realisatie van een gebouwde verbinding tussen de gebouwen een maximale bouwhoogte van 25 meter waarbij tevens een vrije doorloophoogte van minimaal 5 meter gerealiseerd dient te worden.

5.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

a. de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer dan 3 meter bedragen, met dien verstande dat de hoogte van dergelijke bouwwerken op het verhoogde maaiveld wordt gemeten vanaf de bovenkant van het verhoogde maaiveld;
b. het gestelde onder a. geldt niet voor noodzakelijke voorzieningen ten behoeve van het verbeteren van het windklimaat;
c. in afwijking van het gestelde onder a. mag de bouwhoogte van overbouwingen niet meer dan 10 meter bedragen;
d. in afwijking van het gestelde onder a. mag de bouwhoogte van palen en masten niet meer dan 6 meter bedragen, met dien verstande dat de hoogte van dergelijke bouwwerken op het verhoogde maaiveld wordt gemeten vanaf de bovenkant van het verhoogde maaiveld.

5.3 Afwijken van de bouwregels

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd af te wijken van het bepaalde in lid 5.2.2 onder c voor de bouwhoogte van palen en masten, waarbij de maximale bouwhoogte niet meer mag bedragen dan 30 meter, met dien verstande dat de hoogte van dergelijke bouwwerken op het verhoogde maaiveld wordt gemeten vanaf de bovenkant van het verhoogde maaiveld.

Artikel 6 Waarde - Archeologie

6.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Waarde - Archeologie aangewezen gronden zijn mede bestemd voor de bescherming en veiligstelling van de archeologische waarden en verwachting.

6.2 Specifieke gebruiksregels

Onder met het bestemmingsplan strijdig gebruik wordt in ieder geval begrepen, het handelen in strijd met de de bij deze regels behorende Verordening op de Archeologische Monumentenzorg.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 7 Algemene afwijkingsregels

Burgemeester en wethouders kunnen, mits geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het straat- en bebouwingsbeeld, de woonsituatie, de milieusituatie, de verkeersveiligheid, de sociale veiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden, afwijken van:

a. de bij recht in de regels gegeven maten, afmetingen, percentages tot niet meer dan 10% van die maten, afmetingen en percentages;
b. de bestemmingsregels voor het toestaan dat het beloop of het profiel van wegen of de aansluiting van wegen onderling in geringe mate wordt aangepast, indien de verkeersveiligheid en/of -intensiteit daartoe aanleiding geven;
c. de bestemmingsregels voor het plaatsen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van vlucht- en/of noodtrappen;
d. het overschrijden van de maximale bouwhoogte van gebouwen voor het plaatsen van hekwerken of borstweringen ten behoeve van dakterrassen, met dien verstande dat de maximale bouwhoogte met niet meer dan 1,50 meter mag worden overschreden;
e. de bestemmingsregels voor het bouwen met een geringe mate van afwijking van de plaats en richting van de bestemmingsgrenzen indien dit noodzakelijk is in verband met afwijkingen of onnauwkeurigheden ten opzichte van de feitelijke situatie of in die gevallen waar een rationele verkaveling van de gronden een geringe afwijking verparkgt;
f. de bestemmingsregels ten aanzien van de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, en toestaan dat de bouwhoogte van de bouwwerken, geen gebouwen zijnde, wordt vergroot tot niet meer dan 10 meter;
g. de bestemmingsregels ten aanzien van de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, en toestaan dat de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van zend-, ontvang- en/of sirenemasten, wordt vergroot tot niet meer dan 55 meter;
h. het bepaalde ten aanzien van de maximale bouwhoogte van gebouwen en toestaan dat de bouwhoogte van de gebouwen wordt verhoogd ten behoeve van plaatselijke verhogingen, zoals liftkokers, trappenhuizen, lichtkappen.

Artikel 8 Algemene bouwregels

a. Bouwgrenzen, niet zijnde bestemmingsgrenzen, mogen in afwijking van aanduidingsgrenzen, aanduidingen en bestemmingsregels worden overschreden door tot gebouwen behorende stoepen, stoeptreden, trappenhuizen, hellingbanen, entreeportalen, veranda's en afdaken en andere ondergeschikte bouwdelen van gebouwen, mits de overschrijding niet meer bedraagt dan 1,5 meter;
b. Burgemeester en wethouders kunnen afwijken van het bepaalde vermeld onder a. voor het overschrijden van bouw- en/of bestemmingsgrenzen in afwijking van aanduidingsgrenzen, aanduidingen en bestemmingsregels door tot gebouwen behorende afdaken, erkers en dergelijke (balkons zijn niet toegestaan), mits de overschrijding niet meer bedraagt dan 1,5 meter en waarbij de vrije hoogte tot aan het peil minimaal 2,2 meter bedraagt;
c. de regels van de Bouwverordening ten aanzien van onderwerpen van stedenbouwkundige aard blijven overeenkomstig het gestelde in artikel 9 lid 2 van de Woningwet buiten toepassing, behoudens ten aanzien van de volgende bepalingen:
    1. de bereikbaarheid van gebouwen voor wegverkeer;
    2. de bereikbaarheid van gebouwen voor gehandicapten;
    3. het bouwen bij hoogspanningsleidingen en ondergrondse hoofdstransportleidingen;
    4. de parkeergelegenheid en laad- en losmogelijkheden;
    5. de ruimte tussen bouwwerken.

Artikel 9 Algemene gebruiksregels

Onder met het bestemmingsplan strijdig gebruik wordt in ieder geval begrepen het gebruik van of het laten gebruiken van:

a. onbebouwde gronden als staan- of ligplaats voor onderkomens;
b. onbebouwde gronden en/of bouwwerken ten behoeve van seksinrichtingen;

c. stacaravans en recreatiewoningen voor permanente bewoning;
d. onbebouwde gronden als kampeerterrein;
e. vrijstaande bijbehorende bouwwerken voor bewoning;
f. onbebouwde gronden als opslagplaats voor onklare voer-, vlieg- en vaartuigen of onderdelen daarvan;
g. onbebouwde gronden als stortplaats voor puin en afvalstoffen, voor zover dit niet betreft het storten of opslaan in bij gebouwen behorende tuinen van geringe hoeveelheden afvalstoffen die afkomstig zijn van het onderhoud van die tuinen.

Artikel 10 Algemene regel geluidsgevoelige bestemming

Voor het realiseren of wijzigen van een geluidsgevoelige bestemming dient vast te staan dat de geluidsbelasting de voorkeursgrenswaarde ingevolge de Wet geluidhinder of de ten hoogst toelaatbare geluidsbelasting (hogere waarde), ingevolge het besluit Hogere waarde met inachtneming van de in dit besluit gestelde voorwaarde(n), niet overschrijdt.

Artikel 11 Algemene regel m.b.t. parkeergelegenheid

Op grond van het bepaalde in de planregels mogen de voor de verschillende bestemmingen aangewezen gronden daarvoor slechts worden bebouwd en gebruikt onder de voorwaarde dat voldoende parkeergelegenheid voor auto's en fietsen binnen die bestemmingen wordt gerealiseerd of in stand gehouden.

Artikel 12 Algemene wijzigingsregels

a. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd de in het plan opgenomen bestemmingen te wijzigen ten behoeve van overschrijding van bestemmingsgrenzen, voor zover zulks van belang is voor een technisch betere realisering van bestemmingen of bouwwerken dan wel voor zover zulks noodzakelijk is in verband met de werkelijke toestand van het terrein; de overschrijdingen mogen niet meer dan 3 meter bedragen en het bestemmingsvlak mag met niet meer dan 10% worden vergroot;
b. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd de in het plan opgenomen bestemmingen te wijzigen ten behoeve van het vestigen van een kinderdagverblijf, mits deze geen onevenredige nadelige gevolgen voor de omgeving heeft in de vorm van geluids-, verkeers- of parkeeroverlast en is aangetoond dat voor de realisatie van het kinderdagverblijf geen milieutechnische belemmeringen zijn van de milieuaspecten luchtkwaliteit, externe veiligheid, milieuzonering en verkeerslawaai.

Artikel 13 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 14 Overgangsrecht

14.1 Overgangsrecht bouwwerken

1. Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, danwel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,
   a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
   b. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan;
2. Burgemeester en wethouders kunnen eenmalig in afwijking van het eerste lid een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in het eerste lid met maximaal 10 %;
3. het eerste lid is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

14.2 Overgangsrecht gebruik

1. Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet;
2. het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in het eerste lid, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind;
3. indien het gebruik, bedoeld in het eerste lid, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatte;
4. het eerste lid is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 15 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als:

Regels van het bestemmingsplan Westflank Zuid, Stationsgebied.

Uitgave Gemeente Utrecht
Bezoekadres Ravellaan 1, 3533 JE Utrecht
Postadres Postbus 8406, 3505 RK Utrecht
Telefoon 030 - 286 48 02
Mail stedenbouw@utrecht.nl

Bestemmingsplan Westflank Zuid

Vaststellingsrapport, behorende bij het vaststellingsbesluit

Ruimtelijke en Economische ontwikkeling
Afdeling Gebiedsontwikkeling, september 2014

Gemeente Utrecht

1. Terinzagelegging

Het ontwerpbestemmingsplan Westflank Zuid heeft op grond van het bepaalde in artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening met ingang van 13 december gedurende zes weken voor een ieder ter inzage gelegen. De periode waarbinnen zienswijzen konden worden ingediend eindigde op 23 januari 2014.

Naar aanleiding van de ter inzage ligging zijn zienswijzen ingediend door:

Naam	Adres	Plaats	Datum brief
Reclamant 1, Vereniging van Eigenaren Veemartplein-Croeselaan	Croeselaan	Utrecht	10-01-2014
Reclamant 2		Utrecht	17-01-2014
Reclamant 3, ProRail	Moreelsepark 2	Utrecht	20-01-2014
Reclamant 4, Rabobank Nederland	Croeselaan	Utrecht	21-01-2014 *pro forma*

Gezien het karakter van de zienswijze en de directe nabijheid van het hoofdkantoor van Rabobank Nederland is met hen afgelopen 6 maanden een intensief proces doorlopen waarin verscheidene (ruimtelijke ordenings) vraagstukken omtrent de herontwikkeling van de Westflank Zuid aan de orde zijn gekomen. Een belangrijk aandachtspunt was het feit dat de windhinderonderzoeken aantoonden dat het windklimaat bij de personeelsingang van de Rabobank verslechterde. Samen met de Rabobank is vervolgens gekeken op welke wijze deze verslechtering kan worden voorkomen, waarover tevens afspraken zijn gemaakt. Daarnaast zijn er tussen de Rabobank en NS/ Rgd in de afgelopen maanden nadere afspraken gemaakt ten aanzien van onder meer bouwoverlast, programmering en fasering.

2. Ontvankelijkheid

De zienswijzen van de reclamanten genoemd onder 1 t/m 3 zijn binnen de termijn van ter inzage legging bij de raad ingekomen dan wel tijdig aan dit bestuursorgaan verzonden. De zienswijze van reclamant 4 is pro forma tijdig ingediend met een verzoek tot indiening van nadere gronden binnen twee weken na het verstrijken van de inzagetermijn.

3. Zienswijzen

Onderstaand zijn de ingediende zienswijzen samengevat en direct aansluitend, per onderdeel, cursief van beantwoording voorzien.
Per zienswijze is afgesloten met een conclusie of de zienswijze aanleiding geeft het bestemmingsplan aan te passen.

Indeling zienswijzenrapportage

I Samenvatting van de ingediende zienswijzen 4
Reclamant 1 (Vereniging van Eigenaren Veemartplein-Croeselaan) 5
Reclamant 2 7
Reclamant 3 (ProRail 11
Reclamant 4 (Rabobank Nederland) 13
II Overzicht van de wijzigingen in het bestemmingsplan 19
A. Wijzigingen naar aanleiding van de ingebrachte zienswijzen 21
1. Wijzigingen in de toelichting van het bestemmingsplan 21
2. Wijzigingen in de regels 21
B. Ambtshalve wijzigingen 22
III Conclusie 23
IV Integraal overzicht van de ingediende zienswijzen 25

I Samenvatting van de ingediende zienswijzen

Reclamant 1 (Vereniging van Eigenaren Veemartplein-Croeselaan)

1. Inleiding
Reclamant constateert door de knip Croeselaan, een enorme afname van verkeer, een omleiding van busverkeer en verbeterde bussen waardoor zij geconfronteerd wordt met veel minder geluidsoverlast en een aanmerkelijke verbetering van de luchtkwaliteit.

Reactie:
Gemeente is verheugd met dit positieve signaal van reclamant over de verbetering van het huidige woon- en leefklimaat.

2. Ontwerpbesluit Vaststelling hogere waarden
Reclamant verzoekt af te zien van het ontwerpbesluit Vaststelling hogere waarden aangezien het nu verlenen van hogere waarden voor een ontwikkeling die pas over 6-8 jaar plaatsvindt ongewenst is. De vaststelling van de hogere waarde zorgt voor een onacceptabele toename van verkeer met alle gevolgen van dien. Reclamant verzoekt besluit Vaststelling hogere waarde pas te nemen op het moment dat dat noodzakelijk is.

Reactie:
Wanneer in een bestemmingsplan realisatie van geluidsgevoelige bestemmingen (zoals woningen) juridisch-planologisch wordt mogelijk gemaakt dient bij de vaststelling van het bestemmingsplan het gestelde in de Wet geluidhinder in acht te worden genomen. Om die reden dient reeds bij de vaststelling van het bestemmingsplan het besluit Hogere grenswaarde te worden genomen om zo aan te kunnen tonen of de nieuwe ontwikkeling past binnen het wettelijk kader. Het is juridisch niet mogelijk om het besluit omtrent vaststelling hogere waarden door te schuiven naar een later tijdstip, zoals de feitelijke realisatie van een betreffend gebouw.

Hierbij dient opgemerkt te worden dat het verlenen van een hogere grenswaarde voor een nieuwe ontwikkeling geen directe relatie heeft met de effecten van het plan op de omgeving. Deze effecten van het plan op de omgeving zijn niet gereguleerd via de Wet geluidhinder maar worden afgewogen in het kader van een goede ruimtelijke ordening (effect verkeersaantrekkende werking). Om deze effecten inzichtelijk te maken is een aparte akoestische notitie "Verkeersaantrekkende werking i.r.t. geluid inzake goede RO – Westflank Zuid" d.d. 9 september 2013 opgesteld en toegevoegd aan het bestemmingsplan. Uit deze notitie blijkt dat het effect van het plan op de omgeving zeer beperkt is waardoor er sprake is van een goede ruimtelijke ordening.

3. Reclamant verbaast zich over het feit dat in de akoestische notitie in relatie tot een goede ruimtelijke ordening d.d. 9 september 2013 wordt geconcludeerd dat de geluidbelasting de komende jaren met minder dan 1,5 dB toeneemt terwijl in het ontwerpbesluit vaststelling hogere waarden staat dat de toelaatbare geluidsbelasting boven het wettelijke maximum verhoogd moet worden naar 59dB. Daarbij vraagt reclamant zich af er bij de berekeningen d.d. 9 september 2013 wel wordt gerekend met de juiste intensiteiten aangezien parkeergarages worden toegevoegd die zorgen voor verkeersaantrekkende werking.

Reactie:
Reclamant legt ten onrechte een relatie tussen het verlenen van een hogere waarde voor een nieuwe ontwikkeling en het effect van het plan inclusief autonome ontwikkeling. Zoals hiervoor reeds uiteen is gezet is het effect van de verkeersaantrekkende werking gering. Bij de beoordeling van het plan is gebruik gemaakt van het verkeersmodel VRU2.0 UTR2.2. Hierin is het plan opgenomen en voor de bepaling van de verkeersaantrekkende werking is het planeffect in mindering gebracht om het akoestisch effect op de omgeving te kunnen bepalen.
Inmiddels is het verkeersmodel VRU3.1u van kracht. Dit model laat op de Croeselaan (link nr 11117-1427289 6.452 MVT en link nr 1408014 - 1408015 7.261 MVT) een totaal

*van 14.713 motorvoertuigen zien. Het effect van de verkeersaantrekkende werking is dan 10*log(14.713/12.650)= +0,66 dB. De verkeersaantrekkende werking is dus nog steeds gering. Er kan gesproken worden over een goede ruimtelijke ordening.*

4. Reclamant verzoekt de effecten van de toename van verkeer ook de bestaande woningen aan de Croeselaan mee te nemen in de overwegingen en niet alleen het nieuwe vastgoed te beschouwen. Hierbij dienen de nieuwe woningen aan de Croeselaan over een geluidluwe gevel te beschikken, terwijl de bestaande woningen aan de Croeselaan geen geluidluwe gevel hebben omdat ze aan de achterzijde worden geconfronteerd met geluid vanuit de Jaarbeurs.

Reactie:
De effecten met betrekking tot de verkeersaantrekkende werking zijn juist bedoeld om inzichtelijk te maken welk akoestisch effect het plan op de directe woonomgeving (woningen Croeselaan) heeft. De nieuwbouw wordt separaat getoetst aan het gestelde in de Wet geluidhinder. Er is door de aparte notitie bij het plan voldaan aan de wens van de reclamant om het effect op de woningen aan de Croeselaan in de afweging mee te nemen.

De eis van de luwe gevel (ten gevolge van bronnen die vallen onder de Wet geluidhinder) hebben conform het geluidsbeleid van de gemeente Utrecht alleen betrekking op nieuwe woningen. Deze eisen gelden niet voor bestaande woningen zoals de woningen aan de Croeselaan. Hierbij wordt tevens opgemerkt dat het geluid van de Jaarbeurs niet valt onder de Wet geluidhinder en daardoor sowieso buiten het beleidskader omtrent luwe gevels valt.

Conclusie:
De zienswijze leidt niet tot een aanpassing van het bestemmingsplan.

Reclamant 2

1. Reclamant twijfelt aan de noodzaak nieuwe kantoren te realiseren in het Stationsgebied.

Reactie:
Hoewel het evenwicht tussen het beschikbare aanbod kantoorruimte in Nederland en de vraag naar kantoorruimte de afgelopen jaren in onbalans is geraakt, is er sprake van grote regionale verschillen. Een algemene afnemende vraag naar kantoorruimte zorgt voor een verschuiving van de vraag in de periferie naar de kernstad aangezien deze een aantrekkende werking heeft in regionaal perspectief. De omvangrijke voorzieningen en werkgelegenheid werken als een magneet voor de bevolking en de bedrijvigheid in de omgeving, waardoor de kernstad (zoals Utrecht) in omvang en in belang groeit. Hieronder in tabelvorm het toekomstperspectief van kantoren op de te onderscheiden locaties:

	toekomstperspectief
Centrum/stationsgebied	+ +
Snelweg	0
OV-knooppuntlocatie	0
Kantoren verspreid in woonwijken	+
Kantoren op bedrijventerreinen	-

\+ = kansrijk 0 = gemiddeld - kansarm

Bron: Stec Groep, 2012

In oktober 2012 heeft de provincie in afstemming met het BRU en de gemeenten een uitgebreid kantorenmarktonderzoek laten uitvoeren door de Stec Groep. De regio Utrecht denkt vanuit kansrijke locaties. Volgens de regio is Utrecht Centrum (als centrum-stationsgebied) onomstreden als kansrijke locatie. Er wordt er dan ook voor gekozen het programma van het Stationsgebied in stand te houden. Dat is onder meer nodig om de concurrentiepositie als een van de sterkste kantorensteden van Nederland te handhaven.

Het Stationsgebied van Utrecht is een toplocatie met (inter)nationale allure. Deze locatie kent zeer weinig leegstand, heeft belangrijke kantoorgebruikers en moderne panden. Daarbij is de OV-bereikbaarheid uitstekend en is de locatie sterk multifunctioneel door de aanwezigheid van diverse voorzieningen. De totale plancapaciteit voor kantoren in het Stationsgebied bedraagt meer dan 200.000 m² bvo. Dat sluit goed aan bij de nieuwbouwbehoefte voor deze locatie, die wordt ingeschat tussen de 200.000 en 250.000 m² bvo tot 2030 (mede afhankelijk van de bovenregionale aantrekkingskracht van de locatie en de beschikbaarheid van kantoorruimte). Ook de fasering van de ontwikkeling op deze locatie sluit goed aan bij de planvorming voor het Stationsgebied.

Onder meer de Vastgoedmonitor Utrecht van 2013 laat zien dat in het Stationsgebied sprake is van het laagste leegstandspercentage in de stad en dat de marktpartijen het Stationsgebied als beste kantoorgebied van de stad beschouwen.

Kortom, op basis van studies blijkt dat er voldoende marktruimte bestaat voor realisatie van de kantoren die middels onderhavig bestemmingsplan worden mogelijk gemaakt. In de toelichting van het bestemmingsplan is hierover een uitgebreide passage opgenomen in paragraaf 2.2.

2. Reclamant is van mening dat de plannen nadelige invloed hebben op het woongenot aan de Croeselaan. De volgende aspecten worden daarbij door toedoen van vastgoedontwikkeling op de Westflank Zuid als nadelen ervaren:

- In toenemende mate kantooromgeving ipv woonomgeving;
- Verdwijnen van groen en water;

- Vermindering van het uitzicht en lichtinval in eigendom van reclamant;
- Mogelijke waardevermindering (en beschadigingen) van het onroerend goed;
- Sprake van bouw/ geluidsoverlast;
- Sprake van toename van verkeersdrukte wat leidt tot een toename van verslechtering luchtkwaliteit en onoverzichtelijke verkeerssituaties.

Reactie:

Kantooromgeving in plaats van woonomgeving
Op grond van het vigerende bestemmingsplan Actualisering Stationsomgeving (vastgesteld door de gemeenteraad op 31 oktober 2013) is op de gronden tegenover het object van reclamant louter een kantoorfunctie toegestaan.

In het nieuwe bestemmingsplan voor de Westflank Zuid zit een aanzienlijk kantoorprogramma maar er is aan de Croeselaan heel doelbewust een gemengde bestemming opgenomen voor het realiseren van een multifunctioneel bouwblok. Hier is het mogelijk de functie kantoor en wonen te combineren met lichte vormen van horeca/ dienstverlening. Om ervoor te zorgen dat er ook daadwerkelijk een woonfunctie gevestigd zal worden is in de regels bij het bestemmingsplan geborgd dat minimaal 7.000 m2 bvo en maximaal 21.000 m2 bvo bedoeld is voor de functie wonen. Het bestemmingsplan Westflank Zuid draagt dus ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan bij aan het karakter als 'woonomgeving'.

Verdwijnen van groen en water
Het is juist dat een deel van het groen en water zal verdwijnen ten gunste van de vastgoedontwikkeling. Hierbij dient wel opgemerkt te worden dat bij de uitwerking van het plan een hoog ambitieniveau voor de inrichting van de openbare ruimte wordt nagestreefd.

Vermindering uitzicht en lichtinval
Gezien het feit dat de overzijde van het perceel van reclamant grotendeels onbebouwd is en na uitvoering van de beoogde vastgoedontwikkeling bebouwd is tot een hoogte van 90 meter zal sprake zijn van een vermindering van het uitzicht. Er is een Bezonningsstudie uitgevoerd (Bijlage 11) en hieruit blijkt dat geen sprake is van extra schaduwwerking voor de woningen aan de Croeselaan.

Mogelijke waardevermindering en beschadiging onroerend goed
Voor planschade kent de Wet ruimtelijke ordening een regeling op grond waarvan na het onherroepelijk worden van een bestemmingsplan binnen 5 jaar een tegemoetkoming in de schade kan worden verzocht aan het college van burgemeester en wethouder door diegene die meent schade te lijden als gevolg van dat bestemmingsplan.

In het kader van het bestemmingsplan is een geactualiseerde risicoanalyse planschade onderzoek uitgevoerd. Op basis van die rapportage van 08 juli 2014 blijkt dat er een reële kans bestaat op lichte planschade door toedoen van de herziening van het bestemmingsplan. Echter, deze tegemoetkoming in de planschade valt deels of geheel onder het normaal maatschappelijk risico. Bij iedere beoordeling van een planschadeverzoek dient namelijk rekening te worden gehouden met het zogenaamd maatschappelijk risico. Dit betekent dat een waardedaling van in ieder geval 2% van het vastgoed voor rekening van de benadeelde blijft.

Ten aanzien van eventuele bouwschade wordt opgemerkt dat dit een uitvoeringsaspect betreft dat niet in een bestemmingsplan geregeld wordt. Voor eventuele bouwschade is de ontwikkelaar verantwoordelijk.. Doorgaans wordt dit risico afgedekt door het afsluiten van een zogenaamde CAR- en/of AVB-verzekering (respectievelijk Construction All-Risks en Aansprakelijkheidsverzekering voor bedrijven).

Bouw- en geluidsoverlast
Nagenoeg elk bouwproject geeft enige mate van overlast. Deze overlast is echter van tijdelijke aard en kan niet in een bestemmingsplan worden beperkt of gereguleerd. Het betreft een uitvoeringsaspect dat niet in bestemmingsplannen geregeld wordt.
Zeker bij complexere bouwwerken in een (dicht) bebouwde omgeving bespreekt de gemeente - voor de start van de bouw - altijd de verleende vergunning met de aannemer. Er wordt dan gesproken over geluid, trillingen, luchtemissies als gevolg van bijvoorbeeld sloopwerk/draaiende kranen en hoe de aannemer omgaat met het aan- en afvoeren van materieel en bouwmateriaal. Ook wordt gewezen op het informeren van omwonenden en komt de inrichting van de bouwplaats aan de orde. Deze zaken hebben alles te maken met het voorkomen van hinder.

In het Bouwbesluit 2012 zijn specifieke normen ter voorkoming van geluidsoverlast opgenomen. Het Bouwbesluit staat het bouwen op werkdagen en zaterdagen tussen 7.00 uur en 19.00 uur toe mits de geluidsnormen tijdens de bouwperiode niet worden overschreden. De geluidswaarden liggen tussen de 60 db (A) en 80 db (A) op de gevel van geluidsgevoelige objecten, zoals aangrenzende woningen. Het Bouwbesluit geldt landelijk.

Voor het uitvoeren van werkzaamheden die de normen overschrijden buiten de reguliere werktijden, zoals in de avond of nacht is een ontheffing van het college vereist. De gemeente is zeer terughoudend in het verlenen van een dergelijke ontheffing. Alleen in specifieke situaties en bij dringende noodzaak wordt de ontheffing verleend onder strikte condities (dat zou bijvoorbeeld kunnen bij dringende verkeerstechnische, veiligheids- of bouwtechnische redenen). Er geldt dan wel dat de werkzaamheden moeten plaatsvinden met toepassing van de meest geluidarme machines en technieken.
Tijdelijke individuele bouwoverlast van omwonenden is geen reden om niet aan een wijziging van het bestemmingsplan mee te werken. De gemeente ziet toe op de naleving van de regels indien er klachten omtrent geluidsoverlast en/of werken buiten de reguliere werktijden worden ingediend.

Luchtkwaliteit
Ten behoeve van het bestemmingsplan Westflank Zuid zijn luchtberekeningen uitgevoerd voor de bestemmingsplansituatie, waarbij rekening is gehouden met de groei van het verkeer als gevolg van de vaststelling van het bestemmingsplan. De luchtkwaliteit op de relevante wegen in de directe omgeving van het bestemmingsplangebied is op drie momenten (2013, 2015 en 2020) inzichtelijk gemaakt.

Op basis van het luchtkwaliteitonderzoek is geconcludeerd dat in alle drie de onderzoeksjaren voldaan wordt aan de vigerende grenswaarden uit de Wet milieubeheer. In de beschouwde periode 2013-2020 verbetert de luchtkwaliteit, als gevolg van de verschoning van het wagenpark en generiek beleid. Uit het oogpunt van luchtkwaliteit zijn er dan ook géén belemmeringen voor de vaststelling van het onderhavig bestemmingsplan.

Verkeersveiligheid
Het is van algemeen belang dat de verkeersveiligheid te allen tijden gewaarborgd wordt. De in- en uitrit van de parkeervoorziening van de Westflank Zuid, maar ook de heringerichte Croeselaan dient te voldoen aan de gemeentelijk verkeerseisen. In de concrete inrichtingsplannen zal dit nader worden uitgewerkt. Hierbij zal bijzondere aandacht worden besteed aan de verkeersveilige inrichting van de aansluiting van de parkeerontsluiting op de Croeselaan.
Ten slotte wordt opgemerkt dat het bestemmingsplan voldoende ruimte biedt om het verkeer verkeersveilig af te kunnen wikkelen.

Conclusie:

De zienswijze leidt tot een aanpassing van het bestemmingsplan.

- Een passage in de toelichting ten aanzien van de behoefte aan kantoorfunctie is in paragraaf 2.2 toegevoegd, conform de reactie bij onderdeel 1.
- Er is een geactualiseerde risicoanalyse planschade toegevoegd aan de bijlagen bij de toelichting van het bestemmingsplan.

Reclamant 3 (ProRail)

1. Trillingen
Reclamant geeft aan dat een onderzoek/ onderbouwing naar aspect Trillingen ontbreekt, zowel naar hinder als naar schade. Gebruikelijk is een onderzoek te doen conform de SBR-richtlijn (zie voorbeeld BP Westflank Noord). Dit onderzoek is van belang voor de constructie van gebouwen.

Reactie:
In Nederland bestaat tot op heden geen wetgeving voor hinder en schade door trillingen. Wel zijn er door de Stichting Bouwresearch (SBR) richtlijnen opgesteld voor trillinghinder of schade als gevolg daarvan. Over het algemeen ontstaat er in een binnenstedelijke situatie geen trillinghinder die meer is dan de maximaal toelaatbare trillingsniveaus, zoals opgenomen in de Richtlijn 'hinder voor personen in gebouwen (richtlijn B)'.

Hinder voor personen in gebouwen wordt in Nederland gewoonlijk beoordeeld op de SBR B-richtlijn. Met behulp van deze richtlijn wordt bepaald of de maximaal optredende trillingssterkte in een gebouw voldoet aan de streefwaarde voor dit gebouw. De streefwaarde voor de trillingshinder is onder meer afhankelijk van de gebouwbestemming (kantoor, wonen, gezondheidszorg, etc.) en of het om een nieuwe of bestaande situatie gaat.

Naar aanleiding van deze zienswijze heeft het gespecialiseerde adviesbureau Movares d.d. 12 februari 2014 een 'Quickscan trillingshinder Westflank-Zuid' met kenmerk WAG-PB-140002308 uitgevoerd. Op basis van die quick scan blijkt dat gezien de afstand tot het spoor en de kenmerken van de geplande bebouwing in het projectgebied Westflank Zuid, er geen kans is op trillingshinder conform de SBR B-richtlijn. Het nemen van mitigerende maatregelen is daarom niet nodig.

2. Externe veiligheid
Reclamant is niet bekend met de afspraak dat transport van gevaarlijke stoffen vooral 's nachts plaats zou moeten vinden. Dat kan ook niet afgedwongen worden. Ook is het niet zo dat alle wissels in Utrecht voorzien worden van het ATB vv-beveilingssysteem, deze zijn namelijk alleen van toepassing op de wissels die van belang zijn voor goederenvervoer. Reclamant vraagt zich af of het onderzoek is uitgevoerd met de juiste Basisnet gegevens.

Reactie:

Afspraak over transport in de nacht
Er is in het recente verleden (namelijk naar aanleiding van het bestemmingsplan Stadskantoor OV-terminal) een afspraak gemaakt met onder meer Prorail over transport van gevaarlijke stoffen in de nacht welke was gekoppeld aan de hoogte van het groepsrisico. Deze afspraak is vastgelegd in een Beheersregeling bij een collegebesluit van 9 februari 2010. Hierin staat, onder andere, dat indien het groepsrisico boven een waarde van 1,7 x de oriëntatiewaarde zou uitkomen dit moet leiden tot aanvullende maatregelen waaronder het afwikkelen van treinen vooral 's nachts en over een preferent spoor. Deze regeling is destijds ook opgenomen in de regels van het bestemmingsplan Stadskantoor en OV Terminal.

Vorenstaande is echter inmiddels achterhaald, waardoor de passage in het bestemmingsplan Westflank Zuid geschrapt kan worden. De verwijzing naar het vervoer 's nachts: "Het gegeven dat de ……. komen in het groepsrisico" zal worden geschrapt.

ATB vv-beveiligingssysteem
De zin zoals deze geformuleerd staat in het bestemmingsplan blijkt inderdaad te globaal geformuleerd te zijn. De zinsnede "Ook komt op alle plaatsen waar langzamer dan 40 km/uur wordt gereden het zogenaamde ATB-Vv beveiligingssysteem." Zal worden

gewijzigd in: "Ook komt bij alle voor de goederenroutes door Utrecht relevante wissels het zogenaamde ATB-Vv beveiligingssysteem."

<u>EV onderzoek en Basisnet gegevens</u>
In de berekeningen van het Externe Veiligheidsonderzoek is gerekend met dezelfde en juiste (Basisnet-)gegevens. Dat zijn ook de gegevens die we hebben gehanteerd ten behoeve van de berekeningen in het kader van het project Doorstroomstation Utrecht (DSSU). Hierover is bij de voorbereidende werkzaamheden ten aanzien van DSSU intensief contact geweest met reclamant.

Conclusie:
De zienswijze leidt tot een aanpassing van het bestemmingsplan.

- 'Quickscan trillingshinder Westflank-Zuid' d.d. 12 februari 2014 van Movares is als bijlage toegevoegd aan de bijlagen bij de toelichting;
- De passage in de toelichting in paragraaf 5.5.2. over externe veiligheid is conform vorenstaande aangepast.

Reclamant 4 (Rabobank Nederland)

1. Realisatie woningen
Reclamant vreest dat de bewoners van de nieuwe woningen overlast kunnen ondervinden van de aanwezigheid van de Rabobank. Hierbij kan gedacht worden aan overlast (geluid en luchtkwaliteit) van de parkeerbewegingen naar de parkeergarage van de Rabobank. Daarbij wordt ten behoeve van het kantoor gebruik gemaakt van noodgeneratoren die zorgen voor het uitstoten van rook en geluid.

In het ontwerpbestemmingsplan wordt in het kader van het goed woon- en leefklimaat voor de woningen onvoldoende rekening gehouden met voornoemde omstandigheden en bestaat dus geen waarborg voor een goed woon- en leefklimaat.

Reactie:

Luchtkwaliteit
Ten behoeve van het bestemmingsplan Westflank Zuid zijn luchtberekeningen uitgevoerd voor de bestemmingsplansituatie, waarbij rekening is gehouden met de groei van het verkeer als gevolg van de vaststelling van het bestemmingsplan. De luchtkwaliteit op de relevante wegen in de directe omgeving van het bestemmingsplangebied is op drie momenten (2013, 2015 en 2020) inzichtelijk gemaakt.

Op basis van het luchtkwaliteitonderzoek is geconcludeerd dat in alle drie de onderzoeksjaren voldaan wordt aan de vigerende grenswaarden uit de Wet milieubeheer. In de beschouwde periode 2013-2020 verbetert de luchtkwaliteit, als gevolg van de verschoning van het wagenpark en generiek beleid. Uit het oogpunt van luchtkwaliteit zijn er dan ook geen belemmeringen voor de vaststelling van het onderhavig bestemmingsplan.

Akoestiek
Om de invloed van geluid op het plan te kunnen bepalen is in het onderzoek Bestemmingsplan Westflank Zuid van Movares van 12 juli 2013 op basis van het vigerende verkeersmodel een projectspecifiek geluidsmodel opgesteld. Op basis van deze rapportage blijkt dat alleen de geluidsbelastingen vanwege de Croeselaan zorgen voor een overschrijding van de voorkeurswaarde uit de Wet geluidhinder. Daarvoor moeten hogere waarden vastgesteld worden.

De 30 km/uur wegen zoals de Mineurslaan, de busbaan en de Montageweg (die zorgt voor ontsluiting parkeergarages reclamant) veroorzaken feitelijke geluidsbelastingen tot 62 dB en die worden in deze situatie beoordeeld als een goede ruimtelijke ordening. Dit omdat deze de feitelijke geluidsbelasting die op basis van de Wet geluidhinder als ten hoogst toelaatbaar wordt geacht, te weten 68 dB, niet overschrijdt.

Uit een bestudering van de plaatsingsgegevens van de noodgeneratoren van de Rabobank blijkt dat de generatoren alle op grote afstand van de woningbouw zijn gelegen. Alleen aggregaat 'oranje-2' met een rookgasafvoer naar de 10e verdieping ligt in de nabijheid van de beoogde woningbouw. Dit specifieke noodstroomaggregaat maakt onderdeel uit van fase 2 van het huidige renovatieproject van de Rabobank Nederland en wordt eind 2016 verwijderd. Aangezien dit noodstroomaggregaat wordt verwijderd ruimschoots voordat de woningen op de Westflank Zuid wordt gerealiseerd kan geconcludeerd worden dat dit geen invloed heeft op het woon- en leefklimaat van de te realiseren woningen. Op grond van vorenstaande bijkt dat de aanwezigheid van de noodstroomaggregaten op het kantoor van de Rabobank geen significante invloed hebben op de geluidgevoelige functie van de Westflank Zuid.

De Rabobank zal door de herontwikkeling aan de Westflank Zuid niet belemmerd worden in haar bedrijfsvoering en de vrees van reclamant dat de toekomstige bewoners van de Westflank Zuid overlast zullen ondervinden van de aanwezigheid van de Rabobank is niet terecht.

2. Studentenhuisvesting
Uit het ontwerpbestemmingsplan wordt niet duidelijk wat voor woningbouw er zal worden gerealiseerd. Reclamant wenst meer duidelijkheid over typologie van woningen en spreekt de wens uit dat studentenwoningen worden uitgesloten.

Reactie:
In het bestemmingsplan is het woonprogramma flexibel opgenomen in de regels. Louter het maximaal bruto-vloeroppervlak is vastgelegd. Binnen de kaders van het bestemmingsplan is het dus mogelijk diverse woningbouwcategorieën te realiseren, waarbij de uiteindelijke keuze voor wat betreft segmentering wordt overgelaten aan de vraag uit de markt en de behoefte aan woningen in de gemeente..

Het uitsluiten van studentenhuisvesting is vanuit flexibiliteit en uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan niet wenselijk. Overigens richt een bestemmingsplan zich op gebruik van gronden en bouwwerken, niet op de gebruikers.

3. Zichtlijnen
De situering van het gemengde blok aan de Croeselaan zorgt ervoor dat de centrale personeelsingang minder goed zichtbaar is vanaf de Croeselaan. Zichtlijnen van en naar de personeelsingang worden verkleind ten opzichte van de huidige situatie.
Reclamant heeft met de ontwikkelaar in het verleden afspraken gemaakt over handhaving van deze zichtlijnen en verzoekt dan ook het bestemmingsplan op dusdanig wijze aan te passen dat sprake is van een afgeschuinde hoek zodat de huidige zichtlijnen in de richting van de personeelsingang in takt blijven.

Reactie:
Er zijn de gemeente geen afspraken bekend met reclamant over instandhouden van een zichtlijn naar een personeelsingang.

In het Structuurplan Stationsgebied is voor het gehele plangebied Westflank Zuid de rooilijn van de bestaande Knoopkazerne, het uitkragende Beatrixgebouw en de luifel van de Rabobank aangehouden als bouwvlek. In het ontwerpproces daarna is deze rooilijn ook altijd als uitgangspunt aangehouden.
Tijdens de uitwerking van het Stedenbouwkundig Plan, waarop dit bestemmingsplan is gebaseerd, is geconstateerd dat het strikt aanhouden van deze rooilijn voor het gemengde bouwblok onder meer niet positief werkt voor de zichtbaarheid van de aanlanding van de Rabobrug en de entree van de fietsparkeervoorziening. Op basis daarvan is voorgesteld dit bouwblok 10 meter achter de rooilijn te plaatsen en daarbij de rooilijn van het naastliggende Rabokantoor aan te houden. Het verleggen van de rooilijn ten opzichte van de bouwvlek uit het Structuurplan vergroot niet alleen de zichtbaarheid van de aanlanding van de Rabobrug, maar is (in vergelijking met bouwblok Structuurplan) ook positief voor de zichtbaarheid van de personeelsingang van de Rabobank vanaf de Croeselaan.

Tevens wijzen we erop dat op het bouwvlak op de verbeelding van het bestemmingsplan een 'specifieke bouwaanduiding -2' van 6 meter breed is opgenomen. In de bijbehorende regels is opgenomen dat ter plaatse slechts een overbouwing is toegestaan waarbij de vrije doorloophoogte minimaal 14,5 meter dient te bedragen ten opzichte van het verhoogde maaiveld. Concreet betekent dit dat vanaf straatniveau reeds over de breedte van de voorgeschreven overbouwing sprake is van zicht op de personeelsingang van de Rabobank.
Vorenstaande neemt niet weg dat het bestemmingsplan een bouwblok mogelijk maakt waarbij de situering zorgt voor een wijziging van de zichtlijnen op de personeelsingang van het kantoor van reclamant.

4. Mogelijkheid realisatie coffeeshop
Op grond van het bestemmingsplan is in de bestemming Gemengd maximaal 1.000 m2

bvo horeca mogelijk in de categorieën D1 en D2. In de bijlage bij het bestemmingsplan wordt aangegeven dat onder de categorie D2 tevens coffeeshops vallen. Reclamant vindt het ongewenst dat zich ter plaatse een coffeeshop kan vestigen.

Reactie:
In het bestemmingsplan staat over coffeeshops het volgende:

Coffeeshops
Coffeeshops worden gereguleerd middels de Algemene Politieverordening (APV). In de Lijst van Horeca-activiteiten vallen coffeeshops in de horecacategorie D. In de APV is de regulering van coffeeshops opgenomen die voorziet in maximaal aantal gedoogde vestigingen. De vestigingsvereisten zijn vastgelegd in het Cannabisbeleid. Kortom, onder voorwaarden genoemd in de APV en het Cannabisbeleid kunnen coffeeshops gerealiseerd worden binnen de horecacategorie D.

Het is vanwege precedentwerking niet wenselijk coffeeshops ter plaatse van de bestemming Gemengd uit te sluiten.

5. Vestiging kantoren
Reclamant geeft aan dat de grote hoeveelheid aan kantooroppervlakte die middels het bestemmingsplan wordt mogelijk gemaakt niet past binnen de beleidskaders die op verschillende overheidsniveau's zijn gesteld. Daarnaast is het onduidelijk op welke wijze de toevoeging van oppervlakte kantoren zich verhoudt tot de huidige leegstand. Een en ander dient beter gemotiveerd te worden.

Reactie:
Verwezen wordt naar de reactie bij onderdeel 1 van reclamant 2.

6. Verkeer
In het ontwerpbestemmingsplan is te weinig aandacht besteedt aan de gevolgen die de nieuwe verkeersstromen zullen hebben voor de drukke wegen in de omgeving van het plangebied.

Reactie:
De gemeente beschikt over een verkeersmodel voor het planjaar 2020, dat jaarlijks wordt geactualiseerd en vervolgens wordt goedgekeurd door het college van B&W. In dit verkeersmodel zijn alle geplande ruimtelijke ontwikkelingen opgenomen die van invloed zijn op de verkeersbelasting. Dit model wordt gehanteerd als basis voor alle milieuonderzoeken en capaciteitsberekeningen voor herprofilering van de infrastructuur. In dit model zijn alle huidige en toekomstige herontwikkelingen, zowel op gebied van verkeer als op het gebied van vastgoed meegenomen. Concreet betekent dit dat ook de volledig afgeronde herontwikkeling Westflank Zuid, Kop Jaarbeurs, Jaarbeursplein(garage) en ook een definitieve verkeersknip Croeselaan (2017/2018) zijn meegenomen in de capaciteitsberekeningen voor de toeleidende wegen.

Voor de beoordeling van de kwaliteit van de verkeersafwikkeling moet tevens worden uitgegaan van de uiteindelijk te realiseren verkeerscirculatie via de Overste den Oudenlaan, de Van Zijstweg en de Croeselaan met in acht neming van de verschillende daarbij horende verkeersmaatregelen. Uit het verkeersmodel blijkt dat de capaciteit van de toeleidende wegen doorgaans te allen tijde voldoende om het geprognosticeerde auto- en busverkeer af te wikkelen. De capaciteit van de route Hooggelegen (grootschalige reconstructie met aansluiting op verbreedde A2)– 24 Oktoberplein (fly-over) - Overste den Oudenlaan (uitbreiding kruispuntcapaciteit en rijbaanverdubbeling) is mede daarom aanmerkelijk uitgebreid. Over de uiteindelijke inrichting van de Croeselaan en de Van Zijstweg is het uitgangspunt dat het geprognosticeerde auto- en busverkeer te allen tijde moet kunnen worden afgewikkeld.

Hierbij wordt nog opgemerkt dat de bereikbaarheid van de Rabobank tijdens een presentatie van de bereikbaarheidssimulatie d.d. 27 februari 2014 aan reclamant is toegelicht. Ook in de nabije toekomst zal de Rabobank nauw betrokken worden in het proces ten aanzien van de bereikbaarheid van dit deel van het Stationsgebied.

7. Parkeren
Reclamant vreest dat het aantal parkeerplaatsen in het plangebied onvoldoende zal zijn waardoor extra verkeersonrust en drukte in de omgeving van haar eigendom.

Reactie:
De gemeenteraad heeft op 28 maart 2013 de Nota Stallen en Parkeren vastgesteld. Hiermee is het nieuwe parkeerbeleid van kracht geworden. Echter, de normen van het Structuurplan Stationsgebied waaraan in het bestemmingsplan en SP getoetst is vallen binnen de bandbreedte van de nieuwe Nota parkeren en stallen. De parkeernormen hebben in de nieuwe nota namelijk een bandbreedte om optimale flexibiliteit en maatwerk te bieden bij de realisatie van bouwplannen.

Functie	***Oppervlakte***	***Minimale parkeernorm***	***Totaal benodigd***
Kantoor	Tussen 70.000 en 84.000	0,4 (per 100 m2 bvo)	280-336**
Wonen	Tussen 7.000 en 21.000	0,9 (woningen 80 tot 130 m2)*	63 en 189**
			399 en 469**

** Op basis van woninggrootte van 100 m2 bvo*
*** Afhankelijk van functionele verdeling tussen kantoor en wonen in de bestemming Gemengd*

Op basis van bovenstaande tabel is tussen de 399 en 469 parkeerplaatsen nodig om de parkeervraag te kunnen accommoderen. Naar huidig inzicht wordt de totale parkeergarage circa 460 plaatsen groot, waarbij tevens plaats geboden wordt aan 50 specifieke dienstvoertuigen van de Rijksoverheid die haar kantoor heeft in de Westflank Zuid.
Conform het vigerende parkeerbeleid wordt daarmee voldaan aan de parkeernorm voor de betreffende locatie. Gezien het feit dat de locatie in de directe nabijheid ligt van het grootste OV-knooppunt van Nederland wordt het aanhouden van de minimale norm ter plaatse van de Westflank Zuid als aanvaardbaar beschouwd.

Om te borgen dat voldoende parkeergelegenheid wordt opgenomen in het plangebied is in artikel 11 van de regels bij het bestemmingsplan een algemene regel met betrekking tot parkeergelegenheid opgenomen. Bij het toetsen van omgevingsvergunningen aan het bestemmingsplan, zal concreet onderzocht worden of de aanvraag aan de voorwaarde om voldoende parkeergelegenheid te regelen voldoet.

De vrees van reclamant dat onvoldoende parkeergelegenheid wordt gerealiseerd en daarmee extra verkeersdruk ontstaat, is onterecht.

8. Windhinder
Reclamant maakt zich zorgen over windhinder in het gebied en geeft aan dat een en ander niet voldoende is geregeld in het bestemmingsplan. De planregels garanderen niet dat ter plaatse van de Rabobrug en Mineurslaan (Montageweg) sprake zal zijn van een aanvaardbaar windklimaat.
Reclamant verzoekt nader onderzoek te doen naar windhinder en het bestemmingsplan te voorzien van een dwingende planologische regeling om te komen tot een aanvaardbaar windklimaat en op geen enkele wijze een gevaarlijke situatie zal ontstaan voor de gebruikers van de Rabobrug.

Reactie:

Samen met reclamant is in opdracht van de gemeente door adviesbureau Peutz aan aanvullend windhinderonderzoek uitgevoerd. Uit het onderzoek blijkt dat middels het uitvoeren van windhinderbeperkende maatregelen aan aanvaardbaar windklimaat kan worden bereikt. In nauw overleg zijn daarbij procesmatige en financiële afspraken gemaakt tussen reclamant en initiatiefnemer van herontwikkeling Westflank Zuid om te komen tot een aanvaardbaar windklimaat in de omgeving van het eigendom van reclamant.
Tevens is in het bestemmingsplan een aanvullende specifieke bouwregel (artikel 3.4 en 4.4) opgenomen die borgt dat bij realisatie van ieder gebouw met een bouwhoogte boven de 30 meter middels een windhinderonderzoek aangetoond dient te worden dat een aanvaardbaar windklimaat bereikt kan worden.

9. WKO
Reclamant gaat er vanuit dat de WKO installaties niet worden beïnvloed door de werkzaamheden ten behoeve van de realisatie van de ontwikkeling op de Westflank Zuid.

Reactie:
Bij de realisatie van de nieuwe vastgoedontwikkeling zal de bouwer rekening moeten houden met de aanwezige WKO-bronnen en daarbij maatregelen moeten treffen om schade te beperken tijdens de uitvoering van de bouw. Echter, ingeval van het risico op beïnvloeding/schade zijn beide partijen gehouden om redelijke schadebeperkende maatregelen te nemen. De schadebeperkingsplicht geldt dus niet alleen voor degene die een handeling verricht die mogelijk tot schade kan leiden. Immers, vanwege het feit dat de WKO-bellen van reclamant zich mogelijk uitstrekken tot onder het eigendom van de ontwikkelaar van de Westflank Zuid kan dat beschouwd worden als een inbreuk op haar eigendomsrecht en daardoor hinder toebrengen aan de uitvoering van de herontwikkeling.

Het betreft hier echter uitvoeringsaspecten die niet geregeld worden in een bestemmingsplan. Desgewenst kan reclamant hier samen met de initiatiefnemer van de herontwikkeling van de Westflank Zuid privaatrechtelijke afspraken over maken.

10. Milieuzonering
In de toelichting van het bestemmingsplan is ten onrechte geen rekening gehouden met het feit dat de Rabolocatie direct naast de geplande ontwikkeling is gelegen.

Reactie:
In de omgeving van Westflank Zuid is sprake van een hoog stedelijk gebied, waarbij geldt dat functies zoals kantoor en wonen zich goed tot elkaar verhouden.

Voor de afstemming van functies op gevoelige bestemmingen zoals woningen is gebruik gemaakt van de handreiking 'Bedrijven en milieuzonering'. In bijlage 1 van de publicatie staat per milieuaspecten een richtafstandenlijst per omgevingstype. De indicatieve richtafstand die wordt gehanteerd tussen 'Banken, verzekeringsbedrijven, beurzen' is 10 meter. Hieraan kan direct voldaan worden aangezien de woonbebouwing die mogelijk wordt gemaakt in het bestemmingsplan Westflank Zuid is gelegen op aanzienlijk ruimere afstand.

Voor zover dit onderdeel van de zienswijze betrekking heeft op goede ruimtelijke ordening in het kader van de akoestische uitstraling dan wordt verwezen naar de reactie onder 1 van deze zienswijze.

11. Onduidelijkheid planregels
Planregels laat aan duidelijkheid te wensen over. Reclamant verzoekt voor de relevante begrippen duidelijke definities op te nemen.

Reactie:
Het is onduidelijk waar reclamant specifiek op doelt. De begrippen die een nadere bepaling behoeven zijn opgenomen in artikel 1 van de regels van het bestemmingsplan op de wijze die gebruikelijk bij alle bestemmingsplannen in de gemeente Utrecht.

12. Onvoldoende onderzoek
Aan het bestemmingsplan ligt onvoldoende onderzoek ten grondslag. Wat de gevolgen zijn voor het milieu is onvoldoende in kaart gebracht dit geldt voor de volgende onderwerpen: MER, milieuzonering, geluid, geur, water, luchtkwaliteit, archeologie, bodem, natuurbescherming, flora en fauna en externe veiligheid.

Reactie:
Het is onduidelijk waar reclamant specifiek op doelt. Alle noodzakelijk onderzoeken zijn uitgevoerd en in de toelichting van het bestemmingsplan aangehaald en in de bijlagen bij de toelichting opgenomen.

Conclusie:
De zienswijze leidt tot een aanpassing van het bestemmingsplan.

- *In de toelichting is in paragraaf 2.2. een uitgebreide passage over behoefte aan kantoren opgenomen;*
- *In de toelichting zijn omschrijvingen en twee extra bijlagen opgenomen van tweeaanvullende windhinderonderzoeken;*
- *Tevens is in het bestemmingsplan een aanvullende specifieke bouwregel opgenomen (artikel 3.4) die borgt dat bij realisatie van ieder gebouw met een bouwhoogte boven de 30 meter middels een windhinderonderzoek aangetoond dient te worden dat een aanvaardbaar windklimaat bereikt kan worden.*

II Overzicht van de wijzigingen in het bestemmingsplan

A. Wijzigingen naar aanleiding van de ingebrachte zienswijzen

1. Wijzigingen in de toelichting van het bestemmingsplan

De volgende (geactualiseerde) rapportages zijn toegevoegd als bijlagen bij de toelichting van het bestemmingsplan, alsmede de toelichting is daarop aangepast:

a. Quickscan trillingshinder Westflank-Zuid, Movares, 12 februari 2014;
b. Risicoanalyse planschade Westflank Zuid, Bro, 8 juli 2014;
c. Aanvullend windtunnelonderzoek Knoopkazerne, TNO, 12 mei 2014;
d. Windklimaatonderzoek, Peutz, 7 augustus 2014.

In paragraaf 2.2 is een passage opgenomen over de actuele regionale behoefte aan kantoren en woningbouw.
In paragraaf 5.5.2. over Externe Veiligheid zijn enkele nuances aangebracht in de tekst.

2. Wijzigingen in de regels

a. In het bestemmingsplan is de volgende aanvullende specifieke bouwregel in 2 bestemmingen opgenomen (artikel 3.4 en 4.4*): 'Het oprichten van gebouwen, genoemd in artikel 3.2.1, hoger dan 30 meter is uitsluitend toegestaan indien middels een schriftelijke rapportage van een onafhankelijk adviesbureau aan het college van burgemeester en wethouders is aangetoond dat, in het plangebied en op de aan het plangebied grenzende gronden en bouwwerken, sprake is van tenminste een matig windklimaat voor de in dat gebied geldende activiteit (doorlopen/ slenteren) conform NEN8100.'.*

3. Wijzigingen op de verbeelding:

geen

B. Ambtshalve wijzigingen

1. Wijzigingen in de toelichting:

a. Vanwege de update van het verkeersmodel zijn de volgende memo's als bijlagen toegevoegd aan de toelichting van het bestemmingsplan:

- Memo nieuw verkeersmodel irt akoestisch onderzoek BP WFZ, gemeente Utrecht, 13 augustus 2014;
- Memo nieuw verkeersmodel irt beoordeling Luchtkwaliteit BP WFZ, gemeente Utrecht, 28 augustus 2014.

2. Wijziging in de regels:

a. Om onder meer liftopbouwen op het verhoogde maaiveld en kelders onder het verhoogde maaiveld te realiseren zijn in de bestemming Verkeer – Verblijfsgebied de woorden 'dakopbouwen' en 'kelders' toegevoegd;

b. De hoogte van de overbouwing uit artikel 5.2.1.b is aangepast naar 25 meter. Dit is noodzakelijk om de maximale bouwhoogte van de overbouwing aan te laten sluiten bij de aangrenzende bebouwing.

3. Wijzigingen op de verbeelding:

Een aantal hoogtescheidingslijnen is aangepast:

a. Ter plaatse van het knoopplein is het voor een ruimer deel mogelijk het verhoogde plein aan te leggen tot maximaal 8 en 5 meter. Dit is gedaan om meer flexibiliteit te bieden aan uitwerking van de situering van trappartijen en stijgingspercentages om het hoogteverschil Croeselaan en Forum op een zo doelmatig mogelijke wijze (ook voor mindervaliden) te overbruggen;

b. Ter plaatse van de bestaande Knoopkazerne zijn gedeelten van het bouwvlak aan het Knoopplein en aan de zijde van het Beatrixtheater gewijzigd naar 48 meter en daarmee in overeenstemming gebracht met huidige hoogte van het hoofdgebouw in het bouwvlak;

c. Ter plaatse van de bestaande Knoopkazerne is de maximale bebouwingshoogte gewijzigd naar 25 meter zodat deze in overeenstemming is met de bestaande bebouwingshoogte.

III Conclusie

Op grond van de hoofdstukken I en II wordt voorgesteld:

1. Naar aanleiding van de zienswijzen 2, 3 en 4 wijzigingen aan te brengen in het bestemmingsplan; conform het vaststellingsrapport;
2. Ambtshalve wijzigingen door te voeren in het bestemmingsplan conform het vaststellingsrapport;
3. Geen exploitatieplan vast te stellen;
4. Het bestemmingsplan “Westflank Zuid, Stationsgebied" zoals vastgelegd in het digitale GML-bestand identificatienummer NL.IMRO.0344.BPWESTFLZUIDSTA-VA01, met ondergrond NL.IMRO.0344.BPWESTFLZUIDSTA-VA01.dgn . gewijzigd vast te stellen.

IV Integraal overzicht van de ingediende zienswijzen

Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling, afdeling Gebiedsontwikkeling

Gemeente Utrecht

Bestemmingsplan

Westflank Zuid, Stationsgebied

Vastgesteld, oktober 2014

Westflank Zuid, Stationsgebied

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Inleiding 6

1.1 Aanleiding 6
1.2 Doelstelling 6
1.3 Ligging en begrenzing plangebied 7
1.4 Vigerende bestemmingsplannen 7
1.5 Leeswijzer 7

Hoofdstuk 2 Relevante beleidskaders 8

2.1 Inleiding 8
2.2 Rijksbeleid 8
2.3 Provinciaal en regionaal beleid 14
2.4 Gemeentelijk beleid 16
2.5 Gebiedsspecifiek beleid 20

Hoofdstuk 3 Bestaande situatie 23

3.1 Inleiding 23
3.2 Beschrijving van het plangebied 23
3.3 Beschrijving van de bestaande functies in het plangebied 25

Hoofdstuk 4 Planbeschrijving 26

4.1 Inleiding 26
4.2 Planbeschrijving 26
4.3 Verkeer en openbare ruimte 32

Hoofdstuk 5 Onderzoek en randvoorwaarden 37

5.1 Inleiding 37
5.2 MER Stationsgebied 37
5.3 Geluidhinder 39
5.4 Bedrijven en milieuzonering 42
5.5 Externe veiligheid 43
5.6 Luchtkwaliteit 48
5.7 Bodemkwaliteit 50
5.8 Flora en fauna 54
5.9 Water 55
5.10 Trillingen 58
5.11 Archeologie 58
5.12 Kabels en leidingen 61
5.13 Kwaliteit van de leefomgeving 61

Hoofdstuk 6 Uitvoerbaarheid 64

6.1 Economische uitvoerbaarheid 64
6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid 64

Hoofdstuk 7 Juridische planopzet 66

7.1 Inleiding 66
7.2 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht 66
7.3 Planvorm 66
7.4 Opbouw regels 66
7.5 Artikelsgewijze toelichting 68
7.6 Lijst van bedrijfsactiviteiten 72
7.7 Lijst van Horeca-activiteiten 72
7.8 Handhaving 73

Bijlagen bij toelichting 75

Bijlage 1 Stedenbouwkundig plan en Beeldkwaliteit Plan – juni 2013 en addendum – december 2013
Bijlage 2 MER-studies Stationsgebied Utrecht
Bijlage 3 Akoestisch onderzoek Bestemmingsplan Westflank Zuid – 12 juli 2013
Bijlage 4 Akoestisch onderzoek goede ruimtelijke ordening Westflank Noord – 9 september 2013
Bijlage 5 Memo nieuw verkeersmodel irt akoestisch onderzoek BP WFZ, gemeente Utrecht, 13 augustus 2014
Bijlage 6 Rapportage Externe veiligheid Westflank Zuid – 17 september 2013
Bijlage 7 Beoordeling luchtkwaliteit bestemmingsplan Westflank Zuid d.d. 18 november 2013
Bijlage 8 Memo nieuw verkeersmodel irt beoordeling Luchtkwaliteit BP WFZ, gemeente Utrecht, 28 augustus 2014.
Bijlage 9 Memo Bodem en Grondwaterkwaliteit – 12 augustus 2010
Bijlage 10 Evaluatieverslag bodemsanering Weststrook Mineurslaan – 20 januari 2011
Bijlage 11 Flora- en faunaonderzoek Generaal Knoopkazerne – september 2013
Bijlage 12 Waterparagraaf Westflank Zuid – 12 augustus 2013
Bijlage 13 Bezonningsstudie Westflank Zuid – juli 2013
Bijlage 14 Windtunnelonderzoek Knoopkazernecomplex te Utrecht d.d. 18 november 2013
Bijlage 15 Quickscan trillingshinder Westflank-Zuid, 12 februari 2014
Bijlage 16 Planschade(risico)analyse Westflank Zuid – juli 2014

REGELS

Hoofdstuk 1 Inleidende regels 77

Artikel 1 Begrippen 77
Artikel 2 Wijze van meten 82

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels 84
Artikel 3 Gemengd 84
Artikel 4 Kantoor 86
Artikel 5 Verkeer - Verblijfsgebied 87
Artikel 6 Waarde - Archeologie 88
Hoofdstuk 3 Algemene regels 89
Artikel 7 Algemene afwijkingsregels 89
Artikel 8 Algemene bouwregels 89
Artikel 9 Algemene gebruiksregels 90
Artikel 10 Algemene regel geluidsgevoelige bestemming 90
Artikel 11 Algemene regel m.b.t. parkeergelegenheid 90
Artikel 12 Algemene wijzigingsregels 90
Artikel 13 Anti-dubbeltelregel 90
Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels 91
Artikel 14 Overgangsrecht 91
Artikel 15 Slotregel 91
Bijlagen bij regels 93
Bijlage 1 Lijst van Bedrijven 'functiemenging' 95
Bijlage 2 Lijst van Horeca-activiteiten 103

Toelichting bestemmingsplan

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Utrecht wil haar Stationsgebied herontwikkelen. De uitgangspunten hiervoor zijn vastgelegd in het (geactualiseerd) Masterplan Stationsgebied (vastgesteld in 2003/ 2004) en het Structuurplan Stationsgebied (vastgesteld in 2006).

De herontwikkeling van het Stationsgebied is gericht op de ontwikkeling van een hoogwaardig, multimodaal openbaar vervoersknooppunt in combinatie met een toplocatie voor werken, wonen en voorzieningen.

De Gemeente, Rijksgebouwendienst (RGD) en NS Stations werken samen aan de integrale gebiedsontwikkeling van de Westflank Zuid. Het gebied omvat in hoofdlijnen de volgende onderdelen: de herontwikkeling van de bestaande Knoopkazerne tot een modern Rijkskantoor, de ontwikkeling van twee kantoorgebouwen aan de spoorzijde, de ontwikkeling van een gebouw met gemengde functies aan de Croeselaan en de realisatie van een verhoogd forum alsmede een openbare fietsenstalling.
Over deze ontwikkeling nam de gemeenteraad op 10 januari 2008 een specifiek besluit over programmatische invulling van het Knoopkazerneterrein (2007/231).

De samenwerking tussen de drie partijen is vastgelegd in een overeenkomst die op 17 mei 2013 is ondertekend. Voortkomend uit de overeenkomst zijn een Stedenbouwkundig plan en Beeldkwaliteitplan opgesteld voor de Westflank Zuid, die in juni 2013 zijn vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders. Tevens is in december 2013 een addendum gemaakt op het Stedenbouwkundig plan en Beeldkwaliteitplan. Het stedenbouwkundig plan, beeldkwaliteitplan en bijbehorend addendum is een belangrijke bouwsteen voor het bestemmingsplan en zal mede fungeren als gemeentelijk toetsingskader bij verdere planontwikkeling.

1.2 Doelstelling

De hoofddoelstelling van het bestemmingsplan is de herontwikkeling van de bestaande Knoopkazerne als rijksverzamelkantoor, de ontwikkeling van twee kantoorgebouwen, een gecombineerd kantoor-woongebouw met gemengde functies in de plint en een openbare fietsenstalling en forum planologisch-juridisch mogelijk te maken op de locatie Westflank Zuid.

In het plan zijn de wijzigingen in de wet- en regelgeving en het beleid van de verschillende overheden op het gebied van de ruimtelijke ordening, die zich in de loop van de tijd hebben voorgedaan, verwerkt. Om redenen van uniformiteit van bestemmingen en regelgeving is met dit bestemmingsplan aansluiting gezocht bij recent tot stand gekomen bestemmingsplannen binnen de gemeente,.

1.3 Ligging en begrenzing plangebied

De grens van het plangebied wordt globaal gevormd door de Croeselaan aan de westzijde, de Montageweg aan de zuidzijde, het (nieuwe) busstation aan de oostzijde en de Mineurslaan aan de noordzijde (afbeelding 1.1).

Afbeelding 1.1: Begrenzing plangebied

1.4 Vigerende bestemmingsplannen

Binnen het gebied vigeren de volgende bestemmingsplannen:

Bestemmingsplan	Vastgesteld door raad	Goedgekeurd door GS (indien van toepassing)
Verordening Voorschriften Bebouwde Kom	6 juni 1974	11 december 1974
Stadskantoor en OV-terminal	29 juni 2010	15 maart 2011

1.5 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 bevat de beschrijving van de relevante beleidskaders In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de bestaande situatie. In hoofdstuk 4, de planbeschrijving, worden de mogelijkheden die het plan biedt aan de toekomstige ontwikkelingen beschreven. De diverse noodzakelijke onderzoeken ten aanzien van bijvoorbeeld milieuaspecten komen in hoofdstuk 5 aan bod. Hoofdstuk 6 gaat in op de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan. In hoofdstuk 7 komt de juridische toelichting op de planregels aan bod.

Hoofdstuk 2 Relevante beleidskaders

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het ruimtelijke beleidskader. De voorgenomen ontwikkeling moet passen in het vastsgestelde ruimtelijk beleid. Dit beleid is grotendeels terug te vinden in het Structuurplan Stationsgebied. Tevens wordt rekening gehouden met het beleid in voorbereiding. Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling in dit hoofdstuk een complete samenvatting te geven van al het relevante beleid op de verschillende niveaus. Uitsluitend de meest relevante of nieuwe beleidskaders zijn in dit hoofdstuk in samengevatte vorm weergegeven.

2.2 Rijksbeleid

Nota Ruimte (2006)

De Nota Ruimte is in januari 2006 door de Eerste Kamer aangenomen. Inhoudelijk heeft de nota het adagium: 'decentraal wat decentraal kan, centraal wat centraal moet'. Hoofddoel van het nationaal ruimtelijk beleid is ruimte te scheppen voor de verschillende ruimtevragende functies op het beperkte oppervlak dat in Nederland ter beschikking is.

Centraal staat het bundelen van verstedelijking en economische activiteiten. Dit betekent dat nieuwe bebouwing grotendeels geconcentreerd tot stand komt in bebouwd gebied, aansluitend op het bestaande bebouwde gebied of in nieuwe clusters van bebouwing daarbuiten. Het Rijk wil verstedelijking en infrastructuur zoveel mogelijk bundelen in nationale stedelijke netwerken, economische kerngebieden en hoofdverbindingsassen.

Gemeente Utrecht maakt deel uit van het grootste nationaal stedelijk netwerk in Nederland: "Randstad Holland". Doelstelling van het rijk is om de internationale concurrentiepositie van de Randstad als geheel te versterken. Binnen het nationaal stedelijke netwerk Randstad Holland zijn drie economische kerngebieden gelegen: de Noordvleugel, de Zuidvleugel en de regio Utrecht. Belangrijke bestaande kwaliteiten van het economisch kerngebied Utrecht, die behouden en versterkt moeten worden, zijn:

- Regio Utrecht als centraal knooppunt van infrastructuur;
- Regio Utrecht als broedplaats van kennis en talent;
- Regio Utrecht als belangrijk centrum van nationaal georiënteerde zakelijke dienverlening en maatschappelijke organisaties.

De ruimte die in het bestaand stedelijk gebied (verouderde bedrijventerreinen en wijken) aanwezig is, moet door verdichting optimaal worden gebruikt door revitalisering, herstructurering en transformatie.

<u>Conclusie</u>

De integrale herontwikkeling van het terrein Westflank Zuid ligt in lijn met het ingezette beleid uit de Nota Ruimte, aangezien door de vernieuwing sprake is van het versterken van de huidige stedelijke kwaliteit van het centrum van Utrecht. De voorgenomen transformatie voorziet in een revitalisering van een gedateerde kantooromgeving.

Structuurvisie Randstad 2040 (2008)

Het ministerie van VROM heeft in samenwerking met bestuurders van de Randstad een structuurvisie Randstad 2040 opgesteld. Het kabinet heeft de structuurvisie op 5 september 2008 vastgesteld.

De ambitie is om de Randstad tot een duurzame en concurrerende Europese topregio te ontwikkelen. Het kabinet maakt ruimtelijke keuzes voor de ruimtelijke ontwikkeling van de Randstad vanuit vier leidende principes:
Principe 1: leven in een veilige, klimaatbestendige en groenblauwe delta;
Principe 2: kwaliteit maken door een sterkere wisselwerking tussen groen, blauw en rood;
Principe 3: wat internationaal sterk is, sterker maken;
Principe 4: krachtige duurzame steden en regionale bereikbaarheid.

Veilige, klimaatbestendige en groenblauwe delta
Als basiswaarde voor toekomstige ontwikkelingen wil het Rijk anticiperen op de klimaatverandering. Voor het waarborgen van de veiligheid wordt ingezet op het drieluik van 1) preventieve maatregelen (investeren in waterkeringen en het watersysteem), 2) een duurzame ruimtelijke planning en 3) een verbeterde rampen-bestrijdingsorganisatie. Een robuustere, groenblauwe delta met grotere eenheden en beter onderling verbonden moet de ruimte bieden om deze opgaven mogelijk te maken, meer differentiatie en kwaliteit opleveren en meer bepalend zijn voor de verstedelijking.

Wisselwerking groen, blauw en rood
Principe 2 zet in op meer diversiteit in woon-, werk- en verblijfsmilieus door combinaties van water, natuur, landschap, cultuurhistorie, wonen en werken te stimuleren. Binnen de grote groenblauwe delta kiest het kabinet voor een gedifferentieerdere aanpak: bescherming (landschap, natuur) én ontwikkeling (combinaties van groen, rood en blauw) van de groenblauwe structuur.

(Inter)nationale topfuncties
Met principe 3 'Wat internationaal sterk is, sterker maken' wordt gedoeld op het benutten en versterken van (inter)nationale topfuncties die de Randstad te bieden heeft. Voor de stad Utrecht zet het kabinet zich in op:

- Versterken van de nationale potenties van Utrecht als draaischijf en kennisstad
- Versterken van de hoogwaardige economische clusters rond de universiteit

'Revival' van de stad
Principe 4 omvat het verstedelijkingsbeleid. Het kabinet kiest bovenal voor een kwaliteitsstrategie. Daarbij hoort een verdichtingsstrategie voor wonen, werken en voorzieningen. Koppeling van verstedelijking en bereikbaarheid op regionaal niveau biedt kansen voor opschaling van de woningmarkt en arbeidsmarkt en kansen om agglomeratievoordelen beter te benutten.

Conclusie
Met name principe 4 uit de Structuurvisie Randstad is van toepassing op dit bestemmingsplan aangezien dit plan een revitalisering van de Westflank Zuid mogelijk maakt en het gebied buitengewoon goed bereikbaar is met het openbaar vervoer en waarbij tevens sprake is van een multifunctioneel karakter.

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2012)

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte gooit het Rijk het roer om. Het uitgangspunt is om meer over te laten aan provincies en gemeenten: minder nationaal belang en eenvoudigere regelgeving.

Het Rijk formuleert drie hoofddoelen om Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig te houden voor de middellange termijn (2028):

- Het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland;
- Het verbeteren, in stand houden en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat;
- Het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.

Het Rijk wil samen met de decentrale overheden het openbaar vervoersysteem vanuit de behoefte van de reiziger inrichten, zodat verschillende systemen van openbaar vervoer (bus, regionaal openbaar vervoer en spoor) en het voor- en natransport beter op elkaar aansluiten.

Naast de drie hoofddoelen voor een concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig Nederland is het Rijk verantwoordelijk voor een goed systeem van ruimtelijke ordening. Om een zorgvuldig gebruik van de schaarse ruimte te bevorderen, wordt een ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd. Dat betekent: eerst kijken of er vraag is naar een bepaalde nieuwe ontwikkeling, vervolgens kijken of het bestaande stedelijk gebied of bestaande bebouwing kan worden hergebruikt en mocht nieuwbouw echt nodig zijn, dan altijd zorgen voor een optimale inpassing en multimodale bereikbaarheid.

Ladder duurzame verstedelijking

Overheden dienen op grond van het Bro nieuwe stedelijke ontwikkeling standaard te motiveren met behulp van drie opeenvolgende stappen. Deze stappen borgen dat tot een zorgvuldige ruimtelijke afweging en inpassing van die nieuwe ontwikkelingen wordt gekomen. De stappen schrijven geen vooraf bepaald resultaat voor, omdat het optimale resultaat moet worden beoordeeld door het bevoegd gezag dat de regionale en lokale omstandigheden kent. Dit gezag draagt de verantwoordelijkheid voor de ruimtelijke afweging over die ontwikkeling.

In trede 1 wordt de regionale ruimtevraag (kwantitatief én kwalitatief) bepaald voor wonen, werken, detailhandel en overige voorzieningen. Het gaat om de ruimtevraag waarin elders in de regio nog niet is voorzien: eventuele andere initiatieven in de regio, zoals geplande woningbouwlocaties of een binnen stedelijke herstructurering, dekken immers al (deels) de regionale ruimtevraag. Ook leegstand speelt een rol in de bepaling van de vraag.

Alleen wanneer die behoefte in trede 1 is aangetoond, is trede 2 aan de orde: Kan de beoogde ontwikkeling plaatsvinden binnen het stedelijk gebied door een andere bestemming van een gebied, door herstructurering van bestaande terreinen of door transformatie van bestaande gebouwen of gebieden?

Als herstructurering of transformatie van bestaand stedelijk gebied onvoldoende mogelijkheden biedt om aan de regionale, intergemeentelijke vraag te voldoen, is trede 3 (bouwen buiten bestaand stedelijk gebied) aan de orde.

<u>Betekenis voor het plangebied</u>

Het Utrechtse station is aangewezen als een van de “Nieuwe Sleutelprojecten” (NSP). Dit betekent dat van rijkswege wordt ingezet op de ontwikkeling van het stationsgebied tot hoogwaardig OV-knooppunt en tot toplocatie voor wonen, werken en voorzieningen. In het Structuurplan Stationsgebied (2006) is het planologische kader gegeven voor deze ontwikkeling. Het stationsgebied is voorts aangewezen als lokaal project met nationale betekenis als bedoeld in de Crisis- en herstelwet.

De hoofddoelstelling van het bestemmingsplan is te komen tot een integrale herontwikkeling van de bestaande Knoopkazerne en huidige parkeerdek tot een gebied met kantoorgebouwen, een gecombineerd kantoor-woongebouw met gemengde functies in de plint, een gebouwde openbare fietsenstalling en een verhoogd forum op de locatie Westflank Zuid.

In het plan wordt 70.000 m2 bvo aan kantoren mogelijk gemaakt in de bestemming kantoor. In de bestemming Gemengd is een bepaalde uitwisselbaarheid van functies mogelijk met een absoluut maximum van 21.00 m2 bvo. Er kan maximaal 14.000 m2 bvo aan kantoor gerealiseerd worden en afhankelijk van kantoorprogramma tussen 7.000 m2 bvo en maximaal 21.000 m2 bvo aan wonen.

Voor de herontwikkeling van de Westflank Zuid zijn uitsluitend trede 1 en trede 2 aan de orde.

Trede 1: Aantonen behoefte:

Kantoor

De provincie Utrecht, in samenwerking met de betrokken regio en gemeenten, aan Stec Groep de opdracht gegeven om de ontwikkelingen op de Utrechtse kantorenmarkt in kaart te brengen (Utrechtse Provinciale Kantorenmarkt in balans: Naar een Kantorenstrategie, STEC-groep, oktober 2012) In samenwerking met de verschillende partners werkt de provincie Utrecht aan een gezonde kantorenmarkt. In de afgelopen periode zijn daartoe al de eerste stappen gezet. Zo geeft de provincie Utrecht in haar Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie (PRS) in principe geen nieuwe ruimte voor kantoorgebieden, enkele OV locaties uitgezonderd.

Kwantitatief

Op basis van een markttechnische en onafhankelijke beoordeling door Stec Groep (zaken als grondposities, afspraken met partijen, benodigde investeringen en planstatus zijn buiten beschouwing gelaten) worden de ontwikkelingslocaties in dit hoofdstuk per regio beoordeeld. De EER's en locatiebeoordelingen gelden hierbij als input. Er wordt op regionale schaal gekeken naar de verhouding tussen vraag en aanbod per locatietype.

Voor de regio Utrecht geldt dat het een voorraad kantoor heeft van meer dan 4,5 miljoen m² vvo, de grootste kantorenvoorraad van de provincie Utrecht. Tegelijkertijd heeft deze regio ook de meeste plannen voor toevoeging van nieuwe kantoormeters. In totaal gaat het om een plancapaciteit van meer dan 1 miljoen m² bvo. Dit is fors meer dan de nieuwbouwbehoefte aan kantoorruimte in de regio. Tot 2020 heeft de regio Utrecht behoefte aan het toevoegen van circa 450.000 m² bvo nieuwe kantoorruimte. Voor de totale periode tot 2030 gaat het om een toevoeging van circa 830.000 m² bvo. Ook dat is minder dan de plancapaciteit in de regio. Dit vraagt om scherpe keuzes in de regio.

Het rapport is over de meeste locaties kritisch over toevoegingen, maar specifiek over het Stationsgebied in Utrecht staat het volgende:

Stationsgebied Utrecht toplocatie met voldoende plancapaciteit tot 2030

Het Stationsgebied van Utrecht is een toplocatie met (inter)nationale allure. Deze locatie kent zeer weinig leegstand, heeft belangrijke kantoorgebruikers en moderne panden. Daarbij is de OV-bereikbaarheid uitstekend en is de locatie sterk multifunctioneel door de aanwezigheid van diverse voorzieningen. De totale plancapaciteit voor het Stationsgebied bedraagt circa 210.000 m² bvo. Dat sluit goed aan bij de nieuwbouwbehoefte voor deze locatie, die we inschatten tussen de 200.000 en 250.000 m² bvo tot 2030 (mede afhankelijk van de bovenregionale aantrekkingskracht van de locatie en de beschikbaarheid van kantoorruimte). Ook de fasering van deze locatie, tot 2030, sluit goed aan bij de planvorming voor het Stationsgebied.

Kwalitatief

Het rapport adviseert strategisch te kiezen voor de meest kansrijke segmenten op de meest kansrijke locaties. Misschien nog wel belangrijker dan het (kwantitatieve) overaanbod aan plancapaciteit is de kwalitatieve mismatch tussen behoefte en plannen. Juist de komende jaren is het belangrijk om onderscheidende kantoorlocaties te ontwikkelen. Kiezen voor de juiste locatie en het toevoegen van veel (gebieds)kwaliteit is daarbij essentieel.

Het toevoegen van 'vlees-noch-vis' locaties zorgt tevens voor een toename van het aanbod (en leegstand) op korte en middellange termijn. Inzet is om te kiezen voor locaties met voldoende kwaliteit die toekomstbestendig (en daarmee duurzaam) zijn. De EER scores in combinatie met de locatiebeoordelingen van de belangrijkste kantoorlocaties in de provincie vormen hierbij de leidraad.

In tabel 1 is een overzicht gemaakt van de toekomstpotentie per locatietype in de provincie Utrecht. Met name de centrum/stationsmilieus scoren door de combinatie van uitstekende OV-bereikbaarheid en multifunctionaliteit bovengemiddeld.

	toekomstperspectief
Centrum/stationsgebied	+ +
Snelweg	0
OV-knooppuntlocatie	0
Kantoren verspreid in woonwijken	+
Kantoren op bedrijventerreinen	-

+ = kansrijk 0 = gemiddeld - kansarm
Bron: Stec Groep, 2012

Tabel 1: Toekomstperspectief per locatie in de provincie Utrecht

Vastgoedmonitor Utrecht 2013
De vastgoedmonitor Utrecht 2013 bevestigd bovenstaand beeld voor het stationsgebied. Van de grote Utrechtse kantoorgebieden heeft het Stationsgebied de minste leegstand (4,6%), onder het niveau van de gewenste frictieleegstand. Marktpartijen beschouwen het Stationsgebied als verreweg het beste kantoorgebied van de stad.

<u>Wonen</u>
De provincie Utrecht heeft ABF Research gevraagd een nieuwe prognose te maken van de ontwikkeling van de bevolking, huishoudens, de kwantitatieve en kwalitatieve woningvraag 2010-2025 met een doorkijk naar 2040. Vorenstaande is gevat in het rapport 'Verkenning kwantitatieve en kwalitatieve woningbehoefte provincie Utrecht' van februari 2011.

Kwantitatief
In de kwantitatieve prognose groeit de voorraad tussen 2010 en 2020 met gemiddeld 4.600 woningen per jaar. Dit betekent dat de behoefte toeneemt met gemiddeld 6.000 woningen per jaar. Het lagere bouwprogramma (in vergelijking met de bouwproductie van voor de crisis) drukt de groei van de huishoudens echter niet. Dit komt door de nu nog jonge bevolkingsopbouw en een economisch aantrekkelijk klimaat dat jonge vestigers aantrekt. De lager geplande groei van de voorraad en de groeiende behoefte zorgen in deze prognose voor een stijgend woningtekort. Daardoor ligt het woningtekort in 2010 op 18.000 woningen en stijgt dit naar 46.000 woningen in 2025 en naar 76.000 woningen in 2040. In relatieve zin loopt het tekort op van circa 4% in 2010 naar 8% in 2025 en 13 % in 2040.

De gemiddelde groei van het aantal huishoudens en van de gewenste voorraad is tussen 2010 en 2025 in de hele provincie Utrecht circa 16%. De woningvoorraad groeit met 11%. Tussen 2010 en 2025 groeit het woningtekort met circa 28.000 wat op een groei van het tekort van 250% uitkomt.

In absolute zin is het tekort in het stadsgewest Utrecht het meest omvangrijk. Het provinciale tekort bestaat namelijk voor bijna 60% uit het tekort van het stadsgewest Utrecht. Tussen 2020 en 2025 lopen de tekorten in vooral de stadsgewesten Utrecht en Amersfoort flink op. De oorzaak van de groei van het tekort ligt enerzijds in de sterke groei van het aantal huishoudens in het stadsgewest Utrecht en anderzijds in de lagere groei van de woningvoorraad.

Ook in de regionale woningmarktmonitor (BRU, 2013) is opgenomen dat de regionale woningvoorraad in de periode 2012-2030 moet groeien met 61.000 woningen om woningtekort niet verder te laten groeien:

"Afgeleid van de verwachte groei van het aantal huishoudens neemt de woningvraag in de regio toe tot afgerond 374.400 woningen in 2030. Een 20% hogere vraag dan in het basisjaar 2012. Afgeleid van de verwachte groei van het aantal huishoudens neemt de woningvraag in de regio toe tot afgerond 374.400 woningen in 2030. Een 20% hogere vraag dan in het basisjaar 2012. Om het procentueel woningtekort niet verder te laten toenemen - niet hoger dan 4,1% van de woningvoorraad - zal de woningvoorraad mee moeten groeien naar 359.600 woningen in 2030. Dat zou betekenen dat de regionale woningvoorraad in de periode 2012-2030 met 61.000 woningen".

In de provinciale ruimtelijke structuurvisie (2013) is voor de regio Utrecht een woningbouwprogramma van ruim 40.000 (2013-2028) woningen opgenomen, gebaseerde op mogelijke ontwikkellocaties en verwacht ontwikkeltempo. Er wordt hierbij opgemerkt dat met dit voorgenomen programma het tekort hoog zal blijven. Dit klopt met de behoefte van 61.000 woningen, zoals die uit de regionale woningmarktmonitor blijkt.

Voor wat betreft woonmilieus is er vooral vraag naar centrumstedelijke, dorpse en groenstedelijke woonmilieus. Door de toenemende vergrijzing is er een toenemende vraag naar 'nultreden'-woningen en woningen met zorg. Voor een concurrerend vestigingsmilieu is een selectieve aanvulling van het aanbod van een extensiever woonmilieu in een groene omgeving van belang.

Voor de gemeente Utrecht wordt uitgegaan van een woningbouwprogramma van 27.750 woningen. Van dit programma zijn 22.750 woningen in het stedelijk gebied gesitueerd, waarvan ongeveer de helft in de Vinex-locatie Leidsche Rijn (11.500 woningen). De andere helft van het programma binnen de rode contouren is voorzien in diverse kleinere en grotere projecten.

Kwalitatief
De kwalitatieve invulling van het bouwprogramma van circa 73.000 woningen (2010-2025) wordt bepaald door de inkomensontwikkeling, de woonvoorkeuren en de vraaggestuurde beleidsoptie waarin de woonconsument centraal staat. De vraaggestuurde benadering zorgt voor een nieuwbouwpakket dat de doorstroming optimaliseert waardoor huishoudens ook in de voorraad optimaal bediend worden. Het vraaggestuurde nieuwbouwprogramma toont tussen 2010 en 2025 de grootste toename in het Buitencentrum (28.000 woningen) en het Dorpse woonmilieu (17.000). De overige woonmilieus (Centrumstedelijk, Groenstedelijk en Landelijk wonen) zitten op een omvang rond de 8.500 nieuwbouwwoningen. Binnen het huursegment is het programma voor de middeldure huur (€348-€535) het omvangrijkste (19.000), gevolgd door het dure huursegment (13.000). In de koop is de omvang van het duurste segment (vanaf €350.000) het grootste (19.000), gevolgd door het middeldure segment (€215.000 - € 350.000; 14.000). Wordt het vraaggestuurde programma vergeleken met het pakket gereedgekomen woningen uit het verleden dan zou in de toekomstige nieuwbouw meer aandacht voor de huursector gewenst zijn.

Conclusie
60% van het kwantitatieve tekort aan woningen in de provincie Utrecht komt voor rekening van het stadsgewest Utrecht. Verder blijkt dat nog behoefte bestaat aan Centrum stedelijke woonmilieus. Gezien vorenstaande kan geconcludeerd worden dat zowel in kwantitatieve als kwalitatieve zin behoefte bestaat aan de, tussen 7.000 en 21.000 m2 bvo, woningbouw die mogelijk zijn gemaakt binnen het plangebied Westflank Zuid in het Stationsgebied van Utrecht.

Trede 2: Bestaand stedelijk gebied
Uit de ladder voor duurzame verstedelijking blijkt dat de ruimtevraag bij voorkeur dient te worden opgevangen in het bestaand stedelijk gebied. Vaststaat dat de ruimtevraag in dit geval wordt opgevangen door herstructurering van bestaand stedelijk gebied. Het plangebied maakt deel uit van het Stationsgebied en het structuurplan Stationsgebied. Volgens het structuurplan Stationsgebied is het plangebied thans openbaar gebied zonder verblijfskwaliteit. Door nieuwe functies aan dit gebied toe te voegen, wordt bijgedragen aan het verbeteren van de leefbaarheid en de veiligheid van het stationsgebied.

Conclusie
Het geheel overziend voorziet het multifunctionele gebouw in een optimale benutting (meervoudig ruimtegebruik) van bestaande ruimte in stedelijk gebied, waarbij de herontwikkeling van het plangebied zal bijdragen aan een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit van het stationsgebied.

2.3 Provinciaal en regionaal beleid

Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie (2013-2028) en verordening
Op 4 februari 2013 heeft de Provinciale Staten van de provincie Utrecht de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie en Verordening vastgesteld.

In de Structuurvisie is aangegeven dat voor het centrum van Utrecht (waar het Stationsgebied van Utrecht onderdeel van uitmaakt) sprake is van een grootstedelijk vestigingsmilieu. Juist de combinatie en verscheidenheid aan functies en hoogwaardige voorzieningen biedt kansen voor diverse soorten van bedrijvigheid in dit gebied. Ten aanzien van de vitale dorpen en steden heeft de provincie het volgende aangemerkt als provinciaal belang:

- Realiseren van voldoende en op de behoefte aansluitend woningaanbod, met een accent op binnenstedelijke ontwikkeling.
- Een vitale en innovatieve regionale economie, met voldoende en diverse vestigingsmogelijkheden.
- Optimaal gebruik van de binnenstedelijke ruimte.
- Een goede bereikbaarheid voor woon-, werk- en vrijetijds- locaties.

Conclusie:
De ontwikkeling van het stationsgebied, waaronder Westflank Zuid is aangemerkt als een project waarbij een provinciaal belang aanwezig is. Het plan levert een bijdrage aan de binnenstedelijke herontwikkeling met kantoren, woningbouw en commerciële ruimtes in de directe nabijheid van een OV-knooppunt. Het draagt daardoor bij aan een goed vestigingsklimaat en een goede bereikbaarheid.

Regionaal Structuurplan (2005-2015)
Bestuur Regio Utrecht heeft in 2005 het Regionaal Structuurplan (RSP) vastgesteld waarin in grote lijnen is weergegeven hoe de regio Utrecht zich in de komende jaren moet gaan ontwikkelen op het gebied van wonen, werken, groen en bereikbaarheid. In de Wet ruimtelijke ordening is het instrument regionaal structuurplan niet langer opgenomen.

Het huidige RSP heeft onder de nieuwe wet dezelfde status gekregen als een provinciale structuurvisie. De inhoud van het door de samenwerkende gemeenten vastgestelde RSP blijft geldig tot 2015.

Het centrale thema van het plan is beheerste dynamiek. Via het principe beheerste dynamiek moet sturing gegeven worden aan de verstedelijkingsdruk om te komen tot een evenwichtige ontwikkeling.

Op de plankaart RSP Utrecht 2005-2015 is Utrecht centrum aangegeven als kerngebied. Kerngebieden zijn gebieden met een belangrijke functie als (onderdeel van de) economische motor van de regio. Ontwikkeling van nieuwe bedrijvigheid (werkgelegnheid) en bereikbaarheidsmaatregelen in deze gebieden hebben prioriteit ten opzichte van andere gebieden. Het stationsgebied is specifiek aangeduid als OV knooppunt. In het RSP is het Stationsgebied Utrecht als één van de prioritaire projecten in de regio Utrecht aangewezen. Op de met het openbaar vervoer goed bereikbare plekken wordt dubbel grondgebruik en de menging van functies gestimuleerd door naast intensieve vormen van werkgelegenheid ook voorzieningen en woningen op en nabij knooppunten te concentreren.

Conclusie:
Herontwikkeling van de Westflank Zuid gelegen nabij het station en de binnenstad van Utrecht past binnen het beleid uit het RSP. De locatie is (vanaf Stationsplein West en via het forum) zeer goed bereikbaar middels het openbaar vervoer waarbij daarnaast sprake is van een multifunctioneel gebruik van de gronden.

Ontwikkelingsvisie Noordvleugel Utrecht 2015-2030 (2009)

Het informeelsamenwerkinsgverband van de NV Utrecht hebben in de Ontwikkelingsvisie Noordvleugel Utrecht 2015-2030 de beleidsmatige essentie gestoeld op de thema's verdichting en kwaliteitsverbetering. Dit houdt in het vinden van een oplossing voor de spanning tussen de behoefte aan ruimte om te wonen en te werken voor het groeiend aantal huishoudens en de behoefte aan bescherming van natuur en landschap en de duurzaamheid in de ruimtelijk-economisch ontwikkeling.

Woningbouw
Het woningbouwprogramma voor de periode 2015-2030 bedraagt in totaal 68.700 woningen. De Ontwikkelingsvisie concentreert de nieuwe woningbouw sterk in bestaand bebouwd gebied: 26.500 woningen zal in bebouwd gebied regio Utrecht worden gerealiseerd. Nieuwbouw in bestaand gebied is mogelijk door verdichting in stadsdelen en herstructurering van verouderde locaties.

Werklocaties
Voor bedrijventerreinen heeft de Noordvleugel Utrecht de uitbreidingsbehoefte voor de periode 2015-2030 berekend op 410 ha bruto. De regio heeft, in overleg met het Rijk, zich de ambitie gesteld om bestaande en nieuwe bedrijventerreinen tien procent intensiever te gebruiken dan nu het geval is. De intensivering zal vorm krijgen door toepassing van de ladder voor duurzame verstedelijking. Daardoor is de planningsopgave tien procent lager: 410 in plaats van 455 ha. Het beleid van de regionale overheden om de ontwikkeling van kantoren te concentreren op toplocaties die goed bereikbaar zijn, zal in hoofdlijnen worden voortgezet.

Conclusie:
Westflank Zuid voorziet in de intensivering van een kantoorlocatie waarbij tevens ruimte wordt gevonden voor woningbouw en commerciele functies. Dit is passend binnen het beleid van de Ontwikkelingsvisie Noordvleugel.

Regionale woonvisie 2030
De Regionale Woonvisie 2030 richt zich op de woningbehoefte tot 2030 en het op basis hiervan te voeren beleid op de lange en middellange termijn. Onderwerpen zijn de kwantitatieve en de kwalitatieve woningbehoefte, de bouwopgave, het doelgroepenbeleid en het woonruimteverdelingsbeleid. Deze woonvisie gaat niet in op de ruimtelijke vertaling hiervan. Dit gebeurt in het kader van het Regionale Structuurplan 2005-2015 en de Ontwikkelingsvisie NV-Utrecht 2015-2030.

BRU heeft vier kernuitgangspunten geformuleerd:

1. De regio maakt zich sterk voor het terugdringen van het kwantitatieve woningtekort.
2. De regio wil sturen op de betaalbaarheid van de regionale woningvoorraad. Zij zet zich in voor voldoende sociale huisvestingsmogelijkheden en een evenwichtige spreiding daarvan over de gemeenten.
3. De regio wil sturen op versterken van de woonkwaliteit, in het verlengde van de veranderende woningbehoefte voor specifieke doelgroepen.
4. Tenslotte ziet de regio als taak het eerlijk verdelen van de schaarse woonruimte.

Conclusie:
Westflank Zuid voorziet in het toevoegen van woningbouw nabij het centrum van Utrecht en past daarmee in beginsel binnen het beleid uit de regionale woonvisie. Ten aanzien van de specifieke doelgroepen zal de toekomst moeten uitwijzen voor welke doelgroep de betreffende locatie geschikt is.

2.4 Gemeentelijk beleid

Structuurvisie Utrecht 2015-2030 (2004)
Een belangrijk aspect van gemeentelijk beleid is de Structuurvisie Utrecht 2015-2030. Voor de stad Utrecht is op 1 juli 2004 de Structuurvisie Utrecht 2015-2030 vastgesteld. In de structuurvisie zijn de gewenste toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen van de stad Utrecht beschreven.

Plangebied Westflank Zuid is op het ontwikkelingsbeeld 2015 aangeduid als 'centrum stedelijk milieu'. Het betreft in functioneel opzicht een gemengd stedelijk milieu waarbij een hoge mate van multifunctionaliteit wordt nagestreefd. Onder andere, wonen, maatschappelijke en zakelijke dienstverlening, kantoren en centrumstedelijke detailhandel worden in de betreffende gronden mogelijk gemaakt. Een Hoogwaardig Openbaarvervoersontsluiting is daarbij van groot belang.

Conclusie:
De integrale herontwikkeling van Westflank Zuid die middels dit bestemmingsplan planologisch-juridisch wordt mogelijk gemaakt, past binnen de Structuurvisie Utrecht aangezien de meest voorname doelstellingen overeenkomen: realiseren van multifunctionaliteit en verbeteren van de bereikbaarheid met OV.

Hoogbouwvisie 'Waar wel en waar niet hoog bouwen in Utrecht' (2005)
De doelstelling van de hoogbouwvisie is het leveren van een toetsingskader voor hoogbouwplannen, door ten eerste na te gaan wat de mogelijke bijdrage is die hoogbouw kan leveren aan de ontwikkeling van Utrecht, en ten tweede door het geven van een visie op de meest (on)wenselijke locaties voor hoogbouw.

In het Wensbeeld 2030 is de stad opgedeeld in een drietal categorieën:

a. De Binnentuinen: deze categorie bevat een subcategorie “laag” met een basis van 9 meter en een subcategorie “hoog” met een basis van 15 meter, beiden met de mogelijkheid tot incidentele accenten tot (in principe) het dubbele van de omliggende bebouwingshoogte;
b. De Centrale Zone: de basismaat bedraagt in dit gebied 15 of 30 meter. Er zijn accenten tot in het dubbele van de omliggende bebouwingshoogte mogelijk. In een beperkt zoekgebied, kunnen incidentele accenten van 60 tot 80 meter worden geplaatst;
c. De Brandpunten: de maximale bebouwingshoogte bedraagt 90 meter, respectievelijk een niet gemaximaliseerde hoogte (Stationsgebied respectievelijk centrum Leidsche Rijn).

Conclusie:
Het plangebied ligt in het gebied dat in de hoogbouwvisie is aangeduid als de 'Centrale Zone'. De Centrale Zone biedt de vereiste randvoorwaarden om een goed milieu voor hoogbouw te creëren. Dat zijn in ieder geval vanuit bereikbaarheidsoogpunt de meest aangewezen locaties voor ruimtelijk functionele ontwikkelingen. De nieuw te realiseren bebouwing heeft een bouwhoogte variërend tot 90 meter en ligt binnen de zogenaamde Brandpunten. Dit past binnen de Hoogbouwvisie.

Kantorenstrategie 2012

Om de kantorenmarkt in Utrecht gezond te houden, heeft het college van burgemeester en wethouders besloten selectiever nieuwe kavels uit te geven. De focus is gericht op behoud van een gezonde markt voor de bestaande kantoren en op transformatie van leegstaande gebouwen.

Het college wil een mix van maatregelen om de leegstand aan te pakken. De nadruk ligt daarbij op transformatie van leegstaande panden, op samenwerking met marktpartijen en op kwaliteitsverbetering van bestaande locaties. Dat is nodig om huurders aan te trekken en te behouden. Ook levert acquisitie een bijdrage aan het tegengaan van leegstand.

Het college wil kritisch selecteren waar de komende jaren kantoorbouw mag plaatsvinden. De drie belangrijkste prioritaire locaties hebben elk hun eigen profiel:

- Het Stationsgebied als grootstedelijke locatie;
- De strook langs de rijksweg A2 in Leidsche Rijn Centrum, bij het nieuwe NS-station;
- Het zuidelijke deel van Papendorp voor middelgrote kantoren.

Conclusie:
Het Stationsgebied is een geprioriteerde locatie waar kantoorbouw mag plaatsvinden. De locatie biedt kansen om in te spelen op de marktvraag op A-locaties en die realisatie van nieuwe (duurzame) kantoren draagt bij aan de economie van de stad.

Nota externe veiligheid

Uitgangspunt is dat de stad in ontwikkeling is en daarvoor ruimte nodig heeft. Deze nota gaat in op het beleid van de gemeente Utrecht over de beheersing van risico's als gevolg van inrichtingen die met gevaarlijke stoffen werken en het vervoer van gevaarlijke stoffen. De gemeente Utrecht kiest er daarbij voor om niet wezenlijk af te wijken van de veiligheidseisen die vermeld staan in de risiconormering van de Rijksoverheid. Wel spreekt de gemeente Utrecht zich nadrukkelijk uit over de richtwaarde voor het plaatsgebonden risico (voor beperkt kwetsbare objecten) en de oriëntatiewaarde van het groepsrisico. Utrecht respecteert zowel die richtwaarde als die oriëntatiewaarde en zal slechts in bijzondere gevallen afwijken van deze waarden.

De beleidskeuzes hebben betrekking op nieuwe situaties, waarin een risicobron zich vestigt of uitbreidt, of een risico-ontvanger, zoals een woning, wordt gebouwd. Daarnaast wordt in deze nota aangegeven op welke wijze Utrecht de veiligheidsrisico's wil beheersen die zij kan beheersen.

Conclusie:
Er is ten aanzien van het aspect externe veiligheid geen belemmering voor het vaststellen van dit bestemmingsplan. Voor een uitgebreide weergave van de projectspecifieke externe veiligheidssituatie wordt verwezen naar hoofdstuk 5.

Ambitiedocument 'Utrecht: Aantrekkelijk en Bereikbaar' (2012)

De gemeente wil van Utrecht dé fiets- en OV-stad van Nederland maken. De introductie van een tramnetwerk in de stad vormt hiervan de motor. Ondanks een forse binnenstedelijke verdichting dient de groei van de automobiliteit te halveren. In de openbare ruimte wil de gemeente een kwaliteitssprong realiseren.

Het Ambitiedocument bevat de mobiliteitsambities van Utrecht en geeft richting aan het mobiliteits- en verkeersbeleid van de gemeente tot 2030. Voor het autoverkeer past het Ambitiedocument de volgende principes toe:

a. doorgaand autoverkeer hoort thuis op de Ring (de ringstructuur van Utrecht, A2, A12, A27);
b. wijkgebonden autoverkeer mag rijden in de stad;
c. In het centrumgebied hoort alleen centrumgebonden autoverkeer.

Het ambitiedocument zet in op het terugbrengen van de overlast van het busverkeer in de stad en het verbeteren van de leefbaarheid van het openbaar vervoer voor bezoekers. Ruimte voor groei van het aantal bussen rond de OV-terminal ontbreekt. Daarom is gekozen voor het vergaand bundelen en concentreren van OV-stromen in de stad en waar mogelijk het vertrammen van verbindende OV-corridors.

Het Ambitiedocument wordt verder uitgewerkt in onder andere het Mobiliteitskader. Hierin worden de concrete maatregelen voor de infrastructuurnetwerken van de fiets, openbaar vervoer en autoverkeer nader uitgewerkt. Dit Mobiliteitskader zal te zijner tijd het GVVP vervangen.

Conclusie:
In het plangebied is gezorgd voor een optimale inpassing van de verschillende HOV- en fietsroutes en bovendien gezorgd voor gebouwde fietsparkeervoorziening waardoor het plan in lijn ligt met het ambitiedocument.

Nota stallen en parkeren (2013)

De gemeenteraad heeft op 28 maart 2013 de Nota Stallen en Parkeren vastgesteld. Hiermee is het nieuwe parkeerbeleid van kracht. Met de uitwerkingsnota 'Parkeernormen Fiets en Auto' bepaalt de gemeente de benodigde capaciteit van het (fiets)parkeren. Voor de veiligheid, leefbaarheid en aantrekkelijkheid van Utrecht geeft de gemeente meer ruimte aan voetgangers en fietsers. Dit betekent dat er op sommige plekken op straat minder ruimte komt voor geparkeerde auto's. De gemeente stimuleert auto's om langs de rand van de stad te parkeren: in één van de drie herkenbare grote P+R terreinen, bij NS-stations en andere OV-knooppunten. Als stimulans voor binnenstedelijke ontwikkelingen, en daarmee voor een aantrekkelijke en bereikbare stad zijn de autoparkeernormen in betaald parkeergebied verlaagd. Ook schept de gemeente flexibiliteit door de vrijstellingsmogelijkheden van de parkeernormen te verruimen. Nieuw in de gemeentelijke aanpak is de verplichting om bij nieuwbouw, uitbreiding van bestaande gebouwen of in geval van een functiewijziging ook fietsenstallingen te realiseren.

De parkeernormen hebben een bandbreedte, om optimale flexibiliteit en maatwerk te bieden bij de realisatie van bouwplannen.

Voor specifieke gebieden in Utrecht is in de Nota stallen en parkeren opgenomen dat wanneer de eerder door de raad vastgestelde stedenbouwkundige of planologische kaders, waaronder o.a. structuurvisies en masterplannen, reeds afgewogen parkeernormen bevatten deze als toetsingskader kunnen blijven gelden voor de bepaling van de parkeerbehoefte. Met de nota Stallen en Parkeren (februari 2013) is er nadrukkelijk ook ruimte voor het Stationsgebied om andere parkeernormen te hanteren. Er kan namelijk voor gekozen worden dit kader toe te passen waarbij het enkel mogelijk is lagere parkeernormen toe te passen dan het Structuurplan voorschrijft.

Conclusie:
In het plangebied zal voor de aanwezige functies voorzien worden in voldoende (fiets)parkeerplaatsen (zie hiervoor ook paragraag 4.3.3.). Daarbij wordt een grote openbare gebouwde fietsenstalling ten behoeve van de reizigers van het Station gerealiseerd.

Verordening op de archeologische monumentenzorg (2009)

Het gemeentelijk archeologiebeleid heeft tot doel bij te dragen aan de historische beeldvorming over Utrecht en zijn bewoners. Om dit doel optimaal te verwezenlijken vervult de gemeentelijke archeologische dienst een actieve rol. In het gemeentelijk archeologiebeleid wordt afhankelijk van de archeologische waarde, danwel de archeologische verwachtingswaarde zowel naar boven als naar beneden afgeweken van de algemene vrijstelling voor het uitvoeren van archeologisch onderzoek.

In de op de gemeentelijke archeologische waardenkaart aangeduide gebieden waar een onderzoeksverplichting geldt zal van toekomstige initiatiefnemers tot bodemverstorende activiteiten een inspanning gevraagd kunnen worden om resten uit het verleden op te sporen en zo nodig veilig te stellen. Binnen deze gebieden gelden voor bepaalde ingrepen en activiteiten een aantal vrijstellingen.

Conclusie:
Er is ten aanzien van het aspect archeologie geen belemmering voor het vaststellen van dit bestemmingsplan. Voor een uitgebreide weergave van de projectspecifieke externe veiligheidssituatie wordt verwezen naar hoofdstuk 5.

Bomenbeleid Utrecht (2009)

Een van de belangrijkste doelen van het Utrechtse bomenbeleid is een samenhangende bomenstructuur voor de stad te verbeteren en te ontwikkelen, gebaseerd op cultuurhistorische, ruimtelijke en ecologische uitgangspunten en milieu.

Voor 2030 zet de gemeente in op het behoud en de ontwikkeling van de bomenstructuur. Dit zal gebeuren door twee beleidsdoelstellingen:

- Waar mogelijk ontbrekende bomen in de bomenstructuur aanvullen om zo een samenhangende structuur te creëren. Dat betekent bij de ruimtelijke plannen in de komende jaren bezien waar bomen kunnen worden toegevoegd om zo de bomenlanen en pleinen te completeren. Daarnaast bij ingrepen in de huidige structuur op basis van een goed programma van eisen de structuur weer aanvullen;
- De bomenstructuur verder verbeteren door extra zorg aan beheer en onderhoud te besteden. Dit kan resulteren in extra zorg bij aanplanting van bomen, bij groeiplaatsen van oudere bomen, bij de verzorging van de bomen in de jeugdfase en bij bomenziekten.

Sinds 1 januari 2007 kennen alle gemeentelijke ruimtelijke plannen in de stad een bomenparagraaf. De bomenparagraaf biedt vanaf het begin en in alle fasen van een planproces de mogelijkheid een belangenafweging te maken over de gevolgen van een ruimtelijk plan voor bomen.

Conclusie:
De aanwezige bomen in het plangebied staan op het terrein van de Knoopkazerne. Deze bomen worden als privaat eigendom beschouwd. In het geval van een eventuele kap van de bomen hoeven er op basis van het gemeentelijk beleid geen andere bomen teruggeplant te worden.

2.5 Gebiedsspecifiek beleid

Masterplan Stationsgebied (2003) en het Geactualiseerd Masterplan Stationsgebied (2004)
Op 15 mei 2002 sprak de bevolking van Utrecht zich uit over de toekomst van het Stationsgebied. De Utrechters kozen voor Visie A: Stadshart verruimd. De uitwerking van deze visie vormt het Masterplan Stationsgebied,waarvan de geactualiseerde versie is vastgesteld in 2004. Dit document is de basis van de verdere planvorming.

Conclusie:
In het Masterplan is ter plaatse van de Westflank Zuid een nader uit te werken bouwvlak opgenomen. Realisatie van woningbouw en eventuele functiemenging waren ter plaatse indertijd nog niet concreet voorzien.

Structuurplan Stationsgebied (2006)
Het structuurplan Stationsgebied is de juridische vertaalslag van het Masterplan voor het Stationsgebied uit 2003, inclusief de bijbehorende actualisatie uit 2004. De aanpak van het stationsgebied is gericht op de ontwikkeling van een hoogwaardig, multimodaal openbaar vervoersknooppunt in combinatie met een toplocatie voor werken, wonen en voorzieningen.

De aanpak van het stationsgebied is gebundeld in twee zones, die de dragers zijn van de ontwikkelingen: de Centrumboulevard en de Stadscorridor.

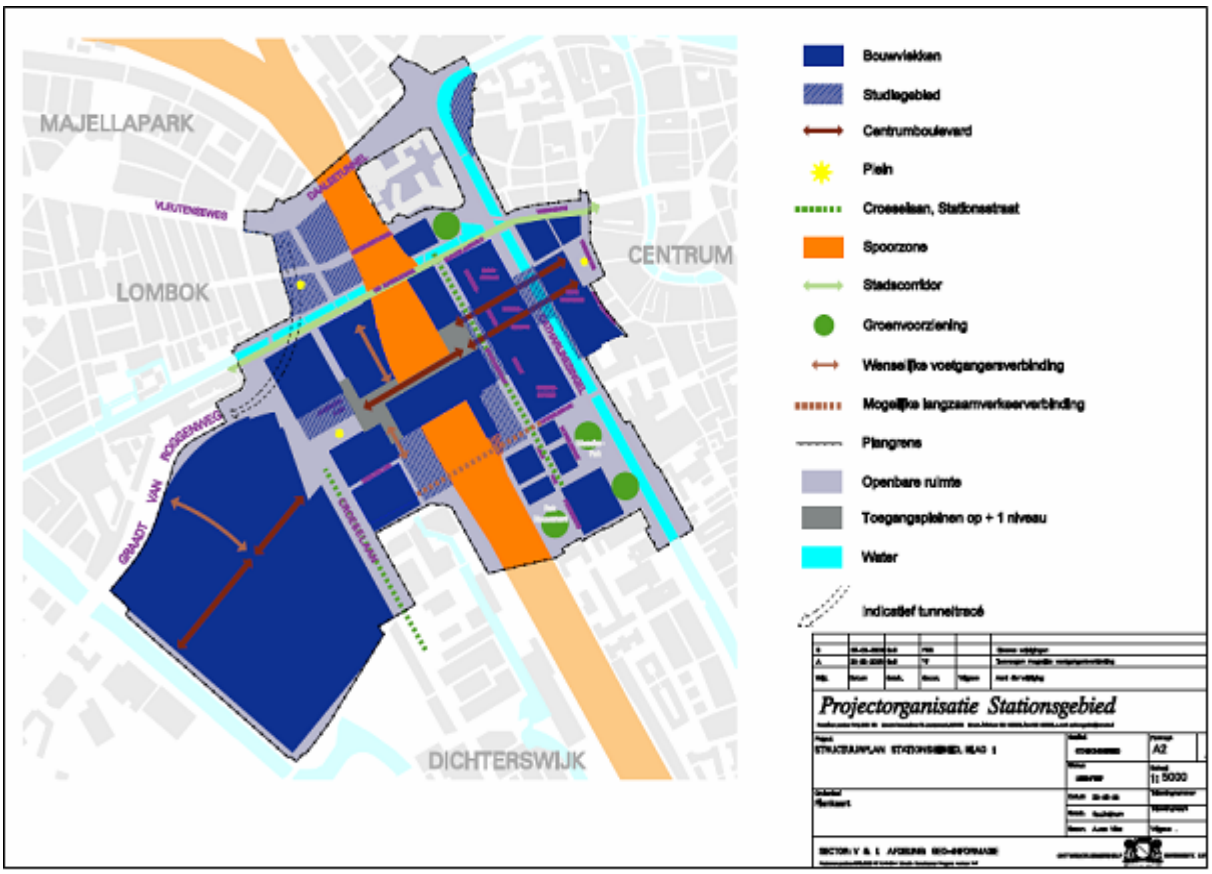

Afbeelding 2.1: Structuurplankaart Stationsgebied

Centrumboulevard

De Centrumboulevard loopt van het Jaarbeursterrein tot het Vredenburg door de OV-terminal en Hoog Catharijne. De Centrumboulevard geeft samenhang en identiteit aan de gebieden en draag bij aan de optimalisering van de wisselwerking tussen openbare en private ruimte. In de Centrumboulevard is de functiemenging complexer. Hoog Catharijne wordt geïntensiveerd, waarbij er veel aandacht is voor de wisselwerking met openbare ruimte.

Stadscorridor

De Stadscorridor verbindt de westelijke delen van de stad met het Stationsgebied en loopt vanaf Leidsche Rijn tot het Vredenburg. De overheersende functies aan de Stadscorridor zijn wonen, winkelen, cultuur en publieke functies, zoals kantoren. De corridor vormt een (HOV)route met functies voor de stadsbewoners.

Het Vredenburg, het Smakkelaarsveld, de strook rond het spoor, het Westplein en de Kop van Lombok worden met elkaar verbonden door kwaliteiten te herstellen en nieuwe betekenissen aan de diverse plekken te geven. Belangrijk is de keuze om bestaande sterke identiteiten hiervoor in te zetten.

De dominante functies van de Stadscorridor zijn wonen, winkelen en cultuur. Publieke functies als het Muziekpaleis, het Stadskantoor, de bibliotheek en een moskee bevinden zich langs deze route. Zo wordt een stedelijke, eenduidige route gecreëerd gericht op de inwoners van Utrecht en met functies die primair de stadsbewoners nodig hebben. Het begeleiden van de route met deze nieuwe functies en woningen zorgt bovendien voor een grotere sociale veiligheid.

Conclusie

De integrale herontwikkeling van de gronden Westflank Zuid zijn op hoofdlijnen passend binnen de ontwikkelingsrichting die is ingezet vanuit het Structuurplan Stationsgebied. Ter plaatse van het Forum wordt er een voetgangersverbinding met de OV-terminal en Rabobrug gerealiseerd, het bouwvlak wordt ingevuld met een aantal hoge gebouwen die passen binnen de Hoogteschalenkaart van het Structuurplan en toevoegen van kantoor- en woningbouwfuncties waarbij ruimte bestaat voor publieksgerichte functies in de plint middels een beperkte commerciele invulling.
De commerciele invulling van de plint dient gezien te worden als een uitbreiding/ wijziging ten opzichte van het Structuurplanprogramma. Hierbij dient tevens opgemerkt te worden dat het gebied dat op de plankaart van het Structuurplan is aangeduid als 'studiegebied' voor een beperkt deel middels dit bestemmingsplan concreet wordt ingevuld door het mogelijk maken van de realisatie van het forum en kantoorbebouwing.

In het Structuurplan wordt al wel de Westflank Zuid als ontwikkelingslocatie aangeduid maar wordt nog niet het volledige programma mogelijk gemaakt voor de integrale herontwikkeling. Hiertoe is een aanvullend Raadbesluit genomen (10 januari 2008) over programmatische invulling van het Knoopkazerneterrein (2007/231).

Hoofdstuk 3 Bestaande situatie

3.1 Inleiding

Dit hoofdstuk geeft inzicht in de huidige situatie in het plangebied en analyseert het gebied in ruimtelijk en functioneel opzicht. Voor zover de verschillende onderdelen van dit hoofdstuk daartoe aanleiding geven, wordt aan het einde van de verschillende paragrafen een aantal conclusies en uitgangspunten voor het bestemmingsplan geformuleerd.

3.2 Beschrijving van het plangebied

3.2.1 Historische ontwikkeling

Volgens de Archeologische Waardenkaart van de gemeente Utrecht geldt voor drie locaties binnen deelgebieden Westflank Noord en Westflank Zuid een hoge archeologische verwachting. Het betreft de historische Vleutenscheweg / Vleutenschevaart, de historische Leidscheweg / Leidschevaart / Leidsche Rijn, en het terrein van het Beatrixgebouw / Knoopkazerne. Door dit laatste gebied heeft in de Romeinse tijd en vroege Middeleeuwen de hoofdgeul van de Rijn gelopen. De exacte locatie van deze hoofdgeul is in de deelgebieden niet bekend.

Uit de periode vóór de elfde / twaalfde eeuw bestaan voor het deelgebied Westflank Zuid weinig gegevens. In de Romeinse tijd werd Westflank Zuid ongeveer ter hoogte van de Knoopkazerne doorkruist door de Rijn, de noordgrens van het Romeinse Rijk. Ten zuiden van de Rijn, mogelijk nog net binnen deelgebied Westflank Zuid, liep de Romeinse grensweg. In de vroege Middeleeuwen daalde het waterpeil in de Oude Rijn gestaag. Na de afdamming van de Rijn bij Wijk bij Duurstede in 1122 bleef de Oude Rijn waarschijnlijk nog enige tijd watervoerend, maar was aan het einde van de twaalfde eeuw geheel verland.

Na de aanleg van de stadsverdedigingswerken in 1122 ontstond een strikte scheiding tussen de stad en de buitengebieden. Binnen de stad golden andere, en meestal strengere, regels dan daarbuiten. De zeggenschap van het stadsbestuur beperkte zich echter niet tot het gebied binnen de muren. Rondom de stad lag de zogenaamde stadsvrijheid, een uitgestrekt, landelijk gebied, dat was opgedeeld in bestuurlijk zelfstandige eenheden, de buitengerechten. Het stadsbestuur had in deze buitengerechten grote invloed, omdat het een deel van de rechtspraak in handen had, belastingen inde, en eigendomsrechten bezat op grote delen van de grond. Op plaatsen waar hoofdwegen de stadsvrijheid binnengingen stonden poorten om het doorgaande verkeer te controleren (en belastingen te innen!).

Deelgebied Westflank Zuid behoorde tot het Lijnpad, het buitengerecht dat haar naam ontleende aan de gelijknamige weg het Lijnpad. De verkaveling in dit buitengerecht stond loodrecht op het Lijnpad en daardoor schuin op de Catharijnesingel. Dit zou een aanwijzing kunnen zijn dat de verkaveling in dit gebied dateert uit de periode vóór de aanleg van de stadsbuitengracht en mogelijk teruggaat tot de ontginningen aan de westkant van de stad uit de tiende en elfde eeuw. Veel van de gronden in het buitengerecht Lijnpad waren eigendom van de Duitse Orde. Het Lijnpad was een agrarisch gebied waar akkerbouw en tuinbouw plaatsvonden. Langs de weg het Lijnpad liep waarschijnlijk in de zeventiende eeuw, en mogelijk ook in de Middeleeuwen, een aftakking van de Rijn. Dit zou de vele bochten in deze weg verklaren.

Voor deelgebied Westflank Zuid zijn in de zestiende en zeventiende eeuw geen aanwijzingen voor bebouwing. In het kader van de stadsuitbreidingsplannen van Moreelse werd in 1664-1665 ten westen van de Catharijnesingel een grachtenstelsel aangelegd ter bevordering van de scheepvaart. Tot dit grachtenstelsel behoorden onder andere de Leidschevaart en de drie moesgrachten: de Herengracht (westzijde Stationsplein), de Bloemgracht (thans de Kruisvaart, langs de Mineurslaan) en de Blekersgracht (Croeselaan). Door de aanleg van het grachtenstelsel verdween de middeleeuwse verkaveling in het gebied tussen de Croeselaan en de Catharijnesingel. Ook het Lijnpad (waarmee hier wordt gerefereerd aan de weg het Lijnpad) verdween in 1664. De Bloemgracht werd in 1866 omgedoopt tot Kruisvaart en verbreed tot tweemaal de oorspronkelijke breedte, dit ter compensatie van het verlies van de Herengracht, die ten behoeve van uitbreidingen van de spoorlijn werd gedempt.

De Kruisvaart loopt nog steeds door plangebied Westflank Zuid. Door omstandigheden kwam van de geplande nieuwbouw weinig terecht, zodat de deelgebieden Westflank Noord en Zuid een land- en tuinbouwgebied bleven. Wel werden langs de moesgrachten dubbele bomenlanen geplant, mede daardoor werd het gebied in de achttiende en negentiende eeuw aantrekkelijk voor wandelaars.

Bij de aanleg van de spoorlijn tussen Amsterdam en Utrecht in 1843 kwamen deelgebieden Westflank Noord en Zuid ten westen van het spoor te liggen, en raakten hierdoor enigszins geïsoleerd van de stad Utrecht. De stedelijke ontwikkelingen kwamen in deze deelgebieden hierdoor later op gang dan in het gebied tussen het spoor en de Catharijnesingel. In de tweede helft van de negentiende eeuw waren langs de Kruisvaart en de Blekersgracht verschillende industrieën gevestigd. Vlak achter het station lag tot 1874 een fabriek voor spoorwegmateriaal. In 1874 werd deze fabriek verplaatst en werd het terrein verkocht aan het ministerie van Defensie, die er een kazerne bouwde (Knoopkazerne). In 1915 begon in het gebied rondom de Croeselaan de bouw van de Dichterswijk. De Kruisvaartdwarsgracht, het laatste deel van de vroegere Mariagracht, werd in 1931 grotendeels gedempt, met uitzondering van het gedeelte langs de Knoopkazerne, dat nog steeds bestaat.

3.2.2 Monumenten, beeldbepalende elementen en cultuurhistorie

Cultuurhistorisch waardevol zijn de restanten van de 17de-eeuwse stedenbouwkundige aanleg. Hoewel zeer rudimentair valt hieronder de ligging van de Kruisvaart (Bloemgracht, 2e Moesgracht) in de vorm van de Mineurslaan en de nog aanwezige delen van de Kruisvaart (langs de Montageweg).

Er zijn geen monumenten of andere beeldbepalende elementen in het gebied aanwezig.

3.2.3 Structuurbepalende elementen

Aan de noordoostzijde ligt het toekomstige regionale busstation van Nederland met direct daarnaast de OV Terminal en de sporen. Iets verder naar het zuiden is in het verlengde van de Montageweg, en aansluitend bij de Rabobank, de Langzaamverkeersbrug (hierna 'Rabobrug') over de sporen gepland. Ten zuiden van de passage door de terminal is deze brug de belangrijkste verbinding voor fietsers en voetgangers tussen de binnenstad en de westelijk gelegen wijken. Aan de zuidwestzijde wordt het plangebied begrensd door het brede bomenrijke profiel van de Croeselaan. Als onderdeel van de hoofdstructuur van het Stationsgebied zorgt de Croeselaan voor de bereikbaarheid van het westelijke stationsgebied voor autoverkeer, logistiek verkeer en langzaam verkeer. Aan de noordwestzijde bevindt zich de Mineurslaan, de logistieke straat van het westelijke stationsgebied.

3.3 Beschrijving van de bestaande functies in het plangebied

Het plangebied binnen de Westflank Zuid omvat het zuidwestelijke deel van het Forum (met eronder de Mineurslaan en de huidige kavel van de Knoopkazerne.

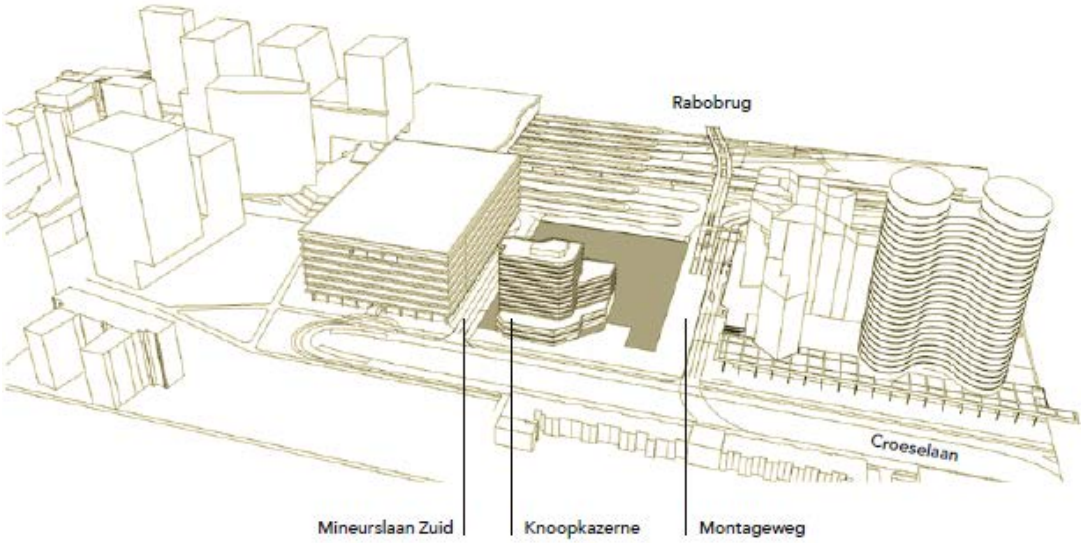

Afbeelding 3.1 Bestaande situatie Westflank Zuid

Bebouwing
De bebouwing binnen het plangebied bestaat uit de Knoopkazerne aan de Croeselaan.

Groen
Het groen in het plangebied wordt voornamelijk gevormd door (een twintigtal) bomen op het parkeerterrein van de Knoopkazerne. Het entreegebied aan de Croeselaan bestaat uit hagen met een aantal losse bomen erin.

Verkeer
Het parkeerterrein achter de Knoopkazerne wordt ontsloten via de Mineurslaan Zuid. Tevens is er een inrit aanwezig aan de Croeselaan, deze is niet voor dagelijks gebruik.
Aan de achterzijde van de Knoopkavel is momenteel het tijdelijke busstation gelegen. Dit zal in deze hoedanigheid functioneren tot eind 2015, daarna zal het definitieve busstation worden gerealiseerd.

Water
Rondom het gebouw en parkeerterrein van de Knoopkazerne is water aanwezig, dit is deels de oorspronkelijke Kruisvaart (voorheen Bloemgracht, onderdeel van het grachtenstelsel van de stadsuitbreiding volgens het plan Moreelse). Dit water is aan beide zijden voorzien van kademuren. Ten slotte is in het plangebied een spuikoker aanwezig die zorgt voor de ondergrondse aansluiting van de Kruisvaart op de Leidsche Rijn.

Hoofdstuk 4 Planbeschrijving

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een weergave gegeven van de voorgenomen ontwikkelingsrichting van de Westflank Zuid en de raakvlakken die de ontwikkeling heeft binnen de integrale herontwikkeling van het Stationsgebied. De gemeentelijke stedenbouwkundige visie voor het hele stationsgebied, zoals verwoord in het Masterplan en Structuurplan (zie paragraaf 2.5), heeft verbinden, herstellen en betekenis geven als kernwaarden in haar ambitie omschreven. Deze ambities vormen de basis voor de ruimtelijke ingrepen die bepalend zijn voor de toekomst van het gebied. Met het verwezenlijken hiervan streeft de gemeente een aantal belangrijke doelen na, waaronder het versterken van de centrumfunctie, het verhogen van de leefbaarheid en veiligheid, het vergroten van toegankelijkheid en bereikbaarheid, maar vooral ook het versterken van haar positie als Railport van Nederland.

Er zijn reeds diverse projecten in het stationsgebied in ontwikkeling of in aanbouw. In het Stedenbouwkundig Plan en Beeldkwaliteitplan Westflank Zuid (vastgesteld door het college d.d. 2 juli 2013), dat ten grondslag ligt aan het bestemmingsplan, is samenhang en verbinding tussen de verschillende projecten gecreerd. De Westflank Zuid kan niet zonder haar context in het westelijke stationsgebied worden beschouwd. De toekomstige invulling en uitvoeringvan het plangebied is van groot belang voor de ruimtelijke kwaliteit van het gehele (zuid)westelijke deel van het Stationsgebied. Om het belang van deze documenten te benadrukken zijn het Stedenbouwkundig plan en het Beeldkwaliteitplan als bijagen toegevoegd aan het bestemmingsplan.

4.2 Planbeschrijving

Het plan voorziet op de Westflank Zuid aan de Croeselaan naast de uitbreiding van de bestaande Knoopkazerne in het mogelijk maken van 2 kantoorgebouwen, een parkeergarage, een verhoogd forum, een gebouwde openbare fietsparkeervoorziening, en een gemengd gebouw met ruimte voor de functies kantoren en wonen.

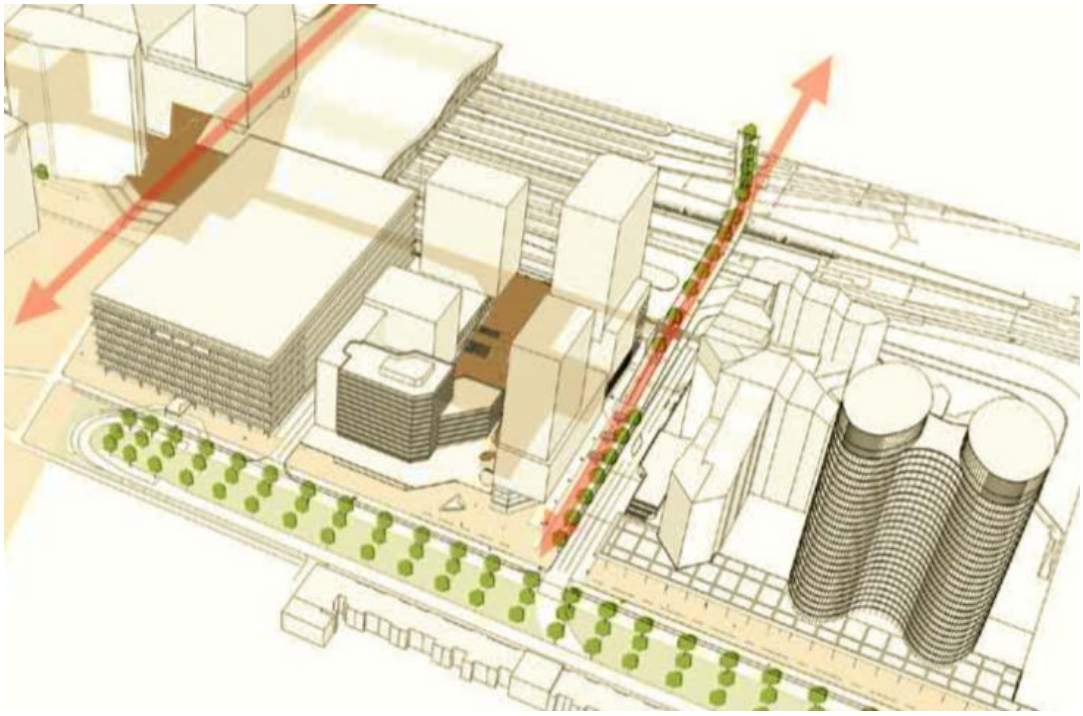

Afbeelding 4.1: Impressie van Westflank Noord

4.2.1 Programma

Het totale programma voor de Westflank Zuid bestaat uit maximaal 92.000 m2 brutovloeroppervlak (BVO) opgebouwd uit maximaal 84.000 m2 kantoren, 1.000 m2 lichte horeca en dienstverlening en 7.000 m2 wonen met bijbehorende (fiets) parkeervoorzieningen. Het programmatische kader binnen de Westflank Zuid ligt hiermee in lijn met het programma zoals eerder vastgelegd in het Masterplan Stationsgebied 2004, het Structuurplan Stationsgebied 2006 en het aanvullende Raadsbesluit van 10 januari 2008 ((2007/231) programmatische invulling Knoopkazerne). In het programma is bovendien een bepaalde flexibiliteit ingebracht; het functionele programma van het gemengde vastgoedblok aan de Croeselaan kan dusdanig gewijzigd worden zodat het kantoorprogramma (14.000 m2 bvo) geheel of gedeeltelijk kan worden omgezet naar de functie wonen.

Het nieuwe 'Knoopcomplex' zal in de toekomst ruimte bieden aan maximaal 30.000 m2 BVO waarbij sprake is van kantoren en een vergadercentrum voor de Rijksgebouwen Dienst. Beide onderdelen van het programma worden deels opgenomen in de bestaande Knoopkazerne en deels in de uitbreiding ervan. Het vergadercentrum komt in de plint van het complex en sluit gelijkvloers aan bij de huidige congresvloer van de Knoopkazerne. De kantoren in de nieuwbouw sluiten aan bij die van de oudbouw via een koppelstuk om een samenhangend complex te realiseren.

Het totaal programma voor de duotorens aan het Forum bevat maximaal 40.000 m2 BVO kantoren en zal ontwikkeld gaan worden de NS Vastgoed. De exacte verdeling van het programma over de beide torens ligt nog niet vast en zal mede bepaald worden door de vraag vanuit de markt, waarbij het uitgangspunt is dat binnen de grenzen van de bouwenveloppe twee afzonderlijke torens met markconforme vloeren gerealiseerd kunnen worden. Indien zich in de toekomst een afnemer aandient die meer oppervlaktemeters wenst dan in één toren passen, dan zal de bouwenveloppe in overleg met alle betrokken partijen aangepast moeten worden.

Ten slotte zal in de laatste fase van de Westflank Zuid het gebouw op de hoek Croeselaan/Montageweg gebouwd worden. De bouwenveloppe voor dit onderdeel biedt ruimte aan maximaal 14.000 m2 BVO kantoren, minimaal 7.000 m2 BVO woningbouw en 1.000 m2 lichte horeca en dienstverlening. De ruimte voor dit kantoorprogramma anticipeert op een mogelijke uitbreiding van het rijkskantoor. Deze toekomstige uitbreiding van het rijkskantoor zou ook plaats kunnen vinden in een ander deel, waardoor het blok mogelijkerwijs minder of geen kantoorruimte kan bevatten. De flexibiliteit om hierin te kunnen schuiven wordt middels het bestemmingsplan geboden. De inpassing van woningen sluit aan bij het overige woonprogramma aan de over- en zuidzijde van de Croeselaan. Het vereiste metrage wonen is een ondergrens om een aantrekkelijk en functioneel woonblok op een kantoorblok te kunnen realiseren. Eventueel meer woonprogramma inpassen zal een gunstig effect hebben op de levendigheid van de plek. Ten aanzien van de levendigheid is ook de horeca en dienstverlening in de plint van toegevoegde waarde. Aangezien het gaat om een hoogstedelijke omgeving, strategisch gelegen langs belangrijke fiets- en voetgangersroute richting station en binnenstad is een invulling middels horecacategorie D1 en D2 en dienstverlenende functies een logische. Deze functies kennen gezien de ligging en omvang geen zelfstandige verkeersaantrekkende werking. Tevens is vastgelegd dat de er meerdere units worden gerealiseerd met een maximum van 200 m2 per unit en tot een gezamenlijke maximum van 1.000 m2.

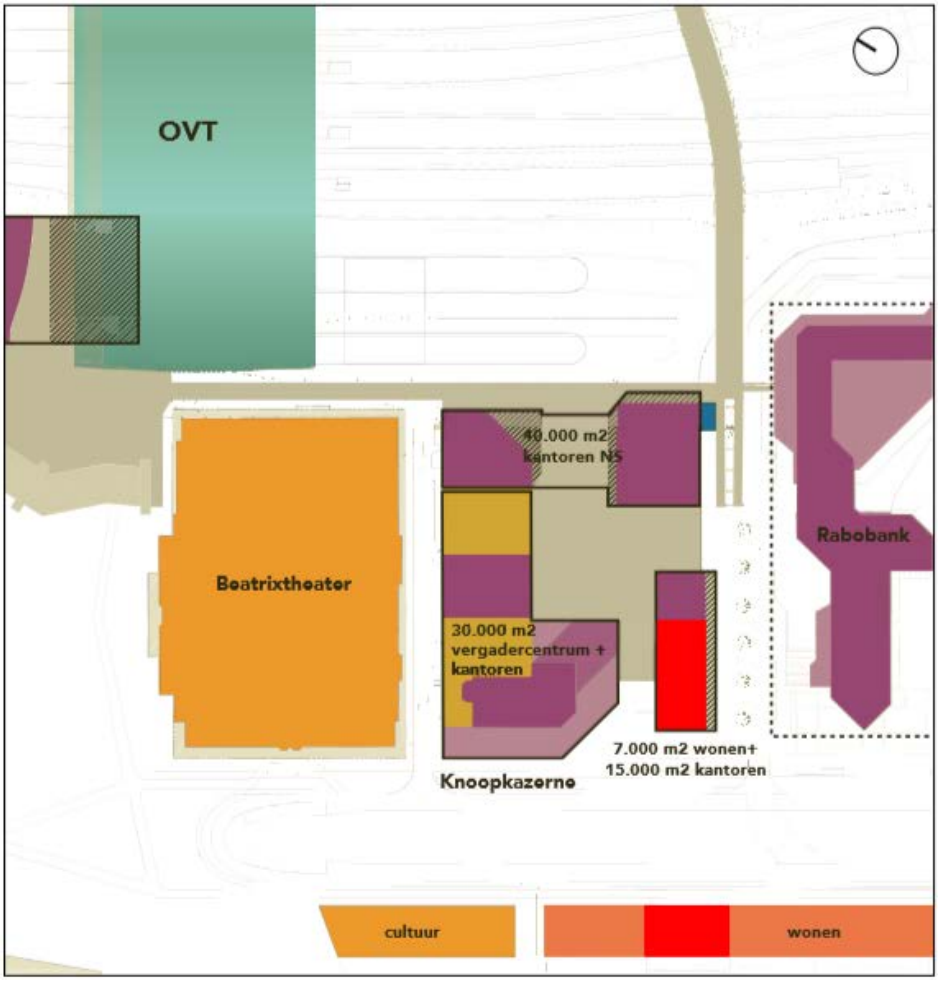

Afbeelding 4.2: Verdeling programma op Westflank Noord

4.2.2 Stedenbouwkundig plan

Stedenbouwkundig ensemble

In het plangebied staat aan de Croeselaan de Knoopkazerne met een karakteristiek voorkomen. In de toekomst zal de Knoopkazerne worden uitgebreid en onderdak verschaffen aan een overheidsdienst met bijbehorend vergadercentrum. Van het huidige gebouw zullen in ieder geval de hoogbouw en middelhoogbouw worden behouden en gerenoveerd.

Ten tijde van het opstellen van het bestemmingsplan is aan de noordoostzijde van het plangebied het nieuwe Stadskantoor Utrecht in aanbouw. Daarnaast staat op de naastgelegen kavel van de Rabobank de Rabotoren. Beide zijn hoge en imposante gebouwen. Dergelijke gebouw hebben gebouwen in de omgeving nodig zodat er eenheid ontstaat. Op de Westflank Zuid worden hoge volumes toegevoegd om te zorgen voor een eenheid en ritmiek qua hoogte ten westen van de OV terminal.

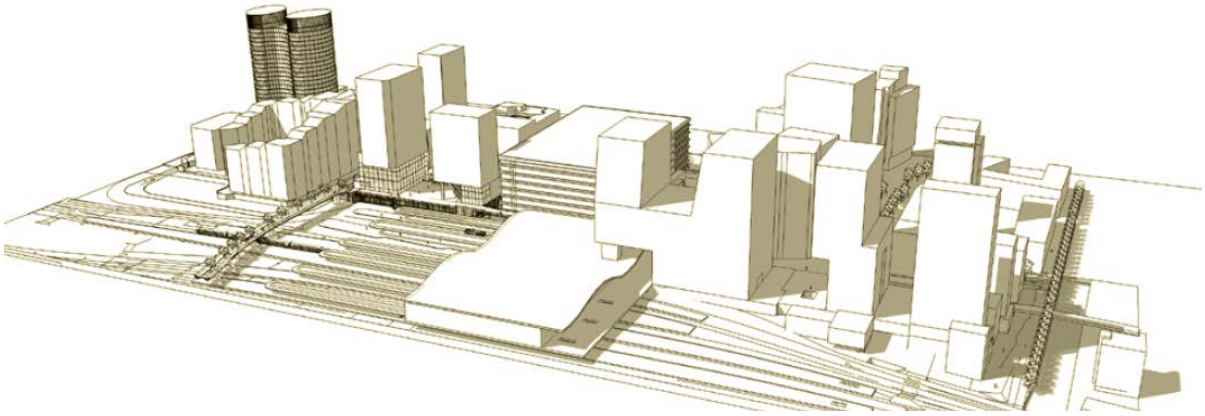

Afbeelding 4.3 Vogelvlucht bouwvolumes westzijde Utrecht Centraal

Bebouwingsgrenzen

In het Stedenbouwkundig Plan voor de Westflank Zuid zijn de uiterste bebouwingsgrenzen bepaald, waarbinnen programmatische ambities gerealiseerd kunnen worden. Langs de belangrijkste openbare ruimten, aan de 'buitenzijde' van het gehele complex, gelden verplichte rooilijnen als randvoorwaarden voor verdere ontwikkeling. Ook voorwaarden met betrekking tot bouwhoogten en overstekken zijn concreet gemaakt in maximale bouwenveloppen. Deze zijn noodzakelijk om de ruimtelijke kwaliteit van de routes langs het Forum, de Montageweg en de Croeselaan te waarborgen. Sommige verplichte rooilijnen gelden ook of juist voor de bovenbouw omdat daarmee een dynamisch beeld en een ritmiek vanaf een grotere afstand bereikt kan worden of omdat daarmee meer licht, lucht en ruimte ontstaat in het voetgangersdomein. Aan de Mineurslaan geldt geen verplichte rooilijn, hier geldt een uiterste bebouwingsgrens die bepaald wordt door de kavelgrens.

Afbeelding 4.4 Bebouwingsgrenzen

Bouwhoogten
Volgens het gemeentelijk beleid met betrekking tot hoogbouw zijn binnen de Westflank Zuid grote bouwhoogten toegestaan. Ten behoeve van een evenwichtig stedenbouwkundig ensemble is het zelfs wenselijk om op bepaalde plekken de 90-meterlijn te bereiken. Tenzij anders vermeld zijn alle bouwhoogten gerelateerd aan maaiveldniveau (gemiddeld op 2,50 m. +NAP).

Verbindingen
Het hele gebied ten westen van de OV-terminal vormt de schakel tussen de OV-terminal en het westelijk gelegen Lombok, het Sijpesteijnkwartier, het jaarbeursterrein en de Dichterswijk. Het gebied kent een zeer hoge dichtheid door het omvangrijke programma en de stapeling van functies, welke zorgt voor grote voetgangersstromen. Om de gewenste toegankelijkheid en bereikbaarheid te kunnen realiseren en borgen is een heldere en herkenbare verbindingenstructuur noodzakelijk. Dit wordt bereikt door duidelijk onderscheid te maken in de functionaliteit en identiteit van de openbare ruimten.

Op de Westflank Zuid is ervoor gezorgd dat de primaire langzaamverkeersverbindingen in en om het plangebied zoveel mogelijk worden versterkt. De oost-westroute via de Rabobrug over de sporen is een belangrijke verbinding van en naar de Utrechtse binnenstad en behoeft een functionaliteit en identiteit die past bij het verwerken van grote stromen voetgangers en fietsers.
Daarnaast wordt het maaiveld verbonden met de hoger gelegen verbinding met de OV Terminal via het zogeheten Forum. Het Forum is het verhoogde maaiveld, dat loopt vanaf de Van Sijpesteijnkade tot aan de Rabobrug en dat tevens aansluit bij de passage over de sporen in de OV Terminal. Het is circa 8 meter hoger dan het omringende maaiveld. Op verschillende plekken sluit het Forum aan op het maaiveld met trappen, roltrappen en liften. Via het Forum wordt een voetgangersverbinding tussen de Rabobrug en de OV Terminal gemaakt, die van groot belang is voor de ontsluiting en de onderlinge verbinding van de terminal en andere aanliggende functies. Ook deze route is optimaal toegankelijk en ingericht op grote gebruikersstromen. Naast de OV Terminal is een groot aantal gebouwen binnen gebied ten westen van OV terminal ontsloten vanaf het Forum. Een goede ruimtelijke kwaliteit en toegankelijkheid van verschillende plekken op het Forum zorgen voor comfortabel en aantrekkelijk gebruik. Op die manier wordt het Forum een wezenlijk onderdeel van het stedelijke netwerk van openbare ruimten, waarbij op het Forum onderscheid wordt gemaakt tussen verbindingsdelen en verblijfsdelen (Knoopplein).

Entrees
De positionering van de gebouwentrees is belangrijk voor het realiseren van een duidelijke verbindingenstructuur die voor iedereen herkenbaar en begrijpelijk is. De gebouwen binnen de Westflank Zuid kunnen verschillende entrees hebben, maar de hoofdentree, het adres, wordt hierbij bepaald. De beide kantoortorens zijn geadresseerd aan het openbare Forum (+7.80 m boven maaiveld) met een ruime foyer of atrium. De ingangen ervan liggen net om de hoek, buiten de grote loopstromen en in de doorgang naar het verhoogde maaiveld (werktitel 'Knoopplein') . Het Knoopplein maakt onderdeel uit van het verhoogde maaiveld dat wordt omsloten door de bebouwing van Westflank Zuid. Het is de collectief private buitenruimte van de aangrenzende gebouwen die deels zal functioneren als de ‘tuin’ van het vergadercentrum.

In de hoek van het Knoopplein ligt de hoofdentree van het nieuwe vergadercentrum en het rijkskantoor, in de oksel van het gehele 'Knoopcomplex'. De entree is op die manier goed zichtbaar vanaf de doorgang en het Forum. Het nieuwe 'Knoopcomplex' wordt in de beginfase, nog voor de komst van het Knoopplein, al gebouwd en kan in een latere fase nog uitbreiden. De entrees dienen echter al vanaf de beginfase een duidelijke plek te krijgen. In de beginfase moet de hoofdentree op deze plek bereikbaar gemaakt worden via een tijdelijke eigen brugverbinding vanaf het Forum.

In het nieuwe Knoopcomplex, langs de Croeselaan, moet minimaal één entree worden opgenomen om de relatie tussen gebouw en openbare ruimte te versterken. Dit kan een extra entree naar de foyer van het rijkskantoor zijn of een entree van een publieke of commerciele functie in de plint.

Afbeelding 4.5 Impressie van Knoopplein

Levendigheid

De Montageweg is momenteel in gebruik voor hoofdzakelijk bestemmingsverkeer (voor de Rabobank). In de toekomstige situatie landt hier de Rabobrug aan, die een nieuwe interwijkse verbinding tussen de oost- en westzijde van het station vormt voor voetgangers en fietsers. Aan deze route komt tevens een fietsenstalling voor 3500 fietsen te liggen. Het plan Westflank Zuid voorziet in de 3e fase aan dezelfde route in een gebouw met commerciele plintfuncties op de begane grond. De gevel van de Rabobank op maaiveld is gesloten, met voornamelijk expeditiefuncties. Ditzelfde geldt voor de toekomstige gevel van het nieuwe complex van Westflank Zuid (gevels van parkeergarage en fietsenstalling) aan de Montageweg. Deze belangrijke langzaam verkeersroute vraagt juist om de aanwezigheid van functies achter de gevels die voor levendigheid en sociale controle zorgen.

4.3 Verkeer en openbare ruimte

4.3.1 Verkeer

De ontwikkeling van 40.000 m2 kantoren van NS Stations ligt direct aan het Forum en busstation. Het toekomstige rijksgebouw zal zich vanuit de bestaande Knoopkazerne uitbreiden richting het Forum, met een totaal programma van 30.000 m2 kantoren en vergadercentrum. De gemengde ontwikkeling van 22.000 m2 wonen en kantoren is gepositioneerd aan de Croeselaan en de Montageweg.

Onder de kantoorgebouwen en het plein ligt de gemeenschappelijke parkeergarage voor auto's. Deze is gelegen onder de noordelijke toren en toegankelijk vanaf de Mineurslaan. Alle logistiek voor de gebouwen binnen het plangebied wordt georganiseerd vanuit de Mineurslaan, ook voor de zuidelijke toren. In deze paragraaf wordt ingegaan op de bereikbaarheid van het plangebied op het omliggende gebied.

Croeselaan
De Croeselaan maakt geen onderdeel uit van het plangebied, maar is wel de belangrijkste toevoerweg naar het Stationsgebied West. In de toekomst wordt deze weg doodlopend aan de noordzijde van de Croeselaan ter hoogte van het Jaarbeursplein. Volgens de gemeentelijke plannen zal het brede profiel van de Croeselaan dan opnieuw ingericht worden. De middenberm wordt beplant met een dubbele bomenrij en de stoep aan de Westflankzijde wordt heringericht tot een brede wandelboulevard (Esplanade) vanaf de Jan van Foreestraat tot aan het Jaarbeursplein. Een deel ervan, ter hoogte van de Rabobank, is al ingericht.

Naast het te behouden deel van de Knoopkazerne aan de Croeselaan ligt de opgang naar het verhoogd semi-openbaar plein tussen de vastgoedontwikkeling (hierna genoemd 'Knoopplein'). Eén van de huidige afschuiningen in de plint van het bestaande gebouw wordt gehandhaafd om de opgang naar het Knoopplein aan de Croeselaan te adresseren. Er bestaat een mogelijkheid om langs het gehele 'knoopcomplex' tussen Montageweg en Mineurslaan Zuid een luifel te realiseren, vergelijkbaar met die bij de Rabobank. Op die manier krijgt de Croeselaan een continu profiel en wordt de samenhang van het complex in haar omgeving benadrukt.

Montageweg
De straat die nu hoofdzakelijk gebruikt wordt voor zeer lokaal bestemmingsverkeer, moet in de toekomst de interwijkse verbinding voor grote aantallen fietsers en voetgangers worden. Langs de Rabobank liggen 3 rijbanen bestemd voor logistiek en parkeren. Direct ernaast zal de nieuwe Rabobrug aanlanden met twee trappen, één die aansluit bij de fietsstrook en één die aansluit bij het voetpad.
De hoogbouw aan de Montageweg ligt 6 meter terug ten opzichte van de aanlanding van de Rabobrug, waardoor deze 'vrij' komt te liggen en op die manier een belang krijgt toegekend passend bij zijn functie. Tussen brugaanlanding en bebouwing is voldoende ruimte voor fietsers om de ingang van de fietsenstalling in de onderbouw te bereiken. Het volume van de fietsenstallingentree markeert de fietsenstalling en moet zichtbaar zijn vanaf het begin van de Montageweg. Boven brugaanlanding en fietsenstallingentree is een overstek niet toegestaan. Boven de plinthoogte van toren 2 is het wel toegestaan om van de rooilijn af te wijken voor een setback zodat er meer licht, lucht en ruimte ontstaat op deze strategische aansluiting van verbindingen.

Dichter bij de Croeselaan, in het gebouw op de hoek, is boven de plint een overstek van maximaal 6 meter toegestaan. De plint is hier minimaal 14 meter hoog zodat er zicht op de brug mogelijk blijft. Indien de maximale toegestane overstek benut wordt mag deze ondersteund worden met een beperkt aantal kolommen. Bij een kleinere overstek moet deze kolomvrij worden opgelost.

Mineurslaan Zuid

De Mineurslaan zal hoofdzakelijk bestemd zijn voor al het logistieke verkeer voor de hele Westflank en heeft geen openbaar karakter. De in -en uitrijdende bussen van en naar het tijdelijke busstation zullen uit het profiel van de Mineurslaan Zuid verdwijnen en alleen autoverkeer voor de parkeergarage en het parkeerterrein onder het 'Knoopcomplex' is toegestaan vanaf de Croeselaan in en uit te rijden. Voorbij de ingang van de parkeergarage wordt de Mineurslaan Zuid eenrichtingsverkeer voor zowel parkeren als laad -en losverkeer voor de overige aangrenzende gebouwen van de Westflank Het toekomstige profiel bestaat uit twee rijbanen met aan weerszijde stroken voor laad -en losplekken. Aan de zuidzijde is binnen deze strook een ruimte gereserveerd als opstelruimte voor wachtende auto's voor de parkeergarage. Deze opstelruimte zou eventueel ook binnen het volume van de parkeergarage opgelost kunnen worden. Nog voor deze zone voor laad -en losplekken, helemaal aan het begin van de Mineurslaan Zuid, is een klein gedeelte gereserveerd voor de bereikbaarheid van de fietsenkelder. Deze fietsenkelder wordt gerealiseerd in de bestaande atoomkelder onder de Knoopkazerne en is alleen bestemd voor gebruikers van de aangrenzende bebouwing. De entree naar de fietsenkelder moet zo dicht mogelijk bij de Croeselaan ingepast worden. Daardoor kan in de uitwerking aansluiting gezocht worden bij de Esplanade langs de Croeselaan.

Aansluiting Rabobrug

Met de ingepaste bomenrij in plantenbakken is de Rabobrug een bijzonder opvallende brugverbinding. Zowel fietsers als voetgangers gaan de brug tussen de westelijke buurten en de binnenstad gebruiken. Aan de zuidzijde van de brug ligt een fietspad, in het midden (de bomen) en aan de forumzijde het voetpad. De Rabobrug ligt hoger dan het Forum maar heeft een platform in de trappartij van ca. 8 meter op dezelfde hoogte. Platform en Forum liggen ca. 2 meter verschoven ten opzichte van elkaar. In de hoek van het Forum, die daardoor ontstaat, is de uitgang van de fietsenstalling gepositioneerd.

Toegankelijkheid mensen met een beperking

De Westflank Zuid wordt een moderne gebouwde gebiedsontwikkeling waarbij vroegtijdig in het ontwerpproces rekening gehouden wordt met de bereikbaarheid van de functies en gebieden. Ook voor personen met minder of geen zicht of die afhankelijk zijn van een rolstoel. Daarom worden ook de belangenorganisaties voor mensen met een beperking daarbij betrokken, zodat gewerkt wordt volgens Agenda 22. Gemeente Utrecht zal dit overleg ondersteunen en organiseren. De verschillende ontwerpen worden met elkaar afgestemd, zodat gewenste voorzieningen consistent door de verschillende projectgebieden worden toegepast. Aan de Croeselaan en de Montageweg zullen op maaiveld entrees voor de aanliggende gebouwen gemaakt worden, die vanaf het openbaar gebied eenvoudig bereikbaar zijn voor personen met een beperking. Over de Montageweg loopt een langzaamverkeeersverbinding die door middel van de Rabobrug beide zijden van het spooremplacement met elkaar verbindt. De Rabobrug wordt ook voorzien van liften om de hoogteverschillen te beslechten.
De Rabobrug wordt vervolgens aan de Westzijde op hoogte verbonden met de OV Terminal, Stationsplein West en de Westflank Noord door middel van een op hoogte gelegen publieke verbindingsroute (Forum). Aan deze route hebben de kantoren aan de zijde van het busstation hun entree. Deze route wordt ingericht conform de richtlijnen voor het openbaar gebied. Het hoogteverschil met het maaiveld kan, naast de lift bij de Rabobrug, tevens worden overbrugd met behulp van de voorzieningen bij het Stationsplein West.
Vanaf het Forum en de Croeselaan heeft men toegang tot het dak van de parkeergarage, waardoor een informele route ontstaat over het Knoopplein. Ook bij de inrichting van dit semi-openbare gebied wordt rekening gehouden met mensen met een beperking. Alle gebouwen staan door middel van liften in directe verbinding met de ondergelegen parkeergarage(s). De hoogteverschillen in de openbare ruimten kunnen door openbare liften worden beslecht.

4.3.2 Openbare ruimte en groen

In een raadsmotie ingediend op 10 januari 2008 (2008/M002) vraagt de gemeenteraad om bij de herontwikkeling van de Knoopkazerne en omgeving te zorgen voor een levendige openbare ruimte rondom de Knoopkazerne. Aanleiding voor de motie was een modellenstudie gebaseerd op een configuratie waarin sprake zou zijn van sloop-nieuwbouw. Daarbij zou een openbare pleinachtige ruimte ontstaan, gelegen aan het Forum en de Rabobrug. Doel van de motie is het verkrijgen van een levendige openbare ruimte rondom de Knoopkazerne.

In de Westflank Zuid zal een verdichting aan vastgoed plaatsvinden met een intensivering van het aantal gebruikers. Bovendien zal een aanzienlijke passantenstroom dagelijk over het Forum gaan lopen. Dit stelt hoge eisen aan de (openbare) ruimten, zoals de overgangen en interactie tussen het vastgoed en de (openbare) ruimten. Voor het Forum, een belangrijke verbindingsroute in het stationsgebied, is door de gemeente een afstemmingskader opgesteld om de ambitie "verbinden" verder te versterken. Het Forum moet voldoen aan alle eisen van een openbaar gebied, inclusief de hiervoor reeds aangehaalde aandacht voor toegankelijkheid voor mensen met een beperking. Het stedebouwkundig plan zoals dat is vastgesteld door het college op 2 juli 2013 voldoet hier aan en onderhavig bestemmingsplan biedt een kader ter uitvoering daarvan.
Voorkomen moet worden dat de Mineurslaan als ‘tunnel’ wordt aangemerkt als gevolg van het realiseren van de forumconstructie. Dit als gevolg van de lengte van de overbouwingen. Bij een tunnel is de ‘Wet op de Tunnelveiligheid’ aan de orde. Deze wet vereist een kostbaar uitvoerig veiligheids- en beheersregime. Een belangrijk criterium is dat de overkluisde ruimte minder dan 250 meter lang is. In de uitwerking van het onterp van het Forum zal hier rekening mee worden gehouden.

Het nieuwe Knoopplein ligt op het dak van de parkeergarage, omzoomd door de nieuwe vastgoedontwikkelingen. Het Knoopplein ligt 3.30 meter lager dan het Forum, maar gelijkvloers met de eerste laag van het vergadercentrum (ca.+ 4.50 meter boven maaiveld Croeselaan). Dit plein zal een meer besloten karakter krijgen gericht op en onderdeel van de omliggende functies. Het binnenplein is collectief private buitenruimte die veel meer dan het Forum gericht is op bestemming en verblijf. Met een hoogwaardige inrichting krijgt het binnenplein een specifiek en aantrekkelijk karakter dat past bij het congrescentrum en de andere aangrenzende kantoren. Voor alle ruimten zal in de nadere uitwerking zorgvuldig nagedacht worden over passende inrichting, levendigheid en (sociale) veiligheid. Daarbij is nadrukkelijk niet alleen de aanleg, maar zijn ook het gebruik en beheer van doorslaggevend belang.

De fysieke toegang naar het Knoopplein vanaf het openbare Forum ligt niet strak uitgelijnd met een van de kavelgrenzen van de beide torens maar zal worden vormgegeven als een dynamische overgang met ruime trappartijen en groen. In de 32 meter brede doorgang naar het Knoopplein bevinden zich ook de entrees van de beide torens. Hier ontstaat een plek met veel dynamiek. De doorgang naar het Knoopplein vanaf de Croeselaan heeft een ruimte van 15 meter tussen de bestaande Knoopkazerne en het nieuwe hoekgebouw. Deze toegang vormt in de toekomst het adres van het complex Westflank Zuid vanaf de Croeselaan.

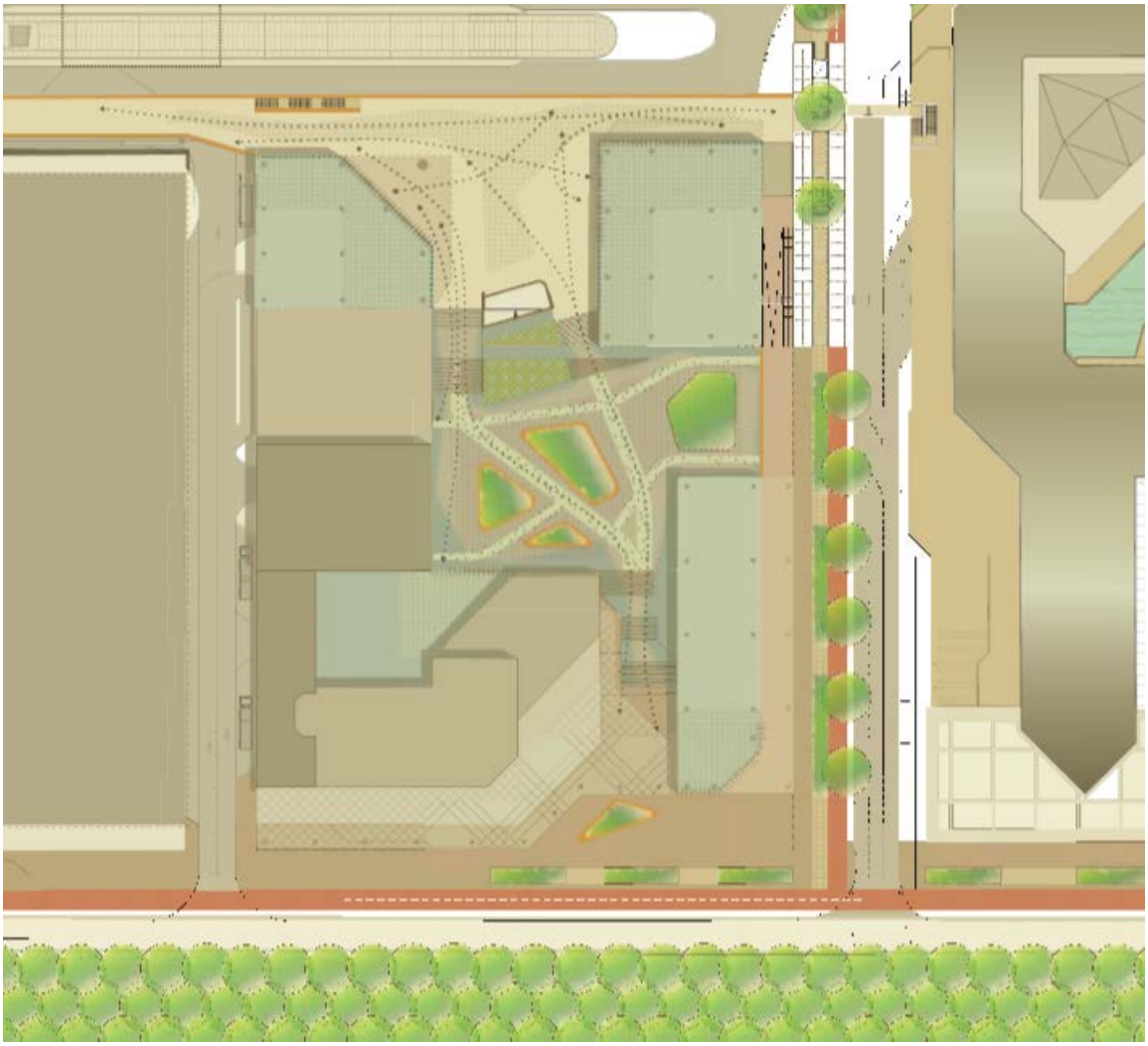

Afbeelding 4.6 Impressie openbare ruimte Westflank Noord

4.3.3 Parkeren

Stalling voor auto's

De parkeergarage wordt gedimensioneerd op de normen uit het Structuurplan. Dit resulteert in een parkeergarage van ruim 400 parkeerplaatsen voor het totale vastgoedprogramma in de Westflank Zuid. Naar huidig inzicht wordt de totale parkeergarage circa 460 plaatsen groot aangezien tevens plaats geboden dient te worden aan parkeerplaatsen ten behoeve van specifieke dienstvoertuigen van de Rijksoverheid. Deze laatste categorie betreft een locatie-overstijgende behoefte.

Fietsenstalling

Voor de vastgoedontwikkeling zal een separate fietsparkeervoorziening worden gerealiseerd die voldoende groot is om te voldoen aan de vraag. Daarnaast zal onder het verhoogde maaiveld van het Forum minimaal 3.500 OV-gerelateerde fietsparkeerplaatsen worden gerealiseerd. Deze maken onderdeel uit van de in totaal 22.000 inpandige, aantrekkelijke en sociaal veilige parkeerplaatsen die voor fietsen in het Stationsgebied worden gerealiseerd (notitie fietsparkeren Stationsgebied, 2 november 2010). Op dit moment is het nog niet duidelijk of deze stalling betaald of onbetaald zal worden. In 2014 start een een pilot waaruit meer duidelijkheid zal moeten komen over al dan niet betaalde stallingen in het stationsgebied.

De geschiktheid van de Knoop als stallingslocatie is in grote mate afhankelijk van de ontsluiting van deze stalling. Voor de gebruiker moet het mogelijk zijn om snel en eenvoudig op de perrons van de OV Terminal en busstation te kunnen komen. Vanuit de stalling zal een directe verbinding met het Forum moeten komen, waar vandaan de OV Terminal en het busstation zijn te bereiken. Deze verbinding zou gecombineerd kunnen worden met het stijgpunt in de fietsenstalling. De ligging langs de Rabobrug is gunstig, en om goed te kunnen functioneren, zal de stalling direct vanaf de fietsroute bereikbaar moeten zijn. De entree zal dan ook aan de fietsroute, die leidt naar de Rabobrug, moeten komen. De Mineurslaan wordt als expeditiestraat ingericht en is derhalve niet geschikt voor fietsers. Een entree van de stalling aan de Mineurslaan is dan ook uitgesloten.

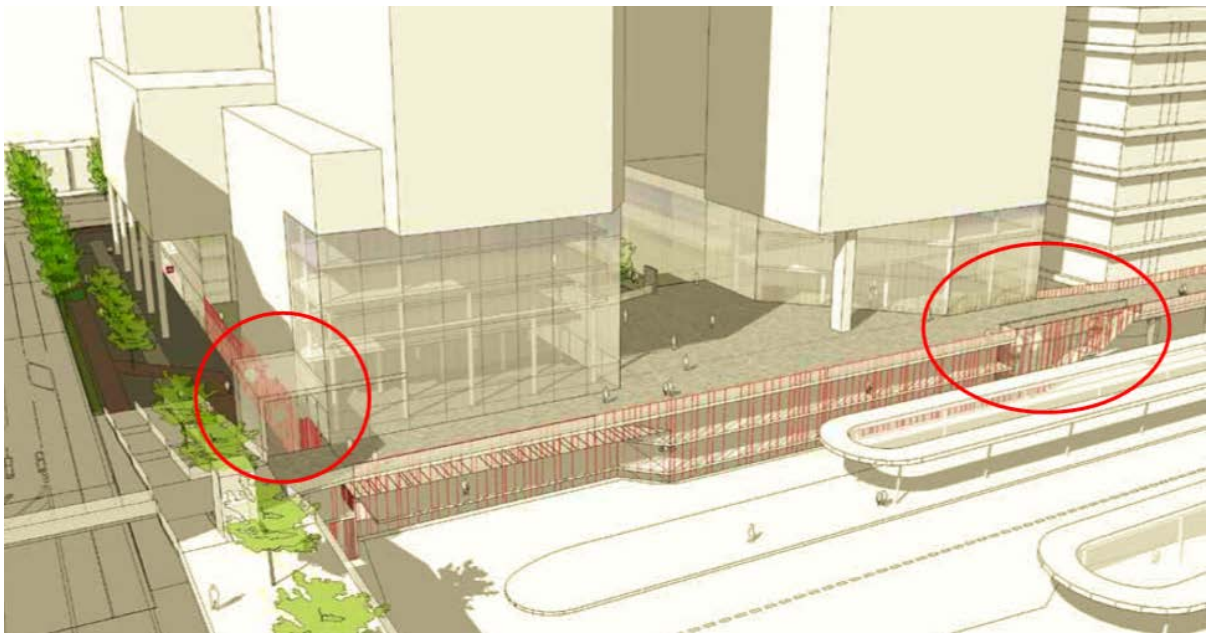

Afbeelding 4.8 Ligging entrees fietsenstalling onder Forum

Hoofdstuk 5 Onderzoek en randvoorwaarden

5.1 Inleiding

In een bestemmingsplan moet voor een aantal wettelijk verplichte aspecten aangetoond worden dat het plan uitvoerbaar is. Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient inzichtelijk gemaakt te worden of er vanuit planologisch-milieuhygiënisch oogpunt belemmeringen en/of beperkingen aanwezig zijn voor de beoogde ontwikkeling. In dit hoofdstuk wordt voor de herontwikkeling van het gebied ingegaan op de verschillende aspecten. De bijbehorende onderzoeksrapportages zullen als separate bijlagen bij dit bestemmingsplan worden gevoegd.

5.2 MER Stationsgebied

5.2.1 Inleiding

M.e.r.-procedure voor het Masterplan en Structuurplan

Gemeente Utrecht is al lange tijd bezig met de ontwikkeling van het stationsgebied rondom NS-station Utrecht Centraal. De gemeente heeft hiertoe verschillende plannen opgesteld, zoals het Masterplan (2003) en het Structuurplan (2006). Voor deze plannen zijn milieu effect rapportage-procedures (MER) doorlopen om de milieueffecten van de ontwikkeling van het Stationsgebied als geheel in beeld te brengen.

Aanvullend MER voor samenhangende milieueffecten

De planontwikkeling van het Stationsgebied is inmiddels ver gevorderd. Voor de verschillende projectenonderdelen binnen het gehele plan zijn of worden bestemmingsplan- en vergunningsprocedures doorlopen. Aangezien de verschillende ontwikkelingen in het Stationsgebied met elkaar samenhangen, dient bij elke bestemmingsplanprocedure inzicht te worden gegeven in de mogelijke samenhangende milieueffecten met de overige projecten die binnen het Stationsgebied zijn voorzien. Hiervoor is een Aanvullend MER d.d. 18 juni 2007 opgesteld. De relatie tussen de verschillende plannen en MERren is weergegeven in Afbeelding 5.1

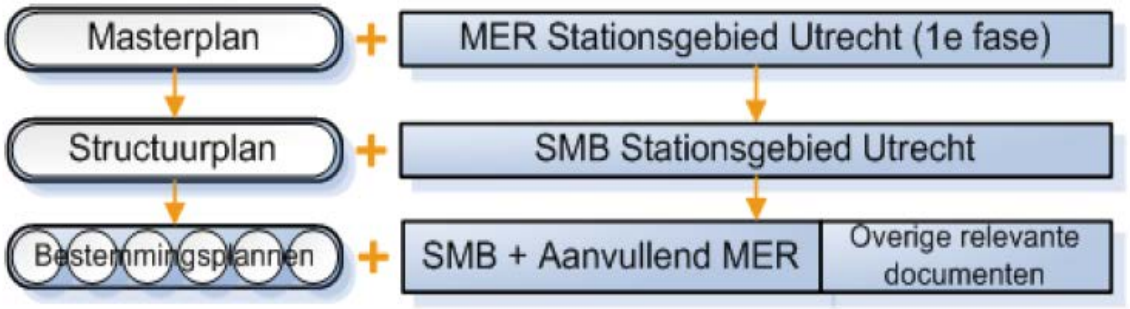

Afbeelding 5.1 Relatie tussen de plannen en bijbehorende MER documenten

1e actualisatie aanvullend MER

Bij de 1e actualisatie aanvullend MER (Arcadis, 20 februari 2013, 076280434:E - Definitief B02023.000086.0100 zie bijlage) is beschouwd of het Aanvullend MER uit 2007 nog actueel en bruikbaar is om als integrale milieubeoordeling te fungeren voor de bestemmingsplanprocedures. Uit de analyse is gebleken dat er sprake is van voortschrijdend inzicht in de te hanteren basisgegevens voor verkeer en vervoer, waaronder de meest recente verkeerscijfers. Ook is de planontwikkeling van een aantal grotere ontwikkelingen inmiddels ver gevorderd. Hierdoor is enige verfijning van de integrale milieubeoordeling van de thema's verkeer en vervoer, geluid en luchtkwaliteit mogelijk. Als gevolg hiervan zijn de resultaten uit het eerder uitgevoerde verkeersonderzoek en onderzoeken van de verkeer gerelateerde leefomgevingsthema's geluid en luchtkwaliteit niet meer actueel.

Doel 1e actualisatie Aanvullend MER

Het doel van de 1e actualisatie Aanvullend MER is inzicht geven in de samenhangende effecten van alle ontwikkelingen binnen het Stationsgebied. Deze 1e actualisatie van het aanvullend MER staat niet op zich en zal in samenhang moeten worden bezien met de andere relevante m.e.r.-documenten zoals het MER Stationsgebied Utrecht (1e fase), de, ten behoeve van het structuurplan Stationsgebied Utrecht vervaardigde, Strategische Milieu Beoordeling (SMB) Stationsgebied Utrecht en het Aanvullend MER.

Afbakening 1e actualisatie Aanvullend MER

De 1e actualisatie Aanvullend MER richt zich met name op de aspecten verkeer en vervoer, geluid en luchtkwaliteit. De in deze 1e actualisatie Aanvullend MER opgenomen informatie over verkeer en vervoer, geluid en luchtkwaliteit actualiseert de eerder in het 1e fase MER, de SMB en het Aanvullend MER opgenomen informatie over deze thema's. Ook zijn als gevolg van voortschrijdend inzicht de milieuthema's bodem, archeologie en ecologie kort behandeld.

De uitgangssituatie voor voorliggend 1e actualisatie aanvullend MER betreft de ruimtelijke situatie zoals is vastgelegd in het Structuurplan. In de paragrafen 2.5 en 4.2 van dit bestemmingsplan is een beknopte beschrijving van de inhoud van het Structuurplan opgenomen.

Zoals aangeven bevat het aanvullend MER de actuele stand van zaken voor de thema's verkeer en vervoer, geluid en luchtkwaliteit. Voor deze drie thema's geldt dat de verkeersanalyse en de effectbeoordeling is geactualiseerd. Voor de aspecten externe veiligheid, archeologie en bodemkwaliteit zijn nieuwe ontwikkelingen en inzichten beschreven. Daarbij wordt opgemerkt dat de wijzigingen die het bestemmingsplan ten opzichte van het structuurplan mogelijk maakt geen invloed hebben op de resultaten van het aanvullend MER. De wijzigingen zullen geen invloed hebben op de verkeersaantrekkende werking van het plangebied en dus ook niet met de met verkeer samenhangende milieuaspecten geluid en luchtkwaliteit. De aanvullende functies hebben slechts een ondersteunend karakter en geen zelfstandige verkeersaantrekkende werking.

5.2.2 1e Actualisatie Aanvullend MER Stationsgebied Samenvatting en conclusies

Het Geactualiseerde Aanvullende MER laat zien dat ten aanzien van de verschillende Milieuaspecten de plannen in het Stationsgebied in hun samenhang nog steeds voldoen aan de eisen en randvoorwaarden die daaraan vanuit, onder andere, de milieuwetgeving gesteld worden. De ontwikkeling van het Stationsgebied heeft onder meer tot doel om de bereikbaarheid en toegankelijkheid van het Stationsgebied te versterken alsmede de leefbaarheid waaronder geluidsbelasting en luchtkwaliteit te verbeteren. Uit de conclusie van het onderzoek blijkt dat aan deze doelstellingen kan worden voldaan. In de onderstaande paragrafen wordt voor het plangebied specifiek op de verschillende milieuaspecten ingegaan.

5.3 Geluidhinder

5.3.1 Kader

Geluid beïnvloedt vaak de kwaliteit van de leef- en woonomgeving. De belangrijkste geluidsbronnen die in het kader van de ruimtelijke ordening van belang zijn, zijn wegverkeer, railverkeer en bedrijven. De mate van acceptatie en hinder is onder meer afhankelijk van de functie van het geluidsbelaste object hiervoor kent de wet "geluidsgevoelige bestemmingen" zoals woningen en scholen.

Het wettelijk kader voor wat betreft het aspect geluid voor het bestemmingsplan Westflank Zuid volgt voornamelijk uit de Wet geluidhinder. Dit geldt met name voor de nieuw te bouwen woningen. De HOV baan zal onder een 30 km/uur regime vallen, de geluidsbelastingen die deze geluidsbronnen veroorzaken hoeven niet getoetst te worden aan de Wet geluidhinder. In het kader van een goede ruimtelijke ordening zal de Wet geluidhinder wel als richtlijn gehanteerd worden.

Kort samengevat gelden de volgende grenswaarden bij nieuwbouw van woningen:

- Railverkeerslawaai – (Wgh):
  Voorkeursgrenswaarde: 55 dB, Ten hoogst toelaatbare waarde middels ontheffing: 68 dB
- Wegverkeer (binnenstedelijk) – (Wgh + goede ruimtelijke ordening):
  Voorkeursgrenswaarde: 48 dB, Ten hoogst toelaatbare waarde middels ontheffing: 63 dB
- Industrielawaai 50 dB (spooremplacement) – goede ruimtelijke ordening

Alvorens de berekende waarden van het wegverkeer te toetsen aan de geldende grenswaarden moet artikel 110g van de Wet geluidhinder toegepast worden. Het resultaat van berekening van de geluidbelasting vanwege het wegverkeer wordt met 5 dB verlaagd voor wegen waarvoor de snelheid 50 km per uur of minder bedraagt. Een geluidsbelasting onder de voorkeursgrenswaarde is in het algemeen zonder meer toelaatbaar. De effecten van geluid worden dan aanvaardbaar geacht. Een geluidsbelasting hoger dan de ten hoogst toelaatbare waarde is niet toelaatbaar. Een geluidsbelasting in het gebied tussen de voorkeursgrenswaarde en de ten hoogst toelaatbare waarde is alleen toelaatbaar na een afwegingsproces. Dit afwegingsproces krijgt vorm in het hogere grenswaarde besluit voor geluid.

Algemeen geldt ten aanzien van de te verlenen hogere waarden, dat ze moeten passen binnen het geldende wettelijk kader en het gemeentelijk geluidsbeleid.

Dit houdt bijvoorbeeld in dat van elke woning tenminste 1 verblijfsruimte aan een geluidsluwe gevel is gelegen. Dit is een gevel met een geluidsbelasting lager dan 48 dB wegverkeerslawaai en 55 dB railverkeerslawaai. Daarnaast moet een eventueel aanwezige buitenruimte geluidsluw zijn.

Bij de aanvraag van een bouwvergunning moet aangetoond worden dat wordt voldaan aan de eisen conform het Bouwbesluit. Dit houdt in dat de overeenkomstig de NEN 5077 bepaalde karakteristieke geluidwering van de uitwendige scheidingsconstructie van een verblijfsgebied van een woning tenminste gelijk is aan het verschil tussen de geluidsbelasting van die constructie en 33 dB, met een minimum van 20 dB. Dit geldt voor de geluidgevoelige ruimten binnen de woning.

5.3.2 Geluidnota gemeente Utrecht

Nieuw te bouwen woningen of appartementen met geluidsbelastingen die hoger zijn dan de voorkeurswaarden uit de Wet geluidhinder mogen niet gebouwd worden zonder een hogere waarde besluit. Het bevoegd gezag, de gemeente Utrecht, heeft voor dergelijke situaties beleid opgesteld. In de geluidnota van de gemeente Utrecht is aangegeven onder welke voorwaarden zij ontheffing kan verlenen (voor het niet voldoen aan de voorkeurs grenswaarden). Daarbij is de belangrijkste voorwaarde het principe van de geluidsluwe gevel. Dit houdt in dat, als de voorgevel te hoog belast is de achtergevel dan geen geluidsbelasting heeft die, voor welke bron dan ook, de voorkeurswaarde overschrijdt. De voorwaarden uit de geluidnota zijn hier onder weggegeven.

Eenheden uit Structuurvisie (figuur 4.1 Geluidnota)	Voorwaarden		
	luwe gevel	woning-indeling	buitenruimte
- gezoneerd industrieterrein	geen eis	geen eis	geen eis
- bedrijventerrein	hoogste van de voorkeursgrens-waarde of de hogere waarde minus 10 dB	30-procent-eis	maximaal 5 dB meer dan op de luwe gevel
- binnenhof Leidsche Rijn Park - centrum stedelijk milieu of - kenniscentrum - hoogstedelijk milieu accent wonen - gemengd stedelijk milieu - hoogstedelijk milieu accent werken - stedelijk en groenstedelijk woonmilieu - stedelijke groenstructuur	voorkeursgrenswaarde	30-procent-eis	maximaal 5 dB meer dan op de luwe gevel
- landelijk woonmilieu - groen buiten stedelijke groenstructuur	voorkeursgrenswaarde	30-procent-eis	maximaal 5 dB meer dan op de luwe gevel
- nationaal knooppunt	hoogste van de voorkeursgrenswaarde of de hogere waarde minus 10 dB	30-procent-eis	maximaal 5 dB meer dan op de luwe gevel

Afbeelding 5.2 Voorwaarden geluidsbeleid gemeente Utrecht

5.3.3 Akoestisch onderzoek

Op 12 juli 2013 heeft MOVARES een akoestisch onderzoek in het kader van de Wet geluidhinder en de beoordeling of er sprake is van een goede ruimtelijke ordening uitgevoerd in het kader van de herontwikkeling van de Westflank Zuid. Hieronder per geluidsbron een weergave van de conclusies:

Wegverkeer
De geluidsbelastingen vanwege de Croeselaan veroorzaken overschrijdingen van de voorkeurswaarde uit de Wet geluidhinder op zowel het gedeelte van de nieuwbouw tot 47.5 meter (woningen en/of kantoren) als op de nieuwbouw tot 90 meter (woningen). Daarvoor moeten hogere waarden voor vastgesteld worden voor ten hoogste 59 dB.

De 30 km/uur wegen (Mineurslaan, Montageweg, busbaan) veroorzaken geluidsbelastingen tot 62 dB (zonder aftrek ex art. 110g) en voldoen daarmee, indien vergeleken met de Wet geluidhinder, aan de maximale ontheffingswaarde. Hierdoor kan de situatie beoordeeld worden als een goede ruimtelijke ordening. De gevels van de woningen moeten daarbij onverminderd voldoen aan het bouwbesluit. De geluidsbelastingen van deze wegen zullen daarbij maatgevend zijn op de zuidgevel van de nieuwbouw ten opzichte van de Croeselaan.

Spoorweglawaai en industrielawaai
De geluidbelastingen vanwege het spoorweglawaai voldoen overal aan de voorkeurgrenswaarde van 55 dB. Hierdoor zijn er geen hogere waarden nodig.

De geluidbelastingen vanwege het industrielawaai afkomstig van het emplacement zijn lager dan 55 dB(A) en daarmee kan de situatie conform het gemeentelijk geluidsbeleid beoordeeld worden als een goede ruimtelijke ordening.

Cumulatie
Indien er hogere waarden nodig zijn in het kader van de Wet geluidhinder moet cumulatie van geluid in de beoordeling betrokken worden. Deze bedraagt maximaal 64 dB. Aangezien het cumulatieve niveau de grenswaarden die de Wet geluidhinder per bron als maximaal toelaatbaar acht niet overschrijdt, is er sprake van een goede ruimtelijke ordening.

Voorwaarden ontheffing
Bij overschrijding van grenswaarden let de gemeente Utrecht als bevoegd gezag naar aspecten als geluidsluwe gevel en de mogelijkheid tot het akoestisch gunstig indelen van woningen voordat ze ontheffing verleent. Omdat dit een bestemmingsplan onderzoek betreft worden de voorwaarden in de regels opgenomen. Een definitieve uitwerking van de nieuwbouw zal daarmee via deze regels voldoen aan de Wet geluidhinder en het geluidbeleid.

De Westflank Zuid wordt met name door wegverkeerslawaai beïnvloed. De overige geluidsbronnen veroorzaken geen overschrijdingen en zijn dan ook niet beperkend voor woningbouw. De Croeselaan geeft overschrijdingen op de kopgevels maar ook op de zijgevel. Bijvoorbeeld een appartement op de hoek heeft dan niet direct een luwe gevel en zal een bouwkundige oplossing vereisen. De wegen die beoordeeld zijn in het kader van een goede ruimtelijke ordening geven procedureel geen problemen maar de geluidsbelastingen vereisen wel gevelmaatregelen om aan het bouwbesluit te kunnen voldoen.

Nieuw verkeersmodel
Op grond van de 'Memo nieuw verkeersmodel irt akoestisch onderzoek BP WFZ, gemeente Utrecht, 13 augustus 2014' (zie bijlage) kan geconcludeerd worden dat de meest recente verkeerskundige informatie de conclusies van het voornoemde geluidsonderzoek niet significant veranderen.

5.3.4 Verkeersaantrekkende werking irlt goede ruimtelijke ordening

In het kader van de voorbereiding van het bestemmingsplan Westflank Zuid is in het kader van een goede ruimtelijke ordening ook het effect van de verkeersaantrekkende werking i.r.t. het verkeersgeluid (op de Croeselaan) in beeld gebracht.

Analyse verkeersaantrekkende werking op Croeselaan:
Het plan genereert conform opgave van de afdeling Expertise Mobiliteit 2.063 mvt/etm extra.

De toekomstige gegevens voor het jaar 2025 inclusief het plan zijn afkomstig uit het VRU 2.0 Utr 2.2 verkeersmodel van de gemeente Utrecht. Linknr 4011 : 9360 mvt/etmaal en linknr 313076: 8965 mvt/etmaal (doorsnede: 18.235 mvt/etmaal). Dit zijn de twee rijrichtingen van de Croeselaan t.p.v. de Rabobank. Dit is het representatieve weggedeelte van de Croeselaan i.r.t. de beoordeling van effecten van verkeersaantrekkende werking.

Analyse verkeersaantrekkende werking:
Plan: 18.235 mvt/etmaal: autonoom = plan 2.063 = 16.172 mvt/etmaal.
Akoestische effect: 10*log(18.235/16.172) = + 0,52 dB.

Conclusie:
Geen significant effect van de verkeersaantrekkende werking omdat de geluidsbelasting minder dan 1,5 dB toeneemt. Dit naar analogie van de beoordeling van een reconstructie in de zin van de Wet geluidhinder, de verkeersaantrekkende werking bij bedrijven conform het in voorbereiding zijnde gemeentelijke beleid bij de reikwijdte van de schrikkelcirculaire en overeenkomstig de blauwdruk van de in voorbereiding zijnde regelgeving irt geluid Swung-2 (alwaar het planeffect buiten het plangebied ook getoetst en genormeerd gaat worden in aanvulling op de toetsing van het plan zelf aan normen).

Op grond hiervan kan gesteld worden dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening.

5.4 Bedrijven en milieuzonering

Bedrijvigheid in de omgeving
Het toevoegen van de woningen Westflank Zuid is beoordeeld aan de hand van de richtafstanden volgens de handreiking Bedrijven en Milieuzonering (SDU,2009). In de directe omgeving van de Westflank Zuid is de Jaarbeurs aanwezig die een grote invloed heeft op de omgeving.

Conform de voornoemde handreiking kan de Jaarbeurs worden geclassificeerd als "SBI 9232 Theaters, Schouwburgen, concertgebouwen, evenementenhallen". Daarbij worden richtafstanden benoemd van 30 meter voor geluid en 10 meter voor gevaar. Het geluid kan daarbij het gehele etmaal overlast veroorzaken, waardoor de strengere normering voor de nachtperiode maatgevend is. Verder heeft deze classificatie een indicatie 3P, welke staat voor potentieel zeer grote verkeersaantrekkende werking. Vanwege omvang en diversiteit van activiteiten en de hoge frequentie van evenementen kan de Jaarbeurs evengoed worden geclassificeerd als "SBI9233, recreatiecentra, vaste kermis e.d." Hierbij worden richtafstanden genoemd van 30 meter voor geur, 10 meter voor stof, 300 meter voor geluid en 10 meter voor gevaar. Met de opmerking dat de de geluidhinder divers van aard kan zijn, de potentieel zeer grote verkeersaantrekkende werking en de hoogste indicatie voor visuele hinder. Deze 300 meter is realistisch gezien de geluidsklachten die de gemeente ontvangt bij sommige evenementen van de Jaarbeurs.

Het oostelijk gelegen station en busstation (SBI's 601, 6021.1) hebben richtafstanden van 100 meter voor lawaai. De overige omliggende en te bestemmen kantoren en dienstverlening hebben een richtafstand van 10 meter voor geluid en een indicatie "aanzienlijk verkeersaantrekkend werking".

Beoordeling plan
De woningbouw in Westflank Zuid ligt op minimaal 50 meter van het Jaarbeursterrein. De woningen liggen binnen de invloedssfeer van de evenementen welke op het Jaarbeursterrein plaatsvinden. De geluidsnormering van deze evenementen geldt ook voor de bestaande woningen tussen de beoogde nieuwbouw en het Jaarbeursterrein en zullen dus, behalve kans op toename van het aantal gehinderden, geen belemmering vormen bij het uitvoeren van vergunde activiteiten door de Jaarbeurs.
Station en busstation liggen op meer dan 100 meter afstand van de geprojecteerde woningen.

Conclusie
De geprojecteerde woningen liggen buiten de hinderbeoordelingszones van de omliggende functies. Deze worden niet in hun exploitatie belemmmerd door dit plan.
De beoordeling van het autoverkeer tbv Jaarbeurs, kantoren, megabioscoop en busstation en het spoorlawaai tgv station/emplacement is meegenomen in het akoestisch onderzoek beschreven in paragraaf 5.3.

5.5 Externe veiligheid

5.5.1 Kader

In bestemmingsplannen wordt aandacht besteed aan de veiligheidsrisico's die zware bedrijven kunnen veroorzaken. Naast de bedrijven kunnen ook het transport van gevaarlijke stoffen over de weg, spoor of water en door buisleidingen, risico's opleveren. De normen en richtlijnen voor externe veiligheid komen uit het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), uit de circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (Rnvgs) en het Besluit externe veiligheid buisleidingen. Hierin is voorgeschreven dat kwetsbare bestemmingen voldoende afstand moeten houden tot bedrijven en transportroutes en kunnen er beperkingen aan de bebouwingsdichtheid wenselijk zijn.

Voor externe veiligheid bestaan twee normen: het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR); Het plaatsgebonden risico (PR) is de kans op overlijden van een onbeschermd persoon die zich 24 uur nabij de ongevallocatie bevindt. De normhoogte voor PR bedraagt 10^{-6}/jaar voor gevoelige bebouwing. Het groepsrisico (GR) geeft de kans per jaar aan dat een groep personen van een bepaalde grootte kan overlijden tengevolge van een calamiteit. Voor het GR is een zogeheten oriënterende waarde vastgesteld - Voor transport bedraagt deze waarde 10^{-4}/jaar bij 10 doden, 10^{-6}/jaar bij 100 doden enzovoort. Het GR is een oriënterende waarde; van deze waarde kan onder voorwaarden worden afgeweken.

Het lokale verkeer van gevaarlijke stoffen wordt in het kader van de routeringsregeling geregeld via jaarlijks door vervoerders aan te vragen ontheffingen. De omvang van dit lokale transport is zo gering dat de norm voor PR niet bereikt wordt en het GR ruim onder de oriëntatiewaarde blijft.

Nota externe veiligheid

Uitgangspunt is dat de stad in ontwikkeling is en daarvoor ruimte nodig heeft. Deze nota gaat in op het beleid van de gemeente Utrecht over de beheersing van risico's als gevolg van inrichtingen die met gevaarlijke stoffen werken en het vervoer van gevaarlijke stoffen. De gemeente Utrecht kiest er daarbij voor om niet wezenlijk af te wijken van de veiligheidseisen die vermeld staan in de risiconormering van de Rijksoverheid. Wel spreekt de gemeente Utrecht zich nadrukkelijk uit over de richtwaarde voor het plaatsgebonden risico (voor beperkt kwetsbare objecten) en de oriëntatiewaarde van het groepsrisico. Utrecht respecteert zowel die richtwaarde als die oriëntatiewaarde en zal slechts in bijzondere gevallen afwijken van deze waarden.

De beleidskeuzes hebben betrekking op nieuwe situaties, waarin een risicobron zich vestigt of uitbreidt, of een risico-ontvanger, zoals een woning, wordt gebouwd. Daarnaast wordt in deze nota aangegeven op welke wijze Utrecht de veiligheidsrisico's wil beheersen die zij kan beheersen.

5.5.2 Plansituatie

In en direct om het plangebied is een inventarisatie gedaan naar risicoveroorzakende activiteiten. Dit heeft het volgende overzicht opgeleverd:

- Vervoer van gevaarlijke stoffen over weg, spoor en water. Voor het plangebied is het spoortraject Amsterdam – Utrecht – aansluiting Betuwelijn relevant;
- Vervoer van gevaarlijke stoffen door buisleidingen. In of nabij het plangebied bevinden zich geen buisleidingen voor gevaarlijke stoffen;
- Bedrijven die vallen onder het Bevi. Binnen het plangebied worden geen Bevi bedrijven bestemd. Ook buiten het plangebied bevinden zich geen Bevi bedrijven die van invloed zijn op het plangebied.
- Bedrijven die vuurwerk mogen opslaan. Dit soort bedrijven worden niet bestemd.

Het werken met, de opslag en het transport van gevaarlijke stoffen leidt tot veiligheidsrisico's voor omwonenden, bedrijven en passanten. Om deze risico's te beheersen worden in bestemmingsplannen de relaties tussen deze activiteiten en hun omgeving conform wet- en regelgeving verantwoord en vastgelegd. De normen en richtlijnen zijn onder andere vastgelegd in de circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (Rnvgs; voor transport over weg, spoor en water). Voor uitgebreidere achtergrondinformatie wordt verwezen naar bijlage Externe Veiligheid Westflank Zuid.

Vervoer gevaarlijke stoffen over spoorwegen

Het risico bij transportassen wordt veroorzaakt door de mogelijkheid van beschadiging van een transportmiddel (tankwagon, schip) als gevolg van een ongeval, bijvoorbeeld een aanrijding en/of door brand. Hierdoor kan een deel of de gehele lading vrijkomen. De meest relevante stoffen zijn vloeibare gassen (b.v. LPG), brandbare vloeistoffen (b.v. benzine) en giftige stoffen. Bij een ongeval met vloeibaar gas kan dat gas vrijkomen en ontbranden met het mogelijk ontploffen van een tankwagon tot gevolg. Een ongeval met brandbare vloeistof zal leiden tot een grote brand met veel hittestraling. Een ongeval met giftige stoffen zal vaak leiden tot de vorming van een giftige gaswolk.

Vanwege de risico's is een toets uitgevoerd aan risiconormen volgens de uitgangspunten van het Basisnet. Dit Basisnet zal op korte termijn wettelijk worden verankerd door middel van aanpassing van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen en het nieuw vast te stellen Besluit externe veiligheid transportroutes (Btev). Het Btev zal de afstanden tussen transportroutes en (beperkt) kwetsbare objecten en bestemmingen gaan beschrijven. Dit zijn alle plaatsen waar zich regelmatig personen bevinden m.u.v. verkeersdeelnemers. De getoetste normen hebben betrekking op het zogenaamde plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

Voor de spoorlijn Amsterdam-Utrecht-aansluiting Betuwelijn bestaat volgens het Basisnet binnen het plangebied geen PR 10^{-6} contour. Ook zijn volgens het Basisnet geen plasbrandaandachtsgebieden aanwezig.

Het groepsrisico is laag en wordt als aanvaardbaar beschouwd, mede rekening gehouden met de mogelijkheden voor de rampenbestrijding en zelfredzaamheid. Het spoorvervoer van gevaarlijke stoffen legt geen beperkingen op aan het bestemmingsplan.

Basisnet

Landelijk is een Basisnet voor het vervoer van gevaarlijke stoffen over wegen, spoorwegen en vaarwegen ontwikkeld. Het Basisnet geeft zekerheid over de te verwachten transportfrequenties en de daarbij behorende zonering. In de loop van 2013 zal de wetgeving zodanig worden aangepast dat de uitgangspunten van het Basisnet, waaronder de transportfrequenties waarmee gemeenten bij risicoanalyses dienen te rekenen, wettelijk worden verankerd. Dit gebeurt door het aanpassen van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen en een nieuw vast te stellen Besluit externe veiligheid transportroutes (Btev). Het Btev zal de afstanden tussen transportroutes en (beperkt) kwetsbare objecten en bestemmingen gaan beschrijven. Vooruitlopend hierop zijn die uitgangspunten nu reeds vastgelegd in de circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen. Van de bevoegde gezagen wordt verwacht dat zij toepassing geven aan de circulaire en daarmee anticiperen op het Basisnet. De transportfrequenties, opgenomen in de circulaire, corresponderen met de maximale gebruiksruimte voor het vervoer. Voor de berekening van de risico's ten behoeve van dit plan is om bovenstaande reden uitsluitend gerekend met de Basisnet uitgangspunten.

Vervoer over het spoor - traject Amsterdam – Utrecht - aansluiting Betuwelijn

Ten behoeve van deze en nog te verwachten ontwikkelingen in het Stationsgebied is in 2012 het rapport "Ontwikkeling Stationsgebied Utrecht – Verantwoording groepsrisico ten behoeve van ruimtelijke besluiten in Stationsgebied (Oranjewoud, augustus 2012) opgesteld. Het rapport is begin juni 2013 door het college vastgesteld. In deze rapportage is de basis gelegd voor de wettelijk voorgeschreven verantwoordingsplicht groepsrisico, welke bruikbaar is voor alle toekomstige ruimtelijke besluiten in het Stationsgebied.

Ook komen in het rapport de uitgangspunten van het Basisnet en een beschrijving van het Stationsgebied aan de orde.

In dit hoofdstuk worden de hoofdpunten uit het rapport weergegeven en wordt de verantwoording van het groepsrisico aangevuld met voor het plangebied specifieke elementen. Voor verdere verdieping en meer achtergrondinformatie wordt verwezen naar het genoemde rapport dat als bijlage is gevoegd bij dit plan.

Omgeving van de spoorlijn
Het plangebied maakt deel uit van het Stationsgebied met veel diverse en intensieve functies, zowel aan de oostzijde als aan de westzijde van het spooremplacement. Zowel ten noorden als ten zuiden van het Stationsgebied wordt de omgeving van het spoor gedomineerd door kantoren en minder door woonfuncties.

Uitgangspunten van het Basisnet
De uitgangspunten van het Basisnet worden onder andere bepaald door de transportfrequenties. Deze zijn weergegeven in onderstaande tabel.

Soort gevaarlijke stof	Aantal ketelwagons (per jaar)
Brandbaar gas (A)	600
Toxisch gas (B2)	200
Zeer brandbare vloeistof (C3)	2750
Toxische vloeistof (D3)	200
Zeer toxische vloeistof (D4)	100

De transportfrequenties en nog enkele andere uitgangspunten zijn opgenomen in bijlage 4 van de circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen. Eén van die uitgangspunten is de exacte ligging van het spoorvak dat als referentie geldt. Voor het Stationsgebied komt dat ongeveer overeen met spoor 10.

Toetsing plaatsgebonden risico
Op basis van de uitgangspunten van het Basisnet is er rond het spoortraject geen PR=10^{-6} contour aanwezig. Er hoeft daarom geen toets plaats te vinden naar de aanwezigheid van (beperkt) kwetsbare objecten. Ook is er geen zogenaamd plasbrandaandachtsgebied vastgesteld ter hoogte van het plangebied.

Verantwoording groepsrisico
Anticiperend op het Besluit externe veiligheid transportroutes (Betv) wordt hierna de zogenaamde verantwoording van het groepsrisico behandeld. Hierbij wordt de omvang van het groepsrisico in beeld gebracht en wordt vervolgens ingegaan op hoe het groepsrisico beïnvloed kan worden door eventuele maatregelen aan het transport en de omgeving.

Tot slot wordt beschreven welke factoren van invloed zijn op de inperking van het aantal slachtoffers voor het geval dat zich daadwerkelijk een zwaar ongeval voordoet. Enerzijds gaat het er om dat de hulpdiensten zich voorbereiden op het bestrijden van een zwaar ongeval, anderzijds gaat het erom dat personen snel naar een veilige plek kunnen vluchten.

Personendichtheid en GR
Voor de berekening van het groepsrisico is gebruik gemaakt van het rekenprogramma RBM II. In dit programma zijn de uitgangspunten zoals hierboven genoemd als brongegevens ingevoerd. Het groepsrisico wordt in principe bepaald binnen de zogenaamde 1% letaliteitcontour.

Aangezien bebouwing op grotere afstand dan 200/250 meter een verwaarloosbare invloed heeft op het groepsrisico, is in het rekenprogramma volstaan met het invoeren van personendichtheden binnen 200/250 meter afstand van het spoor. In dat gebied bevinden zich de onder "Omgeving van de spoorlijn" genoemde bestemmingen.

Voor de berekening zijn, naast bestaande bebouwing, tevens enkele nog te realiseren (geprojecteerde) objecten meegenomen. Dit geldt onder andere voor de nieuwe OV terminal en het nieuwe Stadskantoor (in aanbouw), de nieuwe Bilbliotheek (incl. woonfuncties) en de ontwikkelingen aan de Westflank Noord.

Om een indruk te geven van de hoogte van het groepsrisico ten opzichte van wat als aanvaardbaar wordt beschouwd, de oriëntatiewaarde, is het gebruikelijk om de kansen te vergelijken die horen bij een ongeval met resp. 10, 100 en 1000 dodelijke slachtoffers. Deze kansen zijn af te lezen in het diagram dat in het door het rekenprogramma gegenereerde rapport zijn opgenomen. Uit de rapportage blijkt dat de oriëntatiewaarde niet wordt overschreden. De rapportage waarin de groepsrisico's zijn weergegeven is als bijlage ("Rapportage Westflank Noord, RBM II") toegevoegd.

De toename van het groepsrisico als gevolg van dit plan kan bepaald worden door te vergelijken met het groepsrisico zoals is berekend ten behoeven van het bestemmingsplan Westflank Noord. Daar bedroeg het groepsrisico 0,026 maal de oriëntatiewaarde.

Verlaging groepsrisico door eventuele maatregelen aan het transport

Het Basisnet is het resultaat van een langdurig afwegingsproces tot het optimaliseren van de externe veiligheid rond het totale Nederlandse spoorwegennet. Een belangrijke maatregel is dat op veel trajecten, waaronder het traject Amsterdam-Utrecht-aansluiting Betuwelijn, met zogenaamde bloktreinen voor brandbare gassen (LPG) wordt gereden. Dit houdt in dat zo'n trein uitsluitend is samengesteld met LPG-wagons. Bij gemengde treinen met brandbare vloeistoffen is de kans op een zogenaamde warme BLEVE (een exploderende LPG tankwagon als gevolg van een brand nabij zo'n wagon) veel groter. Daarnaast zal een vermindering van het aantal wissels de kansen op ongevallen verminderen. Ook komt bij alle voor de goederenroute door Utrecht relevante wissels het zogenaamde ATB-Vv beveiligingssysteem.

Door de wettelijke borging van de uitgangspunten van het Basisnet is de transportbijdrage aan het groepsrisico gefixeerd in een risicoruimte. Als gevolg hiervan is het groepsrisico niet meer te beïnvloeden door maatregelen aan het transport.

Verlaging groepsrisico door maatregelen in de omgeving

Een verlaging van het groepsrisico kan bereikt worden door bebouwing op grotere afstand van het spoor te projecteren en/of het bouwvolume kleiner te maken. Voor het Stationsgebied is dat echter geen optie, daar geldt juist het uitgangspunt van verdichting. Bundelen van functies rondom een OV-knooppunt is een speerpunt vanuit het ruimtelijk beleid. Verdichting rond het Stationsgebied is eveneens onderdeel van de Nationale Sleutelprojecten van het Rijk. Het plan past binnen deze uitgangspunten.

Voor het plangebied is wel onderzocht in hoeverre een optimalisatie verkregen kon worden door woningen niet direct grenzend aan het spoor te situeren. Voor woningen is de personenbezetting in de nachtelijke uren het grootst, dit zijn de uren dat juist de meeste transporten van gevaarlijke stoffen plaatsvinden. Vooral bij een eventueel incident met zeer brandbare vloeistoffen (met een plasbrand tot gevolg) zullen bewoners veel minder blootgesteld worden en zijn de vluchtmogelijkheden beter, indien de woningen verder van het spoor af zijn gelegen.

De genoemde afweging heeft geresulteerd in een ruimtelijke vertaling zoals op de verbeelding is weergegeven.

Maatregelen m.b.t. voorbereiding van bestrijding en beperken omvang van zwaar ongeval
De volgende locatiespecifieke voorwaarden bepalen of een (dreigend) zwaar ongeval goed bestreden kan worden of zelfs voorkomen:

- Bluswatercapaciteit. De totale bluswatercapaciteit wordt voor de bestrijding van een (dreigend) zwaar ongeval op het spoor als voldoende beschouwd;
- Bereikbaarheid. De planlocatie is voor de brandweer te bereiken binnen de daarvoor geldende opkomsttijden.

Mogelijkheden voor personen om zich in veiligheid te brengen bij een "dreigend" zwaar ongeval
Naast het beschouwen van de mogelijkheden m.b.t. voorbereiding van bestrijding en beperken omvang van zwaar ongeval, is het gebruikelijk om de zelfredzaamheid van personen in de omgeving te verantwoorden.

- Vluchtmogelijkheden vanaf de planlocatie. Bij een dreigende calamiteit moeten personen in staat zijn om snel van de bedreigde plek weg te kunnen komen. Hiervoor is het nodig dat er in voldoende richtingen straten en wegen zijn waarlangs men kan vluchten. Deze mogelijkheden zijn in voldoende mate in het plangebied aanwezig.
- Vluchtmogelijkheden vanuit de gebouwen. Een optimale situering van een (nood)uitgang van een gebouw bevindt zich aan de niet-spoorse kant van dat gebouw. Op die manier worden vluchtende mensen afgeschermd door het gebouw zelf, bijvoorbeeld bij hittestraling van een brand op het emplacement. Ook kan een optimalisatie plaatsvinden door de (nood)uitgangen op zo groot mogelijke afstand van het spoor te projecteren. Dit kan bijvoorbeeld bereikt worden door noodtrappenhuizen uit te laten komen op bijvoorbeeld een parkeerkelder. De vluchtweg loopt dan voor een deel door een afschermende ruimte. Voor zover mogelijk is de situering van (nood)uitgangen in de regels geborgd. Voor zover dat niet mogelijk is, zullen de vluchtmogelijkheden in volgende fasen (ontwerp, uitvoering) nadrukkelijk aan de orde moeten komen.
- Zelfredzaamheid. Gelet op het karakter van het gebied (kantoren, wonen, horeca etc.) kan ervan worden uitgegaan dat de meeste mensen in het gebied een goede gezondheid hebben en mobiel zijn. Dit betekent dat personen zich bij een eventuele dreigende situatie op eigen kracht goed in veiligheid kunnen brengen.

  De mogelijkheden om op eigen kracht te kunnen vluchten nemen toe door bouwkundige en organisatorische maatregelen. Het gaat onder andere om de volgende maatregelen die in de volgende fasen (ontwerp, uitvoering) uitdrukkelijke aan de orde moeten komen:
  a. Afsluitbare mechanische ventilatiesystemen. Deze zijn nodig voor het geval er zich een incident voordoet met giftige stoffen.
  b. Brandwerende/brandvertragende constructies zoals brandwerende gevels, splinterwerend /brandwerend glas etc. Voor het geval er zich een incident voordoet met zeer brandbare vloeistoffen, ontstaat er met dit soort maatregelen veel meer tijd om op eigen kracht te kunnen vluchten.
  c. Goed getrainde BHV organisaties en afstemming van BHV organisaties van diverse partijen onderling. Een goede voorbereiding en afstemming bevordert een snelle evacuatie en/of hulpverlening; dit is bij elk type incident van belang.

Toekomstige ontwikkelingen
Met betrekking tot de ontwikkeling van het groepsrisico zijn enkele verwachte toekomstige ontwikkelingen vermeldenswaard:

1. Toekomstige bouwprojecten in het Stationsgebied.
2. Het realiseren van het zogenaamde Doorstroomstation Utrecht (DSSU).

In het Stationsgebied zullen nog meer ontwikkelingen plaatsvinden. Bij het vaststellen van het Basisnet zijn onder andere alle toekomstige verwachte ontwikkelplannen bij gemeenten in beschouwing genomen. Dit is gedaan om het vervoer optimaal te faciliteren en tegelijkertijd toekomstige plannen bij gemeenten niet te frustreren. Voor het bepalen van de risicoruimte is daartoe rekening gehouden met de hoogtes van groepsrisico's, waarbij al die toekomstige ontwikkelingen in de berekeningen zijn meegenomen, dus ook alle toekomstplannen voor het Stationsgebied. Dit heeft geresulteerd in een groepsrisicohoogte dat ontstaat nadat al die toekomstige plannen zijn gerealiseerd.
Voor het Stationsgebied, waar het plangebied onderdeel van is, zal het groepsrisico uiteindelijk 0,05 maal de oriëntatiewaarde bedragen. Dit is dus nog steeds ruim beneden de oriëntatiewaarde.

Er bestaan plannen om tot een betere doorstroming van het treinverkeer door Utrecht te komen, zowel voor personenvervoer als goederenvervoer. Die plannen worden aangeduid als het Doorstroomstation Utrecht (DSSU). Dit zal in ieder geval leiden tot een afname van het aantal wissels. Voor het transport van gevaarlijke stoffen zal dit wellicht leiden tot een verschuiving van het spoor waarover de meeste transporten zullen plaatsvinden. Ook zal naar verwachting het transport met grotere snelheid plaatsvinden. Deze wijzigingen zullen van invloed zijn op de risicosituatie binnen het Stationsgebied. Te zijner tijd zal de afweging van die risicosituatie en de toetsing aan het Basisnet moeten plaatsvinden in het kader van een tracé- of vervoersbesluit.

5.5.3 Conclusie

Voor de spoorlijn Amsterdam-Utrecht-aansluiting Betuwelijn bestaat volgens het Basisnet geen PR=10^{-6} contour.

Ook zijn volgens het Basisnet geen plasbrandaandachtsgebieden aanwezig.

Het groepsrisico is laag en wordt als aanvaardbaar beschouwd, mede rekening gehouden met de mogelijkheden voor de rampenbestrijding en zelfredzaamheid.

5.6 Luchtkwaliteit

5.6.1 Kader

De Nederlandse wet- en regelgeving voor luchtkwaliteit in de buitenlucht, is opgenomen in de Wet luchtkwaliteit (Wlk) middels de Wet tot wijziging van de Wet milieubeheer (luchtkwaliteitseisen) (Stb 414, 2007). Deze wet is op 15 november 2007 (Stb. 2007, 434) in werking getreden. Deze wet is de Nederlandse implementatie van de EU-richtlijn voor luchtkwaliteit. Onder de Wlk vallen onder andere de volgende AMvB's en Ministeriele Regelingen:

- Besluit niet in betekenende mate bijdragen (StB 440, 2007);
- Regeling niet in betekenende mate bijdragen (SC 218, 2007);
- Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007 (SC 220, 2007) alsmede de Wijziging Regeling beoordeling luchtkwaliteit (voor het laatst gewijzigd op 10 augustus 2009
- Regeling projectsaldering luchtkwaliteit 2007 (SC 218, 2007);
- Besluit gevoelige bestemmingen (luchtkwaliteitseisen).

In artikel 5.16, lid 2 van de Wet milieubeheer (luchtkwaliteitseisen) is een limitatieve opsomming van de bevoegdheden waarbij luchtkwaliteitseisen een rol spelen opgenomen. Het gaat in ieder geval om ruimtelijke besluiten, zoals bestemmingsplannen en bepaalde omgevingsvergunningen, die gevolgen voor de luchtkwaliteit hebben en daardoor kunnen bijdragen aan overschrijding van een grenswaarde.

Op grond van artikel 5.16 Wm lid 1 kunnen bestuursorganen bevoegdheden die gevolgen kunnen hebben voor de luchtkwaliteit uitoefenen, indien aannemelijk is gemaakt dat:

a	de bevoegdheden/ontwikkelingen niet leiden tot een overschrijding van de grenswaarden (lid 1 onder a)
b1	de concentratie in de buitenlucht van de desbetreffende stof als gevolg van de uitoefening van die bevoegdheden per saldo verbetert of ten minste gelijk blijft (lid 1 onder b1);
b2	bij een beperkte toename van de concentratie van de desbetreffende stof, door een met de uitoefening van de betreffende bevoegdheid samenhangende maatregel of een door die uitoefening optredend effect, de luchtkwaliteit per saldo verbetert (lid 1 onder b2);
c	de bevoegdheden/ontwikkelingen niet in betekenende mate bijdragen aan de concentratie in de buitenlucht van een stof waarvoor in bijlage 2 van de Wet milieubeheer een grenswaarde is opgenomen (lid 1 onder c);
d	het voorgenomen besluit past binnen, is genoemd in of is in elk geval niet in strijd met het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) of een vergelijkbaar programma dat gericht is op het bereiken van de grenswaarden (lid 1 onder d).

Met andere woorden, luchtkwaliteitseisen spelen in beginsel geen belemmering voor het uitoefenen van een dergelijke bevoegdheid, als tenminste aan één van de bovengenoemde voorwaarden wordt voldaan.

5.6.2 Beoordeling luchtkwaliteit plangebied

Ten behoeve van het bestemmingsplan Westflank Zuid zijn luchtberekeningen uitgevoerd voor de bestemmingsplansituatie. De luchtkwaliteit op de relevante wegen in het bestemmingsplangebied is op drie momenten (2013, 2015 en 2020) inzichtelijk gemaakt. Daarbij is rekening gehouden met de groei van het verkeer als gevolg van de vaststelling van het bestemmingsplan.

Geconstateerd kan worden dat in alle drie de onderzoeksjaren voldaan wordt aan de vigerende grenswaarden uit de Wet milieubeheer. In de beschouwde periode 2013-2020 verbetert de luchtkwaliteit, als gevolg van de verschoning van het wagenpark en generiek beleid. Uit het oogpunt van luchtkwaliteit zijn er an ook géén belemmeringen voor de vaststelling van het onderhavige bestemmingsplan.

Op grond van de Memo nieuw verkeersmodel irt beoordeling Luchtkwaliteit BP WFZ, gemeente Utrecht, 28 augustus 2014 (zie bijlage) is duidelijk dat ook na vaststelling van nieuwe verkeersmodel nog voldaan kan worden aan het gestelde in de Wet milieubeheer, zodat er uit het oogpunt van luchtkwaliteit geen belemmeringen zijn voor de vaststelling van het bestemmingsplan Westflank Zuid.

5.6.3 Conclusie

In het rapport is aangegeven op welke gronden (genoemd in artikel 5.16 van de Wet milieubeheer) bestuursorganen hun bevoegdheden (die gevolgen hebben voor de luchtkwaliteit) kunnen uitoefenen. Op basis van de uitgevoerde luchtkwaliteitberekeningen kan worden geconcludeerd dat in de toekomstige bestemmingsplansituatie aan het gestelde in artikel 5.16 eerste lid 1, onder a, van de Wet milieubeheer wordt voldaan.

Gelet op het vorenstaande zijn er geen belemmeringen vanuit de Wet milieubeheer om het bestemmingsplan Westflank Zuid vast te stellen.

5.7 Bodemkwaliteit

5.7.1 Kader

Bij het bestemmingsplan dient getoetst te worden of de bodemkwaliteit geschikt is of geschikt gemaakt kan worden voor de geplande functies. Het gemeentelijk bodembeleid gaat uit van de volgende algemene uitgangspunten uit de Wet bodembescherming:

- Nieuwe bodemverontreiniging moet worden voorkomen en indien er toch bodemverontreiniging ontstaat moet de bodem direct worden gesaneerd. Een geval van bodemverontreiniging waarbij de verontreiniging geheel of grotendeels na 1987 is ontstaan is een "nieuw geval". Deze zorgplicht houdt in dat nieuwe gevallen van bodemverontreiniging zoveel mogelijk ongedaan dienen te worden gemaakt.
- Overige gevallen van ernstige bodemverontreiniging moeten binnen een bepaalde termijn worden gesaneerd als er tevens sprake is van risico's. Het gaat daarbij om humane of milieuhygiënische risico's en om risico's voor verspreiding van de verontreiniging. De sanering gebeurt functiegericht en kosteneffectief.
- Nieuwbouw op of graafwerkzaamheden in een geval van ernstige bodemverontreiniging zijn ongeacht de risico's niet toegestaan zonder saneringsmaatregelen.
- Hergebruik van (schone of licht verontreinigde) grond kan bij onverdachte terreinen plaats vinden op basis van de bodemkwaliteitskaart en het bodembeheerplan.

Bij een aanvraag van een omgevingsvergunning dient een bodemonderzoek conform de NEN 5740 te worden verricht. Op basis van dit onderzoek wordt beoordeeld of de locatie geschikt is voor de geplande functie of dat er nog een nader onderzoek en/of een bodemsanering noodzakelijk is, voordat de locatie geschikt is voor de geplande functie. Als er voor de bouwwerkzaamheden een grondwateronttrekking nodig is, moet rekening gehouden worden met nabij gelegen grondwaterverontreinigingen.

5.7.2 Bodemkwaliteit

Grond

Terrein Knoopkazerne

Het plan is geprojecteerd op het terrein van de voormalige Lt.gen. Knoopkazerne aan de Croeselaan. Het gebouw wordt thans niet meer gebruikt door het ministerie van Defensie. In januari 2012 heeft de Rijksgebouwendienst de grond en gebouwen overgenomen van Defensie. Het complex ondergaat op termijn een duurzame transformatie tot rijkskantoor waar vanaf 2017 verschillende rijksdiensten hun intrek zullen nemen.

Het terrein is geheel verhard. Onder het huidige gebouw bevindt zich een communicatiecentrum. Om het ondergronds gelegen communicatiecentrum te kunnen bouwen is destijds veel grondverzet gepleegd. Eventuele aanwezige bodemverontreiniging is hiermee automatisch verwijderd. De archieven van de gemeente Utrecht geven geen extra informatie over de huidige bodemkwaliteit.

Uit de bodemkwaliteitskaarten laag 1 en laag 2 uit 2011 (Bodembeheerplan 2012-2022 'Grondig werken 3') blijkt dat de boven- en ondergrond valt onder zone 'Industrie licht' (0-1,5 m -mv). Dit betekent dat de grond in klasse "Wonen" valt.

Omgeving

Het noordoostelijk gelegen terrein van ProRail/NS Poort is ernstig verontreinigd (SBNS Wbb-geval 105). Vooruitlopend op de aanleg van het tijdelijk busstation West is de aanwezige bodemverontreiniging gesaneerd in opdracht van SBNS.

Er bevinden zich nog restverontreinigingen in de bodem [ref. 3]. Deze zijn immobiel en vormen geen belemmering voor de ontwikkeling van het kazerneterrein. Deze restverontreinigingen zijn in beheer bij SBNS.

Ter plaatse van het NS-terrein bevinden zich nog sterke verontreinigingen met minerale olie en naftaleen. Het betreft delen van SBNS Wbb-geval 90. Dit geval is in de periode 2002 - 2006 gesaneerd waarbij restverontreinigingen in grond en grondwater achtergebleven zijn. De I-waarde contourgrondwater (minerale olie en naftaleen) bevindt zich voornamelijk onder perron 7, de doorgaande sporen en in mindere mate onder het terrein van Westflank Noord. Het volume aan sterk verontreinigd grondwater bedroeg in 2007 circa 1.450 m3. De restverontreiniging in het grondwater is naar het noorden en het oosten niet geheel afgeperkt. De onderlaag van de sterke restverontreiniging is vastgesteld op circa 20 m-mv. Deze restverontreiniging is in beheer bij SBNS.

Grondwater

In het diepere grondwater is sprake van omvangrijke binnenstedelijke grondwaterverontreiniging met gechloreerde koolwaterstoffen, veroorzaakt door vele voormalige activiteiten verspreid over Utrecht. De bron van deze verontreiniging(en) is niet gelegen in het plangebied.

In het Saneringsplan 'Biowasmachine' is een ontkoppeling tussen boven- en ondergrond mogelijk gemaakt waardoor alleen de bovenste 5 meter gevalsgericht benaderd hoeft te worden. De ondergrond van 5 tot 50 meter beneden maaiveld wordt gebiedsgericht aangepakt, conform het SP Biowasmachine. De Projectorganisatie Stationsgebied (POS) is in het kader van de Wet bodembescherming beschikkinghouder voor de aanpak/behandeling van de (diepe) grondwaterverontreiniging. Plaatselijk (Mineurslaan) is er in de omgeving van de Knoopkazerne ook sprake van een verontreiniging met minerale olie en BTEXN. In figuur 3 is dit op kaart aangegeven.

De geprojecteerde situatie is een momentopname. Door de lopende bodemsaneringen en nieuwe informatie van de ondergrond verandert de situatie jaarlijks. De actuele grondwaterkwaliteitgegevens worden momenteel door de gemeente Utrecht verwerkt. Ten tijde van het opstellen van dit document waren deze gegevens nog niet beschikbaar. De verontreinigingen zijn op meerdere plaatsen en door verschillende oorzaken ontstaan. Er zijn dus meerdere deellocaties te onderscheiden:

1. Het voormalige Remu terrein en het Johan Matser terrein: Op deze locatie is het diepere grondwater verontreinigd met VOCl. Het ondiepere grondwater op beide locaties is verontreinigd met vluchtige aromaten (BTEXN) en minerale olie;
2. De Graadt van Roggenweg: Een grootschalige VOCl verontreiniging in het grondwater gelegen aan de west en noordwestzijde van het voormalige Ltgen. Knoopkazerne-terrein;
3. De Dichterswijk: Een VOCl verontreiniging met een geringe omvang ten zuidwesten van het voormalige Ltgen. Knoopkazerne-terrein;
4. De Vrouwjuttenstraat: Een grootschalige VOCl verontreiniging in het grondwater gelegen aan de zuidoostzijde van het voormalige Ltgen. Knoopkazerne-terrein.

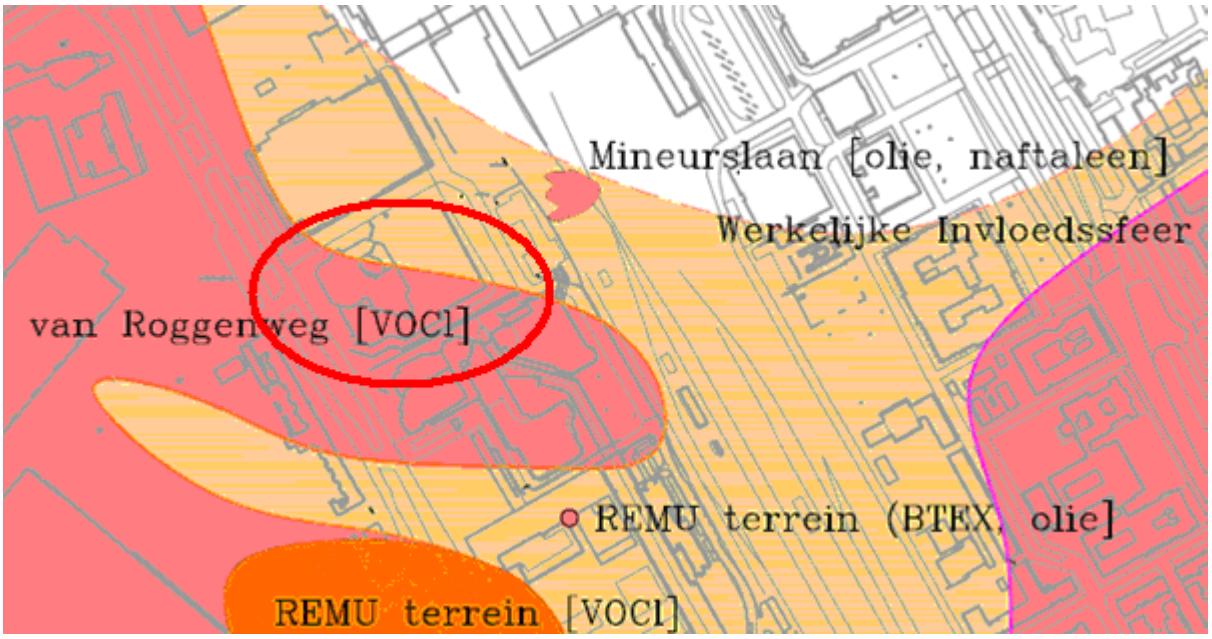

Afbeelding 5.2: Mobiele verontreinigingen in het grondwater rond het plangebied Westflank Zuid

Tijdens de bouwwerkzaamheden zal het nodig zijn grondwater te onttrekken. In de ondergrond van het noordoostelijk deel van het voormalige Ltgen. Knoopkazerneterrein is namelijk een meerlaagse parkeervoorziening geprojecteerd met een capaciteit van ca. 460 personenwagens. Deze strekt zich ondergronds uit tot ca. NAP - 1,5 m. en over een oppervlak van ca. 2300 m2. De invloed op de VOCl verontreiniging zal worden gemeld middels een Melding Activiteiten Ondergrond (MAO) in het kader van saneringsplan 'Biowasmachine', dan wel een melding in het kader van het eventueel vervangende 'Gebiedsplan Gemeente Utrecht', indien dan van kracht.

Een bemaling ten behoeve van de realisatie van Westflank Zuid heeft ook op de andere (mobiele) verontreinigingen dan VOCl invloed. Deze vallen niet onder het saneringsplan van de gemeente Utrecht. Het aantrekken van dergelijke mobiele componenten is alleen toegestaan met een ontheffing op basis van de Beleidsregel van de gemeente Utrecht ingevolge de Crisis- en Herstelwet.

WKO

De (geplande) WKO-installaties staan weergegeven in figuur 5.2. Een aantal bronnen van NS en van de Rabobank bevindt zich in de nabijheid van het Knoopkazerneterrein. Een toekomstige bemaling ten behoeve van de aanleg van een parkeergarage/fietsenstalling en/of de sloop van het communicatiecentrum zal mogelijk een tijdelijke invloed hebben op de positie van de warmte/koude-contour. Een en ander dient uitgewerkt te worden zodra de exacte afmetingen en bouwmethode van de parkeergarage/fietsenstalling bekend zijn. In de noodzakelijke vergunningaanvragen (Waterwet) zal het effect op de WKO's vervolgens worden meegenomen.

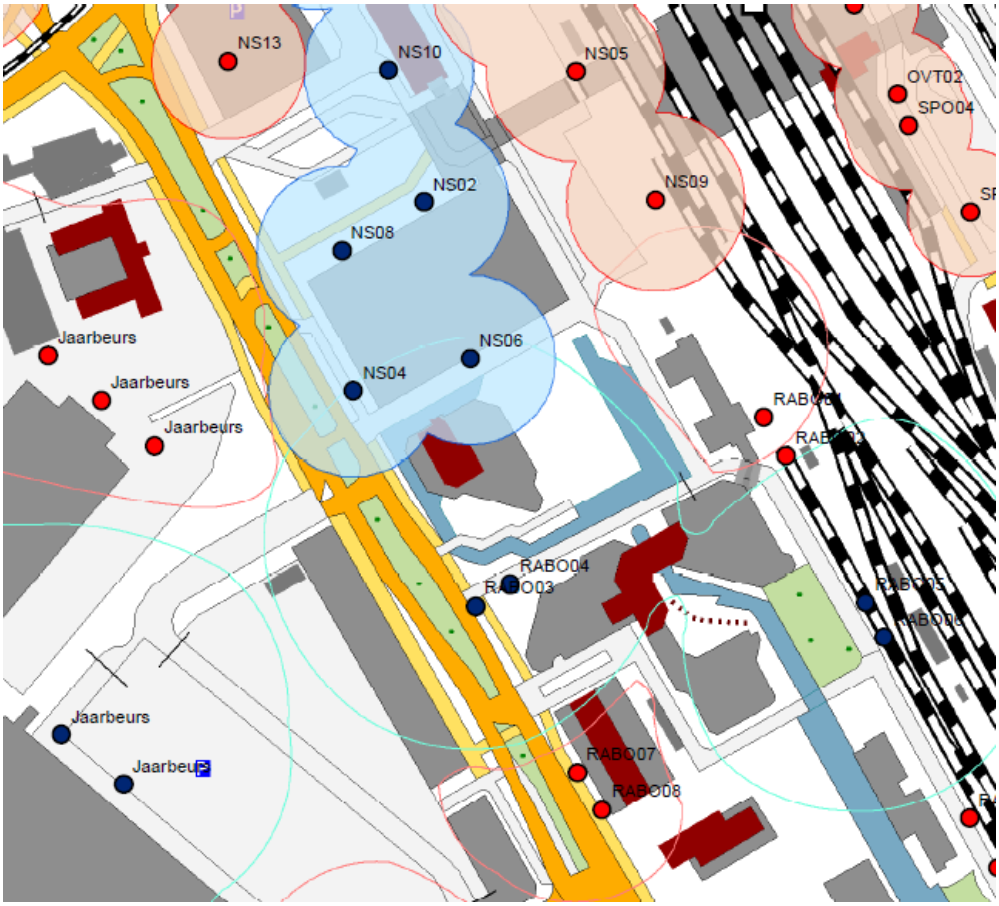

Afbeelding 5.3: WKO-installaties rond het plangebied Westflank Zuid

Waterbodem

De Kruisvaart zal ten behoeve van de bouw van Westflank Zuid in ieder geval gedeeltelijk gedempt worden. De bagger in de Kruisvaart is in 2012 verwijderd door Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden. Hier is onderzoek aan vooraf gegaan.

5.7.3 Conclusies

Grond

Van de bodemkwaliteit op het terrein zelf zijn geen recente gegevens beschikbaar. Verwacht wordt dat eventuele aanwezige bodemverontreiniging automatisch is verwijderd bij de aanleg van het ondergrondse communicatiecentrum.

Grondwater

Om de werkzaamheden in den droge uit te kunnen voeren is een bemaling nodig, Dit geldt voor zowel de sloop van de aanwezige ondergrondse ruimte als de constructie van een nieuwe parkeer-/fietsenkelder. Indien deze in den droge wordt gebouwd zijn forse bemalingsdebieten benodigd. De oorzaak daarvan ligt in de bodemsituatie ter plaatse. In Utrecht is de bodem namelijk goed doorlatend. Men dient bij bemaling rekening te houden met invloedsferen van 1000 meter en meer waarover de grondwaterstand tenminste 5 centimeter daalt.

Bij werkzaamheden waarbij grondwater onttrokken wordt moet rekening gehouden worden met verontreinigd grondwater. De veiligheidsvoorzieningen dienen aangepast te worden op de verontreinigingsituatie. Er dienen meldingen en vergunningen te worden aangevraagd om het grondwater te mogen onttrekken, verontreinigingen te mogen verplaatsen en het water (eventueel na zuivering) te mogen lozen.

De bemalingen hebben mogelijk tevens invloed op de WKO-installaties en dan met name de ligging van warmte- en koude 'bellen'. De mate van invloed is afhankelijk van de exacte afmetingen van de parkeergarage/fietsenkelder en van de gekozen bouwmethode.

Waterbodem
De bagger in de Kruisvaart is recentelijk (2012) gesaneerd door HDSR.

5.8 Flora en fauna

5.8.1 Kader

Het Groenstructuurplan Utrecht (vastgesteld door de raad in april 2007) heeft tot doel het verhogen van de kwaliteit van het stedelijk groen ten behoeve van de leefbaarheid van de stad. In het Groenstructuurplan zijn de bestaande en wenselijke stedelijke groenstructuren vastgelegd. Deze groenstructuren hebben zowel een landschappelijke, cultuurhistorische, recreatieve als ook ecologische functie. Het is op grond van dit Groenstructuurplan de bedoeling dat de kwaliteit van het groen in deze zones steeds verder ontwikkelt en verbetert. Veranderen van functie is alleen mogelijk na bestuurlijke afweging. Een afname van oppervlakte van de stedelijke groenstructuur dient te worden gecompenseerd.

In de Flora- en faunawet zijn verschillende verbodsbepalingen opgenomen om in het wild levende flora en fauna te beschermen. Het is verboden om dieren opzettelijk te verontrusten, te doden of hun rust- of verblijfplaats te verstoren of te beschadigen. Ook is het verboden om beschermde planten te beschadigen of van hun groeiplaats te verwijderen. De Flora en Faunawet legt daarnaast een algemene zorgplicht op voor alle (wilde) dieren en planten en hun directe leefomgeving.

Ruimtelijke ontwikkelingen en uitvoering van projecten of (bestemmings-)plannen mogen niet in strijd zijn met de internationale richtlijnen of de Flora- en faunawet. Indien er een besluit wordt genomen op grond van de Wet ruimtelijke ordening waarbij de uitvoering van het besluit gevolgen kan hebben voor beschermde soorten, moet getoetst worden of beschermde soorten aanwezig (kunnen) zijn. Ook dient te worden bekeken wat de eventuele effecten van de activiteiten op de soorten zijn. De centrale vraag daarbij is of er een vrijstelling of een ontheffing nodig is op grond van de Flora- en faunawet. Dit is afhankelijk van de beschermingsgraad van de aangetroffen soort.

Bij het vaststellen van het bestemmingsplan dient van tevoren duidelijk te zijn dat de Flora- en faunawet niet in de weg staat aan de uitvoering van het plan en dat eventuele ontheffing of vrijstelling zal worden verleend.

5.8.2 Plansituatie

RoyalHaskoning DHV (RHDHV) heeft een quickscan uitgevoerd in augustus 2013 naar het voorkomen van beschermde soorten in het plangebied. Er zijn tijdens het veldbezoek foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen ter hoogte van de parkeerplaats en de hoofdingang aan de zijde van de Croeselaan. De aanwezigheid van een vaste rust- en verblijfplaats kan niet worden uitgesloten, omdat de spouwmuur via de open stootvoegen voor vleermuizen bereikbaar is. RHDHV beveelt nader vleermuisonderzoek aan om na te gaan of er een verblijfplaats aanwezig is. Indien dit het geval is, is een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk. Van belang hierbij is dat er voorafgaand aan de herontwikkeling, alternatieve verblijfplaatsen worden aangeboden in de vorm van vleermuiskasten. Ook dient de nieuwbouw geschikt gemaakt te worden voor vleermuizen.

RHDHV geeft in de quickscan ook nog aan dat er in de te dempen watergang de aanwezigheid van de kleine modderkruiper en bittervoorn niet kan worden uitgesloten, omdat de watergang in verbinding staat met de Kruisvaart, waar beide soorten in 2012 zijn aangetroffen. Voorafgaand aan de werkzaamheden (dempen watergang) dient een nader onderzoek naar vissen te worden uitgevoerd. Indien de bittervoorn wordt aangetroffen, is een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk. Daarbij is van belang dat er maatregelen worden getroffen die de functionaliteit van het gebied en de gunstige staat van instandhouding van de soort waarborgen, zoals het aanleggen van een nieuwe watergang voorafgaand aan het dempen van de bestaande watergang en het overbrengen van de vissen naar de nieuwe watergang.

Conclusie
Wanneer voor uitvoering van de werkzaamheden nader onderzoek naar vleermuizen en vissen wordt uitgevoerd en/of maatregelen worden uitgevoerd zoals hierboven omschreven is waarschijnlijk geen ontheffing van de Flora- en faunawet nodig, of kan, indien noodzakelijk, een ontheffing worden verkregen. De Flora- en faunawet zal daarom voor vaststelling van het bestemmingsplan geen belemmering vormen.

5.9 Water

5.9.1 Aanleiding

Als gevolg van een ruimtelijk plan kunnen de belangen en het functioneren van het watersysteem en de waterketen onder druk komen te staan. Het doel van de 'Watertoets' is het waarborgen van watergerelateerd beleid en beheer door ruimtelijke ontwikkelingen vroegtijdig en evenwichtig te toetsen aan de relevante ruimtelijke plannen en besluiten van Rijk, provincies en gemeenten. Ruimtelijke plannen moeten wettelijk voorzien zijn van een 'Waterparagraaf', een ruimtelijke onderbouwing van de huidige en toekomstige waterhuishoudkundige situatie. Met de watertoets worden de waterhuishoudkundige gevolgen van een plan inzichtelijk gemaakt, de afwegingen expliciet en toetsbaar vastgelegd en het wateradvies van de waterbeheerder geïntegreerd.

Met vroegtijdige afstemming met de waterbeheerder(s) kunnen daarnaast kansen voor de waterhuishouding worden benut en bedreigingen worden herkend. Door de bestaande (geo)hydrologische situatie en randvoorwaarden, de geplande ontwikkeling en de ruimtelijke consequenties ten aanzien van de waterhuishouding te analyseren, kan het streven naar een duurzaam en robuust watersysteem optimaal in het ontwerpproces worden geïntegreerd.

5.9.2 Waterhuishoudkundige situatie

Afvoerend oppervlak
Het plangebied van WFZ is in de huidige situatie grotendeels verhard en bestaat voornamelijk uit het dak, de parkeerplaats en het oppervlaktewater van de Knoopkazerne en uit het oppervlaktewater van de Kruisvaart. Het enige groen bevindt zich nabij de hoofdingang van de Knoopkazerne en langs de Montageweg en omvat totaal circa 1100 m2.

Wateropgave
Bij ruimtelijke ontwikkelingen is de wateropgave en de benodigde watercompensatie afhankelijk van de aard en omvang van de toename aan verhard, afvoerend oppervlak en van de omgang met het hemelwater. Om de waterhuishouding op orde te houden en wateroverlast te voorkomen, zijn bij een verhardingstoename van meer dan 500 m2 maatregelen vereist (administratieve ondergrens voor watercompensatie binnen de bebouwde kom).

Conform de 'Keur van het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden 2009' en de 'Beleidsregels op grond van de Keur van het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden 2009' (geconsolideerde versie, geldend vanaf 21-10-2010) dient de toename van verhard, afvoerend oppervlak met 15% gecompenseerd te worden, bij voorkeur met nieuw extra wateroppervlak. Dempingen dienen voor 100% gecompenseerd te worden, in principe in hetzelfde peilgebied waar de demping plaatsvindt.

Omgang oppervlaktewater

In het kader van de benodigde conditionering en het bouwrijpmaken ten behoeve van de zuidelijke aanlanding van de Rabobrug, de herinrichting van de Montageweg als Stadsas en de realisatie van Westflank Zuid dient het deel van de Kruisvaart tussen de Knoopkazerne en het busplein gedempt te worden.

De demping geschiedt in het peilgebied 'Utrecht Centrum' (NAP+0.58 m) en omvat 2575 m2 waarvan 990 m2 ten behoeve van de aanlanding en werkterrein Rabobrug is en 1585 m2 ten behoeve van de realisatie WFZ is. De demping wordt voor 100% gecompenseerd met 1585 m2 extra open water als gevolg van de reconstructie van de Leidsche Rijn (Smakkelaarsveld) en Catharijnesingel (totale toename open water Smakkelaarsveld bedraagt circa 3340 m2). Deze afspraak is bekrachtigd door het HDSR en wordt als zodanig opgenomen in de watervergunning voor de ontwikkeling 'Smakkelaarsveld/ Catharijnesingel' en 'BRM Dempen Kruisvaart'.

Afspraken

Medio december 2012 tot maart 2013 is door Tauw onderzoek verricht naar de aquatisch-ecologische consequenties van verschillende oplossingsrichtingen. Hieruit bleek dat dempen zonder een koppeling (knip) aquatisch-ecologisch en hydraulisch verantwoord en mogelijk is. De waterbeheerders E. van Rebergen (GU) en H. van Rooijen (HDSR) zijn intensief betrokken geweest bij dit traject en gaven hun voorkeur aan een nieuwe spoelvoorziening (pomp met persleiding) om de waterkwaliteit van de Kruisvaart te kunnen blijven borgen.

Medio april 2013 is door de POS ten behoeve van de blusvoorziening van de OVT West als nieuw uitgangspunt voor het rioleringsplan de toepassing van een duiker (koppeling) meegegeven.

Op 21 mei 2013 heeft in het kader van de aanvraag van de watervergunning vooroverleg plaatsgevonden met het waterschap HDSR. Hierbij is het project toegelicht en zijn alle watergerelateerde (Keur)aspecten besproken.

- Op 23 juli 2013 is door de POS in het kader van de omgevingsvergunning een aanvraag ingediend waarbij ook een ontheffing op de Keur is aangevraagd om het dempen van dit deel van de Kruisvaart mogelijk te maken.
- Op 31 juli is door het HDSR een watervergunning verleend met het kenmerk 710060 (keurlocatie 709092).
- Op 7 augustus is door dhr. H. Kosterman van het HDSR een ambtelijke wijziging met het kenmerk 712029 naverzonden vanwege een gewenste wijziging van de bijzondere bepalingen. Als nieuw voorschrift is toegevoegd dat de nieuwe verbindingsduiker uiterlijk 31 december 2015 aangelegd en functioneel dient te zijn.

Toename verhard oppervlak

Het enige groen bevindt zich nabij de hoofdingang van de Knoopkazerne en langs de Montageweg en omvat totaal circa 1100 m2. Dit groen verdwijnt, het verhard oppervlak neemt met dit areaal toe en zal met 165 m2 (15% van de toename) gecompenseerd moeten worden. Deze compensatie kan eveneens plaatsvinden met het extra open water ter plaatse van het Smakkelaarsveld en de Catharijnesingel.

wateropgave WFZ		
	100%	15%
demping Kruisvaart	2575 m2	
compensatie Kruisvaart Smakkelaarsveld/ Catharijnesingel	-2575 m2	
toename verhard oppervlak		165 m2
compensatie verhard oppervlak Smakkelaarsveld/ Catharijnesingel		-165 m2
totaal	0	0

Omgang hemelwater

Het stedenbouwkundig plan (vastgesteld 3 juni 2013) voorziet in een gesloten ensemble van bouwmassa waarbij de plinten samenvallen met de verplichte rooilijnen. Er is geen ruimte gereserveerd voor regulier 'groen'. Tussen de bebouwing van WFZ is op circa 4,5 m hoogte een collectief private buitenruimte (verblijfsgebied) geprojecteerd dat met een hoogwaardige inrichting een aantrekkelijk karakter krijgt. Het gehele plot van WFZ bestaat hiermee uit dakvlak en pleinverharding en kan als zodanig worden aangemerkt als schoon oppervlak.

Het toekomstige hemelwatersysteem van WFZ dient aan de buspleinzijde te worden aangesloten op de bestaande spuikoker in de Mineurslaan en/of Montageweg (Ø1500 mm) en/of op de nieuwe duiker (Ø800mm) onder het definitieve busplein. Aansluiten op het gemengd riool is niet toegestaan.

Omgang vuilwater

Het huishoudelijke afvalwater -de droogweerafvoer- van de nieuwbouw dient onder vrijverval naar het bestaande gemengde riool in de Croeselaan en/of Mineurslaan afgevoerd te worden. Alle nieuwe vuilwaterlozers dienen een aparte huisaansluiting te krijgen. Voor de aansluiting op de openbare riolering is een aansluitvergunning vereist van de dienst Stadswerken.

Conclusie

De benodigde demping van de Kruisvaart wordt voor 100% en de toename van verhard, afvoerend oppervlak wordt voor 15% gecompenseerd met extra oppervlaktewater in hetzelfde peilgebied ter plaatse van het Smakkelaarsveld en de Catharijnesingel en wordt voldaan aan de Keur van het HDSR. Informeel is reeds akkoord verleend en zal dit op korte termijn formeel bekrachtigen met het verstrekken van een watervergunning.

Met de nieuwe duiker (koppeling) onder het busplein blijft de waterverbinding tussen de Kruisvaart en de Leidsche Rijn in stand. Uit onderzoek door Tauw naar de aquatisch-ecologische consequenties van verschillende oplossingsrichtingen bleek dat dempen zonder een koppeling (knip) aquatisch-ecologisch en hydraulisch verantwoord en mogelijk is.

5.10 Trillingen

Kader

Hinder voor personen in gebouwen wordt in Nederland gewoonlijk beoordeeld op de SBR B-richtlijn. Met behulp van deze richtlijn wordt bepaald of de maximaal optredende trillingssterkte in een gebouw voldoet aan de streefwaarde voor dit gebouw. De streefwaarde voor de trillingshinder is onder meer afhankelijk van de gebouwbestemming (kantoor, wonen, gezondheidszorg, etc.) en of het om een nieuwe of bestaande situatie gaat.

Plansituatie

Ten zuidoosten van station Utrecht Centraal wordt het project Westflank Zuid ontwikkeld. Omdat dit project ontwikkeld wordt in het stationsgebied, op beperkte afstand van het spoor, kunnen trillingen van treinverkeer tot hinder voor personen in de geplande bebouwing leiden. Daarom is een quickscan uitgevoerd om de kans op trillingshinder in de geplande bebouwing te bepalen.

De geplande bebouwing heeft een bouwhoogte van maximaal 90 meter en deels een kantoorbestemming, deels een gemengde bestemming. De minimale afstand tot het spoor bedraagt zo'n 90 tot 95 meter voor de gebouwen met de bestemming kantoren in het plangebied, en zo'n 150 meter voor de gebouwen met een gemengde bestemming.

De trillingen ten gevolge van het treinverkeer blijven ruim onder de streefwaarden uit de SBR B-richtlijn bij de huidige sporenlay-out en het huidige spoorgebruik. Er is dus geen kans op trillingshinder in de geplande bebouwing.

Conclusies

Gezien de afstand tot het spoor en de kenmerken van de geplande bebouwing in het projectgebied Westflank Zuid, is er geen kans op trillingshinder conform de SBR B-richtlijn. Het nemen van mitigerende maatregelen is daarom niet nodig.

5.11 Archeologie

Kader

In 1992 heeft Nederland het Europese Verdrag van Malta ondertekend en in 1998 geratificeerd. Doel van dit verdrag is een betere bescherming van het Europese archeologische erfgoed door een structurele inpassing van de archeologie in ruimtelijke ordeningstrajecten. Eén van de belangrijkste uitgangspunten van het Verdrag van Malta is dat archeologische waarden zoveel mogelijk in situ in de bodem bewaard dienen te blijven. Alleen als behoud in situ niet mogelijk is, wordt overgegaan tot behoud van de archeologische informatie ex situ, door middel van opgraven en bewaren in depot. Een ander uitgangspunt is dat het onderzoek naar de aanwezigheid van archeologische waarden in een zo vroeg mogelijk stadium dient plaats te vinden, zodat hiermee bij de planontwikkeling rekening gehouden kan worden. Een derde uitgangspunt is het 'de verstoorder betaalt principe'. Alle kosten die samenhangen met archeologisch onderzoek dienen worden betaald door de initiatiefnemer van de geplande bodemingrepen. Ten slotte richt het Verdrag van Malta zich tevens op een toename van kennis, herkenbaarheid en beleefbaarheid van het archeologische erfgoed.

Het Verdrag van Malta heeft in Nederland geresulteerd in een ingrijpende herziening van de Monumentenwet uit 1988, die op 1 september 2007 met de Wet op de Archeologische Monumentenzorg van kracht is geworden. Hiermee zijn de uitgangspunten van het Verdrag van Malta in de Nederlandse wetgeving geïmplementeerd. In de nieuwe wetgeving is de bescherming van het archeologische erfgoed, de inpassing hiervan in de ruimtelijke ontwikkeling en de financiering van het archeologische onderzoek geregeld.

Op grond van artikel 38a van de Monumentenwet 1988 moet een bestemmingsplan rekening houden met de archeologische resten in de grond. Om te kunnen bepalen op welke wijze de bestemmingsregeling rekening moet houden met de archeologie (artikel 38a Monumentenwet 1988) moet onderzoek, veelal bureauonderzoek, worden gepleegd. De resultaten daarvan worden beschreven in de toelichting van het bestemmingsplan, waarbij wordt aangegeven hoe het bestemmingsplan bij moet dragen aan de bescherming van de archeologie.

Verordening en bestemmingsplan

De gemeente Utrecht heeft ervoor gekozen ter bescherming van de archeologische waarden en verwachtingen een verordening op te stellen voor het hele grondgebied van de gemeente. In de verordening op de archeologische monumentenzorg is een vergunningenstelsel opgenomen ter bescherming van het archeologische erfgoed, waarmee de wettelijk vereiste bescherming kan worden geboden. In bestemmingsplannen wordt verwezen naar de verordening en een regel opgenomen (dubbelbestemming Waarde - Archeologie). In deze dubbelbestemming is opgenomen dat de voor Waarde- archeologie aangewezen gronden mede zijn bestemd voor de bescherming en veiligstelling van de archeologische waarden en verwachting. Met deze specifieke gebruiksregel wordt geregeld dat onder een met het bestemmingsplan strijdig gebruik in ieder geval wordt begrepen het handelen in strijd met de Verordening op de Archeologische Monumentenzorg. Door de verordening en de daarbij behorende archeologische waardenkaart is de bescherming van de archeologische waarden en verwachtingen in de bodem van de gemeente Utrecht gewaarborgd en zijn verstoringen van de bodem vanaf een op de archeologische waardenkaart aangegeven oppervlakte en diepte vergunningplichtig.

Gemeentelijke archeologische waardenkaart

De Archeologische Waardenkaart van de gemeente Utrecht ligt ten grondslag aan de verordening op de archeologische Monumentenzorg. Deze waardenkaart is geënt op de Indicatieve Kaart Archeologische Waarde (IKAW) van de provincie en op de kennis en ervaring opgedaan in tientallen jaren archeologisch onderzoek in de stad. Hij geeft inzicht in de ligging van beschermde archeologische rijksmonumenten, gebieden van hoge archeologische waarde, gebieden van hoge archeologische verwachting en gebieden van archeologische verwachting en bij welk te verstoren oppervlakte en diepte een vergunningsplicht geldt. In de op de waardenkaart aangeduide gebieden waar een vergunningplicht geldt zal van toekomstige initiatiefnemers tot bodemverstorende activiteiten een inspanning vereist worden om resten uit het verleden op te sporen en zo nodig veilig te stellen.

Beschermde archeologische rijksmonumenten zijn volgens de Monumentenwet 1988 beschermde archeologische monumenten. Aantasting van de beschermde archeologische monumenten is niet toegestaan. Eventueel dubbel ruimtegebruik is mogelijk, mits de gekozen bestemming zich duurzaam verhoudt met de in het terrein aanwezige archeologische waarden. Voor dubbel ruimtegebruik is een vergunning krachtens de Monumentenwet vereist.

Gebieden van hoge archeologische waarde zijn gebieden waarvan bekend is dat er archeologische waarden zijn, maar die niet beschermd zijn als archeologisch rijks- of gemeentelijk monument. Gebieden van hoge archeologische waarde zijn gebieden waarvan bekend is dat er archeologische waarden in de bodem aanwezig zijn, maar die niet beschermd zijn als archeologisch rijksmonument. Voor deze gebieden en voor gebieden van hoge archeologische verwachting en archeologische verwachting geldt de gemeentelijke verordening op de archeologische Monumentenzorg.

Archeologie in het plangebied

<u>Romeinse en middeleeuwse Rijn</u>

Onderzoek heeft aangetoond dat de hoofdgeul van de Rijn in de Romeinse tijd en Middeleeuwen tot aan het einde van de twaalfde eeuw na Christus dwars door de deelgebieden Westflank Noord en Zuid gelopen heeft.

De exacte ligging en loop van de oude Rijngeul in de Romeinse tijd en (vroege) Middeleeuwen is een belangrijk thema in de archeologie binnen de gemeente Utrecht.

Overige bekende archeologische waarden
Voor de deelgebieden Westflank Noord en Zuid bestaan geen gegevens over overige archeologische waarden.

Waardenkaart
Het plangebied West-Flank Zuid, bevindt zich op de gemeentelijke archeologische waardenkaart in een gebied met hoge archeologische verwachting (geel), archeologische verwachting (groen) en zonder archeologische verwachting (wit). Voor het gebied met een hoge archeologische verwachting geldt dat verstoringen van de bodem vanaf 100 m2 archeologievergunningplichtig zijn. Voor het gebied met een archeologische verwachting geldt dat verstoringen van de bodem vanaf 1000 m2 archeologie-vergunningplichtig zijn en het gebied zonder archeologische verwachting is niet archeologievergunningplichtig.

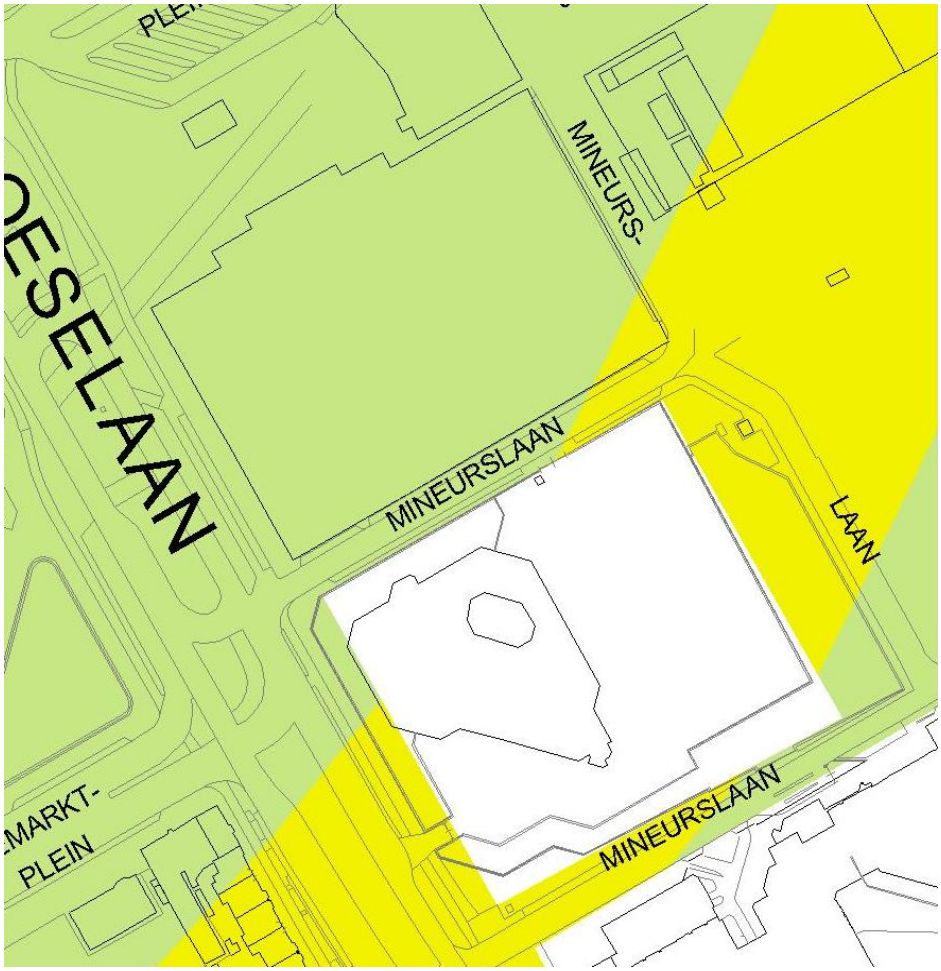

Afbeelding 5.4 Uitsnede archeologische waardenkaart, West-Flank Zuid

Conclusie
Het plangebied West-Flank Zuid bevindt zich op de gemeentelijke archeologische waardenkaart deels in een gebied met een hoge archeologische verwachting, deels in een gebied met een archeologische verwachting en deels in een gebied zonder archeologische verwachting. De hoge archeologische verwachting is gebaseerd op een Oude rijnloop. De archeologische verwachting is gebaseerd op de ligging op de stroomrug waar bewoningsresten uit de prehistorie en Middeleeuwen verwacht kunnen worden.

Voor het gebied met een hoge archeologische verwachting geldt dat verstoringen van de bodem vanaf 100 m2 en dieper dan 50 cm archeologievergunningplichtig zijn. Voor het gebied met een archeologische verwachting geldt dat bodemingrepen vanaf 1000 m2 en dieper dan 50 cm. archeologievergunningplichtig zijn. Het gebied zonder archeologische verwachting is niet archeologievergunningplichtig.

Volgens de gemeentelijke verordening op de Monumentenzorg, moet de initiatiefnemer indien hij deze ondergrenzen overschrijdt door een archeologisch onderzoeksrapport aantonen of er al dan niet sprake is van de aanwezigheid van archeologische waarden. Indien er sprake is van archeologische waarden, moet de initiatiefnemer deze laten opgraven. Indien hier geen sprake van is, zal het plangebied middels een selectiebesluit archeologisch worden vrijgegeven. Voor het totale plangebied geldt dat indien bij uitvoering van de werkzaamheden onverwacht toch archeologische zaken worden aangetroffen er conform artikel 53 en 54 van de Monumentenwet 1988 (herzien 2007) melding van de desbetreffende vondsten dient te worden gedaan bij de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap c.q. de afdeling Erfgoed van de Gemeente Utrecht (030-2863990).

5.12 Kabels en leidingen

Het verdient de voorkeur om bij herontwikkeling van de Knoopkazerne voor zover mogelijk aan te sluiten op bestaande tracés van kabels en leidingen. Stadsverwarming en glasvezel liggen in de Croeselaan. Aansluiten voor water, electra, telecom en eventueel gas zou in de Mineurslaan moeten gebeuren.

In de Mineurslaan is recent een nieuwe gasleiding gelegd, welke praktisch tegen de huidige keermuur van het water rondom de Knoopkazerne is gelegen. Bij herontwikkeling is het dan ook uitgesloten om buiten deze bestaande keermuur te bouwen, ook wanneer het gaat om (tijdelijke) constructies zoals damwanden. Daarvoor is simpelweg geen ruimte.

Middenspanningsruimte

Op de achterzijde van de plot is momenteel een middenspanningsruimte gelegen. Indien deze ruimte wordt verwijderd, zal deze een nieuwe plek moeten krijgen in de ontwikkkelingen rondom de Knoopkazerne. Daarbij geldt dat de middenspanningsruimte in verband met onderhoudswerkzaamheden bereikbaar moet zijn voor een bestelwagen met aanhangwagen. Of de capaciteit van deze ruimte voldoende is wanneer extra m2 vloeroppervlak worden toegevoegd zal bij uitwerking nader moeten worden onderzocht in samenwerking met Stedin. Indien uitbreiding nodig is, kan mogelijk worden aangesloten op een nieuw te realiseren koppelstation ter hoogte van het Beatrixgebouw.

Conclusie

In het plangebied zijn echter geen planologisch relevante kabels of leidingen aanwezig. Kabels en leidingen vormen in die zin dan ook geen belemmering voor de uitvoering van het bestemmingsplan.

5.13 Kwaliteit van de leefomgeving

Bezonning

In het kader van de voorgenomen herontwikkeling van het terrein van de Knoopkazerne is een beknopte bezonningsstudie opgenomen waarin de bezonning van het Forum en de belangrijkste openbare routes werd inzichtelijk is gemaakt en laat de bezonning zien in de meest ongunstige situatie; de maximale bouwenveloppen helemaal uitgevuld.

Uit de bezonningsstudie blijkt dat de versmalling van de bovenbouw van blok 3 een positief effect heeft op de bezonning van het Knoopplein en de geplande positie van het vergadercentrum. Met name de overgang naar het Forum heeft daardoor tot ver voorbij het middaguur meer zonuren. Verder is te zien dat de zone van de opgang aan de Croeselaan naar de opgang naar het Forum juist in de middagen in de zon liggen. En de zones tussen toren 2 en blok 3 en die in de 'oksel' van het Knoopcomplex zijn vooral in de ochtend bezond.

Het Forum ligt voor een groot deel in de schaduw van toren 1 en toren 2, maar juist de strategische plekken liggen wat vaker in de zon: het deel ter plekke van de overgang naar het Knoopplein en daar waar het Forum aansluit op de Rabobrug. De route naar de Rabobrug over de Montageweg ligt, behalve in de winter voor een groot deel van de dag in de zon. De hoek Montageweg /Croeselaan ligt bijzonder gunstig op de zon.

In de bezonningsstudie is bovendien op te maken dat het vergadercentrum een gunstige ligging heeft ten opzichte van de zon. Dit zal een positieve bijdrage leveren aan de binnen -buiten-beleving van vergadercentrum en Knoopplein. Er zullen hier zonafschermende maatregelen toegepast moeten worden zonder dat die de binnen-buitenrelatie in de weg staan. Een uitwerking hiervoor moet onderdeel zijn van de ontwerpopgave voor het vergadercentrum.

Wind

In een bestemmingsplan dient vanuit het oogpunt van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat aangetoond te worden dat dat bereikt kan worden binnen de plankaders. De openbare ruimte in het plangebied van de Westflank Zuid moet geschikt zijn voor de geplande functies. In een gebied met veel hoge gebouwen is dit een opgave die gepaste aandacht vraagt.

In het Windtunnelonderzoek naar het windklimaat bij het Knoopkazernecomplex te Utrecht van november 2013 zijn een groot aantal varianten (configuraties) en scenario's doorgemeten. Hieruit komt naar voren dat de windsituatie sterk afhankelijk is van fasering, dimensionering en uitdetailiering van de ontwerpen. Daarbij dienen op sommige locaties windhinderbeperkende maatregelen te worden getroffen om het windklimaat lokaal te verbeteren. Hierbij kan gedacht worden aan realiseren van luifels aan gebouwen of in de openbare ruimte en realisatie van bomen en/ of windschermen.

In een tweetal aanvullende windhinderstudies zijn opnieuw een groot aantal configuraties beschouwd. In het Windtunnelonderzoek van TNO van februari 2014 is ingezoomd op het openbaar gebied ter plaatse van het Forum en de (aanlanding van de) Langzaamverkeersbrug. Hieruit is naar voren gekomen dat er windhinderbeperkende maatregelen mogelijk zijn om te komen tot een aanvaardbaar windklimaat in de aangrenzende openbare ruimte. In het Windhinderzoek van Peutz van augustus 2014 is, in nauwe betrokkenheid met de Rabobank, de locatie aan de zijde van het (verhoogde) voetgangersgebied nabij de Rabobank nader beschouwd. Uit het onderzoek komt naar voren dat het windklimaat ter plaatse van de personeelsingang van de Rabobank plaatselijk verslechterd, maar dat dit tot een acceptabel windklimaatniveau gebracht worden door realisatie van een (half-open) luifel.

De te volgen werkwijze ten aanzien van windhinder is dat voor alle bouwaanvragen voor hoogbouw in het Stationsgebied een afdoend windhinder onderzoek zal worden gevraagd. Aangetoond moet worden dat de openbare ruimte rond het geplande gebouw voldoet aan de eisen ten aanzien van windklimaat. Dit zal vragen om specifieke gebouw ontwerpen in combinatie met ingrepen in de openbare ruimte. In het bestemmingsplan is hieromtrent een specifieke bouwregel vastgelegd op basis waarvan afdwongen kan worden dat voorzien dient te worden in concrete maatregelen ten behoeve van een aanvaardbaar windklimaat voor gebouwen hoger dan 30 meter.

Trilling

In Nederland bestaat tot op heden geen wetgeving voor hinder en schade door trillingen. Wel zijn er door de Stichting Bouwresearch (SBR) richtlijnen opgesteld voor trillinghinder of schade als gevolg daarvan. Over het algemeen ontstaat er in een binnenstedelijke situatie geen trillinghinder die meer is dan de maximaal toelaatbare trillingsniveaus, zoals opgenomen in de Richtlijn 'hinder voor personen in gebouwen (richtlijn B)'.

Hinder voor personen in gebouwen wordt in Nederland gewoonlijk beoordeeld op de SBR B-richtlijn. Met behulp van deze richtlijn wordt bepaald of de maximaal optredende trillingssterkte in een gebouw voldoet aan de streefwaarde voor dit gebouw. De streefwaarde voor de trillingshinder is onder meer afhankelijk van de gebouwbestemming (kantoor, wonen, gezondheidszorg, etc.) en of het om een nieuwe of bestaande situatie gaat.

Aadviesbureau Movares d.d. 12 februari 2014 een 'Quickscan trillingshinder Westflank-Zuid, 12 februari 2014' uitgevoerd. Op basis van die quick scan blijkt dat gezien de afstand tot het spoor en de kenmerken van de geplande bebouwing in het projectgebied Westflank Zuid, er geen kans is op trillingshinder conform de SBR B-richtlijn. Het nemen van mitigerende maatregelen is daarom niet nodig.

Hoofdstuk 6 Uitvoerbaarheid

6.1 Economische uitvoerbaarheid

In artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is vastgelegd dat inzicht gegeven moet worden over de uitvoerbaarheid van het plan. De ontwikkelingen die concreet mogelijk gemaakt worden binnen het bestemmingsplan moeten (economisch) uitvoerbaar zijn en gerealiseerd kunnen worden.

De vastgoedontwikkeling Westflank Zuid
Het bestemmingsplan moet de ruimtelijke voorwaarden creëren voor een verantwoorde commerciële ontwikkeling van het beoogde woningbouw-, kantoren- en parkeerprogramma. Dat is naar mening van NS Stations en RGD mogelijk. De financiële afdracht betreffende het kantoor- en woningbouwprogramma van de ontwikkelende partijen aan de gemeente is vastgelegd in een driepartijenovereenkomst en heeft betrekking op de exploitatiebijdrage vanuit NS Stations en RGD in het kader van het kostenverhaal.
Bij de uitwerking van de bouwplannen die op basis van dit bestemmingsplan worden mogelijk gemaakt, zijn in de driepartijenovereenkomst ook nadere afspraken vastgelegd ten aanzien van financiering van de (tijdelijke) maatregelen in de openbare ruimte die noodzakelijk zijn om te komen tot de beoogde vastgoedontwikkeling. Aanvullend worden nadere afspraken gemaakt ten aanzien van het beheer van de semi-openbare ruimte (collectief publiek).

De fietsenstalling en het Forum
De kosten die gemoeid zijn met de aanleg van het verhoogde Forum zijn voorzien in de grondexploitatie van de Projectorganisatie Stationsgebied. De kosten die gemoeid zijn met de aanleg van de fietsenstalling zijn gedekt in het projectbudget van de OV-terminal. De financiële uitvoerbaarheid is hiermee zeker gesteld.

Risicoanalyse planschade
Er is een risicoanalyse planschade opgesteld door BRO (d.d. 8 juli 2014) waaruit blijkt dat er weliswaar een reele kans bestaat op lichte planschade. Echter, de tegemoetkoming in de planschade valt deels of geheel onder het normaal maatschappelijk risico.

Conclusie
Op basis van het bovenstaande wordt geconcludeerd dat de economische uitvoerbaarheid voldoende is aangetoond en de realisatie van het plan is gewaarborgd. Het kostenverhaal is enerzijds anderzins verzekerd en anderzijds vastgelegd in de Grondexploitatie Stationsgebied.

6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

In dit hoofdstuk wordt beschreven op welke wijze burgers en belanghebbenden bij het plan zijn betrokken en hoe zij hierop hebben kunnen reageren.

6.2.1 Overleg ex artikel 3.1.1 Besluit ruimtelijke ordening

Het plan is aan een aantal instanties toegezonden voor reactie als bedoeld in art 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening. Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden heeft bij e-mail d.d. 2 augustus 2013 aangegeven te kunnen instemmen met het bestemmingsplan. Op 7 oktober 2013 heeft de Provincie Utrecht per e-mail bevestigd dat vooroverleg in het kader van onderhavig bestemmingsplan niet noodzakelijk is.

6.2.2 Advies wijkraad

Het concept Stedenbouwkundig Plan van Westflank Zuid is medio mei door de architect gepresenteerd aan de wijkraden in het reguliere wijkradenoverleg. Vervolgens is het concept van het ontwerpbestemmingsplan voorgelegd aan de wijkraad Zuidwest. Op 4 oktober 2013 heeft de wijkraad per e-mail aangegeven in te kunnen stemmen met het bestemmingsplan.

Hoofdstuk 7 Juridische planopzet

7.1 Inleiding

Het bestemmingsplan is opgesteld volgens de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP 2012). De SVBP 2012 maakt het mogelijk om bestemmingsplannen te maken die op vergelijkbare wijze zijn opgebouwd en op eenzelfde manier worden verbeeld. Vergelijkbare bestemmingsplannen leiden tot een betere leesbaarheid, raadpleegbaarheid en helderheid voor de gebruiker en draagt zo bij aan een effectiever en efficiëntere dienstverlening.

7.2 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht

Sinds 1 oktober 2010 is de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in werking getreden. Hierdoor vervallen diverse gebruikelijke termen voor vergunningen zoals bouwvergunning, sloopvergunning, aanlegvergunning, ontheffing et cetera.

Hieronder worden de meest voorkomende termen weergegeven:

- De term bouwvergunning wordt omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen; hierna te noemen 'omgevingsvergunning bouwen'.
- De term sloopvergunning wordt 'omgevingsvergunning voor de activiteit slopen' ;hierna te noemen 'omgevingsvergunning slopen'.
- De term aanlegvergunning wordt 'omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden'; hierna te noemen 'omgevingsvergunning aanleggen'.
- De term 'ontheffing' of 'het verlenen van een ontheffing' wordt 'afwijking' of 'afwijken bij omgevingsvergunning'.

7.3 Planvorm

Het bestemmingsplan Westflank Zuid is een ontwikkelingsgericht bestemmingsplan dat er op gericht is om een programma van kantoren en woningen, alsmede het bij die functies behorende (fiets)parkeervoorzieningen mogelijk te maken. In dit ontwikkelingsplan is er gekozen voor een bestemmingsregeling die voldoende flexibiliteit biedt voor het gebouw binnen het bouwvlak enerzijds en anderzijds de overige functies op een heldere wijze vastlegd. Daarnaast wordt voorzien in een verkeersbestemming die middels een verhoogd maaiveld de aansluiting van de OV-terminal richting het kantorencomplex van de Rabobank mogelijk maakt. De dubbelbestemmingen Archeologie en Cultuurhistorische waarden zijn opgenomen om de in het gebied aanwezige waarden afdoende te behouden en te beschermen.

7.4 Opbouw regels

De opzet van de bestemmingsregels is steeds gelijk:

- bestemmingsomschrijving (met ondergeschikte en nevengeschikte doeleinden);
- bouwregels;
- nadere eisen waar de bestemmingsregeling dat nodig maakt;
- afwijkingsregels van de bouwregels;
- afwijkingsregels van de gebruiksregels.

7.4.1 Nadere eisen

Op basis van artikel 3.6, lid 1 onder d van Wro, kan worden bepaald dat burgemeester en wethouders met inachtneming van de bij het plan te geven regels, nadere eisen kunnen stellen ten aanzien van in het plan omschreven onderwerpen of onderdelen. Het stellen van nadere eisen kan betrekking hebben op een heel scala van onderwerpen. Zo kan bijvoorbeeld worden bepaald dat de nadere eisen betrekking hebben op de situering of afmetingen van gebouwen en/of bouwwerken, of op het stellen van eisen aan parkeergelegenheid op eigen terrein, maar evenzeer kunnen nadere eisen betrekking hebben op het treffen van bouwkundige voorzieningen en/of aanpassingen die van belang zijn voor een goede ruimtelijke ordening.

In hoofdzaak vindt een goede ruimtelijke ordening plaats door het toekennen van bestemmingen en daarbij bouwmogelijkheden aan percelen. Hoewel daarmee op hoofdlijnen de gewenste ruimtelijk inrichting van een perceel (qua functie en bebouwingsvolume) is vastgelegd, kan er echter op detailniveau aanleiding zijn of behoefte bestaan om specifieke ruimtelijke belangen op een juiste manier af te stemmen. Hiervoor is het instrument van nadere eisen in de wet opgenomen.

Nadere eisen dienen er voor om binnen de toegekende bestemming en bouwmogelijkheden maatwerk te kunnen leveren op perceelsniveau. De noodzaak voor dit maatwerk is gelegen in de specifieke ruimtelijke omstandigheden van het betreffende (of het aangrenzende) perceel, die niet op voorhand te regelen zijn in de algemeen geformuleerde bestemmingsregeling. Het gaat in casu om nadere eisen die gesteld kunnen worden aan de afmeting, de constructie, de plaats en de gevelindeling van de bebouwing en gaat concreet om de volgende aspecten:

- Samenhangend straat- en bebouwinsgbeeld;
- Verkeersveiligheid;
- Maatregelen ten behoeve van een aanvaardbaar windklimaat;
- Sociale veiligheid;
- De gebruiksmogelijkheden van naastgelegen percelen/bouwwerken.

Het gebied geeft aanleiding voor het opnemen van nadere eisen, gelet op de hoge dichtheid en de mate van functiemenging. Hieronder worden deze aspecten nader toegelicht.

Samenhangend straat- en bebouwingsbeeld
In het gebied is het creëren van een afwisselend bebouwingsbeeld van groot belang, waarbij de stedenbouwkundige opzet van het gebied wordt gerespecteerd en nieuwbouw zorgvuldig wordt ingepast.

Specifiek ten aanzien van locatie, afmeting, situering van constructieve voorzieningen kunnen nadere eisen worden gesteld. Op plaatsen waar een overbouwing gesitueerd zal worden dienen ook constructieve voorzieningen aangebracht te worden. Het is van groot belan dat dit op juiste wijze wordt ingepast. Dit geldt ook voor technische installaties, afschermingen van installaties of ruimtes voor het onderbrengen van installaties op het dakvlak. Om de gebouwvolumes zo gaaf mogelijk tot hun recht te laten komen, mogen technische installaties, afschermingen van installaties of ruimtes voor het onderbrengen van installaties, slechts als toegevoegde objecten of volumes op het dakvlak worden aangebracht, als deze duidelijk deel uitmaken van de architectonische expressie van het gebouw. Deze regel heeft betekenis met betrekking tot het uit beeld brengen van technische installaties en/of hun behuizing vanuit posities dichtbij of ver van het gebouw en/of vanuit hogere gebouwen.

Maatregelen ten behoeve van een aanvaardbaar windklimaat
Er heeft een onderzoek plaatsgevonden naar het te verwachten windklimaat in het plangebied. Hieruit is gebleken dat er zonder maatregelen

Er zullen hoe dan ook verschillende maatregelen getroffen moeten worden. Mogelijke oplossingen ter verbetering van het windklimaat zijn:

- plaatsen van windremmende elementen;
- oprichten van windschermen op verschillende plaatsten;
- realisatie van kappen.

Sociale veiligheid
Vanuit sociale veiligheid kan het noodzakelijk zijn nadere eisen te stellen aan nieuwbouw of verbouw. Bijvoorbeeld aan de situering van de gebouwen zelf, constructieve voorzieningen of de toegangen tot deze gebouwen die op plekken worden gerealiseerd waarbij vanuit het aspect sociale veiligheid geen sociaal onveilige situaties of plekken ontstaan en zo veel mogelijk een veilig gevoel ontstaat voor de gebruikers van deze gebouwen en omliggende terreinen.

Verkeersveiligheid
De veilige afwikkeling van verkeer en het voorzien in voldoende parkeerplaatsen op eigen terrein kunnen aanleiding zijn voor het stellen van nadere eisen aan bebouwing. Hierbij zal het vooral gaan om maatregelen en eisen aan bebouwing voor het waarborgen overzichtelijke verkeerssituaties, de doorstroming van het verkeer en de bereikbaarheid van gebouwen. Maar ook kan het stellen van eisen aan de situering of het aantal parkeerplaatsen bij een woning, bedrijf, kantoor of voorziening van belang zijn als bijvoorbeeld extra parkeerplaatsen op de openbare weg niet mogelijk of gewenst zijn.

Gebruiksmogelijkheden van naastgelegen percelen en of bouwwerken
Het is niet de bedoeling dat naastgelegen percelen en/of bouwwerken hinder ondervinden van de ontwikkelingen op hun buurperceel. Vaak is dit met kleine maatregelen goed te voorkomen. Te denken valt aan het stellen van nadere eisen aan de bouwhoogte, gevelindeling of aan de situering van erfbebouwing.

7.5 Artikelsgewijze toelichting

In deze paragraaf wordt per bestemming uitgelegd wat de achtergrond is van een bepaalde bestemming.

Artikel 1 Begrippen

In dit artikel worden de in het bestemmingsplan gebruikte begrippen gedefinieerd en uitgelegd.

Artikel 2 Wijze van meten

In dit artikel wordt aangeven op welke wijze er gemeten dient te worden op basis van dit bestemmingsplan en de regels.

Artikel 3 Gemengd

Aan de Croeselaan is een gemengde bestemming opgenomen voor het te realiseren van het multifunctionele bouwblok. Hier is het mogelijk de functie kantoor en wonen te combineren met lichte vormen van horeca en . Om ervoor te zorgen dat er ook daadwerkelijk sprake is van een menging van de kantoorfunctie met wonen is opgenomen dat minimaal 7.000 m2 bvo en maximaal 21.000 m2 bvo bedoeld is voor de functie wonen, en maximaal 14.000 m2 bvo voor kantoor.

Ten aanzien van het kantoor- en woonprogramma is een bepaalde flexibiliteit mogelijk, waarbij in acht genomen dient te worden dat het gezamenlijke brutovloeroppervlak van de functies wonen en kantoor (met bijbehorende vergader- en congresfaciliteiten) niet meer mag bedragen dan 21.000 m² brutovloeroppervlak.

Voor de activering van de plint van het gemengde blok is een mogelijkheid opgenomen dat de functies horeca in de categorie D1 en D2 (2) en dienstverlening tot een gezamenlijk maximaal brutovloeroppervlak van 1.000 m2 bvo opgenomen kan worden. Om te bewerkstelligen dat er een aantal units gerealiseerd worden zodat er ook daadwerkelijk een gemengd karakter ontstaat is daarbij vastgelegd dat die 1.000 m2 in eenheden van maximaal 200 m² aaneengesloten brutovloeroppervlak gerealiseerd dient te worden.

Uit windonderzoek is gebleken dat voorzieningen noodzakelijk zijn om te kunnen voorzien in een goed windmilieu. Omdat de te treffen maatregelen erg samenhangen met de modellering van de bebouwing kan pas in een later stadium beoordeeld worden waar en welke concrete maatregelen nodig zijn, worden dergelijke maatregelen in algemene zin mogelijk gemaakt. Ook hiervoor bestaat de mogelijkheid voor Burgemeester en wethouders om nadere eisen te stellen.

Burgemeester en wethouders kunnen bovendien ook nadere eisen stellen aan de afmeting, de plaats en de gevelindeling van de bebouwing, ten behoeve van:

a. een samenhangend straat en bebouwingsbeeld;
b. de verkeersveiligheid;
c. de sociale veiligheid;
d. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden en/of bouwwerken.

Artikel 4 Kantoor

Deze bestemming is toegekend aan het bestaande kantoorgebouw aan de Croeselaan en aan de zijde van het forum (oostzijde van het plangebied). Conform deze bestemming is het mogelijk De bestemming maakt het mogelijk kantoren met bijbehorende vergader- en congresfaciliteiten op te richten tot een gezamenlijk maximaal brutovloeroppervlak van 70.000 m2. Hierbij zijn uiteraard ook de bijbehorende voorzieningen zoals (fiets)parkeren, opgangen en trappartijen mogelijk gemaakt.

In de bouwregels is heel nadrukkelijk een aantal overbouwingen mogelijk gemaakt en zijn een aantal gevellijnen (voor boven of onderbouw) vastgelegd in het bestemmingsplan. Het is van belang dat deze bebouwing IN de gevellijn wordt gebouwd zodat de toekomstige bebouwing naadloos aansluit op de bebouwing in de directe omgeving.

Ook in deze bestemming is het mogelijk dat Burgemeester en wethouders kunnen bovendien ook nadere eisen stellen aan de afmeting, de plaats en de gevelindeling van de bebouwing. Voor nadere informatie hierover wordt verwezen naar paragraaf 7.4.1.

Artikel 5 Verkeer - Verblijfsgebied

De bestemming Verkeer - verblijfsgebied is opgenomen specifiek voor de mogelijkheid dit gebied in te richten ten dienste van gemotoriseerd verkeer en langzaam verkeer. Aan de zijde van het Forum is de bestemming Verkeer - verblijfsgebied tevens voorzien van de aanduiding 'openbaar vervoer', aangezien hier sprake is van een meerlaags en multifunctioneel gebruik van de gronden. Op de maaiveldniveau zal een deel van het (nieuwe) busstation en de daarbij behorende voorzieningen functioneren en op het verhoogd maaiveld zal het forum gerealiseerd worden waarbij het primaat licht bij het langzaam verkeer. Het forum zorgt voor een verbinding van de OV-terminal met het plangebied van de Westflank Zuid, alsmede met de Langzaamverkeersbrug en het kantorencomplex van de Rabobank.

Tevens is de bestemming bedoeld voor kelders onder (verhoogd) maaiveld mede ten dienste van aanliggende bestemmingen. Daarnaast zijn ook dakopbouwen op het verhoogd maaiveld toegestaan teneinde ondergeschikte opbouwen zoals trappenhuizen, luchtbehandelings- en liftinstallaties toe te staan.
Tevens zijn deze gronden bedoeld voor water, waterbeheer en waterberging, groenvoorzieningen, nutsvoorzieningen en ondergrondse afvalinzamelvoorzieningen. Ten behoeve van het verhoogde maaiveld is het mogelijk gebouwen op te richten tot een hoogte van 8 meter. Onder dit forum zal bovendien een openbare fietsparkeervoorziening worden gerealiseerd die is bedoeld voor het voorzien in de behoefte aan fietsparkeerplaatsen ten behoeve van OV-reizigers.

Artikel 6 Waarde - Archeologie

De dubbelbestemming Waarde - Archeologie is opgenomen ter veiligstelling en bescherming van de archeologische waarde en verwachtingen. Door de daarin opgenomen specifieke gebruiksbepaling waarin wordt verwezen naar de Verordening op de Archeologische Monumentenzorg is een handelen in strijd met het bestemmingsplan een strafbaar feit.

Artikel 7 Algemene afwijkingsregels

Dit artikel regelt de afwijkingsmogelijkheden voor het college van burgemeester en wethouders. Dit heeft primair tot doel enige flexibiliteit in de regels aan te brengen. Ze kunnen worden toegepast als er niet op grond van de bestemmingsregelingen in hoofdstuk 2 al een afwijkingsmogelijkheid is. Het gaat dan om een afwijking van maten, afmetingen en percentages, het plaatsen van objecten van beeldende kunst, het realiseren van kleine nutsgebouwtjes.

Artikel 8 Algemene bouwregels

In de bouwverordening zijn ook voorschriften opgenomen. Het bestemmingsplan gaat vóór deze bepalingen, maar in dit artikel is bepaald welke voorschriften uit de bouwverordening naast het bestemmingsplan van kracht blijven. Het gaat daarbij om voorschriften van stedenbouwkundige aard, zoals de bereikbaarheid van bouwwerken van werkverkeer en brandblus-voorzieningen, bereikbaarheid van gebouwen voor gehandicapten, de ruimte tussen bouwwerken en parkeergelegenheid bij gebouwen.

Daarnaast regelt dit artikel de mogelijkheid voor (beperkte) overschrijdingen van bebouwingsgrenzen die op de kaart zijn aangegeven.

Artikel 9 Algemene gebruiksregels

De Wro bevat een algemeen verbod om de gronden en bebouwing in strijd met het bestemmingsplan te gebruiken. Een algemeen gebruiksverbod hoeft derhalve niet meer in de planregels te worden opgenomen. Het is wel mogelijk om in het bestemmingsplan aan te geven wat onder verboden gebruik in ieder geval wordt verstaan. In dit artikel is opgenomen dat onder verboden gebruik wordt verstaan: onbebouwde gronden te gebruiken als staanplaats voor onderkomens als opslagplaats voor onklare voer-, vlieg- en vaartuigen of onderdelen daarvan of als stortplaats voor puin en afvalstoffen.

Het gebruik of bouwen in strijd met het bestemmingsplan was vroeger onder de oude Wet op de Ruimtelijke Ordening via een algemene gebruiksbepaling en strafbepaling geregeld in het bestemmingsplan. Onder de Wet ruimtelijke ordening was een en ander geregeld in de wet zelf. Met de invoering van de Wabo is dat opnieuw gewijzigd. Nu is het als volgt geregeld.

Voor elke verandering van gebruik (in ruime zin) die in strijd komt met een bestemmingsplan is volgens artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de Wabo een omgevingsvergunning nodig is. Indien voor een dergelijk planologisch strijdig gebruik geen omgevingsvergunning wordt gevraagd of een gevraagde vergunning niet wordt verleend, komt dit gebruik dus in strijd met artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wabo. Dat artikel kan vervolgens bestuursrechtelijk of strafrechtelijk via de Wet op de economische delicten worden gehandhaafd.

Strijdig gebruik met planologische regelingen waarvan afwijking niet is toegestaan valt niet onder artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de Wabo. Met het oog op dergelijk gebruik is in artikel 7.2 Wet ruimtelijke ordening een verbodsbepaling opgenomen bij de invoering van de Wabo.

Artikel 10 Algemene regel geluidsgevoelige bestemming

Geluidsonderzoek wijst uit dat er in het plangebied als gevolg van het (rail)verkeer een overschrijding van de voorkeursgrenswaarde uit de Wet geluidhinder zal zijn. Hiervoor wordt een besluit hogere waarde afgegeven. Er mogen uitsluitend geluidgevoelige bestemmingen worden opgericht indien het bouwplan in overeenstemming is met de Wet geluidhinder en/ of een eventuele ontheffing Hogere waarde.

Artikel 11 Algemene regel m.b.t. parkeergelegenheid

Dit artikel regelt dat de parkeergelegenheid voor auto's en fietsen voldoet aan het gemeentelijk beleid. Het artikel neemt de functie over van de stedenbouwkundige bepaling in de bouwverordening die eenzelfde voorwaarde aan het gebruik stelt. Bij het toetsen van omgevingsvergunningen aan het bestemmingsplan, zal onderzocht worden of de aanvraag aan de voorwaarde om voldoende parkeergelegenheid te regelen voldoet. Het college heeft normen vastgesteld die aangeven wat als 'voldoende' moet worden beschouwd. In een bestaande situatie wordt de bestaande parkeergelegenheid voor auto's en fietsen als voldoende beschouwd. Deze bestaande parkeergelegenheid moet op grond van dit artikel in stand worden gehouden. Bij sloop-nieuwbouw wordt het bestaande aantal parkeerplaatsen (het rechtens verkregen niveau) in mindering gebracht op het aantal dat nodig is bij de nieuwe ontwikkeling, een en ander conform het geldende gemeentelijk beleid. Met parkeervoorzieningen worden parkeervoorzieningen voor auto's en fietsen bedoeld.

Artikel 12 Algemene wijzigingsregels

Dit artikel regelt de wijzigingsmogelijkheden voor het college van burgemeester en wethouders. Dit heeft primair tot doel enige flexibiliteit in de regels aan te brengen. Ze zijn opgenomen in geval bestemmingsgrenzen enigszins overschreden dienen te worden, voor zover zulks van belang is voor een technisch betere realisering van bestemmingen of bouwwerken dan wel voor zover zulks noodzakelijk is in verband met de werkelijke toestand van het terrein; de overschrijdingen mogen niet meer dan 3 meter bedragen en het bestemmingsvlak mag met niet meer dan 10% worden vergroot

Voorts voorziet deze wijzigingsbevoegdheid in de mogelijkheid om onder voorwaarden kinderdagverblijven mogelijk te maken.

Artikel 13 Anti-dubbeltelregel

Deze bepaling is opgenomen om te voorkomen dat een stuk grond dat al eens was betrokken bij het verlenen van een omgevingsvergunning bij de beoordeling van latere bouwplannen nogmaals wordt betrokken.

Artikel 14 Overgangsrecht

In het nieuwe Besluit op de ruimtelijke ordening (in werking 1 juli 2008) is overgangsrecht opgenomen dat in elk bestemmingsplan moet worden overgenomen.

Indien de in het plan opgenomen regels. voor wat betreft gebruik of bebouwing, afwijken van een bestaande legale situatie, dan zijn daarop de overgangsbepalingen van toepassing. De overgangsbepaling heeft tot doel bestaande belangen te respecteren totdat realisering van de nieuwe regels plaatsvindt.

Voor bouwwerken die onder het overgangsrecht vallen, is bepaald dat deze gedeeltelijk mogen worden vernieuwd of veranderd, mits de bestaande afwijking niet wordt vergroot. Gehele vernieuwing is in principe uitgesloten, waaronder ook gefaseerde vernieuwing van een bouwwerk wordt verstaan. Het doel van het overgangsrecht is dat het bestaande bouwwerk in de bestaande staat in stand mag worden gehouden. Uitsluitend na het tenietgaan van het bouwwerk door een calamiteit, waarmee onder andere brand of extreme weersomstandigheden wordt bedoeld, is onder voorwaarden gehele vernieuwing toegestaan.

Vergunningplichtige bouwwerken die zonder vergunning zijn opgericht, kunnen door overgangsrecht niet gelegaliseerd worden. Bouwen zonder vergunning is immers een overtreding van de Woningwet die niet door een regeling in een bestemmingsplan ongedaan kan worden gemaakt.

Wel kan met een beroep op het overgangsrecht een aanvraag worden ingediend voor de verbouw van een illegaal bouwwerk. Om te voorkomen dat een dergelijke aanvraag moet worden gehonoreerd, is in de overgangsbepaling van dit plan opgenomen dat deze slechts van toepassing is op legale bouwwerken.

Voor het gebruik dat onder het overgangsrecht valt, is bepaald dat dat gebruik mag worden voortgezet. Het gebruik mag eveneens worden gewijzigd, voor zover de afwijking ten opzichte van het toegestane gebruik niet vergroot wordt.

Hiervoor is reeds aangegeven dat illegale bouwwerken niet gelegaliseerd kunnen worden door overgangsrecht. Voor gebruik is dat in principe wel mogelijk maar vanuit het oogpunt van handhaving ongewenst. Gezien het voorgaande is in de overgangsbepaling opgenomen dat het gebruik, dat reeds in strijd was met het voorheen geldende plan, van het overgangsrecht is uitgesloten.

Ook na het van kracht worden van dit plan kan dus nog met succes handhavend worden opgetreden tegen gebruik dat reeds in strijd was met het voorgaande bestemmingsplan. Dit laatste is uiteraard mede afhankelijk van andere aspecten, waaronder de vraag of het strijdige gebruik reeds zolang plaatsvindt dat de gemeente haar rechten heeft verwerkt.

Artikel 15 Slotregel

In dit artikel is de naam van het bestemmingsplan, de citeertitel, omschreven.

7.6 Lijst van bedrijfsactiviteiten

Om de toelaatbaarheid van bedrijfsactiviteiten in dit bestemmingsplan vast te leggen is gebruikgemaakt van een milieuzonering. Een milieuzonering zorgt ervoor dat milieubelastende functies (zoals bedrijven) en milieugevoelige functies (zoals woningen) waar nodig ruimtelijk voldoende worden gescheiden. De gehanteerde milieuzonering is gekoppeld aan een Staat van Bedrijfsactiviteiten.

Een Staat van Bedrijfsactiviteiten is een lijst waarin de meest voorkomende bedrijven en bedrijfsactiviteiten, al naar gelang de te verwachten belasting voor het milieu, zijn ingedeeld in een aantal categorieën. In de bijlagen bij de regels is een toelichting opgenomen op de Lijst van Bedrijfsactiviteiten.

7.7 Lijst van Horeca-activiteiten

Bij dit bestemmingsplan wordt gebruik gemaakt van de Utrechtse standaardlijst voor horeca-inrichtingen. Uit een oogpunt van goede ruimtelijke ordening kan, in verband met de overlast die horecabedrijven voor het woon- en leefklimaat kunnen meebrengen, in een bestemmingsplan bij het toelaten van horecabedrijven aan de hand van ruimtelijk relevante criteria als aard, omvang en parkeerdruk een onderscheid gemaakt worden in categorieën horecabedrijven.

In dit bestemmingsplan izijn louter ‘zachte’ typen van horecabedrijven opgenomen (D1 en D2). De regeling geeft een kwalitatieve beperking ten aanzien van het type/de categorie horecabedrijf dat zich mag vestigen in de woonomgeving. De regeling beoogt de nadelige invloeden van de vestiging van horecabedrijven op het woon- en leefklimaat in de omgeving te voorkomen.

In de bijlagen bij de regels is een toelichting opgenomen op de Lijst van Horeca-activiteiten.

7.8 Handhaving

Door handhaving controleert de overheid of burgers, bedrijven en bijvoorbeeld overheidsorganen zich aan de wet- en regelgeving houden. Onder handhaving wordt verstaan het door controle (toezicht en opsporing) en het toepassen (of dreigen daarmee) van bestuursrechtelijke sancties, bereiken dat het bepaalde bij of krachtens enig wettelijk voorschrift wordt nageleefd. De handhaving van de van toepassing zijnde regeling binnen de gemeente Utrecht, wordt uitgevoerd door diverse diensten en afdelingen. Zo wordt namens het college onder andere gehandhaafd op de regels van voorliggend bestemmingsplan. Dit betekent dat de regels voor wat betreft het gebruik en de bebouwingsregels worden gehandhaafd. Dit gebeurt veelal door toetsing tijdens het behandelen van de aanvragen om omgevingsvergunning, maar kan ook gebeuren als gevolg van toezicht tijdens de uitvoering van de bouw of op grond van een eigen constatering indien een bouwwerk of een perceel in strijd met het bestemmingsplan wordt gebruikt. Indien er bijvoorbeeld sprake is van illegale ingebruikname van gemeentelijke grond, dan zal hiertegen worden opgetreden.

Doel handhavend optreden

Het doel van het handhavend optreden van de gemeente is niet direct gekoppeld aan de noodzaak van een actueel bestemmingplan. Voor de bewoners van het plangebied is duidelijk waar zij aan toe zijn (qua bouwen, zoals bijvoorbeeld uitbreiding van de woning, en qua gebruik), maar het niet handhaven haalt de effectiviteit van een actueel bestemmingsplan onderuit. De toegevoegde waarde van het verlenen van een omgevingsvergunning voor een vrijstaand bijbehorend bouwwerk is niet groot, indien er op andere plaatsen - zonder vergunning - vrijstaande bijbehorende bouwwerken zijn geplaatst. Dit wordt nog eens problematischer zodra een omgevingsvergunning wordt geweigerd, terwijl diverse vergelijkbare bouwwerken reeds illegaal zijn geplaatst. In dit laatste geval is de roep om handhavend op te treden dan ook het grootst.

Wijze van handhaven

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht heeft het college een tweetal instrumenten tot haar beschikking: bestuursdwang en dwangsom. Bij het toepassen van bestuursdwang wordt de overtreding (het geconstateerde illegale bouwwerk dan wel gebruik) ongedaan gemaakt op kosten van de overtreder. Dit kan betekenen dat een bouwwerk door de gemeente wordt afgebroken en de kosten van bijvoorbeeld de aannemer en de gemeentelijke (voorbereidings)kosten op de overtreder worden verhaald. Het is tevens mogelijk om, indien er zonder omgevingsvergunning wordt gebouwd en de bouw wordt stilgelegd door middel van een bouwstop, de bouwmaterialen weg te slepen en elders op te slaan. Het opleggen van een last onder dwangsom betekent bijvoorbeeld dat het illegale gebruik moet worden gestaakt binnen een door het college gestelde termijn. Overschrijdt men de termijn, dan zal de dwangsom in rekening worden gebracht bij de overtreder. Doel van de dwangsom is het onaantrekkelijk maken van het voortzetten van de geconstateerde overtreding. De dwangsom zal dan ook in relatie moeten staan aan (en zal derhalve altijd hoger zijn dan) het voordeel dat de overtreder heeft bij het voortzetten van de illegaliteit. In het plangebied zal handhavend worden opgetreden tegen het illegale gebruik van bouwwerken en percelen. Bijvoorbeeld het verhuren van opslagruimte ten behoeve van de stalling van caravans, maar ook het gebruik van een winkel als café. Verder zal er bij de bouw worden gecontroleerd op de uitvoering van verleende omgevingsvergunningen. Uiteraard zal er ook gecontroleerd worden of, in het geval van een geweigerde omgevingsvergunning voor een woning, de betreffende woning niet alsnog wordt gebouwd. Voorts zal de gemeente toezien op - onder de Wet milieubeheer vallende - bedrijven. Dit vloeit voort uit de regels van het bestemmingsplan. Indien er immers ter plaatse een bedrijfsactiviteit plaats mag vinden, zal dit qua gebruik (intensiteit en hinder) gehandhaafd worden.

Bijlagen bij toelichting

(apart bijlagenboek)

Inhoudsopgave

Bijlage 1 Stedenbouwkundig plan en Beeldkwaliteit Plan – juni 2013 en addendum – december 2013

Bijlage 2 MER-studies Stationsgebied Utrecht

Bijlage 3 Akoestisch onderzoek Bestemmingsplan Westflank Zuid – 12 juli 2013

Bijlage 4 Akoestisch onderzoek goede ruimtelijke ordening Westflank Noord – 9 september 2013

Bijlage 5 Memo nieuw verkeersmodel irt akoestisch onderzoek BP WFZ, gemeente Utrecht, 13 augustus 2014

Bijlage 6 Rapportage Externe veiligheid Westflank Zuid – 17 september 2013

Bijlage 7 Beoordeling luchtkwaliteit bestemmingsplan Westflank Zuid d.d. 18 november 2013

Bijlage 8 Memo nieuw verkeersmodel irt beoordeling Luchtkwaliteit BP WFZ, gemeente Utrecht, 28 augustus 2014.

Bijlage 9 Memo Bodem en Grondwaterkwaliteit – 12 augustus 2010

Bijlage 10 Evaluatieverslag bodemsanering Weststrook Mineurslaan – 20 januari 2011

Bijlage 11 Flora- en faunaonderzoek Generaal Knoopkazerne – september 2013

Bijlage 12 Waterparagraaf Westflank Zuid – 12 augustus 2013

Bijlage 13 Bezonningsstudie Westflank Zuid – juli 2013

Bijlage 14 Windtunnelonderzoek Knoopkazernecomplex te Utrecht d.d. 18 november 2013

Bijlage 15 Quickscan trillingshinder Westflank-Zuid, 12 februari 2014

Bijlage 16 Planschade(risico)analyse Westflank Zuid – juli 2014

Regels

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

1.1 (raam)prostitutiebedrijf:

een prostitutiebedrijf waar het werven van klanten gebeurt vanuit de werkruimte door prostituees die zichtbaar zijn vanaf een openbare plaats;

1.2 aan-huis-verbonden beroep of bedrijf:

beroep of bedrijf dat in een woning wordt uitgeoefend waarvan de ruimtelijke uitwerking of uitstraling met de woonfunctie verenigbaar is en waarbij de woning in overwegende mate haar woonfunctie behoudt en degene die het beroep of het bedrijf uitoefent ten minste ook bewoner van de woning is;

hieronder wordt in ieder geval niet verstaan: een detailhandelsvestiging, een afhaalzaak, een horecabedrijf, een belhuis en een (raam)prostitutiebedrijf; hieronder wordt onder andere wel verstaan: een kleinschalige voorziening ten behoeve van kinderopvang.

1.3 aanduiding:

een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden.

1.4 aanduidingsgrens:

de grens van een aanduiding indien het een vlak betreft.

1.5 additionele horeca:

het bedrijfsmatig verstrekken van drank en/of etenswaren voor gebruik ter plaatse als ondergeschikte activiteit bij een hoofdfunctie, niet zijnde horeca, waarbij de additionele horeca-activiteiten passen bij de hoofdfunctie qua uitstraling, dienen ter ondersteuning van de hoofdfunctie en niet zelfstandig worden uitgeoefend en/of toegankelijk zijn los van de hoofdfunctie.

1.6 afhaalzaak:

een specifieke vorm van detailhandel waar in hoofdzaak kant en klare maaltijden en kleine etenswaren, alsmede alcoholvrije drank en consumptie-ijs worden verkocht voor directe consumptie anders dan ter plaatse.

1.7 antenne-installatie:

installatie bestaande uit een antenne, een antennedrager, de bedrading en de al dan niet in een of meer techniekkasten opgenomen apparatuur, met de daarbij behorende bevestigingsconstructie.

1.8 antennedrager:

Antennemast of andere constructie bedoeld voor de bevestiging van een antenne.

1.9 archeologisch onderzoek:

onderzoek verricht door of namens een dienst of instelling die over een opgravingsvergunning op grond van de Monumentenwet 1988 beschikt.

1.10 archeologische waarde:

de aan een gebied toegekende waarde in verband met de in dat gebied voorkomende overblijfselen uit oude tijden.

1.11 atelier:

werkplaats in het bijzonder voor kunstenaars waarbij tevens kunstwerken tentoongesteld en verkocht kunnen worden.

1.12 bebouwing:

één of meer gebouwen en/of bouwwerken geen gebouwen zijnde.

1.13 bebouwingspercentage:

het met een aanduiding of in de regels aangegeven percentage, dat aangeeft hoeveel van het desbetreffende bouwperceel ten hoogste mag worden bebouwd met gebouwen en bijbehorende bouwwerken.

1.14 bed & breakfast:

het tegen betaling verstrekken van logies met ontbijt binnen de (bedrijfs) woning.

1.15 bedrijf:

een onderneming waarbij het accent ligt op het vervaardigen, produceren, bewerken/herstellen, installeren en verhandelen van goederen, waarbij eventueel detailhandel uitsluitend plaatsvindt als ondergeschikt onderdeel van de onderneming in de vorm van verkoop en/of levering van ter plaatse vervaardigde, bewerkte of herstelde goederen, dan wel goederen die in rechtstreeks verband staan met de uitgeoefende handelingen.

1.16 bedrijfsvloeroppervlak:

de totale vloeroppervlakte van een kantoor, winkel of bedrijf met inbegrip van de daartoe behorende magazijnen en overige dienstruimten en met uitzondering van gebouwde (ondergrondse of halfverdiept gelegen) parkeervoorzieningen.

1.17 bedrijfswoning:

een woning in of bij een gebouw of op een terrein, die kennelijk slechts is bedoeld voor (het huishouden van) een persoon wiens huisvesting daar gelet op de bestemming van het gebouw of het terrein noodzakelijk is.

1.18 belhuis:

een onderneming die in de sfeer van publiekgerichte dienstverlening in hoofdzaak is gericht op het aanbieden van diensten op het gebied van telecommunicatie, zoals telefoon- en internetverbindingen.

1.19 besluit Hogere waarde:

besluit waarin de ten hoogst toelaatbare geluidsbelasting op grond van de Wet geluidhinder is vastgesteld.

1.20 bestaand:

a. bestaand gebruik: het gebruik van de gronden en bouwwerken zoals aanwezig op moment van het ter inzage leggen van het ontwerp van het bestemmingsplan of kan worden gebruikt krachtens een omgevingsvergunning voor het gebruik; daaronder valt niet het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan,daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan;
b. bestaande bouwwerken: bouwwerken die op het tijdstip van het ter inzage leggen van het ontwerp van het bestemmingsplan:

1. aanwezig zijn én bij of krachtens de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht of de Woningwet zijn gebouwd;
2. nog kunnen worden gebouwd krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht of een bouwvergunning op grond van de Woningwet.

1.21 bestemmingsgrens:

de grens van een bestemmingsvlak.

1.22 bestemmingsplan:

de geometrisch bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels daarbij bijbehorende bijlagen.

1.23 bestemmingsvlak:

een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming.

1.24 Bevi-inrichting:

een inrichting als bedoeld in artikel 2 lid 1 van het Besluit externe veiligheid inrichtingen.

1.25 bijbehorend bouwwerk:

uitbreiding van een hoofdgebouw dan wel functioneel met een zich op hetzelfde perceel bevindend hoofdgebouw verbonden, daar al dan niet tegen aangebouwd gebouw, of ander bouwwerk, met een dak.

1.26 bijzondere bouwlaag:

a. een bouwlaag die aan de voorzijde en/of eventueel aan de achterzijde een hellend dakvlak heeft en voor het overige deel plat is afgedekt, dan wel
b. een ten opzichte van de voorgevel terugliggende bouwlaag.

1.27 bouwen:

het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk.

1.28 bouwgrens:

de grens van een bouwvlak.

1.29 bouwlaag:

een doorlopend gedeelte van een gebouw dat door op (nagenoeg) gelijke hoogte liggende vloeren of balklagen is begrensd, zulks met inbegrip van de begane grond en met uitsluiting van onderbouw, kap en/of bijzondere bouwlaag.

1.30 bouwperceel:

een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten.

1.31 bouwperceelsgrens:

een grens van een bouwperceel.

1.32 bouwvlak:

een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken geen gebouwen zijnde zijn toegelaten.

1.33 bouwwerk:

elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die hetzij direct hetzij indirect met de grond is verbonden, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond.

1.34 brutovloeroppervlak:

de totale binnen een gebouw beschikbare vloeroppervlakte, inclusief de verdiepingen.

1.35 culturele voorzieningen:

voorzieningen gericht op kunst, ontspanning, vrijetijdsbesteding en vermaak, zoals theaters, bioscopen, musea, ateliers en muziekcentra.

1.36 cultuurhistorische waarde:

de aan een bouwwerk of gebied toegekende waarde in verband met ouderdom en/of historische gaafheid.

1.37 dakopbouw:

een ondergeschikte opbouw op het dakvlak van een gebouw, ten behoeve van voorzieningen zoals trappenhuizen, luchtbehandelings- en liftinstallaties.

1.38 detailhandel:

het bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder de uitstalling ten verkoop, het verkopen, het verhuren en/of het leveren van goederen aan personen die die goederen kopen of huren voor gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit. Hieronder worden niet verstaan afhaalzaken.

1.39 dienstverlening:

dienstverlening door een bedrijf of instelling dat in hoofdzaak baliewerkzaamheden verricht of andere diensten verleent, gericht op het publiek, zoals stomerijen, wasserettes, kappers, pedicures, makelaars, reis- en uitzendbureaus e.d.. Hieronder worden niet verstaan belhuizen.

1.40 evenementen:

grootschalige, periodieke en/of meerdaagse manifestaties, zoals sportmanifestaties, concerten, bijeenkomsten, voorstellingen, shows, tentoonstellingen, thematische markten.

1.41 gebouw:

elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt.

1.42 hoofdgebouw:

een gebouw, dat op een bouwperceel door zijn aard, functie, constructie of afmetingen dan wel gelet op de bestemming als belangrijkste bouwwerk valt aan te merken.

1.43 hoogte-accent:

een incidenteel en rank gebouw of een beperkt onderdeel van een gebouw, met een afwijkende bouwhoogte naar boven ten opzichte van de direct omliggende bebouwing, dat dient als markering en/of oriëntatiepunt van een bijzondere plek in een wijk of buurt.

1.44 horeca:

het bedrijfsmatig verstrekken van drank en/of etenswaren voor gebruik ter plaatse en/of het exploiteren van zaalaccommodatie.

1.45 kantoor:

een gebouw of een gedeelte van een gebouw dat dient voor de bedrijfsmatige uitoefening van administratieve werkzaamheden en voor zakelijke dienstverlening.

1.46 kelder:

het doorlopende gedeelte van een gebouw, dat door op gelijke of vrijwel gelijke hoogte liggende vloeren of balklagen wordt begrensd en dat geheel onder het (straat)peil is gelegen.

1.47 Lijst van Bedrijfsactiviteiten:

de Lijst van Bedrijfsactiviteiten die onderdeel uitmaakt van deze regels, die een onderverdeling van bedrijfsactiviteiten aangeeft, die een gelijke of nagenoeg gelijke invloed hebben op een nabij gelegen of omringende woonomgeving.

1.48 Lijst van Bedrijven 'functiemenging':

de Lijst van Bedrijven 'functiemenging' die onderdeel uitmaakt van deze regels, die een onderverdeling van bedrijfsactiviteiten aangeeft, die een gelijke of nagenoeg gelijke invloed hebben op een nabij gelegen of omringende woonomgeving.

1.49 Lijst van Horeca-activiteiten:

de Lijst van Horeca-activiteiten die onderdeel uitmaakt van deze regels, die een onderverdeling van horeca-activiteiten aangeeft, die een gelijke of nagenoeg gelijke invloed hebben op een nabij gelegen of omringende woonomgeving.

1.50 maatschappelijke voorzieningen:

voorzieningen inzake welzijn, volksgezondheid, religie, onderwijs, kinderopvang, buitenschoolse opvang, openbare orde en veiligheid en daarmee gelijk te stellen sectoren.

1.51 nutsvoorzieningen:

voorzieningen ten behoeve van het openbare nut, zoals transformatorhuisjes, gasreduceerstations, schakelhuisjes, duikers, bemalingsinstallaties, gemaalgebouwtjes, voorzieningen ten behoeve van (ondergrondse) afvalinzameling en apparatuur voor telecommunicatie.

1.52 peil:

a. voor een gebouw, waarvan de hoofdtoegang grenst aan de weg: de hoogte van de kruin van de weg;
b. voor andere gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde: de gemiddelde hoogte van het aansluitende afgewerkte maaiveld;
c. voor gebouwen die grenzen aan een dijk: de hoogte van de kruin van de dijk ter plaatse van het bouwwerk.

1.53 permanente standplaats:

het gedeelte van een kampeerterrein dat bestemd is voor het plaatsen van een kampeermiddel, dat gedurende het gehele jaar aanwezig mag zijn.

1.54 plan:

het bestemmingsplan Westflank Zuid, Stationsgebied met identificatienummer NL.IMRO.0344.BPWESTFLZUIDSTA-VA01 van de gemeente Utrecht.

1.55 platte afdekking:

een (min of meer) horizontaal vlak, ter afdekking van een gebouw of bijzondere bouwlaag, dat meer dan tweederde van het grondvlak van het gebouw dan wel de bijzondere bouwlaag beslaat.

1.56 prostitutie:

het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen betaling.

1.57 recreatiewoning:

een permanent gebouw, geen caravan of andere constructie op wielen zijnde, dat bedoeld is om uitsluitend of hoofdzakelijk te worden gebruikt als recreatieverblijf, door personen die hun hoofdverbiljf elders hebben.

1.58 recreatiewoonschip:

elk vaartuig of drijvend voorwerp, dat uitsluitend of hoofdzakelijk wordt gebruikt als recreatieverblijf, waarbij de gebruikers hun hoofdverblijf elders hebben.

1.59 seksinrichting:

de voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte, dan wel meerdere besloten ruimten in elkaars directe nabijheid, waarin bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was seksuele handelingen, al dan niet met een ander, tegen vergoeding worden verricht. Hieronder wordt in ieder geval verstaan een prostitutiebedrijf, raamprostitutiebedrijf of sekstheater, al dan niet in combinatie met elkaar;

1.60 vergader- en congresfaciliteiten:

voorzieningen ten behoeve van het bedrijfsmatig organiseren van vergaderingen en congressen.

1.61 verkoopvloeroppervlakte (vvo):

de totale oppervlakte van de voor het publiek toegankelijke en zichtbare winkelruimte, inclusief de etalageruimte en de ruimte achter de toonbank.

1.62 Verordening op de Archeologische Monumentenzorg:

de sedert 22 december 2009 van kracht zijnde Verordening op de Archeologische Monumentenzorg van de gemeente Utrecht.

1.63 woning:

een complex van ruimten, uitsluitend bedoeld voor de huisvesting van één afzonderlijk huishouden.

Artikel 2 Wijze van meten

Bij toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

2.1 de bouwhoogte van een bouwwerk:

vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes, en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen, met dien verstande dat wanneer er sprake is van een verhoogd maaiveld dient de hoogte van dat maaiveld ten opzichte van de meest nabijgelegen openbare weg te worden afgetrokken van de maximale bouwhoogte.

2.2 de goothoogte van een bouwwerk:

vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel.

2.3 de inhoud van een bouwwerk:

tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen.

2.4 de oppervlakte van een bouwwerk:

zoals gedefinieerd in NEN 2580, waarbij de gebouwde parkeervoorzieningen niet meegerekend worden.

2.5 de verticale diepte van een ondergronds bouwwerk

vanaf het peil tot aan de bovenzijde van de afgewerkte vloer van het ondergrondse (deel van het) bouwwerk.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Gemengd

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Gemengd aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. de hierna genoemde doeleinden:

Functie	Maximaal bruto-vloeroppervlak	Minimaal bruto-vloeroppervlak
kantoren met bijbehorende vergader- en congresfaciliteiten	14.000 m2*	0 m2
wonen, al dan niet in combinatie met een aan-huis-verbonden beroep of bedrijf	21.000 m2*	7.000 m2
horeca in de categorie D1 en D2 (Bijlage 2 Lijst van Horeca-activiteiten) en dienstverlening	1.000 m2**	
(on)gebouwde parkeervoorzieningen	n.v.t.	
kunstobjecten	n.v.t.	
voorzieningen ten behoeve van het creëren van een goed windklimaat	n.v.t.	

* het gezamenlijke brutovloeroppervlak van de functies wonen en kantoor (met bijbehorende vergader- en congresfaciliteiten) niet meer mag bedragen dan 21.000 m² brutovloeroppervlak;
** deze functies louter op de onderste twee bouwlagen en in eenheden van maximaal 200 m² aaneengesloten brutovloeroppervlak gerealiseerd mag worden tot een gezamenlijk maximum van 1.000 m².

b. de bij de bestemming behorende verkeer- en verblijfsvoorzieningen, trappartijen, onderdoorgangen, laad- en losvoorzieningen, groenvoorzieningen, (dak)terrassen, balkons, nutsvoorzieningen, water, tuinen, erven en terreinen.

3.2 Bouwregels

Binnen deze bestemming mogen bouwwerken ten dienste van deze bestemming worden gebouwd met inachtneming van de volgende bepalingen:

3.2.1 Gebouwen

a. de bouwhoogte ter plaatse van de aanduiding 'maximum bouwhoogte' mag niet worden overschreden, met dien verstande dat indien er sprake is van een verhoogd maaiveld die hoogte ten opzichte van de meest nabijgelegen openbare weg dient te worden afgetrokken van de maximale bouwhoogte;
b. gebouwen mogen uitsluitend in het bouwvlak worden gebouwd;
c. het bouwvlak mag volledig worden bebouwd;
d. ter plaatse van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - 2' is uitsluitend een overbouwing toegestaan waarbij de vrije doorloophoogte minimaal 14,5 meter dient te bedragen ten opzichte van het (verhoogde) maaiveld;
e. ter plaatse van de aanduiding 'gevellijn' dient de plint van de bebouwing in de gevellijn te worden gebouwd;
f. de verticale bouwdiepte wordt niet meegerekend bij het bepalen van de maximale bouwhoogte als bedoeld onder a.

3.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

a. de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer dan 3 meter bedragen, met dien verstande dat, indien er sprake is van een verhoogd maaiveld, de hoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde wordt gemeten vanaf de bovenkant van het verhoogde maaiveld;
b. het bepaalde onder a. geldt niet voor noodzakelijke voorzieningen ten behoeve van het verbeteren van het windklimaat, met dien verstande dat die voorzieningen onderdeel uitmaken van het gebouw;
c. in afwijking van het gestelde onder a. mag de bouwhoogte van palen en masten niet meer dan 6 meter bedragen, met dien verstande de hoogte van dergelijke bouwwerken op het verhoogde maaiveld wordt gemeten vanaf de bovenkant van het verhoogde maaiveld.

3.3 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de afmeting, de plaats, de constructie en de gevelindeling van de bebouwing, ten behoeve van:

a. een samenhangend straat en bebouwingsbeeld;
b. de verkeersveiligheid;
c. de sociale veiligheid;
d. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden en/of bouwwerken.

3.4 Specifieke bouwregel

Het oprichten van gebouwen, genoemd in artikel 3.2.1., hoger dan 30 meter is uitsluitend toegestaan indien middels een schriftelijke rapportage van een onafhankelijk adviesbureau aan het college van burgemeester en wethouders is aangetoond dat, in het plangebied en op de aan het plangebied grenzende gronden en bouwwerken, sprake is van tenminste een matig windklimaat voor de in dat gebied geldende activiteit (doorlopen/ slenteren) conform NEN8100.

3.5 Specifieke gebruiksregels

3.5.1 Aan huis verbonden beroep of bedrijf

De uitoefening van een aan-huis-verbonden beroep of -bedrijf in samenhang met wonen is uitsluitend toegestaan indien:

a. de vloeroppervlakte ten behoeve van de uitoefening van een aan-huis-verbonden beroep of -bedrijf niet groter is dan 1/3 deel van het vloeroppervlak van de woning, tot een maximum van 40 m², inclusief bijbehorende bouwwerken;
b. het, in geval van bedrijfsactiviteiten, bedrijfsactiviteiten betreft in maximaal categorie A of B1 van Lijst van Bedrijven 'functiemenging' en bedrijfsactiviteiten waarvoor geen omgevingsvergunning voor de activiteit milieu is vereist;
c. er geen sprake is van verkeersaantrekkende activiteiten die kunnen leiden tot een nadelige beïnvloeding van de normale afwikkeling van het verkeer dan wel tot een onevenredige parkeerdruk in het openbaar gebied;
d. in afwijking van het gestelde onder a. mag, indien de vloeroppervlakte van de woning groter is dan 150 m², de vloeroppervlakte ten behoeve van de uitoefening een aan-huis-verbonden beroep of -bedrijf maximaal 60 m², bedragen.

3.6 Afwijken van de bouwregels

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd af te wijken van het bepaalde in lid 3.2.2 onder c voor de bouwhoogte van palen en masten, die worden opgericht op het verhoogde maaiveld waarbij de maximale bouwhoogte niet meer mag bedragen dan 30 meter, met dien verstande dat de hoogte van dergelijke bouwwerken op het verhoogde maaiveld wordt gemeten vanaf de bovenkant van het verhoogde maaiveld.

3.7 Afwijken van de gebruiksregels

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd af te wijken van het bepaalde in lid 3.5.1 onder c voor bedrijfsactiviteiten in categorie B2 van de Lijst van Bedrijven 'functiemenging', indien en voorzover deze naar aard en invloed op de omgeving geacht kunnen worden gelijk te zijn aan categorie A of B1 van de Lijst van Bedrijven 'functiemenging'.

Artikel 4 Kantoor

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Kantoor aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. de hierna genoemde doeleinden:

Functie	Maximaal brutovloeroppervlak
kantoren met bijbehorende vergader- en congresfaciliteiten	70.000 m2*
(on)gebouwde parkeervoorzieningen	n.v.t.
kunstobjecten	n.v.t.
voorzieningen ten behoeve van het creëren van een goed windklimaat	n.v.t.

* uitzondering van gebouwde (ondergrondse of halfverdiept gelegen) parkeervoorzieningen.

b. de bij de bestemming behorende verkeer- en verblijfsvoorzieningen, (dak)terrassen, onderdoorgangen, laad- en losvoorzieningen, groenvoorzieningen, nutsvoorzieningen, water, tuinen, erven en terreinen.

4.2 Bouwregels

Binnen deze bestemming mogen bouwwerken ten dienste van deze bestemming worden gebouwd met inachtneming van de volgende bepalingen:

4.2.1 Gebouwen

a. de bouwhoogte ter plaatse van de aanduiding 'maximum bouwhoogte' mag niet worden overschreden, met dien verstande dat indien er sprake is van een verhoogd maaiveld die hoogte ten opzichte van de meest nabijgelegen openbare weg dient te worden afgetrokken van de maximale bouwhoogte;
b. gebouwen mogen uitsluitend in het bouwvlak worden gebouwd;
c. het bouwvlak mag volledig worden bebouwd;
d. ter plaatse van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - 1' is uitsluitend een overbouwing toegestaan waarbij de vrije doorloophoogte minimaal 20 meter dient te bedragen ten opzichte van het verhoogde maaiveld;
e. ter plaatse van de aanduiding 'gevellijn' dient de (over)bebouwing in de gevellijn te worden gebouwd;
f. ter plaatse van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - 3' is uitsluitend een kolomvrije overbouwing toegestaan waarbij de vrije doorloophoogte minimaal 13 meter dient te bedragen ten opzichte van het verhoogde maaiveld.

4.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

a. de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer dan 3 meter bedragen, met dien verstande dat in afwijking van het bepaalde in artikel 2, de hoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde op het verhoogde maaiveld wordt gemeten vanaf de bovenkant van het verhoogde maaiveld;
b. het gestelde onder a. geldt niet voor voorzieningen ten behoeve van het verbeteren van het windklimaat, met dien verstande dat die voorzieningen onderdeel uitmaken van het gebouw;
c. in afwijking van het gestelde onder a. mag de bouwhoogte van palen en masten niet meer dan 6 meter bedragen, met dien verstande dat de hoogte van dergelijke bouwwerken op het verhoogde maaiveld wordt gemeten vanaf de bovenkant van het verhoogde maaiveld.

4.3 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de afmeting, de plaats, de constructie en de gevelindeling van de bebouwing, ten behoeve van:

a. een samenhangend straat en bebouwingsbeeld;
b. de verkeersveiligheid;
c. de sociale veiligheid;
d. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
e. het voorzien in maatregelen ten behoeve van een aanvaardbaar windklimaat voor gebouwen hoger dan 30 meter waarbij tevens een door een onafhankelijk adviesbureau opgesteld windhinderonderzoek dient te worden overlegd.

4.4 Specifieke bouwregel

Het oprichten van gebouwen, genoemd in artikel 4.2.1, hoger dan 30 meter is uitsluitend toegestaan indien middels een schriftelijke rapportage van een onafhankelijk adviesbureau aan het college van burgemeester en wethouders is aangetoond dat, in het plangebied en op de aan het plangebied grenzende gronden en bouwwerken, sprake is van tenminste een matig windklimaat voor de in dat gebied geldende activiteit (doorlopen/ slenteren) conform NEN8100.

4.5 Afwijken van de bouwregels

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd af te wijken van het bepaalde in lid 4.2.2 onder c voor de bouwhoogte van palen en masten, die worden opgericht op het verhoogde maaiveld waarbij de maximale bouwhoogte niet meer mag bedragen dan 30 meter, met dien verstande dat de hoogte van dergelijke bouwwerken op het verhoogde maaiveld wordt gemeten vanaf de bovenkant van het verhoogde maaiveld.

Artikel 5 Verkeer - Verblijfsgebied

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Verkeer - Verblijfsgebied aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. verkeer- en verblijfsgebied voor gemotoriseerd verkeer en langzaam verkeer;
b. ter plaatse van de aanduiding 'openbaar vervoer' voor (hoogwaardig) openbaar vervoer;
c. opgangen en trappartijen naar aan de bestemming grenzende gebouwen;
d. water, waterbeheer en waterberging;
e. overbouwingen;
f. dakopbouwen;
g. kelders;
h. groenvoorzieningen;
i. (on)gebouwde parkeervoorzieningen;
j. bij de bestemming behorende verkeers- en groenvoorzieningen, nutsvoorzieningen, terrassen, kunstwerken en geluidwerende voorzieningen.

5.2 Bouwregels

Binnen deze bestemming mogen uitsluitend in de bestemming passende bouwwerken worden gebouwd onder de volgende voorwaarden:

5.2.1 Gebouwen

a. de bouwhoogte ter plaatse van de aanduiding 'maximum bouwhoogte' mag niet worden overschreden;
b. in afwijking van het gestelde onder a. geldt ter plaatse van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - 4' ten behoeve van realisatie van een gebouwde verbinding tussen de gebouwen een maximale bouwhoogte van 25 meter waarbij tevens een vrije doorloophoogte van minimaal 5 meter gerealiseerd dient te worden.

5.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

a. de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer dan 3 meter bedragen, met dien verstande dat de hoogte van dergelijke bouwwerken op het verhoogde maaiveld wordt gemeten vanaf de bovenkant van het verhoogde maaiveld;
b. het gestelde onder a. geldt niet voor noodzakelijke voorzieningen ten behoeve van het verbeteren van het windklimaat;
c. in afwijking van het gestelde onder a. mag de bouwhoogte van overbouwingen niet meer dan 10 meter bedragen;
d. in afwijking van het gestelde onder a. mag de bouwhoogte van palen en masten niet meer dan 6 meter bedragen, met dien verstande dat de hoogte van dergelijke bouwwerken op het verhoogde maaiveld wordt gemeten vanaf de bovenkant van het verhoogde maaiveld.

5.3 Afwijken van de bouwregels

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd af te wijken van het bepaalde in lid 5.2.2 onder c voor de bouwhoogte van palen en masten, waarbij de maximale bouwhoogte niet meer mag bedragen dan 30 meter, met dien verstande dat de hoogte van dergelijke bouwwerken op het verhoogde maaiveld wordt gemeten vanaf de bovenkant van het verhoogde maaiveld.

Artikel 6 Waarde - Archeologie

6.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Waarde - Archeologie aangewezen gronden zijn mede bestemd voor de bescherming en veiligstelling van de archeologische waarden en verwachting.

6.2 Specifieke gebruiksregels

Onder met het bestemmingsplan strijdig gebruik wordt in ieder geval begrepen, het handelen in strijd met de de bij deze regels behorende Verordening op de Archeologische Monumentenzorg.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 7 Algemene afwijkingsregels

Burgemeester en wethouders kunnen, mits geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het straat- en bebouwingsbeeld, de woonsituatie, de milieusituatie, de verkeersveiligheid, de sociale veiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden, afwijken van:

a. de bij recht in de regels gegeven maten, afmetingen, percentages tot niet meer dan 10% van die maten, afmetingen en percentages;
b. de bestemmingsregels voor het toestaan dat het beloop of het profiel van wegen of de aansluiting van wegen onderling in geringe mate wordt aangepast, indien de verkeersveiligheid en/of -intensiteit daartoe aanleiding geven;
c. de bestemmingsregels voor het plaatsen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van vlucht- en/of noodtrappen;
d. het overschrijden van de maximale bouwhoogte van gebouwen voor het plaatsen van hekwerken of borstweringen ten behoeve van dakterrassen, met dien verstande dat de maximale bouwhoogte met niet meer dan 1,50 meter mag worden overschreden;
e. de bestemmingsregels voor het bouwen met een geringe mate van afwijking van de plaats en richting van de bestemmingsgrenzen indien dit noodzakelijk is in verband met afwijkingen of onnauwkeurigheden ten opzichte van de feitelijke situatie of in die gevallen waar een rationele verkaveling van de gronden een geringe afwijking verparkgt;
f. de bestemmingsregels ten aanzien van de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, en toestaan dat de bouwhoogte van de bouwwerken, geen gebouwen zijnde, wordt vergroot tot niet meer dan 10 meter;
g. de bestemmingsregels ten aanzien van de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, en toestaan dat de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van zend-, ontvang- en/of sirenemasten, wordt vergroot tot niet meer dan 55 meter;
h. het bepaalde ten aanzien van de maximale bouwhoogte van gebouwen en toestaan dat de bouwhoogte van de gebouwen wordt verhoogd ten behoeve van plaatselijke verhogingen, zoals liftkokers, trappenhuizen, lichtkappen.

Artikel 8 Algemene bouwregels

a. Bouwgrenzen, niet zijnde bestemmingsgrenzen, mogen in afwijking van aanduidingsgrenzen, aanduidingen en bestemmingsregels worden overschreden door tot gebouwen behorende stoepen, stoeptreden, trappenhuizen, hellingbanen, entreeportalen, veranda's en afdaken en andere ondergeschikte bouwdelen van gebouwen, mits de overschrijding niet meer bedraagt dan 1,5 meter;
b. Burgemeester en wethouders kunnen afwijken van het bepaalde vermeld onder a. voor het overschrijden van bouw- en/of bestemmingsgrenzen in afwijking van aanduidingsgrenzen, aanduidingen en bestemmingsregels door tot gebouwen behorende afdaken, erkers en dergelijke (balkons zijn niet toegestaan), mits de overschrijding niet meer bedraagt dan 1,5 meter en waarbij de vrije hoogte tot aan het peil minimaal 2,2 meter bedraagt;
c. de regels van de Bouwverordening ten aanzien van onderwerpen van stedenbouwkundige aard blijven overeenkomstig het gestelde in artikel 9 lid 2 van de Woningwet buiten toepassing, behoudens ten aanzien van de volgende bepalingen:
    1. de bereikbaarheid van gebouwen voor wegverkeer;
    2. de bereikbaarheid van gebouwen voor gehandicapten;
    3. het bouwen bij hoogspanningsleidingen en ondergrondse hoofdstransportleidingen;
    4. de parkeergelegenheid en laad- en losmogelijkheden;

5. de ruimte tussen bouwwerken.

Artikel 9 Algemene gebruiksregels

Onder met het bestemmingsplan strijdig gebruik wordt in ieder geval begrepen het gebruik van of het laten gebruiken van:

a. onbebouwde gronden als staan- of ligplaats voor onderkomens;
b. onbebouwde gronden en/of bouwwerken ten behoeve van seksinrichtingen;
c. stacaravans en recreatiewoningen voor permanente bewoning;
d. onbebouwde gronden als kampeerterrein;
e. vrijstaande bijbehorende bouwwerken voor bewoning;
f. onbebouwde gronden als opslagplaats voor onklare voer-, vlieg- en vaartuigen of onderdelen daarvan;
g. onbebouwde gronden als stortplaats voor puin en afvalstoffen, voor zover dit niet betreft het storten of opslaan in bij gebouwen behorende tuinen van geringe hoeveelheden afvalstoffen die afkomstig zijn van het onderhoud van die tuinen.

Artikel 10 Algemene regel geluidsgevoelige bestemming

Voor het realiseren of wijzigen van een geluidsgevoelige bestemming dient vast te staan dat de geluidsbelasting de voorkeursgrenswaarde ingevolge de Wet geluidhinder of de ten hoogst toelaatbare geluidsbelasting (hogere waarde), ingevolge het besluit Hogere waarde met inachtneming van de in dit besluit gestelde voorwaarde(n), niet overschrijdt.

Artikel 11 Algemene regel m.b.t. parkeergelegenheid

Op grond van het bepaalde in de planregels mogen de voor de verschillende bestemmingen aangewezen gronden daarvoor slechts worden bebouwd en gebruikt onder de voorwaarde dat voldoende parkeergelegenheid voor auto's en fietsen binnen die bestemmingen wordt gerealiseerd of in stand gehouden.

Artikel 12 Algemene wijzigingsregels

a. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd de in het plan opgenomen bestemmingen te wijzigen ten behoeve van overschrijding van bestemmingsgrenzen, voor zover zulks van belang is voor een technisch betere realisering van bestemmingen of bouwwerken dan wel voor zover zulks noodzakelijk is in verband met de werkelijke toestand van het terrein; de overschrijdingen mogen niet meer dan 3 meter bedragen en het bestemmingsvlak mag met niet meer dan 10% worden vergroot;
b. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd de in het plan opgenomen bestemmingen te wijzigen ten behoeve van het vestigen van een kinderdagverblijf, mits deze geen onevenredige nadelige gevolgen voor de omgeving heeft in de vorm van geluids-, verkeers- of parkeeroverlast en is aangetoond dat voor de realisatie van het kinderdagverblijf geen milieutechnische belemmeringen zijn van de milieuaspecten luchtkwaliteit, externe veiligheid, milieuzonering en verkeerslawaai.

Artikel 13 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 14 Overgangsrecht

14.1 Overgangsrecht bouwwerken

1. Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, danwel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,
   a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
   b. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan;
2. Burgemeester en wethouders kunnen eenmalig in afwijking van het eerste lid een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in het eerste lid met maximaal 10 %;
3. het eerste lid is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

14.2 Overgangsrecht gebruik

1. Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet;
2. het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in het eerste lid, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind;
3. indien het gebruik, bedoeld in het eerste lid, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatte;
4. het eerste lid is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 15 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als:

Regels van het bestemmingsplan Westflank Zuid, Stationsgebied.

Bijlagen bij regels

Bijlage 1 Lijst van Bedrijven 'functiemenging'

Toelichting regeling toelaatbaarheid van bedrijfsactiviteiten

Om de toelaatbaarheid van bedrijfsactiviteiten in dit bestemmingsplan vast te leggen is gebruikgemaakt van een milieuzonering. Een milieuzonering zorgt ervoor dat milieubelastende functies (zoals bedrijven) en milieugevoelige functies (zoals woningen) waar nodig ruimtelijk voldoende worden gescheiden. De gehanteerde milieuzonering is gekoppeld aan een Staat van Bedrijfsactiviteiten.

Een Staat van Bedrijfsactiviteiten is een lijst waarin de meest voorkomende bedrijven en bedrijfsactiviteiten, al naar gelang de te verwachten belasting voor het milieu, zijn ingedeeld in een aantal categorieën. Voor de indeling in de categorieën zijn de volgende ruimtelijk relevante milieuaspecten van belang:

- geluid;
- geur;
- stof;
- gevaar (met name brand- en explosiegevaar).

Daarnaast kan de verkeersaantrekkende werking van een bedrijf relevant zijn.

Toepassing Lijst van Bedrijven 'functiemenging'

Algemeen

In de VNG-publicatie Bedrijven en milieuzonering (2009) zijn twee Voorbeeldstaten voor milieuzonering opgenomen, namelijk de 'Voorbeeldstaat van Bedrijfsactiviteiten voor bedrijventerreinen' en de ' Voorbeeldstaat van Bedrijfsactiviteiten functiemenging'.

De aanpak van milieuzonering en de in dit plan gebruikte Lijst van Bedrijven 'functiemenging' (LvB 'functiemenging') is gebaseerd op de tweede VoorbeeldStaat in de VNG-publicatie Bedrijven en milieuzonering (2009). De LvB 'functiemenging' wordt gehanteerd in gebieden waar bedrijven of andere milieubelastende functies verspreid zijn gesitueerd tussen woningen en/of andere gevoelige functies. Onderstaand wordt hier meer in detail op ingegaan. Het gaat in dergelijke gebieden in het algemeen om relatief kleinschalige bedrijvigheid die op korte afstand van woningen kan worden toegestaan. De toelaatbaarheid van activiteiten wordt voor dergelijke gebieden in de VNG-publicatie (en de LvB 'functiemenging') bepaald met behulp van op deze situaties toegesneden toelatingscriteria.

Functiemengingsgebieden

In bestaande gebieden waar in enige vorm sprake is van functiemenging, of in gebieden waar bewust functiemenging wordt nagestreefd (bijvoorbeeld om een grotere levendigheid tot stand te brengen), wordt de LvB 'functiemenging' toegepast. Zoals in de VNG-publicatie reeds is aangegeven kan bij functiemengingsgebieden gedacht worden aan:

- stadscentra, dorpskernen en winkelcentra;
- horecaconcentratiegebieden;
- zones met functiemenging langs stedelijke toegangswegen en in lintbebouwingen;
- (delen van) woongebieden met kleinschalige c.q. ambachtelijke bedrijvigheid.

Daarnaast kan ook in (delen van) woongebieden waar enige vorm van bedrijvigheid aanwezig of gewenst is de LvB 'functiemenging' worden toegepast.

Kenmerken van de activiteiten

De activiteiten in dergelijke gebieden verschillen in het algemeen qua aard en schaal sterk van de activiteiten op een bedrijventerrein. Behalve in historisch gegroeide situaties gaat het in hoofdzaak om:

- kleinschalige, meest ambachtelijke bedrijvigheid;
- bedrijven waarbij de productie en/of laad- en loswerkzaamheden alleen in de dagperiode plaatsvindt;
- activiteiten die hoofdzakelijk inpandig geschieden.

De toegepaste Lijst van Bedrijven 'functiemenging'

De bovenvermelde criteria liggen mede ten grondslag aan de selectie van activiteiten die zijn opgenomen in de Lijst van Bedrijven 'functiemenging'. In de Lijst van Bedrijven 'functiemenging' zijn de aspecten geluid, geur, stof en gevaar en de index voor verkeersaantrekkende werking (zoals aangegeven onder het kopje 'Regeling toelaatbaarheid van bedrijfsactiviteiten met behulp van milieuzonering') in de categorisering opgenomen. Deze Lijst is samengesteld volgens dezelfde methodiek als de betreffende Voorbeeldstaat uit de VNG-publicatie. Op twee punten is een andere werkwijze toegepast:

1. In dit plan wordt alleen de toelaatbaarheid van bedrijfsactiviteiten gekoppeld aan de Lijst. In de Lijst van Bedrijven 'functiemenging' zijn daarom alleen de activiteiten opgenomen die passen binnen de definitie van bedrijf volgens de begripsbepalingen in de regels van dit bestemmingsplan. De toelaatbaarheid van andere functies wordt in dit plan indien nodig op een andere wijze in de regels en op de plankaart van dit bestemmingsplan geregeld (bijvoorbeeld horecabedrijven via een afzonderlijke Lijst van Horeca-activiteiten). Toegevoegd zijn enkele regelmatig voorkomende bedrijfsactiviteiten die in de lijst van de VNG-publicatie niet specifiek zijn opgenomen, maar wel aan de vermelde criteria voldoen zoals een ambachtelijke glas-in-loodzetterij en caravanstalling. Voor aannemers, SBI-code 45, heeft een nadere specificatie van de activiteiten plaatsgevonden met bijbehorende categorie-indeling die is afgestemd op de verwachte milieueffecten van deze activiteiten.

2. In de Lijst van Bedrijven 'functiemenging' is in de categorie-indeling een nader onderscheid gemaakt tussen categorie B1 en B2. Voor de toepassing in dit bestemmingsplan blijkt het onderscheid tussen categorie A en categorie B zoals beschreven in de VNG-publicatie te groot om de toelaatbaarheid van activiteiten voldoende af te kunnen stemmen op de kenmerken van de functiemengingsgebieden en het daarin te volgen beleid.

Categorie-indeling

Zoals in de VNG-publicatie is aangegeven kan, vanwege de bijzondere kenmerken van gebieden met enige vorm van functiemenging, niet worden gewerkt met een systematiek van richtafstanden en afstandsstappen: vanwege de zeer korte afstand tussen milieubelastende en milieugevoelige functies is een dergelijke systematiek niet geschikt voor functiemengingsgebieden. De Lijst van Bedrijven 'functiemenging' hanteert vier categorieën A, B1, B2 en C met specifieke criteria voor de toelaatbaarheid die onderstaand uiteen zijn gezet.

Categorie A
Bedrijfsactiviteiten die direct naast of beneden woningen/andere gevoelige functies zijn toegestaan, desgewenst in daarvoor omschreven zones binnen rustige woongebieden. De activiteiten zijn zodanig weinig milieubelastend dat de eisen uit het Bouwbesluit toereikend zijn.

Categorie B1
Bedrijfsactiviteiten die direct naast of beneden woningen/andere gevoelige functies in een daarvoor omschreven gebied met functiemenging zijn toegestaan. De activiteiten zijn zodanig weinig milieubelastend dat de eisen uit het Bouwbesluit toereikend zijn.

Categorie B2
Bedrijfsactiviteiten die in een gemengd gebied kunnen worden uitgeoefend, echter bouwkundig afgescheiden van woningen/andere gevoelige functies. Bouwkundig afgescheiden betekent dat de panden los van elkaar dienen te staan. Uitzondering hierop vormen binnenterreinen omringd door voornamelijk woningen: ook al zijn bedrijven bouwkundig afgescheiden van woningen, op deze locaties zijn hooguit categorie B1 bedrijven toegestaan.

Categorie C
Activiteiten vermeld onder categorie B2, waarbij vanwege relatief grote verkeersaantrekkende werking een directe ontsluiting op hoofdinfrastructuur gewenst is.

Flexibiliteit

De Lijst van Bedrijven 'functiemenging' blijkt in de praktijk een relatief grof hulpmiddel te zijn om hinder door bedrijfsactiviteiten in te schatten. De inschalingen gaan uit van een gemiddeld bedrijf met een moderne bedrijfsvoering. Het komt in de praktijk voor dat een bepaald bedrijf als gevolg van een geringe omvang van hinderlijke deelactiviteiten, een milieuvriendelijke werkwijze of bijzondere voorzieningen minder hinder veroorzaakt dan in de Lijst van Bedrijven 'functiemenging' is verondersteld. In de regels is daarom bepaald dat het college van burgemeester en wethouders een dergelijk bedrijf toch kan toestaan, indien dit bedrijf niet binnen de algemene toelaatbaarheid past. Bij de Lijst van Bedrijven 'functiemenging' is deze mogelijkheid beperkt tot maximaal 1 categorie (dus bijvoorbeeld categorie B1 in plaats van A of categorie B2 in plaats van B1). Om te kunnen afwijken moet worden aangetoond dat het bedrijf naar aard en invloed op de omgeving (gelet op de specifieke werkwijze of bijzondere verschijningsvorm) vergelijkbaar is met andere bedrijven uit de desbetreffende lagere categorie.

Daarnaast is het mogelijk dat bepaalde bedrijven zich aandienen, waarvan de activiteiten in de Lijst van Bedrijven 'functiemenging' niet zijn vermeld, maar die qua aard en invloed overeenkomen met bedrijven die wel zijn toegestaan. Met het oog hierop is in de regels bepaald dat het college van burgemeester en wethouders kan afwijken en vestiging van een dergelijk bedrijf kan toestaan. Om te kunnen afwijken moet op basis van milieutechnisch onderzoek worden aangetoond dat het bedrijf naar aard en invloed op de omgeving vergelijkbaar is met direct toegelaten bedrijven.

Lijst van afkortingen in de Lijst van Bedrijven 'functiemenging':

- niet van toepassing of niet relevant < kleiner dan > groter = gelijk aan cat. categorie e.d. en dergelijke kl. klasse n.e.g. niet elders vermeld		o.c. opslagcapaciteit p.c. productiecapaciteit p.o. productieoppervlak b.o. bedrijfsoppervlak v.c. verwerkingscapaciteit u uur d dag w week j jaar

SBI-CODE 1993	SBI-CODE 2008		OMSCHRIJVING	
		nummer		CATEGORIE
01	01	-	LANDBOUW EN DIENSTVERLENING TEN BEHOEVE VAN DE LANDBOUW	
014	016	0	Dienstverlening ten behoeve van de landbouw:	
014	016	2	- algemeen (onder andere loonbedrijven), b.o < 500 m²	B1
014	016	4	- plantsoenendiensten en hoveniersbedrijven, b.o. < 500 m²	B1
15	10, 11	-	VERVAARDIGING VAN VOEDINGSMIDDELEN EN	
151	101, 102	0	Slachterijen en overige vleesverwerking:	
151	101	6	- vleeswaren- en vleesconservenfabrieken, p.o. < 200 m²	B2
1552	1052	2	Consumptie-ijsfabrieken, p.o. < 200 m²	B1
1581	1071	1	Broodfabrieken, brood- en banketbakkerijen, v.c. < 7.500 kg meel/week	B1
1584	10821	0	Verwerking cacaobonen en vervaardiging chocolade- en suikerwerk:	
1584	10821	3	- cacao- en chocoladefabrieken, vervaardigen van chocoladewerken met p.o. < 200 m²	B1
1584	10821	6	- suikerwerkfabrieken zonder suiker branden, p.o. < 200 m²	B1
1593 t/m 1595	1102 t/m 1104		Vervaardiging van wijn, cider en dergelijke	B1
17	13	-	VERVAARDIGING VAN TEXTIEL	
174, 175	139		Vervaardiging van textielwaren	B2
176, 177	139, 143		Vervaardiging van gebreide en gehaakte stoffen en artikelen	B2

18	14	-	VERVAARDIGING VAN KLEDING; BEREIDEN EN VERVEN VAN BONT	
181	141		Vervaardiging kleding van leer	**B2**
20	16	-	HOUTINDUSTRIE EN VERVAARDIGING ARTIKELEN VAN HOUT, RIET, KURK EN DERGELIJKE	
203, 204, 205	162	1	Timmerwerkfabrieken, vervaardiging overige artikelen van hout, p.o. < 200 m²	**B2**
205	162902		Kurkwaren-, riet- en vlechtwerkfabrieken	**B1**
22	58	-	UITGEVERIJEN, DRUKKERIJEN EN REPRODUCTIE VAN OPGENOMEN MEDIA	
2222.6	18129		Kleine drukkerijen en kopieerinrichtingen	**B1**
2223	1814	A	Grafische afwerking	**A**
2223	1814	B	Binderijen	**B1**
2224	1813		Grafische reproductie en zetten	**B1**
2225	1814		Overige grafische activiteiten	**B1**
223	182		Reproductiebedrijven opgenomen media	**A**
24	20	-	VERVAARDIGING VAN CHEMISCHE PRODUCTEN	
2442	2120	0	Farmaceutische productenfabrieken:	
2442	2120	2	- verbandmiddelenfabrieken	**B1**
26	23	-	VERVAARDIGING VAN GLAS, AARDEWERK, CEMENT-, KALK- EN GIPSPRODUCTEN	
2615	231		Glasbewerkingsbedrijven	**B2**
262, 263	232, 234	0	Aardewerkfabrieken:	
262, 263	232, 234	1	- vermogen elektrische ovens totaal < 40 kW	**B1**
267	237	0	Natuursteenbewerkingsbedrijven:	
267	237	2	- zonder breken, zeven en drogen indien p.o. < 2.000 m²	**B2**
2681	2391		Slijp- en polijstmiddelen fabrieken	**B2**
28	25	-	VERVAARDIGING EN REPARATIE VAN PRODUCTEN VAN METAAL (EXCLUSIEF MACHINES/ TRANSPORTMIDDELEN)	
281	251, 331	1a	- gesloten gebouw, p.o. < 200 m²	**B2**
284	255, 331	B1	Smederijen, lasinrichtingen, bankwerkerijen en dergelijke, p.o. < 200 m²	**B2**
2852	2562, 3311	2	Overige metaalbewerkende industrie, inpandig, p.o. < 200 m²	**B2**
287	259, 331	B	Overige metaalwarenfabrieken n.e.g.; inpandig, p.o. < 200 m²	**B2**
30	26, 28, 33	-	VERVAARDIGING VAN KANTOORMACHINES EN COMPUTERS	
30	26, 28, 33	A	Kantoormachines- en computerfabrieken, inclusief reparaties	**B1**

33	26, 32, 33	-	VERVAARDIGING VAN MEDISCHE EN OPTISCHE APPARATEN EN INSTRUMENTEN	
33	26, 32, 33	A	Fabrieken voor medische en optische apparaten en instrumenten en dergelijke, inclusief reparaties	**B**
36	31	-	VERVAARDIGING VAN MEUBELS EN OVERIGE GOEDEREN N.E.G.	
361	9524	2	Meubelstoffeerderijen b.o. < 200 m²	**A**
362	321		Fabricage van munten, sieraden en dergelijke	**B1**
363	322		Muziekinstrumentenfabrieken	**B1**
3663.1	32991		Sociale werkvoorziening	**B1**
40	35	-	PRODUCTIE EN DISTRIBUTIE VAN STROOM, AARDGAS, STOOM EN WARM WATER	
40	35	C0	Elektriciteitsdistributiebedrijven, met transformatorvermogen:	
40	35	C1	- < 10 MVA	**B1**
40	35	D0	Gasdistributiebedrijven:	
40	35	D3	- gas: reduceer-, compressor-, meet- en regelinstallaties categorie A	**A**
40	35	D4	- gasdrukregel- en meetruimten (kasten en gebouwen), categorie B en C	**B1**
40	35	E0	Warmtevoorzieningsinstallaties, gasgestookt:	
40	35	E2	- blokverwarming	**B1**
41	36	-	WINNING EN DISTRIBUTIE VAN WATER	
41	36	B0	Waterdistributiebedrijven met pompvermogen:	
41	36	B1	- < 1 MW	**B1**
45	41, 42, 43	-	BOUWNIJVERHEID	
45	41, 42, 43	3	Aannemersbedrijf met werkplaats, b.o. < 1.000 m²	**B1**
50	45, 47	-	HANDEL/REPARATIE VAN AUTO'S, MOTORFIETSEN; BENZINESERVICESTATIONS	
501, 502, 504	451, 452, 454		Handel in auto's en motorfietsen, reparatie- en servicebedrijven	**B1**
5020.4	45204	B	Autobeklederijen	**A**
5020.5	45205		Autowasserijen	**B1**
503, 504	453		Handel in auto- en motorfietsonderdelen en -accessoires	**B1**
51	46	-	GROOTHANDEL EN HANDELSBEMIDDELING	
5134	4634		Groothandel in drank	**C**
5135	4635		Groothandel in tabaksproducten	**C**
5136	4636		Groothandel in suiker, chocolade en suikerwerk	**C**
5137	4637		Groothandel in koffie, thee, cacao en specerijen	**C**

514	464, 46733		Groothandel in overige consumentenartikelen	C
5148.7	46499	0	Groothandel in vuurwerk en munitie:	
5148.7	46499	1	– consumentenvuurwerk, verpakt, opslag < 10 ton	B1
5153	4673	0	Groothandel in hout en bouwmaterialen:	
5153	5153	1	– algemeen	C
5153	4673	2	– indien b.o. < 2.000 m²	B1
5153.4	5153.4	4	Zand en grind:	
5153.4	46735	6	– indien b.o. < 200 m²	B1
5154	4674	0	Groothandel in ijzer- en metaalwaren en verwarmingsapparatuur:	
5154	5154	1	– algemeen	C
5154	4674	2	– indien b.o. < 2.000 m²	B1
5156	4676		Groothandel in overige intermediaire goederen	C
52	47	–	DETAILHANDEL EN REPARATIE TEN BEHOEVE VAN PARTICULIEREN	
527	952		Reparatie ten behoeve van particulieren (exclusief auto's en motorfietsen)	A
60	49	–	VERVOER OVER LAND	
6022	493		Taxibedrijven	B1
6024	494	0	Goederenwegvervoerbedrijven (zonder schoonmaken tanks), b.o. < 1.000 m²	C
603	495		Pomp- en compressorstations van pijpleidingen	B1
63	52	–	DIENSTVERLENING TEN BEHOEVE VAN HET VERVOER	
64	53	–	POST EN TELECOMMUNICATIE	
641	531, 532		Post- en koeriersdiensten	C
71	77	–	VERHUUR VAN TRANSPORTMIDDELEN, MACHINES, ANDERE ROERENDE GOEDEREN	
711	7711		Personenautoverhuurbedrijven	B2
712	7712, 7739		Verhuurbedrijven voor transportmiddelen (exclusief personenauto's)	C
713	773		Verhuurbedrijven voor machines en werktuigen	C
72	62	–	COMPUTERSERVICE- EN INFORMATIETECHNOLOGIE	
72	62	A	Computerservice- en informatietechnologiebureaus en dergelijke	A
72	58, 63	B	Datacentra	B1
73	72	–	SPEUR- EN ONTWIKKELINGSWERK	
732	722		Maatschappij- en geesteswetenschappelijk onderzoek	A

74	63, 69 t/m 71, 73, 74, 77, 78, 80 t/m 82	-	OVERIGE ZAKELIJKE DIENSTVERLENING	
7481.3	74203		Foto- en filmontwikkelcentrales	**C**
7484.4	82992		Veilingen voor huisraad, kunst en dergelijke	**A**
90	37, 38, 39		MILIEUDIENSTVERLENING	
9001	3700	B	Rioolgemalen	**B1**
93	96	-	OVERIGE DIENSTVERLENING	
9301.3	96013	A	Wasverzendinrichtingen	**B1**

Bijlage 2 Lijst van Horeca-activiteiten

Uit oogpunt van goede ruimtelijke ordening kan, in verband met de overlast die horecabedrijven voor omwonenden kunnen meebrengen, in het bestemmingsplan of een beheersverordening bij het toelaten van horecabedrijven aan de hand van ruimtelijk relevante criteria als aard, omvang en parkeerdruk een onderscheid gemaakt worden in categorieën horecabedrijven. Deze categorieën zijn vastgelegd in het op 18 juni 2012 in werking getreden Ontwikkelingskader horeca Utrecht 2012 en overgenomen in onderstaande Lijst van Horeca-activiteiten.

In de Lijst van Horeca-activiteiten is een functionele differentiatie in 'harde' tot 'zachte' typen van horecabedrijven opgenomen. De regeling geeft een kwalitatieve beperking ten aanzien van het type horecabedrijf dat zich mag vestigen in de woonomgeving. De regeling beoogd de nadelige invloeden van de vestiging van horecabedrijven op het woon- en leefklimaat in de omgeving te voorkomen.

De Lijst van Horeca-activiteiten kent een indeling in vier categorieën. De categorieën van A tot en met D lopen af in de zwaarte van de overlast die horecabedrijven voor omwonenden kunnen meebrengen. In geval van meerdere soorten activiteiten in één inrichting telt de activiteit in de zwaarste categorie voor de type-indeling van de inrichting.

De volgende categorieën van horecabedrijven zullen voortaan worden onderscheiden met als uitgangspunt hun invloed op het woon- en leefklimaat:

categorie A1	**discotheek, bar-dancing**
categorie A2	**zaalverhuur**
categorie B	**café, bar, brasserie**
categorie C	**cafetaria, snackbar, grill-room, fastfood-restaurant, automatiek, snelbuffet**
categorie D1	**restaurant, bistro, crêperie**
categorie D2	**lunchroom, ijssalon, koffiebar, koffie/theehuis**

Onderscheid café-disco

Het verschil tussen een café en een disco zit in het gelegenheid geven tot dansen als wezenlijk onderdeel van de inrichting.

Onderscheid cafetaria-snackbar

Het verschil tussen een lunchroom en een cafetaria/snackbar zit in het feit dat cafetaria al dan niet voor consumptie ter plaatse bereide etenswaren verstrekt. Het betreft hier laagdrempelige inrichtingen met veel in- en uitgaande bewegingen, die veelal laat open zijn. Deze zaken zijn hoofdzakelijk ingericht voor het meenemen dan wel snel nuttigen ter plaatse van etenswaren. De aantasting van het woon- en leefklimaat wordt vooral veroorzaakt door afval op straat van buiten de inrichting geconsumeerde spijzen en de daarbij behorende stank- en geluidsoverlast.

Afhaalcentrum

Een afhaalcentrum valt bestemmingsplantechnisch onder de detailhandelsfunctie. Hierbij kan worden gedacht aan een pizzeria die enkel pizza's verkoopt en geen gelegenheid biedt om ter plaatse de pizza te nuttigen. Ook hier geldt dat het horeca-aspect een ondergeschikt deel uitmaakt van het geheel. Hiermee wordt voorkomen dat het probleem van branchevervaging leidt tot het vestigen van winkelfuncties die in de loop van de tijd veranderen in horecafuncties.

Definitie van een afhaalcentrum: 'detailhandelsvestiging met een horeca-exploitatievergunning op grond van de horeca-exploitatieverordening Utrecht'.

Additionele horeca

Bij additionele horeca gaat het om horeca-activiteiten die ondergeschikt zijn aan de hoofdfunctie die ter plaatse is toegestaan. Deze activiteiten worden juridisch-planologisch gezien niet onder de functie 'horeca' begrepen, maar gerekend tot de bestemming van de hoofdfunctie van de instelling waar sprake is van sociaal-culturele, maatschappelijke, en (sportief-) recreatieve doeleinden. Hiermee worden onder meer bedoeld de kantines bij buurthuizen, scholen en sportfaciliteiten, of horecavoorzieningen bij musea en dergelijke.

Bij additionele horeca gaat het erom dat:

- de uitstraling van deze horeca moet passen bij de hoofdfunctie. Passend betekent dat deze horeca hoort bij de hoofdfunctie en open is tijdens de openingstijden van de hoofdfunctie. Daar bij is het niet toegestaan dat de additionele horecaruimte wordt verhuurd of anderszins in gebruik wordt gegeven aan derden ten behoeve van feesten en partijen;
- de gelegenheid ondergeschikt moet zijn aan de hoofdfunctie en de hoofdfunctie moet ondersteunen. Ondersteunend wil zeggen dat de additionele horeca de kwaliteit van de hoofdfunctie vergroot of completeert. Ondergeschikt betekent dat er duidelijk sprake moet zijn van een waarneembare ondergeschiktheid van de horecafunctie, waarbij een percentage van 30% van de bebouwde vloeroppervlakte van de hoofdfunctie absoluut als maximum geldt. Dit maximum geldt voor kleinschalige functies; voor grootschalige functies kan door de gemeente een maximumomvang in vierkante meters worden vastgesteld. Er moet duidelijk sprake zijn van een waarneembare ondergeschiktheid van de horecafunctie qua vloeroppervlak, inzet van personeel en onderdeel van de begroting;
- de horeca niet zelfstandig mag worden uitgeoefend of toegankelijk los van de hoofdfunctie. Wanneer sprake is van zelfstandige toegankelijkheid of van uitoefening los van de hoofdfunctie, is er geen directe relatie meer met de hoofdfunctie, maar gaat het om zelfstandige horeca-activiteiten die vallen onder de horecacategorieën.

Detailhandel met horeca

In de detailhandel is een groeiende behoefte aan *ondersteunende horeca*. Hierbij moet worden gedacht aan een winkel waar een klein deel van het vloeroppervlak gebruikt wordt voor het nuttigen van ter plaatse bereide en verkochte etenswaren. Dergelijke ondersteunende horeca kan buitenplans worden geregeld middels de zogeheten 'Kruimelgevallenregeling'. Randvoorwaarden hierbij zijn:

- het horecadeel mag niet direct vanaf de straatzijde zichtbaar zijn en het pand moet het aanzicht behouden van een winkel;
- voor winkels tot 1.000 m2 bvo geldt in principe een maximale ratio tussen horeca en publiekstoegankelijke winkelvloeroppervlak van 30:70 en er moet een directe relatie zijn met de producten die in de winkel verkocht worden; het gaat primair om het proeven van producten die in de winkel worden verkocht;
- voor winkels boven de 1.000 m2 bvo geldt dat een ondersteunende horecafunctie kan worden toegestaan tot maximaal 20% van het bebouwd oppervlak; dit geldt ook voor de non-food, zoals kledingwinkels, boekwinkels, schoenenzaken et cetera;
- de vestiging moet zich houden aan de algemene gehanteerde winkeltijden.

Daar waar sprake is van een bestaande, vergunde *ondersteunende* horeca, zal dit in de regels en op de verbeelding worden vastgelegd.

Coffeeshops

Coffeeshops worden gereguleerd middels de Algemene Politieverordening (APV). In de Lijst van Horeca-activiteiten vallen coffeeshops in de horecacategorie D. In de APV is de regulering van coffeeshops opgenomen die voorziet in maximaal aantal gedoogde vestigingen. De vestigingsvereisten zijn vastgelegd in het Cannabisbeleid.

Lijst van Horeca-activiteiten

Voor de toepassing van deze Lijst van Horeca-activiteiten wordt onder een horecabedrijf begrepen:
een bedrijf of instelling waar:

- bedrijfsmatig drank en etenswaren voor gebruik ter plaatse worden verstrekt, en/of;
- bedrijfsmatig zaal accommodatie wordt geëxploiteerd.

Categorie:	Inrichting:	Activiteiten:
A1	**discotheek** **bardancing**	Een horecabedrijf dat tot hoofddoel heeft het bedrijfsmatig ten gehore brengen van muziek en het geven van gelegenheid tot dansbeoefening, al dan niet met levende muziek en al dan niet met de verstrekking van drank en kleine etenswaren, alsmede de verstrekking van (alcoholhoudende) drank ter plaatse, al dan niet met levende muziek en al dan niet met kleine etenswaren. Het accent ligt op het ten gehore brengen van muziek en het gelegenheid geven tot dansen.
A2	**zaalverhuur**	Een horecabedrijf dat voorziet in zaalverhuur voor grootschalige, besloten feesten zoals bruiloften. Al dan niet met muziek, verstrekking van (alcoholhoudende) drank en etenswaren.
B	**café** **bar** **brasserie**	Een horecabedrijf dat tot hoofddoel heeft het verstrekken van (alcoholhoudende) drank voor consumptie ter plaatse, al dan niet met als nevenactiviteit het verstrekken van maaltijden. Het accent ligt op de verstrekking van drank.
C	**cafetaria** **snackbar** **grill-room** **fastfoodrestaurantautomatiek** **snelbuffet**	Een horecabedrijf dat tot hoofddoel heeft het verstrekken van (al dan niet voor consumptie ter plaatse) bereide etenswaren, met als nevenactiviteit het verstrekken van alcoholvrije drank. Het accent ligt op de verstrekking van al dan niet voor consumptie ter plaatse bereide, kleine etenswaren.
D1	**restaurant** **bistro** **crêperie**	Een horecabedrijf dat tot hoofddoel heeft het verstrekken van maaltijden voor consumptie ter plaatse, met als nevenactiviteit het verstrekken van alcoholhoudende en alcoholvrije drank. Geen dansen na restauranttijden. Het accent ligt op de verstrekking van etenswaren voor consumptie ter plaatse.
D2	**lunchroom** **ijssalon** **koffiebar** **koffie-/theehuis**	Een horecabedrijf waarbij de bedrijfsactiviteiten zijn gericht op het al dan niet voor gebruik ter plaatse verstrekken van al dan niet in dezelfde onderneming bereide of bewerkte etenswaren en drank, en waarbij de aard en omvang van de bedrijfsactiviteit past binnen een overwegend winkelgebied (centrumgebied) en geheel of overwegend is gebonden aan c.q. ondersteunend is voor de (winkel)functie van dat gebied, daarbij lettend op de aard en de ligging van de andere gebruiksvormen in en het karakter van het gebied. Daghoreca is gebonden aan de openingstijden zoals die gelden voor detailhandel, conform de winkeltijdenwet en de gemeentelijke regelgeving aangaande winkeltijden.

Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling, afdeling Gebiedsontwikkeling

Uitgave Gemeente Utrecht
Postadres Postbus 8406, 3505 RK Utrecht
Telefoon 030 - 286 48 02

RAAD 30 OKT 2014
z.h.o. cfm gewijzigd.

Gemeente Utrecht

voorstel aan de raad

Opgesteld door	Projectorganisatie Stationsgebied
Kenmerk	14.059426
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	30 oktober 2014
Jaargang en nummer	2014 72
Geheim	Nee

Bestemmingsplan Westflank Zuid

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

1 Naar aanleiding van de zienswijzen 2, 3 en 4 wijzigingen aan te brengen in het bestemmingsplan; conform het vaststellingsrapport.
2 Ambtshalve wijzigingen door te voeren in het bestemmingsplan conform het vaststellingsrapport;
3 Een toevoeging van 1.000 m2 dienstverlening aan de programmatabel Stationsgebied door te voeren.
4 Geen exploitatieplan vast te stellen;
5 Het bestemmingsplan "Westflank Zuid, Stationsgebied" zoals vastgelegd in het digitale GML-bestand identificatienummer NL.IMRO.0344.BPWESTFLZUIDSTA-VA01, met ondergrond NL.IMRO.0344.BPWESTFLZUIDSTA-VA01.dgn . gewijzigd vast te stellen.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris,

Drs. M.R. Schurink

De burgemeester,

Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie
Toezegging wethouder:

Wethouder Everhardt zegt met betrekking het raadsvoorstel Bestemmingsplan Westflank Zuid toe om het terugbrengen van water in de Catharijnesingel in het bestemmingsplan ook op te nemen als compensatie voor het dempen van de Kruisvaart.

Status: A

Gemeente Utrecht

Bijlages
Voorstel: Voorstel_1757
Bijlage: NL.IMRO.0344.BPWESTFLZUIDSTA-VA01
Bijlage: Westflank Zuid, Stationsgebied_vastgesteld_1_Regels
Bijlage: Vaststellingsrapport bestemmingsplan Westflank Zuid
Bijlage: Het bestemmingsplan Westflank Zuid in PDF

Eerdere besluitvorming
Het college heeft op 26 novembert 2013 tot ter visie legging van het bestemmingsplan. In vervolg hierop zijn de plannen voor de herontwikkeling van de Westflank Zuid zijn op een inloopavond op 9 december 2013 toegelicht aan geïnteresseerden uit de omgeving.

Uitvoering
Na vaststelling wordt het vaststellingsbesluit gepubliceerd in "Ons Utrecht", de Staatscourant en op het internet via www.utrecht.nl/bestemmingsplannen en www.ruimtelijkeplannen.nl. Het bestemmingsplan wordt inclusief het vaststellingsbesluit gedurende zes weken ter inzage gelegd. Belanghebbenden kunnen tegen het vaststellingsbesluit beroep instellen bij de Raad van State.

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Opgesteld door	Projectorganisatie Stationsgebied
Kenmerk	14.059426
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	30 oktober 2014
Jaargang en nummer	2014 72

Bestemmingsplan Westflank Zuid

Besluit

1 Naar aanleiding van de zienswijzen 2, 3 en 4 wijzigingen aan te brengen in het bestemmingsplan; conform het vaststellingsrapport.

2 Ambtshalve wijzigingen door te voeren in het bestemmingsplan conform het vaststellingsrapport;

3 Een toevoeging van 1.000 m2 dienstverlening aan de programmatabel Stationsgebied door te voeren.

4 Geen exploitatieplan vast te stellen;

5 Het bestemmingsplan "Westflank Zuid, Stationsgebied" zoals vastgelegd in het digitale GML-bestand identificatienummer NL.IMRO.0344.BPWESTFLZUIDSTA-VA01, met ondergrond NL.IMRO.0344.BPWESTFLZUIDSTA-VA01.dgn . gewijzigd vast te stellen.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 30 oktober 2014,

De griffier,

Drs. A.A.H. Smits

De burgemeester,

Mr. J.H.C. van Zanen

Gemeente Utrecht

Context

De integrale herontwikkeling van de Westflank Zuid voorziet naast de uitbreiding van de bestaande Knoopkazerne in het mogelijk maken van drie kantoorgebouwen, een parkeergarage, een verhoogd voetgangersniveau, een gebouwde openbare fietsparkeervoorziening, en een gemengd gebouw met ruimte voor de functies kantoren en wonen. Het totale programma voor de Westflank Zuid bestaat uit maximaal 92.000 m2 brutovloeroppervlak (BVO) opgebouwd uit maximaal 84.000 m2 kantoren en minimaal 7.000 m2 wonen. In het bestemmingsplan is een mogelijkheid opgenomen om de woonfunctie uit te breiden. Ten slotte kan ook maximaal 1.000 m2 horeca en dienstverlenende functies gerealiseerd worden.

Met ingang van 13 december 2013 heeft het ontwerp bestemmingsplan "Westflank Zuid, Stationsgebied" voor een periode van 6 weken ter inzage gelegen. Gedurende de termijn van ter inzage legging zijn vier zienswijzen naar voren gebracht. De zienswijzen zijn samengevat en beantwoord in het vaststellingsrapport dat bij dit advies behoort.

De zienswijzen hebben voornamelijk betrekking op de vrees dat de komst van het vastgoed op de Westflank Zuid zorgt voor een toename van overlast (o.a. akoestiek, luchtkwaliteit, verminderd uitzicht). Gezien het karakter van de zienswijze en de directe nabijheid van Rabobank Nederland is met hen afgelopen 6 maanden een intensief proces doorlopen waarin verscheidene vraagstukken aan de orde zijn gekomen. Een belangrijk aandachtspunt was het feit dat de windhinder-onderzoeken aantoonden dat het windklimaat bij de personeelsingang van de Rabobank verslechterde. Samen met de Rabobank is vervolgens gekeken op welke wijze deze verslechtering kan worden voorkomen. Daarnaast zijn er met de Rabobank en tussen NS, Rgd en Gemeente afspraken gemaakt aangaande eventuele bouwoverlast, programmering en fasering. Deze afspraken zijn als bijlage toegevoegd.

De zienswijzen 2, 3 en 4 hebben geleid tot een aanpassing van het bestemmingsplan. Ook zijn ambtshalve enkele wijzigingen doorgevoerd. Voor een compleet overzicht van de aanpassingen wordt verwezen naar het vaststellingsrapport bij dit raadsbesluit.

De volgende stap in de procedure is de vaststelling van het bestemmingsplan

Beslispunt

1 Naar aanleiding van de zienswijzen 2, 3 en 4 wijzigingen aan te brengen in het bestemmingsplan; conform het vaststellingsrapport.

Argumenten

1.1 <u>Drie van de vier ingediende zienswijzen nt tegen het bestemmingsplan. Leiden tot aanpassingen.</u>
De zienswijzen zijn samengevat en van beantwoording voorzien in het vaststellingsrapport Westflank Zuid, Stationsgebied. De zienswijzen 2,3 en 4 vormen aanleiding het bestemmingsplan aan te passen. Verwezen wordt naar het vaststellingsrapport.

Beslispunt

2 Ambtshalve wijzigingen door te voeren in het bestemmingsplan conform het vaststellingsrapport;

Argumenten

2.1 <u>Op de verbeelding en in de regels zijn enkele wijzigingen nodig met het oog op de meest doelmatige inpassing van de nieuwe ontwikkeling in de directe omgeving.</u>

De wijzigingen hebben onder meer betrekking op de toevoeging van liftopbouwen en kelders in het verhoogde Knoopplein en een verruiming van de maximale bouwhoogte van het verhoogde Knoopplein om bij de uiteindelijke invulling enige flexibiliteit te behouden.

Beslispunt

3 Een toevoeging van 1.000 m2 dienstverlening aan de programmatabel Stationsgebied door te voeren.

Argumenten

3.1 Naar aanleiding van de motie Levendige openbare ruimte rond Knoopkazerne (2008, M2) (gemeenteraad 10 januari 2008) is in de gemengde bestemming een mogelijkheid opgenomen publieksfuncties horeca (categorie D1 en D2) en dienstverlening op maaiveld toe te staan tot een maximaal brutovloeroppervlak van 1.000 m2. Conform de programmatabel van het Stationsgebied is 1.000 m2 dienstverlening niet meer beschikbaar.

Beslispunt

4 Geen exploitatieplan vast te stellen;

Argumenten

4.1 In artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is vastgelegd dat inzicht gegeven moet worden over de uitvoerbaarheid van het plan.
De kosten die gemoeid zijn met de herontwikkeling van de Westflank Zuid worden gefinancierd door private partijen (NS Stations en Rijksgebouwendienst). Met betrekking tot de gemeentelijke kostenverhaal is een met voornoemde partijen een driepartijenovereenkomst gesloten.

De kosten voor de aanleg van het verhoogde Forum zijn voorzien in de grondexploitatie van de Projectorganisatie Stationsgebied. De kosten voor de aanleg van de fietsenstalling zijn gedekt in het projectbudget.

Beslispunt

5 Het bestemmingsplan "Westflank Zuid, Stationsgebied" zoals vastgelegd in het digitale GML-bestand identificatienummer NL.IMRO.0344.BPWESTFLZUIDSTA-VA01, met ondergrond NL.IMRO.0344.BPWESTFLZUIDSTA-VA01.dgn . gewijzigd vast te stellen.

Argumenten

5.1 Het plan is zorgvuldig voorbereid;
De zorgvuldige voorbereiding en de in het vaststellingsrapport weergegeven motiveringen geven blijk van een zorgvuldige afweging van de bij het besluit betrokken belangen.

voorstel aan de raad

Gemeente Utrecht

Opgesteld door	Vergunningen, Toezicht en Handhaving
Kenmerk	14.056709
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	30 oktober 2014
Jaargang en nummer	2014 73
Geheim	Nee

Voordracht leden Commissie Welstand en Monumenten en wijziging Bouwverordening

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

1 De leden Els Bet (stedenbouwkundige) en Ton van Rooijen (burgerlid) tot 1 januari 2015 te benoemen voor de nieuwe Commissie Welstand en Monumenten. De leden Marc Reniers (architect), Paul Diederen (architect), Max Cramer (architectuurhistoricus), Jan Kamphuis (bouwhistoricus) te benoemen tot 1 juli 2015 en Nicolet Eerens (burgerlid) tot 15 juni 2017.

2 Voorzitter Tom Frantzen tot 1 januari 2016 te benoemen voor de nieuwe Commissie Welstand en Monumenten.

3 In te stemmen met de wijzigingen in de bouwverordening, reglement van orde voor de welstandscommissie en toelichting.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris, De burgemeester,

Drs. M.R. Schurink Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie
Terug in de raad:
Alleen de VVD-fractie heeft deze voorstellen aangemerkt als B-punten. VVD-fractie wil in de raad terugkomen op een aantal punten zoals de planning (bijv. afgesproken korte termijn maatregelen), samenhang van maatregelen, toelichting op toepassen van wettelijke bepalingen t.a.v. de Kan-bepaling (ambtelijke toetsing), onderscheid in toepassen monumentenbeleid en welstandsbeleid etc.

Status: B

Gemeente Utrecht

Bijlages
Voorstel: Voorstel_1590
Bijlage: Concrete invulling commissiesamenstelling
Bijlage: Aanpassing Bouwverordening def
Bijlage: Toelichting bouwverordening hoofdstuk 9 def
Bijlage: Brief BW 15 oktober 2013 Welstand en de Toekomst
Bijlage: Actieplan bijlage brief beantwoording Cie SR okt 2013 met archering op wijzigingen in tekst

Eerdere besluitvorming
Raadsbesluit 'Welstand in de toekomst' (december 2013)

Uitvoering
Staf VTH - Bureau Commissie Welstand en Monumenten

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Opgesteld door	Vergunningen, Toezicht en Handhaving
Kenmerk	14.056709
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	30 oktober 2014
Jaargang en nummer	2014 73

Voordracht leden Commissie Welstand en Monumenten en wijziging Bouwverordening

Besluit

1 De leden Els Bet (stedenbouwkundige) en Ton van Rooijen (burgerlid) tot 1 januari 2015 te benoemen voor de nieuwe Commissie Welstand en Monumenten. De leden Marc Reniers (architect), Paul Diederen (architect), Max Cramer (architectuurhistoricus), Jan Kamphuis (bouwhistoricus) te benoemen tot 1 juli 2015 en Nicolet Eerens (burgerlid) tot 15 juni 2017.

2 Voorzitter Tom Frantzen tot 1 januari 2016 te benoemen voor de nieuwe Commissie Welstand en Monumenten.

3 In te stemmen met de wijzigingen in de bouwverordening, reglement van orde voor de welstandscommissie en toelichting.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 30 oktober 2014,

De griffier,

Drs. A.A.H. Smits

De burgemeester,

Mr. J.H.C. van Zanen

Gemeente Utrecht

Context

Context

In het Actieplan behorende bij het raadsvoorstel 'Welstand in de toekomst' wordt voorgesteld de Commissie Welstand en Monumenten West en de Commissie Welstand en Monumenten Oost samen te voegen tot een commissie. Dit heeft te maken met de terugloop aan planaanbod door met name de gewijzigde economische situatie maar ook door het voltooien van Leidsche Rijn en het nog beperkte aanbod van grootschalige nieuwbouwontwikkelingen in dit deelgebied. Daarnaast kan de proceduretijd van aanvragen omgevingsvergunning verkort worden door kortere adviestermijnen door een frequenter vergaderschema.
Vanwege het samenvoegen van de Commissie Welstand en Monumenten Oost en West moeten de commissieleden opnieuw benoemd worden. Indertijd zijn zij via een raadsvoorstel op basis van hun specifieke deskundigheid voorgedragen voor de betreffende commissie. Ook de burgerleden zijn benoemd per commissie (Oost of West), na een open sollicitatieprocedure.

Stand van zaken
Vijf leden van beide commissies hebben nog een zittingstermijn tot half augustus 2014 (benoemd voor 2x 3 jaar met een uitloop van half jaar), zes leden tot 1 juli 2015 en een lid tot 15 juni 2017. De voorzitter kan formeel tot 11 september 2014 in functie blijven voor de huidige commissies. De deskundige leden zijn op voorspraak voorgedragen door het College. De voorzitter en beide burgerleden na een open sollicitatieprocedure. De taakomschrijving van de commissie is vastgelegd in de Bouwverordening (hoofdstuk 9 en bijbehorend reglement van orde bijlage 9).

Bij het benoemen van een nieuwe Commissie Welstand en Monumenten zijn een aantal aandachtspunten vereist:
* Voor de nieuwe commissie is wederom een evenwichtige samenstelling vereist, waarin de diverse vakdisciplines vertegenwoordigd zijn en een burgerlid zitting heeft. Daarnaast is het wenselijk om om vergadertechnische redenen en om de kosten te beperken een niet te grote commissie te benoemen.
* Continuïteit qua advisering is van groot belang: niet alleen vakinhoudelijk maar ook qua kennis ten aanzien van de voorgeschiedenis, ervaring met de welstandsnota en wijze van advisering.
* Per 1 januari 2012 is een onafhankelijke monumentencommissie verplicht gesteld om te adviseren over aanvragen met betrekking tot gemeentelijke- en rijksmonumenten. Sinds 1992 zijn in Utrecht de welstand- en monumentencommissie samengevoegd en is de erfgoeddiscipline in de commissies vertegenwoordigd door een bouw-, architectuur- of cultuurhistoricus, in de Commissie Oost versterkt met een restauratiearchitect. Met de instandhouding van een Commissie Welstand en Monumenten kan deze opzet worden gecontinueerd, waarbij vanzelfsprekend in de nieuwe samenstelling ook een deskundige erfgoedafvaardiging dient te worden opgenomen.

Overwegingen
Gezien de nog lopende zittingstermijnen is het voor de hand liggend de leden van de commissie die nog uiterlijk tot 1 juli 2015 of langere zittingstermijnen hebben te benoemen voor die periode voor de nieuw samen te stellen commissie. Hierin kan de getrapte opvolgingsprocedure worden verwerkt. Echter ook de vertegenwoordiging of de oververtegenwoordiging van disciplines dient meegewogen te worden.

Uitgaande van de zittingstermijn van de huidige leden komen de volgende leden in aanmerking voor de geïntegreerde commissie:
* Marc Reniers, architect
* Paul Diederen, architect
* Jan Kamphuis, architectuur- en bouwhistoricus
* Max Cramer, architectuurhistoricus
* Els Bet, stedenbouwkundige
* Ton van Rooijen, burgerlid
* Nicolet Eerens, burgerlid

Om de continuïteit te waarborgen wordt voorgesteld de voorzitter – Tom Frantzen – tot 1 januari

2016 te benoemen. Er is sprake van een nieuwe commissie dus wettelijk is dit mogelijk. Gezien overlapperiode en getrapte benoemingen is een sterke continue factor belangrijk.

(Voor verdere concrete invulling commissiesamenstelling zie bijlage)

Beslispunt

1 De leden Els Bet (stedenbouwkundige) en Ton van Rooijen (burgerlid) tot 1 januari 2015 te benoemen voor de nieuwe Commissie Welstand en Monumenten. De leden Marc Reniers (architect), Paul Diederen (architect), Max Cramer (architectuurhistoricus), Jan Kamphuis (bouwhistoricus) te benoemen tot 1 juli 2015 en Nicolet Eerens (burgerlid) tot 15 juni 2017.

Argumenten

1.1 Voor de nieuwe Commissie Welstand en Monumenten is een evenwichtige samenstelling vereist.
Evenals in het verleden wordt voor de nieuw samen te stellen commissie een vertegenwoordiging van diverse vakdisciplines voorgesteld, aangevuld met een burgerlid. Deze bredere samenstelling leidt tot gewogen adviezen waarbij ieder lid vanuit zijn of haar achtergrond een eigen inbreng heeft. Om kosten- en vergadertechnische redenen is de bezetting van de commissie beperkt.

1.2 Een getrapt benoemingstraject is nodig in verband met consistentie.
Om te voorkomen dat vanwege de benoemingstermijnen alle leden in een keer vervangen moeten worden, is gekozen voor een getrapt benoemingstraject. Huidige leden met nog resterende zittingtermijn kunnen hun aanstelling continueren, zij worden in de loop van de komende jaren vervangen en aangevuld. Hierdoor blijft kennis en continuïteit zoveel mogelijk behouden in verband met de te verstrekken commissieadviezen.

1.3 Benoeming van zittende leden is voor de overgangsperiode wenselijk.
De reeds benoemde commissieleden met resterende zittingstermijn kunnen hun aanstelling vol maken, en kennis en continuïteit overdragen voor het betreffende gebiedsdeel waarover zij adviseerden. Door gebruik te maken van de zittende leden met nog zittingstermijn zijn niet alle vakdisciplines in de nieuw samen te stellen commissie vertegenwoordigd of voor een zeer korte termijn. De nieuwe commissie zal moeten worden aangevuld met nieuwe leden om de gewenste evenwichtige samenstelling waar te kunnen maken. De huidige voorzitter wordt benoemd voor een iets langere termijn om de samenvoeging mee te begeleiden.

Kanttekeningen

1.1 Er is sprake van een relatief lange overgangsperiode met nieuwe benoemingen.
Door een keuze te maken voor een nieuwe commissie bestaande uit gedeeltelijk zittende leden van de Commissie Welstand en Monumenten Oost en West moet er rekening gehouden worden met zittingstermijnen. Getrapte opvolgingsprocedure is gewenst, deze wordt nu meer geregisseerd door de huidige termijnen. Voordeel in deze is dat er toch een zekere mate van continuïteit zal zijn in de overgangsperiode.

Beslispunt

2 Voorzitter Tom Frantzen tot 1 januari 2016 te benoemen voor de nieuwe Commissie Welstand en Monumenten.

Argumenten

2.1 Het verlengen van het voorzitterschap is wenselijk vanwege de samenvoeging.
Gezien de periode van overlap en de getrapte benoemingsprocedure is het van belang een sterke continue factor te behouden in de persoon van de huidige voorzitter, Tom Frantzen. Door een benoeming tot 1 januari 2016 wordt de continuïteit van de commissieadvisering beter gewaarborgd. Omdat er sprake is van een nieuwe commissie is dit wettelijk mogelijk. Daarnaast is de te organiseren open sollicitatieprocedure tijdrovend en kostbaar, en gaat de voorkeur ernaar uit dit door te schuiven naar eind 2015.

Beslispunt

3 In te stemmen met de wijzigingen in de bouwverordening, reglement van orde voor de welstandscommissie en toelichting.

Argumenten

3.1 De voorgestelde wijzigingen van de bouwverordening zijn noodzakelijk
In verband met het opheffen van de commissies en instellen van een nieuwe commissie is een wijziging van hoofdstuk 9 van de bouwverordening noodzakelijk. Dit geldt ook voor de overige voorstellen voortvloeiend uit het raadsvoorstel 'Welstand in de toekomst' die leiden tot een actualisatie van het welstandsbeleid. In de bouwverordening is hoofdstuk 9 met bijlage 9 (reglement van orde) en de toelichting hierop aangepast (zie bijlage). Dit is het juridische kader voor de Commissie Welstand en Monumenten.

Bijlage concrete invulling commissiesamenstelling

Uitgaande van de zittingstermijn van de huidige leden komen de volgende leden in aanmerking voor de geïntegreerde commissie:
* Marc Reniers, architect
* Paul Diederen, architect
* Jan Kamphuis, architectuur- en bouwhistoricus
* Max Cramer, architectuurhistoricus
* Els Bet, stedenbouwkundige
* Ton van Rooijen, burgerlid
* Nicolet Eerens, burgerlid

Nadeel is dat de disciplines restauratie- en landschapsarchitect ontbreken en er sprake is van kennisoverlap van de architectuurhistorici. Om de vacature voor een lid met kennis van het landschappelijke aan de commissie toe te voegen, maar ook de omvang van de commissie te beperken wordt voorgesteld deze disciplines in een persoon te zoeken. Om dit kennishiaat in de commissie naar voren te halen in de tijd wordt voorgesteld Els Bet per 1 januari 2015 door dit nieuwe lid te vervangen.

Ten aanzien van de vertegenwoordiging op het gebied erfgoed is het wenselijk een restauratiearchitect per 1 januari 2015 te benoemen en afhankelijk van de agenda de leden Kamphuis en Cramer afwisselend op te roepen. Hun expertise is verschillend en kan afhankelijk van de te bespreken onderwerpen benut worden. Per 1 juli 2015 dient een nieuw monumentlid benoemd te worden. Samen met de restauratiearchitect is de monumentencommissie dan goed en volledig vertegenwoordigd in de nieuwe geïntegreerde commissie.

Voor de twee burgerleden is het voorstel Ton van Rooijen zijn officiële termijn van zes jaar te laten volmaken, waarbij Nicolet Eerens als reservelid kan worden opgeroepen. Per 1 januari 2015 neemt zij het reguliere lidmaatschap van de commissie op zich.

Per 1 juli 2015 moeten ook beide architectleden vervangen worden.

Door voor deze werkwijze te kiezen is de gewenste getrapte benoeming realiseerbaar.

Om de continuïteit te waarborgen wordt voorgesteld de voorzitter – Tom Frantzen – tot 1 januari 2016 te benoemen. Er is sprake van een nieuwe commissie dus wettelijk is dit mogelijk. Gezien de periode van overlap en de getrapte benoemingsprocedure is het van belang een sterke continue factor te behouden in de persoon van de huidige voorzitter. Daarnaast is de te organiseren open sollicitatieprocedure tijdrovend en kostbaar, en gaat de voorkeur ernaar uit dit door te schuiven naar eind 2015.

Concreet:
<u>tot 1 januari 2015</u>:
* Tom Frantzen, voorzitter
* Marc Reniers, architect
* Paul Diederen, architect
* Jan Kamphuis, architectuur- en bouwhistoricus of Max Cramer, architectuurhistoricus (afhankelijk agenda)
* Els Bet, stedenbouwkundige
* Ton van Rooijen, burgerlid / reserveburgerlid Nicolet Eerens

<u>vanaf 1 januari 2015</u>:
* Tom Frantzen, voorzitter
* Marc Reniers, architect
* Paul Diederen, architect
* Jan Kamphuis, architectuur- en bouwhistoricus of Max Cramer, architectuurhistoricus (afhankelijk agenda)
* nieuw te benoemen restauratiearchitect

* nieuw te benoemen stedenbouwkundige/landschapper
* Nicolet Eerens (burgerlid)

per 1 juli 2015 :
* Tom Frantzen, voorzitter
* 2 nieuw te benoemen architectleden
* nieuw te benoemen monumentlid
* nieuw benoemd restauratiearchitect (per 1 januari)
* nieuw benoemd stedenbouwkundige/landschapper (per 1 januari)
* Nicolet Eerens (burgerlid)

Voorstel tot wijziging van de bouwverordening gemeente Utrecht (begripsomschrijvingen en hoofdstuk 9/Welstand)

Hoofdstuk 9: Welstand

Artikel 9.1 De advisering door de welstandscommissie

- 1. De welstandscommissie adviseert over de welstandsaspecten van aanvragen voor een omgevingsvergunning voor het bouwen.
- 2. Dienaangaande winnen daarnaast burgemeester en wethouders in ieder geval advies in bij de welstandscommissie over aanschrijvingen bij ernstige ontsiering (voor overige taken zie Bijlage 9, Reglement van orde).
- 3. De welstandscommissie baseert haar advies op de in de welstandsnota genoemde welstandscriteria (zie verder Bijlage 9, Reglement van orde)

Artikel 9.2 De toetsing in het kader van de Kanbepaling

- 1.
  In het kader van de Kanbepaling is het college van burgemeester en wethouders bevoegd de welstandsadvisering met inachtneming van de criteria en/of richtlijnen zoals omschreven in de welstandsnota ambtelijk af te doen in welk geval advisering door de welstandscommissie achterwege blijft.
- 2.
  Door of namens het college kan worden verzocht om een betwist ambtelijk welstandsadvies alsnog ter beoordeling voor te leggen aan de welstandscommissie.

Artikel 9.3 Samenstelling van de welstandscommissie

- 1. De Commissie Welstand en Monumenten bestaat tenminste uit een voorzitter en vijf leden, waarvan tenminste vier leden bij voorkeur deskundig zijn op het gebied van:

  - architectuur

  - planologie/stedenbouw

  - omgevingsontwerp/landschapsarchitectuur

  - bouwhistorie/architectuurhistorie/kunsthistorie

  - monumenten/restauratietechniek

- 2. Voor de voorzitter en leden kunnen twee plaatsvervangende leden benoemd worden die hen bij afwezigheid kunnen vervangen.
- 3. De welstandscommissie kan slechts adviezen uitbrengen indien tenminste een voorzitter en drie leden aanwezig zijn en waarvan tenminste de voorzitter en twee leden beschikken over deskundigheid op het gebied van welstand.
- 4. De voorzitter en leden van de welstandscommissie zijn onafhankelijk ten opzichte van het gemeentebestuur.
- 5. De welstandscommissie wordt bijgestaan door een ambtelijk secretaris of diens plaatsvervanger.
- 6. De voorzitter, de secretaris en diens plaatsvervanger dienen deskundig te zijn op tenminste een van de in het eerste lid genoemde vakgebieden.
- 7. In de welstandscommissie kan een ingezetene van de gemeente anders als bedoeld in het eerste lid zitting hebben.

Artikel 9.4 Benoeming en zittingsduur

- 1. De voorzitter en de overige leden van de welstandscommissie en hun plaatsvervangers worden op voorstel van burgemeester en wethouders benoemd en ontslagen door de gemeenteraad. Bij de benoemingsvoorstellen voor leden wordt ernaar gestreefd dat de commissies zowel wat architectonische/esthetische deskundigheid als wat deskundigheid over de monumentenzorg betreft, zo breed mogelijk zijn samengesteld.
- 2. De benoemingsvoorstellen voor de in het eerste lid genoemde functies worden aan burgemeester en wethouders uitgebracht door de Integraal Resultaatverantwoordelijk Manager (IRM) Vergunningen, Toezicht en Handhaving. Over zijn/haar voorstellen hoort hij/zij van tevoren de welstandscommissie. De commissie Stad en Ruimte wordt vooraf geïnformeerd over de benoemingsvoorstellen.
- 3. De leden van de welstandscommissie kunnen ten hoogste voor een termijn van drie jaar worden benoemd. Zij kunnen eenmaal worden herbenoemd voor een periode van ten hoogste drie jaar.
- 4. Het reglement van orde van de welstandscommissie dat als Bijlage 9 bij deze verordening is vastgesteld, bevat, binnen het gestelde in de voorafgaande leden, nadere benoemingsprocedures.

Artikel 9.5 Jaarlijkse verantwoording

- 1. De welstandscommissie stelt jaarlijks een verslag op van haar werkzaamheden voor de gemeenteraad, waarin tenminste aan de orde komt:

- op welke wijze toepassing is gegeven aan de welstandscriteria uit de welstandsnota;

- de werkwijze van de welstandscommissie;

- op welke wijze uitwerking is gegeven aan de openbaarheid van vergaderen;

- de aard van de beoordeelde plannen;

- de bijzondere objecten.

- 2. De welstandscommissie kan in haar jaarverslag aanbevelingen doen ten aanzien van het gemeentelijk ruimtelijk kwaliteitsbeleid in het algemeen en de aanpassing van de gemeentelijke welstandsnota in het bijzonder.

Artikel 9.6 Termijn van advisering

- 1. De welstandscommissie brengt het advies over de aanvraag om een omgevingsvergunning voor het bouwen uit binnen vier weken nadat door of namens burgemeester en wethouders daarom is verzocht.
- 2. De welstandscommissie brengt het advies over de aanvraag om een omgevingsvergunning voor het bouwen, indien deze vergunning betrekking heeft op een deel van een project of een gefaseerde aanvraag betreft uit binnen drie weken nadat door of namens burgemeester en wethouders daarom is verzocht.
- 3. Burgemeester en wethouders kunnen in hun verzoek om advies de welstandscommissie een langere termijn dan genoemd in de bovengenoemde leden van dit artikel geven voor het uitbrengen van het welstandsadvies. Een langere termijn kan door burgemeester en wethouders worden gegeven indien de termijn van afdoening van de aanvraag is verlengd met toepassing van artikel 3.9, tweede lid van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

Artikel 9.7 Openbaarheid van vergaderen en mondelinge toelichting

- 1. De behandeling van bouwplannen door de welstandscommissie is openbaar. De agenda voor de vergadering van de welstandscommissie wordt tijdig bekendgemaakt via internet, dan wel op een andere geschikte wijze. Indien burgemeester en wethouders –al dan niet op verzoek van de aanvrager– een verzoek doen tot niet-openbare behandeling, dan dienen burgemeester en wethouders daaraan klemmende redenen op grond van artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur ten grondslag te leggen. De openbaarheid geldt zowel voor de beraadslagingen, de beoordeling als de adviezen.
- 2. Indien de aanvrager van de omgevingsvergunning voor het bouwen hierom bij het indienen van de aanvraag heeft verzocht, wordt deze – in

overleg met de secretaris - door of namens de welstandscommissie in staat gesteld tot het geven van een toelichting op het bouwplan.

- 3. In het geval dat het bouwplan in de vergadering van de commissie wordt behandeld en een verzoek tot het geven van een toelichting is gedaan, dient de aanvrager van de omgevingsvergunning voor het bouwen een uitnodiging te ontvangen voor de vergadering van de commissie, waarin de aanvraag wordt behandeld.
- 4. Belanghebbenden hebben in toelichtende zin spreekrecht (zie verder Bijlage 9, Reglement van orde).

Artikel 9.8 Afdoening bij mandaat

- 1. De welstandscommissie kan de advisering over een aanvraag om advies mandateren aan een of meerdere daartoe aangewezen leden De aangewezen leden/voorzitter adviseren over bouwplannen waarvan volgens hen het oordeel van de welstandscommissie als bekend mag worden verondersteld (inzake machtiging: zie verder Bijlage 9, Reglement van orde, artikel 8).
- 2. In elk geval van twijfel legt gemandateerde het bouwplan alsnog voor aan de welstandscommissie.
- 3. Behandeling van bouwplannen onder mandaat is openbaar. Indien het bevoegd gezag –al dan niet op verzoek van de aanvrager– een verzoek doet tot niet-openbare behandeling, dan dient het bevoegd gezag daaraan klemmende redenen op grond van artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur ten grondslag te leggen.

Artikel 9.9 Vorm waarin het advies wordt uitgebracht

- 1. De welstandscommissie adviseert en motiveert haar advies schriftelijk (zie verder Bijlage 9, Reglement van orde).
- 2. Zodra het advies wordt uitgebracht, wordt het door of namens burgemeester en wethouders gevoegd bij de aanvraag om een omgevingsvergunning voor het bouwen.

Artikel 9.10 Uitsluiting van gebieden en categorieën bouwwerken

- 1. Indien de raad op grond van artikel 12 van de Woningwet het voornemen heeft een gebied van de gemeente of een categorie bouwwerken uit te sluiten van welstandstoezicht, neemt de raad het daartoe strekkende besluit niet dan nadat:
  - a.

    op het voornemen inspraak is verleend;
  - b.

het advies van de welstandscommissie is ingewonnen.

- 2. De inspraak als bedoeld in het eerste lid vindt plaats op de wijze voorzien in de krachtens artikel 150 Gemeentewet vastgestelde verordening.

Bijlage 9 Reglement van de orde van de welstandscommissie

*Bureau CWM= Bureau Commissie Welstand en Monumenten, ambtelijk secretariaat

Artikel 1

- 1.

  Naast de taken die voortvloeien uit de Woningwet en in artikel 9.1 van de Bouwverordening genoemd is de welstandscommissie met de volgende overige taken belast:
  - advisering over aanvragen omgevingsvergunning voor het slopen met betrekking tot monumenten en bouwwerken;
  - advisering met betrekking tot de inrichting van de openbare ruimte;
  - advisering met betrekking tot reclameaanvragen;
  - advisering met betrekking tot beleidsvoorstellen, ontwerpen van bestemmingsplannen, stedenbouwkundige plannen en stadsvernieuwingsplannen, dan wel andersoortige regelingen, welke invloed uitoefenen of uit kunnen oefenen op het stadsbeeld of op de monumentale waarden.

- 2

  De geïntegreerde commissies welstand en monumenten adviseren burgemeester en wethouders over zaken die krachtens de monumentenverordening aan hen worden voorgelegd.

- 3

  De welstandscommissie heeft het recht desgewenst eigener beweging aan burgemeester en wethouders van haar inzichten te doen blijken in aangelegenheden, die het stadsbeeld, het welstandstoezicht of de monumentenzorg betreffen.

- 4.

  Tot het nemen van zelfstandige beschikkingen, welke de gemeente binden, is noch de welstandscommissie, noch haar leden, noch het Bureau CWM* bevoegd.

Artikel 2

- 1.

  Bij het beoordelen van een om advies in handen van de welstandscommissie gesteld plan, voorstel of beleidsvoornemen wordt onderzocht of dit mede in verband met de omgeving en rekening houdend met de belangen van betrokken partijen, uit een welstands- of monumentaal oogpunt al of niet aanvaardbaar is.

- 2.

Indien bij een door het gemeentebestuur vastgestelde verordening, beleidsnota of (concept) Stedenbouwkundig Programma van Eisen op het terrein van de welstands- en monumentenzorg criteria zijn gegeven houdt de welstandscommissie daarmee bij haar beoordeling rekening.

- 3.

  Door de juridische integratie van de welstands- en monumentencommissie, heeft de commissie de bevoegdheid te adviseren op grond van de Monumentenwet en de Woningwet. De commissie brengt een integraal advies uit, waarin echter een duidelijke scheiding is aangebracht tussen het welstandsadvies en het advies ten aanzien van de monumentenvergunning.

Artikel 3

- 1.

  Burgemeester en wethouders zijn bevoegd met betrekking tot de termijnen waarbinnen moet worden geadviseerd nadere regelen te stellen.

- 2.

  Het schriftelijke advies moet in ieder geval bevatten:

  - 1.

    een aanduiding van het adres dan wel het gebied waarop het advies betrekking heeft;

  - 2.

    het oordeel van de welstandscommissie;

  - 3.

    een opgave van de eventuele bedenkingen onder vermelding of en zo ja, op welke wijze door verbetering daaraan kan worden tegemoet gekomen.

- 3.

  Adviezen van de welstandscommissie worden bij meerderheid van stemmen vastgesteld.

- 4.

  In het schriftelijk advies dient te worden aangegeven of tot het advies unaniem is besloten. Bij afwezigheid van unanimiteit dient het standpunt, ingenomen door een minderheid van de welstandscommissie bestaande uit twee of meer leden, afzonderlijk in het advies te worden vermeld voorzien van de daaraan ten grondslag liggende overwegingen en de leden die het minderheidsstandpunt hebben ingenomen.

- 5.

  Bij een afwijkend standpunt ingenomen door slechts één lid van de welstandscommissie kan dit lid vorderen dat zulks in het advies wordt aangetekend.

- 6.

  Een negatief advies dient gemotiveerd te worden. Een positief advies behoeft geen nadere motivering. Indien er een bezwaar- en/of beroepsprocedure volgt naar aanleiding van een positief advies dan zal achteraf en met terugwerkende kracht het advies alsnog worden gemotiveerd.
- 7.

  Bij staking van stemmen, beslist de stem van de voorzitter. Hiervan wordt bij het uitbrengen van het advies mededeling gedaan.

- 8.

  De ambtelijke adviseurs en de medewerkers van het Bureau CWM hebben een adviserende stem.

Artikel 4

- 1.

  Van het in de vergaderingen van de welstandscommissie verhandelde worden notulen bijgehouden.
- 2.

  De adviezen van de welstandscommissie worden in de notulen opgenomen. Deze notulen worden door de voorzitter en de secretaris gewaarmerkt.
- 3.

  De vastgestelde notulen worden onverwijld toegezonden aan burgemeester en wethouders.
- 4.

  De vastgestelde notulen dan wel een uittreksel daaruit worden verder aan andere personen of rechtspersonen verstrekt indien daarom wordt verzocht.
- 5.

  De goedgekeurde notulen zijn openbaar.

Artikel 5

- 1.

  Indien de welstandscommissie een negatief advies heeft gegeven, onthouden de leden en de plaatsvervangende leden zich van het aanvaarden van een opdracht tot verbetering van het ontwerp, waarop het advies betrekking had, of tot vervaardiging van een nieuw ontwerp in de plaats daarvan.
- 2.

  Indien één der leden of plaatsvervangende leden een opdracht tot het maken van een ontwerp voor een werk heeft aanvaard, zodanig ontwerp

voorbereid heeft, of heeft doen voorbereiden, mag dit lid niet deelnemen aan de opstelling van het advies omtrent dat ontwerp.

Artikel 6

- 1.

  Burgemeester en wethouders kunnen afwijken van het welstandsadvies indien zij tot het oordeel komen dat de welstandscommissie de van toepassing zijnde criteria niet juist heeft geïnterpreteerd, of de commissie naar hun oordeel niet de juiste criteria heeft toegepast.

- 2.

  Burgemeester en wethouders kunnen op basis van artikel 4:48 van de Algemene wet bestuursrecht en op advies van de welstandscommissie afwijken van de in de gemeentelijke welstandsnota opgenomen welstandscriteria. Dit kan onder andere gebeuren bij plannen die niet voldoen aan deze welstandscriteria maar wel aan redelijke eisen van welstand.

- 3.

  Burgemeester en wethouders kunnen, op basis van artikel 44, eerste lid onder d van de Woningwet, de omgevingsvergunning voor het bouwen verlenen ondanks strijdigheid van dat plan met redelijke eisen van welstand, indien zij van oordeel zijn dat daarvoor andere redenen zijn, bijvoorbeeld van economische of maatschappelijke aard.

- 4.

  Indien burgemeester en wethouders afwijken van het welstandsadvies wordt dit in de beslissing op de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen gemotiveerd. De welstandscommissie wordt hiervan op de hoogte gesteld.

- 5.

  Burgemeester en wethouders kunnen bij twijfel (of bijvoorbeeld op instigatie van de (ambtelijke) bezwaarschriftencommissie) bij een andere welstandscommissie, gelieerd aan een andere stad of provincie, een second opinion aanvragen, te coördineren door de Federatie Ruimtelijke Kwaliteit.

Artikel 7

- 1.

  Tijdens de vergadering van de welstandscommissie draagt de (uitvoerend) secretaris er zorg voor dat door hem/haar voldoende vakinhoudelijke ondersteuning op het terrein van de welstand als het terrein van de monumentenzorg wordt geleverd.

- 2.

De welstandscommissie kan door bemiddeling van de secretaris aan gemeentelijke ambtelijke organen verzoeken te bevorderen dat bij aanvragen om een omgevingsvergunning voor het bouwen, een omgevingsvergunning voor het slopen, monumenten-, en reclamevergunningen nadere gegevens worden overlegd ten aanzien van de soort, de bewerking en de kleur van de materialen, zowel van het betrokken project als van het omringende gebouwde gebied, alsmede dat maquettes, perspectief-, plattegronden-, detail-, doorsnede en andere tekeningen op een door haar te bepalen schaal worden overlegd en foto's van de bestaande situatie worden getoond.

- 3.

  De welstandscommissie kan voorts door bemiddeling van de secretaris aan gemeentelijke ambtelijke organen verzoeken te bevorderen dat met betrekking tot ontwerpen van bestemmings- en stadsvernieuwingsplannen, of andersoortige stedenbouwkundige ontwerpen alle voor haar advisering noodzakelijke gegevens, stukken, tekeningen en maquettes worden verstrekt.

- 4.

  De welstandscommissie stelt een onderzoek ter plaatse in, indien zij bij de beoordeling van een bouwplan van oordeel is dat dit onderzoek redelijkerwijs voor de vervulling van haar taak nodig is.

- 5.

  Indien de welstandscommissie voor de advisering over een bepaalde zaak aanvullende niet-ambtelijke deskundigheid behoeft kan zij burgemeester en wethouders gemotiveerd verzoeken deskundigen op te roepen om de commissie bij te staan en zo nodig daartoe de vergadering bij te wonen gedurende een door burgemeester en wethouders te bepalen aantal uren.

Artikel 8

- 1.

  De welstandscommissie kan één of meerdere leden mandateren om over zaken van beperkte omvang adviezen op te stellen.

- 2.

  Tenzij de welstandscommissie anders besluit wordt de (uitvoerend) secretaris gemachtigd namens de welstandscommissie vooroverleg te voeren met opdrachtgevers en/of ontwerpers en derden/belanghebbenden. De welstandscommissie kan ook één of meerdere leden machtigen namens de commissie dat vooroverleg te voeren.

- 3.

  De welstandscommissie kan ook één of meerdere leden dan wel de secretaris machtigen namens de commissie deel te nemen in project- of beleidsontwikkelingsteams, jury's dan wel andersoortige werkgroepen en

rechtspersonen, een en ander voor zover de werkzaamheden verband houden met het werkterrein van de commissie.

- 4.

  De welstandscommissie kan één of meerdere leden dan wel de secretaris machtigen om de aanvraag af te handelen in lijn met het verstrekte commissieadvies. In elk geval van twijfel wordt het plan alsnog voorgelegd aan de welstandscommissie.

- 5.
  De welstandscommissie kan één of meerdere leden, dan wel de secretaris machtigen om revisievoorstellen van beperkte omvang op eerder goedgekeurde aanvragen af te handelen. In elk geval van twijfel wordt het plan alsnog voorgelegd aan de welstandscommissie.

- 6.
  De welstandscommissie kan met betrekking tot de machtigingen bedoeld in dit artikel richtlijnen geven waaraan de gemachtigden/ gehouden zijn te voldoen.

Artikel 9 [1]

- 1.
  In het kader van de Kanbepaling is ambtelijke toetsing van aanvragen omgevingsvergunning door daartoe bevoegde medewerkers van het Bureau CWM mogelijk onder verantwoordelijkheid van de secretaris.

- 2.
  De ambtelijke toets is in volle omvang, d.w.z. zowel positieve als negatieve adviezen kunnen worden uitgebracht.

- 3.
  In geval van twijfel en/of een betwiste ambtelijke toets kan alsnog de commissie geraadpleegd te worden, dit na tussenkomst door de secretaris. De commissie kan in dergelijke situaties als arbiter optreden. Dit geldt ook in het geval er sprake is van een bezwaar- en beroepsprocedure en een (her-) beoordeling door de onafhankelijke Commissie Welstand en Monumenten geboden is.

Artikel 10

- 1.

  De welstandscommissie vergadert in principe eenmaal per veertien dagen op een vaste door haar te bepalen dag.

- 2.

  De welstandscommissie vergadert verder zo dikwijls dit naar het oordeel van de voorzitter in verband met de te behandelen zaken noodzakelijk is, of zulks door tenminste drie leden onder opgaaf van redenen wordt verzocht.

[1] (zie ook toelichting bij Bouwverordening Hoofdstuk 9 Het welstandstoezicht, onderdeel Kanbepaling)

- 3.

  De oproeping tot de vergadering van de welstandscommissie geschiedt door de voorzitter, met dien verstande dat elk lid, spoedeisende gevallen uitgezonderd, tenminste drie werkdagen voor de vergaderdatum daarvan kennis heeft kunnen nemen.

- 4.

  Een lid dat verhinderd is een vergadering bij te wonen doet daarvan tijdig mededeling aan de secretaris.

- 5.

  Bij verhindering van de voorzitter wordt zijn plaats ingenomen door de plaatsvervangend voorzitter.

- 6.

  Bij verhindering van meerdere leden, anders dan de voorzitter, kunnen (indien benoemd) één of meerdere plaatsvervangende leden opgeroepen worden.

Artikel 11

- 1.

  De vergaderingen van de welstandscommissie zijn openbaar (zie Bouwverordening Hoofdstuk 9, artikel 9.7). Belangstellenden kunnen de vergaderingen van de welstandscommissie bijwonen op de publieke tribune.

- 2.

  De voorzitter en de secretaris dragen ervoor zorg dat de openbare vergaderingen voldoende bekend gemaakt worden.

- 3.

  De bekendmaking houdt tenminste in het tijdstip, de plaats en de agendapunten voor zover bekend, van de vergadering. Om aanvragers en belanghebbenden de gelegenheid tot inspreken te geven, dienen deze gegevens minimaal twee werkdagen voor de openbare vergadering inzichtelijk te zijn.

- 4.

  De wettelijke taken van de welstandscommissie worden uitgevoerd in de openbaarheid. Daarvan kan afgeweken worden indien:
  - belanghebbenden een beroep doen op artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur, als er dusdanige aangelegenheden aan de orde zijn dat daarmee de aanvrager in zijn/haar recht staat openbaarheid te weigeren;
  - burgemeester en wethouders een verzoek doen tot niet-openbare behandeling waaraan klemmende redenen ten grondslag liggen op grond van artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur.

- 5.

De leden, de medewerkers van het Bureau CWM en indien aanwezig de ambtelijke adviseurs, zijn gehouden geheimhouding te betrachten omtrent het verhandelde in besloten vergaderingen, tenzij burgemeester en wethouders besluiten de geheimhouding op te heffen.

- 6.

  De welstandscommissie dient de aanvrager en/of ontwerper van de omgevingsvergunning voor het bouwen in persoon of bij gemachtigde de gelegenheid te bieden toelichting te geven aan de commissie, in overleg met de secretaris.

- 7.

  Belanghebbenden hebben in toelichtende zin spreekrecht bij openbare vergaderingen. De voorzitter en/of de (uitvoerend) secretaris bepalen in overleg met inspreker het tijdstip en de gelegenheid waarop inspreker de commissie zijn/haar standpunt kan toelichten.

- 8.

  Aanvragers en belanghebbenden kunnen via het Bureau CWM ook hun toelichting op schrift aanleveren. Bij de behandeling van het betreffende agendapunt in de vergadering zal deze door het Bureau CWM ingebracht worden.

- 9.

  De verplichting tot openbaar vergaderen heeft betrekking op de vergaderingen waarin het welstandsadvies formeel wordt vastgelegd. De welstandscommissie, gemandateerde commissieleden of medewerkers van het Bureau CWM zijn niet verplicht tot openbaarheid bij een formeel vooroverleg over een principeaanvraag of een schetsplan. De potentiële bouwer kan in het stadium van vooroverleg gebaat zijn met beslotenheid. Openbaarheid zou dan remmend op het vooroverleg kunnen werken, terwijl uit oogpunt van de (korte) bouwplanprocedure vooroverleg stimulering verdient.

Artikel 12

- 1.

  De voorzitter, leden en de plaatsvervangende leden van de welstandscommissie, worden voor een periode van drie jaar benoemd en zijn als voorzitter, als lid of als plaatsvervangend lid onmiddellijk herbenoembaar voor nog één zittingsperiode van drie jaar.

- 2.

  Een lid en een plaatsvervangend lid dat aftreedt of ontslag neemt, blijft lid of plaatsvervangend lid totdat zijn opvolger de benoeming heeft aanvaard, waarbij ernaar gestreefd wordt dat deze periode niet langer dan een half jaar duurt.

- 3.

Aftredende en plaatsvervangende leden zijn, behoudens de mogelijkheid tot een éénmalige herbenoeming, eerst na zes jaar weer herbenoembaar.

- 4.

  De leden en de plaatsvervangende leden van de welstandscommissie, alsmede niet-ambtelijke deskundigen ontvangen voor het bijwonen van de vergadering, alsmede voor het namens de commissie verrichten van werkzaamheden een door burgemeester en wethouders nader vast te stellen vergoeding op uurbasis.

Artikel 13

- 1.

  Op grond van een raadsbesluit kan voor een groot bouwkundig project, stadsdeel en/of stadsuitbreiding op het grondgebied van Utrecht een extra welstandskamer/-team worden opgericht, die voor het betreffende bouwkundige project, stadsdeel en/of de stadsuitbreiding de werkzaamheden van de commissie overneemt.

- 2.

  Voor de welstandskamer/-team dienen aparte leden op voorstel van burgemeester en wethouders door de gemeenteraad benoemd te worden. De voorzitter en ambtelijk secretaris van een der beide welstandscommissies fungeren als voorzitter respectievelijke secretaris.

- 3.

  Bij behandeling van monumenten zal ter advisering een deskundige op het gebied van monumentenzorg ofwel uit de welstandscommissie gevraagd worden de betreffende vergadering bij te wonen ofwel –afhankelijk van het karakter van grondgebied– structureel benoemd worden.

- 4.

  De welstandskamer/-team wordt in haar werkzaamheden bijgestaan door het Bureau CWM.

- 5.

  De artikelen in hoofdstuk 9 van de Bouwverordening alsook in het bijlage 9 Reglement van Orde, zijn van overeenkomstige toepassing op de welstandskamer of het welstandsteam.

Artikel 14

- 1.

  Bij overtreding van het gestelde in artikel 5 Reglement van Orde, is de gemeenteraad bevoegd het betreffende lid van de welstandscommissie tussentijds te ontslaan.

- 2.
  De gemeenteraad is eveneens bevoegd een lid tussentijds te ontslaan indien gebleken is dat deze het functioneren van de welstandscommissie niet dan wel onvoldoende mogelijk maakt. Daaronder wordt mede begrepen het niet geregeld deelnemen aan de vergaderingen.
- 3.
  Alvorens tussentijds ontslag voor te stellen wordt het betreffende lid door de voorzitter en de Integraalresultaat Manager (IRM) Vergunningen, Toezicht en Handhaving gehoord.

Artikel 15

De welstandscommissie is bevoegd omtrent punten, waarin deze bepalingen niet voorzien, een werkregeling vast te stellen, welke evenals de wijzigingen en aanvullingen daarvan, door burgemeester en wethouders moeten worden goedgekeurd.

Hoofdstuk 9 Het welstandstoezicht

Algemeen

In hoofdstuk 9 van de MBV zijn sinds de achtste serie wijzigingen van de modelbouwverordening zowel procedurele als inhoudelijke artikelen met betrekking tot het welstandstoezicht opgenomen. Op grond van artikel 8, zesde lid van de Woningwet bevat de bouwverordening voorschriften over de samenstelling, inrichting en werkwijze van de welstandscommissie.
Het is noodzakelijk om een huishoudelijk reglement toegesneden op de lokale situatie of een reglement van orde voor de lokale welstandscommissie vast te stellen bij deze verordening. Juridisch gezien behoeft een dergelijk reglement niet in de bouwverordening zelf te worden opgenomen, maar dient wel dezelfde procedure te worden doorlopen als de gemeentelijke bouwverordening; de gemeente Utrecht heeft ervoor gekozen deze als bijlage aan de bouwverordening toe te voegen.

Welstandscriteria en welstandsnota

De werking van het begrip 'redelijke eisen van welstand' heeft met de Woningwet 2003 opgehouden te bestaan. Alleen als in een welstandsnota aan de hand van criteria is aangegeven wat verstaan wordt onder redelijke eisen van welstand kunnen burgemeester en wethouders een vergunningplichtig bouwwerk beoordelen op aspecten van welstand en kan de welstandscommissie hierover adviseren. Ook bouwvergunningvrije bouwwerken moeten aan minimale welstandseisen voldoen. Volgens artikel 13a van de Woningwet kunnen burgemeester en wethouders de eigenaar van een bouwwerk dat 'in ernstige mate in strijd is met redelijke eisen van welstand' aanschrijven om die strijdigheid op te heffen. De criteria hiervoor moeten in de welstandsnota zijn opgenomen. Zonder nota met criteria is geen welstandstoezicht meer mogelijk.

De welstandsbeoordeling c.q. -advisering dient gebaseerd te worden op de in de nota opgenomen criteria. In artikel 12a van de Woningwet wordt bepaald dat deze criteria 'zoveel mogelijk zijn toegesneden op de onderscheidene categorieën bouwwerken en standplaatsen en dat de criteria kunnen verschillen naar gelang de plaats waar een bouwwerk of standplaats is gelegen'. Dit biedt mogelijkheden om de criteria per samenhangend deel van de gemeente uit te werken. Zowel binnen als buiten de bebouwde kom verschillen gebieden ten aanzien van de bestaande kwaliteiten en ten aanzien van de verwachte en/of beoogde ruimtelijke ontwikkelingen, die vastliggen in een bestemmingsplan of specifieke beleidsdocumenten, bijvoorbeeld in het kader van landschapsverbetering, stedelijke vernieuwing of architectuurbeleid. De bestaande situatie en de beleidsdoelen voor de toekomst zullen in de meeste gevallen de basis vormen voor een passend welstandsbeleid. In het ene gebied is aanleiding om een behoudend beleid te voeren, in een ander gebied is juist verandering en vernieuwing aan de orde. In het ene gebied is nauwelijks sprake van ruimtelijke dynamiek en kan een terughoudend welstandsregime acceptabel zijn, in een ander gebied gaat juist alles op de schap en is een intensieve beïnvloeding van de ruimtelijke kwaliteit vereist. De welstandsnota is derhalve een dynamisch document. Steeds als er nieuwe gebieden worden ontwikkeld, vormen de beleidsregels voor het betreffende gebied een toevoeging aan de nota, mits telkens opnieuw de vaststellingsprocedure (inspraak ex artikel 150 Gemeentewet en vaststelling door de raad) wordt gevolgd.
Indien burgemeester en wethouders de welstandscriteria in bijzondere gevallen buiten toepassing laten zoals bedoeld in artikel 4:84 Awb (inherente afwijkingsbevoegdheid) dient dit wel per concreet geval deugdelijk door burgemeester en wethouders te worden gemotiveerd. In dit verband is verder het gestelde in artikel 2.10 eerste lid aanhef onder d van de Wabo van belang. Dit artikel luidt:
"Voor zover de aanvraag betrekking heeft op een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder a, wordt de omgevingsvergunning geweigerd indien: **d.** het uiterlijk of de plaatsing van het bouwwerk waarop de aanvraag betrekking heeft, met uitsondering van een tijdelijk bouwwerk dat geen seizoensgebonden bouwwerk is, zowel op zichzelf beschouwd als in verband met de omgeving of de te verwachten ontwikkeling daarvan, in strijd is met redelijke eisen van welstand, beoordeeld naar de criteria, bedoeld in artikel 12a, eerste lid, onder a, van de Woningwet, tenzij het bevoegd gezag van oordeel is dat de omgevingsvergunning niettemin moet worden verleend".

De welstandscriteria uit de welstandsnota spelen een rol bij:
1. de toetsing van aanvragen om omgevingsvergunning voor de activiteit bouw;
2. het toepassen van bestuursdwang tegen bouwen in strijd met hetgeen bij of krachtens de Woningwet is bepaald.

De jurisprudentie op basis van de Woningwet 1962 gaat uit van de voorrangsregel uit artikel 9 Woningwet, inhoudende dat de welstandstoets zich dient te richten naar de bouwmogelijkheden die het geldende bestemmingsplan biedt.
De welstandsnorm is in 1991 door de wetgever van artikel 34 van de (Model)bouwverordening 1965 overgeheveld naar artikel 12 van de Woningwet en het welstandscriterium is sinds 1991 in artikel 44 van die wet omschreven als zelfstandige toetsingsgrond voor bouwaanvragen. De voorrangsregeling van artikel 9 was daardoor niet rechtstreeks van toepassing. De jurisprudentie heeft uit dit stelsel van de wet afgeleid dat die voorrang is blijven bestaan (ABRS 25 april 1995, BR 1995, 579, ABRS 16 maart 1999, AB 1999, 356 en ABRS 18 februari 2000, Gst. 2000, 7119).

In lijn met artikel 9 Woningwet is de voorrang van het bestemmingsplan op de welstandseisen thans uitdrukkelijk geregeld in artikel 12, derde lid van de Woningwet. Daarin is tevens bepaald dat ook de stedenbouwkundige voorschriften van de bouwverordening boven de welstandseisen prevaleren. In artikel 12b, eerste lid van de Woningwet is bovendien expliciet vastgelegd dat ook de welstandscommissie deze voorrangsregeling moet betrekken bij de advisering. Het bestemmingsplan is immers het wettelijke instrument waarmee, langs de in de Wet op de Ruimtelijke Ordening aangegeven en met bijzondere waarborgen omklede weg, aan gronden een bestemming is gegeven en de daarbij behorende bebouwings- en gebruiksmogelijkheden worden aangegeven. Dit betekent dat de welstandstoets niet mag leiden tot beperkingen die een reële verwezenlijking van de aan de grond toegekende bouwmogelijkheden die het bestemmingsplan biedt, belemmeren (vgl. ABRS 16 maart 1999, 356 m.n. A.G.A. Nijmeijer). De kans dat die situatie zich voordoet is kleiner naarmate het bestemmingsplan meer mogelijkheden biedt de toegekende bestemming te realiseren.
Naar valt aan te nemen is de voorrangsregeling (artikel 12 derde lid Woningwet) naar analogie van de toepassing op de relatie toekomstig bestemmingsplan en welstand.

Kanbepaling/ambtelijke toets welstand
Per 1 maart 2013 bevat het Besluit omgevingsrecht (BOR) in artikel 6.a de zogenaamde Kanbepaling (Staatsblad 2013, nr. 75) .

Artikel 6.2 lid 1 van de Bor luidt:
Met betrekking tot een aanvraag ten aanzien van activiteiten als bedoeld in artikel 2.1, onder a, van de wet vragen burgemeester en wethouders, in geval zij het inwinnen van advies noodzakelijk achten om te kunnen beoordelen of uiterlijk of de plaatsing van het bouwwerk waarop de aanvraag betrekking heeft in strijd is met redelijke eisen van welstand als bedoeld in artikel 2.10, eerste lid, onder d, van de wet, advies aan de welstandscommissie dan wel de stadsbouwmeester.

Dit artikel biedt de gemeente de mogelijkheid om aanvragen omgevingsvergunning activiteit bouw ambtelijk te toetsen, maar laat ook ruimte om de toetsing door de onafhankelijke commissie (of stadsbouwmeester) voort te zetten.

Gemeentelijk beleid toepassing Kanbepaling
De toepassing van de Kanbepaling is een bevoegdheid van het college. Vooralsnog heeft het college ervoor gekozen om de Kanbepaling te hanteren bij veel voorkomende kleine bouwwerken, voor zover niet welstands- of vergunningvrij, meestal betrekking hebbend op bouwwerken waar specifieke criteria, richtlijnen of aanbevelingen voor zijn geformuleerd (welstandsnota deel B) en/of dusdanig kleinschalig van aard dat sprake is van ondergeschiktheid in massa/volume ten opzichte van het hoofdgebouw of de omgeving. Onder deze laatste categorie vallen onder meer: wijzigingen entrees/puien, luifels, tuinhuisjes, verbouwingen (met beperkte aanpassingen buitenzijde), terrein-/balkonafscheidingen, tijdelijke bouwwerken voor langer dan een jaar, vaste terraselementen, ondergeschikte bouwwerken op sportparken, speeltoestellen, abri's, woonwagens, renovatie civieltechnische werken.

Het betreffen hier bouwplannen waarvan de mening van de commissie als bekend kan worden beschouwd. Hieronder valt ook de categorie trendsetters: bouwplannen waar reeds eerder positief over is geadviseerd en die nu 'gekopieerd' worden waarbij te denken valt aan een type dakopbouw specifiek ontworpen voor het betreffende bouwblok. Gelijk de commissieadviezen zullen ook de ambtelijke toetsingsuitslagen van de plannen die onder de Kanbepaling vallen, worden gepubliceerd.

In geval van een heroverweging het kader van een bezwaar- of beroepsprocedure wordt deze in eerste instantie verricht door de initiële adviseur, desgewenst kan de commissie geraadpleegd worden.

De secretaris zal zorgdragen voor vakinhoudelijke afstemming met de Commissie Welstand en Monumenten ten aanzien van de inhoud van de ambtelijke toetsing om de consistentie van de advisering zoveel mogelijk te kunnen waarborgen.

De medewerkers die bevoegd zijn aanvragen te toetsen in het kader van de Kanbepaling dienen specifiek deskundig te zijn in de disciplines die ook vertegenwoordigd zijn in de commissie. De ambtelijke toets is in volle omvang dat wil zeggen hier vallen zowel positieve als negatieve adviezen onder. Dit uiteraard met inachtneming van de motiveringsplicht. De Commissie Welstand en Monumenten blijft adviseren over complexe en/of grootschalige bouwplannen en bij nieuwe ontwikkelingen.

Eventuele aanpassing van het beleid ten aanzien van de Kanbepaling is mogelijk als gevolg van voortschrijdend inzicht en opgedane werkervaring. Aanpassing van het beleid zal tijdig kenbaar worden gemaakt. In de welstandsnota zal een aparte passage ten aanzien van de toepassing van de Kanbepaling worden opgenomen.

Welstandsvrije bouwwerken/gebieden

Geen preventieve welstandstoets is vereist bij vergunningvrije bouwwerken. Dit geldt ook voor door de gemeenteraad aangewezen categorieën van bouwwerken en/of aangewezen welstandsvrije gebieden. Dit laatste wordt vastgelegd in een afzonderlijk raadsbesluit.

Artikel 9.1 De advisering door de welstandscommissie
Evenals onder het regime van de Woningwet 1991 is de inschakeling van een welstandscommissie bij een aanvraag omgevingsvergunning activiteit bouw verplicht indien een welstandsnota is vastgesteld en aan de hand van criteria is aangegeven wat verstaan wordt onder redelijke eisen van welstand. De commissie adviseert, burgemeester en wethouders beslissen. Indien het college gebruik maakt van de Kanbepaling (zie hierboven) is advisering door de welstandscommissie niet aan de orde.

Artikel 9.2 De toetsing in het kader van de Kanbepaling
Deze bepaling biedt de mogelijkheid om alsnog een advies in te winnen bij de welstandscommissie in het geval er sprake is van een ambtelijke toets die – al dan niet in rechte – wordt betwist en door of namens het college een beoordeling door de commissie noodzakelijk wordt geacht.

Artikel 9.3 Samenstelling van de welstandscommissie
Onafhankelijkheid
Sinds de Woningwet 1991 geldt de onafhankelijkheidsvereiste voor elk afzonderlijk lid van deze commissie.
Daaraan wordt in elk geval voldaan indien de leden van de commissie niet ondergeschikt zijn aan het gemeentebestuur. Ook is het raadzaam bij de selectie van de leden van de welstandscommissie alert te zijn op mogelijke tegenstrijdige belangen. Deelneming van leden van het college van burgemeester en wethouders aan de welstandscommissie voor eigen gemeente is in dit verband uitgesloten.
Deskundigen en burgers
In afwijking van de Woningwet 1991 geldt sinds januari 2003 niet langer de eis dat in de welstandscommissie uitsluitend 'deskundigen' zitting kunnen hebben. Deskundige leden zijn leden die zich door ervaring en opleiding kwalificeren om zitting te nemen in de welstandscommissie. Van deskundige commissieleden mag worden verwacht dat zij vanuit een eigen, actieve beroepspraktijk kunnen oordelen over plannen van collega's. Onder niet deskundige leden worden vertegenwoordigers van de plaatselijke bevolking verstaan, geen architecten of anderszins beroepsmatig bij de kwaliteit van de gebouwde omgeving betrokken zijnde, die door het gemeentebestuur in de welstandscommissie kunnen worden benoemd. Er is geen wettelijke verplichting om niet-deskundige leden op te nemen in de welstandscommissie. Er zijn meerdere alternatieven denkbaar. De secretaris of diens plaatsvervanger is geen lid van de welstandscommissie.

De artikelen in hoofdstukken 1 (begripsbepaling) 9 (welstand) en in Bijlage 9 (reglement van orde) van de Bouwverordening zijn in verband hiermede aangepast. Deze bepalingen hebben specifiek betrekking op de welstandscommissie.

Artikel 9.4 Benoeming en zittingsduur
Het vierde lid van artikel 12b van de Woningwet beperkt de zittingsduur van de leden van de welstandscommissie tot ten hoogste drie jaar met een eenmalige mogelijkheid van herbenoeming voor nog eens maximaal drie jaar in de commissie die in de betreffende gemeente werkzaam is. Daarmee wordt beoogd de doorstroming van de leden van de welstandscommissie te bevorderen. Kennelijk is op de koop toe genomen dat deze wettelijke beperking van de zittingsduur in concrete situaties de continuïteit van de commissie in gevaar kan brengen.

Artikel 9.5 Jaarlijkse verantwoording
Jaarverslag welstandscommissie
Bij de invoering van de Woningwet in 2003 is gekozen voor het aanscherpen van de politieke verantwoordelijkheid van burgemeester en wethouders voor het functioneren van het welstandstoezicht. Daarnaast zijn er de algemene uitgangspunten zoals deze zijn opgenomen in de Wet Dualisering gemeentebestuur om de controlefunctie van de gemeenteraad te versterken en te verduidelijken. Tevens beoogt de Woningwet 2003 te voorzien in het verbeteren van de kwaliteit alsmede het transparanter maken van de welstandsadvisering. Een jaarverslag is bij uitstek geschikt om te signaleren waar de welstandsnota als beleidskader onvoldoende houvast heeft kunnen bieden bij de welstandsbeoordeling en kan tevens dienen ter verantwoording waarom in specifieke gevallen is afgeweken van het vastgestelde beleid. De jaarlijkse verslagverplichting van de welstandscommissie vloeit voort uit artikel 12b, derde lid van de Woningwet.
Het jaarverslag kan voor de gemeenteraad aanleiding zijn voor bijstelling van het gemeentelijk welstandsbeleid door aanpassing van de gemeentelijke welstandsnota.
Jaarverslag burgemeester en wethouders
Teneinde de politieke verantwoordelijkheid voor de uitoefening van het welstandstoezicht te verstevigen en de betrokkenheid van de raad bij de welstandszorg te vergroten, is ook aan burgemeester en wethouders ingevolge artikel 12c van de Woningwet de verplichting opgelegd jaarverslagen omtrent de

toepassing van het welstandsbeleid voor te leggen aan de gemeenteraad. In dit jaarverslag zou tenminste aan de orde dienen te komen:

- 1

op welke wijze burgemeester en wethouders zijn omgegaan met de welstandsadviezen;

- 2

in welke categorieën van gevallen burgemeester en wethouders de aanvraag voor een omgevingsvergunning activiteit bouw niet aan de welstandscommissie hebben voorgelegd [1] en op welke wijze zij in die gevallen zelf toepassing hebben gegeven aan de welstandscriteria;

- 3

op welke wijze uitdrukking is gegeven aan de openbaarheid van vergaderen;

- 4

in welke categorieën van gevallen burgemeester en wethouders een besluit hebben genomen tot toepassing van bestuursdwang of oplegging van een last onder dwangsom op grond van ernstige strijdigheid met redelijke eisen van welstand als bedoeld in artikel 13a van de Woningwet en na dat besluit tot uitvoering daarvan zijn overgegaan.

Voornoemd verslag kan tevens deel uitmaken van een algemeen jaarverslag over ruimtelijke ordening en bouwregelgeving.

Tezamen met het jaarverslag van de welstandscommissie wordt hierdoor het gemeentelijk welstandstoezicht inzichtelijk gemaakt en het publieke debat bevorderd.

In de Woningwet is per 1 april 2007 een algemene verslagverplichting voor burgemeester en wethouders opgenomen ten aanzien van ruimtelijke ordening en bouwregelgeving.

Artikel 9.6 Termijn van advisering

Gelet op de korte beslissingstermijnen is een beperkte adviestermijn met een oplossing voor de termijnoverschrijding noodzakelijk. In de bouwverordening is dit uitgangspunt als procedurevoorschrift uitgewerkt.

De adviestermijn laat de mogelijkheid van beoordeling van een schetsplan onverlet, omdat het uitgangspunt voor de adviestermijn de beoordeling van een aanvraag om omgevingsvergunning is. De Wabo formaliseert de behandeling van aanvragen door de korte beslissingstermijnen. Ook voor de welstandsadvisering houdt dit in dat de behandeling snel moet leiden tot een positieve of negatieve conclusie, omdat in binnen acht weken of 14 weken na verdaging op de aanvraag - om omgevingsvergunning -waarvoor de reguliere procedure van toepassing is- moet zijn beslist.

In overleg met de operationele organisatie belast met aanvragen om omgevingsvergunning worden door secretaris van de commissie werkafspraken gemaakt over de behandeltermijnen voor het uitbrengen van een welstandsadvies; deze dienen in de praktijk korter te zijn dan de wettelijke termijnen teneinde de vergunningprocedure tijdig te kunnen afronden. Indien de commissie niet binnen de wettelijk gestelde termijnen adviseert, zullen burgemeester en wethouders zelf moeten beslissen of het bouwwerk waarop de aanvraag om omgevingsvergunning betrekking heeft niet in strijd is met redelijke eisen van welstand. Daarbij dienen zij de in de welstandsnota opgenomen welstandscriteria in acht te nemen.

Indien er een aanvraag om omgevingsvergunning activiteit bouw wordt ingediend, ten aanzien waarvan een discussie over alternatieven verwacht kan worden, lijkt het raadzaam overleg voorafgaand aan de indiening van een formele aanvraag te stimuleren.

Artikel 9.7 Openbaarheid van vergaderen en mondelinge toelichting

Openbaar vergaderen is een fundamenteel beginsel van het openbaar bestuur, dat voor de welstandscommissie expliciet is vastgelegd in artikel 12b van de Woningwet. De wettelijke taken van de welstandscommissie worden uitgevoerd in openbaarheid. Daarvan kan slechts worden afgeweken als de belanghebbende een beroep doet op artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur, als er dusdanige aangelegenheden aan de orde zijn dat daarmee de aanvrager in zijn recht staat openbaarheid te weigeren.

De verplichting tot openbaar vergaderen heeft betrekking op de vergaderingen waarin het welstandsadvies formeel wordt vastgesteld. Het is niet verplicht voor informeel vooroverleg over een principeaanvraag of een schetsplan.

De potentiële bouwer kan in het stadium van vooroverleg gebaat zijn met beslotenheid. Openbaarheid zou dan remmend op het vooroverleg kunnen werken, terwijl uit oogpunt van de korte bouwplanprocedure vooroverleg stimulering verdient.

---

[1] Hieronder vallen in ieder geval de categorie aanvragen omgevingsvergunning die door middel van de toepassing van de "Kanbepaling" zijn afgedaan

Artikel 9.9 Vorm waarin het advies wordt uitgebracht
Lid 1
Het eerste lid van artikel 9.8 legt een algemeen bestuursrechtelijk uitgangspunt vast, namelijk het motiveringsbeginsel dat sinds 1 januari 2003 in artikel 12b, eerste lid van de Woningwet is opgenomen. In de praktijk is het niet ongebruikelijk dat bij positieve welstandsadvisering een expliciete motivering achterwege blijft. Volgens vaste jurisprudentie verandert dit direct zodra bezwaar tegen de omgevingsvergunning wordt ingediend.

Artikel 9.10 Uitsluiting van gebieden en categorieën bouwwerken of standplaatsen
Indien de raad een gebied van de gemeente wenst uit te sluiten van welstandstoezicht, wordt verwezen naar alternatief 3 of 4 van artikel 1.3 MBV.

Burgemeester en Wethouders

Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 030 - 286 10 00 **Fax** 030 - 286 12 24
www.utrecht.nl/pmb

Commissie Stad en Ruimte

Behandeld door	Manon van der Wiel, Leen de Wit	**Datum**	15 oktober 2013
Doorkiesnummer	286 8482	**Ons kenmerk**	13.061981
E-mail		**Onderwerp**	Welstand in de Toekomst (aangepast)
Bijlage(n)	Raadsvoorstel (aangepast), Actieplan (aangepast)		
Uw kenmerk		**Verzonden**	
Uw brief van		Bij antwoord datum, kenmerk en onderwerp vermelden	

Geachte dames en heren,

Uit de behandeling op 5 maart 2013 in de Commissie Stad en Ruimte van het raadsvoorstel 'Welstand in de toekomst' blijkt een grote betrokkenheid bij de kwaliteitsborging van de ruimtelijke ontwikkelingen in onze mooie stad.
Ook waren er nog een aantal inhoudelijke kanttekeningen en vragen. In deze brief geven wij daar antwoorden op.
We beseffen ons dat het raadsvoorstel en Actieplan de hoofdlijnen van de ontwikkelingsrichting voor de inrichting van het welstandsbeleid weergeven en dat een aantal onderdelen in het vervolg verder uitgewerkt moet worden.

Algemeen
Het College heeft voor het scenario 'Prioriteren' met elementen van 'Vernieuwen' gekozen om het welstandstoezicht meer als maatwerk in te richten én te vereenvoudigen. Prioriteren betekent meer energie richten op onderdelen van het beleid waar specifieke aandacht nodig is of waar die juist kan worden losgelaten. Kiezen voor het scenario Prioriteren zal dus leiden tot een minder generieke toepassing van het beleid zoals nu het geval is: niet alle aanvragen omgevingsvergunning zullen meer een welstandsadvies hoeven krijgen.

In de Commissiebehandeling hebt U enkele kanttekeningen geplaatst of meer maatwerk niet te complex wordt. Dit risico is zeker aanwezig, echter de hoofdlijn is toch eigenlijk ook weer vrij eenvoudig. Er ontstaan namelijk vier regimes:

A. Gebieden waarbij de kwaliteitszorg plaatsvindt met een supervisor. Dit zijn veelal grote projecten met professionele partijen waar een supervisor in opdracht van de gemeente is aangesteld (Leidsche Rijn, Stationsgebied, Veemarktterrein). In de praktijk leidt dit soms tot overlap met de welstandsadvisering. Niet altijd, want de supervisoren hebben verschillende opdrachten.
Het uitbannen van de dubbele adviesrollen zal leiden tot een forse vereenvoudiging van het proces bij grote ontwikkelingsprojecten en kan dan ook rekenen op een groot draagvlak bij de betrokken partijen. De precieze spelregels en opdrachten aan de supervisoren moeten in het vervolgtraject worden uitgewerkt.
B. Er komen gebieden en type bouwwerken die welstandsvrij zijn, voor de burgers en gemeente een vereenvoudiging van de procedures.
C. Er zijn bouwwerken die ambtelijk getoetst worden aan door de Raad vastgestelde criteria en richtlijnen. Dit leidt tot kortere procedures voor veelvoorkomende aanvragen (dakkapellen, reclame etc.) en is een uitwerking van de KAN-bepaling.
D. Er zijn type ontwikkelingen en bouwwerken die worden voorgelegd aan de Commissie Welstand en Monumenten.

Met het Raadsvoorstel "Welstand in de Toekomst" stuurden wij U een Actieplan om dit voorstel te implementeren. Aan de hand van het Actieplan en de daarin genoemde bouwstenen willen wij de vragen en discussies die tijdens de Commissievergadering naar voren kwamen langslopen.

1. Welstandsadvisering verschuiven van toetsen naar begeleiden
Een toets van of advies over een aanvraag omgevingsvergunning is in de Woningwet geregeld. De Wabo is er echter ook op ingericht om aanvragers aan de voorkant meer duidelijkheid te bieden. Door in een vroeg stadium adviseurs ruimtelijke kwaliteit de aanvrager niet alleen procedureel, maar ook inhoudelijk te laten begeleiden, is het mogelijk om de officiële proceduretijd te verkorten.

In het op 5 maart besproken Actieplan spraken we van coaching, wat de nodige vragen opriep over de rolverwarring tussen de coach en de toetser. Mogelijk is begeleiding dan ook een beter woord dan coaching. Het gaat om een extra klantgerichte service om de vergunningprocedure soepeler te laten verlopen, ook inhoudelijk. De laatste jaren wordt hier al meer op aangestuurd en mee gewerkt, maar dit dient nog beter en explicieter geïmplementeerd te worden. Duidelijke, transparante en eenduidige communicatie is daarbij een belangrijke randvoorwaarde. Dit hebben we dan ook in het Actieplan aangepast.

De begeleiding moet bijdragen tot meer begrip: in de praktijk, maar ook uit de enquête, blijkt dat vooral particuliere aanvragers geen zicht krijgen of kunnen krijgen in het wat er gebeurt na indiening van hun aanvraag. Ook tijdens de Raadsinformatieavond werd aangegeven dat het niet erg is dat de gemeente kwaliteitscriteria bepaalt, maar wees helder aan de voorkant. Generieke regels kunnen door betere begeleiding aan het begin van het proces naar specifieke situaties worden vertaald.

Door begeleiding in het voortraject kunnen de procedures sneller en eenvoudiger doorlopen worden, waarbij voorkomen wordt dat aanvragers laat in het proces worden geconfronteerd met een - soms totaal onverwachte - afwijzing van de aanvraag. Dit moet op een transparante wijze zijn georganiseerd en bindend qua afspraken, waarbij de (vernieuwde) nota met haar criteria en richtlijnen het uitgangspunt blijft. Wellicht vergt de nota enige uitleg of vraagt de lokale situatie om specificiekere oplossingen of benaderingen, waarbij begeleiding in het voortraject de helpende hand kan bieden. Het is nadrukkelijk niet de bedoeling dat leden van de commissie of ambtenaren mee gaan schetsen of ontwerpen, maar adviseren ten behoeve van de voortgang van een traject: constructief, in overleg, oplossingsgericht en transparant meedenken! De Utrechtse welstandsnota stelt expliciet dat 'stijl' geen criterium is, maar hanteert wel als invalshoeken een passende vorm en schaal in de omgeving en de kwaliteit van de verschijningsvorm (goede maatverhoudingen, etc.). Het advies op basis van 'redelijke eisen van welstand' kan dus geen smaakkwestie of ontwerprichting zijn.

2. Verhelderen rol welstand in de Wabo-procedure.
U hebt hier vooral aangedrongen op goede communicatie. Dit betreft de hele Wabo-procedure en de interne werkwijze gemeentebreed, en het is maar gedeeltelijk in de hand van welstand om hier verbeteringen in aan te brengen. De al eerder genoemde begeleiding en het verbeteren van de website kan vanuit welstand zelf worden opgepakt.
U hebt ook aangedrongen op een constructieve houding richting burgers vanuit welstand. Zoals ook in het voortraject moet worden gestreefd naar oplossingsgericht en transparant meedenken, geldt dat natuurlijk ook bij de formele welstandstoets. We moeten ons daarbij wel realiseren dat er altijd negatieve adviezen en toetsuitslagen zullen blijven en dat dit voor de aanvrager niet het gewenste resultaat van de welstandstoets is.

3.Vernieuwen Welstandsnota.
We hebben ons voorgenomen de Welstandsnota grondig te vernieuwen en daarbij de bewoners van Utrecht te betrekken. Kernvraag daarbij is dat we per stedenbouwkundig samenhangende deelgebieden (of bijvoorbeeld type bouwwerken) in de stad ons zullen afvragen waar het accent van de kwaliteitszorg moet worden gelegd en waar mogelijk meer vrijheidsgraden kunnen worden ingebouwd. Dit proces moet zorgvuldig gebeuren en zal enige tijd in beslag nemen.
Daarom stellen wij voor de vernieuwing in twee fasen te laten plaatsvinden, namelijk via een "korte klap actualisatie" en via "grondige vernieuwing".

De korte klap actualisatie
Graag willen wij op korte termijn ervaring opdoen met twee -nader te kiezen- welstandsvrije gebieden, bijvoorbeeld een bedrijven/kantorenterrein en een woongebied. Om dit te kunnen doen is een aanpassing van de Welstandsnota nodig. Bovendien is er behoefte aan
een actualisatie van de bestaande Welstandsnota t. De huidige welstandsnota stamt uit 2004 en is in 2006 voor het laatst geactualiseerd. Zo zijn er in toenemende mate discrepanties gegroeid tussen de Welstandsnota en de Wabo-wetgeving. Dit betreft bijvoorbeeld dakkapellen aan de achterzijde, bijbehorende bouwwerken en bijvoorbeeld erfafscheidingen. Ook de richtlijnen voor zover ze niet gelijk oplopen met de bestemmingsplannen, iets waar u in de Raadscommissie ook aan hebt gerefereerd, vragen om een snelle actualisatie van de Welstandsnota.

Wij zullen U voorjaar 2014 deze actualisatie via de korte klap ter vaststelling voorleggen.

Vernieuwing van de Welstandsnota
De meer grondige vernieuwing van de welstandsnota is ingrijpender en vergt meer tijd. Door een nader uit te werken participatieproces willen we de prioriteiten van kwaliteitsborging in de diverse wijken en buurten boven tafel krijgen: waar zouden de inwoners van de stad de prioriteiten leggen? We onderscheiden in de stad een grote diversiteit aan stedenbouwkundig samenhangende gebieden en het is een boeiende discussie met de stad welke kwaliteiten het accent in het welstandsbeleid zouden moeten hebben. Bij de vormgeving van dit proces zullen de wijkregisseurs betrokken worden.

4. Uitbannen dubbele adviesrollen.
Er blijkt in de praktijk verwarring te ontstaan over de status van het welstandsadvies als er ook supervisoren zijn aangesteld. Aanvragers krijgen het idee na overleg met de supervisor de kwaliteitstoets te hebben doorlopen, maar vervolgens moet er nog een welstandsadvies verstrekt worden. Deze onduidelijkheid willen we uit de wereld helpen door de opdrachtverstrekking aan de supervisoren dusdanig aan te passen dat ook de kwaliteitstoets – ook op architectuur – aan de supervisoren wordt overgelaten en vergelijkbaar wordt met het welstandsadvies. Een welstandsadvies is dan niet meer nodig: de supervisor handelt namens welstand.
Voorwaarde is wel dat er in het betreffende gebied beeldkwaliteitseisen zijn waaraan de supervisor gebonden is. Welstand zal nog een rol kunnen spelen als arbiter tussen de partijen als zij er samen niet uit komen en zal adviseur van de wethouder zijn bij hardnekkige meningsverschillen.
Het uitbannen van de dubbele adviesrollen moet leiden tot een meer gestroomlijnd proces;, sneller en goedkoper.

5. Samenvoegen van de twee Commissies Welstand en Monumenten.
Wordt uitgevoerd conform Actieplan.

6. Meer ambtelijke afwikkeling van routineaanvragen (Kan-bepaling)
De recent door het Rijk ingevoerde Kan-bepaling laat aan het College over welke aanvraag een advies aan de Commissie Welstand en Monumenten moet worden gevraagd en welke aanvragen ambtelijk getoetst kunnen worden.
Wij zijn van mening dat het wenselijk is hier beleid op te formuleren om de schijn van willekeur te vermijden. Volgens de Woningwet is – indien er welstandsbeleid is geformuleerd door de vaststelling van een welstandsnota – een welstandsadvies of -toets vereist.

Voor de definitieve invulling van de Kan-bepaling zal ook voorjaar 2014 een gescheiden raadsvoorstel worden ingediend, met de strekking zoals in het Actieplan aangegeven. Veel voorkomende kleinere bouwwerken waar in de welstandsnota door de Raad criteria en richtlijnen voor zijn geformuleerd worden ambtelijk getoetst. Voor de invoering van de Wabo was dit al voor een deel de praktijk: lichtvergunningsplichte bouwwerken konden ambtelijk worden afgedaan.

De Commissie Welstand en Monumenten adviseert over complexe en/of grootschalige bouwplannen en bij nieuwe ontwikkelingen. Ook in het geval van ambtelijke twijfel over een aanvraag of in geval van geschillen adviseert de commissie.

Beide toetsingstrajecten, zowel ambtelijk als door de commissie, vinden plaats aan de hand van de door de Raad vastgestelde welstandsnota.

Tijdens de Raadscommissie werd de vraag gesteld aan wie de ambtelijk secretaris verantwoording schuldig is. Bij de wetgever is hier geen pasklaar antwoord op gevonden. In de huidige situatie ligt deze inhoudelijke verantwoording bij de Commissie Welstand en Monumenten.
Voor de hand liggende oplossing bij de invoering van de Kanbepaling is om de verantwoording vast te leggen in de verordening, waarbij de inhoudelijke verantwoording bij de Commissie Welstand en Monumenten blijft als uitvoerder van het welstandsbeleid. Hierdoor is een zekere mate van onafhankelijke toets op ruimtelijke kwaliteit beter gewaarborgd binnen de gemeentelijke belangen evenals de consistentie van adviezen en toetsen. Ook indien de commissie als arbiter wordt ingeschakeld na een ambtelijke toets, is de inhoudelijke consistentie meer voor de hand liggend. De commissie heeft vanzelfsprekend gezien haar aanstelling een grotere onafhankelijkheid, óók ten opzichte van de ambtelijke toetsing. Daarnaast blijft het aan het College of gemandateerd portefeuillehouder om mogelijk andere belangen te laten prevaleren en af te wijken van de welstandstoets, gelijk ambtelijke adviezen uit andere sectoren. Op deze wijze blijft de kwaliteitsborging sec gericht op ruimtelijke kwaliteit en blijft de belangenafweging op afstand van de kwalitatieve toets. Voor alle procedures geldt dat de normale beroepsprocedures open staan.

7. Aanpassing verordening naar aanleiding van bovenstaande bouwstenen.
Het Actieplan is de politieke en juridische verankering van de nieuwe werkwijze en zal ook voorjaar 2014 aan u ter vaststelling worden aangeboden.

8. Onderzoek naar digitalisering van de welstandsnota
Voor deze bouwsteen hebben we groot draagvlak geproefd. We zullen daarvoor aansluiten bij de bestaande ontwikkelingen binnen de gemeente. Voor zover mogelijk en van toepassing zal gebruik gemaakt worden van open data.

Tenslotte enkele te beantwoorden losse vragen beantwoorden los van het Actieplan om.

Wordt bij plannen voortkomend uit een prijsvraag rekening gehouden met de advisering? Als er binnen de prijsvraag (of aanbesteding) ruimte is voor collegiaal overleg met de Commissie Welstand en Monumenten om mogelijke verbeterpunten te bespreken, wordt het plan voor advies geagendeerd. Voor het verlenen van een vergunning blijft een welstandsadvies vereist. Bij het vernieuwen van de Welstandsnota is dit echter wel een aandachtspunt, vooral in relatie tot eventueel aanwezige supervisoren.

Is het een idee om de eerste tien jaar geen welstandstoezicht bij grotere nieuwbouwprojecten toe te passen? Wij zijn hier geen voorstander van. Juist in de eerste bouwaanvragen worden de voorbeelden gesteld voor toekomstige aanvragen. De eerste jaren zijn dus juist cruciaal voor de kwaliteit van een wijk op langere termijn.

Behoort een "Piepsysteem" niet tot de mogelijkheden? Wij zijn er geen voorstander van. Het kan niet proactief ontwikkeld worden en moet bij 'ongewenste' bouwwerken handhaving achteraf worden ingezet (een relatief zwaar middel). Preventieve kwaliteitsborging door een externe partij (georganiseerd door de overheid) blijkt ook uit de enquête de voorkeur te hebben.

Is een ruimtelijke canon voor de stad geen optie? Bij de vernieuwingsslag van de nota gaan we inderdaad in de richting van een canon, waarbij als vanzelfsprekend ook een meer gedetailleerde uitwerking nodig is om toetsing zo objectief mogelijk te maken.

Wij hopen dat wij met deze brief recht doen aan alle kanttekeningen en vragen die zijn gesteld in de Commissiebehandeling. Naar aanleiding van deze beantwoording hebben wij in het raadsvoorstel en Actieplan enkele wijzigingen aangebracht. Deze sturen wij U dan ook opnieuw toe.

Datum 15 oktober 2013
Ons kenmerk 13.061981

Er is ook een versie bijgevoegd met de belangrijkste wijzigingen in het Actieplan gearceerd om U het lezen wat makkelijker te maken. De overige bijlagen zoals de scenario's en Publieksenquète die U eerder dit jaar heeft ontvangen zijn ongewijzigd gebleven.

Wij vertrouwen op een vervolg van de boeiende discussie over dit onderwerp in de volgende Raadscommissie en hopen dat u kunt instemmen met de voorgestelde weg.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris, De burgemeester,

Actieplan "Welstand in de toekomst"

Bijlage bij brief Commissie Stad en Ruimte 2013

Inleiding

Na een intensief participatietraject met een publieksenquête en rondetafelgesprekken plus publieksdebat aan de hand van een vijftal scenario's, kiest BenW van de gemeente Utrecht ervoor om het scenario 'Prioriteren' uit te werken en daarbij een aantal elementen van scenario 'Vernieuwen' in te bouwen. Daarmee zal de werkwijze en inrichting van het welstandstoezicht wijzigen.
Dit Actieplan is opgesteld om aan te geven welke activiteiten moeten worden uitgevoerd om het scenario 'Prioriteren' met de elementen uit 'Vernieuwen' te implementeren. Het is een Actieplan op hoofdlijnen, maar de voorgestelde 'Bouwstenen' vormen wel een samenhangend totaalpakket om een nieuw fundament voor de kwaliteitsborging te kunnen bouwen. De volgorde is willekeurig, de verschillende acties variëren wat betreft implementatie termijnen (van quickwins tot acties die wat meer voorbereiding vergen).

Een wenkend perspectief

Het invoeren van het scenario 'Prioriteren' met elementen van 'Vernieuwen' leidt ertoe dat in de mooie stad Utrecht de zorg voor de kwaliteit van de gebouwde omgeving op basis van meer maatwerk kan worden geleverd.

Uit de discussies en enquête blijkt duidelijk dat er behoefte is een aangepaste vorm van kwaliteitsborging voor de gebouwde omgeving. Maar hoe? De huidige werkwijze van welstand kan op draagvlak rekenen, maar het schuurt soms. Daarom is verandering gewenst, met behoud van het goede. Dit Actieplan geeft invulling aan de balans tussen behoud en vernieuwing, waarbij voor het vaststellen van de vernieuwde toetsingskaders de bewoners van de stad Utrecht worden geraadpleegd.

Kiezen voor een vorm van kwaliteitszorg is kiezen voor een of andere vorm van toetsing, waarbij ook hoort dat er in sommige gevallen "nee" wordt gezegd. Bij het scenario 'Prioriteren' wordt ervan uitgegaan dat het het minst subjectief is om een groep gekwalificeerde mensen, aangevuld met een burgerlid, in alle openbaarheid – binnen de vastgestelde beleidskaders – die afwegingen te laten maken. De keuze laten aan één iemand, bijvoorbeeld een stadsbouwmeester, lijkt veel subjectiever en minder onafhankelijk. Om de keuze geheel aan de burgers te laten is een gegarandeerd voorportaal voor conflicten en twijfelachtig in het kader van het collectieve belang. Het behoud van een welstandscommissie lijkt dus een logische keuze, maar wat betreft organisatie en werkwijze 'aangepast' aan het scenario 'Prioriteren'.

Elementen van het scenario 'Vernieuwen' inbouwen doelt ook op veranderingen in de toekomst. Naast de toetsende rol van de overheid zal de begeleidende rol worden versterkt, transparant en expliciet gemaakt. Dit vraagt om gesprek en dialoog aan de voorkant van het proces. Die mogelijkheid is er nu al via het vooroverleg, maar hier zal meer status en ruchtbaarheid aan worden gegeven. Zowel op ambtelijk als commissieniveau zal de begeleidende rol toenemen zodat aanvragers niet voor verrassingen komen te staan aan het

einde van een vergunningtraject. Dit vereist een meewerkende en constructief meedenkende werkhouding, waarbij het gevaar van 'gemeentelijk ontwerpbureau' onder ogen moet worden gezien. Doel is het gezamenlijk streven van initiatiefnemer en overheid naar kwaliteitsbehoud of -verbetering. Tevens is er meer maatwerk mogelijk, waarbij de toetsingskaders leidend zijn. Hierbij geldt als basisuitgangspunt van de nieuwe werkwijze dat uitgegaan wordt van wat mogelijk is in plaats van wat niet mogelijk is.

Ook de criteria en de kwaliteiten waaraan getoetst wordt, moeten meer door de bewoners zelf herkend worden. Daarom is een fundamentele vernieuwing van de welstandsnota opgenomen in het Actieplan, waarbij de inwoners van de stad hun mening kunnen geven en samen bepalen wat de kernkwaliteiten zijn van de wijk waarin zij wonen. Deze benoemde kwaliteiten van wijken – type bouwwerken, structuren, zichtlijnen, materialen en details – gaan onderdeel uitmaken van de toetsing. De vernieuwde welstandsnota immers, waarin dan de resultaten vanuit de wijken zijn verwerkt, geldt als toetsingskader voor de Commissie Welstand en Monumenten. Uit het participatietraject kan ook blijken dat er meer vrijheden gewenst zijn in een wijk ten aanzien van welstandsvrije gebieden of typen bouwwerken; ook deze worden verwerkt in het aanpassingstraject en komt de welstandstoets te vervallen.

Voor de vernieuwing van de welstandsnota in gang gezet gaat worden, zal al worden gestart met enkele experimenten met welstandsvrij bouwen. Voor deze experimenten zullen binnenkort twee wijken en enkele type bouwwerken worden gekozen. Om dit mogelijk te maken moet de huidige Welstandsnota middels een korte klap worden geactualiseerd.

Daarnaast is in het Actieplan opgenomen om de hele WABO-keten, waar de welstandsadvisering een onderdeel van is, op communicatief niveau tegen het licht te houden. Het moet voor burgers duidelijker worden wie of welke instantie waar over gaat. Een weigering op basis van het bestemmingsplan is immers geen negatief advies van welstand; het ruimtelijk mogelijk zijn van een dakopbouw is beleidsmatig vastgelegd! Er kan een slag gemaakt worden om sneller en eerder in het proces van aanvragen omgevingsvergunning aan te geven 'wie, wat en waarom' een rol speelt in de WABO-procedure.

Bij de grotere ontwikkelingen worden ook prioriteiten gesteld in het voorgestelde scenario: de rollen van de supervisoren en welstand zijn af en toe onduidelijk en soms overlappend. Ook hier valt winst te behalen. Zo heeft bijvoorbeeld de supervisor van de Veemarktterrein de rol van kwaliteitstoetser en als hij, toetsend aan het Beeldregieplan, de bouwplannen acceptabel vindt, betekent dit geen aparte welstandsbehandeling meer. Behalve als er meningsverschillen zijn, kan de Commissie Welstand en Monumenten als een soort arbiter optreden. Zo worden dubbele en soms tegenstrijdige adviezen voorkomen, wordt de helderheid naar de burgers en ontwikkelaars vergroot en de trajecten verkort.

Om een deel van de reguliere aanvragen sneller af te handelen zal er in de toekomst meer ambtelijk worden afgehandeld. Op komst zijnde wetgeving (de 'Kan-bepaling') biedt die mogelijkheden.
Ook door het samenvoegen van de twee commissies zal binnen kortere termijnen kunnen worden geadviseerd.

En als laatste: het moet in de komende jaren mogelijk worden om thuis, digitaal, op postcode en huisnummer, na te gaan waar een aanvraag omgevingsvergunning aan wordt getoetst. Dit is helaas nog toekomstmuziek, omdat dit gemeentebreed een grote slag in digitalisering, met name van het kaartmateriaal, vergt.

Uit de in de afgelopen periode gevoerde discussies blijkt dat de burgers duidelijke regels vragen, maar ook om maatwerk in de interpretatie daarvan. In dat spanningsveld zal de zorg voor de kwaliteit van de stad altijd blijven opereren. Daarbij staat het welstandstoezicht in een duidelijke, Nederlandse traditie, waarin veel goed gaat, maar waarover ook af en toe discussies zullen blijven worden gevoerd. Het College heeft echter in de huidige wet- en regelgeving al voldoende ruimte om een laatste oordeel uit te spreken. En anders is er voor aanvragers en omwonenden de mogelijkheid via bezwaar en beroep.

Spannend is echter om kwaliteit niet in regels, maar ook in gesprek vorm te geven. Pas dan zal de kwaliteit van de gebouwde omgeving toenemen. Met de invoering van het scenario 'Prioriteren' en het inbouwen van een aantal vernieuwingselementen slaan we die richting in, zoals de meer begeleidende rol in het voortraject dan alleen als toetser in de laatste fase van een aanvraag omgevingsvergunning.

Doelen Actieplan

Het scenario 'Prioriteren' gaat uit van de juiste mix van instrumenten om duidelijk en efficiënt de kwaliteitsborging van de gebouwde omgeving te organiseren. De verschillende, al gehanteerde instrumenten worden meer gefocust ingezet voor verschillende gebouwen en gebieden. Er wordt gestreefd naar een stedelijke matrix van instrumenten per gebied, bouwwerk of lijn in de stad. Zo ontstaat een kwaliteitssysteem met verschillende vrijheidsgraden. Om dit te bereiken zijn de volgende stappen te onderscheiden:

a. het prioriteren van de instrumenten voor kwaliteitszorg van de gebouwde omgeving
b. het vernieuwen van de werkwijze wat betreft welstandsadvisering
c. het aanpassen van de welstandscriteria afhankelijk van de ligging, het type bouwwerk en de wijze van toetsing
d. het verduidelijken van de rol en werkwijze van welstand voor aanvragers omgevingsvergunning inzake bouwen in het kader van de gehele WABO-procedure inclusief voortraject

Bouwsteen 1. Welstandsadvisering verschuiven van toetsen naar begeleiding

Actie: profileren en moderniseren van het vooroverleg
Effect: meer helderheid voor aanvragers aan voorkant proces, transparantere en toegankelijkere overheid, verkorting procedures.
Trekker: Bureau Commissie Welstand en Monumenten
Planning: 2014

Kosten en dekking: reguliere activiteiten en reguliere begroting Bureau Commissie Welstand en Monumenten (Bureau CWM/ VTH)

In het verlengde van 'Rol op Maat' lijkt in het gevoerde traject een veranderende rol van de overheid gewenst ten aanzien van de aanvragen omgevingsvergunning. In plaats van sec als loket te dienen en vervolgens te besluiten wel of geen vergunning te verlenen, lijkt er behoefte te bestaan om een rol bij de overheid te leggen in de begeleiding van aanvragen (deelzaak bouwen) en in het bijzonder daarin ook de welstandsaspecten. Dus de prioriteiten verleggen van toetsen naar begeleiden.

Het is al sinds lange tijd mogelijk een ontwerpaanvraag voor te bespreken met medewerkers van Bureau Commissie Welstand en Monumenten. Deze weg wordt, vooral door particulieren, nog onvoldoende gevonden. Bij dit vooroverleg is echter in principe alleen sprake van toetsing.
Betrokkenheid van de overheid in een eerder stadium in het meedenken en begeleiden van een plan, waar vervolgens een toets aan gekoppeld wordt, lijkt aan een vraag te voldoen. Tijdens dit voortraject moeten de toetsingscriteria op basis van de welstandsnota voor de toekomstige aanvraag richting aanvrager glashelder worden. Ook kan meer maatwerk worden geboden, waarbij oog dient te zijn voor het type aanvrager (professionele partij versus particulier). Dit vraagt een constructieve, meedenkende houding waarbij uitgegaan moet worden van hetgeen mogelijk is en niet wat niet-mogelijk is. Ook dient de begeleidende rol transparant te worden ingevuld, met voor aanvrager en begeleider geregistreerde afspraken. Bij grotere bouwprojecten kan de Commissie Welstand en Monumenten een begeleidende rol in het voortraject vervullen.

Dit vereist echter onderzoek over een mogelijke invulling van deze taak en wie (persoon of instantie) deze uitvoert, mede omdat het risico van belangenverstrengeling en op "meeontwerpen" toeneemt. De welstandsnota zal bij zowel de ambtelijke begeleiding als de begeleiding vanuit de commissie leidend zijn, hetgeen ook consistentie en objectiviteit in advisering zoveel mogelijk garandeert. Tevens dienen de kosten van deze service in beeld gebracht te worden en hiervan afhankelijk bepaald te worden wie deze voor zijn of haar rekening neemt (overheid of burger). Juridische aspecten dienen in het onderzoek meegenomen te worden. Vervolgens dient een adequate wijze van communicatie over de mogelijkheden tot vooroverleg doorgevoerd te worden.

Bouwsteen 2. Verhelderen rol Welstand in WABO-procedure

Actie: LEAN-maken WABO procedure
Effect: verheldering rol welstand in hele keten voor aanvragers omgevingsvergunning, verkorting procedures, transparantere overheid
Trekker: Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
Planning: 2014
Kosten en dekking: onderdeel van het LEAN-traject van VTH

In het doorlopen traject kwam duidelijk naar voren dat communicatie richting aanvragers van een omgevingsvergunning deelzaak bouwen verbeterd kan worden. Na indiening van een aanvraag omgevingsvergunning is het voor veel aanvragers, vooral particulieren, onduidelijk welke stappen er binnen de gemeente gezet worden om uiteindelijk over te gaan tot vergunnen of weigeren. Welke afdeling moet adviseren, waar welke adviezen vandaan komen, hoe de procedures verlopen etc. is kennelijk lastig herleidbaar. Mogelijke vertraging of een eventuele weigering van de aanvraag stuit vaak door onwetendheid op minder begrip. Door betere communicatie kan dit (deels) ondervangen worden.

Daarnaast wordt het welstandsadvies vaak aan het einde van een procedure verstrekt, in afwachting van de ambtelijke adviezen van de diverse vakafdelingen. Indien welstand kritisch is (en het bouwplan aangepast dient te worden), of mogelijk zelfs negatief oordeelt, is het ongewenst dat dit pas na een langer doorlopen procedure kenbaar kan worden gemaakt. Aan de andere kant wekt het ook, mede door de openbare commissievergaderingen, de verwachting dat er voor betrokkenen nog een platform wordt geboden waar allerhande mogelijkheden of bezwaren nog besproken kunnen worden.
De verbetering van de communicatie richting aanvragers en ontwerpers op korte termijn is tweeledig:
* Vanuit Bureau Commissie Welstand en Monumenten moet meer aandacht komen voor communicatie. Hierbij valt te denken aan het aanpassen van de site www.welstandutrecht.nl, zorgdragen voor nog begrijpelijkere adviezen met speciale aandacht voor vermijden van vakjargon of meer uitleg bieden, de publieksvriendelijkheid en toegankelijkheid opvoeren.
* Vanuit het huidige Publieke Diensten meer aandacht besteden aan het inzichtelijk maken van de WABO-procedure, waarbij te denken valt aan een nog duidelijkere terugkoppeling over de te doorlopen procedure en de stand van zaken tijdens de procedure, welke afdelingen adviseren, verduidelijken aanspreekpunten etc.

Dit vraagt dus om een gemeentebrede benadering van de verbetering van de gehele procedure van de WABO-aanvraag en de communicatie daarbinnen. Hierbij dient onderscheid gemaakt te worden tussen de professionele aanvrager en de particulier.
De hele WABO-keten zal binnen de afdeling VTH aan een LEAN-analyse worden onderworpen. Het specifieke aspect van welstandsadvisering zal hierbij betrokken worden.

Bouwsteen 3 Vernieuwen van de Welstandsnota

Bouwsteen 3a: De korte klap: benoemen twee welstandsvrije gebieden en actualisatie van de Welstandsnota

Actie: actualiseren welstandsnota middels de korte klap
Effect: actuele nota, meer vrijheidsgraden
Trekker: Bureau Commissie Welstand en Monumenten / afdeling Stedenbouw
Planning: voorjaar 2014
Kosten en dekking: reguliere activiteiten en reguliere begroting Bureau CWM/ VTH

Op korte termijn wil het College ervaring op gaan doen met twee welstandsvrije gebieden, bijvoorbeeld een bedrijventerrein en een woongebied. Hiervoor is -middels een korte klap- een aanpassing van de huidige Welstandsnota nodig.
Er is nog een tweede reden om op korte termijn de Welstandsnota "De schoonheid van Utrecht" te actualiseren. De nota is in 2004 door de gemeenteraad vastgesteld en in 2006 is deze geactualiseerd. Het betreft echter een dynamisch document dat node weer aan tijd en beleid dient te worden aangepast, zoals bijvoorbeeld de voormalige ontwikkelgebieden te benoemen als beheergebieden en daar de betreffende beleidsniveaus aan te koppelen. Daarnaast is sinds oktober 2010 de WABO in werking getreden en is ook op het niveau van de welstandscriteria en -richtlijnen een grote inhaalslag nodig. Zo zijn bijvoorbeeld in veel situaties verbouwingen aan de achterzijde van woningen vergunningsvrij. In de welstandsnota staan echter nog criteria voor deze situaties geformuleerd die dus niet meer ter zake doende zijn. Maar ook vraagt dit vergunningsvrije bouwen tot een heroverweging: staan de criteria in verhouding tot het vergunningsvrije gedachtegoed? Is binnen de welstandstoets ook niet meer verruiming geëigend gezien de wettelijke vrijheden? Deze verruiming speelt sinds de invoering van de WABO-procedure al op de achtergrond mee bij de verstrekking van adviezen, maar deze zijn nog gebonden aan de beleidskaders. Formalisering en uitbreiding is vereist.

Bouwsteen 3b: vernieuwen van de Welstandsnota
Actie: grondig vernieuwen van de nota met veel invloed van inwoners en zetten accenten voor toetsing
Effect: meer gedragen toetsingscriteria, accenten leggen voor toetsing, meer vrijheidsgraden
Trekker: afdeling Stedenbouw en Monumenten i.s.m. Bureau Commissie Welstand en Monumenten en afdeling VTH
Planning: najaar 2014/2015
Kosten en dekking: worden opgenomen in reguliere middelen 2013 van de afdeling REO, Bureau CWM en VTH.

Een tweede belangrijke stap betreft het leggen van prioriteiten in de kwaliteitsborging op een kleiner schaalniveau, te bepalen aan de hand van een participatietraject met bewoners. Bij de totstandkoming van de huidige welstandsnota 'De schoonheid van Utrecht" in 2003/2004 is de bevolking geraadpleegd, uitmondend in een Tweekolommenstuk, maar een intensievere dialoog is gewenst en haalbaar. In het doorlopen traject "Welstand in de toekomst" kwam sterk naar voren dat grotere betrokkenheid van de burgers bij het bepalen van de ruimtelijke kwaliteit van de stad wenselijk is, niet alleen om het draagvlak te vergroten. Bij de actualisatie van de nota zullen, veelal via digitale middelen en door een modern participatieproces, de inwoners van de stad uitvoerig worden betrokken. Centrale vraag die beantwoord moet worden is wat de specifieke kwaliteiten van de wijk zijn en waar de gemeente Utrecht via de ruimtelijke kwaliteitstoets speciale aandacht voor moet hebben of waar de teugels gevierd kunnen worden tegen het licht van stedelijke en wijkgerichte prioriteiten. Zo kan in de welstandsnota meer differentiatie per wijk of type bouwwerk doorgevoerd worden. Mogelijk komt er vanuit de wijken het verzoek tot minder kwaliteitsborging, hetgeen kan leiden tot een verruiming van de nota ten aanzien van het

benoemen van welstandsvrije gebieden of type bouwwerken. Dit leidt tot een profilering van de kwaliteitszorg voortvloeiend uit participatie.
Hierbij dient wel rekening gehouden te worden met de verschillende invalshoeken van burger en professional.

De lead bij fundamentele beleidsherzieningen, blijft liggen bij de afdeling Stedenbouw als eigenaar van de welstandsnota, die daarbij de ervaringen van de uitvoerenden van de nota - (Bureau) Commissie Welstand en Monumenten - betrekt.
Om in de toekomst bij beperkte actualisering van de Welstandsnota slagvaardiger te kunnen realiseren, wordt voorgesteld om het beheer van de Welstandsnota onder te brengen bij Bureau Commissie Welstand en Monumenten, waarbij de betrokken vakafdelingen worden geraadpleegd. Zo kan deze jaarlijks op basis van praktijkervaring worden geactualiseerd en actueel blijven aan wet- en regelgeving.

Bouwsteen 4. Uitbannen dubbele adviesrollen

Actie: stroomlijnen afspraken met supervisoren en kwaliteitsteams over de opdrachtverlening en rollen met betrekking tot kwaliteitsadvisering
Effect: eenduidig advies, kostenbesparing, kortere adviestermijnen, geen dubbele advisering meer, minder bureaucratie
Trekker: Bureau Commissie Welstand en Monumenten i.s.m. met Stedenbouw, POS, PBLR en GEM.
Planning: 2014
Kosten en dekking: reguliere activiteiten en begroting Bureau CWM/VTH

In het doorlopen traject 'Welstand' bleek vaak verwarring over de diverse adviesrondes waar een plan aan onderhevig kan zijn en de status van de diverse adviezen. Dit geldt zowel voor de reguliere aanvraag die mogelijk diverse afdelingen binnen de gemeente moet passeren voor advies (Stedenbouw, Monumenten, etc.), maar ook in relatie tot supervisoren en kwaliteitsteams.

In de gemeente Utrecht zijn ruim twintig supervisoren aan het werk, veelal ook in opdracht van de gemeente, die een rol spelen ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. De opdrachten aan de supervisoren zijn echter zeer uiteenlopend - van stedenbouwkundige advisering tot begeleiding van een ontwerptraject. Soms hebben de supervisoren een adviesrol die nauw lijkt aan te sluiten bij het formele advies dat een Commissie Welstand en Monumenten wettelijk dient af te geven. In de huidige praktijk worden afspraken gemaakt met de betreffende supervisor en de commissie over de werkwijze, maar verwarring over de rolverdeling blijft bij aanvragers en ontwerpers veelal bestaan. Daarnaast rijzen er vragen over nut en noodzaak van mogelijke dubbele advisering tegen de achtergrond van tijd en geld.

Onderzocht moet worden in hoeverre er overlap zit in advisering, en hoe dubbele advisering kan worden voorkomen. Onderzocht moet worden in hoeverre de opdrachten aan de door de gemeente aangestelde supervisoren eenvormig kunnen worden en welk gremium een advies

kan verstrekken binnen de wettelijke kaders. Hierbij valt ook te denken om in de wijze van advisering een duidelijk onderscheid te maken in beheer- en transitiegebieden.

Bouwsteen 5. Samenvoegen van twee Commissies Welstand en Monumenten tot één Commissie.

Actie: Commissies Oost en West samenvoegen
Effect: kostenbesparing, verkorting adviestermijnen binnen WABO-procedure en in kader vooroverleg
Trekker: Bureau Commissie Welstand en Monumenten.
Planning: voorjaar 2014
Kosten en dekking: reguliere activiteiten en begroting Bureau CWM/VTH

In tegenstelling tot het scenario 'Vernieuwen' is bewust gekozen om in het scenario 'Prioriteren' de Commissie Welstand en Monumenten te handhaven. Door de onafhankelijkheid en de multidisciplinaire samenstelling aangevuld met een burgerlid is de kans op een zo objectief mogelijk advies groter dan afgegeven door een individu zoals een Stadsbouwmeester. Ook is de consistentie in advisering beter gewaarborgd.

Tegen het licht van de huidige economische crisis inclusief het teruglopen van het aantal bouwplannen is het in stand houden van twee commissies – Commissie Welstand en Monumenten Oost en Commissie Welstand en Monumenten West - niet nodig en niet praktisch.

De leden zijn echter benoemd per commissie voor een periode van twee keer drie jaar, dus herschikking van de huidige samenstellingen is noodzakelijk met daaruit voorvloeiend een nieuw benoemingsvoorstel aan de Raad. Uitgangspunt voor de samenstelling van de nieuw te vormen commissie blijft de multidisciplinaire samenstelling van de Commissie inclusief een burgerlid.

Per 1 januari 2012 is een onafhankelijke monumentencommissie verplicht gesteld om te adviseren over aanvragen met betrekking tot gemeentelijke- en rijksmonumenten. Sinds 1992 zijn in Utrecht de welstand- en monumentencommissie samengevoegd en is de erfgoeddiscipline in de commissies vertegenwoordigd door een bouw-, architectuur- of cultuurhistoricus, in de Commissie Oost versterkt met een restauratiearchitect. Met de instandhouding van een Commissie Welstand en Monumenten kan deze opzet worden gecontinueerd, waarbij vanzelfsprekend in de nieuwe samenstelling ook een deskundige erfgoedafvaardiging dient te worden opgenomen.

De samenstelling van een nieuwe commissie en haar taakomschrijving zal in een later in te brengen Raadsvoorstel worden toegelicht. Deze wijziging leidt dan ook tot een aanpassing van hoofdstuk 9 en bijlage 9 in de bouwverordening die betrekking hebben op welstand. Het samenvoegen van de beide commissies zal leiden tot kortere adviestermijnen.

Bouwsteen 6. Meer ambtelijke afwikkeling van routineaanvragen (Kan-bepaling)

Actie: procedureafspraken maken over ambtelijke toetsing of commissietoetsing van aanvragen omgevingsvergunning
Effect: verkorting adviestermijnen, minder bureaucratie, kortere lijnen
Trekker: Bureau Commissie Welstand en Monumenten
Planning: voorjaar 2014
Kosten en dekking: reguliere activiteiten en begroting Bureau CWM/VTH

In de Woningwet van 2003 wordt uitgegaan van het advies van een commissie of een stadsbouwmeester. In Utrecht wordt gewerkt met een preadvisering door medewerkers van Bureau Commissie Welstand en Monumenten voor veel voorkomende, kleinere bouwwerken die via een planlijst door de commissie worden bekrachtigd. Deze laatste stap is in principe een formaliteit en kan vertragend werken.

Uitvoering van de al door de toenmalige minister Donner aangekondigde Kan-bepaling kan deze vertraging opheffen: het College kan met deze bepaling vastleggen welk type aanvragen door een welstandscommissie getoetst moet worden en welk type aanvragen ambtelijk afgehandeld kan worden. Hierbij zal de (geactualiseerde) welstandsnota als toetsingskader blijven fungeren. Deze bepaling is begin 2013 ingevoerd.

Bij invoering van de Kan-bepaling is het voorstel de huidige preadvisering om te zetten in een regulier advies. Dit betekent een niet onafhankelijke ambtelijke toetsing, maar de onafhankelijke rol van de Commissie Welstand en Monumenten kan gehandhaafd blijven bij twijfel of in geval van geschillen.

De ambtelijke toets bij veel voorkomende, kleinere bouwwerken wordt gekoppeld aan de categorieën in de welstandsnota waar criteria en richtlijnen voor zijn omschreven, zoals vastgesteld door Raad. In het nader in te dienen Raadsvoorstel zal dit specifieker aangegeven worden en hoe deze adviezen zich verhouden tot de welstandscommissie en over welk type aanvragen per definitie een commissieadvies moet worden gevraagd. Voor de invoering van de WABO was er onderscheid tussen reguliere en lichtvergunningsplichtige aanvragen, waarbij de laatste categorie ook ambtelijk getoetst werd. Voor de uitwerking van de Kan-bepaling wordt aan een soortgelijke verdeling gedacht, maar wel ambtelijk verruimd gezien de opzet van de Utrechtse welstandsnota en haar ruimere categorieindeling met criteria en richtlijnen. De commissie zal altijd over de complexe en/of grootschalige bouwplannen, nieuwe ontwikkelingen, in geval van twijfel over een aanvraag of in geval van geschillen blijven adviseren. De kwalitatieve vereisten van de ambtelijke toetsers dienen ook te worden vastgelegd. Het Bureau Commissie Welstand en Monumenten zal daarnaast een meer begeleidende rol krijgen dan een toetsende, door ook ambtelijk meer in het voortraject te begeleiden, eventueel voorbereidend voor een latere adviesvraag aan de commissie. Dit om een aanvraag soepelere door de proceduretijd heen te helpen, eerder duidelijkheid te kunnen bieden en de transparantie van het proces zichtbaarder te maken.

Vanzelfsprekend dient het juridische aspect in het Raadsvoorstel verwerkt te worden. Ook zullen de gewijzigde rollen van het Bureau Commissie Welstand en Monumenten en de Commissie Welstand en Monumenten verankerd worden in een aangepaste verordening.

Bouwsteen 7. Aanpassen verordening naar aanleiding van bovenstaande bouwstenen

Actie: aanpassen hoofdstuk 9 en bijlage 9 Bouwverordening (aangaande welstand)
Effect: verankering gewijzigde organisatie en werkwijze welstand binnen juridische kaders
Trekker: Bureau Commissie Welstand en Monumenten.
Planning: voorjaar 2014
Kosten en dekking: reguliere activiteiten en begroting Bureau CWM/VTH

De voorgestelde acties genoemd onder de diverse bouwstenen (samenvoegen adviesrollen en bepalen adviesrollen) dienen verankerd te worden binnen het hoofdstuk en de bijlage in de bouwverordening om met name juridisch de kaders vast te leggen maar ook om duidelijkheid te verschaffen ten aanzien van werkwijze en inrichting van de welstandsadvisering.

Bouwsteen 8. Onderzoek naar digitalisering van de welstandsnota

Actie: digitaliseren van alle ruimtelijke informatie
Effect: toegankelijkere informatievoorziening, zowel pragmatisch als inhoudelijk voor aanvragers aan voorkant proces, transparantere overheid
Trekker: Bureau CWM/VTH ism CIPM
Planning: PM; op te nemen als beleidsvoornemen voor 2014
Kosten en dekking: nog nader te bepalen via apart plan van aanpak en besluitvorming in het kader van de gemeentelijke digitalisering.

De in 2004 vervaardigde welstandsnota 'De schoonheid van Utrecht' is 'gemaakt voor papier' en bij de samenstelling is niet geanticipeerd op een interactief, digitaal gebruik. De nota is via pdf's te raadplegen op internet, maar een interactiever gebruik is gewenst. Hierbij is vooral de koppeling aan een adres een veelgehoorde wens (zowel via tekst als kaart), waaraan meerdere gemeentelijke gegevens, veel breder dan welstand, opgehangen zouden kunnen worden.

Het CIPM (Concernmanagement Informatie- en Proces Management) is op verschillende niveaus in projecten bezig met de digitalisering van gemeentelijke gegevens. Deze projecten maken deel uit van het 'Investeringsprogramma modernisering processen en informatievoorzieningen 2011-2014'. Om te onderzoeken wat nodig is om de welstandsnota (en mogelijk bredere ruimtelijke informatie) via internet openbaar en interactief toegankelijk te maken wordt in samenwerking met het CIPM een projectplan geschreven en wordt bepaald of en hoe dit plan past binnen het Investeringsprogramma.

voorstel aan de raad

Gemeente Utrecht

Opgesteld door	Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling
Kenmerk	14.057963
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	30 oktober 2014
Jaargang en nummer	2014 78
Geheim	Nee

Vaststelling bestemmingsplan Van Esveldstraat, Zeeheldenbuurt/Hengeveldstraat e.o.

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

1 de zienswijzen tegen het (ontwerp)bestemmingsplan conform het vaststellingsrapport ongegrond te verklaren en het rapport tot integraal onderdeel van het vaststellingsbesluit te verklaren.

2 Het bestemmingsplan Van Esveldstraat, Zeeheldenbuurt/Hengeveldstraat e.o., zoals vastgelegd in het GML-bestand (NL.IMRO.0344.BPVESVELDSTRZEEHEN-VA01) ongewijzigd vast te stellen.

3 Geen exploitatieplan vast te stellen.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris, De burgemeester,

Drs. M.R. Schurink Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie
De commissie stemt in met het raadsvoorstel.

Status: A

Gemeente Utrecht

Bijlages
Voorstel: Voorstel_1636
Bijlage: link naar RO Publiceer
Bijlage: rvs getekend raadsbesluit nr 78

Eerdere besluitvorming
Bouwenvelop Van Esveldstraat, november 2013

Uitvoering

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Opgesteld door	Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling
Kenmerk	14.057963
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	30 oktober 2014
Jaargang en nummer	2014 78

Vaststelling bestemmingsplan Van Esveldstraat, Zeeheldenbuurt/Hengeveldstraat e.o.

Besluit

1 de zienswijzen tegen het (ontwerp)bestemmingsplan conform het vaststellingsrapport ongegrond te verklaren en het rapport tot integraal onderdeel van het vaststellingsbesluit te verklaren.

2 Het bestemmingsplan Van Esveldstraat, Zeeheldenbuurt/Hengeveldstraat e.o., zoals vastgelegd in het GML-bestand (NL.IMRO.0344.BPVESVELDSTRZEEHEN-VA01) ongewijzigd vast te stellen.

3 Geen exploitatieplan vast te stellen.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 30 oktober 2014,

De griffier,

Drs. A.A.H. Smits

De burgemeester,

Mr. J.H.C. van Zanen

Gemeente Utrecht

Context

MBB Ontwikkeling heeft in 2009 de grond en het pand aan de Van Esveldstraat 31 aangekocht en wil hier appartementen realiseren. In het huidige gebouw heeft KPN een schakelstation.
Na sloop van het huidige gebouw zullen in het nieuw te bouwen complex maximaal 46 appartementen en een nieuwe moderne (telefoon)centrale van KPN komen. De appartementen voorzien in de doelgroep van ouderen en/of starters.
Het plangebied, Van Esveldstraat 31, ligt in de Zeeheldenbuurt, ten zuiden van de Kardinaal de Jongweg, naast appartementencomplex Nieuw Bleyenburg.

Voorgeschiedenis (participatie)
Voor dit project is een bouwenvelop opgesteld. Er is een informatieavond over de bouwenvelop geweest en in de periode mei/juni 2013 kon hierop een reactie worden gegeven. Naar aanleiding van de reacties is de Bouwenvelop op een aantal punten aangepast.

Voor het bestemmingsplan is vanwege wegverkeerslawaai een besluit tot vaststelling van hogere waarden noodzakelijk voor de ten hoogst toelaatbare geluidsbelasting als bedoeld in hoofdstuk VI Wet geluidhinder.

Het ontwerpbestemmingsplan en het ontwerpbesluit hogere waarde hebben gedurende 6 weken (van 30 mei 2014 tot en met 10 juli 2014) voor een ieder ter inzage gelegen. Er zijn twee zienswijzen ontvangen.

Beslispunt

1 de zienswijzen tegen het (ontwerp)bestemmingsplan conform het vaststellingsrapport ongegrond te verklaren en het rapport tot integraal onderdeel van het vaststellingsbesluit te verklaren.

Argumenten

1.1 <u>De zienswijzen geven geen aanleiding tot wijzigingen</u>
Voor de inhoud van de zienswijzen en de reactie daarop wordt verwezen naar het vaststellingsrapport.

Beslispunt

2 Het bestemmingsplan Van Esveldstraat, Zeeheldenbuurt/Hengeveldstraat e.o., zoals vastgelegd in het GML-bestand (NL.IMRO.0344.BPVESVELDSTRZEEHEN-VA01) ongewijzigd vast te stellen.

Argumenten

2.1 <u>Er is sprake van goede ruimtelijke ordening</u>
Het plan voldoet aan de wettelijke kaders en er is sprake van goede ruimtelijke ordening. Voor een onderbouwing van de wenselijkheid en ruimtelijke inpassing van dit plan, verwijzen wij naar de plantoelichting van het bestemmingsplan.

Beslispunt

3 Geen exploitatieplan vast te stellen.

Argumenten

3.1 Gemeentelijke kostenverhaal is geregeld

Omdat het gemeentelijke kostenverhaal in de gesloten anterieure overeenkomst is geregeld, is het opstellen van een exploitatieplan niet nodig. In de overeenkomst is ook het verhaal van eventuele planschade geregeld.

link naar RoPubliceer

In dit programma is **bestemmingsplan Van Esveldstraat, Zeeheldenbuurt Hengeveldstraat e.o.** in een beveiligde omgeving digitaal raadpleegbaar.

- links 'alle bijbehorende documenten tonen'
- rechts kunt u dan de pdf-documenten inzien.

Link: http://0344.ropubliceer.nl/?phID=7DE909A0-D3E2-4373-8C1E-073163E79AE4&key=0142320381660010192231430280970070360082071161751331981821481231092150450941290820651810061390440980781880722062482401961821372500281050470760 82

RAAD 30 OKT 2014
z.h.o. cfm gewijzigd

Gemeente Utrecht

voorstel aan de raad

Opgesteld door	Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling
Kenmerk	14.057963
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	30 oktober 2014
Jaargang en nummer	2014 78
Geheim	Nee

Vaststelling bestemmingsplan Van Esveldstraat, Zeeheldenbuurt/Hengeveldstraat e.o.

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

1 de zienswijzen tegen het (ontwerp)bestemmingsplan conform het vaststellingsrapport ongegrond te verklaren en het rapport tot integraal onderdeel van het vaststellingsbesluit te verklaren.

2 Het bestemmingsplan Van Esveldstraat, Zeeheldenbuurt/Hengeveldstraat e.o., zoals vastgelegd in het GML-bestand (NL.IMRO.0344.BPVESVELDSTRZEEHEN-VA01) ongewijzigd vast te stellen.

3 Geen exploitatieplan vast te stellen.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris,

Drs. M.R. Schurink

De burgemeester,

Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie
De commissie stemt in met het raadsvoorstel.

Status: A

Gemeente Utrecht

Bijlages
Voorstel: Voorstel_1636
Bijlage: link naar RO Publiceer

Eerdere besluitvorming
Bouwenvelop Van Esveldstraat, november 2013

Uitvoering

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Opgesteld door	Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling
Kenmerk	14.057963
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	30 oktober 2014
Jaargang en nummer	2014 78

Vaststelling bestemmingsplan Van Esveldstraat, Zeeheldenbuurt/Hengeveldstraat e.o.

Besluit

1 de zienswijzen tegen het (ontwerp)bestemmingsplan conform het vaststellingsrapport ongegrond te verklaren en het rapport tot integraal onderdeel van het vaststellingsbesluit te verklaren.

2 Het bestemmingsplan Van Esveldstraat, Zeeheldenbuurt/Hengeveldstraat e.o., zoals vastgelegd in het GML-bestand (NL.IMRO.0344.BPVESVELDSTRZEEHEN-VA01) ongewijzigd vast te stellen.

3 Geen exploitatieplan vast te stellen.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 30 oktober 2014,

De griffier,

Drs. A.A.H. Smits

De burgemeester,

Mr. J.H.C. van Zanen

Gemeente Utrecht

Context

MBB Ontwikkeling heeft in 2009 de grond en het pand aan de Van Esveldstraat 31 aangekocht en wil hier appartementen realiseren. In het huidige gebouw heeft KPN een schakelstation.
Na sloop van het huidige gebouw zullen in het nieuw te bouwen complex maximaal 46 appartementen en een nieuwe moderne (telefoon)centrale van KPN komen. De appartementen voorzien in de doelgroep van ouderen en/of starters.
Het plangebied, Van Esveldstraat 31, ligt in de Zeeheldenbuurt, ten zuiden van de Kardinaal de Jongweg, naast appartementencomplex Nieuw Bleyenburg.

Voorgeschiedenis (participatie)
Voor dit project is een bouwenvelop opgesteld. Er is een informatieavond over de bouwenvelop geweest en in de periode mei/juni 2013 kon hierop een reactie worden gegeven. Naar aanleiding van de reacties is de Bouwenvelop op een aantal punten aangepast.

Voor het bestemmingsplan is vanwege wegverkeerslawaai een besluit tot vaststelling van hogere waarden noodzakelijk voor de ten hoogst toelaatbare geluidsbelasting als bedoeld in hoofdstuk VI Wet geluidhinder.

Het ontwerpbestemmingsplan en het ontwerpbesluit hogere waarde hebben gedurende 6 weken (van 30 mei 2014 tot en met 10 juli 2014) voor een ieder ter inzage gelegen. Er zijn twee zienswijzen ontvangen.

Beslispunt

1 de zienswijzen tegen het (ontwerp)bestemmingsplan conform het vaststellingsrapport ongegrond te verklaren en het rapport tot integraal onderdeel van het vaststellingsbesluit te verklaren.

Argumenten

1.1 <u>De zienswijzen geven geen aanleiding tot wijzigingen</u>
Voor de inhoud van de zienswijzen en de reactie daarop wordt verwezen naar het vaststellingsrapport.

Beslispunt

2 Het bestemmingsplan Van Esveldstraat, Zeeheldenbuurt/Hengeveldstraat e.o., zoals vastgelegd in het GML-bestand (NL.IMRO.0344.BPVESVELDSTRZEEHEN-VA01) ongewijzigd vast te stellen.

Argumenten

2.1 <u>Er is sprake van goede ruimtelijke ordening</u>
Het plan voldoet aan de wettelijke kaders en er is sprake van goede ruimtelijke ordening. Voor een onderbouwing van de wenselijkheid en ruimtelijke inpassing van dit plan, verwijzen wij naar de plantoelichting van het bestemmingsplan.

Beslispunt

3 Geen exploitatieplan vast te stellen.

Argumenten

Gemeente Utrecht

3.1 Gemeentelijke kostenverhaal is geregeld

Omdat het gemeentelijke kostenverhaal in de gesloten anterieure overeenkomst is geregeld, is het opstellen van een exploitatieplan niet nodig. In de overeenkomst is ook het verhaal van eventuele planschade geregeld.

voorstel aan de raad

Gemeente Utrecht

Opgesteld door	Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling
Kenmerk	14.043295
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	30 oktober 2014
Jaargang en nummer	2014 79
Geheim	Nee

Diverse beheersverordeningen, partiële herziening

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

1 de beheersverordening "Diverse beheersverordeningen, partiële herziening" vast te stellen. Via deze partiële herziening worden alsnog bepalingen toegevoegd aan de beheersverordeningen m.b.t. 'bouwwerken geen gebouwen zijnde'.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris, De burgemeester,

Drs. M.R. Schurink Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie
De commissie stemt in met het raadsvoorstel.

Status: A

Gemeente Utrecht

Bijlages
Voorstel: Voorstel_1390
Bijlage: Diverse beheersverordeningen, partiële herziening
Bijlage: rvs getekend raadsbesluit nr 79

Eerdere besluitvorming
De gemeenteraad heeft de beheersverordeningen al eerder vastgesteld:

- beheersverordening Griftpark op 9 april 2013
- beheersverordening Lombok Oost, kantorengebied Smakelaarsveld e.o op 20 juni 2013
- beheersverordening Pijlsweerd, Tuinwijk, Tuindorp Oost e.o. op 20 juni 2013
- beheersverordening Veldhuizen op 7 juni 2012
- beheersverordening Voordorp-Voorveldsepolder op 7 juni 2012

Uitvoering
Tegen een besluit tot vaststellen van een beheersverordening kan geen bezwaar bij de gemeenteraad of beroep bij de bestuursrechter worden aangetekend. De beheersverordening wordt conform artikel 139 Gemeentewet bekend gemaakt. De beheersverordening treedt in werking daags na publicatie daarvan.

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Opgesteld door	Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling
Kenmerk	14.043295
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	30 oktober 2014
Jaargang en nummer	2014 79

Diverse beheersverordeningen, partiële herziening

Besluit

1 de beheersverordening "Diverse beheersverordeningen, partiële herziening" vast te stellen. Via deze partiële herziening worden alsnog bepalingen toegevoegd aan de beheersverordeningen m.b.t. 'bouwwerken geen gebouwen zijnde'.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 30 oktober 2014,

De griffier,

Drs. A.A.H. Smits

De burgemeester,

Mr. J.H.C. van Zanen

Gemeente Utrecht

Context

Ligging en begrenzing verordeningsgebied
Het plangebied van deze verordening bestaat uit de gebieden, waar de volgende beheersverordeningen zijn vastgesteld:
•Griftpark;
•Lombok Oost, kantorengebied Smakkelaarsveld e.o.;
•Pijlsweerd, Tuinwijk, Tuindorp Oost e.o;
•Veldhuizen
•Voordorp-Voorveldsepolder.

Doel partiële herziening beheersverordening
In het kader van de actualiseringsopgave zijn voor deze gebieden beheersverordeningen vastgesteld. In deze beheersverordeningen zijn geen bepalingen opgenomen met betrekking tot 'bouwwerken, geen gebouwen zijnde' (hieronder vallen met name erfafscheidingen). Via deze partiële herziening worden alsnog bepalingen toegevoegd aan de beheersverordeningen m.b.t. 'bouwwerken geen gebouwen zijnde'.

Procedure
Een beheersverordening kan worden vastgesteld door de gemeenteraad zonder voorbereidingsprocedure. De vastgestelde beheersverordeningen die thans worden herzien, zijn destijds ter inzage gelegd. Voor deze herziening is geen inspraakprocedure gevoerd, omdat sprake is van een technische aanpassing van de beheersverordeningen.

Beslispunt

1 de beheersverordening "Diverse beheersverordeningen, partiële herziening" vast te stellen. Via deze partiële herziening worden alsnog bepalingen toegevoegd aan de beheersverordeningen m.b.t. 'bouwwerken geen gebouwen zijnde'.

Argumenten

1.1 <u>De partiële herziening bevat een verbetering van de vastgestelde beheersverordeningen</u>
Voor de beheersverordeningen is een standaard vastgesteld. Onderdeel van deze standaard is het regelen van het onderwerp 'bouwwerken, geen gebouwen zijnde'. In praktijk zijn dit vaak erfafscheidingen. Dit onderdeel is niet opgenomen in een vijftal beheersverordeningen. Via deze partiële herziening wordt dit onderdeel alsnog opgenomen.
De partiële herziening bevat geen beleidswijzigingen en betreft uitsluitend deze technische aanpassing.

Gemeente Utrecht

Beheersverordening

Diverse beheersverordeningen, partiële herziening

Ontwerp,

Diverse beheersverordeningen, partiële herziening

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Inleiding 5

1.1 Aanleiding 5
1.2 Verordeningsgebied 5
1.3 Vigerend plan 5
1.4 Leeswijzer 5

Hoofdstuk 2 De beheersverordening 7

2.1 Inleiding 7
2.2 De beheersverordening 7
2.3 Onderzoek 7

Hoofdstuk 3 Toelichting op de regels 9

3.1 Inleiding 9
3.2 Toelichting op de regels 9

Hoofdstuk 1 Inleidende regels 10

Artikel 1 Begrippen 10

Hoofdstuk 2 Gebiedsregels 11

Artikel 2 Gebruiks- en bouwregels 11

Toelichting

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Utrecht heeft een aantal beheersverordeningen vastgesteld:

- beheersverordening Griftpark op 9 april 2013
- beheersverordening Lombok Oost, kantorengebied Smakkelaarsveld e.o op 20 juni 2013
- beheersverordening Pijlsweerd, Tuinwijk, Tuindorp Oost e.o. op 20 juni 2013
- beheersverordening Veldhuizen op 7 juni 2012
- beheersverordening Voordorp-Voorveldsepolder op 7 juni 2012

In deze beheersverordeningen is ten onrechte geen regeling voor bouwwerken, geen gebouwen zijnde opgenomen. De gemeente heeft derhalve besloten een paraplubeheersverordening op te stellen die de genoemde beheersverordeningen op dit aspect herziet.

1.2 Verordeningsgebied

Het verordeninggebied omvat de gebieden waar de beheersverordeningen 'Griftpark', 'Lombok Oost, kantorengebied Smakkelaarsveld e.o.', 'Pijlsweerd, Tuinwijk, Tuindorp Oost e.o.', 'Veldhuizen' en 'Voordorp-Voorveldsepolder' voor zijn vastgesteld.

1.3 Vigerend plan

De vigerende beheersverordeningen 'Griftpark', 'Lombok Oost, kantorengebied Smakkelaarsveld e.o.', 'Pijlsweerd, Tuinwijk, Tuindorp Oost e.o.', 'Veldhuizen' en 'Voordorp-Voorveldsepolder' vormen de vigerende plannen. Onderhavige partiële herziening vormt een aanvulling op de vigerende plannen.

1.4 Leeswijzer

Na dit inleidende hoofdstuk wordt in hoofdstuk 2 ingegaan op de inhoud van onderhavige beheersverordening. In hoofdstuk 3 wordt een korte toelichting gegeven op de aanvullende regeling die op grond van onderhavige partiële herziening van kracht wordt.

Hoofdstuk 2 De beheersverordening

2.1 Inleiding

Dit hoofdstuk bevat een beschrijving van de inhoud van de partiële herziening van een aantal beheersverordeningen.

2.2 De beheersverordening

In de beheersverordeningen 'Griftpark', 'Lombok Oost, kantorengebied Smakkelaarsveld e.o.', 'Pijlsweerd, Tuinwijk, Tuindorp Oost e.o.', 'Veldhuizen' en 'Voordorp-Voorveldsepolder' is ten onrechte geen regeling voor bouwwerken, geen gebouwen zijnde opgenomen.

Conform de standaard van de gemeente Utrecht worden de volgende bepalingen toegevoegd aan de gebruiks- en bouwregels:

Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

1. op de gronden die vóór de voorgevelrooilijn van het hoofdgebouw zijn gelegen, mogen erfafscheidingen met een bouwhoogte van ten hoogste 1 meter worden gebouwd. De bouwhoogte van de overige erfafscheidingen mag niet meer bedragen dan 2 meter;
2. de bouwhoogte van de overige bouwwerken geen gebouwen zijnde mag niet meer bedragen dan:
   a. 6 meter voor palen en masten;
   b. 3 meter voor de overige.

2.3 Onderzoek

In het kader van de beheersverordeningen 'Griftpark', 'Lombok Oost, kantorengebied Smakkelaarsveld e.o.', 'Pijlsweerd, Tuinwijk, Tuindorp Oost e.o.', 'Veldhuizen' en 'Voordorp-Voorveldsepolder' is getoetst welke beleidstukken op rijks-, provinciaal en gemeentelijk niveau relevant zijn. Ook heeft een scan plaatsgevonden van relevante omgevingsaspecten in de verschillende gebieden.

Aangezien onderhavige partiële herziening alleen ziet op het toevoegen van een regeling voor bouwwerken, geen gebouwen zijnde, wordt volstaan met een verwijziging naar de beschrijving van de beleidsstukken en de omgevingsaspecten in de genoemde beheersverordeningen.
De mogelijke effecten van het toevoegen van de regeling zijn marginaal en geven geen noodzaak tot het uitvoeren van nader onderzoek.

Hoofdstuk 3 Toelichting op de regels

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een omschrijving gegeven van de exacte wijzigingen in de regels, behorende bij de beheersverordeningen 'Griftpark', 'Lombok Oost, kantorengebied Smakkelaarsveld e.o.', 'Pijlsweerd, Tuinwijk, Tuindorp Oost e.o.', 'Veldhuizen' en 'Voordorp-Voorveldsepolder'.

3.2 Toelichting op de regels

In artikel 3 van de beheersverordening Griftpark wordt een nieuw lid 3.2.3 ingevoegd.
In artikel 3 van de beheersverordening Lombok Oost, kantorengebied Smakkelaarsveld e.o. wordt een nieuw lid 3.2.3 ingevoegd.
In artikel 4 van de beheersverordening Pijlsweerd, Tuinwijk, Tuindorp Oost e.o. wordt een nieuw lid 4.1.3 ingevoegd.
In artikel 3 van de beheersverordening Veldhuizen wordt een nieuw lid 3.2.4 ingevoegd.
In artikel 3 van de beheersverordening Voordorp-Voorveldsepolder wordt een nieuw lid 3.2.3 ingevoegd.

De regelingen van de verschillende beheersverordeningen blijven voor het overige onverkort van kracht. Na de ingevoegde onderdelen, worden de artikelen doorgenummerd. De nummering verandert, de inhoud van de artikelen blijft ongewijzigd.

Regels

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

1.1 verordening:

de beheersverordening Diverse beheersverordeningen, partiële herziening van de gemeente Utrecht.

1.2 verordeningsgebied

het gebied waarop deze verordening van toepassing is zoals aangegeven in het besluitvak '1'.

1.3 beheersverordening Griftpark

de op 9 april 2013 vastgestelde beheersverordening Griftpark (NL.IMRO.0344.BVGRIFTPARK-0601).

1.4 beheersverordening Lombok Oost, kantorengebied Smakkelaarsveld e.o

de op 20 juni 2013 vastgestelde beheersverordening Lombok Oost, kantorengebied Smakkelaarsveld e.o (NL.IMRO.0344.BVLOMBOKOOSTSMAK-0401).

1.5 beheersverordening Pijlsweerd, Tuinwijk, Tuindorp Oost e.o.

de op 20 juni 2013 vastgestelde beheersverordening Pijlsweerd, Tuinwijk, Tuindorp Oost e.o. (NL.IMRO.0344.BVPIJLSTUINWTUIND-0401).

1.6 beheersverordening Veldhuizen

de op 7 juni 2012 vastgestelde beheersverordening Veldhuizen (NL.IMRO.0344.BVVELDHUIZEN-0601).

1.7 beheersverordening Voordorp-Voorveldsepolder

de op 7 juni 2012 vastgestelde beheersverordening Voordorp-Voorveldsepolder (NL.IMRO.0344.BVVOORDORPVOORVELD-0601).

Hoofdstuk 2 Gebiedsregels

Artikel 2 Gebruiks- en bouwregels

In artikel 3 van de beheersverordening Griftpark wordt een nieuw lid 3.2.3 m.b.t. bouwwerken, geen gebouwen zijnde ingevoegd.

Het huidige lid 3.2.3 m.b.t. bouwen in de openbare ruimte wordt hernummerd naar lid 3.2.4

In artikel 3 van de beheersverordening Lombok Oost, kantorengebied Smakkelaarsveld e.o. wordt een nieuw lid 3.2.3 m.b.t. bouwwerken, geen gebouwen zijnde ingevoegd.

Het huidige lid 3.2.3 m.b.t. bouwen in de openbare ruimte wordt hernummerd naar lid 3.2.4

In artikel 4 van de beheersverordening Pijlsweerd, Tuinwijk, Tuindorp Oost e.o. wordt een nieuw lid 4.1.3 m.b.t. bouwwerken, geen gebouwen zijnde ingevoegd.

Het huidige lid 4.1.3 m.b.t. bouwen in de openbare ruimte wordt hernummerd naar lid 4.1.4 ingevoegd.

In artikel 3 van de beheersverordening Veldhuizen wordt een nieuw lid 3.2.5 m.b.t. bouwwerken, geen gebouwen zijnde ingevoegd.

Het huidige lid 3.2.5 m.b.t. bouwen in de openbare ruimte wordt hernummerd naar lid 3.2.6

In artikel 3 van de beheersverordening Voordorp-Voorveldsepolder wordt een nieuw lid 3.2.3 m.b.t. bouwwerken, geen gebouwen zijnde ingevoegd.

Het huidige lid 3.2.3 m.b.t. bouwen in de openbare ruimte wordt hernummerd naar lid 3.2.4

Het nieuw in te voegen lid m.b.t. bouwwerken, geen gebouwen zijnde luidt:

2.1 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

1. op de gronden die vóór de voorgevelrooilijn van het hoofdgebouw zijn gelegen, mogen erfafscheidingen met een bouwhoogte van ten hoogste 1 meter worden gebouwd. De bouwhoogte van de overige erfafscheidingen mag niet meer bedragen dan 2 meter;
2. de bouwhoogte van de overige bouwwerken geen gebouwen zijnde mag niet meer bedragen dan:
   a. 6 meter voor palen en masten;
   b. 3 meter voor de overige.

StadsOntwikkeling

Uitgave Gemeente Utrecht
Bezoekadres Ravellaan 1, 3533 JE Utrecht
Postadres Postbus 8406, 3505 RK Utrecht
Telefoon 030 - 286 48 02
Mail stedenbouw@utrecht.nl

RAAD 30 OKT 2014
z.h.o. cfm gewijzigd

Gemeente Utrecht

voorstel aan de raad

Opgesteld door	Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling
Kenmerk	14.043295
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	30 oktober 2014
Jaargang en nummer	2014 79
Geheim	Nee

Diverse beheersverordeningen, partiële herziening

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

1 de beheersverordening "Diverse beheersverordeningen, partiële herziening" vast te stellen. Via deze partiële herziening worden alsnog bepalingen toegevoegd aan de beheersverordeningen m.b.t. 'bouwwerken geen gebouwen zijnde'.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris,

Drs. M.R. Schurink

De burgemeester,

Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie
De commissie stemt in met het raadsvoorstel.

Status: A

Gemeente Utrecht

Bijlages
Voorstel: Voorstel_1390
Bijlage: Diverse beheersverordeningen, partiële herziening

Eerdere besluitvorming
De gemeenteraad heeft de beheersverordeningen al eerder vastgesteld:

- beheersverordening Griftpark op 9 april 2013
- beheersverordening Lombok Oost, kantorengebied Smakelaarsveld e.o op 20 juni 2013
- beheersverordening Pijlsweerd, Tuinwijk, Tuindorp Oost e.o. op 20 juni 2013
- beheersverordening Veldhuizen op 7 juni 2012
- beheersverordening Voordorp-Voorveldsepolder op 7 juni 2012

Uitvoering
Tegen een besluit tot vaststellen van een beheersverordening kan geen bezwaar bij de gemeenteraad of beroep bij de bestuursrechter worden aangetekend. De beheersverordening wordt conform artikel 139 Gemeentewet bekend gemaakt. De beheersverordening treedt in werking daags na publicatie daarvan.

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Opgesteld door	Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling
Kenmerk	14.043295
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	30 oktober 2014
Jaargang en nummer	2014 79

Diverse beheersverordeningen, partiële herziening

Besluit

1 de beheersverordening "Diverse beheersverordeningen, partiële herziening" vast te stellen. Via deze partiële herziening worden alsnog bepalingen toegevoegd aan de beheersverordeningen m.b.t. 'bouwwerken geen gebouwen zijnde'.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 30 oktober 2014,

De griffier,

Drs. A.A.H. Smits

De burgemeester,

Mr. J.H.C. van Zanen

Gemeente Utrecht

Context

Ligging en begrenzing verordeningsgebied
Het plangebied van deze verordening bestaat uit de gebieden, waar de volgende beheersverordeningen zijn vastgesteld:
•Griftpark;
•Lombok Oost, kantorengebied Smakkelaarsveld e.o.;
•Pijlsweerd, Tuinwijk, Tuindorp Oost e.o;
•Veldhuizen
•Voordorp-Voorveldsepolder.

Doel partiële herziening beheersverordening
In het kader van de actualiseringsopgave zijn voor deze gebieden beheersverordeningen vastgesteld. In deze beheersverordeningen zijn geen bepalingen opgenomen met betrekking tot 'bouwwerken, geen gebouwen zijnde' (hieronder vallen met name erfafscheidingen). Via deze partiële herziening worden alsnog bepalingen toegevoegd aan de beheersverordeningen m.b.t. 'bouwwerken geen gebouwen zijnde'.

Procedure
Een beheersverordening kan worden vastgesteld door de gemeenteraad zonder voorbereidingsprocedure. De vastgestelde beheersverordeningen die thans worden herzien, zijn destijds ter inzage gelegd. Voor deze herziening is geen inspraakprocedure gevoerd, omdat sprake is van een technische aanpassing van de beheersverordeningen.

Beslispunt

1 de beheersverordening "Diverse beheersverordeningen, partiële herziening" vast te stellen. Via deze partiële herziening worden alsnog bepalingen toegevoegd aan de beheersverordeningen m.b.t. 'bouwwerken geen gebouwen zijnde'.

Argumenten

1.1 <u>De partiële herziening bevat een verbetering van de vastgestelde beheersverordeningen</u>
Voor de beheersverordeningen is een standaard vastgesteld. Onderdeel van deze standaard is het regelen van het onderwerp 'bouwwerken, geen gebouwen zijnde'. In praktijk zijn dit vaak erfafscheidingen. Dit onderdeel is niet opgenomen in een vijftal beheersverordeningen. Via deze partiële herziening wordt dit onderdeel alsnog opgenomen.
De partiële herziening bevat geen beleidswijzigingen en betreft uitsluitend deze technische aanpassing.

voorstel aan de raad

Gemeente Utrecht

Opgesteld door	Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling
Kenmerk	14.058755
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	30 oktober 2014
Jaargang en nummer	2014 80
Geheim	Nee

Vaststelling bestemmingsplan Schermerhornstraat en omgeving deel I, Lauwerecht

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

1 de zienswijzen tegen het (ontwerp)bestemmingsplan conform het vaststellingsrapport ongegrond te verklaren en het rapport tot integraal onderdeel van het vaststellingsbesluit te verklaren.

2 Het bestemmingsplan Schermerhornstraat en omgeving deel I, Lauwerecht.' zoals vastgelegd in het GML-bestand NL.IMRO.0344.BPSCHERMHORNEO-VA01 ongewijzigd vast te stellen.

3 Het beeldregieplan vast te stellen.

4 Geen exploitatieplan vast te stellen

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris, De burgemeester,

Drs. M.R. Schurink Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie
De commissie stemt in met het raadsvoorstel.

Status: A

Bijlages
Voorstel: Voorstel_1671
Bijlage: link naar RO Publiceer
Bijlage: vaststellingsrapport
Bijlage: rvs getekend raadsbesluit nr 80

Eerdere besluitvorming

De gemeenteraad heeft 16 februari 2012 het Masterplan Talmalaan vastgesteld.
Tegelijk met het Masterplan is het Stedenbouwkundige Programma van Eisen (SPvE) fase 2 Talmalaan voorbereid en vastgesteld. Bewoners en belanghebbenden hebben over de inhoud van het SPvE kunnen meedenken.

Uitvoering
Na vaststelling van het bestemmingsplan wordt de besluitvorming bekendgemaakt.

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Opgesteld door	Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling
Kenmerk	14.058755
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	30 oktober 2014
Jaargang en nummer	2014 80

Vaststelling bestemmingsplan Schermerhornstraat en omgeving deel I, Lauwerecht

Besluit

1 de zienswijzen tegen het (ontwerp)bestemmingsplan conform het vaststellingsrapport ongegrond te verklaren en het rapport tot integraal onderdeel van het vaststellingsbesluit te verklaren.

2 Het bestemmingsplan Schermerhornstraat en omgeving deel I, Lauwerecht.' zoals vastgelegd in het GML-bestand NL.IMRO.0344.BPSCHERMHORNEO-VA01 ongewijzigd vast te stellen.

3 Het beeldregieplan vast te stellen.

4 Geen exploitatieplan vast te stellen

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 30 oktober 2014,

De griffier,

Drs. A.A.H. Smits

De burgemeester,

Mr. J.H.C. van Zanen

Gemeente Utrecht

Context

Mitros heeft de gemeente verzocht om een nieuw bestemmingsplan op te stellen voor de sloop-nieuwbouw van complex 7A en 7B in Lauwerecht. Bij dit plan zal ook de omliggende openbare ruimte opnieuw worden ingericht.
De woonkwaliteit wordt verbeterd door de naoorlogse sociale sectorwoningen (vooral appartementen) van complex 7 Lauwerecht te vervangen door woningen met een hedendaagse standaard op het gebied van plattegronden, uitrusting en duurzaamheid. Het uitgangspunt voor het woningbouwprogramma is de realisering van circa 35 vooral grondgebonden vrije sector woningen.
Het plangebied ligt in Lauwerecht en wordt omsloten door de Schermerhornstraat (noorden), de Oudlaan/Idenburgstraat (oosten), de Verenigingdwarsstraat (zuiden) en de Verenigingstraat/Lauwerecht (westen).

Voor het bestemmingsplan is vanwege spoorweglawaai een besluit tot vaststelling van hogere waarden noodzakelijk voor de ten hoogst toelaatbare geluidsbelasting als bedoeld in artikel 4 Besluit geluidhinder.

Het ontwerpbestemmingsplan heeft gedurende 6 weken (van 27 juni tot en met 7 augustus 2014) voor een ieder ter inzage gelegen. Er zijn 4 zienswijzen ontvangen.

Beslispunt

1 de zienswijzen tegen het (ontwerp)bestemmingsplan conform het vaststellingsrapport ongegrond te verklaren en het rapport tot integraal onderdeel van het vaststellingsbesluit te verklaren.

Argumenten

1.1 <u>De zienswijzen geven geen aanleiding tot wijzigingen.</u>
Voor de inhoud van de zienswijzen en de reactie daarop wordt verwezen naar het vaststellingsrapport.

Beslispunt

2 Het bestemmingsplan Schermerhornstraat en omgeving deel I, Lauwerecht.' zoals vastgelegd in het GML-bestand NL.IMRO.0344.BPSCHERMHORNEO-VA01 ongewijzigd vast te stellen.

Argumenten

2.1 <u>Er is sprake van goede ruimtelijke ordening.</u>
Het plan voldoet aan de wettelijke kaders en het gemeentelijk beleid. Voor een onderbouwing van de wenselijkheid en ruimtelijke inpassing van dit plan, verwijzen wij naar de plantoelichting van het bestemmingsplan.

Beslispunt

3 Het beeldregieplan vast te stellen.

Argumenten

3.1 <u>Het beeldregieplan geeft de toetsingskaders voor welstand</u>
Het beeldregieplan is een verdere uitwerking van het Masterplan en het SPvE en heeft tot

doel om spelregels mee te geven voor het ontwikkelen van het bouwplan. Als het plan gerealiseerd is sluiten de nieuwe woningen aan op de collectieve kwaliteiten van de wijk en is de individuele woonwens zichtbaar. Samenhang, variatie en aandacht voor detail zijn onderwerpen die in het plan aan bod komen. Door het beeldregieplan vast te stellen worden toekomstige bouwaanvragen aan het plan getoetst. Om de gewenste variatie bij de uiteindelijke bouwplannen mogelijk te maken, is de maximale bouwhoogte in het bestemmingsplan met een halve meter verhoogd tot 9,5 meter resp. 12,5 meter.

Beslispunt

4 Geen exploitatieplan vast te stellen

Argumenten

4.1 Het gemeentelijk kostenverhaal is geregeld.
Omdat het gemeentelijke kostenverhaal in de gesloten anterieure overeenkomst is geregeld, is het opstellen van een exploitatieplan niet nodig. In de overeenkomst is ook het verhaal van eventuele planschade geregeld.

link naar RoPubliceer

In dit programma is **bestemmingsplan Schermerhornstraat en omgeving deel I, Lauwerecht** in een beveiligde omgeving digitaal raadpleegbaar.

- links 'alle bijbehorende documenten tonen'
- rechts kunt u dan de pdf-documenten inzien.

Link: http://0344.ropubliceer.nl/?phID=786C9383-E20E-471E-86AE-EC11D52CD233

Bestemmingsplan Schermerhornstraat en omgeving deel I, Lauwerecht

Vaststellingsrapport, behorende bij het vaststellingsbesluit

Gemeente Utrecht

Ruimtelijke en Economische ontwikkeling
Afdeling Gebiedsontwikkeling, augustus 2014

1. Terinzagelegging

Het ontwerpbestemmingsplan Schermerhornstraat en omgeving deel I, Lauwerecht heeft op grond van het bepaalde in artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening met ingang van 27 juni 2014 gedurende zes weken voor een ieder ter inzage gelegen. De periode waarbinnen zienswijzen konden worden ingediend eindigde op 7 augustus 2014.

Naar aanleiding van de terinzagelegging zijn zienswijzen ingediend door:

	Naam	Adres	Plaats	Datum brief
1	Reclamanten 1	Verenigingdwarsstraat	Utrecht	20-07-2014
2	Reclamanten 2	Lauwerecht	Utrecht	25-07-2014
3	Reclamanten 3	Verenigingdwarsstraat	Utrecht	28-07-2014
4	Reclamanten 4	Verenigingdwarsstraat	Utrecht	27-07-2014
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				

2. Ontvankelijkheid

De zienswijzen van de reclamanten genoemd onder 1 tot en met 4 zijn binnen de termijn van ter inzage legging bij de raad ingekomen dan wel tijdig aan dit bestuursorgaan verzonden.

3. Zienswijzen

Onderstaand zijn de ingediende zienswijzen samengevat en direct aansluitend, per onderdeel, cursief van beantwoording voorzien.
Per zienswijze is afgesloten met een conclusie of de zienswijze aanleiding geeft het bestemmingsplan aan te passen.

Indeling zienswijzenrapportage

I Samenvatting van de ingediende zienswijzen 4
Reclamanten 1 5
Reclamanten 2 7
Reclamanten 3 8
Reclamanten 4 9
II Overzicht van de wijzigingen in het bestemmingsplan 10
III Conclusie 10
IV Integraal overzicht van de ingediende zienswijzen 11

I Samenvatting van de ingediende zienswijzen

Reclamanten 1

Reclamanten maken als direct aangrenzende bewoners bezwaar tegen de eventuele 3e woonlaag, die optioneel voor de toekomstige bewoners onderdeel is van het ontwerp. Zij vrezen aantasting van hun woongenot, privacy en zonlichtbeleving.
Zij beroepen zich op artikel 4 van de geldende beheersverordening. Door de bouw van een 3e woonlaag zullen zij zonlicht missen (binnens- en buitenshuis).

Ook maken reclamanten bezwaar tegen het creëren van een balkon of raam aan de zijkant omdat deze zal uitkijken op hun tuin en in dat kader verwijzen zij wederom naar artikel 4.2.1. a, b, c en e van de geldende beheersverordening waarin wordt gezegd dat er geen nadelige effecten mogen ontstaan voor de gebruiksmogelijkheden, de privacy, etc. In de huidige situatie is er geen raam of balkon aan deze zijde wat volgens reclamanten betekent dat dit dan ook voor de nieuwe situatie niet mag worden gerealiseerd.

Reactie:
Voor de beoordeling van deze zienswijze is niet het aantal mogelijke bouwlagen relevant maar de maximale hoogte die het bestemmingsplan biedt. Om te beoordelen of er sprake is van een planologische verslechtering is een vergelijking met de vigerende bestemmingsplanregeling relevant. Hierbij merken wij op dat de door reclamanten genoemde beheersverordening niet geldt in dit plangebied.

De voor reclamanten meest relevante bouwblokken betreffen de woningen aan Verenigingstraat 76-82 (hierna noordzijde) en Verenigingstraat 75-81 (hierna noordoostzijde). In het door de raad op 31 oktober 2013 vastgestelde bestemmingsplan 'Actualisering diverse gebieden' is voor deze blokken aan de noordzijde en noordoostzijde een maximale goothoogte van 6 meter en maximale bouwhoogte van 9 meter opgenomen. Er is geen hellingshoek voorgeschreven, waardoor een steilere hellingshoek dan de huidige kap tot de mogelijkheden behoort en de bebouwing meer volume zou kunnen krijgen dan de bestaande bebouwing.
(Ook in het reeds vervallen bestemmingsplan 'Lauwerecht Noord 1983' was een vergelijkbare regeling opgenomen.)

In het onderhavige bestemmingsplan Schermerhornstraat wordt de maximale bouwhoogte 9,5 meter en wordt de goothoogte losgelaten. Door het loslaten van de goothoogte en een halve meter extra bouwhoogte ontstaat een geringe planologische toename van het maximale bouwvolume. Het bouwblok aan de noordzijde blijft ongeveer even diep maar wordt circa 3 meter naar het oosten verplaatst. Het bouwblok aan de noordoostzijde blijft ook ongeveer even diep en wordt naar het westen verplaatst.
Ook in het oude bestemmingsplan en het bestemmingsplan Actualisering diverse gebieden is een afwijking mogelijk van de maximale hoogte van 10% waardoor een bouwhoogte van 9,90 meter mogelijk zou zijn geweest.
Wij vinden de in het bestemmingsplan opgenomen maximale hoogtemaat acceptabel in een stedelijke omgeving. De hoogte sluit goed aan bij de omgeving.

Door het project wordt de woonkwaliteit verbeterd. De verouderde naoorlogse woningen worden vervangen door woningen met een hedendaagse standaard. Het aantal woningen neemt in dit deel af. Door de bouwblokken te verschuiven krijgt het noordelijk deel van de Verenigingstraat een eenduidiger profiel en sluit het beter aan bij het zuidelijke deel. Het bewonersparkeren vindt voortaan plaats op eigen terrein, zodat er minder op straat geparkeerd hoeft te worden.

De karakteristiek van de nieuwe bebouwing, dat wil zeggen de samenhang van verkaveling, woningtypes en openbare ruimte, wordt beter aangesloten op de bestaande bebouwing in de omgeving. De hoogte van 9,5 meter is een gangbare bouwhoogte om eengezinswoningen te bouwen en sluit aan bij de omliggende bestaande bebouwing.

Voor de herontwikkeling van de woningbouw is een Beeldregieplan opgesteld (beeldregieplan oktober 2013). Toekomstige bouwaanvragen worden aan het plan getoetst zodat de nieuwe woningen aansluiten op de collectieve kwaliteiten van de wijk. Wij verwijzen verder naar het Beeldregieplan.

Het perceel van reclamanten ligt ten zuiden van de relevante bouwblokken. Gelet op de zonnestand heeft de nieuwbouw hierdoor op voorhand weinig tot geen invloed op de bezonningsmogelijkheden. De eigen woning van reclamanten en de bestaande bebouwing aan de west- en oostzijde daarvan zijn relevanter voor de bezonning van de tuin.
Privacy is doorgaans geen aspect dat in een bestemmingsplan wordt afgewogen. Daarvoor is in het Burgerlijk Wetboek (boek 5) het burenrecht opgenomen. Zo is het bijvoorbeeld niet geoorloofd, tenzij de eigenaar van het naburige erf daartoe toestemming heeft gegeven, binnen twee meter van de grenslijn van dit erf vensters of andere muuropeningen, dan wel balkons of soortgelijke werken te hebben, voor zover deze op dit erf uitzicht geven.

Hoewel het woongenot een subjectief begrip betreft, gaan wij er vanuit dat met dit project een verbetering van de leefomgeving wordt gerealiseerd.

Conclusie: de zienswijze leidt niet tot een aanpassing van het bestemmingsplan.

Reclamanten 2

Reclamanten maken bezwaar tegen de eventuele 3e woonlaag omdat zij vrezen voor aantasting van hun woongenot, privacy en zonlichtbeleving. Tevens maken reclamanten bezwaar tegen het verdwijnen van het speeltuintje en basketbalveldje. Zij pleiten juist voor meer van dit soort voorzieningen in plaats van minder.

Reactie:
Wij verwijzen allereerst naar onze reactie bij reclamanten 1.

Voor het perceel van reclamanten is, gelet op de situering van de woning van reclamanten ten opzichte van de ontwikkelingslocatie en de bestaande woningen aan Lauwerecht 141 t/m 145, het blok Verenigingstraat 76-82 relevant. Na sloop komt dit bouwblok in de nieuwe situatie op een grotere afstand te liggen en krijgt het slechts een halve meter extra bouwhoogte. Hoewel in de nieuwe situatie het bouwblok in noordelijke richting een aaneengesloten bebouwing kan krijgen, heeft dit weinig invloed op het perceel van reclamanten vanwege de tussenliggende bebouwing van Lauwerecht 141-145. Wij achten de nieuwe situatie acceptabel in een stedelijke omgeving.

De bestemming groen in de Schermerhornstraat wordt vergroot ten koste van de verkeersbestemming. Hier wordt een pocket park gerealiseerd. Het park wordt autovrij gemaakt waarvoor de loop van de Schermerhornstraat wordt aangepast. Een goede kwaliteit van het te realiseren (pocket-) park is van groot belang omdat het groen de schakel wordt tussen de verschillende reeds aanwezige bouwstijlen en de nieuwe bebouwing in het gebied. Het park wordt zo ingericht dat een ruimtelijk samenhangend geheel ontstaat met een zo groen mogelijk karakter. Rond het park worden geen parkeerplaatsen aangelegd. In de bestemming groen zijn speelvoorzieningen mogelijk. De daadwerkelijk inrichting van de groenvoorziening betreft een uitvoeringsaspect. De verdere invulling van het pocket park zal in overleg plaats vinden met de (toekomstige) bewoners waarbij de schakelfunctie, die het pocket park heeft voorop moet staan.

Conclusie: de zienswijze leidt niet tot een aanpassing van het bestemmingsplan.

Reclamanten 3

Reclamanten maken bezwaar tegen het ontwerpbestemmingsplan om de navolgende redenen:

- de hoogte van de nieuwbouwwoningen;
- de eventuele balkons grenzend aan de tuin van reclamanten;
- ramen grenzend aan hun tuin,(ramen aan de zijkant voor de nieuw te bouwen huizen).

Zoals aangegeven in het ontwerpbestemmingsplan worden de toegestane woonlagen maximaal drie hoog. Reclamanten staan niet achter dit voornemen omdat:

- het uitzicht wordt belemmerd;
- het zonlicht in de tuin ernstig wordt belemmerd.

Door balkons en ramen uitkijkend en grenzend aan hun tuin vrezen reclamanten schending van hun privacy (in de tuin).

Reactie:
Wij verwijzen allereerst naar onze beantwoording bij reclamanten 1. Volgens vaste jurisprudentie bestaat er geen recht op uitzicht over andermans percelen. Aangezien het gehele bouwblok achter de woning van reclamant enkele meters naar het oosten wordt verschoven en de bebouwingsopzet grotendeels gelijk blijft is er geen sprake van een (significante) verslechtering.

Conclusie: de zienswijze leidt niet tot een aanpassing van het bestemmingsplan.

Reclamanten 4

Reclamanten maken bezwaar tegen een extra (derde) bouwlaag. De gehele Verenigingstaat en de Verenigingdwarsstraat bestaat uit twee woonlagen en volgens reclamanten is de maximale bouwhoogte in deze straat 2,5 woonlaag. Drie woonlagen doet volgens hen afbreuk aan het stedenbouwkundige beeld van de straat, in ieder geval aan eenduidigheid in bouwhoogte. Een derde bouwlaag heeft nadelige effecten voor de privacy en de bezonning voor aangelegen percelen. De woning van reclamanten is gelegen aan de zuidkant van het plangebied en zij kijken aan de achterkant uit op het plangebied. Door een extra woonlaag verdwijnt hun vrije uitzicht en vermindert hun woongenot, des te meer doordat er ook in de rooilijn gebouwd gaat worden waardoor hun vrije uitzicht sowieso verandert van lucht in een (hopelijk blinde) muur.

Reactie:
Wij verwijzen allereerst naar onze beantwoording bij reclamant 1.

Aangezien het gehele bouwblok enkele meters naar het oosten wordt verplaatst, komt de nieuwe bebouwing meer in het verlengde van de achtertuin van reclamant te staan. De bebouwingshoogte blijft vergelijkbaar. Achterin de tuin van reclamant bevindt zich bebouwing en de tuin is ommuurd. De veronderstelde zichtbeperking is daarmee beperkt. Er ontstaat een situatie die zich veelvuldig voordoet in een stedelijke omgeving met bouwblokken en hoekbebouwing. Wij achten de situatie aanvaardbaar in een stedelijke omgeving. Volgens vaste jurisprudentie bestaat er overigens ook geen recht op uitzicht over andermans percelen.

Conclusie: de zienswijze leidt niet tot een aanpassing van het bestemmingsplan.

II Overzicht van de wijzigingen in het bestemmingsplan

GEEN

III Conclusie

Op grond van de hoofdstukken I en II wordt voorgesteld:
1. het bestemmingsplan Schermerhornstraat en omgeving deel I, Lauwerecht met de codering NL.IMRO.0344.BPSCHERMHORNEOI-VA01 inclusief de ondergrond met nummer NL.IMRO.0344.BPSCHERMHORNEOI-VA01.dgn ongewijzigd vast te stellen.
2. het vaststellingsrapport tot integraal onderdeel van het besluit tot ongewijzigde vaststelling te verklaren, en hiermee tevens de zienswijzen ongegrond te verklaren.

IV Integraal overzicht van de ingediende zienswijzen

De Gemeenteraad van Utrecht
t.a.v. Dhr. K. Ulrich
Postbus 16200
3500 CE Utrecht

Gemeente Utrecht
Ingekomen d.d.
24 JUL 2014
14.046356

Utrecht, 20 juli 2014

NEO

Betreft: bezwaar tegen Masterplan Talmalaan –
bestemmingsplan Schermerhornstraat.

Geachte heer Ulrich,

Hierbij maken wij als bewoners van Verenigingdwarsstraat 18 bezwaar tegen de nieuwbouwplannen Schermerhornstraat/Verenigingstraat. Genoemd als Lauwerecht 7A en 7B in het Masterplan Talmalaan.

Ons bezwaar betreft de "eventuele 3e woonlaag" die optioneel voor de toekomstige bewoners onderdeel is van het ontwerp.
Wij vrezen daardoor voor ons woongenot, privacy en zonlichtbeleving als direct aangrenzende bewoners van dit plan.

Op basis van de Beheersverordening, artikel 4 Gebruiks- en bouwregels, extra bouwlaag, beroepen wij ons op punt a, b, c en e. Zoals benoemd in 4.2.1..

Onze woning staat haaks op het eerste nog te bouwen pand op de Verenigingsstraat gezien vanaf onze achtertuin. Door het bouwen van een 3e woonlaag gaan wij een groot deel zonlicht missen, wat ten koste gaat van ons woongenot zowel binnen- als buitenshuis.

Daarnaast maken wij ook bezwaar tegen het creeeren van een balkon of raam aan de zijkant, welke zal uitkijken op onze tuin. Wederom in art. 4.2.1. wordt dit geborgd onder punt b. "*er geen nadelige effecten mogen ontstaan voor de gebruiksmogelijkheden, de privacy, ... etc.*"

In de huidige situatie is geen raam of balkon aan deze zijde, wat betekent dat dit voor de nieuwe situatie ook niet mag worden gerealiseerd.

Wij vertrouwen erop u hiermee onze bezwaren kenbaar te hebben gemaakt en wachten een bericht van uw kant af.

De termijn om te reageren loopt 7 augustus 2014 af. Graag verwachten wij voor deze datum een reactie van u.

Hoogachtend,

Vereniging dwarsstraat
Utrecht

25/7/14

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij dien ik bezwaar in tegen het bestemmingsplan Schemerhornstraat/Verenigingsstraat in "Masterplan Talmalaan". (0344)
De mogelijke 3e woonlaag vinden wij bezwaarlijk in verband met woongenot, privacy en zonlichtbeleving.
Ik dien ook bezwaar in tegen het verdwijnen van het basketbalveldje en het speeltuintje daarachter. Meer ipv minder dergelijke voorzieningen pleiten wij voor.

Vriendelijke groet,

Lauwerecht
3515 GR Utrecht

Lauwerecht
3515 GR Utrecht

Gemeente Utrecht
Ingekomen d.d.
28 JUL 2014
14.046275

Reo.

Vereningdwarsstraat
Utrecht

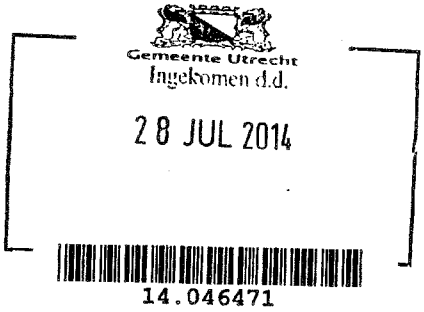

De gemeenteraad van Utrecht
t.a.v. Dhr. K. Ulrich
Postbus 16200
3500 CE Utrecht

REO

Betreft: Zienswijze voorontwerp bestemmingsplan Schermerhornstraat en omgeving deel 1 Lauwerecht

Utrecht, 22 juli 2014

Geacht heer Ulrich,

Middels dit schrijven maken wij gebruik van de gelegenheid tot het indienen van een zienswijze op het voorontwerp bestemmingsplan Schermerhornstraat en omgeving deel 1 Lauwerecht.
Wij maken bezwaar tegen het voorontwerp bestemmingsplan, zoals deze is bekend gemaakt op de gemeentelijk website

Betreffende het Voorontwerp Bestemmingsplan vragen wij specifiek aandacht voor de volgende punten:

- De hoogte van de nieuwbouwwoningen
- De eventuele balkons grenzend aan onze tuin
- Ramen grenzend aan onze tuin,dit betekent voor de nieuw te bouwen huizen ramen aan de zijkant.

Zoals aangegeven in het voorontwerp van het bestemmingsplan wordt de toegestane woonlagen maximaal drie hoog. Wij staan niet achter deze voornemen. Dit om een aantal redenen:

- Het belemmert het uitzicht
- Het zonlicht wordt in onze tuin ernstig belemmerd

Wat betreft balkons en ramen uitkijkend en grenzend aan onze tuin is ons bezwaar:

- Door inkijk vanuit de balkons en ramen wordt de privacy in onze tuin geschonden

Graag worden bij op de hoogte gehouden m.b.t. onze bezwaren en van verdere ontwikkelingen wat betreft de bouw omtrent Schermerhornstraat en omgeving deel 1 Lauwerecht.
Heeft u nog vragen aan ons dan kunt u ons te allen tijde contacteren.

Met vriendelijke groet,

De gemeenteraad van Utrecht
t.a.v. Dhr. K. Ulrich
Postbus 16200
3500 CE Utrecht

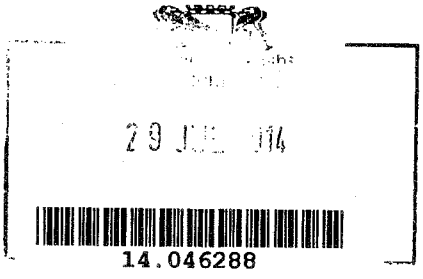

R20

Utrecht, 27 juli 2014

Betreft: zienswijze 'Ontwerpbestemmingsplan Schermerhornstraat en omgeving deel 1, Lauwerecht'

Geachte meneer Ulrich,

Hierbij dienen wij onze zienswijze in tegen een extra bouwlaag in het plangebied Lauwerecht 7A, de westkant van de Verenigingstraat - zelfbouwkavels ontwikkeld door een CPO groep.

Wij maken bezwaar tegen het toestaan van een derde bouwlaag. De gehele Verenigingstaat en de Verenigingdwarsstraat bestaan alle uit twee woonlagen. Ons inziens is de maximale bouwhoogte in deze straat 2,5 woonlaag. Drie woonlagen doet afbreuk aan het stedenbouwkundige beeld van de straat, in ieder geval aan eenduidigheid in bouwhoogte. Voorts heeft een derde bouwlaag nadelige effecten voor de privacy en de bezonning voor aangelegen percelen.

Onze woning is gelegen precies aan de zuidkant van het plangebied en wij kijken aan de achterkant uit op het plangebied. Door een extra woonlaag verdwijnt ons vrije uitzicht en wordt ons woongenot verminderd. Des te meer doordat er ook in de rooilijn gebouwd gaat worden waardoor ons vrije uitzicht sowieso verandert van lucht in een (hopelijk blinde!!) muur.

Met vriendelijke groet,

Verenigingdwarsstraat
Utrecht

RAAD 30 OKT 2014
z.h.o. cfm gewijzigd

Gemeente Utrecht

voorstel aan de raad

Opgesteld door	Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling
Kenmerk	14.058755
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	30 oktober 2014
Jaargang en nummer	2014 80
Geheim	Nee

Vaststelling bestemmingsplan Schermerhornstraat en omgeving deel I, Lauwerecht

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

1 de zienswijzen tegen het (ontwerp)bestemmingsplan conform het vaststellingsrapport ongegrond te verklaren en het rapport tot integraal onderdeel van het vaststellingsbesluit te verklaren.

2 Het bestemmingsplan Schermerhornstraat en omgeving deel I, Lauwerecht.' zoals vastgelegd in het GML-bestand NL.IMRO.0344.BPSCHERMHORNEO-VA01 ongewijzigd vast te stellen.

3 Het beeldregieplan vast te stellen.

4 Geen exploitatieplan vast te stellen

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris,

Drs. M.R. Schurink

De burgemeester,

Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie
De commissie stemt in met het raadsvoorstel.

Status: A

Gemeente Utrecht

Bijlages
Voorstel: Voorstel_1671
Bijlage: link naar RO Publiceer
Bijlage: vaststellingsrapport

Eerdere besluitvorming

De gemeenteraad heeft 16 februari 2012 het Masterplan Talmalaan vastgesteld.
Tegelijk met het Masterplan is het Stedenbouwkundige Programma van Eisen (SPvE) fase 2 Talmalaan voorbereid en vastgesteld. Bewoners en belanghebbenden hebben over de inhoud van het SPvE kunnen meedenken.

Uitvoering
Na vaststelling van het bestemmingsplan wordt de besluitvorming bekendgemaakt.

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Opgesteld door	Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling
Kenmerk	14.058755
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	30 oktober 2014
Jaargang en nummer	2014 80

Vaststelling bestemmingsplan Schermerhornstraat en omgeving deel I, Lauwerecht

Besluit

1 de zienswijzen tegen het (ontwerp)bestemmingsplan conform het vaststellingsrapport ongegrond te verklaren en het rapport tot integraal onderdeel van het vaststellingsbesluit te verklaren.

2 Het bestemmingsplan Schermerhornstraat en omgeving deel I, Lauwerecht.' zoals vastgelegd in het GML-bestand NL.IMRO.0344.BPSCHERMHORNEO-VA01 ongewijzigd vast te stellen.

3 Het beeldregieplan vast te stellen.

4 Geen exploitatieplan vast te stellen

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 30 oktober 2014,

De griffier,

Drs. A.A.H. Smits

De burgemeester,

Mr. J.H.C. van Zanen

Gemeente Utrecht

Context

Mitros heeft de gemeente verzocht om een nieuw bestemmingsplan op te stellen voor de sloop-nieuwbouw van complex 7A en 7B in Lauwerecht. Bij dit plan zal ook de omliggende openbare ruimte opnieuw worden ingericht.
De woonkwaliteit wordt verbeterd door de naoorlogse sociale sectorwoningen (vooral appartementen) van complex 7 Lauwerecht te vervangen door woningen met een hedendaagse standaard op het gebied van plattegronden, uitrusting en duurzaamheid. Het uitgangspunt voor het woningbouwprogramma is de realisering van circa 35 vooral grondgebonden vrije sector woningen.
Het plangebied ligt in Lauwerecht en wordt omsloten door de Schermerhornstraat (noorden), de Oudlaan/Idenburgstraat (oosten), de Verenigingdwarsstraat (zuiden) en de Verenigingstraat/Lauwerecht (westen).

Voor het bestemmingsplan is vanwege spoorweglawaai een besluit tot vaststelling van hogere waarden noodzakelijk voor de ten hoogst toelaatbare geluidsbelasting als bedoeld in artikel 4 Besluit geluidhinder.

Het ontwerpbestemmingsplan heeft gedurende 6 weken (van 27 juni tot en met 7 augustus 2014) voor een ieder ter inzage gelegen. Er zijn 4 zienswijzen ontvangen.

Beslispunt

1 de zienswijzen tegen het (ontwerp)bestemmingsplan conform het vaststellingsrapport ongegrond te verklaren en het rapport tot integraal onderdeel van het vaststellingsbesluit te verklaren.

Argumenten

1.1 <u>De zienswijzen geven geen aanleiding tot wijzigingen.</u>
Voor de inhoud van de zienswijzen en de reactie daarop wordt verwezen naar het vaststellingsrapport.

Beslispunt

2 Het bestemmingsplan Schermerhornstraat en omgeving deel I, Lauwerecht.' zoals vastgelegd in het GML-bestand NL.IMRO.0344.BPSCHERMHORNEO-VA01 ongewijzigd vast te stellen.

Argumenten

2.1 <u>Er is sprake van goede ruimtelijke ordening.</u>
Het plan voldoet aan de wettelijke kaders en het gemeentelijk beleid. Voor een onderbouwing van de wenselijkheid en ruimtelijke inpassing van dit plan, verwijzen wij naar de plantoelichting van het bestemmingsplan.

Beslispunt

3 Het beeldregieplan vast te stellen.

Argumenten

3.1 <u>Het beeldregieplan geeft de toetsingskaders voor welstand</u>
Het beeldregieplan is een verdere uitwerking van het Masterplan en het SPvE en heeft tot

doel om spelregels mee te geven voor het ontwikkelen van het bouwplan. Als het plan gerealiseerd is sluiten de nieuwe woningen aan op de collectieve kwaliteiten van de wijk en is de individuele woonwens zichtbaar. Samenhang, variatie en aandacht voor detail zijn onderwerpen die in het plan aan bod komen. Door het beeldregieplan vast te stellen worden toekomstige bouwaanvragen aan het plan getoetst. Om de gewenste variatie bij de uiteindelijke bouwplannen mogelijk te maken, is de maximale bouwhoogte in het bestemmingsplan met een halve meter verhoogd tot 9,5 meter resp. 12,5 meter.

Beslispunt

4 Geen exploitatieplan vast te stellen

Argumenten

4.1 Het gemeentelijk kostenverhaal is geregeld.
Omdat het gemeentelijke kostenverhaal in de gesloten anterieure overeenkomst is geregeld, is het opstellen van een exploitatieplan niet nodig. In de overeenkomst is ook het verhaal van eventuele planschade geregeld.

voorstel aan de raad

Gemeente Utrecht

Opgesteld door	Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling
Kenmerk	14.058294
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	30 oktober 2014
Jaargang en nummer	2014 81
Geheim	Nee

Vaststelling Bestemmingsplan KPN Campus Fockema Andrealaan, Rubenslaan e.o.

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

1 De zienswijzen tegen het (ontwerp)bestemmingsplan conform het vaststellingsrapport deels gegrond en deels ongegrond te verklaren en het rapport tot integraal onderdeel van het vaststellingsbesluit te verklaren.

2 Geen exploitatieplan vast te stellen.

3 Het bestemmingsplan KPN Campus Fockema Andreaelaan, Rubenslaan e.o. dat is vastgelegd in het bestand NL.IMRO.0344.BPKPNFOKKEMAANDREA-VA01.gml gewijzigd vast te stellen met inachtneming van het vaststellingsrapport.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris, De burgemeester,

Drs. M.R. Schurink Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie
Toezegging wethouder:
De wethouder zegt toe voorafgaande aan de raadsbehandeling nadere informatie te geven over de ontsluiting naar de Burg.Fockema Andrealaan.

Status: B

Gemeente Utrecht

Bijlages
Voorstel: Voorstel_1654
Bijlage: Vaststellingsrapport KPN Campus
Bijlage: link naar RO Publiceer
Bijlage: raadsbrief+nav+Cie+07102014+++docx
Bijlage: rvs getekend raadsbesluit nr 81

Eerdere besluitvorming
Op 20 juni 2013 het Stedenbouwkundig Programma van Eisen (SPvE) vastgesteld door de raad.

Uitvoering
Nadat de raad het bestemmingsplan heeft vastgesteld wordt het gepubliceerd en gedurende zes weken ter inzage gelegd. Belanghebbenden kunnen in die periode beroep instellen bij de Raad van State.

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Opgesteld door	Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling
Kenmerk	14.058294
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	30 oktober 2014
Jaargang en nummer	2014 81

Vaststelling Bestemmingsplan KPN Campus Fockema Andrealaan, Rubenslaan e.o.

Besluit

1 De zienswijzen tegen het (ontwerp)bestemmingsplan conform het vaststellingsrapport deels gegrond en deels ongegrond te verklaren en het rapport tot integraal onderdeel van het vaststellingsbesluit te verklaren.

2 Geen exploitatieplan vast te stellen.

3 Het bestemmingsplan KPN Campus Fockema Andreaelaan, Rubenslaan e.o. dat is vastgelegd in het bestand NL.IMRO.0344.BPKPNFOKKEMAANDREA-VA01.gml gewijzigd vast te stellen met inachtneming van het vaststellingsrapport.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 30 oktober 2014,

De griffier,

Drs. A.A.H. Smits

De burgemeester,

Mr. J.H.C. van Zanen

Gemeente Utrecht

Context

Plangebied en doelstelling
Het plangebied betreft het perceel met het KPN-gebouw aan de Fockema Andreaelaan 15 en ligt op de hoek van de Fockema Andreaelaan en de Burgemeester ter Pelkwijklaan. Het doel van het bestemmingsplan is het planologisch mogelijk maken van circa 800 studenten- en starterswoningen in een campusachtige setting met ruimte voor voorzieningen in de plinten van de gebouwen. Een deel van de bestaande gebouwen zal worden hergebruikt en het terrein rondom de gebouwen wordt ingericht als openbare ruimte.

Besluit hogere waarden Wet geluidhinder
Burgemeester en wethouders hebben ten behoeve van de vestiging van geluidgevoelige functies hogere waarden vastgesteld voor de ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting als bedoeld in hoofdstuk VI Wet geluidhinder vanwege wegverkeerslawaai.

Participatie in het voortraject
In het kader van de totstandkoming van het Stedenbouwkundig Programma van Eisen (SPvE) is een uitgebreid communicatie- en participatietraject gevolgd. SSH georganiseerde workshops waar met omwonenden en belanghebbenden (medio 2011) is gebrainstormd over de mogelijkheden van het gebied. Ook zijn er in samenwerking tussen SSH en de gemeente meerdere informatieavonden georganiseerd. Geintersseerden konden en kunnen meedenken over de plannen via de klankbordgroep. Verslagen van de avond zijn uitgewerkt in de vorm van twee kolommenstukken. Ook de wijkraad is betrokken bji de planvorming.

Beslispunt

1 De zienswijzen tegen het (ontwerp)bestemmingsplan conform het vaststellingsrapport deels gegrond en deels ongegrond te verklaren en het rapport tot integraal onderdeel van het vaststellingsbesluit te verklaren.

Argumenten

1.1 <u>In het vaststellingsrapport is gemotiveerd ingegaan op de ingediende zienswijzen.</u>
Het ontwerpbestemmingsplan KPN Campus Fockema Andrealaan, Rubenslaan e.o. heeft op grond van het bepaalde in artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening met ingang van 27 juni 2014 gedurende zes weken voor een ieder ter inzage gelegen. Er zijn in die periode vier zienswijzen ingediend. De zienswijzen hebben geleid tot een wijziging van het bestemmingsplan. De telecommunicatieactiviteiten van KPN zijn beter geborgd in het plan. Voor de inhoud van de zienswijzen en de reactie daarop wordt verwezen naar het vaststellingsrapport.

Beslispunt

2 Geen exploitatieplan vast te stellen.

Argumenten

2.1 <u>Het gemeentelijke kostenverhaal is geregeld.</u>
Omdat het gemeentelijke kostenverhaal in de gesloten anterieure overeenkomst is geregeld, is het opstellen van een exploitatieplan niet nodig. In de overeenkomst is ook het verhaal van eventuele planschade geregeld.

Beslispunt

3 Het bestemmingsplan KPN Campus Fockema Andreaelaan, Rubenslaan e.o. dat is vastgelegd in het bestand NL.IMRO.0344.BPKPNFOKKEMAANDREA-VA01.gml gewijzigd vast te stellen met inachtneming van het vaststellingsrapport.

Argumenten

3.1 Er is sprake van goede ruimtelijke ordening.
Het plan voldoet aan de wettelijke kaders en het gemeentelijk beleid. De gemeenteraad van Utrecht heeft op 20 juni 2013 het Stedenbouwkundig Programma van Eisen (SPvE) voor de herontwikkeling van het KPN terrein aan de Burg. Fockema Andreaelaan door de Stichting Studentenhuisvesting (SSH) vastgesteld. Dit SPvE is vertaald in het voorliggende bestemmingsplan.
Voor een onderbouwing van de wenselijkheid en ruimtelijke inpassing van dit plan, verwijzen wij naar de plantoelichting van het bestemmingsplan.

Bestemmingsplan KPN Campus Fockema Andrealaan, Rubenslaan e.o.

Vaststellingsrapport, behorende bij het vaststellingsbesluit

Gemeente Utrecht

Ruimtelijke en Economische ontwikkeling
Afdeling Gebiedsontwikkeling, augustus 2014

1. Terinzagelegging

Het ontwerpbestemmingsplan KPN Campus Fockema Andrealaan, Rubenslaan e.o. heeft op grond van het bepaalde in artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening met ingang van 27 juni 2014 gedurende zes weken voor een ieder ter inzage gelegen. De periode waarbinnen zienswijzen konden worden ingediend eindigde op 7 augustus 2014.

Naar aanleiding van de ter inzage ligging zijn zienswijzen ingediend door:

	Naam	Adres	Plaats	Datum brief
1	Reclamant 1 – Wijkraad Oost	Maliesingel 71	Utrecht	29 juli 2014
2	Reclamant 2 – Diakonessenhuis	Bosboomstraat 1	Utrecht	30 juli 2014
3	Reclamant 3 – VvE De Notenkraker	Noteboomlaan 366	Utrecht	30 juli 2014
4	Reclamant 4 – KPN	p/a BMD advies	Barendrecht	6 aug 2014

2. Ontvankelijkheid

De zienswijzen van de reclamanten genoemd onder 1 tot en met 4 zijn binnen de termijn van terinzagelegging bij de raad ingekomen dan wel tijdig aan dit bestuursorgaan verzonden.

3. Zienswijzen

Onderstaand zijn de ingediende zienswijzen samengevat en direct aansluitend, per onderdeel, cursief van beantwoording voorzien.
Per zienswijze is afgesloten met een conclusie of de zienswijze aanleiding geeft tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Indeling zienswijzenrapportage

I Samenvatting van de ingediende zienswijzen 4
Reclamant 1 (Wijkraad Oost) 4
Reclamant 2 (Diakonessenhuis) 7
Reclamant 3 (Vereniging van Eigenaren De Notekraker) 11
Reclamant 4 – KPN 17
II Overzicht van de wijzigingen in het bestemmingsplan naar aanleiding van ingebrachte zienswijzen 19
1. **Wijzigingen in de regels** 19
2. **Wijzigingen in de toelichting van het bestemmingsplan** 21
3. **Wijzigingen op de verbeelding** 21
III Conclusie 22
IV Integraal overzicht van de ingediende zienswijzen 23

I Samenvatting van de ingediende zienswijzen

Reclamant 1 (Wijkraad Oost)

1.1 Inleiding

Het plangebied is een van de laatste gebieden in Oost waar nog grootschalig ontwikkelingen mogelijk zijn. Het ligt centraal in de wijk. Voor de wijk is daarom een goede stedenbouwkundige ontwikkeling van het terrein wezenlijk. Wijkraad Oost heeft in het verleden al een aantal wensen geuit. Die behelzen een groene invulling van de terreinen tussen de gebouwen, niet-afstotende "plinten" onder de gebouwen, en een minimum aan hekken. Die wensen zijn samen te vatten tot een goede "doorwaadbaarheid" van het gebied. Daarmee wordt bijvoorbeeld een - ook voor rollators - vriendelijke wandelroute tussen zorgcentrum Swellengrebel en winkelcentrum Ina Boudier Bakkerhof gerealiseerd.

Reactie:
De wijkraad is een adviesorgaan van het college van burgemeester en wethouders en wordt in het voortraject betrokken. Het concept stedenbouwkundig plan is besproken met de wijkraad op 23 augustus 2013. De wijkraad heeft op 11 februari 2013 een advies uitgebracht over deze voorgenomen ontwikkeling. Hierop is, op 16 april 2013, door het college een antwoord gegeven. Desalniettemin zal ook in deze fase inhoudelijk op de zienswijze ingegaan. De wandelroute valt buiten het plangebied van KPN Campus.

1.2 Bouwcontouren

In het ontwerpbestemmingsplan dat nu ter inzage ligt is een tangramachtige legpuzzel van rechthoekige bouwvlakken ingetekend, met voor elke rechthoek eigen maxima voor bebouwingspercentage en bouwhoogte, en eigen "bouwaanduidingen". Voor de meeste leden van de wijkraad, en waarschijnlijk ook voor de meest aanwonenden, is het moeilijk, zo niet onmogelijk, zich een goed beeld te vormen van de uiteindelijke invulling, als alle bouwmogelijkheden maximaal worden gebruikt. Wij begrijpen dat u voor deze tangramvorm heeft gekozen in het kader van deregulering, van het beleid tot flexibilisering van bestemmingsplannen. Toch mag flexibilisering niet zover gaan dat belanghebbenden zich niet meer een voorstelling kunnen maken van hun toekomstige woonomgeving. Op grond van presentaties op inloopavonden bestaat bij de wijkraad het vermoeden dat de projectontwikkelaar al wel ideeën heeft over waar de gebouwen binnen de tangramrechthoeken moeten komen, maar die ideeën nog niet voldoende concreet heeft om nu al meer specifieke bouwvlakken te kunnen intekenen. Hoe dan ook, Wijkraad Oost vindt dat het bestemmingsplan, omwille van de rechtszekerheid van aanwonenden, de bouwvlakken meer restrictief moet voorschrijven. Op de in-loopavonden werd deze wens ook door aanwonenden geuit.

Reactie:
Als een verbeelding meerdere aanduidingen kent, is het analoog (of in pdf) lezen van zo'n kaart niet altijd een makkelijke opgave. Het is dan ook aan te raden om het digitale plan op www.ruimtelijkeplannen.nl te raadplegen. Op deze website staat de authentieke versie van het bestemmingsplan. Die versie is rechtsgeldig boven alle andere versies. De opzet van het plan is flexibel van aard. Dat is een uitdrukkelijke wens van de raad. Door de aanduidingen is er echter wel degelijk gestuurd in bouwvolume en hoogtematen. Functies zijn onderling uitwisselbaar in het gebied om mogelijkheden open te houden voor een latere invulling. Ook de gebouwen kunnen nog verschuiven. Het bestemmingsplan is een vervolg op het vastgestelde SPvE. In dat SPvE zijn inderdaad al ideeën weergeven over de positionering van de gebouwen. De exacte invulling staat nog niet vast en dat is ook de reden dat het bestemmingsplan flexibel van aard is..
Het bestemmingsplan biedt voldoende waarborgen voor de omgeving, zorgt voor een goede ruimtelijke inpassingen en houdt rekening met de omgeving. Het strakker vastleggen van de bestemming is onnodig en onwenselijk.

1.3 “Doorwaadbaarheid”

Een zin als “Te voet is zowel het zuidelijk als het noordelijk deel over het dak van de parkeerheuvel bereikbaar op niveau +1 oftewel circa 5 meter boven het maaiveld.”2 geeft weinig hoop op een goede “doorwaadbaarheid” voor zorgbehoevenden. Moeten zij een heuvel van circa 5 meter hoog oversteken?
Bij de huidige tangramstructuur kan Wijkraad Oost de “doorwaadbaarheid” slecht beoordelen. Vooralsnog twijfelt reclamant sterk aan de “doorwaadbaarheid”, vanwege een barrière in de vorm van een heuvel van circa 5 meter hoog.

Reactie:
Op dit moment is het terrein privé en omheind. Het doel is om de ruimte rondom de nieuwe gebouwen bij de openbare ruimte te betrekken zodanig dat het plangebied prettig wordt om doorheen te lopen, te fietsen en te verblijven. De precieze uitvoering hiervan is nog niet bekend. In het bestemmingsplan is in het noordoostelijke deel een aanduiding voor de realisatie van een parkeergarage opgenomen. De maximale hoogte is 5 meter. Eventuele hoogteverschillen in de openbare ruimte kunnen op verschillende manieren worden opgelost. In het SPvE wordt dit uitvoeringsaspect verder toegelicht.

1.4 Gezondheidseffecten

De voorgenomen ontwikkelingen zullen leiden tot toename van lawaai en luchtvervuiling door extra verkeer: auto’s van bewoners en bezoekers, maar ook van diensten; waarbij in het bijzonder bezorgdiensten (waaronder bijvoorbeeld pizzakoeriers) genoemd worden. (Overigens verwacht de wijkraad ook toename van “huishoudelijke” geluidsoverlast en luchtvervuiling, zoals burengerucht en door barbecues.) In de documenten bij het ontwerpbestemmingsplan wordt vermeld dat lawaai en luchtvervuiling binnen de normen blijven; voor lawaai mede dankzij een hogere waarde procedure; voor luchtvervuiling wordt zelfs niet naar de norm gekeken, omdat de wet geen nader onderzoek verplicht stelt. Voor Wijkraad Oost volstaan deze mededelingen niet. Wij willen graag gekwantificeerd zien wat de consequenties zijn voor de gezondheid van de omwonenden. Hoe groot is hun te verwachten gezondheidsschade ten gevolge van de toename van lawaai en luchtvervuiling door het extra verkeer?

Reactie:
In het voorliggende bestemmingsplan krijgt het gebied overwegend een woonfunctie. Hierdoor sluit het nieuwe programma beter aan bij de omgeving. Wij verwijzen naar hoofdstuk 4 van de plantoelichting.
Bij de voorbereiding van het plan is onderzocht of de locatie geschikt is voor het opgenomen programma. Er is getoetst aan de wettelijke kaders en aan het gemeentelijk beleid. De voorgenomen ontwikkeling is uitvoerbaar, zie hoofdstuk 5 van de bestemmingsplantoelichting en de onderzoeksbijlagen. Ook de GG&GD is bij de planvorming betrokken en heeft positief over het plan geadviseerd.
Daarnaast merken wij op dat het gebied ook in het vigerende bestemmingsplan ruime mogelijkheden biedt. In het vigerende bestemmingsplan is de onderhavige locatie bestemd voor 'Bedrijf'. Op het perceel is tot 60% bebouwing toegestaan tot een algemene bouwhoogte van 20 meter en ter plaatse van twee bestaande torens tot 30 resp. 45 meter. In de feitelijke situatie is het gebouw zelfs 55 meter hoog. De nieuwe woonfunctie is passender en wenselijker dan behoud van de bedrijfsbestemming. De veronderstelde overlast van diensten en bewoners is inherent aan het wonen in een stedelijke omgeving.

1.5 Verkeersdruk

Ter bestrijding van de overlast door het extra autoverkeer ziet Wijkraad Oost graag maatregelen om de toename van het autoverkeer door deze nieuwe ontwikkeling te beperken. Vanaf de campus zijn de belangrijkste bestemmingen (binnenstad en Uithof) goed bereikbaar per fiets en OV. Autogebruik door bewoners van de campus kan dan ook worden ontmoedigd. Te denken valt aan verdere verkleining van het aantal parkeerplaatsen, met een restrictieve uitgifte van parkeervergunningen aan doelgroepen (waarbij we vooral denken aan deelauto’s en gehandicapten). Omwonenden vrezen bij een te klein aantal parkeerplaatsen wel een toename van de parkeerdruk in de omgeving.

Door bewoners van de campus geen vergunning te geven voor parkeren in de omgeving wordt aan die vrees tegemoetgekomen. Dit impliceert waarschijnlijk dat de campus een eigen parkeerrayon moet worden. Het zou dan gaan om een klein en vanwege de bijzondere bevolkingssamenstelling van de campus logisch begrensd rayon. Daarmee past zo'n rayon goed in het beleid zoals verwoord in het vigerend coalitieakkoord.

Reactie:
Het ontmoedigen van autoverkeer gebeurt in een breder kader dan op individueel plan- of projectniveau. Zie bijvoorbeeld het Actieplan Luchtkwaliteit Utrecht en het parkeerbeleid. Het openbare gebied in het plan wordt, met uitzondering van de parkeergarage, autovrij en is goed toegankelijk voor fietsers en voetgangers. De bestaande wegen rondom het plangebied kunnen ook de toename van het aantal verkeersbewegingen verwerken. Ten aanzien van het parkeren worden de door de gemeenteraad vastgestelde parkeernormen gehanteerd. In paragraaf 4.2.3. in de toelichting van het bestemmingsplan is gemotiveerd aangegeven dat er voldaan kan worden aan de recent vastgestelde 'Nota Stallen en Parkeren'. Er zullen dus zowel voor fietsen als voor auto's voldoende parkeerplaatsen worden gerealiseerd.

Voor gebruikers van het terrein worden op eigen terrein parkeerplaatsen gerealiseerd. In lijn met het huidige uitgifte beleid voor parkeervergunningen, komen zij niet in aanmerking voor een parkeervergunning op openbaar terrein in de wijk.

Conclusie:
De zienswijze leidt niet tot een aanpassing van het bestemmingsplan.

Reclamant 2 (Diakonessenhuis)

2.1 Niet tegen herontwikkeling

Reclamant merkt op dat zij in principe niet tegen de plannen tot herontwikkeling van het terrein is. Het is goed dat er aandacht is voor het bouwen van woningen voor deze specifieke doelgroepen. Ook de ontsluiting van het terrein door middel van het creëren van een doorgang richting Ina Boudier Bakkerlaan en het maken van een groene zone geven meer waarde aan het gebied dan de huidige al jaren durende leegstand op het voormalige KPN terrein.

Reactie:
Wij delen deze constatering.

2.2 Geluidsbelasting

Burgemeester en wethouders overwegen hogere waarden vast te stellen voor de geluidsbelasting. Gezien de aard van onze organisatie, zijnde een ziekenhuis, met de ingang van de spoedzorg- en huisartsenpost aan de F. Andreaelaan direct tegenover het te herontwikkelen terrein, moet overlast van verkeer en overig geluid zoveel als mogelijk worden tegengegaan.
Kunt u aangeven of, ook na realisatie van de plannen, de hoogst toegestane waarde van 63 db niet wordt overschreden. En kunt u aangeven of het toestaan of mogelijk toestaan van een hogere geluidsbelasting geen beperkende of negatieve gevolgen gaat hebben voor het ziekenhuis dat momenteel ingrijpend wordt gerenoveerd en dat haar activiteiten ook verder uit wil kunnen breiden in de toekomst? Bent u daarnaast ook voornemens de waarden voor geluidsbelasting die het ziekenhuis worden opgelegd aan te passen? En zo niet, kunt u dit dan motiveren? Kunt u motiveren waarom u het ziekenhuis niet ziet als 'gevoelig gebied' dat beïnvloed zou kunnen worden door de herontwikkeling?

Reactie:
Een besluit hogere waarde is nodig voor de nieuwbouw en staat los van de bestaande bebouwing van het ziekenhuis. De vast te stellen hogere waarde op de nieuwe woonlocatie bedraagt 54 dB. Gezien de vergelijkbare afstand (of groter) tot de gebouwen van het ziekenhuis, is duidelijk dat de grenswaarde van 63 dB bij het ziekenhuis niet in zicht zal komen. Het verlenen van een hogere waarde voor de nieuwe woningen heeft geen gevolgen voor het ziekenhuis.

2.3 Luchtkwaliteit

Aangegeven wordt dat geen extra belasting van de luchtkwaliteit wordt verwacht. Is dit aannemelijk? Vanaf het kruispunt Rubenslaan - Adriaan van Ostadelaan geldt richting het centrum de milieuzone. Het bestemmingsplan gaat ervan uit dat er geen effect op de luchtkwaliteit ontstaat door de toegenomen activiteiten binnen het plangebied? Kunt u aangeven waarom een hogere waarde voor geluidsbelasting door verkeerslawaai geen effect heeft op de luchtkwaliteit in het gebied door een verkeerstoename? En kunt u aangeven of dit geen beperkende of negatieve gevolgen gaat hebben voor de activiteiten van het ziekenhuis dat momenteel ingrijpend wordt gerenoveerd en dat haar activiteiten ook verder uit wil kunnen breiden in de toekomst?

Reactie:
De luchtkwaliteit is onderzocht en beoordeeld op basis van de voorschriften van de Wet milieubeheer. De toename vanwege de geplande ontwikkeling is Niet In Betekenende Mate. Daarmee wordt primair voldaan aan het gestelde in artikel 15, lid 1 onder a van de Wet milieubeheer en wordt secundair voldaan aan het gestelde in artikel 15, lid 1 onder c van de Wet milieubeheer.

Het ontwerpbesluit hogere waarde heeft op grond van de Wet geluidhinder alleen betrekking op nieuw te bouwen woningen in relatie tot het verkeerslawaai. Door het besluit hogere waarden wordt voldaan aan de normen (maximale ontheffingsheffing). De onderdelen geluid en luchtkwaliteit staan los van elkaar en hebben ieder een eigen wettelijk toetsingskader.

De haalbaarheid van deze ontwikkeling is onderzocht gelet op de activiteiten in de omgeving. Het ziekenhuis ligt op een grotere afstand dan 30 meter van de nieuwe ontwikkeling. Wij zien dan ook niet in op welke wijze het ziekenhuis zou (kunnen) worden belemmerd in haar bedrijfsvoering.

2.4 Gemeentelijk Verkeers- en Vervoerplan

De Fockema Andreaelaan moet goed bereikbaar blijven voor het verkeer richting ons centrum voor Acute en Intensieve zorg waarin zich ook de huisartsenpost bevindt. Tevens bevindt zich de goederenontvangst aan de F Andreaelaan en de RAVU ambulancepost. De straat is deels eenrichtingsverkeer en vanaf de Notebomenlaan is het tweerichtingsverkeer voor verkeer met bestemming spoedzorgcentrum of huisartsenpost. Aan de straat bevindt zich een Basisschool met een BSO en een middelbare school. Daarnaast is het een drukke verbindingsweg voor kinderen van en naar de Kohnstammschool die ook gebruik maken van de gymzaal van het St.Bonifatius College Ook rijdt buslijn 8 door de F. Andreaelaan, De RAVU ambulancepost heeft altijd een vrije doorgang nodig richting zowel de Bosboomstraat alsook de Rubenslaan Ambulances moeten altijd bij de ingang van het gebouw voor Acute en Intensieve zorg kunnen komen. Herontwikkeling van het KPN terrein houdt in dat er een forse extra verkeersstroom wordt toegevoegd die gebruik gaat maken van de F. Andreaelaan. Uit de plannen kan niet gehaald worden in hoeverre er rekening wordt gehouden met de verkeersveiligheid in de straat. Wij vragen ons dan ook af of er in de planontwikkeling voldoende rekening wordt gehouden met deze verkeersstromen ook qua veiligheid voor de kwetsbare verkeersgebruikers? Zeker ook als er bomen geplaatst gaan worden aan de F. Andreaelaan. In hoeverre passen de activiteiten van het Diakonessenhuis in uw langetermijnvisie op verkeer en vervoer als onderdeel van het gemeentelijk Verkeers- en Vervoerplan? De functie van de straat wordt uit de plannen niet duidelijk.

<u>Reactie:</u>
Het plan leidt niet tot een andere functie van de Burgemeester Fockema Andreaelaan. Maar een toename van het verkeer met (berekend) 1.200 auto's maakt dat de Burgemeester Fockema Andreaelaan drukker wordt dan nu. In absolute termen blijft de verkeersintensiteit echter laag. De spoedeisende hulp en de ambulancepost blijven goed bereikbaar, opstoppingen of wachtrijen zijn niet te verwachten. Door het eenrichtingsverkeer zal het verkeer vertrekken over de Notenbomenlaan richting de Adriaan van Ostadelaan of de Ina Boudier-Bakkerlaan. Dat kan leiden tot een beperkte toename van het verkeer. Daar staat tegenover dat door een nieuwe in-/uitrit van het parkeerterrein van het Diakonessenhuis aan de Rubenslaan er ook een afname van het verkeer op de Notenbomenlaan zal zijn.
Voor alle aansluitingen van het nieuwe plan, toetst de gemeente of de aanpassing aan de Burgemeester Fockema Andreaelaan opnieuw leidt tot een veilige en overzichtelijke situatie.

2.5 Bereikbaarheid openbaar vervoer

Reclamant vraagt zich af of blijvend rekening gehouden met de bereikbaarheid per openbaar vervoer van het Diakonessenhuis zowel aan de zijde van de F. Andreaelaan ten behoeve van het spoedzorgcentrum als aan de zijde van de hoofdingang, gelegen aan de Bosboomstraat zodat er binnen een aanvaardbare loopafstand voor onze patiënten en bezoekers, vaak met een mobiele beperking, goed en frequent openbaar vervoer beschikbaar is? Voor meerdere bestemmingen blijft die goede bereikbaarheid, zeker na realisatie van de plannen op het voormalige KPN terrein, essentieel De ambitie wordt aangegeven maar niet in concrete voorstellen uitgewerkt. In hoofdstuk 4.2.2. staat dat het 'doel is om het netwerk voor langzaam verkeer in het gebied fijnmaziger te maken. Het is reclamant niet duidelijk in hoeverre dit consequenties heeft of gaat hebben voor de bereikbaarheid van het ziekenhuis.

Reactie:
Het plan heeft geen gevolgen voor de huidige bereikbaarheid met openbaar vervoer van het Diakonessenhuis. Als hierover zorgen bestaan, is de gemeente graag bereid hierover met het Diakonessenhuis in overleg te gaan.
Het plan beoogt te komen tot nieuwe langzaam verkeersverbindingen over het huidige KPN-terrein. Of dit ook daadwerkelijk haalbaar is, is ook afhankelijk van de medewerking van grondeigenaren van aanliggende terreinen. Voor de directe omgeving kunnen nieuwe verbindingen leiden tot nieuwe, kortere, routes richting het Diakonessenhuis. Verder zijn er voor het Diakonessenhuis geen consequenties.

2.6 Stedenbouwkundig plan

In hoofdstuk 4.1.2 geeft u aan de bestaande bouwhoogte te willen handhaven. Bij het vaststellen van het bestemmingsplan Oudwijk, Krommerijn e o.' is de maximale bouwhoogte lager gesteld dan die van de huidige, bestaande, bebouwing. Voor het voorliggende plangebied wijkt u af van het uitgangspunt in het huidige bestemmingsplan om bij herontwikkeling de bestaande bouwhoogte niet te handhaven maar te verlagen. Reclamant is van mening dat onvoldoende duidelijk is gemaakt waarom op het terrein van het Diakonessenhuis de bestaande bouwhoogte niet is gehandhaafd, maar is verlaagd en waarom nu van deze lijn wordt afgeweken temeer daar de bouwhoogte consequenties heeft voor de schaduwwerking ten opzichte van onze bebouwing. Hier is in het planschaderapport overigens in het geheel geen rekening mee gehouden.

Reactie:
Het bestemmingsplan Oudwijk, Krommerijn had als doel de totstandkoming van een eenduidige en samenhangende juridisch-planologische regeling voor een groot deel van de oostkant van Utrecht. Het bestemmingsplan richtte zich voornamelijk op beheer van de bestaande situatie en het vastleggen van de functionele en ruimtelijke structuur. Het staat initiatiefnemers vrij om bij de gemeente een plan in te dienen voor een ontwikkeling. De gemeente beoordeelt vervolgens of deze ontwikkeling wenselijk is en past binnen de wettelijke en beleidskaders.
Voor de locatie KPN Campus is een aanvraag ingediend. Het initiatief past binnen de kaders en sluit aan bij de ambities van dit college. Dit bestemmingsplan betreft een ontwikkelbestemmingsplan, met als doel het mogelijk maken van de geplande ontwikkeling. Een essentieel kenmerk van dit plan is hoge en ranke bebouwing met veel onbebouwde ruimte eromheen. De twee te handhaven torens, waarvan er één een hoogte heeft van 55 meter, zijn richtinggevend voor de hoogte van de nieuw te bouwen torens. De verschillende hoogteaanduidingen zijn onderling op elkaar afgestemd en houden tegelijk rekening met de omgeving. Het bebouwingspercentage binnen het plangebied is hierdoor wel afgenomen van 60% in het oude bestemmingsplan naar circa 45% in het nieuwe bestemmingsplan.

Wij zijn van mening dat het bouwplan op een goede wijze wordt ingepast en voldoende rekening houdt met haar omgeving. Mocht reclamant van mening zijn planschade te ondervinden, door bijvoorbeeld vermindering van zonlicht, dan staat het vrij om een planschadeverzoek in te dienen, nadat het plan onherroepelijk is geworden.

2.7 Planschade

Gezien het planschaderapport waarin het gebouw voor Acute en Intensieve zorg aan de F. Andreaelaan in het geheel niet is meegenomen, willen wij graag aannemelijk gemaakt zien dat de bouwgrens tussen bebouwing binnen het plangebied en die van het ziekenhuis overal de aangegeven 30 meter is. Ook het rapport van DGMR met als kenmerk 'M.2012.1376.00.ROO1 wijkt op dit punt af van de bestaande situatie en gaat in zijn verbeelding, zie bijlagen 1 en 3, ook niet uit van bebouwing op de hoek Bosboomstraat / F. Andreaelaan.

Reactie:
De afstand tussen de grenzen van het bouwvlak en die van het ziekenhuis is overal minimaal 30 meter. Dit is ook in te zien op de digitale verbeelding via www.utrecht.nl/bestemmingsplannen.

2.8 Schaduwwerking

Aangegeven wordt dat het ziekenhuis en het verzorgingshuis in alle maanden door extra schaduw worden beïnvloed. In het planschaderapport wordt hier onvoldoende rekening mee gehouden, immers, men is het gebouw voor Acute en Intensieve zorg geheel 'vergeten' mee te nemen. Het planschaderapport moet op dit punt aangepast worden en aan ons voorgelegd worden zodat het ziekenhuis kan beoordelen in hoeverre er sprake is van voor ons onaanvaardbare schaduwwerking.

Reactie:
Het klopt dat een deel van het gebouw niet geheel is opgenomen in de schaduwstudie. In de studie zijn de effecten echter wel duidelijk te zien omdat het perceel van het ziekenhuis zichtbaar is. De schaduwstudie geeft dan ook voldoende inzicht om een zorgvuldige afweging over de nieuwe ontwikkeling te maken.
Daarbij nemen wij in overweging dat het ziekenhuis in een stedelijke omgeving ligt en op meer dan 30 meter van de nieuwbouw. Het betreft een werklocatie en patiënten zullen er over het algemeen kortstondig verblijven.

2.9 Risicoanalyse planschade

Bij 6.1 Economische uitvoerbaarheid en relevante passages in de risicoanalyse planschade. De gemaakte planschadeanalyse voldoet niet. Uitgegaan is van een oude luchtfoto waarop het voormalige Witte Huis is gesloopt, maar de huidige nieuwbouw niet is te zien. Hierdoor is het ziekenhuis niet als planschadegevoelig object in het plan meegenomen. Dit is niet correct en het plan moet op dit punt aangepast worden en ons ter goedkeuring worden voorgelegd. Daarnaast wordt uitgegaan van het ziekenhuis als 'weinig courant vastgoed' (pag. 13 van de planschadeanalyse) waarbij bovendien volgens het rapport 'feitelijk sprake is van het duurzaam verstrekken van subsidie voor de specifieke maatschappelijke functie, waardoor een duurzame waardevermindering niet van toepassing is' (pag. 12). Dit is niet conform de huidige situatie rondom eigendom en verkregen gelden voor ziekenhuisvastgoed en het plan zal op dit punt aangepast dienen te worden. De risicoanalyse planschade gaat er in hoofdstuk 7.4 van uit dat er geen bedrijven in de omgeving zijn die worden beperkt in de bedrijfsvoering. In hoeverre is daarbij rekening gehouden met de huidige aard van verkeersstromen van en naar het ziekenhuis?

Reactie:
In een planschaderisicoanalyse worden de huidige maximale planologische mogelijkheden vergeleken met de nieuwe maximaal planologische mogelijkheden. Een luchtfoto is opgenomen om de locatie aan te geven, maar vormt geen toetsingskader voor het onderzoek. Aanpassing is daarom niet noodzakelijk.
De planschaderisicoanalyse wordt in opdracht van de ontwikkelaar door een gespecialiseerd bureau opgesteld. Het rapport dient niet om de exacte planschade vast te stellen maar is nodig om een indicatie te krijgen over de kans op en mogelijke hoogte van planschade. De uitgevoerde planschaderisicoanalyse geeft voldoende inzicht in de economische uitvoerbaarheid van het plan en de gevolgen voor de waarde van in de nabijheid gelegen gronden. Er kan een goede belangenafweging worden gemaakt over de planologische aanvaardbaarheid van de ontwikkeling. Na het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan, wordt in geval van een planschadeaanvraag, de planschadeprocedure op grond van de gemeentelijke planschadeverordening gevolgd. In die fase wordt per aanvraag een specifiek op het perceel van de verzoeker gericht advies bij een onafhankelijk adviseur gevraagd; ook als er eerder al een planschaderisicoanalyse is gemaakt.
Het staat reclamanten vrij om een planschadeverzoek in te dienen en bovenstaande punten in te brengen. Het indienen van een aanvraag is mogelijk nadat het bestemmingsplan onherroepelijk is geworden.

Conclusie:
De zienswijze leidt niet tot een aanpassing van het bestemmingsplan.

Reclamant 3 (Vereniging van Eigenaren De Notekraker)

3.1 Ontwikkeling plangebied

Allereerst willen wij aangeven dat wij positief staan tegenover ontwikkeling van het betreffende plangebied. Er zijn echter een aantal punten die naar ons idee niet goed overwogen zijn en heroverwogen moeten worden alvorens een bestemmingsplan kan worden vastgesteld.

Reactie:
Deze reactie wordt voor kennisgeving aangenomen.

3.2 In- en uitritten parkeervoorziening

In paragraaf 4.1.1/4.2.3 staat dat in het noordoostelijke deel van het plangebied, aan de Burg. Fockema Andreaelaan een opgetild maaiveld (parkeerheuvel) kan worden gerealiseerd, waarbij in de eerste bouwlaag parkeervoorzieningen worden gemaakt. Deze centrale parkeervoorziening heeft in- en uitritten aan de Fockema Andreaelaan. In paragraaf 4.2.3 staat dat er adequate maatregelen worden genomen om de situatie veilig te houden. Wij zijn van mening dat er eerst gedegen moet worden nagedacht over deze uitrijmogelijkheid en de consequenties hiervan voordat het bestemmingsplan op dit punt kan worden vastgesteld.
De Fockema Andreaelaan is ter hoogte van de geplande uitrit van de parkeergarage een éénrichtingsweg. De uitrit komt uit op een fietspad dat van de rijweg wordt gescheiden door middel van een hoge betonrand. Er fietsen hier zeer veel scholieren van en naar het Bonifatius College en ook richting de Prof. Kohnstammschool (basisschool aan de Marislaan). Aan de Fockema Andreaelaan zit de uitrit van de ambulancepost van het Diakonessenziekenhuis. Ook de Spoedeisende Hulp van het Diakonessenhuis heeft de ingang aan de Fockema Andreaelaan. De mensen die de Spoedeisende Hulp bezoeken moeten (vaak met spoed) het éénrichtingsgedeelte van de Fockema Andreaelaan kruisen om de oprit naar de Eerste Hulp te bereiken. Met een toename van minstens 1200 voertuigen per dag zal dit steeds moeilijker worden (zie ook hieronder bij 5.3.2.1 / 5.7.2).
Een groot deel van het verkeer uit de parkeergarage zal via de Bosboomstraat naar de Adriaan van Ostadelaan gaan om de stad uit te komen. Dit betekent dat er een grote stroom auto's zal komen te staan op de Bosboomstraat ter hoogte van de uitrit van het parkeerterrein van het Diakonessenhuis. Voor bezoekers van het Diakonessenhuis zal het moeilijk worden om het parkeerterrein bij het openen van de slagboom te verlaten, omdat het verkeer niet goed doorstroomt. Het verkeer op de Adriaan van Ostadelaan staat nu al regelmatig vast, waardoor auto's lang moeten wachten op de Bosboomstraat voordat ze rechtsaf kunnen slaan richting de Adriaan van Ostadelaan. Een ander deel van de auto's zal richting de Notebomenlaan en de IBB-laan rijden en hierdoor zal het verkeer ter hoogte van onze huizen (met name Notebomenlaan 340 tot en met 352) aanzienlijk toenemen. Wij vrezen dat er straks een verkeerssituatie zal ontstaan waarbij alle auto's over de Notebomenlaan zullen worden geleid, langs een deel van onze huizen. Dit zal een nadelig effect hebben op het woongenot van onze bewoners. In het Stedenbouwkundig Plan van Eisen (bijlage 1 van de toelichting) wordt met een tekening op blz. 19 gesuggereerd dat er een centrale ontsluiting is/komt voor autoverkeer van de geplande locatie voor de uitrit van de parkeergarage via de Fockema Andreaelaan naar de Rubenslaan. Zoals hiervoor reeds aangegeven is hier thans sprake van (door de gemeente bewust ingesteld) éénrichtingsverkeer. Auto's kunnen dus niet rechtstreeks via de Fockema Andreaelaan naar de Rubenslaan.

Reactie:
Een toename van het verkeer met (berekend) 1.200 auto's maakt dat de Burgemeester Fockema Andreaelaan drukker wordt dan nu. In absolute termen blijft de verkeersintensiteit echter laag. De spoedeisende hulp en de ambulancepost blijven goed bereikbaar, opstoppingen of wachtrijen zijn niet te verwachten. Voor alle aansluitingen van het nieuwe plan, toetst de gemeente of de aanpassing aan de Burgemeester Fockema Andrealaan opnieuw leidt tot een veilige en overzichtelijke situatie.
Door het eenrichtingsverkeer zal het verkeer vertrekken over de Notenbomenlaan richting de Adriaan van Ostadelaan of de Ina Boudier-Bakkerlaan.

Dat kan leiden tot een beperkte toename van het verkeer. Daar staat tegenover dat door een nieuwe in-/uitrit van het parkeerterrein van het Diakonessenhuis aan de Rubenslaan er ook een afname van het verkeer op de Notenbomenlaan zal zijn. De in-/uitrit van de garage zal vanzelfsprekend goed ingepast worden. Indien nodig zullen hier de benodigde wegaanpassingen voor worden uitgevoerd.

3.3 Fietsverbinding

In paragraaf 4.2.1 staat dat de Campus KPN autovrij wordt gemaakt (met uitzondering van de parkeergarage). Een nieuwe fietsverbinding is wenselijk zo staat vermeld, maar deze nieuwe fietsverbinding loopt over percelen die niet in eigendom zijn bij SSH, Jebber of de gemeente. Aangegeven wordt dat er overleg zal worden gevoerd met de eigenaren. Kunnen de gronden die bestemd zouden moeten worden voor de nieuwe fietsverbinding meegenomen worden in het plangebied, zodat er een mogelijkheid is voor onteigening van de betreffende gronden?

Reactie:
Het doel van dit bestemmingsplan is het mogelijk maken van de door de SSH aangevraagde ontwikkeling op het KPN Campus terrein. Het is wenselijk dat er in het gebied een fietsverbinding wordt gerealiseerd. De verdere uitwerking hiervan is in dit stadium nog niet duidelijk, maar er is wel gegarandeerd dat er ruimte voor over blijft. Ter plaatse van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - 1' mag namelijk alleen bebouwing worden opgericht indien binnen het aanduidingsvlak de aanleg en/of instandhouding van een doorgaand fietspad met een minimale breedte van 4,5 meter mogelijk blijft (art. 3.2.3.).

3.4 Bevoorrading

Hoe moeten de bedrijven in de plinten (bijvoorbeeld de horeca) en de brandstoftanks (zie 5.8.3) worden bevoorraad wanneer het plangebied autovrij wordt gemaakt?

Reactie:
Het plangebied is autovrij en omsloten door (doorgaande)wegen. Via deze wegen kan bevoorrading plaatsvinden. Net als in de binnenstad zal dan met kleine handzame transportmiddelen het laatste stuk moeten worden overbrugd. Met het type toegelaten functies in de plinten dat het bestemmingsplan toestaat is het niet te verwachten, dat er een grote toename van leveranciers dan wel groot transport zal plaatsvinden. Het terrein zal overigens ook toegankelijk moeten zijn voor hulpdiensten. Deze uitvoeringsaspecten zijn nog niet uitgewerkten en worden ook niet geregeld in een bestemmingsplan.

3.5 Parkeerplaatsen

In het Stedenbouwkundig Programma van Eisen (bijlage 1 bij de toelichting) zijn op blz. 15 de parkeerplaatsen bij onze huizen, die worden gebruikt door de leden van onze Vereniging van Huiseigenaren, (met kleur) gemarkeerd als 'parkeren in de openbare ruimte in het studiegebied'. Tijdens de informatiebijeenkomst op 18 december 2012 is aangegeven dat in het ontwerp wordt uitgegaan van 236 parkeerplaatsen op eigen terrein voor het woonprogramma en de bezoekers. Tijdens de informatiebijeenkomst op 26 maart 2013 werd aangegeven dat dit aantal parkeerplaatsen naar beneden is bijgesteld naar 204 parkeerplaatsen op basis van de gemeentelijke Nota 'Stallen en parkeren' (vastgesteld op 28 maart 2013). Van beide bijeenkomsten is een 2-kolommenstuk opgesteld. De genoemde aantallen zijn dus schriftelijk vastgelegd. In de planbeschrijving lezen wij het volgende: "Bij het gehanteerde programma is de maximale parkeerdruk 278parkeerplaatsen op de werkdag en avond." Uit blz. 50 van het Stedebouwkundig plan van aanpak blijkt dat bij toepassing van de parkeernorm 294 parkeerplaatsen (totaal balans woningen + voorzieningen) op eigen grond zouden moeten worden gerealiseerd. Wanneer er slechts 204 parkeerplaatsen op eigen terrein worden gebouwd - zoals aangegeven tijdens de informatiebijeenkomst en zoals ook staat vermeld op blz. 19 van het Stedebouwkundig Programma van Eisen - en er sprake is van een (maximale) parkeerdruk van 278, dan betekent dit dat 74 auto's (278 minus 204) gebruik moeten gaan maken van de openbare parkeerplaatsen in onze buurt! Wij wonen om de hoek van het nieuwe plan en vrezen dat de parkeerdruk aanzienlijk toe zal nemen.

Tijdens de raadsinformatieavond op 28 mei 2013 hebben wij onze zorg op dit punt reeds uitgesproken. Het plan voldoet ons inziens niet aan de in artikel 8 gestelde "Algemene regel m.b.t. parkeergelegenheid: Op grond van het bepaalde in de planregels mogen de voor de verschillende bestemmingen aangewezen gronden daarvoor slechts worden bebouwd en gebruikt onder de voorwaarde dat voldoende parkeergelegenheid voor auto's en fietsen wordt gerealiseerd of in stand gehouden.''

Reclamant vindt het plan op het punt van de parkeerdruk onaanvaardbaar.
Tijdens de informatieavonden is verder aangegeven dat een aantal parkeerplaatsen zal worden toegekend aan vaste eigenaren/huurders. Wanneer bijvoorbeeld 100 parkeerplaatsen worden toegekend aan bewoners, impliceert dit dat er nog maar (204 minus 100 =) 104 plaatsen beschikbaar zijn voor 700 bewoners + voorzieningen + bezoekers. Nagegaan moet worden wat voor consequenties dit heeft voor het voldoen aan de parkeernorm en voor de parkeerdruk in de Notebomenlaan en de Notebomenhof nabij onze woningen.
In paragraaf 3.3 staat dat het huidige aantal parkeerplaatsen op het KPN-terrein 330 is. Een deel van de parkeerplaatsen van het KPN-terrein wordt momenteel gebruikt door medewerkers van het Diakonessenhuis. Behalve de bewoners en bezoekers van de KPN-campus moeten bij de realisatie van het nieuwe plan ook al deze mensen nog een parkeerplaats in de buurt zoeken. Ook dit verhoogt weer de parkeerdruk in de Notebomenlaan, als dichtstbijzijnde straat en het vergroot onze vrees dat wij straks onze auto's niet meer kwijt kunnen nabij onze huizen in onze straat. Tijdens de voorlichting is aangegeven dat de medewerkers van het Diakonessenhuis bij realisatie van het onderhavige plan moeten gaan parkeren in de parkeergarage Q-park bij stadion Galgenwaard. Het lijkt ons aannemelijk dat ze een parkeerplek dichter in de buurt van het ziekenhuis zullen zoeken. Graag ontvangen wij de garantie dat de gemeente aan de bewoners van de KPN-campus, de exploitanten van de plinten en de medewerkers van het Diakonessenhuis geen parkeervergunning verstrekt binnen ons parkeer(vergunning)gebied.

Reactie:
Bewoners en werknemers in het plan komen niet in aanmerking voor een parkeervergunning in de openbare ruimte. Het Diakonessenhuis valt buiten het parkeerrayon Rubenslaan e.o. Dit betekent dat de werknemers geen parkeervergunning kunnen aanvragen in dat rayon.

3.6 Toetsing parkeerdruk openbare ruimte
Bij de bestemmingsregels staat in 3.3.2 bij punt d dat uitoefening van een aan-huis-verbonden beroep of-bedrijf in samenhang met wonen uitsluitend is toegestaan indien "er geen sprake is van verkeersaantrekkende activiteiten die kunnen leiden tot een nadelige beïnvloeding van de normale afwikkeling van het verkeer dan wel tot een onevenredige parkeerdruk op de openbare ruimte." Hoe toetst de gemeente of sprake is van "een onevenredige parkeerdruk op de openbare ruimte"?

Reactie:
Werken aan huis betekent formeel een afwijking van het bestemmingsplan die moet worden aangemeld bij de gemeente. De gemeente toetst deze melding. Activiteiten die op basis van de uitgangspunten in de Nota Stallen en Parkeren leiden tot extra parkeerdruk zullen niet worden toegestaan.

3.7 Parkeertabel
Wat wordt bedoeld met: "Bij sloop- nieuwbouw wordt het bestaande aantal parkeerplaatsen (het rechtens verkregen niveau) in mindering gebracht op het aantal dat nodig is bij de nieuwe ontwikkeling, een en ander conform het geldende gemeentelijk beleid. Kan op basis hiervan het aantal parkeerplaatsen op eigen grond nog verder afnemen?
In de parkeertabel op blz. 50 van het Stedebouwkundig Programma van Eisen wordt een denkbeeldige invulling gegeven van de plinten. Er wordt bijvoorbeeld gekozen voor kinderopvang. Bij 'kinderopvang' geldt dat voor een avond op een werkdag 0% van de parkeernorm aan parkeerplaatsen in de parkeerbalans wordt meegenomen.

Wanneer de plint zou worden ingevuld met een 'sociaal culturele voorziening' dan dient 100% van de parkeernorm voor de avond te worden meeberekend in de parkeerbalans. Op deze manier is de totaal balans aan parkeerplaatsen voor de woningen en de voorzieningen te manipuleren. Bij een andere invulling van de plint kan het aantal benodigde parkeerplaatsen in de avond aanzienlijk wijzigen. Tijdens de informatieavonden is aangegeven dat, wanneer de plinten niet gevuld kunnen worden met voorzieningen en er leegstand ontstaat, het beschikbare oppervlakte dan alsnog aangeboden kan
worden als woonruimte. Het voorliggende ontwerpbestemmingsplan laat dit ook toe. Het totale oppervlakte dat beschikbaar is voor de plinten in 3.089 m2. Wanneer hier starterswoningen met een oppervlakte van 65 m2 van worden gemaakt, dan kunnen er 3.089 m2 : 65 m2 = circa 47 starterswoningen bijkomen. Deze starterswoningen hebben een parkeernorm van 0,94 -> 47 x 0,94 = circa 44 parkeerplaatsen. Wanneer de parkeerbalans hierop wordt aangepast, betekent dit dat in de avond op een werkdag 300 parkeerplaatsen benodigd zijn in plaats van de berekende 278!
Leegstand in plinten komt heden ten dage veel voor!

Reactie:
Uitgangspunt is dat de parkeervraag van het plan binnen het plan moet worden opgevangen. Met andere woorden: functiewijziging binnen het plangebied betekent niet dat er daardoor recht ontstaat op een vergunning voor parkeren in de openbare ruimte.

3.8 Wegverkeerslawaai
In paragraaf 5.7.2 staat dat dit plan leidt tot een verkeersproductie van bijna 2.000 voertuigen per etmaal. Bij de huidige (kantoor)bestemming hoort een berekende verkeersgeneratie van 880 voertuigen per etmaal. De netto toename van het verkeer ten gevolge van het plan is derhalve berekend op ongeveer 1.200 voertuigen per dag. Er is dus een aanzienlijk toename van het verkeer in onze buurt. Aannemelijk is dat de feitelijke toename van de verkeersproductie nog veel hoger is (dan de berekende toename van de verkeersproductie), aangezien één van de gebouwen op het KPN-terrein nooit in gebruik is genomen. In het ontwerpbestemmingsplan wordt terecht gesteld dat geluid de kwaliteit van de leef- en woonomgeving beïnvloedt.
In het geluidsonderzoek is niet nagegaan wat de consequentie is van de toename van de verkeersdruk op de Notebomenlaan voor de geluidsbelasting op de gevels van met name de woningen Notebomenlaan 340 t/m 352. Deze woningen liggen op korte afstand van de weg en zullen worden geconfronteerd met een verhoging van de geluidsbelasting op de gevels als gevolg van het toegenomen wegverkeerslawaai.

Reactie:
De verkeersproductie behelst komende en vertrekkende verkeersbewegingen. De gemelde 1200 extra motorvoertuigen worden onderverdeeld in 600 komende en 600 vertrekkende voertuigen. Aangezien de Fockema Andreaelaan een eenrichtingsverkeersweg is, zullen er 600 extra voortuigen in noordelijke richting rijden waarvan 60% via de Bosboomstraat en 40% via de Notebomenlaan wordt afgewikkeld. Er zullen derhalve ongeveer 240 auto's per etmaal extra over de Notebomenlaan gaan rijden. In vergelijking met de toekomstige situatie zonder dit plan komt dat neer op een toename van het geluidsniveau van circa 0.4 dB. Deze geringe toename is acceptabel.

3.9 Verkeersproductie
De toegenomen verkeersproductie leidt tot een verslechtering van de luchtkwaliteit. Het feit dat deze binnen de grenswaarden zou blijven - wat wij ter discussie stellen - doet hier niets aan af.
De gemeente geeft zich er geen rekenschap van dat wij de afgelopen jaren al meerdere malen te maken hebben gehad met grote bouwprojecten/inbreiding, zoals het woon/winkelcomplex (met Jumbo) van de IBB-hof, het appartementencomplex INA aan de IBB-laan, het stedelijk gymnasium aan de IBB-laan en de nieuwe huizen daarnaast (Van der Hulsthof) en de uitbreiding van het Diakonessenhuis. Dat veroorzaakt al extra verkeersdrukte (fiets en auto), afname van de verkeersveiligheid, toename geluidsoverlast en fijnstof etc. Waar we nu mee worden geconfronteerd komt bovenop de eerdere ontwikkelingen.

Het lijkt of nog wordt gerekend met oude cijfers die uitgaan van een nulmeting van jaren geleden. Al die effecten cumuleren, voor de verkeersveiligheid, ons woongenot en onze gezondheid. Wij menen dat het bestemmingsplan niet kan worden vastgesteld zonder dat er een nieuwe effectrapportage komt, waarin de
genoemde nadelige effecten voor onze bewoners worden onderzocht.

Reactie:
In de Wet milieubeheer is gestreefd naar meer flexibiliteit als het gaat om de koppeling van luchtkwaliteitseisen en ruimtelijke ontwikkelingen. Deze flexibiliteit is met name terug te vinden in een verdeling in projecten die wel of niet in betekenende mate ((N)IBM) bijdragen aan de luchtkwaliteit. NIBM-projecten hoeven niet getoetst te worden aan de grenswaarden. Ten overvloede is er onderzoek gedaan naar de gevolgen van deze ontwikkeling op de luchtkwaliteit. Hieruit blijkt dat de gevolgen van de ontwikkeling binnen de grenswaarden van de Wet milieubeheer blijven.
De ontwikkelingen in de wijk leiden naar verwachting tot een toename van het aantal verkeersbewegingen. De gemeente heeft in het kader van het Actieplan Luchtkwaliteit Utrecht maatregelen voorzien om in de hele stad de overlast door het verkeer te beperken.

3.10 Verkeersveiligheid Noteboomlaan
De gemeente heeft plannen gehad om de Notebomenlaan verkeersveiliger te maken. Toen de Internationale school werd gevestigd aan de Notebomenlaan zijn deze plannen in de ijskast gegaan.

Reactie:
Deze zienswijze heeft geen betrekking op het plan van KPN Campus. De Notenbomenlaan is onderdeel van een 30 km/uur zone. Bij de aansluiting op de Bosboomstraat en bij de Ina Boudier Bakkerlaan zijn snelheidsremmende maatregelen aanwezig die dit ondersteunen. Ter hoogte van basisschool De Notenboom en de Internationale School is een UVL-oversteek gerealiseerd, inclusief schoolzone.

3.11 Realisatie nieuwe brandstoftanks
Aangegeven wordt dat er twee nieuwe bovengrondse brandstoftanks zullen worden gerealiseerd om (zo blijkt uit de planschaderisico-analyse) de noodstroomaggregaten van KPN te kunnen voorzien van brandstof. Vanuit de richtlijnen die zijn opgesteld om de bodem te beschermen, mogen deze brandstoftanks blijkbaar worden gerealiseerd. Onduidelijk is of deze twee nieuwe bovengrondse brandstoftanks in gebruik worden genomen naast de bestaande drie bovengrondse en twee ondergrondse brandstoftanks (zie 5.8.2). In dat geval zijn er dus vijf bovengrondse brandstoftanks in het plangebied. In het ontwerpbestemmingsplan missen wij een overweging die ingaat op de gevolgen voor de omgeving wanneer er iets misgaat met deze (twee dan wel vijf bovengrondse) tanks. De consequenties voor de (minimaal 800 jonge) bewoners van de KPN campus en voor de wijdere omgeving - waaronder onze huizen - zijn niet in kaart gebracht. Een aantal jaren geleden heeft er op het terrein nabij het plangebied een flinke brand gewoed. Dit had al consequenties voor onze huizen. Veel van onze huiseigenaren hadden roetschade. Bij een ongeluk met een bovengrondse brandstoftank zijn de gevolgen niet te overzien.

Reactie:
Voor het bestemmingsplan is onderzocht of de realisatie van brandstoftanks haalbaar is in het plangebied. De nieuwe tanks vervangen de oude. De conclusie is dat deze tanks op een zorgvuldige wijze ingepast kunnen worden indien de tanks op een specifieke technische wijze worden aangelegd. Er is daarbij rekening gehouden met de dichtstbijzijnde woningen. De woningen van reclamant liggen ver daar vandaan.

3.12 Schaduwstudie
Aangegeven staat dat het ziekenhuis en het verzorgingshuis in alle maanden door extra schaduw worden beïnvloed, altijd in de middag tot aan de zonsondergang. De bewoners van verpleeghuis Swellengrebel aan de Fockema Andreaelaan hebben alleen de middag- en avondzon.

Uit de schaduwstudie blijkt dat de bewoners de zon die ze hebben door het nieuwe plan voor een groot deel kwijtraken. De ouderen die in Swellengrebel zitten zullen zelf geen zienswijze indienen. Wij willen bepleiten dat bij het vaststellen van het bestemmingsplan de bouwhoogte zodanig wordt aangepast dat deze ouderen in hun laatste levensfase niet worden verstoken van zon in hun woningen.

Reactie:
De Algemene wet bestuursrecht maakt het niet mogelijk om zonder machtiging een zienswijze voor een ander in te dienen. Wij hebben geen zienswijze ontvangen van bewoners of het verpleegtehuis.
Een groot deel van het gebied is in de feitelijke situatie inderdaad onbebouwd. Op grond van het huidige bestemmingsplan is echter bebouwing van het gebied mogelijk tot een hoogte van 20 meter. Planologisch gezien zijn de gevolgen voor het verzorgingstehuis dan ook beperkt. Het klopt dat deze ontwikkeling gevolgen heeft voor zonlicht. Op grond van de uitkomsten van het onderzoek achten wij dit aanvaardbaar in een stedelijk gebied met verschillende bouwhoogten.

3.13 Groen in het plangebied

Er is voor wat betreft de parkeergarage tijdens informatiebijeenkomsten gesproken over 'verhoogd/opgetild maaiveld'. Uit de genoemde hoogten van de bebouwing blijkt dat de parkeergarage tot 5 meter boven maaiveld mag worden gebouwd. Het 'maaiveld' wordt zo wel erg verhoogd/opgetild. De parkeerheuvel zou worden begroeid met gras. Op blz. 19 van het Stedenbouwkundig Programma van Eisen wordt in de legenda gesproken van "een groene parkeervoorziening". Komt er een grasheuvel van 5 meter hoog?
De bestaande hoogbouw van 31/36 meter en 55 meter blijft bestaan. In het oude, vigerende plan mocht er (behoudens de genoemde hoogbouw) tot maximaal 20 meter worden gebouwd. De hoogte van de nieuwbouw varieert van 23 tot 55 meter. Eén van de uitgangspunten van het stedenbouwkundig ontwerp is 'ruimtelijke kwaliteit'.
Het bebouwen van een terrein met hoge gebouwen correspondeert ons inziens niet met 'ruimtelijke kwaliteit'. Het bebouwingspercentage binnen het totale plangebied mag dan met circa 15% afnemen. De bebouwingshoogte neemt aanzienlijk toe en heeft ons inziens een negatief effect op de 'ruimtelijke kwaliteit'. Vanuit de woningen Notebomenlaan 342 t/m 352 en vanaf de dakterrassen is zicht op deze hoge gebouwen. Wij pleiten ervoor om de bestaande maximale bouwhoogte van 20 meter te handhaven.
De plankaart biedt geen waarborgen voor het realiseren van 50% groen in het plangebied, dat volgens het Stedenbouwkundig Programma van Eisen wordt nagestreefd. Wij verzoeken u de plankaart op dit punt aan te passen.

Reactie:
De plannen zijn in dit stadium nog niet geheel uitgewerkt. Het idee is wel om aan de zijde van de parkeergarage een groene zone aan te leggen. In het bestemmingsplan is een maximale bouwhoogte opgenomen van 5 meter voor de parkeergarage. De parkeergarage kan in ongeveer een kwart van het bouwvlak worden gerealiseerd. Het is nog niet duidelijk of deze hoogte ook daadwerkelijk wordt benut.
Belangrijk voor deze locatie is een aantrekkelijk maaiveld in een campusachtige setting. Dit betekent: geen grote blokken met lange wanden die het gebied ontoegankelijk maken, maar compacte blokken met een levendige omgeving en met mogelijke functies in de plint.
Wij zijn van mening dat het bouwplan op een goede wijze wordt ingepast en rekening houdt met haar omgeving. Indien reclamant bijvoorbeeld door belemmering van het uitzicht, schade denkt te ondervinden die redelijkerwijs niet dan wel niet geheel voor rekening van reclamant behoeft te blijven dan kan hij een verzoek om tegemoetkoming in schade indienen. Een planschadeverzoek kan worden ingediend nadat het bestemmingsplan onherroepelijk is geworden. Informatie over het indienen van een planschade verzoek is te vinden op de gemeentelijke website.
www.utrecht.nl/planschade.
De aanleg van groenvoorzieningen is mogelijk gemaakt in het gehele plangebied.

Conclusie:
De zienswijze leidt niet tot een aanpassing van het bestemmingsplan.

Reclamant 4 - KPN

3.1 Formulering activiteiten

In het ontwerpbestemmingsplan is gekozen voor een zoneringsmethodiek waarbij gebruik gemaakt wordt van 'functiemenging'. Binnen het plangebied zijn o.a. de volgende activiteiten toegestaan:

- Bedrijven (zoals opgenomen in de categorieën A en/of B1 van de bij het bestemmingsplan behorende Lijst van Bedrijven 'functiemenging'); en
- De bij de bestemming behorende nutsvoorzieningen.

In de Lijst van Bedrijven 'functiemenging' is SBI code 642/61 Telecommunicatiebedrijven niet expliciet opgenomen. In de definitie van 'nutsvoorzieningen' wordt gesproken over 'apparatuur voor telecommunicatie' en in artikel 3.3.1 wordt verwezen naar 'bedrijven in de vorm van een nutsvoorziening'. De terminologie is niet consistent en het is daardoor onduidelijk of bijvoorbeeld de voorschriften voor 'bedrijven' nu wel of niet van toepassing zijn op de activiteiten van KPN.
Bovendien is het onduidelijk of apparatuur zoals een noodstroomaggregaat ten behoeve van de telecommunicatieapparatuur onder de reikwijdte van 'nutsvoorzieningen' valt.
Reclamant wenst haar activiteiten explicieter benoemd te hebben in het bestemmingsplan. Aangezien de aanwezigheid van een noodstroomaggregaat op basis van de VNG-zoneringsmethodiek leidt tot een hogere categorie-indeling dan die voor een 'Telecommunicatiebedrijf is maatwerk hoogstwaarschijnlijk de geprefereerde oplossing. Zo zou de Lijst van Bedrijven '.functiemenging'
aangevuld kunnen worden met: 'Telecommunicatiebedrijven, incl. noodstroomvoorziening', ingedeeld in categorie B1 (dit komt vermoedelijk ongeveer overeen met bedrijfscategorie 2).

De planregels die specifiek van toepassing zijn op KPN (zoals artikel3.1.1,lid e) dienen vervolgens in overeenstemming te worden gebracht met deze terminologie.

Reactie:
Eind 2013 is er overleg geweest met KPN geweest om te bezien op welke wijze de nutsfunctie (een nutsvoorziening t.b.v van de telecommunicatie) in afgeslankte vorm in het plangebied zou terugkeren.
De gewenste nutsfunctie werd daarbij in een aantal bedrijfsactiviteiten onderscheiden, te weten: telecommunicatiebedrijven, zendinstallaties en datacentra.

Ondergeschikte en benodigde noodstroomvoorzieningen passen onder voorwaarden binnen die hoofdactiviteiten. De conclusie was dat de beoogde bedrijfsactiviteiten passend zijn in een woonomgeving (maximaal B1 of cat. 2), mits de bijbehorende nieuwe brandstoftanks ten behoeve van de noodstroomaggregaten op een specifieke wijze zouden worden aangelegd, een en ander in overeenstemming met het Activteitenbesluit (BARIM). Een besproken oplossing was om de brandstoftanks in een betonnen bak onder maaiveld te plaatsen. Hierdoor zou deze noodvoorziening binnen de categorie B1 of categorie 2 blijven.

Hoewel het beoogde doel tot inpassing van de nutsfunctie inclusief de noodstroomvoorziening uit de toelichting van het bestemmingsplan blijkt, zijn wij het met reclamant eens dat de bestemmingsplanregeling meer duidelijkheid behoeft. Deze regeling wordt dan ook aangepast conform hoofdstuk II uit dit vaststellingsrapport.

3.2. Uitzondering van de beperking opgenomen in artikel 3.1.1 lid 1

In artikel 3.1.1. lid a wordt aangegeven dat o.a. bedrijven uitsluitend zijn toegestaan in de eerste bouwlaag van gebouwen binnen het plangebied. Aangezien het onduidelijk is of KPN in het huidige plan nu wel of niet als bedrijf wordt beschouwd, is het niet duidelijk of dit voorschrift van toepassing is op haar activiteiten. De mogelijkheid bestaat dat KPN gebruik zal willen of moeten maken van meerdere bouwlagen in een van de nieuw te realiseren bouwwerken. Een en ander zal worden afgestemd met de SSH (stichting studentenhuisvesting).

Gewenste aanpassing:
KPN wenst de mogelijkheid te behouden om meerdere bouwlagen te benutten voor het realiseren van haar voorzieningen. Hiertoe dient er een uitzonderingsbepaling opgenomen te worden waaruit expliciet blijkt dat voorschrift 3.1.1,lid a (1) niet van toepassing is op haar activiteiten.

Reactie:
Wij verwijzen naar onze voorgaande reactie. De bestemmingsregeling wordt aangepast zodat explicieter is vastgelegd dat de nutsfunctie in meerdere bouwlagen kan worden gerealiseerd.

3. Bouwvlak biedt niet voldoende ontwikkelingsmogelijkheden
KPN behoudt een oppervlak van 1.000 m2 van het terrein in eigendom. Dit vlak is op papier gelegen in de zuidwestelijke hoek van het plangebied. De exacte afmetingen (lengte x breedte) zijn nog niet bekend en zullen in overleg tussen de partijen nog vastgesteld worden.

In het bestemmingsplan wordt aangegeven dat er enkel binnen het bouwvlak gebouwd mag worden. Indien KPN in de zuidwestelijke hoek een nieuw pand moet realiseren, dan mag een groot deel van haar grond op basis van de huidige plankaart niet bebouwd worden (zie figuur 1 voor een grove inschatting, waarbij het blauwe vierkant een schatting van de grond van KPN aanduidt; zoals aangegeven zijn de exacte afmetingen niet bekend). Dit brengt ongewenste beperkingen met zich mee.

Reclamant wenst meer ontwikkelingsruimte te waarborgen in de zuidwestelijke hoek van het plangebied. Hiertoe dient het bouwvlak verruimd te worden of dient een uitzonderingsbepaling opgenomen te worden waaruit blijkt dat deze beperking niet van toepassing is op Telecommunicatiebedrijven.

Reactie:
Het bouwvlak is afgestemd op het vastgestelde stedenbouwkundig programma (SPvE) met een aantal torens in een campusachtige setting. Binnen het gehele bouwvlak kan de functie van KPN terugkeren.
Ter plaatse van de door reclamant aangeduide zone zijn de bouwmogelijkheden verruimd. De bouwgrens is hier naar het westen opgeschoven. Wij vinden het stedenbouwkundig ongewenst dat er tot op de perceelsgrenzen gebouwd zou kunnen worden. Dat is ook binnen het huidige bestemmingsplan niet mogelijk. In onze voorgaande reactie hebben wij aangegeven dat de bestemmingsplanregeling wordt aangepast. Hierdoor zijn er voor KPN ruim voldoende mogelijkheden voor terugkeer van de afgeslankte voorziening.

Conclusie:
De zienswijze leidt tot een aanpassing van het bestemmingsplan. De bestemmingsomschrijving van artikel 3.1 zal worden aangevuld en de tekst van artikel 3.3.1 zal worden verduidelijkt.

II Overzicht van de wijzigingen in het bestemmingsplan naar aanleiding van ingebrachte zienswijzen

1. Wijzigingen in de regels

Artikel 1 Begrippen

In artikel 1 Begripsbepalingen wordt een extra lid opgenomen:

Lijst van Bedrijfsactiviteiten:

de Lijst van Bedrijfsactiviteiten die onderdeel uitmaakt van deze regels, die een onderverdeling van bedrijfsactiviteiten aangeeft, die een gelijke of nagenoeg gelijke invloed hebben op een nabij gelegen of omringende woonomgeving.

Artikel 3 Gemengd

Uitleg borging activiteiten KPN

De activiteiten van KPN worden explicieter opgenomen in de planregels, ten behoeve van de uitvoerbaarheid van bestaande bedrijfsactiviteiten. De schuingedrukte passages worden aangevuld, de doorgehaalde passages worden uit het plan verwijderd:

3.1 Bestemmingsomschrijving

b. bedrijven, zoals opgenomen in de categorieën A en/of B1 van de bij dit bestemmingsplan behorende Lijst van Bedrijven 'functiemenging'~~, alsmede bedrijven in de vorm van nutsvoorzieningen~~;

i. bedrijven in de vorm van nutsvoorzieningen waaronder begrepen bedrijven met SBI-code 642/61 conform de Lijst van Bedrijfsactiviteiten (SBI: standaard bedrijfsindeling).

3.3 Specifieke gebruiksregels

3.3.1 Dienstverlening, bedrijven, creatieve bedrijven, horeca, ondergeschikte detailhandel, maatschappelijke en culturele voorzieningen

a. Ten aanzien van *de functies onder 3.1 lid a tot en met g* ~~dienstverlening, bedrijven, creatieve bedrijven, horeca, ondergeschikte detailhandel, maatschappelijke en culturele voorzieningen~~ geldt dat deze functies zijn toegestaan:
   1. uitsluitend in de eerste bouwlaag;
   2. ter plaatse van de aanduiding 'parkeergarage' tevens in de direct boven de parkeervoorziening gelegen bouwlaag;
   3. tot een maximale totale bedrijfsvloeroppervlakte van 3.000 m², ~~met dien verstande dat bedrijven in de vorm van een nutsvoorziening niet worden gerekend tot dit totale bedrijfsvloeroppervlak~~;

b. Ten aanzien van ~~creatieve bedrijven~~ *de functie onder 3.1 lid c* geldt aanvullend dat deze functie is toegestaan:
   1. tot een maximum bedrijfsvloeroppervlakte binnen de oppervlakte als genoemd onder a sub 3 van 1.500 m²;
   2. tot een maximum bedrijfsvloeroppervlakte per vestiging van 500 m²;

c. Ten aanzien van horeca geldt aanvullend dat deze functie is toegestaan tot een maximum bedrijfsvloeroppervlakte binnen de oppervlakte als genoemd onder a sub 3 van 400 m²;

d. Ten aanzien van ondergeschikte detailhandel geldt dat deze functie is toegestaan tot een maximum bedrijfsvloeroppervlakte binnen de oppervlakte als genoemd onder a sub 3 van 100 m².
e. Ten aanzien van bedrijven in de vorm van een nutsvoorziening de functie onder 3.1 lid i geldt dat deze functie is toegestaan tot een maximaal bedrijfsvloeroppervlak van 1.000 m2.

Opname Lijst van Bedrijfsactiviteiten met toelichting als bijlage bij de regels.
In de regels wordt nu verwezen naar de lijst van bedrijfsactiviteiten, derhalve wordt de lijst toegevoegd in bijlage 3 bij de regels. Daarnaast wordt een toelichting op deze lijst opgenomen in bijlage 4.

2. Wijzigingen in de toelichting van het bestemmingsplan

In hoofdstuk 7.4 ‘artikelsgewijze toelichting’ wordt bij artikel 3 de terugkeer van de nutsfunctie (in afgeslankte vorm) explicieter beschreven:

7.4 Artikelsgewijze toelichting

De niet-woonfucties zijn, *met uitzondering van bedrijven in de vorm van nutsvoorzieningen,* uitsluitend in de eerste bouwlaag toegestaan, om daarmee te bereiken dat het maaiveld levendige plinten krijgt. Binnen de aanduiding 'parkeergarage' kan een opgetild maaiveld worden gerealiseerd, waarbij in de eerste bouwlaag parkeervoorzieningen worden gemaakt. Om ook daar een levendig maaiveld te creëren mogen de niet-woonfuncties in de boven de parkeervoorziening gelegen bouwlaag worden gerealiseerd.

Bedrijven in de vorm van nutsvoorzieningen waaronder begrepen bedrijven met SBI-code 642/61 conform de Lijst van Bedrijfsactiviteiten (SBI: standaard bedrijfsindeling) zijn toegestaan op meerdere bouwlagen.

3. Wijzigingen op de verbeelding

De verbeelding blijft ongewijzigd.

III Conclusie

Op grond van de hoofdstukken I en II wordt voorgesteld:

- Te verklaren dat het vaststellingsrapport waarin de zienswijzen zijn samengevat en beantwoord integraal deel uitmaakt van het vaststellingsbesluit.

- Geen exploitatieplan vast te stellen.

Het bestemmingsplan KPN Campus Fockema Andrealaan, Rubenslaan e.o. dat is vastgelegd in het gml-bestand NL.IMRO.0344.BPKPNFOKKEMAANDREA-VA01 gewijzigd vast te stellen met inachtneming van het vaststellingsrapport.

IV Integraal overzicht van de ingediende zienswijzen

Secretariaat:
Maliesingel 71, 3582AB Utrecht
Tel: 0644404543, e-mail:gjcats@gmail.com

De gemeenteraad van Utrecht
Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling, afdeling Gebiedsontwikkeling
t.a.v. de heer K. Ulrich
Postbus 16200
3500 CE Utrecht

Betreft: zienswijze Ontwerpbestemmingsplan "KPN Campus"

Utrecht, 28 juli 2014

Geachte leden van de gemeenteraad van Utrecht,

Hiermee geeft Wijkraad Oost zijn zienswijzen op het Ontwerpbestemmingsplan "KPN Campus".

Inleiding

Het plangebied is een van de laatste gebieden in Oost waar nog grootschalig ontwikkelingen mogelijk zijn. Het ligt centraal in de wijk. Voor de wijk is daarom een goede stedenbouwkundige ontwikkeling van het terrein wezenlijk. Wijkraad Oost heeft in het verleden al een aantal wensen geuit. Die behelzen een groene invulling van de terreinen tussen de gebouwen, niet-afstotende "plinten" onder de gebouwen, en een minimum aan hekken. Die wensen zijn samen te vatten tot een goede "doorwaadbaarheid" van het gebied. Daarmee wordt bijvoorbeeld een – ook voor rollators – vriendelijke wandelroute tussen zorgcentrum Swellengrebel en winkelcentrum Ina Boudier Bakkerhof gerealiseerd.

Bouwcontouren

In het ontwerpbestemmingsplan dat nu ter inzage ligt is een tangramachtige legpuzzel van rechthoekige bouwvlakken ingetekend[1], met voor elke rechthoek eigen maxima voor bebouwingspercentage en bouwhoogte, en eigen "bouwaanduidingen". Voor de meeste leden van de wijkraad, en waarschijnlijk ook voor de meest aanwonenden, is het moeilijk, zo niet onmogelijk, zich een goed beeld te vormen van de uiteindelijke invulling, als alle bouwmogelijkheden maximaal worden gebruikt. Wij begrijpen dat u voor deze tangramvorm heeft gekozen in het kader van deregulering, van het beleid tot flexibilisering van bestemmingsplannen. Toch mag flexibilisering niet zover gaan dat belanghebbenden zich niet meer een voorstelling kunnen maken van hun toekomstige woonomgeving. Op grond van presentaties op inloopavonden bestaat bij de wijkraad het vermoeden dat de projectontwikkelaar al wel ideeën heeft over waar de gebouwen binnen de tangramrechthoeken moeten komen, maar die ideeën nog niet voldoende concreet heeft om nu al meer specifieke bouwvlakken te kunnen intekenen. Hoe dan ook, Wijkraad Oost vindt dat het bestemmingsplan, omwille van de rechtszekerheid van aanwonenden, de bouwvlakken meer restrictief moet voorschrijven. Op de inloopavonden werd deze wens ook door aanwonenden geuit.

[1] Door die rechthoeken heen staan er nog diverse dikke streepjeslijnen en dunne getrokken lijnen in de verbeelding. De wijkraad heeft niet kunnen achterhalen wat de betekenis daarvan is.

“Doorwaadbaarheid”

Een zin als “*Te voet is zowel het zuidelijk als het noordelijk deel over het dak van de parkeerheuvel bereikbaar op niveau +1 oftewel circa 5 meter boven het maaiveld.*”[2] geeft weinig hoop op een goede “doorwaadbaarheid” voor zorgbehoevenden. Moeten zij een heuvel van circa 5 meter hoog oversteken?

Bij de huidige tangramstructuur kan Wijkraad Oost de “doorwaadbaarheid” slecht beoordelen. Vooralsnog echter twijfelen wij sterk aan de “doorwaadbaarheid”, vanwege een barrière in de vorm van een heuvel van circa 5 meter hoog.

Gezondheidseffecten

De voorgenomen ontwikkelingen zullen leiden tot toename van lawaai en luchtvervuiling door extra verkeer: auto’s van bewoners en bezoekers, maar ook van diensten; waarbij in het bijzonder bezorgdiensten (waaronder bijvoorbeeld pizzakoeriers) genoemd worden. (Overigens verwacht de wijkraad ook toename van “huishoudelijke” geluidsoverlast en luchtvervuiling, zoals burengerucht en door barbecues.) In de documenten bij het ontwerpbestemmingsplan wordt vermeld dat lawaai en luchtvervuiling binnen de normen blijven; voor lawaai mede dankzij een hogere waarde procedure; voor luchtvervuiling wordt zelfs niet naar de norm gekeken, omdat de wet geen nader onderzoek verplicht stelt. Voor Wijkraad Oost volstaan deze mededelingen niet. Wij willen graag gekwantificeerd zien wat de consequenties zijn voor de gezondheid van de omwonenden. Hoe groot is hun te verwachten gezondheidsschade ten gevolge van de toename van lawaai en luchtvervuiling door het extra verkeer?

Verkeersdruk

Ter bestrijding van de overlast door het extra autoverkeer ziet Wijkraad Oost graag maatregelen om de toename van het autoverkeer door deze nieuwe ontwikkeling te beperken. Vanaf de campus zijn de belangrijkste bestemmingen (binnenstad en Uithof) goed bereikbaar per fiets en OV. Autogebruik door bewoners van de campus kan dan ook worden ontmoedigd. Te denken valt aan verdere verkleining van het aantal parkeerplaatsen, met een restrictieve uitgifte van parkeervergunningen aan doelgroepen (waarbij we vooral denken aan deelauto’s en gehandicapten). Omwonenden vrezen bij een te klein aantal parkeerplaatsen wel een toename van de parkeerdruk in de omgeving. Door bewoners van de campus geen vergunning te geven voor parkeren in de omgeving wordt aan die vrees tegemoetgekomen. Dit impliceert waarschijnlijk dat de campus een eigen parkeerrayon moet worden. Het zou dan gaan om een klein en vanwege de bijzondere bevolkingssamenstelling van de campus logisch begrensd rayon. Daarmee past zo’n rayon goed in het beleid zoals verwoord in het vigerend coalitieakkoord[3].

---

[2] Sectie 4.2.2 uit de toelichting.

[3] “Utrecht maken we samen”, pagina 16: “We houden vast aan vooraf vastgestelde rayons met logische begrenzing. De huidige verdeling van de gebieden wordt wel aangepast, waardoor de gebieden substantieel kleiner worden.”

Samenvatting

Wijkraad Oost vindt dan ook:

- De bouwvlakken moeten meer specifiek worden aangegeven
- Het plangebied moet doorkruist worden door fiets/wandelpaden die goed begaanbaar en aantrekkelijk zijn, ook voor mensen die slecht ter been zijn; zowel verbeelding als regels en toelichting moeten daarover geen twijfel laten bestaan
- De verwachte gevolgen voor de gezondheid van omwonenden moeten kwantitatief in kaart worden gebracht
- Parkeervergunningen mogen alleen aan specifieke doelgroepen worden verstrekt, en het aantal te realiseren parkeerplaatsen moet dienovereenkomstig geminimaliseerd worden. Daaraan gepaard kunnen maatregelen worden genomen om parkeeroverlast in de omgeving te beperken.

Namens Wijkraad Oost,

Christa Tydeman, voorzitter

Diakonessenhuis

kostenplaats 1237

De gemeenteraad van Utrecht
Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling,
afdeling Gebiedsontwikkeling
T.a.v. de heer K. Ulrich
Ravellaan 1
3533 JE UTRECHT

Datum	Kenmerk	Behandeld door	Telefoonnummer	e-mail
Utrecht, 28 juli 2014	mi FB fk 14 127	Franca Kerstens	088 2506352	fkerstens@diakhuis.nl

Betreft: Zienswijzen Ontwerpbestemmingsplan KPN Campus en Ontwerpbesluit hogere waarden geluidsbelasting

Geachte heer Ulrich,

Het Diakonessenhuis dient bij deze een aantal zienswijzen in ten aanzien van het ontwerp-bestemmingsplan 'KPN Campus Fockema Andreaelaan, Rubenslaan e.o.' en het ontwerpbesluit 'HW 1095' die vanaf 27 juni 2014 ter inzage liggen en waarvoor voor 7 augustus aanstaande eventuele zienswijzen ingediend dienen te zijn.

Allereerst geven wij mee dat het Diakonessenhuis in principe niet tegen de plannen tot herontwikkeling van het terrein is. Het is goed dat er aandacht is voor het bouwen van woningen voor deze specifieke doelgroepen. Ook de ontsluiting van het terrein door middel van het creëren van een doorgang richting Ina Boudier Bakkerlaan en het maken van een groene zone geven meer waarde aan het gebied dan de huidige al jaren durende leegstand op het voormalige KPN terrein. Er zijn echter elementen in het bestemmingsplan en in het bijbehorende planschaderapport die ons inziens niet juist zijn of waar wij vragen bij hebben. Deze geven wij hieronder aan.

Zienswijze Ontwerpbesluit hogere waarden geluidsbelasting
Zoals u aangeeft overwegen Burgemeester en wethouders hogere waarden vast te stellen voor de geluidsbelasting. Gezien de aard van onze organisatie, zijnde een ziekenhuis, met de ingang van de spoedzorg- en huisartsenpost aan de F. Andreaelaan direct tegenover het te herontwikkelen terrein, moet overlast van verkeer en overig geluid zoveel als mogelijk worden tegengegaan. Kunt u aangeven of, ook na realisatie van de plannen, de hoogst toegestane waarde van 63 db niet wordt overschreden. En kunt u aangeven of het toestaan of mogelijk toestaan van een hogere geluidsbelasting geen beperkende of negatieve gevolgen gaat hebben voor het ziekenhuis dat momenteel ingrijpend wordt gerenoveerd en dat haar activiteiten ook verder uit wil kunnen breiden in de toekomst?

Bent u daarnaast ook voornemens de waarden voor geluidsbelasting die het ziekenhuis worden opgelegd aan te passen? En zo niet, kunt u dit dan motiveren?

Kunt u motiveren waarom u het ziekenhuis niet ziet als 'gevoelig gebied' dat beïnvloed zou kunnen worden door de herontwikkeling?

Zienswijze Ontwerpbesluit hogere waarden met gevolgen voor de Luchtkwaliteit
Het plan voorziet in een mogelijk toegestane hogere geluidsbelasting voor wegverkeer. Aangegeven wordt dat geen extra belasting van de luchtkwaliteit wordt verwacht. Is dit aannemelijk? Vanaf het kruispunt Rubenslaan – Adriaen van Ostadelaan geldt richting het centrum de milieuzone. Het bestemmingsplan gaat ervan uit dat er geen effect op de luchtkwaliteit ontstaat door de toegenomen activiteiten binnen het plangebied? Kunt u aangeven waarom een hogere waarde voor geluidsbelasting door verkeerslawaai geen effect heeft op de luchtkwaliteit in het gebied door een verkeerstoename? En kunt u aangeven of dit geen beperkende of negatieve gevolgen gaat hebben voor de activiteiten van het ziekenhuis dat momenteel ingrijpend wordt gerenoveerd en dat haar activiteiten ook verder uit wil kunnen breiden in de toekomst?

Zienswijze Ontwerpbestemmingsplan aandachtspunt gemeentelijk Verkeers- en Vervoerplan
De Fockema Andreaelaan moet goed bereikbaar blijven voor het verkeer richting ons centrum voor Acute en Intensieve zorg waarin zich ook de huisartsenpost bevindt. Tevens bevindt zich de goederenontvangst aan de F. Andreaelaan en de RAVU ambulancepost.

De straat is deels eenrichtingsverkeer en vanaf de Notebomenlaan is het tweerichtingsverkeer voor verkeer met bestemming spoedzorgcentrum of huisartsenpost. Aan de straat bevindt zich een Basisschool met een BSO en een middelbare school. Daarnaast is het een drukke verbindingsweg voor kinderen van en naar de Kohnstammschool die ook gebruik maken van de gymzaal van het St. Bonifatius College. Ook rijdt buslijn 8 door de F. Andreaelaan.

De RAVU ambulancepost heeft altijd een vrije doorgang nodig richting zowel de Bosboomstraat alsook de Rubenslaan. Ambulances moeten altijd bij de ingang van het gebouw voor Acute en Intensieve zorg kunnen komen.

Herontwikkeling van het KPN terrein houdt in dat er een forse extra verkeersstroom wordt toegevoegd die gebruik gaat maken van de F. Andreaelaan. Uit de plannen kan niet gehaald worden in hoeverre er rekening wordt gehouden met de verkeersveiligheid in de straat. Wij vragen ons dan ook af of er in de planontwikkeling voldoende rekening wordt gehouden met deze verkeersstromen ook qua veiligheid voor de kwetsbare verkeersgebruikers? Zeker ook als er bomen geplaatst gaan worden aan de F. Andreaelaan.

In hoeverre passen de activiteiten van het Diakonessenhuis in uw langetermijnvisie op verkeer en vervoer als onderdeel van het gemeentelijk Verkeers- en Vervoerplan? De functie van de straat wordt uit de plannen niet duidelijk.

Zienswijze Aantrekkelijk en bereikbaar
In hoeverre wordt er blijvend rekening gehouden met de bereikbaarheid per openbaar vervoer van het Diakonessenhuis zowel aan de zijde van de F. Andreaelaan ten behoeve van het spoedzorgcentrum als aan de zijde van de hoofdingang, gelegen aan de Bosboomstraat zodat er binnen een aanvaardbare loopafstand voor onze patiënten en bezoekers, vaak met een mobiele beperking, goed en frequent openbaar vervoer beschikbaar is? Voor meerdere bestemmingen blijft die goede bereikbaarheid, zeker na realisatie van de plannen op het voormalige KPN terrein, essentieel. De ambitie wordt aangegeven maar niet in concrete voorstellen uitgewerkt.
U geeft aan, hoofdstuk 4.2.2., dat het 'doel is om het netwerk voor langzaam verkeer in het gebied fijnmaziger te maken'. In hoeverre dit consequenties heeft of gaat hebben voor de bereikbaarheid van het ziekenhuis wordt niet duidelijk en vraagt om nadere toelichting.

Zienswijze Stedenbouwkundig plan
In hoofdstuk 4.1.2. geeft u aan de bestaande bouwhoogte te willen handhaven. Bij het vaststellen van het bestemmingsplan 'Oudwijk, Krommerijn e.o.' is de maximale bouwhoogte lager gesteld dan die van de huidige, bestaande, bebouwing. Voor het voorliggende plangebied wijkt u af van het uitgangspunt in het huidige bestemmingsplan om bij herontwikkeling de bestaande bouwhoogte niet te handhaven maar te verlagen. Ons inziens is onvoldoende duidelijk gemaakt waarom op het terrein van het Diakonessenhuis de bestaande bouwhoogte niet is gehandhaafd maar is verlaagd en waarom

nu van deze lijn wordt afgeweken temeer daar de bouwhoogte consequenties heeft voor de schaduwwerking ten opzichte van onze bebouwing. Hier is in het planschaderapport overigens in het geheel geen rekening mee gehouden. Hier wordt later in deze brief nader op ingegaan.

Zienswijze Plansituatie
Gezien het planschaderapport waarin het gebouw voor Acute en Intensieve zorg aan de F. Andreaelaan in het geheel niet is meegenomen, willen wij graag aannemelijk gemaakt zien dat de bouwgrens tussen bebouwing binnen het plangebied en die van het ziekenhuis overal de aangegeven 30 meter is. Ook het rapport van dGmr met als kenmerk 'M.2012.1376.00.R001' wijkt op dit punt af van de bestaande situatie en gaat in zijn verbeelding, zie bijlagen 1 en 3, ook niet uit van bebouwing op de hoek Bosboomstraat / F. Andreaelaan.

Zienswijze Kwaliteit van de leefomgeving
Aangegeven wordt dat het ziekenhuis en het verzorgingshuis in alle maanden door extra schaduw worden beïnvloed. In het planschaderapport wordt hier onvoldoende rekening mee gehouden, immers, men is het gebouw voor Acute en Intensieve zorg geheel 'vergeten' mee te nemen. Het planschaderapport moet op dit punt aangepast worden en aan ons voorgelegd worden zodat het ziekenhuis kan beoordelen in hoeverre er sprake is van voor ons onaanvaardbare schaduwwerking.

Risicoanalyse planschade ontwerpbestemmingsplan 'Campus KPN'
Bij 6.1 Economische uitvoerbaarheid en relevante passages in de risicoanalyse planschade.
De gemaakte planschadeanalyse voldoet niet. Uitgegaan is van een oude luchtfoto waarop het voormalige Witte Huis is gesloopt, maar de huidige nieuwbouw niet is te zien. Hierdoor is het ziekenhuis niet als planschadegevoelig object in het plan meegenomen. Dit is niet correct en het plan moet op dit punt aangepast worden en ons ter goedkeuring worden voorgelegd.
Daarnaast wordt uitgegaan van het ziekenhuis als 'weinig courant vastgoed' (pag. 13 van de planschadeanalyse) waarbij bovendien volgens het rapport 'feitelijk sprake is van het duurzaam verstrekken van subsidie voor de specifieke maatschappelijke functie, waardoor een duurzame waardevermindering niet van toepassing is' (pag. 12). Dit is niet conform de huidige situatie rondom eigendom en verkregen gelden voor ziekenhuisvastgoed en het plan zal op dit punt aangepast dienen te worden.

De risicoanalyse planschade gaat er in hoofdstuk 7.4 van uit dat er geen bedrijven in de omgeving zijn die worden beperkt in de bedrijfsvoering. In hoeverre is daarbij rekening gehouden met de huidige aard van verkeersstromen van en naar het ziekenhuis?

Uiteraard is het Diakonessenhuis bereid tot nadere toelichting op bovenstaande. Wij wachten uw reactie graag af.

Met de meeste hoogachting,

Voorzitter RvB

Franca Kerstens
Projectleider bouw

(R. Florijn)

c.c.: F. Cornelisse, directeur Facilitair Bedrijf
R. Florijn, voorzitter Raad van Bestuur

Vereniging van huiseigenaren De Notekraker
p/a. secretaris
Notebomenlaan
3582 CN UTRECHT

Gemeente Utrecht
Ingekomen d.d.
30 JUL 2014
14.046529

AANTEKENEN
De gemeenteraad van Utrecht
Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling, afdeling Gebiedsontwikkeling
t.a.v. de heer K. Ulrich
Postbus 16200
3500 CE Utrecht

Utrecht, 29 juli 2014

Geachte raadsleden,

Betreft: zienswijze 'Ontwerpbestemmingsplan 'KPN Campus'.

Hierbij wil ik namens de Vereniging van Huiseigenaren 'De Notekraker', ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 40483086, onze zienswijzen indienen tegen het onwerpbestemmingsplan KPN Campus Fockema Andreaelaan, Rubenslaan e.o.
'De Notekraker' behartigt de belangen van de huiseigenaren van de woningen Notebomenlaan 340 t/m 372 en Notebomenhof 10 t/m 28.

Allereerst willen wij aangeven dat wij positief staan tegenover ontwikkeling van het betreffende plangebied. Er zijn echter een aantal punten die naar ons idee niet goed overwogen zijn en heroverwogen moeten worden alvorens een bestemmingsplan kan worden vastgesteld.

Ten aanzien van de toelichting op het ontwerpbestemmingsplan merken we het volgende op:

4.1.1 / 4.2.3
Aangegeven staat dat in het noordoostelijke deel van het plangebied, aan de Burg. Fockema Andreaelaan een opgetild maaiveld (parkeerheuvel) kan worden gerealiseerd, waarbij in de eerste bouwlaag parkeervoorzieningen worden gemaakt. Deze centrale parkeervoorziening heeft in- en uitritten aan de Fockema Andreaelaan. In paragraaf 4.2.3 staat dat er adequate maatregelen worden genomen om de situatie veilig te houden. **Wij zijn van mening dat er eerst gedegen moet worden nagedacht over deze uitrijmogelijkheid en de consequenties hiervan voordat het bestemmingsplan op dit punt kan worden vastgesteld.**

De Fockema Andreaelaan is ter hoogte van de geplande uitrit van de parkeergarage een éénrichtingsweg. De uitrit komt uit op een fietspad dat van de rijweg wordt gescheiden door middel van een hoge betonrand. Er fietsen hier zeer veel scholieren van en naar het Bonifatius College en ook richting de Prof. Kohnstammschool (basisschool aan de Marislaan). Aan de Fockema Andreaelaan zit de uitrit van de ambulancepost van het Diakonessenziekenhuis. Ook de Spoedeisende Hulp van het Diakonessenhuis heeft de ingang aan de Fockema Andreaelaan. De mensen die de Spoedeisende Hulp bezoeken moeten (vaak met spoed) het éénrichtingsgedeelte van de Fockema Andreaelaan kruisen om de oprit naar de Eerste Hulp te bereiken. Met een toename van minstens 1200 voertuigen per dag zal dit steeds moeilijker worden (zie ook hieronder bij 5.3.2.1 / 5.7.2).

Een groot deel van het verkeer uit de parkeergarage zal via de Bosboomstraat naar de Adriaan van Ostadelaan gaan om de stad uit te komen. Dit betekent dat er een grote stroom auto's zal komen te

staan op de Bosboomstraat ter hoogte van de uitrit van het parkeerterrein van het Diakonessenhuis. Voor bezoekers van het Diakonessenhuis zal het moeilijk worden om het parkeerterrein bij het openen van de slagboom te verlaten, omdat het verkeer niet goed doorstroomt. Het verkeer op de Adriaan van Ostadelaan staat nu al regelmatig vast, waardoor auto's lang moeten wachten op de Bosboomstraat voordat ze rechtsaf kunnen slaan richting de Adriaan van Ostadelaan. Een ander deel van de auto's zal richting de Notebomenlaan en de IBB-laan rijden en hierdoor zal het verkeer ter hoogte van onze huizen (met name Notebomenlaan 340 tot en met 352) aanzienlijk toenemen. **Wij vrezen dat er straks een verkeerssituatie zal ontstaan waarbij alle auto's over de Notebomenlaan zullen worden geleid, langs een deel van onze huizen.** Dit zal een nadelig effect hebben op het woongenot van onze bewoners.

In het Stedenbouwkundig Plan van Eisen (bijlage 1 van de toelichting) wordt met een tekening op blz. 19 gesuggereerd dat er een centrale ontsluiting is/komt voor autoverkeer van de geplande locatie voor de uitrit van de parkeergarage via de Fockema Andreaelaan naar de Rubenslaan. Zoals hiervoor reeds aangegeven is hier thans sprake van (door de gemeente bewust ingesteld) éénrichtingsverkeer. Auto's kunnen dus niet rechtstreeks via de Fockema Andreaelaan naar de Rubenslaan.

4.2.1
Er staat dat de Campus KPN autovrij wordt gemaakt (met uitzondering van de parkeergarage). Een nieuwe fietsverbinding is wenselijk zo staat vermeld, maar deze nieuwe fietsverbinding loopt over percelen die niet in eigendom zijn bij SSH, Jebber of de gemeente. Aangegeven wordt dat er overleg zal worden gevoerd met de eigenaren. **Kunnen de gronden die bestemd zouden moeten worden voor de nieuwe fietsverbinding meegenomen worden in het plangebied, zodat er een mogelijkheid is voor onteigening van de betreffende gronden**?

Hoe moeten de bedrijven in de plinten (bijvoorbeeld de horeca) en de brandstoftanks (zie 5.8.3) worden bevoorraad wanneer het plangebied autovrij wordt gemaakt?

4.2.3
In het Stedenbouwkundig Programma van Eisen (bijlage 1 bij de toelichting) zijn op blz. 15 de parkeerplaatsen bij onze huizen, die worden gebruikt door de leden van onze Vereniging van Huiseigenaren, (met kleur) gemarkeerd als 'parkeren in de openbare ruimte in het studiegebied'.

Tijdens de informatiebijeenkomst op 18 december 2012 is aangegeven dat in het ontwerp wordt uitgegaan van 236 parkeerplaatsen op eigen terrein voor het woonprogramma en de bezoekers. Tijdens de informatiebijeenkomst op 26 maart 2013 werd aangegeven dat dit aantal parkeerplaatsen naar beneden is bijgesteld naar 204 parkeerplaatsen op basis van de gemeentelijke Nota 'Stallen en parkeren' (vastgesteld op 28 maart 2013). Van beide bijeenkomsten is een 2-kolommenstuk opgesteld. De genoemde aantallen zijn dus schriftelijk vastgelegd. In de planbeschrijving lezen wij het volgende: "*Bij het gehanteerde programma is de maximale parkeerdruk 278 parkeerplaatsen op de werkdag en avond.*" Uit blz. 50 van het Stedebouwkundig plan van aanpak blijkt dat bij toepassing van de parkeernorm 294 parkeerplaatsen (totaal balans woningen + voorzieningen) op eigen grond zouden moeten worden gerealiseerd. Wanneer er slechts 204 parkeerplaatsen op eigen terrein worden gebouwd – zoals aangegeven tijdens de informatiebijeenkomst en zoals ook staat vermeld op blz. 19 van het Stedebouwkundig Programma van Eisen – en er sprake is van een (maximale) parkeerdruk van 278, dan betekent dit dat 74 auto's (278 minus 204) gebruik moeten gaan maken van de openbare parkeerplaatsen in onze buurt! Wij wonen om de hoek van het nieuwe plan en vrezen dat de parkeerdruk aanzienlijk toe zal nemen. Tijdens de raadsinformatieavond op 28 mei 2013 hebben wij onze zorg op dit punt reeds uitgesproken. Het plan voldoet ons inziens niet aan de in artikel 8 gestelde "*Algemene regel m.b.t. parkeergelegenheid: Op grond van het bepaalde in de planregels mogen de voor de verschillende bestemmingen aangewezen gronden daarvoor*

slechts worden bebouwd en gebruikt onder de voorwaarde dat voldoende parkeergelegenheid voor auto's en fietsen wordt gerealiseerd of in stand gehouden."

Wij vinden het plan op het punt van de parkeerdruk onaanvaardbaar.

Tijdens de informatieavonden is verder aangegeven dat een aantal parkeerplaatsen zal worden toegekend aan vaste eigenaren/huurders. Wanneer bijvoorbeeld 100 parkeerplaatsen worden toegekend aan bewoners, impliceert dit dat er nog maar (204 minus 100 =) 104 plaatsen beschikbaar zijn voor 700 bewoners + voorzieningen + bezoekers. **Nagegaan moet worden wat voor consequenties dit heeft voor het voldoen aan de parkeernorm en voor de parkeerdruk in de Notebomenlaan en de Notebomenhof nabij onze woningen.**

In paragraaf 3.3 staat dat het huidige aantal parkeerplaatsen op het KPN-terrein 330 is. Een deel van de parkeerplaatsen van het KPN-terrein wordt momenteel gebruikt door medewerkers van het Diakonessenhuis. Behalve de bewoners en bezoekers van de KPN-campus moeten bij de realisatie van het nieuwe plan ook al deze mensen nog een parkeerplaats in de buurt zoeken. Ook dit verhoogt weer de parkeerdruk in de Notebomenlaan, als dichtstbijzijnde straat en het vergroot onze vrees dat wij straks onze auto's niet meer kwijt kunnen nabij onze huizen in onze straat.

Tijdens de voorlichting is aangegeven dat de medewerkers van het Diakonessenhuis bij realisatie van het onderhavige plan moeten gaan parkeren in de parkeergarage Q-park bij stadion Galgenwaard. Het lijkt ons aannemelijk dat ze een parkeerplek dichter in de buurt van het ziekenhuis zullen zoeken.

Graag ontvangen wij de garantie dat de gemeente aan de bewoners van de KPN-campus, de exploitanten van de plinten en de medewerkers van het Diakonessenhuis geen parkeervergunning verstrekt binnen ons parkeer(vergunning)gebied.

Bij de bestemmingsregels staat in 3.3.2 bij punt d dat uitoefening van een aan-huis-verbonden beroep of –bedrijf in samenhang met wonen uitsluitend is toegestaan indien "*er geen sprake is van verkeersaantrekkende activiteiten die kunnen leiden tot een nadelige beïnvloeding van de normale afwikkeling van het verkeer dan wel tot een onevenredige parkeerdruk op de openbare ruimte.*"
Hoe toetst de gemeente of sprake is van "een onevenredige parkeerdruk op de openbare ruimte"?

ad. art. 8) Wat wordt bedoeld met: "*Bij sloop- nieuwbouw wordt het bestaande aantal parkeerplaatsen (het rechtens verkregen niveau) in mindering gebracht op het aantal dat nodig is bij de nieuwe ontwikkeling, een en ander conform het geldende gemeentelijk beleid*"?
Kan op basis hiervan het aantal parkeerplaatsen op eigen grond nog verder afnemen?

In de parkeertabel op blz. 50 van het Stedebouwkundig Programma van Eisen wordt een denkbeeldige invulling gegeven van de plinten. Er wordt bijvoorbeeld gekozen voor kinderopvang. Bij 'kinderopvang' geldt dat voor een avond op een werkdag 0% van de parkeernorm aan parkeerplaatsen in de parkeerbalans wordt meegenomen. Wanneer de plint zou worden ingevuld met een 'sociaal culturele voorziening' dan dient 100% van de parkeernorm voor de avond te worden meeberekend in de parkeerbalans. Op deze manier is de totaal balans aan parkeerplaatsen voor de woningen en de voorzieningen te manipuleren. Bij een andere invulling van de plint kan het aantal benodigde parkeerplaatsen in de avond aanzienlijk wijzigen.

Tijdens de informatieavonden is aangegeven dat, wanneer de plinten niet gevuld kunnen worden met voorzieningen en er leegstand ontstaat, het beschikbare oppervlakte dan alsnog aangeboden kan worden als woonruimte. Het voorliggende ontwerpbestemmingsplan laat dit ook toe. Het totale

oppervlakte dat beschikbaar is voor de plinten in 3.089 m2. Wanneer hier starterswoningen met een oppervlakte van 65 m2 van worden gemaakt, dan kunnen er 3.089 m2 : 65 m2 = circa 47 starterswoningen bijkomen. Deze starterswoningen hebben een parkeernorm van 0,94 -> 47 x 0,94 = circa 44 parkeerplaatsen. Wanneer de parkeerbalans hierop wordt aangepast, betekent dit dat in de avond op een werkdag 300 parkeerplaatsen benodigd zijn in plaats van de berekende 278! Leegstand in plinten komt heden ten dage veel voor!

5.3.2.1 / 5.7.2
Wegverkeerslawaai
In paragraaf 5.7.2 staat dat dit plan leidt tot een verkeersproductie van bijna 2.000 voertuigen per etmaal. Bij de huidige (kantoor)bestemming hoort een berekende verkeersgeneratie van 880 voertuigen per etmaal. De netto toename van het verkeer ten gevolge van het plan is derhalve berekend op ongeveer 1.200 voertuigen per dag. Er is dus een aanzienlijk toename van het verkeer in onze buurt. Aannemelijk is dat de feitelijke toename van de verkeersproductie nog veel hoger is (dan de berekende toename van de verkeersproductie), aangezien één van de gebouwen op het KPN-terrein nooit in gebruik is genomen.
In het ontwerpbestemmingsplan wordt terecht gesteld dat geluid de kwaliteit van de leef- en woonomgeving beïnvloed.
In het geluidsonderzoek is niet nagegaan wat de consequentie is van de toename van de verkeersdruk op de Notebomenlaan voor de geluidsbelasting op de gevels van met name de woningen Notebomenlaan 340 t/m 352. Deze woningen liggen op korte afstand van de weg en zullen worden geconfronteerd met een verhoging van de geluidsbelasting op de gevels als gevolg van het toegenomen wegverkeerslawaai.

5.7.2 e.a.
De toegenomen verkeersproductie leidt tot een verslechtering van de luchtkwaliteit. Het feit dat deze binnen de grenswaarden zou blijven - wat wij ter discussie stellen - doet hier niets aan af.

De gemeente geeft zich er geen rekenschap van dat wij de afgelopen jaren al meerdere malen te maken hebben gehad met grote bouwprojecten/inbreiding, zoals het woon/winkelcomplex (met Jumbo) van de IBB-hof, het appartementencomplex INA aan de IBB-laan, het stedelijk gymnasium aan de IBB-laan en de nieuwe huizen daarnaast (Van der Hulsthof) en de uitbreiding van het Diakonessenhuis. Dat veroorzaakt al **extra verkeersdrukte (fiets en auto), afname van de verkeersveiligheid, toename geluidsoverlast en fijnstof etc**. Waar we nu mee worden geconfronteerd komt bovenop de eerdere ontwikkelingen. Het lijkt of nog wordt gerekend met oude cijfers die uitgaan van een nulmeting van jaren geleden. **Al die effecten cumuleren, voor de verkeersveiligheid, ons woongenot en onze gezondheid. Wij menen dat het bestemmingsplan niet kan worden vastgesteld zonder dat er een nieuwe effectrapportage komt, waarin de genoemde nadelige effecten voor onze bewoners worden onderzocht.**

De gemeente heeft plannen gehad om de Notebomenlaan verkeersveiliger te maken. Toen de Internationale school werd gevestigd aan de Notebomenlaan zijn deze plannen in de ijskast gegaan.

5.8.3
Realisatie nieuwe brandstoftanks
Aangegeven wordt dat er twee nieuwe bovengrondse brandstoftanks zullen worden gerealiseerd om (zo blijkt uit de planschaderisico-analyse) de noodstroomaggregaten van KPN te kunnen voorzien van brandstof. Vanuit de richtlijnen die zijn opgesteld om de bodem te beschermen, mogen deze brandstoftanks blijkbaar worden gerealiseerd. Onduidelijk is of deze twee nieuwe bovengrondse brandstoftanks in gebruik worden genomen naast de bestaande drie bovengrondse en twee ondergrondse brandstoftanks (zie 5.8.2). In dat geval zijn er dus vijf bovengrondse brandstoftanks in het plangebied. In het ontwerpbestemmingsplan missen wij een overweging die ingaat op de

gevolgen voor de omgeving wanneer er iets misgaat met deze (twee dan wel vijf bovengrondse) tanks. De consequenties voor de (minimaal 800 jonge) bewoners van de KPN campus en voor de wijdere omgeving - waaronder onze huizen - zijn niet in kaart gebracht.

Een aantal jaren geleden heeft er op het terrein nabij het plangebied een flinke brand gewoed. Dit had al consequenties voor onze huizen. Veel van onze huiseigenaren hadden roetschade. Bij een ongeluk met een bovengrondse brandstoftank zijn de gevolgen niet te overzien.

5.13
Kwaliteit van de leefomgeving
Aangegeven staat dat het ziekenhuis en het verzorgingshuis in alle maanden door extra schaduw worden beïnvloed, altijd in de middag tot aan de zonsondergang. De bewoners van verpleeghuis Swellengrebel aan de Fockema Andreaelaan hebben alleen de middag- en avondzon. Uit de schaduwstudie blijkt dat de bewoners de zon die ze hebben door het nieuwe plan voor een groot deel kwijtraken. De ouderen die in Swellengrebel zitten zullen zelf geen zienswijze indienen. Wij willen bepleiten dat bij het vaststellen van het bestemmingsplan de bouwhoogte zodanig wordt aangepast dat deze ouderen in hun laatste levensfase niet worden verstoken van zon in hun woningen.

7.4
ad art. 3) Er is voor wat betreft de parkeergarage tijdens informatiebijeenkomsten gesproken over 'verhoogd/opgetild maaiveld'. Uit de genoemde hoogten van de bebouwing blijkt dat de parkeergarage tot 5 meter boven maaiveld mag worden gebouwd. Het 'maaiveld' wordt zo wel erg verhoogd/opgetild. De parkeerheuvel zou worden begroeid met gras. Op blz. 19 van het Stedebouwkundig Programma van Eisen wordt in de legenda gesproken van "een groene parkeervoorziening". Komt er een grasheuvel van 5 meter hoog?

De bestaande hoogbouw van 31 / 36 meter en 55 meter blijft bestaan. In het oude, vigerende plan mocht er (behoudens de genoemde hoogbouw) tot maximaal 20 meter worden gebouwd. De hoogte van de nieuwbouw varieert van 23 tot 55 meter. Eén van de uitgangspunten van het stedenbouwkundig ontwerp is 'ruimtelijke kwaliteit'.
Het bebouwen van een terrein met hoge gebouwen correspondeert ons inziens niet met 'ruimtelijke kwaliteit'. Het bebouwingspercentage binnen het totale plangebied mag dan met circa 15% afnemen. De bebouwingshoogte neemt aanzienlijk toe en heeft ons inziens een negatief effect op de 'ruimtelijke kwaliteit'. Vanuit de woningen Notebomenlaan 342 t/m 352 en vanaf de dakterrassen is zicht op deze hoge gebouwen. **Wij pleiten ervoor om de bestaande maximale bouwhoogte van 20 meter te handhaven**.

De plankaart biedt geen waarborgen voor het realiseren van 50% groen in het plangebied, dat volgens het Stedebouwkundig programma van eisen wordt nagestreefd. Wij verzoeken u de plankaart op dit punt aan te passen.

Wij verzoeken u bij het vaststellen van het bestemmingsplan rekening te houden met onze zienswijzen.

Met vriendelijke groet,
namens de Vereniging van Huiseigenaren 'De Notekraker',

[illegible] (secretaris)

Telefoon (0180) 61 43 78
Fax (0180) 61 57 26
E-mail info@rd.bmdadvies.nl
Website www.bmdadviesrijndelta.nl

4

Adviezen op het gebied van milieu, arbo en kwaliteit

BMD Advies

Rijndelta

Ebweg 18
2991 LT Barendrecht

De gemeenteraad van Utrecht
Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling,
afdeling Gebiedsontwikkeling
t.a.v. de heer K. Ulrich
Postbus 16200
3500 CE UTRECHT

220

14.046706

Datum 6 augustus 2014
Briefnr. MPA/MRE 02200.20140806.ADS
Betreft Zienswijze Ontwerpbestemmingsplan 'KPN Campus'

Geachte heer Ulrich,

Op 27 juni 2014 is het ontwerpbestemmingsplan *KPN Campus Fockema Andrealaan, Rubenslaan e.o.* (nummer NL.IMRO.0344.BPKPNFOKKEMAANDREA-ON01) door de gemeente Utrecht ter inzage beschikbaar gesteld. Hierin wordt vooruitgeblikt op de toekomstige situatie op het terrein waarbij de huidige KPN-telefooncentrale en het KPN-kantoorpand plaats maken voor studentenhuisvesting.

Met deze brief wil ik namens KPN van de gelegenheid gebruikmaken om een zienswijze kenbaar te maken betreffende het ontwerpbestemmingsplan voor het pand aan de Burgemeester Fockema Andrealaan 15 te Utrecht.

Zienswijze
KPN is voornemens haar activiteiten voort te zetten op een deel van het perceel aan de Burgemeester Fockema Andrealaan 15. Momenteel biedt het bestemmingsplan echter onvoldoende (duidelijk) de mogelijkheid om de beoogde activiteiten voort te zetten. De hieronder beschreven punten dienen ons inziens door de gemeente aangepast of verduidelijkt te worden.

1. <u>Activiteiten KPN onvoldoende duidelijk benoemd</u>
In het ontwerpbestemmingsplan is gekozen voor een zoneringsmethodiek waarbij gebruikgemaakt wordt van 'functiemenging'. Binnen het plangebied zijn o.a. de volgende activiteiten toegestaan:

- *Bedrijven (zoals opgenomen in de categorieën A en/of B1 van de bij het bestemmingsplan behorende Lijst van Bedrijven 'functiemenging'); en*
- *De bij de bestemming behorende nutsvoorzieningen.*

In de *Lijst van Bedrijven 'functiemenging'* is SBI code 642/61 *Telecommunicatiebedrijven* niet expliciet opgenomen.

In de definitie van 'nutsvoorzieningen' wordt gesproken over *'apparatuur voor telecommunicatie'* en in artikel 3.3.1 wordt verwezen naar *'bedrijven in de vorm van een nutsvoorziening'*. De terminologie is niet consistent en het is daardoor onduidelijk of bijvoorbeeld de voorschriften voor 'bedrijven' nu wel of niet van toepassing zijn op de activiteiten van KPN.

Bovendien is het onduidelijk of apparatuur zoals een noodstroomaggregaat ten behoeve van de telecommunicatieapparatuur onder de reikwijdte van 'nutsvoorzieningen' valt.

Gewenste aanpassing:
KPN wenst haar activiteiten explicieter benoemd te hebben in het bestemmingsplan. Aangezien de aanwezigheid van een noodstroomaggregaat op basis van de VNG-zoneringsmethodiek leidt tot een hogere categorie-indeling dan die voor een *'Telecommunicatiebedrijf'* is maatwerk hoogstwaarschijnlijk de geprefereerde oplossing. Zo zou de *Lijst van Bedrijven 'functiemenging'* aangevuld kunnen worden met: *'Telecommunicatiebedrijven, incl. noodstroomvoorziening'*, ingedeeld in categorie B1 (dit komt vermoedelijk ongeveer overeen met bedrijfscategorie 2).

De voorschriften die specifiek van toepassing zijn op KPN (zoals artikel 3.1.1, lid e) dienen vervolgens in overeenstemming te worden gebracht met deze terminologie.

2. Uitzondering van de beperking opgenomen in artikel 3.1.1, lid 1

In artikel 3.1.1, lid a (1) wordt aangegeven dat o.a. bedrijven uitsluitend zijn toegestaan in de eerste bouwlaag van gebouwen binnen het plangebied. Aangezien het onduidelijk is of KPN in het huidige plan nu wel of niet als bedrijf wordt beschouwd, is het niet duidelijk of dit voorschrift van toepassing is op haar activiteiten. De mogelijkheid bestaat dat KPN gebruik zal willen of moeten maken van meerdere bouwlagen in een van de nieuw te realiseren bouwwerken. Een en ander zal worden afgestemd met de SSH (stichting studentenhuisvesting).

Gewenste aanpassing:
KPN wenst de mogelijkheid te behouden om meerdere bouwlagen te benutten voor het realiseren van haar voorzieningen. Hiertoe dient er een uitzonderingsbepaling opgenomen te worden waaruit expliciet blijkt dat voorschrift 3.1.1, lid a (1) niet van toepassing is op haar activiteiten.

3. Bouwvlak biedt niet voldoende ontwikkelingsmogelijkheden

KPN behoudt een oppervlak van 1.000 m^2 van het terrein in eigendom. Dit vlak is op papier gelegen in de zuidwestelijke hoek van het plangebied. De exacte afmetingen (lengte x breedte) zijn nog niet bekend en zullen in overleg tussen de partijen nog vastgesteld worden.

In het bestemmingsplan wordt aangegeven dat er enkel binnen het bouwvlak gebouwd mag worden. Indien KPN in de zuidwestelijke hoek een nieuw pand moet realiseren, dan mag een groot deel van haar grond op basis van de huidige plankaart niet bebouwd worden (zie figuur 1 voor een grove inschatting, waarbij het blauwe vierkant een schatting van de grond van KPN aanduidt; zoals aangegeven zijn de exacte afmetingen niet bekend). Dit brengt ongewenste beperkingen met zich mee.

Gewenste aanpassing:
KPN wenst meer ontwikkelingsruimte te waarborgen in de zuidwestelijke hoek van het plangebied. Hiertoe dient het bouwvlak verruimd te worden of dient een uitzonderingsbepaling opgenomen te worden waaruit blijkt dat deze beperking niet van toepassing is op Telecommunicatiebedrijven.

Figuur 1: Potentiële locatie voor ontplooien van KPN-activiteiten

Wij vertrouwen erop u met deze brief van voldoende informatie te hebben voorzien en verzoeken u deze zienswijze in behandeling te nemen en schriftelijk te reageren op elk van de drie ingebrachte punten uit deze brief. Mocht u nog vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met ondergetekende.

Met vriendelijke groet,
namens KPN,
BMD Advies Rijndelta B.V.,

M.A. Pauwels, MSc.
adviseur

Cc KPN NETCO FO IP Tactical planning, t.a.v. Leo de Koning, Postbus 3053, 3800 DB AMERSFOORT

link naar RoPubliceer

In dit programma is **bestemmingsplan KPN Campus Fockema Andreaelaan, Rubenslaan e.o.** in een beveiligde omgeving digitaal raadpleegbaar.

- links 'alle bijbehorende documenten tonen'
- rechts kunt u dan de pdf-documenten inzien.

Link: http://0344.ropubliceer.nl/?phID=3F7A2518-E0C8-4244-924B-84E332E06E91&key=0772381091192422111530941510060371671731652052500961081801800091180880031390961430190461561161811411402080282510250460241440590972480760882231 62

Ir P.F.C. Jansen
Wethouder Wonen, Ruimtelijke Ordening,
Vastgoed, Dierenwelzijn, Sport, Wijk Zuidwest
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 030 - 286 11 12
www.utrecht.nl /twitter @PaulusJansenSP

Aan de Raad

Behandeld door F.P. Konijnenberg
Doorkiesnummer 030 - 28 60272
E-mail r.konijnenberg@utrecht.nl
Bijlage(n) Geen
Uw kenmerk
Uw brief van

Datum 27 oktober 2014
Ons kenmerk 14.500974
Onderwerp beantwoording vragen uit Commissie 7 oktober 2014

Verzonden
Bij antwoord datum, kenmerk en onderwerp vermelden

Geachte raadsleden,

In de commissievergadering Stad en Ruimte van 7 oktober 2014 heeft u gesproken over de bestemmingsplannen KPN-campus en Mesos Overvecht. Daarbij zijn enkele vragen blijven liggen, die ik hier zal beantwoorden.

Bestemmingsplan KPN-campus:

1. Kan meer duidelijkheid gegeven worden over de situering van entree (parkeergarage) van campus KPN ondanks dat het een flexibel bestemmingsplan is?

In de planregels is opgenomen dat er alleen geparkeerd kan worden in het noordoostelijke plandeel èn alleen in de vorm van een gebouwde voorziening. (Zie in de planregels artikel 3.3.4 en de onderstaande afbeelding).
Het ligt niet voor de hand dat de ontsluiting via andermans percelen gaat plaatsvinden. Daarmee vallen de westelijke en noordelijke zijden af. Uit de planopzet (campus) volgt dat het plangebied autovrij wordt ingericht. Het gebied is enkel bedoeld voor langzaam verkeer, waarmee een uitrit aan de zuidelijke zijde op de Burgemeester Pelkwijklaan ook niet logisch is. Ook de locatie van de te behouden gebouwen en nieuwe gebouwen is hierbij van belang.
Daarmee blijft praktisch alleen een in-/uitrit aan de Fockema Andrealaan over. In het Stedenbouwkundig Programma van Eisen is aan de hand van kaartmateriaal op pagina 26 en 27 te zien dat de inrit is gepland aan de zijde van de Burgemeester Fockema Andreaelaan. Over de exacte positie van de inrit wil de SSH in overleg blijven met bijvoorbeeld het Diakonessenhuis en de ambulancepost. Ook het openbaar vervoer in deze straat kan van invloed zijn op de exacte situering. Enige flexibiliteit is daarom nodig. Gelet op de beperkte praktische mogelijkheden voor de locatie van de inrit is de opname van een specifiekere aanduiding niet nodig en onwenselijk.

Ir P.F.C. Jansen
Wethouder Wonen, Ruimtelijke Ordening,
Vastgoed, Dierenwelzijn, Sport, Wijk Zuidwest

Datum 27 oktober 2014

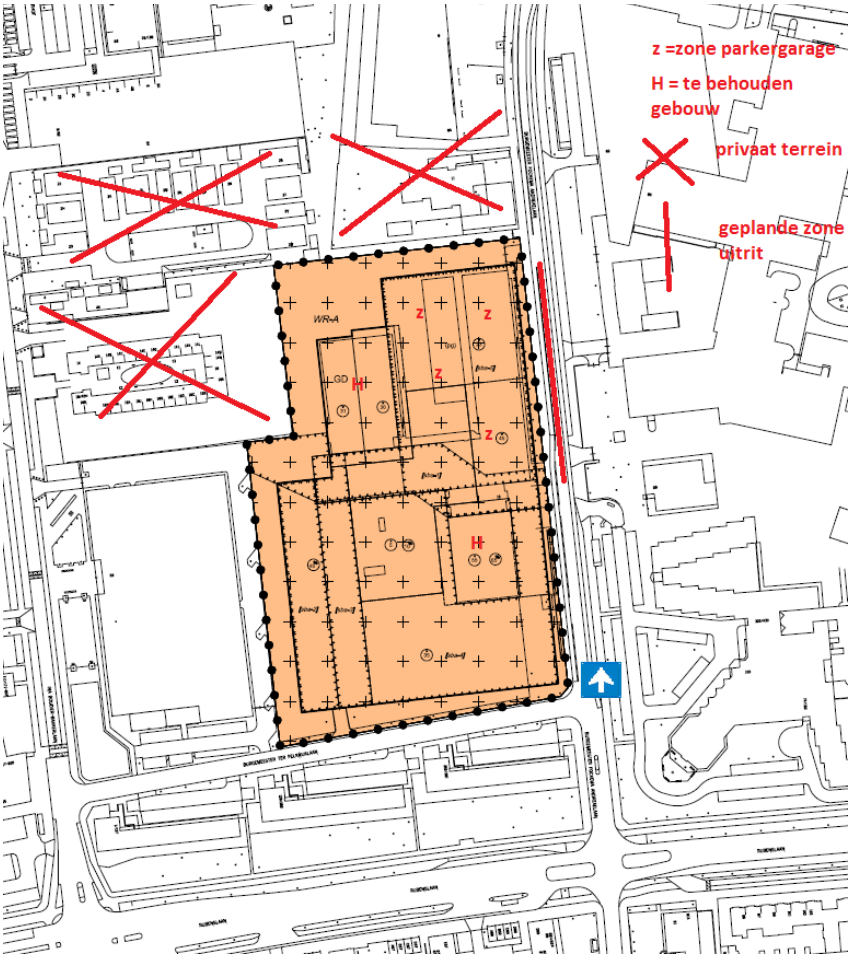

2. Is het mogelijk om op de Burgemeester Fockema Andreaelaan tot aan de beoogde uitrit tweerichtingsverkeer te maken?

Een toename van het verkeer met (berekend) 1.200 auto's maakt dat de Burgemeester Fockema Andreaelaan door de geplande ontwikkeling drukker wordt dan nu. In absolute termen blijft de verkeersintensiteit op deze locatie echter laag.

De geopperde gedachte voor tweerichtingsverkeer zou wel een interessante verbetering kunnen zijn voor de door omwonenden en het Diakonessenziekenhuis gevreesde verkeerstoename. Dit zullen wij dan ook nader onderzoeken waarbij onder andere gekeken zal worden naar de breedte en inrichting van de weg, draagvlak in de omgeving, het feitelijk gebruik, de gevolgen voor langsparkeerplaatsen en het effect voor de wijk afhankelijk van de locatie van de uitrit.

Het omzetten van een weg van eenrichtingsverkeer naar tweerichtingsverkeer betreft een uitvoeringsaspect dat niet geregeld wordt in een bestemmingsplan. Dit gaat via een apart verkeersbesluit.

Bestemmingsplan Mesos Overvecht:

Tijdens de raadsinformatieavond van 30 september j.l. heeft de Katholieke Scholenstichting Utrecht aandacht gevraagd voor bewegingsonderwijs in Overvecht. Om te voorzien in de benodigde capaciteit daarvoor wordt in de subwijk Vechtzoom Klopvaart een gymlokaal gerealiseerd aan de Santa Cruzdreef. In het najaar van 2015 verwachten we te kunnen starten met de bouw. Na realisatie is er voldoende ruimte in de wijk beschikbaar voor de aanwezige scholen in de wijk.

Ir P.F.C. Jansen
Wethouder Wonen, Ruimtelijke Ordening,
Vastgoed, Dierenwelzijn, Sport, Wijk Zuidwest

Datum 27 oktober 2014

Hoewel er 1.500 m2 aan maatschappelijke voorzieningen in het bestemmingsplan Mesos Overvecht mogelijk is, is het op grond van het voorgaande niet nodig om in de nieuwe woonwijk op het Mesosterrein ruimte voor een gymzaal te reserveren. De gymzaal aan de Santa Cruzdreef ligt qua afstand ook gunstiger ten opzichte van de scholen die er gebruik van zullen gaan maken.

Ik hoop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,

Paulus Jansen.

RAAD 30 OKT 2014
z.h.o. cfm gewijzigd

Gemeente Utrecht

voorstel aan de raad

Opgesteld door	Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling
Kenmerk	14.058294
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	30 oktober 2014
Jaargang en nummer	2014 81
Geheim	Nee

Vaststelling Bestemmingsplan KPN Campus Fockema Andrealaan, Rubenslaan e.o.

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

1 De zienswijzen tegen het (ontwerp)bestemmingsplan conform het vaststellingsrapport deels gegrond en deels ongegrond te verklaren en het rapport tot integraal onderdeel van het vaststellingsbesluit te verklaren.

2 Geen exploitatieplan vast te stellen.

3 Het bestemmingsplan KPN Campus Fockema Andreaelaan, Rubenslaan e.o. dat is vastgelegd in het bestand NL.IMRO.0344.BPKPNFOKKEMAANDREA-VA01.gml gewijzigd vast te stellen met inachtneming van het vaststellingsrapport.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris,

Drs. M.R. Schurink

De burgemeester,

Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie
Toezegging wethouder:
De wethouder zegt toe voorafgaande aan de raadsbehandeling nadere informatie te geven over de ontsluiting naar de Burg.Fockema Andrealaan.

Status: B

Gemeente Utrecht

Bijlages
Voorstel: Voorstel_1654
Bijlage: Vaststellingsrapport KPN Campus
Bijlage: link naar RO Publiceer

Eerdere besluitvorming
Op 20 juni 2013 het Stedenbouwkundig Programma van Eisen (SPvE) vastgesteld door de raad.

Uitvoering
Nadat de raad het bestemmingsplan heeft vastgesteld wordt het gepubliceerd en gedurende zes weken ter inzage gelegd. Belanghebbenden kunnen in die periode beroep instellen bij de Raad van State.

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Opgesteld door	Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling
Kenmerk	14.058294
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	30 oktober 2014
Jaargang en nummer	2014 81

Vaststelling Bestemmingsplan KPN Campus Fockema Andrealaan, Rubenslaan e.o.

Besluit

1 De zienswijzen tegen het (ontwerp)bestemmingsplan conform het vaststellingsrapport deels gegrond en deels ongegrond te verklaren en het rapport tot integraal onderdeel van het vaststellingsbesluit te verklaren.

2 Geen exploitatieplan vast te stellen.

3 Het bestemmingsplan KPN Campus Fockema Andreaelaan, Rubenslaan e.o. dat is vastgelegd in het bestand NL.IMRO.0344.BPKPNFOKKEMAANDREA-VA01.gml gewijzigd vast te stellen met inachtneming van het vaststellingsrapport.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 30 oktober 2014,

De griffier,

Drs. A.A.H. Smits

De burgemeester,

Mr. J.H.C. van Zanen

Gemeente Utrecht

Context

Plangebied en doelstelling
Het plangebied betreft het perceel met het KPN-gebouw aan de Fockema Andreaelaan 15 en ligt op de hoek van de Fockema Andreaelaan en de Burgemeester ter Pelkwijklaan. Het doel van het bestemmingsplan is het planologisch mogelijk maken van circa 800 studenten- en starterswoningen in een campusachtige setting met ruimte voor voorzieningen in de plinten van de gebouwen. Een deel van de bestaande gebouwen zal worden hergebruikt en het terrein rondom de gebouwen wordt ingericht als openbare ruimte.

Besluit hogere waarden Wet geluidhinder
Burgemeester en wethouders hebben ten behoeve van de vestiging van geluidgevoelige functies hogere waarden vastgesteld voor de ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting als bedoeld in hoofdstuk VI Wet geluidhinder vanwege wegverkeerslawaai.

Participatie in het voortraject
In het kader van de totstandkoming van het Stedenbouwkundig Programma van Eisen (SPvE) is een uitgebreid communicatie- en participatietraject gevolgd. SSH georganiseerde workshops waar met omwonenden en belanghebbenden (medio 2011) is gebrainstormd over de mogelijkheden van het gebied. Ook zijn er in samenwerking tussen SSH en de gemeente meerdere informatieavonden georganiseerd. Geintersseerden konden en kunnen meedenken over de plannen via de klankbordgroep. Verslagen van de avond zijn uitgewerkt in de vorm van twee kolommenstukken. Ook de wijkraad is betrokken bji de planvorming.

Beslispunt

1 De zienswijzen tegen het (ontwerp)bestemmingsplan conform het vaststellingsrapport deels gegrond en deels ongegrond te verklaren en het rapport tot integraal onderdeel van het vaststellingsbesluit te verklaren.

Argumenten

1.1 <u>In het vaststellingsrapport is gemotiveerd ingegaan op de ingediende zienswijzen.</u>
Het ontwerpbestemmingsplan KPN Campus Fockema Andrealaan, Rubenslaan e.o. heeft op grond van het bepaalde in artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening met ingang van 27 juni 2014 gedurende zes weken voor een ieder ter inzage gelegen. Er zijn in die periode vier zienswijzen ingediend. De zienswijzen hebben geleid tot een wijziging van het bestemmingsplan. De telecommunicatieactiviteiten van KPN zijn beter geborgd in het plan. Voor de inhoud van de zienswijzen en de reactie daarop wordt verwezen naar het vaststellingsrapport.

Beslispunt

2 Geen exploitatieplan vast te stellen.

Argumenten

2.1 <u>Het gemeentelijke kostenverhaal is geregeld.</u>
Omdat het gemeentelijke kostenverhaal in de gesloten anterieure overeenkomst is geregeld, is het opstellen van een exploitatieplan niet nodig. In de overeenkomst is ook het verhaal van eventuele planschade geregeld.

Beslispunt

3 Het bestemmingsplan KPN Campus Fockema Andreaelaan, Rubenslaan e.o. dat is vastgelegd in het bestand NL.IMRO.0344.BPKPNFOKKEMAANDREA-VA01.gml gewijzigd vast te stellen met inachtneming van het vaststellingsrapport.

Argumenten

3.1 Er is sprake van goede ruimtelijke ordening.
Het plan voldoet aan de wettelijke kaders en het gemeentelijk beleid. De gemeenteraad van Utrecht heeft op 20 juni 2013 het Stedenbouwkundig Programma van Eisen (SPvE) voor de herontwikkeling van het KPN terrein aan de Burg. Fockema Andreaelaan door de Stichting Studentenhuisvesting (SSH) vastgesteld. Dit SPvE is vertaald in het voorliggende bestemmingsplan.
Voor een onderbouwing van de wenselijkheid en ruimtelijke inpassing van dit plan, verwijzen wij naar de plantoelichting van het bestemmingsplan.

voorstel aan de raad

Gemeente Utrecht

Opgesteld door	Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling
Kenmerk	14.058535
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	30 oktober 2014
Jaargang en nummer	2014 82
Geheim	Nee

Vaststelling bestemmingsplan Mesos Overvecht

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

1 De zienswijze tegen het (ontwerp)bestemmingsplan conform het vaststellingsrapport ongegrond te verklaren en het rapport tot integraal onderdeel van het vaststellingsbesluit te verklaren.

2 Het bestemmingsplan Mesos, Overvecht, zoals vastgelegd in het GML-bestand (NL.IMRO.0344.BPMESOSOVERVECHT-VA01) ongewijzigd vast te stellen.

3 Geen exploitatieplan vast te stellen.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris, De burgemeester,

Drs. M.R. Schurink Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie
Toezegging wethouder:
Wethouder Jansen zegt toe, met betrekking tot agendapunt 19, Ontwerpraadsvoorstel vaststelling bestemmingsplan Mesos Overvecht, dat hij de UVO zal verzoeken om met de ontwikkelaar in gesprek te gaan, om te bezien of er in het gebied ruimte is voor de ontwikkeling van een gymzaal. In het gebied is 1300 m2 opgenomen voor maatschappelijke bestemming. Hij zal de raad over de uitkomsten informeren.

Status: A

Gemeente Utrecht

Bijlages
Voorstel: Voorstel_1661
Bijlage: Het bestemmingsplan (verbeelding)
Bijlage: Het bestemmingsplan
Bijlage: link naar RO Publiceer
Bijlage: Vaststellingsrapport
Bijlage: rvs getekend radsbesluit nr 82

Eerdere besluitvorming

Na een inspraakperiode is op 13 januari 2009 voor het Ziekenhuisterrein Mesos een Nota van Uitgangspunten (NvU) door het college vastgesteld. De NvU geeft een globaal kader met verschillende mogelijkheden voor de uitwerking. Sinds de vaststelling van de NvU is de marktsituatie sterk veranderd. Hierdoor is een aantal aanpassingen ten opzichte van de vastgestelde NvU toegepast om te komen tot een haalbare ontwikkeling. Hierover is de commissie S&R per brief (juni 2013) op de hoogte gesteld.

Uitvoering
Na vaststelling van het bestemmingsplan zal de gecoördineerde omgevingsvergunning worden verleend en wordt de besluitvorming bekendgemaakt.

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Opgesteld door	Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling
Kenmerk	14.058535
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	30 oktober 2014
Jaargang en nummer	2014 82

Vaststelling bestemmingsplan Mesos Overvecht

Besluit

1 De zienswijze tegen het (ontwerp)bestemmingsplan conform het vaststellingsrapport ongegrond te verklaren en het rapport tot integraal onderdeel van het vaststellingsbesluit te verklaren.

2 Het bestemmingsplan Mesos, Overvecht, zoals vastgelegd in het GML-bestand (NL.IMRO.0344.BPMESOSOVERVECHT-VA01) ongewijzigd vast te stellen.

3 Geen exploitatieplan vast te stellen.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 30 oktober 2014,

De griffier,

Drs. A.A.H. Smits

De burgemeester,

Mr. J.H.C. van Zanen

Gemeente Utrecht

Context

De gemeente is door Timpaan gevraagd om medewerking te verlenen aan een herontwikkeling van de voormalige locatie van het Mesos Ziekenhuis in Overvecht.
De herontwikkeling voorziet in de realisatie van woningbouw in een groene setting, voornamelijk eengezinswoningen. Daarnaast wordt in beperkte mate nog ruimte geboden voor terugkeer van een maatschappelijke functie.
Het plangebied ligt in Overvecht en wordt begrensd door de Achttienhovensedijk (zuidzijde), de Paranádreef en Pampadreef (oostzijde), de sportvelden en Rio de Janeirodreef (westzijde) en de Belo Horizontedreef (noordzijde).

Coördinatieregeling
Op grond van artikel 3.30 e.v. van de Wet ruimtelijke ordening en de coördinatieverordening zijn naast de wijziging van het bestemmingsplan de volgende procedures gecoördineerd behandeld:

- De (ontwerp)omgevingsvergunning (HZ_WABO-14-08906) voor het bouwen van 56 woningen op de Belo Horizontedreef, Pampadreef en Rio de Janeirodreef;
- het ontwerpbesluit (HW1082) tot vaststelling van hogere waarden voor de ten hoogst toelaatbare geluidsbelasting ingevolge artikel 83 en 59 van de Wet geluidhinder.

Het ontwerpbestemmingsplan en de aanverwante ontwerpbesluiten hebben gedurende 6 weken (van 27 juni tot en met 7 augustus 2014) voor een ieder ter inzage gelegen. Er is één zienswijze ontvangen.

Beslispunt

1 De zienswijze tegen het (ontwerp)bestemmingsplan conform het vaststellingsrapport ongegrond te verklaren en het rapport tot integraal onderdeel van het vaststellingsbesluit te verklaren.

Argumenten

1.1 <u>De zienswijze geeft geen aanleiding tot wijzigingen.</u>
Voor de inhoud van de zienswijze en de reactie daarop wordt verwezen naar het vaststellingsrapport.

Beslispunt

2 Het bestemmingsplan Mesos, Overvecht, zoals vastgelegd in het GML-bestand (NL.IMRO.0344.BPMESOSOVERVECHT-VA01) ongewijzigd vast te stellen.

Argumenten

2.1 <u>Er is sprake van goede ruimtelijke ordening.</u>
Het plan voldoet aan de wettelijke kaders en het gemeentelijk beleid. Voor een onderbouwing van de wenselijkheid en ruimtelijke inpassing van dit plan, verwijzen wij naar de plantoelichting van het bestemmingsplan.

Beslispunt

3 Geen exploitatieplan vast te stellen.

Argumenten

3.1 Het gemeentelijke kostenverhaal is geregeld.

Omdat het gemeentelijke kostenverhaal in de gesloten anterieure overeenkomst is geregeld, is het opstellen van een exploitatieplan niet nodig. In de overeenkomst is ook het verhaal van eventuele planschade geregeld.

NL.IMRO.0344.BPMESOSOVERVECHT-VA01.dgn

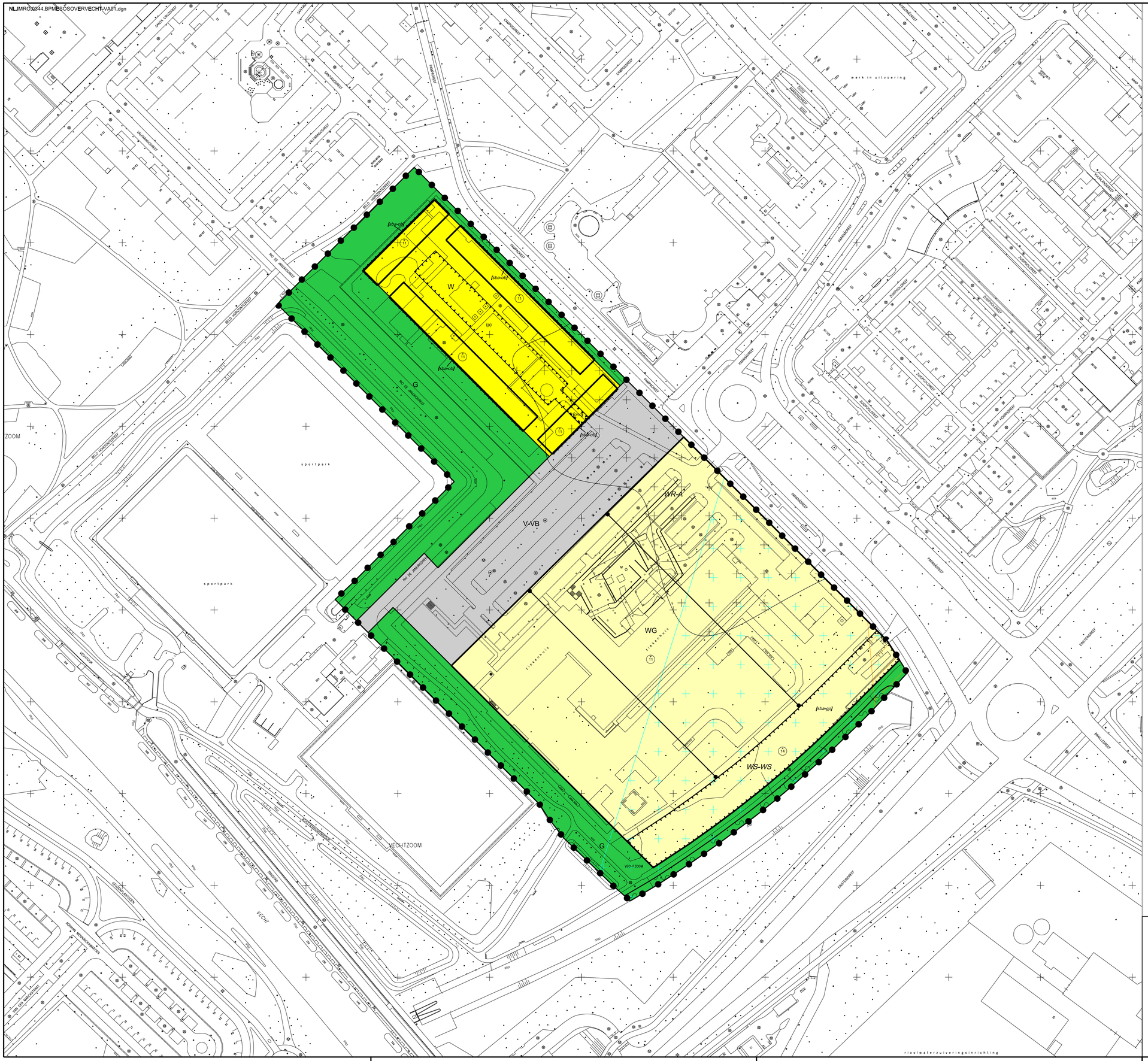

Plangebied

Plangebiedgrens

Bestemmingen

G — Groen

W — Wonen

WG — Woongebied

V-VB — Verkeer - Verblijfsgebied

Dubbelbestemmingen

WR-A — Waarde - Archeologie

WS-WS — Waterstaat - Waterstaatkundige functie

Gebiedsaanduidingen

geluidzone - industrie

vrijwaringszone - straalpad

Functieaanduidingen

(p) — parkeerterrein

Bouwaanduidingen

[sba-gp] — specifieke bouwaanduiding - gebouwd parkeren

[sba-ob] — specifieke bouwaanduiding - overbouwing

[ond] — onderdoorgang

Bouwvlak

bouwvlak

Maatvoeringaanduidingen

maatvoeringsvlak

12 — maximale bouwhoogte (m)

Figuren

relatie

Bestemmingsplan
Mesos, Overvecht
Verbeelding

BLAD 1

Hierbij horen de regels van Mesos, Overvecht

Plannaam	Planfase	Datum	Plannaam	Planfase	Datum
kadernota / SPVE	fase 1		beroep	fase 5	
voorontwerp	fase 2		onherroepelijk	fase 6	
ontwerp	fase 3		beheer / archief	fase 6	
vaststelling	fase 4				

Identificatie (ID) van het plan (Bestandsnaam) NL.IMRO.0344.BPMESOSOVERVECHT-VA01.dgn	
ordenummer	
wijk	03-Overvecht
projectnaam(dir)	Mesos, Overvecht
subdirectory	NL.IMRO.0344....
schaal	1: 1000
pentabel	256.tbl
datum	
datum	

StadsOntwikkeling Gemeente Utrecht

Gemeente Utrecht / StadsOntwikkeling / Ravellaan 1 / Postbus 8406 / 3503 RK / Utrecht / Tel. 030-2864802

Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling, afdeling Gebiedsontwikkeling

Gemeente Utrecht

Bestemmingsplan

Mesos, Overvecht

Oktober 2014

Bestemmingsplan Mesos, Overvecht

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Inleiding 5

1.1 Aanleiding, ligging en doelstelling 5
1.2 Vigerende bestemmingsplannen 6
1.3 Leeswijzer 8

Hoofdstuk 2 Relevante beleidskaders 9

2.1 Rijks- en provinciaal beleid 9
2.2 Gemeentelijk beleid 9
2.3 Conclusie 14

Hoofdstuk 3 Bestaande situatie 15

3.1 Beschrijving van het plangebied 15

Hoofdstuk 4 Planbeschrijving 16

4.1 Projectbeschrijving 16
4.2 Verkeer en openbare ruimte 18

Hoofdstuk 5 Onderzoek en randvoorwaarden 21

5.1 Geluidhinder 21
5.2 Milieuhinderlijke bedrijvigheid 23
5.3 Lichthinder 25
5.4 Externe veiligheid 25
5.5 Luchtkwaliteit 26
5.6 Bodemkwaliteit 28
5.7 Flora en fauna 29
5.8 Milieu en gezondheid 31
5.9 Milieu-effectrapportage en Strategische Milieu Beoordeling 32
5.10 Water 33
5.11 Duurzaamheid 37
5.12 Archeologie 38
5.13 Kabels en leidingen 41
5.14 Kwaliteit van de leefomgeving 41

Hoofdstuk 6 Uitvoerbaarheid 42

6.1 Economische uitvoerbaarheid 42
6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid 42

Hoofdstuk 7 Juridische planopzet 44

7.1 Inleiding 44
7.2 Opbouw regels 44
7.3 Artikelsgewijze toelichting 45
7.4 Lijst van bedrijfsactiviteiten 50
7.5 Handhaving 50

Bijlagen toelichting (apart bijlagenboek) 53

Bijlage 1 Akoestisch onderzoek verkeerslawaai
Bijlage 2 Akoestisch onderzoek hulpwarmtecentrale
Bijlage 3 Geluidwering gevels
Bijlage 4 Akoestisch onderzoek voetbalvelden
Bijlage 5 Akoestisch onderzoek zwembad
Bijlage 6 Lichthinderonderzoek bestaande masten
Bijlage 7 Lichthinderonderzoek aangepaste masten
Bijlage 8 Verkennend bodemonderzoek Oranjewoud
Bijlage 9 Verkennend bodemonderzoek Search
Bijlage 10 Quick scan ecologie
Bijlage 11 Nader onderzoek vleermuizen
Bijlage 12 Gezondheidsparagraaf
Bijlage 13 Archeologisch onderzoek

REGELS

Hoofdstuk 1 Inleidende regels 55

Artikel 1 Begrippen 55
Artikel 2 Wijze van meten 60

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels 61

Artikel 3 Groen 61
Artikel 4 Verkeer - Verblijfsgebied 62
Artikel 5 Waarde - Archeologie 62
Artikel 6 Waterstaat - Waterstaatkundige functie 63
Artikel 7 Wonen 63
Artikel 8 Woongebied 65

Hoofdstuk 3 Algemene regels 68

Artikel 9 Overige regels 68
Artikel 10 Algemene regel m.b.t. parkeergelegenheid 68
Artikel 11 Antidubbeltelbepaling 68
Artikel 12 Algemene bouwregels 68
Artikel 13 Algemene gebruiksregels 69
Artikel 14 Algemene aanduidingsregels 69
Artikel 15 Algemene afwijkingsregels 69

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels 71

Artikel 16 Overgangsrecht 71
Artikel 17 Slotregel 71

Bijlagen regels 73

Bijlage 1 Lijst van Bedrijven 'functiemenging' 75

Toelichting

projectbestemmingsplannen

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding, ligging en doelstelling

Door de verhuizing van het Mesos Ziekenhuis Overvecht naar de Leidsche Rijn blijft een ziekenhuisterrein met bebouwing leeg achter. De gemeente is door Timpaan gevraagd om medewerking te verlenen aan herontwikkeling van dit terrein. Gezien de ligging van het gebied leent het zich goed voor de realisatie van woningbouw in een groene setting. Daarnaast wordt in beperkte mate nog ruimte geboden voor terugkeer van een maatschappelijke functie.

Het projectgebied is gelegen in gemeente Utrecht ten noorden van het centrum in de wijk Overvecht (figuur 1).

Afbeelding: Globale ligging projectgebied

Meer specifiek maakt het projectgebied deel uit van de subwijk 'Vechtzoom-Zuid' en is het gelegen aan de Paranádreef 2, het kavel waarop in de huidige situatie het St. Antonius Ziekenhuis is gelegen (figuur 2). Het projectgebied wordt begrensd door de Achttienhovensedijk (zuidzijde), de Paranádreef en Pampadreef (oostzijde), de sportvelden en Rio de Janeirodreef (westzijde) en de Belo Horizontedreef (noordzijde).

Afbeelding: Projectgebied

Het doel van het bestemmingsplan is het planologisch mogelijk maken van een nieuw woongebied op het voormalige Mesos-terrein. In het plan zijn de wijzigingen in de wet- en regelgeving en het beleid van de verschillende overheden op het gebied van de ruimtelijke ordening, die zich in de loop van de tijd hebben voorgedaan, verwerkt. Met dit bestemmingsplan is aansluiting gezocht bij recent tot stand gekomen bestemmingsplannen binnen de gemeente, om de uniformiteit van bestemmingen en regelgeving te bevorderen.

1.2 Vigerende bestemmingsplannen

Binnen het gebied vigeert het volgende bestemmingsplan:

Bestemmingsplan	Vastgesteld door raad	Onherroepelijk
Overvecht-Noordelijke stadsrand	21 juni 2012	5 november 2012

Het projectgebied is gesitueerd in het plangebied van bestemmingsplan 'Overvecht Noordelijke stadsrand' vastgesteld op 21 juni 2012. Hieronder is een uitsnede van het desbetreffende gebied uit het bestemmingsplan opgenomen.

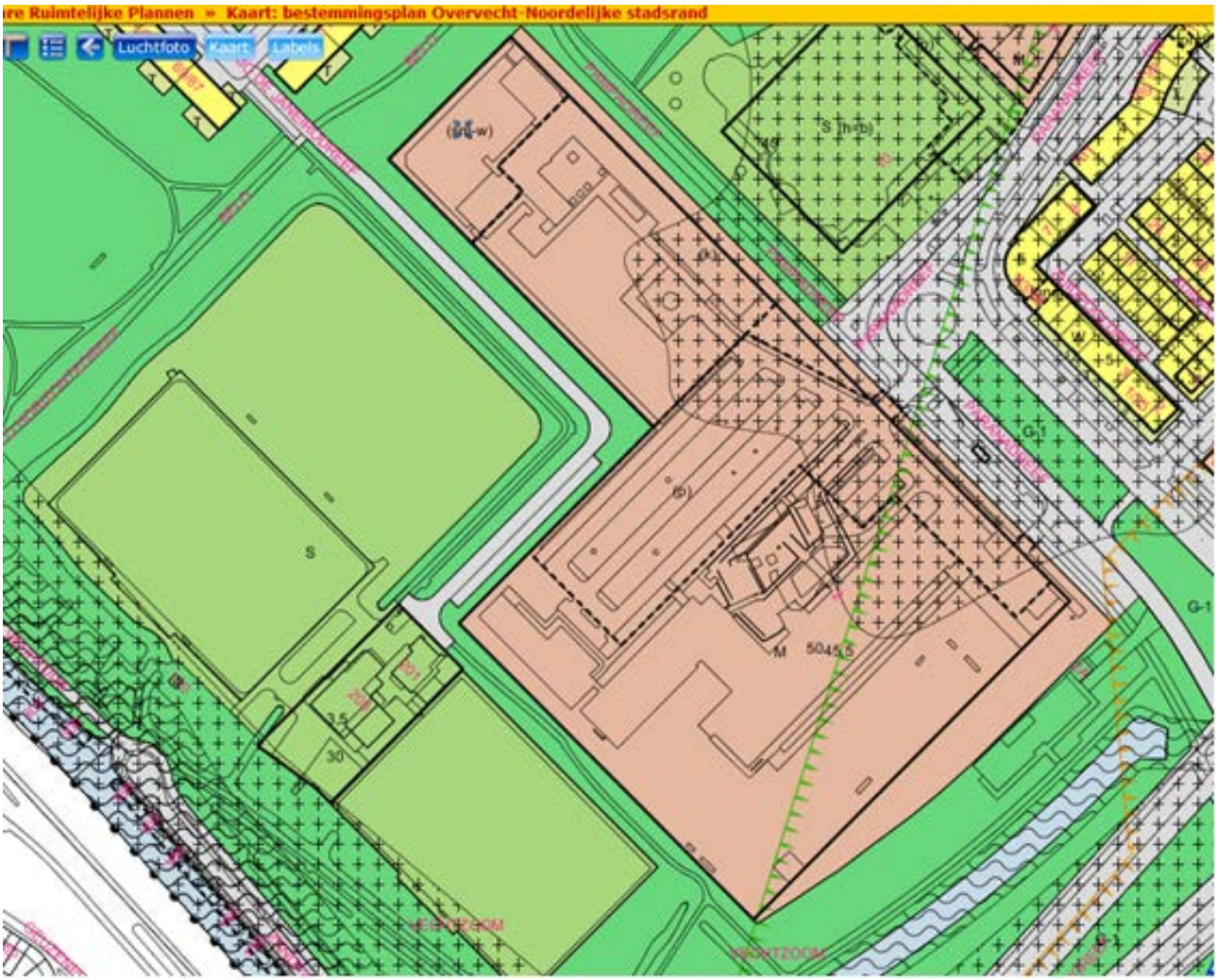

De gronden binnen het plangebied hebben grotendeels de bestemming 'Maatschappelijk' en zijn bestemd voor maatschappelijke voorzieningen en de daarbij behorende voorzieningen. Binnen deze bestemming gelden op verschillende plekken nadere functie-aanduidingen waardoor ter plaatse aanvullend een kantoor, wonen en bovengronds parkeren is toegestaan.

Binnen het bouwvlak geldt een maximale bouwhoogte van 45,5 meter en een bebouwingspercentage van maximaal 50%. Een kleiner deel van het plangebied heeft de bestemming 'Groen- 1' en de bestemming 'Verkeer-verblijfsgebied'.
Binnen het plangebied gelden twee dubbelbestemmingen: 'Waarde- Archeologie' en 'waterstaat-waterlopen'. Deze regelingen beschermen archeologische waarden en watergangen.
Voor een klein deel van het projectgebied aan de zuidoostkant dient rekening te worden gehouden met de gebiedsaanduiding 'Geluidzone-Industrie' vanwege de geluidemissie van de Hulpwarmtecentrale Nuon. Voor een groter deel van het projectgebied aan deze zuidoostkant geldt de aanduiding 'Vrijwaringszone- Straalpad'. De maximale bouwhoogte binnen deze zone dient minder dan 59 meter ten opzichte van NAP te bedragen.

Omdat de gronden voornamelijk bestemd zijn voor maatschappelijke- en groen- en verkeersvoorzieningen is het boogde nieuwe woongebied niet mogelijk binnen deze bestemming. Om de herontwikkeling mogelijk te maken is een nieuw bestemmingsplan noodzakelijk.

1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 bevat de beschrijving van de relevante beleidskaders. In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de bestaande situatie. In hoofdstuk 4, de planbeschrijving, worden de mogelijkheden die het plan biedt aan de toekomstige ontwikkelingen beschreven. De diverse noodzakelijke onderzoeken ten aanzien van bijvoorbeeld milieuaspecten komen in hoofdstuk 5 aan bod. Hoofdstuk 6 gaat in op de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan. In het laatste hoofdstuk komt de juridische toelichting op de planregels aan bod.

Hoofdstuk 2 Relevante beleidskaders

2.1 Rijks- en provinciaal beleid

Het Rijks- en provinciaal beleid richt zich op landelijke en provinciale aangelegenheden. In dit beleid ligt onder andere een verstedelijkingsopgave voor stedelijk gebied. Zo staat in de Nota Ruimte het bundelen van verstedelijking en economische activiteiten centraal. Dit betekent dat nieuwe bebouwing grotendeels geconcentreerd tot stand komt in bebouwd gebied, aansluitend op het bestaande bebouwde gebied of in nieuwe clusters van bebouwing daarbuiten. Het Rijk wil verstedelijking en infrastructuur zoveel mogelijk bundelen in nationale stedelijke netwerken, economische kerngebieden (regio Utrecht) en hoofdverbindingsassen. Strekking daarvan is dat de ruimte die in het bestaand stedelijk gebied aanwezig is, door verdichting optimaal moet worden gebruikt door revitalisering, herstructurering en transformatie.

Ook de structuurvisie Randstad 2040 en de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie (PRV 2013-2028) en verordening kennen een verdichtingsstrategie voor wonen, werken en voorzieningen waarbij tegelijkertijd een kwaliteitssprong wordt gerealiseerd. Voor het woningbouwprogramma voor de regio Utrecht betekent dit dat ruim 32.500 woningen, voornamelijk binnen de rode contouren van het bestaand stedelijk gebied, dienen te worden gebouwd. In de toelichting bij dit bestemmingsplan is een duurzaamheidsparagraaf opgenomen waarmee het plan voldoet aan de regels die vanuit de PRV worden gesteld aan bouwen binnen stedelijk gebied.

Het plan voldoet aan de ladder voor duurzame verstedelijking (Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte en artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening). Er is sprake van een regionale en grote behoefte aan woonruimte voor de beoogde doelgroep. Omdat bij deze binnenstedelijke herontwikkeling het bestaande perceel, met grotendeels leegstaande bebouwing (ziekenhuis), wordt herontwikkeld tot woningbouw en bijbehorende voorzieningen wordt voldaan aan het criterium van zuinig ruimtegebruik. De sloop-nieuwbouw leidt tot een optimale benutting van de ruimte in bestaand stedelijk gebied. In de navolgende toelichting wordt een en ander verder onderbouwd.

Aangezien dit bestemmingsplan zich enkel richt op een sloop-nieuwbouwontwikkeling in een bestaand stedelijk en bebouwd gebied (binnen rode contour van de provinciale structuurvisie), is het rijks- en provinciaal beleid verder te globaal voor dit project.

2.2 Gemeentelijk beleid

Structuurvisie Utrecht 2015 - 2030

In de Structuurvisie is het ruimtelijk kader van de stad vastgelegd. Hiervoor zijn drie ruimtelijke ontwikkelingsperspectieven ontwikkeld: De Markt, Het Podium en De Binnentuin. De ambitie en denkrichting van de perspectieven vormen het kader voor de toekomstige ruimtelijke ontwikkeling van de stad Utrecht. Voor het projectgebied geldt het ontwikkelperspectief 'De binnentuin'. Dit betekent dat dient te worden ingezet op het onderhouden, vernieuwen en versterken van de kenmerkende structuren in de wijk.

Het bijbehorend ontwikkelingsbeeld 2015 voorziet voor het projectgebied een stedelijk en groenstedelijk woonmilieu. De functionele opbouw van een dergelijk gebied wordt gekenmerkt door een lage graad van functiemenging met accent op rustig wonen in een stedelijke omgeving, het voorzieningenpakket dient te zijn afgestemd op de buurt of wijk, en de ruimte voor stedelijke voorzieningen en grootschalige werkgelegenheid is in dit milieu beperkt.

Bij herstructurering dient de oorspronkelijke maat en schaal van de buurt en wijk als uitgangspunt gehanteerd te worden. Deze dient te zijn afgestemd op de woningvoorraad wat betreft type woningen, stapelvorm en verkavelingsstructuur.

Het beoogde stedelijk en groenstedelijk woonmilieu kent een openbare ruimte die bestaat uit woonstraten en woonerven. Waarbij het bijbehorend openbaar groen is geclusterd in parken en plantsoenen en/of langs randen van de buurt en wijk, langs infrastructuur en waterstructuren. Deze buurten en wijken worden ontsloten door stedelijke autowegen en een fijnmazig netwerk van fietsverbindingen.

Gemeentelijk Verkeers- en Vervoerplan 2005-2020

In het gemeentelijk Verkeers- en Vervoerplan (GVVP) 2005-2020 is de gemeentelijke visie op het verkeer en vervoer in Utrecht tot 2020 weergegeven. Een langetermijnvisie op verkeer en vervoer is onder andere nodig om de groei van de mobiliteit in de toekomst goed op te kunnen vangen. Het GVVP bevat beleid en plannen voor de hoofdinfrastructuur gericht op de bereikbaarheid van de stad Utrecht. Het GVVP is, samen met andere sectornota's, uitgangspunt voor wijkverkeersplannen, de uitwerking van stedenbouwkundige en infrastructurele plannen en overige verkeers- en vervoersprojecten.

Om een goede balans tussen bereikbaarheid, veiligheid en leefmilieu te realiseren worden de economische belangrijke gebieden, de kerngebieden, via een aantal verkeersassen voor openbaar vervoer, autoverkeer en goederenverkeer goed bereikbaar gemaakt. In de overige gebieden ('verblijfsgebieden') en rond de overige verkeersassen krijgen veiligheid en leefmilieu prioriteit.

Dit beleid is vertaald naar een aantal netwerken voor auto, openbaar vervoer, goederenvervoer en fiets. Deze netwerken zeggen iets over de functie van een straat in het netwerk. In het GVVP is de Einsteindreef aangeduid als primaire as en de paranadreef als wijkontsluitingsweg. De wijkontsluitingswegen zorgen voor de aansluiting van de verblijfsgebieden op de primaire en secundaire wegen.

Utrecht aantrekkelijk en bereikbaar

Utrecht groeit en fiets, OV en auto vragen steeds meer ruimte in de stad. Utrecht heeft daarom een nieuwe visie op mobiliteit ontwikkeld, het Ambitiedocument Aantrekkelijk en Bereikbare Stad. Utrecht zet daarbij in op openbaar vervoer, fiets, schoner vervoer en meer kwaliteit in de openbare ruimte met zeven beleidsprincipes:

1.De gebruiker centraal in het mobiliteitsbeleid
2. Kwaliteit in de openbare ruimte centraal stellen
3. Levendige centra op knooppunten
4. De plaats bepaalt de mobiliteitskeuze
5. RSS en HOV (tram) als basis OV-systeem
6. De fiets als primair vervoermiddel in de stad
7. De stedelijke verdeelring wordt stadsboulevard.

Nota stallen en parkeren 2013

Utrecht werkt aan een aantrekkelijke, bereikbare en gezonde stad. Een belangrijk instrument hierbij is het beleid voor het stallen van fietsen en parkeren van auto's in de stad. Het college zet dit instrument in om de leefbaarheid van de wijken te verbeteren en een kwaliteitsslag in de openbare ruimte te maken. Ook kunnen parkeermaatregelen bijdragen aan de verbetering van de luchtkwaliteit en het goed bereikbaar houden van de vitale economische functies in de stad. Uitgangspunt hierbij is een financieel gezonde exploitatie van het parkeren in Utrecht.

In de Nota stallen en parkeren 2013 en de daarbij behorende bijlage Nota Parkeernormen Fiets en Auto 2013 worden de kaders van het parkeernormenbeleid van de stad neergelegd. De parkeernormen gelden als voorwaarde voor het verstrekken van een omgevingsvergunning voor het bouwen en geven aan hoeveel parkeerplaatsen aangelegd moeten worden als een gebouw wordt gebouwd, uitgebreid of verbouwd voor een andere functie. Het uitgangspunt is dat, rekening houdend met de kenmerken van de locatie en functie, het parkeren op eigen terrein opgelost dient te worden. De autoparkeernormen hebben een bandbreedte met een minimum- en maximumnorm om optimale flexibiliteit en maatwerk te bieden bij de realisatie van bouwplannen. Voor fietsparkeernormen geldt enkel een minimumnorm die bepaalt hoeveel fietsparkeerplaatsen minimaal gerealiseerd moeten worden.

In de planbeschrijving in hoofdstuk 4 wordt aangegeven op welke wijze is omgegaan met deze uitgangspunten.

Woonvisie Wonen in een sterke stad (2009)

De visie schetst de kaders van het woonbeleid van de gemeente Utrecht voor de komende 10 jaar. Utrecht is een aantrekkelijke stad om te wonen en te werken. Daarom is de druk op de woningmarkt groot. Deze druk zal de komende jaren blijven. Het voornemen is om door nieuwbouw, kwaliteitsverbetering van de bestaande woningvoorraad en een betere verdeling van de woningen over de verschillende groepen de grootste knelpunten op te lossen. Verder wordt beoogd om ook de grootste kansen te benutten. De kansen bestaan uit het realiseren van sociale stijging in de wijken en het faciliteren van een stad van kennis en cultuur met de daar bij passende woningbouw. De speerpunten zijn:

1. Kwantiteit, zoveel mogelijk verminderen van druk op de woningmarkt;
2. Binnenstedelijk bouwen met hoge kwaliteit;
3. Doorstroming, toegankelijkheid en doelgroepen;
4. Kwaliteit woningvoorraad;
5. Alle nieuwbouw levensloopbestendig, met uitzondering van starterswoningen;
6. Reductie van 30kton $C0_2$ binnen de bestaande woningvoorraad voor 2012;
7. Stad van Kennis en Cultuur.

Visie Wonen 2030

De Visie Wonen 2030 dient als input voor de Structuurvisie Utrecht 2015-2030 en gaat over de ruimtelijke aspecten van het wonen. De hoofdkoers is gericht op de verdere uitbouw van Utrecht als aantrekkelijke woonplaats. In de Visie Wonen wordt benadrukt dat de behoefte aan wonen in de stad ook in de toekomst zal blijven bestaan. Om aan de vraag naar bepaalde woonmilieus te kunnen voldoen, zijn er in de toekomst nieuwe locaties nodig. De koers is gericht op verdere uitbouw van Utrecht als aantrekkelijke woonplaats. Enerzijds om meer midden- en hogere inkomens te binden en anderzijds om samen met de regio een voldoende en kwalitatief beter woonaanbod te garanderen voor de lagere inkomens.

Groenstructuurplan Utrecht

Gemeente Utrecht heeft een groenstructuurplan vastgesteld ter behoud en ontwikkeling van de kwaliteiten van het stedelijk groen als onderdeel van een kwalitatief hoogstaand woon- en vestigingsklimaat. Het Groenstructuurplan (2007-2011) van Utrecht geeft in hoofdlijnen de gebruiksfunctie, de bestemming, de beeldende rol, de ecologische betekenis en het onderhoudskarakter van de groenvoorzieningen in de stad aan. Dit kunnen bestaande voorzieningen zijn of voorzieningen die nog ontwikkeld gaan worden.

De visie voor het stedelijk groen gaat uit van de verbetering van de kwaliteit van het huidige stedelijke groenareaal, het realiseren van groene verbindingen naar de omringende landschappen en uitbreiding van het groene areaal om Utrecht.

De groenstructuur langs de Vecht ten zuiden van het plangebied, in het groenstructuurplan aangegeven als

“verbinding” voor het stedelijk groen, zijn van belang vanwege hun potentie om vlakken in het groen te verbinden en om continue lijnen in de groenstructuur te verzorgen. De grote, lange maat van de oevers langs de kanalen biedt bovendien oriëntatie en herkenning en geeft een gevoel van ruimte en van samenhang. Bewoners, dieren en planten kunnen zich langs de oevers van de rivieren en de kanalen verplaatsen.

Het plangebied maakt deel uit van natuurpark 'Vechtzoompark'. Het park ontleent zijn karakter aan de ligging aan het water, nabij een cultuurhistorisch element en aan de natuurlijke begroeiing, het reliëf en het gebogen padenverloop. Tevens wordt de Vecht, gelegen ten zuiden van het plangebied, in het groenstructuurplan aangeduid als “verbinding” voor het stedelijk groen. Onder andere zijn de oevers van belang vanwege hun potentie om vlakken in het groen te verbinden en om continue lijnen in de groenstructuur te verzorgen. De grote, lange maat van de oevers langs de kanalen biedt bovendien oriëntatie en herkenning en geeft een gevoel van ruimte en van samenhang. Bewoners, dieren en planten kunnen zich langs de oevers van de rivieren en de kanalen verplaatsen

Nota externe veiligheid

Uitgangspunt is dat de stad in ontwikkeling is en daarvoor ruimte nodig heeft. Deze nota gaat in op het beleid van de gemeente Utrecht over de beheersing van risico's als gevolg van inrichtingen die met gevaarlijke stoffen werken en het vervoer van gevaarlijke stoffen. De gemeente Utrecht kiest er daarbij voor om niet wezenlijk af te wijken van de veiligheidseisen die vermeld staan in de risiconormering van de Rijksoverheid. Wel spreekt de gemeente Utrecht zich nadrukkelijk uit over de richtwaarde voor het plaatsgebonden risico (voor beperkt kwetsbare objecten) en de oriëntatiewaarde van het groepsrisico. Utrecht respecteert zowel die richtwaarde als die oriëntatiewaarde en zal slechts in bijzondere gevallen afwijken van deze waarden.

De beleidskeuzes hebben betrekking op nieuwe situaties, waarin een risicobron zich vestigt of uitbreidt, of een risico-ontvanger, zoals een woning, wordt gebouwd. Daarnaast wordt in deze nota aangegeven op welke wijze Utrecht de veiligheidsrisico's wil beheersen die zij kan beheersen.

De beleidskeuzes ten aanzien van zowel het plaatsgebonden risico als het groepsrisico hebben geen consequenties voor het plangebied.

Bomenbeleid Utrecht 2009-2030 (2009)

Eén van de belangrijkste doelen van het Utrechtse bomenbeleid is een samenhangende bomenstructuur voor de stad te verbeteren en te ontwikkelen, gebaseerd op cultuurhistorische, ruimtelijke en ecologische uitgangspunten en milieu. Voor 2030 zet de gemeente in op het behoud en de ontwikkeling van de bomenstructuur. Dit vindt plaats als gevolg van twee beleidsdoelstellingen:

- Waar mogelijk ontbrekende bomen in de bomenstructuur aanvullen om zo een samenhangende structuur te creëren.
- De bomenstructuur verder verbeteren door extra zorg aan beheer en onderhoud te besteden.

Sinds 1 januari 2007 kennen alle gemeentelijke ruimtelijke plannen in de stad een bomenparagraaf. De bomenparagraaf biedt vanaf het begin en in alle fasen van een planproces de mogelijkheid een belangenafweging te maken over de gevolgen van een ruimtelijk plan voor bomen.

Waterplan Utrecht

Zes waterpartners, bestaande uit de Hoogheemraadschappen De Stichtse Rijnlanden en Amstel, Gooi en Vecht, Hydron Midden-Nederland, de provincie Utrecht, Rijkswaterstaat Utrecht en de gemeente Utrecht hebben het Waterplan Utrecht opgesteld. Het Waterplan Utrecht omvat een lange termijn visie tot 2030.
Met het opstellen van het Waterplan Utrecht hebben de waterpartners besloten te streven naar een watersysteem voor de toekomst, dat aansluit bij de natuurlijke omstandigheden op en om Utrechts

grondgebied. Dit is vertaald in tien ambities voor een duurzamer watersysteem voor Utrecht in 2030. Met de ambities wordt invulling gegeven aan de systematiek 'vasthouden, bergen, afvoeren' en 'schoonhouden, scheiden en zuiveren'.

Door toepassing van de watertoets wordt beoordeeld op welke wijze wordt voldaan aan dit beleid. De resultaten van de watertoets is als bijlage bij dit plan opgenomen en in hoofdstuk 5.10 nader beschreven.

Gemeentelijk Rioleringsplan

In het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) zijn maatregelen vastgelegd om lozingen vanuit het riool terug te dringen. Eén van de maatregelen betreft de aanleg van bergbezinkbassins (BBB's). Een bergbezinkbassin zorgt voor een grotere inhoud van de riolering. Daarnaast wordt in het bassin een deel van het vuil afgevangen waardoor het overstortende water schoner wordt. Dit voorkomt stank en vissterfte in de ontvangende watergang. Naast de aanleg van de BBB's gaat de gemeente Utrecht ook andere maatregelen nemen om te voldoen aan het Rijksbeleid, zoals het vergroten van delen van de riolering en het afkoppelen van hemelwater.

Welstandsnota Utrecht 'De schoonheid van Utrecht (2004)

In de Welstandsnota Utrecht is geformuleerd op welke wijze het welstandsbeleid van de gemeente Utrecht uitgevoerd zal worden. Dit betreft de welstandstoetsing van vergunningplichtige bouwwerken en toetsing op basis van de loketcriteria. De welstandnota geeft richtlijnen voor het toetsen van bouwaanvragen aan welstand in aanvulling op het bestemmingsplan.

De Welstandsnota kent drie beleidsniveaus: 'Open' (verandering of handhaving is mogelijk, zowel naar structuur als naar architectuur), 'Respect' (essentiële eigenschappen van de aanwezige bebouwings- en omgevingskarakteristiek worden gerespecteerd) en 'Behoud' (behoud en herstel van het aanwezige bebouwingsbeeld en het versterken van de bestaande of historisch bepaalde karakteristiek van stedenbouwkundige, architectonische, landschappelijke of cultuurhistorische aard). Het bestemmingsplangebied wordt deels gekarakteriseerd als 'Open' en deels als 'respect'.

Nota Speelruimtebeleid (2009)

De nota Speelruimte geeft een stedelijk kader om in aansluiting op de ontwikkelingen die spelen in de stad de kansen te benutten om meer en goede speel- en verblijfsruimte voor jeugd te realiseren. De visie is een integrale benadering van speelruimte: alle ruimte vormt een basis om te spelen.
De ambitie is dat in de hele stad de Jantje Betonnorm als minimum norm voor het aantal vierkante meters formele speelruimte gaat gelden. Daarnaast is van belang dat de kwaliteit goed is. Deze wordt bepaald door de inrichting, de bereikbaarheid en de (sociale) veiligheid.

In alle wijken vindt herstructurering plaats door sloop met vervangende nieuwbouw en het toevoegen van nieuwe woningen in bestaande wijken (het zogenoemde 'inbreiden'). Deze ontwikkelingen betekenen een afnemende bespeelbaarheid van de omgeving voor met name kinderen en jongeren ouder dan 6 jaar. De opgave is hier om al bij bestemming en planvorming rekening te houden met meer speel- en verblijfruimte voor kinderen van 6 jaar en ouder. Dit speelt in alle wijken en met name in West, Noordwest, Overvecht, Zuid en Zuidwest.

Ruimtelijke visie Overvecht 2004-2020

De ruimtelijke visie Overvecht dient ervoor te zorgen dat de verschillende ontwikkelingsactiviteiten op elkaar kunnen worden afgestemd en bijdragen tot een samenhangend geheel. De visie biedt het ruimtelijk-programmatische kader voor alle 'fysieke' vernieuwingsplannen in de wijk. Voor het projectgebied is in de ontwikkelingsambitie wonen opgenomen. Tevens wordt het gebied beschouwd als een entree van Overvecht. Hier dienen beeldbepalende objecten gesitueerd te zijn. Ze maken deze plekken herkenbaar en zorgen voor identiteit. Naast bebouwing kunnen ook andere, meer landschappelijke, elementen de entrees markeren.

2.3 Conclusie

De voorgenomen ontwikkeling sluit aan bij het beoogde stedelijk en groen stedelijk woonmilieu zoals vastgesteld in de Structuurvisie Utrecht. Er is aansluiting gezocht op de oorspronkelijke maat en schaal van de buurt en wijk. De wegen en straten binnen het plangebied worden als erftoegangsweg of woonerf ingericht, het bijbehorend openbaar groen is geclusterd in parken en plantsoenen en langs randen van de buurt. De buurt wordt ontsloten door een stedelijke autoweg en fietsverbindingen. Parkeren zal conform de vigerende parkeernormen voor auto's en fietsen voornamelijk op eigen terrein worden opgelost.

De beoogde binnenstedelijke nieuwbouwwoningen, die levensloopbestendig en met aandacht voor CO_2 reductie worden uitgevoerd, zullen verlichting van de druk op de woningmarkt geven. In het definitieve plan wordt eveneens met speelvoorzieningen rekening gehouden. Zo zal een speelplaats voor de allerkleinsten in het plan worden opgenomen. Speel- en verblijfsruimte voor jongeren vanaf 6 jaar is aanwezig in het naastgelegen park. Het park is vanaf projectplan door de woonerfvorm gemakkelijk en veilig te bereiken.

Hiermee is de voorgenomen ontwikkeling in overeenstemming met het gemeentelijk beleid.

Hoofdstuk 3 Bestaande situatie

3.1 Beschrijving van het plangebied

De woonwijk Overvecht is gerealiseerd in de jaren zestig en is een duidelijk product van die tijd met herkenbare buurten die als hechte gemeenschap werken. Dit stadsdeel, gemaakt voor 45.000 inwoners, is opgedeeld in verschillende buurten in het groen.

Het te ontwikkelen Mesos-terrein, met een oppervlakte van 44.650 m², maakt onderdeel uit van het noordelijk deel van Overvecht (Overvecht-Noord). Het ziekenhuiscomplex staat solitair in zijn omgeving en is in groen omsloten. Het terrein kent twee prominente entrees aan de Pampadreef/Paranádreef en wordt door dezelfde wegen ontsloten. Deze wegen sluiten aan op de Einsteindreef, die als hoofdontsluitingsweg (primaire as) voor het gebied geldt.

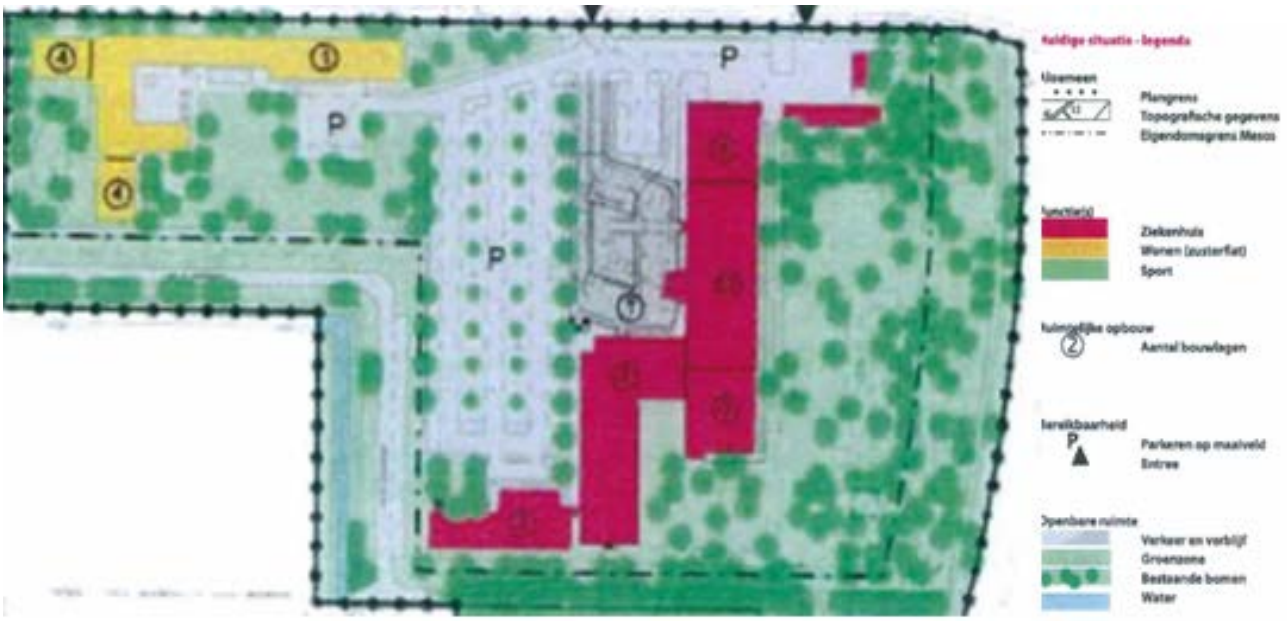

Afbeelding : schematische weergave bestaande plangebied

Het ziekenhuis is gerealiseerd in de jaren zestig en heeft geen beschermde status of cultuurhistorische waarde. Het gebouw bestaat uit diverse bouwdelen, variërend van 2 tot 12 bouwlagen. Centraal binnen het plangebied is een groot parkeerterrein gelegen, voorzien van platanen. Op het noordelijk deel bevindt zich een voormalige zusterhuis voorzien van een separaat parkeerterrein. In de huidige situatie zijn binnen het projectgebied in totaal 329 parkeerplaatsen aanwezig. De naastgelegen sportvelden worden ontsloten via het plangebied en maken ook gebruik van de parkeerplaatsen. De zusterflat bestaat uit 3 bouwdelen waarvan het grootste deel uit 1 bouwlaag bestaat. De overige twee delen bestaan uit 4 bouwlagen. De woningen in het zusterhuis worden momenteel verhuurd. Vanwege de verschillende functies en omvang heeft dit gebied een aanzienlijke verkeersaantrekkende werking.

Het gebied is goed bereikbaar met de fiets, openbaar vervoer en auto.

Hoofdstuk 4 Planbeschrijving

4.1 Projectbeschrijving

4.1.1 Programma

Het beoogde programma bestaat voornamelijk uit grondgebonden eengezinswoningen. Daarnaast bestaat de mogelijkheid tot het realiseren van appartementen aan de Einsteindreef en een maatschappelijke functie. Het woningtype richt zich in eerste instantie op het behoud en aantrekken van middeninkomens in de wijk. De realisatie wordt in twee fases (figuur 5) uitgevoerd waarbij in de eerste fase circa 57 woningen en in fase twee circa 150 woningen worden gebouwd. In de tussenliggende fase zal het ziekenhuis als revalidatiecentrum worden gebruikt.

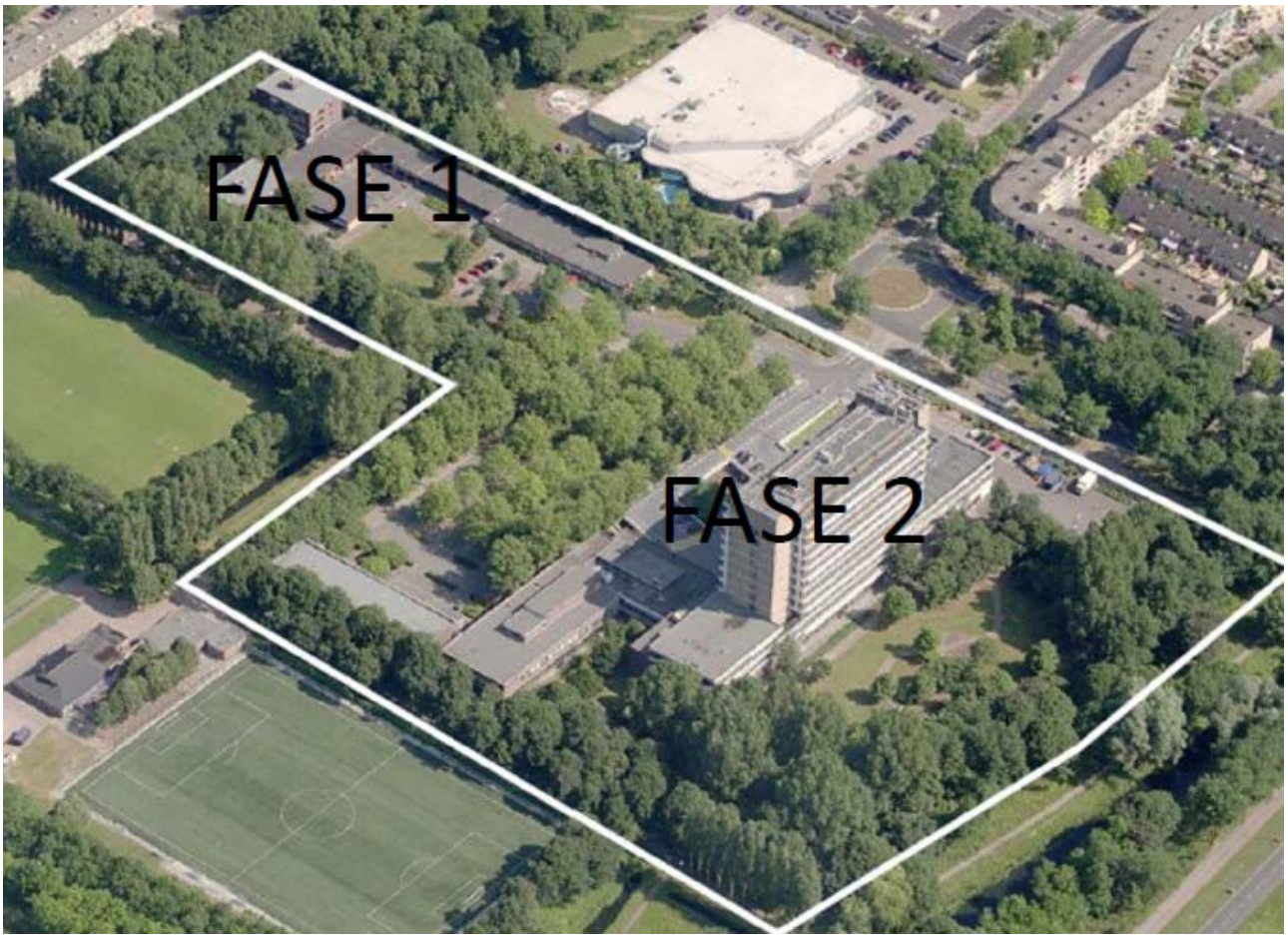

Luchtfoto met fasering

4.1.2 Stedenbouwkundig plan

Het gebied maakt onderdeel uit van voor Overvecht wezenlijke raamwerkonderdelen: het Vechtzoompark en de Einsteindreef. Het Vechtzoompark is een landschappelijke structuur met ecologische en recreatieve betekenis voor de stad en de regio. Het doel is om Overvecht beter aan te laten sluiten op de Vechtzoom en om bijzondere woonmilieus te creëren. Het Mesosterrein scheidt door haar naar binnen gekeerde bebouwing momenteel Overvecht van de Vechtzoom.

De Einsteindreef is een belangrijke entree van Utrecht. Het doel is om een groene entree te maken en de verblijfsfunctie te versterken. Hierbij is er ook ruimte voor een nieuw beeldbepalend element.

Behalve het realiseren van een aantrekkelijk groen woongebied op deze ziekenhuislocatie, kan de herontwikkeling met de juiste inrichting, de wijk beter onderdeel laten uitmaken van het Vechtzoompark en de entree van Overvecht markeren. Een aantal zaken zijn hierbij van belang:

- Creëren van een duurzaam woongebied met goede leefkwaliteit in een groene setting;
- Zorgen voor een nieuwe presentatie naar de Einsteindreef;
- Bevorderen van een sociaalveilige en aantrekkelijke route langs de Paraná- en Pampadreef waarmee een logischere ontsluitingsroute van het sportpark ontstaat. De huidige fietsroute is door het ontbreken van woningen en het huidige hekwerk en dichte beplanting sociaal onveilig.

Deze zaken komen terug in de stedenbouwkundig opzet en het nog op te stellen inrichtingsplan voor de onbebouwde ruimte.

Stedenbouwkundige opzet

Het nieuwe wijkje bestaat uit twee buurtjes met eenzelfde opzet en bebouwingstypologie. De buurtjes worden van elkaar gescheiden door een centrale open ruimte op de plek van de huidige parkeerplaats van het ziekenhuis. Binnen het plangebied wordt de voor Overvecht kenmerkende orthogonale structuur doorgevoerd.

Fase 1

De bebouwing met circa 57 eengezinswoningen is opgezet als een gesloten bouwblok, met aan de binnenzijde tuinen en een centrale parkeerplaats voor bewoners. De maximale bouwhoogte 11 meter. De parkeerplaats wordt voor de auto's ontsloten via een poort onder de bebouwing naar de centrale ruimte tussen fase 1 en 2. In deze centrale ruimte kunnen bezoekers parkeren. Alle woningen richten zich met de voorkanten naar de buitenzijden van het bouwblok. De woonblokken worden aan de buitenzijde omgeven door woonpaden en grenzen veelal direct aan het (autovrije) groen.

Invulling van fase 1 is in dit bestemmingsplan geconcretiseerd middels een woonbestemming met bouwvlakken en een maximale bouwhoogte van 11 meter.

Fase 2

Voor het woongebied in fase 2 is nog niet (exact) bekend op welke wijze het gebied ingedeeld en ontsloten zal worden. Hieronder is een schetsplan van een mogelijke indeling opgenomen. Het schetsplan gaat uit van een opzet van drie bouwblokken, waarbij doorzicht ontstaat vanuit de woonstraten naar de Einsteindreef. Twee woonblokken hebben hierdoor parkeerplaatsen aan de binnenzijde, die via de woonstraten op de centrale ruimte ontsluiten. In het midden is plaats voor een pleintje.

Tevens wordt een mogelijkheid gecreëerd voor een maatschappelijke functie in te passen binnen het plangebied. Het brutovloeroppervlak voor deze maatschappelijke functie beslaat 1100 tot 1300 m² en biedt ruimte voor circa 25 plaatsen. Het gebouw kan gebouwd worden in twee of drie bouwlagen in een compacte vorm. Tevens dient hierbij een buitenruimte worden gerealiseerd van minimaal 200 m², die is afgescheiden van de openbare ruimte (bijvoorbeeld in de vorm van een binnentuin).

Voor het grootste deel van fase 2 is de maximale bouwhoogte 11 meter. Bij de zone langs de Einsteindreef is

een hogere bebouwing tot maximaal 14 meter toegestaan. Er wordt voldoende afstand tot de sportvelden en Einsteindreef behouden om een groene rand om de woonwijk te behouden en/of te versterken. Bij het onderdeel groen en openbare ruimte wordt nader ingegaan op de groene dragers en verbindingen in het plan. De samenhang tussen de bebouwing en het groen essentieel. Het gaat daarbij onder meer om aansluitingen op en overgangen naar het park. Daarnaast is van belang dat de opzet een alzijdigheid uitstraalt zodat geen naar binnen gekeerde bebouwing ontstaan. Zo zullen de woningen aan de rand van het gebied zich met voorgevels naar de omgeving richten. Daarnaast is van belang dat de achtertuinen niet aan de straten liggen.

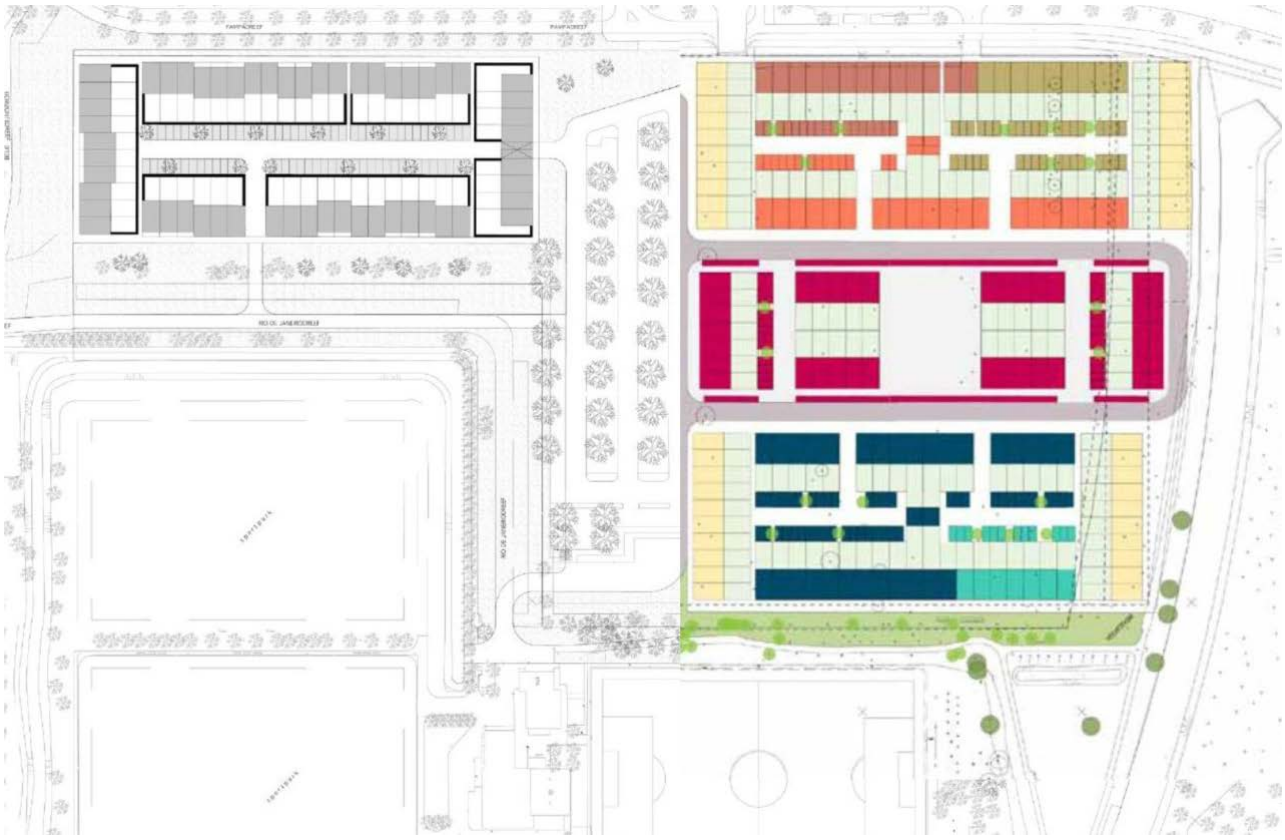

Afbeelding: schetsplan

Dit bestemmingsplan geeft de mogelijkheid deze ontwikkeling binnen de gestelde randvoorwaarden in te vullen en biedt de mogelijkheid bij de uitwerking hieraan nadere eisen te stellen (zie ook de juridische toelichting van hoofdstuk 7).

4.2 Verkeer en openbare ruimte

4.2.1 Verkeer en parkeren

Ontsluiting

De ontsluiting van het plangebied vindt via de centrale zone plaats op de wijkontsluitingsweg Paranadreef (huidige ontsluitingsweg). De centrale zone, met parkeerplaatsen voor bezoekers van de bewoners en het naastgelegen sportcomplex, leidt naar de verschillende woonblokken van fase 1 en 2 en fungeert daarnaast voortaan als ontsluitingsweg voor het sportcomplex.

Verkeersaantrekkende werking ten opzichte van huidig gebruik
De realisatie van circa 205 woningen en een mogelijke maatschappelijke functie, geschikt voor maximaal 25 personen, zorgen voor een maximale verkeersgeneratie (CROW-publicatie 317) van 1485 vervoersbewegingen per etmaal. Dit bedraagt beduidend minder dan de huidige circa 2.500 vervoersbewegingen per etmaal.

De verkeersaantrekkende werking van het huidige gebruik is als volgt bepaald:
Het ziekenhuis heeft een brutovloeroppervlak van in totaal circa 33.700 m2. De verkeesaantrekkende werking die bij een dergelijk ziekenhuis hoort bedraagt (conform CROW-publicatie 317) maximaal 2.292 vervoersbewegingen per etmaal. De bijbehorende zusterflat met circa 100 (2,1 vvb per woning) woningen zorgt voor een verkeersaantrekkendewerking van maximaal 210 vervoersbewegingen per etmaal. Ook indien er sprake zou zijn van appartementen langs de Einsteindreef, waardoor het aantal woning tot circa 257 zal toenemen, blijft er per saldo sprake van een afname van vervoersbewegingen.

Parkeren
In de Nota Stallen en Parkeren 2013 zijn bandbreedtes (minimum en maximum) voor autoparkeren en minimale parkeernormen voor fietsparkeren opgenomen.
De invloed van de auto op de buitenruimte wordt zoveel mogelijk ingeperkt. De parkeerplaatsen voor de bewoners worden waar mogelijk binnen de bouwblokken en uit het zicht gerealiseerd. Een deel van de bestaande parkeerplaats in de centrale zone wordt benut voor parkeren voor bezoekers en parkeren voor de sportvelden. In deze centrale zone wordt tussen de bomen geparkeerd.

Volgens het schetsplan zullen in totaal circa 205 woningen worden gerealiseerd. Het parkeren ten behoeve van de naastgelegen sportvelden zal eveneens binnen het plangebied worden opgelost. Het plan dient dan ook in minimaal 287 en maximaal 371 autoparkeerplaatsen te voorzien. Binnen het plangebied is voldoende ruimte beschikbaar om aan deze parkeernormen te voldoen. De ruimte die niet aan parkeren hoeft te worden toegewezen, wordt benut om de binnengebieden van extra groen te voorzien.

Fietsenbergingen worden op eigen terrein gerealiseerd.

4.2.2 Openbare ruimte en groen

Voor de openbare ruimte wordt een inrichtingsplan gemaakt. Hierbij gelden de gemeentelijke randvoorwaarden en heeft de aansluiting van de woningen op het groen en het plangebied op de omgeving bijzondere aandacht. De centrale zone is voor het bezoekersparkeren en voor het sportcomplex. Deze zone dient ook als ontsluiting van de woonblokken en het sportcomplex. Binnen fase 2 wordt gestuurd op zo min mogelijk straten/verharding.

Het plangebied ligt deels in de Stedelijke Groenstructuur. De herontwikkeling sluit hier op aan doordat een nieuwe groene schakel wordt ontwikkeld en een groen woonmilieu wordt beoogd. Rond de woonbuurtjes worden groene dragers gerealiseerd, waarbij bestaande bomen zoveel mogelijk worden gehandhaafd. De groene dragers zijn de brede groenzones tussen het sportcomplex en de woningen, de centrale zone en de zuidelijke groenstrook tussen de woningbouw en de Einsteindreef. Door afstand te houden van het sportcomplex blijven de groene lanen behouden en ook de centrale zone met de plantanen wordt grotendeels ingepast.

De precieze inrichting van de groene dragers wordt nog nader uitgewerkt, maar hierbinnen is geen autoverkeer mogelijk. Alleen in de centrale zone mag, net als nu, in de groenbestemming tussen de bomen geparkeerd worden.

In het plangebied komen 488 bomen voor, deels op het Mesosterrein en deels in openbaar gebied. Hiervan zijn 49 aangeduid als zeer waardevol, 90 als waardevol en de rest als niet waardevol. Gelet op het voorgaande worden zo veel mogelijk bomen gespaard of verplant. Vanwege de grote verspreiding van de bomen zullen echter niet alle bomen gespaard kunnen worden. Met de positionering van de bouwblokken en groene dragers wordt geprobeerd zoveel mogelijk waardevolle bomen en volwassen groen te behouden.

Hoofdstuk 5 Onderzoek en randvoorwaarden

5.1 Geluidhinder

Kader
Geluid beïnvloedt vaak de kwaliteit van de leef- en woonomgeving. De belangrijkste geluidsbronnen die in het kader van de ruimtelijke ordening van belang zijn, zijn wegverkeer, railverkeer en bedrijven. De mate van acceptatie en hinder is onder meer afhankelijk van de functie van het geluid belastende object – hiervoor kent de wet "geluidsgevoelige bestemmingen" zoals woningen en scholen.

De regels en normen van de Wet geluidhinder zijn in de volgende gevallen van toepassing bij het vaststellen van een bestemmingsplan:

- bestemmen van gronden voor nieuwe geluidsgevoelige bestemmingen;
- bestemmen van gronden voor aanleg van nieuwe (gezoneerde) wegen (niet bij woonerven of wegen waarvoor een maximum snelheid van 30 km/u geldt);
- reconstructie van wegen;
- gezoneerde industrieterreinen.

De Wet geluidhinder kent voorkeursgrenswaarden waarbinnen een geluidsgevoelige bestemming altijd kan worden gerealiseerd. Onder voorwaarden kan ontheffing van de voorkeursgrenswaarde worden verleend ('hogere waarde') tot aan een zekere maximale ontheffingswaarde. Bij een geluidsbelasting boven de maximale ontheffingswaarde zijn geluidsgevoelige bestemmingen niet toegestaan. Hierop kan een uitzondering worden gemaakt indien er gebruik wordt gemaakt van 'dove gevels'. De grenswaarden zijn voor wegverkeer 48-63 dB, voor spoorweglawaai 55-68 en voor gezoneerde industrieterreinen 50-55 dB(A).

Bij een geluidsbelasting tussen de voorkeursgrenswaarde en de maximale ontheffingswaarde dient akoestisch onderzoek uitsluitsel te geven over de te verwachten geluidsbelasting en de doeltreffendheid van maatregelen om een overschrijding van grenswaarden te voorkomen. Onder bepaalde voorwaarden, die zijn vastgelegd in de gemeentelijke geluidnota, kan door burgemeester en wethouders een hogere waarde voorde ten hoogst toelaatbare geluidsbelasting worden vastgesteld. De voorwaarden uit de Geluidnota Utrecht Geluidnota 2014-2018 op basis waarvan een hogere waarde kan worden vastgesteld, zijn:

- Iedere woning dient te beschikken over een geluidsluwe gevel;
- De woning bevat voldoende verblijfsruimten aan de geluidsluwe gevel, te weten 30% van het aantal verblijfsruimten of 30% van de oppervlakte van het verblijfsgebied;
- Indien de woning beschikt over een buitenruimte, dan is deze bij voorkeur gelegen aan de geluidsluwe zijde. Het geluidsniveau mag er in ieder geval niet meer dan 5 dB hoger zijn dan op de geluidsluwe gevel.

Plansituatie & conclusie
Voor het plangebied is zowel wegverkeers- als industrielawaai relevant.

Wegverkeerslawaai
Uit akoestisch onderzoek wegverkeer (Akoestisch onderzoek Wegverkeer MESOS te Utrecht, projectnummer 130917, d.d. 28 november 2013 door BK Geluid en Trillingen) blijkt dat de nieuwbouw op het Mesosterrein aan de Paranadreef woningbouw mogelijk is binnen de kaders van de Wet geluidhinder. De maximaal toelaatbare waarde (63 dB L_{den}) wordt in geen enkel geval overschreden. Wel wordt zowel voor fase 1 als 2 de voorkeursgrenswaarde (48 dB L_{den}) overschreden, waardoor een hogere waarde noodzakelijk is om woningbouw mogelijk te maken. In overeenstemming met het gemeentelijk beleid zullen de woningen die een hogere geluidsbelasting dan de voorkeursgrenswaarde ondervinden zo gepositioneerd en ingedeeld worden dat ieder woning die een hogere geluidsbelasting heeft, tenminste tevens één geluidsluwe gevel bezit (maximaal 48 dB, inclusief aftrek conform artikel 110g Wet geluidhinder). Tevens wordt tenminste 30% het aantal verblijfsruimten of 30% van de oppervlakte van het verblijfsgebied aan de geluidsluwe gevel gerealiseerd en wordt de buitenruimte aan de geluidsluwe zijde gerealiseerd. Voor fase 1 wordt aan deze voorwaarden voldaan. Voor fase 2 zal de inrichting van de woningen hierop afgestemd worden.

Industrielawaai
Het zuidoostelijke puntje van het plangebied is gelegen binnen de geluidzone van de Hulpwarmte Centrale in Overvecht. In overeenstemming met de Wet geluidhinder is door de Sector Milieu & Mobiliteit van de gemeente Utrecht een akoestisch onderzoek uitgevoerd, d.d.14 februari 2014. Uitkomst van dit onderzoek is dat de gevelbelasting op de twee hoogste verdiepingen, dicht bij de hoek van het zuidoostelijke plangebied, de voorkeursgrenswaarde voor industrielawaai met 1dB overschrijdt. Deze overschrijding ontstaat door het geluidsniveau in de nachtperiode.

Hierdoor dienen de woningen in deze hoek van het plangebied over een gevelisolatie van tenminste 16 dB te beschikken, waarvan 14 dB in de 63 Hz band (het geluid van de Hulpwarmte Centrale wordt vooral in de lagere frequentievanden uitgestoten).

Geluidwering gevels
De geluidsbelasting op de gevels van de woningen binnen het projectgebied overschrijden de voorkeursgrenswaarde. Dit geldt voor zowel de geluidsbelasting ten gevolge van wegverkeerslawaai als industrielawaai. Ten behoeve van de gevelisolatie is in het onderzoek geluidwering gevels (Akoestisch onderzoek Geluidwering gevel MESOS te Utrecht, projectnummer 130917, d.d. 20 december 2013 door BK Geluid en Trillingen) gekeken naar de geluidsbelasting van de Hulpwarmte Centrale in Overvecht daar het hier gaat om laagfrequent geluid. Uit het onderzoek blijkt dat in de woningen/appartementen zonder ingrijpende voorzieningen voldaan kan worden aan een binnenniveau van 35 dB(A) ten gevolge van industrielawaai. Enkel wanneer de woningen worden uitgevoerd met een dakkapel zal extra aandacht aan de lichte zijpanelen dienen te worden besteed.

Conclusie
Voor de bouw van de woningen aan de Paranadreef te Utrecht Overvecht is een hogere waarde noodzakelijk. In het akoestisch onderzoek dat bij het verzoek om hogere waarde is ingediend is aangetoond dat de benodigde hogere waarde past binnen het wettelijk kader. Door het treffen van geluidsisolerende maatregelen kan aan de normen van het Bouwbesluit 2012 worden voldaan. Indien bekend is welk type woningen exact gebouwd gaan worden zal bij indiening van de omgevingsvergunning 'bouw' een akoestisch onderzoek geluidwering gevels worden bijgevoegd.

Maatregelen om de geluidsbelasting tot de voorkeursgrenswaarde terug te dringen zijn onvoldoende doeltreffend dan wel ontmoeten overwegende bezwaren van verkeerskundige, landschappelijke en/of financiële aard. Door het vaststellen van een hogere waarde is geen sprake van een onacceptabele situatie.

5.2 Milieuhinderlijke bedrijvigheid

Kader

In de gemeente Utrecht wordt gestreefd naar een situatie waarin wonen en werken in de stad op een goede manier samengaan. Beide functies zijn zeer belangrijk voor Utrecht, maar er dient te worden voorkomen dat milieuhinder van bedrijven een negatieve invloed heeft op de woonomgeving, of dat omgekeerd de bedrijvigheid wordt belemmerd door de aanwezigheid van woningen in de directe nabijheid. Vaak zijn in dit kader de invloed van geluid, geur, veiligheid en luchtkwaliteit van omliggende bedrijven op de gevoelige bestemmingen in het bestemmingsplan van belang. Om bij de inpassing van nieuwe bestemmingen deze aspecten te beoordelen wordt gebruik gemaakt van de systematiek van de VNG-publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' (editie 2009) waarin richtafstanden tussen woningen en bedrijven worden aanbevolen.

Plansituatie

Algemeen

In de directe omgeving is sprake van enige mate van bedrijfsactiviteiten en drukkere (hoofd)infrastructuur zoals de Einsteindreef en Paranádreef. Als bedrijvigheid worden het zwembad in het noordoosten, de sportvelden ten westen, de rioolwaterzuivering in het zuiden en het winkelcentrum ten zuidoosten aangemerkt. Na sloop van het ziekenhuis, wordt de nieuwe woonlocatie ingepast in dit bestaande, in hoofdzaak, gemengde gebied.

Het vigerende bestemmingplan 'Overvecht-Noordelijke Stadsrand' staat maximaal milieucategorie 3.1.bedrijven toe. Dergelijke bedrijven hebben in een gemengd gebied een richtafstand van 30 meter.

De bedrijvigheid ten zuiden en ten noorden van het plangebied ligt op meer dan 50 meter afstand en voldoet daarmee aan de richtafstanden van de VNG. De dichtstbijzijnde inrichtingen ten opzichte van het plangebied zijn een zwembad in het oosten op 19,4 meter, en de sportvelden in het westen op 22,4 meter. Dergelijke inrichtingen worden tot milieucategorie 3.1 gerekend, waarbij het aspect geluid bepalend is. De nieuwe woonbestemming ligt hiermee binnen de richtafstanden van het zwembad en de sportvelden. Vanwege de ligging binnen de richtafstanden is akoestisch onderzoek verricht naar het zwembad en de voetbalvereniging. Deze akoestische onderzoeken strekken zich uit tot het bepalen van het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau (LAr,LT) en het maximale geluidsniveau (LAmax) ten gevolge van de geluiduitstraling van het zwembad en de sportvelden. De uitkomsten hiervan zijn getoetst aan de vigerende normen van het Activiteitenbesluit en aan de richtwaarden van de VNG-publicatie.

Zwembad

Uit het akoestisch onderzoek (Akoestisch Onderzoek Zwembad de Kwakel, kenmerk 130917. d.d. 20 december 2013 door BK Geluid en Trillingen) blijkt dat zowel de normen van het Activiteitenbesluit als richtwaarden van de VNG-publicatie niet worden overschreden.

Voetbalvereniging

De nieuwe woningen die evenwijdig aan het zuidelijke voetbalveld zijn geprojecteerd liggen binnen de richtafstand. De afstand tussen de grens van de bestemming sport en de dichtstbijzijnde gevel van een woning in het nieuwe woongebied is hier 22,4 meter. Wanneer gemeten wordt vanaf de zijlijn van het voetbalveld, bedraagt de afstand tot de dichtstbijzijnde gevel van een woning in het nieuwe woongebied circa 28 meter, maar blijft binnen de richtafstand van 30 meter. Daarom is nader onderzoek gedaan naar de mogelijke geluidhinder van het daadwerkelijk gebruik van de sportaccommodatie.

Uit het akoestisch Onderzoek Voetbalvereniging, kenmerk: 130917 d.d. 2 mei 2014 door BK Geluid en Trillingen) komt naar voren dat de voetbalvelden in de weekenden overdag gebruikt worden en doordeweeks met name in de avonden. Uitkomst van het onderzoek is dat de normen van het Activiteitenbesluit (wettelijke norm) niet, maar de richtwaarden van de VNG-publicatie wel worden overschreden. De richtwaarden worden met name tijdens de avondperiode overschreden. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt indien een scheidsrechterfluitje wordt gebruikt, en in beperkte mate door stemgeluid.

Maatregelen in de vorm van een geluidscherm bieden te weinig soelaas. Pas bij een scherm van 6 meter hoogte wordt een kleine verbetering behaald. Dergelijke schermen zijn stedenbouwkundig zeer onwenselijk, onder andere vanwege de beoogde openheid van het gebied en de sociale veiligheid.

Bij het gebruik van de sportveldenvelden ontstaat logischerwijs bijkomende geluidsproductie zoals stemmen en bijvoorbeeld het gebruik van een scheidsrechtersfluitje. Dit is aanvaardbaar en gebruikelijk in een stedelijke omgeving, waarin sportvelden zijn gelegen nabij woningen. Sportvelden verdragen zich goed met woningbouw op kortere afstand dan de richtafstand van de VNG. Op diverse locaties in de stad zijn sportvelden geïntegreerd in een woonomgeving. Voorbeelden hiervan zijn onder andere Thorbeckepark en Veemarkt.

Daarbij is in overweging genomen dat:

- de voetbalvereniging ook in de huidige situatie niet aan de VNG-richtafstand voldoet t.o.v. het geluidgevoelige object ziekenhuis. In de nieuwe situatie wordt de afstand tussen de bestemming sport en woongebied vergroot (van 12 naar 20 meter) en de bebouwing wordt op iets grotere afstand van de velden gesitueerd. Omdat zowel een ziekenhuis als woningen geluidgevoelige bestemmingen zijn, is planologische gezien sprake van een lichte verbetering.
- in de praktijk met name in het binnenmilieu veel minder hinder zal worden ondervonden dan nu het geval is. De woningen zijn nieuw en worden geïsoleerd volgens de nieuwste maatstaven. In de huidige situatie zijn geen klachten van het ziekenhuis of patiënten bekend over geluid van sportactiviteiten.
- de woningen die evenwijdig aan het sportveld liggen, de voorgevel naar de sportvelden gericht hebben en geen voortuin krijgen. Deze woningen krijgen rustige achtertuinen omdat de woningen het geluid van de sportvelden afschermen.
- in de praktijk de sportvelden niet het hele jaar door gebruikt worden en ook het avondgebruik veelal tijdig stopt.

Maatschappelijke functie
Binnen het plangebied kan tevens een maatschappelijke voorziening (voor bijvoorbeeld tijdelijke opvang van mensen) worden gerealiseerd, die vanwege de bedrijfsvoering, geen beperking vormt voor de ontwikkeling van woningbouw.

Conclusie
De VNG-richtlijn hanteert uitsluitend normen aan de buitenzijde van de woningen. Voor het binnenklimaat dienen nieuwbouwwoningen te voldoen aan de normen uit het Bouwbesluit 2012.

De opzet van de nieuwe bebouwing is zodanig dat de voorgevels van de woningen aan buitenranden van het plangebied worden gesitueerd. Aan de achter/binnenzijden van deze eerstelijnsbebouwing bevinden zich de rustige zijden en de achtertuinen. Dit is in lijn met het gemeentelijke beleid zoals vastgelegd in de 'Geluidnota Utrecht 2014-2018' waarin is bepaald dat iedere woning over een geluidsluwe gevel dient te beschikken. De woningen die verder naar het binnengebied zijn gelegen worden daardoor afgeschermd door de eerstelijnsbebouwing. Door deze ruimtelijke opzet wordt hinder vanuit de omgeving zo veel mogelijk voorkomen, ontstaat een goed woon- en leefklimaat en kunnen omliggende bedrijven hun activiteiten duurzaam en binnen aanvaardbare voorwaarden uitoefenen.

Het zwembad de Kwakel en de voetbalvereniging kunnen binnen de normale bedrijfsvoering voldoen aan het Activiteitenbesluit en wordt niet belemmerd door de woningbouw.

De voetbalvereniging, en dan met name het gebruik van het trainingsveld wijkt af van de richtwaarden van de VNG-publicatie. Gelet op het feit dat in de stad op meerdere plaatsen sportvelden voorkomen nabij woningen (zowel bestaand als nieuw) en sportvelden normale voorzieningen zijn in stedelijk/bebouwd gebied wordt het aanvaardbaar geacht dat de nieuwe woningen in de nabijheid van de sportvelden worden gerealiseerd. Tevens zijn in de huidige situatie, waarbij een ziekenhuis nabij de sportvelden is gelegen, nooit klachten ontvangen over geluidsoverlast afkomstig van de voetbalvereniging. Hierdoor kan geconcludeerd worden dat in de nieuwe situatie met realisatie van woningbouw geen sprake is van een slecht of verminderd woon- en leefklimaat.

5.3 Lichthinder

Kader

Verlichting kan voor omwonenden hinder veroorzaken. Vaak wordt overlast veroorzaakt door schijnwerpers die zijn geplaatst als inbraakpreventie, door lichtbakken voor reclamedoeleinden of door verlichting van sportvelden. Naast de intensiteit van directe en indirecte lichtinstraling kan er ook door knipperen, flikkeren of door kleur hinder door verlichting ontstaan.

Er is geen specifiek beleid op rijksniveau ten aanzien van lichthinder. In het Activiteitenbesluit wordt lichthinder en de bescherming van het donkere landschap grotendeels gereguleerd op grond van de zorgplicht. Onder de zorgplicht met betrekking tot lichthinder valt het voorkomen of zoveel mogelijk beperken van hinderlijke lichtverschijnselen in woon- of slaapvertrekken van woningen als gevolg van lichtinstallaties. Tevens zijn in het activiteitenbesluit voor sportvelden voorschriften opgenomen waarin tijden zijn aangegeven wanneer de verlichting uitgeschakeld dient te zijn (tussen 23.00 uur en 07.00 uur, en indien er geen sport wordt beoefend noch onderhoud plaatsvindt).

Uit de toelichting bij het Activiteitenbesluit blijkt dat de invulling van deze zorgplicht moet worden afgeleid uit de "Algemene Richtlijnen betreffende lichthinder" van de Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde (NSVV). Deze richtlijn is inmiddels voor een groot aantal sporten nader gespecificeerd. Voor hockey is dit bijvoorbeeld gedaan in de publicatie "Verlichting voor Sportaccommodaties Hockey" en voor voetbal in de publicatie "Verlichting voor Sportaccommodaties Voetbal". In deze publicaties wordt per locatie waar het sportveld is gelegen aangegeven hoe fel het licht mag zijn en op welke tijdstippen het licht mag branden. Ook lamptypen, afschermkappen en armatuur worden beschreven.

Lichthinderonderzoek toont aan dat met vervanging van de armaturen van het hoofdveld en het afstellen van de installatie van het trainingsveld de toekomstige omwonenden van het sportcomplex geen lichthinder, in de zin van de door de NSVV opgestelde grenswaarden, ondervinden. (Bijlagen 200101.mees en 200102.mees, uitgevoerd door Light Pollution Research & Measurements, d.d. 20 januari 2014).

Plansituatie & conclusie

In fase 2 worden woningen in de nabijheid van het trainingsveld van de naastgelegen voetbalvereniging gesitueerd. Door vervanging van de armaturen en de installatie zorgvuldig af te stellen en specifiek te richten op de sportvelden wordt lichthinder in de omgeving voorkomen. Gezien het feit dat lichthinder een zeer locatiegebonden probleem is, vraagt dit om lokaal maatwerk. Het afstellen van de verlichting zal plaatsvinden conform de publicatie "Verlichting voor Sportaccommodaties Voetbal". De tijd van uitvoering zal plaatsvinden in de periode dat de bomen, gelegen tussen het sportpark en de nieuwbouwwoningen, bladloos zijn en de bouw van de woningen in fase 2 zijn voltooid. Afspraken hierover worden opgenomen in de anterieure overeenkomst.

5.4 Externe veiligheid

Kader

In bestemmingsplannen wordt aandacht besteed aan de veiligheidsrisico's die zware bedrijven kunnen veroorzaken. Naast de bedrijven kan ook het transport van gevaarlijke stoffen over de weg, spoor of water en door buisleidingen, risico's opleveren.
De normen en richtlijnen voor externe veiligheid komen uit het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), uit de circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (Rnvgs) en het Besluit externe veiligheid buisleidingen. Hierin is voorgeschreven dat kwetsbare bestemmingen voldoende afstand moeten houden tot bedrijven en transportroutes en kunnen beperkingen aan de bebouwingsdichtheid wenselijk zijn.

Voor externe veiligheid bestaan twee normen: het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR). Het plaatsgebonden risico (PR) bestaat uit de kans op het overlijden van een onbeschermd persoon die zich 24 uur nabij de ongevalslocatie bevindt. De normhoogte voor PR bedraagt 10-6/jaar voor gevoelige bebouwing. Het groepsrisico (GR) geeft de kans per jaar aan dat een groep personen van een bepaalde grootte kan overlijden ten gevolge van een calamiteit. Voor het GR is een zogeheten oriënterende waarde vastgesteld - voor transport bedraagt deze waarde 10-4/jaar bij 10 doden, 10-6/jaar bij 100 doden enzovoort. Het GR is een oriënterende waarde; van deze waarde kan onder voorwaarden worden afgeweken.

Het lokale verkeer van gevaarlijke stoffen wordt in het kader van de routeringsregeling geregeld via jaarlijks door vervoerders aan te vragen ontheffingen

Plansituatie & conclusie

In en direct rond het plangebied is een inventarisatie gedaan naar risico veroorzakende activiteiten. Dit heeft het volgende overzicht opgeleverd:

- Vervoer van gevaarlijke stoffen over wegen, spoorwegen en water. De relevante transportassen liggen allen op meer dan 1 kilometer van het plangebied. Nadere beschouwing is niet nodig.
- Vervoer van gevaarlijke stoffen door buisleidingen. Langs de Klopvaart loopt een hogedruk aardgastransportleiding. De afstand van het plangebied tot deze leiding is ca. 750 meter. Vanwege deze grote afstand is de leiding niet van invloed op het plangebied.
- Bedrijven die vallen onder het Bevi. Binnen het plangebied bevinden zich geen Bevi bedrijven. Buiten het plangebied was de LPG-installatie van de Texaco relevant. De tank is inmiddels verwijderd en de vergunning hiervoor is op 19 februari 2014 onherroepelijk ingetrokken. Het tankstation is daarom niet meer van invloed op het plangebied.

5.5 Luchtkwaliteit

Kader

In artikel 5.16 van de Wet milieubeheer (luchtkwaliteitseisen) staat een limitatieve opsomming van de bevoegdheden waarbij luchtkwaliteitseisen een directe rol spelen. Het gaat in ieder geval om ruimtelijke besluiten, zoals bestemmingsplannen, die direct gevolgen voor de luchtkwaliteit hebben en daardoor kunnenbijdragen aan overschrijding van een grenswaarde.

Op grond van artikel 5.16 Wm kunnen bestuursorganen bevoegdheden die gevolgen kunnen hebben voor de luchtkwaliteit uitoefenen, indien aannemelijk is gemaakt dat:

- de bevoegdheden/ontwikkelingen niet leiden tot een overschrijding van de grenswaarden (lid 1 onder a);
- de concentratie in de buitenlucht van de desbetreffende stof als gevolg van de uitoefening van die bevoegdheden per saldo verbetert of ten minste gelijk blijft (lid 1 onder b1);

- bij een beperkte toename van de concentratie van de desbetreffende stof, door een met de uitoefening van de betreffende bevoegdheid samenhangende maatregel of een door die uitoefening optredend effect, de luchtkwaliteit per saldo verbetert (lid 1 onder b2);
- de bevoegdheden/ontwikkelingen niet in betekenende mate bijdragen aan de concentratie in de buitenlucht van een stof waarvoor in bijlage 2 van de Wet milieubeheer een grenswaarde is opgenomen(lid 1 onder c);
- het voorgenomen besluit past binnen, is genoemd in of is in elk geval niet in strijd met het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) of een vergelijkbaar programma dat gericht is op het bereiken van de grenswaarden (lid 1 onder d).

Met andere woorden, luchtkwaliteitseisen spelen in beginsel geen belemmering voor het uitoefenen van een dergelijke bevoegdheid, als tenminste aan één van de bovengenoemde voorwaarden wordt voldaan.

Plansituatie en conclusie

Conform het 'Besluit niet in betekenende mate bijdragen' draagt een besluit m.b.t. een project niet in betekenende mate bij indien aannemelijk is gemaakt dat, als gevolg van het besluit, de toename van de concentraties in de buitenlucht van zowel zwevende deeltjes (PM_{10}) als stikstofdioxide niet de 3% grens overschrijdt. Bij ministeriële regeling kunnen categorieën van gevallen worden aangewezen waarbij een besluit, aangaande een project, in ieder geval niet in betekenende mate bijdraagt. De aanwijzing kan onder meer betrekking hebben op een besluit met betrekking tot één of meer daarbij genoemde categorieën van:

- Inrichtingen;
- Infrastructuur;
- Kantoorlocaties;
- Woningbouwlocaties.

In de bijbehorende regeling zijn categoriale gevallen opgenomen die in ieder geval niet in betekenende mate bijdragen aan verslechtering van de Luchtkwaliteit. Deze categorieën hebben betrekking op Inrichtingen, kantoor en woningbouwlocaties, infrastructuur en activiteiten of handelingen. Voor woningbouwprojecten is de regeling van toepassing in de volgende gevallen:

Woningbouw

Aangewezen worden woningbouwlocaties, indien een dergelijke locatie, in geval van één ontsluitingsweg, netto niet meer dan 1500 nieuwe woningen omvat, dan wel, in geval van twee ontsluitingswegen met een gelijkmatige verkeersverdeling, netto niet meer dan 3000 woningen omvat.

Voorliggend plan bevat naast de realisatie van woningen tevens een de mogelijke realisatie van een maatschappelijke functie. Hierdoor kan het initiatief niet beschouwd worden als een categoriaal geval volgens de 'Regeling niet in betekenden mate bijdragen'. De netto verkeersaantrekkende werking van het project dient inzichtelijk te worden gemaakt. Zoals in hoofdstuk 4 is beschreven zal de beoogde ontwikkeling minder verkeer aantrekken dan het huidig gebruik, hetgeen ertoe zal leiden dat de luchtkwaliteit ter plaatse van het projectgebied per saldo zal verbeteren. Hiermee draagt het project niet in betekenende mate bij aan verslechtering van de luchtkwaliteit.

In het kader van goede ruimtelijke ordening dient tevens de mate van blootstelling aan luchtverontreiniging ter plaatse van de projectlocatie inzichtelijk te zijn. De concentraties uit de digitale monitoringstool, behorende bij het NSL, geven een indicatie van de luchtkwaliteit ter plaatse van de projectlocatie.

Uit de monitoringstool blijkt dat de concentraties stikstofdioxide en fijn stof respectievelijk 36,4ìg/m³ en 27,6ìg/m³ bedragen. Hiermee wordt onder de wettelijke grenswaarde van 40,0 ìg/m³ die voor beide stoffen geldt gebleven.

Conclusie
Dit plan voldoet aan voorwaarde van lid 1 onder c van art 5.16 van de Wet luchtkwaliteit. De luchtkwaliteitseisen en de luchtkwaliteit ter plaatse van het projectgebied vormen geen belemmering voor de relevante ruimtelijke besluiten van dit plan.

5.6 Bodemkwaliteit

Kader
Aan de basis van het gemeentelijk bodembeleid ligt bescherming van de kwaliteit van de bodem en het grondwater én het voorkomen van risico's voor de gezondheid van mens en dier. Het bodembeleid sluit hiervoor aan op onderstaande algemene uitgangspunten uit de Wet bodembescherming:

- Bodembescherming

Nieuwe bodemverontreiniging moet worden voorkomen en als er toch bodemverontreiniging ontstaat, moet de bodem direct worden gesaneerd. Een geval van bodemverontreiniging waarbij de verontreiniging geheel of grotendeels ná 1987 is ontstaan, is een "nieuw geval". Deze zorgplicht houdt in dat nieuwe gevallen van bodemverontreiniging zoveel mogelijk ongedaan moeten worden gemaakt.

- Bodemsanering

Gevallen van ernstige bodemverontreiniging moeten binnen een bepaalde termijn worden gesaneerd als er sprake is van humane of milieuhygiënische risico's, of risico's voor verspreiding van de verontreiniging via het grondwater. De sanering wordt functiegericht en kosteneffectief uitgevoerd. Nieuwbouw op of graafwerkzaamheden in een geval van ernstige bodemverontreiniging zijn ongeacht de risico's niet toegestaan zonder saneringsmaatregelen.

- Bodembeheer

Hergebruik van (schone of licht verontreinigde) grond kan bij onverdachte terreinen plaatsvinden op basis van de bodemkwaliteitskaart en het bodembeheerplan Bij een aanvraag om omgevingsvergunning moet een bodemonderzoek conform de NEN 5740 worden verricht. Op basis van dit onderzoek wordt beoordeeld of de locatie geschikt is voor de geplande functie of dat er nog een nader onderzoek en/of een bodemsanering noodzakelijk is om de locatie geschikt te maken. Als er voor de bouwwerkzaamheden een grondwateronttrekking nodig is, moet rekening gehouden worden met nabij gelegen grondwaterverontreinigingen.

Plansituatie
Ter plaatse van het Mesos-terrein is een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd (Search 1 juni 2010, kenmerk Verkennend bodemonderzoek Paranadreef 2 te Utrecht, projectnummer: 250066.1). Tevens heeft Oranje Woud in het kader van een second opinion een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd (14 juli 2010, kenmerk Verkennend bodemonderzoek St Antonius locatie Overvecht aan de Paranadreef 2, projectnr. 231159.2). De onderzoeksresultaten van beide onderzoeken komen nagenoeg overeen en komen op het volgende neer:

- Grond

Plaatselijk zijn in de grond bijmengingen met puin en/of grond aangetroffen. In de zandige ophooglaag en de kleiige grond (al dan niet met bijmengingen) zijn in het algemeen licht verhoogde gehalten aan enkele zware metalen en/of PCb's gemeten. Daarnaast waren in het onderzoek van Search in de bovengrond nog lichte verontreinigingen met minerale olie aangetroffen.

Er zijn in het opgeboorde materiaal geen asbestverdachte (plaat)materialen aangetroffen of brandstof

gerelateerde veldwaarnemingen gedaan.

- Waterbodem

Het slib in de westelijke watergang is vrij verspreidbaar op het aangrenzende perceel.

- Grondwater

In het grondwater is in het algemeen een licht verhoogd gehalte aan barium gemeten en plaatselijk een licht verhoogd gehalte aan molybdeen. In het onderzoek van Search waren in de plaats van licht verhoogde concentraties aan Molybdeen, licht verhoogde concentraties aan cis en trans 1,2 dichkooretheen aangetroffen. De gehalten aan overige onderzochte stoffen zijn lager dan de betreffende streefwaarden en/of de detectiegrenzen.

De onderzoeksresultaten geven geen aanleiding tot nader onderzoek. De aangetroffen bodemverontreinigingen vormen vanuit milieuhygiënisch oogpunt zowel bij het huidige als toekomstige gebruik geen belemmering.

5.7 Flora en fauna

5.7.1 Ecologie

Kader

Het groenstructuurplan is in april 2007 door de gemeente vastgesteld en geldt sindsdien als vigerend groenbeleid. In het groenstructuurplan zijn de bestaande en wenselijke groenstructuren (ecologisch recreatief en cultuurhistorisch) vastgelegd. Aan het Groenstructuurplan is een uitvoeringsprogramma gekoppeld: het Meerjaren Groen Programma.
Het groenstructuurplan heeft drie belangrijke doelen; recreatiegebieden om de stad aanleggen, verbindingen aanleggen tussen groen in de stad en groen om de stad en de kwaliteit van het groen in de stad verbeteren. Voor een goed functioneren van het groen zijn de verbindingen tussen groene kerngebieden noodzakelijk. Op stedelijk niveau is een goede stedelijke groenstructuur een gelijkwaardig belang naast andere stedelijke belangen. De bestaande elementen van de stedelijke groenstructuur worden beschermd. De menging van stedelijk groen met andere functies is in principe mogelijk. De randvoorwaarde is dat het groene karakter, de kwaliteit en het gebruik van het groen wordt behouden of verbeterd. Een eventuele aantasting van bestaand stedelijk groen wordt elders gecompenseerd. Verandering van functie kan alleen na een bestuurlijke afweging.

Plansituatie & conclusie

Het projectgebied is gesitueerd tegen het stadspark de Vechtzoom. In het inrichtingsplan is rekening gehouden met de waarde van dit park door de bouwkavels van beide fases zo dicht mogelijk tegen de Pampadreef te situeren. Hierdoor wordt aan de zuidzijde van het terrein zoveel mogelijk groen gespaard. Het inrichtingsplan richt zich daarnaast op behoud en uitbreiding (ter plaatse van het centrale parkeerterrein) van bestaand groen.

5.7.2 Planten en dieren

Kader

Onder de Flora en Faunawet zijn diverse dier- en plantensoorten beschermd via verbodsartikelen en een algemene zorgplicht. Deze geldt voor alle dieren en planten en hun directe leefomgeving.
Alle Nederlandse flora en fauna is beschermd en de wet legt een zorgplicht op ten aanzien van alle planten en dieren. Dat betekent dat dieren en planten niet verstoord, verontrust of gedood mogen worden. Er is echter wel verschil in beschermingsgradatie.

De Nederlandse flora- en fauna is verdeeld in drie categorieën, die elkeen andere bescherming genieten. Er wordt gesproken over tabel 1 soorten, tabel 2 soorten inclusief broedvogels en tabel 3 soorten. Tabel 3 soorten genieten de zwaarste bescherming.

De ontwikkelingen en uitvoering van plannen mogen niet in strijd zijn met de Flora- en faunawet en de internationale verplichtingen (Vogel- en Habitatrichtlijn). Daarom dient er bij dergelijke plannen eerst zorgvuldig onderzoek te worden gedaan naar de aanwezigheid van beschermde dier- en plantensoorten ende effecten van de plannen hierop. Bij ingrepen waar beschermde planten of diersoorten in het geding zijn dient in het kader van de verbodsartikelen een compensatieplan of mitigatieplan te worden geschreven. De Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft geoordeeld dat geen ontheffing meer kan worden verleend voor 'ruimtelijke ingrepen' zonder dat sprake is van een dwingende reden van groot openbaar belang. Het ministerie EL&I heeft daarom gesteld dat met mitigerende maatregelen moet worden voorkomen dat verbodsbepalingen worden overtreden.

Plansituatie & conclusie

Door Bureau Koenders & Partners en adviseurs en projectmanagers bv is een quickscan flora en fauna opgesteld (Project Mesos Paranadreef 2 te Utrecht opgesteld d.d. 26 maart 2013 onder projectnummer 130141).

- Gebiedsbescherming

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Vogelrichtlijngebied (VR), Habitatrichtlijngebied (HR) (samen Natura 200), Ecologische hoofdstructuur of ecologische verbindingszone binnen de EHS. Gezien de afstand tussen het plangebied en de dichtstbijzijnde EHS en/of Natura 2000-gebied, het verschil in habitat en de dempende werking van ongeveer drie kilometer aan stedelijk gebied (de wijk Overvecht), zijn effecten van de voorgenomen werkzaamheden bij voorbaat uitgesloten.

- Soortbescherming

Indien de voorgenomen werkzaamheden negatieve effecten hebben op beschermde plant- en diersoorten in het plangebied, dient hiervoor een ontheffing op de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. Bij het (vermoedelijk) voorkomen van zogenaamde tabel-1-soorten in het plangebied geldt een algehele vrijstelling voor het aanvragen van een ontheffing wanneer de werkzaamheden vallen onder 'bestendig beheer en onderhoud', 'bestendig gebruik' of 'ruimtelijke ontwikkeling'. Indien zwaarder beschermde soorten (de zogenaamde tabel-2- en tabel-3-soorten) binnen het projectgebied voorkomen, is voor het uitvoeren van een ingreep een ontheffing noodzakelijk.

Alle inheemse vogelsoorten zijn daarnaast extra beschermd: voor (mogelijke) verstoring of schade toegebracht aan broedende vogels kan geen ontheffing worden aangevraagd in het kader van de Flora- en faunawet. Werkzaamheden waarbij broedvogels worden verstoord of aangetast, mogen daarom niet worden uitgevoerd. Het ministerie van EZ hanteert geen vaste grensdata voor het vogelbroedseizoen; van belang is of de werkzaamheden een broedgeval verstoren of vernietigen.

Van een aantal vogelsoorten is de nestplekjaarrond beschermd. Het verstoren of vernietigen van het nest en/of de directe omgeving is verboden conform de Flora- en faunawet. Na een specifiek onderzoek kan een ontheffing voor het vernietigen van de jaarrond beschermde nestplek worden aangevraagd.

Op basis van onderhavige ecologische quickscan wordt geconcludeerd dat naast vleermuizen (tabel-3) enkel soorten uit tabel-1 worden verwacht zoals de egel, veldmuis, mol en gewone pad. Aangezien de herontwikkeling van het plangebied onder ruimtelijke ontwikkeling valt, is een ontheffing op de Flora- en faunawet niet benodigd voor tabel-1-soorten; ten behoeve van een (eventuele) ontheffing op deze wet voor vleermuizen is een nader onderzoek benodigd.

Vleermuisonderzoek

Door Dresmé & van der Valk is een vleermuisonderzoek uitgevoerd Project Mesos Paranadreef 2 te Utrecht opgesteld d.d. 10 september 2013).

Tijdens alle veldonderzoeken zijn circa vier foeragerende gewone dwergvleermuizen nabij de zusterflat waargenomen en gemiddeld twee aan de achterzijde van het projectgebied die langs de bomen foerageerde. Tijdens de ochtendronde is een zomerverblijfplaats van een enkele gewone dwergvleermuis in het trappenhuis op het platte dak van de zusterflat waargenomen (zwermend gedrag). Daarnaast zijn drie invliegende gewone dwergvleermuizen in de gevel van de nieuwbouwvleugel gezien. Kraamverblijfplaatsen zijn niet gezien en worden ook niet verwacht. In het najaar zijn paarterritoria waargenomen op dezelfde locaties als de foerageergebieden. Gewone dwergvleermuizen baltsen tijdens de vlucht waardoor het lastig is de paarverblijfplaats vast te stellen. Op basis van het gedrag worden alle paarverblijfplaatsen in de gevel verwacht, behalve de paarverblijfplaats aan de oostzijde van het projectgebied. Daar zijn grote populieren met holtes aanwezig. In deze holtes worden paarverblijfplaatsen verwacht. In het projectgebied zijn veel volwassen platanen aanwezig, maar bevatten geen holtes. Nabij de platanen zijn nauwelijks foeragerende of vliegende vleermuizen waargenomen. Waarschijnlijk heeft dat te maken met de verlichting op de parkeerplaats. Het is gezien de grootte van het gebied niet bekend waar migratieroutes lopen. Massale winterverblijfplaatsen kunnen worden uitgesloten.

Met de sloop van de gebouwen gaan 2 zomerverblijfplaatsen en 4 paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis verloren. Als ook de populieren aan de oostzijde worden gekapt gaan in totaal 5 paarverblijfplaatsen verloren. Daarnaast moet het foerageergebied in samenhang gezien worden met de vaste verblijfplaatsen waardoor ook deze gebieden aangemerkt zijn als vaste verblijfplaats, zoals bedoeld in de Flora- en faunawet. Voor deze aantasting is een ontheffing van de Flora- en faunawet nodig. Hierbij dient rekening gehouden te worden met de meest kwetsbare periode voor vleermuizen. Voor deze situatie geldt dat de sloop bij voorkeur tussen augustus en november wordt uitgevoerd en dat ongeveer 3 maanden van te voren maatregelen ter compensatie en mitigatie wordt uitgevoerd.

Conclusie

Voor het voorgenomen initiatief is een ontheffing van de Flora-en faunawet aangevraagd. Hiertoe is een activiteitenplan met mitigerende en compenserende maatregelen opgesteld. De Rijksdienst heeft de ontheffing op 3 maart 2014 verleend.

Met inachtneming van de hiervoor genoemde maatregelen en voorwaarden van de ontheffing vormt de Flora en Faunawet geen belemmering voor dit bestemmingsplan.

5.8 Milieu en gezondheid

De gemeente heeft sinds het van kracht worden van de Wet Publieke Gezondheid (per 1 januari 2009) de wettelijke taak om gezondheidsaspecten te bewaken bij bestuurlijke beslissingen. Naar aanleiding van het Actieprogramma Volksgezondheid 2007-2010 heeft het college in 2010 besloten dat de GG&GD, daar waar nodig en binnen de beschikbare middelen, adviseert over gezondheid bij ruimtelijke plannen.

Plansituatie & conclusie

Tot gezondheidsbescherming worden onderwerpen gerekend als luchtkwaliteit en geluid. Gelet op de conclusie uit de voorgaande milieu-onderdelen blijkt dat de ruimtelijke relevante onderdelen (met name geluid en luchtkwaliteit) geen probleem vormen voor de gezondheid(sbescherming). Gezondheidsbevordering heeft te maken met het inrichten van de ruimte zodat deze uitnodigt tot bewegen en het inrichten van een omgeving zodat deze als prettig en aantrekkelijk wordt ervaren. Bewegen, spelen en groen zijn hierbij belangrijke aspecten. In het plangebied en in de directe omgeving zijn voldoende mogelijkheden om hierin te voorzien (groen, speelvoorzieningen, wandelpaden, zwembad, sportvelden etc).

In de bijlagen is het advies van de GG&GD (memo 8 oktober 2013) opgenomen.

5.9 Milieu-effectrapportage en Strategische Milieu Beoordeling

Het doel van een milieu effect rapportage (m.e.r.) is om vooraf de mogelijke milieueffecten van plannen en besluiten in beeld brengen en deze een volwaardige rol te laten spelen bij de besluitvorming van plannen en besluiten. Het maken van een milieueffectrapport (MER) of m.e.r.-beoordeling is verplicht bij de voorbereiding van plannen en besluiten van de overheid over initiatieven en activiteiten van publieke en private partijen die nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben.

In het Besluit m.e.r. staat omschreven welke activiteiten MER-plichtig (C-lijst) dan wel m.e.r.-beoordelingsplichtig (D-lijst) zijn. Echter op grond van een uitspraak van het Europese Hof (van 17/10/2009(C-255/08) dienen ook initiatieven die niet voldoen aan de drempelwaarde van het Besluit m.e.r. kritisch bekeken te worden of deze milieueffecten kunnen hebben. Indien dit het geval is dient hiervoor ook een MER of m.e.r-beoordeling te worden opgesteld.

Plansituatie & conclusie

De aanleg van woningen valt onder de categorie D11,2 stadsontwikkelingsproject. De drempel die gegeven wordt is 2000 woningen of meer. Het bouwen van ongeveer 200 woningen valt ruim onder deze drempel en is derhalve niet m.e.r./beoordelingsplichtig.

D 11.2	De aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op: 1°. een oppervlakte van 100 hectare of meer, 2°. een aaneengesloten gebied en 2000 of meer woningen omvat, of 3°. een bedrijfsvloeroppervlakte van 200.000 m² of meer.	De structuurvisie, bedoeld in De artikelen 2.1, 2.2 en 2.3 van de Wet ruimtelijke ordening, en het plan, bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, van die wet.	De vaststelling van het plan, bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, onderdelen a en b van de Wet ruimtelijke ordening dan wel bij het ontbreken daarvan het plan, bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, van die wet.

Voor elk besluit of plan dat betrekking heeft op activiteit(en) die voorkomen op de D-lijst die beneden de drempelwaarden vallen, dient een toets uitgevoerd te worden of belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen worden uitgesloten. Voor deze toets wordt de term vormvrije m.e.r.-beoordeling gehanteerd.
De vormvrije m.e.r.-beoordeling is het gevolg van de uitspraak van het Europese hof van 15 oktober 2009 (zaak C-255/08) over de manier waarop de EU-richtlijn in de Nederlandse regelgeving was geïmplementeerd, één van de aanleidingen voor de aanpassing van het Besluit m.e.r. De essentie van die uitspraak is dat altijd m.e.r. noodzakelijk is als belangrijke nadelige milieugevolgen niet kunnen worden uitgesloten.
De vorm van een vorm-vrije m.e.r. is niet bepaald, maar de inhoud waar een m.e.r.-beoordeling aan dient te voldoen is wel bepaald (Bijlage III van de Europese richtlijn 2011/92/EU). In de vormvrije m.e.r. dient de volgende inhoud zijn vermeld:

1. Kenmerken van de projecten;
2. Plaats van de projecten;
3. Kenmerken van het potentiële effect.

1. Kenmerken van de projecten
Het project bestaat uit een herontwikkeling van een terrein waarbij het Mesos ziekenhuis plaatsmaakt voor woningbouw. De bestaande bebouwing wordt gesloopt en er wordt nieuwe bebouwing teruggeplaatst. De realisatie van het initiatief, zal een verkeergeneratie van 1.485 motorvoertuigen op een gemiddelde weekdag met zich meebrengen.

2. Plaats van de projecten
De projectlocatie aan de rand van de Wijk Overvecht en is omringd is omringd door woningen, bedrijventerrein en sportgelegenheden. De projectlocatie ligt op geruime afstand van beschermde natuurgebieden.

3. Kenmerken van het potentiële effect
De ontwikkeling levert een verkeersgeneratie van 1.485 motorvoertuigen op een gemiddelde weekdag. Dit is minder dan de 2500 motorvoertuigen die het huidig gebruik (ziekenhuis) genereerd. Dit heeft een gunstig effect op de milieuaspecten luchtkwaliteit en geluid. Daarnaast heeft onderzoek aangetoond dat het initiatief geen nadelige gevolgen heeft voor de milieuaspecten bodem, archeologie en water.

Conclusie
Het project ligt ruim onder de drempel voor een mer-beoordelingsplicht. Tevens heeft onderzoek aangetoond dat de milieuaspecten door het initiatief niet of nauwelijks verslechteren en zelfs verbeteren.

5.10 Water

Europese Kaderrichtlijn Water (2000)
De Europese Kaderrichtlijn Water gaat er vanuit dat water geen gewone handelswaar is, maar een erfgoed dat moet worden beschermd en verdedigd, Het hoofddoel van de richtlijn is daarop gebaseerd, De Kaderrichtlijn Water geeft het kader voor de bescherming van landoppervlakte-, overgangs-, kust- en grondwater. Dat moet ertoe leiden dat: aquatische ecosystemen en gebieden die rechtstreeks afhankelijk zijn van deze ecosystemen, voor verder achteruitgang worden gehoed; verbetering van emissies; duurzaam gebruik van water wordt bevorderd op basis van bescherming van de beschikbare waterbronnen op lange termijn; er wordt voor gezorgd voor een aanzienlijke vermindering van de verontreiniging van grondwater.

Nationaal Waterplan (2009)
Het Nationale Waterplan (NWP) is de opvolger van de vierde nota waterhuishouding en geeft het kader voor het waterbeheer voor Nederland, nu en in de toekomst. Het NWP is het rijksplan voor het waterbeleid. Het NWP beschrijft maatregelen die in de periode 2009-2015 genomen moeten worden om Nederland ook voor de toekomstige generaties veilig en leefbaar te houden en de kansen te benutten.

Waterplan provincie Utrecht
Het Provinciaal Waterplan 2010-2015 is mede kader voor de wijze waarop omgegaan wordt met water in het plangebied. De doelstelling van het plan is: een veilig en bewoonbaar land. Het plan geeft de gewenste ontwikkelingen in het waterbeheer in de provincie Utrecht aan. Hierbij is rekening gehouden met de Europese kaderrichtlijn water en het beleid Waterbeheer 21e eeuw (WB21). Het thema 'water als ordenend principe' loopt als een rode draad door het gehele plan. Dit houdt in dat, voordat er beslissingen worden genomen op ruimtelijk gebied, er wordt bekeken welke gevolgen die hebben voor watersystemen.

Watertoets

Bij ruimtelijke plannen geldt vanaf 1 november 2003 de wettelijke verplichting van een waterparagraaf/watertoets. De Watertoets is één van de pijlers van het Waterbeleid voor de 21e eeuw, waarin aan water een meesturende rol in de ruimtelijke ordening is toegekend. Met de watertoets wordt beoogd waterbeheerders vroegtijdig in het ruimtelijke ordeningsproces te betrekken. De watertoets betreft het hele proces van informeren, adviseren, afwegen en beoordelen van waterhuishoudkundige aspecten in ruimtelijke plannen en besluiten. Het doel van een waterparagraaf is een samenhangend beeld te geven van de wijze waarop in het plan rekening is gehouden met duurzaam waterbeheer en de gevolgen van het plan voor de waterhuishouding. Het voorkomen van negatieve effecten op de waterhuishouding staat bij de watertoets voorop. Dan pas komen inrichtingsmaatregelen en compensatie in beeld.

Water in relatie tot het plangebied

Het projectgebied behoort tot het beheersgebied van Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden.

Toetsing

Bij de watertoets wordt gekeken of het beleid met betrekking tot de onderwerpen waterkwantiteit, waterkwaliteit, veiligheid/waterkeringen en ecologie hier van toepassing is. Is het beleid van een specifiek onderdeel niet van toepassing dan dient dit bij het desbetreffende onderdeel te worden vermeld.

Waterkwantiteit

Het plangebied is gelegen in bestaand stedelijk gebied, dat ligt in het peilgebied dat behoort tot het beheersgebied van de Stichtse Rijnlanden. Het vastgestelde vaste waterpeil in het peilgebied (peilgebiedscode OTV-002) bedraagt NAP -0,10 m (zie figuur hieronder).Ten zuidoosten van het plangebied ligt een primaire watergang. Ten zuidwesten van het plangebied liggen diverse tertiaire watergangen.

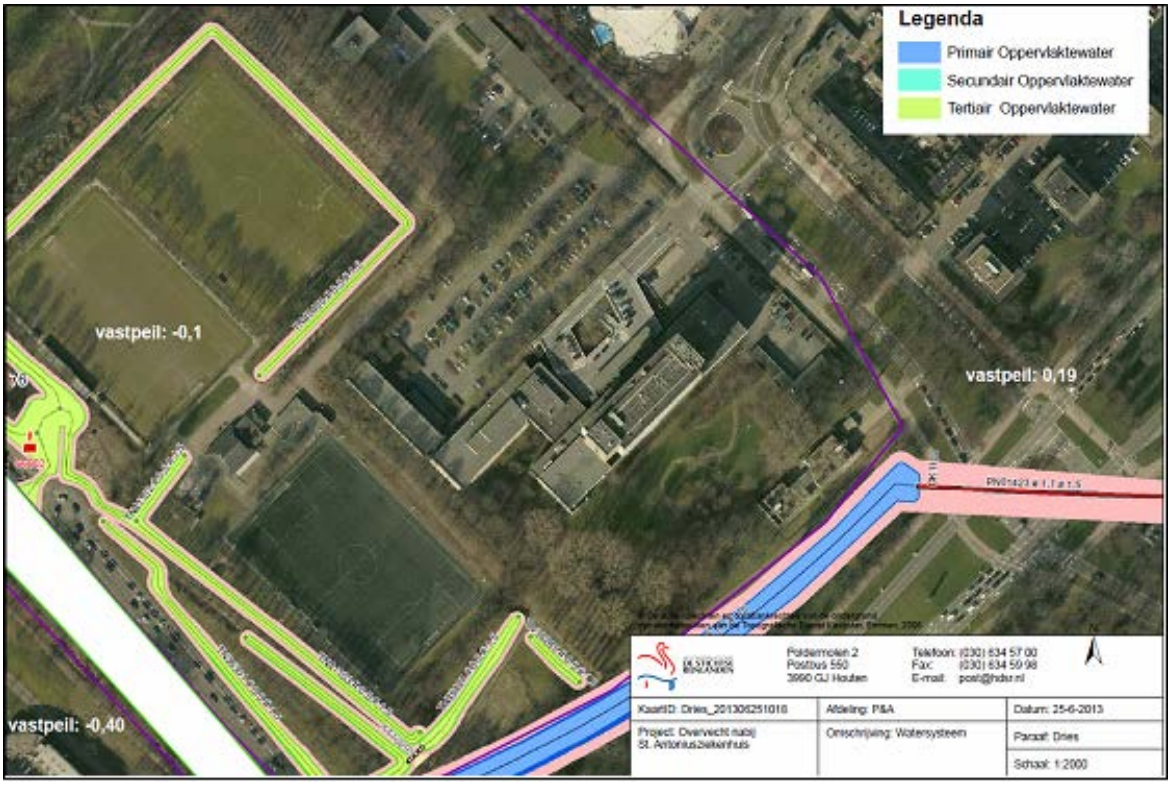

Afbeelding: Watersysteem en peilgebieden

Van het totale projectgebied is in de oude situatie 24452 m² verhard oppervlak. In de toekomstige situatie bedraagt de totale verharding binnen het projectgebied 31263 m² (zie afbeeldingen hierna). Hiermee bedraagt het extra verhard oppervlak in de toekomstige situatie 6811 m².

Afbeelding: verharding huidige situatie

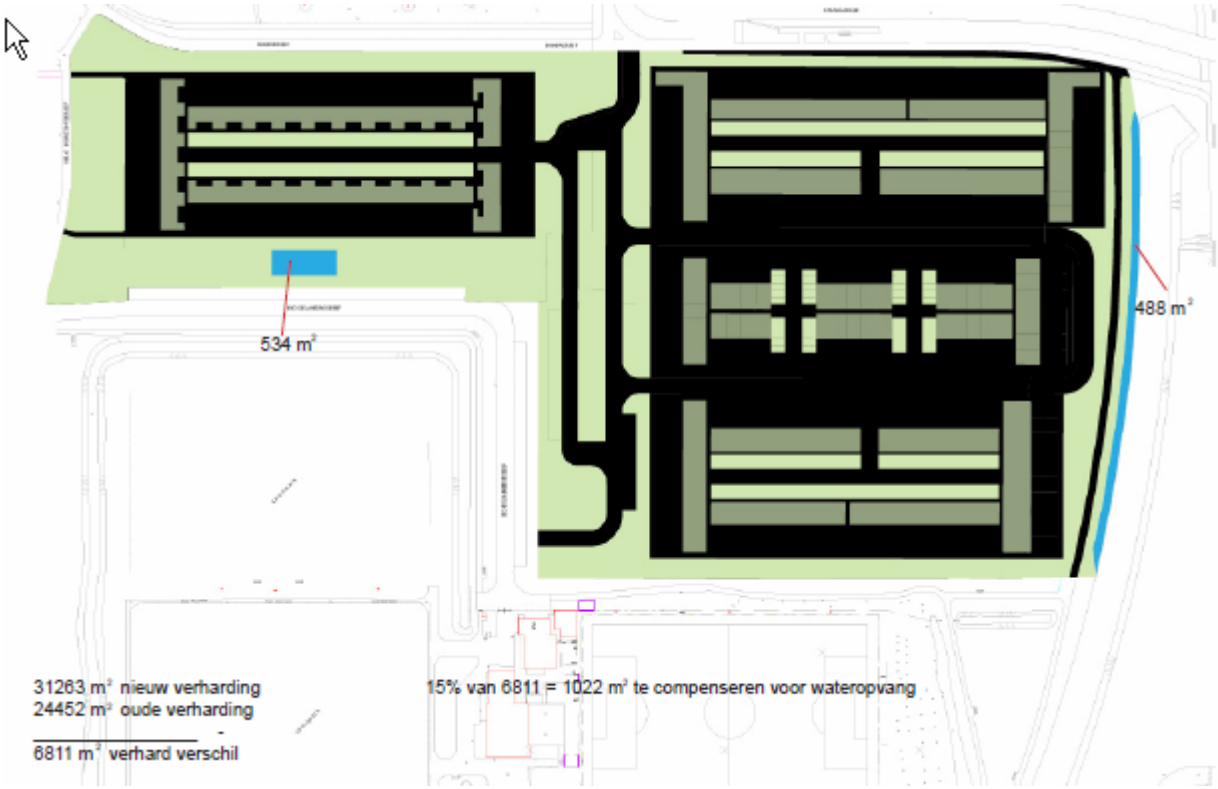

Afbeelding: verharding nieuwe situatie

Het beleid van het Hoogheemraadschap is erop gericht dat bij toename van verhard oppervlak van meer dan 500 m^2 compensatie dient plaats te vinden conform het voorkeursbeleid (keur) van het Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden. Dit betekent dat eerst wordt gekeken naar infiltratie mogelijkheden binnen het gebied. Uit de uitgevoerde bodemonderzoeken op de projectlocatie terrein blijkt dat het grondwater zich op circa 2,1 meter beneden maaiveld bevindt. Infiltratie behoort hiermee tot de mogelijkheden.

Voor het bepalen van de bergingscapaciteit wordt uitgegaan van 45 mm per m^2 afgekoppeld verhard oppervlak. In dit geval, waarbij 6811 m^2 extra verhard oppervlak wordt gerealiseerd dient de watercompensatie 306 m^3 te bedragen. Binnen het projectgebied zal gebruik worden gemaakt van Wadi's (op tekening schetsmatig in blauw weergegeven). Deze worden uitgevoerd conform de richtlijnen (aangeleverd door het Hoogheemraadschap) voor infiltratievoorzieningen en halfverhardingen. Wadi's en waterpasserende verharding die in openbaargebied worden aangelegd worden overeenkomstig het Handboek Inrichting Openbare Ruimte (HIOR) uitgevoerd.

Waterkwaliteit
Ter plaatse van het projectgebied is geen gescheiden rioolsysteem aanwezig. Het hemelwater afkomstig van de daken van de woningen (schone oppervlakten) en de wegen en parkeervoorzieningen zal respectievelijk direct worden geloosd op het oppervlaktewater en worden geïnfiltreerd.

Met het ontwerp van de nieuwbouwwoningen wordt rekening gehouden met uitloogbare materialen. Deze materialen zullen in de bouw niet worden gebruikt voor delen van de woningen die in contact met hemelwater kunnen komen.

Grondwater
De gemiddeld hoogste grondwaterstand (GHG) bedraagt circa. NAP -0.1/-0.2 m en de gemiddeld laagste grondwaterstand (GLG) circa. NAP -0.45/-0.50 m (gemeentelijke informatie). Uit de verkennend bodemonderzoeken behorende bij dit project blijkt dat de grondwaterstand op circa 2,1 meter beneden maaiveld (of lager) is gelegen Het initiatief is hiermee niet van invloed op de verschillende grondwateraspecten zoals: kwaliteit, stand en stroming.

Veiligheid
In het projectgebied is geen waterkering aanwezig waardoor veiligheid hier niet aan de orde is. Wel zijn in de nabijheid van het projectgebied enkele watergangen aanwezig. Het gaat hierbij om: een primaire watergang die parallel aan de Einsteindreef is gelegen en tertiaire watergangen die ten westen van het projectgebied zijn gelegen. De primaire watergang heeft een beschermingszone van 5 meter aan weerszijden van de sloot. Voor tertiaire watergangen geldt een beschermingszone van twee meter breed. Binnen deze zones is de Keur van het waterschap van toepassing. Het plan voorziet niet in bebouwing binnen deze zones en heeft dan ook geen negatieve gevolgen voor de aanwezige primaire watergang en overige watergangen.

In de berm tussen de Rio de Janeirodreef en de watergang om het sportpark bevindt zich een persleiding. Deze persleiding transporteert het vuilwater van het sportcomplex richting het gemengd stelsel in de Belo Horizontedreef. Dit tracé wordt vrijgehouden van obstakels.

Conclusie
Watercompensatie is noodzakelijk, omdat binnen het project 6811 m^2 (meer dan 500 m^2) extra verhard oppervlak zal worden gerealiseerd. Hierdoor bedraagt de wateropgave 306 m^3. In het projectgebied is door bodemonderzoek komen vast te staan dat het grondwater zich op 2,1 meter beneden maaiveld bevindt waardoor infiltratie een reële optie is. Binnen het project zullen wadi's worden aangelegd om aan de gestelde watercompensatie te voldoen.

Uitloogbare materialen zullen niet worden toegepast in delen van de woningen die in contact kunnen komen met hemelwater. Het schone water van deze delen wordt direct op het oppervlaktewater geloosd. Het hemelwater van de infrastructuur zal worden geïnfiltreerd in de bodem. Hiermee wordt aangesloten bij het afkoppelingsbeleid van het Hoogheemraadschap.

Tot slot heeft het initiatief geen invloed op de veiligheid van waterkeringen en grondwateraspecten. Binnen de beschermingszone van de nabijgelegen watergangen worden geen woningen gerealiseerd. Deze stroken blijven beschikbaar voor het onderhoud aan deze watergangen.

Het initiatief heeft hiermee geen negatieve effecten op de huidige waterhuishouding. Water vormt geen belemmering voor de doorgang van het project. negatieve effecten op de waterhuishouding.

5.11 Duurzaamheid

De gemeente Utrecht heeft in haar milieubeleidsplan (MBP) op energiegebied een duidelijke ambitie vastgelegd. In het MBP is opgenomen dat Utrecht in 2030 CO2-neutraal is. Ontwikkel- en herstructureringslocaties bieden kansen om een bijdrage te leveren aan de realisatie van deze ambitie. De inzet van maatregelen om de CO2-uitstoot vergaand te verminderen gaat in de volgorde: energie behoefte verminderen, inzet van duurzame bronnen en, tenslotte, een zo efficiënt mogelijke omzetting van primaire energie in warmte en kracht. Die klimaatambities betekenen een fors lagere energie prestatie. Onder duurzame ontwikkeling wordt een ontwikkeling verstaan die voorziet in de behoefte van de huidige generatie zonder daarmee voor de toekomstige generaties de mogelijkheid in gevaar te brengen om ook in hun behoeften te voorzien. Dit houdt in dat het streven is naar een evenwicht tussen de 3 P's. People (sociale

component), Planet (ecologie en milieu) en Profit (economie). Voor gebruikers levert duurzaamheid een hoogkwalitatieve leefomgeving door verhoging comfort, veiligheid en gezondheid. Het levert tevens kostenbesparing op én het is goed voor het milieu.

Plansituatie

De beoogde ontwikkelingen richt zich op vele onderdelen binnen het begrip duurzaamheid, met uiteindelijk doel woningen te creëren die langdurig haar waarden blijven houden.

Met de ontwikkelaar zijn afspraken gemaakt, die ambitieuzer zijn dan de voorschriften voor nieuwbouw uit het Bouwbesluit. Deze afspraken zijn gebaseerd op het Beleidskader Integrale Woningkwaliteit van de gemeente Utrecht en op het convenant voor het stimuleren van het gebruik van FSC-gecertificeerde producten, dat is afgesloten tussen de Gemeente Utrecht en FSC-Nederland.

Voor de planontwikkeling worden de volgende uitgangspunten gehanteerd: (Deze uitgangspunten kennen een hoger ambitieniveau op het gebied van duurzaamheid dan het bouwbesluit, het beleidskader integrale woonkwaliteit en bóven het convenant FSC)

- Trias Energetica als basisfilosofie (stap 1: verminder de energievraag, stap 2: gebruik van restenergie uit de woning, 3: vermijden van fossiele brandstoffen).
- Zo veel mogelijk toepassen van eenvoudige en beproefde technieken om de wettelijke EPC te halen.
- Pas daarna toepassen van aanvullende installaties om de energiebehoefte verder te verlagen.
- De energiemeter is een belangrijkere leidraad voor energiezuinigheid dan de EPC berekening.
- Gebruik van onderhoudsarme materialen.
- Een gemiddelde EPC prestatie die hoger ligt dan de wettelijke norm.
- Veel aandacht voor de isolatiewaarde van de 'schil' van de woning.
- Tijdens de bouw wordt de kwaliteit van de uitvoering gecontroleerd met infrarood metingen en met luchtdichtheidsmetingen.

Naast deze toepassingen wordt aan de kopers van de woningen duurzame pakketten aangeboden die de EPC van de woningen verder verlaagt. Voor dit pakket zijn geen aanpassingen nodig in de woningschil, maar worden een aantal technische voorzieningen toegevoegd. Bij het vaststellen van het duurzame pakket (het aanvullende pakket nadat de minimale EPC is aangetoond) wordt gestuurd op het verlagen van de energie lasten. Voorbeelden van aanvullende voorzieningen die frequent in een duurzaam optiepakket worden gekozen zijn zonnecollectoren gecombineerd met een buffervat voor opgewarmd water, warmteterugwinning uit douchewater of photovoltaïsche cellen voor het opwekken van elektriciteit.

5.12 Archeologie

Wettelijk kader

In 1992 heeft Nederland het Europese Verdrag van Malta ondertekend en in 1998 geratificeerd. Doel van dit verdrag is een betere bescherming van het Europese archeologische erfgoed door een structurele inpassing van de archeologie in ruimtelijke ordeningstrajecten. Eén van de belangrijkste uitgangspunten van het Verdrag van Malta is dat archeologische waarden zoveel mogelijk in situ in de bodem bewaard dienen te blijven. Alleen als behoud in situ niet mogelijk is, wordt overgegaan tot behoud van de archeologische informatie ex situ, door middel van opgraven en bewaren in depot. Een ander uitgangspunt is dat het onderzoek naar de aanwezigheid van archeologische waarden in een zo vroeg mogelijk stadium dient plaats te vinden, zodat hiermee bij de planontwikkeling rekening gehouden kan worden. Een derde uitgangspunt is het 'de verstoorder betaalt principe'. Alle kosten die samenhangen met archeologisch onderzoek dienen worden betaald door de initiatiefnemer van de geplande bodemingrepen. Ten slotte richt het Verdrag van Malta zich tevens op een toename van kennis, herkenbaarheid en beleefbaarheid van het archeologische erfgoed.

Het Verdrag van Malta heeft in Nederland geresulteerd in een ingrijpende herziening van de Monumentenwet uit 1988, die op 1 september 2007 met de Wet op de Archeologische Monumentenzorg van kracht is geworden. Hiermee zijn de uitgangspunten van het Verdrag van Malta in de Nederlandse wetgeving geïmplementeerd. In de nieuwe wetgeving is de bescherming van het archeologische erfgoed, de inpassing hiervan in de ruimtelijke ontwikkeling en de financiering van het archeologische onderzoek geregeld. Op grond van artikel 38a van de Monumentenwet 1988 moet een bestemmingsplan rekening houden met de archeologische resten in de grond. Om te kunnen bepalen op welke wijze de bestemmingsregeling rekening moet houden met de archeologie (artikel 38a Monumentenwet 1988) moet onderzoek, veelal bureauonderzoek, worden gepleegd. De resultaten daarvan worden beschreven in de toelichting van het bestemmingsplan, waarbij wordt aangegeven hoe het bestemmingsplan bij moet dragen aan de bescherming van de archeologie.

Verordening en bestemmingsplan

De gemeente Utrecht heeft ervoor gekozen ter bescherming van de archeologische waarden en verwachtingen een verordening op te stellen voor het hele grondgebied van de gemeente. In de verordening op de archeologische monumentenzorg is een vergunningenstelsel opgenomen ter bescherming van het archeologische erfgoed, waarmee de wettelijk vereiste bescherming kan worden geboden. In bestemmingsplannen wordt verwezen naar de verordening en een regel opgenomen (dubbelbestemming Waarde - Archeologie). In deze dubbelbestemming is opgenomen dat de voor Waarde- archeologie aangewezen gronden mede zijn bestemd voor de bescherming en veiligstelling van de archeologische waarden en verwachting. Met deze specifieke gebruiksregel wordt geregeld dat onder een met het bestemmingsplan strijdig gebruik in ieder geval wordt begrepen het handelen in strijd met de Verordening op de Archeologische Monumentenzorg. Door de verordening en de daarbij behorende archeologische waardenkaart is de bescherming van de archeologische waarden en verwachtingen in de bodem van de gemeente Utrecht gewaarborgd en zijn verstoringen van de bodem vanaf een op de archeologische waardenkaart aangegeven oppervlakte en diepte vergunningplichtig.

Gemeentelijke archeologische waardenkaart

De Archeologische Waardenkaart van de gemeente Utrecht ligt ten grondslag aan de verordening op de archeologische Monumentenzorg. Deze waardenkaart is geënt op de Indicatieve Kaart Archeologische Waarde (IKAW) van de provincie en op de kennis en ervaring opgedaan in tientallen jaren archeologisch onderzoek in de stad. Hij geeft inzicht in de ligging van beschermde archeologische rijksmonumenten, gebieden van hoge archeologische waarde, gebieden van hoge archeologische verwachting en gebieden van archeologische verwachting en bij welk te verstoren oppervlakte en diepte een vergunningsplicht geldt. In de op de waardenkaart aangeduide gebieden waar een vergunningplicht geldt zal van toekomstige initiatiefnemers tot bodemverstorende activiteiten een inspanning vereist worden om resten uit het verleden op te sporen en zo nodig veilig te stellen.

Beschermde archeologische rijksmonumenten zijn volgens de Monumentenwet 1988 beschermde archeologische monumenten. Aantasting van de beschermde archeologische monumenten is niet toegestaan. Eventueel dubbel ruimtegebruik is mogelijk, mits de gekozen bestemming zich duurzaam verhoudt met de in het terrein aanwezige archeologische waarden. Voor dubbel ruimtegebruik is een vergunning krachtens de Monumentenwet vereist.

Gebieden van hoge archeologische waarde zijn gebieden waarvan bekend is dat er archeologische waarden zijn, maar die niet beschermd zijn als archeologisch rijks- of gemeentelijk monument. Gebieden van hoge archeologische waarde zijn gebieden waarvan bekend is dat er archeologische waarden in de bodem aanwezig zijn, maar die niet beschermd zijn als archeologisch rijksmonument. Voor deze gebieden en voor gebieden van hoge archeologische verwachting en archeologische verwachting geldt de gemeentelijke verordening op de archeologische Monumentenzorg.

Archeologie in het plangebied en conclusie

Het plangebied Mesos Overvecht, bevindt zich op de gemeentelijke archeologische waardenkaart deels in een gebied met archeologische verwachting (groen) en deels in een gebied zonder archeologische verwachting (wit).

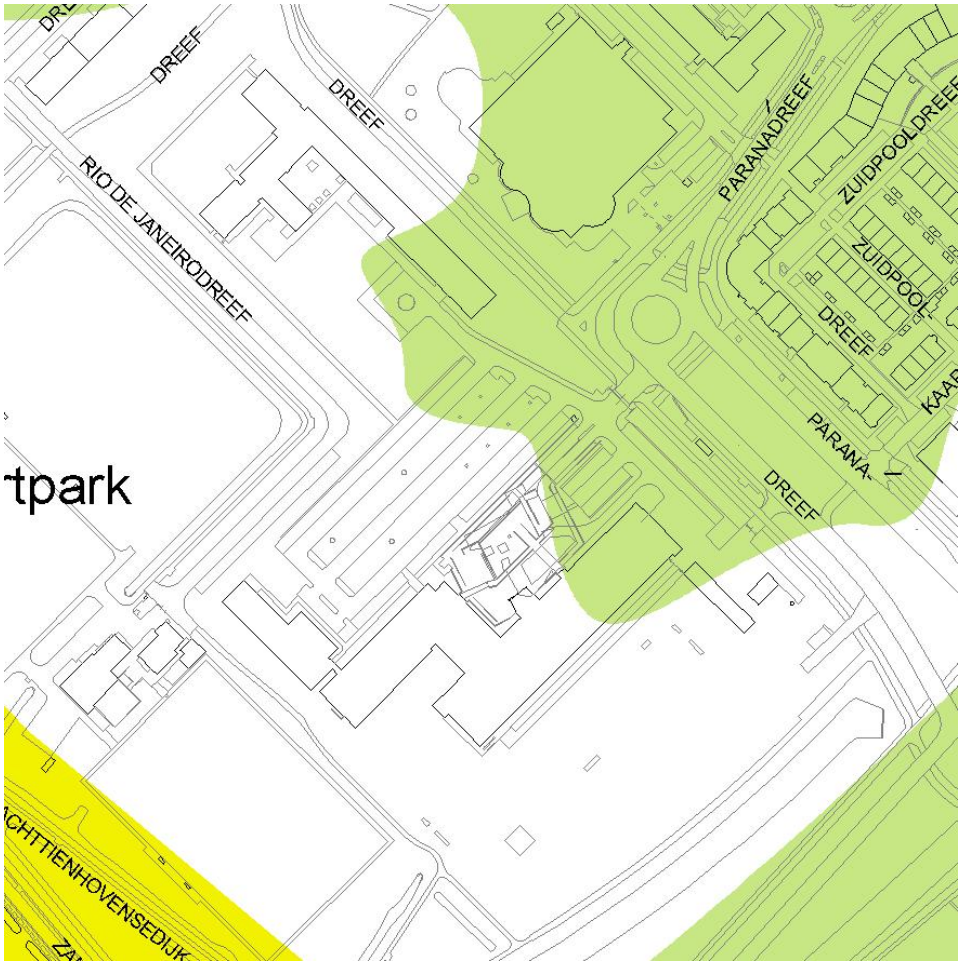

Beschermd archeologisch Rijksmonument

Gebied van hoge archeologische waarde

Gebied van hoge archeologische verwachting

Gebied van archeologische verwachting

Vergunning vanaf 30 cm diepte ten opzichte van maaiveld

Oppervlakte te verstoren	Hoge archeologische waarde	Hoge archeologische verwachting	Archeologische verwachting	Geen verwachting
50 - 100m2	Vergunning	Geen vergunning	Geen vergunning	Geen vergunning
100 - 1000 m2	Vergunning	Vergunning	Geen vergunning	Geen vergunning
> 1000 m2	Vergunning	Vergunning	Vergunning	Geen vergunning

De archeologische verwachting is gebaseerd op de ligging op de stroomrug waar bewoningsresten uit de prehistorie en Middeleeuwen verwacht kunnen worden (zie bijlage).

Voor het gebied met een archeologische verwachting geldt dat bodemingrepen vanaf 1000 m2 en dieper dan 50 cm. archeologievergunningplichtig zijn. Het gebied zonder archeologische verwachting is niet archeologievergunningplichtig.

Volgens de gemeentelijke verordening op de Monumentenzorg, moet de initiatiefnemer indien hij deze ondergrenzen overschrijdt door een archeologisch onderzoeksrapport aantonen (in de bijlagen is archeologisch onderzoek opgenomen) of er al dan niet sprake is van de aanwezigheid van archeologische waarden. Indien er sprake is van archeologische waarden, moet de initiatiefnemer deze laten opgraven. Indien hier geen sprake van is, zal het plangebied middels een selectiebesluit archeologisch worden vrijgegeven. Voor het totale plangebied geldt dat indien bij uitvoering van de werkzaamheden onverwacht toch archeologische zaken worden aangetroffen er conform artikel 53 en 54 van de Monumentenwet 1988 (herzien 2007) melding van de desbetreffende vondsten dient te worden gedaan bij de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap c.q. de afdeling Erfgoed van de Gemeente Utrecht (030-2863990).

5.13 Kabels en leidingen

Kabels en leidingen worden door de nutsbedrijven aangelegd en onderhouden. Er zijn geen hoofdkabels en -leidingen in het plangebied die planologisch relevant zijn. Wel geldt er een straalpad. De maximale bouwhoogte binnen deze zone dient minder dan 59 meter ten opzichte van NAP te bedragen. De beoogde nieuwbouw blijft daar ruim onder.

5.14 Kwaliteit van de leefomgeving

Het plan zal getoetst worden aan de bepalingen die zijn opgenomen in het 'Handboek inrichting openbare ruimte (Hior)'. De inrichting van het gebied zal conform dit beleid worden uitgevoerd waardoor het plan naar verwachting op het gebied van sociale veiligheid geen belemmeringen zal ondervinden. Vanwege de nieuwbouw van woningen zal de sociale veiligheid voor de omgeving, waaronder het fietspad, toenemen.

Hoofdstuk 6 Uitvoerbaarheid

6.1 Economische uitvoerbaarheid

Deze planontwikkeling heeft betrekking op een particuliere integrale gebiedsontwikkeling die uit twee fasen bestaat. In de eerste fase van het project wordt het gebied aan de noordelijke kant van het projectgebied ontwikkeld terwijl in fase 2 het zuidelijk deel aan de beurt is.

Utrecht behoort al jaren tot een van de aantrekkelijkste steden om te wonen en wordt gekenmerkt door een gunstige sociaal-economische positie. De stad zal in de toekomst nog verder groeien. Ondanks deze positieve uitgangspunten, blijkt uit de Utrecht Monitor 2013 dat de gevolgen van de economische crisis ook Utrecht niet ongemoeid laten. De huidige woningmarkt dwingt dan ook tot een realistische benadering voor wat betreft het bouwprogramma, de faseerbaarheid en de prijs/ kwaliteitsverhouding. Deze gefaseerde ontwikkeling met de beoogde ruime grondgebonden eengezinswoningen met privétuinen, speelt in op de huidige economische ontwikkeling. De faseerbaarheid van het plan versterkt de afzetbaarheid van de woningen, omdat de woningaantallen per fase kunnen worden afgestemd op de marktbehoefte van dat moment. De beoogde categorie woningen is bovendien beperkt aanwezig in Overvecht.

De zorgvuldige ruimtelijke inpassing van de ontwikkeling maakt dat het risico op planschade voor de omgeving als laag wordt beoordeeld. Eventuele planschadeverzoeken zullen conform de geldende procedure worden afgehandeld. In de anterieure overeenkomst tussen de gemeente en Timpaan, waarin tevens een regeling treffen over de afhandeling van planschade als bedoeld in artikel 6.1 van de Wro, wordt het gemeentelijke kostenverhaal als bedoeld in artikel 6.12 van de Wro verzekerd. Onder het kostenverhaal valt ook het verhaal van de kosten voor de door de gemeente uit te voeren aanpassingen van de openbare ruimte. In deze overeenkomst worden daarnaast zaken geregeld die niet in een bestemmingsplan kunnen worden vastgelegd. Hierbij kan in dit geval gedacht worden aan afspraken over de inrichting van de toekomstige openbare ruimte en de ontsluiting voor de naastgelegen sportclub.

Op basis van het bovenstaande wordt geconcludeerd dat het plan economisch uitvoerbaar is en de realisatie van het plan is gewaarborgd. Omdat het gemeentelijke kostenverhaal in de anterieure overeenkomst is geregeld, is het opstellen van een exploitatieplan volgens de grondexploitatiewet niet nodig.

6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

6.2.1 Overleg ex artikel 3.1.1 Besluit ruimtelijke ordening

Het plan is getoetst aan de vraag of er met dit plan aspecten aan de orde zijn die relevant zijn voor de nationale belangen die de inspectie voor ruimtelijke ordening behartigt. In de brief van 26 mei 2009 aan alle colleges van burgemeester en wethouders heeft de minister van VROM aangegeven over welke nationale belangen uit de Realisatieparagraaf Nationaal Ruimtelijk Beleid (RNRB, TK 2007-2008, 31500 nr. 1) gemeenten altijd overleg moeten voeren met het Rijk. Met dit bestemmingsplan zijn geen van de genoemde nationale belangen in het geding, in die zin dat geen van de nationale belangen aan de orde zijn. Deze uitbreiding van een bestaande functie is niet in strijd met rijksbelangen. Er is daarom geen aanleiding om afzonderlijk vooroverleg te voeren.

Het plan is daarnaast getoetst aan de provinciale beleidslijn "Uitvoering beleidslijn nieuwe Wro" (vastgesteld door Gedeputeerde Staten op 11 november 2008). Op grond van de overleglijst van deze beleidslijn is geen vooroverleg met de provincie nodig.

Het plangebied bevindt zich namelijk binnen de rode contouren (stedelijk gebied) van het Streekplan. Ook ligt het plan niet binnen 200 meter van een transportas als bedoeld in paragraaf 8.1 van de beleidsneutrale omzetting van het streekplan naar de Structuurvisie Provinciaal Belang (vastgesteld door Provinciale Staten op 21 september 2009).
Gelet op de afname van de verkeersaantrekkende werking van het plan en omdat de wijkontsluiting gelijk blijft, is er geen aanleiding om een mobiliteitstoets uit te voeren.
Daar waar bekende of te verwachten archeologische waarden in het geding zijn, heeft de provincie bevestigd dat 3.1.1-overleg niet noodzakelijk is indien de archeologische waarden beschermd worden door middel van een dubbelbestemming Waarde Archeologie en de gemeentelijke archeologieverordening. In dit plan wordt de bescherming geregeld zodat geen nader vooroverleg nodig is.

Bij de ontwikkeling van het bestemmingsplan is het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden betrokken geweest (HDSR). In overleg met de HDSR is de watertoets opgesteld en akkoord bevonden. Met inachtneming van de watertoets vormen de wateraspecten geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling. Voor de inhoudelijke aspecten wordt verwezen naar de bijlagen.

6.2.2 Inspraakresultaten

Na een inspraakperiode is op 13 januari 2009 voor het Ziekenhuisterrein Mesos een Nota van Uitgangspunten (NvU) door het college vastgesteld.

De Nota van Uitgangspunten geeft een globaal kader met verschillende mogelijkheden voor de uitwerking. Het kader is opgesteld op basis van de (met name groene) kwaliteiten van de locatie en beschrijft verschillende varianten. Echter, sinds de vaststelling van de NvU is de marktsituatie sterk veranderd. Hierdoor is een aantal aanpassingen ten opzichte van de vastgestelde NvU toegepast om te komen tot een haalbare ontwikkeling. De voornaamste verschillen betreffen:

- De begrenzing van de woonbuurten wordt iets verruimd. Dit heeft enerzijds te maken met de verandering van het programma waardoor meer ruimte nodig is om een haalbaar plan te realiseren en anderzijds met de wens om meer waardevolle bomen in de centrale ruimte te behouden.
- Het programma verschuift van een mix van appartementen en grondgebonden woningen naar een woonbuurt met grondgebonden koopwoningen. In het schetsplan van Timpaan worden twee min of meer gelijke woonbuurten gemaakt met een gemiddelde dichtheid. Het aantal woningen is daarmee teruggebracht van 350-500 woningen naar circa 210 woningen.
- De percentages openbaar groen die in de NvU werden gesteld, worden niet gehaald. Deze percentages waren realistisch bij de eerder beoogde hogere gestapelde woningbouw. Grondgebonden woningen nemen meer ruimte in beslag waardoor een verschuiving plaatsvindt van openbaar naar privé groen.
- De in de NvU gevraagde landmark is gezien de huidige marktsituatie niet meer realistisch. Er dient wel aandacht te worden besteed aan de presentatie van de nieuwe wijk naar de Einsteindreef.

Indien vraag naar appartementen alsnog aantrekt, kunnen langs de zone van de Einsteindreef alsnog appartementen worden opgericht. Dit heeft tot gevolg dat het aantal woningen iets toeneemt en een stevigere presentatie langs de Einsteindreef kan worden gerealiseerd.

Het woonmilieu dat gerealiseerd gaat worden is niet uniek in Overvecht, maar is wel een gewenste toevoeging om de woningdifferentiatie te vergroten. Het plan sluit in hoofdlijnen aan op de gevraagde structuur; er worden twee woonbuurten gemaakt en de groene dragers van het plan (de groene lanen rond de sportvelden, de nabijgelegen straat en de centrale as) worden gerealiseerd of in stand gehouden. Gelet op de afname in bouwhoogte en de verminderen van het aantal woningen, is er geen aanleiding om opnieuw met het plan te participeren.

Hoofdstuk 7 Juridische planopzet

7.1 Inleiding

Het bestemmingsplan is opgesteld volgens de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP 2012). De SVBP 2012 maakt het mogelijk om bestemmingsplannen te maken die op vergelijkbare wijze zijn opgebouwd en op eenzelfde manier worden verbeeld. Met dit bestemmingsplan is aansluiting gezocht bij recent tot stand gekomen bestemmingsplannen binnen de gemeente om de uniformiteit van bestemmingen en regelgeving te bevorderen. Bij de opzet van de regels is gebruikgemaakt van de hiervoor ontwikkelde Utrechtse standaard, de Utrecht Leest. Vergelijkbare bestemmingsplannen leiden tot een betere leesbaarheid, raadpleegbaarheid en helderheid voor de gebruiker en draagt zo bij aan een effectiever en efficiëntere dienstverlening.

7.2 Opbouw regels

De opzet van de bestemmingsregels is steeds gelijk:

- bestemmingsomschrijving (met ondergeschikte en nevengeschikte doeleinden);
- bouwregels;
- nadere eisen waar de bestemmingsregeling dat nodig maakt;
- afwijkingsregels van de bouwregels;
- waar nodig: een bijzondere gebruiksregel;
- afwijkingsregels van de gebruiksregels;
- eventueel een aanlegvergunningstelsel ter bescherming van aanwezige cultuurhistorische, landschappelijke of natuurwaarden;
- in een aantal gevallen een wijzigingsbevoegdheid of uitwerkingsplicht.

7.2.1 Nadere eisen

Op basis van artikel 3.6, lid 1 onder d van Wro, kan worden bepaald dat burgemeester en wethouders me inachtneming van de bij het plan te geven regels, nadere eisen kunnen stellen ten aanzien van in het plan omschreven onderwerpen of onderdelen. Het stellen van nadere eisen kan betrekking hebben op een heel scala van onderwerpen, zodat er ondanks de globaliteit van de bestemming, een goed samenhangend gebied wordt gebouwd.

In hoofdzaak vindt een goede ruimtelijke ordening plaats door het toekennen van bestemmingen en bebouwingsmogelijkheden. Hoewel daarmee op hoofdlijnen de gewenste ruimtelijk inrichting van een perceel(qua functie en bebouwingsvolume) is vastgelegd, kan er echter (op detailniveau) aanleiding zijn of behoefte bestaan om specifieke ruimtelijke belangen op een juiste manier af te stemmen. Hiervoor is het instrument van nadere eisen in de wet opgenomen.

Nadere eisen dienen er voor om binnen de toegekende bestemming en bouwmogelijkheden maatwerk te kunnen leveren. Deze specifieke ruimtelijke omstandigheden kunnen onder andere de volgende aspecten betreffen:

- Stedenbouwkundige aspecten
  In gebieden die alleen globale eindbestemmingen kennen en waar dus bouwblokken en stratenpatronen niet voorkomen, is het van belang om nadere eisen te kunnen stellen om een (samenhangend) straat- en bebouwingsbeeld te realiseren.

- Verkeersaspecten
  De veilige afwikkeling van verkeer en het voorzien in voldoende parkeerplaatsen op eigen terrein kunnen aanleiding zijn voor het stellen van nadere eisen aan bebouwing. Hierbij zal het vooral gaan om maatregelen en eisen aan bebouwing voor het waarborgen van overzichtelijke verkeerssituaties, de doorstroming van het verkeer en de bereikbaarheid van gebouwen.

- Gebruiksmogelijkheden van naastgelegen percelen
  Het is niet de bedoeling dat naastgelegen percelen onnodige hinder ondervinden van de ontwikkelingen op nabijgelegen percelen. Vaak is dit met kleine maatregelen goed te voorkomen. Zo kan bijvoorbeeld de plaats en het aantal parkeerplaatsen van belang zijn voor de verkeersveiligheid maar ook voor de beperking van hinder voor omwonenden.

7.3 Artikelsgewijze toelichting

In deze paragraaf wordt per bestemming uitgelegd wat de achtergrond is van een bepaalde bestemming.

Artikel 1 en Artikel 2 bevatten de begripsbepalingen en de wijze van meten. Deze regels spreken voor zich en behoeven geen nadere uitleg.

Artikel 3 Groen

De bestemming Groen is bedoeld voor de bestaande en nieuwe groenvoorzieningen, speelvoorzieningen en andere bijbehorende voorzieningen. In deze bestemming is ook waterbeheer en waterberging mogelijk. Daarnaast zijn voet- en fietspaden mogelijk. Deze bestemming biedt enerzijds bescherming ter behoud van belangrijke bestaande groenvoorziening, waaronder de groene dragers van het plangebied, maar geeft anderzijds ook de nodige flexibiliteit voor de beoogde herindeling.
Rondom de woningen van de bestemming 'Wonen' kan in beperkte mate worden gebouwd. Hierdoor kunnen verspringingen in de voorgevels als gevolg van een dwarskap, erkers of andere architectonische verbijzonderingen worden gerealiseerd.

Artikel 4 Verkeer - Verblijfsgebied

De bestemming Verkeer - Verblijfsgebied heeft betrekking op verblijfsgebied voor gemotoriseerd verkeer en langzaam verkeer met bijbehorende voorzieningen. Binnen deze bestemming is een aantal daarin passende gebruiksvormen toegestaan zoals parkeervoorzieningen, voet- en fietspaden en groen- en waterpartijen.
Rondom de woningen van de bestemming 'Wonen' kan in beperkte mate worden gebouwd. Hierdoor kunnen verspringingen in de voorgevels als gevolg van een dwarskap, erkers of andere architectonische verbijzonderingen worden gerealiseerd.

Artikel 5 Waarde - Archeologie

De dubbelbestemming Waarde - Archeologie zorgt voor de bescherming die een bestemmingsplan op grond van de Monumentenwet aan archeologische waarden moet geven. De bestemming werkt door het gebruik in strijd met deze bestemming strafbaar te stellen. Iemand die beschikt over een vergunning op basis van de verordening op de archeologische monumentenzorg, dan wel over een brief van de gemeente waarin is aangegeven dat een dergelijke vergunning niet nodig is, handelt in overeenstemming met de bestemming.

Artikel 6 Waterstaat - Waterstaatkundige functie

Deze dubbelbestemming beschermt de waterkering van het buiten het plangebied gelegen water (zuiden) door middel van een bouwbeperking met afwijkingsbevoegdheid en een omgevingsvergunningenstelsel.

Artikel 7 Wonen

Voor fase 1 wordt een gedetailleerde bestemming gehanteerd waarin duidelijk aangegeven wordt welke bouwmogelijkheden er zijn. Er is sprake van een (min of meer) gesloten bouwblok waarbij het parkeren voor bewoners aan de binnenzijde van het bouwblok plaatsvindt. Parkeren voor bezoekers dient in de centrale zone gerealiseerd te worden. De woningen zijn daarmee uitsluitend via de binnenzijde van het bouwblok met de auto te bereiken.
Om eenduidigheid in de bebouwing te behouden, is de regel opgenomen dat na eerste oprichting van de woningen er geen ingrijpende wijzigingen meer in de hoofdbebouwing mogelijk zijn. Behoudens ondergeschikte verbouwingen, zoals een dakkapel of aanbouw, dient de opzet (bouwdiepte en kapvorm) van de hoofdbebouwing gerespecteerd te blijven. Voor bijbehorende bouwwerken (aangebouwde en vrijstaande) is de standaardregeling opgenomen.

Geluidonderzoek wijst uit dat er in het plangebied als gevolg van het wegverkeer een overschrijding van de voorkeursgrenswaarde uit de Wet geluidhinder zal zijn. Hiervoor wordt een besluit hogere waarde afgegeven. Er mogen uitsluitend gevoelige bestemmingen worden opgericht indien het bouwplan in overeenstemming is met de Wet geluidhinder of met het besluit hogere waarde. Voor het geluidsaspect is daarom in Artikel 9 de regel opgenomen dat een omgevingsvergunning bouwen voor een te bouwen geluidsgevoelige bestemming aan de voorwaarden van het besluit hogere waarde moet voldoen dan wel dat vaststaat dat de voorkeurswaarde op de gevel(s) niet wordt overschreden.

Artikel 8 Woongebied

Binnen de bestemming 'woongebied' zijn woningen mogelijk en is ook ruimte voor een maatschappelijk functie met maximaal 25 personen. De details van het gebied worden later bekend, na afronding van het ontwerpproces. Dit betekent dat binnen de kaders zoals omschreven in de planbeschrijving met enige flexibiliteit rekening gehouden moet worden en daarom is de globale bestemming 'Woongebied' opgenomen. Deze bestemming biedt op hoofdlijnen kaders aan de bouw en geeft een directe bouwtitel zodat omgevingsvergunningen bouwen direct aan de bestemmingsregels getoetst kunnen worden. Om sturing te behouden, kunnen burgemeester en wethouder echter wel nadere eisen aan de omgevingsvergunning bouwen opleggen.

Binnen deze bestemming zijn tevens voorzieningen ten behoeve van het wonen en openbare ruimte toegestaan, zoals onder andere tuinen, erven, aan-huis-verbonden beroepen en -bedrijven, ontsluitingswegen, paden, (gebouwde) parkeervoorzieningen, speelvoorzieningen, waterbeheer en waterberging.

Bebouwing
In de regels zijn in samenhang met de verbeelding op hoofdlijnen voorwaarden geformuleerd betreffende de hoofdbebouwing van de woningen, aangebouwde en vrijstaande bijbehorende bouwwerken en bouwwerken, geen gebouwen zijnde. Binnen het hele woongebied mogen woningen en een maatschappelijke voorziening worden opgericht waarbij voor het grootste deel van het gebied een maximale bouwhoogte geldt van 11 meter. Parallel aan de Einsteindreef is een hogere bebouwing tot maximaal 14 meter mogelijk. Deze hogere bebouwing is opgenomen om eventueel appartementengebouwen en maatschappelijke voorziening te realiseren. Deze gebouwen mogen dieper worden dan de eengezinswoningen. In afwijking van het uitgangspunt dat gebouwen mogen worden onderkelderd, mag de parkeergarage van deze bebouwing ook gedeeltelijk buiten het hoofdgebouw worden gebouwd. Voor de parkeergarage gelden wel aanvullende voorwaarden zoals een maximale hoogte boven het maaiveld en maximale diepte van het gebouw.

Verkeer
Op de verbeelding zijn twee aanduidingen 'relatie' opgenomen in verband met de aan te leggen straten in het woongebied. De ontsluiting van het autoverkeer van het woongebied dient binnen de zone van deze relaties en via de centrale zone plaats te vinden. Vanaf de aanduiding mag de as van de weg 15 meter naar beide zijden verschoven worden. Tussen de twee aangeduide relaties, kunnen nog maximaal twee straten worden aangelegd om de relaties onderling te verbinden.

Nader eisen
Via de nadere eisen, de exploitatieovereenkomst en het op te stellen inrichtingsplan kan waar nodig nog sturing worden gegeven aan de inrichting van het gebied. De nadere eisen worden opgenomen om te zorgen voor een heldere ruimtelijke structuur, een goede samenhang van het straat en bebouwingsbeeld, een goede ruimtelijke kwaliteit en overgang naar de omgeving. Daarvoor is het van belang dat het gebied qua opzet en verkaveling aansluit op de bebouwing en de omgeving en er sprake is van een goede locatie voor de parkeervoorzieningen en verkeersontsluitingen.

Meer specifiek dient hierbij rekening te worden gehouden met:

- De beoogde groene dragers in het gebied en de afstand van de woningen tot deze groene dragers.
- Eenheid in bebouwingsbeeld en bebouwingsstructuur van het plangebied alsmede de oriëntatie van de woningen. Onder andere kunnen nadere eisen worden gesteld zodat heldere en alzijdige bouwblokken ontstaan met de voorzijden van de woningen aan de buitenzijde van de bouwblokken. Hierbij is van belang dat langs de woonstraten, de sportvelden, de Paranádreef en de centrale zone de bebouwing in één lijn staat (waarbij de voorgevels onderling wel enigszins kunnen verspringen al dan niet door bijvoorbeeld architectonische verbijzonderingen of erkers).
- De presentatie van de nieuwe wijk naar de Einsteindreef. Ter plaatse van de Einsteindreef is een flexibelere rooilijn mogelijk, maar per woonblok dient de de bebouwing in één lijn staat (waarbij de gevels onderling wel enigszins kunnen verspringen).
- De orthogonale structuur van de wijk Overvecht.
- Parkeren voor bewoners zo veel mogelijk binnen de bouwblokken wordt opgelost en parkeren zo min mogelijk in het openbare gebied plaatsvindt (minimaal 1 per woning aan de binnenzijde van de bouwblokken en het overige bewonersparkeren langs de woonstraten; bezoekersparkeren in de centrale zone).
- Zowel de woningen, de maatschappelijke voorziening en het buurtje dat ze samen vormen, moeten goed kunnen functioneren. De locatie van de maatschappelijke voorzieningen, de situering, de minimale en maximale afmeting van die bebouwing en de aanwezigheid van een bijbehorende (binnen)tuin spelen daarbij een rol.
- Een helder stratenpatroon zonder dat achtergevels en achtertuinen aan de openbare weg grenzen.
- Geen auto-ontsluiting van de woningen rechtstreeks op de Paranádreef maar via de woonstraten/centrale zone.

Geluid en parkeren
Voor de geluids- en parkeeraspecten wordt verwezen naar de toelichting hierboven bij artikel 7.

Artikel 9 Overige regels

Geluidsonderzoek wijst uit dat er in het plangebied als gevolg van het wegverkeer een overschrijding van de voorkeursgrenswaarde uit de Wet geluidhinder zal zijn. Hiervoor wordt een besluit hogere waarde afgegeven. Er mogen uitsluitend geluidgevoelige bestemmingen worden opgericht indien het bouwplan in overeenstemming is met de Wet geluidhinder of met de ontheffing Hogere waarde.

Artikel 10 Algemene regel m.b.t. parkeergelegenheid

Dit artikel regelt dat de parkeergelegenheid voor auto's en fietsen voldoet aan het gemeentelijk beleid. Het artikel neemt de functie over van de stedenbouwkundige bepaling in de bouwverordening die eenzelfde voorwaarde aan het gebruik stelt. Bij het toetsen van omgevingsvergunningen aan het bestemmingsplan, zal onderzocht worden of de aanvraag aan de voorwaarde om voldoende parkeergelegenheid te regelen voldoet. Het college heeft normen vastgesteld die aangeven wat als 'voldoende' moet worden beschouwd. In een bestaande situatie wordt de bestaande parkeergelegenheid voor auto's en fietsen als voldoende beschouwd. Deze bestaande parkeergelegenheid moet op grond van dit artikel in stand worden gehouden. Bij sloopnieuwbouw wordt het bestaande aantal parkeerplaatsen (het rechtens verkregen niveau) in mindering gebracht op het aantal dat nodig is bij de nieuwe ontwikkeling, een en ander conform het geldende gemeentelijk beleid. Met parkeervoorzieningen worden parkeervoorzieningen voor auto's en fietsen bedoeld.

Artikel 11 Antidubbeltelbepaling

Deze bepaling is opgenomen om te voorkomen dat een stuk grond dat al eens was betrokken bij het verlenen van een omgevingsvergunning bij de beoordeling van latere bouwplannen nogmaals wordt betrokken.

Artikel 12 Algemene bouwregels

In de bouwverordening zijn ook voorschriften opgenomen. Het bestemmingsplan gaat vóór deze bepalingen, maar in dit artikel is bepaald welke voorschriften uit de bouwverordening naast het bestemmingsplan van kracht blijven. Het gaat daarbij om voorschriften van stedenbouwkundige aard, zoals de bereikbaarheid van bouwwerken van werkverkeer en brandblus-voorzieningen, bereikbaarheid van gebouwen voor gehandicapten en de ruimte tussen bouwwerken.

Daarnaast regelt dit artikel de mogelijkheid voor (beperkte) overschrijdingen van bebouwingsgrenzen die op de kaart zijn aangegeven.

Artikel 13 Algemene gebruiksregels

De Wabo bevat een algemeen verbod om de gronden en bebouwing in strijd met het bestemmingsplan te gebruiken. Een algemeen gebruiksverbod hoeft derhalve niet meer in de planregels te worden opgenomen. Het is wel mogelijk om in het bestemmingsplan aan te geven wat onder verboden gebruik in ieder geval wordt verstaan. In dit artikel is opgenomen dat onder verboden gebruik wordt verstaan: onbebouwde gronden te gebruiken als staanplaats voor onderkomens als opslagplaats voor onklare voer-, vlieg- en vaartuigen of onderdelen daarvan of als stortplaats voor puin en afvalstoffen.

Het gebruik of bouwen in strijd met het bestemmingsplan was vroeger onder de oude Wet op de Ruimtelijke Ordening via een algemene gebruiksbepaling en strafbepaling geregeld in het bestemmingsplan. Onder de Wet ruimtelijke ordening was een en ander geregeld in de wet zelf. Met de invoering van de Wabo is dat opnieuw gewijzigd. Nu is het als volgt geregeld.

Voor elke verandering van gebruik (in ruime zin) die in strijd komt met een bestemmingsplan is volgens artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de Wabo een omgevingsvergunning nodig is. Indien voor een dergelijk planologisch strijdig gebruik geen omgevingsvergunning wordt gevraagd of een gevraagde vergunning niet wordt verleend, komt dit gebruik dus in strijd met artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wabo. Dat artikel kan vervolgens bestuursrechtelijk of strafrechtelijk via de Wet op de economische delicten worden gehandhaafd.

Strijdig gebruik met planologische regelingen waarvan afwijking niet is toegestaan valt niet onder artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de Wabo. Met het oog op dergelijk gebruik is in artikel 7.2 Wet ruimtelijke ordening een verbodsbepaling opgenomen bij de invoering van de Wabo.

Artikel 14 Algemene aanduidingsregels

In dit artikel zijn de regels opgenomen omtrent de in het gebied geldende geluidzone industrie en een vrijwaringszone ten behoeve van het over het plangebied lopende straalpad. Deze bepaling stelt grenzen aan de bebouwingsmogelijkheden.

Artikel 15 Algemene afwijkingsregels

Dit artikel regelt de afwijkingsmogelijkheden voor een initiatiefnemer en geeft het college van burgemeester en wethouders de bevoegdheid om die mogelijkheden toe te kennen. Dit heeft primair tot doel enige flexibiliteit in de regels aan te brengen. Ze kunnen worden toegepast als er niet op grond van de bestemmingsregelingen in hoofdstuk 2 al een afwijkingsmogelijkheid is. Het gaat dan bijvoorbeeld om een afwijking van maten, afmetingen en percentages.

De overgangs- en slotbepalingen van hoofdstuk 4 bevatten de onderstaande 3 bepalingen.

Artikel 16 Overgangsrecht

In het nieuwe Besluit op de ruimtelijke ordening (in werking 1 juli 2008) is overgangsrecht opgenomen dat in elk bestemmingsplan moet worden overgenomen.

Indien de in het plan opgenomen regels. voor wat betreft gebruik of bebouwing, afwijken van een bestaande legale situatie, dan zijn daarop de overgangsbepalingen van toepassing. De overgangsbepaling heeft tot doel bestaande belangen te respecteren totdat realisering van de nieuwe regels plaatsvindt.

Voor bouwwerken die onder het overgangsrecht vallen, is bepaald dat deze gedeeltelijk mogen worden vernieuwd of veranderd, mits de bestaande afwijking niet wordt vergroot. Gehele vernieuwing is in principe uitgesloten, waaronder ook gefaseerde vernieuwing van een bouwwerk wordt verstaan. Het doel van het overgangsrecht is dat het bestaande bouwwerk in de bestaande staat in stand mag worden gehouden. Uitsluitend na het tenietgaan van het bouwwerk door een calamiteit, waarmee onder andere brand of extreme weersomstandigheden wordt bedoeld, is onder voorwaarden gehele vernieuwing toegestaan.

Vergunningplichtige bouwwerken die zonder vergunning zijn opgericht, kunnen door overgangsrecht niet gelegaliseerd worden. Bouwen zonder vergunning is immers een overtreding van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) die niet door een regeling in een bestemmingsplan ongedaan kan worden gemaakt.

Wel kan met een beroep op het overgangsrecht een aanvraag worden ingediend voor de verbouw van een illegaal bouwwerk. Om te voorkomen dat een dergelijke aanvraag moet worden gehonoreerd, is in de overgangsbepaling van dit plan opgenomen dat deze slechts van toepassing is op legale bouwwerken.

Voor het gebruik dat onder het overgangsrecht valt, is bepaald dat dat gebruik mag worden voortgezet. Het gebruik mag eveneens worden gewijzigd, voor zover de afwijking ten opzichte van het toegestane gebruik niet vergroot wordt.

Hiervoor is reeds aangegeven dat illegale bouwwerken niet gelegaliseerd kunnen worden door overgangsrecht. Voor gebruik is dat in principe wel mogelijk maar vanuit het oogpunt van handhaving ongewenst. Gezien het voorgaande is in de overgangsbepaling opgenomen dat het gebruik, dat reeds in strijd was met het voorheen geldende plan, van het overgangsrecht is uitgesloten.

Ook na het van kracht worden van dit plan kan dus nog met succes handhavend worden opgetreden tegen gebruik dat reeds in strijd was met het voorgaande bestemmingsplan. Dit laatste is uiteraard mede afhankelijk van andere aspecten, waaronder de vraag of het strijdige gebruik reeds zolang plaatsvindt dat de gemeente haar rechten heeft verwerkt.

Artikel 17 Slotregel

In dit artikel is de naam van het bestemmingsplan, de citeertitel, omschreven.

7.4 Lijst van bedrijfsactiviteiten

Om de toelaatbaarheid van bedrijfsactiviteiten in dit bestemmingsplan vast te leggen is gebruikgemaakt van een milieuzonering. Een milieuzonering zorgt ervoor dat milieubelastende functies (zoals bedrijven) en milieugevoelige functies (zoals woningen) waar nodig ruimtelijk voldoende worden gescheiden. De gehanteerde milieuzonering is gekoppeld aan een Staat van Bedrijfsactiviteiten.

Een Staat van Bedrijfsactiviteiten is een lijst waarin de meest voorkomende bedrijven en bedrijfsactiviteiten, al naar gelang de te verwachten belasting voor het milieu, zijn ingedeeld in een aantal categorieën. In de bijlagen bij de regels is een toelichting opgenomen op de Lijst van Bedrijfsactiviteiten.

7.5 Handhaving

Door handhaving controleert de overheid of burgers, bedrijven en bijvoorbeeld overheidsorganen zich aan de wet- en regelgeving houden. Onder handhaving wordt verstaan het door controle (toezicht en opsporing) en het toepassen (of dreigen daarmee) van bestuursrechtelijke sancties, bereiken dat het bepaalde bij of krachtens enig wettelijk voorschrift wordt nageleefd. De handhaving van de van toepassing zijnde regeling binnen de gemeente Utrecht, wordt uitgevoerd door diverse diensten en afdelingen. Zo wordt namens het college onder andere gehandhaafd op de regels van voorliggend bestemmingsplan. Dit betekent dat de regels voor wat betreft het gebruik en de bebouwingsregels worden gehandhaafd. Dit gebeurt veelal door toetsing tijdens het behandelen van de aanvragen om omgevingsvergunning voor het bouwen, maar kan ook gebeuren als gevolg van toezicht tijdens de uitvoering van de bouw of op grond van een eigen constatering indien een bouwwerk of een perceel in strijd met het bestemmingsplan wordt gebruikt.

Doel handhavend optreden

Het doel van het handhavend optreden van de gemeente is niet direct gekoppeld aan de noodzaak van een actueel bestemmingplan. Voor de bewoners van het plangebied is duidelijk waar zij aan toe zijn (qua bouwen, zoals bijvoorbeeld uitbreiding van de woning, en qua gebruik), maar het niet handhaven haalt de effectiviteit van een actueel bestemmingsplan onderuit. De toegevoegde waarde van het verlenen van een omgevingsvergunning voor een bijgebouw is niet groot, indien er op andere plaatsen - zonder vergunning - bijgebouwen zijn geplaatst. Dit wordt nog eens problematischer zodra een omgevingsvergunning wordt geweigerd, terwijl diverse vergelijkbare bouwwerken reeds illegaal zijn geplaatst. In dit laatste geval is de roep om handhavend op te treden dan ook het grootst.

Hoe wordt gehandhaafd?

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht heeft het college een tweetal instrumenten tot haar beschikking: bestuursdwang en dwangsom. Ook is het mogelijk om in bepaalde gevallen een bestuurlijke boete op te leggen. Bij het toepassen van bestuursdwang wordt de overtreding (het geconstateerde illegale bouwwerk c.q. gebruik) ongedaan gemaakt op kosten van de overtreder. Dit kan betekenen dat een bouwwerk door de gemeente wordt afgebroken en de kosten van bijvoorbeeld de aannemer en de gemeentelijke (voorbereidings)kosten op de overtreder worden verhaald. Het is ook mogelijk om, indien er zonder omgevingsvergunning bouwen wordt gebouwd en de bouw wordt stilgelegd door middel van een bouwstop, de bouwmaterialen weg te slepen en elders op te slaan. Het opleggen van een last onder dwangsom betekent bijvoorbeeld dat het illegale gebruik moet worden gestaakt binnen een door het college gestelde termijn. Overschrijdt men de termijn, dan zal de dwangsom in rekening worden gebracht bij de overtreder. Doel van de dwangsom is het onaantrekkelijk maken van het voortzetten van de geconstateerde overtreding.

De dwangsom zal dan ook in relatie moeten staan aan (en zal derhalve altijd hoger zijn dan) het voordeel dat de overtreder heeft bij het voortzetten van de illegaliteit. In het plangebied zal handhavend worden opgetreden tegen het illegale gebruik van bouwwerken en percelen. Verder zal er bij de bouw worden gecontroleerd op de uitvoering van verleende omgevingsvergunningen voor bouwen. Uiteraard zal er ook gecontroleerd worden of, in het geval van een geweigerde omgevingsvergunning, het betreffende bouwwerk niet alsnog wordt gebouwd. Voorts zal de gemeente toezien op - onder de Wet milieubeheer vallende - bedrijven. Dit vloeit voort uit de regels van het bestemmingsplan. Indien er immers ter plaatse een bedrijfsactiviteit plaats mag vinden, zal dit qua gebruik (intensiteit en hinder) gehandhaafd worden.

Prostitutie

In het plangebied van dit bestemmingsplan zijn geen seksinrichtingen gevestigd met een vergunning op basis van de APV. Gezien het in Utrecht gehanteerde maximumstelsel zijn nieuwe seksinrichtingen niet toegestaan en zijn seksinrichtingen uitgesloten in de gebruiksbepaling en in de begripsbepaling "aan huis verbonden beroep en bedrijf". Gelet op het binnen de gemeente gehanteerde maximumstelsel betekent de regeling in dit bestemmingsplan geen algeheel verbod, maar wel een verbod op seksinrichtingen binnen dit plangebied.

Bijlagen toelichting

(apart bijlagenboek)

Inhoudsopgave:

Bijlage 1	Akoestisch onderzoek verkeerslawaai
Bijlage 2	Akoestisch onderzoek hulpwarmtecentrale
Bijlage 3	Geluidwering gevels
Bijlage 4	Akoestisch onderzoek voetbalvelden
Bijlage 5	Akoestisch onderzoek zwembad
Bijlage 6	Lichthinderonderzoek bestaande masten
Bijlage 7	Lichthinderonderzoek aangepaste masten
Bijlage 8	Verkennend bodemonderzoek Oranjewoud
Bijlage 9	Verkennend bodemonderzoek Search
Bijlage 10	Quick scan ecologie
Bijlage 11	Nader onderzoek vleermuizen
Bijlage 12	Gezondheidsparagraaf
Bijlage 13	Archeologisch onderzoek

Regels

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

1.1 aan-huis-verbonden beroep of bedrijf:

beroep of bedrijf dat in een woning wordt uitgeoefend waarvan de ruimtelijke uitwerking of uitstraling met de woonfunctie verenigbaar is en waarbij de woning in overwegende mate haar woonfunctie behoudt en degene die het beroep of het bedrijf uitoefent ook bewoner van de woning is;

hieronder wordt in ieder geval niet verstaan: een detailhandelsvestiging, een afhaalzaak, een horecabedrijf, een belhuis en een (raam)prostitutiebedrijf; hieronder wordt onder andere wel verstaan: een kleinschalige voorziening ten behoeve van kinderopvang.

1.2 aanduiding:

een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden.

1.3 aanduidingsgrens:

de grens van een aanduiding indien het een vlak betreft.

1.4 achtererfgebied:

erf aan de achterkant en de niet naar de openbaar toegankelijk gebied gekeerde zijkant, op meer dan 1 meter van de voorkant, van het hoofdgebouw.

1.5 afhaalzaak:

een specifieke vorm van detailhandel waar in hoofdzaak kant en klare maaltijden en kleine etenswaren, alsmede alcoholvrije drank en consumptie-ijs worden verkocht voor directe consumptie anders dan ter plaatse.

1.6 ambachtelijk bedrijf:

een bedrijf waarbij het accent ligt op het in handwerk vervaardigen, bewerken of herstellen en het installeren van goederen, alsmede het verkopen en leveren van goederen, die verband houden met het ambacht als niet-zelfstandig onderdeel van de onderneming.

1.7 antenne-installatie:

installatie bestaande uit een antenne, een antennedrager, de bedrading en de al dan niet in een of meer techniekkasten opgenomen apparatuur, met de daarbij behorende bevestigingsconstructie.

1.8 antennedrager:

Antennemast of andere constructie bedoeld voor de bevestiging van een antenne.

1.9 archeologisch onderzoek:

onderzoek verricht door of namens een dienst of instelling die over een opgravingsvergunning op grond van de Monumentenwet 1988 beschikt.

1.10 archeologische waarde:

de aan een gebied toegekende waarde in verband met de in dat gebied voorkomende overblijfselen uit oude tijden.

1.11 bebouwing:

één of meer gebouwen en/of bouwwerken geen gebouwen zijnde.

1.12 bebouwingspercentage:

het met een aanduiding of in de regels aangegeven percentage, dat aangeeft hoeveel van het desbetreffende bouwperceel ten hoogste mag worden bebouwd met gebouwen en bijbehorende bouwwerken.

1.13 bed & breakfast:

het tegen betaling verstrekken van logies met ontbijt binnen de (bedrijfs) woning.

1.14 bedrijf:

een onderneming waarbij het accent ligt op het vervaardigen, produceren, bewerken/herstellen, installeren en verhandelen van goederen, waarbij eventueel detailhandel uitsluitend plaatsvindt als ondergeschikt onderdeel van de onderneming in de vorm van verkoop en/of levering van ter plaatse vervaardigde, bewerkte of herstelde goederen, dan wel goederen die in rechtstreeks verband staan met de uitgeoefende handelingen.

1.15 belhuis:

een onderneming die in de sfeer van publiekgerichte dienstverlening in hoofdzaak is gericht op het aanbieden van diensten op het gebied van telecommunicatie, zoals telefoon- en internetverbindingen.

1.16 besluit Hogere waarde:

besluit waarin de ten hoogst toelaatbare geluidsbelasting op grond van de Wet geluidhinder is vastgesteld.

1.17 bestaand bouwwerk:

een bouwwerk, dat op het tijdstip van het in werking treden van het bestemmingsplan is of wordt gebouwd met inachtneming van het bepaalde bij of krachtens de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en/of de Woningwet.

1.18 bestaand gebruik:

het op het tijdstip van het in werking treden van het bestemmingsplan aanwezige legale gebruik.

1.19 bestemmingsgrens:

de grens van een bestemmingsvlak.

1.20 bestemmingsplan:

de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0344.BPMESOSOVERVECHT-ON01.dgn met de bijbehorende regels (en eventuele bijlagen).

1.21 bestemmingsvlak:

een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming.

1.22 Bevi-inrichting:

een inrichting als bedoeld in artikel 2 lid 1 van het Besluit externe veiligheid inrichtingen.

1.23 bijbehorend bouwwerk:

uitbreiding van een hoofdgebouw dan wel functioneel met een zich op hetzelfde perceel bevindend hoofdgebouw verbonden, daar al dan niet tegen aangebouwd gebouw, of ander bouwwerk met een dak.

1.24 bijzondere bouwlaag:

a. een bouwlaag die aan de voorzijde en/of eventueel aan de achterzijde een hellend dakvlak heeft en voor het overige deel plat is afgedekt, dan wel
b. een ten opzichte van de voorgevel terugliggende bouwlaag.

1.25 bouwen:

het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk.

1.26 bouwgrens:

de grens van een bouwvlak.

1.27 bouwlaag:

een doorlopend gedeelte van een gebouw dat door op (nagenoeg) gelijke hoogte liggende vloeren of balklagen is begrensd, zulks met inbegrip van de begane grond en met uitsluiting van onderbouw, kap en/of bijzondere bouwlaag.

1.28 bouwperceel:

een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten.

1.29 bouwperceelsgrens:

een grens van een bouwperceel.

1.30 bouwvlak:

een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken geen gebouwen zijnde zijn toegelaten.

1.31 bouwwerk:

elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die hetzij direct hetzij indirect met de grond is verbonden, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond.

1.32 brutovloeroppervlak:

de totale binnen een gebouw beschikbare vloeroppervlakte, inclusief de verdiepingen.

1.33 dak:

een bovenbeëindiging van een gebouw.

1.34 dakopbouw:

een ondergeschikte opbouw op het dakvlak van een gebouw, ten behoeve van voorzieningen zoals trappenhuizen, luchtbehandelings- en liftinstallaties.

1.35 detailhandel:

het bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder de uitstalling ten verkoop, het verkopen, het verhuren en/of het leveren van goederen aan personen die die goederen kopen of huren voor gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit. Hieronder worden niet verstaan afhaalzaken.

1.36 dienstverlening:

dienstverlening door een bedrijf of instelling dat in hoofdzaak baliewerkzaamheden verricht of andere diensten verleent, gericht op het publiek, zoals stomerijen, wasserettes, kappers, pedicures, makelaars, reis- en uitzendbureaus e.d.. Hieronder worden niet verstaan belhuizen.

1.37 erfzone:

de zone van 2,5 meter direct grenzend aan de achterkant en de zijkant van een hoofdgebouw in het achtererfgebied.

1.38 evenementen:

grootschalige, periodieke en/of meerdaagse manifestaties, zoals sportmanifestaties, concerten, bijeenkomsten, voorstellingen, shows, tentoonstellingen, thematische markten.

1.39 gebouw:

elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt.

1.40 hoofdgebouw:

een gebouw, dat op een bouwperceel door zijn aard, functie, constructie of afmetingen dan wel gelet op de bestemming als belangrijkste bouwwerk valt aan te merken.

1.41 horeca:

het bedrijfsmatig verstrekken van drank en/of etenswaren voor gebruik ter plaatse en/of het exploiteren van zaalaccommodatie.

1.42 kantoor:

een gebouw of een gedeelte van een gebouw dat dient voor de bedrijfsmatige uitoefening van administratieve werkzaamheden en voor zakelijke dienstverlening.

1.43 Lijst van Bedrijven 'functiemenging':

de Lijst van Bedrijven 'functiemenging' die onderdeel uitmaakt van deze regels, die een onderverdeling van bedrijfsactiviteiten aangeeft, die een gelijke of nagenoeg gelijke invloed hebben op een nabij gelegen of omringende woonomgeving.

1.44 maatschappelijke voorzieningen:

voorzieningen inzake welzijn, volksgezondheid, religie, onderwijs, kinderopvang, buitenschoolse opvang, openbare orde en veiligheid en daarmee gelijk te stellen sectoren.

1.45 nutsvoorzieningen:

voorzieningen ten behoeve van het openbare nut, zoals transformatorhuisjes, gasreduceerstations, schakelhuisjes, duikers, bemalingsinstallaties, gemaalgebouwtjes, voorzieningen ten behoeve van (ondergrondse) afvalinzameling en apparatuur voor telecommunicatie.

1.46 peil:

a. voor een gebouw, waarvan de hoofdtoegang grenst aan de weg: de hoogte van de kruin van de weg;
b. voor andere gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde: de gemiddelde hoogte van het aansluitende afgewerkte maaiveld;
c. voor gebouwen die grenzen aan een dijk: de hoogte van de kruin van de dijk ter plaatse van het bouwwerk.

1.47 plan:

het bestemmingsplan Mesos, Overvecht van de gemeente Utrecht.

1.48 prostitutie:

het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen betaling.

1.49 (raam)prostitutiebedrijf:

een prostitutiebedrijf waar het werven van klanten gebeurt vanuit de werkruimte door prostituees die zichtbaar zijn vanaf een openbare plaats;

1.50 seksinrichting:

de voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte, dan wel meerdere besloten ruimten in elkaars directe nabijheid, waarin bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was seksuele handelingen, al dan niet met een ander, tegen vergoeding worden verricht. Hieronder wordt in ieder geval verstaan een prostitutiebedrijf, raamprostitutiebedrijf of sekstheater, al dan niet in combinatie met elkaar;

1.51 stacaravan:

een caravan die als een bouwwerk in de zin van de Woningwet valt aan te merken.

1.52 Verordening op de Archeologische Monumentenzorg:

de sedert 22 december 2009 van kracht zijnde Verordening op de Archeologische Monumentenzorg van de gemeente Utrecht.

1.53 voorgevel:

de gevel van het hoofdgebouw die door zijn aard, functie, constructie dan wel gelet op uitstraling ervan als belangrijkste gevel kan worden aangemerkt.

1.54 voorgevelrooilijn:

De lijn die wordt bepaald door de naar het openbaar toegankelijk gebied (zoals de weg, openbaar groen of water) gekeerde voorgevel of het verlengde daarvan, van een hoofdgebouw.

1.55 Wgh- inrichtingen:

bedrijven zoals bedoeld in artikel 2.4 van het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer die in belangrijke mate geluidshinder kunnen veroorzaken.

1.56 woning:

een complex van ruimten, uitsluitend bedoeld voor de huisvesting van één afzonderlijk huishouden.

Artikel 2 Wijze van meten

Bij toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

2.1 de bouwhoogte van een bouwwerk:

vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes, en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen.

2.2 de goothoogte van een bouwwerk:

vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel.

2.3 de hoogte van een kap:

vanaf de bovenkant goot, c.q. de druiplijn, boeiboord of daarmee gelijk te stellen constructiedeel tot het hoogste punt van de kap.

2.4 de inhoud van een bouwwerk:

tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen.

2.5 de oppervlakte van een bouwwerk:

tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Groen

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Groen aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. groenvoorzieningen, gazons en beplantingen;
b. parken en plantsoenen
c. voet- en fietspaden;
d. nutsvoorzieningen;
e. bermen en bermsloten
f. speelvoorzieningen;
g. water, waterbeheer en waterberging;
h. recreatief gebruik;
i. (onderhouds)paden en -stroken ten behoeve van de aangrenzende bestemming(en);
j. ter plaatse van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - overbouwing' tevens voor wonen;
k. de bij de bestemming behorende voorzieningen zoals kunstwerken waaronder duikers, bruggen en faunapassages;
l. kunstobjecten.

3.2 Bouwregels

Binnen deze bestemming mogen bouwwerken ten dienste van deze bestemming worden gebouwd met inachtneming van de volgende bepalingen:

3.2.1 Hoofdgebouwen

Ter plaatse van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - overbouwing' mogen gevelverbijzonderingen, erkers, serres en daarmee gelijk te stellen bouwdelen voor tot de aangrenzende bestemming 'Wonen' behorende woningen worden gerealiseerd tot een maximale bouwhoogte van 11 meter, mits de totale breedte ervan maximaal 40 % van de lengte van de voorgevelrooilijn van het betreffende bouwblok bedraagt.

3.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

a. de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer dan 3 meter bedragen, met uitzondering van erf- en perceelafscheidingen welke niet meer dan 1,40 meter hoog mogen zijn;
b. de bouwhoogte van speelvoorzieningen en palen en masten mag in afwijking van het bepaalde vermeld onder a., niet meer bedragen dan 6 meter;
c. het gestelde onder a. geldt niet voor bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ter geleiding, begeleiding en regeling van het verkeer.

3.3 Afwijken van de bouwregels

Burgemeester en wethouders kunnen bij omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in 3.2.2 lid a en toestaan dat de bouwhoogte van erf- en perceelafscheidingen wordt vergroot tot maximaal 2 meter hoogte indien geen onevenredige aantasting plaatsvindt van de stedenbouwkundige en landschappelijke waarden van de aangrenzende gronden.

Artikel 4 Verkeer - Verblijfsgebied

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Verkeer - Verblijfsgebied aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. verkeers- en verblijfsgebied voor gemotoriseerd verkeer en langzaam verkeer;
b. water, waterbeheer en waterberging;
c. groenvoorzieningen;
d. parkeervoorzieningen;
e. speelvoorzieningen;
f. evenementen;
g. ter plaatse van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - overbouwing' tevens voor wonen;
h. bij de bestemming behorende nutsvoorzieningen, kunstwerken en geluidwerende voorzieningen.

4.2 Bouwregels

Binnen deze bestemming mogen uitsluitend in de bestemming passende bouwwerken worden gebouwd onder de volgende voorwaarden:

4.2.1 Hoofdgebouwen

Ter plaatse van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - overbouwing' mogen gevelverbijzonderingen, erkers, serres en daarmee gelijk te stellen bouwdelen voor tot de aangrenzende bestemming 'Wonen' behorende woningen worden gerealiseerd tot een maximale bouwhoogte van 11 meter, mits de totale breedte ervan maximaal 40 % van de lengte van de voorgevelrooilijn van het betreffende bouwblok bedraagt.

4.2.2 Gebouwen

a. de oppervlakte van gebouwen mag niet meer bedragen dan 6 m² per gebouw;
b. de bouwhoogte van gebouwen mag niet meer bedragen dan 2 meter.

4.2.3 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

a. de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer bedragen dan 3 meter;
b. de bouwhoogte van speelvoorzieningen mag in afwijking van het bepaalde vermeld onder a., niet meer bedragen dan 4 meter;
c. het bepaalde onder a. geldt niet voor bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ter geleiding, begeleiding en regeling van het verkeer.

4.3 Afwijken van de bouwregels

Burgemeester en wethouders kunnen afwijken van het bepaalde in artikel 4.2 onder a en artikel 4.2 onder b voor:

a. afwijkingen van de maximale oppervlakte van een gebouw tot ten hoogste 20 m².
b. afwijkingen van de maximale bouwhoogte van een gebouw tot maximaal 3 meter.

Artikel 5 Waarde - Archeologie

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Waarde - Archeologie aangewezen gronden zijn mede bestemd voor de bescherming en veiligstelling van de archeologische waarden en verwachting.

5.2 Specifieke gebruiksregel

Onder met het bestemmingsplan strijdig gebruik wordt in ieder geval begrepen, het handelen in strijd met de de bij deze regels behorende Verordening op de Archeologische Monumentenzorg.

Artikel 6 Waterstaat - Waterstaatkundige functie

6.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Waterstaat - waterstaatkundige functie aangewezen gronden zijn, behalve voor de overige daarvoor opgenomen bestemming(en), primair bestemd voor de bescherming, het beheer en het onderhoud van de primaire watergangen.

6.2 Bouwregels

Binnen deze bestemming mogen bouwwerken ten dienste van deze bestemming worden gebouwd met inachtneming van de volgende bepalingen:

6.2.1 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Binnen deze bestemming mogen, in afwijking van het bepaalde ten aanzien van de overige bestemmingen, uitsluitend in de bestemming passende bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd, waarvan de hoogte niet meer mag bedragen dan 2 meter.

6.3 Afwijken van de bouwregels

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd bij een omgevingsvergunning af te wijken van het bepaalde in artikel 6.2, ten behoeve van het bouwen overeenkomstig de regels voor de overige bestemmingen van deze gronden, mits:

a. hierdoor geen blijvende en onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de belangen van de watergang, en
b. vooraf schriftelijk advies bij de beheerder van de betreffende watergang is ingewonnen.

Artikel 7 Wonen

7.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Wonen aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. wonen en in samenhang daarmee voor de uitoefening van aan-huis-verbonden beroep of bedrijf dan wel een bed & breakfast;
b. uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'parkeerterrein' is tevens autoparkeren toegestaan alsmede de ontsluiting daarvan uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'onderdoorgang';
c. de bij de bestemming behorende groenvoorzieningen, nutsvoorzieningen, water, tuinen, erven en terreinen.

7.2 Bouwregels

Op of in de in lid 7.1 bedoelde gronden mogen uitsluitend in de bestemming passende bouwwerken worden gebouwd onder de volgende voorwaarden:

7.2.1 Hoofdgebouwen

a. hoofdgebouwen mogen uitsluitend binnen het bouwvlak worden gebouwd;
b. de hoogte ter plaatse van de aanduiding 'maximum bouwhoogte', mag niet worden overschreden;
c. de na de eerste oprichting gerealiseerde bouwdiepte van de hoofdbebouwing (gemeten vanuit de voorgevel tot de achtergevel van de hoofdbebouwing) en kapvorm van de hoofdbebouwing, dienen gehandhaafd te blijven.

7.2.2 Bijbehorende bouwwerken

a. de diepte van een aangebouwd bijbehorend bouwwerk aan het hoofdgebouw mag, gemeten vanuit (het verlengde van) de achtergevel van het hoofdgebouw niet meer dan 3 meter bedragen;
b. de breedte van een aangebouwd bijbehorend bouwwerk aan de zijgevel van het hoofdgebouw mag, gemeten vanuit (het verlengde van) de zijgevel van het hoofdgebouw niet meer dan 3 meter bedragen;
c. de (bouw)hoogte van een aangebouwd bijbehorend bouwwerk mag niet meer bedragen dan de hoogte van het vloerpeil van de eerste verdieping van het hoofdgebouw, vermeerderd met 0,30 meter;
d. de bouwhoogte van vrijstaande bijbehorende bouwwerken mag niet meer dan 3 meter bedragen, indien het vrijstaande bijbehorende bouwwerk wordt afgedekt met een kap mag de maximale bouwhoogte niet meer dan 4,5 meter bedragen;
e. de erfzone mag volledig worden bebouwd met bijbehorende bouwwerken;
f. maximaal 50% van het achtererfgebied met bijbehorende bouwwerken worden bebouwd, met een maximum van 30 m² naast hetgeen is toegestaan in de erfzone;

7.2.3 bouwwerken, geen gebouwen zijnde

a. de hoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer dan 3 meter bedragen, met uitzondering van terrein- en erfafscheidingen welke niet meer dan 2 meter hoog mogen zijn achter (het verlengde van) de voorgevel en 1 meter hoog voor (het verlengde van) de voorgevel.
b. het gestelde onder a. geldt niet voor bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ter geleiding, begeleiding en regeling van het verkeer.
c. In afwijking van het gestelde onder a. mag de bouwhoogte van palen en masten niet meer dan 6 meter bedragen.

7.3 Specifieke gebruiksregels

7.3.1 Aan-huis-verbonden beroep of bedrijf

De uitoefening van een aan-huis-verbonden beroep of -bedrijf in samenhang met wonen is uitsluitend toegestaan indien:

a. de vloeroppervlakte ten behoeve van de uitoefening van een aan-huis-verbonden beroep of -bedrijf niet groter is dan 1/3 deel van het vloeroppervlak van de woning, tot een maximum van 40 m², inclusief aangebouwde bijbehorende bouwwerken;
b. het, in geval van bedrijfsactiviteiten, bedrijfsactiviteiten betreft in maximaal categorie A of B1 van de Lijst van Bedrijfsactiviteiten dan wel bedrijfsactiviteiten waarvoor geen omgevingsvergunning voor de activiteit milieu is vereist;
c. er geen sprake is van verkeersaantrekkende activiteiten die kunnen leiden tot een nadelige beïnvloeding van de normale afwikkeling van het verkeer dan wel tot een onevenredige parkeerdruk op de openbare ruimte;
d. geen sprake is van detailhandel, horeca, afhaalzaken en/of belhuizen.
e. in afwijking van het gestelde onder a. mag, indien de vloeroppervlakte van de woning groter is dan 150 m², de vloeroppervlakte ten behoeve van de uitoefening van een aan-huis-verbonden beroep of - bedrijf maximaal 60 m², inclusief aangebouwde bijbehorende bouwwerken, bedragen;

7.3.2 Bed & breakfast

De uitoefening van een bed & breakfast in samenhang met wonen is uitsluitend toegestaan indien de hoofdbewoner minimaal 50% van de woning in gebruik houdt voor wonen.

7.4 Afwijken van de gebruiksregels

Burgemeester en wethouders kunnen bij omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 7.3.1 onder b voor bedrijfsactiviteiten in categorie B2 van de Lijst van Bedrijven functiemenging, indien en voor zover deze naar aard en invloed op de omgeving geacht kunnen worden gelijk te zijn aan categorie A of B1 van de Lijst van Bedrijven functiemenging.

Artikel 8 Woongebied

8.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Woongebied aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. woningen met de daarbij behorende tuinen en erven en in samenhang met het wonen de uitoefening van aan-huis-verbonden beroepen of bedrijven of bed en breakfast;
b. maatschappelijke voorzieningen;
c. verkeers- en verblijfsgebied, fiets- en voetpaden, parkeervoorzieningen, fietsenstallingen en kunstwerken;
d. water, waterbeheer, waterberging;
e. speelvoorzieningen;
f. groenvoorzieningen, gazons, beplantingen, bermen;
g. nutsvoorzieningen;
h. kunstobjecten.

met dien verstande dat auto-ontsluiting van de bestemming "woongebied' uitsluitend plaats mag vinden op de bestemming 'verkeer- en verblijfsgebied' op de verbeelding, eventueel via een aanduiding 'relatie' én waarbij tevens geldt dat een straat voor autoverkeer uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'relatie' is toegestaan onder de voorwaarden dat:
1. de as van de woonstraat binnen 15 meter van de aanduiding 'relatie' ligt;
2. de op de verbeelding aangeduide relaties onderling rechststreeks verbonden mogen worden met maximaal twee (dwars)straten;
3. de ontsluiting van de relatie plaatsvindt op de bestemming 'verkeer en verblijf' op de verbeelding.

8.1.1 Maximale invulling plangebied

a. Het aantal woningen mag niet meer bedragen dan 200.
b. De maatschappelijke voorzieningen mogen maximaal 1500 m2 bvo bedragen bevatten, hierbij wordt een beroep of bedrijf aan huis of een bijbehorende parkeergarage niet meegerekend.

8.2 Bouwregels

Binnen deze bestemming mogen bouwwerken ten dienste van deze bestemming worden gebouwd met inachtneming van de volgende bepalingen:

8.2.1 Hoofdgebouwen

a. hoofdgebouwen mogen uitsluitend binnen het bouwvlak worden gebouwd;
b. de bouwdiepte van een hoofdgebouw (gemeten vanuit de voorgevel tot de achtergevel van de hoofdbebouwing) is maximaal 11 meter;
c. de hoogte ter plaatse van de aanduiding 'maximum bouwhoogte' mag niet worden overschreden;
d. de na de eerste oprichting gerealiseerde bouwdiepte van de hoofdbebouwing (gemeten vanuit de voorgevel tot de achtergevel van de hoofdbebouwing) en kapvorm van de hoofdbebouwing, dienen gehandhaafd te blijven.
e. in afwijking van lid b mag ter plaatse van de 'specifieke bouwaanduiding -gebouwd parkeren' de bouwdiepte van een (woon)gebouw met appartementen en/of maatschappelijke voorzieningen maximaal 13 meter bedragen waarbij tevens geldt dat een onder een dergelijk gebouw gerealiseerde parkeergarage een bouwdiepte van maximaal 17 meter mag hebben. De hoogte van een (half)verdiepte parkeergarage mag niet hoger zijn dan 1,5 meter boven het maaiveld.

8.2.2 Bijbehorende bouwwerken bij woningen

a. bijbehorende bouwwerken mogen uitsluitend achter of in het verlengde van de voorgevel van het hoofdgebouw worden gebouwd;
b. de diepte van een aangebouwd bijbehorend bouwwerk aan het hoofdgebouw mag, gemeten vanuit (het verlengde van) de achtergevel van het hoofdgebouw niet meer dan 3 meter bedragen;
c. de breedte van een aangebouwd bijbehorend bouwwerk aan de zijgevel van het hoofdgebouw mag, gemeten vanuit (het verlengde van) de zijgevel van het hoofdgebouw niet meer dan 3 meter bedragen;
d. de (bouwhoogte) van een aangebouwd bijbehorend bouwwerk mag niet meer bedragen dan de hoogte van het vloerpeil van de eerste verdieping van het hoofdgebouw, vermeerderd met 0,30 meter;
e. de bouwhoogte van vrijstaande bijbehorende bouwwerken mag niet meer dan 3 meter bedragen, indien het vrijstaande bijbehorende bouwwerk wordt afgedekt met een kap mag de maximale bouwhoogte niet meer dan 4,5 meter bedragen;
f. de erfzone mag volledig worden bebouwd met bijbehorende bouwwerken;
g. maximaal 50% van het achtererfgebied met bijbehorende bouwwerken worden bebouwd, met een maximum van 30 m^2 naast hetgeen is toegestaan in de erfzone;

8.2.3 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

a. de hoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer dan 3 meter bedragen, met uitzondering van terrein- en erfafscheidingen welke niet meer dan 2 meter hoog mogen zijn achter (het verlengde van) de voorgevel en 1 meter hoog voor (het verlengde van) de voorgevel. De bouwhoogte van openbare speelvoorzieningen mag niet meer bedragen dan 4 meter;
b. het gestelde onder a. geldt niet voor bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ter geleiding, begeleiding en regeling van het verkeer.
c. In afwijking van het gestelde onder a. mag de bouwhoogte van palen en masten niet meer dan 6 meter bedragen.

8.3 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de plaats en afmeting van de bebouwing ten behoeve van:

a. een samenhangend straat- en bebouwingsbeeld;
b. de oriëntatie van de bouwblokken en de voorgevels;
c. de plaats van de maatschappelijke voorzieningen;
d. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende groenbestemmingen;
e. de plaats en het aantal parkeerplaatsen op eigen terrein en het openbaar gebied;
f. de ontsluiting van het woongebied;

8.4 Afwijken van de bouwregels

Burgemeester en wethouders kunnen, mits geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het straat- en bebouwingsbeeld, de woonsituatie en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden, bij omgevingsvergunning afwijken van artikel 8.2.1 lid e door voor een (woon)gebouw met appartementen en/of maatschappelijke voorzieningen de bouwdiepte te vergroten tot 17 meter.

8.5 Specifieke gebruiksregels

8.5.1 Aan-huis-verbonden beroep of bedrijf

De uitoefening van een aan-huis-verbonden beroep of -bedrijf in samenhang met wonen is uitsluitend toegestaan indien:

a. de vloeroppervlakte ten behoeve van de uitoefening van een aan-huis-verbonden beroep of -bedrijf niet groter is dan 1/3 deel van het vloeroppervlak van de woning, tot een maximum van 40 m², inclusief aangebouwde bijbehorende bouwwerken;
b. het, in geval van bedrijfsactiviteiten, bedrijfsactiviteiten betreft in maximaal categorie A of B1 van de Lijst van Bedrijfsactiviteiten dan wel bedrijfsactiviteiten waarvoor geen omgevingsvergunning voor de activiteit milieu is vereist;
c. er geen sprake is van verkeersaantrekkende activiteiten die kunnen leiden tot een nadelige beïnvloeding van de normale afwikkeling van het verkeer dan wel tot een onevenredige parkeerdruk op de openbare ruimte;
d. geen sprake is van detailhandel, horeca, afhaalzaken en/of belhuizen.
e. in afwijking van het gestelde onder a. mag, indien de vloeroppervlakte van de woning groter is dan 150 m², de vloeroppervlakte ten behoeve van de uitoefening van een aan-huis-verbonden beroep of - bedrijf maximaal 60 m², inclusief aangebouwde bijbehorende bouwwerken, bedragen;
f. in afwijking van het gestelde onder b. mag, indien de vloeroppervlakte van het vrijstaande bijbehorende bouwwerk groter is dan 100 m², de vloeroppervlakte ten behoeve van de uitoefening van een aan-huis-verbonden beroep of -bedrijf maximaal 60 m² bedragen.

8.5.2 Bed & breakfast

De uitoefening van een bed & breakfast in samenhang met wonen is uitsluitend toegestaan indien de hoofdbewoner minimaal 50% van de woning in gebruik houdt voor wonen.

8.6 Afwijking van de gebruiksregels

Burgemeester en wethouders kunnen bij omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde genoemd in 8.5.1 onder b door bedrijven toe te laten die niet in de Lijst van Bedrijfsactiviteiten zijn genoemd en/of door bedrijven in categorie B2 toe te laten voor zover deze naar aard en invloed op de omgeving geacht kunnen worden gelijk te zijn aan categorie A of B1 van de Lijst van Bedrijfsactiviteiten.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 9 Overige regels

Voor het realiseren of wijzigen van een geluidsgevoelige bestemming dient vast te staan dat de geluidsbelasting de voorkeursgrenswaarde ingevolge de Wet geluidhinder of de ten hoogst toelaatbare geluidsbelasting (hogere waarde), ingevolge het besluit Hogere waarde met inachtneming van de in dit besluit gestelde voorwaarde(n), niet overschrijdt.

Artikel 10 Algemene regel m.b.t. parkeergelegenheid

Op grond van het bepaalde in de planregels mogen de voor de verschillende bestemmingen aangewezen gronden daarvoor slechts worden bebouwd en gebruikt onder de voorwaarde dat voldoende parkeergelegenheid voor auto's en fietsen wordt gerealiseerd of in stand gehouden.

Artikel 11 Antidubbeltelbepaling

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 12 Algemene bouwregels

a. Bouwgrenzen, niet zijnde bestemmingsgrenzen, mogen in afwijking van aanduidingsgrenzen, aanduidingen en bestemmingsregels worden overschreden door tot gebouwen behorende stoepen, stoeptreden, trappenhuizen, hellingbanen, entreeportalen, veranda's en afdaken en andere ondergeschikte bouwdelen van gebouwen, mits de overschrijding niet meer bedraagt dan 1,5 meter;

b. Burgemeester en wethouders kunnen afwijken van het bepaalde vermeld onder a. voor het overschrijden van bouw- en/of bestemmingsgrenzen in afwijking van aanduidingsgrenzen, aanduidingen en bestemmingsregels door tot gebouwen behorende balkons, afdaken, erkers en dergelijke, mits de overschrijding niet meer bedraagt dan 1,5 meter en waarbij de vrije hoogte tot aan het peil minimaal 2,2 meter bedraagt;

c. de regels van de Bouwverordening ten aanzien van onderwerpen van stedenbouwkundige aard blijven overeenkomstig het gestelde in artikel 9 lid 2 van de Woningwet buiten toepassing, behoudens ten aanzien van de volgende bepalingen:
   1. de bereikbaarheid van gebouwen voor wegverkeer;
   2. de bereikbaarheid van gebouwen voor gehandicapten;
   3. het bouwen bij hoogspanningsleidingen en ondergrondse hoofdstransportleidingen;
   4. de laad- en losmogelijkheden;
   5. de ruimte tussen bouwwerken.

Artikel 13 Algemene gebruiksregels

Onder met het bestemmingsplan strijdig gebruik wordt in ieder geval begrepen het gebruik van of het laten gebruiken van:

a. onbebouwde gronden als staan- of ligplaats voor onderkomens;
b. onbebouwde gronden en/of bouwwerken ten behoeve van seksinrichtingen;
c. stacaravans en recreatiewoningen voor permanente bewoning;
d. onbebouwde gronden als kampeerterrein;
e. vrijstaande bijbehorende bouwwerken voor bewoning;
f. onbebouwde gronden als opslagplaats voor onklare voer-, vlieg- en vaartuigen of onderdelen daarvan;
g. onbebouwde gronden als stortplaats voor puin en afvalstoffen, voor zover dit niet betreft het storten of opslaan in bij gebouwen behorende tuinen van geringe hoeveelheden afvalstoffen die afkomstig zijn van het onderhoud van die tuinen.

Artikel 14 Algemene aanduidingsregels

14.1 Geluidszone industrie

Ter plaatse van de aanduiding 'geluidzone industrie' ligt de rond de Hulpwarmtecentrale gelegen zone als bedoeld in artikel 41 van de Wet geluidhinder buiten welke zone de geluidbelasting vanwege de Hulpwarmtecentrale de waarde van 50dB(A) niet te boven mag gaan.

14.2 Vrijwaringszone -straalpad

14.2.1 Aanduidingsomschrijving

De gronden ter plaatse van de aanduiding 'Vrijwaringszone -straalpad' zijn, behalve voor de daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor een straalverbinding.

14.2.2 Bouwregels

In afwijking van het bepaalde bij de andere bestemmingen mag niet hoger worden gebouwd dan 59 meter ten opzichte van NAP.

14.2.3 Afwijken van de bouwregels

Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in artikel 14.2.2 voor het bouwen overeenkomstig de andere bestemmingen, mits vooraf advies is verkregen van de beheerder van de straalverbinding.

Artikel 15 Algemene afwijkingsregels

Burgemeester en wethouders kunnen, mits geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het straat- en bebouwingsbeeld, de woonsituatie, de milieusituatie, de verkeersveiligheid, de sociale veiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden, afwijken van:

a. de bij recht in het bestemmingsplan gegeven maten, afmetingen, percentages tot niet meer dan 10% van die maten, afmetingen en percentages;
b. het bestemmingsplan voor het toestaan dat het beloop of het profiel van wegen of de aansluiting van wegen onderling in geringe mate wordt aangepast, indien de verkeersveiligheid en/of -intensiteit daartoe aanleiding geven;
c. het bestemmingsplan voor het plaatsen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van vlucht- en/of noodtrappen;
d. het bestemmingsplan voor het overschrijden van de maximale bouwhoogte van gebouwen voor het plaatsen van hekwerken of borstweringen ten behoeve van dakterrassen, met dien verstande dat de maximale bouwhoogte met niet meer dan 1,50 meter mag worden overschreden;

e. het bestemmingsplan voor het bouwen met een geringe mate van afwijking van de plaats en richting van de bestemmingsgrenzen indien dit noodzakelijk is in verband met afwijkingen of onnauwkeurigheden ten opzichte van de feitelijke situatie of in die gevallen waar een rationele verkaveling van de gronden een geringe afwijking vergt;
f. het bestemmingsplan ten aanzien van de hoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, en toestaan dat de hoogte van de bouwwerken, geen gebouwen zijnde, wordt vergroot tot niet meer dan 10 m;
g. het bepaalde ten aanzien van de maximale bouwhoogte van gebouwen en toestaan dat de bouwhoogte van de gebouwen wordt verhoogd ten behoeve van plaatselijke verhogingen, zoals liftkokers, trappenhuizen, lichtkappen.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 16 Overgangsrecht

16.1 Overgangsrecht bouwwerken

1. Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, danwel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,
   a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
   b. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan;
2. Burgemeester en wethouders kunnen eenmalig in afwijking van het eerste lid een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in het eerste lid met maximaal 10 %;
3. het eerste lid is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

16.2 Overgangsrecht gebruik

1. Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet;
2. het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in het eerste lid, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind;
3. indien het gebruik, bedoeld in het eerste lid, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatte;
4. het eerste lid is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 17 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als: regels van het bestemmingsplan Mesos, Overvecht.

Bijlagen regels

Bijlage 1 Lijst van Bedrijven 'functiemenging'

Toelichting regeling toelaatbaarheid van bedrijfsactiviteiten

Om de toelaatbaarheid van bedrijfsactiviteiten in dit bestemmingsplan vast te leggen is gebruikgemaakt van een milieuzonering. Een milieuzonering zorgt ervoor dat milieubelastende functies (zoals bedrijven) en milieugevoelige functies (zoals woningen) waar nodig ruimtelijk voldoende worden gescheiden. De gehanteerde milieuzonering is gekoppeld aan een Staat van Bedrijfsactiviteiten.

Een Staat van Bedrijfsactiviteiten is een lijst waarin de meest voorkomende bedrijven en bedrijfsactiviteiten, al naar gelang de te verwachten belasting voor het milieu, zijn ingedeeld in een aantal categorieën. Voor de indeling in de categorieën zijn de volgende ruimtelijk relevante milieuaspecten van belang:

- geluid;
- geur;
- stof;
- gevaar (met name brand- en explosiegevaar).

Daarnaast kan de verkeersaantrekkende werking van een bedrijf relevant zijn.

Toepassing Lijst van Bedrijven 'functiemenging'

Algemeen

In de VNG-publicatie Bedrijven en milieuzonering (2009) zijn twee Voorbeeldstaten voor milieuzonering opgenomen, namelijk de 'Voorbeeldstaat van Bedrijfsactiviteiten voor bedrijventerreinen' en de ' Voorbeeldstaat van Bedrijfsactiviteiten functiemenging'.

De aanpak van milieuzonering en de in dit plan gebruikte Lijst van Bedrijven 'functiemenging' (LvB 'functiemenging') is gebaseerd op de tweede VoorbeeldStaat in de VNG-publicatie Bedrijven en milieuzonering (2009). De LvB 'functiemenging' wordt gehanteerd in gebieden waar bedrijven of andere milieubelastende functies verspreid zijn gesitueerd tussen woningen en/of andere gevoelige functies. Onderstaand wordt hier meer in detail op ingegaan. Het gaat in dergelijke gebieden in het algemeen om relatief kleinschalige bedrijvigheid die op korte afstand van woningen kan worden toegestaan. De toelaatbaarheid van activiteiten wordt voor dergelijke gebieden in de VNG-publicatie (en de LvB 'functiemenging') bepaald met behulp van op deze situaties toegesneden toelatingscriteria.

Functiemengingsgebieden

In bestaande gebieden waar in enige vorm sprake is van functiemenging, of in gebieden waar bewust functiemenging wordt nagestreefd (bijvoorbeeld om een grotere levendigheid tot stand te brengen), wordt de LvB 'functiemenging' toegepast. Zoals in de VNG-publicatie reeds is aangegeven kan bij functiemengingsgebieden gedacht worden aan:

- stadscentra, dorpskernen en winkelcentra;
- horecaconcentratiegebieden;
- zones met functiemenging langs stedelijke toegangswegen en in lintbebouwingen;
- (delen van) woongebieden met kleinschalige c.q. ambachtelijke bedrijvigheid.

Daarnaast kan ook in (delen van) woongebieden waar enige vorm van bedrijvigheid aanwezig of gewenst is de LvB 'functiemenging' worden toegepast.

Kenmerken van de activiteiten

De activiteiten in dergelijke gebieden verschillen in het algemeen qua aard en schaal sterk van de activiteiten op een bedrijventerrein. Behalve in historisch gegroeide situaties gaat het in hoofdzaak om:

- kleinschalige, meest ambachtelijke bedrijvigheid;
- bedrijven waarbij de productie en/of laad- en loswerkzaamheden alleen in de dagperiode plaatsvindt;
- activiteiten die hoofdzakelijk inpandig geschieden.

De toegepaste Lijst van Bedrijven 'functiemenging'

De bovenvermelde criteria liggen mede ten grondslag aan de selectie van activiteiten die zijn opgenomen in de Lijst van Bedrijven 'functiemenging'. In de Lijst van Bedrijven 'functiemenging' zijn de aspecten geluid, geur, stof en gevaar en de index voor verkeersaantrekkende werking (zoals aangegeven onder het kopje 'Regeling toelaatbaarheid van bedrijfsactiviteiten met behulp van milieuzonering') in de categorisering opgenomen. Deze Lijst is samengesteld volgens dezelfde methodiek als de betreffende Voorbeeldstaat uit de VNG-publicatie. Op twee punten is een andere werkwijze toegepast:

1. In dit plan wordt alleen de toelaatbaarheid van bedrijfsactiviteiten gekoppeld aan de Lijst. In de Lijst van Bedrijven 'functiemenging' zijn daarom alleen de activiteiten opgenomen die passen binnen de definitie van bedrijf volgens de begripsbepalingen in de regels van dit bestemmingsplan. De toelaatbaarheid van andere functies wordt in dit plan indien nodig op een andere wijze in de regels en op de plankaart van dit bestemmingsplan geregeld (bijvoorbeeld horecabedrijven via een afzonderlijke Lijst van Horeca-activiteiten). Toegevoegd zijn enkele regelmatig voorkomende bedrijfsactiviteiten die in de lijst van de VNG-publicatie niet specifiek zijn opgenomen, maar wel aan de vermelde criteria voldoen zoals een ambachtelijke glas-in-loodzetterij en caravanstalling. Voor aannemers, SBI-code 45, heeft een nadere specificatie van de activiteiten plaatsgevonden met bijbehorende categorie-indeling die is afgestemd op de verwachte milieueffecten van deze activiteiten.

2. In de Lijst van Bedrijven 'functiemenging' is in de categorie-indeling een nader onderscheid gemaakt tussen categorie B1 en B2. Voor de toepassing in dit bestemmingsplan blijkt het onderscheid tussen categorie A en categorie B zoals beschreven in de VNG-publicatie te groot om de toelaatbaarheid van activiteiten voldoende af te kunnen stemmen op de kenmerken van de functiemengingsgebieden en het daarin te volgen beleid.

Categorie-indeling

Zoals in de VNG-publicatie is aangegeven kan, vanwege de bijzondere kenmerken van gebieden met enige vorm van functiemenging, niet worden gewerkt met een systematiek van richtafstanden en afstandsstappen: vanwege de zeer korte afstand tussen milieubelastende en milieugevoelige functies is een dergelijke systematiek niet geschikt voor functiemengingsgebieden. De Lijst van Bedrijven 'functiemenging' hanteert vier categorieën A, B1, B2 en C met specifieke criteria voor de toelaatbaarheid die onderstaand uiteen zijn gezet.

Categorie A
Bedrijfsactiviteiten die direct naast of beneden woningen/andere gevoelige functies zijn toegestaan, desgewenst in daarvoor omschreven zones binnen rustige woongebieden. De activiteiten zijn zodanig weinig milieubelastend dat de eisen uit het Bouwbesluit toereikend zijn.

Categorie B1
Bedrijfsactiviteiten die direct naast of beneden woningen/andere gevoelige functies in een daarvoor omschreven gebied met functiemenging zijn toegestaan. De activiteiten zijn zodanig weinig milieubelastend dat de eisen uit het Bouwbesluit toereikend zijn.

Categorie B2
Bedrijfsactiviteiten die in een gemengd gebied kunnen worden uitgeoefend, echter bouwkundig afgescheiden van woningen/andere gevoelige functies. Bouwkundig afgescheiden betekent dat de panden los van elkaar dienen te staan. Uitzondering hierop vormen binnenterreinen omringd door voornamelijk woningen: ook al zijn bedrijven bouwkundig afgescheiden van woningen, op deze locaties zijn hooguit categorie B1 bedrijven toegestaan.

Categorie C
Activiteiten vermeld onder categorie B2, waarbij vanwege relatief grote verkeersaantrekkende werking een directe ontsluiting op hoofdinfrastructuur gewenst is.

Flexibiliteit

De Lijst van Bedrijven 'functiemenging' blijkt in de praktijk een relatief grof hulpmiddel te zijn om hinder door bedrijfsactiviteiten in te schatten. De inschalingen gaan uit van een gemiddeld bedrijf met een moderne bedrijfsvoering. Het komt in de praktijk voor dat een bepaald bedrijf als gevolg van een geringe omvang van hinderlijke deelactiviteiten, een milieuvriendelijke werkwijze of bijzondere voorzieningen minder hinder veroorzaakt dan in de Lijst van Bedrijven 'functiemenging' is verondersteld. In de regels is daarom bepaald dat het college van burgemeester en wethouders een dergelijk bedrijf toch kan toestaan, indien dit bedrijf niet binnen de algemene toelaatbaarheid past. Bij de Lijst van Bedrijven 'functiemenging' is deze mogelijkheid beperkt tot maximaal 1 categorie (dus bijvoorbeeld categorie B1 in plaats van A of categorie B2 in plaats van B1). Om te kunnen afwijken moet worden aangetoond dat het bedrijf naar aard en invloed op de omgeving (gelet op de specifieke werkwijze of bijzondere verschijningsvorm) vergelijkbaar is met andere bedrijven uit de desbetreffende lagere categorie.

Daarnaast is het mogelijk dat bepaalde bedrijven zich aandienen, waarvan de activiteiten in de Lijst van Bedrijven 'functiemenging' niet zijn vermeld, maar die qua aard en invloed overeenkomen met bedrijven die wel zijn toegestaan. Met het oog hierop is in de regels bepaald dat het college van burgemeester en wethouders kan afwijken en vestiging van een dergelijk bedrijf kan toestaan. Om te kunnen afwijken moet op basis van milieutechnisch onderzoek worden aangetoond dat het bedrijf naar aard en invloed op de omgeving vergelijkbaar is met direct toegelaten bedrijven.

Lijst van afkortingen in de Lijst van Bedrijven 'functiemenging':

- niet van toepassing of niet relevant < kleiner dan > groter = gelijk aan cat. categorie e.d. en dergelijke kl. klasse n.e.g. niet elders vermeld		o.c. opslagcapaciteit p.c. productiecapaciteit p.o. productieoppervlak b.o. bedrijfsoppervlak v.c. verwerkingscapaciteit u uur d dag w week j jaar

SBI-CODE 1993	SBI-CODE 2008		OMSCHRIJVING	
		nummer		CATEGORIE
01	01	-	LANDBOUW EN DIENSTVERLENING TEN BEHOEVE VAN DE LANDBOUW	
014	016	0	Dienstverlening ten behoeve van de landbouw:	
014	016	2	- algemeen (onder andere loonbedrijven), b.o < 500 m²	B1
014	016	4	- plantsoenendiensten en hoveniersbedrijven, b.o. < 500 m²	B1
15	10, 11	-	VERVAARDIGING VAN VOEDINGSMIDDELEN EN	
151	101, 102	0	Slachterijen en overige vleesverwerking:	
151	101	6	- vleeswaren- en vleesconservenfabrieken, p.o. < 200 m²	B2
1552	1052	2	Consumptie-ijsfabrieken, p.o. < 200 m²	B1
1581	1071	1	Broodfabrieken, brood- en banketbakkerijen, v.c. < 7.500 kg meel/week	B1
1584	10821	0	Verwerking cacaobonen en vervaardiging chocolade- en suikerwerk:	
1584	10821	3	- cacao- en chocoladefabrieken, vervaardigen van chocoladewerken met p.o. < 200 m²	B1
1584	10821	6	- suikerwerkfabrieken zonder suiker branden, p.o. < 200 m²	B1
1593 t/m 1595	1102 t/m 1104		Vervaardiging van wijn, cider en dergelijke	B1
17	13	-	VERVAARDIGING VAN TEXTIEL	
174, 175	139		Vervaardiging van textielwaren	B2
176, 177	139, 143		Vervaardiging van gebreide en gehaakte stoffen en artikelen	B2

18	14	-	VERVAARDIGING VAN KLEDING; BEREIDEN EN VERVEN VAN BONT	
181	141		Vervaardiging kleding van leer	**B2**
20	16	-	HOUTINDUSTRIE EN VERVAARDIGING ARTIKELEN VAN HOUT, RIET, KURK EN DERGELIJKE	
203, 204, 205	162	1	Timmerwerkfabrieken, vervaardiging overige artikelen van hout, p.o. < 200 m²	**B2**
205	162902		Kurkwaren-, riet- en vlechtwerkfabrieken	**B1**
22	58	-	UITGEVERIJEN, DRUKKERIJEN EN REPRODUCTIE VAN OPGENOMEN MEDIA	
2222.6	18129		Kleine drukkerijen en kopieerinrichtingen	**B1**
2223	1814	A	Grafische afwerking	**A**
2223	1814	B	Binderijen	**B1**
2224	1813		Grafische reproductie en zetten	**B1**
2225	1814		Overige grafische activiteiten	**B1**
223	182		Reproductiebedrijven opgenomen media	**A**
24	20	-	VERVAARDIGING VAN CHEMISCHE PRODUCTEN	
2442	2120	0	Farmaceutische productenfabrieken:	
2442	2120	2	- verbandmiddelenfabrieken	**B1**
26	23	-	VERVAARDIGING VAN GLAS, AARDEWERK, CEMENT-, KALK- EN GIPSPRODUCTEN	
2615	231		Glasbewerkingsbedrijven	**B2**
262, 263	232, 234	0	Aardewerkfabrieken:	
262, 263	232, 234	1	- vermogen elektrische ovens totaal < 40 kW	**B1**
267	237	0	Natuursteenbewerkingsbedrijven:	
267	237	2	- zonder breken, zeven en drogen indien p.o. < 2.000 m²	**B2**
2681	2391		Slijp- en polijstmiddelen fabrieken	**B2**
28	25	-	VERVAARDIGING EN REPARATIE VAN PRODUCTEN VAN METAAL (EXCLUSIEF MACHINES/ TRANSPORTMIDDELEN)	
281	251, 331	1a	- gesloten gebouw, p.o. < 200 m²	**B2**
284	255, 331	B1	Smederijen, lasinrichtingen, bankwerkerijen en dergelijke, p.o. < 200 m²	**B2**
2852	2562, 3311	2	Overige metaalbewerkende industrie, inpandig, p.o. < 200 m²	**B2**
287	259, 331	B	Overige metaalwarenfabrieken n.e.g.; inpandig, p.o. < 200 m²	**B2**
30	26, 28, 33	-	VERVAARDIGING VAN KANTOORMACHINES EN COMPUTERS	
30	26, 28, 33	A	Kantoormachines- en computerfabrieken, inclusief reparaties	**B1**

33	26, 32, 33	-	VERVAARDIGING VAN MEDISCHE EN OPTISCHE APPARATEN EN INSTRUMENTEN	
33	26, 32, 33	A	Fabrieken voor medische en optische apparaten en instrumenten en dergelijke, inclusief reparaties	**B**
36	31	-	VERVAARDIGING VAN MEUBELS EN OVERIGE GOEDEREN N.E.G.	
361	9524	2	Meubelstoffeerderijen b.o. < 200 m²	**A**
362	321		Fabricage van munten, sieraden en dergelijke	**B1**
363	322		Muziekinstrumentenfabrieken	**B1**
3663.1	32991		Sociale werkvoorziening	**B1**
40	35	-	PRODUCTIE EN DISTRIBUTIE VAN STROOM, AARDGAS, STOOM EN WARM WATER	
40	35	C0	Elektriciteitsdistributiebedrijven, met transformatorvermogen:	
40	35	C1	- < 10 MVA	**B1**
40	35	D0	Gasdistributiebedrijven:	
40	35	D3	- gas: reduceer-, compressor-, meet- en regelinstallaties categorie A	**A**
40	35	D4	- gasdrukregel- en meetruimten (kasten en gebouwen), categorie B en C	**B1**
40	35	E0	Warmtevoorzieningsinstallaties, gasgestookt:	
40	35	E2	- blokverwarming	**B1**
41	36	-	WINNING EN DISTRIBUTIE VAN WATER	
41	36	B0	Waterdistributiebedrijven met pompvermogen:	
41	36	B1	- < 1 MW	**B1**
45	41, 42, 43	-	BOUWNIJVERHEID	
45	41, 42, 43	3	Aannemersbedrijf met werkplaats, b.o. < 1.000 m²	**B1**
50	45, 47	-	HANDEL/REPARATIE VAN AUTO'S, MOTORFIETSEN; BENZINESERVICESTATIONS	
501, 502, 504	451, 452, 454		Handel in auto's en motorfietsen, reparatie- en servicebedrijven	**B1**
5020.4	45204	B	Autobeklederijen	**A**
5020.5	45205		Autowasserijen	**B1**
503, 504	453		Handel in auto- en motorfietsonderdelen en -accessoires	**B1**
51	46	-	GROOTHANDEL EN HANDELSBEMIDDELING	
5134	4634		Groothandel in drank	**C**
5135	4635		Groothandel in tabaksproducten	**C**
5136	4636		Groothandel in suiker, chocolade en suikerwerk	**C**
5137	4637		Groothandel in koffie, thee, cacao en specerijen	**C**

514	464, 46733		Groothandel in overige consumentenartikelen	C
5148.7	46499	0	Groothandel in vuurwerk en munitie:	
5148.7	46499	1	– consumentenvuurwerk, verpakt, opslag < 10 ton	B1
5153	4673	0	Groothandel in hout en bouwmaterialen:	
5153	5153	1	– algemeen	C
5153	4673	2	– indien b.o. < 2.000 m²	B1
5153.4	5153.4	4	Zand en grind:	
5153.4	46735	6	– indien b.o. < 200 m²	B1
5154	4674	0	Groothandel in ijzer- en metaalwaren en verwarmingsapparatuur:	
5154	5154	1	– algemeen	C
5154	4674	2	– indien b.o. < 2.000 m²	B1
5156	4676		Groothandel in overige intermediaire goederen	C
52	47	–	DETAILHANDEL EN REPARATIE TEN BEHOEVE VAN PARTICULIEREN	
527	952		Reparatie ten behoeve van particulieren (exclusief auto's en motorfietsen)	A
60	49	–	VERVOER OVER LAND	
6022	493		Taxibedrijven	B1
6024	494	0	Goederenwegvervoerbedrijven (zonder schoonmaken tanks), b.o. < 1.000 m²	C
603	495		Pomp- en compressorstations van pijpleidingen	B1
63	52	–	DIENSTVERLENING TEN BEHOEVE VAN HET VERVOER	
64	53	–	POST EN TELECOMMUNICATIE	
641	531, 532		Post- en koeriersdiensten	C
71	77	–	VERHUUR VAN TRANSPORTMIDDELEN, MACHINES, ANDERE ROERENDE GOEDEREN	
711	7711		Personenautoverhuurbedrijven	B2
712	7712, 7739		Verhuurbedrijven voor transportmiddelen (exclusief personenauto's)	C
713	773		Verhuurbedrijven voor machines en werktuigen	C
72	62	–	COMPUTERSERVICE- EN INFORMATIETECHNOLOGIE	
72	62	A	Computerservice- en informatietechnologiebureaus en dergelijke	A
72	58, 63	B	Datacentra	B1
73	72	–	SPEUR- EN ONTWIKKELINGSWERK	
732	722		Maatschappij- en geesteswetenschappelijk onderzoek	A

74	63, 69 t/m 71, 73, 74, 77, 78, 80 t/m 82	-	OVERIGE ZAKELIJKE DIENSTVERLENING	
7481.3	74203		Foto- en filmontwikkelcentrales	**C**
7484.4	82992		Veilingen voor huisraad, kunst en dergelijke	**A**
90	37, 38, 39		MILIEUDIENSTVERLENING	
9001	3700	B	Rioolgemalen	**B1**
93	96	-	OVERIGE DIENSTVERLENING	
9301.3	96013	A	Wasverzendinrichtingen	**B1**

Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling, afdeling Gebiedsontwikkeling

Uitgave Gemeente Utrecht
Postadres Postbus 8406, 3505 RK Utrecht
Telefoon 030 - 286 48 02

link naar RoPubliceer

In dit programma is **bestemmingsplan Mesos Overvecht** in een beveiligde omgeving digitaal raadpleegbaar.

- links 'alle bijbehorende documenten tonen'
- rechts kunt u dan de pdf-documenten inzien.

Link: http://0344.ropubliceer.nl/?phID=479D9553-8E1D-4374-BA7D-6E5CE71D4410&key=0851921581952420460620080680611170941420361750791541580451660240952220792311941720671300000690210411771010410941300310591101380712021482192092 09

Bestemmingsplan Mesos, Overvecht

Vaststellingsrapport, behorende bij het vaststellingsbesluit

Gemeente Utrecht

Ruimtelijke en Economische ontwikkeling
Afdeling Gebiedsontwikkeling, september 2014

1. Terinzagelegging

Bestemmingsplan
Het ontwerpbestemmingsplan Mesos, Overvecht heeft op grond van het bepaalde in artikel 3.8 en 3.30 van de Wet ruimtelijke ordening met ingang van 27 juni 2014 gedurende zes weken voor een ieder ter inzage gelegen. De periode waarbinnen zienswijzen konden worden ingediend eindigde op 7 augustus 2014.

Coördinatieregeling
Op grond van artikel 3.8 en 3.30 van de Wet ruimtelijke ordening en de Coördinatieverordening is het bestemmingsplan met de volgende ontwerpbesluiten gecoördineerd in procedure gebracht:

- De (ontwerp)omgevingsvergunning (HZ_WABO-14-08906) voor het bouwen van 56 woningen op de Belo Horizontedreef, Pampadreef en Rio de Janeirodreef;
- het (ontwerp)besluit (HW1082) tot vaststelling van hogere waarden voor de ten hoogst toelaatbare geluidsbelasting ingevolge artikel 83 en 59 van de Wet geluidhinder.

Deze stukken hebben tegelijk met het bestemmingsplan ter inzage gelegen.

Bevoegdheden bestuur
De vaststelling van het bestemmingsplan, inclusief de behandeling van de ingekomen zienswijzen op het ontwerpbestemmingsplan, vindt plaats door de gemeenteraad. Het college beslist over de aanvraag om omgevingsvergunning en het besluit hogere waarden, inclusief eventueel zienswijzen daarover. In dit vaststellingsrapport zijn de zienswijzen die betrekking hebben op het bestemmingsplan, weergegeven.

Naar aanleiding van de terinzagelegging zijn zienswijzen ingediend door:

	Naam	Adres	Plaats	Datum brief
1	Wegra Utrecht B.V.	P/a Labré Advocaten, Amsterdam	Utrecht	31 juli 2014

2. Ontvankelijkheid

De zienswijze van reclamant is binnen de termijn van terinzagelegging bij de raad ingekomen dan wel tijdig aan dit bestuursorgaan verzonden.

3. Zienswijzen

Onderstaand is de ingediende zienswijze samengevat en direct aansluitend, per onderdeel, cursief van beantwoording voorzien.
Per zienswijze is afgesloten met een conclusie of de zienswijze aanleiding geeft het bestemmingsplan aan te passen.

Indeling zienswijzenrapportage

I Samenvatting van de ingediende zienswijzen 4
Reclamanten 1 5
II Overzicht van de wijzigingen in het bestemmingsplan 7
III Conclusie 7
IV Integraal overzicht van de ingediende zienswijzen 8

I Samenvatting van de ingediende zienswijzen

Reclamanten 1

1. Reclamant maakt bezwaar tegen zowel het ontwerp bestemmingsplan als de ontwerp omgevingsvergunning en het ontwerp besluit hogere waarden. Daarvoor voert reclamant aan dat het Zandpad de grootste (raam)prostitutiezone in Utrecht is en dat reclamant daarvan een groot aantal exploiteert. Reclamant is eigenaresse van een groot aantal prostitutieboten en nog verwikkeld in gerechtelijke procedures met betrekking tot de sluiting van haar prostitutieboten. Gelet daarop is reclamant van mening rechtstreeks belanghebbende te zijn.

   Reactie:
   Het feit dat reclamant eigenaresse is van prostitutieboten en in gerechtelijke procedures is verwikkeld, is niet doorslaggevend om als belanghebbende bij een verderop geplande woningbouwlocatie aangemerkt te kunnen worden.
   De sluiting en verplaatsing van de prostitutiezone staat volgens ons los van het woningbouwplan. De rand van het woningbouwplan ligt op circa 150 meter afstand van de boten met veel groen, water en een sportpark daartussen. Echter sinds juli 2013 is er geen sprake meer van (raam)prostitutie op de boten aan het Zandpad, omdat de exploitatievergunning is ingetrokken en de locatie is gesloten.
   De nieuwe woonlocatie kan op zichzelf functioneren, houdt voldoende rekening met de omgeving en kent een eigen ontsluiting aan de oostkant van het plangebied,

   Na de beëindiging van de exploitatie van de boten aan het Zandpad in juli 2013 heeft de gemeenteraad op 10 april 2014 besloten om de (raam)prostitutie in Utrecht te verplaatsen naar een nieuwe locatie, vrijwel haaks op het Zandpad. en heeft daarvoor inmiddels een bestemmingsplan in voorbereiding. Ook deze nieuwe locatie ligt op voldoende afstand tot de rand van het woningbouwplan (circa 120 meter) en wordt in tegenstelling tot het noordelijk deel van de huidige (inmiddels gesloten) locatie gescheiden door de brede infrastructuur van de Einsteindreef.
   Dat reclamant nog in gerechtelijke procedures verwikkeld is met betrekking tot de beëindiging van de exploitatie laat onverlet dat het de gemeenteraad vrij staat om voor de functie (raam)prostitutie een andere locatie aan te wijzen.
   Reclamant is enkel eigenaresse van de genoemde boten en huurt de ligplaatsen. De waterbeheerder wenst de huurovereenkomsten voor de ligplaatsen te beëindigen.

2. De nieuwe woningbouwlocatie zorgt voor een verdringingseffect waarbij de prostitutie aan het Zandpad onder druk zal komen te staan.

   Reactie:
   Voor een verdringingseffect behoeft niet gevreesd te worden, gelet op het bij de reactie onder 1 genoemde raadsbesluit. Zowel in de oude als de beoogde nieuwe situatie van de zone ligt het woningbouwplan op voldoende afstand.

3. Het ontwerp gaat in het geheel niet in op de aanwezigheid van prostitutie aan het Zandpad, waar zowel planologisch als feitelijk nog een steeds een prostitutiezone aanwezig is. De gemeente anticipeert op een verplaatsing van de prostitutie aan het Zandpad. Op 10 april 2014 heeft de gemeenteraad besloten tot aanwijzing van een nieuwe locatie voor raamprostitutie, dichtbij de huidige locatie. Deze nieuwe locatie is dichterbij de nieuwe woningbouwontwikkeling gelegen dan de huidige locatie.

   Reactie:
   Vanwege de vorm van bedrijvigheid van de voormalige prostitutiezone in relatie tot de grote afstand tot de woningbouwlocatie met het sportcomplex en veel groen daartussen, was en is er geen nadere beschouwing van dit onderwerp voor de planologische inpassing van het Mesosterrein noodzakelijk. Een afstand van meer dan 100 meter is alleszins aanvaardbaar in stedelijk gebied. Dit bestemmingsplan anticipeert niet op een andere plek voor de prostitutie en dat is ook niet nodig.

Feitelijk is sinds medio 2013 ook geen sprake meer van (raam)prostitutie aan het Zandpad. Het staat de gemeente vrij om in het nog in voorbereiding zijnde bestemmingsplan te anticiperen op een nieuwe locatie voor de (raam)prostitutie ter uitvoering van het op 10 april 2014 genomen raadsbesluit.
De nieuwe zone zal overigens verder en geïsoleerder van de huidige woningen nabij het Zandpad komen te liggen.
Zie ook bij de reactie onder 5.

4. Aan de sluiting van de exploitatie door reclamant heeft de gemeente ten grondslag gelegd dat sprake zou zijn van mensenhandel en een verstoring van de openbare orde.
   Reactie:
   Deze aspecten maken geen onderdeel uit van regelingen in een bestemmingsplan.

5. Als een nieuw woningbouwgebied is ontwikkeld zullen zowel gemeente als toekomstige bewoners zich verzetten tegen de aanwezigheid van prostitutieboten aan het Zandpad.

   Reactie:
   De prostitutieboten zijn sinds medio 2013 niet meer in bedrijf voor (raam)prostitutie. De gemeenteraad heeft na de sluiting in 2013 besloten dat de prostitutiefunctie daar ook niet zal terugkeren, maar zal worden verplaatst naar een nieuwe locatie. Het feit dat het aantal mogelijke klagers toe kan nemen is geen ruimtelijk belang dat bij dit bestemmingsplan meegewogen hoeft te worden.

6. Bij het opstellen van het ontwerp is onvoldoende kennis vergaard over en rekening gehouden met de belangen van reclamant, er is geen sprake van een goede ruimtelijke ordening nu de effecten van de woningbouw op de prostitutiezone en vice versa niet zijn onderzocht.

   Reactie:
   Bij de afweging van de verschillende bij het bestemmingsplan voor de nieuwe woningbouwlocatie betrokken belangen heeft de gemeente het algemeen belang bij het ontwikkelen van een nieuw woongebied en de gewenste verplaatsing van de (raam)prostitutiezone laten prevaleren boven de individuele belangen van reclamant. Met de prostitutieboten aan het Zandpad is gelet op het raadsbesluit van 10 april 2014 terecht geen rekening gehouden. Zowel in de oude toestand als in de beoogde nieuwe toestand, is de afstand tussen de nieuwe woningen en de prostitutiezone overigens voldoende. Zie ook de beantwoording onder punt 2.

7. Reclamant verzoekt om voor het terrein van het voormalig ziekenhuis geen woonbestemming op te nemen.

   Reactie:
   De gemeente acht het gelet op de behoefte aan nieuwe woningen van belang om woningbouw te kunnen ontwikkelen op de voormalige locatie van het ziekenhuis Mesos Overvecht. De woningbouw is hier goed inpasbaar.

8. Bovenstaande geldt eveneens ten aanzien van de ontwerp omgevingsvergunning en het ontwerp besluit hogere waarden, aangezien beide niet noodzakelijk zijn in geval de woonbestemming aan het plangebied wordt onthouden.

   Reactie:
   Verwezen wordt naar de reacties onder 1 tot en met 7.
   Het bestemmingsplan wordt gecoördineerd met een omgevingsvergunning ten behoeve van de gewenste woningbouw en een besluit hogere waarden op grond van de Wet geluidhinder. Het onthouden van een woonbestemming aan het terrein van het voormalig ziekenhuis Overvecht is niet aan de orde.

Conclusie: de zienswijze leidt niet tot een aanpassing van het bestemmingsplan.

II Overzicht van de wijzigingen in het bestemmingsplan

GEEN

III Conclusie

Op grond van de hoofdstukken I en II wordt voorgesteld:
1. het bestemmingsplan Mesos, Overvecht met de codering NL.IMRO.0344.BPMESOSOVERVECHT-VA01 inclusief de ondergrond met nummer NL.IMRO.0344.BPMESOSOVERVECHT-VA01.dgn ongewijzigd vast te stellen.
2. het vaststellingsrapport tot integraal onderdeel van het besluit tot ongewijzigde vaststelling te verklaren, en hiermee tevens de zienswijze ongegrond te verklaren.

IV Integraal overzicht van de ingediende zienswijzen

Gemeente Utrecht
Ingekomen d.d.
31 JUL 2014
14.046597

Labré
advocaten

Aangetekend
De gemeenteraad van Utrecht
Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling, afdeling Juridische Zaken
t.a.v. de heer K. Ulrich
Postbus 16200
3500 CE Utrecht

Vooruit per fax: 030 - 286 45 59

Amsterdam : 30 juli 2014
Onze referentie : 6481
Uw referentie :
Inzake : **Wegra Utrecht B.V. / BP Mesos Overvecht**
E-mail : ramon.ridder@labre.nl

Geachte leden van de gemeenteraad,

1. Namens de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid 'Wegra Utrecht B.V.' (verder: Wegra) dien ik hierbij haar zienswijze in tegen:

   A. het ontwerpbestemmingsplan Mesos-Overvecht;
   B. de ontwerpomgevingsvergunning HZ_WABO-14-08906 voor het bouwen van 56 woningen op de Belo Horizontedreef, Pampadreef en Rio de Janeirodreef (B);
   C. het ontwerpbesluit (HW1082) tot vaststelling van hogere waarden voor de ten hoogst toelaatbare geluidsbelasting, ingevolge artikel 83 en 59 van de Wet geluidhinder (C).

Ad A. Zienswijze tegen ontwerpbestemmingsplan Mesos-Overvecht

2. Het ontwerpbestemmingsplan (hierna: het Ontwerp) voorziet in de bouw van ten minste 200 woningen in de directe nabijheid van het Zandpad. Het plangebied betreft de voormalige locatie van het Mesos Ziekenhuis Overvecht.

3. Zoals algemeen bekend is het Zandpad de grootste (raam)prostitutiezone in Utrecht.

4. Wegra exploiteert sinds 1977 een groot aantal prostitutieboten aan het Zandpad. Zoals algemeen bekend, heeft Wegra haar exploitatie in juli 2013 op last van de gemeente moeten staken. Evenwel is Wegra nog steeds eigenaresse van een groot aantal prostitutieboten aan het Zandpad. Thans wordt door Wegra een gerechtelijke procedure gevoerd tegen de sluiting van haar prostitutieboten, welke sluiting derhalve nog niet onherroepelijk is.

5. Op basis van het voorgaande dient Wegra als rechtstreeks belanghebbende bij de ontwikkeling van het plangebied te worden beschouwd.

6. Wegra kan zich om de navolgende redenen niet verenigen met het Ontwerp:

   - *De nieuwe woningbouwlocatie zorgt voor een verdringingseffect waarbij de prostitutie aan het Zandpad onder druk zal komen te staan.*

7. Uit de toelichting op het Ontwerp blijkt dat onderzoek is gedaan naar de invloed van nabijgelegen bedrijven (zoals de RWZI) en maatschappelijke voorzieningen (zoals sportvelden en een zwembad) op het plangebied en vice versa. Kort gezegd is in het Ontwerp aandacht besteed aan de inrichting van de nabije omgeving van het plangebied. Daarbij valt echter op, dat in het geheel niet is ingegaan op de aanwezigheid van de prostitutie aan het Zandpad. De vraag rijst waarom hier in het kader van een goede ruimtelijke ordening als bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, Wro, geen aandacht aan is besteed. Deze omissie klemt te meer, gelet op het volgende.

8. Het is aannemelijk dat ten gevolge van de in het plangebied te realiseren woningbouw extra druk zal ontstaan op de sedert decennia aanwezige prostitutie aan het Zandpad. Uw gemeente heeft herhaaldelijk laten blijken geen prostitutiegebied in een te dicht woongebied te willen hebben. Dit is onder meer vermeld op pagina 1 van het "Locatieonderzoek raamprostitutie en ruimtelijke inpassing voorkeursvariant uit november 2013" (hierna: het Locatieonderzoek). Dit onderzoek wordt overgelegd als **bijlage 1**.

9. Uit het Locatieonderzoek blijkt verder dat uw gemeente bij de ontwikkeling van het plangebied heeft geanticipeerd op de verplaatsing van de prostitutie aan het Zandpad. Op pagina 4 van dit onderzoek wordt ingegaan op de verhouding tussen de prostitutie aan het Zandpad en de ontwikkeling van het terrein van het voormalige Mesos-ziekenhuis (het plangebied) tot woningbouwlocatie.

   "Ten noorden van de groenzone, aan de overkant van de Einsteindreef, staat het voormalige Mesos-ziekenhuis. Een ontwikkelaar heeft plannen om deze locatie te transformeren tot woningbouwlocatie. Na realisering van dit alternatief kunnen de huidige boten verdwijnen, waardoor de Vecht beter beleefbaar wordt, wat de plannen voor het Mesosterrein ten goed komt, alsmede de RWZI, als deze tot herontwikkeling komt."

10. Blijkbaar heeft uw gemeente reeds in 2013 voorgesorteerd op de verplaatsing van de prostitutie naar een andere locatie. Uit de passage blijkt dat uw gemeente de verplaatsing van de prostitutie aan het Zandpad beschouwt als ruimtelijk relevante factor voor de ontwikkeling van het plangebied. Daarbij komt dat de gemeente op 10 april 2014 heeft besloten tot aanwijzing van een nieuwe locatie voor raamprostitutie, dichtbij de huidige locatie. Dit plangebied wordt globaal begrensd door de Einsteindreef en de

rioolwaterzuivering ten westen respectievelijk ten oosten, ten noorden door de Brailledreef en ten zuiden door de Vecht. Naar verwachting zal dit plan in het derde kwartaal ter inzage worden gelegd voor het indienen van zienswijzen.

11. Uit het Ontwerp blijkt vreemd genoeg dat op geen enkele wijze rekening is gehouden met de huidige prostitutiezone op het Zandpad, terwijl dit in voornoemd Locatieonderzoek nog een ruimtelijk relevante factor voor de ontwikkeling van de woningbouwlocatie werd genoemd. Het Zandpad is zowel planologisch als feitelijk nog steeds een prostitutiezone. In het Ontwerp is daarop ten onrechte niet ingegaan. Daaraan doet niet af dat de gemeente voornemens is om via een nieuw bestemmingsplan een alternatieve prostitutiezone aan te wijzen. Zowel de juridische als feitelijke realisatie daarvan heeft immers nog niet plaatsgevonden. Bovendien zal dit alternatieve prostitutiezone zelfs nog dichterbij de nieuwe woningbouwlocatie zijn gelegen dan de huidige prostitutiezone. Ook op die mogelijke ontwikkeling is in het Ontwerp ten onrechte niet geanticipeerd.

12. Voorts is relevant dat uw gemeente aan de sluiting van de exploitatie door Wegra ten grondslag heeft gelegd, dat op het Zandpad sprake zou zijn van mensenhandel en een verstoring van de openbare orde. Hoewel Wegra herhaaldelijk heeft aangegeven zich niet met deze uitlatingen te kunnen verenigen, behoeft het weinig toelichting dat de Utrechtse bevolking, waaronder de toekomstige bewoners van het plangebied, zich deze stellingen van de gemeente reeds eigen heeft gemaakt of nog eigen zal maken.

13. Om de bovenstaande redenen is het aannemelijk dat, zodra de woningbouw binnen het plangebied is gerealiseerd, zowel de gemeente als de toekomstige bewoners van het plangebied zich zullen verzetten tegen de aanwezigheid van prostitutieboten aan het Zandpad. Er zal naar alle waarschijnlijkheid een verdringingseffect ontstaan, waardoor de belangen van Wegra als exploitante / eigenaar bij het continueren van het Zandpad als prostitutiegebied, evenals de belangen van overige exploitanten / eigenaars, in het geding zullen komen. Het Ontwerp geeft er geen blijk van met deze effecten en belangen rekening te hebben gehouden.

14. Op grond van het bovenstaande komt Wegra tot de slotsom dat het Ontwerp in strijd is met:

    - artikel 3:2, Awb, nu uw gemeente bij de voorbereiding van het Ontwerp kennelijk onvoldoende kennis heeft vergaard van de belangen van Wegra;
    - artikel 3:4, eerste lid Awb alsmede artikel 3:46 Awb, nu uit het Ontwerp niet blijkt dat de gemeente rekening heeft gehouden met de belangen van Wegra;
    - de goede ruimtelijke ordening als bedoeld in artikel 3.1 lid 1 Wro, nu in het Ontwerp niet is toegelicht wat de ruimtelijke effecten zullen zijn van de binnen het plangebied te realiseren woningbouw op de prostitutiezone van het Zandpad, en vice versa.

REDENEN WAAROM

ik u namens Wegra Utrecht B.V. verzoek:
- deze zienswijze gegrond te verklaren, en
- aan het plangebied geen woonbestemming te geven.

Ad B. Zienswijze tegen de ontwerpomgevingsvergunning HZ_WABO-14-08906 voor het bouwen van 56 woningen op de Belo Horizontedreef, Pampadreef en Rio de Janeirodreef

15. In het voorgaande heeft Wegra uw raad verzocht geen woonbestemming aan het plangebied te geven. Om die reden verzoekt Wegra uw raad tevens om geen omgevingsvergunning te verlenen voor de bouw van 56 woningen binnen het bewuste plangebied. Hiervoor is immers geen plaats wanneer een woonbestemming aan het plangebied wordt onthouden. De onder alinea's 1 t/m 14 van deze zienswijze vermelde argumentatie dient hier als herhaald en ingelast te worden beschouwd.

Ad C. Zienswijze tegen het ontwerpbesluit (HW1082) tot vaststelling van hogere waarden voor de ten hoogst toelaatbare geluidsbelasting, ingevolge artikel 83 en 59 van de Wet geluidhinder (C).

16. In het voorgaande heeft Wegra uw raad verzocht geen woonbestemming aan het plangebied te geven en geen omgevingsvergunning te verlenen voor de bouw van 56 woningen binnen het plangebied. Om dezelfde reden verzoekt Wegra uw raad tevens om geen besluit te nemen tot vaststelling van een hogere geluidsbelasting voor deze woningen. Hiervoor is immers geen noodzaak meer wanneer een woonbestemming aan het plangebied wordt onthouden. De onder alinea's 1 t/m 14 van deze zienswijze vermelde argumentatie dient hier als herhaald en ingelast te worden beschouwd.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Graag ontvang ik een ontvangstbevestiging van deze zienswijze.

Hoogachtend,

i/o.

R. Ridder

BIJLAGE 1

Locatieonderzoek raamprostitutie
en
ruimtelijke inpassing voorkeursvariant

november 2013

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente heeft 25 juli 2013 de laatste vergunning voor raamprostitutie ingetrokken. Hierdoor verliezen prostituees hun werkplek op het Zandpad en de Hardebollenstraat. De gemeente Utrecht werkt nu aan een toekomstvisie voor de raamprostitutie. Daarbij is de vraag gesteld of het ook mogelijk is om de raamprostitutie op een andere plek dan de huidige plekken te vestigen (al dan niet tijdelijk).

1.2 Rol gemeente

De gemeentelijke taak bij verplaatsen is het planologisch maken dat er op een andere locatie de nodige voorzieningen kunnen worden geplaatst. Ook het bouwrijp maken kan tot de taak van de gemeente behoren. Voor de daadwerkelijke realisatie moet een partij worden gevonden, die bereid is de voorzieningen te realiseren, te financieren en te exploiteren. Dit kan een exploitant zijn, maar dit kan ook de coöperatie zijn.
In dit locatieonderzoek is niet gezocht naar een alternatieve locatie in bestaande gebouwen: het is geen gemeentelijke taak om bij eigenaren van gebouwen te peilen of zij hun pand voor prostitutiedoeleinden beschikbaar willen stellen. Mocht er een vastgoedeigenaar of een exploitant zelf met een voorstel komen voor inpassing in bestaand vastgoed, dan kunnen we als gemeente beoordelen of we dit initiatief kansrijk achten en dit planologisch mogelijk willen maken.

1.3 Quick scan

Om te beoordelen of het haalbaar is om een alternatieve locatie te vinden, is een quick scan uitgevoerd: zijn er, met een blik op de kaart, maar zonder nader locatieonderzoek, al mogelijkheden in Utrecht voor een andere plek dan de huidige Zandpad of Hardebollenstraat? Uit de quick scan blijkt dat er drie kansrijke locaties zijn: een strook langs de RWZI dwars op het huidige Zandpad, een stuk openbaar gebied langs de Elektronweg en een deel van een terrein in Westraven dat te koop is aangeboden. Daarnaast waren andere opties nog niet uitgesloten, hiervoor was nader onderzoek op basis van uitgewerkte criteria nodig.

2 Programma van eisen

In bijlage 1 staat het programma van eisen. Deze is opgesteld door GG&GD, Veiligheid en REO. We zijn op zoek naar:

- een locatie waar een 24-uurs voorziening voor raamprostitutie mogelijk is
- een locatie waar voldoende ruimte is om 162 werkplaatsen (in bijvoorbeeld portocabins) te plaatsen
- met voldoende plek voor parkeren (conform huidige parkeernorm van 1 parkeerplaats per voorziening)
- goed bereikbaar per auto
- geen overlast in de omgeving, dus niet te afgelegen, maar ook niet in te dicht woongebied
- sociaal veilig inpasbaar is (overzichtelijk en met goede verlichting), niet in de buurt van de tippelzone en waar ook ruimte is voor toezicht en hulpverlening.

3 Afweging potentiële locaties

Zoals gezegd zijn er uit de quick scan drie potentiële locaties naar voren gekomen. Om er zeker van te zijn dat er geen andere locatie over het hoofd is gezien, is t.b.v. dit locatieonderzoek een stap terug gezet. Eerst zijn de gebieden geselecteerd die mogelijk in aanmerking komen voor (stap 0). Binnen deze gebieden is gekeken of er - met het programma van eisen (bijlage 1) erbij - andere potentiële locaties zijn dan die uit de quick scan naar voren zijn gekomen (stap 1). Hier en geen extra locaties bij. (in bijlage 2 een lijst met kansarme locaties). De drie kansrijke locatie zijn integraal beoordeeld (ruimtelijk, veiligheid en GG&GD) (stap 2). Conclusie hieruit was dat er één locatie is waar alle voorzieningen ruimtelijk inpasbaar zijn. Voor deze locatie is een nadere inpassingstudie gedaan (stap 3).

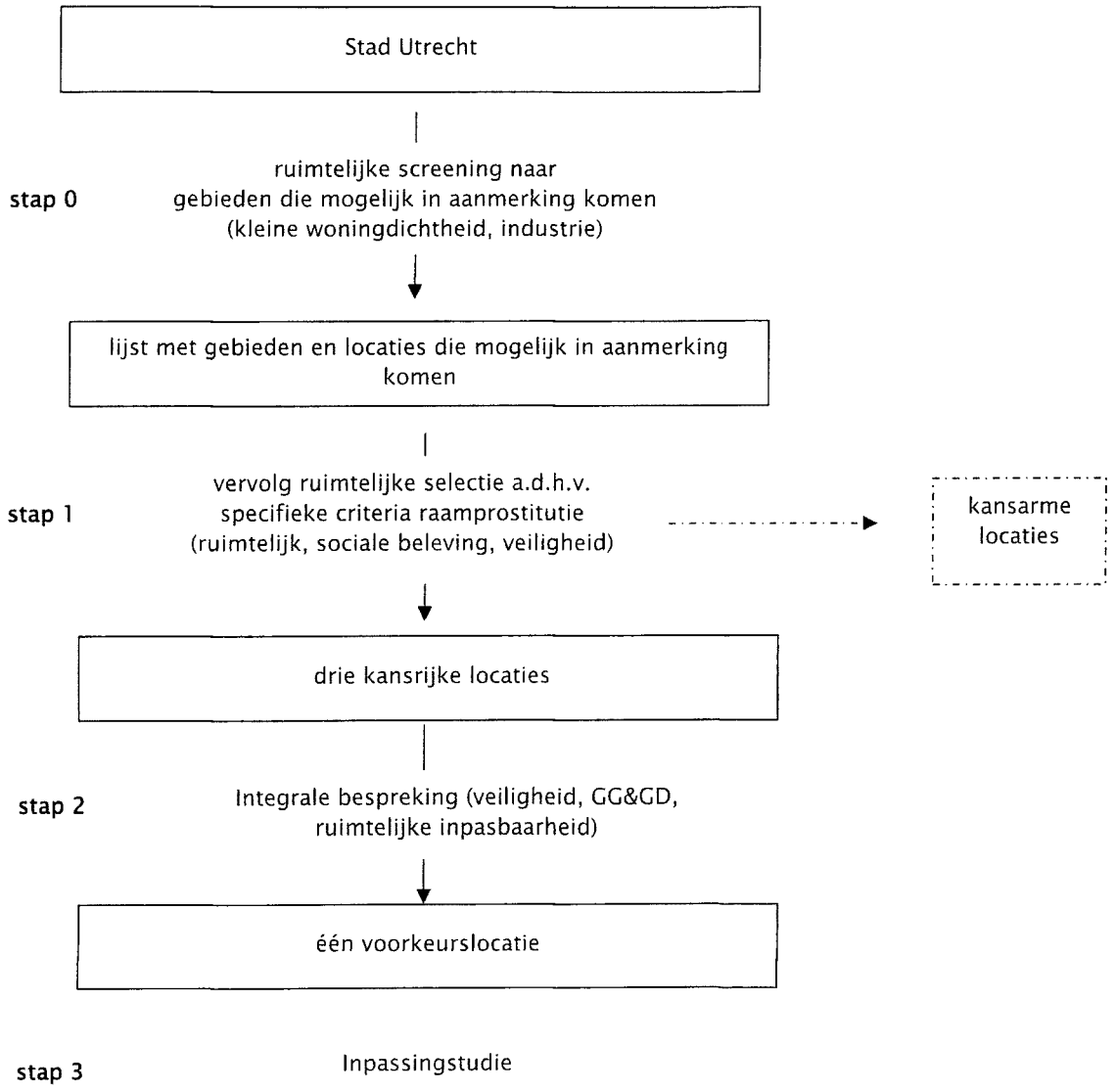

4 Nadere beoordeling potentiële locaties

4.1 Elektronweg

Aan de noordzijde van de Gele Brug over het Amsterdam Rijnkanaal, op Industrieterrein Lage Weide, ligt de Elektronweg. Dit is een doorgaande weg met name van en naar bedrijventerrein Lage Weide. Tussen de Elektronweg en het spoor ligt een zone openbare ruimte. In deze zone ligt een strook gemeentegrond waarop (kleine) bomen en struiken staan. De ontsluiting is goed te organiseren en openbaar vervoer is in de buurt. Daarnaast ligt het op een bedrijventerrein en zijn er in de directe omgeving geen woningen.
Voor deze locatie is een inrichtingsschets gemaakt. Hieruit blijkt dat er niet meer dan ca. 65 werkplaatsen in te passen zijn. Daarnaast zal het toevoegen van een 24-uurs voorziening als raamprostitutie in de omgeving een grote verandering teweeg brengen. Tot slot moeten we er rekening mee houden dat er een grote verkeersaantrekkende werking is, want - naast de wettelijke toets op luchtkwaliteit - verkeerskundig lastig in te passen is.

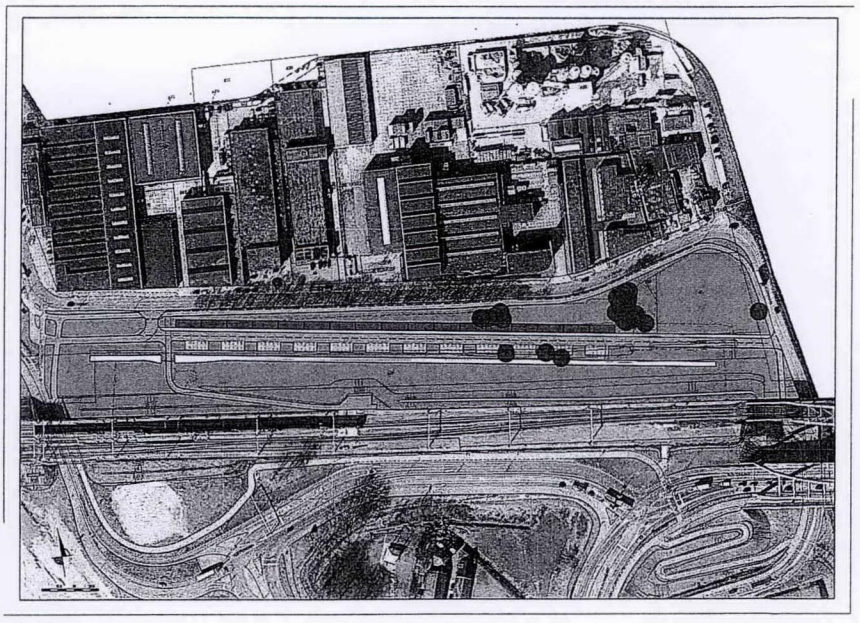

4.2 Westraven

In Westraven liggen twee terreinen (van Shell en RVOB) die momenteel te koop worden aangeboden. Mogelijk wordt deze grond door de BRU aangekocht ten behoeve van een nieuwe busremise, al is dit traject nog onzeker. Er zou dan ruimte kunnen zijn om op een deel van het terrein de raamprostitutie in te passen. De stedelijke ligging is goed. De ontsluiting is goed te organiseren en bestaande bus- en tramhaltes liggen op korte afstand. In de directe omgeving staan geen woningen.
De aanwezige bodemverontreiniging en externe veiligheidscontouren belemmeren echter de realisatie van de raamprostitutie. Ten behoeve van een 24-uurs voorziening als deze, dient deze bodemverontreiniging gesaneerd te worden. De externe veiligheidscontour ten gevolge van het naastgelegen terrein is dusdanig dat er geen ruimte over blijft voor inpassing van de raamprostitutie.

4.3 RWZI/dwarspad

Tussen de Einsteindreef en de RWZI, haaks op de Vecht, ligt een groenzone, gedeeltelijk begroeid met bomen. Deze groenzone biedt ruimte voor het inpassen van 162 werkplaatsen voor prostituees, inclusief parkeervoorzieningen. Die inpassing is mogelijk voor het gehele programma als een gedeelte van de RWZI-gronden worden aangekocht. Er blijft voldoende groen bestaan om de zone af te schermen van de omgeving, en het groene beeld van deze 'entree van Overvecht' te behouden. Door het feit dat deze alternatieve locatie zo dicht bij het huidige Zandpad ligt, is de omgeving bekend met het verschijnsel.
Overleg met HDSR (eigenaar RWZI) is nodig om tot een definitieve inrichtingsschets te komen omdat het deels op hun terrein ligt.

4.4 Conclusie

Geconcludeerd kan worden dat alleen de locatie RWZI geschikt is als alternatieve locatie voor inpassing van 162 werkplaatsen van de raamprostitutie. Voor deze locatie is in hoofdstuk 5 een nadere inpassingstudie gedaan.

5 Inpassingstudie voorkeursvariant

5.1 Ligging en omgeving

In de oksel van de Einsteindreef en de Brailledreef ligt een Rioolwaterzuiveringinstallatie. Dit terrein wordt aan de zuidwestkant begrensd door de Vecht. De RWZI-locatie is één van de locaties uit het DSM (Dynamisch Stedelijk Masterplan). Doelstelling voor dit gebied is, onder meer, om het gebied uit haar isolement te halen. Directe verbindingen met Ondiep en winkelcentrum Overvecht zijn gewenst. Het gebied kan, volgens het DSM, ontwikkeld worden tot 'dorp in de stad', met aandacht voor groen, wonen en recreatie. Ook andere functies dan wonen zijn denkbaar.
Ten noorden van de groenzone, aan de overkant van de Einsteindreef, staat het voormalige Mesos-ziekenhuis. Een ontwikkelaar heeft plannen om deze locatie te transformeren tot woningbouwlocatie. Na realisering van dit alternatief kunnen de huidige boten verdwijnen, waardoor de Vecht beter beleefbaar wordt, wat de plannen voor het Mesosterrein ten goede komt, alsook de RWZI, als deze tot herontwikkeling komt.

5.2 Inpassingvarianten

Er is een drietal varianten uitgewerkt (zie bijlage):

a. Volledig op gemeentelijk grondgebied.
b. Zo veel mogelijk op gemeentelijk grondgebied.
c. Hoogwaardige inpassing.

Van deze varianten, is variant c de enige variant waar alle voorzieningen/kamers kunnen worden ingepast. De portocabins zijn overzichtelijk en in een aaneengesloten rij inpasbaar. Daarnaast gaat variant c het minste ten koste van de groenstrook en de bomen en heeft het de meeste afstand tot de Einsteindreef is dus de (groene) buffer optimaal. Ook is de verkeerscirculatie het beste in te passen, al is een nader onderzoek naar inpassing van alle parkeerplaatsen nog nodig. De kosten voor bouwrijp maken en grondaankoop zijn ca. € 2,5 miljoen[1].

[1] globale raming op basis van schetsen van varianten. Geraamd zijn de kosten voor het aanpassen van de noodzakelijke infrastructuur (wegen, parkeerplaatsen, trottoirs, riolering en verlichting)

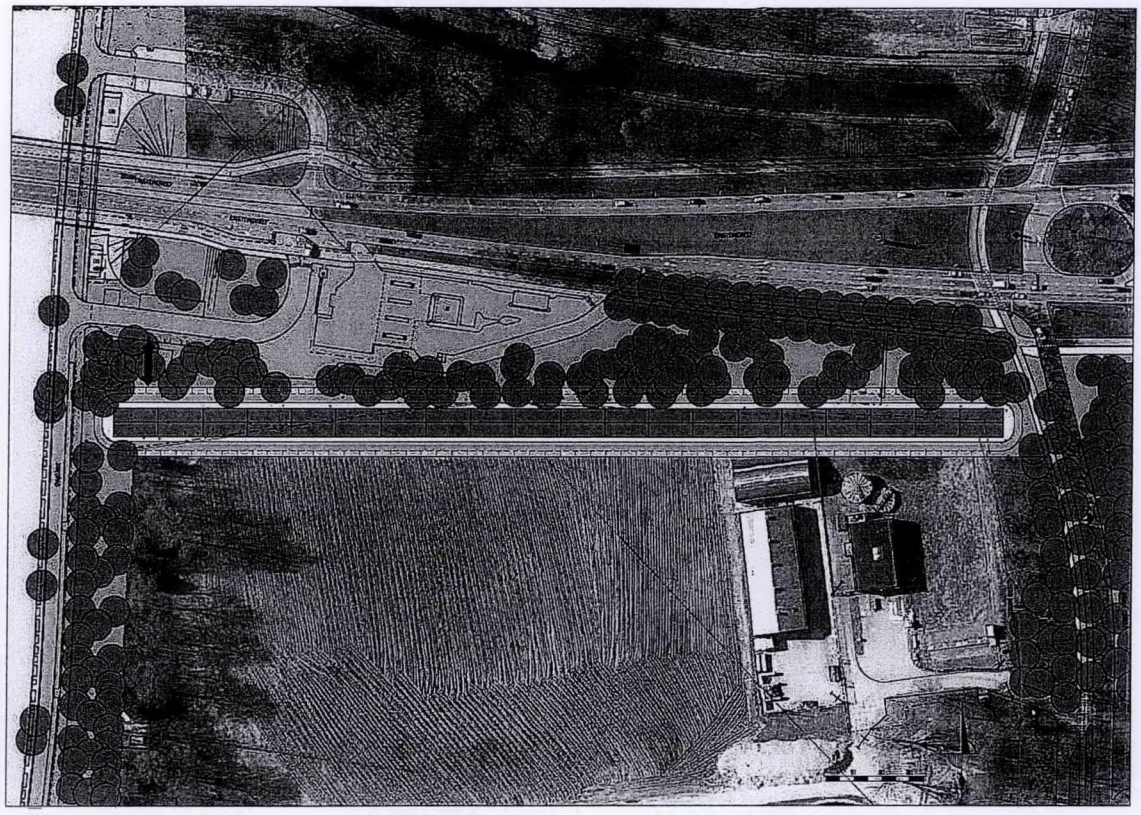

5.3 Onderzoek

Verkeer

De nieuwe locatie kan worden ontsloten via de huidige ontsluiting bij de Einsteindreef of via de Brailledreef. Dit kan in beide gevallen in de vorm van een halve aansluiting (zonder verkeerslichten). Voor de Brailledreef is het bestaande fietspad een aandachtspunt, daar is mogelijk een kleine verlegging nodig om de afslaande auto's voldoende zicht op de fietsers te geven. Voor de herontwikkeling van de Vechtoever is het wenselijk om de ontsluiting via de Brailledreef te organiseren. Nader verkeerskundig onderzoek is nodig om te bepalen of dit mogelijk is.

Milieu categorie

Vanuit milieu wordt een seksinrichting beschouwd als een niet-woonfunctie: dit betekent geen geluidgevoelige functie. Als referentie voor de eventuele milieubelastende activiteiten wordt de categorie 'overige dienstverlening' gehanteerd. Dat betekent dat het een bedrijf in de categorie B1 van de bedrijvenlijst voor gebieden met functiemenging valt, maar vanwege de grote verkeersaantrekkende werking in categorie C valt. Omdat het een niet-woon of andere gevoelige bestemming/functie betreft is er vanuit het milieuspoor (bijvoorbeeld geluid of geur van de RWZI) geen directe belemmering.

Geluid

Het bedrijventerrein van de rioolwaterzuivering is gezoneerd in de zin van de Wet geluidhinder, waarvan de grens samen valt met de eigendomsgrens van de RWZI. Binnen een zone rondom het gezoneerde terrein (ligt nu op de Einsteindreef) kunnen geen geluidgevoelige bestemmingen worden gerealiseerd. De raamprostitutie is geen geluidgevoelige bestemming.
Bij een bestemmingsplanwijziging t.b.v. een nieuwe locatie voor raamprostitutie, dient de geluidzone van de RWZI wel een nieuwe begrenzing te krijgen, die samenvalt met de nieuwe eigendomsgrens van

de RWZI, om te voorkomen dat het bestemmingsverkeer van de raamprostitutie meetelt voor de cumulatie van alle geluidbronnen op het bedrijventerrein. Hierdoor zou de zone in de richting van de Mesoslocatie opschuiven, en op deze locatie wordt mogelijk woningbouw ontwikkeld.

Geur
Geuruitstoot die zich verspreidt via de lucht veroorzaakt in de woon-en leefomgeving geurbelasting. Voor de zuiveringsinstallatie grondwatersanering Griftpark is in de geldende milieuvergunning een geurnorm opgenomen. Uit diverse onderzoeken blijkt dat de werkelijke geurbelasting in de omgeving lager is dan in de milieuvergunning is opgenomen, doordat de RWZI sinds de vergunningverlening meer geurmaatregelen heeft getroffen. De raamprostitutie is geen geurgevoelige bestemming, daar vormt de aanwezigheid van RWZI geen belemmering voor deze ontwikkeling.

Luchtkwaliteit
De locatie aan de Einsteindreef is geen knelpunt locatie uit het oogpunt van luchtkwaliteit. De beoogde locatie ligt aan dezelfde aanrijroute als de huidige raamprostitutie bij het Zandpad. De verkeersaantrekkende werking verandert daardoor niet.

Groen en bomen
De locatie ligt niet in de hoofdgroenstructuur. De strook bevat bomen die onder de velverordening vallen (stamdiameter meer dan 15 cm.) en onderbeplanting. Omdat de bomen gezamenlijk zijn opgegroeid en veel dichter bij elkaar staan dan in een laan, zijn ze niet verplantbaar. De conditie van de bomen is matig tot goed, met hier en daar dood hout, scheefgroei en eenzijdige kronen.

Flora en Fauna
In de Nationale Databank Flora en Fauna is alleen informatie te vinden over de aanwezigheid van de gewone dwergvleermuis in het plangebied. Daarnaast moet rekening worden gehouden met de aanwezigheid van broedvogels. Dit betekent dat het vellen van bomen buiten het broedseizoen moet gebeuren. Een quickscan is nodig om te bepalen welke soorten verwacht kunnen worden, en of er een jaarond onderzoek nodig is. Als er verblijfplaatsen of jaarrond beschermde nesten worden gevonden, is een ontheffingsprocedure nodig. Het is echter niet erg waarschijnlijk dat hier jaarrond beschermde nesten voorkomen. Verder geldt te allen tijde de zorgplicht: zorgvuldig omgaan met (minder zwaar) beschermde soorten, bv. egels verplaatsen).

6 Vervolgstappen

6.1 Bestemmingsplanprocedure
Voor het (tijdelijk) plaatsen van portocabins t.b.v. raamprostitutie, is altijd een planologische procedure nodig. De bestemming raamprostitutie is nergens anders vastgelegd, je wijkt dus af van het bestemmingsplan. Juridisch kan het op twee manieren worden geregeld.
De eerste is een projectbesluit, waarin op basis van een omgevingsvergunning besloten wordt dat er (tijdelijk) van de bestemming mag worden afgeweken. De beslisbevoegdheid ligt bij het college, maar het college kan ervoor kiezen om het collegebesluit voor te leggen aan de raad. Dit besluit ligt open voor beroep en hoger beroep bij de rechtbank, wat vertragend kan werken.
De tweede is een bestemmingsplanprocedure. De beslisbevoegdheid ligt bij de raad. Na vaststelling van bestemmingplan (en eventueel beroep bij Raad van State) moet nog wel een omgevingsvergunning voor de activiteiten bouwen worden verleend. Ook die staat open voor bezwaar en beroep, maar veel succes heeft zo'n beroep niet omdat het bestemmingsplan leidend is.

6.2 Ontwikkeling

Om de ontwikkeling van de voorkeursvariant mogelijk te maken, is overeenstemming met de HDSR (eigenaar RWZI) nodig, omdat het deels op hun terrein ligt. De HDSR heeft aangegeven eventuele medewerking te koppelen aan het mogelijk maken van de herontwikkeling van het RWZI terrein en dit van tijdelijke aard is. Het is afhankelijk van de aard van de overeenkomst met de HDSR hoe de realisatie van de nieuwe locatie mogelijk kan worden gemaakt.

6.3 Planning

In de bijlage is een gedetailleerde planning opgenomen. Na het collegebesluit over locatiekeuze en de daaropvolgende raadsbehandeling, kan gestart worden met de aanbestedingsstrategie voor de ontwikkeling en exploitatie van de voorzieningen. Tegelijkertijd starten we met de voorbereidingen van het bestemmingsplan en de voorbereidingen voor het inrichtingsplan en bouwrijp maken van de openbare ruimte. Het concept Voorlopig Ontwerp hiervan is de basis voor de aanbesteding van een martkpartij (nieuwe eigenaar/exploitant). Parallel hieraan worden afspraken gemaakt met de HDSR over de grondverwerving. Na gunning aan een marktpartij, kan gestart worden met de bouw. Vroegst mogelijke realisatie is dan juli 2015.
De definitieve planning is afhankelijk van een aantal keuzes over bijvoorbeeld tijdelijkheid van locatie, bestemmingsplanprocedure en aanbesteding van een partij.

De belangrijkste stappen zijn:

Locatiekeuze	4e kwartaal 2013
Bestemmingsplan Voorbereiding Procedure *(start na contractering HDSR en contractering marktpartij ontwikkeling en exploitatie)*	 1e helft 2014 3e kw 2014 - 1e kw 2015
Traject HDSR	1e helft 2014
Inrichtingsplan en bouwrijp maken	1e helft 2014
Aanbesteding marktpartij Voorbereiding en selectie Gunning	 1e helft 2014 3e kw 2014
Realisatie	1e helft 2015

Bijlagen

1. Programma van Eisen
2. Ruimtelijke screening potentiële gebieden en locaties
3. Variantenstudie RWZI locatie
4. Planning

Bijlage 1 Programma van Eisen

Eisen t.a.v. ruimtelijke inpasbaarheid:

- voorzieningen/kamers
  - 162 voorzieningen/kamers van elk 4 x 5 meter. Dit kan in de vorm van tijdelijke portocabins van 16x5 meter met 4 ruimtes of meer definitief in de vorm van nieuwbouw/verbouw.
  - sanitaire voorzieningen per voorziening/kamer (douche, toilet en wastafel)
  - keukentje per groep van vier voorzieningen/kamers
  - voldoen aan eisen t.a.v. hygiëne, beheer en veiligheid (kwaliteitscontrole GG&GD)
- HAP post:
  - de HAP post dient op een zelfde wijze worden ingericht als de huidige situatie
  - er moeten 2 gereserveerde parkeerplekken zijn voor hulpverleners
- ontsluiting:
  - klanten moeten de mogelijkheid hebben om zowel lopend als vanuit de auto langs alle voorzieningen/kamers te kunnen lopen of rijden. Dit kan door de kamers langs één rechte weg te situeren, maar het kan ook in een pleintje vormgegeven worden.
  - parkeren: per voorziening/kamer één parkeerplek[2].
  - parkeren in de beurt van de voorzieningen maar het mag de overzichtelijkheid niet in de weg staan (zichtlijnen t.b.v. beheer/sociale veiligheid)
  - eventueel doorgaand verkeer (fietspad?) moet fysiek gescheiden zijn van toegangsverkeer (zoals nu het geval is).
- rekening houden dat er ergens een voorziening voor beheerders/exploitatie moet komen, kan verantwoordelijkheid van exploitant zijn, maar de ruimte moet er wel zijn.

Eisen t.a.v. bereikbaarheid:

- de tippelzone moet goed bereikbaar zijn voor prostituees, al zal dat op de meeste plekken in de stad goed geregeld zijn.

Eisen t.a.v. (sociale) veiligheid:

- de politie moet in staat zijn het gehele prostitutiegebeuren goed te overzien en binnen de huidige politiecapaciteit
- de fysieke inrichting moet zodanig zijn ingericht dat prostituees, toezichthouders en hulpverleners veilig kunnen werken (denk aan openbare verlichting, beschoeiing et cetera)

Eisen t.a.v. omgeving

- een omgeving waarin een dergelijke *24-uurs voorziening* zonder overlast voor het functioneren van de buurt inpasbaar is.
- niet op een doorgaande weg: door ruimtelijke situering en verkeersoplossing moet het voor alle verkeersdeelnemers mogelijk/ logisch zijn, om voor de raamprostitutie een andere route te kiezen dan voor ontsluiting van woningen/ overige bestemmingen
- door andere functies (wonen/ bedrijvigheid) omgeven worden, maar wel op voldoende afstand van de woonbebouwing

---

[2] Conform huidige verhouding 1 parkeerplek per voorziening

Bijlage 2 Ruimtelijke screening potentiële gebieden en locaties

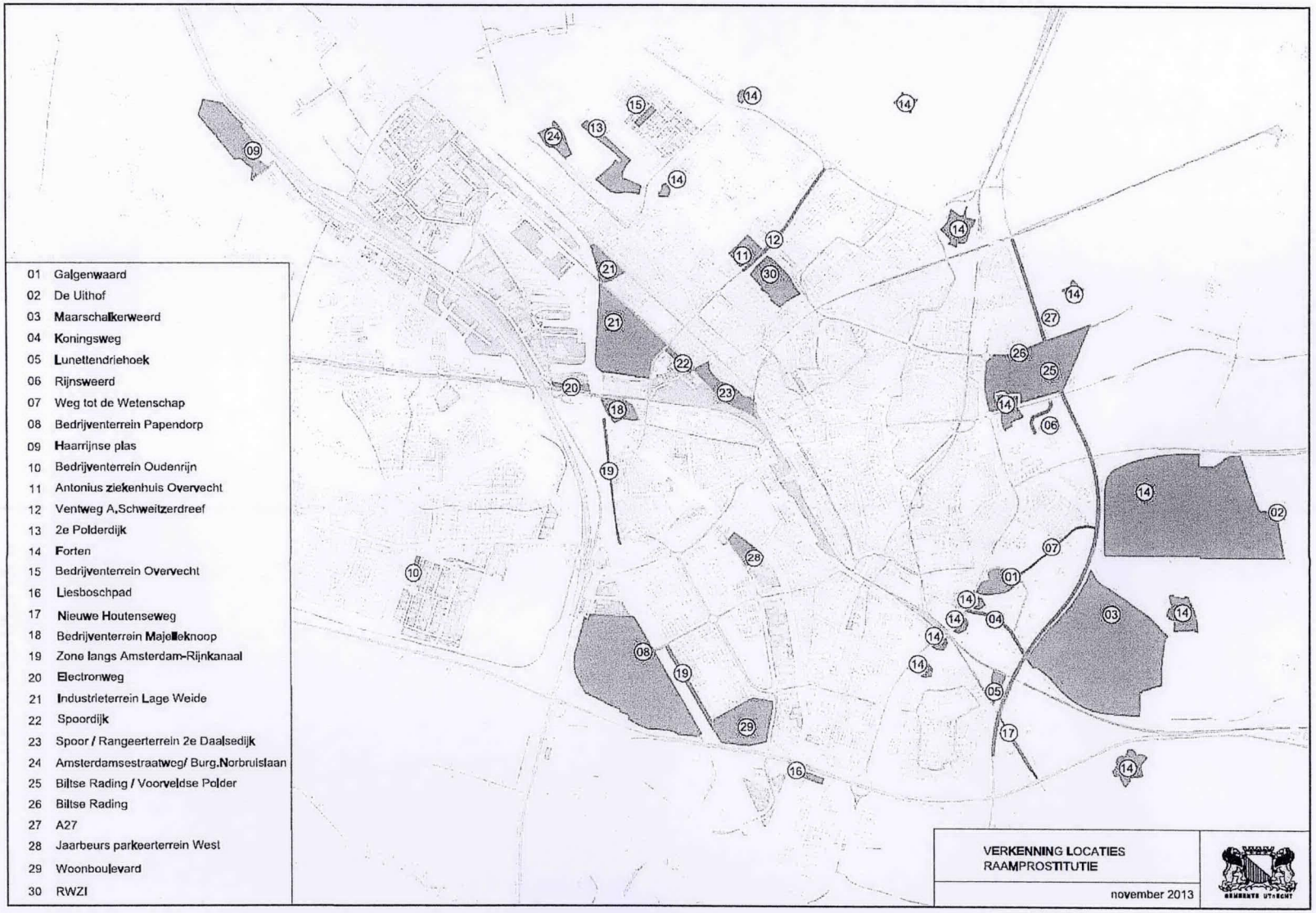

Ruimtelijke screening potentiële gebieden en locaties

	Locatie	Argument
Oost	1. Galgenwaard	De functie en de vele activiteiten combineren slecht met een 24-uurs voorziening voor raamprostitutie
	2. Uithof	Ten oosten liggen een aantal weilanden. Deze zijn slecht bereikbaar met de auto en bestemd voor recreatie. In het gebied is lang een serieverkrachter actief geweest. Tot slot is het geen gemeentelijke grondgebied. Vanuit bovengenoemde ruimtelijke en omgevingsfactoren is dit gebied niet geschikt voor raamprostitutie.
	3. Maarschal-kerweerd	Een gebied dat gebruikt wordt voor recreatie en sportvoorziening (waaronder sportpark met atletiekbaan en moestuinen). De combinatie van de huidige voorzieningen met raamprostitutie is onwenselijk.
	4. Koningsweg	Deze weg heeft een landschappelijke en culturele waarde. Er liggen sportvoorzieningen en woningen rondom. De combinatie van het huidig gebruik van en rondom de weg met raamprostitutie is onwenselijk.
	5. Lunetten-driehoek	Ingeklemd tussen twee sporen en de A27 ligt een braakliggend stuk grond. Er loopt een rechtstreekse fietsverbinding met Utrecht Oost en een wandelpad richting de landgoederen. Ook wordt er gesproken over mogelijke woningen voor opvang van dak- en thuislozen. Raamprostitutie combineert niet met de voorziening voor dak- en thuislozen, omdat het bij beiden om kwetsbare groepen gaat.
	6. Rijnsweerd	Archimedeslaan tussen Biltsestraatweg en Galileiweg. Op kantorenpark Rijnsweerd bevinden zich o.a. het Provinciehuis en Hogeschool Utrecht. Deze zijn 's avonds gesloten. Het gebied is goed bereikbaar met de bus. Het is een fietsroute richting De Bilt. In de directe omgeving ligt natuurpark Bloeyendael en een volkstuinencomplex. Dit park is vanaf meerdere routes bereikbaar. In de directe omgeving liggen geen woningen. De ruimtelijke inpassing en sociale veiligheid zijn niet optimaal.
	7. Weg tot de Wetenschap	Als verbinding tussen het centrum en de Uithof, loopt de Weg tot de Wetenschap. Hier komt ook een HOV-baan langs. Daarnaast is het een belangrijke route naar de sportvoorzieningen, recreatievoorzieningen en natuurgebieden (kano- verhuur, zwembad, Maarschalkerweerd,Kromme Rijn, Amelisweerd, pannekoekenhuis Rhijnauwen), en een fietsroute voor studenten tussen de stad en de Uithof. De overzijde is een evenemententerrein. Vanuit veiligheidsoverwegingen qua ligging naast het stadion en het intensieve gebruik van de route door fietsers, waaronder kinderen en studenten, is deze locatie niet geschikt voor een 24-uurs voorziening voor raamprostitutie.
Leidsche Rijn en Vleuten- De Meern	8. Bedrijven-terrein Papen-dorp	Het betreft een hoogwaardig kantoren- en bedrijventerrein en is als zodanig niet geschikt.
	9. Haarrijnse-plas	De strook tussen de Haarrijnseplas en de A2 is grotendeels nog niet bebouwd. Er is nu één bedrijfspand op het bedrijventerrein gevestigd. Er komen nog onder andere woningen en bedrijven bij. Ook strand Haarrijn ligt er en wordt 's zomers druk bezocht. De gemeente heeft de Haarrijnseplas aangewezen als evenementenlocatie. Een 24-uurs voorziening voor raamprostitutie gaat niet samen met de toekomstige functie wonen en het huidige strandbad.
	10. Bedrijven-terrein Ouden-rijn	Langs de ontsluitingsweg Oudenrijnse weg is voldoende ruimte op de ventweg (Landzigt) en in een brede groenstrook. De weg ligt naast een doorgaande route (dus genoeg verkeer), breed, verlicht en van twee richtingen benaderbaar. De basisveiligheid is daarmee gewaarborgd. Aan

		de Landzigt liggen autodealers. een 24-uurs voorziening voor raamprostitutie op deze locatie zal klachten opleveren vanwege mogelijke imago schade. De locatie heeft enkele positieve kenmerken, maar ligt zodanig ver van de bestaande stad dat dit als onwenselijk wordt beschouwd.
Overvecht	11. Antonius ziekenhuis Overvecht	De Mesos locatie is geen gemeentegrond, hier is een ontwikkelaar bezig met een woningbouwplan.
	12. Ventweg Albert Schweitzerdreef en Gageldijk	Erg veel woningen in de buurt en de achterliggende weilanden zijn verbonden met recreatiegebied Noorderpark. Beide combineert niet goed met een een 24-uurs voorziening voor raamprostitutie.
	13. Rand Utrecht: 2e Polderdijk	Groene recreatielob, dus niet geschikt om te combineren met een tippelzone.
	14. Forten	Veel recreatief gebruikt, dus niet geschikt om te combineren met een 24-uurs voorziening voor raamprostitutie.
	15. Bedrijventerrein Overvecht (loods)	Op dit terrein zijn loodsen geplaatst, wellicht kan hier een gebouwde tippelzone komen. Echter, de loodsen bieden onvoldoende ruimte en het zou het bedrijventerrein Overvecht qua imago geen goed doen.
Zuid	16. Liesboschpad	Aan de zuidkant van wijk Zuid loopt de Verlengde Hoogravenseweg onder de A12 door naar het Liesbosterrein. Het Liesboschterrein (gemeente Nieuwegein) is een bedrijventerrein. De Verlengde Hoogravenseweg loopt hier dood en wordt daarom niet gebruikt, behalve voor parkeerruimte. De beschikbare ruimte is echter beperkt. Daarnaast ligt de locatie op de gemeentegrens met Nieuwegein, waardoor medewerking met de aangrenzende Nieuwegein en intensieve afstemming en samenwerking voor toezicht en handhaving nodig is.
	17. Nieuwe Houtenseweg	Ten oosten van de A27 ligt de Nieuwe Houtenseweg. Aan de oostzijde ligt een groenstrook naast het spoor. De locatie ligt echter aan een doorgaande regionale fietsroute tussen Utrecht en Houten. Dit is naast de enige woon-werk verbinding tussen Houten en Utrecht, ook in de avonduren gebruikt door fietsers en sporters. Dit combineert niet goed met een 24-uurs voorziening voor raamprostitutie.
West	18. Bedrijventerrein Majellaknoop/ DE	Onvoldoende ruimte en te dicht bij woningen. Er zijn dus geen ruimtelijke mogelijkheden om raamprostitutie in te passen.
	19. Zone langs Amsterdam Rijnkanaal	Geen andere alternatieve mogelijkheid, dan eerder genoemd, omdat er woningen of sportvelden liggen. Er zijn dus geen ruimtelijke mogelijkheden om voor raamprostitutie in te passen.
Noordwest	20. Industrieterrein Lage Weide	Op dit industrieterrein lijken sommige locaties mogelijk, zoals de Havenweg of voetpad Demka terrein. Voor een volledige inpassing van de raamprostitutie is echter meer ruimte nodig dan beschikbaar is.
	21. Spoordijk	Op de Cartesiusdriehoek staan bedrijven en loodsen. Het gebied is begrensd door spoor en een drukke weg. Tegen het spoor ligt de Spoordijk: een doodlopende weg. De ruimte is echter zeer beperkt. Daarnaast is de grond niet in eigendom van de gemeente.
	22. Spoor/ rangeer-terrein 2e Daalsewijk	De toegang er naartoe loopt door een woongebied. En het is gelegen pal naast een woongebied. Vanwege deze omgevingsfactoren is inpassing van een 24-uurs voorziening voor raamprostitutie niet wenselijk en mogelijk.
	23. Amsterdamsestraatweg / Burg.	Niet geschikt omdat het bestemd is voor weiland en natuurgebied.

	Norbuislaan	
Noordoost	24. Biltse Rading/Voor-veldse Polder	In de directe omgeving zijn recreatieve- en culturele functies aanwezig, dus niet geschikt om te combineren met een 24-uurs voorziening voor raamprostitutie. De Voorveldse Polder is een park met hoge recreatiewaarde, dat in de toekomst nog meer gebruikswaarde krijgt voor de nieuwe woonwijk Veemarkt.
	25. Biltse Rading	Naast deze doorgaande route liggen weilanden. Er is ruimte, maar het is een behoorlijke 'verbouwing' van de openbare ruimte. Het heeft de bestemming natuurlandschap. Ook wordt naast de Biltse Rading de nieuwe woonwijk Veemarkt ontwikkeld.
	26. A27	Ten oosten van de A27 liggen weilanden. Het heeft de bestemming natuurlandschap en de grond is in eigendom van de Stichting Utrechts Landschap. Iets verderop ligt de gemeentegrens met Bunnik.
Zuidwest	27. Jaarbeurs-parkeerterrein aan de west-zijde van het Merwedekanaal	Meer dan genoeg ruimte bij de parkeervoorzieningen. De parkeervoorzieningen worden echter zeer intensief gebruikt, ook 's avonds. Daarnaast ligt het vlakbij de Merwedekanaalzone deelgebied 4, waar woningen komen. Er zijn dus geen ruimtelijke mogelijkheden voor inpassing van raamprostitutie.
	28. Woon-boulevard	Geen ruimtelijke mogelijkheden en onwenselijk in verband met het imago van de woonboulevard.

Bijlage 3 Inpassingvarianten voorkeurslocatie

Kenmerken variant A: volledig op gemeentelijk grondgebied
Deze variant heeft drie nadelen: er is slechts ruimte voor 80 voorzieningen/ramen en deze zijn niet als een aaneengesloten rij in te passen. Daarnaast komen de voorzieningen erg dicht op de Einsteindreef te liggen waardoor de groene buffer minimaal is. Dit betekent ook dat er vrij veel groen/bomen moet worden verwijderd. Tot slot is de verkeerscirculatie niet optimaal. De geraamde kosten (bouwrijp) [1] zijn ca € 2,15 miljoen.

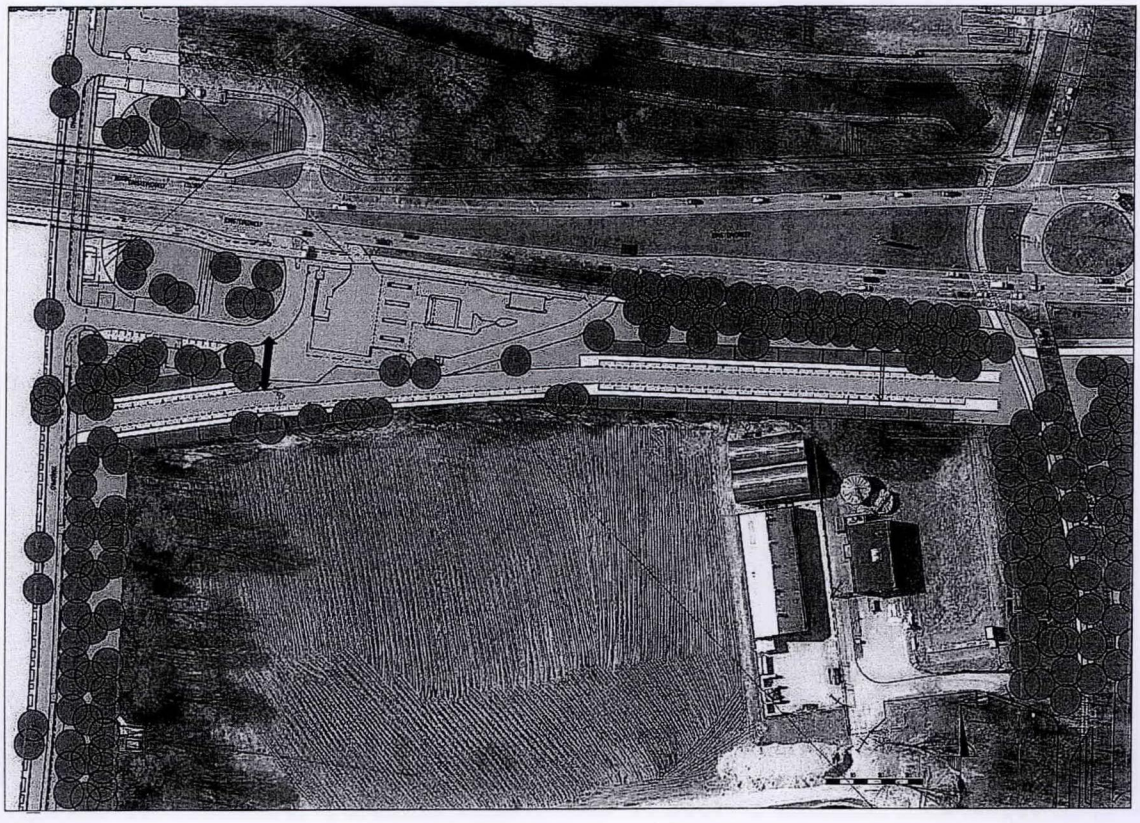

[1] globale raming op basis van schetsen van variant en. Geraamd zijn de gemeentelijke kosten voor het aanpassen van de noodzakelijke infrastructuur (wegen, parkeerplaatsen, trottoirs, riolering en verlichting)

Kenmerken variant B: zo veel mogelijk op gemeentelijk grondgebied.
Hierbij is uitgegaan van zoveel mogelijk aaneengesloten rij portocabins, zoveel mogelijk op gemeentelijk grondgebied ingepast. Er is dan ruimte voor ca. 136 voorzieningen/ramen. Ook deze variant heeft als nadeel dat de voorzieningen dicht op de Einsteindreef komen te liggen en het ten koste gaat van een groot deel van de groenstrook. De geraamde kosten (bouwrijp en grondaankoop) [1] zijn ca € 2,3 miljoen.

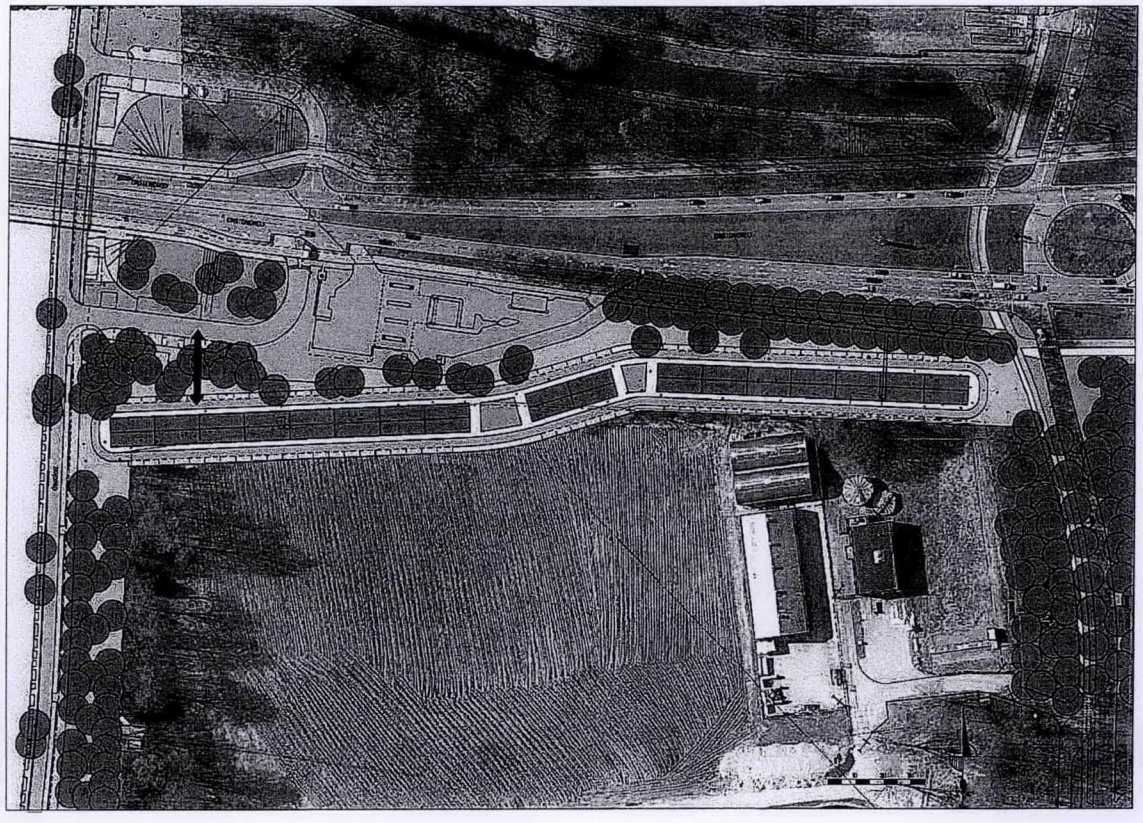

[1] globale raming op basis van schetsen van variant en. Geraamd zijn de gemeentelijke kosten voor het aanpassen van de noodzakelijke infrastructuur (wegen, parkeerplaatsen, trottoirs, riolering en verlichting)

Bijlage 4 Planning

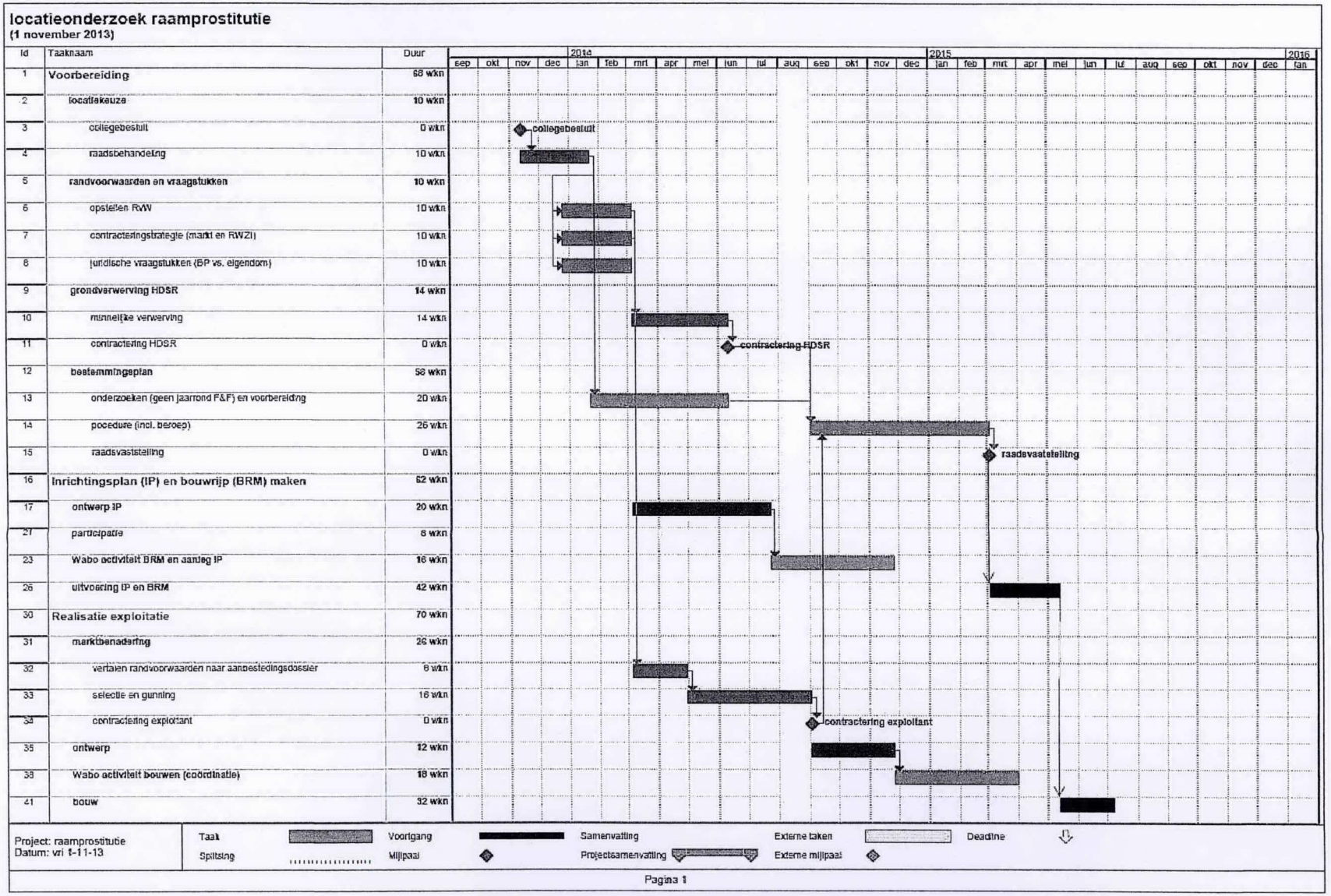

RAAD 30 OKT 2014
z.h.o. cfm gewijzigd

Gemeente Utrecht

voorstel aan de raad

Opgesteld door	Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling
Kenmerk	14.058535
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	30 oktober 2014
Jaargang en nummer	2014 82
Geheim	Nee

Vaststelling bestemmingsplan Mesos Overvecht

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

1 De zienswijze tegen het (ontwerp)bestemmingsplan conform het vaststellingsrapport ongegrond te verklaren en het rapport tot integraal onderdeel van het vaststellingsbesluit te verklaren.

2 Het bestemmingsplan Mesos, Overvecht, zoals vastgelegd in het GML-bestand (NL.IMRO.0344.BPMESOSOVERVECHT-VA01) ongewijzigd vast te stellen.

3 Geen exploitatieplan vast te stellen.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris,

Drs. M.R. Schurink

De burgemeester,

Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie
Toezegging wethouder:
Wethouder Jansen zegt toe, met betrekking tot agendapunt 19, Ontwerpraadsvoorstel vaststelling bestemmingsplan Mesos Overvecht, dat hij de UVO zal verzoeken om met de ontwikkelaar in gesprek te gaan, om te bezien of er in het gebied ruimte is voor de ontwikkeling van een gymzaal. In het gebied is 1300 m2 opgenomen voor maatschappelijke bestemming. Hij zal de raad over de uitkomsten informeren.

Status: A

Gemeente Utrecht

Bijlages
Voorstel: Voorstel_1661
Bijlage: Het bestemmingsplan (verbeelding)
Bijlage: Het bestemmingsplan
Bijlage: link naar RO Publiceer
Bijlage: Vaststellingsrapport

Eerdere besluitvorming

Na een inspraakperiode is op 13 januari 2009 voor het Ziekenhuisterrein Mesos een Nota van Uitgangspunten (NvU) door het college vastgesteld. De NvU geeft een globaal kader met verschillende mogelijkheden voor de uitwerking. Sinds de vaststelling van de NvU is de marktsituatie sterk veranderd. Hierdoor is een aantal aanpassingen ten opzichte van de vastgestelde NvU toegepast om te komen tot een haalbare ontwikkeling. Hierover is de commissie S&R per brief (juni 2013) op de hoogte gesteld.

Uitvoering
Na vaststelling van het bestemmingsplan zal de gecoördineerde omgevingsvergunning worden verleend en wordt de besluitvorming bekendgemaakt.

Gemeente Utrecht

Context

De gemeente is door Timpaan gevraagd om medewerking te verlenen aan een herontwikkeling van de voormalige locatie van het Mesos Ziekenhuis in Overvecht.
De herontwikkeling voorziet in de realisatie van woningbouw in een groene setting, voornamelijk eengezinswoningen. Daarnaast wordt in beperkte mate nog ruimte geboden voor terugkeer van een maatschappelijke functie.
Het plangebied ligt in Overvecht en wordt begrensd door de Achttienhovensedijk (zuidzijde), de Paranádreef en Pampadreef (oostzijde), de sportvelden en Rio de Janeirodreef (westzijde) en de Belo Horizontedreef (noordzijde).

Coördinatieregeling
Op grond van artikel 3.30 e.v. van de Wet ruimtelijke ordening en de coördinatieverordening zijn naast de wijziging van het bestemmingsplan de volgende procedures gecoördineerd behandeld:

- De (ontwerp)omgevingsvergunning (HZ_WABO-14-08906) voor het bouwen van 56 woningen op de Belo Horizontedreef, Pampadreef en Rio de Janeirodreef;
- het ontwerpbesluit (HW1082) tot vaststelling van hogere waarden voor de ten hoogst toelaatbare geluidsbelasting ingevolge artikel 83 en 59 van de Wet geluidhinder.

Het ontwerpbestemmingsplan en de aanverwante ontwerpbesluiten hebben gedurende 6 weken (van 27 juni tot en met 7 augustus 2014) voor een ieder ter inzage gelegen. Er is één zienswijze ontvangen.

Beslispunt

1 De zienswijze tegen het (ontwerp)bestemmingsplan conform het vaststellingsrapport ongegrond te verklaren en het rapport tot integraal onderdeel van het vaststellingsbesluit te verklaren.

Argumenten

1.1 <u>De zienswijze geeft geen aanleiding tot wijzigingen.</u>
Voor de inhoud van de zienswijze en de reactie daarop wordt verwezen naar het vaststellingsrapport.

Beslispunt

2 Het bestemmingsplan Mesos, Overvecht, zoals vastgelegd in het GML-bestand (NL.IMRO.0344.BPMESOSOVERVECHT-VA01) ongewijzigd vast te stellen.

Argumenten

2.1 <u>Er is sprake van goede ruimtelijke ordening.</u>
Het plan voldoet aan de wettelijke kaders en het gemeentelijk beleid. Voor een onderbouwing van de wenselijkheid en ruimtelijke inpassing van dit plan, verwijzen wij naar de plantoelichting van het bestemmingsplan.

Beslispunt

3 Geen exploitatieplan vast te stellen.

Argumenten

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Opgesteld door	Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling
Kenmerk	14.058535
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	30 oktober 2014
Jaargang en nummer	2014 82

Vaststelling bestemmingsplan Mesos Overvecht

Besluit

1 De zienswijze tegen het (ontwerp)bestemmingsplan conform het vaststellingsrapport ongegrond te verklaren en het rapport tot integraal onderdeel van het vaststellingsbesluit te verklaren.

2 Het bestemmingsplan Mesos, Overvecht, zoals vastgelegd in het GML-bestand (NL.IMRO.0344.BPMESOSOVERVECHT-VA01) ongewijzigd vast te stellen.

3 Geen exploitatieplan vast te stellen.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 30 oktober 2014,

De griffier,

Drs. A.A.H. Smits

De burgemeester,

Mr. J.H.C. van Zanen

Gemeente Utrecht

3.1 Het gemeentelijke kostenverhaal is geregeld.
Omdat het gemeentelijke kostenverhaal in de gesloten anterieure overeenkomst is geregeld, is het opstellen van een exploitatieplan niet nodig. In de overeenkomst is ook het verhaal van eventuele planschade geregeld.

voorstel aan de raad

Gemeente Utrecht

Opgesteld door	Milieu en Mobiliteit
Kenmerk	14.043326
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	30 oktober 2014
Jaargang en nummer	2014 83
Geheim	Nee

Vaststellen DO Fietsbrug en kredietvrijgave

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

1 Het budget voor de uitvoering van de fietsbrug Oog in Al over het Amsterdam Rijnkanaal, als genoemd in bijlage 2, vrij te geven

2 De door het college opgelegde geheimhouding te bekrachtigen conform artikel 25 lid 3 van de Gemeentewet.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris, De burgemeester,

Drs. M.R. Schurink Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie
Toezegging wethouder:
De wethouder zegt toe de burgemeester te vragen de straatnaamcommissie te verzoeken de naamgeving van de fietsbrug te heroverwegen en daarbij omwonenden te betrekken. Het verzoek aan de straatnaamcommissie kan onderstreept worden met de wens van de commissie blijkend uit het verslag van de vergadering.

Terug in de raad:
Op verzoek van CDA B-punt mb.t. tot het punt financiën ((besteding eventueel vrijvallende middelen).

Status : B

Gemeente Utrecht

Bijlages
Voorstel: Voorstel_985
Bijlage: 1. Definitief ontwerp samenvatting
Bijlage: 1c. Definitief Ontwerp Openbare Ruimte
Bijlage: 1a. Definitief Ontwerp Brug
Bijlage: 1b. Definitief Ontwerp School
Bijlage: 2. Geheime financiele bijlage

Eerdere besluitvorming
- Doorstartdocument (28 juni 2011)
- IPvE Fietsbrug (27 september 2012)
- Vaststelling Grondexploitatie en Bestemmingsplan (30 oktober 2013)

Uitvoering

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Opgesteld door	Milieu en Mobiliteit
Kenmerk	14.043326
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	30 oktober 2014
Jaargang en nummer	2014 83

Vaststellen DO Fietsbrug en kredietvrijgave

Besluit

1 Het budget voor de uitvoering van de fietsbrug Oog in Al over het Amsterdam Rijnkanaal, als genoemd in bijlage 2, vrij te geven

2 De door het college opgelegde geheimhouding te bekrachtigen conform artikel 25 lid 3 van de Gemeentewet.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 30 oktober 2014,

De griffier,

Drs. A.A.H. Smits

De burgemeester,

Mr. J.H.C. van Zanen

Gemeente Utrecht

Context

In 2011 heeft de raad definitief ingestemd met de komst van de fietsbrug over het Amsterdam Rijnkanaal. De brug is een extra verbinding over het kanaal, speciaal voor langzaam verkeer (fietsers en voetgangers), tussen de bestaande stad en Leidsche Rijn. Achtereenvolgens heeft de gemeenteraad hiervoor de volgende besluiten genomen:
- Raadsbesluit Doorstartdocument (28 juni 2011);
- Raadsbesluit IPvE Fietsbrug (27 september 2012);
- Raadsbesluit Vaststelling Grondexploitatie en Bestemmingsplan (30 oktober 2013)

De architectencombinatie NEXT architects, Rudy Uytenhaak, ARUP en B+B landschapsarchitecten heeft in opdracht van de gemeente een integraal Definitief Ontwerp gemaakt. Dit DO is een verdere uitwerking van het 4 maart 2014 door het College vastgestelde Voorlopig Ontwerp Fietsbrug. Het DO is opgebouwd uit drie onderdelen: fietsbrug, school en openbare ruimte. Het resultaat is een ontwerp voor een comfortabele fietsbrug over het kanaal en integrale inpassing in het Victor Hugoplantsoen, dat uitvoerbaar is binnen de financiële kaders die de gemeenteraad in het doorstartdocument heeft meegegeven.
Vanwege de grote verwevenheid met de fietsbrug is in mei 2013 met het schoolbestuur SPOU een projectovereenkomst gesloten voor de nieuwbouw van de OBS Montessorischool, waarbij het bouwheerschap van de school aan de gemeente is overgedragen. Het schoolbestuur nam deel aan de ontwerpteams en de stuurgroep en is akkoord met dit DO.
In drie klankbordavonden voor direct omwonenden van het Victor Hugoplantsoen, wijkraden West en Leidsche Rijn en fietsersbond zijn het Integraal Ontwerp en de VO's en DO's besproken.
Het ontwerp is tevens besproken in het vrijdagoverleg Welstand en positief beoordeeld.
De Eben Haëzerschool verhuist naar Leidsche Rijn, en zal in de zomervakantie 2014 vertrekken uit het huidige schoolgebouw.
Ten opzichte van het doorstartdocument is extra programma toegevoegd: 1 extra speellokaal voor de peuterspeelzaal en twee extra lokalen voor de uitbreiding van de school.
Beoogd wordt om tijdens de zomervakantie 2014 te starten met de voorbereidende werkzaamheden (zoals het slopen van een deel van een van de huidige schoolgebouwen en de voorselectie van de uitvoerende partijen) om de planning veilig te stellen (= begin 2015 starten met de bouw om de eerste helft van 2016 de fietsbrug in gebruik te kunnen nemen). Op deze wijze kan na het Gemeenteraadsbesluit over de budgetvrijgave de inschrijving afgerond en gegund worden.
De hoofdfietsverbinding vervolgt haar route via de Everard Meijsterlaan richting Muntbrug naar de binnenstad. De fietsroute over de Everard Meijsterlaan is in nauwe afstemming met de plannen voor de brug en aanlanding uitgewerkt. Het Definitief Ontwerp van de fietsroute is in januari 2014 vastgesteld en zomer 2014 wordt door de Everard Meijsterlaan een fietsstraat aangelegd.

Beslispunt

1 Het budget voor de uitvoering van de fietsbrug Oog in Al over het Amsterdam Rijnkanaal, als genoemd in bijlage 2, vrij te geven

Argumenten

1.1 <u>Met dit budget is het mogelijk om het plan voor de fietsbrug te realiseren overeenkomstig de kaders die de raad hiervoor heeft vastgesteld.</u>
De dekking van dit budget is in de financiële bijlage 2 vastgelegd. Het plan voldoet aan de kaders die de raad op 28 juni 2011 met het doorstartdocument fietsbrug en op 27 september 2012 met het IPvE fietsbrug heeft vastgesteld. Tevens past het plan binnen het door de raad op 30 oktober 2013 vastgestelde bestemmingsplan fietsbrug.

1.2 <u>De kosten voor de uitvoering passen binnen de financiële kaders die de gemeenteraad 28 juni 2011 heeft vastgesteld en de aanvullende financiering zoals overeengekomen met de verschillende gemeentelijke sectoren.</u>

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de (geheime) financiële bijlage (bijlage 2).

Beslispunt

2 De door het college opgelegde geheimhouding te bekrachtigen conform artikel 25 lid 3 van de Gemeentewet.

Argumenten

2.1 Geheimhouding van kostenraming is van belang met het oog op de aanbesteding.
Geheimhouding van kostenraming is nodig voor een zo economisch mogelijk resultaat van het aanbestedingsproces. Geheimhouding wordt opgelegd op basis van artikel 10 WOB, lid 2 sub b en g.

Voor het opleggen van geheimhouding dient sprake te zijn van een situatie waarbij de belangen genoemd in artikel 10, eerste en tweede lid WOB voldoende grondslag geven om de informatie waaromtrent geheimhouding dient te worden opgelegd, niet openbaar te maken. In de voorliggende situatie zijn de uitzonderingsbepalingen in artikel 10 lid 2 sub b en g WOB van toepassing aangezien er sprake van is dat:
- het belang van openbaarheid niet opweegt tegen het economische en financiële belang van de gemeente Utrecht (vanuit aanbestedingspositie);
- het belang van openbaarheid niet opweegt tegen het voorkomen van onevenredige bevoordeling en/of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken rechtspersonen en/of natuurlijke personen (vanuit aanbestedings- en concurrentiepositie).
Zodra de aanbestedingsprocedure voor de uitvoering van het project formeel is afgerond, kan de geheimhouding worden opgeheven.

NEXT ARCHITECTS

Rudy Uytenhaak Architectenbureau

B+B

ARUP

FIETSBRUG EN SCHOOL UTRECHT →

DEFINITIEF ONTWERP SAMENVATTINGEN

27/05/2014

↑ MAQUETTEBEELD

↑ MAQUETTEBEELD VAN DE DRIE GEÏNTEGREERDE PROJECTEN

↑ MAQUETTE PLANGEBIED

INTEGRALE OPGAVE

Dit document bevat een samenvatting van de Definitieve Ontwerpen van de Fietsbrug over het Amsterdam Rijnkanaal, de openbare ruimte het Victor Hugoplantsoen en de openbare basisschool Oog in Al. Deze vormen de onderdelen van een integrale opgave.

→ EEN COMFORTABELE VERBINDING VOOR LANGZAAM VERKEER

De nieuwe brug over het Amsterdam Rijnkanaal wordt een comfortabele verbinding voor voetgangers en fietsers tussen Leidsche Rijn en de Utrechtse binnenstad, die tegelijk goed is ingepast in de omgeving.

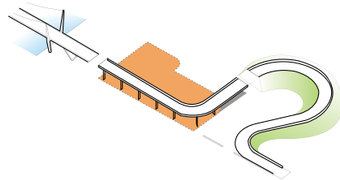

→ GROTE GROENE RUIMTE

We willen dat het plantsoen zo groot en groen mogelijk blijft. Alle nieuwe elementen worden daarom zo veel mogelijk op een landschappelijke manier opgenomen in het plan. Uitgangspunt is een doorlopend open plantsoen, waarin zoveel mogelijk bestaande bomen zijn ingepast. Ook het begroeide dak van de school maakt onderdeel uit van de groene ruimte waar de fietser zich doorheen beweegt. Een karakteristiek onderdeel daarin vormt de kom die ontstaat door de fietslus in het park. Met een opening (onder de aanbrug) naar het schoolplein en de ligging op het zuiden ontstaat een goed bezond en in het zicht gelegen amfitheater.

→ EEN DUURZAME OMGEVING

Het uitgangspunt is een sociaal veilige school- en leefomgeving. Hierbij is het noodzakelijk het plan zo te ontwerpen dat er zich geen 'achterzijden' vormen waar het zicht vanuit de publieke ruimte verhinderd wordt. Hiermee voorkomen we ook plekken waar zwerfafval zich kan verzamelen. Bovendien worden in het ontwerp materialen opgenomen die het toepassen van graffiti ontmoedigen. Daarnaast worden alle kwetsbare delen in ieder geval voorzien van een oppervlaktebehandeling die werkt als anti-graffiticoating.

→ EEN DAK OM ONDER TE LEREN

Een brug die stijgt naar een hoogte van 7meter is een prachtige kans voor dubbel ruimtegebruik: de brug biedt een dak om onder te leren. Zo blijft ook meteen meer open ruimte over voor plantsoen. De school krijgt licht en open ruimte aan alle kanten, het uitzicht van de fietsende passant wordt nergens belemmerd en de omwonenden krijgen een gebouw met aan alle kanten interessante gevels.

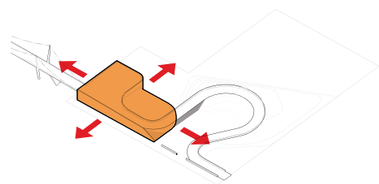

→ RUIM SCHOOLPLEIN

Met de school onder de fietsbrug aan de zuidkant ontstaat er ruimte aan de noordkant voor het schoolplein. De school en het plein oriënteren zich oostwaarts duidelijk op het plantsoen. Door de school aan die oostkant, onder de aanbrug wat smaller te maken, ontstaat een besloten schoolplein aan het plantsoen en een vanzelfsprekende hoofdingang in de binnenhoek van het gebouw. De brede kant van de school aan het water maakt de ruimte van het plantsoen af en creëert een veilige omsloten speelruimte voor de kinderen.

↑ IMPRESSIE FIETSBRUG

↑ AANZICHT PYLOON LEIDSCHE RIJN

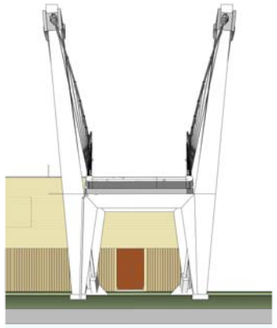

↑ AANZICHT PYLOON OOG IN AL

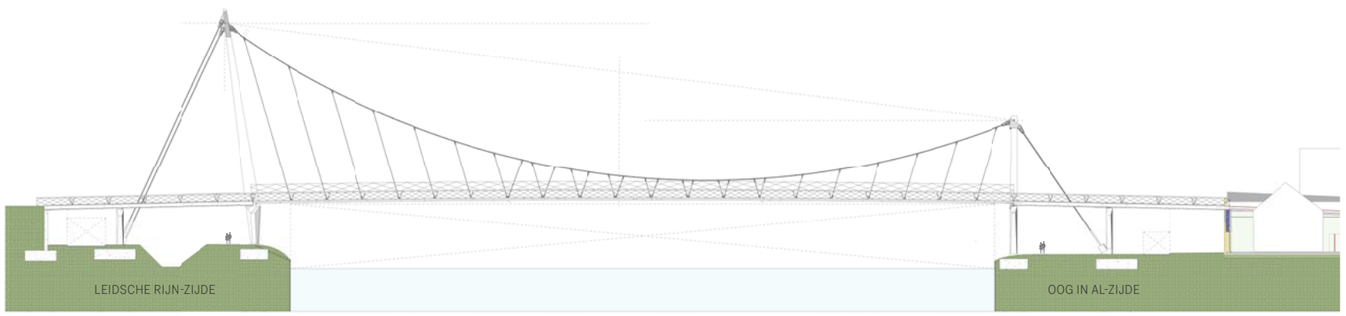

↑ ZIJAANZICHT FIETSBRUG

DO FIETSBRUG

Met een ruime bocht wordt de fietser licht opgetild uit het plantsoen, om langs de (sedum/permacultuur)tuin over het dak van de gymzaal heen te worden geleid, tussen de bomen door naar een panoramisch uitzicht over het kanaal. Met aan weerszijden zicht op het water in de lengterichting van het Amsterdam Rijnkanaal rijdt men tussen een transparent vlechtwerk van kabels onder een ranke poort naar de nieuwe stad.

→ LICHTE HANGBRUG

Een brug die gezien mag worden! Het is een echt landmark als oriëntatiepunt op de route tussen het centrum en Leidsche Rijn, tegelijk zal de brug licht ogen met een zo 'dun' mogelijk wegdek. De keuze voor een hangbrug biedt maximaal die mogelijkheid. De hangconstructie voorkomt horizontale krachten in het dek dat daarmee heel dun kan worden uitgevoerd. Dat principe is verder geoptimaliseerd: door de pylonen te kantelen vangen ze de dwarskrachten effectiever op. De hoogte is aangepast aan de ruimte die aanwezig is voor de ideale afspanning van krachten naar de grond, lager aan de kant van Oog in Al. Daarmee passen de staanders nog beter in de omgeving en scheppen zij een contex vol symboliek: de lage pyloon aan de kant van de oude stad en de hoge aan Leidsche Rijn-zijde benadrukken de schaalverandering van de bestaande naar de nieuwe stad.

→ DUURZAAMHEID EN ONDERHOUD

De brug scoort optimaal door minimaal materiaalgebruik en vervangbaarheid/hergebruik van alle onderdelen. Ook is de brug nagenoeg onderhoudsvrij door het vermijden van afwerklagen.
Er is bovendien bewust ingezet op een zachtere component: de levensduur van een brug is sterk afhankelijk van de waarde die er aan toe wordt gekend door de gebruikers. Een mooi gevonden brug zal een dierbaar onderdeel worden van de Utrechtse woonomgeving.
In het ontwerp worden materialen opgenomen die het toepassen van graffiti ontmoedigen. De vormgeving die grote vlakken tegengaat draagt daar aan bij. Daarnaast worden alle kwetsbare delen in ieder geval voorzien van een oppervlaktebehandeling die werkt als anti-graffiticoating.

→ COMFORT EN VEILIGHEID

Met een gemiddeld hellingspercentage van 2,56 %, een maximaal hellingspercentage van 4,05 %, een X-factor van 5,07 en een vlak stuk in het traject is een comfortabele fietsroute gewaarborgd.
Goede verlichting is essentieel voor optimale verkeers-, en sociale veiligheid. We doen dit op ingetogen wijze. Goed zicht waar men rijdt en beperkte uitstraling naar de omgeving. Door de lichtpunthoogte relatief laag te integreren in de brugrailing ontstaat een integraal ontwerp en wordt de hoeveelheid strooilicht beperkt. Ook val-, en overgooi-beveiliging worden onderdeel van het geheel, het vlechtwerk verdicht op plekken waar dat gewenst is maar belemmert nergens het zicht.

→ UITVOERBAARHEID

We gaan uit van een beproefde bouwmethode waarin veel werk off site kan plaatsvinden. Het samenstellen van de onderdelen gebeurt op de site in 4 sessies die zonder problemen kunnen plaatsvinden binnen de beperkingen van hindertijden voor het scheepvaartverkeer op het Amsterdam-Rijn-Kanaal.

↑ IMPRESSIE VANUIT DE EVERARD MEIJSTERLAAN

↑ IMPRESSIE SCHOOL RICHTING DE ENTREE

DO SCHOOL

→ LEVENDIGE SCHOOL

'Leer mij het zelf te doen' is de beroemde uitspraak van Maria Montessori. Als Montessorischool hecht OBS Oog in Al grote waarde aan het scheppen van een optimaal leef- en leerklimaat binnen een kindvriendelijke, veilige en geordende omgeving. Het kind krijgt de ruimte en leert daarmee om te gaan: vrijheid in gebondenheid.

In het Montessori-onderwijs vormt de klas de thuishaven van een groep leerlingen. De school is gebaseerd op een optimale klas, maar wel vanuit de overtuiging dat deze oplost in een groter geheel. De reis naar kennis of de 'didactische wandeling' wordt ruimtelijk vormgegeven van klein naar groot. Vier of vijf klassen zijn verbonden met een 'leerplein'. De pleinen staan in verbinding met het hart van de school als geheel.

Het hart ligt centraal in het gebouw en bestaat uit de aula, twee speellokalen, keuken, teamkamer en VVE. Aula en speellokalen worden aan elkaar gekoppeld door de flexibele wand weg te schuiven.

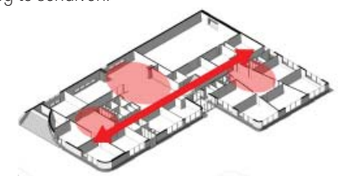

Het uitgangspunt van het voorlopig ontwerp is een school zonder gangen. De ideale school is een aaneenschakeling van betekenisvolle plekken. Door de beschikbare vierkante meters goed te benutten kunnen we ruimte maken. Voorzieningen voor sanitair en garderobe zijn terzijde geschoven op het leerplein, maar dusdanig dat goed toezicht mogelijk is. De gymzaal is goed zichtbaar aan de Johan Wagenaarkade; de schoolkinderen kunnen binnendoor'.

→ UITSTRALING GEBOUW

De rondingen die eigen zijn aan de fietsroute gebruiken we om een samenhangende architectuur te maken waarin route en gebouw samen één worden. Ter hoogte van het groene dak gebeurt dit ook letterlijk met de rand van de route en de gevel van de school. De rondingen worden ook gebruikt om mensen langs en in de school te leiden, zowel binnen als buiten. Met het afbuigen van de gevels naar de ingang ontstaat de zichtbare en uitnodigende entree en garanderen we doorzichten en veiligheid.

De samenhang versterken we door één materiaal te gebruiken dat zowel voor school als landschap vanzelfsprekend is. Met baksteen kunnen we zowel de gevels als de hoogteverschillen in het landschap zoals de belijning van de fietsroute goed vormgeven. Baksteen is een tijdloos, warm en vertrouwd materiaal in de context van de omgeving en leent zich goed voor ronde vormen, is economisch voordelig en zeer onderhoudsvriendelijk. Door het inzetten van bijzondere metselverbanden op plekken die extra uitstraling en aandacht verdienen maken we een ambachtelijk en tijdloos geheel.

→ MEER DAN DUURZAAMHEID

Dubbel grondgebruik met de fietsroute maken de school uniek, het krijgt daarmee automatisch een voorbeeldrol op het gebied van innovatief en efficiënt ruimtegebruik. Op het hoge dak van de school is plek voor zonnepanelen en kan onderdeel worden van een lokaal 'smart grid' met duurzame energie voor de combinatie van school, gymzaal en woningen. Ideaal omdat de piekbehoefte van de functies op verschillende momenten ligt.

Een duurzame start is een goed geïsoleerd en compact gebouw, gunstig georiënteerd op de zon. Driedubbel glas, dikke isolatiepakketten en het groene dak zorgen voor goede isolatie. Lage ramen op het zuiden, en grote ramen op het noorden zorgen voor veel lichtinval, maar geen direct zonlicht. Zo blijft de school aangenaam koel.

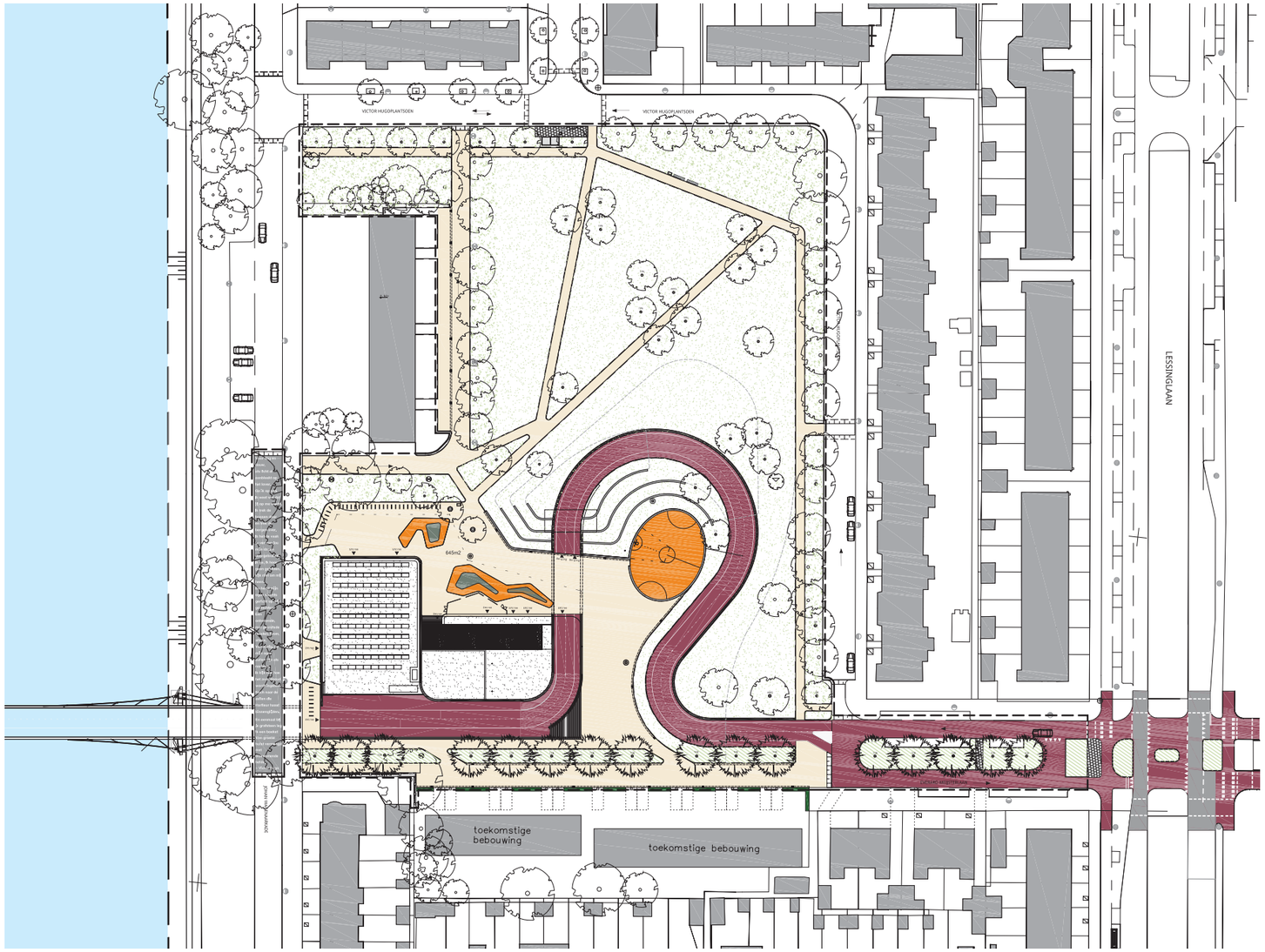

↑ PLANGEBIED VICTOR HUGO PLANTSOEN

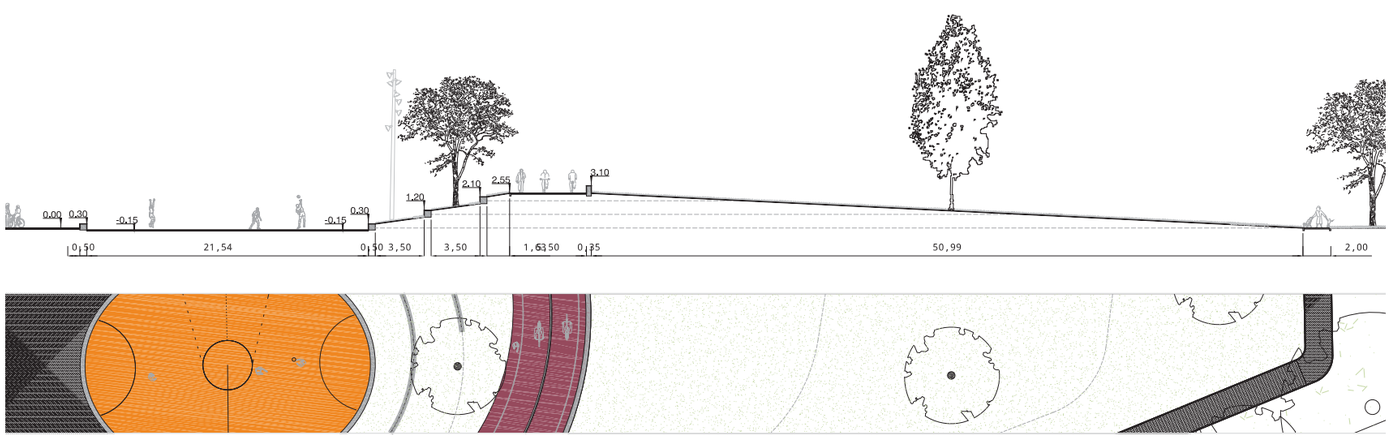

↑ PROFIEL OVER SPEELVELDJE/GRASTALUD

DO VICTOR HUGOPLANTSOEN

→ BIJZONDERE FIETSROUTE

In het Integraal Programma van Eisen 'Fietsroute door Oog in Al' wordt gesproken over leefbaarheid en veiligheid voor wijk en route. Wij bereiken dat doel door de volgende punten voor zowel de route als de brug met aandacht te integreren:
Passend in de context door route en ontwerp eerst onderdeel te laten zijn van het plantsoen, dan van de school en uiteindelijk los te laten komen van de grond.
Verkeersveilig door goed zicht vanaf de route met de brug als oriëntatiepunt. Een obstakelvrije route garandeert overzicht in alle bochten en als meerwaarde goed uitzicht.
Sociale veiligheid door zicht op de route en brug vanuit de omliggende woningen overal te garanderen.

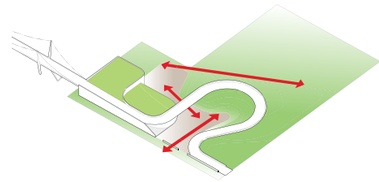

→ HARMONIE VAN ROUTE EN SCHOOL

We laten de hoogte van de school meelopen met de veranderende hoogte van de aanbrug. Dat garandeert het overzicht voor de fietser en tegelijk de privacy voor de school. De organisatie van de school zelf volgt ook de lengte van de aanbrug met een entree in het midden; dat geeft een centraal hart maar ook genoeg afstand om de leerpleinen onderling af te schermen.

→ EENHEID IN VORMGEVING

De rondingen die eigen zijn aan de fietsroute gebruiken we om een samenhangende architectuur te maken waarin route en gebouw samen één worden. Ter hoogte van de daktuin gebeurt dit ook letterlijk met de rand van de route en de gevel van de school. De rondingen worden ook gebruikt om mensen langs en in de school te leiden, zowel binnen als buiten. Met het afbuigen van de gevels naar de ingang ontstaat de zichtbare en uitnodigende entree en garanderen we doorzichten en veiligheid.

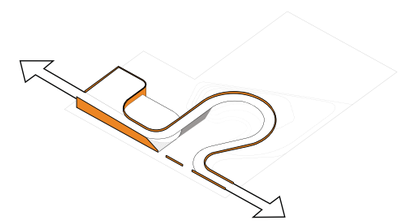

→ EENHEID IN MATERIAAL

De samenhang versterken we door één materiaal te gebruiken dat zowel voor school als landschap vanzelfsprekend is. Met baksteen kunnen we zowel de gevels als de hoogteverschillen in het landschap en de belijning van de fietsroute goed vormgeven. Baksteen is een tijdloos, warm en vertrouwd materiaal in de context van de omgeving en leent zich goed voor ronde vormen, is economisch voordelig en zeer onderhoudsvriendelijk. Door het inzetten van bijzondere metselverbanden op plekken die extra uitstraling en aandacht verdienen maken we een ambachtelijk en tijdloos geheel.

COLOFON

ONTWERPTEAM →

NEXT ARCHITECTS / AMSTERDAM
Bart Reuser / Marijn Schenk / Michel Schreinemachers
met Tara Steenvoorden, Jurriaan Hillerström, Mark Jongerius en Sjors Dekker

RUDY UYTENHAAK / AMSTERDAM
Rudy Uytenhaak, Karin Dorrepaal, Jonathan van Leuzen, Martin Dalenberg en Johan Pijl

OPDRACHTGEVER →

GEMEENTE UTRECHT
L. (Leo) Janssen
Rachmaninoffplantsoen 61
3533 JZ Utrecht
T → 31(0)30 286 44 40
F → 31(0)6 24 69 44 99
E → l.janssen@utrecht.nl
W → www.utrecht.nl

LANDSCHAPSARCHITECT→

BUREAU B+B STEDENBOUW EN LANDSCHAPSARCHITECTUUR
M. (Mascha) Onderwater
Gedempt Hamerkanaal 96
1021 KR Amsterdam
T → 31(0) 20 623 98 01
E → bureau@bplusb.nl
W → www.bplusb.nl

CONSTRUCTIEF ADVISEUR BRUG→

ARUP
P. (Paul) van Horn
postbus 57145
1040 BA Amsterdam
T → 31(0) 20 305 85 00
E → amsterdam@arup.com
W → www.arup.com

bezoekadres
Naritaweg 118
1043 CA Amsterdam

CONSTRUCTIEF ADVISEUR SCHOOL→

PIETERS BOUWTECHNIEK HAARLEM
F. (Frank) Meijer
Dr. Schaepmanstraat 284
2032 GS Haarlem
T → 31(0) 23 543 19 99
E → fbmeijer@pieters.net
W → www.pietersbouwtechniek.nl

BOUWKOSTEN ADVIES SCHOOL→

VITRUVIUS BOUWKOSTENADVIES
D. (David) Meijer
Frankenweg 1b
5349 AP Oss
T → 31(0) 41 275 10 17
T → 31(0) 84 835 58 23
E → dm@vitruviusbouwkostenadvies.nl
W → www.vitruviusbouwkostenadvies.nl

ADVIES INSTALLATIES→

DWA
D. (Dennis) ten Dam (installaties)
J. (Jaap) van der Linden (brand & bouwfysica)
Postbus 274
2410 AG Bodegraven
T → 31(0) 88 163 53 00
F → 31(0) 88 163 53 001
E → dwa@dwa.nl
W → www.dwa.nl

Bezoekadres
Duitslandweg 4
2411 NT Bodegraven

NEXT ARCHITECTS / AMSTERDAM
Paul van Vlissingenstraat 2a
1096 BK Amsterdam
Nederland
T → +31(0) 20 463 04 63
F → +31(0) 20 362 47 45
E → info@nextarchitects.com
W → www.nextarchitects.com

RUDY UYTENHAAK ARCHITECTENBUREAU
Rijnsburgstraat 9
1059 AT Amsterdam
Nederlan
T → +31(0) 20 305 77 77
F → +31(0) 20 305 77 78
E → arch@uytenhaak.nl
W → www.uytenhaak.nl

NEXT ARCHITECTS

Rudy Uytenhaak Architectenbureau

B+B

ARUP

FIETSBRUG EN SCHOOL UTRECHT →

DEFINITIEF ONTWERP VICTOR HUGO PLANTSOEN

27/05/2014

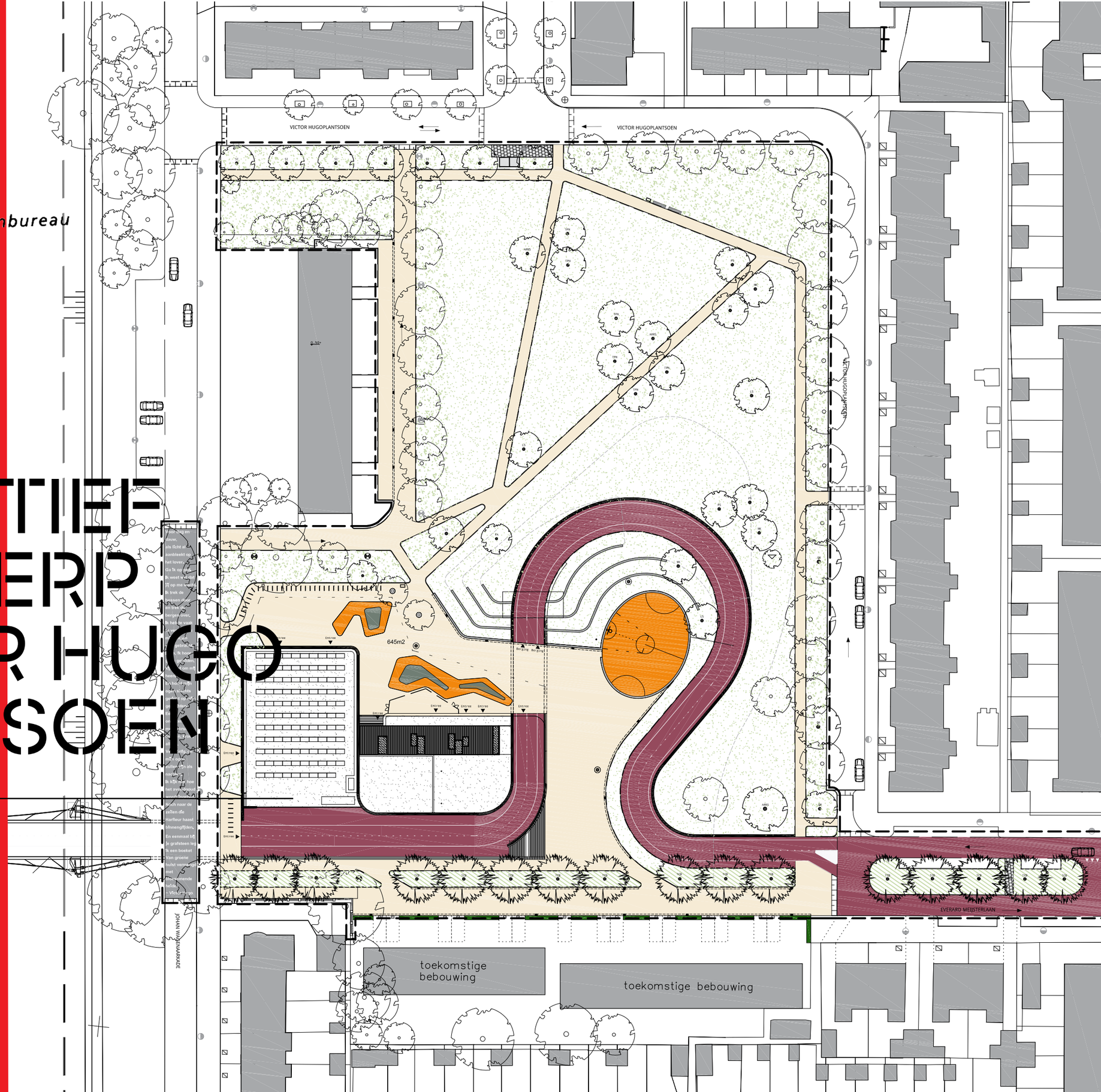

↑ MAQUETTEBEELD

↑ MAQUETTEBEELD VAN DE DRIE GEÏNTEGREERDE PROJECTEN

↑ MAQUETTE PLANGEBIED

INTEGRALE OPGAVE

Dit document bevat een samenvatting van de Voorlopige Ontwerpen van de Fietsbrug over het Amsterdam Rijnkanaal, Openbare Ruimte het Victor Hugoplantsoen en de openbare basisschool Oog in Al. Deze kunnen gezien worden als onderdelen van een integrale opgave.

De nieuwe brug over het Amsterdam Rijnkanaal maakt een fietsverbinding tussen Leidsche Rijn en de Utrechtse binnenstad. Een comfortabele brug voor langzaam verkeer, die goeg ingepast is in de omgeving.

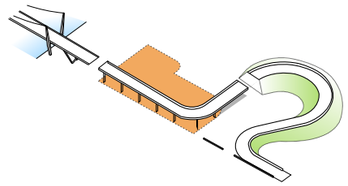

→ EEN DAK OM ONDER TE LEREN

Een brug die stijgt naar een hoogte van 7meter is een prachtige kans om een afdak te maken om onder te leren. De school krijgt licht en open ruimte aan alle kanten, het uitzicht van de fietsende passant wordt nergens belemmerd en de omwonenden krijgen een gebouw met aan alle kanten levende gevels.

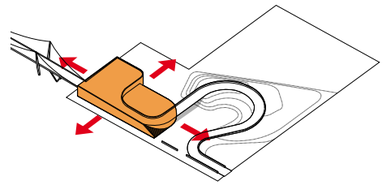

→ RUIM SCHOOLPLEIN

Met de ligging van de fietsbrug aan de zuidkant ontstaat er ruimte aan de noordkant voor het schoolplein. De school en het plein oriënteren zich duidelijk op het plantsoen. Door de school aan de oostkant, onder de aanbrug wat smaller te maken; ontstaat een besloten schoolplein aan het plantsoen en een vanzelfsprekende hoofdingang in het verlengde van de straat. Het is een goed zichtbare plek voor halen en brengen. De brede kant van de school aan het water maakt de ruimte van het plantsoen af en creëert een veilige omsloten speelruimte voor de kinderen.

→ GROTE GROENE RUIMTE

We willen dat het groene plantsoen zo groot mogelijk blijft. Alle nieuwe elementen worden daarom zo veel mogelijk op een landschappelijke manier opgenomen in het plan. Uitgangspunt is een doorlopend open plantsoen, waarin zoveel mogelijk bestaande bomen zijn ingepast. Ook het begroeide dak van de school maakt onderdeel uit van de groene ruimte waar de fietser zich doorheen beweegt. Een belangrijk aandachtspunt daarin vormt de kom die ontstaat door de fietslus in het park. Door een opening onder de aanbrug bij het schoolplein en een goed bezond amfitheater in de lus wordt ook dit deel een karakteristiek onderdeel van het geheel.

→ EEN DUURZAME OMGEVING

Het uitgangspunt is een sociaal veilige school- en leefomgeving. Hierbij is het noodzakelijk het plan zo te ontwerpen dat er zich geen 'achterzijden' vormen waar het zicht vanuit de publieke ruimte verhinderd wordt. Hiermee voorkomen we daarnaast ook plekken waar zwerfafval zich kan verzamelen. Bovendien worden in het ontwerp materialen opgenomen die het toepassen van graffiti ontmoedigen. Daarnaast worden alle kwetsbare delen in ieder geval voorzien van een oppervlaktebehandeling die werkt als anti-graffiticoating.

↑ IMPRESSIE FIETSBRUG

↑ AANZICHT PYLOON LEIDSCHE RIJN

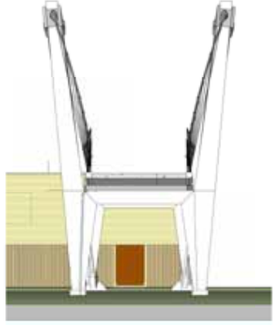

↑ AANZICHT PYLOON OOG IN AL

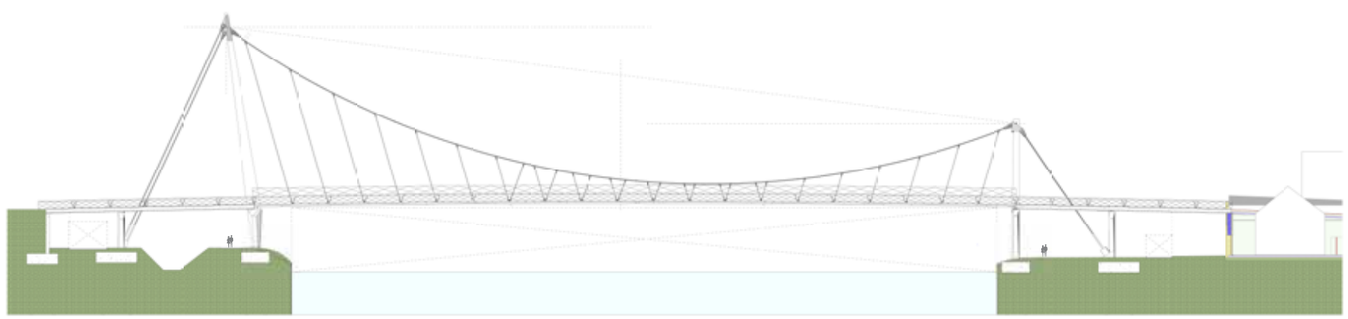

↑ ZIJAANZICHT FIETSBRUG

DO FIETSBRUG

Met een ruime bocht wordt de fietser licht opgetild uit het plantsoen, om langs de permacultuurtuin over het dak van de gymzaal heen te worden geleid, door de bomen naar een panoramisch uitzicht over het kanaal. Met aan weerszijden zicht op het water in de lengterichting van het Amsterdam Rijnkanaal rijdt men tussen een vlechtwerk van kabels onder een ranke poort naar de nieuwe stad.

→ LICHTE HANGBRUG

Een brug die gezien mag worden! Het is een echt landmark als oriëntatiepunt op de route tussen het centrum en Leidsche Rijn, tegelijk moet de brug licht ogen met een minimaal wegdek. De keuze voor een hangbrug sluit daar naadloos op aan. De hangconstructie voorkomt horizontale krachten in het dek dat daarmee heel dun kan worden uitgevoerd met economisch groot voordeel. Dat systeem is nog geoptimaliseerd. Door de pylonen te kantelen vangen ze de dwarskrachten effectiever op. De hoogte is aangepast aan de ruimte die aanwezig is voor de ideale afspanning van krachten naar de grond, lager aan de kant van Oog in Al. Daarmee passen de staanders nog beter in de context. Het gebaar benadrukt de schaalverandering van de bestaande naar de nieuwe stad.

→ DUURZAAMHEID EN ONDERHOUD

De brug scoort optimaal door minimaal materiaalgebruik, vervangbaarheid en hergebruik van alle onderdelen. Daarbij is de brug nagenoeg onderhoudsvrij door het vermijden van afwerklagen.
Maar er is bovendien een zachtere component, de levensduur van een brug is sterk afhankelijk van de waarde die er aan toe wordt gekend door de gebruikers, daarvoor moet de brug mooi worden bevonden om een dierbaar onderdeel te worden van de Utrechtse woonomgeving.
In het ontwerp worden materialen opgenomen die het toepassen van graffiti ontmoedigen. Ook de vormgeving die grote vlakken voorkomt draagt daar aan bij. Daarnaast worden alle kwetsbare delen in ieder geval voorzien van een oppervlaktebehandeling die werkt als anti-graffiticoating.

→ COMFORT EN VEILIGHEID

Met een gemiddeld hellingspercentage van 2,56 %, een maximaal hellingspercentage van 4,05 %, een X-factor van 5,07 en een vlak stuk in het traject is een comfortabele fietsroute gewaarborgd.
Goede verlichting is essentieel voor optimale verkeers-, en sociale veiligheid. We doen dit op ingetogen wijze. Goed zicht waar men rijdt en beperkte uitstraling naar de omgeving. Door de lichtpunthoogte relatief laag te integreren in de brugrailing ontstaat een integraal ontwerp en wordt de hoeveelheid strooilicht beperkt. Ook val-, en overgooi-beveiliging worden onderdeel van het geheel, het vlechtwerk verdicht op plekken waar dat gewenst is maar belemmert nergens het zicht.

→ UITVOERBAARHEID

We gaan uit van een beproefde bouwmethode waarin veel werk off site kan plaatsvinden. Het samenstellen van de onderdelen gebeurt op de site in 4 sessies (controle ARUP) die zonder problemen kunnen plaatsvinden binnen de beperkingen van hindertijden.

↑ IMPRESSIE VANUIT DE EVERARD MEIJSTERLAAN

↑ IMPRESSIE SCHOOL RICHTING DE ENTREE

DO SCHOOL

→ LEVENDIGE SCHOOL

'Leer mij het zelf te doen' is de beroemde uitspraak van Maria Montessori. Als Montessorischool hecht OBS Oog in Al grote waarde aan het scheppen van een optimaal leef- en leerklimaat binnen een kindvriendelijke, veilige en geordende omgeving. Het kind krijgt de ruimte en leert daarmee om te gaan: vrijheid in gebondenheid.

In het Montessori-onderwijs vormt de klas de thuishaven van een groep leerlingen. De school is gebaseerd op een optimale klas, maar wel vanuit de overtuiging dat deze oplost in een groter geheel. De reis naar kennis of de 'didactische wandeling' wordt ruimtelijk vormgegeven van klein naar groot. Vier of vijf klassen zijn verbonden met een 'leerplein'. De pleinen staan in verbinding met het hart van de school als geheel.

Het hart ligt centraal in het gebouw en bestaat uit de aula, twee speellokalen, keuken, teamkamer en VVE. Aula en speellokalen worden aan elkaar gekoppeld door de flexibele wand weg te schuiven.

Het uitgangspunt van het voorlopig ontwerp is een school zonder gangen. De ideale school is een aaneenschakeling van betekenisvolle plekken. Door de beschikbare vierkante meters goed te benutten kunnen we ruimte maken. Voorzieningen voor sanitair en garderobe zijn terzijde geschoven op het leerplein, maar dusdanig dat goed toezicht mogelijk is. De gymzaal is goed zichtbaar aan de Johan Wagenaarkade, de schoolkinderen kunnen binnendoor'.

→ UITSTRALING GEBOUW

De rondingen die eigen zijn aan de fietsroute gebruiken we om een samenhangende architectuur te maken waarin route en gebouw samen één worden. Ter hoogte van het groene dak gebeurt dit ook letterlijk met de rand van de route en de gevel van de school. De rondingen worden ook gebruikt om mensen langs en in de school te leiden, zowel binnen als buiten. Met het afbuigen van de gevels naar de ingang ontstaat de zichtbare en uitnodigende entree en garanderen we doorzichten en veiligheid.

De samenhang versterken we door één materiaal te gebruiken dat zowel voor school als landschap vanzelfsprekend is. Met baksteen kunnen we zowel de gevels als de hoogteverschillen in het landschap zoals de belijning van de fietsroute goed vormgeven. Baksteen is een tijdloos, warm en vertrouwd materiaal in de context van de omgeving en leent zich goed voor ronde vormen, is economisch voordelig en zeer onderhoudsvriendelijk. Door het inzetten van bijzondere metselverbanden op plekken die extra uitstraling en aandacht verdienen maken we een ambachtelijk en tijdloos geheel.

→ MEER DAN DUURZAAMHEID

Dubbel grondgebruik met de fietsroute maken de school uniek, het krijgt daarmee automatisch een voorbeeldrol op het gebied van innovatief en efficiënt ruimtegebruik. Op het hoge dak van de school is plek voor zonnepanelen en kan onderdeel worden van een lokaal 'smart grid' met duurzame energie voor de combinatie van school, gymzaal en woningen. Ideaal omdat de piekbehoefte van de functies op verschillende momenten ligt.

Een duurzame start is een goed geïsoleerd en compact gebouw, gunstig georiënteerd op de zon. Driedubbel glas, dikke isolatiepakketten en het groene dak zorgen voor goede isolatie. Lage ramen op het zuiden, en grote ramen op het noorden zorgen voor veel lichtinval, maar geen direct zonlicht. Zo blijft de school aangenaam koel.

PLANKAART

Algemeen

Taludlijnen

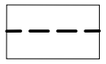

Plangrens

Afkadering schoolpein
Voor detail afkadering zie Profiel 5
(dmv van een gebakken klinker, kleur nostalgie meestraten
in patroon)

Verharding

Asfalt
Zwart asfalt

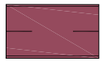

Rood/bruin asfalt
Markering: thermoplast witte streep met een lengte van 0,3m
gevold door een opening van 2,7m.

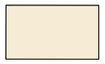

Klinker
210x70x80mm, kleur: Bruno (uitgezonderd parkeren in straat, daar
ter plaatse Nostalgie), keperverband, leverancier: Wienerberger

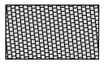

Betontegel
Betontegel donker grijs, halfverband,
300x300mm, leverancier: Struyk Verwo

Playtop in-situ rubber
Kleur: oranje en donkergrijs, leverancier: Van Vliet

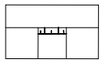

Drempel
Ntb in bestek, conform gemeente Utrecht

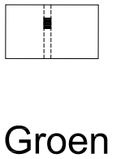

Molgoot en Straatkolk
Ntb in bestek, conform gemeente Utrecht

Groen

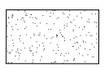

Gras
Speelgras tpv plantsoen en talud, gezaaid

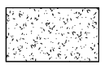

Kruidenmengsel
Kruidenmengsel inzaaien aan de randen van plantsoen.

Vaste planten
De borders van het verlengde E. Meijsterlaan zijn 3 meter breed en krijgen een
mix van vaste planten. Deze is afgestemd op de beplanting van de E. Meijsterlaan

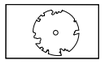

Boom bestaand
Te handhaven boom

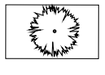

Boom nieuw M30-35
Stamomtrek van 30 - 35cm
Soort: Tillia cordata 'Bohlje'

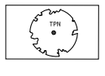

Boom nieuw M20-25
Stamomtrek van 20 - 25cm
ARRS: Acer subrum 'Red Sunset'
TPN: Tilia platyphyllos 'Naarden'
LS: Liquidambar styraciflua
MK: Magnolia kobus
PA: Prunus avium
QR: Quercus robur

Boom te verplaatsen

Meubilair

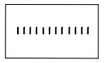

Fietsnietjes
RVS fietsnietjes, hoogte 900mm breedte 900mm,
leverancier: Grijsen

Afvalbak
Afvalbak type: Capitole, kleur: zwart, leverancier: Bammens

Bank
Type: Canapé Retro, leverancier: Erdi

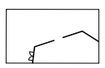

Hekwerk
Het peuterspeelplein word afgeschermd met een hekwerk
van 1,20m hoog volgens VVE. Heras, type: Juventas

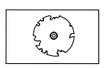

Boomspiegel
2x Bestaande bomen in klinkerverharding, stalen
ring met opvulling basalt split, Ø 100mm

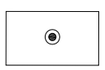

Lichtmast
Type: Olivio, hoogte: 10-12m, leverancier: Selux.

Paaltop
Type: 3750 Utrecht, leverancier: DBL

Bestaande armatuur
Bestaande paaltoppen en masten te handhaven.

Bestaande ondergrondse container
Te handhaven

Zitrand / keermuur
Gemetselde keermuur, tweesteens, met natuursteen deksloof,
0.35m breed

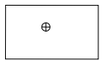

Blus water

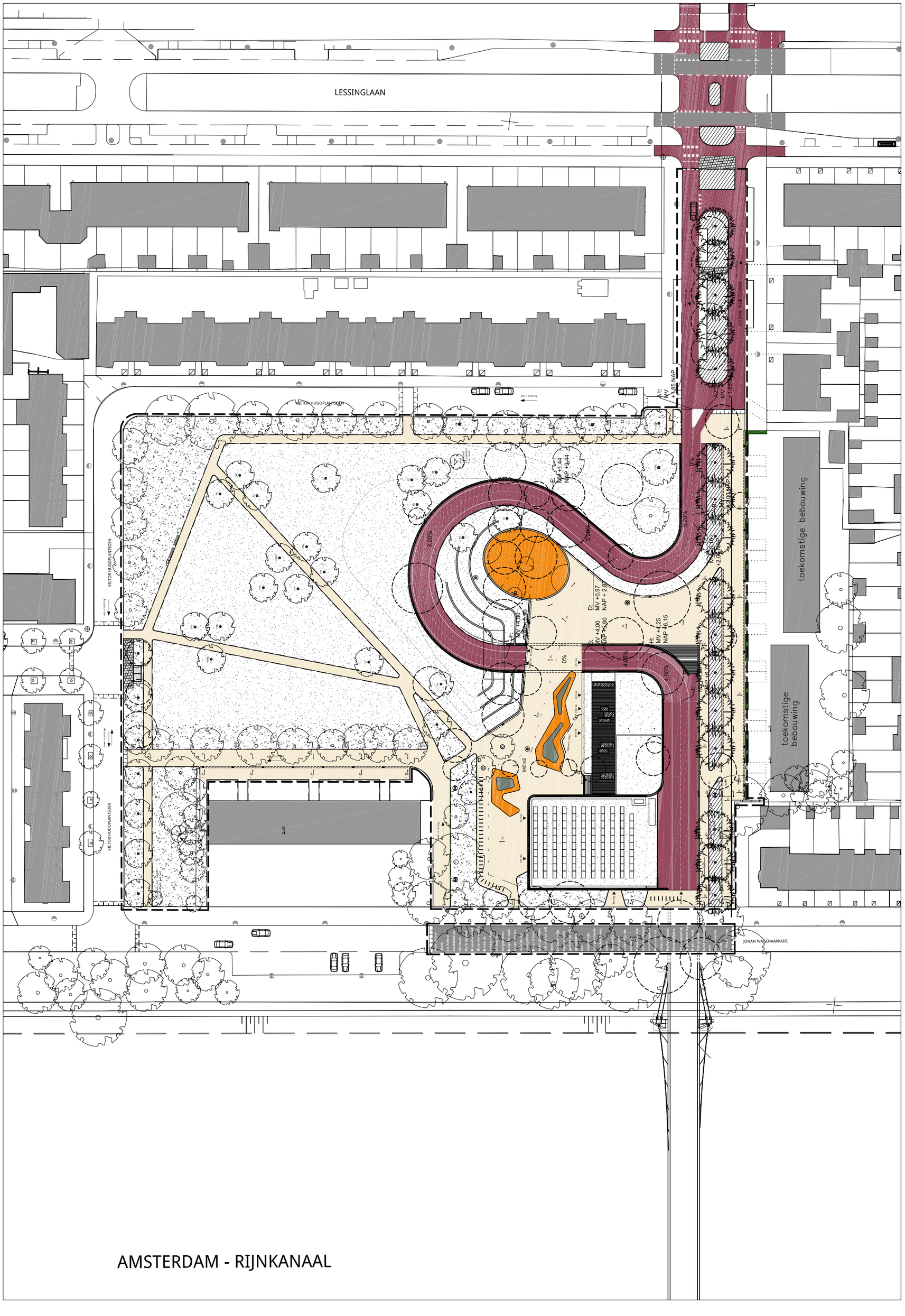

AMSTERDAM - RIJNKANAAL

VERHARDING

De paden in het plantsoen en het shared space bestaan uit één materiaal van gebakken klinkers. De kleur is afgestemd op materialisering van het gebouw en in overleg met NEXT en gemeente Utrecht. Leverancier is Wienerberger en type Bruno dikformaat. De parkeervakken in de straat voor de flat worden uitgevoerd in type Nostalgie dikformaat van leverancier Wienerberger

De paden bij de ondergrondse containers en de overgang in de berm bij de E. Meijsterlaan bestaan uit 30x30 beton tegels.

Fietspad: rood bruin asfalt, op de fietsstraat geen belijning, dit geldt wel op de fietsbrug.

Voor de school op de Johan Wagenaarkade ligt de straat a niveau met de stoep. Op deze kiss&ride komt het gedicht van Victor Hugo in witte thermoplast belijning.

Voor dag en dauw,

Als licht al aanbleekt op het lover.
Ga ik op pad.
Ik weet wel dat jij op me wacht.
Ik trek de bossen door
en trek de bergen over.
Ik heb te vaak te ver van jou mijn dagen doorgebracht.
Ik ga, ik hoor geen geluiden, kijk niet om mij heen.
En houd mijn ogen slechts gericht op mijn gedachten.
Een onbekende, met gekruisde handen, krom, alleen,
verdrietig, en mijn ogen zullen zijn als nachten.
Ik kijk niet hoe het avondgoud wordt ingebed.
Noch naar de zeilen die Harfleur haast binnenglijden.
En eenmaal bij je grafsteen leg ik een boeket
van groene hulst vermengd met bloesemende heide.

~ Victor Hugo

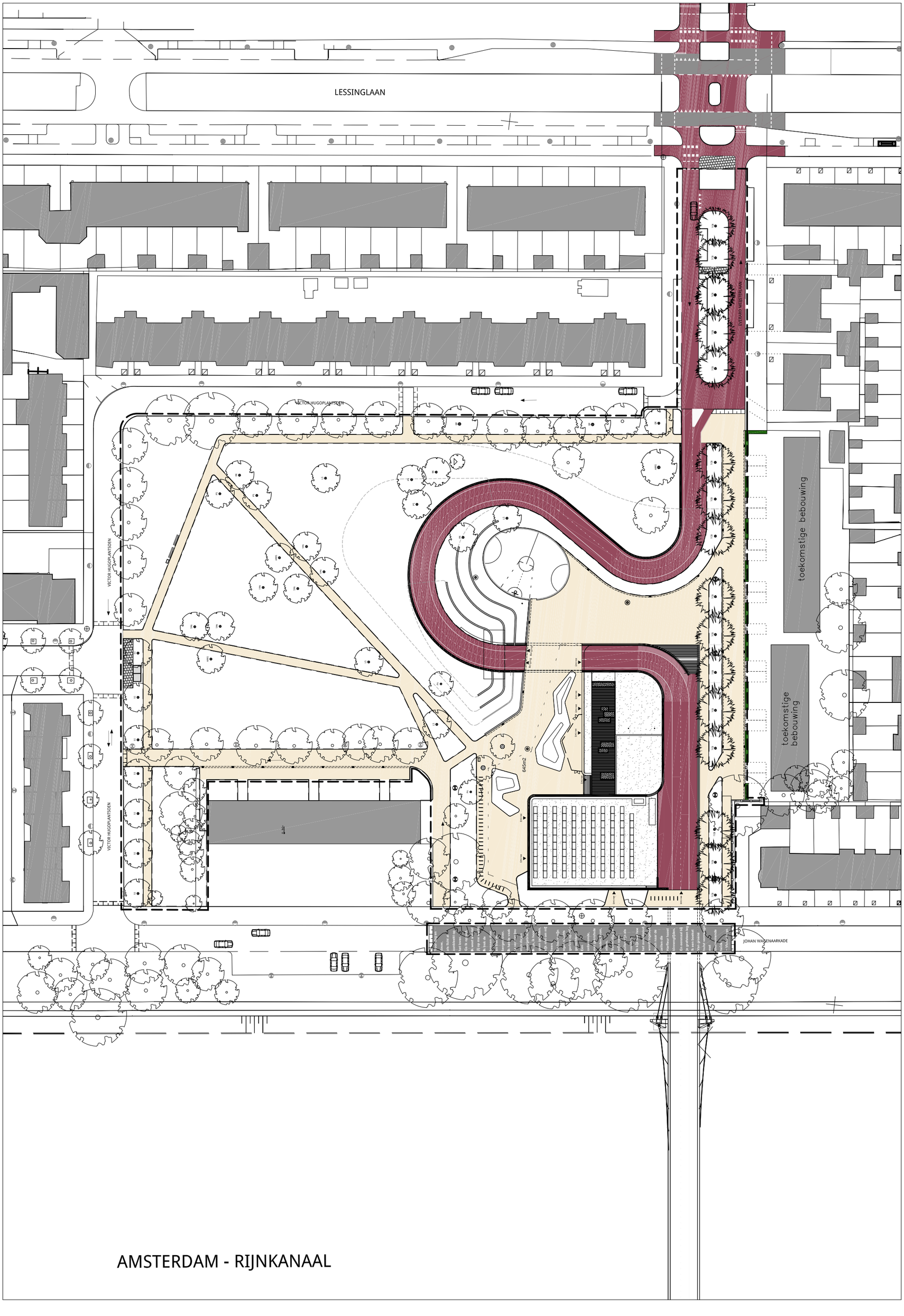

AMSTERDAM - RIJNKANAAL

MEUBILAIR

RVS fietsnietjes, leverancier Grijsen

Gemetselde keermuren. Detaillering volgens keermuur langs fietspad.

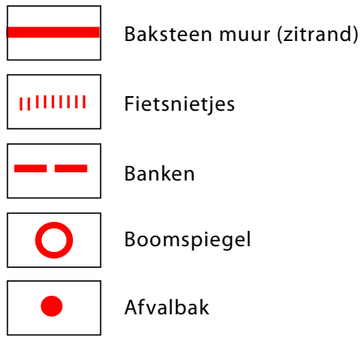

Nieuwe banken, type: Canapé Retro, leverancier: Erdi

Afvalbak type: Capitole, leverancier: Bammens, kleur: zwart

Boomspiegel, stalen ring in verharding.
Basalt split als opvulling. Zonder strek

LESSINGLAAN

VICTOR HUGOPLANTSOEN

VICTOR HUGOPLANTSOEN

VICTOR HUGOPLANTSOEN

EERSTE VAN SWINDENSTRAAT

EERSTE VAN SWINDENSTRAAT

645m2

toekomstige bebouwing

toekomstige bebouwing

JOHAN WAGENAARKADE

AMSTERDAM - RIJNKANAAL

VERLICHTING

In het verlengde van de E. Meijsterlaan worden de paaltop amaturen van DBL toegepast.

Olivio lichtmast 10-12m van Selux op schoolplein en in talud bij speelveld.

Lichtmast 3x

Paaltop 6-7x

LESSINGLAAN

VICTOR HUGOPLANTSOEN

VICTOR HUGOPLANTSOEN

VICTOR HUGOPLANTSOEN

EERSTE CONSTANTIJN HUYGENSSTRAAT

toekomstige bebouwing

toekomstige bebouwing

JOHAN WAGENAARKADE

645m²

AMSTERDAM - RIJNKANAAL

GROEN - BOMEN

Tilia platyphyllos 'Naarden'
Een tot circa 20 meter hoge linde met geurende bloemen.
'Naarden is vrijwel ongevoelig voor luis.

Quercus robur
Een grote eik tot 20/30 meter, die in de herfst bruin-rood verkleurd.

Magnolia kobus
Een rijk bloeiende boom in het voorjaar (maart/april) met witte 10 cm grote witte bloemen.

Prunus serrula
Een 6 tot 8 meter hoge kers met een opvallend afbladderende bast en rood verkleurend blad in de herfst

Prunus avium
Een zoete kers met een hoogte van 15 tot 20 meter, bloeit in april met bundels witte bloemen.

Sorbus intermedia
Een 10/12 meter hoge meelbes met cremewitte bloei in mei en navolgend oranjerode kleine ronde vruchten in tuilen.

Liquidambar styraciflua

Prachtig verkleurend in de herfst naar wijnrood met geel, oranje en violet in allerlei schakeringen. Ook heeft de stam een diep gegroefde grijze stam en kurklijsten op de twijgen.

Acer rubrum 'Red Sunset'

Aan de voet van de fietshelling komt een 'welkomsboom' te staan. Deze boom markeert de plek en vormt een herkenbaar punt langs de fietsroute. Deze esdoorn verkleurd dieprood in de herfst

Tilia cordata 'Böhlje'

Een 12 tot 18 meter hoge linde met een kegelvormige kroon. In de herfst geelachtig verkleurend. In de vroege zomer verschijnen desterk geurende bloemen.

Bermmengsel

Vaste planten

Gras

Tilia platyphyllos 'Naarden Tpn'
TPN

Acer rubrum 'Red Sunset'
ARRS

Liquidambar styraciflua
LS

Magnolia kobus
MK

Prunus serrula
PS

Sorbus intermedia
SI

Quercus robur
QR

Prunus avium
PA

Tilia cordata 'Bohlje'
TCB

Totaal nieuwe bomen:
VO = 35
DO = 48

Totaal te verwijderen bomen
VO= 34
DO= 46

GROEN - VASTE PLANTEN BORDERS - VERLENGEDE E. MEIJSTERLAAN

Acaena buchananii - stekelnootje

Geranium dalmaticum - ooievaarsbek

Verbena bonariensis - ijzerhard

Geranium macrorrhizum - ooiervaarsbek

Verbena bonariensis 'Lollipop' - ijzerhard

Astrantia major 'Florence' - zeeuwse knoop

De borders van het verlengde E. Meijsterlaan krijgen een bloemrijk plantenmengsel. Het plantenmengsel is afgestemd op het nieuwe beplantingsmengsel van de E. Meijsterlaan.

Aanleg:
vaste planten met P9 - 9 st/m2
kleine bollen in 4/6 mm
Allium's in 8/10 en 10/12

Allium 'Purple Sensation' -

Allium spaerocephalum 'Drumstick'

Galanthus nivalis - gewoon sneeuwklokje

Leucojum autumnale 'September Snow'

GROEN - HAAG, SPEELGAZON EN KRUIDENMENGSEL

Hagen
Hagen worden geplaatst als afscheiding van privétuinen nieuwe bebouwing E. Meijsterlaan

Haag: 50 cm hoog en 50 cm breed

Soort: Carpinus betulus - haagbeuk

Aanplant: 2 rijen, 25 cm uit elkaar en 12,5 cm uit de rand
4 stuks per m

Beheer: 2 keer per jaar snoeien, eerste keer begin mei, en tweede keer eind juni

Speel en sport gazon
Het speel en sport gezon ligt te midden van het Victor Hugo plantsoen, omsloten door een hoger kruidenmengsel.

Leverancier en soort: DCM Activo

Mengsel: 35 % Lolium perenne diploïd - Engels raaigras
15 % Lolium perenne tetraploïd - Engels raaigras
30 % Festuca rubra - Roodzwenkgras
20 % Poa pratensis - Veldbeemdgras

Aanleg: 2 a 3 kg per 100 m2

Kruidenmengsel bermen
De randen van het Victor Hugo Plantsoen worden ingezaaid met een kruidenmengsel. De toevoeging van hoogte aan de randen resulteerd in een aangename verblijfsplek. Het kruidenmengsel heeft een positief effect op de biodiversiteit.

Leverancier en soort: Medigran, Graslandflora GN - 27

Mengsel

MILIEU: natte, vochtige, matig voedselrijke grondsoorten
TOEPASSING: landschappelijk, meerjarig, inheems

GRASSEN
Anthoxanthum odoratum Reukgras
Bromus secalinus Roodzwenkgras
Holcus lanatus Gestreepte Witbol

BLOEMEN
Achillea ptarmica Wilde Bertram wit
Alchemilla vulgaris Geelgroene Vrouwenmantel geel
Campanula patula Weideklokje blauw
Cirsium palustre Kale Jonker paars
Fritillaria meleagris Kievietsbloem roze gevlekt
Geum rivale Knikkend Nagelkruid rood met geel
Gratiola officinalis Genadekruid roze
Hypericum quadrangulum Gevleugeld Hertshooi geel
Lotus uliginosus Moerasrolklaver geel
Lychnis flos-cuculi Echte Koekoeksbloem roze
Mentha pulegium Polei paars
Primula elatior Slanke Sleutelbloem geel
Rhinanthus angustifolius Grote Ratelaar geel
Rumex acetosa Veldzuring roodbruin
Senecio aquaticus Waterkruiskruid geel
Silaum silaus Weidekervel geel

ZAADDOSERING 80% bloemen en 20% grassen, 2 tot 4 gram per m2

SCHOOLPLEIN

Referentie foto van het voorgestelde materiaal op het schoolplein. De verharding van de speelzones bestaat uit een val veilig verhardingsmateriaal genaamd Playtop. Voorstel kleur voor het cirquit en speelveld is oranje rood; RAL 2002 De kleur voor de andere velden is een mix van zwart bruin; RAL 9005 en 8017. Leverancier: Van Vliet

Het peuterspeelplein kan afgeschermd worden met een 1,20m hoog hekwerk. leverancier: Heras, type: Juventas. Voorkeur Bureau B+B is een lage variant 50cm houten palen n.t.b.

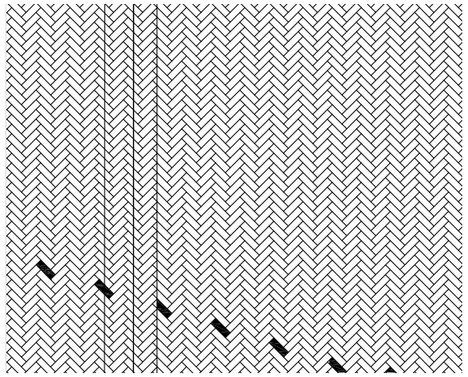

Afkadering schoolpein, dmv van een gebakken klinker, kleur nostalgie meestraten in patroon.

PA

PA

LS

645m2

Entree

Entree

Entree

Entree

Entree

Entree

Entree

Berging

Berging

PROFIEL 1 EN 2

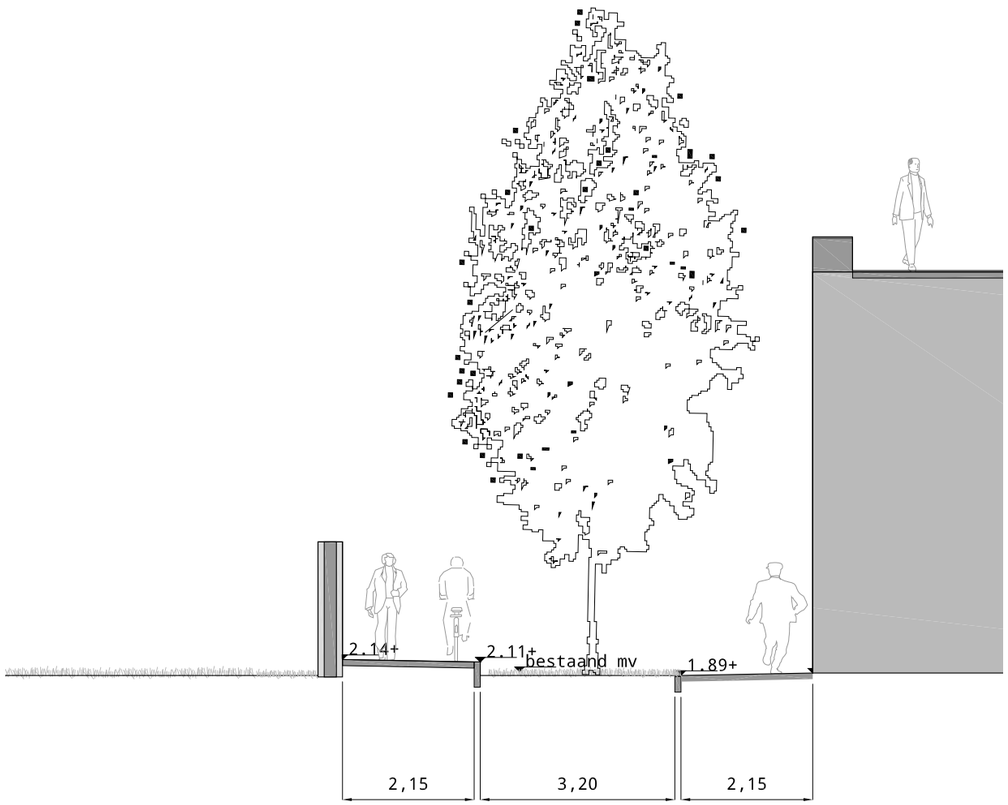

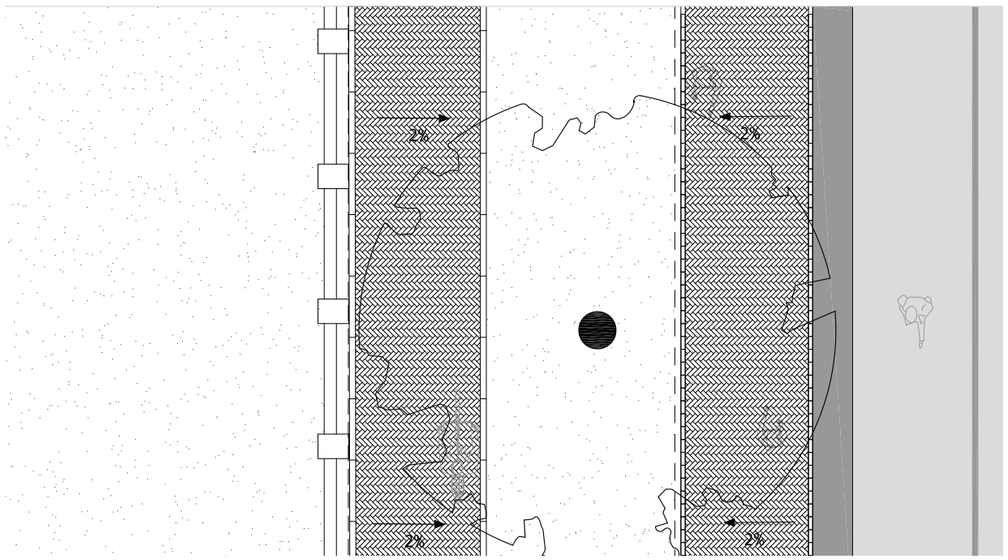

Profiel 1

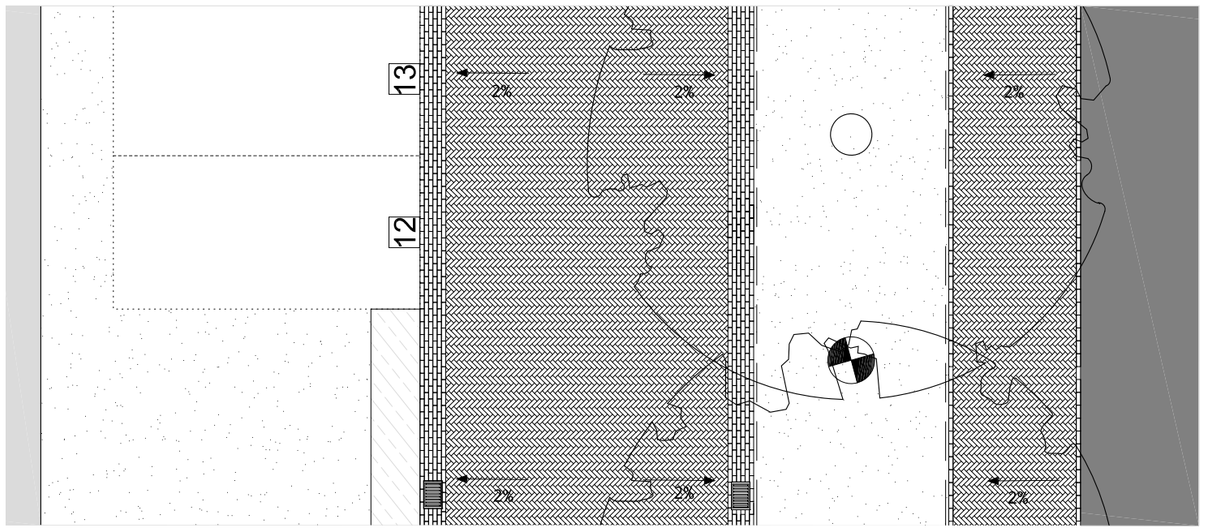

Profiel 2

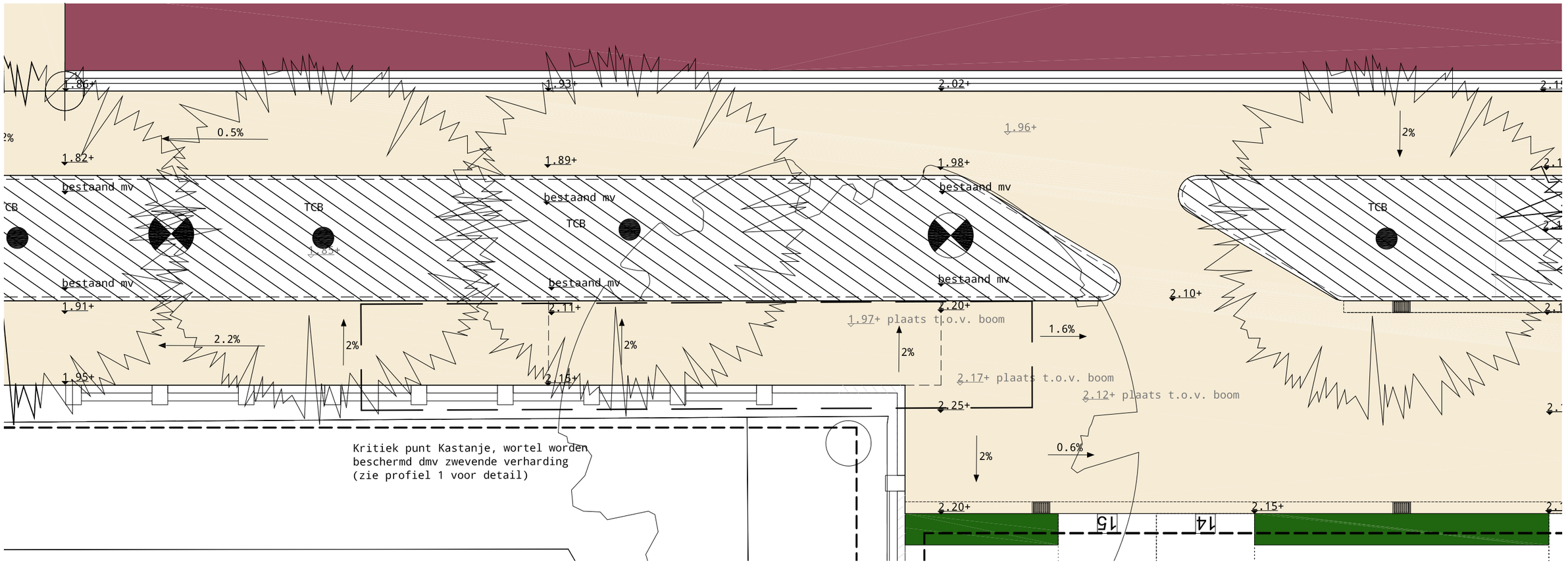

De wortels van de bestaande Paardenkastanje op private grond kunnen worden ontlast met behulp van een zwevende, waterdoorlatende constructie.

Rekening gehouden met een drukontlastende dragende waterdoorlatende onderconstructie.

PROFIEL 3

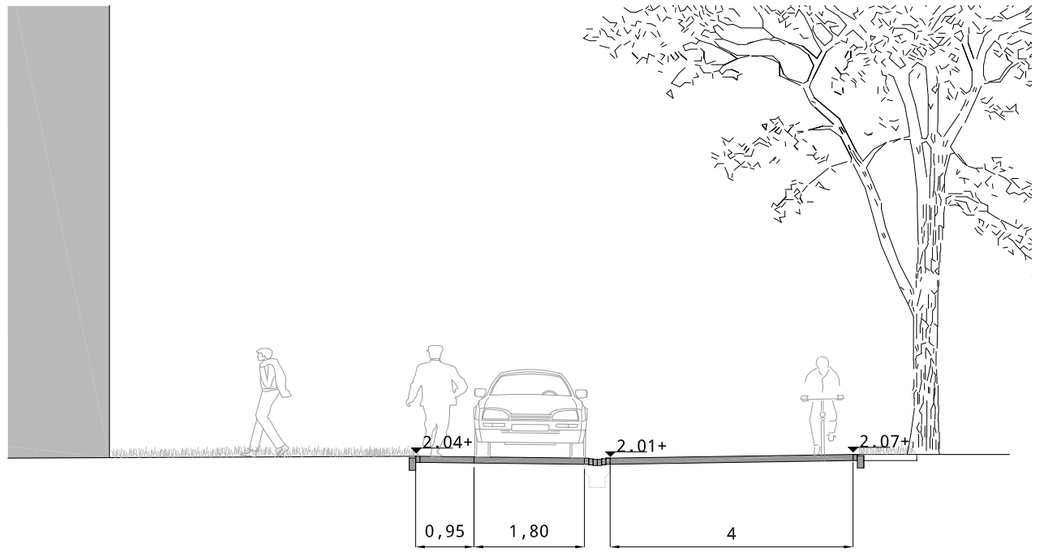
2.04+
2.01+
2.07+
0,95
1,80
4

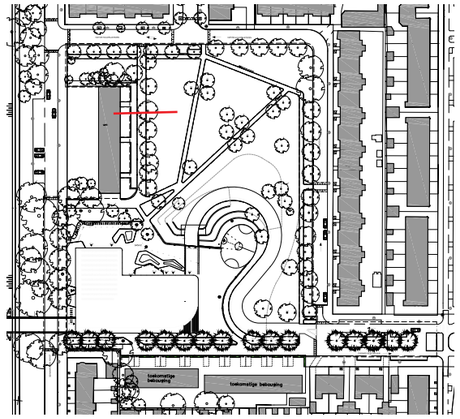
toekomstige bebouwing
toekomstige bebouwing

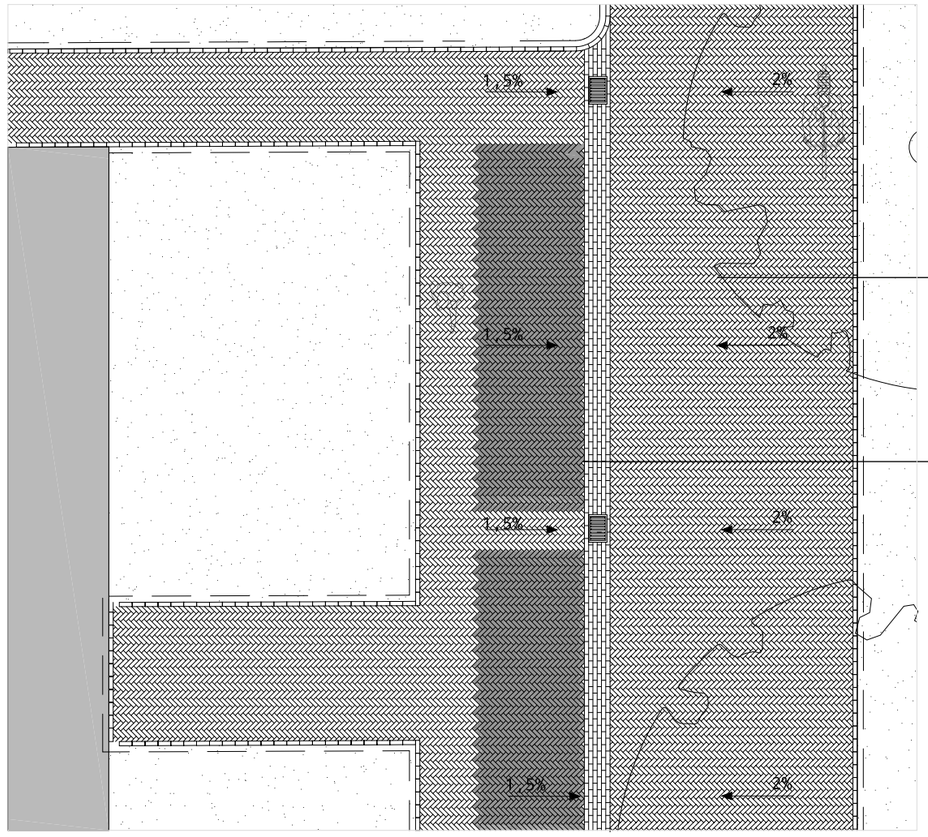
1.5%
2%
1.5%
2%
1.5%
2%
1.5%
2%
Gebakken klinker
type: Bruno
Gebakken klinker
type: Nostalgie

PROFIEL 4

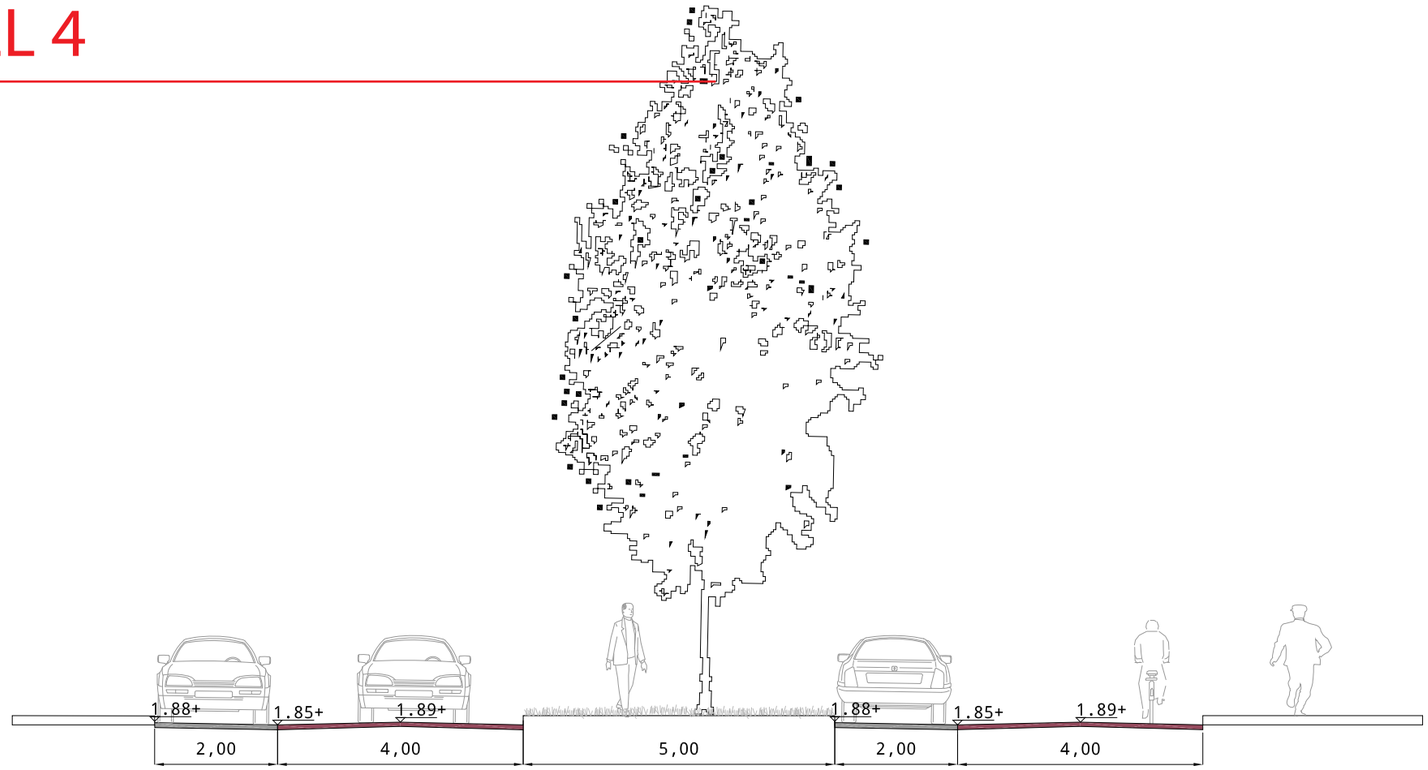

Berm met vaste planten

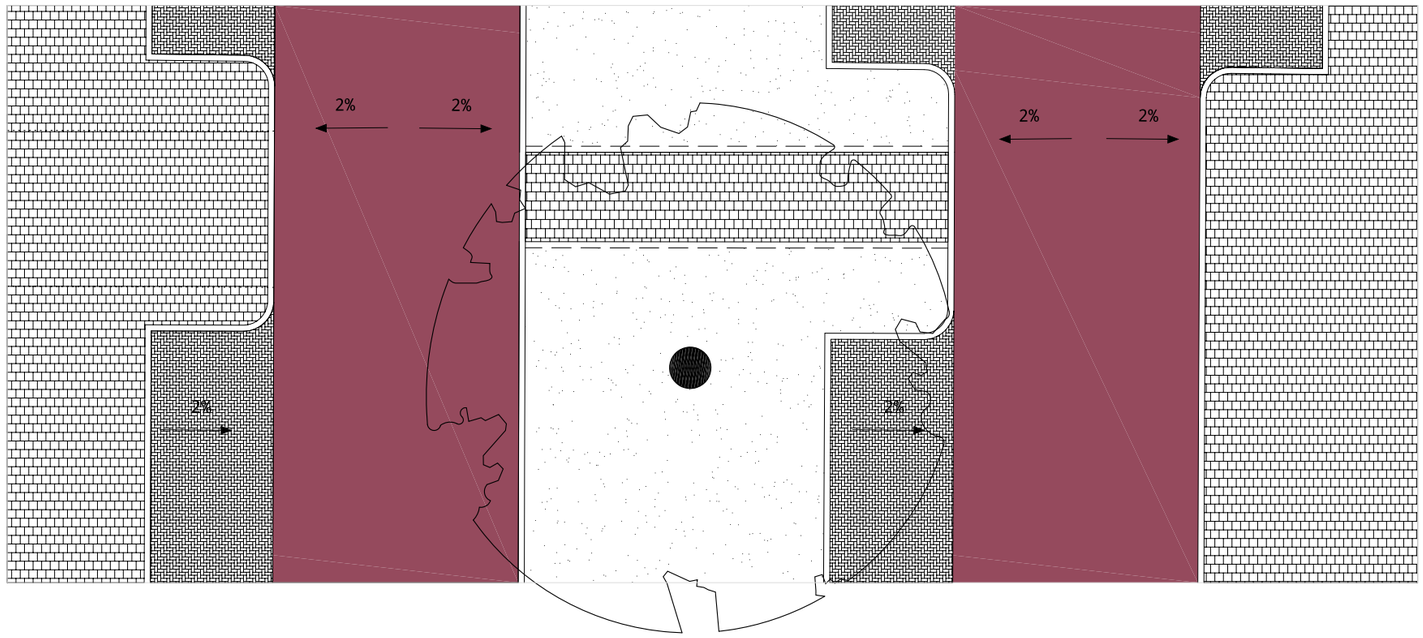

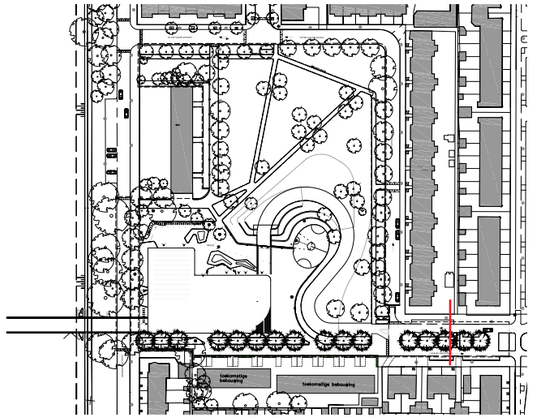

PROFIEL 5

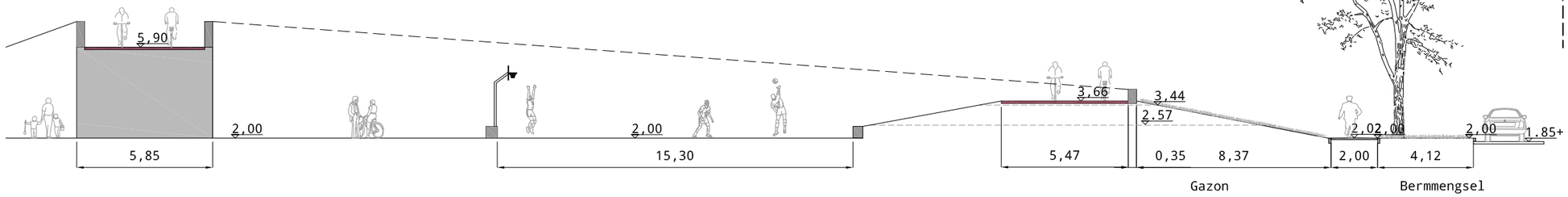
5,90
2,00
2,00
3,66
3,44
2.57
2,00
2,00
1,85+
5,85
15,30
5,47
0,35
8,37
2,00
4,12
Gazon
Bermmengsel

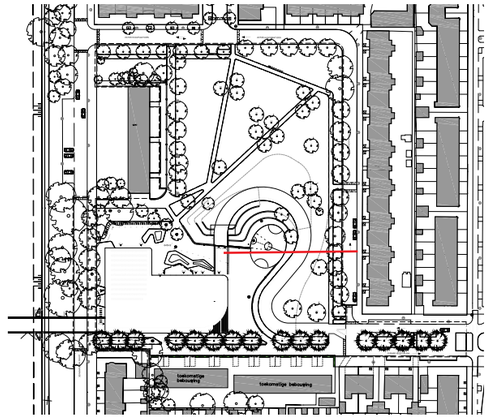

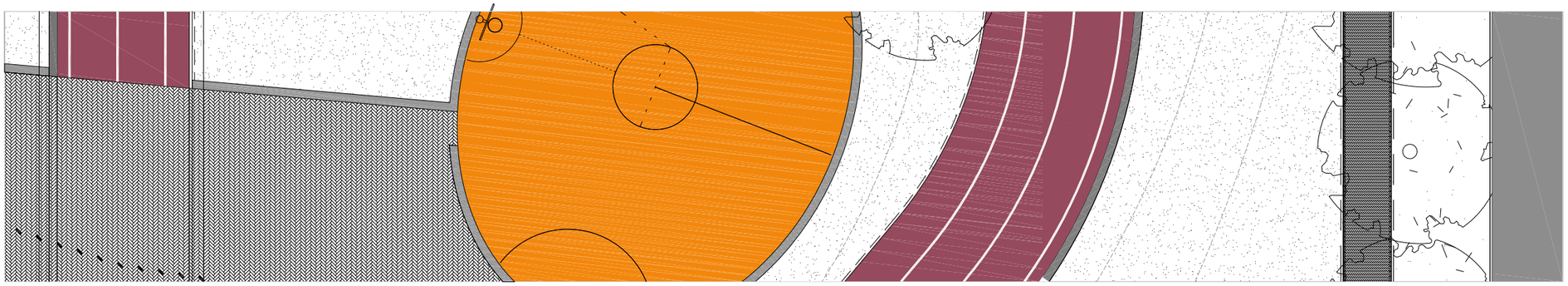

PROFIEL 6

Referentie profiel 5

Referentie profiel 5

Referentie profiel 5

Grastalud maximaal 1:3 ,
minimale breedte gras 2 meter

Rollaag afdekking beton

zichtzijde gemetseld 45cm hoog

Constructie en fundering
onzichtbaar vanaf het maaiveld /
type en opbouw ntb

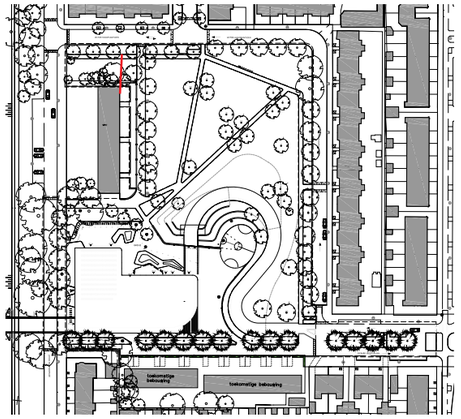

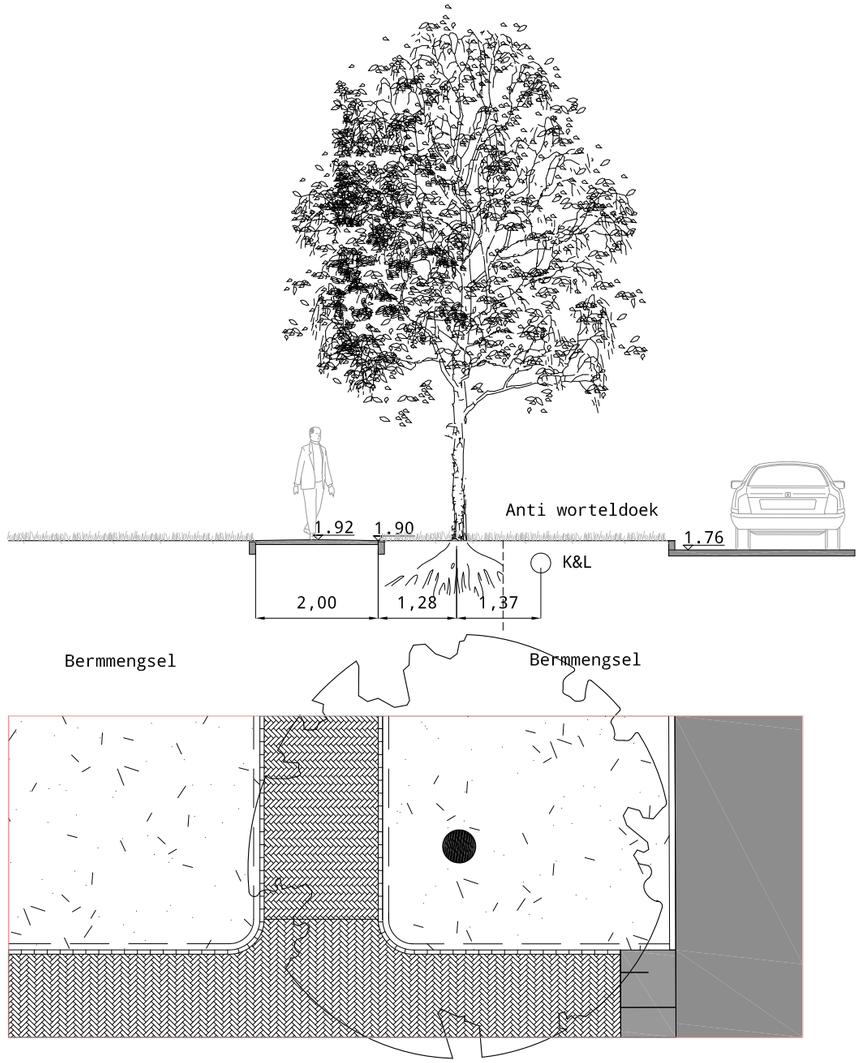

PROFIEL 7

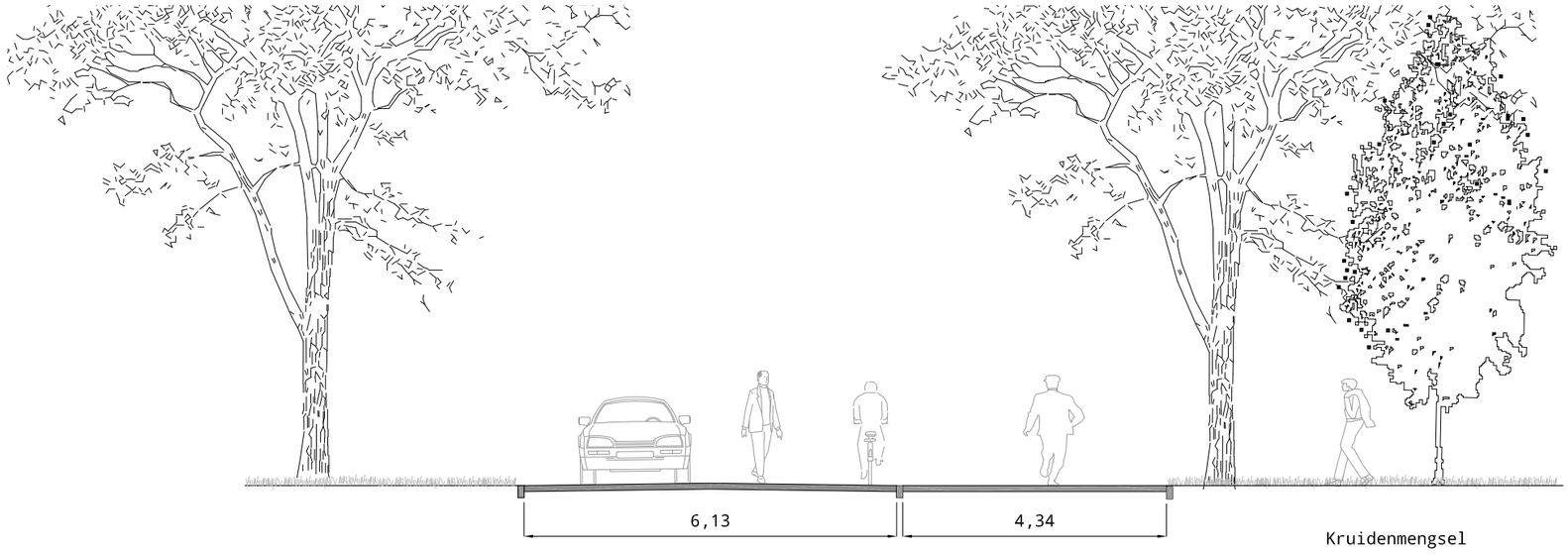
6,13
4,34
Kruidenmengsel

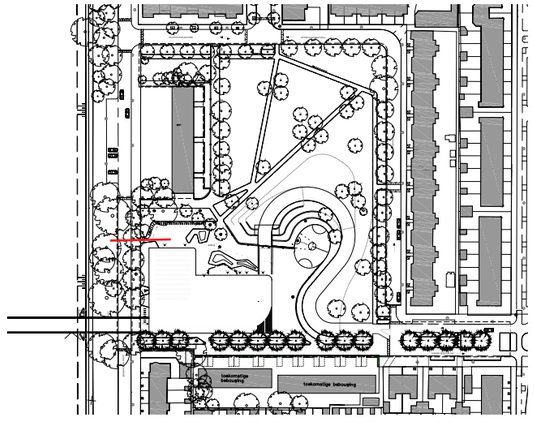

Voor dag en
0,50
0,58
Belettering van thermoplast

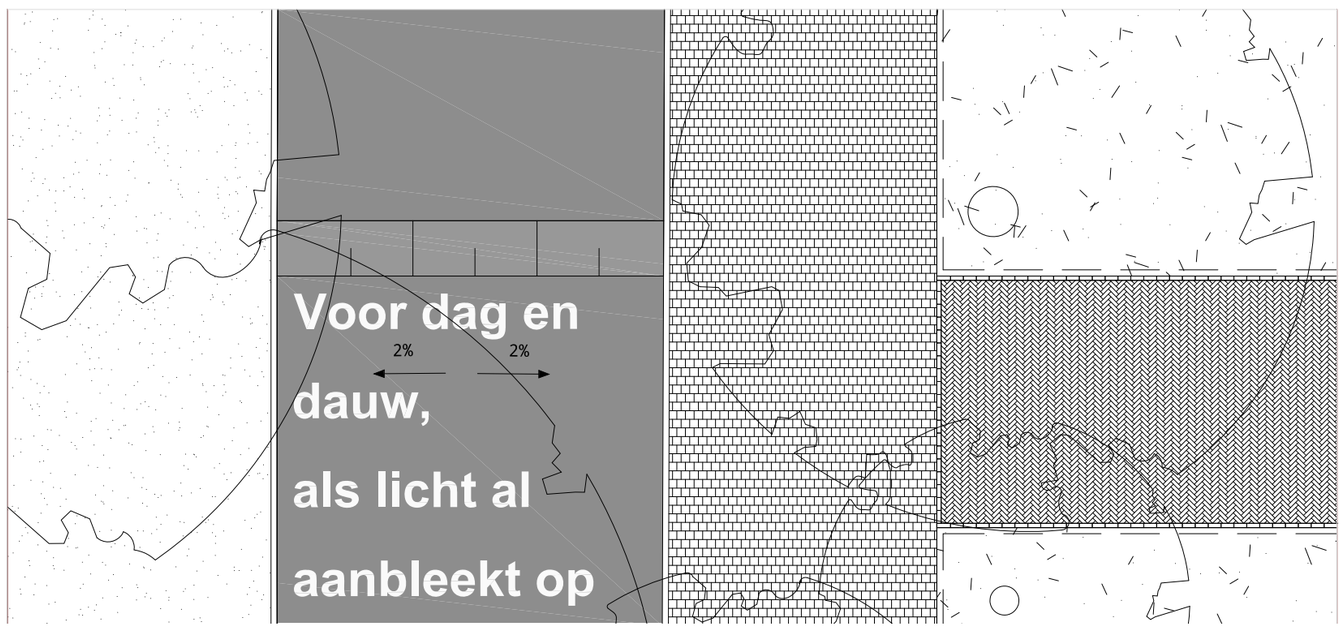
Voor dag en
dauw,
als licht al
aanbleekt op
2%
2%

PROFIEL 8

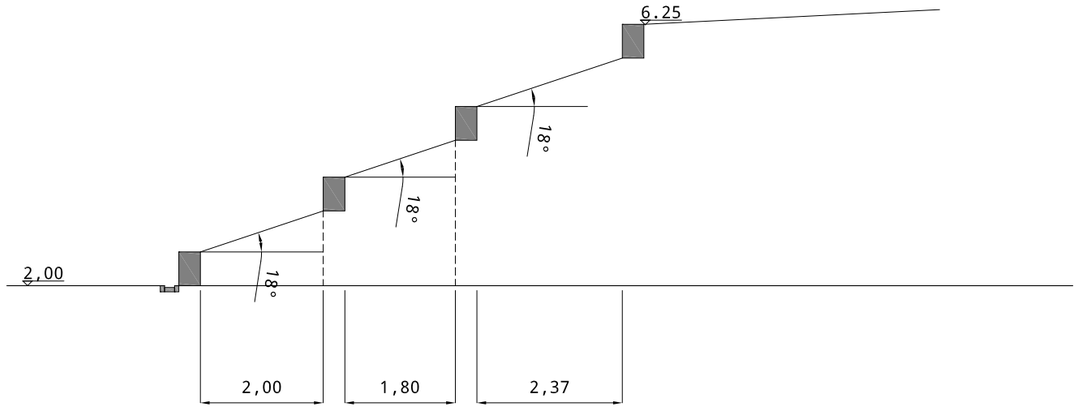

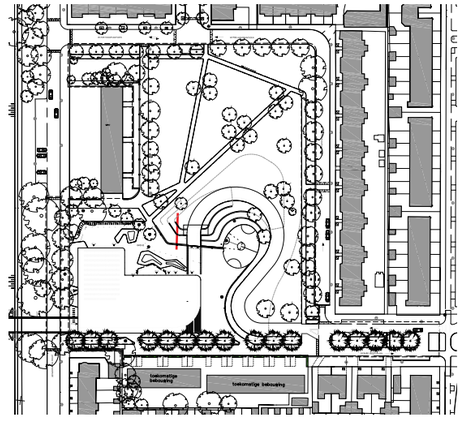

Detailering keerwanden en inpassing berging en overgang fietspad nader uit te voeren in bestek.

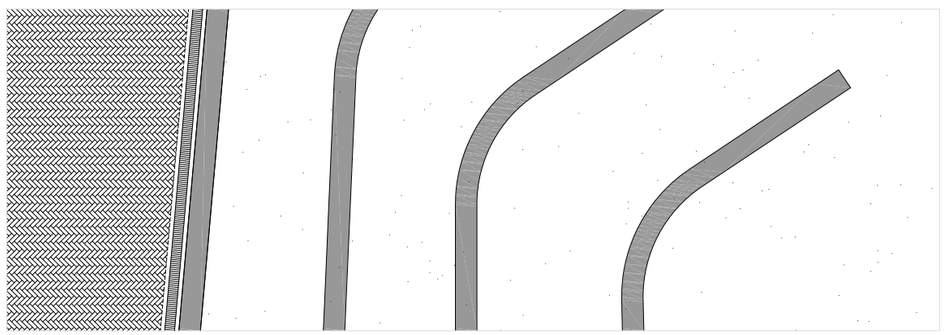

PROFIEL 9

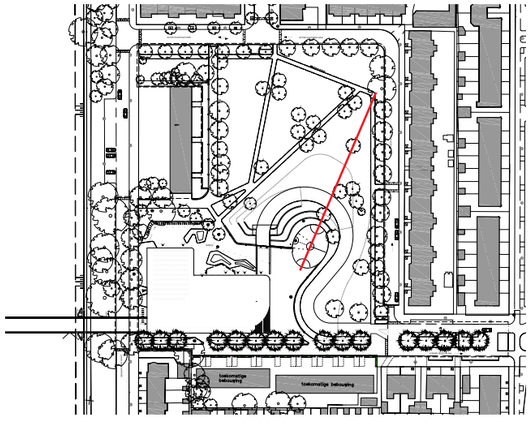

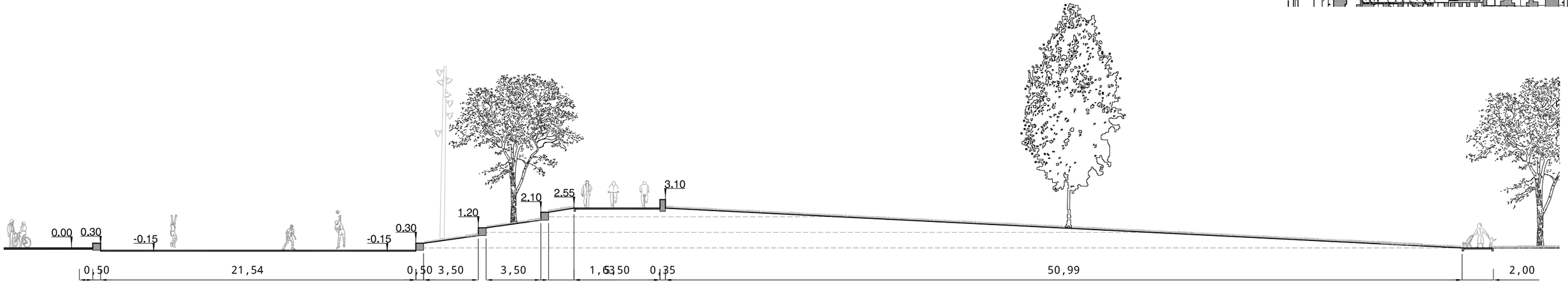

Detailering keerwanden en inpassing berging en overgang fietspad nader uit te voeren in bestek.

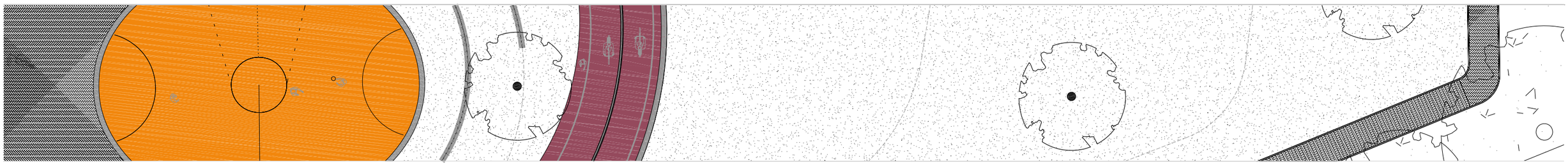

COLOFON

ONTWERPTEAM →

NEXT ARCHITECTS / AMSTERDAM
Bart Reuser / Marijn Schenk / Michel Schreinemachers
met Tara Steenvoorden, Jurriaan Hillerström en Mark Jongerius

RUDY UYTENHAAK / AMSTERDAM
Rudy Uytenhaak, Karin Dorrepaal, Jonathan van Leuzen

OPDRACHTGEVER →

GEMEENTE UTRECHT
L. (Leo) Janssen
Rachmaninoffplantsoen 61
3533 JZ Utrecht
T → 31(0)30 286 44 40
F → 31(0)6 24 69 44 99
E → l.janssen@utrecht.nl
W → www.utrecht.nl

LANDSCHAPSARCHITECT→

BUREAU B+B STEDENBOUW EN LANDSCHAPSARCHITECTUUR
M. (Mascha) Onderwater
Gedempt Hamerkanaal 96
1021 KR Amsterdam
T → 31(0) 20 623 98 01
E → bureau@bplusb.nl
W → www.bplusb.nl

CONSTRUCTIEF ADVISEUR BRUG→

ARUP
P. (Paul) van Horn
postbus 57145
1040 BA Amsterdam
T → 31(0) 20 305 85 00
E → amsterdam@arup.com
W → www.arup.com

bezoekadres
Naritaweg 118
1043 CA Amsterdam

CONSTRUCTIEF ADVISEUR SCHOOL→

PIETERS BOUWTECHNIEK HAARLEM
F. (Frank) Meijer
Dr. Schaepmanstraat 284
2032 GS Haarlem
T → 31(0) 23 543 19 99
E → fbmeijer@pieters.net
W → www.pietersbouwtechniek.nl

BOUWKOSTEN ADVIES SCHOOL→

VITRUVIUS BOUWKOSTENADVIES
D. (David) Meijer
Frankenweg 1b
5349 AP Oss
T → 31(0) 41 275 10 17
T → 31(0) 84 835 58 23
E → dm@vitruviusbouwkostenadvies.nl
W → www.vitruviusbouwkostenadvies.nl

ADVIES INSTALLATIES→

DWA
D. (Dennis) ten Dam (installaties)
J. (Jaap) van der Linden (brand & bouwfysica)
Postbus 274
2410 AG Bodegraven
T → 31(0) 88 163 53 00
F → 31(0) 88 163 53 001
E → dwa@dwa.nl
W → www.dwa.nl

Bezoekadres
Duitslandweg 4
2411 NT Bodegraven

NEXT ARCHITECTS / AMSTERDAM
Paul van Vlissingenstraat 2a
1096 BK Amsterdam
Nederland
T → +31(0) 20 463 04 63
F → +31(0) 20 362 47 45
E → info@nextarchitects.com
W → www.nextarchitects.com

RUDY UYTENHAAK ARCHITECTENBUREAU
Rijnsburgstraatstraat 9
1059 AT Amsterdam
Nederland
T → +31(0) 20 305 77 77
F → +31(0) 20 305 77 78
E → arch@uytenhaak.nl
W → www.uytenhaak.nl

NEXT

Rudy Uytenhaak Architectenbureau

ARUP

PROJECTBOEK →

FIETSBRUG AMSTERDAM RIJNKANAAL/ SCHOOL VICTOR HUGOPLANTSOEN UTRECHT

BRUG

DEFINITIEF ONTWERP

27/5/2014

INTEGRALE OPGAVE

Dit document bevat een samenvatting van de Voorlopige Ontwerpen van de Fietsbrug over het Amsterdam Rijnkanaal, Openbare Ruimte van het Victor Hugoplantsoen en de openbare basisschool Oog in Al. Deze kunnen gezien worden als onderdelen van een integrale opgave.

De nieuwe brug over het Amsterdam Rijnkanaal maakt een fietsverbinding tussen Leidsche Rijn en de Utrechtse binnenstad. Een comfortabele brug voor langzaam verkeer, die goeg ingepast is in de omgeving.

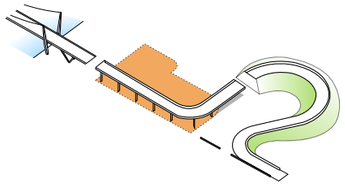

→ EEN DAK OM ONDER TE LEREN

Een brug die stijgt naar een hoogte van 7meter is een prachtige kans om een afdak te maken om onder te leren. De school krijgt licht en open ruimte aan alle kanten, het uitzicht van de fietsende passant wordt nergens belemmerd en de omwonenden krijgen een gebouw met aan alle kanten levende gevels.

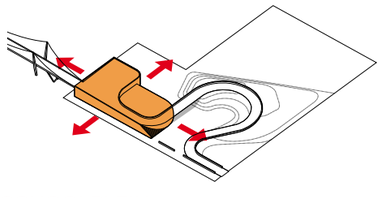

→ RUIM SCHOOLPLEIN

Met de ligging van de fietsbrug aan de zuidkant ontstaat er ruimte aan de noordkant voor het schoolplein. De school en het plein oriënteren zich duidelijk op het plantsoen. Door de school aan de oostkant, onder de aanbrug wat smaller te maken; ontstaat een besloten schoolplein aan het plantsoen en een vanzelfsprekende hoofdingang in het verlengde van de straat. Het is een goed zichtbare plek voor halen en brengen. De brede kant van de school aan het water maakt de ruimte van het plantsoen af en creëert een veilige omsloten speelruimte voor de kinderen.

→ GROTE GROENE RUIMTE

We willen dat het groene plantsoen zo groot mogelijk blijft. Alle nieuwe elementen worden daarom zo veel mogelijk op een landschappelijke manier opgenomen in het plan. Uitgangspunt is een doorlopend open plantsoen, waarin zoveel mogelijk bestaande bomen zijn ingepast. Ook het begroeide dak van de school maakt onderdeel uit van de groene ruimte waar de fietser zich doorheen beweegt. Een belangrijk aandachtspunt daarin vormt de kom die ontstaat door de fietslus in het park. Door een opening onder de aanbrug bij het schoolplein en een goed bezond amfitheater in de lus wordt ook dit deel een karakteristiek onderdeel van het geheel.

→ EEN DUURZAME OMGEVING

Het uitgangspunt is een sociaal veilige school- en leefomgeving. Hierbij is het noodzakelijk het plan zo te ontwerpen dat er zich geen 'achterzijden' vormen waar het zicht vanuit de publieke ruimte verhinderd wordt. Hiermee voorkomen we daarnaast ook plekken waar zwerfafval zich kan verzamelen. Bovendien worden in het ontwerp materialen opgenomen die het toepassen van graffiti ontmoedigen. Daarnaast worden alle kwetsbare delen in ieder geval voorzien van een oppervlaktebehandeling die werkt als anti-graffiticoating.

↑ MAQUETTEBEELD

↑ MAQUETTEBEELD VAN DE DRIE GEÏNTEGREERDE PROJECTEN

↑ MAQUETTE PLANGEBIED

DO VICTOR HUGOPLANTSOEN

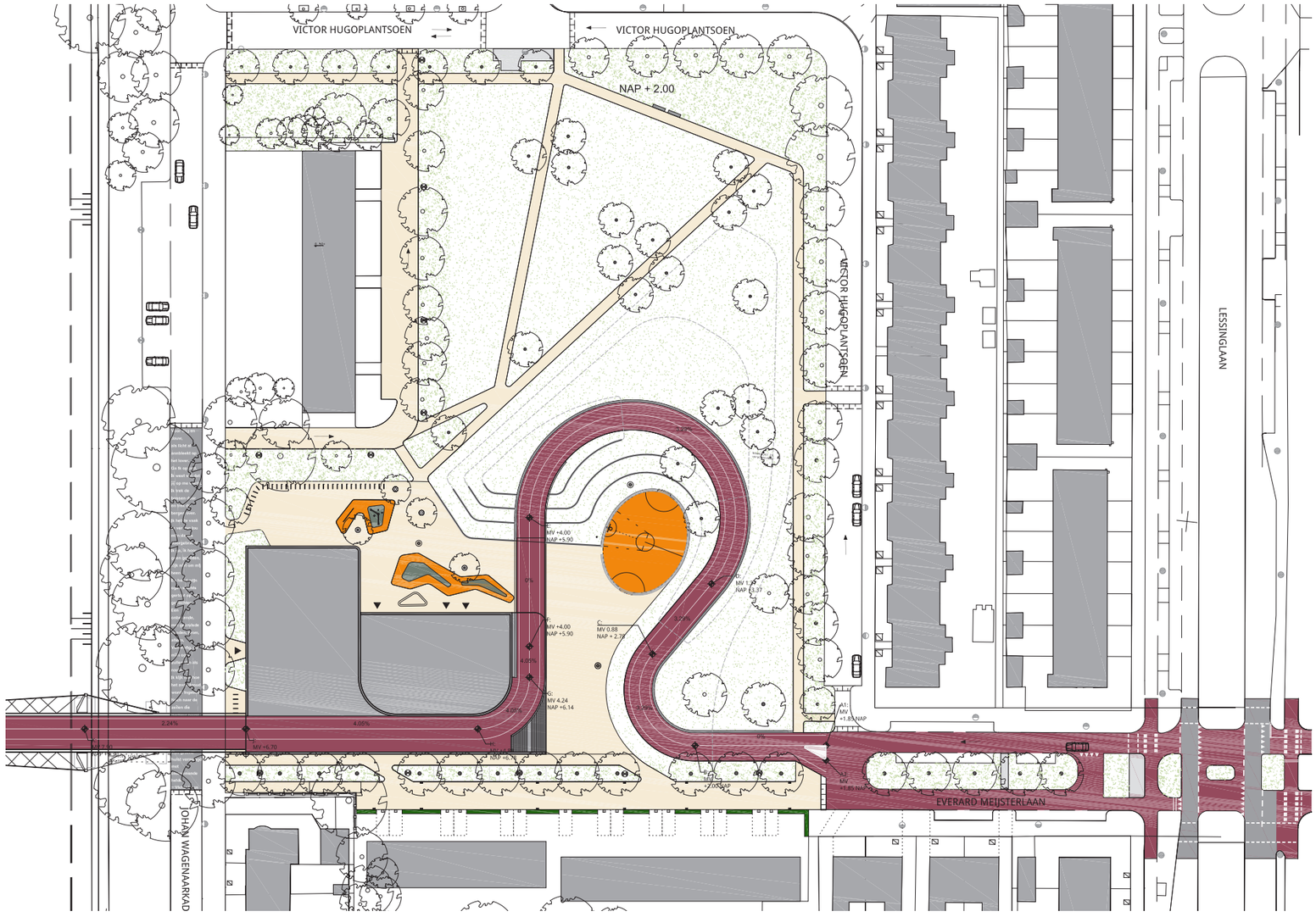

↑ PLANGEBIED VICTOR HUGO PLANTSOEN

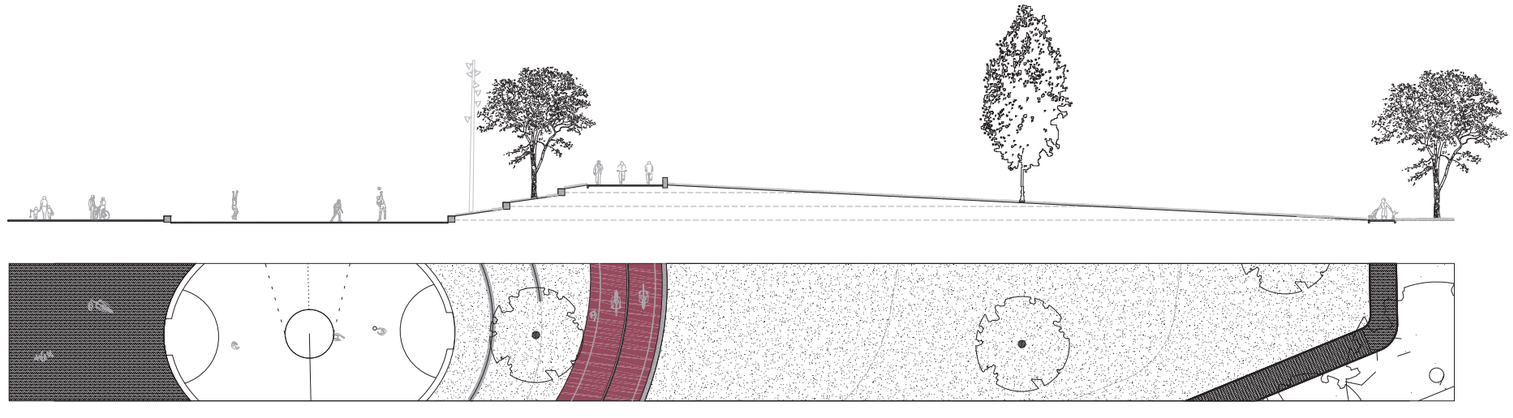

↑ PROFIEL GRASTALUD

→ BIJZONDERE FIETSROUTE

In het Integraal Programma van Eisen 'Fietsroute door Oog in Al' wordt gesproken over leefbaarheid en veiligheid voor wijk en route. Wij bereiken dat doel door de volgende punten voor zowel de route als de brug met aandacht te integreren:
Passend in de context door route en ontwerp eerst onderdeel te laten zijn van het plantsoen, dan van de school en uiteindelijk los te laten komen van de grond.
Verkeersveilig door goed zicht vanaf de route met de brug als oriëntatiepunt. Een obstakelvrije route garandeert overzicht in alle bochten en als meerwaarde goed uitzicht.
Sociale veiligheid door zicht op de route en brug vanuit de omliggende woningen overal te garanderen.

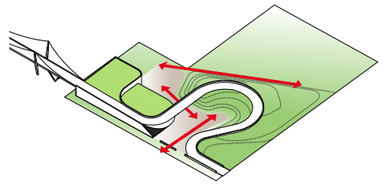

→ HARMONIE VAN ROUTE EN SCHOOL

We laten de hoogte van de school meelopen met de veranderende hoogte van de aanbrug. Dat garandeert het overzicht voor de fietser en tegelijk de privacy voor de school. De organisatie van de school zelf volgt ook de lengte van de aanbrug met een entree in het midden, dat geeft een centraal hart maar ook genoeg afstand om de leerpleinen af de schermen.

→ EENHEID IN VORMGEVING

De rondingen die eigen zijn aan de fietsroute gebruiken we om een samenhangende architectuur te maken waarin route en gebouw samen één worden. Ter hoogte van de daktuin gebeurt dit ook letterlijk met de rand van de route en de gevel van de school. De rondingen worden ook gebruikt om mensen langs en in de school te leiden, zowel binnen als buiten. Met het afbuigen van de gevels naar de ingang ontstaat de zichtbare en uitnodigende entree en garanderen we doorzichten en veiligheid.

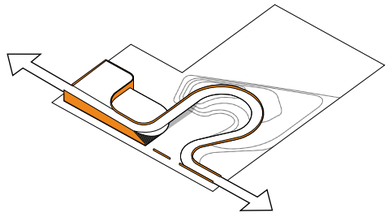

→ EENHEID IN MATERIAAL

De samenhang versterken we door één materiaal te gebruiken dat zowel voor school als landschap vanzelfsprekend is. Met baksteen kunnen we zowel de gevels als de hoogteverschillen in het landschap zoals de belijning van de fietsroute goed vormgeven. Baksteen is een tijdloos, warm en vertrouwd materiaal in de context van de omgeving en leent zich goed voor ronde vormen, is economisch voordelig en zeer onderhoudsvriendelijk. Door het inzetten van bijzondere metselverbanden op plekken die extra uitstraling en aandacht verdienen maken we een ambachtelijk en tijdloos geheel.

DO SCHOOL

→ LEVENDIGE SCHOOL

'Leer mij het zelf te doen' is de beroemde uitspraak van Maria Montessori. Als Montessorischool hecht OBS Oog in Al grote waarde aan het scheppen van een optimaal leef- en leerklimaat binnen een kindvriendelijke, veilige en geordende omgeving. Het kind krijgt de ruimte en leert daarmee om te gaan: vrijheid in gebondenheid.

In het Montessori-onderwijs vormt de klas de thuishaven van een groep leerlingen. De school is gebaseerd op een optimale klas, maar wel vanuit de overtuiging dat deze oplost in een groter geheel. De reis naar kennis of de 'didactische wandeling' wordt ruimtelijk vormgegeven van klein naar groot. Vier of vijf klassen zijn verbonden met een 'leerplein'. De pleinen staan in verbinding met het hart van de school als geheel.

Het hart ligt centraal in het gebouw en bestaat uit de aula, twee speellokalen, keuken, teamkamer en VVE. Aula en speellokalen worden aan elkaar gekoppeld door de flexibele wand weg te schuiven.

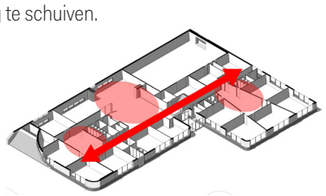

Het uitgangspunt van het voorlopig ontwerp is een school zonder gangen. De ideale school is een aaneenschakeling van betekenisvolle plekken. Door de beschikbare vierkante meters goed te benutten kunnen we ruimte maken. Voorzieningen voor sanitair en garderobe zijn terzijde geschoven op het leerplein, maar dusdanig dat goed toezicht mogelijk is. De gymzaal is goed zichtbaar aan de Johan Wagenaarkade, de schoolkinderen kunnen binnendoor'.

↑ IMPRESSIE SCHOOL VANAF DE LUS

→ UITSTRALING GEBOUW

De rondingen die eigen zijn aan de fietsroute gebruiken we om een samenhangende architectuur te maken waarin route en gebouw samen één worden. Ter hoogte van het groene dak gebeurt dit ook letterlijk met de rand van de route en de gevel van de school. De rondingen worden ook gebruikt om mensen langs en in de school te leiden, zowel binnen als buiten. Met het afbuigen van de gevels naar de ingang ontstaat de zichtbare en uitnodigende entree en garanderen we doorzichten en veiligheid.

De samenhang versterken we door één materiaal te gebruiken dat zowel voor school als landschap vanzelfsprekend is. Met baksteen kunnen we zowel de gevels als de hoogteverschillen in het landschap zoals de belijning van de fietsroute goed vormgeven. Baksteen is een tijdloos, warm en vertrouwd materiaal in de context van de omgeving en leent zich goed voor ronde vormen, is economisch voordelig en zeer onderhoudsvriendelijk. Door het inzetten van bijzondere metselverbanden op plekken die extra uitstraling en aandacht verdienen maken we een ambachtelijk en tijdloos geheel.

→ MEER DAN DUURZAAMHEID

Dubbel grondgebruik met de fietsroute maken de school uniek, het krijgt daarmee automatisch een voorbeeldrol op het gebied van innovatief en efficiënt ruimtegebruik. Op het hoge dak van de school is plek voor zonnepanelen en kan onderdeel worden van een lokaal 'smart grid' met duurzame energie voor de combinatie van school, gymzaal en woningen. Ideaal omdat de piekbehoefte van de functies op verschillende momenten ligt.

Een duurzame start is een goed geïsoleerd en compact gebouw, gunstig georiënteerd op de zon. Driedubbel glas, dikke isolatiepakketten en het groene dak zorgen voor goede isolatie. Lage ramen op het zuiden, en grote ramen op het noorden zorgen voor veel lichtinval, maar geen direct zonlicht. Zo blijft de school aangenaam koel.

↑ IMPRESSIE SCHOOL VANAF DE BRUG OP HET SCHOOLPLEIN

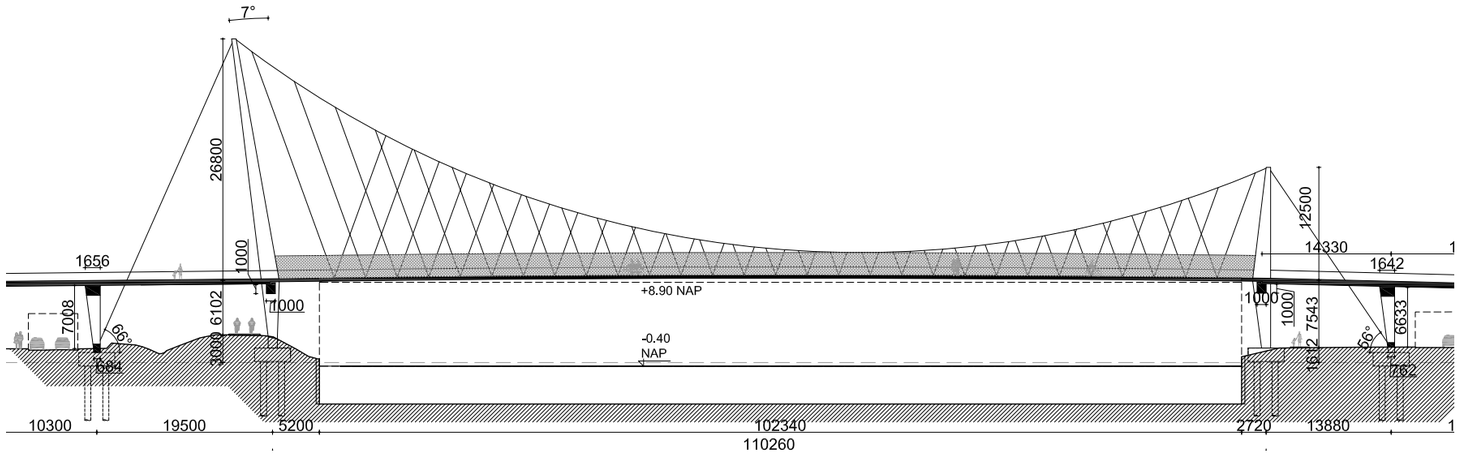

↑ AANZICHT VO

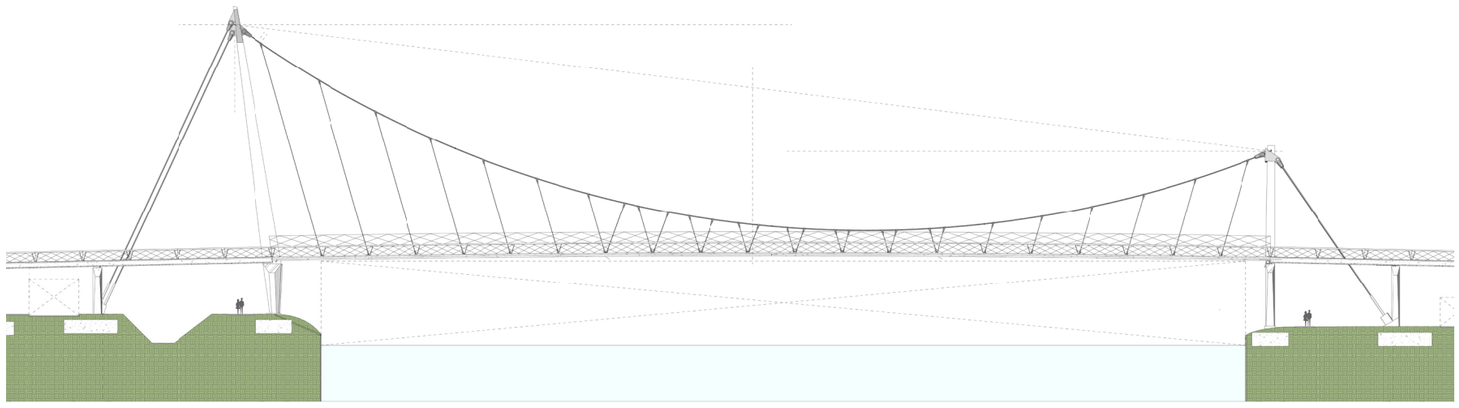

↑ DOORSNEDE DO

DO FIETSBRUG

Op hoofdlijnen is het definitief ontwerp voor de brug als onderdeel van het totaalproject brug school en plein gelijk aan het voorlopig ontwerp.

Het brugontwerp biedt een zo rank mogelijke en vooral elegante fiets en voetgangersverbinding naar Leidse Rijn waarvan de impact op Oog in Al en in het bijzonder het Victor Hugo plantsoen zo bescheiden mogelijk is. De synergie die ontstaat door een nieuwe school te integreren in de aanbrug en deze aanbrug vervolgens ook met de her aanleg van het plantsoen te combineren maakt dat er eerder een landschappelijke ingreep dan een verstedelijkende ingreep wordt gerealiseerd.

Om de impact op de Oog in Al zijde verder te minimaliseren is de brug asymmetrisch van opzet. Door de pyloon aan de Leidse Rijn zijde extra hoogte te geven kon de pyloon aan de stadszijde lager worden en daarmee meer in overeenstemming met de bestaande bebouwing langs het kanaal is.

Om het ontwerp van de brug ook 3 dimensionaal nader uit te werken is de brug in REVIT gemodelleerd, mede daardoor verschilt het DO in detail wel in niveau van uitwerking. Daarbij treden er twee meer in het oog springende verschillen op:

In het VO werd uitgegaan van elkaar kruisende hangkabels. De functie daarvan was extra stijfheid te verzorgen in de lengte van de brug. Nu is gebleken dat dat het beste werkt in het middendeel van de brug waar deze kabels als gevolg van de omgekeerde boog het kortste zijn. Daar waar de kabels langer worden ontstonden elkaar (in het REVIT model goed te bestuderen) kruisende kabels. Om te voorkomen dat deze kabels tegen elkaar gaan schuren en daardoor extra onderhoud (inspecties) zouden vragen is bestudeerd of de langere 'tegendraadse' kabels ook konden worden weggelaten. Dat bleek constructief heel logisch. Het resultaat nu is minder hangkabels die opnieuw over de lengte van de brug verdeeld zijn vanuit de pylonen in twee tegengestelde richtingen. Door deze kabels in het midden van de brug in beide richtingen te handhaven genereren zij daar in het centrum van de brug de beoogde stijfheid. Op de aanbruggen waar de hangkabels ontbreken zijn, weer om de eenheid van brug, aanbrug en schooldek te realiseren, nu balusters ontworpen die in vorm verwant zijn.

Het tweede verschil betreft de overeenkomsten in vorm die er tussen ondersteuning en het brugdek dragende onderstuk van de pylonen is ontwikkeld. Op de volgende pagina wordt dit in detail uitgelegd.

PYLONEN

EEN BRUG TUSSEN OUDE EN NIEUWE STAD

De brug heeft twee verschillende pylonen; Een A- frame van hoog naar elkaar toe hellende pylonen en een H-frame met van elkaar af hellende pylonen. Daarmee wordt het fietspad niet door de hangkabels belemmerd.

Het A-frame heeft een hoogte vanaf het brugdek van 27,9 meter. De twee poten hellen 9 graden vanuit de verticale as naar binnen. In het zijaanzicht wordt de trek op de kabel verbeeld door het gehele frame 7 graden achterover naar het westen te laten hellen. In de top en op het maaiveld zijn de poten slanker dan iets boven het brugdek waar het grootste moment moet worden opgenomen. Het benodigde “uitbuiken” wordt bereikt met een knikje aan één zijkant van de pyloon.

De andere zijde blijft een rechte lijn. Ter ondersteuning van het brugdek recht onder de pylonen en daar waar de aanbrug begint verbindt een dwarsligger beide pylonen. Deze ligger ligt terug ten opzichte van de zijdes gezien vanaf het zijaanzicht. Het H-frame heeft een hoogte vanaf het brugdek van 12,5 meter. De twee poten hellen vanuit de verticale as 10 graden naar buiten.

In het definitief ontwerp zijn de pylonen en de ondersteuningen halverwege de aanbruggen nader uitgewerkt en onderling meer op elkaar afgestemd. Een aantal overwegingen hebben daar hun invloed op gehad:

Nadere berekeningen van de krachten en momenten die in de pylonen optreden zijn gemaakt en verwerkt in hun afmetingen. Zo is de differentiatie tussen de 2 pylonen nog iets versterkt: de A-pyloon is in de lengterichting van het kanaal stabiel door zijn vorm. De hoogte van deze pyloon en de er aan trekkende kabel maken dat de krachten en dus op het A-frame om een grotere afmeting loodrecht op het kanaal vragen. Bij de H- pyloon is juist de richting loodrecht op het brugdek zwaarder gedimensioneerd (dit in overeenstemming met het VO).

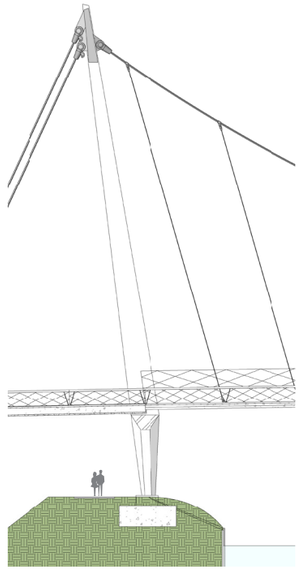

↑ DOORSNEDE A-PYLOON

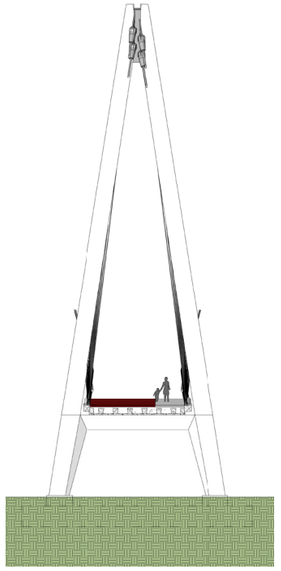

↑ VOORAANZICHT A-PYLOON

↑ 3D BEELD A-PYLOON

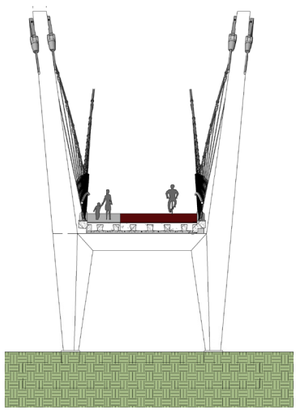

↑ VOORAANZICHT H-PYLOON

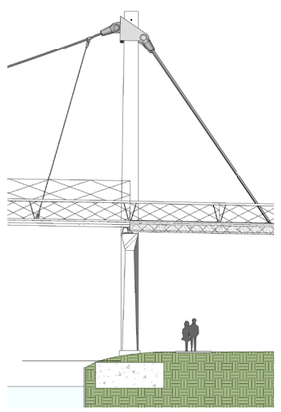

↑ DOORSNEDE H-PYLOON

↑ 3D BEELD H-PYLOON

STEUNPUNTEN

SAMENHANG TUSSEN BRUG EN AANBRUG

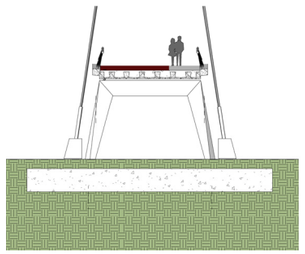

↑ VOORAANZICHT STEUNPEILER

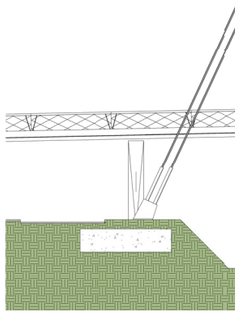

↑ ZIJAANZICHT STEUNPEILER

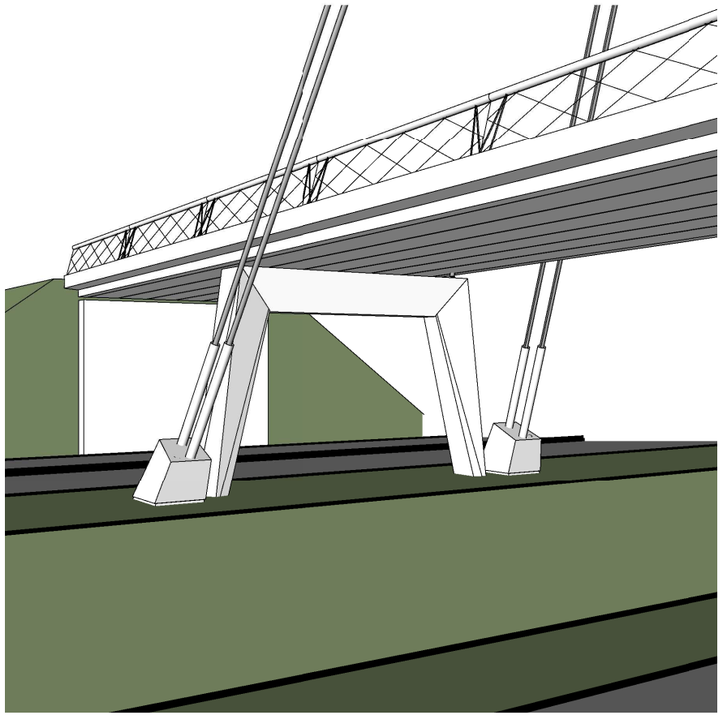

↑ 3D BEELD STEUNPEILER

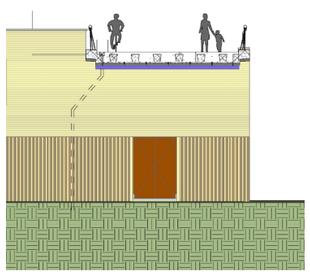

↑ DWARSDOORSNEDE OPLEGGING BRUG OP SCHOOL

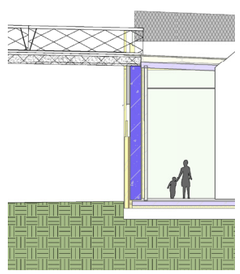

↑ LANGSDOORSNEDE OPLEGGING

↑ 3D BEELD OPLEGGING BRUG OP SCHOOL

Vanuit stedenbouw is gestimuleerd om meer overeenstemming te maken tussen de ondersteuning van de aanbrug en de ondersteuning van het brugdek ter plaatse van de pylonen. Daarmee krijgt het boven het brugdek uitstekende deel van de pyloon meer uniciteit en nadruk. De ondersteuning wordt daardoor meer dienend en bescheidener van expressie. Mede hierom en een zo ruimtelijk mogelijke continuïteit van de kanaaloever is het portaal zo open mogelijk vormgegeven en de balk op het maaiveld komen te vervallen.

Tegelijkertijd leidde de aandacht die graffitipreventie vraagt er toe dat deze, weliswaar zo slank mogelijke ondersteuning, geen ruime oppervlakken voor potentiele graffiti zou opleveren. Reden om de zijkanten van de kolommen te verkleinen door ze te facetteren. Door deze vormbehandeling op ondersteuning én pylonen toe te passen wordt ook de bovenomschreven consistentie versterkt.

Ten opzichte van het VO zijn nu alle constructieve verbindingen rond de pylonen en de aansluitingen van de trekkabels op de constructies ter hoogte van het maaiveld nader uitgewerkt. De betonnen funderingssloven bevinden zich verder onder het maaiveld. Waar stalen elementen daar aan gekoppeld worden wordt daartoe een opstand beton gemaakt, zodat het staal niet met vocht van het maaiveld wordt geconfronteerd.

De trekkabelverankeringen zijn heel effectief gekoppeld aan de fundering van de ondersteuningen (zorgt voor tegengewicht) en laten zich beschrijven als een soort zwemvliezen die aan de benen van dat portaal zijn toegevoegd. Om deze verbinding te vrijwaren van molest is daar in een vandalisme kap voorzien.

Op het punt waar de brug bij de school aankomt, is een ‘hap' uit het metselwerk gehaald waar de brug als het ware ingelegd wordt. Dit is ook het punt waar de school en brug op elkaar afgestemd dienen te worden. Het uitgangspunt is dat de brug bestaat uit een functionele (inclusief schrikstrook) breedte van 6,5 meter. Aan beide zijden van het brugdek is 0,5 meter gereserveerd voor de zone van de ophangconstructie. Vanuit de buitenkant van deze totale brugbreedte van 7,5 meter bevindt de hoek van de school zich op 0,4 meter (nadere afstemming met school volgt). De metselwerkbalustrade van de zuidgevel heeft een dikte van 0,35 meter. Hierdoor is er aan de zijkant van de brug een vrije ruimte van 0,05 meter.

Dezelfde vrije ruimte is ook aangehouden aan de andere kant van het aanbrugdek. Aan de Leidse Rijn zijde van het kanaal gaat het inrichtingsplan van de openbare ruimte vermoedelijk later dit jaar gemaakt worden. Nu is afgesproken dat de aanbrug stopt bij een bij de brug ge-engeneerde keerwand op 35m20 uit de oever van het kanaal. En wel zodanig dat er 200mm ruimte wordt gereserveerd om later een voorzetmuur als bekleding te kunnen aanbrengen.

BRUGDEK EN RAND

LICHTE CONSTRUCTIE

Het dek van de gehele brug bestaat uit twee delen; een hangend brugdek en twee aanbruggen. Het hangende brugdek heeft een constructieve en functioneel vereiste breedte van 6,5 meter. Het wordt samengesteld uit prefab dekdelen van circa 5,5 m lengte met dikte van 0,30 meter. Aan weerszijden van het brug dek is 0,5 m gereserveerd voor de bevestigingen van de hangkabels en hekken.
Het dek van de aanbrug bestaat uit betonnen brugliggers die tussen hun opleggingen een grote economische overspanning kunnen maken bij een hoogte van 0,55 meter.

De brugdekranden van hoofdbrug, aanbrug en brug op school zijn zo gedetailleerd dat er zoveel mogelijk eenheid en visuele continuïteit ontstaat. Nader nog uit te voeren windonderzoek zou duidelijkheid moeten verschaffen of de op het dek afkomende wind voor krachten zorgt die om een meer aerodynamische rand van het brugdek zou vragen. Om de brug zo rank en zo licht mogelijk te maken is er al sprake van een ongebruikelijk dunne prefabbetonplaat, die daardoor weinig wind vangt. On plaats van de gebogen staalplaat gaat het DO uit van een ronde rand in beton. Dat bood de mogelijkheid om enige balkwerking aan de rand van het dunne brugdek toe te kennen. Mocht de meer ronde afwerking niet noodzakelijk zijn dan kan de beëindiging scherper en gemakkelijker te ontkisten recht zijn. Ook uit overweging van onderhoudsbeperking en esthetische eenheid met de aanbrug en school biedt een betonnen rand voordelen.

De beëindiging van het brugdek dient ook te voldoen aan de radareisen van Rijkswaterstaat. Daartoe is de onderzijde van het brugdek glad en de zijkant van het dek voorkomt het retour kaatsen van de straling door een hoek van tenminste 5 tot 10 graden vanuit de verticale as.

De HWA van de brug is mede vanuit het oogpunt van een goede bereikbaarheid ten behoeve van onderhoud en schoonmaak als volgt opgelost:
Door de goot aan de zijde van het fietspad te integreren met de schrikstrook ten behoeve van de fietsers wordt de breedte (en het gewicht) van het brugdek geoptimaliseerd. De brugdelen hebben daartoe hun afschot naar de noordzijde van de brug (“het brug dek ligt op één oor”). Bij de noordpoten van de pylonen worden de HWA's geïntegreerd, waarmee het regenwater kan worden afgevoerd op de gemeenteriolering.
Tegen de aanbrugconstructie is hetzelfde randelement te vinden als bij het hangende brugdek, met dezelfde hoogte van 0,40 m. Ook hier is de HWA in de schrikstrook opgenomen.

Ondanks dat op de aanbrug de eisen van aerodynamica en de radar niet van toepassing zijn, dient deze wel dezelfde uitstraling te hebben als op het hangende brugdek. Op deze manier loopt er dezelfde lijn van 0,40 meter over de aanbruggen en brugdek, en wordt het verschil in dikte van beide brugdelen opgevangen door een terugliggend aanzicht van het zwaardere constructieve deel.

Onder de hangbrug zullen uitsparingen (inkassingen) worden opgenomen om daarin nadat de brug is geïnstalleerd indien nodig dempers in de vorm van extra gewichten op te kunnen nemen waarmee het dynamisch gedrag (evt trillingen) van de brug door extra ballast kan worden gedempt.

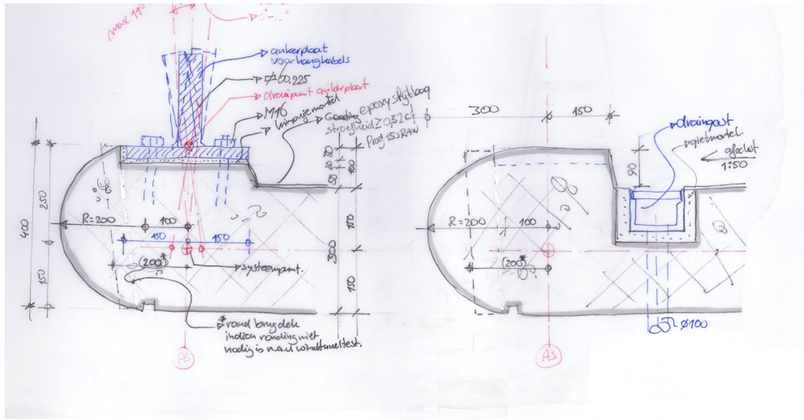

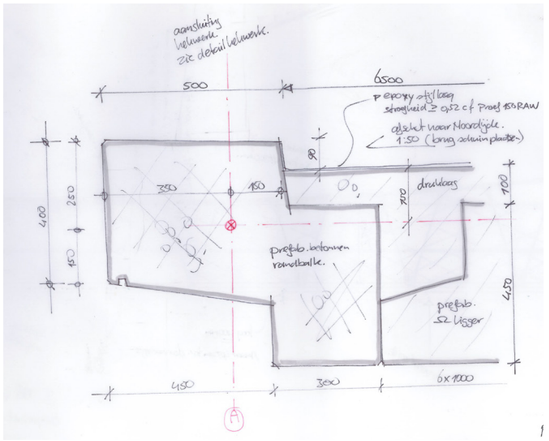

↑ DETAILLERING VAN DE BRUGRANDEN

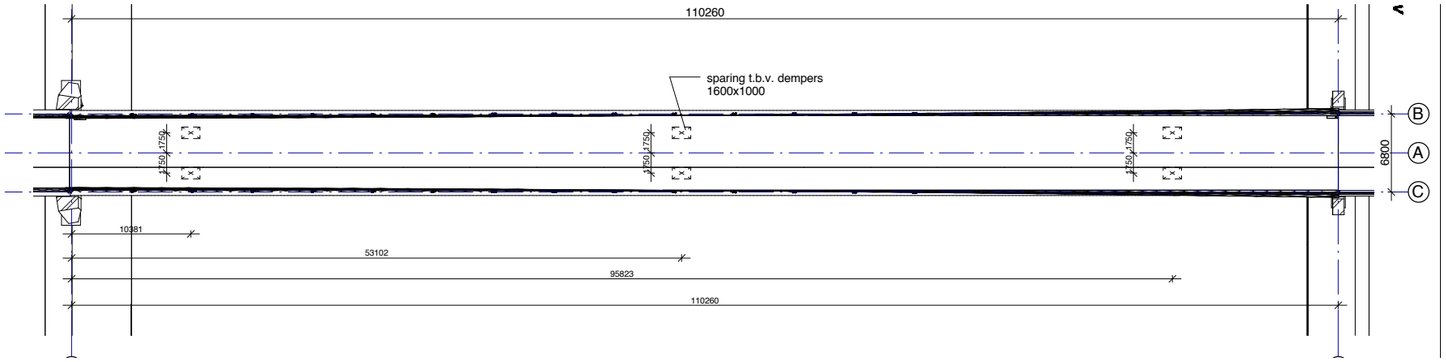

↑ SCHEMA POSITIE DEMPERS

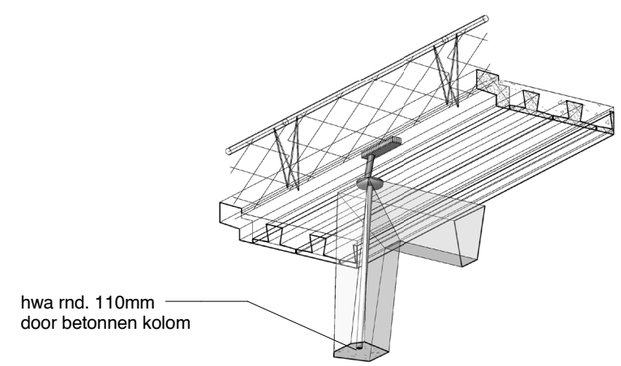

verloop hwa t.p.v. betonnen kolom

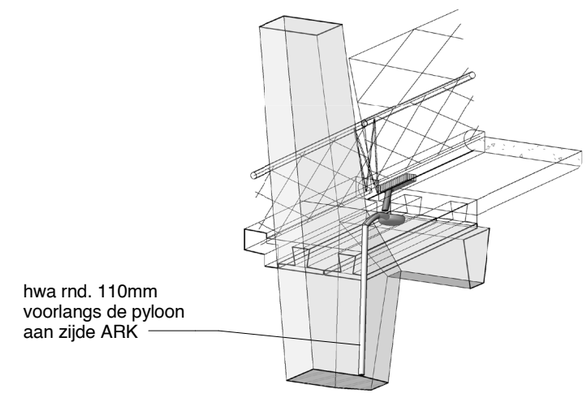

verloop hwa t.p.v. stalen piloon

↑ 3D SCHEMA'S VAN DE HWA'S

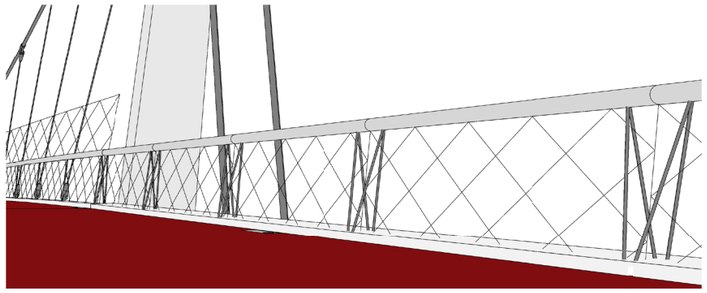

↑ AANZICHT HEKWERKEN

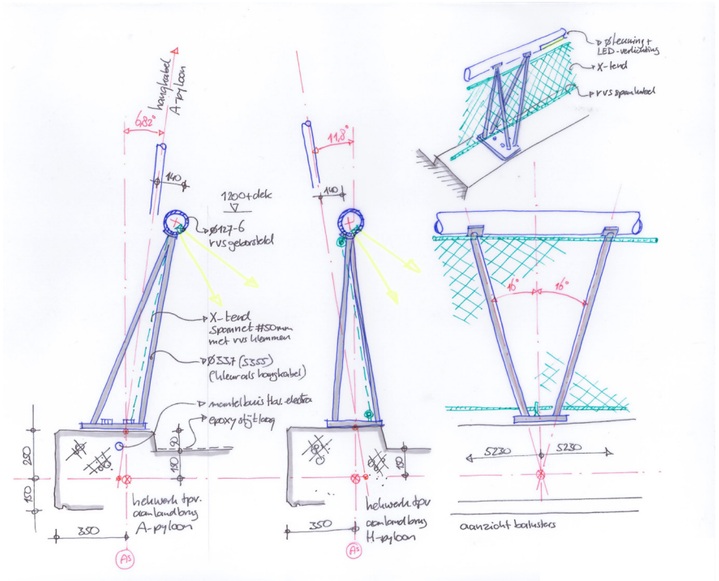

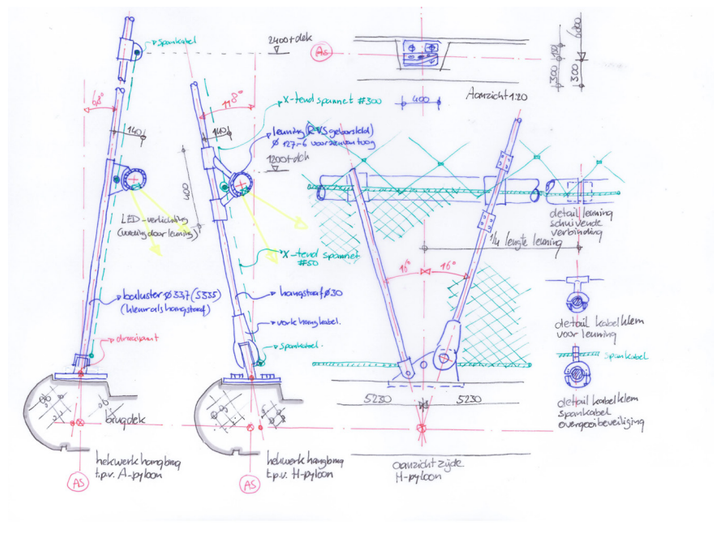

↑ DETAILLERING VAN DE HEKWERKEN

HEKWERKEN

COMFORT EN VEILIGHEID

Het hekwerk op de brug kan verdeeld worden in twee delen; hekwerk op het hangende brugdek en op de aanbruggen. Het hekwerk op het brugdek bestaat uit een leuning, een overgooinet en een balustradenet.

Het balustradenet bevindt zich op veilige hoogte vanaf het brugdek en is opgespannen aan een kabel ter hoogte van de leuning en een horizontale kabel boven het wegdek die met klemmen tussen de hangers van de brug is gespannen. Dit net heeft een maaswijdte die veilig is als valbescherming.

Het overgooinet is daarboven gespannen tussen de horizontale kabel van de balustrade en een tweede horizontale kabel op een hoogte van 2,5 meter boven het brugdek. Deze horizontale kabel is wederom met klemmen bevestigd aan de hangers van de brug. De maaswijdte van dit net is groter dan die van de balustrade.

De leuning met de daarin geïntegreerde functionele verlichting bevindt zich voor het balustradenet en wordt ondersteund door klemmen aan de hangers van de brug.

Op de aanbrug worden de leuning en een valbeschermingsnet ondersteund door balusters. Hier bestaat de valbescherming uit hetzelfde net als op het brugdek, op dezelfde hoogte en met dezelfde maaswijdte. De vorm van de balusters refereert aan de vorm van de hangkabels zodat opnieuw een zo groot mogelijke continuïteit en elegantie over de brug als geheel wordt bereikt.
Over de gehele lengte van brug en aanbrug wordt de verlichting in de reling verwerkt.

MATERIAAL EN DETAIL

NATUREL WAAR MOGELIJK

De doelstelling om een ranke fietsersbrug te maken laat zich traditioneel eenvoudiger realiseren in staal dan in beton, daarom heeft het ontwerpteam die strategie gevolgd. Indien tijdens de aanbesteding een aannemer met een gelijkwaardig concurrerend voorstel komt om ook de pylonen in ultra hoge sterkte beton uit te voeren wordt daarvoor een beperkte speelruimte geboden door in de maximaal toegestane dikte van de pylonen in het bovenste kwart van de pylonen een kleine marge van 5% te definiëren.

Kleurstelling: de kleuren van de brug zijn zoveel als mogelijk naturel.

De stalen pylonen vragen om een onderhoudsarme afwerking en zullen daartoe voorzien worden van een beschermende witte coating.
Hoofd- , trek- en hangkabels worden standaard voorzien van een donker grijze Galfan coating voor een lange levensduur. De definitieve kleur zal moeten worden bepaald door middel van bemonstering.
De stalen ankerplaten aan de brugonderdelen de kabelklemmen en vorken worden in dezelfde kleur uitgevoerd.
De betonnen randen van de verschillende brugdelen en de steunpunten worden uitgevoerd in schoon beton volgens de eisen van de CUR 100 en krijgen een zeer lichte grijze kleur uit de CUR-grijsschaal-beton.
Op graffiti gevoelige plekken wordt het beton voorzien van een matte anti-graffiti coating.
Door de kabels en verbindingsonderdelen in een donker grijze kleur uit te voeren zullen de witte pylonen meer op zichzelf staan en daardoor meer kunnen stralen. Ook komt het lichtgrijze brugdek meer te zweven en zal de brugrand zich duidelijk gedefinieerd in het landschap gaan aftekenen als zichtbaar heldere lijn.

Het brugdek zelf bestaat uit 3 zones: het voetpad, het fietspad en de schrikzone voor fietsers waarin de hwa goot is voorzien. Deze worden voorzien van een slijtvaste instrooi-laag ten behoeve van de stroefheid. De slijtlaag bestaat uit laag epoxyslurry, ingestrooid met een fijn grit, en is 4 tot 6 millimeter dik. De steensoort bepaalt de kleur van de slijtlaag. Vanwege het aanlichten van het brugdek is gekozen om deze zo licht mogelijk uit te voeren. Het licht wordt dan optimaal verspreid. Er dient hier wel ook een balans gevonden te worden m.b.t. de gevoeligheid voor vervuiling. De instrooilaag bestaat daarom uit licht gesteente in verschillende grijswaarden. Voor het fietspad is een rode tint gekozen om het onderscheid tussen het fiets- en voetpad te benadrukken. Om de gevoeligheid voor kauwgom te verminderen wordt aan het voetpad een klein percentage grit uit het fietspad toegevoegd en uit het fietspad een klein percentage grit uit het voetpad. Er ontstaat zo een natuurlijk fijn gespikkeld patroon waardoor eventuele kauwgom minder opvalt.

De leuning met geïntegreerde verlichting volgt de licht kromming van het brugdek en wordt uitgevoerd in geborsteld RVS (type 1.4003 i.v.m. de grote overspanning). De balusters, welke de leuning dragen, krijgen dezelfde donkerder kleur als de hangkabels, hierdoor wordt de referentie en eenheid met de hangers versterkt. Door ook hier een kleur contrast te maken komt de lichte leuning te zweven boven het brugdek.
Het overgooinet en het balustradenet zijn zo transparant mogelijk om zo min mogelijk wind te vangen. Dit is gunstig voor de aerodynamica van de brug. Gekozen is voor een net van X-tend. Dit net wordt gevlochten met dunnen RVS staaldraden en wordt gespannen tussen RVS kabels op spanning gehouden met RVS kabelspanners.

↑ MATERIALISERING

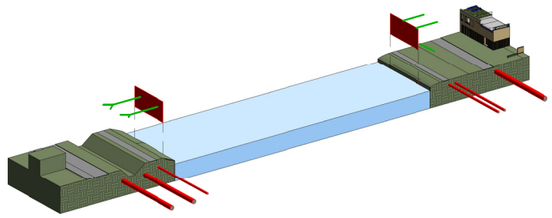

↑ FASE 2 (INDICATIEF) VOORGAANDE WERKEN

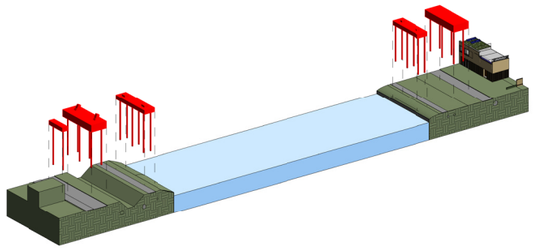

↑ FASE 3 (INDICATIEF) REALISATIE BRUG

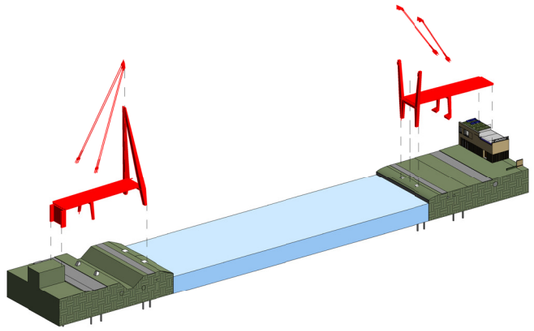

↑ FASE 4 (INDICATIEF) INSTALLATIE PYLONEN, VERANKERING KABELS EN AANBRUGGEN

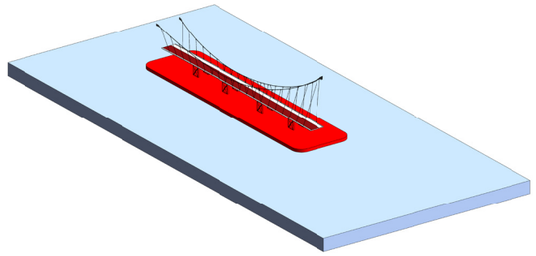

↑ FASE 5 (INDICATIEF VOORBEREIDING BRUGDEK EN KABELS VOOR INSTALLATIE

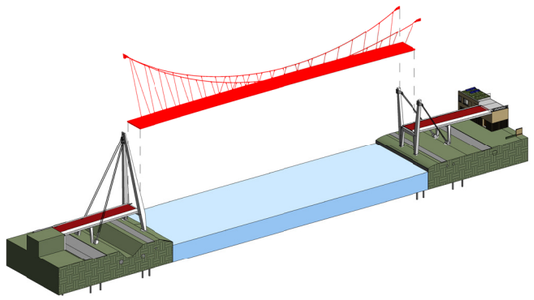

↑ FASE 6 (INDICATIEF) INSTALLATIE BRUGDEK EN KABELS

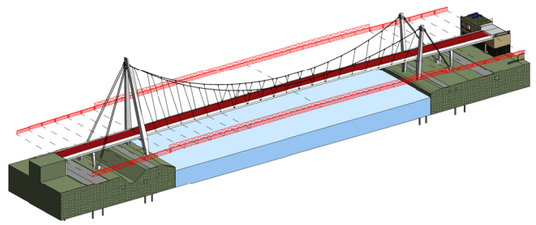

↑ FASE 7 (INDICATIEF) AFBOUW

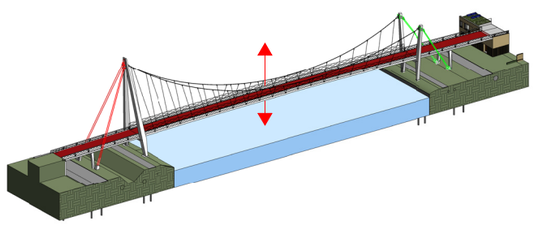

↑ FASE 8 (INDICATIEF) AFSTELLEN VERANKERINGSKABELS

UITVOERINGSVOLGORDE

FASEDOCUMENT

Fase 2 Voorgaande werkzaamheden
-Realisatie aansluiting Oog in Al zijde
-Realisatie aansluiting Leidsche Rijn zijde
-Verleggen kabels en leidingen

-Voorbereidende werkzaamheden
-Inmeten bestaande damwand (kanaalwand) en positie verankeringen aan beide zijden
-Waar nodig wegen afsluiten en omleggen (m.n. Oog in Al zijde)
Aan Oog in Al zijde
-Lokaal ontgraven van de anker-wand aansluitingen aan Oog in Al zijde
-Eventueel tijdelijke damwand aanbrengen
-Aanbrengen nieuwe grondankers (groutankers) aan Oog in Al zijde
-Verwijderen bestaand anker

Fase 3 Realisatie fundering
-Aanbrengen bouwputvoorzieningen
-Voorboren palen bij pyloonfunderingen
-Aanbrengen palen
-Aanbrengen poer
-Grond terugbrengen en evt tijdelijke damwanden verwijderen

Fase 4 Installatie pylonen, verankering kabels en aanbruggen
-Installatie pylonen (tijdelijk ondersteund)
-Installatie aanbruggen
-Installatie verankeringskabels

Fase 5 Voorbereiding brugdek en kabels voor installatie
-Prefabricage dek incl hangerverbindingen
-Prefabricage hanger, klemmen en hoofdkabels
-Montage van dek, hangers, klemmen en hoofdkabels op ponton
-Transport naar Merwedekanaal
-Opbouwen steigerwerk
-Vorm van hoofdkabels aanbrengen

Fase 6 Installatie brugdek en kabels
-Transport naar locatie van brug
-Positioneren door middel van ballast
-Verbinden van de hoofdkabels met de pylonen
-Uitvaren Ponton

Fase 7 Afbouw
-Aanbrengen brugmeubilair
-Afwerking

Fase 8 Afstellen verankeringskabels
-Stellen verankeringskabels tbv bepalen geometrie bij oplevering.

TEKENINGENSET

Tekeningen lijst

nummer	onderwerp	datum	status	formaat	schaal
01 Algemeen					
A02	situatie	27/05/2014	Definitief	A3	1:1000
02 Fragmenten en Details					
FR01	steunwand as 1 (indicatief)	27/05/2014	Definitief	A3	1:200
FR02	steunpeiler as 2	27/05/2014	Definitief	A3	1:200
FR03	A pyloon as 3	27/05/2014	Definitief	A3	1:200
FR04	H-pyloon as 4	27/05/2014	Definitief	A3	1:200
FR05	steunpeiler as 5	27/05/2014	Definitief	A3	1:200
FR06	oplegging op school as 6	27/05/2014	Definitief	A3	1:200
FR07	principe stroomrichtingen hwa op brugdek	27/05/2014	Definitief	A3	1:200
FR08	fragment balustrade	27/05/2014	Definitief	A3	1:20
FR09	schema dempers	27/05/2014	Definitief	A3	1:300
FR10a	opleg- en voegenschema	27/05/2014	Definitief	A3	1:250
FR10b	opleg- en voegenschema	27/05/2014	Definitief	A3	
3.01	principe details top A-pyloon	27/05/2014	Definitief	A3	1:20
4.01	principe detail top H-pyloon	27/05/2014	Definitief	A3	1:20
4.02	principe detail brugdekrand	27/05/2014	Definitief	A3	1:5
5.01	principe detail brugdekrand	27/05/2014	Definitief	A3	1:5
8.01	principe detail brugdekrand	27/05/2014	Definitief	A3	1:10
8.02	principe detail brugdekrand	27/05/2014	Definitief	A3	1:10
04 Bijlage					
DS01	doorsneden A en 1 t/m 6	27/05/2014	Definitief	A1+	1:200
GE01	zuid- en noord-aanzicht	27/05/2014	Definitief	A1+	1:200
PL01	bovenaanzicht en plattegronden maaiveld en brugdek	27/05/2014	Definitief	A1+	1:200

COLOFON

ONTWERPTEAM →

NEXT ARCHITECTS / AMSTERDAM
Bart Reuser / Marijn Schenk / Michel Schreinemachers
met Tara Steenvoorden, Jurriaan Hillerström en Mark Jongerius

RUDY UYTENHAAK / AMSTERDAM
Rudy Uytenhaak, Karin Dorrepaal, Jonathan van Leuzen, Martin Dalenberg en Johan Pijl

OPDRACHTGEVER →

GEMEENTE UTRECHT
L. (Leo) Janssen
Rachmaninoffplantsoen 61
3533 JZ Utrecht
T → 31(0)30 286 44 40
F → 31(0)6 24 69 44 99
E → l.janssen@utrecht.nl
W → www.utrecht.nl

CONSTRUCTIEF ADVISEUR SCHOOL→

PIETERS BOUWTECHNIEK HAARLEM
F. (Frank) Meijer
Dr. Schaepmanstraat 284
2032 GS Haarlem
T → 31(0) 23 543 19 99
E → fbmeijer@pieters.net
W → www.pietersbouwtechniek.nl

LANDSCHAPSARCHITECT→

BUREAU B+B STEDENBOUW EN LANDSCHAPSARCHITECTUUR
M. (Mascha) Onderwater
Gedempt Hamerkanaal 96
1021 KR Amsterdam
T → 31(0) 20 623 98 01
E → bureau@bplusb.nl
W → www.bplusb.nl

BOUWKOSTEN ADVIES SCHOOL→

VITRUVIUS BOUWKOSTENADVIES
D. (David) Meijer
Frankenweg 1b
5349 AP Oss
T → 31(0) 41 275 10 17
T → 31(0) 84 835 58 23
E → dm@vitruviusbouwkostenadvies.nl
W → www.vitruviusbouwkostenadvies.nl

CONSTRUCTIEF ADVISEUR BRUG→

ARUP
P. (Paul) van Horn
postbus 57145
1040 BA Amsterdam
T → 31(0) 20 305 85 00
E → amsterdam@arup.com
W → www.arup.com

bezoekadres
Naritaweg 118
1043 CA Amsterdam

ADVIES INSTALLATIES→

DWA
D. (Dennis) ten Dam (installaties)
J. (Jaap) van der Linden (brand & bouwfysica)
Postbus 274
2410 AG Bodegraven
T → 31(0) 88 163 53 00
F → 31(0) 88 163 53 001
E → dwa@dwa.nl
W → www.dwa.nl

Bezoekadres
Duitslandweg 4
2411 NT Bodegraven

NEXT ARCHITECTS / AMSTERDAM
Paul van Vlissingenstraat 2a
1096 BK Amsterdam
Nederland
T → +31(0) 20 463 04 63
F → +31(0) 20 362 47 45
E → info@nextarchitects.com
W → www.nextarchitects.com

RUDY UYTENHAAK ARCHITECTENBUREAU
Rijnsburgstraat 9
1059 AT Amsterdam
Nederland
T → +31(0) 20 305 77 77
F → +31(0) 20 305 77 78
E → arch@uytenhaak.nl
W → www.uytenhaak.nl

Rudy Uytenhaak Architectenbureau bv

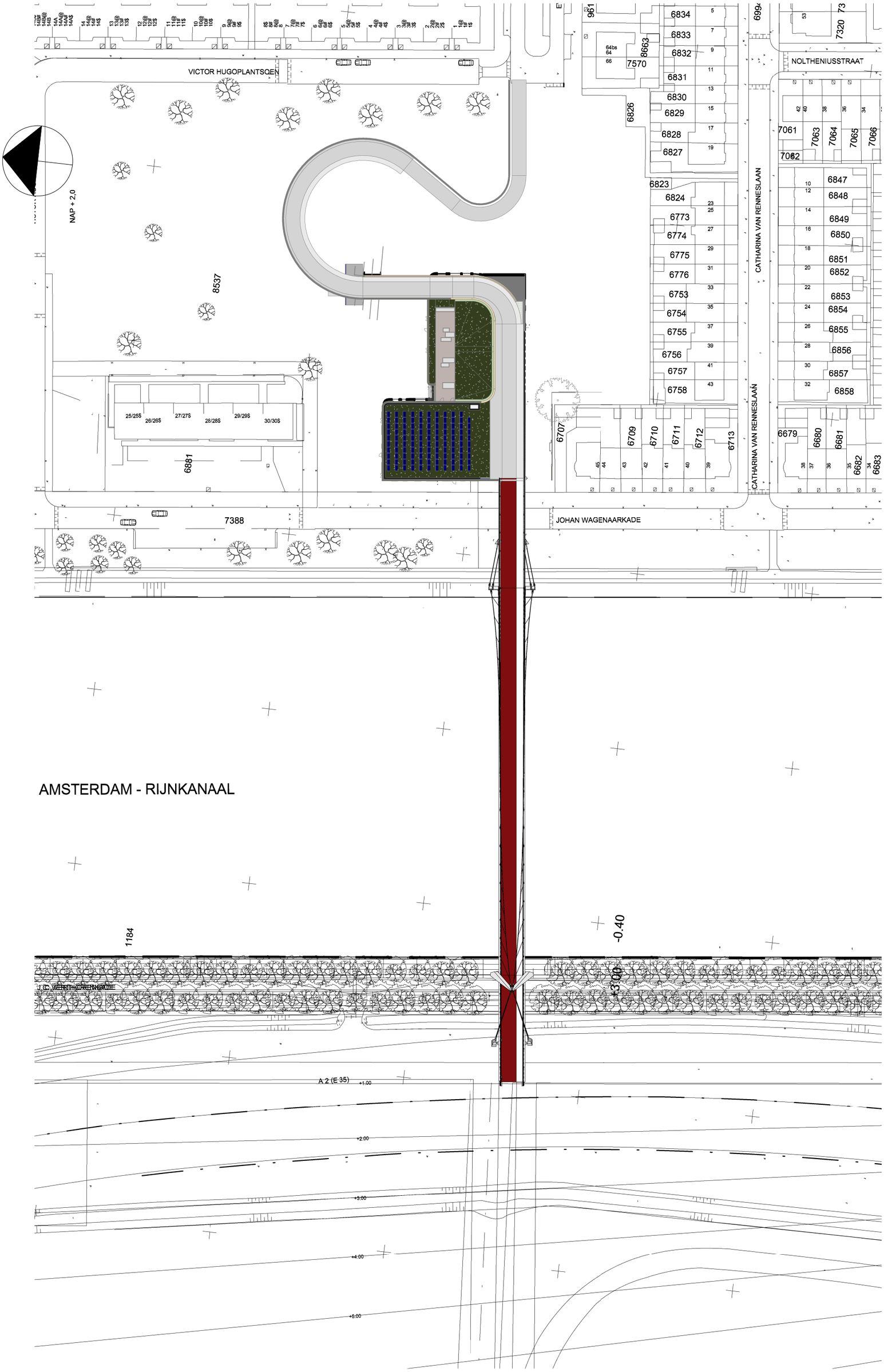

Tekeningnummer DO-A02

Onderwerp situatie

Status Definitief

Datum 27/05/2014

Fase DO

Formaat A3

Schaal 1 : 1000

Project B306 Fietsbrug ARK

Rudy Uytenhaak Architectenbureau bv

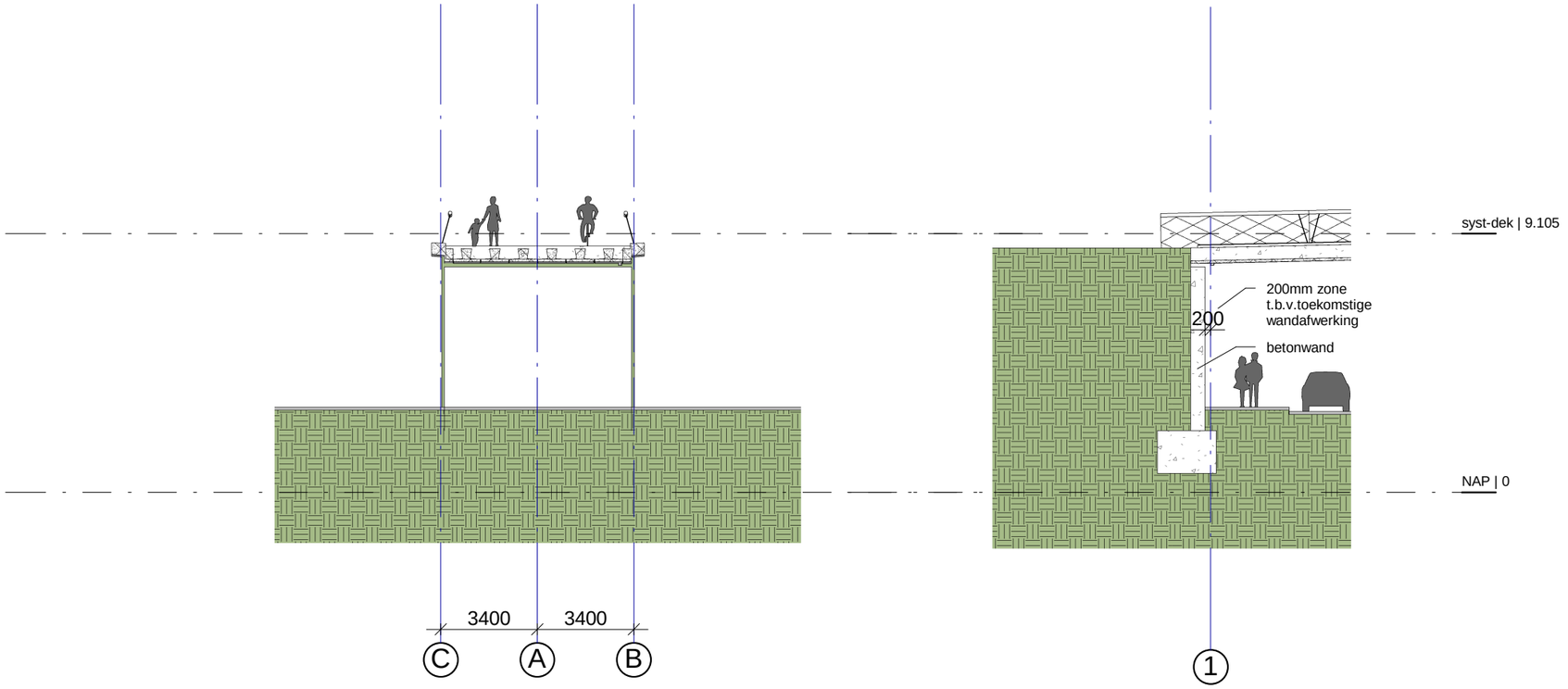

as 1 aanzicht oplegging Leidsche Rijn

as 1 doorsnede A

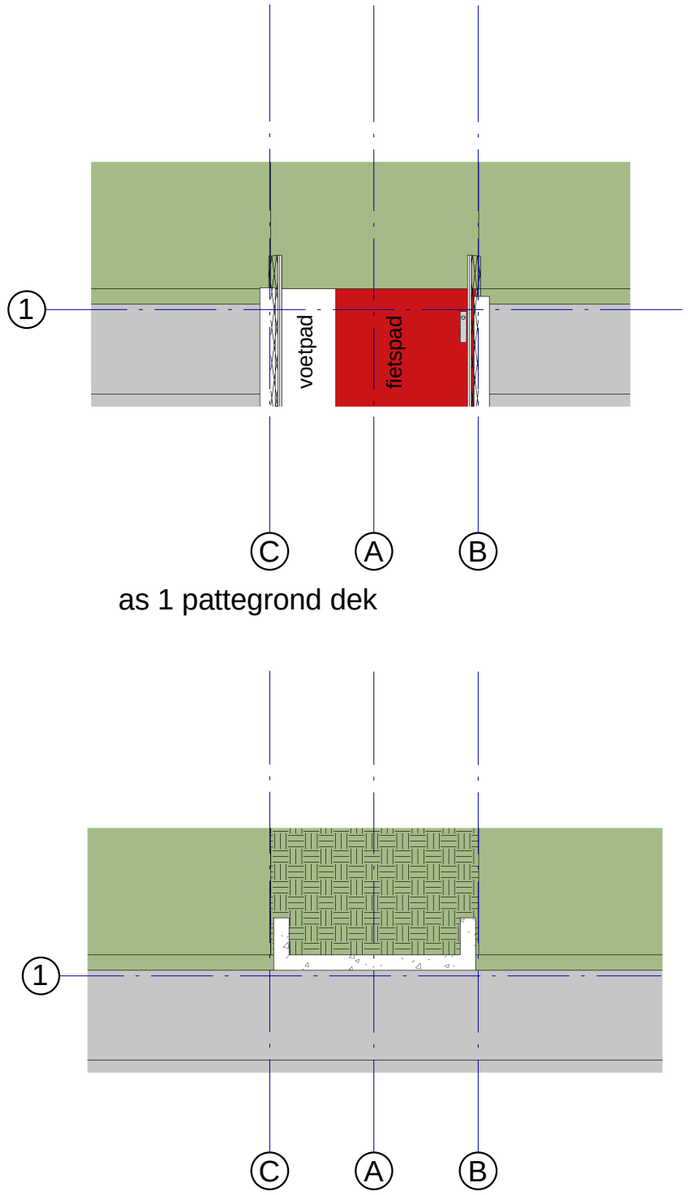

as 1 pattegrond dek

as 1 pattegrond maaiveld

Project	Schaal	Formaat	Fase	Datum	Status	Onderwerp	Tekeningnummer
B306 Fietsbrug ARK	1 : 200	A3	DO	27/05/2014	Definitief	steunwand as 1 (indicatief)	DO-FR01

Rudy Uytenhaak Architectenbureau bv

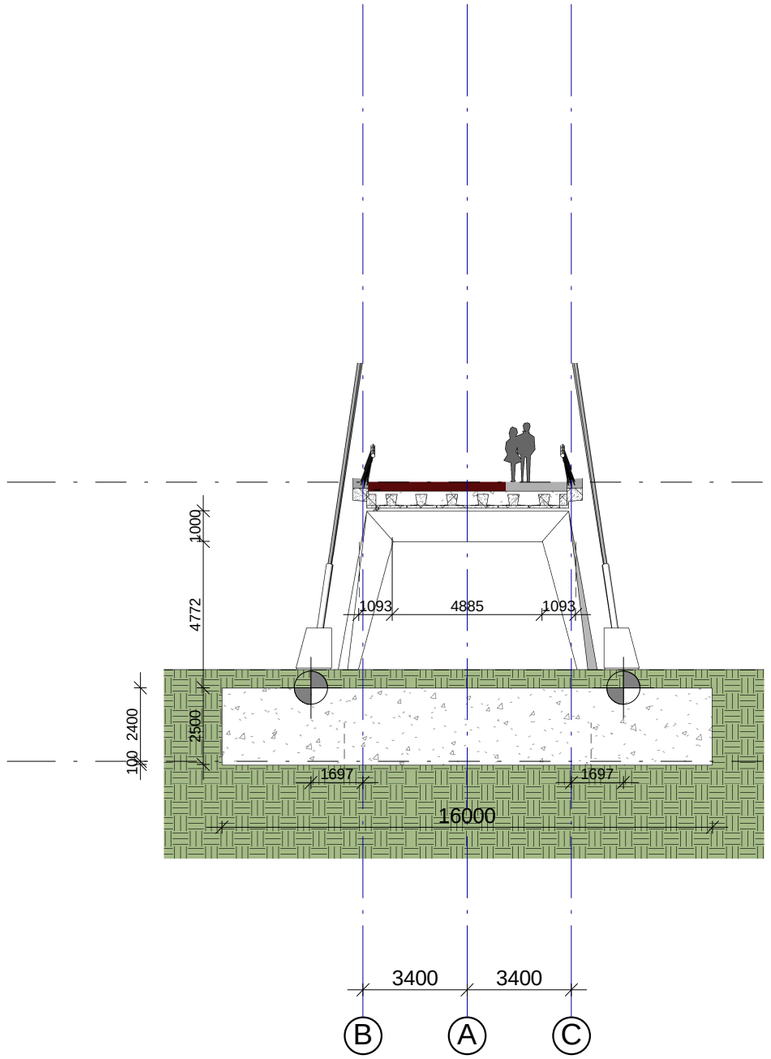

as 2 steunpeiler aanzicht

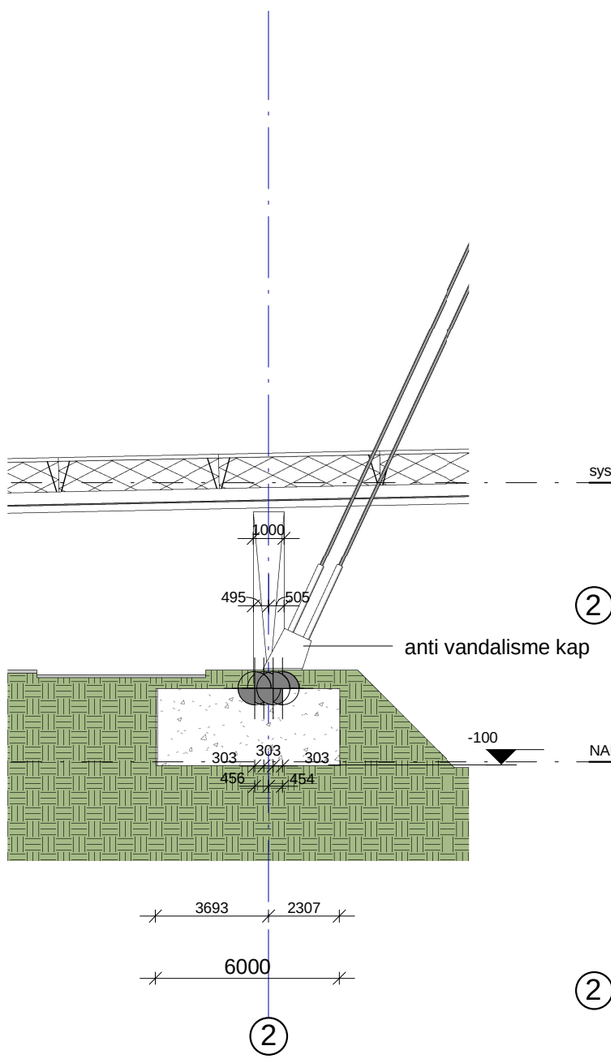

as 2 steunpeiler doorsnede

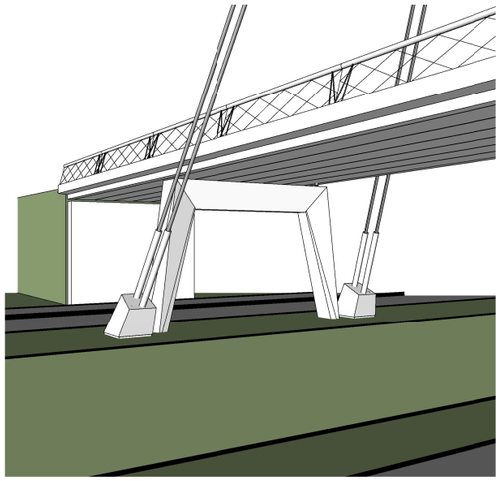

3D as 2 steunpeiler richting LR

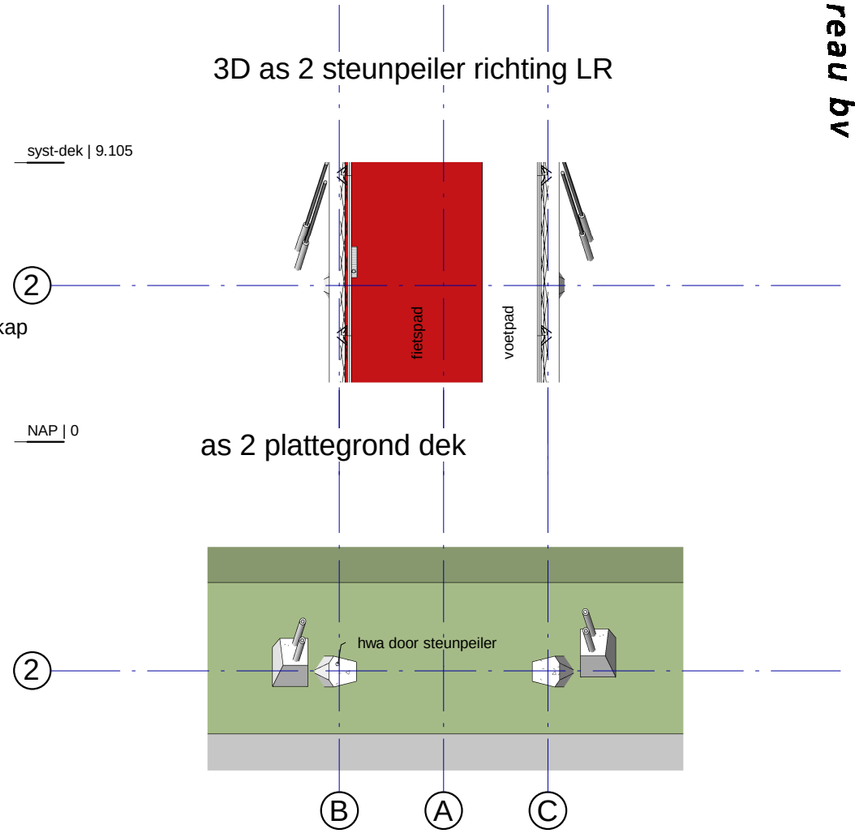

as 2 plattegrond dek

as 2 plattegrond maaiveld

Project	Schaal	Formaat	Fase	Datum	Status	Onderwerp	Tekeningnummer
B306 Fietsbrug ARK	1 : 200	A3	DO	27/05/2014	Definitief	steunpeiler as 2	DO-FR02

Rudy Uytenhaak Architectenbureau bv

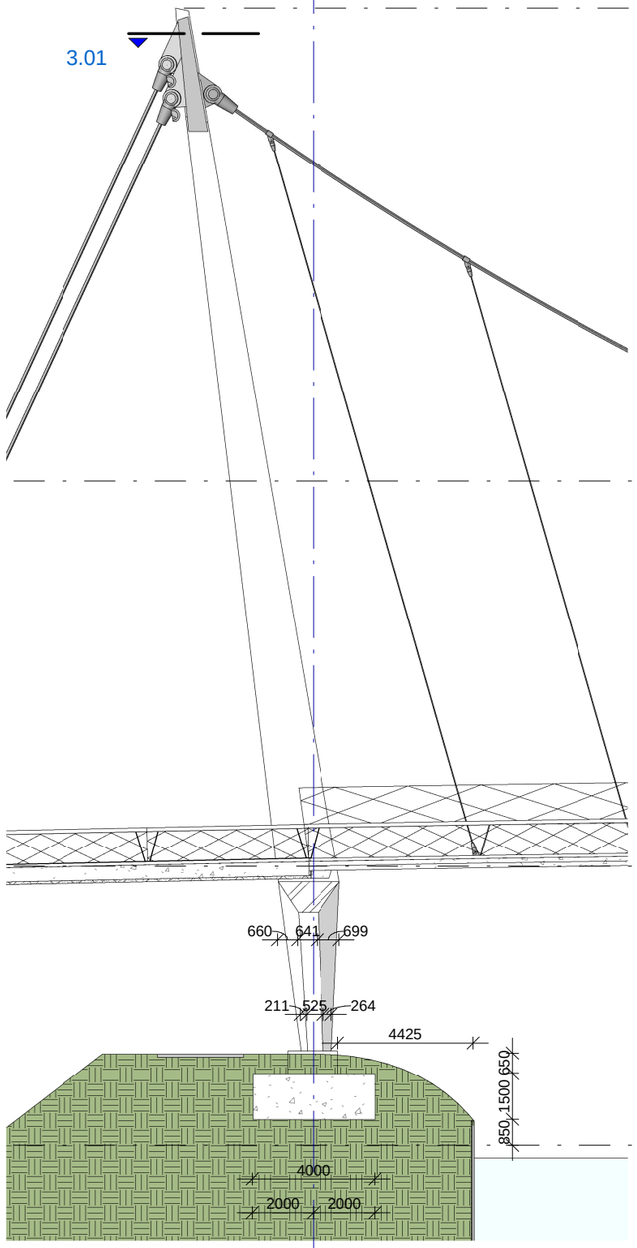

as 3 A-pyloon doorsnede

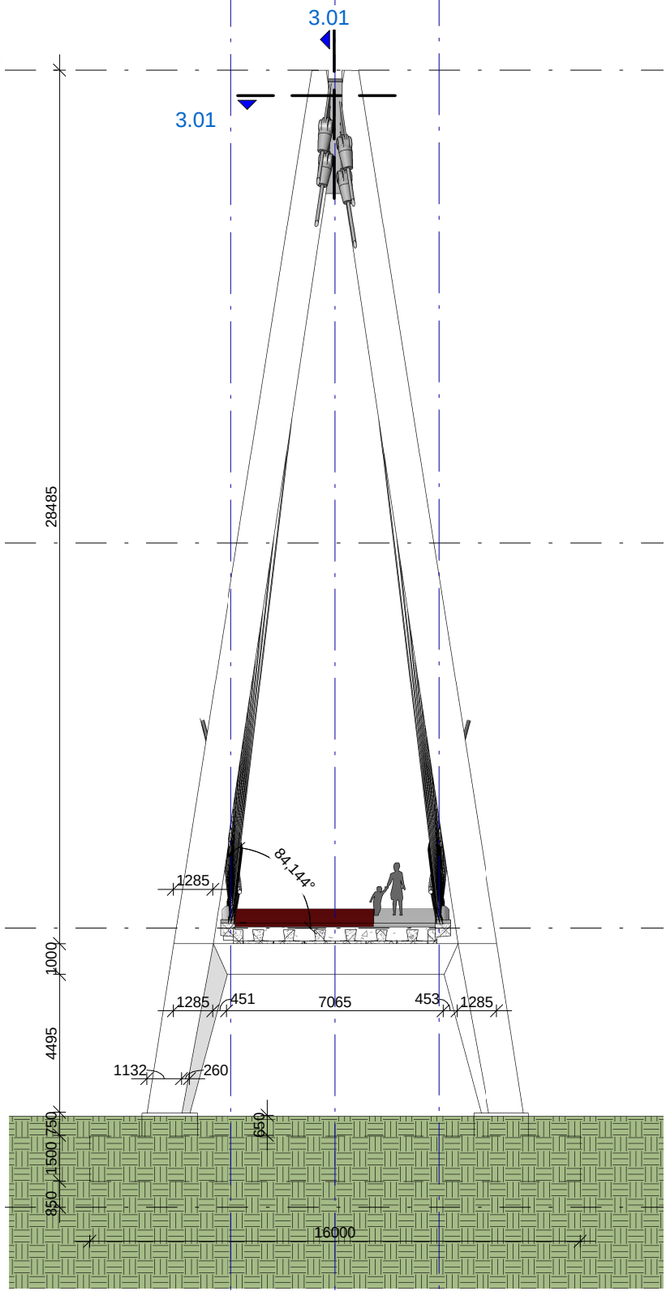

as 3 A-pyloon aanzicht LR

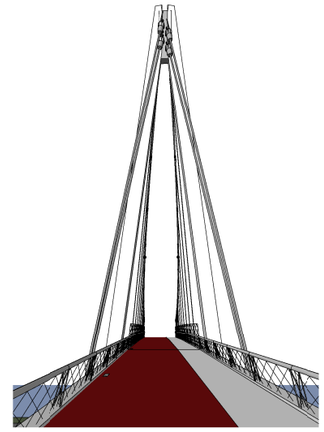

3D-beeld richting Oog in Al

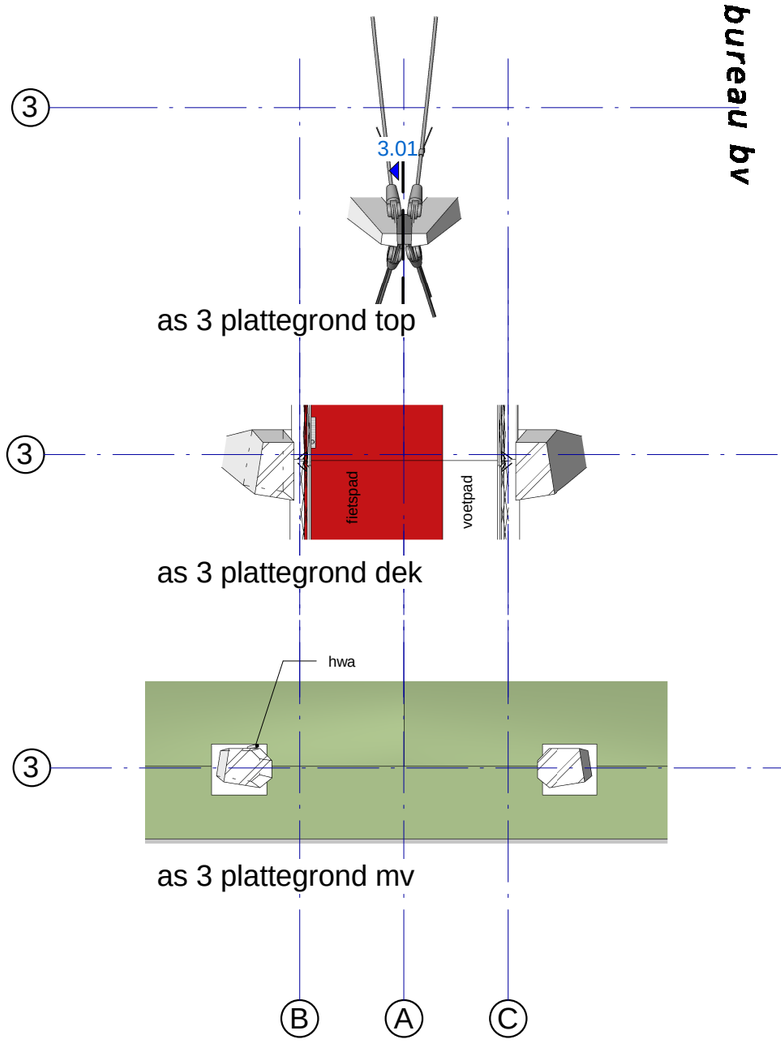

as 3 plattegrond top

as 3 plattegrond dek

as 3 plattegrond mv

Project	Schaal	Formaat	Fase	Datum	Status	Onderwerp	Tekeningnummer
B306 Fietsbrug ARK	1 : 200	A3	DO	27/05/2014	Definitief	A pyloon as 3	DO-FR03

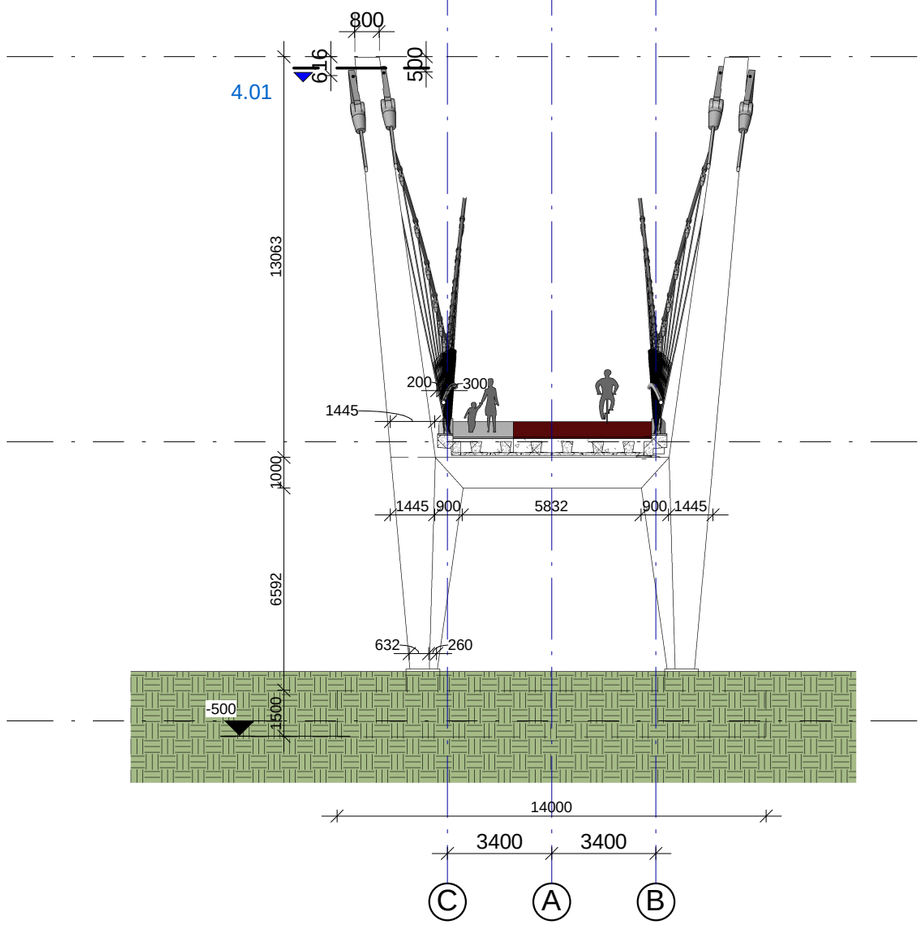

doorsnede H-pyloon

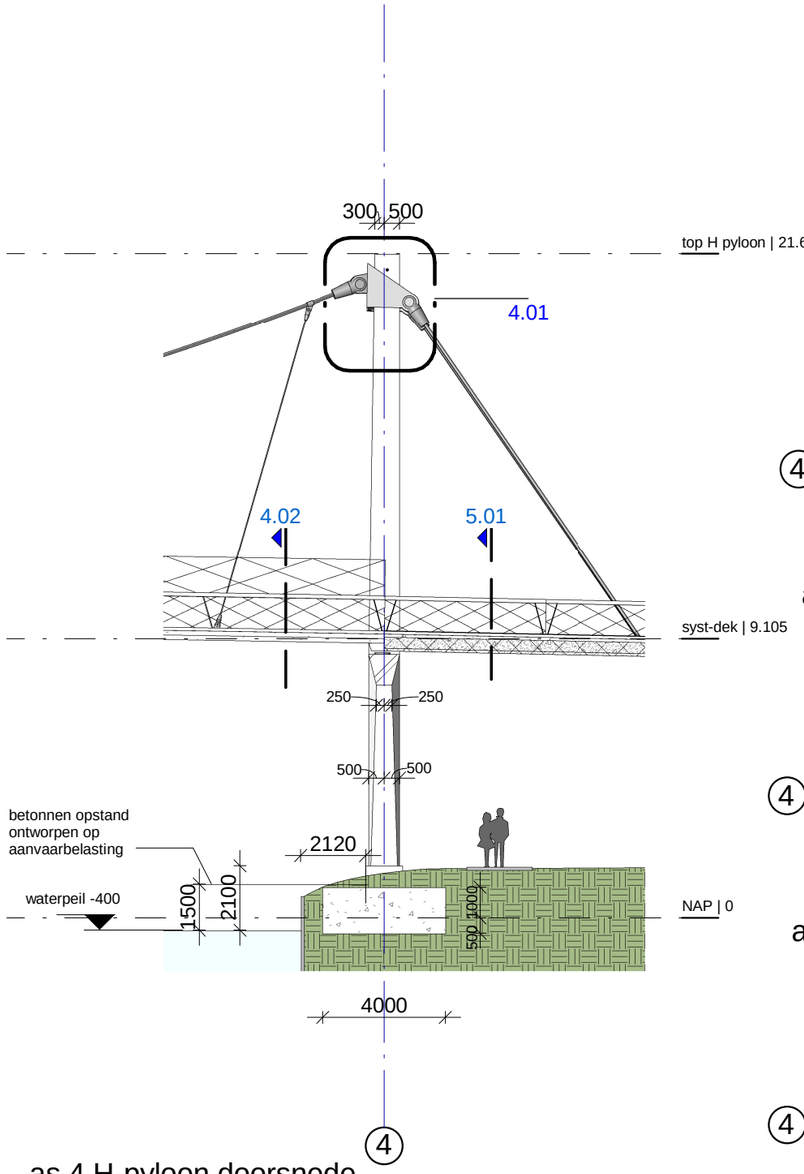

as 4 H-pyloon doorsnede

3D-beeld richting Leidsche Rijn

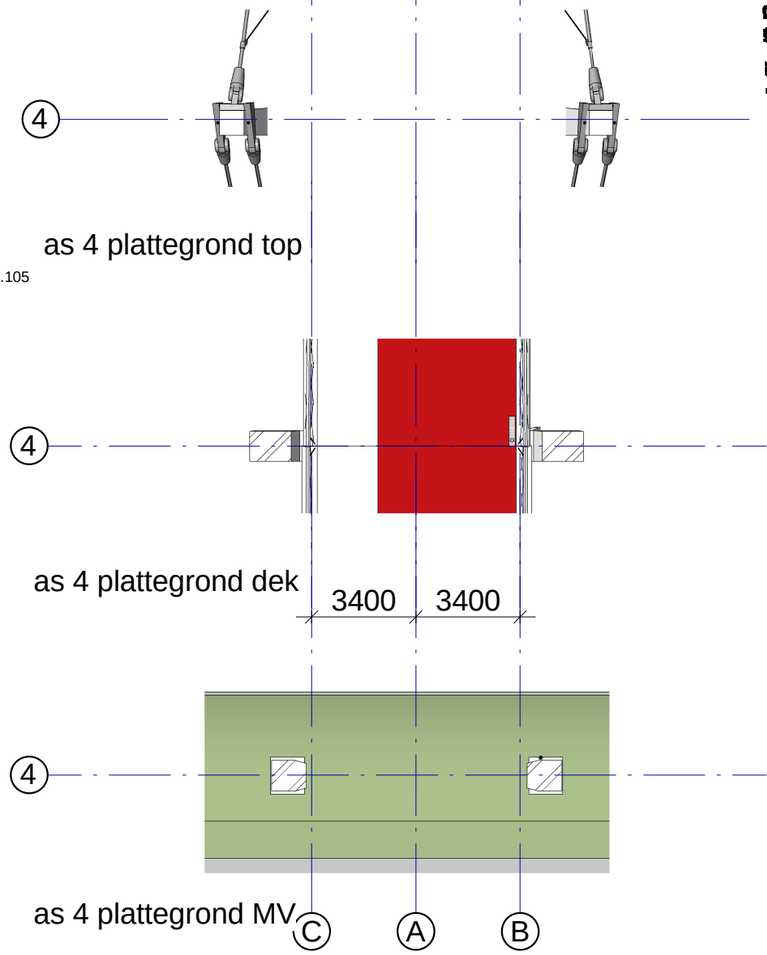

as 4 plattegrond top

as 4 plattegrond dek

as 4 plattegrond MV

Project	Schaal	Formaat	Fase	Datum	Status	Onderwerp	Tekeningnummer
B306 Fietsbrug ARK	1 : 200	A3	DO	27/05/2014	Definitief	H-pyloon as 4	DO-FR04

Rudy Uytenhaak Architectenbureau bv

Rudy Uytenhaak Architectenbureau bv

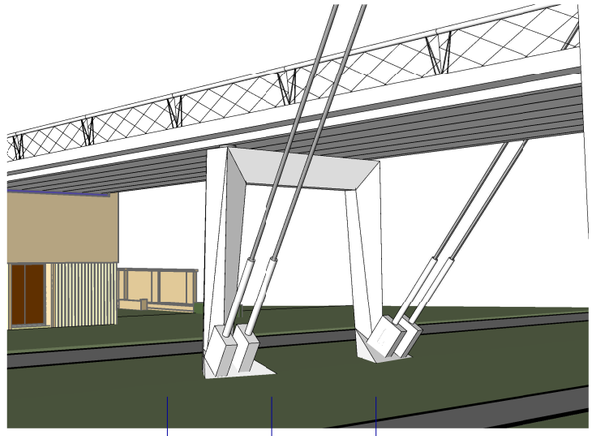

3D as 5 steunpeiler richting Oog in Al

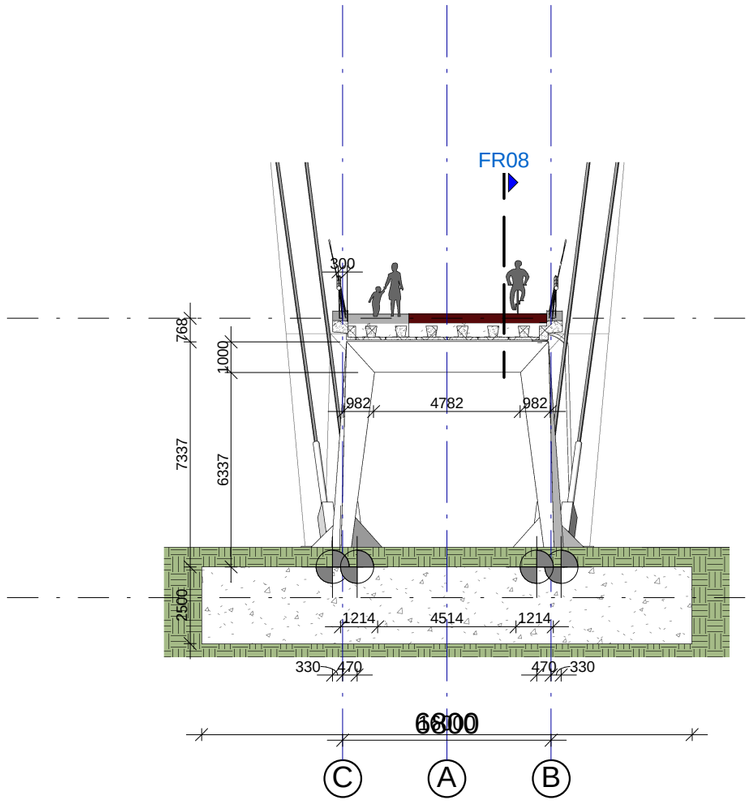

as 5 aanzicht

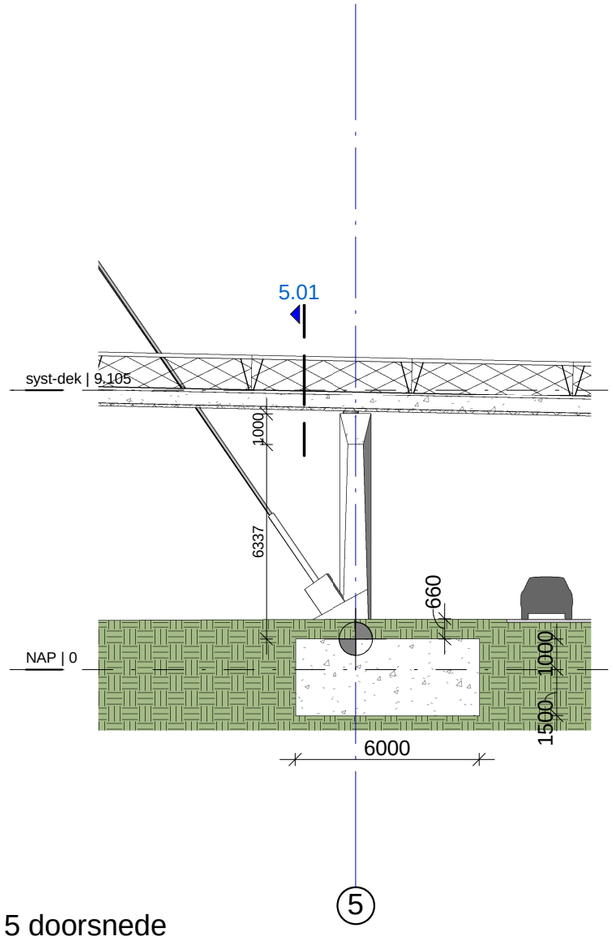

as 5 doorsnede

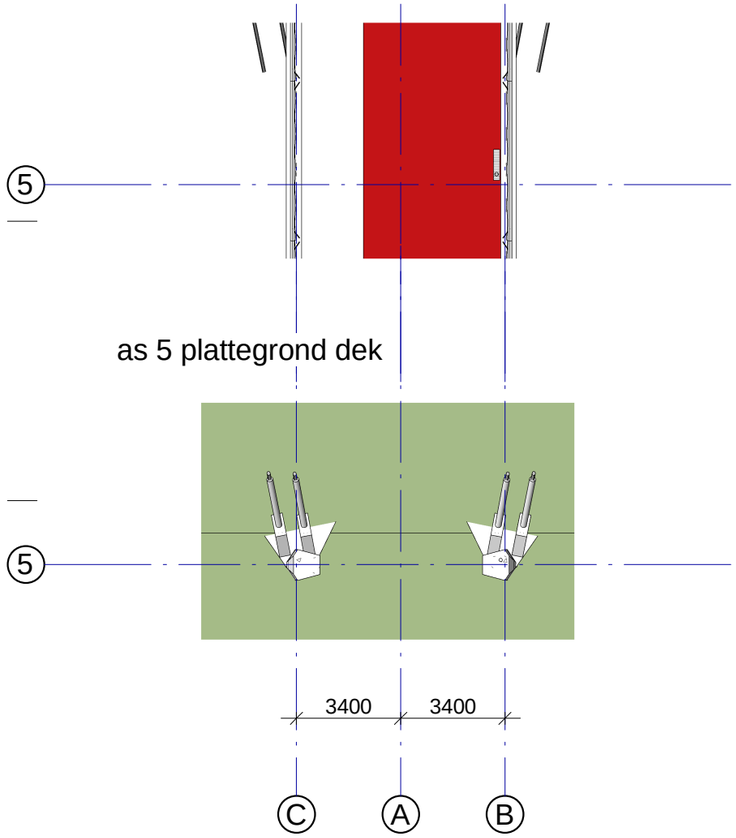

as 5 plattegrond dek

as 5 plattegrond MV

Project	Schaal	Formaat	Fase	Datum	Status	Onderwerp	Tekeningnummer
B306 Fietsbrug ARK	1 : 200	A3	DO	27/05/2014	Definitief	steunpeiler as 5	DO-FR05

Rudy Uytenhaak Architectenbureau bv

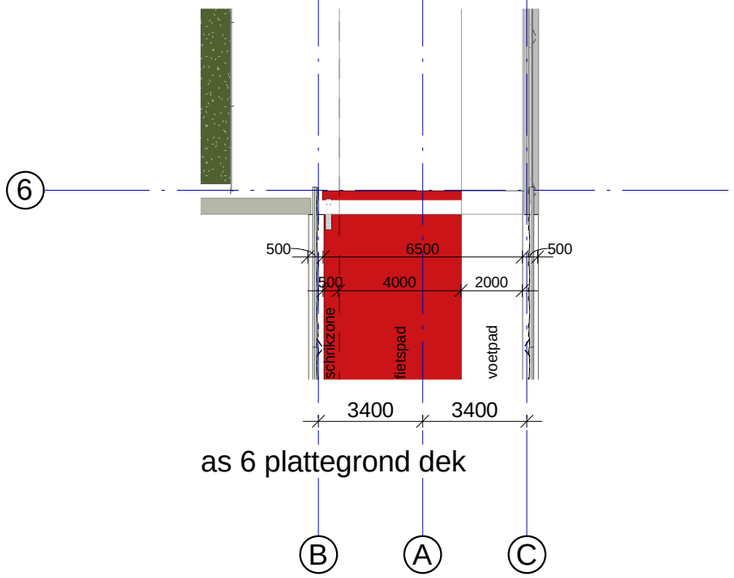

as 6 plattegrond dek

3D as 6 school

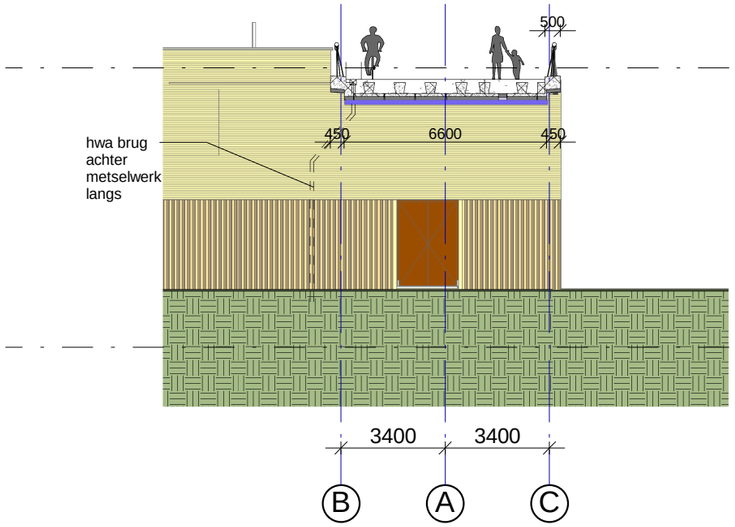

as 6 aanzicht oplegging

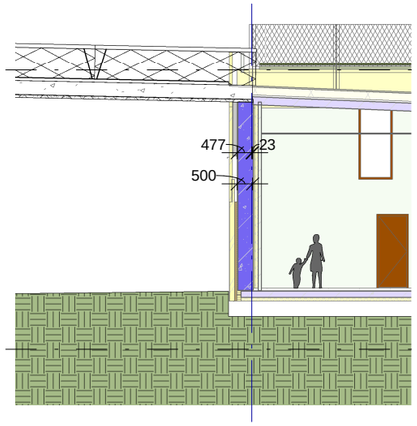

as 6 doorsnede

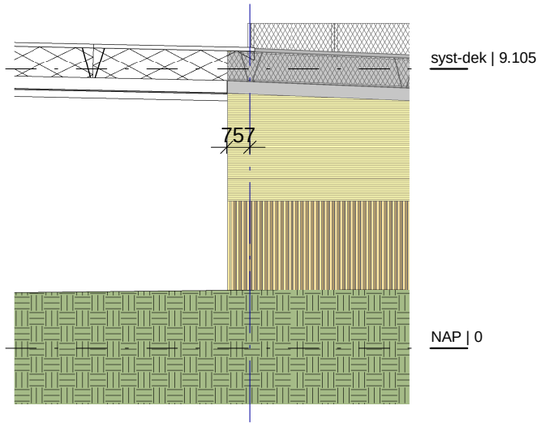

as 6 zijaanzicht

Project	Schaal	Formaat	Fase	Datum	Status	Onderwerp	Tekeningnummer
B306 Fietsbrug ARK	1 : 200	A3	DO	27/05/2014	Definitief	oplegging op school as 6	DO-FR06

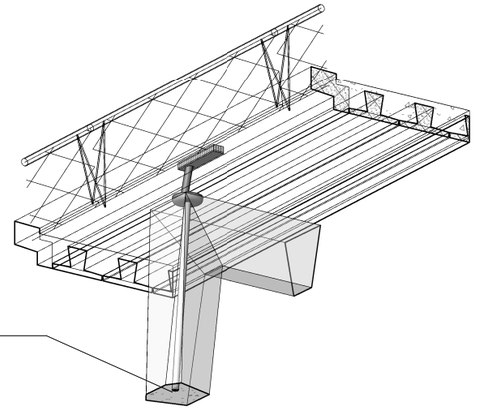

verloop hwa t.p.v. betonnen kolom

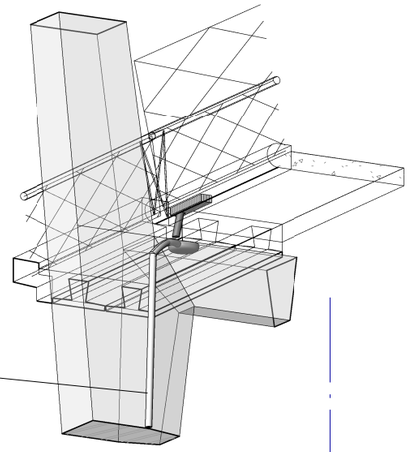

verloop hwa t.p.v. stalen piloon

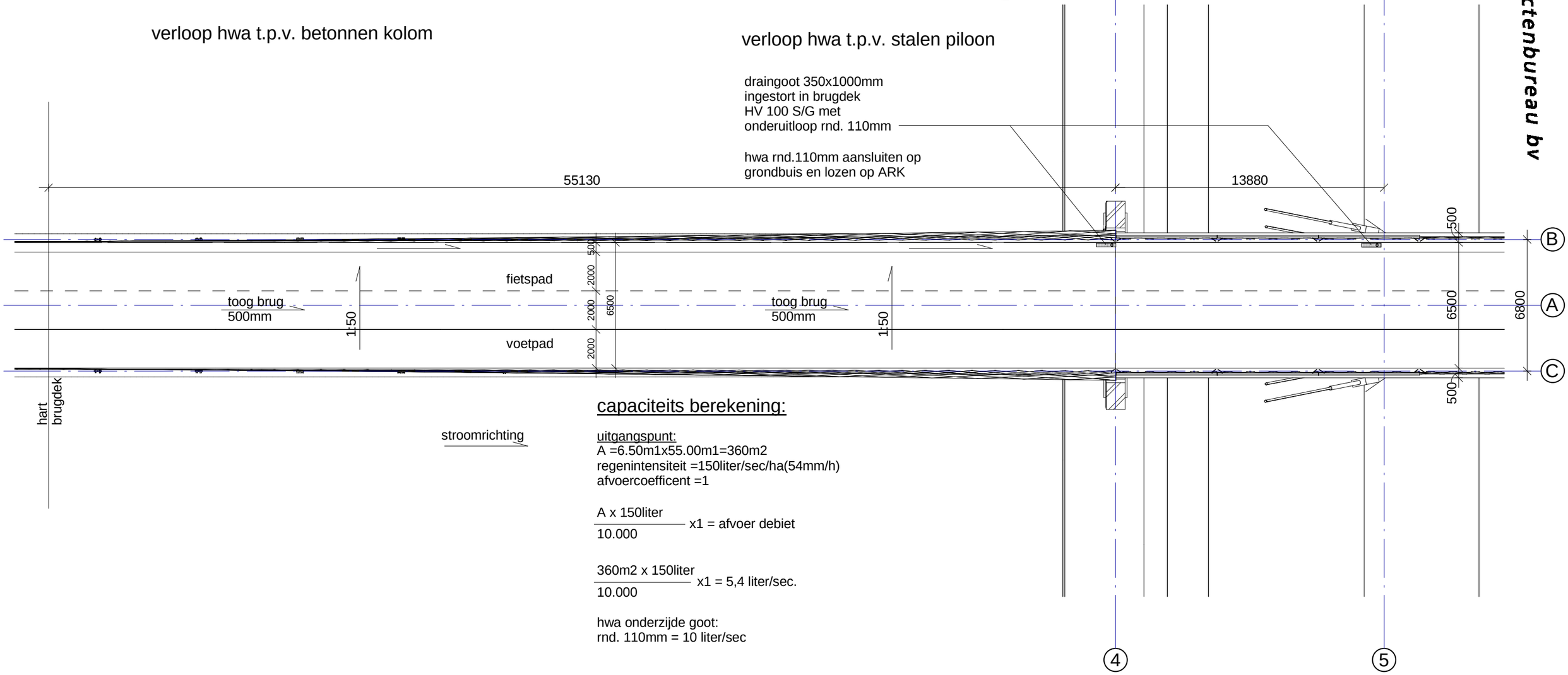

capaciteits berekening:

uitgangspunt:
A =6.50m1x55.00m1=360m2
regenintensiteit =150liter/sec/ha(54mm/h)
afvoercoefficent =1

$$\frac{\text{A x 150liter}}{10.000}\ \text{x1 = afvoer debiet}$$

$$\frac{\text{360m2 x 150liter}}{10.000}\ \text{x1 = 5,4 liter/sec.}$$

hwa onderzijde goot:
rnd. 110mm = 10 liter/sec

Project	Schaal	Formaat	Fase	Datum	Status	Onderwerp	Tekeningnummer
B306 Fietsbrug ARK	1 : 200	A3	DO	27/05/2014	Definitief	principe stroomrichtingen hwa op brugdek	DO-FR07

Rudy Uytenhaak Architectenbureau bv

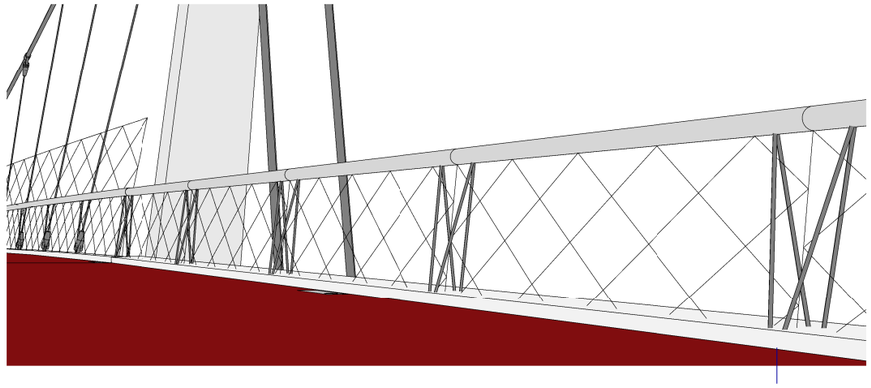

3D hekwerk

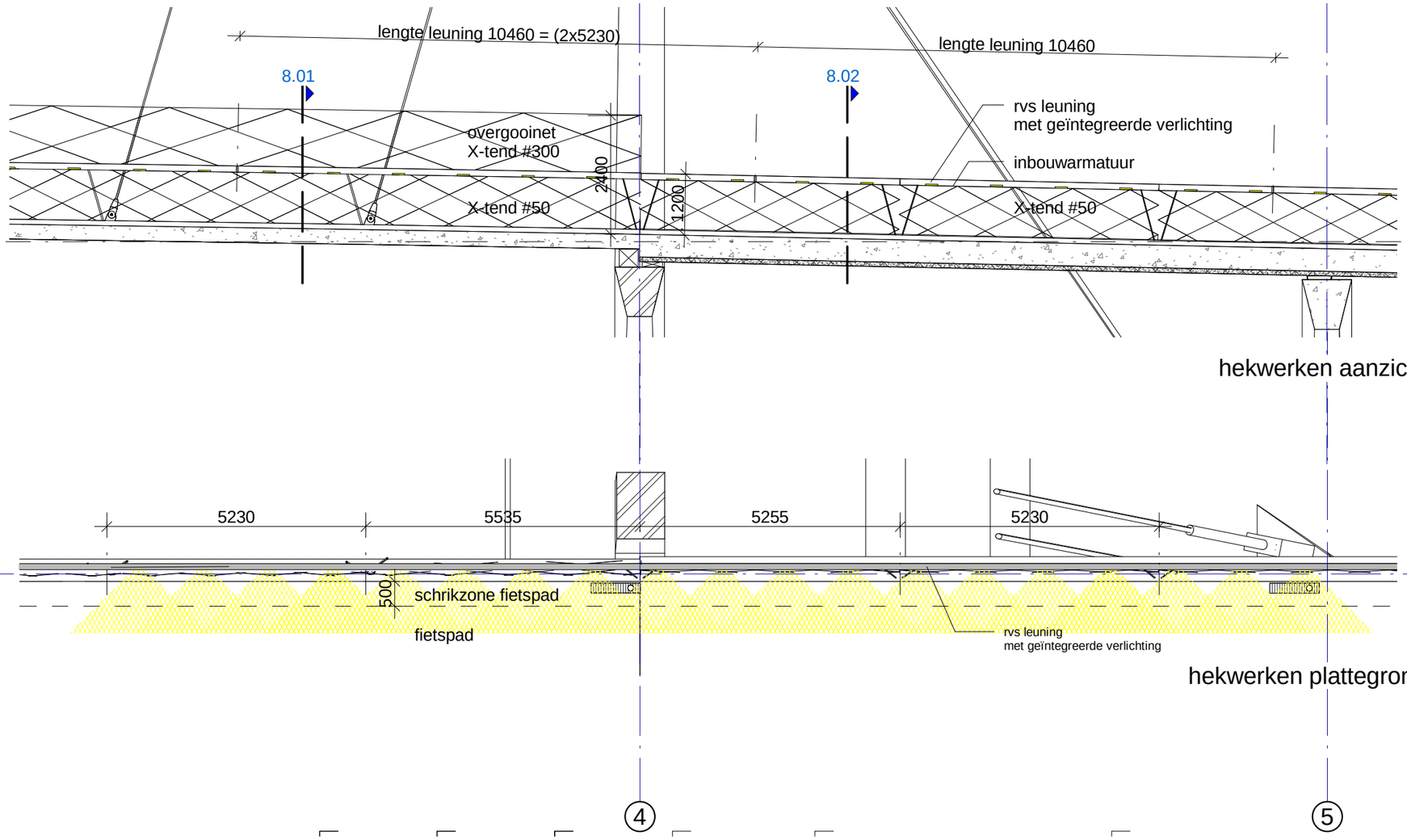

hekwerken aanzicht

hekwerken plattegrond

4 5

Project	Schaal	Formaat	Fase	Datum	Status	Onderwerp	Tekeningnummer
B306 Fietsbrug ARK	1 : 100	A3	DO	27/05/2014	Definitief	fragment balustrade	DO-FR08

Rudy Uytenhaak Architectenbureau bv

Rudy Uytenhaak Architectenbureau bv

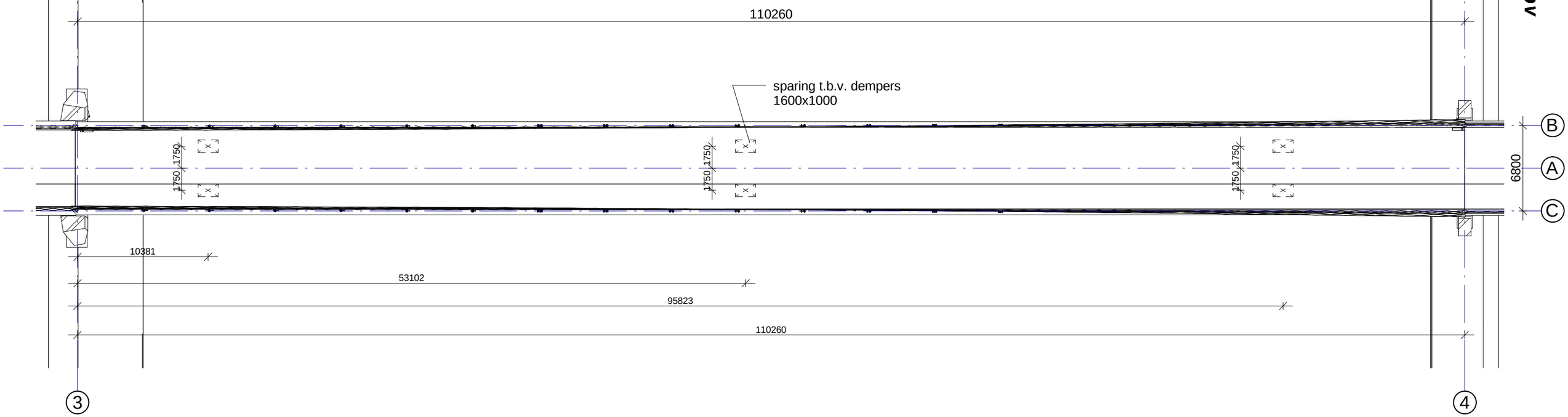

Project	Schaal	Formaat	Fase	Datum	Status	Onderwerp	Tekeningnummer
B306 Fietsbrug ARK	1 : 300	A3	DO	27/05/2014	Definitief	schema dempers	DO-FR09

voegovergang

vaste oplegging
eenzijdig beweegbare oplegging
alzijdig beweegbare oplegging

Kenmerk	max Vx	min Vx	max Vy	min Vy	max Vz	min Vz	max Ry	min Ry
	[mm]	[mm]	[mm]	[mm]	[mm]	[mm]	[rad]	[rad]
As 1	15	-15	nihil	nihil	5	-5	0,010	-0,003
As 2	25	-25	nihil	nihil	5	-5	0,030	-0,010
As 3	165	-165	nihil	nihil	15	-15	0,070	-0,020
As 4	160	-160	nihil	nihil	15	-15	0,020	-0,060
As 5	25	-25	nihil	nihil	5	-5	0,030	-0,010
As 6	20	-25	nihil	nihil	5	-5	0,005	-0,020

Aannames voegen:
Voorinstelling dusdanig dat de voegen in de referentieconditie op nul gesteld zijn
Verplaatsingen zijn BGT waarden
Extra verplaatsingscapaciteit van de voeg, waar nodig conform ontwerprichtlijnen van voegen, zijn niet opgenomen in de tabel

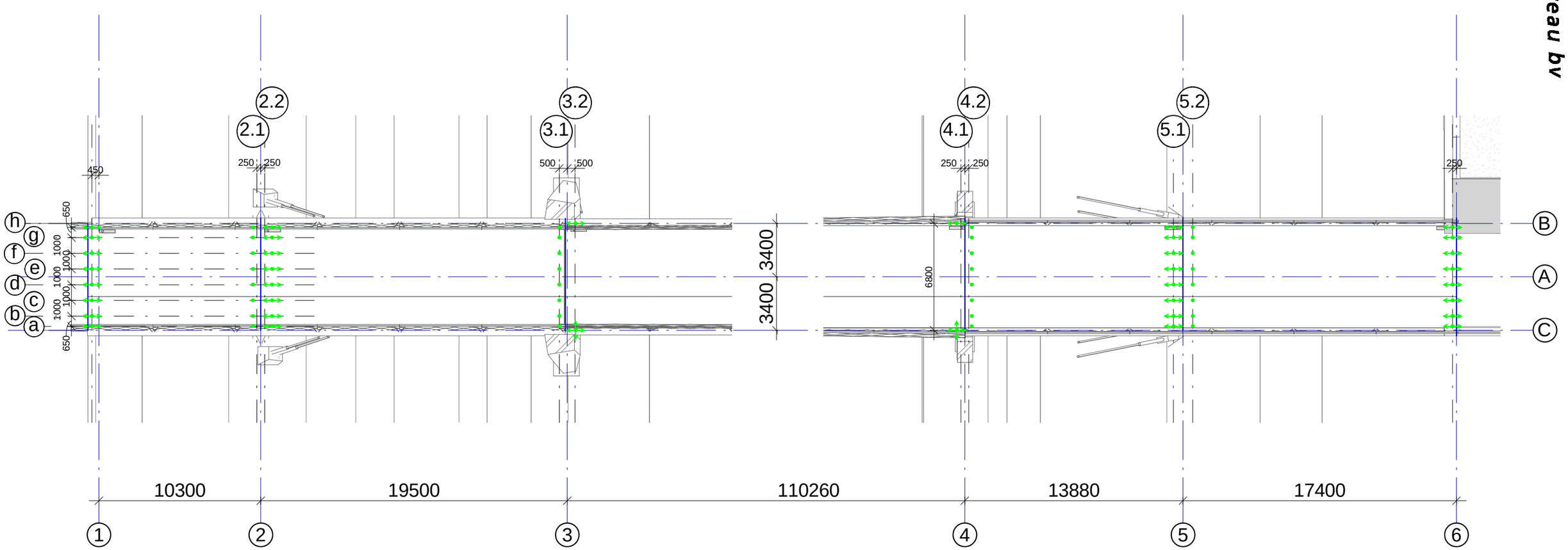

Rudy Uytenhaak Architectenbureau bv

Project	Schaal	Formaat	Fase	Datum	Status	Onderwerp	Tekeningnummer
B306 Fietsbrug ARK	1 : 250	A3	DO	27/05/2014	Definitief	opleg- en voegenschema	DO-FR10a

Kenmerk	Vrijheidsgraden	Optredende belastingen en verplaatsingen															
		max Fx [kN]	min Fx [kN]	max Fy [kN]	min Fy [kN]	max Fz [kN]	min Fz [kN]	max Rx [rad]	min Rx [rad]	max Ry [rad]	min Ry [rad]	max Rz [rad]	min Rz [rad]	max Vx [mm]	min Vx [mm]	max Vy [mm]	min Vy [mm]
1a	Eenzijdig beweegbaar			40	-40	100	20	nihil	nihil	0,010	-0,003	nihil	nihil	15	-15		
1b	Eenzijdig beweegbaar			80	-80	135	50	nihil	nihil	0,010	-0,003	nihil	nihil	15	-15		
1c	Eenzijdig beweegbaar			80	-80	135	50	nihil	nihil	0,010	-0,003	nihil	nihil	15	-15		
1d	Eenzijdig beweegbaar			80	-80	135	50	nihil	nihil	0,010	-0,003	nihil	nihil	15	-15		
1e	Eenzijdig beweegbaar			80	-80	135	50	nihil	nihil	0,010	-0,003	nihil	nihil	15	-15		
1f	Eenzijdig beweegbaar			80	-80	135	50	nihil	nihil	0,010	-0,003	nihil	nihil	15	-15		
1g	Eenzijdig beweegbaar			80	-80	135	50	nihil	nihil	0,010	-0,003	nihil	nihil	15	-15		
1h	Eenzijdig beweegbaar			40	-40	100	20	nihil	nihil	0,010	-0,003	nihil	nihil	15	-15		
2.1a	Vast	17	-17	46	46	100	20	nihil	nihil	0,003	-0,010	nihil	nihil				
2.1b	Vast	24	-24	92	-92	135	50	nihil	nihil	0,003	-0,010	nihil	nihil				
2.1c	Vast	24	-24	92	-92	135	50	nihil	nihil	0,003	-0,010	nihil	nihil				
2.1d	Vast	24	-24	92	-92	135	50	nihil	nihil	0,003	-0,010	nihil	nihil				
2.1e	Vast	24	-24	92	-92	135	50	nihil	nihil	0,003	-0,010	nihil	nihil				
2.1f	Vast	24	-24	92	-92	135	50	nihil	nihil	0,003	-0,010	nihil	nihil				
2.1g	Vast	24	-24	92	-92	135	50	nihil	nihil	0,003	-0,010	nihil	nihil				
2.1h	Vast	17	-17	46	-46	100	20	nihil	nihil	0,003	-0,010	nihil	nihil				
2.2a	Eenzijdig beweegbaar			10	-10	200	40	nihil	nihil	0,020	-0,005	nihil	nihil	20	-20		
2.2b	Eenzijdig beweegbaar			13	-13	260	90	nihil	nihil	0,020	-0,005	nihil	nihil	20	-20		
2.2c	Eenzijdig beweegbaar			13	-13	260	90	nihil	nihil	0,020	-0,005	nihil	nihil	20	-20		
2.2d	Eenzijdig beweegbaar			13	-13	260	90	nihil	nihil	0,020	-0,005	nihil	nihil	20	-20		
2.2e	Eenzijdig beweegbaar			13	-13	260	90	nihil	nihil	0,020	-0,005	nihil	nihil	20	-20		
2.2f	Eenzijdig beweegbaar			13	-13	260	90	nihil	nihil	0,020	-0,005	nihil	nihil	20	-20		
2.2g	Eenzijdig beweegbaar			13	-13	260	90	nihil	nihil	0,020	-0,005	nihil	nihil	20	-20		
2.2h	Eenzijdig beweegbaar			10	-10	200	40	nihil	nihil	0,020	-0,005	nihil	nihil	20	-20		
3.1a	Vast	23	-23	10	-10	200	40	nihil	nihil	0,005	-0,020	nihil	nihil				
3.1b	Vast	34	-34	13	-13	260	90	nihil	nihil	0,005	-0,020	nihil	nihil				
3.1c	Vast	34	-34	13	-13	260	90	nihil	nihil	0,005	-0,020	nihil	nihil				
3.1d	Vast	34	-34	13	-13	260	90	nihil	nihil	0,005	-0,020	nihil	nihil				
3.1e	Vast	34	-34	13	-13	260	90	nihil	nihil	0,005	-0,020	nihil	nihil				
3.1f	Vast	34	-34	13	-13	260	90	nihil	nihil	0,005	-0,020	nihil	nihil				
3.1g	Vast	34	-34	13	-13	260	90	nihil	nihil	0,005	-0,020	nihil	nihil				
3.1h	Vast	23	-23	10	-10	200	40	nihil	nihil	0,005	-0,020	nihil	nihil				
3.2C	Alzijdig beweegbaar					300	0	0,005	-0,010	0,050	-0,015	0,010	-0,010	155	-155	nihil	nihil
3.2B	Eenzijdig beweegbaar			1000	-1000	300	0	0,010	-0,005	0,050	-0,015	0,010	-0,010	155	-155		
4.1C	Alzijdig beweegbaar					300	0	0,005	-0,010	0,015	-0,050	0,010	-0,010	155	-155	nihil	nihil
4.1B	Eenzijdig beweegbaar			1000	-1000	300	0	0,010	-0,005	0,015	-0,050	0,010	-0,010	155	-155		
4.2a	Vast	17	-17	8	-8	150	30	nihil	nihil	0,010	-0,003	nihil	nihil				
4.2b	Vast	24	-24	10	-10	190	60	nihil	nihil	0,010	-0,003	nihil	nihil				
4.2c	Vast	24	-24	10	-10	190	60	nihil	nihil	0,010	-0,003	nihil	nihil				
4.2d	Vast	24	-24	10	-10	190	60	nihil	nihil	0,010	-0,003	nihil	nihil				
4.2e	Vast	24	-24	10	-10	190	60	nihil	nihil	0,010	-0,003	nihil	nihil				
4.2f	Vast	24	-24	10	-10	190	60	nihil	nihil	0,010	-0,003	nihil	nihil				
4.2g	Vast	24	-24	10	-10	190	60	nihil	nihil	0,010	-0,003	nihil	nihil				
4.2h	Vast	17	-17	8	-8	150	30	nihil	nihil	0,010	-0,003	nihil	nihil				
5.1a	Eenzijdig beweegbaar			8	-8	150	30	nihil	nihil	0,003	-0,010	nihil	nihil	15	-15		
5.1b	Eenzijdig beweegbaar			10	-10	190	60	nihil	nihil	0,003	-0,010	nihil	nihil	15	-15		
5.1c	Eenzijdig beweegbaar			10	-10	190	60	nihil	nihil	0,003	-0,010	nihil	nihil	15	-15		
5.1d	Eenzijdig beweegbaar			10	-10	190	60	nihil	nihil	0,003	-0,010	nihil	nihil	15	-15		
5.1e	Eenzijdig beweegbaar			10	-10	190	60	nihil	nihil	0,003	-0,010	nihil	nihil	15	-15		
5.1f	Eenzijdig beweegbaar			10	-10	190	60	nihil	nihil	0,003	-0,010	nihil	nihil	15	-15		
5.1g	Eenzijdig beweegbaar			10	-10	190	60	nihil	nihil	0,003	-0,010	nihil	nihil	15	-15		
5.1h	Eenzijdig beweegbaar			8	-8	150	30	nihil	nihil	0,003	-0,010	nihil	nihil	15	-15		
5.2a	Vast	22	-22	12	-12	180	30	nihil	nihil	0,020	-0,005	nihil	nihil				
5.2b	Vast	32	-32	24	-24	240	80	nihil	nihil	0,020	-0,005	nihil	nihil				
5.2c	Vast	32	-32	24	-24	240	80	nihil	nihil	0,020	-0,005	nihil	nihil				
5.2d	Vast	32	-32	24	-24	240	80	nihil	nihil	0,020	-0,005	nihil	nihil				
5.2e	Vast	32	-32	24	-24	240	80	nihil	nihil	0,020	-0,005	nihil	nihil				
5.2f	Vast	32	-32	24	-24	240	80	nihil	nihil	0,020	-0,005	nihil	nihil				
5.2g	Vast	32	-32	24	-24	240	80	nihil	nihil	0,020	-0,005	nihil	nihil				
5.2h	Vast	22	-22	12	-12	180	30	nihil	nihil	0,020	-0,005	nihil	nihil				
6a	Eenzijdig beweegbaar			9	-9	180	30	nihil	nihil	0,005	-0,020	nihil	nihil	20	-20		
6b	Eenzijdig beweegbaar			17	-17	240	80	nihil	nihil	0,005	-0,020	nihil	nihil	20	-20		
6c	Eenzijdig beweegbaar			17	-17	240	80	nihil	nihil	0,005	-0,020	nihil	nihil	20	-20		
6d	Eenzijdig beweegbaar			17	-17	240	80	nihil	nihil	0,005	-0,020	nihil	nihil	20	-20		
6e	Eenzijdig beweegbaar			17	-17	240	80	nihil	nihil	0,005	-0,020	nihil	nihil	20	-20		
6f	Eenzijdig beweegbaar			17	-17	240	80	nihil	nihil	0,005	-0,020	nihil	nihil	20	-20		
6g	Eenzijdig beweegbaar			17	-17	240	80	nihil	nihil	0,005	-0,020	nihil	nihil	20	-20		
6h	Eenzijdig beweegbaar			9	-9	180	30	nihil	nihil	0,005	-0,020	nihil	nihil	20	-20		

Aannames opleggingen:
Wrijving kleiner of gelijk aan 8%
Voorinstelling dusdanig dat de opleggingen in de referentieconditie op nul gesteld zijn
x-as in lengterichting brug, positieve as richting Oog in Al
Krachten zijn UGT waarden
Rotaties en verplaatsingen zijn BGT waarden
Extra verplaatsingen conform EN 1337-1 paragraaf 5.4 zijn niet opgenomen in de tabel
Positieve kracht in z-richting is een drukkracht

Rudy Uytenhaak Architectenbureau bv

Project	Schaal	Formaat	Fase	Datum	Status	Onderwerp	Tekeningnummer
B306 Fietsbrug ARK		A3	DO	27/05/2014	Definitief	opleg- en voegenschema	DO-FR10b

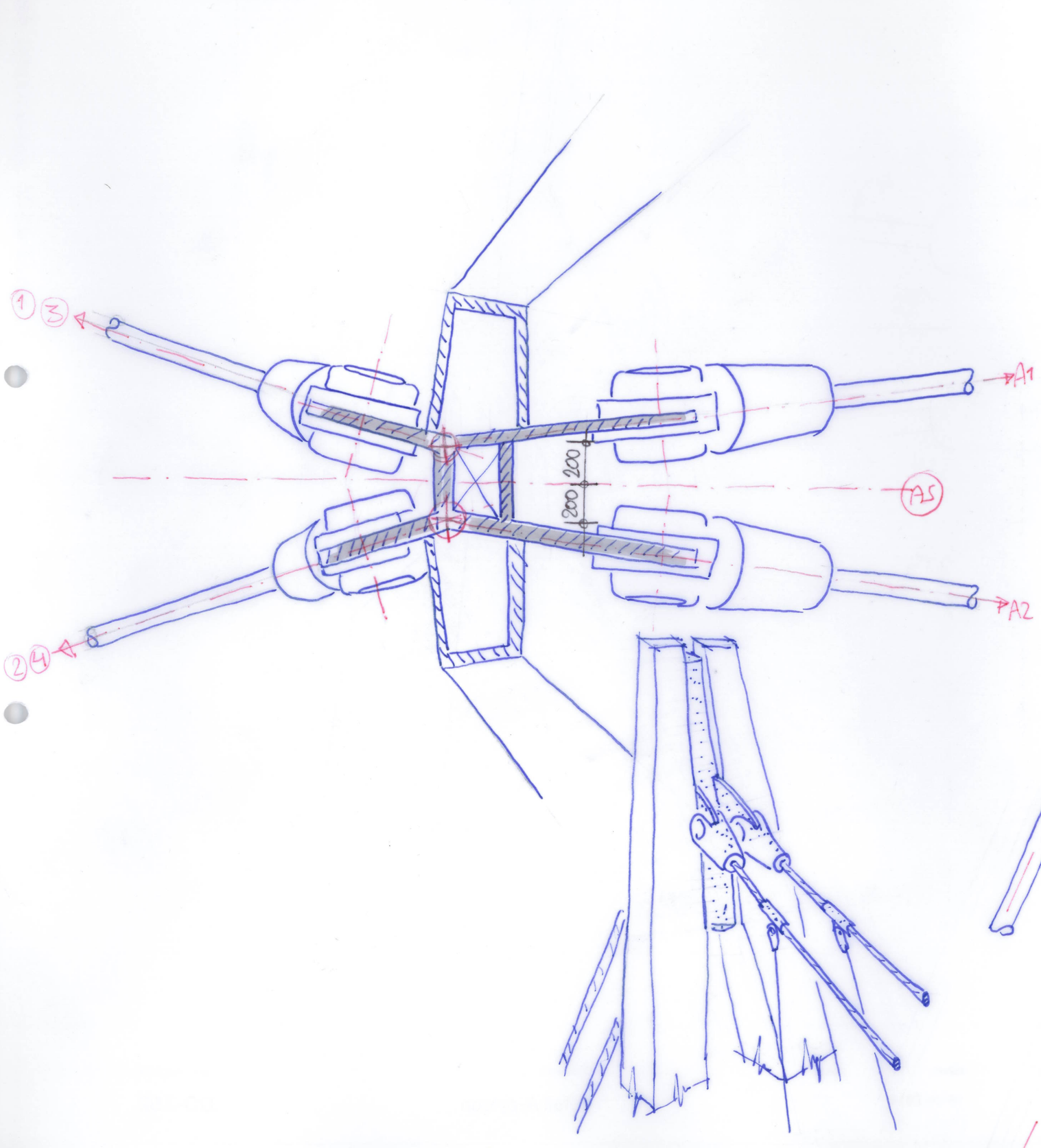

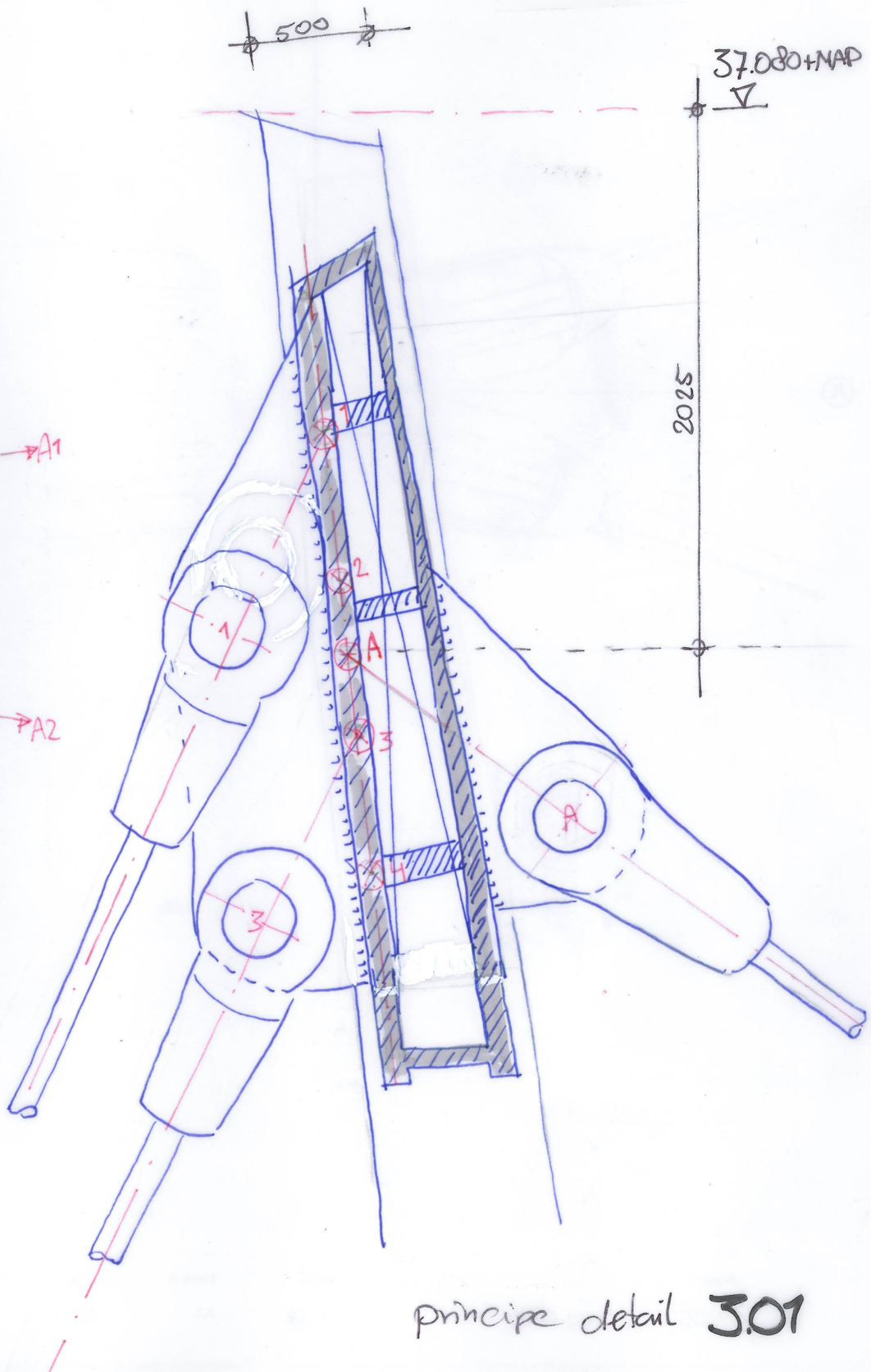

principe detail 3.01

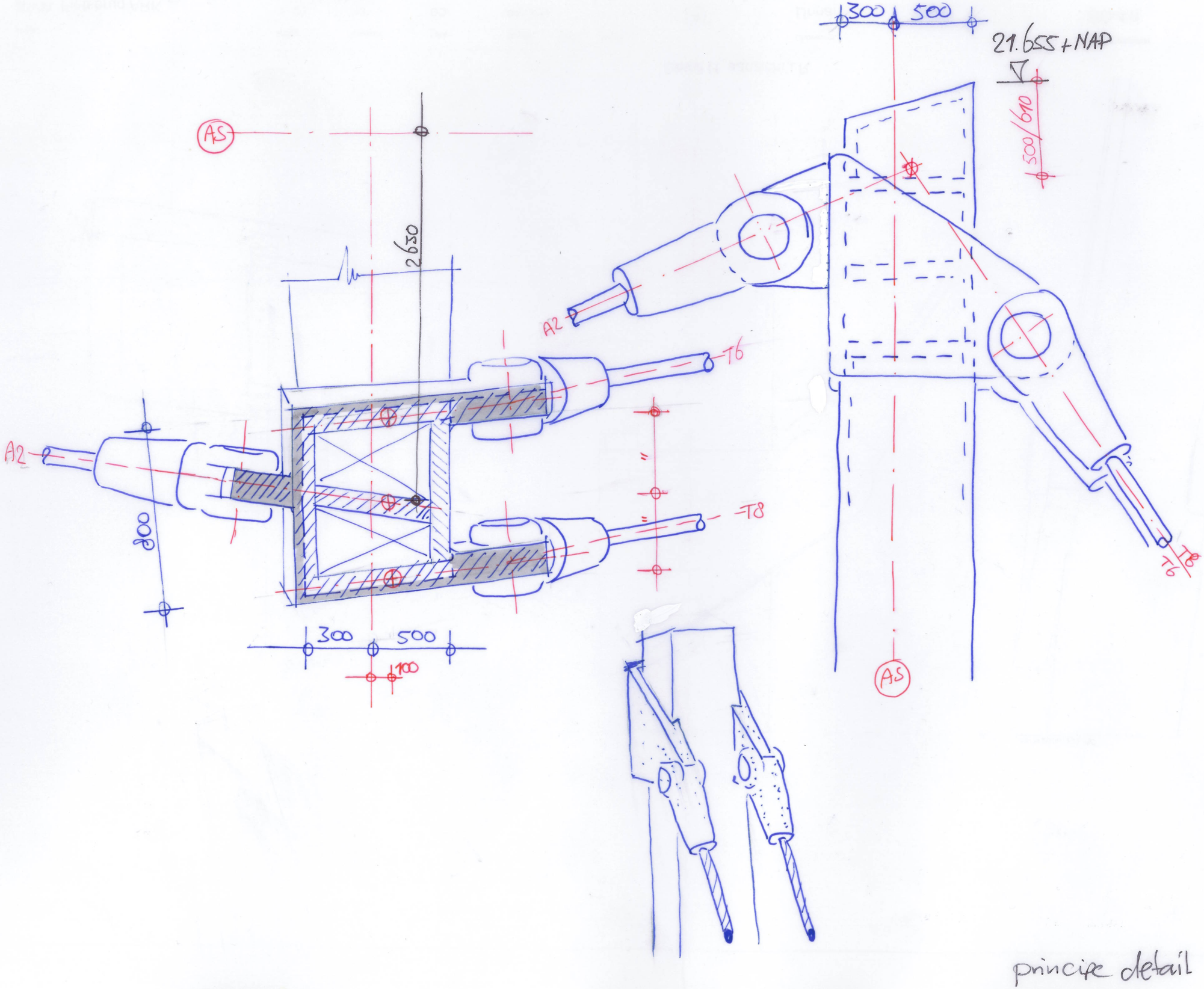

principe detail 4.01

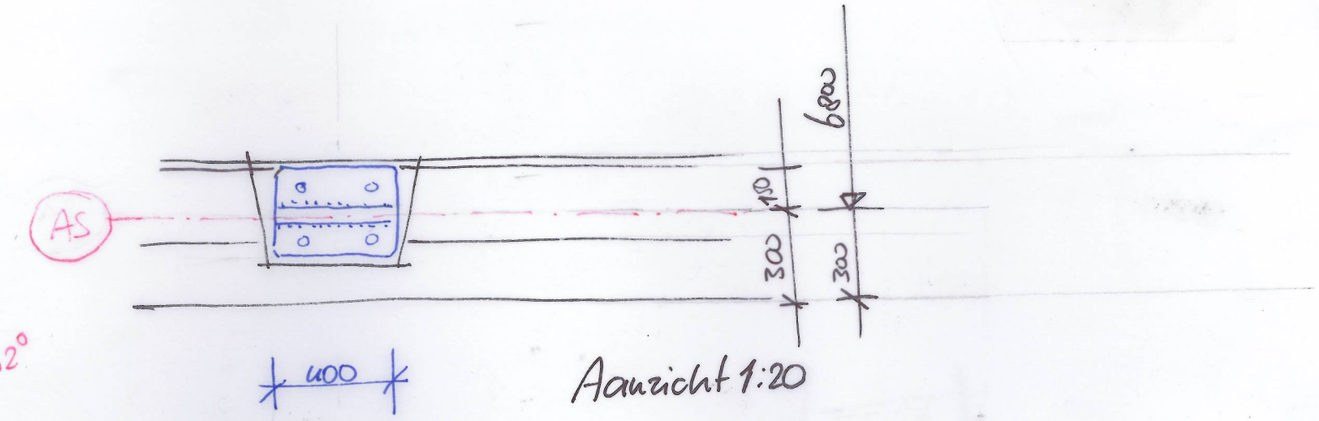

Aanzicht 1:20

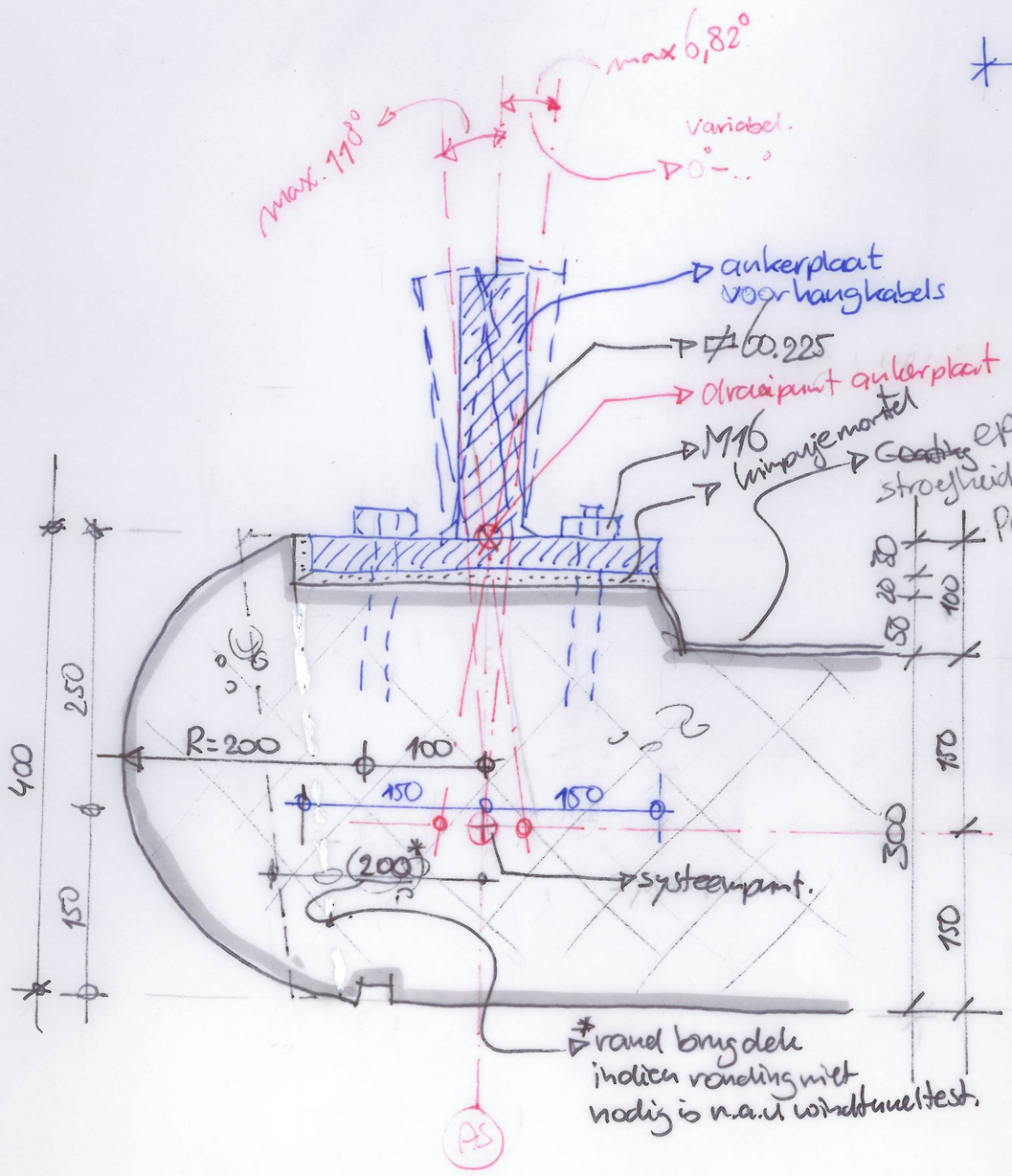

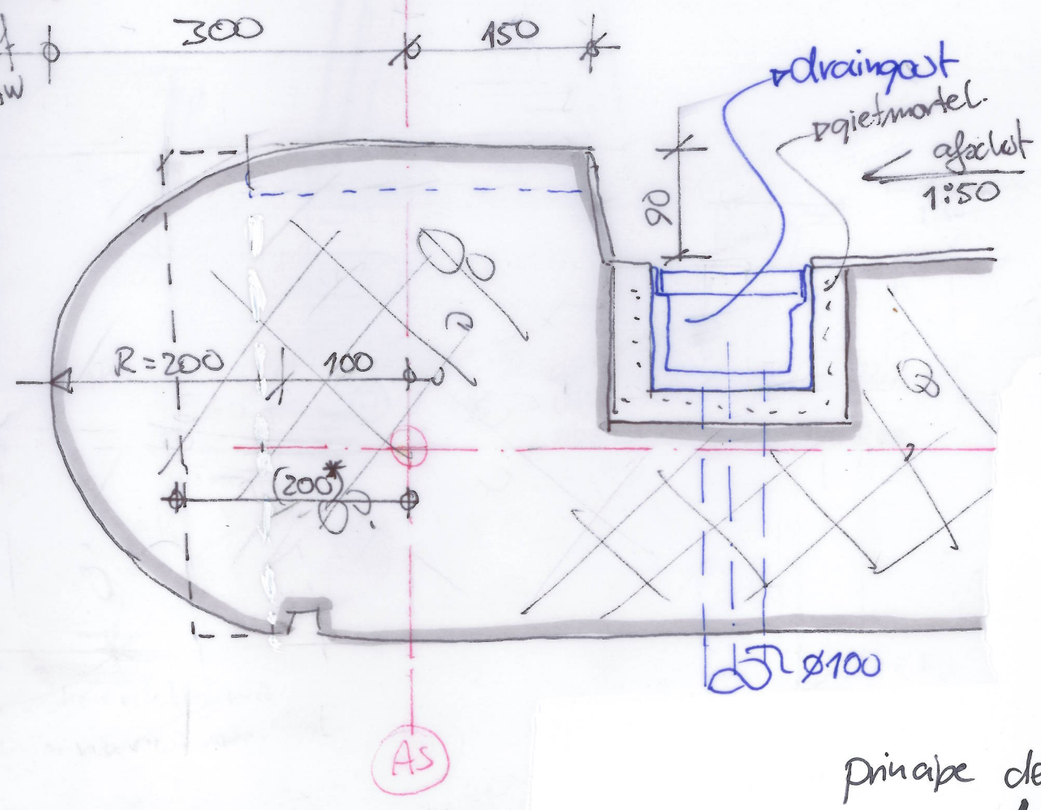

principe detail

4.02

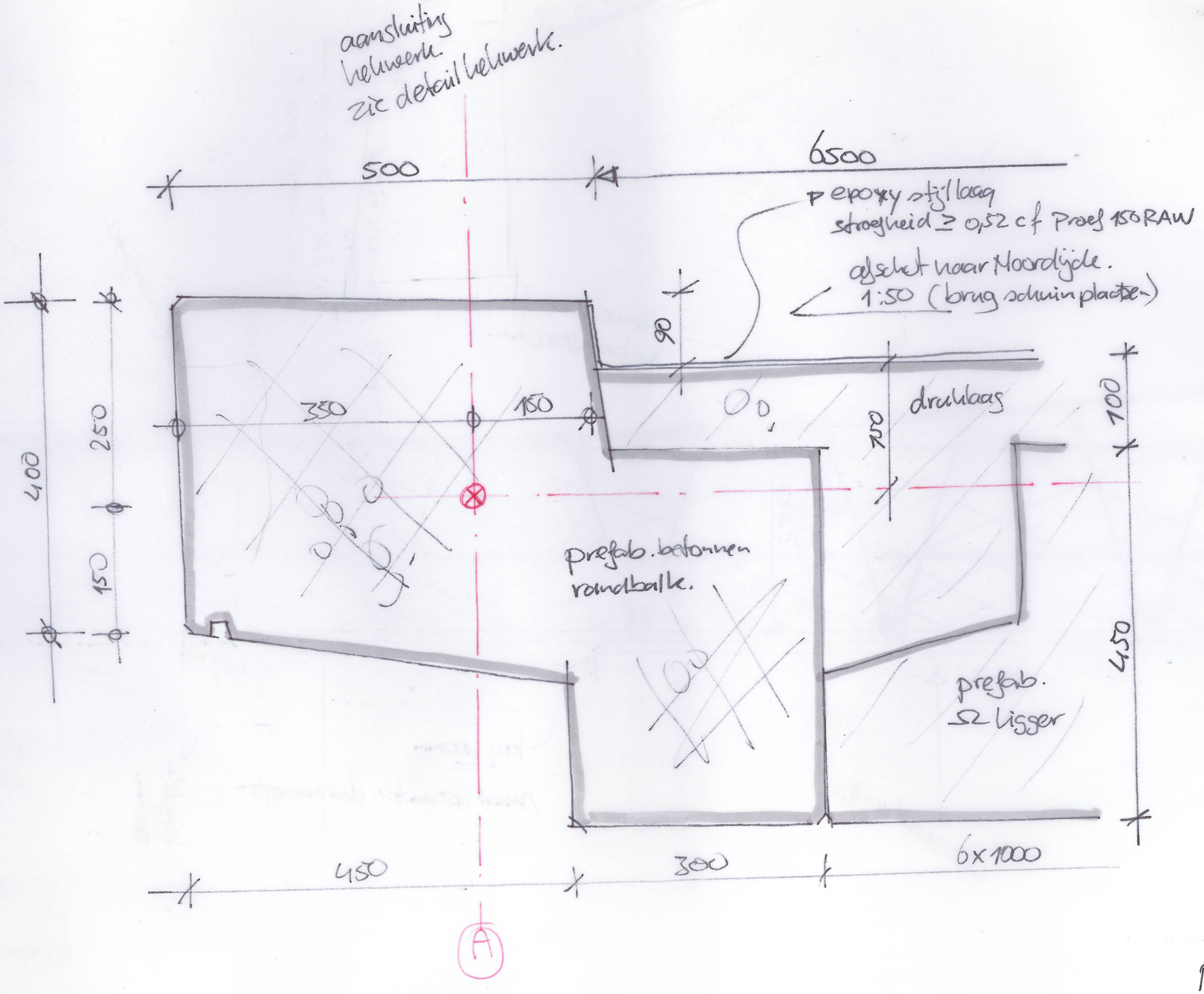

principe detail 5.01

Spankabel

2400+dek

As

80°

110°

140

110

X-tend spannet #300

leuning (RVS gelaserskld)
Ø 127-6 voorzien van toog

1200+dek

400

LED-verlichting
(voeding door leuning)

X-tend spannet
#50

balluster Ø33,7 (5535)
(kleur als hangstaaf)

hangstaaf Ø30

verk hangkabel.

Spankabel.

draagpunt

brugdek

hekwerk hangbrug
t.p.v. A-pyloon

AS

hekwerk hangbrug
t.p.v. H-pyloon

AS

400

Aanzicht 1:20

300

100

300

600

16°

16°

5230

5230

1/4 lengte leuning

detail leuning
schuivende
verbinding

detail kabelklem
voor leuning

Spankabel

detail kabelklem
spankabel
overgooibeveiliging

aanzicht zijde
H-pyloon

principe detail 8.01

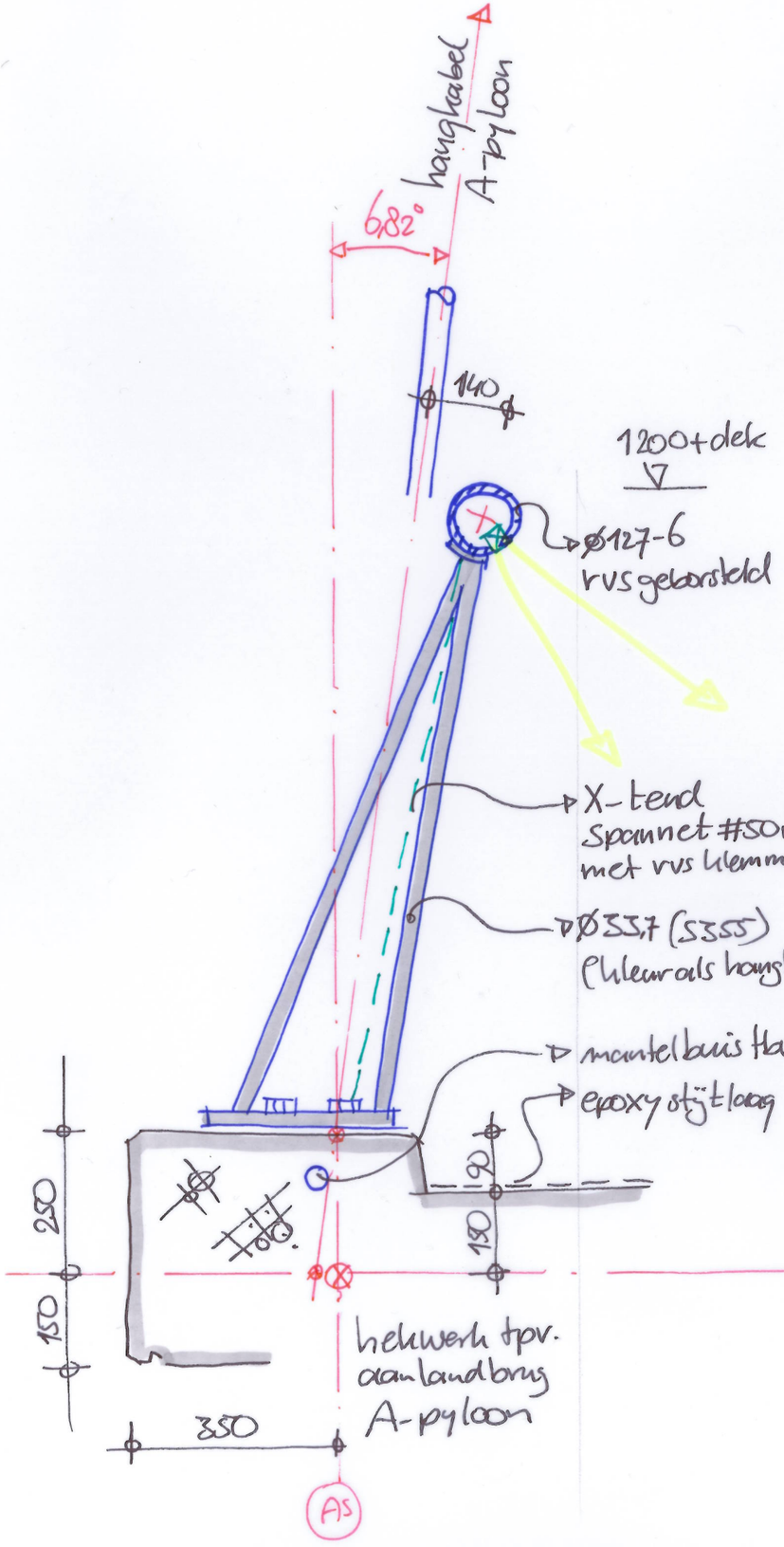

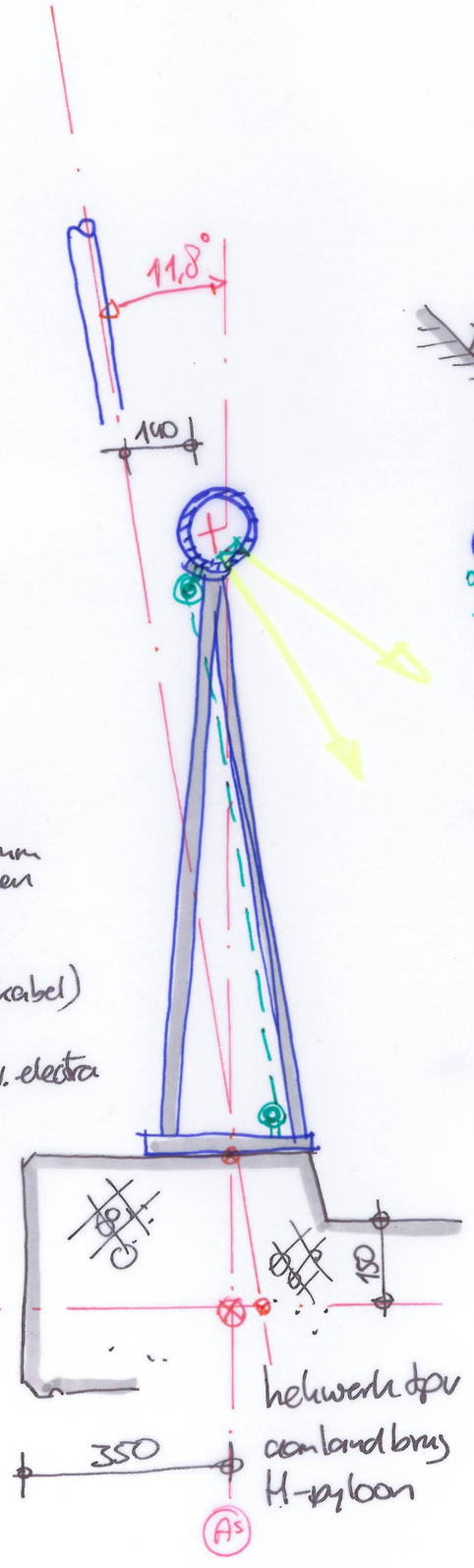

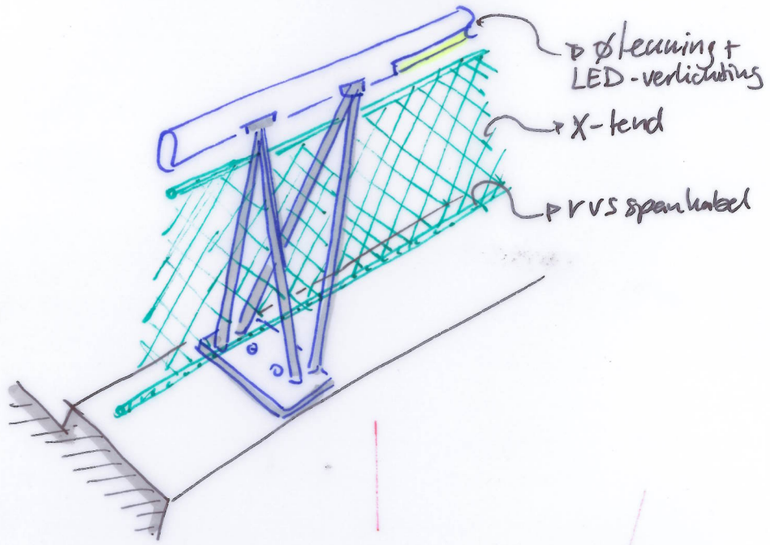

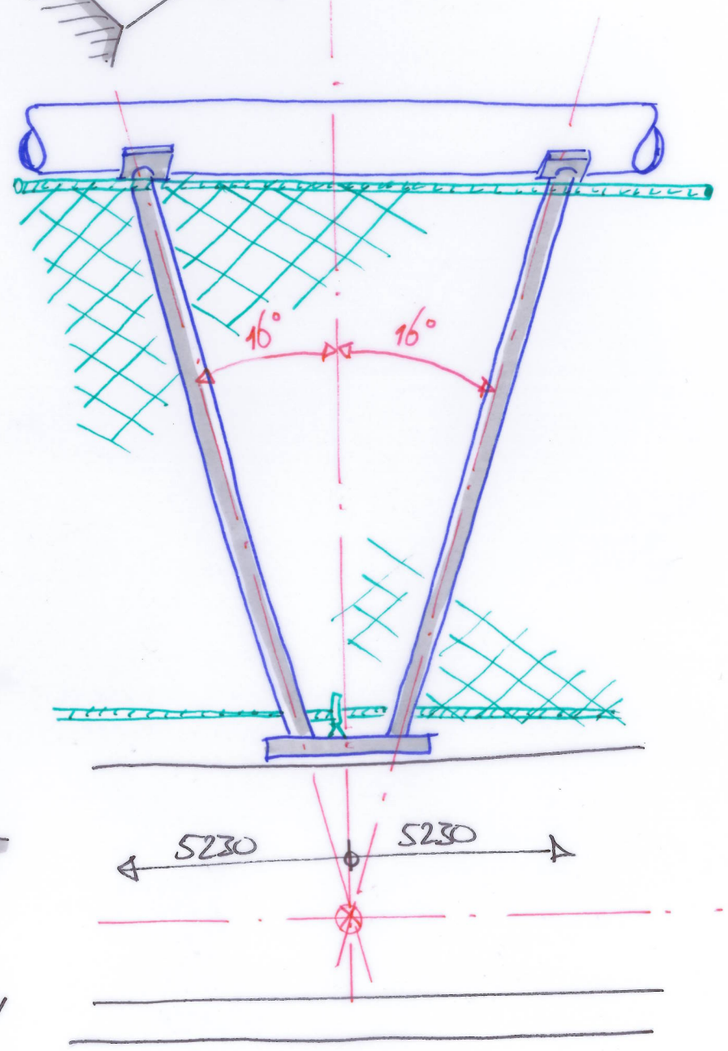

Principe detail 8.02

NEXT ARCHITECTS

Rudy Uytenhaak Architectenbureau

B+B

ARUP

FIETSBRUG EN SCHOOL UTRECHT →

DEFINITIEF ONTWERP SCHOOL

27/05/2014

↑ MAQUETTEBEELD

↑ MAQUETTEBEELD VAN DE DRIE GEÏNTEGREERDE PROJECTEN

↑ MAQUETTE PLANGEBIED

INTEGRALE OPGAVE

Dit document bevat een samenvatting van de Voorlopige Ontwerpen van de Fietsbrug over het Amsterdam Rijnkanaal, Openbare Ruimte het Victor Hugoplantsoen en de openbare basisschool Oog in Al. Deze kunnen gezien worden als onderdelen van een integrale opgave.

De nieuwe brug over het Amsterdam Rijnkanaal maakt een fietsverbinding tussen Leidsche Rijn en de Utrechtse binnenstad. Een comfortabele brug voor langzaam verkeer, die goeg ingepast is in de omgeving.

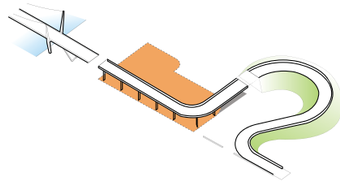

→ EEN DAK OM ONDER TE LEREN

Een brug die stijgt naar een hoogte van 7meter is een prachtige kans om een afdak te maken om onder te leren. De school krijgt licht en open ruimte aan alle kanten, het uitzicht van de fietsende passant wordt nergens belemmerd en de omwonenden krijgen een gebouw met aan alle kanten levende gevels.

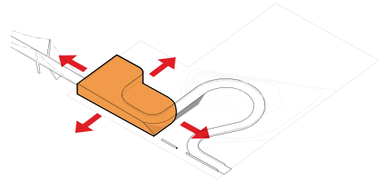

→ RUIM SCHOOLPLEIN

Met de ligging van de fietsbrug aan de zuidkant ontstaat er ruimte aan de noordkant voor het schoolplein. De school en het plein oriënteren zich duidelijk op het plantsoen. Door de school aan de oostkant, onder de aanbrug wat smaller te maken; ontstaat een besloten schoolplein aan het plantsoen en een vanzelfsprekende hoofdingang in het verlengde van de straat. Het is een goed zichtbare plek voor halen en brengen. De brede kant van de school aan het water maakt de ruimte van het plantsoen af en creëert een veilige omsloten speelruimte voor de kinderen.

→ GROTE GROENE RUIMTE

We willen dat het groene plantsoen zo groot mogelijk blijft. Alle nieuwe elementen worden daarom zo veel mogelijk op een landschappelijke manier opgenomen in het plan. Uitgangspunt is een doorlopend open plantsoen, waarin zoveel mogelijk bestaande bomen zijn ingepast. Ook het begroeide dak van de school maakt onderdeel uit van de groene ruimte waar de fietser zich doorheen beweegt. Een belangrijk aandachtspunt daarin vormt de kom die ontstaat door de fietslus in het park. Door een opening onder de aanbrug bij het schoolplein en een goed bezond amfitheater in de lus wordt ook dit deel een karakteristiek onderdeel van het geheel.

→ EEN DUURZAME OMGEVING

Het uitgangspunt is een sociaal veilige school- en leefomgeving. Hierbij is het noodzakelijk het plan zo te ontwerpen dat er zich geen 'achterzijden' vormen waar het zicht vanuit de publieke ruimte verhinderd wordt. Hiermee voorkomen we daarnaast ook plekken waar zwerfafval zich kan verzamelen. Bovendien worden in het ontwerp materialen opgenomen die het toepassen van graffiti ontmoedigen. Daarnaast worden alle kwetsbare delen in ieder geval voorzien van een oppervlaktebehandeling die werkt als anti-graffiticoating.

↑ IMPRESSIE FIETSBRUG

↑ AANZICHT PYLOON LEIDSCHE RIJN

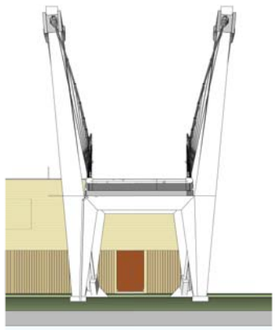

↑ AANZICHT PYLOON OOG IN AL

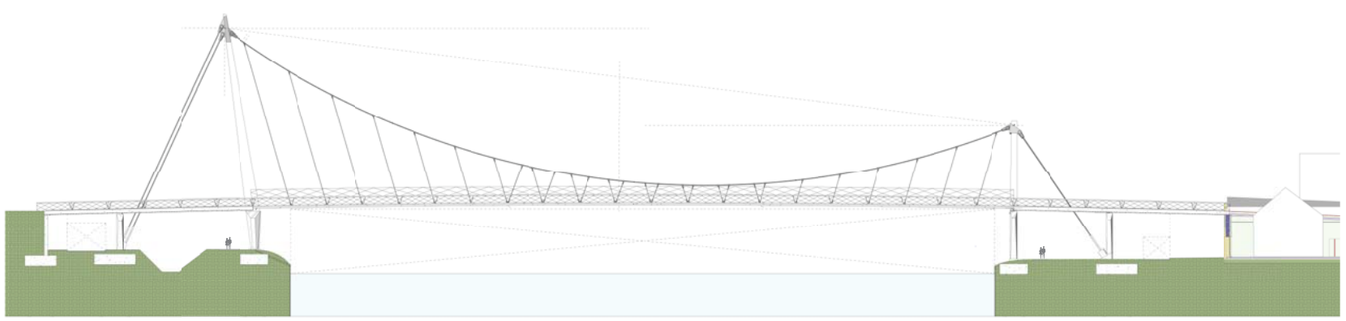

↑ ZIJAANZICHT FIETSBRUG

DO FIETSBRUG

Met een ruime bocht wordt de fietser licht opgetild uit het plantsoen, om langs de permacultuurtuin over het dak van de gymzaal heen te worden geleid, door de bomen naar een panoramisch uitzicht over het kanaal. Met aan weerszijden zicht op het water in de lengterichting van het Amsterdam Rijnkanaal rijdt men tussen een vlechtwerk van kabels onder een ranke poort naar de nieuwe stad.

→ LICHTE HANGBRUG

Een brug die gezien mag worden! Het is een echt landmark als oriëntatiepunt op de route tussen het centrum en Leidsche Rijn, tegelijk moet de brug licht ogen met een minimaal wegdek. De keuze voor een hangbrug sluit daar naadloos op aan. De hangconstructie voorkomt horizontale krachten in het dek dat daarmee heel dun kan worden uitgevoerd met economisch groot voordeel. Dat systeem is nog geoptimaliseerd. Door de pylonen te kantelen vangen ze de dwarskrachten effectiever op. De hoogte is aangepast aan de ruimte die aanwezig is voor de ideale afspanning van krachten naar de grond, lager aan de kant van Oog in Al. Daarmee passen de staanders nog beter in de context. Het gebaar benadrukt de schaalverandering van de bestaande naar de nieuwe stad.

→ DUURZAAMHEID EN ONDERHOUD

De brug scoort optimaal door minimaal materiaalgebruik, vervangbaarheid en hergebruik van alle onderdelen. Daarbij is de brug nagenoeg onderhoudsvrij door het vermijden van afwerklagen.
Maar er is bovendien een zachtere component, de levensduur van een brug is sterk afhankelijk van de waarde die er aan toe wordt gekend door de gebruikers, daarvoor moet de brug mooi worden bevonden om een dierbaar onderdeel te worden van de Utrechtse woonomgeving.
In het ontwerp worden materialen opgenomen die het toepassen van graffiti ontmoedigen. Ook de vormgeving die grote vlakken voorkomt draagt daar aan bij. Daarnaast worden alle kwetsbare delen in ieder geval voorzien van een oppervlaktebehandeling die werkt als anti-graffiticoating.

→ COMFORT EN VEILIGHEID

Met een gemiddeld hellingspercentage van 2,56 %, een maximaal hellingspercentage van 4,05 %, een X-factor van 5,07 en een vlak stuk in het traject is een comfortabele fietsroute gewaarborgd.
Goede verlichting is essentieel voor optimale verkeers-, en sociale veiligheid. We doen dit op ingetogen wijze. Goed zicht waar men rijdt en beperkte uitstraling naar de omgeving. Door de lichtpunthoogte relatief laag te integreren in de brugrailing ontstaat een integraal ontwerp en wordt de hoeveelheid strooilicht beperkt. Ook val-, en overgooi-beveiliging worden onderdeel van het geheel, het vlechtwerk verdicht op plekken waar dat gewenst is maar belemmert nergens het zicht.

→ UITVOERBAARHEID

We gaan uit van een beproefde bouwmethode waarin veel werk off site kan plaatsvinden. Het samenstellen van de onderdelen gebeurt op de site in 4 sessies (controle ARUP) die zonder problemen kunnen plaatsvinden binnen de beperkingen van hindertijden.

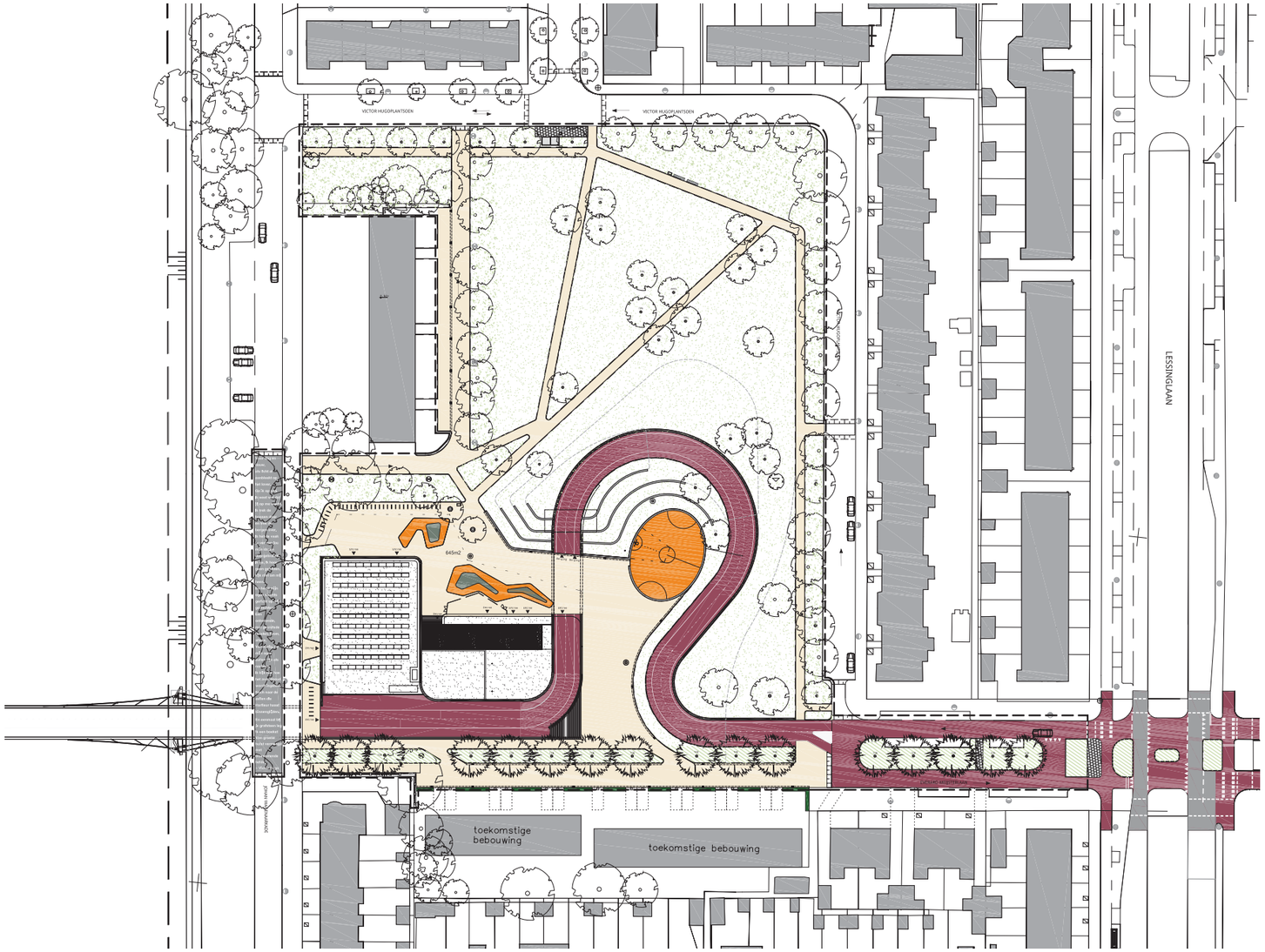

↑ PLANGEBIED VICTOR HUGO PLANTSOEN

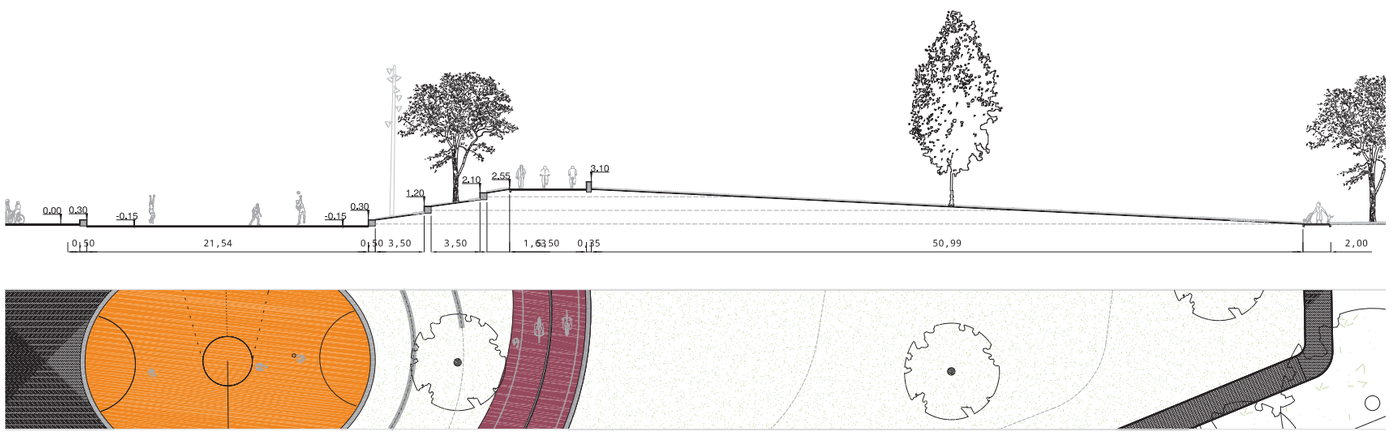

↑ PROFIEL GRASTALUD

DO VICTOR HUGOPLANTSOEN

→ BIJZONDERE FIETSROUTE

In het Integraal Programma van Eisen 'Fietsroute door Oog in Al' wordt gesproken over leefbaarheid en veiligheid voor wijk en route. Wij bereiken dat doel door de volgende punten voor zowel de route als de brug met aandacht te integreren:
Passend in de context door route en ontwerp eerst onderdeel te laten zijn van het plantsoen, dan van de school en uiteindelijk los te laten komen van de grond.
Verkeersveilig door goed zicht vanaf de route met de brug als oriëntatiepunt. Een obstakelvrije route garandeert overzicht in alle bochten en als meerwaarde goed uitzicht.
Sociale veiligheid door zicht op de route en brug vanuit de omliggende woningen overal te garanderen.

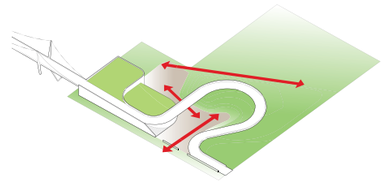

→ HARMONIE VAN ROUTE EN SCHOOL

We laten de hoogte van de school meelopen met de veranderende hoogte van de aanbrug. Dat garandeert het overzicht voor de fietser en tegelijk de privacy voor de school. De organisatie van de school zelf volgt ook de lengte van de aanbrug met een entree in het midden, dat geeft een centraal hart maar ook genoeg afstand om de leerpleinen af de schermen.

→ EENHEID IN VORMGEVING

De rondingen die eigen zijn aan de fietsroute gebruiken we om een samenhangende architectuur te maken waarin route en gebouw samen één worden. Ter hoogte van de daktuin gebeurt dit ook letterlijk met de rand van de route en de gevel van de school. De rondingen worden ook gebruikt om mensen langs en in de school te leiden, zowel binnen als buiten. Met het afbuigen van de gevels naar de ingang ontstaat de zichtbare en uitnodigende entree en garanderen we doorzichten en veiligheid.

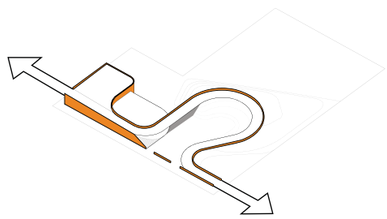

→ EENHEID IN MATERIAAL

De samenhang versterken we door één materiaal te gebruiken dat zowel voor school als landschap vanzelfsprekend is. Met baksteen kunnen we zowel de gevels als de hoogteverschillen in het landschap zoals de belijning van de fietsroute goed vormgeven. Baksteen is een tijdloos, warm en vertrouwd materiaal in de context van de omgeving en leent zich goed voor ronde vormen, is economisch voordelig en zeer onderhoudsvriendelijk. Door het inzetten van bijzondere metselverbanden op plekken die extra uitstraling en aandacht verdienen maken we een ambachtelijk en tijdloos geheel.

NEXT ARCHITECTS

Project **School Utrecht**
Utrecht
Opdrachtgever Gemeente Utrecht
Projectnummer **1303**

Document Tekeningenlijst
Doc. Nr. **1114_650_100**
Fase Definitief Ontwerp
DEFINITIEF

Datum **27.05.2014**

verstuurd als: **D** (dwg)
P (pdf)
x (post)

	nummer	naam	schaal	formaat	status	datum	gew.a	gew.b	gew.c.	gew.d.	gew.e	opdr.gev	aannemer	ontw.	install.	constr.	gemeente
	lijsten																
	1303_650_100	tekeningenlijst	n.v.t.	A3	n.v.t.	27.05.2014											
	DO omschrijvingen																
	-	Integrale opgave	n.v.t.	A3	n.v.t.	27.05.2014											
	-	Definitief ontwerp fietsbrug	n.v.t.	A3	n.v.t.	27.05.2014											
	-	Definitief ontwerp Victor hugo plantsoen	n.v.t.	A3	n.v.t.	27.05.2014											
	Tekeningen																
	1303_650_10	Situatie	1:500	A3	definitief	27.05.2014											
	1303_650_20	plattegrond begane grond	1:200	A3	definitief	27.05.2014											
	1303_650_21	plattegrond 1e verdieping	1:200	A3	definitief	27.05.2014											
	1303_650_22	dakaanzicht	1:200	A3	definitief	27.05.2014											
	1303_650_30	gevels	1:150	A3	definitief	27.05.2014											
	1303_650_31	gevels	1:150	A3	definitief	27.05.2014											
	1303_650_40	doorsneden	1:100	A3	definitief	27.05.2014											
	1303_650_41	doorsneden	1:100	A3	definitief	27.05.2014											
	1303_650_50	detaillering	1:10	A3	definitief	27.05.2014											
	1303_650_51	detaillering	1:10	A3	definitief	27.05.2014											
	1303_650_52	detaillering	1:10	A3	definitief	27.05.2014											
	1303_650_53	detaillering	1:10	A3	definitief	27.05.2014											
	1303_650_60	vloerafwerking begane grond	1:200	A3	definitief	27.05.2014											
	1303_650_61	vloerafwerking 1e verdieping	1:200	A3	definitief	27.05.2014											
	1303_650_62	wandafwerking begane grond	1:200	A3	definitief	27.05.2014											
	1303_650_63	wandafwerking 1e verdieping	1:200	A3	definitief	27.05.2014											
	1303_650_64	plafondafwerking begane grond	1:200	A3	definitief	27.05.2014											
	1303_650_65	plafondafwerking 1e verdieping	1:200	A3	definitief	27.05.2014											
	1303_650_70	brandcompartimenten	1:200	A3	definitief	27.05.2014											
	1303_650_71	bruto vloer oppervlakten	1:200	A3	definitief	27.05.2014											
	1303_650_200	begane grond	1:100	A1	definitief	27.05.2014											
	1303_650_201	1e verdieping	1:100	A1	definitief	27.05.2014											
	1303_650_202	dakaanzicht	1:100	A1	definitief	27.05.2014											
	1303_650_300	gevels	1:100	A1	definitief	27.05.2014											
	1303_650_400	doorsneden	1:100	A1	definitief	27.05.2014											
	Afwerkingen																
	1303_650_90	materialen- en kleurenstaat Exterieur	n.v.t.	A3	n.v.t.	27.05.2014											
	1303_650_70	materialen- en kleurenstaat interieur	n.v.t.	A3	n.v.t.	27.05.2014											
	Beelden																
	-	3D beelden exterieur	n.v.t.	A3	n.v.t.	27.05.2014											
	-	3D beelden interieur	n.v.t.	A3	n.v.t.	27.05.2014											

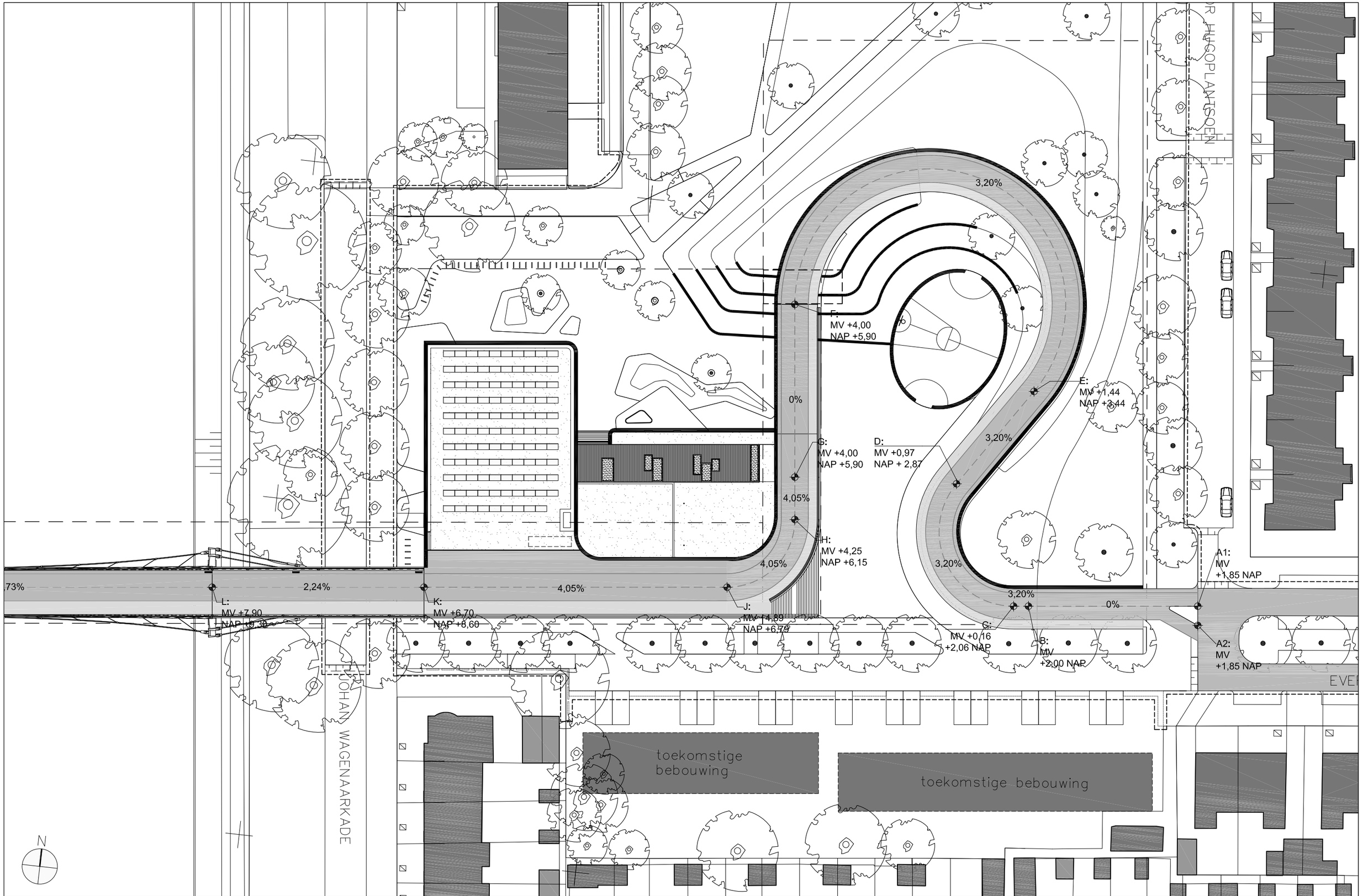

NEXT architects
Paul van Vlissingenstraat 2a
1096BK Amsterdam
t. 020 463 0463
f. 020 362 4745
info@nextarchitects.com

opdrachtgever	Gemeente Utrecht	project	Fietsbrug ARK / school Victor Hugo Plantsoen
lokatie	Utrecht	specificatie	

projectnr	1303	teknr.	650_100_OR_00	gew.a:	getek.	MJ
schaal	1:500	formaat	A3 getek. TS	gew.b:	getek.	
datum	13.05.2014			gew.c:	getek.	

nieuwe situatie

onderw.

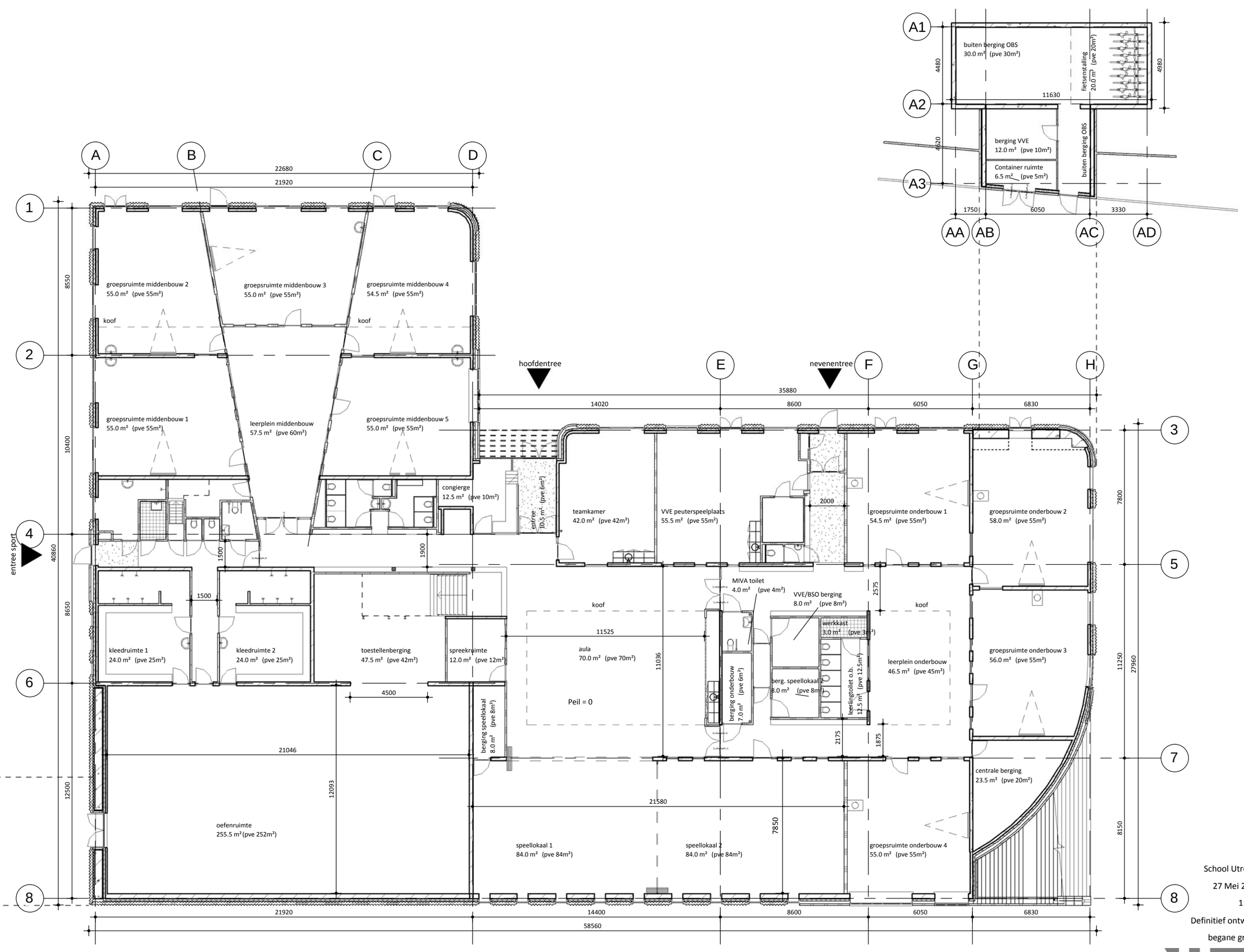

School Utrecht *project*

27 Mei 2014 *datum*

1:200 *schaal*

Definitief ontwerp *specificatie*

begane grond *onderwerp*

NEXT architects
Paul van Vlissingenstraat 2a
1096BK Amsterdam
t. 020 463 0463
f. 020 362 4745
e. info@nextarchitects.com

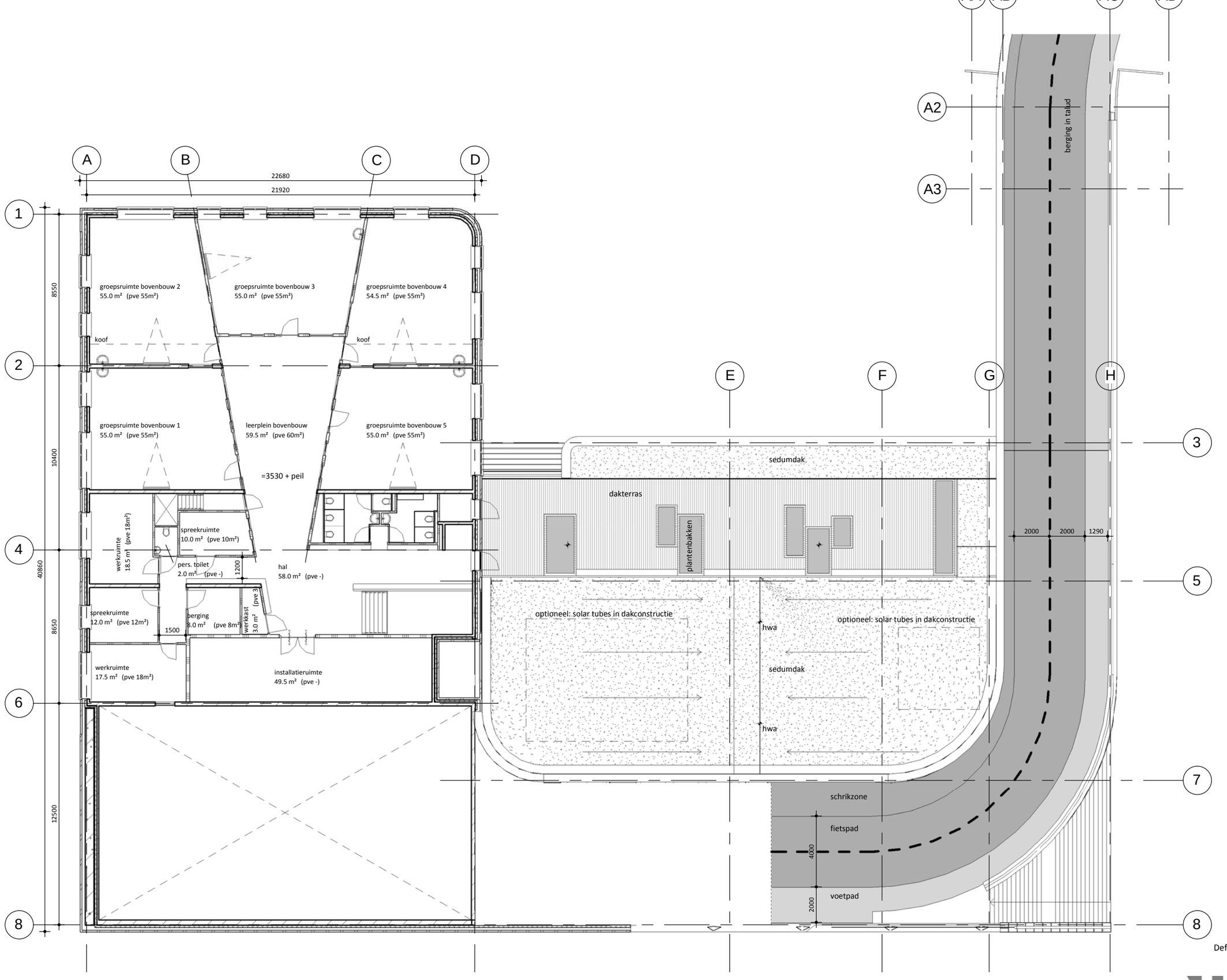

School Utrecht *project*

27 Mei 2014 *datum*

1:200 *schaal*

Definitief ontwerp *specificatie*

1e verdieping *onderwerp*

NEXT architects
Paul van Vlissingenstraat 2a
1096BK Amsterdam
t. 020 463 0463
f. 020 362 4745
e. info@nextarchitects.com

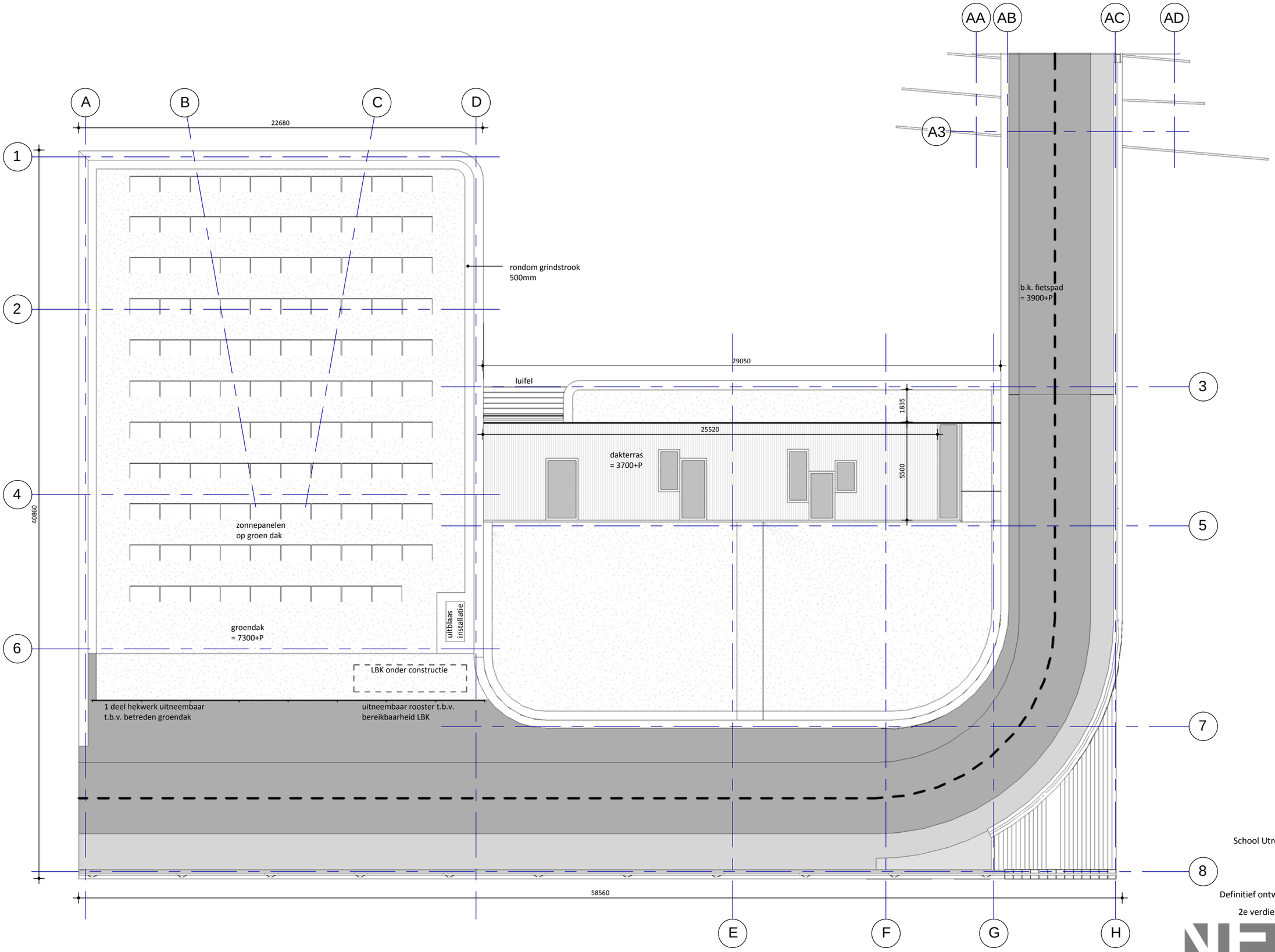

School Utrecht *project*

datum

schaal

Definitief ontwerp *specificatie*

2e verdieping *onderwerp*

NEXT architects
Paul van Vlissingenstraat 2a
1096BK Amsterdam
t. 020 463 0463
f. 020 362 4745
e. info@nextarchitects.com

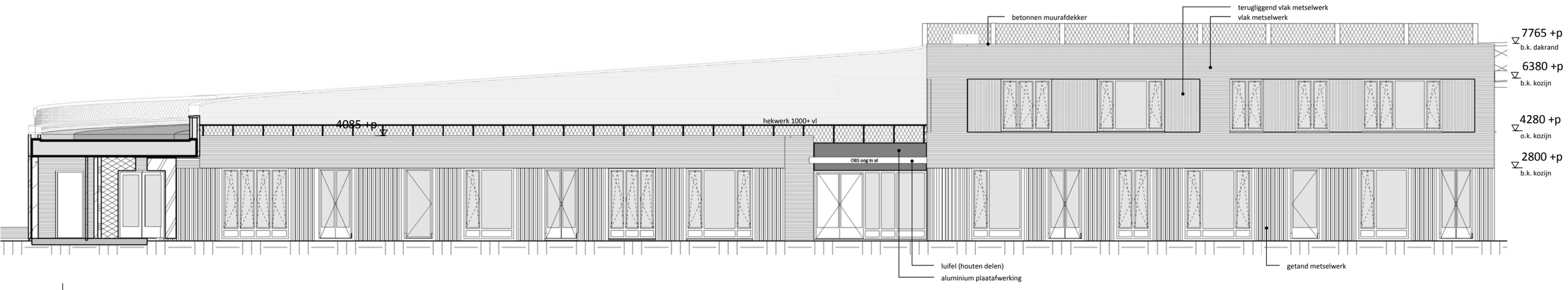

1

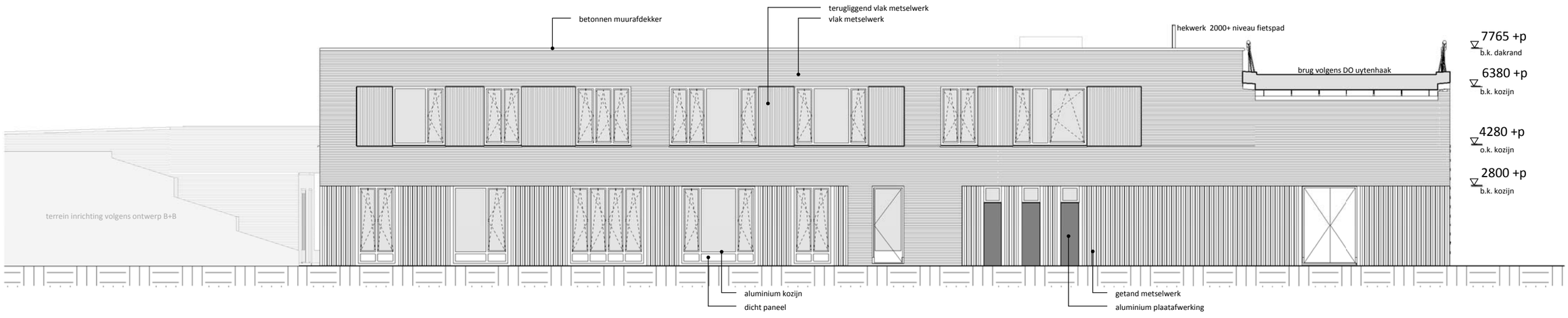

2

School Utrecht *project*

27 Mei 2014 *datum*

1:150 *schaal*

Definitief ontwerp *specificatie*

Gevels nieuw *onderwerp*

NEXT architects
Paul van Vlissingenstraat 2a
1096BK Amsterdam
t. 020 463 0463
f. 020 362 4745
e. info@nextarchitects.com

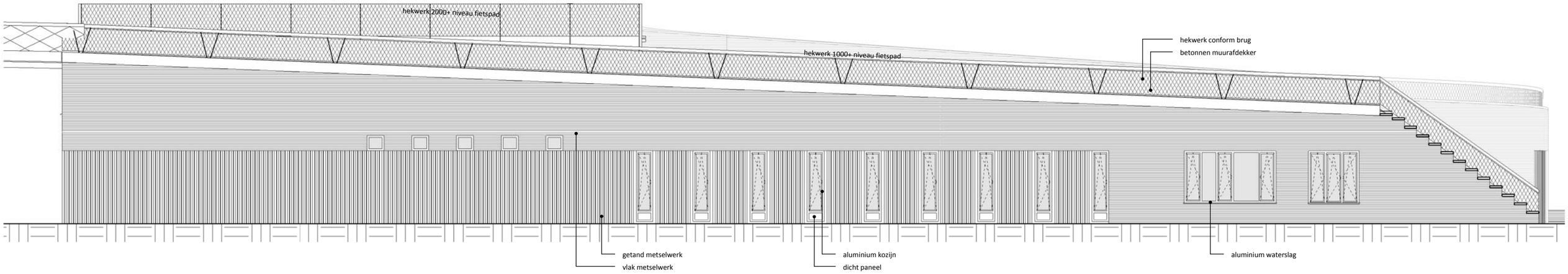

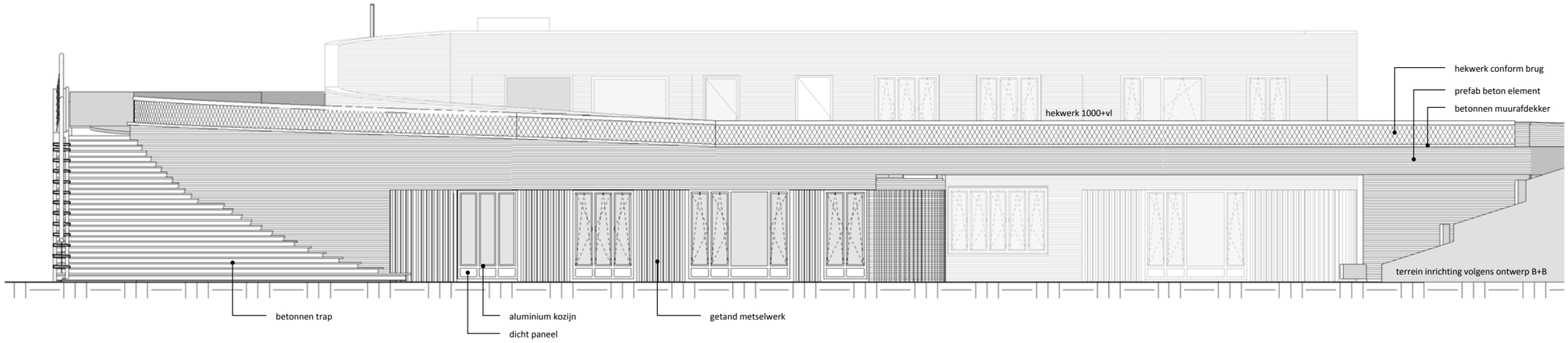

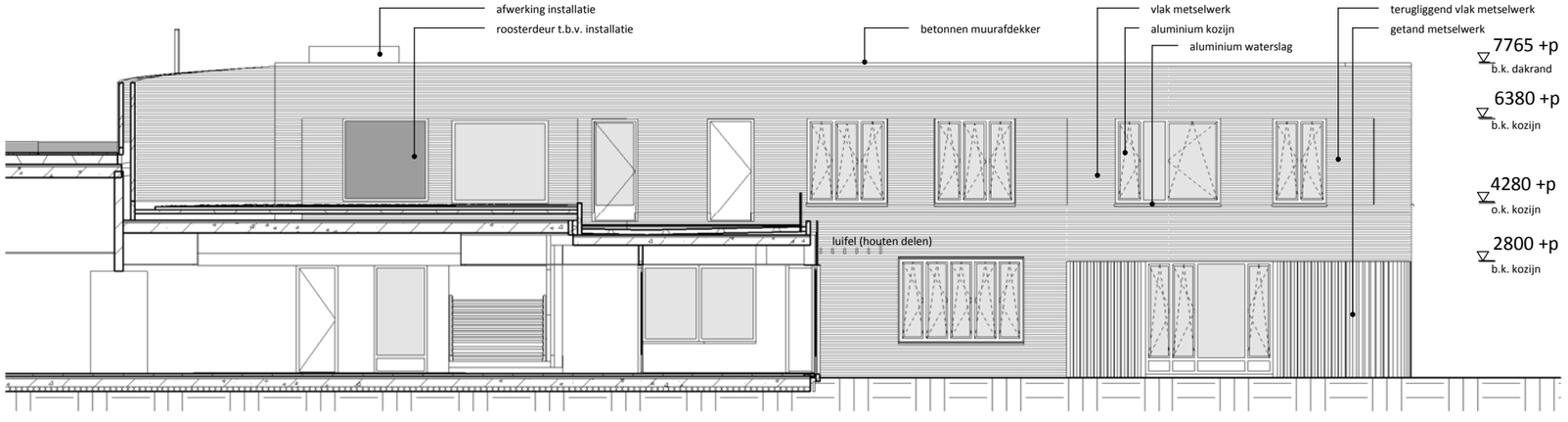

School Utrecht *project*

27 Mei 2014 *datum*

1:150 *schaal*

Definitief ontwerp *specificatie*

Gevels nieuw *onderwerp*

NEXT architects
Paul van Vlissingenstraat 2a
1096BK Amsterdam
t. 020 463 0463
f. 020 362 4745
e. info@nextarchitects.com

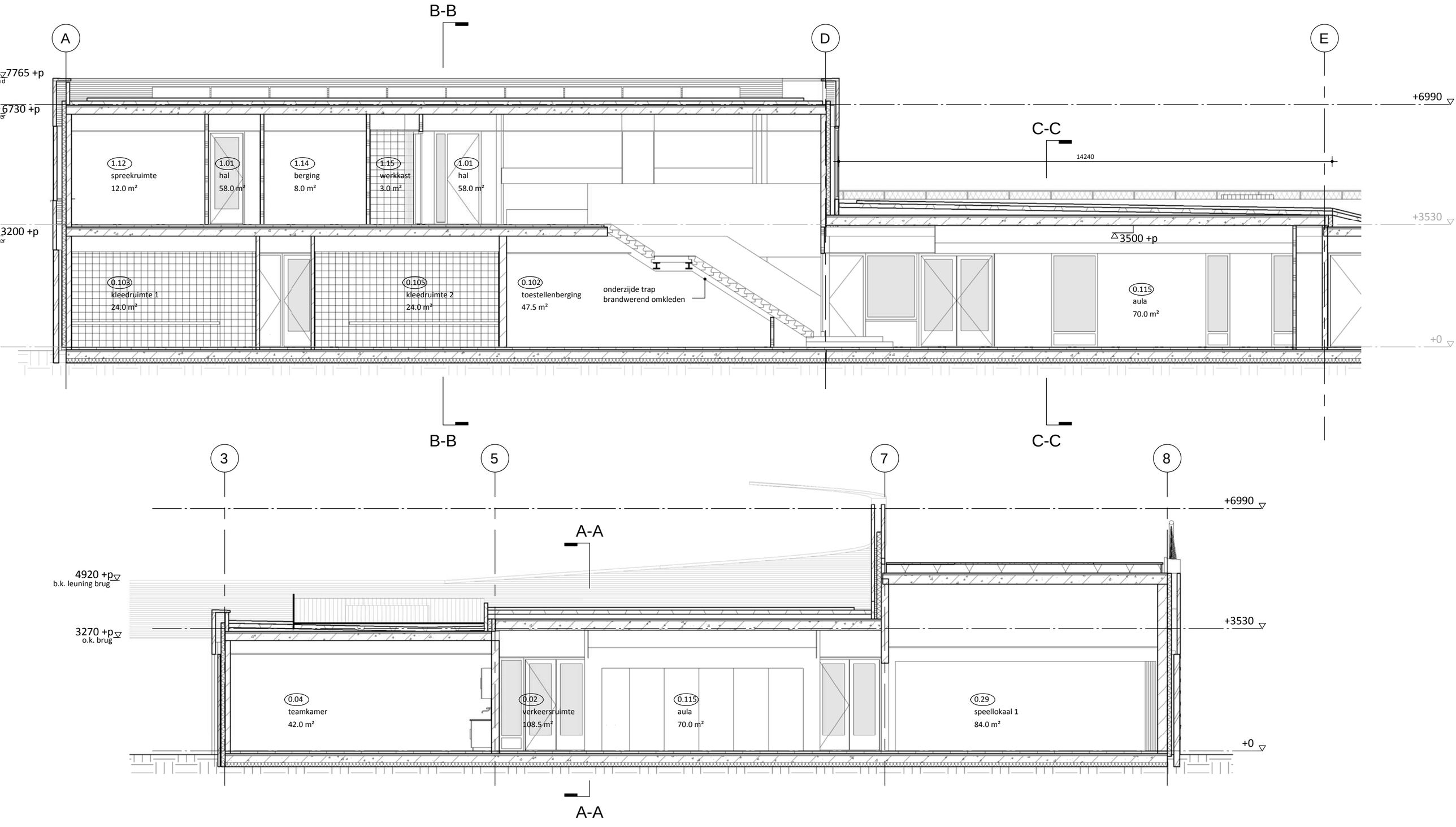

School Utrecht *project*

27 Mei 2014 *datum*

1:100 *schaal*

Definitief ontwerp *specificatie*

Doorsneden *onderwerp*

NEXT architects
Paul van Vlissingenstraat 2a
1096BK Amsterdam
t. 020 463 0463
f. 020 362 4745
e. info@nextarchitects.com

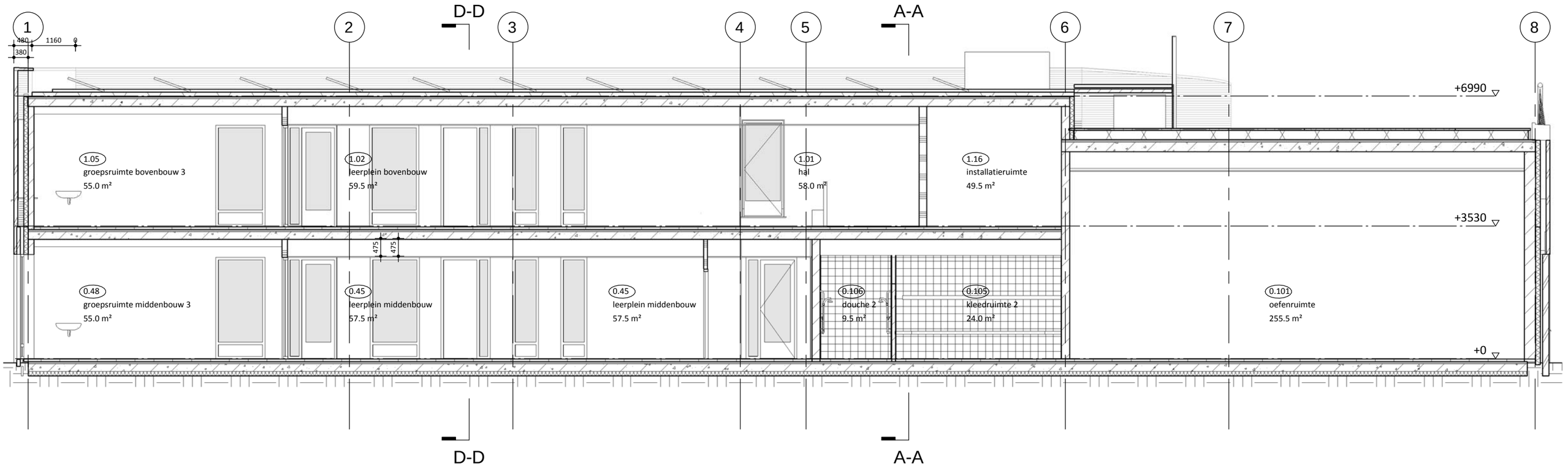

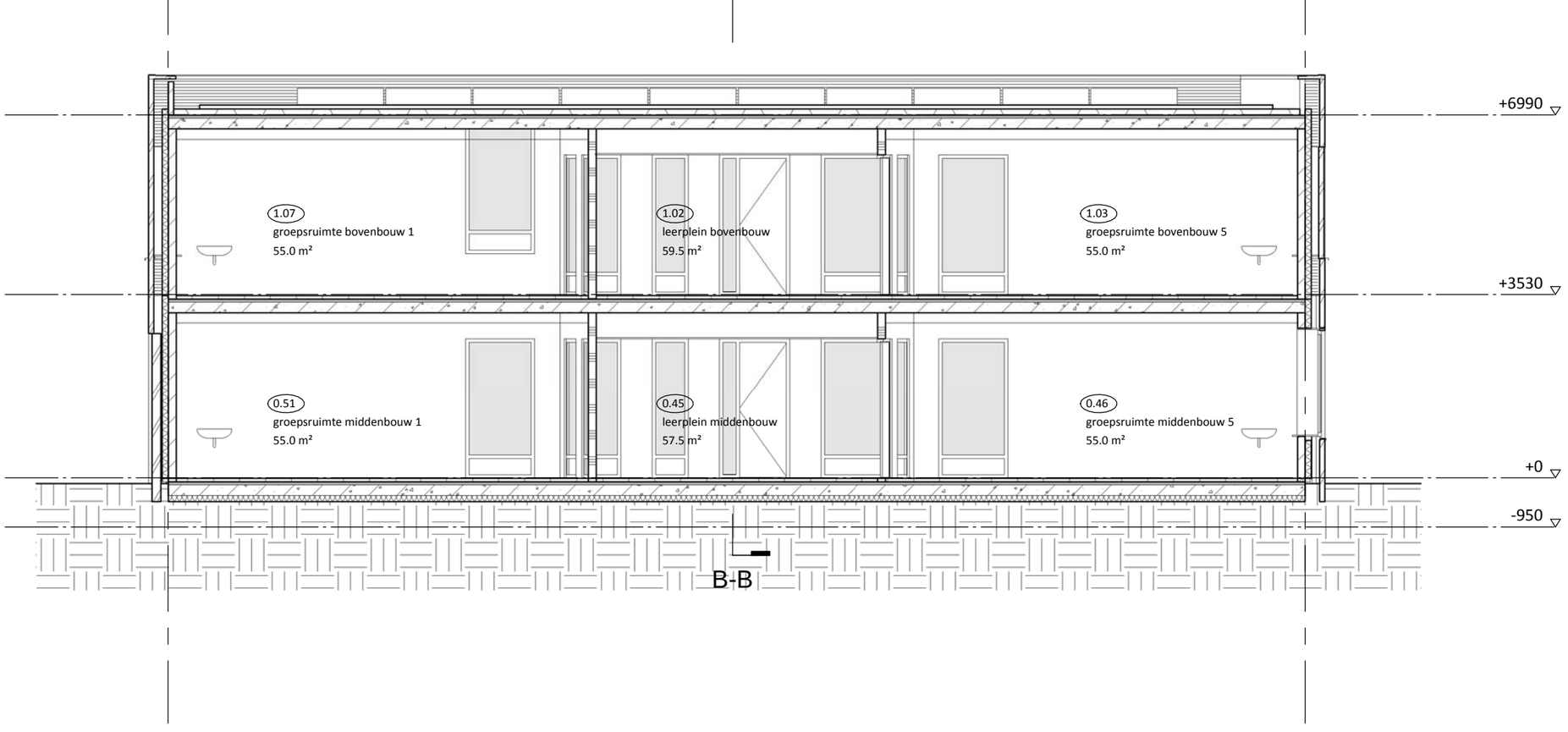

School Utrecht *project*

27 Mei 2014 *datum*

1:100 *schaal*

Definitief ontwerp *specificatie*

Doorsneden *onderwerp*

NEXT architects
Paul van Vlissingenstraat 2a
1096BK Amsterdam
t. 020 463 0463
f. 020 362 4745
e. info@nextarchitects.com

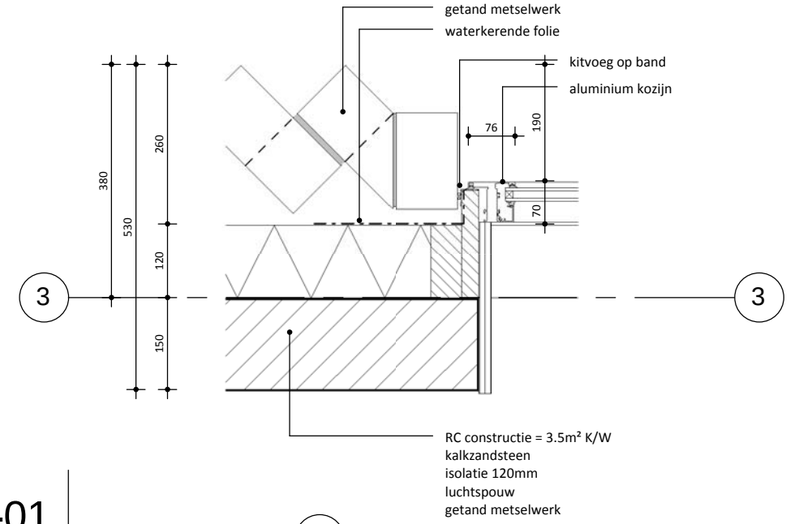

H-01

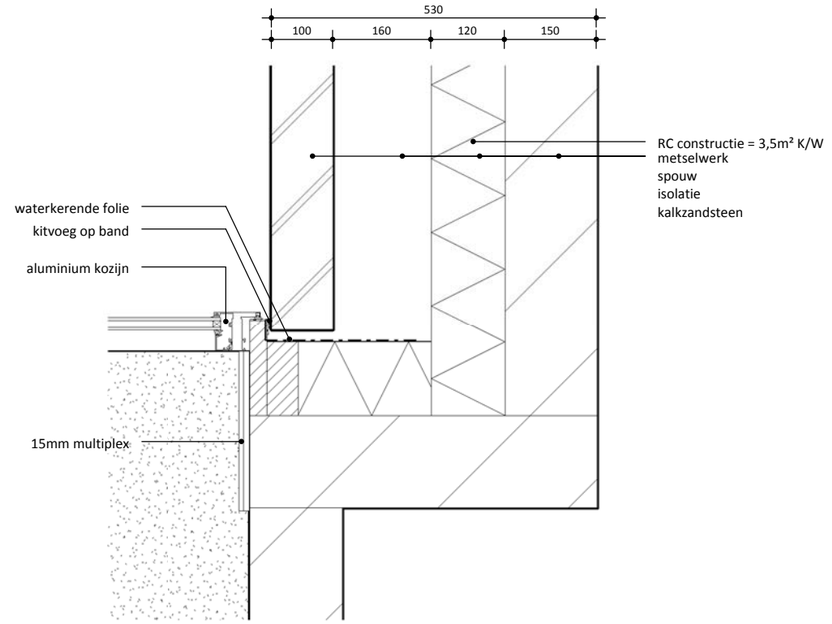

H-02

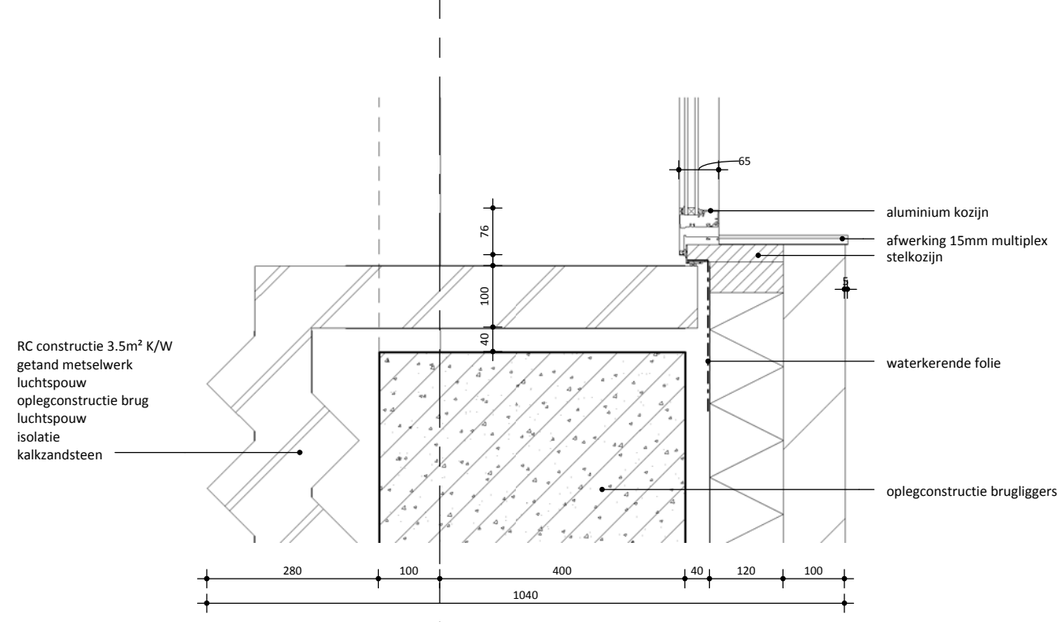

H-03

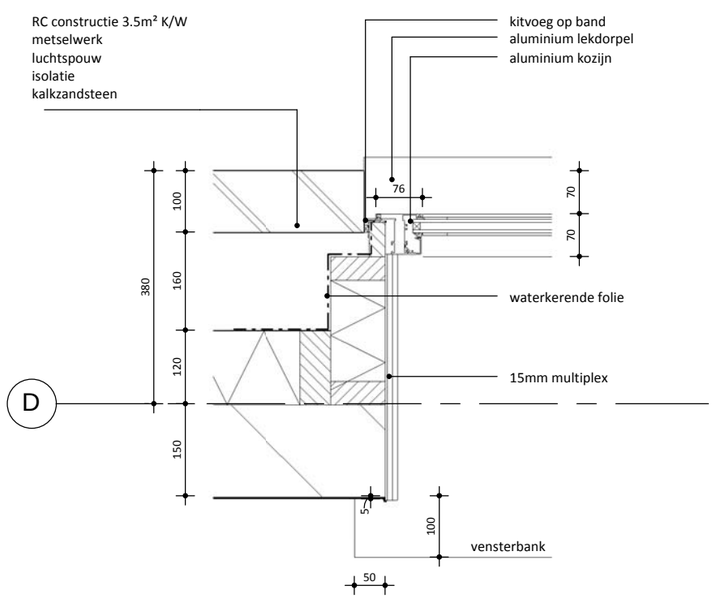

H-04

School Utrecht *project*

27 Mei 2014 *datum*

1:10 *schaal*

Definitief ontwerp *specificatie*

detail *onderwerp*

NEXT architects
Paul van Vlissingenstraat 2a
1096BK Amsterdam
t. 020 463 0463
f. 020 362 4745
e. info@nextarchitects.com

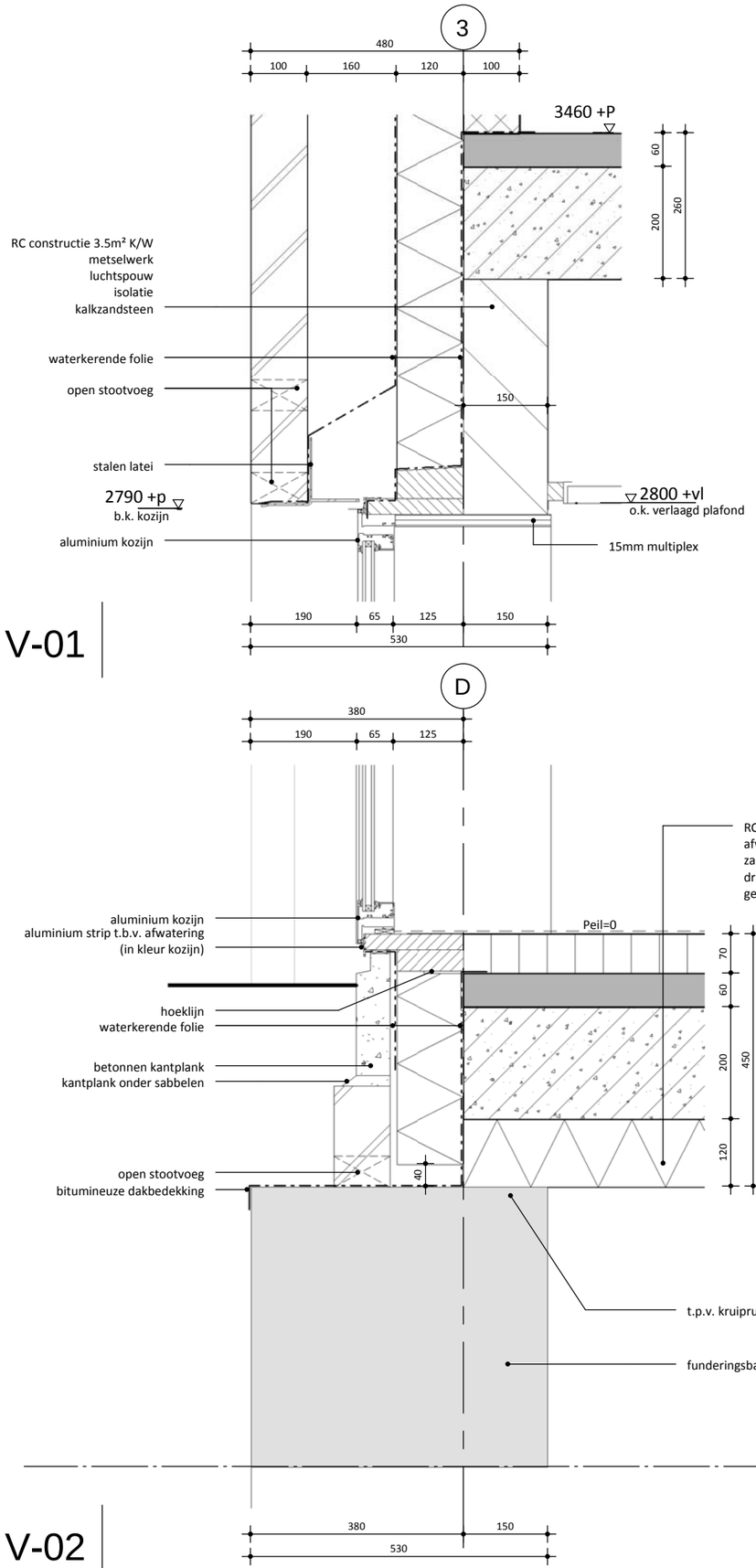

V-01

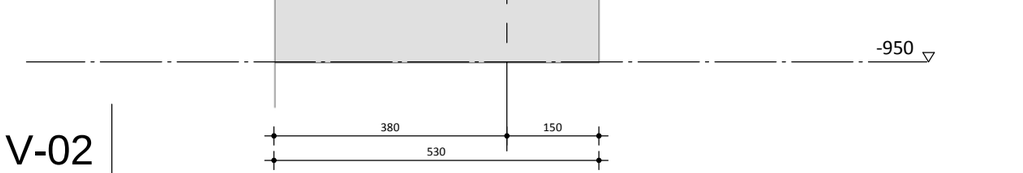

V-02

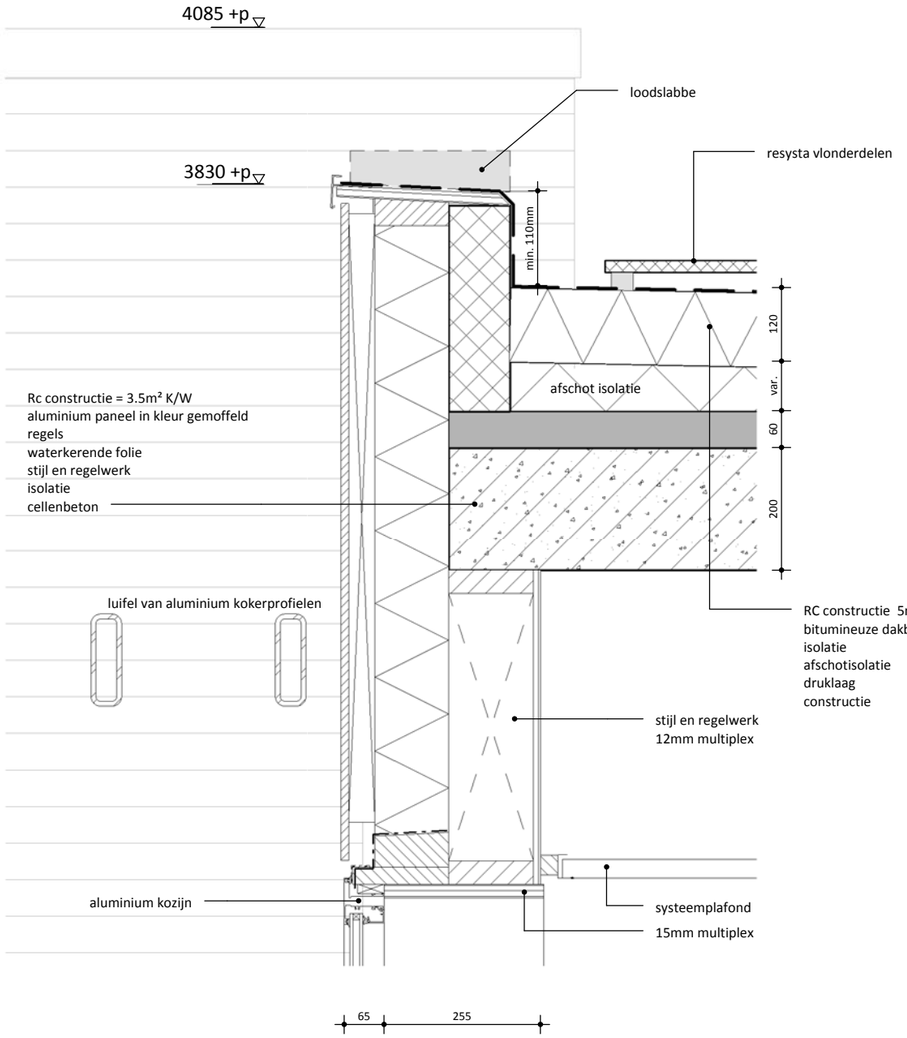

V-03

School Utrecht *project*
27 Mei 2014 *datum*
1:10 *schaal*
Definitief ontwerp *specificatie*
detail *onderwerp*

NEXT architects
Paul van Vlissingenstraat 2a
1096BK Amsterdam
t. 020 463 0463
f. 020 362 4745
e. info@nextarchitects.com

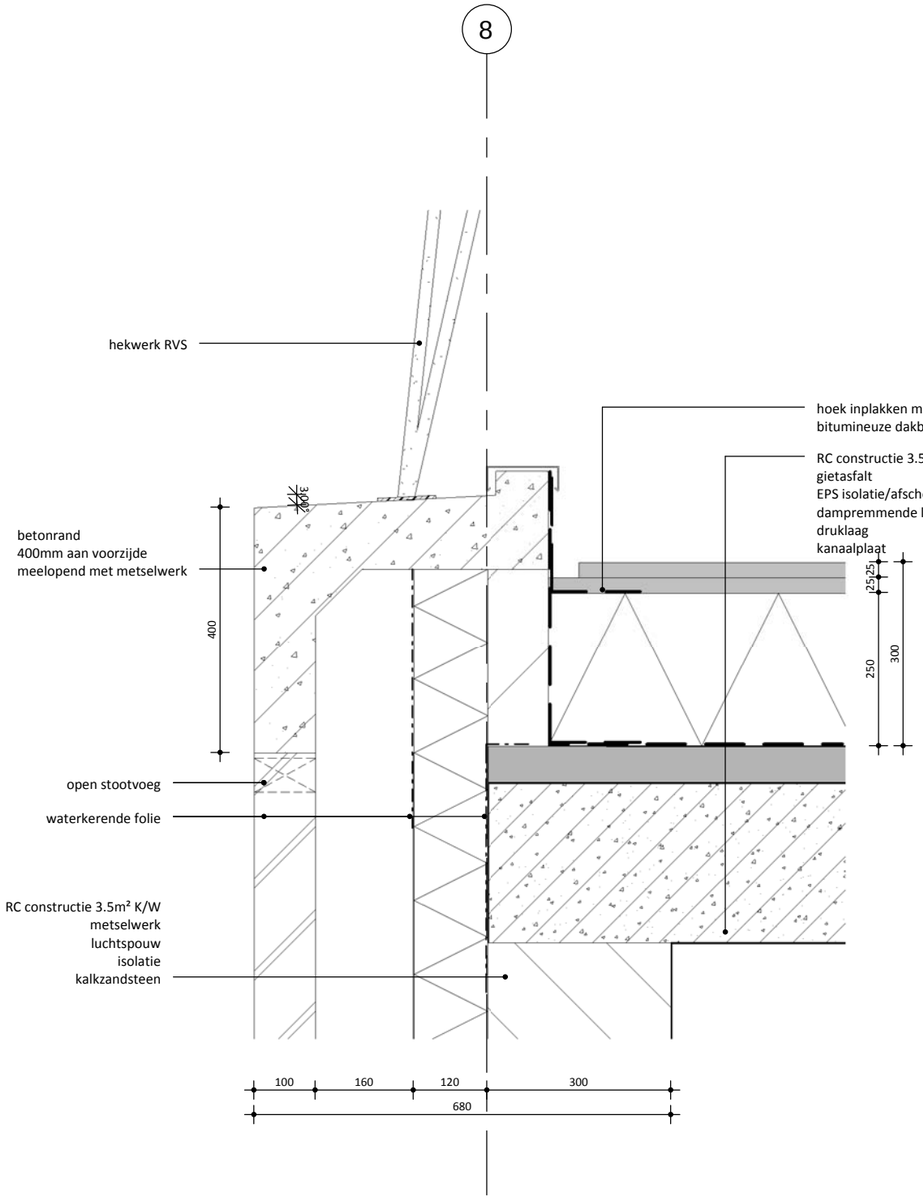

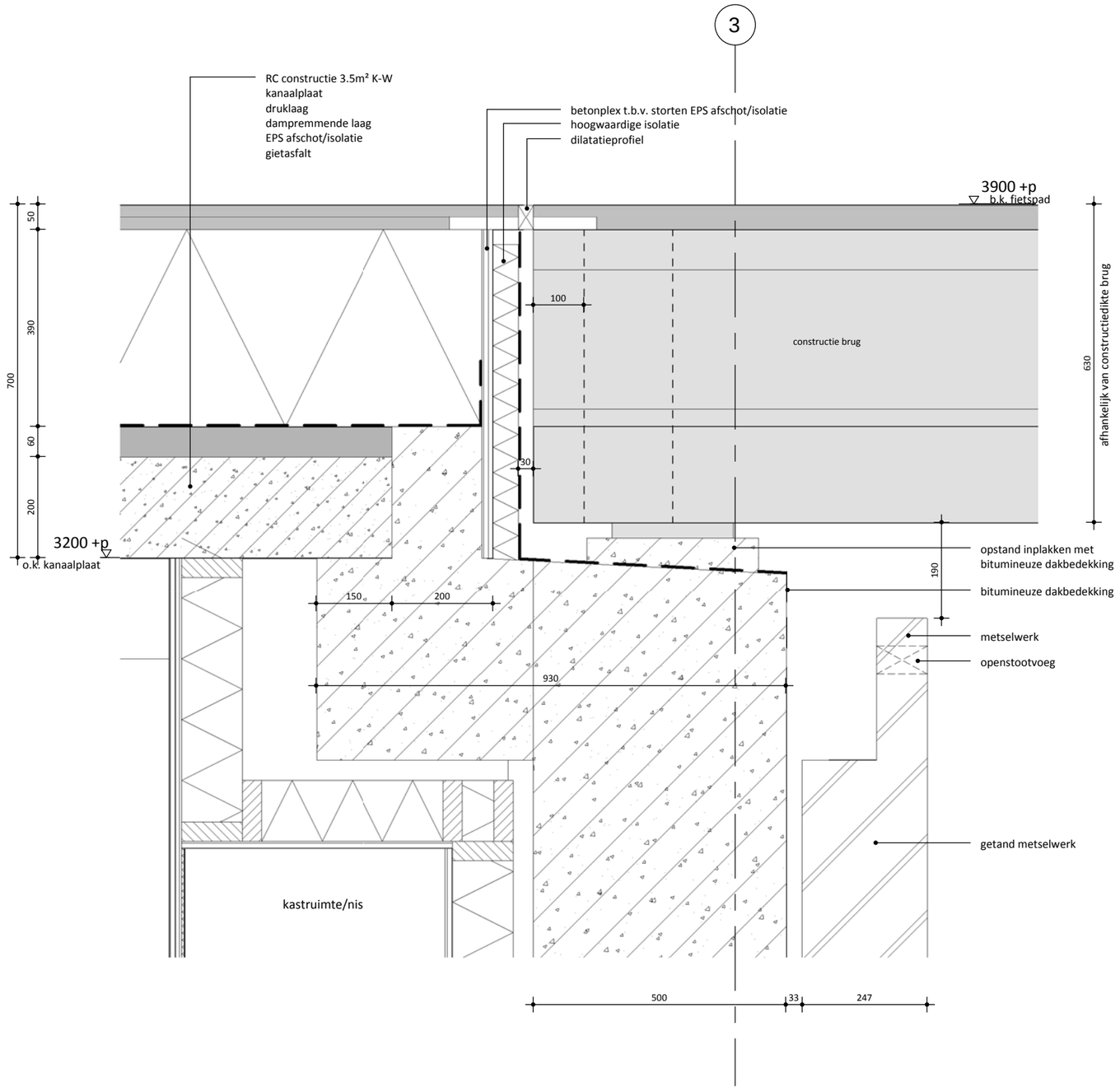

V-04

V-05

School Utrecht *project*

27 Mei 2014 *datum*

1:10 *schaal*

Definitief ontwerp *specificatie*

detail *onderwerp*

NEXT architects
Paul van Vlissingenstraat 2a
1096BK Amsterdam
t. 020 463 0463
f. 020 362 4745
e. info@nextarchitects.com

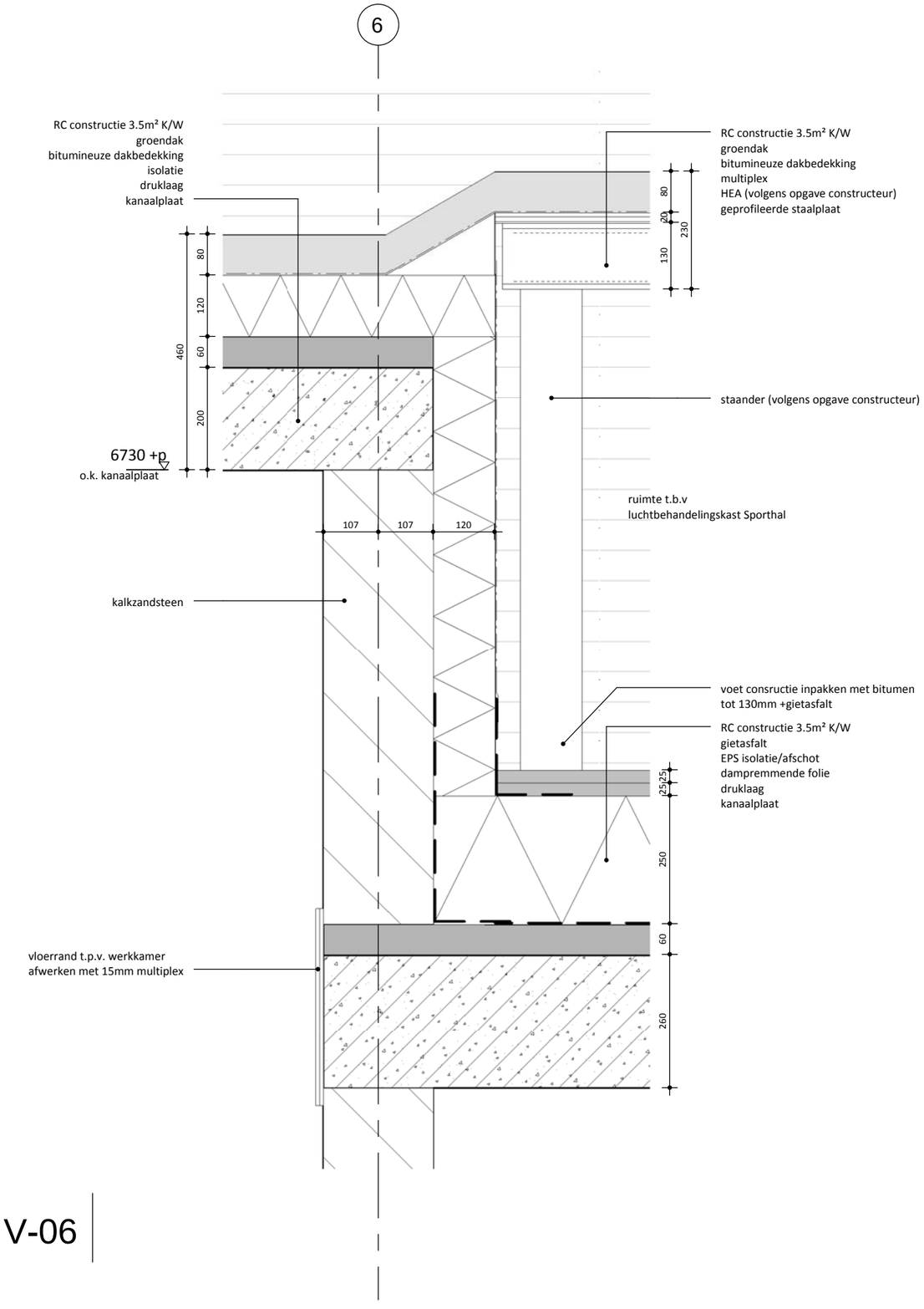

V-06

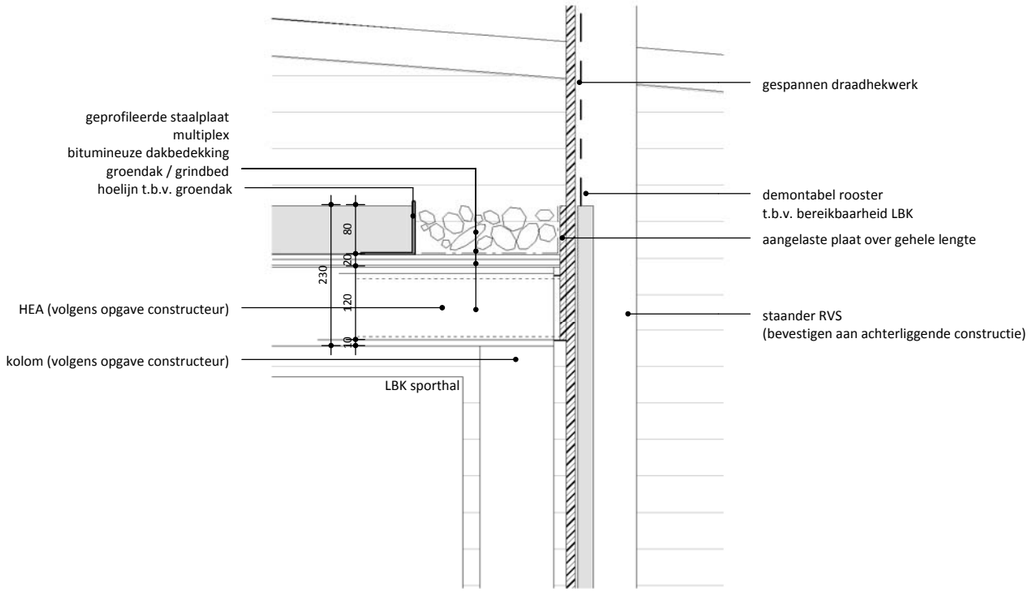

V-07

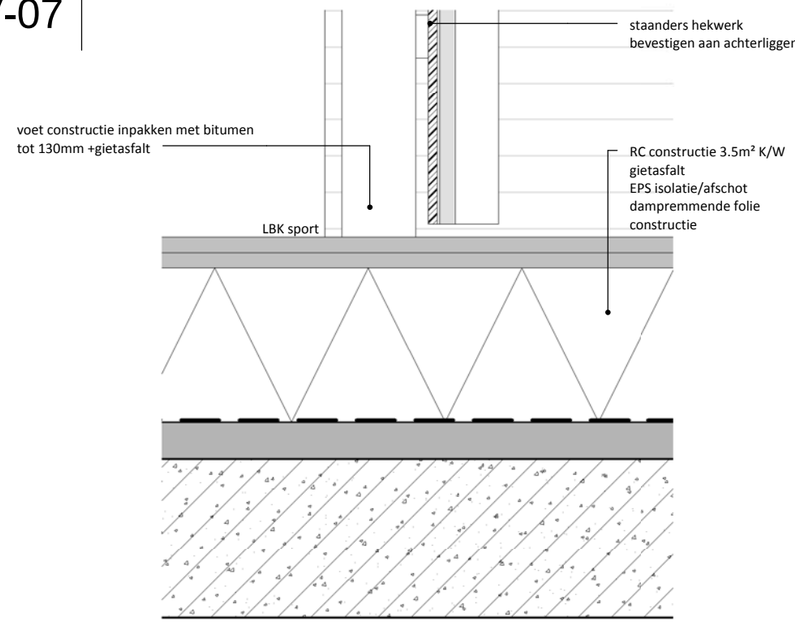

V-08

School Utrecht *project*
27 Mei 2014 *datum*
1:10 *schaal*
Definitief ontwerp *specificatie*
detail *onderwerp*

NEXT architects
Paul van Vlissingenstraat 2a
1096BK Amsterdam
t. 020 463 0463
f. 020 362 4745
e. info@nextarchitects.com

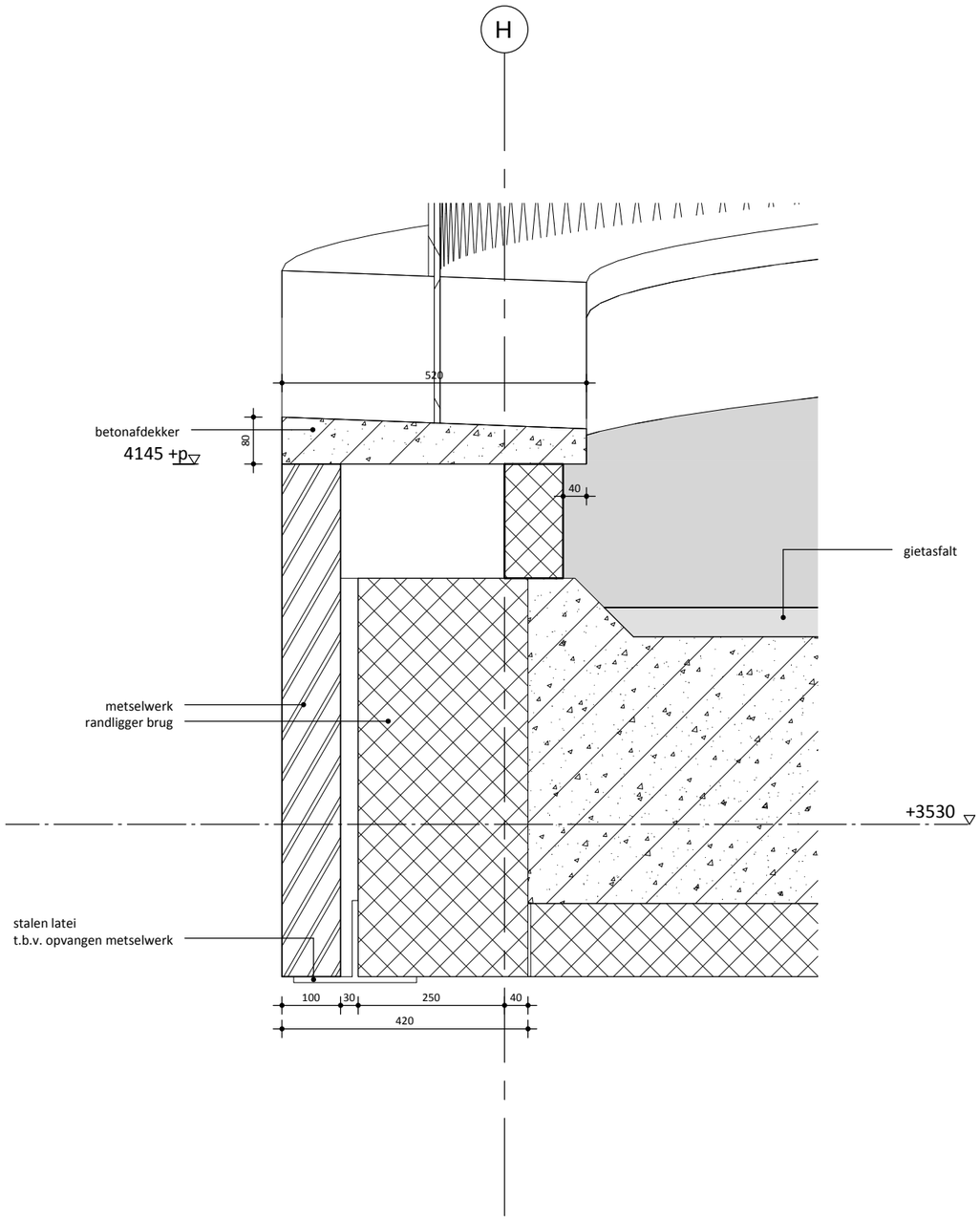

V-10

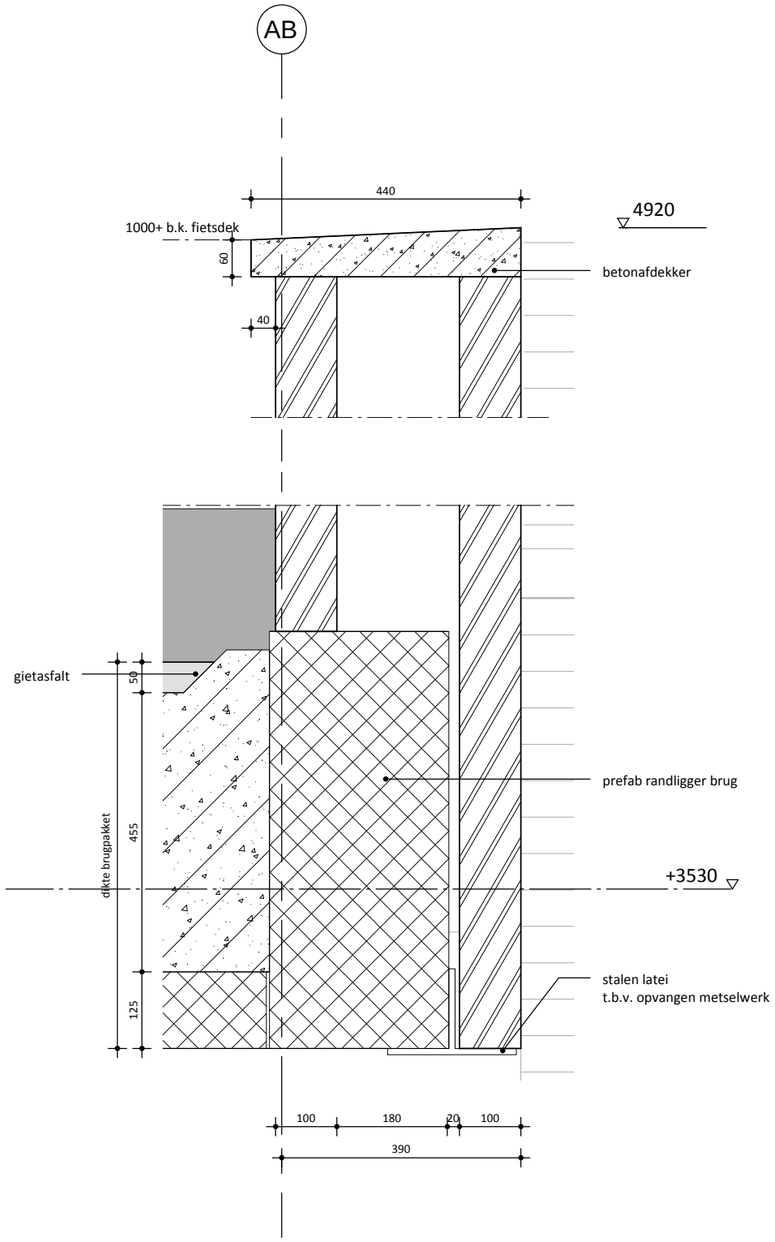

V-09

School Utrecht *project*
27 Mei 2014 *datum*
1:10 *schaal*
Definitief ontwerp *specificatie*
detail *onderwerp*

NEXT architects
Paul van Vlissingenstraat 2a
1096BK Amsterdam
t. 020 463 0463
f. 020 362 4745
e. info@nextarchitects.com

type vloerafwerking

- -
- gietvloer
- marmoleum
- marmoleum 2
- schoonloopmat
- Sportvloer
- tegelwerk

School Utrecht *project*

27 Mei 2014 *datum*

1:200 *schaal*

Definitief ontwerp *specificatie*

vloerafwerking bgg *onderwerp*

NEXT architects
Paul van Vlissingenstraat 2a
1096BK Amsterdam
t. 020 463 0463
f. 020 362 4745
e. info@nextarchitects.com

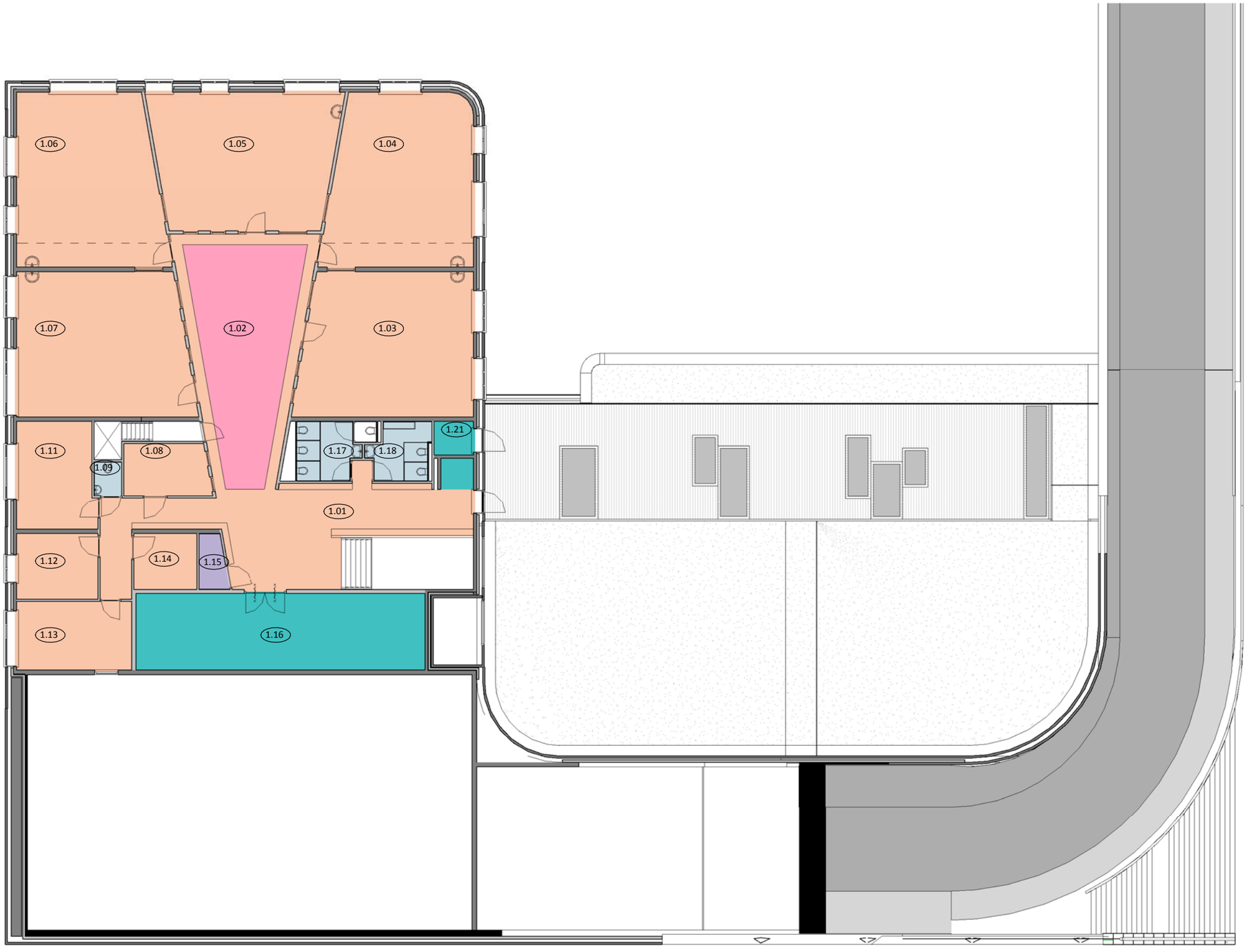

type vloerafwerking

- -
- gietvloer
- marmoleum
- marmoleum 2
- schoonloopmat
- Sportvloer
- tegelwerk

School Utrecht *project*

27 Mei 2014 *datum*

1:200 *schaal*

Definitief ontwerp *specificatie*

vloerafwerking 1e *onderwerp*

NEXT architects
Paul van Vlissingenstraat 2a
1096BK Amsterdam
t. 020 463 0463
f. 020 362 4745
e. info@nextarchitects.com

Afwerking 1 : Tegelwerk tot plafond

Afwerking 2 : HPL achter sanitair

Afwerking 3 : mawi tex in kleur met daarboven keim afwerking (RAL) op vellingblokken

Afwerking 3 : Glasvlies afwerking met tot 1200mm+vl wapex afwerking

School Utrecht *project*

27 Mei 2014 *datum*

1:200 *schaal*

Definitief ontwerp *specificatie*

wandafwerking bgg *onderwerp*

NEXT architects
Paul van Vlissingenstraat 2a
1096BK Amsterdam
t. 020 463 0463
f. 020 362 4745
e. info@nextarchitects.com

Afwerking 1 : Tegelwerk tot plafond

Afwerking 2 : HPL achter sanitair

Afwerking 3 : mawi tex in kleur met daarboven keim afwerking (RAL) op vellingblokken

Afwerking 3 : Glasvlies afwerking met tot 1200mm+vl wapex afwerking

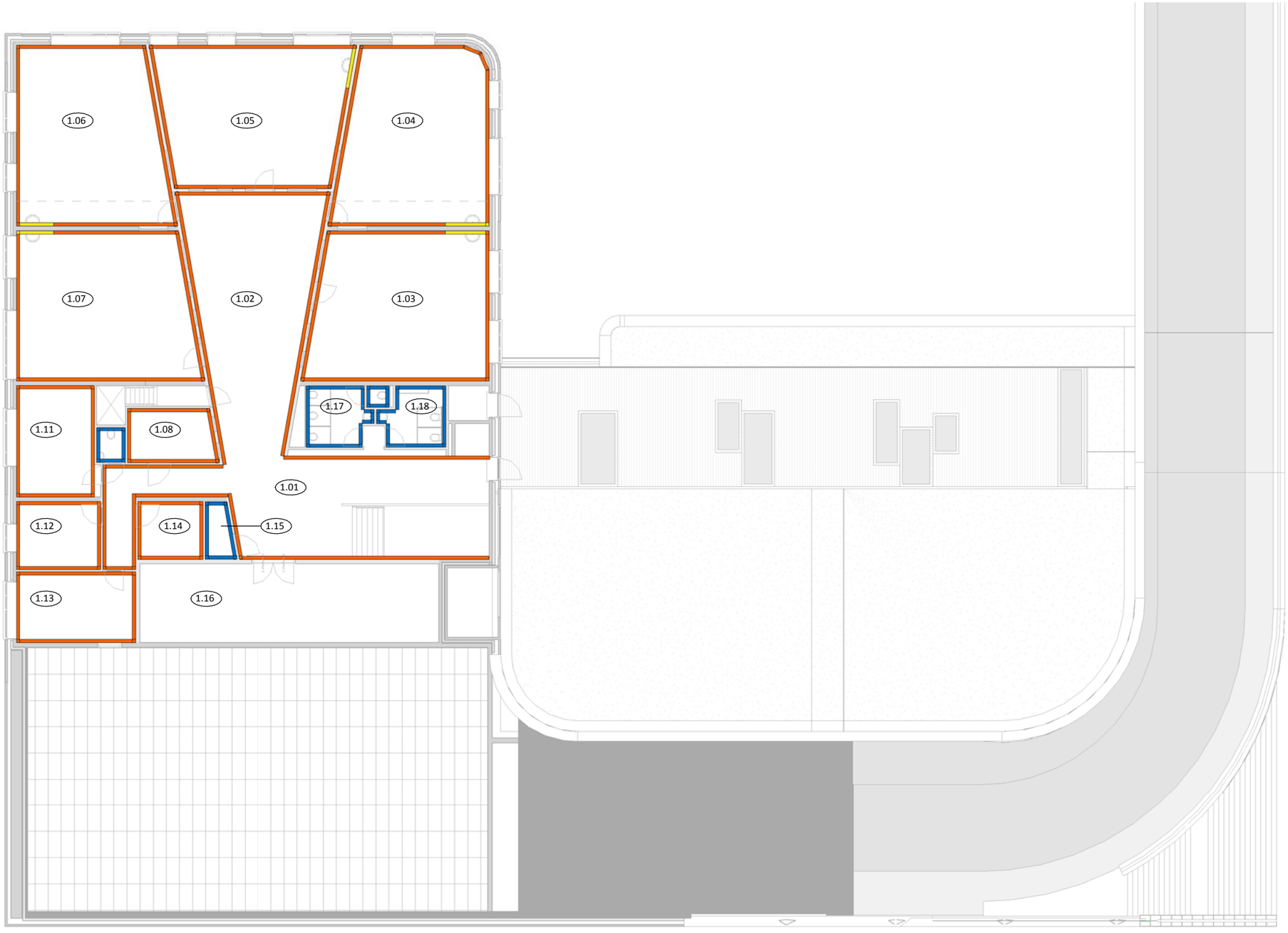

School Utrecht *project*

27 Mei 2014 *datum*

1:200 *schaal*

Definitief ontwerp *specificatie*

wandafwerking 1e *onderwerp*

NEXT architects
Paul van Vlissingenstraat 2a
1096BK Amsterdam
t. 020 463 0463
f. 020 362 4745
e. info@nextarchitects.com

School Utrecht *project*

27 Mei 2014 *datum*

1:200 *schaal*

Definitief ontwerp *specificatie*

plafondafwerking bgg *onderwerp*

NEXT architects
Paul van Vlissingenstraat 2a
1096BK Amsterdam
t. 020 463 0463
f. 020 362 4745
e. info@nextarchitects.com

type plafond

- -
- Balvast akoestisch plafon
- Hera geschroefd (RAL)
- Hera verdekt (wit)
- hygieneplafond

A B C D E F G H

1 2 3 4 5 6 7 8

Hera geschroefd (RAL)
3000 +vl

Hera verdekt (wit)
2700 +vl

pers. toilet

hygieneplafond
2700 +vl

School Utrecht *project*

27 Mei 2014 *datum*

1:200 *schaal*

Definitief ontwerp *specificatie*

plafondafwerking 1e *onderwerp*

NEXT architects
Paul van Vlissingenstraat 2a
1096BK Amsterdam
t. 020 463 0463
f. 020 362 4745
e. info@nextarchitects.com

Brandcompartiment	
naam	oppervlakte
BC-01.1	419.3 m²
BC-01.2	526.2 m²
BC-02	544.5 m²
BC-04	343.5 m²
BC-03.1	455.2 m²
BC-05	51.0 m²
BC-06	79.1 m²

School Utrecht *project*
27 Mei 2014 *datum*
1:400 *schaal*
Definitief ontwerp *specificatie*
brandveiligheid *onderwerp*

NEXT architects
Paul van Vlissingenstraat 2a
1096BK Amsterdam
t. 020 463 0463
f. 020 362 4745
e. info@nextarchitects.com

BVO

Naam	Oppervlakte
BVO-01	1399.6 m²
BVO-02	89.6 m²
BVO-03	635.3 m²
BVO-gym	476.4 m²
Grand total: 4	2601.0 m²

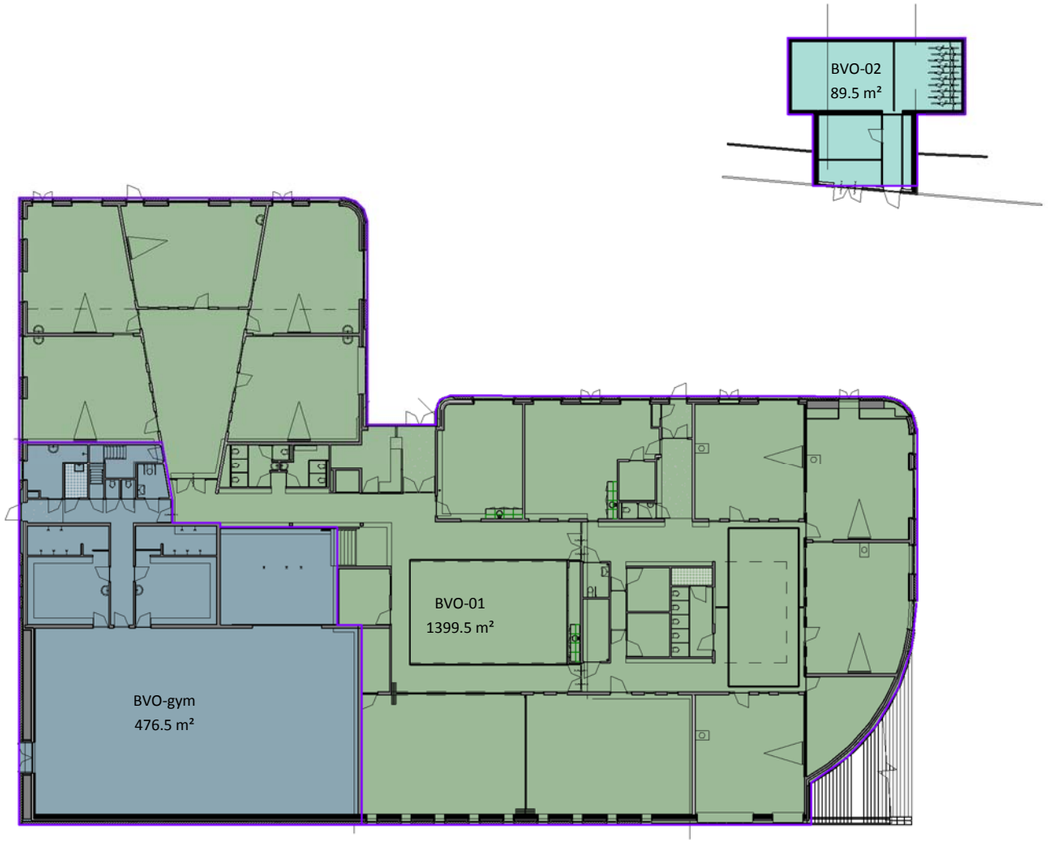

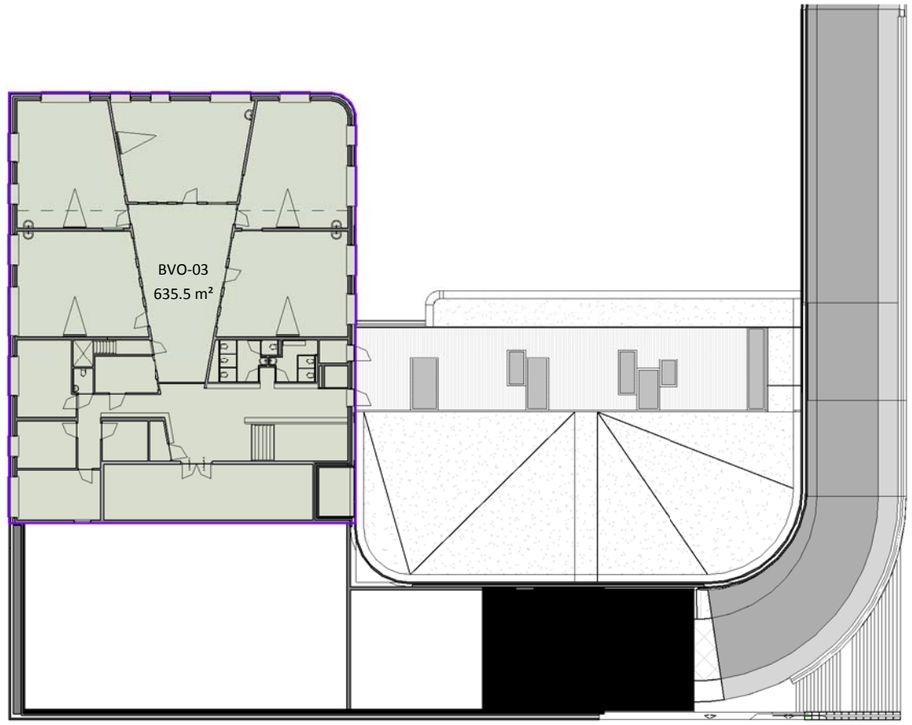

School Utrecht *project*

27 Mei 2014 *datum*

1:400 *schaal*

Definitief ontwerp *specificatie*

bruto vloeroppervlakte *onderwerp*

NEXT architects
Paul van Vlissingenstraat 2a
1096BK Amsterdam
t. 020 463 0463
f. 020 362 4745
e. info@nextarchitects.com

Project	**School Utrecht**	Document	Materiaal- en kleurenstaat Exterieur
	Utrecht	Fase	**Definitief Ontwerp**
Opdrachtgever	Gemeente Utrecht	Doc.nr	1303_650_101
Projectnummer	**1303**	Datum	**27-mei-14**

	onderdeel	omschrijving	fabricaat	materiaal/type	afwerking	kleur	kleurnr.		opmerkingen
22 METSELWERK									
	22.31 BAKSTEEN MET MORTEL	Baksteen Waalformaat	Daas	Corby Fuss gesinterd 20%		zalm-rood			doorgestreken voeg middelgrijs
			Daas	Preston Fuss gesinterd 40%		zalm-rood			
			Daas	York Fuss gesinterd 40%		zalm-rood			
	22.71 AFKWAST-, VERTIN- EN RAAPLAGEN	Anti graffitti coating							
	22.72 VOEGWERK	Verdiepte voeg	Beamix			27/35			8mm verdiept 12mm hoog/breed
		Voegwerk verdiept metselwerk	Beamix			27/35			8mm verdiept 12mm hoog/breed
	22.82 VERANKERINGEN EN OPVANGCONSTRUCTIES	Stalen latei	Vebo	Staal	in kleur gepoedercoat	n.t.b.			
23 VOORAF VERVAARDIGDE STEENACHTIGE ELEMENTEN									
	23.70 BEKLEDINGS- EN AFDEKKINGSELEMENTEN	Prefab kantplank	Vebo	Beton	-	grijs	-		
24 RUWBOUWTIMMERWERK									
	24.45 PANEELBEKLEDINGEN	Bekledingspaneel boven entree	-	aluminium	in kleur gemoffeld	n.t.b.			
		Bekleding onder kozijnen AS A	-	aluminium	in kleur gemoffeld	n.t.b.			
		Bakken op dakterras	Resysta	vlonderdelen					
		Wandafdekker dakrand	Vebo	Betonnen afdekker	-	grijs			breedte 440 hoogte 80/60 / maatwerk afdekker 520mm
30 KOZIJNEN, RAMEN EN DEUREN									
	30.32 KOZIJNEN	Aluminium buiten kozijnen	Schuco	AWS/ADS 65	gemoffeld	n.t.b.			zie tekening K-100 (voldoen aan politie keurmerk)
	30.33 DEUREN	Aluminium buiten kozijnen	Schuco	AWS/ADS 65	gemoffeld	n.t.b.			zie tekening K-100 (voldoen aan politie keurmerk)
	30.34 RAMEN	Aluminium buiten kozijnen	Schuco	AWS/ADS 65	gemoffeld	n.t.b.			zie tekening K-100 (voldoen aan politie keurmerk)
	30.43 DAKLICHTKOEPELS EN DAKLICHTKAPPEN	Daglichtsysteem in dak boven aula	Solartube	Diameter 25cm					Rekening houden met 36 stuks
		Overig hang- en sluitwerk							Zie hang en sluitwerkstaat
32 TRAPPEN EN BALUSTRADEN									
	32.31 VASTE TRAPPEN	Betontrap buiten	n.t.b.	Prefab trapelementen	beton	-			
	32.51 BALUSTRADEN	Hekwerk t.p.v. hoge dak							
		Hekwerk langs fietspad		RVS					zoals hekwerk op de brug
		Hekwerk t.p.v. daktuin		RVS					
	32.52 LEUNINGEN	Leuning langs buitentrap		RVS	-	metaal			diameter 127mm
33 DAKBEDEKKINGEN									
	33.33 BITUMINEUZE DAKBEDEKKINGEN	Bitumineuze dakbedekking onder dakterras				zwart			
	33.36 DAKBEGROEIING	Mos sedum dakbedekking	Optigroen	Economisch groendak	-	-			
	33.37 DAKVERHARDINGEN	Dakterras	Resysta	vlonderdelen	-	-			
34 BEGLAZING									
	34.00 ALGEMEEN	volgens opgave specificaties DWA							zonwerend
38 GEVELSCHERMEN									
	38.50 GEVELHEKKEN, LUIKEN EN HORDEUREN	Roosters t.p.v. LBK fietsbrug	DEJO	DEJO-roosters	gegalvaniseerd	grijs			
43 METAAL- EN KUNSTSTOFWERK									
	43.41 AFDEKPROFIELEN	Aluminium profiel	-	-	-	-	-		Ter plaatsen van entree boven aluminium paneel
50 DAKGOTEN EN HEMELWATERAFVOEREN									
	50.42 KUNSTSTOF BUISLEIDINGEN	Hemelwater afvoer t.p.v watertank AS D							
	50.60 REGENTON	Waterreservoir platdak AS D	n.t.b.						

Project	**School Utrecht**	Document	Materiaal- en kleurenstaat
	Utrecht	Fase	**Definitief Ontwerp**
Opdrachtgever	Gemeente Utrecht	Doc.nr	1303_640_101
Projectnummer	**CONCEPT**	Datum	**27-mei-14**

	onderdeel	omschrijving	fabricaat	materiaal/type	afwerking	kleur	kleurnr.		opmerkingen
30 KOZIJNEN, RAMEN EN DEUREN									
	30.32 KOZIJNEN	Houten binnen kozijnen	Berkvens	-	geschilderd	n.t.b.			zie tekening K-101 (voldoen aan politie keurmerk)
	30.33 DEUREN	Houten binnen deuren	Berkvens	-	HPL	n.t.b.			zie tekening K-101 (voldoen aan politie keurmerk)
	30.37 PANELEN	Afwerking boven keuken.	Trespa						
	30.63 BEDRIJFSBINNENDEUREN	vouw-deuren keuken in aula.							
	30.70 BEWEEGBARE BINNENWANDEN	Paneel schuifwand tussen Aula - Speellokaal 1	Espero ??	-	-				
		Paneel schuifwand tussen Speellokaal 1 - Speellokaal 2	Espero ??	-	-				
	30.80 HANG- EN SLUITWERK	Deurnaald	-	-	-	In kleur deur	-		
		Overig hang- en sluitwerk							Zie hang en sluitwerkstaat
32 TRAPPEN EN BALUSTRADEN									
	32.31 VASTE TRAPPEN	Betontrap aula	Vebo	Zonder boom met schrobrand		-			
		Betonnen vluchttrap	Vebo	Zonder boom met schrobrand		-			
41 TEGELWERK									
	41.32 WANDTEGELWERK	in toiletten werkkasten en kleedruimten	n.t.b.						
	41.42 VLOERTEGELWERK	t.p.v werkkasten	n.t.b.						
	41.62 PLINTTEGELWERK	komen er nog holplinten afstemmen opdrachtgever							
	41.71 VOEGWERK	t.p.v. tegelwerk	n.t.b.			wit			
		Mozaiek herplaatsen op binnengevel entree	-	-	-	-	-		
44 PLAFOND- EN WANDSYSTEMEN									
	44.31 PANELENPLAFONDS	Volgens plafondplan	n.t.b.	-	-	NCS-kleur			Zie tekening 830/831 | NCS kleur prijs cat. 2
		Volgens plafondplan	n.t.b.	-	-	NCS-kleur			Zie tekening 830/831 | NCS kleur prijs cat. 2
		Volgens plafondplan	n.t.b.	-	-	n.t.b.			Zie tekening 830/831
47 BINNENINRICHTING									
	47.31 KASTEN		n.t.b.						
	47.33 GARDEROBES		n.t.b.						
	47.41 AANRECHT-, WERK- EN BUFFETBLADEN		n.t.b.						
	47.42 BALIES	Balie Congierge	n.t.b.						
		Pantry's in klaslokalen	n.t.b.						
48 BEHANGWERK, VLOERBEDEKKING EN STOFFERING									
	48.34 WANDBEKLEDINGEN	Glasvlies volgens afwerkstaat	Sikkens	n.t.b.					
	48.43 ELASTISCHE VLOERBEDEKKINGEN	Marmoleum volgens afwerkstaat	Forbo	n.t.b.					
		Gietvloeren volgens afwerkstaat	Bolidt	n.t.b.					
	48.44 ZACHTE VLOERBEDEKKINGEN	Schoonloopmat volgens afwerkstaat	Hamat	n.t.b.					
80 LIFTINSTALLATIES									
	80.00 ALGEMEEN	Lift in ruimte 0.99 / 1.99	Easylift	A5000	-	RVS			

↑ IMPRESSIE AULA

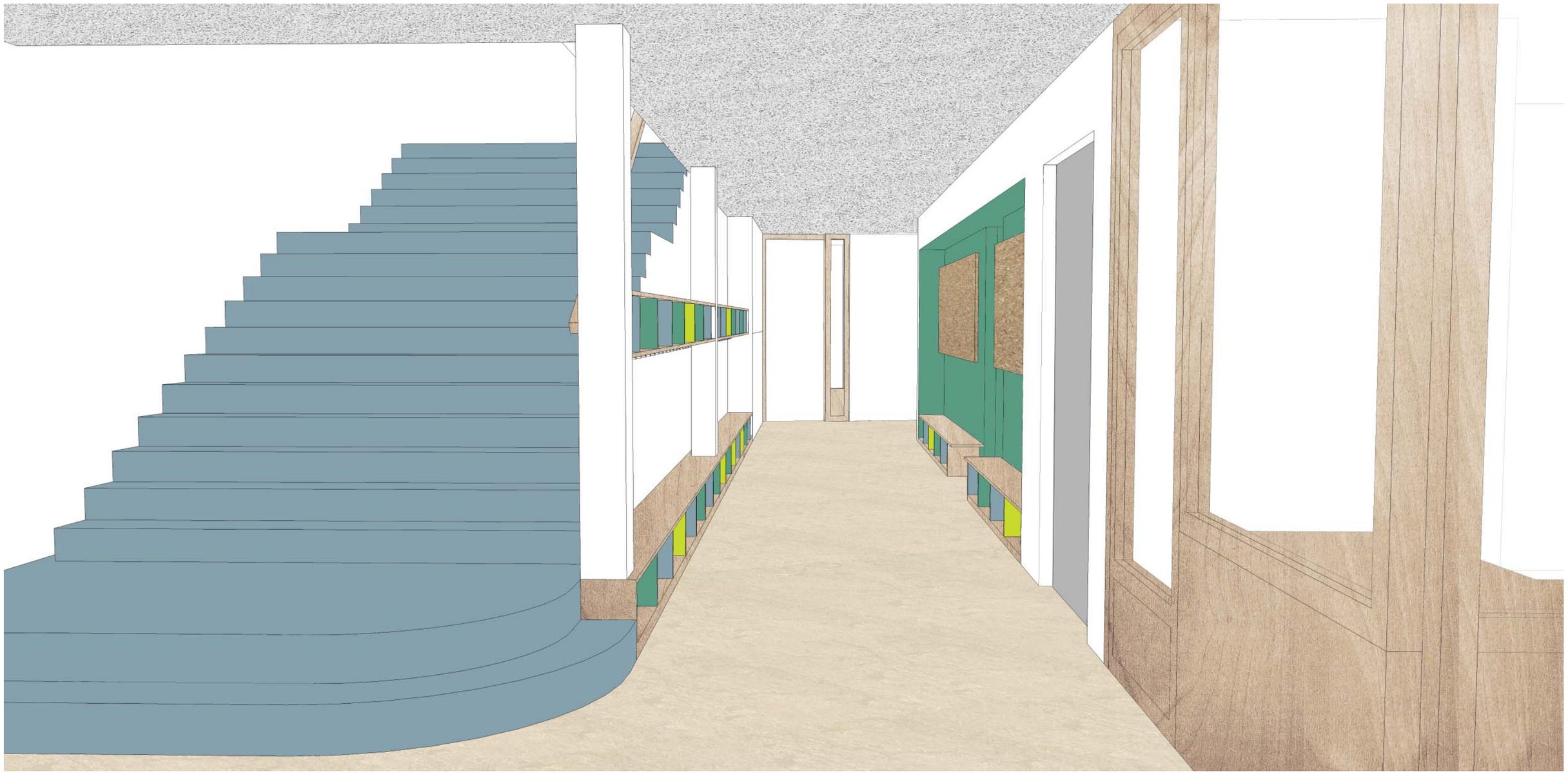

↑ IMPRESSIE GANG LANGS TRAP

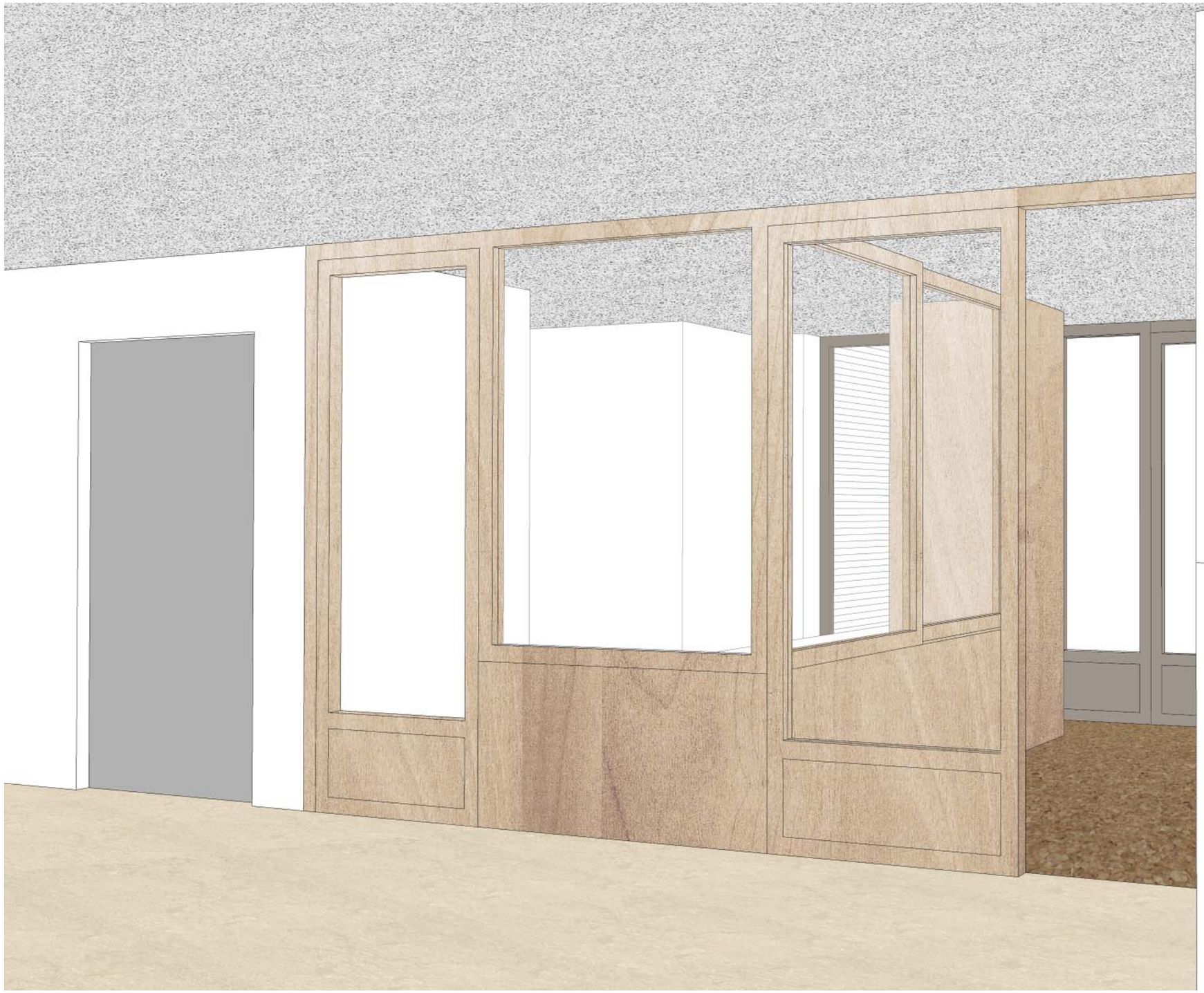

↑ IMPRESSIE CONCIERGE

↑ IMPRESSIE LEERPLEIN ONDERBOUW

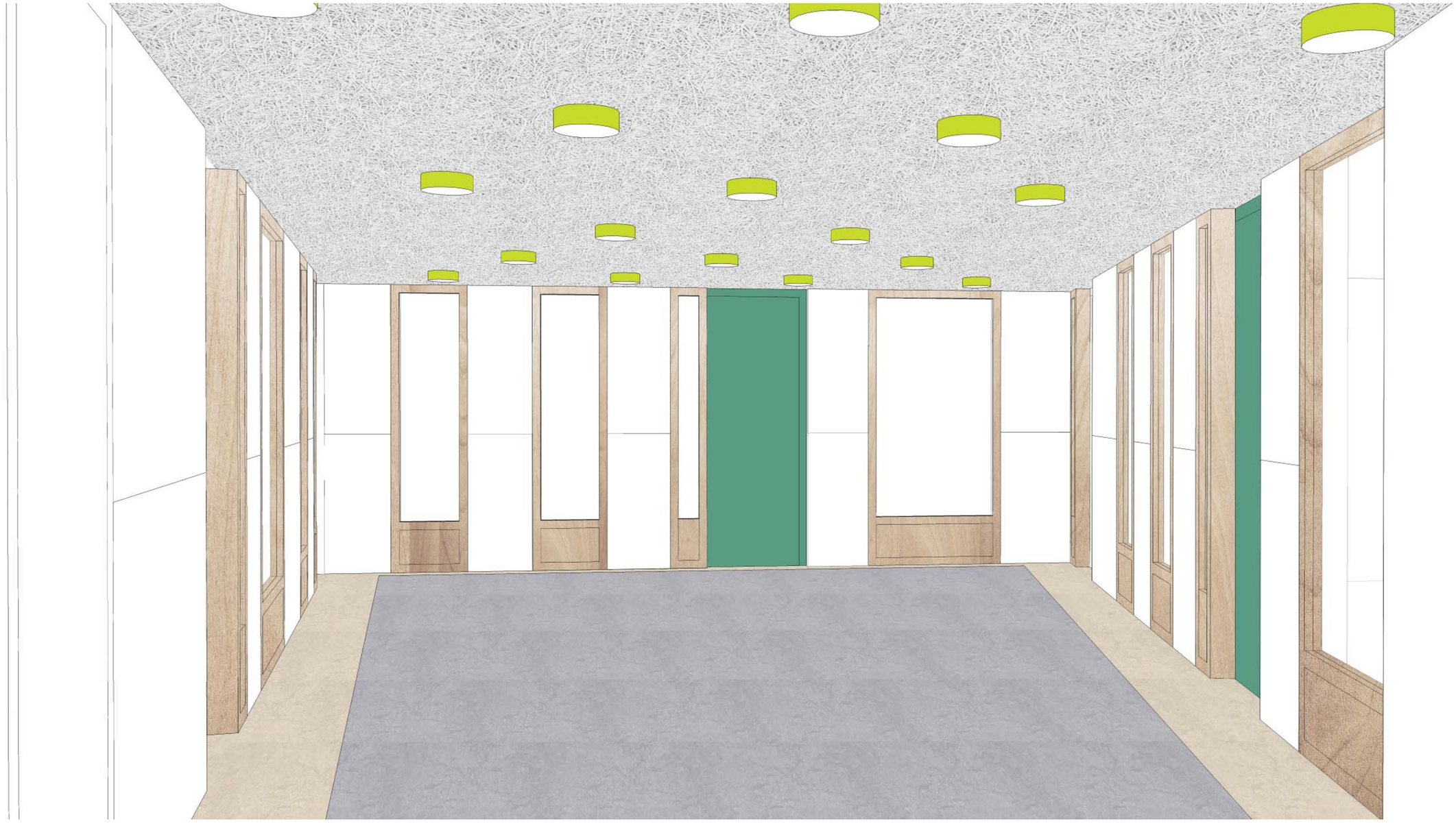

↑ IMPRESSIE LEERPLEIN BOVEN EN MIDDENBOUW

↑ IMPRESSIE GARDEROBE ONDERBOUW

↑ IMPRESSIE VANUIT DE EVERHARD MEIJSTERLAAN

↑ IMPRESSIE VAN HET SCHOOLPLEIN

↑ IMPRESSIE VAN HET SCHOOLPLEIN

↑ IMPRESSIE LANGS DE JOHAN WAGENAARKADE

↑ IMPRESSIE VAN DE FIETSROUTE OVER DE SCHOOL

↑ VOGELVLUCHTIMPRESSIE VAN HET DAK VAN DE SCHOOL

COLOFON

ONTWERPTEAM →

NEXT ARCHITECTS / AMSTERDAM
Bart Reuser / Marijn Schenk / Michel Schreinemachers
met Tara Steenvoorden, Jurriaan Hillerström, Mark Jongerius en Sjors Dekker

RUDY UYTENHAAK / AMSTERDAM
Rudy Uytenhaak, Karin Dorrepaal, Jonathan van Leuzen, Martin Dalenberg en Johan Pijl

OPDRACHTGEVER →

GEMEENTE UTRECHT
L. (Leo) Janssen
Rachmaninoffplantsoen 61
3533 JZ Utrecht
T → 31(0)30 286 44 40
F → 31(0)6 24 69 44 99
E → l.janssen@utrecht.nl
W → www.utrecht.nl

LANDSCHAPSARCHITECT→

BUREAU B+B STEDENBOUW EN LANDSCHAPSARCHITECTUUR
M. (Mascha) Onderwater
Gedempt Hamerkanaal 96
1021 KR Amsterdam
T → 31(0) 20 623 98 01
E → bureau@bplusb.nl
W → www.bplusb.nl

CONSTRUCTIEF ADVISEUR BRUG→

ARUP
P. (Paul) van Horn
postbus 57145
1040 BA Amsterdam
T → 31(0) 20 305 85 00
E → amsterdam@arup.com
W → www.arup.com

bezoekadres
Naritaweg 118
1043 CA Amsterdam

CONSTRUCTIEF ADVISEUR SCHOOL→

PIETERS BOUWTECHNIEK HAARLEM
F. (Frank) Meijer
Dr. Schaepmanstraat 284
2032 GS Haarlem
T → 31(0) 23 543 19 99
E → fbmeijer@pieters.net
W → www.pietersbouwtechniek.nl

BOUWKOSTEN ADVIES SCHOOL→

VITRUVIUS BOUWKOSTENADVIES
D. (David) Meijer
Frankenweg 1b
5349 AP Oss
T → 31(0) 41 275 10 17
T → 31(0) 84 835 58 23
E → dm@vitruviusbouwkostenadvies.nl
W → www.vitruviusbouwkostenadvies.nl

ADVIES INSTALLATIES→

DWA
D. (Dennis) ten Dam (installaties)
J. (Jaap) van der Linden (brand & bouwfysica)
Postbus 274
2410 AG Bodegraven
T → 31(0) 88 163 53 00
F → 31(0) 88 163 53 001
E → dwa@dwa.nl
W → www.dwa.nl

Bezoekadres
Duitslandweg 4
2411 NT Bodegraven

NEXT ARCHITECTS / AMSTERDAM
Paul van Vlissingenstraat 2a
1096 BK Amsterdam
Nederland
T → +31(0) 20 463 04 63
F → +31(0) 20 362 47 45
E → info@nextarchitects.com
W → www.nextarchitects.com

RUDY UYTENHAAK ARCHITECTENBUREAU
Rijnsburgstraat 9
1059 AT Amsterdam
Nederlan
T → +31(0) 20 305 77 77
F → +31(0) 20 305 77 78
E → arch@uytenhaak.nl
W → www.uytenhaak.nl

voorstel aan de raad

Gemeente Utrecht

Opgesteld door	Vergunningen, Toezicht en Handhaving
Kenmerk	14.044081
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	30 oktober 2014
Jaargang en nummer	2014 84
Geheim	Nee

Wijziging Vrijstellingsverordening inrichtingen milieubeheer

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

1 vast te stellen bijgaande Vrijstellingsverordening inrichtingen milieubeheer en de daarbij behorende toelichting en gelijktijdig in te trekken de vrijstellingsverordening inrichtingen milieubeheer van 26 juni 2008.

2 het college opdracht te geven de nieuwe regeling één jaar na inwerkingtreding te evalueren op gebruik en bijkomende gevolgen van de regeling en de raad hierover te informeren.

3 De gewijzigde verordening te publiceren op www.officiëlebekendmakingen.nl

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris, De burgemeester,

Drs. M.R. Schurink Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie
De commissie stemt in met het raadsvoorstel.

Status: A

Bijlages
Voorstel: Voorstel_1389
Bijlage: def nieuwe vrijstellingsverordening milieubeheer
Bijlage: rvs getekend raadsbesluit 84

Eerdere besluitvorming
Raadsbesluit van 26 juni 2008 (Gemeenteblad van Utrecht 2008, nr. 35, incl. eerste wijziging van 9 april 2009).

Uitvoering
Na vaststelling van de Vrijstellingsverordening door de gemeenteraad zal deze op de gebruikelijke wijze bekend gemaakt worden via publicatie op www.overheid.nl. Daarnaast zal het raadsbesluit actief gecommuniceerd worden met de sportverenigingen via de Vereniging Sport Utrecht.

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Opgesteld door	Vergunningen, Toezicht en Handhaving
Kenmerk	14.044081
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	30 oktober 2014
Jaargang en nummer	2014 84

Wijziging Vrijstellingsverordening inrichtingen milieubeheer

Besluit

1 vast te stellen bijgaande Vrijstellingsverordening inrichtingen milieubeheer en de daarbij behorende toelichting en gelijktijdig in te trekken de vrijstellingsverordening inrichtingen milieubeheer van 26 juni 2008.

2 het college opdracht te geven de nieuwe regeling één jaar na inwerkingtreding te evalueren op gebruik en bijkomende gevolgen van de regeling en de raad hierover te informeren.

3 De gewijzigde verordening te publiceren op www.officiëlebekendmakingen.nl

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 30 oktober 2014,

De griffier,

Drs. A.A.H. Smits

De burgemeester,

Mr. J.H.C. van Zanen

Gemeente Utrecht

Context

De Vrijstellingsverordening inrichtingen milieubeheer (hierna Vrijstellingsverordening) betreft een uitwerking van het Activiteitenbesluit milieubeheer (hierna Besluit) en is van toepassing op inrichtingen/ bedrijven die niet vergunningplichtig zijn op grond van de Wet Milieubeheer. Met deze Vrijstellingsverordening is het mogelijk ontheffing te verlenen van de geluids- en verlichtingseisen, die gelden op basis van het Besluit. De ontheffingen worden gegeven voor zogenaamde collectieve of incidentele festiviteiten.

Een collectieve festiviteit houdt in dat jaarlijks voor de gehele gemeente, voor een deel daarvan of voor een benoemd aantal inrichtingen dagen worden aangewezen. Voorbeelden zijn Koningsdag, Bevrijdingsdag en de Jaarwisseling of festivals met een regionale of landelijke uitstraling.
Een incidentele festiviteit is een festiviteit die aan één of slechts een klein aantal inrichtingen is verbonden, bijvoorbeeld een buurtfeest of sportevenement (toernooi).

De verlichting bij sportbeoefening in de buitenlucht moet op grond van het Besluit uitgeschakeld zijn tussen 23.00 uur en 07.00 uur. Op grond van de huidige Vrijstellingsverordening kan voor maximaal 2 incidentele festiviteiten (dagen) per jaar ontheffing verleend worden om de verlichting na 23.00 uur te laten branden. Ook voor geluidseisen geldt op dit moment dat hiervan voor maximaal twee (eendaagse) incidentele festiviteiten per jaar kan worden afgeweken.

In de praktijk blijkt dat veel sportverenigingen behoefte hebben aan een verruiming van het aantal ontheffingen van zowel de verlichtingseisen als de geluidsnormen om wedstrijden en toernooien in de buitenlucht te kunnen houden/mogelijk te maken. De vereniging Sport Utrecht (hierna VSU) heeft namens de sportverenigingen de gemeente gevraagd de Vrijstellingsverordening aan te passen en het aantal ontheffingen voor verlichting en geluid te verhogen naar het wettelijk toegestane maximum aantal. Onderstaand voorstel is voorbereid in samenwerking met de VSU.

Inhoudelijke wijziging
Om tegemoet te komen aan de vraag van de sportverenigingen, stellen wij voor om de Vrijstellingsverordening als volgt te wijzigen:
1. Het aantal dagen waarop in verband met wedstrijden en toernooien binnen sportinrichtingen de verlichting tot na 23.00 uur mag branden, te verruimen van twee naar maximaal negen dagen per jaar. Hierbij geldt een eindtijd van 01.00 uur.
2. Het aantal dagen waarop in verband met wedstrijden en toernooien binnen sportinrichtingen ontheffing kan worden verkregen van de geluidseisen, te verruimen van twee naar maximaal negen dagen per jaar.

Op grond van het Activiteitenbesluit (artikel 3. 148 lid 2 sub c) mag het totaal aantal dagen voor collectieve en individuele festiviteiten niet meer dan 12 dagen per kalenderjaar bedragen. Aangezien er jaarlijks minimaal drie vaste collectieve festiviteiten zijn aangewezen, zijn er nog maximaal negen individuele festiviteiten mogelijk. Het maximum van negen dagen per jaar geldt per inrichting.

Met het oog op deregulering en lastenverlichting is onderzocht of het systeem van ontheffingen vervangen kan worden door een meldingensysteem. Dit is vooralsnog niet wenselijk is, omdat aan een melding geen voorwaarden verbonden kunnen worden (alleen algemene regels gelden dan) en daarnaast een weigering niet (goed) meer mogelijk is. Dit vinden wij in combinatie met de voorgestelde uitbreiding niet verantwoord.

Beslispunt

1 vast te stellen bijgaande Vrijstellingsverordening inrichtingen milieubeheer en de daarbij behorende toelichting en gelijktijdig in te trekken de vrijstellingsverordening inrichtingen milieubeheer van 26 juni 2008.

Gemeente Utrecht

Argumenten

1.1 Het aanpassen van de Vrijstellingsverordening is noodzakelijk om de door de sportverenigingen gewenste verruiming van het aantal ontheffingen van zowel geluids-als verlichtingseisen mogelijk te maken.
De ontheffingsmogelijkheden voor zowel verlichting als geluid blijken in de praktijk voor de sportverenigingen te beperkt te zijn. Sportverenigingen dienen regelmatig verzoeken in om de buitenverlichting na 23.00 uur te mogen laten branden om wedstrijden af te kunnen ronden en toernooien mogelijk te maken. Dit geldt met name voor tennisverenigingen in woonwijken, die door de huidige regeling zeer beperkt worden in het organiseren van toernooien en aangeven hierdoor ook leden te verliezen. De eindtijd van 01.00 uur blijkt voor sportverenigingen meestal voldoende te zijn om de wedstrijden/toernooien te kunnen afronden.

Daarnaast is er behoefte aan extra ontheffingen van de geluidseisen om bepaalde sportwedstrijden en toernooien op de gewenste manier te kunnen spelen. Het gaat dan met name om het (met versterkt geluid) omroepen van spelers en scores bij bijvoorbeeld atletiekwedstrijden.

Kanttekeningen

1.1 Verruiming van de ontheffingsmogelijkheden vergroot de kans op overlast voor omwonenden en klachten hierover.
De wijziging van de verordening betekent concreet dat omwonenden van sportverenigingen vaker te maken krijgen (maximaal 7 keer per jaar vaker) met geluidsoverlast van sportactiviteiten en verlichting die tot 01.00
's nachts aan is.
Om klachten te voorkomen, wordt aan de ontheffing de voorwaarde verbonden dat direct omwonenden door de aanvrager zelf worden geïnformeerd. Desondanks verwachten wij wel dat er door de verruiming meer klachten binnenkomen. Dit betekent mogelijk ook extra vraag naar handhavingscapaciteit (geluidsmetingen 's avonds laat en 's nachts).

Overigens kan het college van burgemeester en wethouders een verzoek om ontheffing ook weigeren, indien blijkt dat naar het oordeel van het college de woon- en leefsituatie in de omgeving van de inrichting op ontoelaatbare wijze wordt beïnvloed. Dit kan blijken uit klachten naar aanleiding van een eerder verleende ontheffing. Het verlenen van een ontheffing is immers een bestuurlijke bevoegdheid en geen plicht of recht.

De verruiming van de ontheffingsmogelijkheid is in het wijzigingsvoorstel beperkt tot de sportinstellingen, omdat op het gebied van geluidsnormen een algemene verruiming voor alle instellingen tot veel overlast kan leiden, met name bij horecaconcentratiegebieden.

Beslispunt

2 het college opdracht te geven de nieuwe regeling één jaar na inwerkingtreding te evalueren op gebruik en bijkomende gevolgen van de regeling en de raad hierover te informeren.

Argumenten

2.1 Evaluatie van de uitwerking van de nieuwe regeling is nodig om bij negatieve ontwikkelingen tijdig te kunnen bijsturen.
Het is verstandig de nieuwe verordening na 1 jaar te evalueren op gebruik van de regeling en daarnaast op een eventuele toename van klachten en soort klachten. Het is immers van belang om tijdig bij de sturen, wanneer bepaalde belangen onevenredig geschaad worden.

Gemeente Utrecht

Beslispunt

3 De gewijzigde verordening te publiceren op www.officiëlebekendmakingen.nl

Gemeente Utrecht

GEMEENTEBLAD VAN UTRECHT 2014 Nr. x

Herziening vrijstellingsverordening inrichtingen milieubeheer
(raadsbesluit van 26 juni 2008, waarin opgenomen de eerste wijziging, besluit van 9 april 2009)

De raad der gemeente Utrecht, gelet op het voorstel van b. en w.

gelet op artikel 149 van de Gemeentewet;
gelet op de artikelen 2.21, 3.148, eerste lid en 2.18, eerste lid onder f en vijfde lid Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer

BESLUIT

vast te stellen de volgende

Vrijstellingsverordening inrichtingen milieubeheer

Artikel 1 Begripsbepalingen
Deze verordening verstaat onder:

a.	besluit:	het Activiteitenbesluit;
b.	inrichting:	een inrichting type A of type B, als bedoeld in het Besluit;
c.	houder van een inrichting:	degene die als eigenaar, leidinggevende of anderszins een inrichting drijft
d.	incidentele en collectieve festiviteit:	een festiviteit waarvoor overeenkomstig deze verordening vrijstelling kan worden verleend of geweigerd;

Artikel 2 Aanwijzing collectieve festiviteiten

1. De geluidsnormen als bedoeld in de artikelen 2.17, 2.19 en 2.20 van het Besluit gelden niet, voor zover de naleving ervan redelijkerwijs niet kan worden gevergd, op jaarlijks nader door burgemeester en wethouders ten behoeve van collectieve festiviteiten aan te wijzen dagen of dagdelen.
2. Het artikel 3.148 , eerste lid van het Besluit geldt niet, voor zover de naleving ervan redelijkerwijs niet kan worden gevergd, op jaarlijks nader door burgemeester en wethouders ten behoeve van collectieve festiviteiten aan te wijzen dagen of dagdelen.
3. In een aanwijzing als bedoeld in het eerste lid en tweede lid, kan door burgemeester en wethouders tevens worden bepaald, dat de daar genoemde voorschriften niet gelden in de gehele gemeente, maar in een of meer delen daarvan, of dat, gelet op de aard en omvang, een festiviteit als een collectieve festiviteit wordt aangewezen voor een beperkt aantal inrichtingen.
4. Aan een aanwijzing kunnen algemene voorwaarden worden verbonden om overmatige hinder te voorkomen.
5. Burgemeester en wethouders publiceren de dagen of dagdelen, die zij overeenkomstig het eerste en tweede lid ten behoeve van collectieve festiviteiten hebben aangewezen, in de digitale gemeenteberichten (www.officiëlebekendmakingen.nl)
6. Burgemeester en wethouders kunnen, wanneer een collectieve festiviteit redelijkerwijs niet was te voorzien, een festiviteit terstond als collectieve festiviteit aanwijzen.

Artikel 3 Ontheffing incidentele festiviteiten

1. Het is in een inrichting, indien daartoe overeenkomstig deze verordening door burgemeester en wethouders ontheffing is verleend, toegestaan maximaal twee dagen per kalenderjaar incidentele festiviteiten te houden waarbij de geluidsnormen als bedoeld in de artikelen 2.17, 2.19 en 2.20 van het Besluit niet gelden, voor zover de naleving ervan redelijkerwijs niet kan worden gevergd.
2. In afwijking van lid 1 is het in een sportinrichting, indien daartoe overeenkomstig deze verordening door burgemeester en wethouders ontheffing is verleend, toegestaan maximaal negen dagen per kalenderjaar incidentele festiviteiten voor sportactiviteiten te houden waarbij de in lid 1 genoemde

artikelen van het Besluit niet gelden, voor zover naleving ervan redelijkerwijs niet kan worden gevergd.
3. Het is in een sportinrichting, indien daartoe overeenkomstig deze verordening door burgemeester en wethouders ontheffing is verleend, toegestaan maximaal negen dagen per kalenderjaar incidentele festiviteiten te houden waarbij de beperking van de tijden voor sportverlichting als bedoeld in de artikel 3.148, eerste lid van het Besluit niet geldt, voor zover de naleving ervan redelijkerwijs niet kan worden gevergd. De ontheffing kan hooguit tot 01.00 uur worden verleend, tenzij dit aantoonbaar niet toereikend blijkt te zijn. Dan kan in de ontheffing een ander tijdstip worden opgenomen.
4. Aan een ontheffing kunnen voorwaarden worden verbonden om overmatige hinder te voorkomen.
5. Een ontheffing dient door de houder van de inrichting, die voornemens is een incidentele festiviteit te houden, tenminste vier weken voor aanvang schriftelijk te worden aangevraagd bij de burgemeester en wethouders.
6. Een incidentele ontheffing wordt geweigerd wanneer naar het oordeel van de burgemeester en wethouders de woon- en leefsituatie in de omgeving van de inrichting op ontoelaatbare wijze zal worden beïnvloed.
7. Een ontheffing wordt tevens geacht te zijn verleend, wanneer burgemeester en wethouders op verzoek van de exploitant, binnen de inrichting een incidentele festiviteit, die redelijkerwijs niet was te voorzien, terstond toestaan.
8. In afwijking van het eerste, tweede en derde lid geldt voor inrichtingen, die als gevolg van het besluit niet meer vergunningplichtig zijn en waar in de vergunning een ontheffingsregeling voor geluidsgrenswaarden of verlichting was opgenomen, maximaal het voorheen in de vergunning toegestane aantal ontheffingen, waarbij het totale aantal niet meer mag bedragen dan twaalf dagen per kalenderjaar.

Artikel 4 Verbod ten aanzien van festiviteiten

Onverminderd het bepaalde in de Wet milieubeheer is het verboden een festiviteit te organiseren, toe te laten en/of feitelijk te leiden indien:

1. voor de incidentele festiviteit de ontheffing niet schriftelijk is aangevraagd of de aanvraag niet volledig en naar waarheid is ingevuld of niet tijdig is ingeleverd, tenzij de individuele festiviteit door burgemeester en wethouders terstond is toegestaan als bedoeld in artikel 3, achtste lid;
2. aan één of meerdere aan de ontheffing of aanwijzing verbonden voorwaarden niet wordt voldaan;
3. de houder van de inrichting verzuimt te doen of na te laten hetgeen redelijkerwijs gevergd kan worden om overmatige hinder te voorkomen;
4. burgemeester en wethouders voor het organiseren van een incidentele festiviteit een ontheffing hebben geweigerd;
5. de burgemeester het organiseren van een incidentele festiviteit heeft verboden omdat naar zijn oordeel de openbare orde op een ontoelaatbare wijze wordt beïnvloed.

Artikel 5 Regeling onversterkte muziek

1. Het is verboden binnen een inrichting onversterkte muziek ten gehore te brengen indien niet wordt voldaan aan de geluidsnormen als genoemd in artikelen 2.17, 2.19 en 2.20 van het Besluit.
2. Burgemeester en wethouders kunnen van het in het eerste lid bepaalde ontheffing verlenen.
3. Aan een ontheffing als bedoeld in het tweede lid kunnen voorwaarden worden verbonden om overmatige geluidshinder te voorkomen.
4. Een ontheffing wordt geweigerd wanneer naar het oordeel van de burgemeester en wethouders de woon- en leefsituatie in de omgeving van de inrichting op ontoelaatbare wijze zal worden beïnvloed.
5. Artikel 4 onder 2. t/m 5 is van overeenkomstige toepassing.
6. Een aanwijzing of ontheffing als bedoeld in artikel 2 en 3 omvat mede een ontheffing als bedoeld in het tweede lid van dit artikel.

Artikel 6 Strafbepaling

Overtreding van het bepaalde in deze verordening wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of een geldboete van de tweede categorie.

Artikel 7 Slotbepalingen

1. Deze verordening kan worden aangehaald als: Vrijstellingsverordening inrichtingen milieubeheer.
2. Deze verordening treedt in werking met ingang van de achtste dag na die waarop zij bekend is

Gemeente Utrecht

gemaakt.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad, gehouden op DATUM.

De griffier,
Drs. A.A.H. Smits

De burgemeester,
Mr. J.H.C. van Zanen

Bekendmaking is geschied op DATUM.

Gemeente Utrecht

BIJLAGE BEHOREND BIJ GEMEENTEBLAD VAN UTRECHT 2014, NR. X

Toelichting

Algemeen

Deze verordening betreft een aanpassing van de Vrijstellingsverordening inrichtingen milieubeheer, die de raad bij besluit van 26 juni 2008 heeft vastgesteld. De Vrijstellingsverordening inrichtingen milieubeheer (hierna: Verordening) betreft een uitwerking van het Activiteitenbesluit voor inrichtingen en is van toepassing op de inrichtingen die onder dit Activiteitenbesluit vallen en niet vergunningplichtig zijn op grond van de Wet Milieubeheer. Op basis van deze verordening is het mogelijk ontheffing te verlenen van de geluid- en verlichtingsnormen, zoals die op basis van het Activiteitenbesluit gelden voor bedrijfsactiviteiten (bij horecagelegenheden, sportcomplexen, e.d.).

De voorschriften met betrekking tot geluidshinder (artikelen 2.17, 2.19 en 2.20 Besluit) en met betrekking tot de tijden dat de verlichting bij sportbeoefening in de buitenlucht in gebruik mag zijn (artikel 3.148 Activiteitenbesluit) zijn stringent en worden bij het houden van een festiviteit in een inrichting al snel overtreden.
Gezien de maatschappelijke functie die inrichtingen vervullen, biedt het Activiteitenbesluit dan ook de mogelijkheid op dagen of delen van dagen van de voorschriften af te wijken in verband met festiviteiten. Daarbij kan het gaan om festiviteiten die als collectieve festiviteit zijn aangewezen of om incidentele festiviteiten, die voor individuele inrichtingen voor een beperkt aantal dagen per jaar worden toegestaan. In de verordening zijn deze vrijstellingsmogelijkheden nader uitgewerkt.

Een collectieve festiviteit houdt in dat jaarlijks voor de gehele gemeente, voor een deel daarvan of voor een benoemd aantal inrichtingen, dagen worden aangewezen. Het laatste doet zich voor met betrekking een festival met een regionale of landelijke uitstraling, zoals het smartlappenfestival. Andere voorbeelden zijn Koningsdag, Bevrijdingsdag en de Jaarwisseling.

Een incidentele festiviteit is een festiviteit die aan één of slechts een klein aantal inrichtingen is gebonden, bijv. een optreden met levende muziek bij een café, een jubileum, buurtfeest, sportevenement, etc.

In het Activiteitenbesluit is bepaald dat het aantal bij of krachtens de gemeentelijke verordening aan te wijzen dagen of dagdelen waarvoor een incidentele ontheffing kan worden verleend van de geluidseisen niet meer mag bedragen dan twaalf per jaar. Hetzelfde vermeldt het Activiteitenbesluit met betrekking tot de beperkt toegestane verlichtingstijden (tot 23.00 uur) bij sportvelden.

In de verordening is vastgelegd dat voor geluid jaarlijks per inrichting maximaal voor twee incidentele festiviteiten een ontheffing kan worden afgegeven. Een groter aantal zou tot te veel overlast kunnen leiden, met name bij horecaconcentratiegebieden. Hiervan uitgezonderd zijn de sportgerelateerde activiteiten, omdat daar behoefte is aan ontheffingen voor sportwedstrijden. Daarmee is in artikel 3 lid 2 van de verordening voor dergelijke wedstrijden een mogelijkheid om 9 maal per jaar af te wijken van de geluidseisen.

Voor sportactiviteiten binnen inrichtingen is het maximale aantal incidentele ontheffingen van de verlichtingstijden in artikel 3 lid 3 van de verordening per inrichting gemaximaliseerd tot 9 dagen per jaar. Dit maximum van negen dagen voorziet in de behoefte van sportverenigingen om een aantal keer per jaar na 23.00 uur de verlichting te kunnen laten branden. Een en ander om toernooien en competities mogelijk te maken.

In het Activiteitenbesluit is bepaald dat een ontheffing slechts geldt voor zover de naleving van de normaal geldende geluidsnormen of verlichtingstijden niet kan worden gevergd. Overmatige hinder behoeft tijdens een festiviteit niet te worden toegestaan. Volgens de zorgplicht is degene die gedurende een festiviteit de inrichting drijft, verplicht geluidhinder te voorkomen, dan wel (voor zover dat niet mogelijk is) tot een aanvaardbaar niveau te beperken.

Aan ontheffingen voor incidentele festiviteiten worden aan de ondernemer voorwaarden opgelegd. Voor collectieve festiviteiten kunnen bij de aanwijzing door burgemeester en wethouders algemene voorwaarden worden gesteld. De voorwaarden omvatten met name gedragsregels waar de ondernemer zich aan dient te houden. Zowel aan de aanwijzingen als aan de ontheffingen worden maximale geluidswaarden verbonden.

Gemeente Utrecht

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

Het begrip inrichting in artikel 1 onder b van de verordening is beperkt tot de inrichting type A of type B die zijn genoemd in artikel 1.2 van het Activiteitenbesluit. Dit houdt in dat de verordening van toepassing is op alle inrichtingen die vallen onder de Wet milieubeheer en die niet vergunningplichtig zijn.

Artikel 2 Aanwijzing collectieve festiviteiten

Door dit artikel is de uitvoering van de regeling opgedragen aan de burgemeester en wethouders. Het college bepaalt ook of de collectieve festiviteiten gelden voor de gehele gemeente of in één of meer delen daarvan. Dit laatste kan beter niet in de verordening maar door het college worden vastgesteld, omdat de gebiedsdifferentiatie meestal afhankelijk is van de omvang van een collectieve festiviteit.
Gebiedsdifferentiatie betekent ook dat het aantal aangewezen dagen of dagdelen per gebied kan verschillen.

Naast de gebiedsdifferentiatie kan het college een festiviteit vanwege de aard en omvang als collectieve festiviteit aanwijzen voor een beperkt aantal nader aangegeven inrichtingen. Het verschil met de incidentele en overige collectieve vrijstellingen is dat deze festiviteiten niet als buurtfeest zijn aan te merken, maar wel zijn gericht op een beperkte, aan specifieke inrichtingen gerelateerde doelgroep. Festivals die een regionale of landelijke uitstraling hebben kunnen door het college binnen deze categorie worden aangewezen, zoals het smartlappenfestival.

Jaarlijks zal worden vastgesteld op welke data en voor welke festiviteiten de betreffende voorschriften niet van toepassing zijn. Dit wordt spoedig na de vaststelling digitaal bekend gemaakt via www.officiëlebekendmakingen.nl.
Als collectieve dagen zullen in ieder geval worden aangewezen: Koningsnacht, Koningsdag, de Jaarwisseling en bevrijdingsdag eens in de 5 jaar.
Voor deze collectieve vrijstellingen hoeft de ondernemer geen vrijstelling aan te vragen.

Wanneer er een festiviteit plaatsvindt die redelijkerwijs niet was te voorzien, heeft het college de bevoegdheid deze festiviteit terstond aan te wijzen als collectieve festiviteit.

Het college kan bij het aanwijzen van een collectieve festiviteit bepalen of de ontheffing geldt voor alleen de geluidsnormen, voor alleen de verlichtingsnormen of voor beide.

Voor collectieve festiviteiten kunnen ter beperking van de overlast bij de aanwijzing algemene voorwaarden worden gesteld. De overtreding van deze voorwaarden betekent dat de ondernemer niet voldoet aan de zorgplicht, zoals die is voorgeschreven in het Activiteitenbesluit.

Artikel 3 Ontheffing incidentele festiviteiten

Lid 1
Het maximale aantal incidentele ontheffingen per inrichting is voor de geluidsnormen in beginsel beperkt tot twee dagen per jaar. Een groter aantal zal bij voorbaat en met name in gebieden met veel horeca, leiden tot een te grote cumulatie.

Lid 2
In dit lid is een uitzondering gemaakt voor de sport-gerelateerde activiteiten, omdat daar behoefte is aan ontheffingen voor sportwedstrijden. Daarmee is er voor dergelijke wedstrijden een mogelijkheid om 9 maal per jaar ontheffing te verlenen van de geluidseisen. Het gaat hier om inrichtingen waar een vaste sportaccommodatie aanwezig is.

Lid 3

Voor sportactiviteiten binnen inrichtingen, waar een vaste sportaccommodatie aanwezig is, is het maximale aantal incidentele ontheffingen van de verlichtingstijden per inrichting gemaximaliseerd tot 9 dagen per jaar. Dit maximum van negen dagen voorziet in de behoefte van sportverenigingen om een aantal keren per jaar na 23.00 uur de verlichting te kunnen laten branden. Een en ander om toernooien en competities mogelijk te maken. Met het oog op overlast voor de omgeving (zowel voor de omwonenden als voor de aanwezige fauna)

is ervoor gekozen om de verruiming voor sportactiviteiten in principe te beperken tot 01.00 uur. Op die manier worden sportverenigingen in staat gesteld competitiewedstrijden af te ronden zonder dat dit onevenredige hinder oplevert voor de omgeving. Als aantoonbaar dat de verruiming tot 01.00 uur niet toereikend is, kan in de ontheffing een ander tijdstip worden opgenomen.

Lid 4
Voorwaarden die aan de ontheffing kunnen worden verbonden, hebben betrekking op voorzieningen en gedragsregels. Een voorwaarde die vrijwel altijd wordt opgelegd is bijvoorbeeld het informeren van direct omwonenden. Daarnaast gelden bijvoorbeeld als specifieke voorwaarden: het gesloten houden van ramen en deuren, openingstijden van (een gedeelte) van de inrichting, gebruik van aanwezige toe-, in- of uitgangen, maatregelen met betrekking tot komende en gaande bezoekers (toezichthouders) en maximaal toelaatbare overschrijdingsniveaus voor geluid.

Lid 5
Bij het indienen van de aanvraag, als bedoeld in artikel 3, vijfde lid van de verordening, kunnen van de aanvrager gegevens worden verlangd over de wijze waarop deze overmatige hinder tracht te voorkomen gedurende de festiviteit. Deze gegevens kunnen het eventueel stellen van aan de ontheffing te verbinden voorwaarden, vereenvoudigen. Een aanvraag dient minimaal vier weken voor de aanvang van de festiviteit te worden ingediend. Deze termijn stelt het college in staat te beoordelen of de incidentele festiviteit doorgang kan vinden en welke voorwaarden er aan moeten worden verbonden.

Lid 6
Een dergelijke weigering kan aan de orde zijn wanneer eerdere vergelijkbare festiviteiten hebben geleid tot veel terechte klachten en aantoonbare schade voor de woon- en leefsituatie.

Lid 7
Indien een incidentele festiviteit niet was te voorzien, heeft het college de bevoegdheid voor dit evenement terstond ontheffing te verlenen. De exploitant zal echter gedegen moeten motiveren waarom het niet was te voorzien. De ondernemer wordt, in verband met het mogelijk treffen van voorzieningen of maatregelen, die op grond van de voorwaarden worden opgelegd, tijdig over het besluit van het college geïnformeerd.

Lid 8
Voor inrichtingen waarvoor de vergunningplicht is komen te vervallen en waarvoor het Activiteitenbesluit van toepassing is verklaard, geldt dat zij het aantal ontheffingsmogelijkheden uit de vervallen vergunning behouden tot een maximum van 12 per jaar.

Artikel 4 Verboden ten aanzien van festiviteiten

Het is de bevoegdheid van het college een incidentele festiviteit op basis van dit artikel niet toe te staan. Wanneer in een buurt net een feestperiode achter de rug is, lijkt het aannemelijk dat in de week daarna een incidentele festiviteit niet wordt toegestaan. Andere afwijzingsgronden zijn het overschrijden van het maximum aantal dagen en het naar hun oordeel op ontoelaatbare wijze beïnvloeden van de woon- en leefsituatie in de omgeving van de inrichting.

Dit artikel geeft tevens een grond om gedurende een festiviteit (zowel collectief als incidenteel) op te treden tegen overmatige geluidshinder. Het maakt het mogelijk festiviteiten te doen beëindigen indien overmatige overlast ontstaat, doordat de ondernemer niet de in de ontheffing aangegeven voorzieningen of maatregelen (voorwaarden) heeft genomen. Dit geldt ook ten aanzien van hetgeen de exploitant op basis van het Besluit uit eigen beweging moet doen of nalaten om overmatige overlast te voorkomen. Een verzoek om ontheffing voor een festiviteit, welke in het verleden overmatige geluidshinder heeft veroorzaakt wordt geweigerd, tenzij de ondernemer aannemelijk maakt dat er nu wel afdoende maatregelen (kunnen) worden genomen.

Een verbod door de burgemeester op grond van de openbare orde is in deze verordening meegenomen omdat dit aspect onlosmakelijk aan deze vrijstellingen is verbonden.

Artikel 5 Regeling onversterkte muziek

Het Besluit bepaalt dat voor het ten gehore brengen van onversterkte muziek geen geluidsnormen gelden

tenzij en voor zover daarvoor bij gemeente verordening regels zijn gesteld. Met deze bepaling worden de geluidsnormen uit het Besluit ook voor onversterkte muziek van toepassing verklaard. Het college kan hier een ontheffing voor verlenen.
Voordat het Besluit van kracht werd, diende onversterkte muziek ook aan de geluidsnormen te voldoen. Voor deze bepaling is geen stringent handhavingsbeleid van toepassing.

Artikel 6 Strafbepaling

Handhaving van de verordening geschiedt door middel van deze strafbepaling voor zover het overtreding van de onder artikel 4 genoemde verboden betreft. Dit betreft m.n. het organiseren van incidentele festiviteiten waarvoor de ontheffing is geweigerd en het niet naleven van aan aanwijzingen en ontheffingen verbonden voorwaarden. Bestuursrechtelijke handhaving op basis van het Besluit is ook mogelijk.

RAAD 30 OKT 2014
z.h.o. cfm gewijzigd

Gemeente Utrecht

voorstel aan de raad

Opgesteld door	Vergunningen, Toezicht en Handhaving
Kenmerk	14.044081
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	30 oktober 2014
Jaargang en nummer	2014 84
Geheim	Nee

Wijziging Vrijstellingsverordening inrichtingen milieubeheer

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

1 vast te stellen bijgaande Vrijstellingsverordening inrichtingen milieubeheer en de daarbij behorende toelichting en gelijktijdig in te trekken de vrijstellingsverordening inrichtingen milieubeheer van 26 juni 2008.

2 het college opdracht te geven de nieuwe regeling één jaar na inwerkingtreding te evalueren op gebruik en bijkomende gevolgen van de regeling en de raad hierover te informeren.

3 De gewijzigde verordening te publiceren op www.officiëlebekendmakingen.nl

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris,

Drs. M.R. Schurink

De burgemeester,

Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie
De commissie stemt in met het raadsvoorstel.

Status: A

Gemeente Utrecht

Bijlages
Voorstel: Voorstel_1389
Bijlage: def nieuwe vrijstellingsverordening milieubeheer

Eerdere besluitvorming
Raadsbesluit van 26 juni 2008 (Gemeenteblad van Utrecht 2008, nr. 35, incl. eerste wijziging van 9 april 2009).

Uitvoering
Na vaststelling van de Vrijstellingsverordening door de gemeenteraad zal deze op de gebruikelijke wijze bekend gemaakt worden via publicatie op www.overheid.nl. Daarnaast zal het raadsbesluit actief gecommuniceerd worden met de sportverenigingen via de Vereniging Sport Utrecht.

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Opgesteld door	Vergunningen, Toezicht en Handhaving
Kenmerk	14.044081
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	30 oktober 2014
Jaargang en nummer	2014 84

Wijziging Vrijstellingsverordening inrichtingen milieubeheer

Besluit

1 vast te stellen bijgaande Vrijstellingsverordening inrichtingen milieubeheer en de daarbij behorende toelichting en gelijktijdig in te trekken de vrijstellingsverordening inrichtingen milieubeheer van 26 juni 2008.

2 het college opdracht te geven de nieuwe regeling één jaar na inwerkingtreding te evalueren op gebruik en bijkomende gevolgen van de regeling en de raad hierover te informeren.

3 De gewijzigde verordening te publiceren op www.officiëlebekendmakingen.nl

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 30 oktober 2014,

De griffier,

Drs. A.A.H. Smits

De burgemeester,

Mr. J.H.C. van Zanen

Gemeente Utrecht

Context

De Vrijstellingsverordening inrichtingen milieubeheer (hierna Vrijstellingsverordening) betreft een uitwerking van het Activiteitenbesluit milieubeheer (hierna Besluit) en is van toepassing op inrichtingen/ bedrijven die niet vergunningplichtig zijn op grond van de Wet Milieubeheer. Met deze Vrijstellingsverordening is het mogelijk ontheffing te verlenen van de geluids- en verlichtingseisen, die gelden op basis van het Besluit. De ontheffingen worden gegeven voor zogenaamde collectieve of incidentele festiviteiten.

Een collectieve festiviteit houdt in dat jaarlijks voor de gehele gemeente, voor een deel daarvan of voor een benoemd aantal inrichtingen dagen worden aangewezen. Voorbeelden zijn Koningsdag, Bevrijdingsdag en de Jaarwisseling of festivals met een regionale of landelijke uitstraling.
Een incidentele festiviteit is een festiviteit die aan één of slechts een klein aantal inrichtingen is verbonden, bijvoorbeeld een buurtfeest of sportevenement (toernooi).

De verlichting bij sportbeoefening in de buitenlucht moet op grond van het Besluit uitgeschakeld zijn tussen 23.00 uur en 07.00 uur. Op grond van de huidige Vrijstellingsverordening kan voor maximaal 2 incidentele festiviteiten (dagen) per jaar ontheffing verleend worden om de verlichting na 23.00 uur te laten branden. Ook voor geluidseisen geldt op dit moment dat hiervan voor maximaal twee (eendaagse) incidentele festiviteiten per jaar kan worden afgeweken.

In de praktijk blijkt dat veel sportverenigingen behoefte hebben aan een verruiming van het aantal ontheffingen van zowel de verlichtingseisen als de geluidsnormen om wedstrijden en toernooien in de buitenlucht te kunnen houden/mogelijk te maken. De vereniging Sport Utrecht (hierna VSU) heeft namens de sportverenigingen de gemeente gevraagd de Vrijstellingsverordening aan te passen en het aantal ontheffingen voor verlichting en geluid te verhogen naar het wettelijk toegestane maximum aantal. Onderstaand voorstel is voorbereid in samenwerking met de VSU.

Inhoudelijke wijziging
Om tegemoet te komen aan de vraag van de sportverenigingen, stellen wij voor om de Vrijstellingsverordening als volgt te wijzigen:
1. Het aantal dagen waarop in verband met wedstrijden en toernooien binnen sportinrichtingen de verlichting tot na 23.00 uur mag branden, te verruimen van twee naar maximaal negen dagen per jaar. Hierbij geldt een eindtijd van 01.00 uur.
2. Het aantal dagen waarop in verband met wedstrijden en toernooien binnen sportinrichtingen ontheffing kan worden verkregen van de geluidseisen, te verruimen van twee naar maximaal negen dagen per jaar.

Op grond van het Activiteitenbesluit (artikel 3. 148 lid 2 sub c) mag het totaal aantal dagen voor collectieve en individuele festiviteiten niet meer dan 12 dagen per kalenderjaar bedragen. Aangezien er jaarlijks minimaal drie vaste collectieve festiviteiten zijn aangewezen, zijn er nog maximaal negen individuele festiviteiten mogelijk. Het maximum van negen dagen per jaar geldt per inrichting.

Met het oog op deregulering en lastenverlichting is onderzocht of het systeem van ontheffingen vervangen kan worden door een meldingensysteem. Dit is vooralsnog niet wenselijk is, omdat aan een melding geen voorwaarden verbonden kunnen worden (alleen algemene regels gelden dan) en daarnaast een weigering niet (goed) meer mogelijk is. Dit vinden wij in combinatie met de voorgestelde uitbreiding niet verantwoord.

Beslispunt

1 vast te stellen bijgaande Vrijstellingsverordening inrichtingen milieubeheer en de daarbij behorende toelichting en gelijktijdig in te trekken de vrijstellingsverordening inrichtingen milieubeheer van 26 juni 2008.

Gemeente Utrecht

Argumenten

1.1 Het aanpassen van de Vrijstellingsverordening is noodzakelijk om de door de sportverenigingen gewenste verruiming van het aantal ontheffingen van zowel geluids-als verlichtingseisen mogelijk te maken.
De ontheffingsmogelijkheden voor zowel verlichting als geluid blijken in de praktijk voor de sportverenigingen te beperkt te zijn. Sportverenigingen dienen regelmatig verzoeken in om de buitenverlichting na 23.00 uur te mogen laten branden om wedstrijden af te kunnen ronden en toernooien mogelijk te maken. Dit geldt met name voor tennisverenigingen in woonwijken, die door de huidige regeling zeer beperkt worden in het organiseren van toernooien en aangeven hierdoor ook leden te verliezen. De eindtijd van 01.00 uur blijkt voor sportverenigingen meestal voldoende te zijn om de wedstrijden/toernooien te kunnen afronden.

Daarnaast is er behoefte aan extra ontheffingen van de geluidseisen om bepaalde sportwedstrijden en toernooien op de gewenste manier te kunnen spelen. Het gaat dan met name om het (met versterkt geluid) omroepen van spelers en scores bij bijvoorbeeld atletiekwedstrijden.

Kanttekeningen

1.1 Verruiming van de ontheffingsmogelijkheden vergroot de kans op overlast voor omwonenden en klachten hierover.
De wijziging van de verordening betekent concreet dat omwonenden van sportverenigingen vaker te maken krijgen (maximaal 7 keer per jaar vaker) met geluidsoverlast van sportactiviteiten en verlichting die tot 01.00
's nachts aan is.
Om klachten te voorkomen, wordt aan de ontheffing de voorwaarde verbonden dat direct omwonenden door de aanvrager zelf worden geïnformeerd. Desondanks verwachten wij wel dat er door de verruiming meer klachten binnenkomen. Dit betekent mogelijk ook extra vraag naar handhavingscapaciteit (geluidsmetingen 's avonds laat en 's nachts).

Overigens kan het college van burgemeester en wethouders een verzoek om ontheffing ook weigeren, indien blijkt dat naar het oordeel van het college de woon- en leefsituatie in de omgeving van de inrichting op ontoelaatbare wijze wordt beïnvloed. Dit kan blijken uit klachten naar aanleiding van een eerder verleende ontheffing. Het verlenen van een ontheffing is immers een bestuurlijke bevoegdheid en geen plicht of recht.

De verruiming van de ontheffingsmogelijkheid is in het wijzigingsvoorstel beperkt tot de sportinstellingen, omdat op het gebied van geluidsnormen een algemene verruiming voor alle instellingen tot veel overlast kan leiden, met name bij horecaconcentratiegebieden.

Beslispunt

2 het college opdracht te geven de nieuwe regeling één jaar na inwerkingtreding te evalueren op gebruik en bijkomende gevolgen van de regeling en de raad hierover te informeren.

Argumenten

2.1 Evaluatie van de uitwerking van de nieuwe regeling is nodig om bij negatieve ontwikkelingen tijdig te kunnen bijsturen.
Het is verstandig de nieuwe verordening na 1 jaar te evalueren op gebruik van de regeling en daarnaast op een eventuele toename van klachten en soort klachten. Het is immers van belang om tijdig bij de sturen, wanneer bepaalde belangen onevenredig geschaad worden.

Gemeente Utrecht

Beslispunt

3 De gewijzigde verordening te publiceren op www.officiëlebekendmakingen.nl

voorstel aan de raad

Gemeente Utrecht

Opgesteld door	Stadswerken
Kenmerk	14.044876
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	30 oktober 2014
Jaargang en nummer	2014 85
Geheim	Nee

Ontwerp Jaarrekening AVU 2013

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

1 in te stemmen met de ontwerp-jaarrekening 2013 van de gemeenschappelijke regeling Afval Verwerking Utrecht (AVU)

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris, De burgemeester,

Drs. M.R. Schurink Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie
Toezegging wethouder:
De wethouder zegt toe:

1. de geldende gemeenschappelijke regeling AVU en het contract tussen AVU en AVR toe te zenden aan de commissie S&R;
2. de grondstoffennota conform eerdere toezegging voor 2015 aan de raad te zenden;
3. inzicht te geven in een vergelijk tussen de Utrechtse component in de AVU-begroting en de Utrechtse begroting;
4. de commissie te informeren over mogelijke scenarios voor een gemeentelijk overlaadstation.

Status: A

Gemeente Utrecht

Bijlages
Voorstel: Voorstel_1519
Bijlage: Ontwerp Jaarrekening AVU 2013
Bijlage: rvs getekend raadsbesluit nr 85

Eerdere besluitvorming

Uitvoering
Formeel heeft de Raad gelegenheid om tot 1 oktober 2014 eventuele bezwaren tegen de ontwerp jaarrekening ter kennis te brengen van het Algemeen Bestuur van de AVU.
Aangezien de termijnen zoals die binnen de gemeente gelden hiervoor te kort zijn, wordt vooruitlopend op het raadsbesluit aan AVU medegedeeld dat de concept-jaarrekening het college geen aanleiding geeft tot het maken van opmerkingen.

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Opgesteld door	Stadswerken
Kenmerk	14.044876
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	30 oktober 2014
Jaargang en nummer	2014 85

Ontwerp Jaarrekening AVU 2013

Besluit

1 in te stemmen met de ontwerp-jaarrekening 2013 van de gemeenschappelijke regeling Afval Verwerking Utrecht (AVU)

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 30 oktober 2014,

De griffier,

Drs. A.A.H. Smits

De burgemeester,

Mr. J.H.C. van Zanen

Gemeente Utrecht

Context

Op grond van artikel 35 van de gemeenschappelijke regeling Afvalverwijdering Utrecht (AVU) zendt het dagelijks bestuur de ontwerp-jaarrekening 2013 toe aan de raden van de deelnemende gemeenten. De gemeenteraden hebben tot 1 oktober 2014 gelegenheid om op de ontwerp-jaarrekening 2013 te reageren.

Beslispunt

1 in te stemmen met de ontwerp-jaarrekening 2013 van de gemeenschappelijke regeling Afval Verwerking Utrecht (AVU)

Argumenten

1.1 <u>De ontwerp-jaarrekening 2013 is correct</u>
De kosten van transport en verwerking van afval worden aan de deelnemende gemeenten doorberekend.

Vooruitlopend op uw besluit hebben wij het DB van de AVU geinformeerd dat de concept jaarrekening het college geen aanleiding geeft tot het maken van opmerkingen.

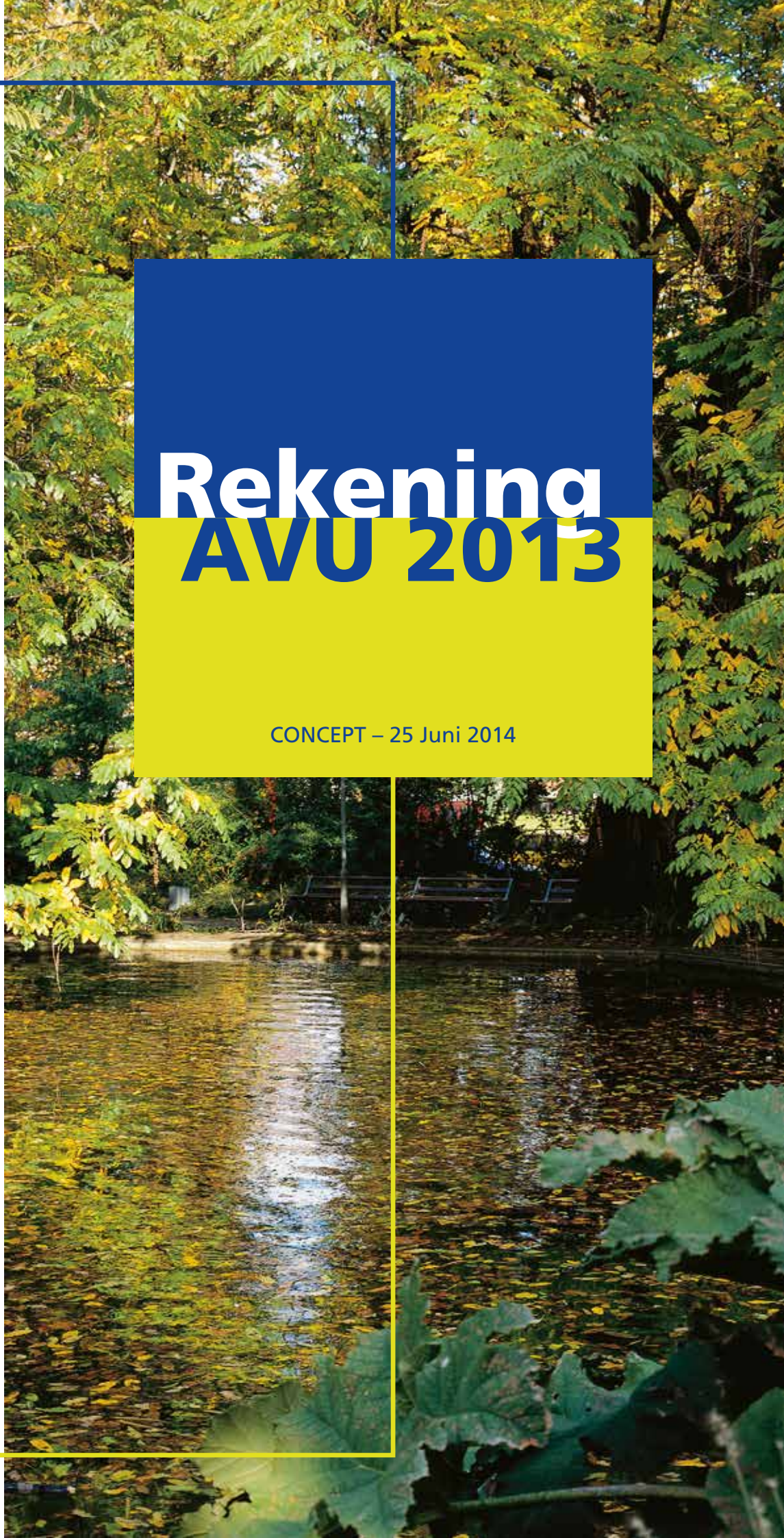

Rekening AVU 2013

CONCEPT – 25 Juni 2014

AVU
Afval
Verwijdering
Utrecht

AVU (Afval Verwijdering Utrecht)
Postbus 3250, 3760 DG Soest
Lange Brinkweg 81, 3764 AB Soest
telefoon 035-6032303
fax 035-6035544
e-mail: info@avu.nl
www.avu.nl

Inhouds opgave

Jaarverslag	**3**
Hoofdstuk 1: Programma's	5
Programma 1: Afvoer, hergebruik en be- en verwerking afval	5
Programma 2: Vereveningsregeling	9
Programma 3: Sorteeranalyses en afvalmonitoring	10
Programma 4: Onderzoek naar overslag, natransport, restafval, grof huishoudelijk restafval en GFT-afval	22
Programma 5: Beheerkosten	24
Hoofdstuk 2: Duurzaamheid en afvalbeheer	29
Hoofdstuk 3: Financieel beleid	43
Samenstelling Algemeen Bestuur	49
Samenstelling Dagelijks Bestuur	50
Jaarrekening 2013	51
I Balans per 31 december 2013	52
II Rekening van lasten en baten over 2013	55
III. Algemene toelichting	56
IV Toelichting op de balans per 31 december 2013	59
V Toelichting op de rekening van lasten en baten over 2013	66
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	74
BIJLAGEN	76
BIJLAGE A Modelstaat B	77
BIJLAGE B Kengetallen	78
BIJLAGE 1.1 Rekening AVU 2013 (berekening bijdrage deelnemers)	82
BIJLAGE 1.2 Rekening AVU 2013 (berekening verevening)	84
BIJLAGE 1.3 Uitgangspunten voor de vereveningsregeling	85
BIJLAGE 1.4.1 Gemiddelde hoeveelheid huishoudelijk restafval en GFT afval per inwoner per gemeente.	86
Bijlage 1.4.2 Hoeveelheden glas in 2013 en voorgaande jaren	87
Bijlage 1.4.3 Hoeveelheden papier in 2013 en voorgaande jaren	89
Bijlage 1.5: Uitkomsten van de sorteeranalyses per gemeente in Utrecht in 2013 in kg per inwoner in het restafval	90
Bijlage 1.6 Totale raming kosten 2013 per deelnemer	93
Bijlage 1.7 Bezoldiging Directie, Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur in het kader van de WNT	94

Jaarverslag

Als verlengstuk van de Utrechtse gemeenten organiseert de gemeenschappelijke regeling Afval Verwijdering Utrecht (AVU) al sinds 1984 de afval-verwijdering voor de deelnemende gemeenten. De 26 gemeenten, die de provincie Utrecht in 2013 telde, hebben hun taken en bevoegdheden op het gebied van afvalbe- en verwerking overgedragen aan de AVU, een publiekrechtelijke organisatie met een wettelijk geregelde basis: de Gemeen-schappelijke regeling. Ook de Provincie was tot 31 december 2013 deelnemer in de AVU.

Hierbij bieden wij u de jaarrekening 2013 van de gemeenschappelijke regeling aan.

Hoofdstuk 1: Programma's

Programma 1: Afvoer, hergebruik en be- en verwerking afval

Wat te doen

Op grond van de statuten van de gemeenschappelijke regeling Afvalverwijdering Utrecht en zorgdragen voor een goede, reguliere en milieuverantwoorde verwijdering van door de gemeenten ingezamelde huishoudelijke afvalstoffen (restafval, grof huishoudelijk afval, GFT-afval, injectienaalden, oude medicijnen, glas, papier/karton, vlakglas e.a.,) en de inzameling van glas en papier/karton.

Realisatie (hoe)

AVU had in 2013 de volgende contracten voor overslag, transport en verwerking:

Verwerken van restafval
Het huishoudelijk restafval van de regio Utrecht werd verbrand in de installatie van AVR Afvalverwerking B.V. in Rozenburg. Hiervoor is een contract gesloten met AVR Afvalverwerking B.V., dat is ingegaan op 1 januari 2011 en een looptijd heeft van acht jaar. AVU kan dit contract tweemaal met een jaar verlengen.

Het huishoudelijk restafval van de regio's Amersfoort en Veenendaal werd op basis van contracten, die eveneens zijn ingegaan op 1 januari 2011, verbrand in de installatie van AVR Afvalverwerking B.V. in Duiven. Deze contracten zijn nagenoeg gelijk aan bovenvermeld contract.

De installaties in Rozenburg en Duiven produceren energie en warmte. Stadswarmte wordt in Rotterdam-Zuid geleverd aan ca. 50.000 huishoudens. Daarnaast is door de AVR in 2013 besloten het Maasstad- ziekenhuis in 2014 te gaan voorzien van warmte en tot de aanleg van een stadswarmteleiding naar delen van Rotterdam-noord, Vlaardingen en Schiedam. De capaciteit van dit netwerk bedraagt ca. 95.000 huishoudens. Verder is in 2013 gestart met een koppelleiding van het bestaande stadwarmtenet Westervoort naar Arnhem. Hiermee zal Arnhem kunnen worden voorzien van warmte. De capaciteit van dit netwerk bedraagt ca. 4000 woningen en 100 bedrijven.

Het grof huishoudelijk restafval van de regio's Amersfoort, Utrecht en Veenendaal werd in 2013 op basis van voormelde contracten verwerkt in de scheidingsinstallatie van AVR Afvalverwerking B.V. in Utrecht. Hier wordt van het afval brandstof en grondstof gemaakt.

Zie voor wat betreft AVR verder het programma 5. Beheerkosten.

Verwerken van GFT-afval
Voor het verwerken van GFT-afval heeft de AVU een contract met de VAR (Veluwse Afval Recycling) in Wilp (bij Apeldoorn) gesloten. Het GFT-afval wordt in Wilp vergist en daarna verder
gecomposteerd. Bij de vergisting komt gas vrij, waarmee elektriciteit wordt opgewekt. De elektriciteit wordt in de eigen installatie gebruikt; het overschot wordt aan het elektriciteitsnet geleverd.
Het contract loopt van 1 januari 2009 tot en met 2016 en kan door de AVU tweemaal worden verlengd met 2 jaar.

Per 1 januari 2011 is de VAR overgenomen door Attero BV (in oktober 2009 afgesplitst van het energiebedrijf Essent). De aandelen van Attero BV zijn in handen van een vijftal provincies en ca. 130 gemeenten in die provincies. Voor het AVU-contract heeft deze overname geen consequenties gehad.

Overslag en transport restafval regio Utrecht
Het restafval uit de regio Utrecht werd overgeslagen op het overlaadstation Lage Weide van AVR-Van Gansewinkel en ging per schip naar de afvalverbrandingsinstallatie in Rozenburg.

Het contract hiervoor met AVR Afvalverwerking B.V. is eveneens ingegaan op 1 januari 2011 en heeft een looptijd van acht jaar. Het kan niet worden verlengd. Sinds 1 januari 2011 wordt in Utrecht geen afval uit de regio's Amersfoort en Veenendaal meer overgeslagen.

Het grof huishoudelijk restafval werd door de inzamelaars rechtstreeks naar de scheidings-installatie
van AVR in Utrecht gebracht.

Overslag en transport restafval en grof huishoudelijk afval regio Amersfoort
De overslag en transport uit de regio Amersfoort werd verzorgd door de N.V. ROVA. De gemeenschappelijke regeling AVU is aandeelhouder van ROVA. De bestaande afspraken met ROVA zijn per 1 januari 2011 aangepast aan het feit dat per 1 januari 2011 het restafval werd verbrand in de afvalverbrandingsinstallatie van AVR Afvalverwerking in Duiven. Het transport naar Duiven vond plaats over de weg.

Het vervoer van het grof huishoudelijk afval naar de scheidingsinstallatie in Utrecht vond eveneens over de weg plaats.

Overslag en transport restafval en grof huishoudelijk afval regio Veenendaal
De overslag en transport van restafval en grof huishoudelijk afval uit de regio Veenendaal werd in 2013 verzorgd door de tezamen met AVC (het inzamelbedrijf van de gemeenten Veenendaal, Ede, Renkum en Wageningen) opgerichte B.V. Afvaloverslag op een nieuw gebouwd overlaadstation in Ede.

Het transport van het restafval naar Duiven en het grof huishoudelijk restafval naar Utrecht vond over de weg plaats.
Het overlaadstation is op 8 februari 2013 officieel in gebruik genomen.

Overslag en transport GFT-afval regio Utrecht
Voor de overslag vanuit de gemeenten rondom Utrecht op het overlaadstation Lage Weide

te Utrecht en de afvoer naar de VAR te Wilp, geldt vanaf 1 januari 2011 een nieuw contract met AVR Afvalverwerking B.V. Dit contract loopt tot en met 2018 en kan niet worden verlengd.

Overslag en transport GFT-afval regio Amersfoort
Het GFT-afval uit de Eemlandgemeenten werd net als het restafval en grof huishoudelijk afval op het overlaadstation van ROVA te Amersfoort overgeslagen en getransporteerd naar de VAR te Wilp.

Overslag en transport GFT-afval regio Veenendaal
Voor de overslag en transport van het GFT-afval van de regio Veenendaal naar de VAR te Wilp werd gebruik gemaakt van het nieuwe overlaadstation in Ede.

Inzamelen injectienaalden en oude medicijnen
De inzameling en verwerking van gebruikte injectienaalden en oude medicijnen is verzorgd door Remondis en de afdeling Inzameling, Markten en Havens van de Dienst Stadswerken Utrecht.

Glas
Het ledigen van de glasbakken in de Utrechtse gemeenten (behoudens Amersfoort) werd uitgevoerd door de afdeling Inzameling, Markten en Havens van de Dienst Stadswerken (IMH) van de gemeente Utrecht. De lediging in Amersfoort gebeurde door ROVA. Met Maltha is een contract gesloten tot 31 december 2015 voor overslag, afvoer per schip vanuit Utrecht naar Heijningen. In Heijningen vindt de verwerking van het glas plaats in een fabriek van Maltha.

Oud papier
Voor de inzameling, transport en verwerking van papier/karton geldt vanaf 1 januari 2010 een contract met Sita, Papier en Kunststof Recycling B.V. (looptijd 5 jaar + 2x 1 jaar verlenging). Op twee na maakten alle gemeenten gebruik van deze regeling. Het contract is inmiddels met 1 jaar verlengd tot 31 december 2015.

Bouw- en sloopafval, groen afval en oude metalen.
Tenslotte waren er nog contracten met enkele regionale afvalverwerkers, te weten Smink Afvalverwerking BV voor bouw- en sloopafval (o.a. scheidingsinstallatie en stortplaats) in Amersfoort, Van Doorn Groen Recycling voor de verwerking van groenafval en snoeihout te Soest en met Van Groningen BV voor de verwerking van oude metalen. Bij deze verwerkers wordt door een beperkt aantal gemeenten afval op naam van de AVU aangeleverd. De kosten worden zonder tussenkomst van de AVU direct verrekend tussen de verwerker en de betreffende gemeenten.

Vlakglas.
Voor de verwerking van vlakglas is een overeenkomst gesloten met de Stichting Vlakglas Recycling Nederland. De Stichting VRN heeft op de gemeentelijke aanbiedstations/milieustraten containers geplaatst en draagt zorg voor het legen van deze containers en de verwerking van het ingezamelde vlakglas.
De gemeenten betalen aan VRN huur voor deze containers. VRN verzorgt de afvoer en verwerking zonder verdere kosten voor de gemeenten.

Afvalaanbiedstation Remmerden (in Rhenen)
Tenslotte zijn voor de exploitatie van een regionaal aanbiedstation/milieustraat voor burgers in Rhenen drie overeenkomsten door de AVU is aangegaan. Eén tussen de AVU en de gemeente Rhenen op grond waarvan Rhenen de werkzaamheden uitvoert op het aanbiedstation dat haar eigendom is en overeenkomsten tussen de AVU en respectievelijk de gemeenten Utrechtse Heuvelrug (voor Amerongen en Leersum) en Rhenen op grond waarvan de inwoners van deze gemeenten gebruik maken van het aanbiedstation. De kosten worden met deze gemeenten verrekend.

Kosten

De rechtstreeks aan overslag, transport en verwerking van restafval, grof huishoudelijk afval en GFT-afval verbonden kosten bedroegen in totaal € 20.357.281 terwijl € 22.729.757 was begroot.
Het verschil wordt veroorzaakt door het feit dat er in werkelijkheid lagere afvalhoeveelheden dan begroot zijn verwerkt en aanpassingen bij de definitieve indexering van enkele kostenposten.

Programma 2: Vereveningsregeling

Wat te doen

De vereveningsregeling betreft een verevening van de transportkosten tussen het centrum van de inzamelgemeenten en het overlaadstation. De verevening heeft uitsluitend betrekking op het restafval, grof huishoudelijk restafval en het GFT-afval.
De vereveningsregeling leidt er toe dat gemeenten met een meer dan gemiddelde rijtijd naar een overlaadstation een vergoeding ontvangen, terwijl gemeenten met een kortere rijtijd hiervoor betalen.
De regeling is gebaseerd op een aantal door het Algemeen Bestuur vastgestelde parameters voor de kosten (beladingsgraad van de huisvuilauto's, materiaal- en personeelskosten) en de met een routeplanner bepaalde rijtijd tussen de centra van de gemeenten en het overlaadstation.

Voor de vereveningsregeling wordt uitgegaan van standaardtransportkosten per ton en per uur. In 2012 waren deze kosten € 13,54 per ton en per uur. Deze kosten zijn geïndexeerd. Voor de begroting werd 2% aangehouden. Voor de rekening wordt gebruik gemaakt van de voor de inzamelcontracten voor gemeenten gehanteerde index: 0,5 x loonindex CBS + 0,5 x Vervoerindex NEA.

De feitelijke indexering over 2013 komt uit op 1,6%, dus iets minder dan de gebruikte voorlopige indexering van 2% voor de begroting. De standaardkosten voor de rekening 2013 komen daardoor uit op € 13,76 terwijl voor de begroting 2013 € 13,80 is gehanteerd.

Het is gebruikelijk de parameters van de vereveningsregeling periodiek te evalueren. De eerstvolgende evaluatie is in 2015.

In het kader van de vereveningsregeling wijzen wij u nog op de vergoeding van infrastructurele kosten die de gemeente Utrecht krijgt in verband met de ligging van het AVR- overlaadstation op Lage Weide. Deze post vindt haar oorsprong in de besluitvorming tot invoering van de vereveningsregeling in 1991.

Realisatie/kosten

De financiële uitwerking van de vereveningsregeling vindt u terug in de bijlagen 1.2.

Programma 3: Sorteeranalyses en afvalmonitoring

In 2013 zijn wederom in alle gemeenten sorteeranalyses van het huishoudelijk restafval uitgevoerddoor Eureco. Dit onderzoek naar de samenstelling van het restafval is gestart in 2001. Het aantal sorteeranalyses per gemeente is afhankelijk van het aantal inwoners.
In de gemeenten De Ronde Venen (1), Stichtse Vecht (1), Utrechtse Heuvelrug (3) en Zeist (1) zijn op verzoek extra analyses uitgevoerd. De kosten daarvan zijn apart verrekend met deze gemeenten.

Realisatie

In het najaar van 2013 zijn in totaal 58 sorteeranalyses uitgevoerd.
De gesorteerde hoeveelheid restafval komt overeen met het jaaraanbod van 205 personen. De gemeenten worden in april 2014 geïnformeerd over de uitkomsten van de sorteeranalyses in een overzichtsrapport van Eureco met als bijlage de gedetailleerde gegevens van de sorteeranalyse(s) in de gemeente. De gegevens van de afzonderlijke sorteeranalyses zijn al eerder toegestuurd aan de AVU contactambtenaren bij de gemeenten.
De informatie uit de sorteeranalyses is ook in deze jaarrekening uitgewerkt (zie hierna).
In april 2013 is het rapport van de sorteeranalyses in 2012 toegestuurd aan de gemeenten.

Kosten

De aan de sorteeranalyses en de rapportages verbonden kosten bedroegen € 154.722 Begroot was € 133.620.

Samenstelling van het restafval volgens de sorteeranalyses

De samenstelling van het restafval in %
Bij de sorteeranalyses wordt de samenstelling van het huishoudelijk restafval onderzocht. Per sorteeranalyse wordt een monster genomen van circa 1.500 kg (van ruim 60 huishoudens) waarvan 750 kg wordt geanalyseerd. De gemiddelden van de sorteeranalyses geven een goed beeld van de samenstelling van het huishoudelijk restafval en de ontwikkeling daarvan in de provincie als geheel. In de volgende tabel en figuur staan – van jaar tot jaar -de gemiddelde uitkomsten van alle analyses.

Tabel 1:
De samenstelling van het restafval
in de provincie Utrecht volgens de sorteeranalyses

Gemiddelde in %

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Gft-afval	15,6	21,8	23,5	24,3	23,9	22,3	23,8	22,4	20,0	22,0	25,0	24,0	26,0
Papier en karton	13,6	13,5	16,1	15,9	16,4	16,4	16,4	15,7	15,0	16,0	15,0	14,0	14,0
Glas	3,4	3,2	4,1	4,1	4,5	4,5	4,6	4,9	3,9	4,5	4,7	4,6	4,1
Textiel (excl. schoenen)	2,2	2,7	3,0	2,7	3,0	3,6	4,0	2,9	2,8	3,0	3,9	4,0	4,0
Apparaten (WEB)	0,52	0,4	0,7	0,5	0,6	0,8	1,3	0,8	1,0	0,8	1,0	0,9	1,1
Klein chemisch afval	0,25	0,14	0,13	0,11	0,1	0,1	0,09	0,09	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Kunststoffen			17,0	17,0	17,0	18,0	18,0	22,0	27,0	21,0	14,0	15,0	14,0
- kst verpakking											*(9,4)*	*(8,9)*	*(7,7)*
Hout			2,0	2,0	3,0	2,0	2,4	1,9	1,6	2,5	1,9	2,3	2,3
Steen			3,0	3,0	2,0	3,0	2,3	2,3	2,0	1,8	2,8	2,0	2,3
Metalen			4,0	3,0	4,0	2,0	4,0	3,8	3,3	3,7	3,9	3,6	3,9
Zeeffractie	8,7	7,7	8,5	9,1	7,5	7,8	8,3	7,0	6,4	6,9	7,5	7,8	8,2
Overig	p.m.	p.m.	18,0	18,0	18,0	20,0	15,0	17,0	17,0	17,0	21,0	22,0	20,0

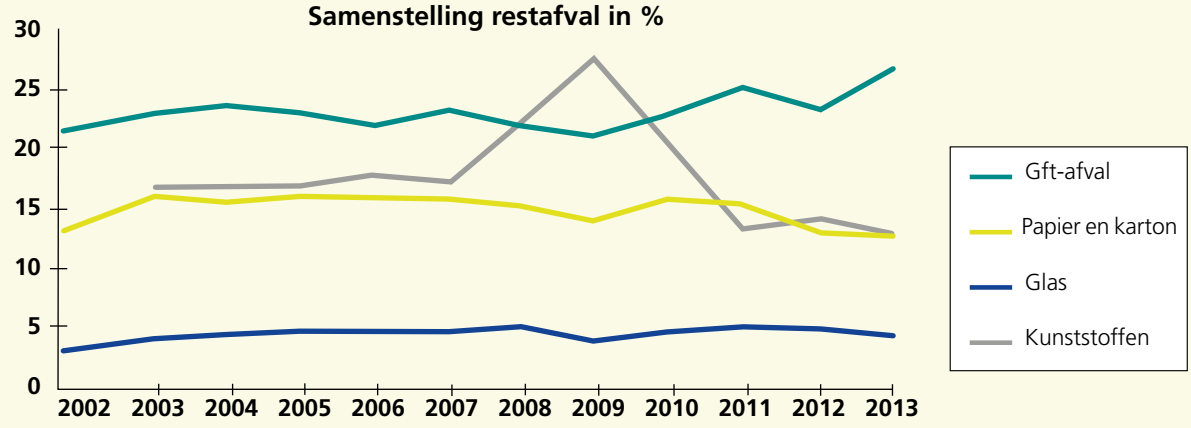

De samenstelling van het restafval in kg per inwoner
Per gemeente zijn de gemiddelde percentages op basis van de jaarlijkse hoeveelheid huishoudelijk restafval omgerekend naar hoeveelheden in kg per inwoner in het restafval. In bijlage 1.5 staan de uitkomsten per gemeente en voor de provincie.
In de volgende tabel en figuur staan - van jaar tot jaar -de gemiddelde hoeveelheden voor de provincie (gewogen naar inwoners per gemeente). De ontwikkelingen komen goed overeen met die voor de samenstelling van het restafval in percentages.

Tabel 2:
De ontwikkeling van de samenstelling van het restafval
(in kg per inwoner, gewogen naar inwoners)

Provincie Utrecht	**Hoeveelheid in het restafval in kg/inwoner**												**Aanvaardbaar niveau AVU[1]**
	2002	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	
Gft-afval	60,0	63,0	59,0	61,0	57,0	63,0	58,0	52,0	52,0	59,0	56,0	59,0	< 62,5[1]
Papier	40,0	44,0	41,0	41,0	42,0	44,0	40,0	39,0	41,0	39,0	34,0	33,0	< 30,0[2]
Glas	9,0	11,0	10,0	11,0	11,0	11,0	12,0	10,0	11,0	11,0	11,0	9,0	< 5,0
Textiel	7,0	8,0	7,0	7,0	9,0	8,0	7,0	7,0	7,0	9,0	9,0	8,0	< 5,0
Apparaten	0,9	1,8	1,0	1,3	1,7	3,1	1,6	2,3	1,6	2,2	1,8	2,4	< 1,0
Kca	0,4	0,3	0,3	0,2	0,1	0,2	0,3	0,1	0,1	0,1	0,1	0.16	< 0,25
Kunststoffen		42,0	43,0	44,0	42,0	44,0	51,0	62,0	46,0	32,0	33,0	29,0	n.v.t.
- kst verpakking										(22,0)	(20,0)	(17,0)	< 0,20[3]
Hout		6,0	5,0	6,0	5,0	6,0	4,0	3,0	6,0	4,0	4,7	4,4	n.v.t.
Steen		7,0	6,0	5,0	6,0	5,0	5,0	4,0	4,0	5,0	3,8	4,3	n.v.t.
Metalen		9,0	8,0	8,0	10,0	10,0	9,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	n.v.t.
Overig	p.m.	66,0	66,0	62,0	63,0	58,0	58,0	55,0	57,0	62,0	66,0	60,0	n.v.t.
Restafval	**265,0**	**258,0**	**246,0**	**247,0**	**247,0**	**251,0**	**246,0**	**242,0**	**234,0**	**232,0**	**226,0**	**219,0**	**< 210**
Gescheiden in te zamelen*	**p.m.**	**170,0**	**161,0**	**166,0**	**163,0**	**172,0**	**170,0**	**172,0**	**159,0**	**153,0**	**144,0**	**142,0**	

*Gescheiden in te zamelen: som van gft-afval, papier, glas, textiel, apparaten, kca en kunststoffen.

Doelstellingen en gebruik van 'aanvaardbare niveaus'
In de tabel zijn de hoeveelheden in het restafval vergeleken met het "aanvaardbaar niveau". Dat is de resterende hoeveelheid in het restafval wanneer volgens landelijke doelstellingen en richtlijnen voldoende gescheiden wordt ingezameld. Met deze niveaus kan op een eenvoudige manier de hoeveelheid van een component in het restafval worden beoordeeld.
Omdat voor het beoordelen van het restafval geen landelijke doelstellingen bestonden, zijn door AVU in 2002 de zogenaamde 'aanvaardbare niveaus' afgeleid van de toenmalige landelijke richtlijnen voor gescheiden inzamelen per component en de beoogde scheidingspercentages. Er zijn dus geen nieuwe "AVU"-normen ontwikkeld. De – vroegere - landelijke richtlijnen voor gescheiden inzamelen zijn omgerekend naar acceptabele hoeveelheden in het restafval. Deze waarden kunnen nog steeds als referentie worden gebruikt. Er zijn namelijk,

[1] 62,5 kg/inwoner is het gewogen gemiddelde van het aanvaardbaar niveau voor gft-afval van 75 kg per inwoner voor de gemeenten in stedelijkheidsklasse 1 of 2 en 50 kg per inwoner voor de gemeenten in stedelijkheidsklasse 3, 4 of 5.
[2] 30 kg/inwoner is het gewogen gemiddelde van het aanvaardbaar niveau voor papier van 40 kg per inwoner voor de gemeenten in stedelijkheidsklasse 1 of 2 en 20 kg per inwoner voor de gemeenten in stedelijkheidsklasse 3, 4 of 5.
[3] In de AVU Jaarrekening 2013 is als aanvaardbaar niveau voor kunststof verpakkingen in het restafval afgeleid < 20 kg per inwoner.

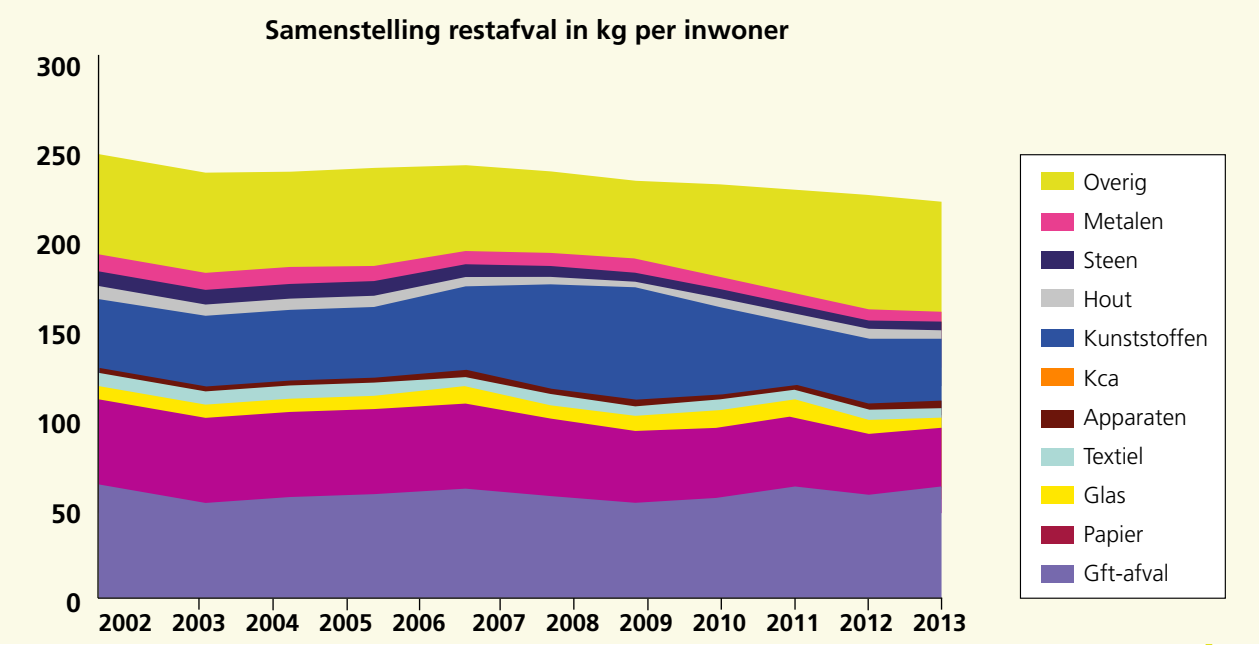

naast de algemene doelstelling voor het scheidingspercentage voor huishoudelijk afval van tenminste 60% in 2015 (zie Hoofdstuk 2, Duurzaamheid en afvalbeheer: Programma "Van Afval Naar Grondstof"), geen landelijke richtlijnen voor gescheiden inzamelen. Het realiseren daarvan wordt aan de gemeenten overgelaten.
In AVU-verband is voor de Utrechtse gemeenten uit de landelijke doelstellingen ook afgeleid, welke hoeveelheden 'gewoon' huishoudelijk restafval (< 210 kg/inwoner) en grof huishoudelijk restafval (< 40 kg/inwoner) zijn te verwachten indien aan de landelijke doelstellingen voor gescheiden inzamelen wordt voldaan. Deze 'aanvaardbare niveaus' kunnen worden gebruikt voor een eerste beoordeling van het gescheiden inzamelen.

In hoofdstuk 3 van het rapport "AVU afvalmonitoring 2006 – 2011" (te downloaden van avu.nl) staat een beschrijving van landelijke doelstellingen voor het gescheiden inzamelen van huishoudelijk afval en de ontwikkelingen daarin, en van de mogelijkheden voor het beoordelen van de samenstelling van het huishoudelijk restafval.

Ontwikkeling van het gescheiden inzamelen
De uitkomsten van de sorteeranalyses geven – samen met cijfers over gescheiden inzamelen - de volgende indruk van het gescheiden inzamelen in Utrecht:

- De hoeveelheid huishoudelijk restafval is de afgelopen vijf jaar voortdurend afgenomen: van 251 kg per inwoner in 2007 naar 219 kg in 2013. Dat is een afname van 13%.

De hoeveelheid huishoudelijk restafval als totaal ligt nog circa 9 kg per inwoner boven het aanvaardbare niveau. Meer scheiden en meer preventie blijven wenselijk.

- Het aandeel van de gescheiden in te zamelen afvalstromen (gft-afval, papier, glas, textiel, apparaten, kca en kunststoffen) in het restafval is afgenomen van 166 naar 142 kg per inwoner.
- De gemiddelde samenstelling van het restafval verandert weinig. De drie grootste fracties zijn gft-afval, papier en kunststoffen. Deze drie fracties vormen samen 54% van het restafval.

- De hoeveelheid gft-afval in het restafval is iets toegenomen: van 56 kg per inwoner in 2012 naar 59 kg in 2013. Dat is minder dan het aanvaardbaar niveau van gemiddeld circa 63 kg. De ingezamelde hoeveelheid gft-afval is in 2013 met 5 kg per inwoner afgenomen. Het geeft de indruk dat het gescheiden inzamelen van gft-afval redelijk goed gaat, maar enigszins wisselend.
- Bij de sorteeranalyses is het aandeel van tuinafval in het gft-afval bepaald. Dat blijkt circa 10% te zijn (6 kg van 59 kg per inwoner). Ter vergelijking: gemiddeld wordt 75 kg per inwoner gft-afval gescheiden ingezameld plus 30 kg grof tuinafval. Er komt dus weinig tuinafval in het restafval terecht.
- De hoeveelheden kunststoffen in het restafval en de ingezamelde verpakkingen waren (in kg/inw):

	2008	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**
Kunststoffen in restafval	51,0	62,0	46,0	32,0	33,0	30,0
-waarvan verpakkingen	*43,0*	*53,0*	*36,0*	*22,0*	*20,0*	*17,0*
Ingezamelde verpakkingen	0,6	1,0	4,8	4,4	4,6	p.m.
Som verpakkingen	44,0	54,0	41,0	26,4	26,4	

De hoeveelheid kunststoffen in het restafval is in 2009 sterk toegenomen, en vervolgens sterk afgenomen. De afname is voor een deel te verklaren uit het invoeren van het gescheiden inzamelen van kunststofverpakkingen in de afgelopen jaren. Voor een belangrijk deel is de afname ook te verklaren uit een wijziging in de methodiek bij de sorteeranalyses: vanaf 2011 wordt beter gecorrigeerd voor aanklevend vuil en resten van producten. Er zijn mogelijk ook conjuncturele invloeden op de hoeveelheden kunststoffen en verpakkingen. De gegevens over de hoeveelheden ingezamelde verpakkingen in 2013 (van Nedvang) zijn nog niet beschikbaar.

- De hoeveelheid herbruikbaar papier in het restafval is afgenomen van 41 kg per inwoner in 2010 naar 33 kg in 2013. Dat is nog 3 kg meer dan het aanvaardbaar niveau. De ingezamelde hoeveelheid papier (en via AVU verwerkt) is ook afgenomen (met 5%). Waarschijnlijk is het aanbod van papier verder afgenomen door de economische crisis. Verbeteren van het gescheiden inzamelen van papier blijft wenselijk; het is niet alleen positief voor het milieu, maar door de hoge opbrengsten ook financieel aantrekkelijk.
- De hoeveelheid glas is met 9 kg per inwoner 2 kg minder dan in voorgaande jaren, maar blijft duidelijk meer dan het aanvaardbaar niveau van 5 kg per inwoner in het restafval.
- De hoeveelheid textiel van 8 kg per inwoner ligt circa 3 kg boven het aanvaardbaar niveau van 5 kg per inwoner. Verbetering blijft wenselijk.
- Het percentage apparaten varieert van jaar tot jaar, maar is over een langere periode gezien stabiel. De hoeveelheid apparaten in het restafval van 2,4 kg per inwoner is meer dan het aanvaardbaar niveau van 1 kg per inwoner. Bij de sorteeranalyses zijn de gevonden apparaten ook geteld. Gemiddeld worden per inwoner ruim 5 apparaten in het restafval gevonden (van circa 0,5 kg). Het blijkt belangrijk om vooral het inzamelen van kleine apparaten te verbeteren.
- Klein chemisch afval voldoet aan het aanvaardbaar niveau. Het gescheiden inzamelen van deze component gaat naar wens.

Binnen het klein chemisch afval zijn batterijen apart gewogen en geteld. Per inwoner worden per jaar ruim 4 batterijen in het restafval gevonden, die samen circa 100 gram wegen.

Monitoringrapportage AVU 2006 - 2011
Eind 2012 is het rapport "AVU afvalmonitoring 2006 – 2011" uitgebracht. In het rapport zijn over deze jaren de gegevens van de sorteeranalyses samen met de cijfers van AVU over de verwerkte hoeveelheden afval en de inzamelcijfers van de gemeenten uitgewerkt en geanalyseerd.
Het is de bedoeling de nieuwe gegevens t.z.t. weer in een meerjarenrapportage weer te geven en te analyseren.

Verwerkte hoeveelheden brandbaar afval en gft-afval

De via AVU verwerkte hoeveelheden brandbaar afval en gft-afval zijn in de volgende tabellen en figuren weergegeven. In bijlage 1.4 staan de hoeveelheden huishoudelijk restafval, grof huishoudelijk restafval en gft-afval per gemeente in kg per inwoner voor de jaren 2009 – 2013.

Tabel 3:
De per jaar via AVU verwerkte hoeveelheden brandbaar afval en gft-afval in kton (= 1.000 ton):

In kton	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**
Waarvan												
Brandbaar afval	379,0	356,4	362,2	350,0	353,6	363,0	359,4	344,3	336,1	338,7	326,3	326,3
- huishoudelijk restafval					291,0	298,3	295,9	291,3	285,1	284,7	279,5	272,5
- grof huishoudelijk restafval					51,4	53,2	48,6	43,8	42,1	43,2	39,2	35,7
- bedrijfsafval					4,8	3,2	5,7	2,5	2,1	2,7	2,5	2,0
- veegvuil					3,4	8,3	9,2	6,7	6,8	8,2	5,0	0,1
Gft-afval	90,9	88,2	100,1	98,5	93,9	97,0	93,7	97,5	94,7	98,0	99,4	94,0

Hoeveelheden brandbaar afval en GFT-afval in kton (1.000 ton)

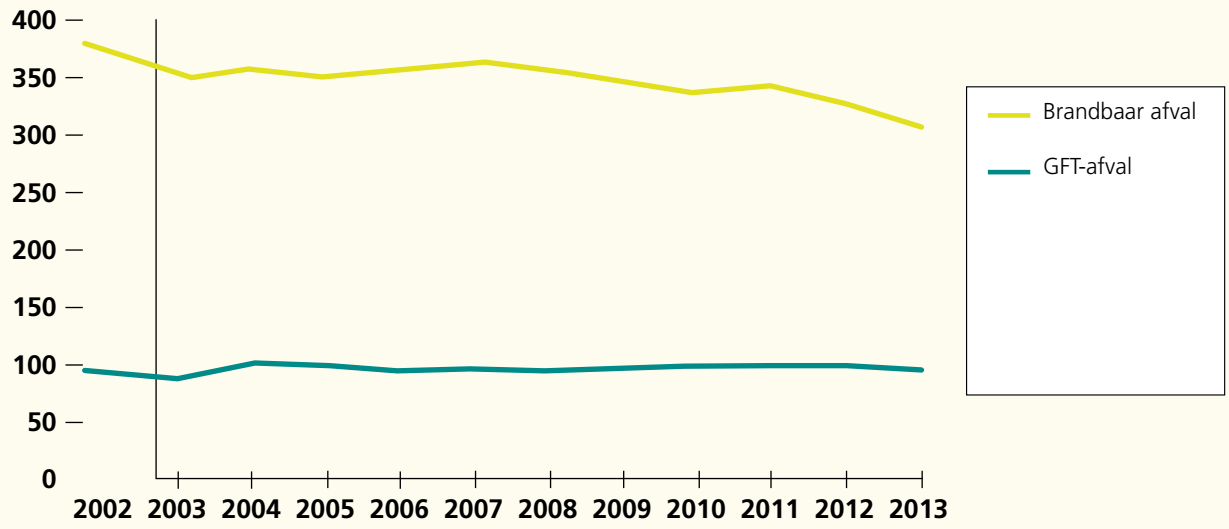

Tabel 4:
Omgerekend naar de hoeveelheden per inwoner is de ontwikkeling voor huishoudelijk restafval, grof huishoudelijk restafval en gft-afval:

Hoeveelheden in kg per inwoner

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Huishoudelijk restafval	265	257	255	248	250	251	246	242	234	232	226	219
Grof huishoudelijk restafval					44	44	40	36	34	35	32	29
Gft-afval	81	81	86	84	80	81	87	81	78	80	81	75

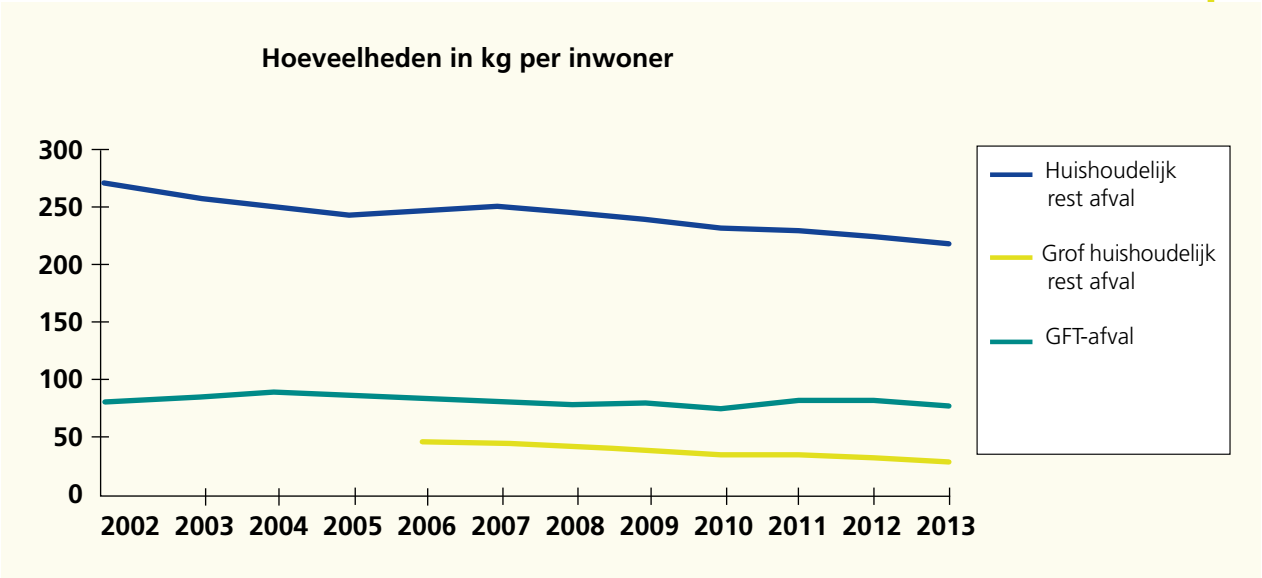

Ontwikkelingen bij het brandbaar afval

Totaal aan brandbaar afval
Het totaal aan brandbaar afval is afgenomen van 363 kton in 2007 naar 310 kton in 2013. Dat is een afname met 15%. Ten opzichte van 2012 is de afname 5%.
Alle soorten brandbaar afval zijn afgenomen. De ontwikkeling is hierna per soort afval toegelicht.

Ontwikkeling huishoudelijk restafval
De verwerkte hoeveelheid huishoudelijk restafval per inwoner is in de afgelopen jaren afgenomen van 251 kg per inwoner in 2007 naar 219 in 2014; een afname met bijna 13%. De afname in 2013 t.o.v. 2012 is 3,2%. Als het streven naar meer gescheiden inzamelen succes heeft zal deze trend in de komende jaren doorzetten. De afname zal ook samenhangen met de slechte conjunctuur.
Bij vergelijken van 2013 met 2012 valt het volgende op (zie bijlage 1.4):

- In alle gemeenten is het huishoudelijk restafval afgenomen, gemiddeld met 7 kg per inwoner
- In Lopik is het restafval afgenomen van 203 naar 180 kg per inwoner (11%). Dat zal samenhangen met het invoeren van een vorm van tariefdifferentiatie: de afvalstoffenheffing is per 1 januari 2013 afhankelijk geworden van de grootte van de minicontainer (en containerregistratie).
- De grootste afname van het restafval is in Montfoort: van 224 naar 185 kg per inwoner (17,5%). Montfoort is overgegaan van inzamelen met zakken naar minicontainers. Blijkbaar werd er veel afval illegaal aangeboden.
- Ook in Woudenberg en Zeist is er een opvallende afname (13 respectievelijk 14 kg per inwoner).
- Het meeste restafval is niet meer in Utrecht (251 kg per inwoner), maar in Renswoude (255 kg). Het minste restafval is in Leusden (153 kg per inwoner).

Ontwikkeling grof huishoudelijk restafval
De afname van het grof restafval in de afgelopen jaren is opvallend: gerekend over zes jaar is de afname 34% (van 44 naar 29 kg per inwoner). In 2013 is grof restafval heel sterk afgenomen: 9,5% ten opzichte van 2012.

De oorzaak is waarschijnlijk de trend van aan-huis ophalen (zonder scheiden) naar brengen naar het afvalaanbiedstation (en gescheiden aanbieden). In steeds meer gemeenten moet worden betaald voor het ophalen. De conjunctuur zal echter ook invloed hebben.
Bij vergelijken van 2013 met 2012 valt het volgende op (zie bijlage 1.4):

- Het grof restafval is toegenomen in Eemnes, Baarn, De Ronde Venen, Rhenen en Vianen.
- Het is hetzelfde gebleven in Amersfoort, De Bilt, Lopik en Zeist.
- In de andere gemeenten is het grof restafval afgenomen:

- In Bunschoten van 72 naar 64 kg per inwoner. Dat is echter nog steeds meer dan 2 x het gemiddelde. In Bunschoten wordt van oudsher veel bedrijfsafval als grof restafval aangeboden.
- In Renswoude is het grof restafval afgenomen van 18 naar 6 kg per inwoner. De verklaring is waarschijnlijk dat nu voor het ophalen moet worden betaald (€ 25 per keer). Het kan 4 x gratis worden gebracht. De totale hoeveelheid grof restafval is uitzonderlijk laag. Renswoude is de gemeente met het minste grof restafval.
- Het grof restafval is ook sterk afgenomen in Stichtse Vecht en Veenendaal.

Totaal aan restafval
De gemeenten met meer dan 250 kg per inwoner voor het totaal aan restafval zijn Bunschoten, Nieuwegein, Renswoude, Utrecht en Wijk bij Duurstede. Alleen in Leusden (183 kg) is het totaal aan restafval minder dan 210 kg per inwoner

Ontwikkeling bedrijfsafval
De gemeenten Utrecht en Veenendaal zamelen nog (met huishoudelijk afval vergelijkbaar) bedrijfsafval in. De hoeveelheid is afgenomen.

Ontwikkeling veegvuil
De gemeenten Bunnik en Utrecht laten veegvuil via AVU verwerken. De hoeveelheid in 2013 was minimaal.

Ontwikkelingen bij het gft-afval

De ingezamelde hoeveelheid gft-afval is gerekend over meer jaren constant, maar in 2013 sterk afgenomen (6,4%). In 2013 is alle gemeenten het ingezamelde gft-afval afgenomen. De hoeveelheid gft-afval in het restafval is iets toegenomen. Er is hiervoor nog geen verklaring. Het is misschien een landelijke ontwikkeling door het weer. Er is geen verschuiving naar het inzamelen van grof tuinafval. De ontwikkeling van de hoeveelheden ingezameld gft-afval, gft-afval in het restafval en ingezameld grof tuinafval is geïllustreerd in een tabel en figuur.

Kg per inwoner	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**
Gft ingezameld	81	81	86	84	80	81	78	81	78	80	81	75
Gft in het restafval	60	63	59	61	57	63	58	52	52	59	56	59
Grof tuinafval (CBS)	23	20	22	25	23	25	25	25	23	24	25	p.m.

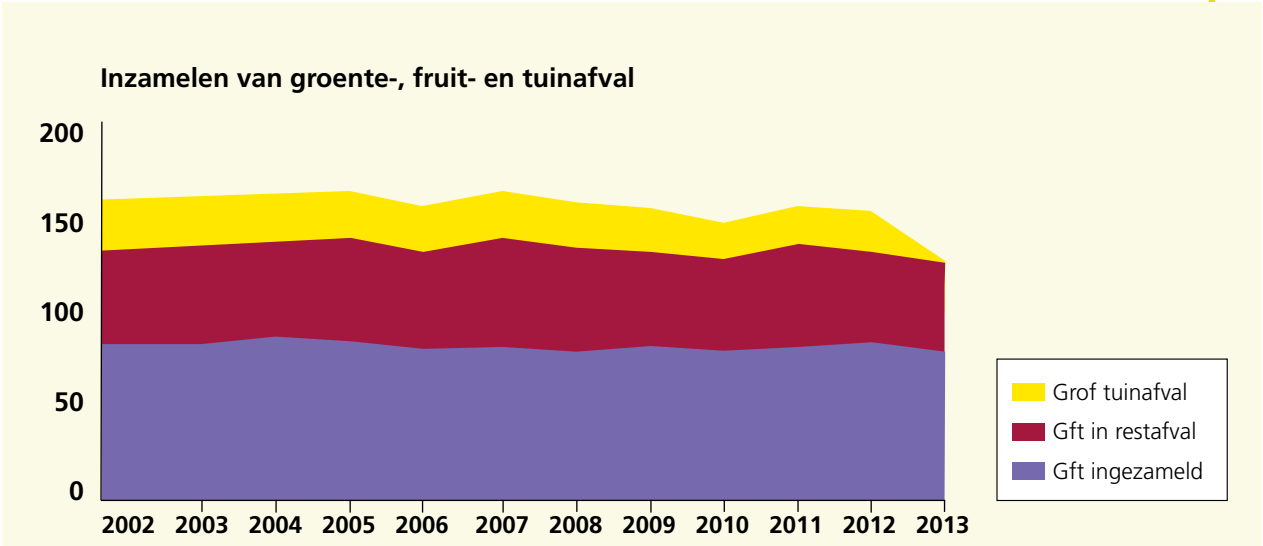

Bij vergelijken van 2013 met 2012 valt verder het volgende op (zie bijlage 1.4.1):

- In alle gemeenten is het gft-afval afgenomen.
- In Utrecht, Leusden en Veenendaal is het heel weinig afgenomen (1 à 3 kg per inwoner)
- In Bunschoten, Renswoude, Stichtse Vecht, Utrechtse Heuvelrug, Woudenberg en Zeist is het sterk afgenomen (10 kg of meer).

Verwerkte hoeveelheden glas

Het door de gemeenten ingezamelde glas van verpakkingen wordt verwerkt via AVU. De gemeenten worden (met uitzondering van de gemeente Amersfoort: ROVA) ook ondersteund bij het inzamelen. AVU heeft hiervoor een contract met Stadswerken Utrecht.
De ingezamelde hoeveelheid glas neemt al enkele jaren geleidelijk af. De hoeveelheid glas in het restafval verandert weinig. Zie de volgende tabel.

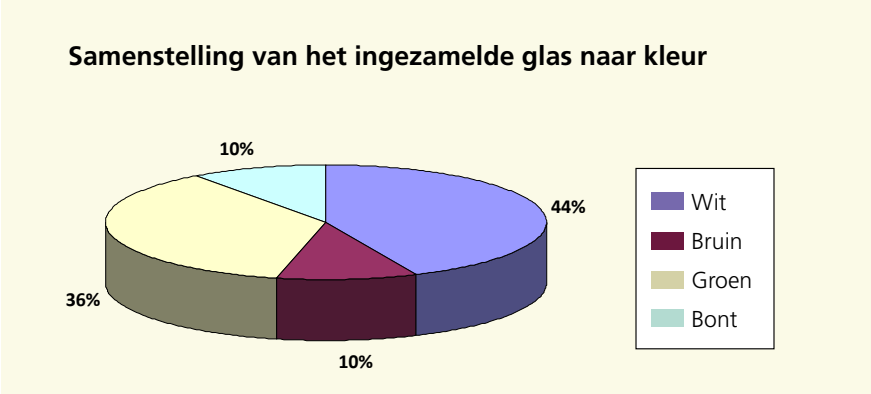

Verwerkte hoeveelheden papier

Het merendeel van het in de gemeenten ingezamelde oud papier wordt verwerkt via AVU. Enkele gemeenten maken nog geen gebruik van deze regeling of hebben voor een deel van het papier nog te maken met andere afspraken. Doordat in de afgelopen jaren steeds meer gemeenten gebruik zijn gaan maken van het AVU contract (met hoge opbrengsten voor het oud papier) is de verwerkte hoeveelheid papier tot 2011 snel toegenomen. Sindsdien is het aantal "gebruikers" constant. Bijna 90% van het papier wordt nu via AVU verwerkt. Voor ongeveer een derde van dit papier wordt de inzameling ondersteund via het contract van AVU met Sita (door het beschikbaar stellen van papiercontainers, vuilniswagen met chauffeur voor het ophalen met vrijwilligers e.d.).

In de volgende tabel staan de per jaar via AVU verwerkte hoeveelheden papier. In de tabel staan ook de totale door de gemeenten ingezamelde hoeveelheden papier volgens gegevens van het CBS.

Papier in tonnen	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**
Totaal ingezameld in de provincie volgens gegevens CBS												
	69.000	**60.000**	**63.000**	**70.000**	**73.000**	**78.000**	**79.000**	**74.000**	**72.000**	**72.000**	**66.000**	**p.m.**
Hoeveelheid papier via AVU												
	25.795	**31.983**	**35.817**	**38.911**	**47.692**	**53.560**	**62.802**	**60.270**	**61.598**	**61.922**	**58.540**	**56.297**
% via AVU	**37%**	**53%**	**57%**	**56%**	**65%**	**69%**	**79%**	**81%**	**86%**	**86%**	**89%**	

Door de gemeenten ingezameld papier en het via AVU verwerkte papier

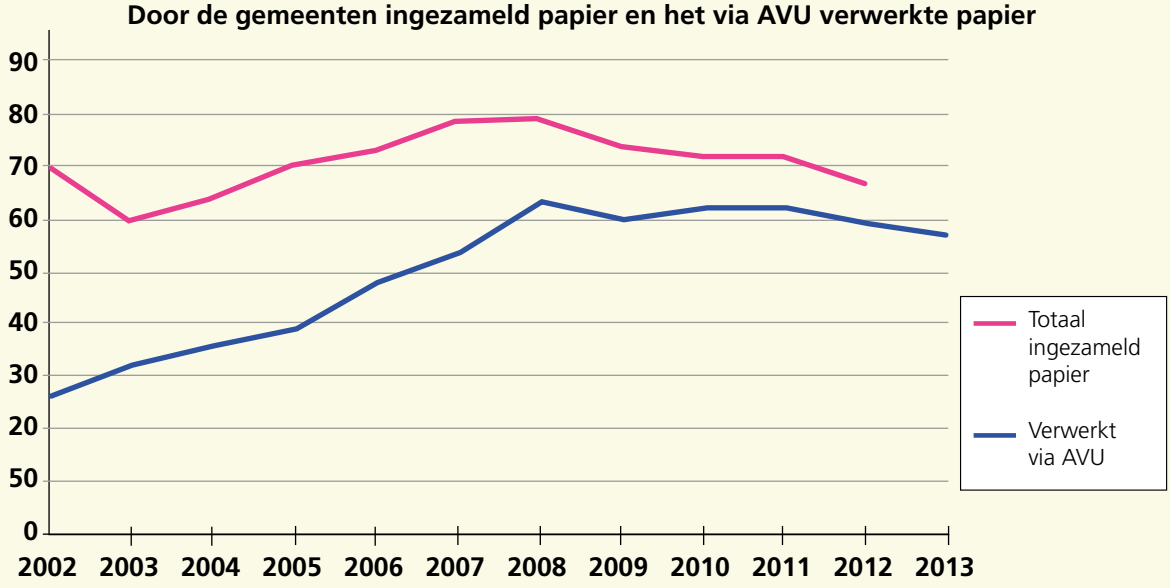

Van het oud papier is circa 86% zogenaamd "bont" papier en 14% "karton". De opbrengsten voor deze papiersoorten zijn gekoppeld aan de marktprijzen. "Karton" bracht in 2013 bijna € 15 per ton meer op dan "bont". In de voorgaande jaren was het verschil minimaal. De opbrengst van "bont" was in 2013 gemiddeld € 89 per ton.

In bijlage 1.4.3 staat een overzicht van de verwerkte hoeveelheden papier per gemeente. De ingezamelde hoeveelheid papier is in 2012 en 2013 afgenomen. Deze afname is waarschijnlijk conjunctureel. Ook de hoeveelheid papier in het restafval is afgenomen. Zie de volgende tabel.

In kg per inwoner	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**
Verwerkt via AVU	50	50	50	47	45
Totaal ingezameld CBS	61	59	59	53	p.m.
Papier in het restafval	39	41	39	34	33
Totaal papier	100	100	98	87	p.m.

Programma 4: Onderzoek naar overslag, natransport, rest-afval, grof huishoudelijk restafval en GFT-afval

Wat te doen

Voor de verwerking van restafval en grof huishoudelijk afval geldt een contract tot 31 december 2018. AVU kan dit contract tweemaal met één jaar verlengen.

Voor de verwerking van het GFT-afval geldt een contract tot 31 december 2016. AVU kan dit contract tweemaal met twee jaar verlengen.
Gelet de lengte van de verwerkingscontracten voor restafval, grof huishoudelijk afval en GFT-afval, is er geen nader onderzoek gedaan naar verwerkingsmethodieken.

In 2009 heeft het Algemeen Bestuur besloten dat het om strategische redenen (betere inkooppositie, minder juridische risico's in verband met gelijke kansen van alle inschrijvende partijen bij een aanbesteding van de verwerking van afval) aanbeveling verdiende dat de AVU betrokkenheid verkreeg bij overlaadstations voor het restafval, grof huishoudelijk restafval en GFT-afval.
Het gaat hierbij om het afval uit de regio's Utrecht en Veenendaal.
Het overladen van dit afval uit de regio Amersfoort geschiedt op een overlaadstation in Amersfoort van de NV ROVA, waar de AVU al aandeelhouder van is.

Realisatie
Overlaadstation regio Veenendaal

Op 8 februari 2013 is het overlaadstation van de B.V. Afvaloverslag in Ede in gebruik genomen. Hiermee is het beoogde overlaadstation voor de regio Veenendaal gerealiseerd. Zie ook Hoofdstuk 1, Programma 1.

De oplevering - in ontruimde staat - van het terrein van het voormalige overlaadstation in Veenendaal heeft in de eerste week van januari 2013 plaatsgevonden.

Overlaadstation regio Utrecht

Het is de bedoeling het overlaadstation in Utrecht gereed te hebben op het moment dat het huidige contract afloopt (31 december 2018). Eind 2011 zijn gesprekken gestart met de afdeling Inzamelen, Markten en Havens (IMH) van de dienst Stadswerken Utrecht om te komen tot een gezamenlijk overlaadstation.
Er vinden echter momenteel tal van ontwikkelingen plaats op het gebied van afvalinzameling en verwerking (bijv. omgekeerd inzamelen), welke naar verwachting op termijn zullen leiden tot een aanzienlijke afname van het te verbranden restafval en tot andere methoden van verwerking. Dit zal consequenties hebben voor de omvang van het overlaadstation.
Met het oog hierop is, in overleg tussen AVU en gemeente Utrecht, in 2013 door een extern bureau een nadere verkenning van het speelveld, de ontwikkelingen van de afvalinzameling en de strategische keuze met betrekking tot het oprichten en exploiteren van een overlaadstation vanaf 2019 uitgevoerd. Naar verwachting is begin 2014 de besluitvorming in de

gemeenteraad van Utrecht afgerond en kan de realisering van een overlaadstation voor de regio Utrecht weer worden opgepakt.

Kosten

De kosten die met de onderzoeken voor het overlaadstation in Utrecht samenhingen zijn ten laste gebracht van de post Onderzoek en Adviezen.

Programma 5: Beheerskosten

Wat te doen

Aangaan overeenkomsten en contractbeheer. Advisering en ondersteuning van de deelnemende gemeenten.

Realisatie

Centraal stonden de werkzaamheden zoals ze tot het takenpakket moeten worden gerekend: zorgdragen voor een reguliere verwijdering van ingezamelde afvalstromen (restafval, grof huishoudelijk restafval, GFT-afval, oud papier/karton, verpakkingsglas, vlakglas, oude medicijnen en injectienaalden). De werkzaamheden in dit kader zijn het voorbereiden en uitvoeren van contracten, contractbeheer, registratie van hoeveelheden, doen van ontvangsten en betalingen, en de financiële administratie.

Daarnaast zijn er in 2013 nog andere werkzaamheden verricht.

Gedurende het jaar hebben wij vragen van gemeenten beantwoord die betrekking hadden op het (landelijk) afvalstoffenbeleid, inzamelsystemen e.d. en hebben wij enkele gemeenten geholpen bij het formuleren van afvalbeleid en aanbestedingen.

Tenslotte hebben wij als AVU de strategische belangen van de deelnemende gemeenten behartigd. In dit kader worden wetgeving en beleidsmaatregelen inzake afvalverwijdering in de gaten gehouden en wordt waar nodig gereageerd. Steeds vaker wordt AVU, als representant van een groot aantal gemeenten (als ware de AVU een belangenorganisatie) in een ontwerpstadium hierbij betrokken. Wij onderhouden dan ook inmiddels een uitgebreid relatienetwerk met overheden en andere organisaties om te kunnen participeren in en anticiperen op bepaalde ontwikkelingen.
Met name de discussie omtrent het Verpakkingenakkoord heeft hierbij veel aandacht gevraagd.

Ook in 2013 hebben organisaties, groeperingen en de deelnemende gemeenten de AVU weten te vinden voor een advies, reactie of informatie. AVU-medewerkers worden ook gevraagd aanwezig te zijn en/of inleidingen te houden in gemeentelijke raadscommissies en voor gezelschappen.
Verder hebben zij in 2013 geparticipeerd in activiteiten van landelijk opererende organisaties (NVRD, VNG) en zijn zij aanspreekpunt voor allerlei organisaties.

Hieronder treft u nog een aantal onderwerpen aan welke aanvullend aan de reguliere werkzaamheden tijd hebben gevergd.

Verbeterprogramma functioneren gemeenschappelijke regeling
Omdat het gewenst is dat in een samenwerking binnen een gemeenschappelijke regeling blijvend gestreefd wordt naar verbeteringen gericht op een zo doelmatig, doeltreffend en democratisch mogelijk bestuur van de op afstand gezette gemeentelijke taak is gekeken naar mogelijke verandering en verbeteringen in het functioneren van de AVU in het samen-

spel met de leden. Hierbij is onderzocht of de gezamenlijkheid kan worden vergroot, maar daarbij ook ruimte worden gegeven aan afzonderlijke opvattingen, wensen en behoeften van de deelnemers?
Op 18 december 2013 is in het Algemeen Bestuur de notitie Verbeterprogramma functioneren gemeenschappelijke regeling AVU behandeld. Door het Algemeen Bestuur is het volgende besloten:

1. Over te gaan tot het beperken van de bestuurlijke vergaderfrequentie van minimaal 2 Dagelijks Bestuur en 2 Algemeen Bestuur vergaderingen op jaarbasis en 2 facultatieve themabijeenkomsten al gelang de behoefte op jaarbasis;
2. Het vergroten van de ambtelijke betrokkenheid door jaarlijks aan het begin van het jaar aan het Dagelijks Bestuur ter vaststelling een overzicht van activiteiten, die naast de dagelijkse gang van zaken spelen, aan te bieden. Bij deze lijst zit tevens een voorstel tot instelling en bemensing van een ambtelijke klankbordgroep(en) t.bv. de verschillende activiteiten;
3. Tussen de AVU (accountmanager) en de deelnemende gemeenten (ambtelijke contactpersoon) wordt, wanneer de deelnemer daar behoefte aan heeft, een jaarlijks overleg ingevoerd. Zo nodig wordt deze frequentie op verzoek van de deelnemer verhoogd naar halfjaarlijks.
4. Over te gaan tot uitwerking van een samenwerkingsmodel met basispakket en facultatief takenpakket.
5. De "kapstok" van de samenwerking één maal per twee bestuursperioden op actualiteit te bezien en zo nodig te herzien. Te beginnen met een concreet voorstel tot actualisatie nadat de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen van kracht is. De verwachting van de VNG is dat de gewijzigde wet per 1 januari 2015 rechtskracht zal hebben.
6. Eenmaal per jaar de accountant uitnodigen voor een vergadering van het Algemeen Bestuur (vergadering waarin de jaarrekening wordt behandeld).

Zoals hierboven vermeld zal naar verwachting de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen per 1 januari 2015 rechtskracht hebben. Door het Algemeen Bestuur is geconstateerd dat de gemeenschappelijke regeling AVU op onderdelen aan de nieuwe wet zal moeten worden aangepast. Bij het voorstel tot actualisatie van de regeling zullen bovenstaande punten worden betrokken.

Archiefverordeningen
Vanaf 2005 werd de "Selectielijst archiefbescheiden Provinciale Organen 2005" toegepast bij het beoordelen van documenten die bewaard dan wel vernietigd moeten worden. Door de provinciale archiefinspecteur is in 2013 een inspectie van het AVU-archief uitgevoerd. Door de archiefinspecteur is geen onzorgvuldige toepassing van de geldende regelgeving geconstateerd, wel deed hij de aanbeveling als Algemeen Bestuur een Archiefverordening als bedoeld in artikel 40 van de Archiefwet 1995 vast te stellen en als Dagelijks Bestuur een Besluit Informatiebeheer als bedoeld in de voornoemde Archiefverordening. Zowel de Archiefverordening als het Besluit Informatiebeheer zijn in 2013 door respectievelijk het Algemeen en het Dagelijks Bestuur vastgesteld.
Verder is het statisch archief dat bij de provincie lag overgebracht naar het archief van de gemeente Soest.

Uittreden Provincie uit gemeenschappelijke regeling AVU
In juli 2013 is van Provinciale Staten bericht ontvangen dat zij hebben besloten per 1 januari

2014 uit de gemeenschappelijke regeling AVU te treden. De reden van het besluit tot uittreding is dat provinciale staten zich willen richten op hun kerntaken. De hoofdtaak van de AVU betreft de overslag, transport en verwerking van huishoudelijke afvalstoffen. Betrokkenheid hierbij is al jaren geen kerntaak meer van de provincie. Provinciale staten merken in hun brief nog wel op dat het functioneren van de AVU bij de provincie niet ter discussie staat. Provinciale staten beschouwen de AVU nog steeds als een nuttige en waardevolle regeling.
Op grond van 38 van de statuten van de gemeenschappelijke regeling AVU kan toetreding tot of uittreding van een deelnemer aan de gemeenschappelijke regeling plaatsvinden bij besluit van de bestuursorganen van de provincie of de desbetreffende gemeente. Dit kan alleen wanneer het Algemeen Bestuur van de AVU bij een met ten minste twee derde uitgebrachte stemmen vastgelegd besluit, in de toe- of uittreding en de eventueel daaraan verbonden voorwaarden bewilligt.
Door de provincie werd geen afval via de AVU afgevoerd en niet bijgedragen in de kosten van de AVU. Er waren dus geen (financiële) consequenties voor de overige deelnemers verbonden aan het uittreden van de provincie. Er bestond derhalve geen noodzaak voorwaarden te verbinden aan het besluit tot uittreding.
Op 18 december 2013 heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met het uittreden van de provincie uit de gemeenschappelijke regeling.
Met de uittreding van de provincie uit de gemeenschappelijke regeling worden Hoofdstuk 1 "Regelingen tussen gemeenten" van de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Gemeentewet van toepassing op de AVU. Hiermee komt het financieel toezicht op de AVU per 1 januari 2014 bij de provincie te liggen, dit toezicht berustte bij de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Plastic verpakkingsafval
Met ingang van 1 januari 2015 zijn de gemeenten verantwoordelijk voor de inzameling, de overslag, het transport en de sortering van ingezameld kunststof verpakkingsafval. Daarnaast mogen ze ook besluiten zelf voor de vermarkting te zorgen. Tijdens een aantal door de VNG verzorgde bijeenkomsten in het kader van "De rol van de gemeente als grondstoffenregisseur" is duidelijk geworden dat hier samenwerking van gemeenten op grote schaal in verband met een zo groot mogelijk aan te bieden volume van groot belang is. Door het Algemeen Bestuur is – mede op basis van de uitkomst van een gezamenlijk overleg van de contactambtenaren en de portefeuillehouders van de AVU- gemeenten – besloten tot samenwerking met de volgende samenwerkingsverbanden AVRI, Berkel Milieu, Circulus, GAD, Rova en Area. Het betreft een gebied van in totaal 76 gemeenten en 3.115.750 inwoners. De samenwerking bestaat uit een gezamenlijke aanbesteding van overslag, transport, sortering en vermarkting van het kunststof verpakkingsafval. De voorbereiding hiervan heeft in 2013 aanzienlijk tijd gekost.

Folder inzameling oude medicijnen en injectienaalden
Naar aanleiding van de evaluatie van de regeling inzameling oude medicijnen is o.a. door het Algemeen Bestuur eind 2012 besloten dat:
- De communicatie over de regeling naar de burgers en gemeenten moest worden verbeterd;
- De samenwerking met de KNMG wordt voortgezet.

In overleg met de KNMP is bekeken wat voor activiteiten ondernomen zouden kunnen worden. In 2013 is besloten tot de ontwikkeling van een poster t.b.v. huisartsen, apothekers en gezondheidscentra in de lijn van de AVU-campagne Doemeermetafval. Daarnaast is er voor patiënten een nieuwe folder gemaakt ook in de lijn van de campagne Doemeermetafval.

Deze folder wordt actief door apothekers verspreid onder hun klanten.

Verkoop AVR door Van Ganzewinkel Groep aan Chueng Kong Infrastructure (CKI)
Met ingang van 28 augustus 2013 heeft de Van Gansewinkel Groep (VGG) het afval – en energiebedrijf AVR verkocht aan het consortium Chueng Kong Infrastructure (CKI) uit Hong Kong. De verkoop gaat, voor zover het de AVU betreft, om de afval- en energiecentrales in Rotterdam en Duiven en het overlaadstation in Utrecht. De afvalscheidingsinstallatie in Utrecht blijft in eigendom van Van Gansewinkel. Van het voornemen tot verkoop zijn wij op de hoogte gesteld. Daarnaast werd ons, op grond van het verwerkingscontract met AVR-Van Ganzewinkel, gevraagd toestemming te geven voor de vervanging van de concerngarantie van VGG door CKI. Alvorens hiermee akkoord te gaan hebben wij Eversheds Faasen B.V. gevraagd ons te adviseren. Zij kwamen tot de conclusie dat de AVU zonder noemenswaardig risico in kon gaan op het verzoek van VGG om de concerngarantie te laten stellen door CKI.

Onderzoek naar alternatieven voor Wecycle voor de verwerking van elektrische apparaten.
Eind 2013 kregen de gemeenten bericht dat met ingang van 14 februari 2014 de herziene Europese richtlijn afgedankte elektrische en elektronische apparaten (AEEA) van kracht is. Op dat moment liepen ook de overeenkomsten af die de gemeenten zijn aangegaan met Wecycle. Wecycle is de stichting die tot dan toe, als enige organisatie in Nederland, de inzameling en recycling van afgedankte elektrische apparaten en kapotte energiezuinige verlichting verzorgde. Inmiddels zijn naast Wecycle ook andere organisaties actief op deze markt met verschillende inzamel- en verwerkingsscenario's, waaraan voor- en nadelen kleven. Wecycle biedt de mogelijkheid van een contract tot 1 januari 2016. Verschillende gemeenten hebben ons om advies gevraagd. Onze suggestie was – in verband met het korte tijdsbestek tot 14 februari 2014 – opnieuw een contract aangaan met Wecycle en in werkgroepverband een onderzoek in te gaan stellen naar de alternatieven. De uitkomst van deze werkgroep kan dan worden betrokken bij de afweging die in 2015 plaats moet vinden voor overeenkomsten met ingang van 1 januari 2016. Nagenoeg alle gemeenten hebben hiermee ingestemd.

Proef inzameling drankenkartons
In de Raamovereenkomst Verpakkingen 2013 – 2022 is door partijen afgesproken dat er voor 2014 een pilot zou zijn uitgevoerd voor inzameling en hergebruik van drankenkartons. In de periode van 1 mei tot 1 november 2013 zijn proefprojecten in 37 gemeenten uitgevoerd. In de provincie Utrecht werden proefprojecten uitgevoerd in de gemeenten De Ronde Venen, Vianen en Zeist.
De pilot leverde informatie op over:

- De in de praktijk te behalen hoeveelheid en kwaliteit van ingezamelde en te recyclen drankenkartons;
- De kosten hiervan;
- De milieuprestaties van inzameling en recycling, en
- Het effect op andere inzamelsystemen.

Daarnaast is onderzoek gedaan naar het draagvlak onder de bevolking naar inzameling van drankenkartons.
De rapportages zijn voorgelegd aan de Raad van Advies van het Kennisinstituut Duurzaam Verpakken. Hier is geconcludeerd dat een aantal punten een verdere uitwerking vergt. Met het oog op besluitvorming is een extra slag nodig om ketenrendementen en kosten, waargenomen in de pilot, door te vertalen naar een reguliere praktijksituatie. Naast deze

doorvertaling worden twee deelresultaten nog nader onder de loep genomen: de kwaliteit van het recyclaat én de terugslageffecten op onderliggende stromen wanneer drankenkartons met drager worden ingezameld. In 2014 zal hier verder invulling aan worden gegeven.

Notitie Naar minder restafval
Eind 2013 hebben wij de notitie Naar minder restafval door verbeteren van het inzamelen, andere inzamelsystemen en tariefdifferentiatie opgesteld. In de afgelopen jaren is het landelijk afvalbeleid voor huishoudelijk afval aangescherpt: het recyclingpercentage moet toenemen van 50% in 2013 naar 60 – 65%, oplopend naar 75% in 2020.
Dit heeft geleid tot vragen naar voorbeelden en mogelijkheden om afvalinzameling te verbeteren. De notitie geeft daarvan een actueel overzicht.

Vernieuwen website avu@avu.nl
De website avu@avu.nl dateerde uit 2001. In november 2013 zijn we overgegaan naar een nieuwe website. De wijzigingen zitten in de achterliggende techniek en zijn cosmetisch. Dit was nodig omdat de verouderde programmatuur niet meer toereikend was voor de moderne automatiseringseisen. Aan de website is een forum toegevoegd waarop de gemeentelijke contactambtenaren informatie kunnen plaatsen en vragen kunnen stellen. Hiervan wordt nog nauwelijks gebruik gemaakt.

Einde campagne Doemeermetafval
Eind 2013 is de provinciebrede communicatiecampagne Doemeermetafval geëindigd. Alleen de voorlichtingswebsite, die door scholen wordt gebruikt in combinatie met het lesboekje en de DVD wordt voorlopig voortgezet. Eind 2013/begin 2014 heeft een evaluatie van de campagne plaatsgevonden onder scholen die hebben deelgenomen, burgers en betrokken gemeenten. De resultaten van de evaluatie worden medio 2014 bekend gemaakt.

Personeel
In 1996 is de personeelsbezetting van de AVU vastgesteld op 5 formatieplaatsen, zijnde 1 directeur/secretaris, 1 adviseur beleidsontwikkeling/bestuursondersteuning, 1 projectmanager/operationeel manager, 1 financieel-economisch medewerk(st)er en 1 administratief (secretarieel) medewerk(st)er.

De formatieplaats financieel-economisch medewerk(st)er wordt al vanaf het ontstaan van de AVU, omdat er voor een volledige werkweek onvoldoende werk is en dit werk zich niet in regelmaat over het jaar voordoet, niet vervuld. Gekozen is voor de inhuur van financiële ondersteuning. Naast goede kwaliteit is het voordeel hiervan ook dat er bij ziekte direct vervanging is. De lasten van deze inhuur worden wel ten laste van de post personeelskosten gebracht en komen in de begroting onder die post tot uitdrukking.

Het ziekteverzuim was in 2013 4,3 %.

Kosten
De gesaldeerde beheerskosten (kosten-baten) bedroegen € 499.704, begroot was € 490.400.

Hoofdstuk 2: Duurzaamheid en Afvalbeheer

Methodiek voor de verkenning

De duurzaamheid van de AVU activiteiten is in de voorgaande jaarrekeningen verkend, met de volgende conclusies:

- De AVU activiteiten als geheel zijn nagenoeg klimaatneutraal. Als de uitstoot van CO_2 door het verbranden van biomassa niet wordt meegeteld, zijn de activiteiten klimaatpositief.
- Voor het bepalen van de klimaateffecten is geen landelijk rekenmodel beschikbaar. Er moet worden uitgegaan van door AVU uit literatuur e.a. afgeleide kengetallen en methodieken.
- Het is toepasselijker om een klimaatbalans op te stellen per gemeente, dan voor de activiteiten van AVU. De activiteiten van AVU zijn immers op een deel van het gemeentelijk afval gericht.
- De methodiek en kengetallen van AVU kunnen door de gemeenten worden gebruikt voor het opstellen van een klimaatbalans en verdere berekeningen.
- De belangrijkste optie voor de gemeenten voor het verbeteren van duurzaamheid is meer gescheiden inzamelen en hergebruik. Naast milieuvoordelen biedt dat ook financiële voordelen.

Voor het verkennen van de duurzaamheid van afvalbeheer is vooral de uitstoot van CO_2[4] beschouwd.
Helaas is het verwachte landelijk rekenmodel hiervoor nog steeds niet beschikbaar. Het Dagelijks Bestuur heeft eerder aangegeven ver te willen blijven van een discussie over het juiste rekenmodel. Daar zijn andere gremia voor; als die te zijner tijd komen met een rekenmodel dat breed wordt gedragen, dan zal dat het te hanteren model zijn. Daarom is nog gewerkt met de eerder ontwikkelde "AVU-methodiek". Voor de onderbouwing wordt verwezen naar de jaarrekening 2011. De paragrafen over duurzaamheid zijn geactualiseerd met de cijfers van 2013 en nieuwe ontwikkelingen.

In aanvulling daarop is in deze jaarrekening beschreven wat het nieuwe landelijke afvalbeleid: "Van Afval Naar Grondstof" betekent voor de gemeenten en de AVU activiteiten.

Afvalverwerking via AVU
Via AVU zijn in 2013 de volgende afvalstromen van huishoudens voor de gemeenten verwerkt:

Huishoudelijk restafval	272.453 ton	Verbranden
Grof huishoudelijk restafval	35.744	Nascheiden gevolgd door hergebruik en verbranden
Gft-afval	93.985	Vergisten en composteren
Oud papier en karton	56.297	Sorteren en hergebruik van papier
Glas	26.291	Reinigen en hergebruik van glas

[4] De uitworp van CO_2 wordt beschouwd als een maat voor de milieueffecten. De uitworp van andere stoffen en andere milieugevolgen kunnen worden omgerekend naar zogenaamde CO_2-equivalenten. Dat is voor een deel gebeurd in de gebruikte studies.

Per jaar worden nog 100 ton oude medicijnen en gebruikte injectienaalden bij apotheken en gemeenten via AVU opgehaald en verwerkt.
Voor enkele gemeenten wordt veegvuil (circa 100 ton in 2013) en ingezameld bedrijfsafval (circa 2.000 ton) via AVU verwerkt.

Met ingang van 2015 zullen de door de gemeenten ingezamelde kunststofverpakkingen (circa 6.000 ton) ook via AVU worden verwerkt.

Figuur: Verwerking van huishoudelijk afval via AVU (in kton per jaar)

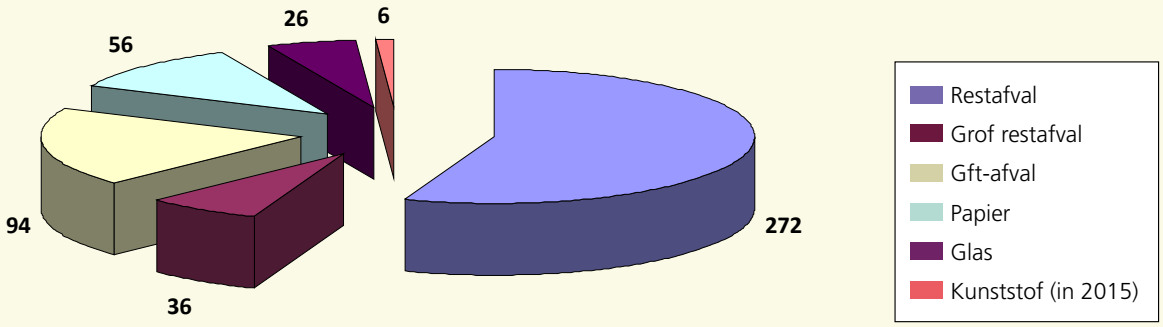

Van al het door de gemeenten ingezamelde huishoudelijk afval wordt 78% via AVU verwerkt (in 2013).

Afval via AVU	410	kg per inwoner	78%
Afval niet via AVU	116		22%
Totaal huishoudelijk afval	526		100%

Van afval naar grondstof en een circulaire economie

Het landelijke afvalbeleid is gericht op meer hergebruik. De rijksoverheid wil een transitie van een lineaire economie via een keteneconomie naar een circulaire economie.
Zie de volgende figuur:

Lineare economie - Keteneconomie met recycling - Circulaire economie

Dit nieuwe afvalbeleid is uitgewerkt in het Programma "Van Afval Naar Grondstof"[5].
Het programma heeft voor de gemeenten een ambitieuze doelstelling:
"Voor het scheiden van huishoudelijk afval is al een doel van 60-65% in 2015 geformuleerd. Voor de langere termijn heeft het kabinet de ambitie om te komen tot 75% afvalscheiding in 2020 en om uiteindelijk richting 100% te gaan. In een netwerkaanpak met gemeenten en bedrijfsleven wordt met dit programma ingezet op verbeterde afvalscheiding".

Het scheidingspercentage was in 2011 landelijk gemiddeld nog maar 50%. In de provincie Utrecht was dit in 2012, rekening houdend met het nascheiden van grof restafval en verbouwingsrestafval, al 56%. Gerekend zonder nascheiden was het 50%. De scheidingspercentages en inzamelresultaten van de Utrechtse gemeenten staan in de publicatie "AVU afvalmonitoring 2006 – 2011" (tabel 14; te vinden op avu.nl). In veel gemeenten moet het gescheiden inzamelen nog aanzienlijk verbeteren. In zeven gemeenten was het scheidingspercentage (inclusief nascheiden) in 2011 al 65% of meer.

In de afgelopen 20 jaar is het totaal aan huishoudelijke afvalstoffen eerst toegenomen en daarna redelijk stabiel gebleven. De ontwikkeling van de gescheiden ingezamelde hoeveelheden huishoudelijk afval en restafval staat in de onderstaande figuur (in kton voor de provincie Utrecht).
Hierbij is gebruik gemaakt van de cijfers van het CBS van al het huishoudelijk afval. Helaas waren de cijfers over 2013 nog niet beschikbaar.

Restafval en gescheiden huishoudelijk afval in kton per jaar

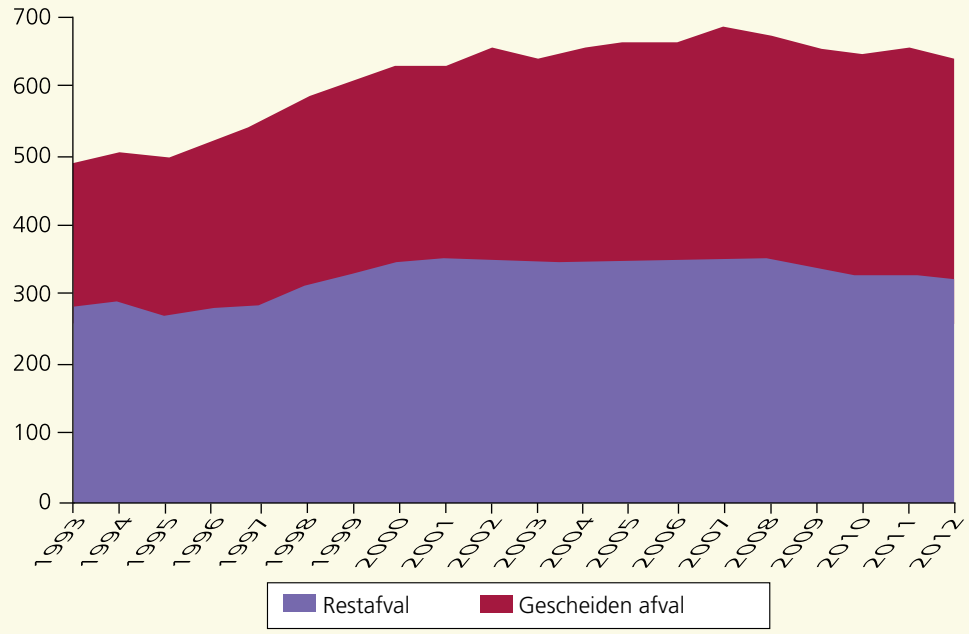

[5] Invulling Programma Van Afval Naar Grondstof, 28 januari 2014, brief met bijlage van de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu aan de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Ontwikkeling van het scheidingspercentage

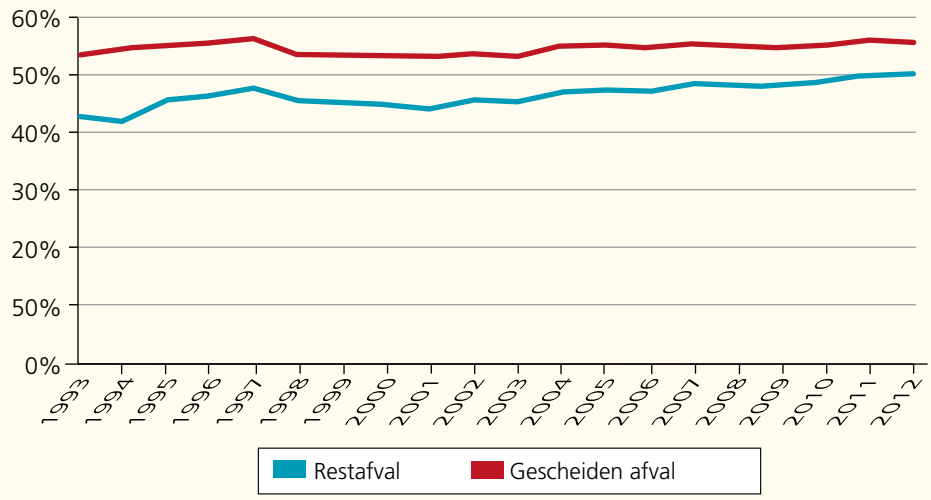

Het scheidingspercentage is in de loop der jaren maar weinig veranderd, ondanks beleidsinspanningen. Het blijkt een grote opgave om in de komende jaren de beoogde scheidingspercentages te bereiken.

Om een scheidingspercentage van 65% in plaats van de huidige 56% te bereiken moet 9% van het totaal aan afval meer gescheiden worden ingezameld; dat is 9% van 526 = 47 kg per inwoner.
Zie de onderstaande tabel met de uitgangssituatie in 2012:

	kg per inwoner	
Totaal huishoudelijk afval	526	
Totaal restafval zonder nascheiden		260
Scheidingspercentage zonder nascheiden	**50%**	
Totaal restafval met 80% nascheiden grof restafval		231
Scheidingspercentage met nascheiden	**56%**	

Dit kan alleen worden gerealiseerd door de grootste afvalstroom, het huishoudelijk restafval, meer gescheiden in te zamelen.
De volgende tabellen geven een beeld van het gescheiden inzamelen en van de kwantitatieve mogelijkheden voor meer gescheiden inzamelen (in kg per inwoner) (CBS cijfers voor inzamelen in 2012 en AVU cijfers restafval voor 2013). De indicaties zijn op basis van inzicht en ervaring afgeleid van de resterende hoeveelheden in het restafval en de reeds ingezamelde hoeveelheden.

Ingezamelde huishoudelijke afvalstoffen in de provincie Utrecht in 2012 (in kg/inw, CBS)

	Ingezameld restafval		**Gescheiden ingezameld**	
	Via AVU	**Niet via AVU**	**Via AVU**	**Niet via AVU**
Huishoudelijk restafval	224,0			
Grof restafval	32,0			
- *Met 80% nascheiden*	*(6,0)*		*(26,0)*	
Verbouwingsrestafval		4,0		
- *Met 80% nascheiden*		*(0,8)*		*(3,2)*
Gft-afval			80,0	
Oud papier en karton			47,0	6,0
Glas			27,0	0,0
Textiel				3,4
Klein chemisch afval				1,5
Kunststof verpakkingen				4,8
Overige kunststoffen				0,6
Apparaten				6,0
Grof tuinafval				25
Bruikbaar huisraad				2,9
Vlakglas				0,6
Metalen				5,0
Houtafval				20
Schoon puin				24
Asbesthoudend afval				0,3
Autobanden				0,2
Schone grond				8,0
Bitumenhoudende dakbedekking				0,7
Overige componenten				3,0
Totaal	**256,00**	**4,0**	**154,0**	**112,0**
- ***Met 80% nascheiden***	***(230,0)***	***(0,8)***	***(180,0)***	***(115,0)***

Gescheiden inzamelen en mogelijkheden voor meer gescheiden inzamelen

	Gescheiden ingezameld in 2012	**In het restafval in 2013**	**Indicatie voor extra inzamelen**
Huishoudelijk restafval		*219, waarvan:*	*Afname restafval t.o.v. 2012: 7,0*
Gft-afval	80,0	(gf-deel) 53,0	13,0
Grof tuinafval	25,0	(tuin-deel) 6,0	
Oud papier en karton	53,0	33,0	13,0
Glas	22,0	9,0	4,0
Textiel	3,4	8,2	3,0
Klein chemisch afval	1,5	0,2	
Kunststof verpakkingen	4,8	17,0	5,0
Overige kunststoffen	0,6	12,0	
Apparaten	6,0	2,4	1,0
Bruikbaar huisraad	2,9	p.m.	
Vlakglas	0,6	p.m.	
Metalen	5,0	8,2	1,0
Houtafval	20,0	4,4	
Schoon puin	24,0	4,3	
Schone grond	8,0	p.m.	
Bitumenh. dakbedekking	0,7	p.m.	
Overige componenten	3,0	60,0	
Totaal	**260,5**	**219,0**	***40 + 7***

Kijkend naar de hoeveelheden en verwerking van verschillende afvalstoffen blijkt dat de beoogde verbetering vooral zal moeten worden bereikt bij de via AVU verwerkte afvalstoffen. Het betreft vooral meer gescheiden inzamelen van de fracties:

- gft-afval
- oud papier en karton
- kunststof verpakkingen
- glas
- textiel.

Met de aangeven indicaties is de scheidingsdoelstelling van 65% op provincieniveau haalbaar. Om dit te realiseren is in veel gemeenten nog aanvullend beleid nodig. Dat is hier niet verder uitgewerkt.

Als de gemeenten de scheidingsdoelstelling van 65% gemiddeld realiseren leidt dat tot grote kwantitatieve veranderingen in de via AVU verwerkte afvalstromen. Contractueel is dat geen probleem: alle AVU contracten staan meer gescheiden inzamelen toe, maar bieden wel exclusiviteit voor het verwerken van het betreffende door de gemeenten ingezamelde afval.

De feitelijke CO_2 uitstoot van de AVU activiteiten

Doordat de afname van de afvalhoeveelheden is de feitelijke CO_2 uitstoot iets afgenomen:

Jaar	kton afval	kton CO_2	
2011	525	445	100%
2012	510	438	98%
2013	487	417	94%

Bij het bepalen van de feitelijke uitstoot van CO_2 van de AVU activiteiten wordt nog geen rekening gehouden met de CO_2 effecten van het terugwinnen van energie en materialen, hergebruik in plaats van nieuwe materialen en het klimaatneutrale karakter van de biomassa in het afval.
De cijfers voor 2013 staan in de onderstaande tabel. De grootste posten zijn het verbranden van restafval en het verwerken van papier.

Overzicht van de feitelijke CO_2 uitstoot van de AVU activiteiten in 2012

Afvalstroom	**Kengetallen[6] kton CO_2/kton afval**	**kton afval**	**kton CO_2**	**Betreft**
Huishoudelijk restafval	1,06	272,5 + 2,0[7]	291,0	De uitstoot bij het verbranden van het restafval
Grof huishoudelijk	1,18	35,7	42,1	Het energiegebruik voor het scheidings proces en de uitstoot bij het verwerken van de deelstromen restafval
GFT-afval	0,044	94,0	4,1	De uitstoot van het composteringsproces omgerekend naar CO_2 equivalenten
Papier	1,20	56,3	67,6	Het verwerken van ingezameld oud papier tot nieuw papier
Glas	0,38	26,3	10,0	Het verwerken van ingezameld glas tot nieuw glas
Transport naar verwerkers	0,005	(487,0)	2,4	Gemiddelde voor het transport per auto of schip naar de verwerkers
Totaal	**(gemiddeld: 0,86)**	**487,0**	**417,0**	

Duurzaamheidsaspecten per schakel van de afvalketen

Voor het verder verkennen van de duurzaamheidaspecten is – evenals in voorgaande jaren - per schakel van de afvalketen verkend in hoeverre er CO_2 winst is door het terugwinnen van energie of materiaalhergebruik. Daarnaast is gekeken naar de herkomst van de CO_2, met name of het afkomstig is van biomassa dan wel fossiele koolstof (zoals in kunststoffen). Als het afkomstig is van biomassa wordt de vrijgekomen CO_2 op korte termijn in principe weer opgenomen in biomassa en kan de uitstoot worden beschouwd als klimaatneutraal.

[6] De afleiding van deze kengetallen is beschreven in de AVU jaarrekening 2011 (pagina 31 en 32).
[7] Huishoudelijk restafval + 2 kton door gemeenten ingezameld bedrijfsafval.

Schakel van de afvalketen	Duurzaamheidsaspecten
- verwerken van het restafval	verbranden, met energie opwekking en hergebruik reststoffen
- gescheiden inzamelen en hergebruik	voordelen ten opzichte van gebruik van nieuwe grondstoffen
- transport naar verwerker	milieubelasting
- inzamelen bij de huishoudens	milieubelasting

Duurzaamheid bij het verwerken van huishoudelijk restafval

Het huishoudelijk restafval van de Utrechtse gemeenten wordt verbrand. Bij het verbranden worden vaste afvalstoffen omgezet in waterdamp en CO_2. Bij het verbranden van een ton huishoudelijk restafval ontstaat 1,06 ton CO_2[8]. Hiervan is 0,38 ton afkomstig van fossiel CO_2 (vooral kunststoffen) en 0,68 ton van biomassa.

Het 'fossiele' deel wordt meegeteld bij de broeikasgasemissies. Het biomassa deel wordt – in de klimaatbalans - niet meegeteld, omdat dit CO_2 op korte termijn werd en wordt vastgelegd in biomassa.

Uit de bij verbranding vrijkomende warmte wordt nuttige energie opgewekt in de vorm van elektriciteit en warmte. Dat levert een besparing op bij de gebruikelijke opwekking van elektriciteit en warmte. Deze besparing aan CO_2 komt bij de voor het Utrechtse afval gebruikte afvalverbrandingsinstallaties uit op[9]:
AVR Duiven 0,26 ton CO_2 per ton restafval
AVR Rijnmond 0,34 ton CO_2 per ton restafval.
Bij beide installaties zijn projecten in uitvoering voor het uitbreiden van stoomnetwerken en stadsverwarming. In de komende jaren zal de besparing daardoor groter worden.

Ongeveer 30% van het afval blijft over als bodemas, vliegas en metalen. Deze stoffen worden grotendeels nuttig toegepast. Voor bodemas en vliegas is de vermeden CO_2 uitstoot gering en niet verder uitgewerkt. Voor metalen (ferro en non-ferro) is de besparing geschat op[10]:
AVR Duiven 0,15 ton CO_2 per ton restafval
AVR Rijnmond 0,16 ton CO_2 per ton restafval.

In 2013 is via AVU 275 kton huishoudelijk restafval, bedrijfsafval en veegvuil verbrand bij:
AVR Duiven 97 kton waarvan 0,9 kton bedrijfsafval van de gemeente Veenendaal
AVR Rijnmond 176 kton waarvan 1,1 kton bedrijfsafval van de gemeente Utrecht.

[8] Bron: "Afvalverwerking en CO2", CE Delft, maart 2006
[9] Bron: Beter één AVI met een hoog rendement dan één dichtbij. Hoeveel transport van afval is nuttig voor een hoger energierendement?, CE Delft, oktober 2010, pagina 9.
[10] Idem, pagina 10 en 11.

De CO_2 effecten hiervan komen uit op (in kton; 1kton = 1.000 ton):

	AVR Duiven		AVR Rijnmond		Totaal AVU	
	97 kton	**afval**	**176 kton**	**afval**	**275 kton**	**afval**
Verbranden fossiel koolstof	37		67		104	
Verbranden biomassa	66		120		186	
Vermeden uitstoot door energieopwekking		25		60		85
Vermeden uitstoot door terugwinnen metalen		15		28		43

Als de uitstoot door het verbranden van biomassa als neutraal wordt beschouwd en wordt weggelaten is het resultaat netto:

Verbranden fossiel koolstof	104 kton CO_2
Vermeden uitstoot	128 kton CO_2 _-

Netto vermeden uitstoot	**24 kton CO_2**

De netto CO_2 'besparing' bij het verbranden van 275 kton restafval is dus 24 kton CO_2. Dat komt overeen met een besparing van 87 kg CO_2 per ton brandbaar afval.

Duurzaamheid bij het verwerken van grof huishoudelijk restafval

De hoeveelheid grof huishoudelijk restafval in 2013 was 35,7 kton; dat is 12% van het totaal aan brandbaar afval.
Het grof huishoudelijk restafval wordt verwerkt in de scheidingsinstallatie van AVR in Utrecht. Na het scheiden worden metalen en hout hergebruikt. Van papier en kunststoffen worden brandstofkorrels gemaakt. Het residu wordt alsnog verbrand in een afvalverbrandingsinstallatie.
In de AVU Jaarrekening 2011 is berekend dat:

- De netto CO_2 besparing bij het nascheiden van grof huishoudelijk restafval uitkomt op circa 0,41 ton CO_2 per ton grof huishoudelijk restafval
- De feitelijke uitstoot door het energiegebruik van de scheidingsinstallatie en bij het verwerken van de gescheiden afvalstromen uitkomt op 1,18 ton CO_2 per ton grof huishoudelijk restafval.

In 2013 is 35,7 kton grof huishoudelijk restafval verwerkt. De netto CO_2 besparing bij het verwerken hiervan komt uit op 15 kton.

De netto CO_2 besparing bij het nascheiden van grof huishoudelijk restafval van 0,41 ton CO_2 per ton grof huishoudelijk restafval is 5 x meer dan de besparing van 0,087 ton CO_2 per ton bij verbranden van brandbaar restafval. Het nascheiden van grof restafval leidt dus tot milieuwinst.

Duurzaamheid bij gescheiden inzamelen en hergebruik

Wanneer papier, glas of kunststoffen gescheiden worden ingezameld en hergebruikt levert dat in principe milieuwinst op ten opzichte van het gebruik van nieuwe grondstoffen.
De milieuwinst wordt doorgaans uitgedrukt in CO_2 of CO_2 equivalenten. In de jaarrekening 2011 zijn uit de literatuur kengetallen afgeleid voor:
a. De CO_2 besparing per afvalstroom door gescheiden inzamelen en hergebruik ten opzichte van het gebruik van nieuwe grondstoffen.
b. De CO_2 besparing per afvalstroom bij verbranden als afval (door energiewinning e.d.).
c. De besparing in CO_2 per afvalstroom door hergebruik ten opzichte van het gebruik van nieuwe grondstoffen en integraal verbranden van de afvalstroom in het restafval. Deze kengetallen zijn bedoeld voor gemeenten om de besparing te bepalen bij meer hergebruik in plaats van verbranden in het restafval.

Kengetallen CO_2 besparing bij hergebruik, verbranden, en hergebruik in plaats van verbranden

Afvalstroom	**CO_2 -besparing bij hergebruik in plaats van nieuwe stoffen**	**CO_2 besparing bij verbranden afval**	**CO_2 -besparing bij hergebruik in plaats van verbranden**
	ton per ton	**ton per ton**	**ton per ton**
	(a)	(b)	(c=a-b)
Gft-afval vergisten	0,33	+0,12	0,22
Papier	1,6	- 0,4	2,01
Glas	0,32	- 0,003	0,323
Textiel	2,9	- 0,512	3,432
Kunststofverpakkingen	1,2	- 1,4	2,6

Met deze kengetallen kan per afvalstroom de CO_2 besparing door gescheiden inzamelen en hergebruik ten opzichte van het gebruik van nieuwe grondstoffen en verbranden als afvalstof worden berekend. In de volgende tabel is dat gedaan voor de via AVU verwerkte afvalstromen en hoeveelheden, aangevuld met enkele niet via AVU verwerkte hoeveelheden.

CO_2 besparingen per afvalstroom door gescheiden inzamelen en hergebruik

Afvalstroom gemeenten	**kton**	**CO_2-besparingen in kton per kton**	**Besparing per jaar in kton CO_2**
GFT-afval	94,0	0,33	30,0
Papier	56,3	1,6	90,0
Glas	26,3	0,32	84
Totaal via AVU verwerkt	**177,0**		**128,0**
Niet via AVU:			
textiel (CBS, 2012)	4,2	2,9	12,2
kunststofverpakkingen 2012	6,0	1,2	7,2
papier (CBS, 2012)	7,3	1,6	11,7
Totaal niet via AVU	**17,5**		**31,0**

Duurzaamheid bij het transport naar de verwerker

De ingezamelde afvalstoffen worden van de regionale overslagstations getransporteerd naar de verwerkers.
Dit gebeurt per schip met het restafval van het overslagstation in Utrecht naar de afvalverbrandingsinstallatie in Rozenburg. Van het glas wordt circa 80% vanaf Utrecht per schip vervoerd. Van de tonkilometers is 53% per schip vervoerd. In 2012 was dit 56%; er is toen meer restafval in Utrecht aangeleverd en per schip vervoerd. Voor het overige wordt het afval over de weg vervoerd

De CO_2-uitstoot van het vervoer naar de verwerker is op dezelfde manier berekend als in de Jaarrekening 2012. De CO_2 uitstoot van het natransport naar de verwerkers komt in totaal uit op 2,6 kton. Dat komt overeen met 0,005 ton per ton afval; net als in 2012.

Duurzaamheid bij het inzamelen van afval

Bij het inzamelen van afval door de gemeenten is de CO_2-uitstoot gemiddeld circa 0,01 ton CO_2 per ton afval[11]. Bij kunststofverpakkingen is door het lage soortelijke gewicht de uitstoot circa 5x hoger.
Voor de via AVU activiteiten verwerkte hoeveelheid afval van 485 kton komt dit neer op een CO_2-uitstoot door het inzamelen van 5 kton.

CO_2 impact van het via AVU verwerkte afval van gemeenten

Samengevat is de – voor 2013 geactualiseerde - CO_2-uitstoot voor het via AVU verwerkte afval van gemeenten inclusief het inzamelen door de gemeenten weergegeven in onderstaande tabel

[11] Als per inzamelronde 8 ton wordt ingezameld en 50 km wordt gereden bij een verbruik van 1 liter diesel per 1,6 km is de CO_2-uitstoot per ton 50/1,6 x 2,58 / 8 = 10 kg (1 liter diesel geeft 2,58 kg CO_2).

Overzicht van CO_2 impact van AVU activiteiten

Schakel van het afvalbeheer	**kton CO_2**	
Uitstoot verbranden biomassa in restafval	186,0	
Uitstoot verbranden fossiel koolstof in restafval	104,0	
Energiewinning bij verbranden		- 85,0
Terugwinnen metalen na verbranden		- 43,0
Nascheiden grof restafval		- 15,0
Hergebruik gft-afval		- 30,0
Hergebruik papier		- 90,0
Hergebruik glas		- 8,4
Transport naar verwerkers	2,5	
Subtotaal alle AVU-activiteiten	**19,0**	
Subtotaal AVU-activiteiten excl. verbranden biomassa		**- 167,0**
Inzamelen afval door gemeenten (niet via AVU)	5,0	

In de volgende figuur zijn de CO_2 bijdragen per schakel van het afvalbeheer weergegeven.

CO_2-uitstoot (positief) en besparing (negatief) per schakel van het afvalbeheer (in kton)

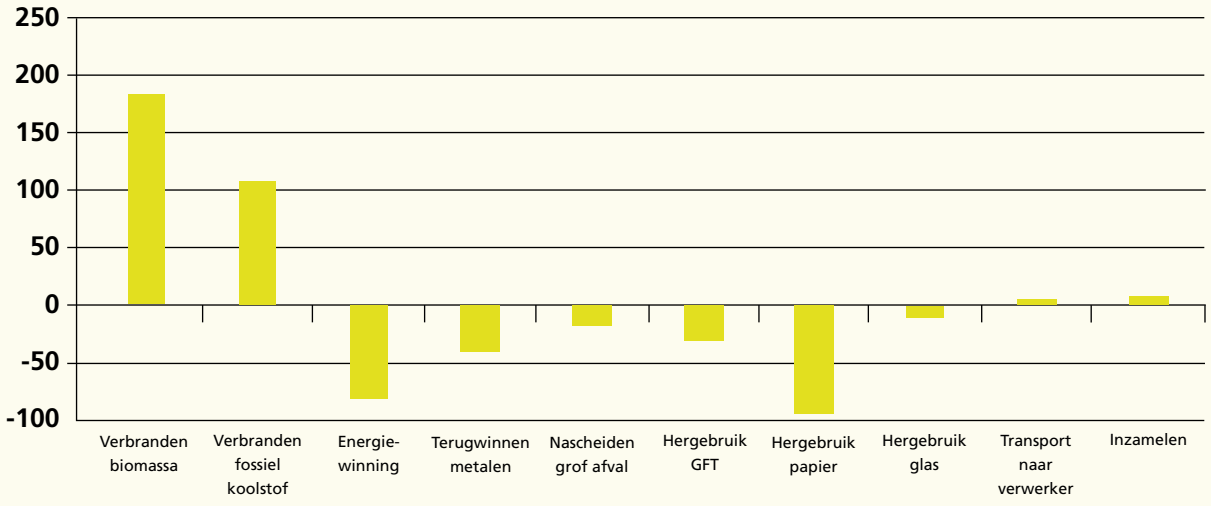

Netto is de impact van het afvalbeheer voor het via AVU verwerkte afval van gemeenten inclusief het inzamelen door gemeenten circa 19 kton CO_2 per jaar als de uitstoot van het verbranden van biomassa ook wordt meegeteld. Voor de klimaatbalans hoeft de uitstoot van biomassa niet te worden meegeteld. De CO_2 impact van het afvalbeheer is dan een besparing aan CO_2 van circa 167 kton. De "klimaatbalans" voor de AVU activiteiten is dus positief.

Deze hoeveelheden kunnen worden vergeleken met de totale CO_2 uitstoot in de provincie Utrecht van 8.500 kton (provincie Utrecht: programma Klimaat op orde). Het gaat dan om circa 2%.

Voor het verbeteren van de klimaatbalans is de belangrijkste optie: meer gescheiden inzamelen. In de Jaarrekening AVU 2010 zijn de mogelijkheden daarvoor en de positieve financiële gevolgen al beschreven. Aan het begin van dit hoofdstuk zijn de mogelijkheden geactualiseerd.

De CO_2 belasting door het transport naar de verwerker en door het inzamelen in de gemeenten is relatief heel gering. Als gemeenten bij het inzamelen van afval duurzaamheid willen nastreven is het daardoor effectiever om meer te doen aan gescheiden inzamelen, dan de logistiek van het inzamelen te verbeteren.

Kengetallen voor gemeenten voor het uitwerken van de CO_2 effecten

De toegepaste kengetallen kunnen door de gemeenten worden gebruikt om de CO_2 effecten van het gemeentelijk afvalbeheer in beeld te brengen. De kengetallen zijn:

		CO_2 -besparing ton per ton afval
Huishoudelijk restafval	Verbranden	0,087
Grof huishoudelijk restafval	Nascheiden en verwerken	0,41
Gft-afval	Vergisten	0,33
	Gescheiden inzamelen in plaats van in het restafval	0,22
Papier en karton	Hergebruik	1,6
	Gescheiden inzamelen in plaats van in het restafval	2,01
Glas	Hergebruik	0,32
	Gescheiden inzamelen in plaats van in het restafval	0,323
Textiel	Hergebruik	2,9
	Gescheiden inzamelen in plaats van in het restafval	3,432
Kunststof verpakkingen	Hergebruik	1,2
	Gescheiden inzamelen in plaats van in het restafval	2,6
Natransport	Naar verwerkers	- 0,005
Inzamelen	Bij huishoudens	- 0,01

Hoofdstuk 3: Financieel beleid

1. Inleiding

Op grond van de comptabiliteitsvoorschriften en het Besluit Begroting en Verantwoording dienen in het jaarverslag een aantal verplichte paragrafen te worden opgenomen. Dit betreft:
a. weerstandsvermogen;
b. bedrijfsvoering;
c. verbonden partijen;
d. treasury c.q. financiering;
e. onderhoud kapitaalgoederen;
f. grondbeleid;
g. lokale heffingen.

De verplichte paragrafen onder e. (onderhoud kapitaalgoederen), f. (grondbeleid) en g. (lokale heffingen) zijn niet van toepassing op de gemeenschappelijke regeling AVU. Onderstaand wordt ingegaan op de resterende verplichte paragrafen.

2. Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen kan worden gedefinieerd als het vermogen van de AVU om eventuele risico's op te kunnen vangen. Met andere woorden: kunnen eventuele tegenvallers worden opgevangen?

Zoals al eerder aangegeven kent de gemeenschappelijke regeling AVU - behoudens een reservering voor onderhoud voor de glas-, papier- en kledingbakken en bij besluit van 19 december 2012 van het Algemeen Bestuur een reservering voor het uitwerken van CO_2-gegevens en campagne oude medicijnen/injectienaalden van in totaal € 74.351 geen reserves en/of voorzieningen. Dit betekent dat eventuele tegenvallers direct worden verrekend met de deelnemende gemeenten.

De vraag is dan of tegenvallers te verwachten zijn. De overslag, transport en afvalverwerking is tot en met 2018 zeker gesteld. Ook de tarieven kunnen geen onverwachte tegenvallers opleveren. Deze staan vast tot eind 2018 en kunnen uitsluitend worden aangepast door middel van een jaarlijkse indexering, terwijl er voor de verwerking van het restafval en grof huishoudelijk afval een overeenkomst is gesloten die geen indexering kent. Voorts worden bij het sluiten van de overeenkomsten de risico's contractueel bij de opdrachtnemer neergelegd. Als er al een tegenvaller kan ontstaan is dit veelal het gevolg van nieuw Rijksbeleid met name op het belastinggebied (eventueel toe te passen of in te voeren verbrandingsbelasting of energiebelasting).

3. Bedrijfsvoering

In 1996 is de personeelsbezetting van de AVU vastgesteld op vijf formatieplaatsen, zijnde 1 directeur/secretaris, 1 adviseur beleidsontwikkeling/bestuursondersteuning, 1 projectmanager/
operationeel manager, 1 financieel-economisch medewerk(st)er en 1 administratief (secretarieel) medewerk(st)er. Feitelijk heeft de organisatie steeds uit 4 medewerkers bestaan.

De formatieplaats financieel-economische medewerk(st)er wordt al jaren, omdat er voor een volledige werkweek onvoldoende werk is en dit werk zich niet in regelmaat voordoet, niet vervuld. Gekozen is voor de inhuur van externe financiële ondersteuning. Naast goede kwaliteit is het voordeel hiervan ook dat er bij ziekte of vertrek direct vervanging is.
De lasten van deze inhuur worden wel ten laste van de post personeelskosten gebracht en komen in de begroting onder die post tot uitdrukking.

Uit financiële en organisatorische overwegingen is er vanaf het begin (1993) ook voor gekozen om voor een aantal andere zaken incidenteel personeel van derden in te huren. Momenteel geldt dit alleen nog voor het archief (slechts een paar dagen per jaar). Deze kosten worden ten laste van de post personeelskosten gebracht.

We voeren een groot deel van de werkzaamheden zelf uit. Er is echter op onderdelen ook specifieke deskundigheid vereist die incidenteel ingehuurd zal moeten worden. Zo leert de ervaring de laatste jaren dat, naar aanleiding van de conceptbegroting en jaarrekening, een toenemend aantal vragen wordt gesteld die betrekking hebben op duurzaamheid en CO2-reductie.

De organisatie houdt zich verder bezig met het aanbesteden en uitvoeren van de contracten, het beheren van de contracten en inzamelsystemen, het geven van voorlichting aan de gemeenten, het onderhoud van een website, het ondersteunen en adviseren van gemeenten bij het opstellen van afvalstoffenplannen, het doen van aanbestedingen etc. Daarnaast participeren de medewerkers in activiteiten van landelijk opererende organisaties (NVRD, BKN, Agentschap.nl) en zijn zij aanspreekpunt voor organisaties als CBS, VNG, Innovatie en Milieu. Dit "netwerken" stelt de medewerkers in staat te participeren in en te anticiperen op bepaalde ontwikkelingen en invloed te hebben op die ontwikkelingen.

De organisatie is sinds 6 oktober 2008 gehuisvest in Soest.

4.Verbonden Partijen

De AVU heeft bestuurlijke en financiële belangen bij een aantal verbonden partijen.

Ten eerste zijn dat uiteraard alle in de provincie Utrecht gelegen gemeenten en de provincie, die in 1983/1984 besloten hebben tot de oprichting van en toetreding tot de gemeenschappelijke regeling afvalverwijdering Utrecht. Bij het toetredingsbesluit hebben de gemeenten gelijktijdig hun bevoegdheden (zorgplicht) op het gebied van de verwijdering van huishoudelijke afvalstoffen overgedragen aan dit openbaar lichaam.

De deelnemende gemeenten en de provincie hebben als oprichters vanzelfsprekend een grote inbreng in het door AVU te voeren beleid. Zo hebben zij inspraak in de begroting

en de rekening alvorens deze door het Algemeen Bestuur worden vastgesteld. Daarnaast is elke gemeente en de provincie vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur, het orgaan dat de besluiten neemt over onder meer het aangaan van contracten en het beleid. Uit dit Algemeen Bestuur wordt vervolgens een Dagelijks Bestuur gevormd dat onder meer als taak heeft de aansturing van de ambtelijke organisatie.

Voorts heeft de AVU een belang bij de ROVA en bij de BV Afvaloverslag. Van beide organisaties is AVU aandeelhouder. ROVA verzorgt voor AVU in de regio Amersfoort het overladen en transporteren van het restafval, grof huishoudelijk afval en voor de Eemlandgemeenten de verwerking van klein chemisch afval en voor een deel van de provincie de inzameling en verwerking van medicijnen en injectienaalden. De BV Afvaloverslag verzorgt in Ede het overladen en transport van het restafval, grof huishoudelijk restafval en GFT-afval voor de gemeenten Veenendaal, Rhenen, Renswoude en Utrechtse Heuvelrug (dls.).

Het aandeelhouderschap van de AVU in ROVA en de BV Afvaloverslag versterkt de AVU in haar inkooppositie (gelijke kansen voor iedereen en stimulering marktwerking) bij de verwerking van afval.

Beide partijen vinden de betrokkenheid van AVU van belang en voor AVU zijn er geen financiële en bestuurlijke nadelen aan verbonden. In tegendeel: AVU profiteert bij goede resultaten mee van dividenduitkeringen.

De voorzitter van de AVU is commissaris bij de BV Afvaloverslag en
de aandeelhoudersvergaderingen van de ROVA worden bijgewoond door de directeur van de AVU.

Verbonden Partij	ROVA	BV Afvaloverslag
Vestigingsplaats	Amersfoort	Ede
Eigen vermogen 01-01-2013	**Nog niet bekend**	€ 18.000
Eigen Vermogen 31-12-2013		€ 18.000
Vreemd Vermogen 01-01-2013		€ 21.232
Vreemd Vermogen 31-12-2013		€ 615.912
Resultaat 2013		€ -

5. Treasury c.q. financiering

In deze treasuryparagraaf worden de beleidsplannen voor de treasuryfunctie voor het komende jaar weergegeven.

1.Algemene ontwikkelingen

In deze paragraaf worden de belangrijkste ontwikkelingen geschetst binnen de gemeenschappelijke regeling Afvalverwijdering Utrecht die invloed kunnen hebben op de treasuryfunctie, de financiële posities en de geldstromen.

• Externe ontwikkelingen:
internationale economische indica¬to¬ren en de ontwikkeling op de Europese geld- en kapitaalmarkt. De gemeenschappelijke regeling Afvalverwijdering Utrecht is ongevoelig voor externe ontwikkelingen omdat kosten één op één aan deelnemers worden doorberekend.

• Verwachte wijzigingen in wet- en regelgeving:
de gemeenschappelijke regeling Afvalverwijdering Utrecht is ongevoelig voor wijzigingen in wet- en regelgeving. Kostenverhogingen hieruit voortvloeiend worden één op één doorberekend aan de deelnemers.
• Debiteurenrisico:
de gemeenschappelijke regeling Afvalverwijdering Utrecht is gevoelig voor dit risico. Aangezien de debiteuren alleen de deelnemende gemeenten zijn, is dit risico praktisch verwaarloosbaar.

2. Treasurybeheer

2.1 Risicobeheer
In 2013 is de "Verordening Financieel beleid c.a." nageleefd:
•slechts leningen uit hoofde van de publieke taak zullen worden verstrekt aan door het Algemeen of Dagelijks Bestuur goedgekeurde derde partijen;
•de uitzetting van middelen uit hoofde van de treasuryfunctie niet gericht zijn op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico;
•het gebruik van derivaten niet is toegestaan.

Bij de gemeenschappelijke regeling Afvalverwijdering Utrecht zijn de volgende risico's actueel:
•Renterisico van de vlottende schuld
•Kredietrisico van de verstrekte gelden
•Debiteurenrisico met betrekking tot de achtergestelde lening aan de N.V. ROVA Holding
•Investeringsrisico inzake de deelnemingen in de N.V. ROVA Holding en de BV Afvaloverslag

2.2 Financiering
In 2013 zijn geen nieuwe leningen opgenomen. Met de bankier is een overeenkomst aangegaan voor onbepaalde tijd voor een rekening-courantkrediet van € 2 268 901. Het rentetarief tot een bedrag van € 2 268 901 bedraagt het interbancaire daggeldtarief verhoogd met 0,125%. Het rentetarief voor bedragen hoger dan € 2 268 901 bedraagt het debetrentetarief van 5%.

Indien de deelnemende gemeenten zich aan de betaaltermijn van 30 dagen houden, zal van het krediet geen gebruik behoeven te worden gemaakt. Bij overschrijding van de betaaltermijn wordt aan de betreffende gemeente de wettelijke rente in rekening gebracht.

In 2013 was de financiering uit hoofde van crediteuren op hetzelfde niveau als in voorgaande jaren.

2.3 Uitzetting
Op 21 februari 2001 heeft het bestuur een achtergestelde lening verstrekt aan N.V. ROVA Holding van € 69 882. De lening wordt na 10 jaar afgelost waarbij de N.V. ROVA Holding de mogelijkheid heeft om de looptijd van de achtergestelde lening met 10 jaar te verlengen. De rente bedraagt op jaarbasis 8%. Deze lening kon eenmalig door ROVA eenzijdig met 10 jaar worden verlengd. Hiervan is gebruik gemaakt.

2.4 Relatiebeheer
Er zijn in 2013 geen belangrijke wijzigingen in de relatie met de huisbankier geweest.

3.Kasbeheer

Het kasbeheer wordt voortgezet in lijn met voorgaande jaren. De totale kosten volgens de begroting 2013 ad € 23.419.630 zijn doorberekend aan deelnemende gemeenten door facturering van voorschotnota's per kwartaal. Verschillen tussen het totaal van de voorschotnota's en het totaal af te rekenen bedrag worden met de betreffende gemeenten in 2014 afgewikkeld.

4 Organisatie

In 2013 zijn geen aanpassingen geweest in de administratieve organisatie en interne controle, zoals vastgelegd in de " Verordening Financieel Beleid c.a.".

5.Informatievoorziening

In 2013 zijn geen aanpassingen geweest in de informatie en systemen voor het beheer van de treasuryfunctie.

Het Dagelijks Bestuur van de AVU,

de secretaris,
J. Oosterhof

de voorzitter,
J.J.L.M. Janssen

Soest, XX mei 2014

Samenstelling Algemeen Bestuur

Op 31 december 2013 was het algemeen bestuur als volgt samengesteld

Gemeente	Leden	Plaatsvervangende leden
Amersfoort	C. van Eijk	E.M. van IJken
Baarn	J. Baerends	J. de Wilde
Bilthoven	E.Th. Kamminga	H.P. Mittendorff
Bunnik	A.T.A. Koopmanschap	H.R. Walburgh Schmidt
Bunschoten-Spakenburg	M. Nagel	mw. M. van de Groep-Koelewijn
Eemnes	A.C. Wondergem	mw. J. Schouten-de Boer
Houten	M. van Liere	C. van Dalen
Leusden	T.G.W. Jansma	mw. A. Vermeulen
Lopik	G.J. Spelt	mw. R.G. Westerlaken-Loos
Maarssen (Stichtse Vecht)	P. Ploeg	P. de Groene
Montfoort	G.H.J. Weierink	p.m.
Mijdrecht (De Ronde Venen)	K. Schouten	Mw. E. Spil
Nieuwegein	J.H. Reusch	p.m.
Oudewater	J.W. van Wijngaarden	p.m.
Renswoude	D. Vlastuin	K.H.F. Schorer
Rhenen	H. Klein Kranenburg	J. van Oostrum
Soest	H.L. Witte	mw. Y.C. Kemmerling
Utrecht	mw. M. de Rijk	J. Kreijkamp
Doorn (Utrechtse Heuvelrug)	B. Homan	T.J. Verhoef
Veenendaal	C.M. Verloop	J.H. Bouwmeester
Vianen	L.A. Wijnmaalen	J.A.E. Landwehr
Woerden	C. van Tuijl	M.J. Schreurs
Woudenberg	G.A. de Kruif	D.P. de Kruif
Wijk bij Duurstede	R.W. Peek	p.m.
IJsselstein	M.G.M. de Jong	mw. M.J.T.G. v. Beukering-Huijbregts
Zeist	J.J.L.M. Janssen	J.A. Varkevisser

Samenstelling Dagelijks Bestuur

Op 31 december 2013 was het Dagelijks Bestuur als volgt samengesteld

DAGELIJKS BESTUUR

Regio	*Leden*	*Gemeente*	*Plaatsvervanger*	*Gemeente*
I	K. Schouten	De Ronde Venen		
I	G.J. Spelt	Lopik	M.G.M. de Jong	IJsselstein
I	Mw. M. de Rijk	Utrecht	J. Kreijkamp	Utrecht
II	C. van Eijk	Amersfoort	M. Nagel	Bunschoten
II	T.G.W. Jansma	Leusden	A.C. Wondergem	Eemnes
III	J.J.L.M. Janssen (voorzitter)	Zeist	E.Th. Kamminga	De Bilt
III	E.Th. Kamminga	De Bilt	C.M. Verloop	Veenendaal

Jaarrekening 2013

Balans per 31 december 2013

	2013		2012	
	€	€	€	€
ACTIVA				
<u>Vaste activa</u>				
Materiele vaste activa				
1. Geplaatste containers		261.245		319.456
Financiële vaste activa				
2. N.V. ROVA Holding	45.378		45.378	
3. B.V. Afvaloverslag	9.000		9.000	
	54.378		54.378	
4. Achtergestelde lening N.V. ROVA Holding	69.882		69.882	
		124.260		124.260
Voorraad				
5. Geplaatste containers		6.792		11355
<u>Vlottende Activa</u>				
Vorderingen				
6. Debiteuren	6.493.107		6.667.113	
7. Afrekening gemeenten (papier/glas/ kleding/kunststof)	571.144		6.466	
8. Vordering op gemeenten (Brandbaar/GFT)	71.929		22.727	
9. Overige vorderingen	1.443.144		730.062	
		8.579.324		7.426.368
10. Liquide middelen		690.894		923.373
		9.662.515		8.804.812

	2013		2012	
	€	€	€	€
PASSIVA				
Eigen vermogen				
11. Bestemmingsreserve		329.921		332.478
12. Voorziening onderhoud containers		142.061		130.785
Kortlopende schulden				
13. Crediteuren	525.401		358.543	
14. Belastingen	114.807		257.001	
15. Afrekening gemeenten (papier/glas/kleding/kunststof)	315.616		161.847	
16. Restitutie gemeenten (Brandbaar/GFT)	2.657.060		1.328.941	
17. Overige schulden	5.577.649		6.235.217	
		9.190.533		8.341.549
		9.662.515		8.804.812

II Rekening van lasten en baten over 2013

BATEN

	2013		2012	
	€	€	€	€
Activiteiten Brandbaar/GFT				
27. Rentebaten en - lasten	1.344		3.527	
28. Beheerskostenvergoeding papier/glas	68.558		41.932	
29. Overige opbrengsten	32.284		25.383	
30. Bijdrage van de deelnemende gemeenten in de kosten van overslag, afvoer en verwerking van afvalstoffen en in de overige kosten van de regeling	21.077.560		22.162.562	
Activiteiten papier/glas/kleding/kunststof		21.179.746		22.233.404
31. Huur containers	201.061		215.705	
32. Doorberekende beheerskosten	68.558		41.932	
		269.619		257.637
		21.449.365		22.491.041

LASTEN

Activiteiten Brandbaar/GFT				
19. Kosten van overslag, transport en verwerking afval	20.357.281		21.448.604	
20. Bestuurskosten	50		939	
21. Personeelskosten	437.973		401.534	
22. Huisvestingskosten	29.018		22.338	
23. Bureaukosten	34.192		41.789	
24. Infrastructurele kosten	65.853		64.372	
25. Uitvoering sorteeranalyses	154.722		131.959	
26. Overige kosten	100.657		121.869	
	21.179.746		22.233.404	
Activiteiten papier/glas/kleding/kunststof				
33. Rente	5.902		3.248	
34. Afschrijving	62.775		77.334	
35. Algemene kosten	68.558		41.932	
36. Afrekenverschillen	9.292		2.645	
		146.527		125.159
		21.326.273		22.358.563
Resultaat		123.092		132.478

Resultaatverdeling

Resultaat 2013	123.092
Toevoegen aan bestemmingsreserve t.b.v. huurders containers	123.092
	0

III Algemene toelichting

Algemeen

Het Openbaar Lichaam Afvalverwijdering Utrecht is een gemeenschappelijke regeling krachtens de Wet gemeenschappelijke regelingen; de regeling is goedgekeurd bij KB d.d. 1 oktober 1984. De regeling is laatstelijk gewijzigd op 20 maart 1995.

De regeling heeft tot doel de inzameling, het overladen, het transport en de verwerking van huishoudelijke afvalstoffen afkomstig uit gemeenten in de provincie Utrecht.

Op de inrichting van de jaarrekening is het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten d.d. 17 januari 2003 van toepassing.

De gemeenschappelijke regeling is met ingang van 1 januari 2003 door de invoering van het BTW- Compensatiefonds belastingplichtig voor de omzetbelasting. Alle in de jaarrekening opgenomen bedragen zijn exclusief omzetbelasting.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De activa en passiva worden opgenomen tegen nominale waarde, tenzij anders vermeld.

Materiële vaste activa
De hieronder opgenomen containers zijn gewaardeerd tegen kostprijs onder aftrek van lineair berekende afschrijvingen. Onder kostprijs wordt verstaan de aanschaffingswaarde, in voorkomende gevallen verhoogd met een opslag voor plaatsingskosten. Met ingang van 1 januari 2003 is in de kostprijs de omzetbelasting niet meer begrepen.

De containers worden in 10 jaar geheel afgeschreven, zijnde de looptijd van onderliggende huurcontracten; in het jaar van investering wordt pro rata afgeschreven.

Voorraden
De voorraad containers is gewaardeerd tegen kostprijs waarbij rekening wordt gehouden met een voorziening voor incourantheid. Jaarlijks wordt 10% van de aanschafwaarde toegevoegd aan de voorziening incourantheid.

Vooruitbetaalde rente
Betaalde rente verband houdend met investeringen in containers wordt geactiveerd voor zover vaststaat dat de afschrijving hierop in de toekomst gedekt wordt door huuropbrengsten.

Voorziening onderhoud containers
In de aan deelnemende gemeenten in rekening gebrachte tarieven zijn opslagen verwerkt ter dekking van de kosten van onderhoud alsmede voor algemene bedrijfsrisico's.

Exploitatiekosten van de gemeenschappelijke regeling (GR) worden volgens verdeelsleutels omgeslagen over de deelnemende gemeenten; de exploitatie is derhalve sluitend.

Aan de toerekening van de kosten per gemeente liggen de volgende uitgangspunten ten grondslag:

Kosten van afvoer en verwerking	**Op basis van**
- Brandbaar afval	- geregistreerd aantal tonnen per gemeente
- GFT-afval	- geregistreerd aantal tonnen per gemeente
- Injectienaalden	- geregistreerd aantal tonnen per gemeente
- Beheerkosten na aftrek van rente baten	- geregistreerd aantal tonnen per gemeente
- Vereveningsregeling	- de afwijking van het forfaitaire tarief ten opzichte van het gemiddeld tarief van transport en overslag van brandbaar afval en GFT-afval

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat (papier/glas/kleding/ kunststof)

Algemeen
De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Huuropbrengst
In de huuropbrengst is begrepen een component voor afschrijving op containers alsmede voor gecalculeerde rente inzake het gemiddeld in containers geïnvesteerde bedrag, berekend over de gehele looptijd van de huurperiode.

Afschrijvingen
Containers worden lineair afgeschreven over een periode welke overeenkomt met de looptijd van onderliggende huurcontracten (10 jaar).

Rente
Financieringsrente samenhangend met investeringen in containers wordt gelijkmatig ten laste van het resultaat gebracht en wel door afschrijving op geactiveerde rente.

IV Toelichting op de balans per 31 december 2013

	2013	2012
	€	€
1. Geplaatste containers	**261.245**	**319.456**

De geaccumuleerde aanschaffingswaarde en afschrijvingen zijn als volgt:

Aanschafwaarde per 31 december	1.501.385	1.541.843
Cumulatieve afschrijvingen	- 1.240.140	- 1.222.387
Boekwaarde per 31 december	261.245	319.456

De mutaties in 2013 zijn als volgt te specificeren:

Boekwaarde per 1 januari	319.456	350.315
Investeringen	-	39.025
Aanschafwaarde desinvesteringen *)	40.458	- 29.922
Voorraadmutatie	4.564	7.450
Afschrijvingen	- 62.775	- 77.334
Cumulatieve afschrijving desinvesteringen *)	- 40.458	29.922
Boekwaarde per 31 december	261.245	319.456

*) Vernietiging containers met technische gebreken

2. N.V. Rova Holding, Zwolle	**45.378**	**45.378**

Dit bescheiden minderheidsbelang is gewaardeerd tegen kostprijs.

3. B.V. Afvaloverslag, Ede	**9.000**	**9.000**

Op 16 augustus 2011 is door de gemeenschappelijke regeling AVU en Afval Combinatie de Vallei (NV ACV) ten behoeve van de overslag en transport van het restafval, grof huishoudelijk afval en GFT-afval uit de regio Veenendaal de B.V. Afvaloverslag te Ede opgericht.

Het betreft een 50%-belang, gewaardeerd tegen kostprijs.

	2013	2012
	€	€
4. Achtergestelde lening N.V. Rova Holding, Zwolle	**69.882**	**69.882**

Dit betreft een vorderingsrecht op N.V. Rova Holding inzake betaalbaar gesteld dividend, welk recht in 2001 is omgezet in een achtergestelde lening. De lening heeft een looptijd van 10 jaar en de lening draagt een rente van 8% op jaarbasis. De looptijd van de lening is inmiddels verlengd met 5 jaar.

5. Voorraad containers	**6.792**	**11.355**

Dit betreft de voorraad glas-, textiel- en kunststofbakken die per balansdatum niet verhuurd zijn.

6. Debiteuren	**6.493.107**	**6.667.113**

Dit betreffen uitstaande vorderingen op deelnemende gemeenten inzake voorschotnota 1e kwartaal 2014 en overige debiteuren.

7. Afrekening gemeenten (papier/glas/kleding/kunststof)	**571.144**	**6.446**

Dit betreft het saldo van nog met de deelnemende gemeenten af te rekenen bedragen inzake de papierinzameling, de glasinzameling, huur papier-, kunststof- en kledingbak--ken

8. Te vorderen van gemeenten	**71.929**	**22.727**
Te vorderen van gemeenten over 2013	49.202	-
Te vorderen van gemeenten over 2012 *)	22.727	22.727
	71.929	22.727

*) Afrekening 2012 is in het eerste kwartaal 2014 uitbetaald/teruggevorderd

	2013	2012
	€	€
9. Overige vorderingen	**1.462.672**	**730.062**
Afrekeningen met contractanten	934.030	578.609
Waarborgsommen (huur, frankeermachine)	265	265
Vooruitbetaalde bedragen	326.700	113.468
Afrekening glasinzameling	-	-
Vooruitbetaalde rente op investeringen	31.678	37.580
Debet bedragen onder de crediteuren	120.640	-
Overige vorderingen	29.831	140
	1.443.144	730.062
10. Liquide middelen	**690.894**	**923.373**
BNG, rekening-courant	690.335	726.634
BNG, rekening-courant (voormalige N.V. AVU)	-	196.030
Fortis Bank, rekening-courant	559	709
	690.894	923.373
11. Bestemmingsreserve	**329.920**	**332.478**
Roadshow	-	95.000
Extra campagne oude medicijnen/injectienaalden	49.351	65.000
Uitwerken CO2 gegevens	25.000	25.000
Strategienotitie overlaadstation regio Utrecht	-	15.000
Resultaat t.b.v. huurders containers	255.569	132.478
Stand per 31 december	329.920	332.478

	2013	2012
	€	€
Nadere specificatie van de bestemmingsreserve Roadshow		
Stand per 1 januari	95.000	-
Bij: Onttrekking Algemene reserve	-	95.000
Af: bestedingen naar voorlichtingscampagne	95.000	-
Stand per 31 december	-	95.000
Nadere specificatie van de bestemmingsreserve Extra campagne medicijnen/injectienaalden		
Stand per 1 januari	65.000	-
Bij: Onttrekking Algemene reserve	-	65.000
Af: bestedingen	15.649	-
Stand per 31 december	49.351	65.000
Nadere specificatie van de bestemmingsreserve Uitwerken CO_2 gegevens		
Stand per 1 januari	25.000	-
Bij: Onttrekking Algemene reserve	-	25.000
Af: bestedingen	-	-
Stand per 31 december	25.000	25.000
Nadere specificatie van de bestemmingsreserve Strategienotitie overlaadstation regio Utrecht		
Stand per 1 januari	15.000	-
Bij: Onttrekking Algemene reserve	-	15.000
Af: bestedingen	15.000	-
Stand per 31 december	-	15.000

	2013	2012
	€	€
Nadere specificatie van de bestemmingsreserve		
Resultaat t.b.v. huurders containers		
Stand per 1 januari	132.478	-
Bij: Resultaat t.b.v. huurders containers 2013	123.092	132.478
Af: bestedingen	-	-
Stand per 31 december	255.570	132.478

12. Voorziening onderhoud containers	**142.061**	**130.785**

Stand per 1 januari	130.785	100.012
Bij: aan gemeenten in rekening gebrachte bijdragen	111.551	122.432
Af: onttrekking voor onderhoud	- 100.275	- 91.659
Stand per 31 december	142.061	130.785

13. Crediteuren	**525.401**	**334.284**

Dit betreft door contractanten ingediende rekeningen die per balansdatum nog voldaan moeten worden. Voorbeelden zijn Maltha, Perconnect, RMN, Gemeente Utrecht, ROVA, BV Afvaloverslag, Remondis en Stadswerken

14. Belastingen	**114.807**	**257.001**

Dit betreft te betalen omzetbelasting.

15. Afrekening gemeenten (papier/glas/kleding/kunststof)	**315.616**	**161.847**

Dit betreft nog met de deelnemende gemeenten af te rekenen bedragen inzake de papierinzameling, de glasinzameling, huur papier-, kunststof- en kledingbakken.

	2013	2012
	€	€
16. Te restitueren aan gemeenten	**2.657.060**	**1.328.941**
Te restitueren aan gemeenten over 2013	2.391.272	-
Te restitueren aan gemeenten over 2012*)	265.788	1.328.941
	2.657.060	1.328.941

*) Afrekening 2012 is in het eerste kwartaal 2014 uitbetaald/teruggevorderd

Een specificatie van de met gemeenten over 2013 af te rekenen bedragen is opgenomen in bijlage 1.1.

17. Overige schulden	**5.577.649**	**6.259.476**
Voorlichtingscampagne (Doe meer met afval)	239.385	251.780
Accountants- en administratiekosten	28.189	24.447
Eindafrekeningen met contractanten	99.920	30.138
Vooruit gefactureerde bedragen (voorschotnota's gemeenten)	5.090.761	5.460.225
Afwikkeling papierinzameling	77.736	167.381
Nog te betalen bedragen N.V. AVU	-	283.712
Betaling onderweg	4.772	24.259
Overige schulden	36.886	17.534
	5.577.649	6.259.476

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Huur
Met ingang van 1 oktober 2008 wordt een bedrijfsruimte gehuurd gelegen aan de Lange Brinkweg 81 te Soest. De huurverplichting loopt tot 30 april 2018. De jaar last bedraagt € 16.388 (exclusief servicekosten).

Sorteeranalyses
Met Eureco B.V. is per 27 augustus 2009 een overeenkomst inzake de uitvoering van sorteeranalyses van huishoudelijk restafval in de 29 Utrechtse Gemeenten aangegaan. Deze overeenkomst is verlengd tot 30 april 2014. De jaar last ten aanzien van deze uit te voeren analyses bedraagt circa € 102.000. Daarnaast is een bedrag uitgegeven om de analyses extern te laten be- en verwerken t.b.v. advisering aan de gemeenten.

Contractanten
Met diverse organisaties zijn meerjarige verplichtingen aangegaan omtrent overslag, transport

en verwerking van (rest)afval en GFT. De totale lasten bedragen naar verwachting circa € 22 miljoen op jaarbasis. Deze lasten zijn volledig op basis van aangeleverde tonnages door te berekenen aan de diverse deelnemende Gemeenten.

Leaseverplichting
De verplichting vanwege een 3-tal operationele leaseovereenkomsten van auto's bedraagt op jaarbasis € 27.765 (exclusief brandstof).

V Toelichting op de rekening van lasten en baten over 2013

	Rekening 2013	Begroting 2013	Rekening 2012
	€	€	€
LASTEN			
19. Kosten van overslag, transport en verwerking afval			
	20.357.281	**22.729.757**	**21.448.604**
Brandbaar afval			
Kosten van afvoer en verwerking via Lage Weide	10.036.030	10.445.508	10.696.538
Kosten van afvoer en verwerking via Amersfoort	4.268.730	5.199.252	4.379.697
Kosten van afvoer en verwerking via Veenendaal	1.316.281	1.921.500	1.387.885
	15.621.041	17.566.260	16.464.120
GFT-afval			
Kosten van afvoer en verwerking via Lage Weide	2.489.017	2.661.473	2.626.064
Kosten van afvoer en verwerking via Amersfoort	1.512.621	1.624.623	1.607.733
Kosten van afvoer en verwerking via Veenendaal	545.559	693.801	569.031
	4.547.197	4.979.897	4.802.828
Injectienaalden			
Kosten van inzameling en verwerking	189.043	183.600	181.656
	20.357.281	22.729.757	21.448.604

	Rekening 2013	Begroting 2013	Rekening 2012
	€	€	€
20. Bestuurskosten	**50**	**3.000**	**939**
21. Personeelskosten	**437.973**	**410.700**	**401.534**
Salarissen personeel	401.239*)	371.400	369.963
Mobiliteit personeel	35.378	34.300	28.509
Representatiekosten	1.356	5.000	3.062
	437.973	410.700	401.534

*)

Personeel**):	334.053
Financiële administratie:	61.994
Archief:	5.192
Zie verder toelichting Programma 5: Beheerskosten	401.239

**) Toename wordt veroorzaakt voor verkopen van verlofdagen 2012 van 2013 en jubileumuitkering

22. Huisvestingskosten	**29.018**	**28.700**	**22.339**
Huur kantoorpand in Soest	16.388	16.600	16.014
Inrichtings- en overige huisvestingskosten	793		- 5.546
Servicekosten kantoorpand (beide panden)	11.837	12.100	11.871
	29.018	28.700	22.339

	Rekening 2013	Begroting 2013	Rekening 2012
	€	€	€
23. Bureaukosten	**34.192**	**36.200**	**41.789**
Druk- en bindwerk ***)	15.176	10.000	11.588
Bureaubenodigdheden/kantoorartikelen	9.897	13.000	21.294
Huur kopieermachine	5.281	5.500	5.307
Telefoon- en faxkosten	1.948	4.400	2.207
Portokosten	1.890	3.300	1.393
	34.192	36.200	41.789

***) Overbesteding is ontstaan door de uitgifte van het rapport AVU Afvalmonitoring 2006-2011

24. Infrastructurele kosten	**65.853**	**65.853**	**64.372**

Dit betreft de vergoeding aan de Gemeente Utrecht voor het onderhouden van het wegennet rond het overlaadstation Lage Weide.

25. Uitvoering sorteeranalyses	**154.722**	**133.620**	**131.959**

Dit betreft de uitvoering van onderzoeken naar de huidige samenstelling van het restafval en externe uitwerking van de verkregen gegevens.

De toename van de kosten t.o.v. de begroting en de kosten 2012 wordt veroorzaakt doordat er in 2013 30% van de kos-ten m.b.t. 2012 zijn opgenomen en 100% van de kosten 2013. In 2012 is 30% van de kosten 2011 opgenomen en 70% van de kosten 2012. Eureco brengt 70% van de kosten in het lopen-de boekjaar in rekening en 30% in het volgende boekjaar. In 2013 zijn alle kosten m.b.t. 2013 verantwoord en 30% van de kosten 2012.

	Rekening 2013	Begroting 2013	Rekening 2012
	€	€	€
26. Overige kosten	**100.657**	**111.800**	**121.869**
Opleidingen en cursussen	4.890	5.800	4.540
Onderzoek en adviezen *)	51.527	50.000	50.302
Voorlichting en P.R.	25.000	25.000	35.516
Accountant	15.300	18.000	25.370
Excursie deelnemers	-	5.700	2.313
Contributies	3.940	7.300	3.828
	100.657	111.800	121.869

*)
Dit betreft o.a. kosten m.b.t.:
- realisatie overlaadstation Utrecht
- uitwerking duurzaamheidsrapportage
- aanbesteding plastic afval
- advies verkoop AVR aan CKI (zie Hoofdstuk 1, Programma 5: Beheerskosten
- advies accountant

Baten

27. Rentebaten en -lasten	**1.344**	**40.000**	**3.527**
Rente rekening-courant N.V. AVU	-		- 11
Rente lening N.V. Rova Holding	5.591		5.590
Rente bankier	100		4.637
Rente toegerekend aan reservering communicatiecampagne	- 3.947		- 6.168
Overige rentebaten en lasten, per saldo	- 400		- 521
Per saldo bate	1.344	40.000	3.527

	Rekening 2013	Begroting 2013	Rekening 2012
	€	€	€
28. Beheerskostenvergoeding	**68.558**	**60.000**	**41.932**
29. Overige opbrengsten	**32.284**	**-**	**25.383**
Dividend N.V. Rova Holding	28.302	-	25.383
Diversen	3.982		
	32.284	-	25.383
30. Bijdragen van deelnemende gemeenten	**21.077.560**	**23.419.630**	**22.162.562**

Een specificatie van deze post is opgenomen in bijlage 1.1

31. Huur containers	**201.061**		**215.705**
Huuropbrengst triobakken	100.309		108.961
Huuropbrengst duobakken	10.089		12.180
Huuropbrengst monobakken	8.046		10.241
Huuropbrengst ondergrondse triobakken	28.249		28.761
Huuropbrengst ondergrondse duobakken	1.597		1.597
Huuropbrengst ondergrondse monobakken	1.960		1.960
Huuropbrengst duobakken (retourette)	-		-
Huuropbrengst monobakken (retourette)	-		-
Huuropbrengst textielcontainers	27.107		28.702
Huuropbrengst papierbakken	676		376
Huuropbrengst kunststofbakken	23.028		22.927
	201.061		215.705

	Rekening 2013	Begroting 2013	Rekening 2012
	€	€	€
32. Doorberekende beheerskosten	**68.558**		**41.932**

Betreft aan deelnemende gemeenten doorberekende beheerskosten. In 2013 is een correctie m.b.t. 2012 van €14.050 opgenomen,

33. Rentelast	**5.902**		**3.248**
Betaalde rente rekening-courant Gemeenschappelijke Rege-ling AVU	-		-
Af: in het verslagjaar is geactiveerde rente inzake investerin-gen	- 4.480		- 9.835
Bij: afschrijving op in het verleden geactiveerde rente	10.382		13.083
	5.902		3.248
34. Afschrijving	**62.775**		**77.334**

Op containers e.d. wordt lineair afgeschreven over een periode van 10 jaar; restwaarde nihil.

35. Algemene kosten	**68.558**		**41.932**

Betreffen beheerskosten voor glas en papier die aan de deelnemende gemeenten zijn doorberekend

	Rekening 2013	Begroting 2013	Rekening 2012
	€	€	€
36. Afrekenverschillen (een last)	**- 9.292**		**- 2.645**

Dit betreft voor- en nadelige verschillen bij de afrekening van papier en glas die niet meer met gemeenten zijn verrekend.

Papierinzameling	-		-
Glasinzameling	- 9.292		- 2.645
	- 9.292		- 2.645

De afrekenverschillen zijn als volgt te specificeren:

Papier			
Opbrengst	4.474.392		6.350.748
Kosten van inzameling	- 1.529.582		- 1.858.771
Vergoed aan gemeenten	- 2.944.810		- 4.491.977
Afrekenverschil papierinzameling	-		-
Glas			
Glasopbrengsten	112.052		200.822
Logistieke tegemoetkoming	118.129		118.494
Kosten van inzameling en lediging	- 1.073.619		- 1.177.963
Doorberekend aan gemeenten	834.146		856.002
Afrekenverschil glasinzameling	- 9.292		- 2.645

Accountants verklaring

Aan: Gemeenschappelijke Regeling Afvalverwijdering Utrecht

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening 2013 van de Gemeenschappelijke Regeling Afval Verwijdering Utrecht te Soest gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2013 en de programmarekening over 2013 met de toelichtingen, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur
Het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Afval Verwijdering Utrecht is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten en de Beleidsregels toepassing Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector (WNT), alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten.

Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving en de Beleidsregels toepassing WNT.

Het dagelijks bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant
Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle, als bedoeld in Artikel 213, lid 2 van de Gemeentewet. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) en de Beleidsregels toepassing WNT, inclusief het controleprotocol WNT. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, alsmede voor de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling.

Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het bestuur van de gemeenschappelijke regeling gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves. Op basis van Artikel 2 lid 7 BADO is deze goedkeuringstolerantie door het algemeen bestuur vastgesteld.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening
Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van de Gemeenschappelijke Regeling Afval Verwijdering Utrecht een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2013 als van de activa en passiva per 31 december 2013 in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten en de Beleidsregels toepassing WNT.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2013 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen en de Beleidsregels toepassing WNT.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen
Ingevolge Artikel 213, lid 3 onder d, Gemeentewet vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Utrecht, 25 juni 2014

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. J.M.A. Drost RA

Bijlagen

Bijlage A
Modelstaat B

Modelstaat **B**

Liquiditeitspositie per 31 december 2013

Betreft: Gemeenschappelijke regeling Afvalverwijdering Utrecht

Berekening liquiditeitspositie
Op deze staat dient eenmaal per jaar de gemiddelde liquiditeitspositie te worden ingevuld. Het gaat hierbij om de gemiddelde liquiditeitspositie van het gehele openbare lichaam, inclusief bedrijven en andere takken van dienst. Schuldverhoudingen tussen de algemene dienst en bedrijven of andere takken van dienst dienen niet te worden opgenomen. De staten dienen op kwartaalbasis te worden verstuurd naar de toezichthouder.

Bij het bepalen of een lening tot de korte schuld gerekend kan worden, dient rekening te worden gehouden met de gehanteerde derivaten. Uitgangspunt hierbij is dat het resultaat van de onderliggende lening en het derivaat telt. Een lange vastrentende lening waarop een derivaat wordt afgestoten, met als gevolg een variabele (b.v. 3-maands) rente, heeft een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar en dient dus tot de korte schuld te worden gerekend.

Bedragen x 1000 euro

(1) Vlottende (korte) schuld	9.191
(2) Vlottende middelen	9.270
(3) Netto vlottende schuld (+) overschot vlottende middelen(-) (1-2)	-79
(4) Gemiddelde netto vlottende schuld (+) gemiddeld overschot vlottende middelen (-)	-44
(5) Kasgeldlimiet	1.929
(6a) Ruimte onder kasgeldlimiet (5-4)	1.973
(6b) Overschrijding van de kasgeldlimiet (4-5)	0

Berekening kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet moet worden berekend bij aanvang van elk kalenderjaar en bij wijziging van elk percentage (post 8).

(7) Begrotingstotaal	23.520
(8) Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	8,2
(9) Kasgeldlimiet: (7) x (8)/100	1.929

Bijlage B
Kengetallen

Tonnages verwerkt afval:

	Werkelijke tonnages 2013	Begrote tonnages 2013	Werkelijke tonnages 2012
Brandbaar afval			
Tonnage afvoer en verwerking via Lage Weide	199.412	225.800	211.960
Tonnage afvoer en verwerking via Amersfoort	84.818	91.550	86.787
Tonnage afvoer en verwerking via Veenendaal	26.154	30.500	27.502
	310.384	347.850	326.249
GFT-afval			
Tonnage afvoer en verwerking via Lage Weide	51.463	54.150	54.526
Tonnage afvoer en verwerking via Amersfoort	31.275	33.650	33.382
Tonnage afvoer en verwerking via Veenendaal	11.280	12.700	11.815
	94.018	100.500	99.723
Totaal afvoer	404.402	448.350	425.972

Tarieven per ton:

	Hoeveelheid Tonnen	Tarief 2013 € per ton	Kosten 2013 In €	Begrotingstarief 2013 € per ton
		€	€	€
Brandbaar afval				
Regio Utrecht				
● Overslag/ transport	199.412	7,01	1.398.686	7,01
● Verwerking	199.412	39,25	7.831.717	39,25
Regio Amersfoort				
● Overslag/ transport	84.818	17,12	1.452.427	17,04
● Verwerking	84.818	40,06	3.397.849	40,00
Regio Veenendaal				
● Overslag/ transport	26.154	15,39	414.341	20,00
● Verwerking	26.154	43,05	1.126.021	43,00
Gemiddeld tarief (gewogen) restafval en grof huishoudelijk afval	310.384	50,33		50,50
GFT-afval				
Regio Utrecht				
● Overslag/ transport	51.463	8,95	488.008	8,95
● Verwerking	51.463	36,38	1.980.930	40.20
Regio Amersfoort				
● Overslag/ transport	31.275	13,54	443.313	13,65
● Verwerking	31.275	34,24	1.212.768	34,63
Regio Veenendaal				
● Overslag/ transport	11.280	16,00	246.697	20,00
● Verwerking	11.280	34,34	429.239	34,63
Gemiddeld tarief (gewogen) gft-afval	94.018	48,37		49,55

Meerjarenoverzicht gemiddeld werkelijk tarief/ton

	2013	2012	2011	2010	2009
	€	€	€	€	€
Brandbaar afval					
Tarief afvoer en verwerking via Lager Weide	46,26	46,81	46,73	110,31	108,00
Tarief afvoer en verwerking via Amersfoort	57,18	56,34	56,05	120,41	117,96
Tarief afvoer en verwerking via Veenendaal	58,45	59,82	59,28	120,92	119,68
GFT-afval					
Tarief afvoer en verwerking via Lage Weide	48,33	45,28	45,07	54,18	52,53
Tarief afvoer en verwerking via Amersfoort	47,78	49,61	49,24	48,35	47,16
Tarief afvoer en verwerking via Veenendaal	50,35	57,21	56,09	55,83	52,98

Bijlage 1.1
Rekening AVU 2013
(berekening bijdrage deelnemers)

Deelnemer	Brandbaar afval (ton)	Brandbaar afval (€) 50,33	GFT afval (ton)	G.F.T. afval (€) 48,37	Totale afvoer (ton)	Kosten injectienaalden (€)	Totale kosten afvoer + verwerking (€)
Bunnik	3.076	154.809	1.778	85.993	4.854	2.270	243.073
De Bilt	9.365	471.323	5.233	253.095	14.598	6.828	731.246
De Ronde Venen	9.459	476.054	4.290	207.487	13.749	6.431	689.971
Driebergen	4.033	202.973	2.342	113.271	6.375	2.982	319.226
Houten	10.177	512.189	4.119	199.216	14.296	6.687	718.092
IJsselstein	8.526	429.097	1.962	94.892	10.488	4.906	528.895
Lopik	2.937	147.814	1.443	69.791	4.380	2.049	219.653
Montfoort	2.760	138.906	1.731	83.720	4.491	2.101	224.726
Nieuwegein	15.680	789.145	3.937	190.414	19.617	9.175	988.734
Oudewater	2.129	107.149	1.306	63.165	3.435	1.607	171.920
Stichtse Vecht	16.060	808.269	5.388	260.592	21.448	10.032	1.078.893
Utrecht	93.036	4.682.326	9.912	479.396	102.948	48.152	5.209.873
Vianen	4.738	238.455	1.884	91.120	6.622	3.097	332.672
Wijk bij Duurstede	6.225	313.293	2.277	110.128	8.502	3.977	427.397
Woerden	11.211	564.228	3.861	186.738	15.072	7.050	758.016
Totaal	199.412	10.036.030	51.463	2.489.017	250.875	117.341	12.642.388
Amersfoort	37.119	1.868.129	10.004	483.845	47.123	22.041	2.374.015
Baarn	5.757	289.739	2.401	116.125	8.158	3.816	409.679
KC Baarn	82	4.127	0	0	82	0	4.127
Bunschoten	5.601	281.888	1.493	72.209	7.094	3.318	357.415
Eemnes	2.019	101.612	1.096	53.008	3.115	1.457	156.078
KC Eemnes	146	7.348	0	0	146	0	7.348
Leusden	5.309	267.192	2.337	113.029	7.646	3.576	383.798
Maarn	1.260	63.413	1.119	54.121	2.379	1.113	118.647
Soest	9.821	494.272	5.378	260.108	15.199	7.109	761.489
Woudenberg	2.885	145.197	1.552	75.063	4.437	2.075	222.335
Zeist	14.819	745.812	5.895	285.113	20.714	9.688	1.040.614
Totaal	84.818	4.268.730	31.275	1.512.621	116.093	54.193	5.835.544
Amerongen	1.410	70.963	1.066	51.557	2.476	76	1.335
Doorn	1.668	83.947	1.406	68.001	3.074	36	1.632
Leersum	1.611	81.079	1.238	59.876	2.849	46	1.565
Renswoude	1.274	64.118	443	21.426	1.717	28	1.247
Rhenen	4.612	232.113	2.013	97.359	6.625	797	3.815
Veenendaal	15.579	784.062	5.114	247.340	20.693	1.765	12.918
Totaal	26.154	1.316.281	11.280	545.559	37.434	2.748	22.511
Totaal generaal	310.384	15.621.041	94.018	4.547.197	404.402	174.282	18.500.442

In dit overzicht kunnen afrondingsverschillen voorkomen

Infrastruc. kosten (€)	Kosten sorteer-analyses (€)	Beheers-kosten (€)	Totale kosten afvoer + beheer (€)	Vereven. regel kosten/jaar	Totale kosten (€)	Reeds bevoorschot (€)	Na te heffen van c.q. te betalen (-) aan deelnemers (€)
791	1.858	5.998	251.720	-6.415	245.304	289.170	-43.865
2.378	5.588	18.038	757.251	-40.602	716.648	812.024	-95.376
2.240	5.263	16.989	714.464	-75.947	638.516	658.413	-19.897
1.039	2.440	7.877	330.583	-23.089	307.494	294.524	12.970
2.329	5.473	17.665	743.559	-49.248	694.311	743.074	-48.763
1.709	4.015	12.960	547.579	-7.831	539.748	581.699	-41.951
714	1.677	5.412	227.456	-23.226	204.230	242.308	-38.078
732	1.719	5.549	232.727	-7.922	224.804	276.620	-51.816
3.196	7.510	24.240	1.023.680	-18.118	1.005.562	1.066.325	-60.763
560	1.315	4.244	178.039	-20.342	157.697	165.222	-7.524
3.495	8.211	26.502	1.117.100	19.089	1.136.189	1.279.610	-143.420
16.774	39.410	127.209	5.393.265	27.872	5.421.137	6.263.202	-842.065
1.079	2.535	8.183	344.468	-9.338	335.130	369.985	-34.854
1.385	3.255	10.506	442.542	-69.528	373.014	410.455	-37.441
2.456	5.770	18.624	784.865	-30.587	754.278	798.488	-44.210
40.876	96.038	309.997	13.089.298	-335.231	12.754.066	14.251.119	-1.497.053
7.678	18.039	58.228	2.457.960	233.705	2.691.665	2.926.132	-234.466
1.329	3.123	10.081	424.212	7.982	432.195	467.804	-35.609
0	0	101	4.228	0	4.228	0	4.228
1.156	2.716	8.766	370.052	5.372	375.425	397.413	-21.988
508	1.192	3.849	161.627	1.394	163.021	181.277	-18.256
0	0	180	7.528	0	7.528	0	7.528
1.246	2.927	9.448	397.418	12.893	410.311	441.965	-31.654
388	911	2.940	122.885	-934	121.950	134.098	-12.147
2.476	5.818	18.781	788.565	57.227	845.792	963.697	-117.906
723	1.699	5.483	230.239	-3.509	226.730	202.254	24.476
3.375	7.930	25.595	1.077.514	-11.801	1.065.713	1.160.288	-94.575
18.878	44.354	143.452	6.042.228	302.330	6.344.558	6.874.927	-530.369
0	0	3.059	1.066	-4.149	123.940	130.629	-6.689
0	0	3.798	1.406	-11.269	147.593	168.711	-21.118
0	0	3.520	1.238	-3.387	143.975	157.443	-13.468
0	0	2.122	443	7.224	96.630	101.762	-5.132
0	0	8.186	2.013	-2.309	342.064	398.773	-56.709
896	0	25.570	5.114	46.792	1.124.734	1.336.265	-211.531
896	0	46.256	11.281	32.902	1.978.936	2.293.583	-314.647
60.650	140.392	499.704	19.142.806	0	21.077.560	23.419.630	-2.342.070

Bijlage 1.2
Rekening AVU 2013 (berekening verevening)

Deelnemer	Totale af-voer (ton)	Rijtijd enkele Reis Minuten	Verevenings-regeling kosten/ton	Verevenings-regeling kosten/jaar
Bunnik	4.854	21,60	-1,32	-6.415
De Bilt	14.598	24,90	-2,78	-40.602
De Ronde Venen	13.749	31,10	-5,52	-75.947
Driebergen	6.375	26,80	-3,62	-23.089
Houten	14.296	26,40	-3,44	-49.248
IJsselstein	10.488	20,30	-0,75	-7.831
Lopik	4.380	30,60	-5,30	-23.226
Montfoort	4.491	22,60	-1,76	-7.922
Nieuwegein	19.617	20,70	-0,92	-18.118
Oudewater	3.435	32,00	-5,92	-20.342
Stichtse Vecht	21.448	16,60	0,89	19.089
Utrecht	102.948	18,00	0,27	27.872
Vianen	6.622	21,80	-1,41	-9.338
Wijk bij Duurstede	8.502	37,10	-8,18	-69.528
Woerden	15.072	23,20	-2,03	-30.587
Totaal	250.875			-335.231
Amersfoort	47.123	7,40	4,96	233.705
Baarn	8.158	16,40	0,98	7.982
Bunschoten	7.094	16,90	0,76	5.372
Eemnes	3.115	17,60	0,45	1.394
Leusden	7.646	14,80	1,69	12.893
Maarn	2.379	19,50	-0,39	-934
Soest	15.199	10,10	3,77	57.227
Woudenberg	4.437	20,40	-0,79	-3.509
Zeist	20.714	19,90	-0,57	-11.801
Totaal	115.865			302.330
Amerongen	2.476	22,40	-1,68	-4.149
Doorn	3.074	26,90	-3,67	-11.269
Leersum	2.849	21,30	-1,19	-3.387
Renswoude	1.717	9,10	4,21	7.224
Rhenen	6.625	19,40	-0,35	-2.309
Veenendaal	20.693	13,50	2,26	46.792
Totaal	37.434			32.902
Totaal generaal	404.174			0
Gewogen gemiddelde		18,34		

Bijlage 1.3
Uitgangspunten voor de vereveningsregeling

De transportkosten van de gemeenten naar de overslagstations worden verevend. De gemeenten met een meer dan (gewogen) gemiddelde tijd ontvangen een vergoeding terwijl de andere gemeenten betalen. Hierbij zijn de volgende uitgangspunten van toepassing.

De rijtijden zijn bepaald door Grontmij met de routeplanner Easy Travel.

De transportkosten zijn voor 2011 als volgt gestandaardiseerd:
- belading per vuilniswagen: 7,97 ton
- bemensing per auto: 1 chauffeur en gemiddeld 1,59 beladers
- kosten per uur: € 70 voor een auto + chauffeur en € 22,50 voor een belader.

De standaardtransportkosten zijn € 13,27 per ton en per uur (€ 70,00 + (1,59 x € 22,50) : 7,97 = € 13,27) in 2011.

Rekening houdend met een indexering van 2% in 2012 en 1,6% in 2013, zijn de standaardtransportkosten in 2013 € 13,76 per ton per uur.

Bijlage 1.4.1
Gemiddelde hoeveelheid huishoudelijk restafval en GFT afval per inwoner per gemeente.

	RESTAFVAL in kg/inwoner					GROF RESTAFVAL in kg/inwoner					GFT-AFVAL				
Gemeente	2009	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2013
Amersfoort	245	246	242	226	225	27	26	25	24	23	74	70	71	72	67
Baarn	220	200	199	208	202	38	34	41	37	38	102	101	103	105	99
Bunnik	196	187	191	193	183	60	57	51	28	26	129	125	133	128	122
Bunschoten	223	213	216	216	212	78	76	71	72	64	84	81	82	84	74
De Bilt	217	210	206	200	195	41	38	39	27	28	127	122	128	131	124
De Ronde Venen	202	201	198	200	197	24	20	24	23	24	100	96	104	105	100
Eemnes	222	216	219	215	204	64	46	48	39	42	137	130	135	133	125
Houten	198	191	192	190	189	32	27	28	27	21	93	90	93	92	85
IJsselstein	237	230	229	223	218	42	42	42	36	31	60	58	59	61	57
Leusden	161	154	161	161	153	35	35	37	33	30	86	82	83	82	81
Lopik	218	210	206	203	180	38	38	35	30	30	112	108	112	110	103
Montfoort	235	225	223	224	185	46	42	42	23	18	129	128	126	130	127
Nieuwegein	248	240	236	236	228	32	30	33	32	29	70	68	69	69	65
Oudewater	211	208	204	206	199	17	17	19	18	16	138	143	143	138	132
Renswoude	262	256	261	259	255	32	24	21	18	6	105	102	104	100	91
Rhenen	227	216	218	208	197	45	39	37	34	35	114	109	112	110	104
Soest	233	230	223	198	191	35	32	31	26	25	122	117	123	124	118
Stichtse Vecht	234	224	226	225	223	45	42	41	38	29	99	95	96	97	85
Utrecht	290	273	269	261	251	39	38	41	39	35	29	28	30	32	31
Utrechtse Heuvelrug	203	193	196	198	195	32	30	30	21	15	153	147	154	159	149
Veenendaal	228	218	218	215	205	40	38	38	36	28	91	86	86	84	81
Vianen	245	235	232	229	223	19	20	21	16	18	101	99	103	102	96
Wijk bij Duurstede	260	250	250	245	241	42	40	38	32	30	107	102	108	106	99
Woerden	221	212	211	210	205	24	25	22	20	18	85	83	84	81	77
Woudenberg	200	186	187	197	184	53	52	51	52	50	139	132	133	138	126
Zeist	245	242	238	228	214	32	26	30	27	27	102	98	100	106	96
Gemiddeld per inwoner in de provincie	242	234	232	226	219	36	34	35	32	29	81	78	80	81	7 5

Bijlage 1.4.2
Hoeveelheden glas in 2013 en voorgaande jaren

Gemeenten die al hun oud papier via AVU afvoeren

Gemeente	Glas Totaal kg	Kg per inwoner			
	2013	2013	2012	2011	2010
Amersfoort	2.661.080	18,2	18,8	19	20
Baarn	689.728	28,3	25,9	25	21
Bunnik	363.434	25,2	23,0	24	27
Bunschoten	366.845	18,2	21,1	19	21
De Bilt	1.215.929	28,9	25,8	26	21
De Ronde Venen	1.191.025	27,7	24,0	25	22
Eemnes	199.475	22,6	28,9	27	28
Houten	1.124.272	23,5	20,0	23	28
IJsselstein	687.515	20,0	20,8	25	23
Leusden	958.086	33,5	31,9	34	33
Lopik	244.850	17,3	19,0	20	16
Montfoort	315.101	23,3	27,0	26	26
Nieuwegein	1.131.995	18,6	16,7	18	18
Oudewater	227.292	23,2	26,9	25	20
Renswoude	77.483	16,3	16,0	16	13
Rhenen	359.887	19,0	18,4	17	18
Soest	1.243.334	27,3	24,7	24	28
Stichtse Vecht	1.375.390	21,8	20,7	22	22
Utrecht	5.640.633	18,1	21,8	20	22
Utrecht-se Heuvelrug	1.024.361	21,0	22,4	24	23
Veenendaal	1.113.456	17,9	19,0	19	19
Vianen	323.095	16,4	21,3	24	22
Wijk bij Duurstede	531.967	23,0	26,1	30	24
Woerden	1.004.810	20,2	19,0	22	20
Woudenberg	387.145	32,2	33,0	36	32
Zeist	1.832.773	30,1	24,6	23	25
Provincie	26.290.963	21,4	21,8	21,9	22,4

Verdeling van het ingezamelde glas naar kleur

	2013	2012
Wit	39%	39%
Bruin	9%	9%
Groen	33%	34%
Bont	9%	8%

Bijlage 1.4.3
Hoeveelheden papier in 2013 en voorgaande jaren

Gemeenten die al hun oud papier via AVU afvoeren

Gemeente	Papier via AVU totaal kg 2013	Gemiddeld kg per inwoner 2013	2012	2011	2010
Amersfoort	7.507	50,2	54,2	58,2	58,1
Baarn	1.495	61,6	65,6	71,4	74,7
Bunnik	1.072	73,6	79,0	85,0	79,9
Bunschoten	1.176	57,9	61,8	65,6	65,5
De Bilt	2.870	68,3	69,9	73,4	70,3
De Ronde Venen	2.520	58,8	63,9	71,1	74,7
Eemnes	511	58,1	63,8	63,3	63,9
Houten	3.062	63,2	65,6	71,0	71,2
IJsselstein	1.743	50,9	53,9	58,9	45,4
Leusden	1.977	68,2	73,7	80,4	81,5
Lopik	1.085	77,5	79,4	86,1	84,9
Nieuwegein	2.865	47,0	49,8	53,9	56,6
Renswoude	289	59,1	58,6	64,0	65,9
Soest	3.133	68,8	73,3	73,3	72,8
Stichtse Vecht	2.832	44,6	49,9	54,8	57,0
Utrecht-se Heuvelrug	3.119	64,9	67,9	72,3	72,9
Vianen	1.235	62,8	66,3	69,7	72,2
Woerden	2.191	43,5	45,8	50,7	51,2
Woudenberg	824	66,9	64,9	69,2	72,2
Zeist	3.499	57,0	60,5	64,6	65,6
Totaal	45.006	56,6	60,2	64,6	65,5

Gemeenten die deels hun oud papier via AVU afvoeren

Gemeente	Papier via AVU totaal tonnen 2013	kg per inwoner 2013	2012	2011	2010
Rhenen	1.117	58,6	18,8	3,7	4,1
Utrecht	8.111	25,2	26,5	27,7	28,3
Veenendaal	917	14,5	14,1	15,7	10,3
Wijk bij Duurstede	1.147	49,8	52,1	53,0	54,5
Totaal	11.292	26,4	25,7	26,2	27,4

Gemeenten die hun oud papier niet via AVU afvoeren

De gemeenten Montfoort en Oudewater maakten (nog) geen gebruik van de AVU-regeling.

Bijlage 1.5

Uitkomsten van de sorteeranalyses per gemeente in Utrecht in 2013 in kg per inwoner in het restafval

Gemeente en (aantal) analyses in 2011	Sted. heid	Restafval	*Gft-afval*	waarvan *tuinafval*	Papier	Kunststof	*Waarvan verpakking*	*Glas*
Amersfoort (4)	2	225	55	*4*	35	31	*18*	10
Baarn (2)	3	202	49	*6*	29	26	*16*	8
Bunnik	4	183	72	*18*	17	23	*12*	6
Bunschoten	3	212	65	*10*	18	25	*12*	9
De Bilt (2)	3	195	50	*11*	24	25	*14*	7
De Ronde Venen (3)	4	197	44	*6*	29	33	*14*	10
Eemnes	4	204	45	*4*	25	31	*20*	11
Houten (2)	3	189	46	*5*	30	25	*15*	7
IJsselstein (2)	2	218	59	*6*	38	29	*17*	10
Leusden (2)	3	153	35	*3*	17	27	*16*	5
Lopik	5	180	54	*4*	15	22	*13*	6
Montfoort	4	185	41	*2*	31	27	*15*	7
Nieuwegein (3)	2	228	53	*2*	41	31	*17*	10
Oudewater	4	199	45	*1*	24	25	*17*	10
Renswoude	5	255	51	*7*	27	30	*16*	12
Rhenen	4	197	62	*2*	16	23	*11*	8
Soest (2)	3	191	62	*9*	24	22	*12*	8
Stichtse Vecht (4)	4	223	61	*5*	38	29	*16*	9
Utrecht (6)	1	251	72	*5*	46	33	*19*	9
Utrechtse Heuvelrug (5)	4	195	48	*7*	13	28	16	8
Veenendaal (3)	2	205	44	*5*	28	31	*16*	10
Vianen	4	223	64	*5*	18	33	*18*	10
Wijk bij Duurstede (2)	3	241	73	*19*	28	32	*19*	9
Woerden (2)	3	205	64	*7*	34	25	*15*	7
Woudenberg	4	184	42	*13*	18	28	*15*	9
Zeist (4)	3	214	68	*13*	31	27	*16*	9
AVU aanvaardbaar ni-veau 1 en 2		**< 210**	**< 75**		**< 40**		***< 20***	***< 5***
3, 4, 5		**< 210**	**< 50**		**< 20**		***< 20***	***< 5***
Gewogen gemiddelde		**219**	**59**	***6***	**33**	**29**	*17*	**8,9**
Gemiddelde		206	55	*7*	27	28	*16*	8,6
Standaardafwijking		23	11	*5*	9	4	*2*	1,8
Minimum		153	35	*1*	13	22	*11*	4,7
Maximum		255	73	*19*	46	33	*20*	12,4

Opmerking:
Van de uitkomsten in de tabel is voor de grote fracties (gft-afval, papier en kunststof) alleen het eerste cijfer betrouwbaar. Voor de kleine fracties is het getal een indicatie.

Textiel	Apparaten	Kca	Metalen	Waarvan ferro	Hout	Steen	Zeef-fractie	Rest-fractie
6,6	4,8	0,17	9,9	*7,6*	7,1	3,9	19	42
7,2	1,4	0,12	7,2	*4,7*	5,2	4,8	20	45
7,7	0,9	0,30	6,6	*4,7*	2,6	3,6	15	29
7,7	2,5	0,11	14,1	*10,1*	1,7	10,0	17	43
9,5	1,6	0,08	6,6	*5,1*	9,9	3,3	19	38
7,8	2,1	0,07	7,7	*5,7*	8,1	5,4	16	34
5,3	3,5	0,14	8,2	*5,7*	6,1	4,9	10	54
12,6	2,2	0,11	7,6	*5,7*	3,7	3,5	14	36
8,3	1,4	0,18	5,9	*4,2*	3,1	2,6	16	44
8,5	0,9	0,09	6,3	*4,5*	1,9	0,9	10	41
8,7	3,7	0,26	9,1	*6,5*	3,4	2,7	14	42
8,7	3,0	0,22	8,2	*6,2*	2,3	2,6	12	42
10,7	2,8	0,16	6,9	*4,9*	8,2	3,2	17	45
8,2	3,4	0,19	9,3	*6,3*	5,4	5,6	18	45
6,2	3,3	0,09	8,4	*5,9*	13,5	7,4	25	70
8,6	1,7	0,19	7,3	*4,8*	2,7	2,7	25	41
7,1	1,5	0,11	7,5	*5,5*	3,4	3,1	16	36
9,4	1,9	0,23	7,9	*5,9*	5,2	3,3	20	39
7,8	2,1	0,22	7,8	*5,6*	2,0	3,4	17	49
9,1	3,6	0,13	9,7	*7,5*	5,3	10,1	18	43
10,7	1,9	0,12	7,3	*5,4*	4,4	8,0	19	41
10,2	1,7	0,13	13,0	*9,9*	5,0	6,8	17	44
9,8	1,4	0,31	8,5	*6,2*	3,4	6,8	28	40
7,3	1,8	0,11	8,2	*6,5*	3,2	1,7	12	41
3,9	2,5	0,09	9,8	*8,2*	4,2	6,8	13	48
5,5	1,9	0,12	8,1	*5,8*	4,7	5,6	16	37
< 5	**< 1**	**< 0,25**						
< 5	**< 1**	**< 0,25**						
8,2	**2,4**	**0,16**	**8,2**	***6,0***	**4,4**	**4,3**	**17**	**43**
8,2	2,3	0,16	8,4	*6,1*	4,8	4,7	17	43
1,9	1,0	0,07	1,9	*1,5*	2,7	2,4	4	8
3,9	0,9	0,07	5,9	*4,2*	1,7	0,9	10	29
12,6	4,8	0,31	14,1	*10,1*	13,5	10,1	28	70

Bijlage 1.6
Overzicht kosten 2013 per deelnemer

Deelnemer	Totale kosten overslag, transport, en verwerking brandbaar afval, G.F.T. afval, en overige kosten (zie bijlage 1.1) (€)	Totale kosten glasinzameling minus opbrengsten Per saldo KOSTEN (€)	Totale opbrengsten papier kosten papierinzameling Per saldo OPBRENGSTEN (€)	Huur kledingbakken, incl. risico-en onderhouds-dekking (€)	Huur kunsstofbakken, incl. risico- en onderhouds-dekking (€)	Totaal alle kosten minus opbrengsten per deelnemer Per saldo KOSTEN (€)
Amersfoort	2.691.665	-38.816	586.614	0	0	2.066.235
Baarn	432.195	19.651	132.172	0	0	319.674
Bunnik	245.304	17.534	11.539	0	0	251.299
Bunschoten	375.425	23.495	29.239	0	0	369.681
De Bilt	716.648	52.649	10.775	0	0	758.523
De Ronde Venen	638.516	53.378	67.130	6.385	0	631.149
Eemnes	163.021	18.384	8.865	847	4.775	178.162
Houten	694.311	99.572	54.384	7.056	0	746.555
IJsselstein	539.748	35.432	111.138	0	0	464.042
Leusden	410.311	40.301	68.166	0	735	383.181
Lopik	204.230	18.401	9.580	0	0	213.051
Montfoort	224.804	19.350	0	794	4.407	249.355
Nieuwegein	1.005.562	51.589	201.331	0	0	855.820
Oudewater	157.697	9.690	0	0	2.938	170.326
Renswoude	96.630	3.417	-10.252	0	0	110.299
Rhenen	342.064	24.959	-9.588	0	0	376.610
Soest	845.792	57.104	199.368	386	735	704.648
Stichtse Vecht	1.136.189	57.572	100.455	0	0	1.093.307
Utrecht	5.421.137	233.527	730.898	0	0	4.923.767
Utrechtse Heuvelrug	844.953	37.068	20.119	0	10.700	872.600
Veenendaal	1.124.734	75.908	83.879	0	0	1.116.763
Vianen	335.130	19.252	68.174	0	0	286.208
Wijk bij Duurstede	373.014	23.297	21.429	0	7.713	382.596
Woerden	754.278	43.244	185.708	0	0	611.814
Woudenberg	226.730	17.024	5.530	0	0	238.224
Zeist	1.065.713	67.076	236.079	0	7.713	904.423
Totaal	21.065.804	1.080.058	2.922.731	15.467	39.715	19.278.313
Emmaus Haarzuilens	0	0	0	2.510	0	2.510
Kringloopcentrum Baarn	4.228	0	0	7.650	0	11.878
Kringloopcentrum Eemnes	7.528	0	0	0	0	7.528
Kringloopcentrum Leusden	0	0	0	4.402	0	4.402
KICI (KMH)	0	0	0	9.347	0	9.347
Kringkoop	0	0	0	3.839	0	3.839
Totaal	11.757	0	0	27.747	0	39.504
Totaal-generaal	21.077.560	1.080.058	2.922.731	43.214	39.715	19.317.817

In dit overzicht kunnen afrondingsverschillen voorkomen.

Bijlage 1.7
Bezoldiging Directie, Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur in het kader van de WNT

Naam orgaan of instelling waar functie wordt bekleed	Functie(s)[1]	Naam	Beloning	Belastbare vaste en variabele onkosten-vergoeding
DB/AB	Voorzitter	J.J.L.M. Janssen		
DB/ directeur	Secretaris	J. Oosterhof	80.008	
DB/AB	Lid	K. Schouten		
DB/AB	Lid	G.J. Spelt		
DB/AB	Lid	Mw. M. de Rijk		
DB/AB	Lid	C. van Eijk		
DB/AB	Lid	T.G.W. Jansma		
DB/AB	Lid	E.Th. Kamminga		
DB/AB	Lid	S.W. van 't Erve		
AB	Lid	J. Baerends		
AB	Lid	A.T.A. Koopmanschap		
AB	Lid	M. Nagel		
AB	Lid	A.C. Wondergem		
AB	Lid	M. van Liere		
AB	Lid	P. Ploeg		
AB	Lid	G.H.J. Weierink		
AB	Lid	H.T.J. van Beers		
AB	Lid	J.H. Reusch		
AB	Lid	J.W. van Wijngaarden		
AB	Lid	D. Vlastuin		
AB	Lid	H. Klein Kranenburg		
AB	Lid	P. van Leeuwen		
AB	Lid	H.L. Witte		
AB	Lid	B. Homan		
AB	Lid	C.M. Verloop		
AB	Lid	L.A. Wijnmaalen		
AB	Lid	Mw. M.H. Stolk		
AB	Lid	C. van Tuijl		
AB	Lid	G.A. de Kruif		
AB	Lid	R.W. Peek		
AB	Lid	M.G.M. de Jong		
AB	Lid	R.E. de Vries		

[1] Als1 Gebruik hierbij voor iedere functie een aparte regel. Alleen bij opeenvolgende vervulling van verschillende functies van dezelfde aard worden deze op dezelfde regel vermeld en wordt de beloning gesommeerd. [1]
[2] Topfunctionaris, gewezen topfunctionaris of toezichthouder
[3] Ofwel nee, niet op interim-basis werkzaam[2], of ja, korter dan zes maanden, binnen een aaneengesloten termijn van 18 maanden (ja, < 6 maanden); of ja, langer dan zes maanden binnen een aaneengesloten termijn van 18 maanden (ja, > 6 maanden).

Werkgevers-deel van voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn	Datum aanvang dienst-verband in het boekjaar (indien van toepassing)	Datum einde dienst-verband in het boekjaar (indien van toepassing)	Omvang dienst-verband (in FTE)	Interim[3]	Motivering overschrijding norm (indien van toepassing)
				Nee	N.v.t.
			1	Nee	N.v.t.
				Nee	N.v.t.
				Nee	N.v.t.
				Nee	N.v.t.
	01-01-2013			Nee	N.v.t.
				Nee	N.v.t.
				Nee	N.v.t.
		01-01-2013		Nee	N.v.t.
				Nee	N.v.t.
				Nee	N.v.t.
				Nee	N.v.t.
				Nee	N.v.t.
				Nee	N.v.t.
				Nee	N.v.t.
	18-12-2013			Nee	N.v.t.
		18-06-2013		Nee	N.v.t.
				Nee	N.v.t.
				Nee	N.v.t.
				Nee	N.v.t.
	01-03-2013			Nee	N.v.t.
		01-03-2012		Nee	N.v.t.
				Nee	N.v.t.
				Nee	N.v.t.
				Nee	N.v.t.
	01-09-2013			Nee	N.v.t.
		01-09-2013		Nee	N.v.t.
				Nee	N.v.t.
				Nee	N.v.t.
				Nee	N.v.t.
				Nee	N.v.t.
		31-12-2013		Nee	N.v.t.

Het normenkader rondom de ''Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen Publieke en Semipublieke Sector (hierna: WNT) is bekrachtigd in het Besluit van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 26 februari 2014, nr. 2014-0000106049 en de Regeling van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 26 februari 2014, nr. 2014-0000 104920. De Aanpassingswet WNT is als onderdeel van dit normenkader nog niet formeel aangenomen door de Eerste Kamer. Voor het opmaken van de jaarrekening is in lijn met de mededeling van de minister van BZK d.d. 12 februari 2014, gepubliceerd in de Staatscourant d.d. 18 februari 2014, de Aanpassingswet WNT wel als onderdeel van het normenkader gehanteerd.

RAAD 30 OKT 2014
z.h.o. cfm gewijziga

Gemeente Utrecht

voorstel aan de raad

Opgesteld door	Stadswerken
Kenmerk	14.044876
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	30 oktober 2014
Jaargang en nummer	2014 85
Geheim	Nee

Ontwerp Jaarrekening AVU 2013

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

1 in te stemmen met de ontwerp-jaarrekening 2013 van de gemeenschappelijke regeling Afval Verwerking Utrecht (AVU)

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris,

Drs. M.R. Schurink

De burgemeester,

Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie
Toezegging wethouder:
De wethouder zegt toe:

1. de geldende gemeenschappelijke regeling AVU en het contract tussen AVU en AVR toe te zenden aan de commissie S&R;
2. de grondstoffennota conform eerdere toezegging voor 2015 aan de raad te zenden;
3. inzicht te geven in een vergelijk tussen de Utrechtse component in de AVU-begroting en de Utrechtse begroting;
4. de commissie te informeren over mogelijke scenarios voor een gemeentelijk overlaadstation.

Status: A

Gemeente Utrecht

Bijlages
Voorstel: Voorstel_1519
Bijlage: Ontwerp Jaarrekening AVU 2013

Eerdere besluitvorming

Uitvoering
Formeel heeft de Raad gelegenheid om tot 1 oktober 2014 eventuele bezwaren tegen de ontwerp jaarrekening ter kennis te brengen van het Algemeen Bestuur van de AVU.
Aangezien de termijnen zoals die binnen de gemeente gelden hiervoor te kort zijn, wordt vooruitlopend op het raadsbesluit aan AVU medegedeeld dat de concept-jaarrekening het college geen aanleiding geeft tot het maken van opmerkingen.

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Opgesteld door	Stadswerken
Kenmerk	14.044876
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	30 oktober 2014
Jaargang en nummer	2014 85

Ontwerp Jaarrekening AVU 2013

Besluit

1 in te stemmen met de ontwerp-jaarrekening 2013 van de gemeenschappelijke regeling Afval Verwerking Utrecht (AVU)

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 30 oktober 2014,

De griffier,

Drs. A.A.H. Smits

De burgemeester,

Mr. J.H.C. van Zanen

Gemeente Utrecht

Context

Op grond van artikel 35 van de gemeenschappelijke regeling Afvalverwijdering Utrecht (AVU) zendt het dagelijks bestuur de ontwerp-jaarrekening 2013 toe aan de raden van de deelnemende gemeenten. De gemeenteraden hebben tot 1 oktober 2014 gelegenheid om op de ontwerp-jaarrekening 2013 te reageren.

Beslispunt

1 in te stemmen met de ontwerp-jaarrekening 2013 van de gemeenschappelijke regeling Afval Verwerking Utrecht (AVU)

Argumenten

1.1 <u>De ontwerp-jaarrekening 2013 is correct</u>
De kosten van transport en verwerking van afval worden aan de deelnemende gemeenten doorberekend.

Vooruitlopend op uw besluit hebben wij het DB van de AVU geinformeerd dat de concept jaarrekening het college geen aanleiding geeft tot het maken van opmerkingen.

voorstel aan de raad

Gemeente Utrecht

Opgesteld door	Maatschappelijke Ontwikkeling
Kenmerk	14.059572
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	30 oktober 2014
Jaargang en nummer	2014 86
Geheim	Nee

Verordening Jeugdhulp en WMO 2015

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

1 De verordening WMO 2013 per 1 januari 2015 in te trekken
2 De verordening WMO 2015 vast te stellen
3 De verordening Jeugdhulp vast te stellen

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris, De burgemeester,

Drs. M.R. Schurink Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie

-Verordening WMO 2015. De wethouder zal de ‘kan-bepalingen’ uit de verordening uitwerken in de beleidsregels en daarmee terugkomen in december naar de raad. Daarbij wordt ook de Right to Challenge en de rol van de toezichthouder meegenomen.
- Verordening WMO 2015. De wethouder zal een overzicht leveren van de algemene voorzieningen en de daarbij behorende eigen bijdragen.
- Verordening WMO 2015. De wethouder komt met een overzicht van het overschot op de 'individuele voorzieningen 2014' bij de VJN.
- Verordening WMO 2015. De wethouder gaat op vragen van mevr. Koelmans, de uitleg van een 'weigeringsgrondbepaling f, voor raadsbehandeling nader toelichten.
- Verordening WMO 2015. De wethouder gaat voor de raadsbehandeling, op vragen van mevr. De Regt, de inhoudelijke bepaling de 'PGB-bepaling' in de verordening aanpassen.

Status: B

Gemeente Utrecht

Bijlages
Voorstel: Voorstel_1780
Bijlage: 20140908 Toelichting Verordening WMO 2015 Utrecht (weth. Jongerius)
Bijlage: Advies Cliëntenraad WMO
Bijlage: 20140916 - Verordening Jeugdhulp Utrecht
Bijlage: 20140916 - Toelichting Verordering Jeugdhulp Utrecht
Bijlage: Bijlage bij de context aanvullende informatie WMO Verordening 2015
Bijlage: Raadsbrief+toezegging+uit+de+commissie+van+15+oktober
Bijlage: 20140825 Concept Verordening Wmo Utrecht 2015DEF4 (comMS)
Bijlage: CAK eigen bijdrage
Bijlage: rvs getekend raadsbesluit 86

Eerdere besluitvorming
- Kadernota Meedoen naar Vermogen en Jeugd (Everhardt)
- Uitvoeringsnota's 1e en 2e fase Meedoen naar Vermogen en Jeugd (Jongerius)
De verordeningen WMO 2015 en Jeugdhulp zijn een juridische vertaling van het beleid op grond van de WMO 2015 en de Jeugdwet.

Uitvoering
N.v.t.

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Opgesteld door	Maatschappelijke Ontwikkeling
Kenmerk	14.059572
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	30 oktober 2014
Jaargang en nummer	2014 86

Verordening Jeugdhulp en WMO 2015

Besluit

1 De verordening WMO 2013 per 1 januari 2015 in te trekken
2 De verordening WMO 2015 vast te stellen
3 De verordening Jeugdhulp vast te stellen

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 30 oktober 2014,

De griffier,

Drs. A.A.H. Smits

De burgemeester,

Mr. J.H.C. van Zanen

Gemeente Utrecht

Context

De WMO 2015 en Jeugdwet verplichten gemeenten vóór 1 november 2014 verordeningen vast te stellen die op 1 januari 2015 in werking treden. Op beide verordeningen is de Algemene wet bestuursrecht (Awb) van toepassing, die de juridische procedures voor o.a. aanvraag, bezwaar en beroep regelt.
In de verordeningen worden cf. gemeentelijk beleid op hoofdlijnen kaders vastgesteld waarmee juridisch uitvoering wordt gegeven aan beide wetten en het te voeren beleid, zoals vastgesteld in de kader- en uitvoeringsnota's Jeugd en Meedoen naar Vermogen. Gelet op de wezenlijke verschillen tussen beide wetten zijn er - in lijn met het VNG advies - twee verordeningen opgesteld die waar mogelijk dezelfde uitgangspunten hanteren.

Verordening WMO 2015
De Wmo 2015 is een fundamenteel andere wet dan de huidige Wmo. Niet alleen krijgt de gemeente nieuwe taken en vallen andere doelgroepen onder de wet. Ook de intentie van de wet is wezenlijk anders. Waar in de oude wet nog sprake was van compensatie, spreekt de wetgever nu over substantiële ondersteuning. De negen prestatievelden uit de oude wet zijn vervallen en daarmee de hieraan gekoppelde resultaatgebieden waarvoor de gemeente verantwoordelijk was. Daarvoor in de plaats komt het onderscheid tussen een algemene (vrij toegankelijke) voorziening en maatwerkvoorziening, er is in de wet 2015 expliciet ruimte om ondersteuning aan bewoners te leveren via algemene voorzieningen. Vanwege deze wetswijziging, is de huidige verordening Wmo 2013 niet langer passend. Een nieuwe verordening is opgesteld en wordt nu voorgelegd.
Conform de huidige werkwijze worden ook beleidsregels en een financieel besluit (bijlage met daarin de hoogte van diverse bedragen zoals het pgb) opgesteld. Het betreft de actualisatie van de(huidige) beleidsregels voor de individuele voorzieningen, de maatschappelijke opvang en de financiële kaders. Deze regels en het besluit krijgen de vorm van bijlagen bij de verordening WMO 2015, die in een tweede fase in december 2014 ter goedkeuring aan de raad wordt voorgelegd. Zie extra tekst bijlage.

Tot slot, de Cliëntenraad Wmo heeft adviesrecht t.a.v. het Wmo beleid. U treft het advies van de Cliëntenraad hierbij aan. I.v.m. het krappe tijdspad waarin de verordening opgesteld moet worden en de inhoud van dit advies zijn wij voornemens het advies te betrekken bij het opstellen van de beleidsregels Wmo.

Verordening Jeugdhulp 2015
De Jeugdwet en daarmee de verordening Jeugdhulp is voor gemeenten nieuw. Bij de totstandkoming van de verordening is de modelverordening van de VNG als leidraad benut.

Ontwikkelgerichte aanpak
Beide wetten bieden de mogelijkheid om op specifieke onderdelen bevoegdheden te delegeren aan het college om nadere regels te stellen binnen de kaders van de verordening. In beide verordeningen is hier op een aantal punten gebruik gemaakt. Voor de verordening Jeugdhulp gaat het om de aanvraag- en toekenningsprocedure van individuele voorzieningen en (ook financiële) regels m.b.t. het pgb. Voor de verordening WMO 2015 gaat het om de methodiek en inrichting van processen, invulling van o.a. kwaliteitseisen in contractafspraken. In aansluiting op de ontwikkelgerichte aanpak binnen de transformaties "zorg voor jeugd" en "meedoen naar vermogen", biedt delegatie van bevoegdheden op deze onderdelen meer maatwerk en ruimte voor een (blijvend) passende uitwerking om uitgangspunten zoals ruimte voor de professional en vermindering van bureaucratie te blijven borgen in de uitvoeringspraktijk.

Beslispunt

1 De verordening WMO 2013 per 1 januari 2015 in te trekken

Argumenten

1.1 De huidige verordening WMO 2013 dient cf. de WMO 2015 vervangen te worden door de verordening WMO 2015 per 1 januari 2015.

Beslispunt

2 De verordening WMO 2015 vast te stellen

Argumenten

2.1 De WMO 2015 verplicht gemeenten tot het vaststellen van een verordening WMO 2015 vóór 1 november 2014 die ingaat op 1 januari 2015. Hiermee geeft de raad invulling aan haar kaderstellende bevoegdheid.

Beslispunt

3 De verordening Jeugdhulp vast te stellen

Argumenten

3.1 De Jeugdwet verplicht gemeenten tot het vaststellen van een verordening Jeugdhulp vóór 1 november 2014 die ingaat op 1 januari 2015. Hiermee geeft de raad invulling aan haar kaderstellende bevoegdheid.

Toelichting bij
Verordening maatschappelijke ondersteuning Utrecht 2015

Inleiding
De wet bepaald dat de gemeente een verordening dient vast te stellen ten behoeve van de uitvoering van het door de gemeenteraad vastgestelde beleid rond maatschappelijke ondersteuning.

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1.1 Definities
In dit artikel worden een aantal veelgebruikte termen omschreven die voorkomen in de verordening en de onderliggende beleidsregels. Niet alle termen komen voor in de verordening of de beleidsregels. Er is voor gekozen ook een aantal termen te omschrijven die zullen worden gebruikt in de uitvoering. Het doel is duidelijkheid te verschaffen over wat er met de verschillende termen wordt bedoeld.

Artikel 1.2 Reikwijdte verordening
In dit artikel wordt beschreven wie aanspraak kan maken op deze verordening. Hoewel de wet de reikwijdte ook omschrijft, is er voor gekozen dit ook op te nemen in de verordening. Op die manier ontstaat een juridische grondslag in de verordening om een onterecht beroep te kunnen afwijzen.
In het derde lid wordt specifiek aangegeven dat ook niet-ingezetenen van Utrecht een verzoek kunnen doen voor op opvang en beschermd wonen.

Hoofdstuk 2 Maatschappelijke ondersteuning

Paragraaf 2.1 Procedure melding, onderzoek, aanvraag
In deze paragraaf wordt de procedure beschreven die wordt toegepast bij een verzoek van een burger om ondersteuning in het kader van de Wmo.

Artikel 2.1.1 Melding en onderzoek
De te volgen procedure om aanspraak te maken op maatschappelijke ondersteuning is beschreven in de wet. Omwille van de duidelijkheid is het ook in de verordening opgenomen. Hiermee ontstaat ook een juridische basis in de verordening waarop zowel de burger als de gemeenten zich kunnen beroepen.
Het college krijgt met dit artikel de bevoegdheid te bepalen hoe de voorgeschreven procedure wordt vormgegeven. Deze bevoegdheid is tevens een verplichting aan het college helderheid te verschaffen aan de burger over de wijze waarop deze een verzoek tot ondersteuning kan indienen.
Met ‘het college’ zoals benoemd in dit artikel wordt bedoeld de (medewerkers van de buurtteamorganisatie of gemeentelijke afdeling die belast zijn met de uitvoering van de procedure. Het college geeft hiertoe mandaat aan de betreffende organisatie of afdeling.

Artikel 2.1.2 Verslag
Het verslag is een verplicht onderdeel van de procedure. Het ondersteuningsplan kan een afzonderlijk deel zijn van dit verslag. Het verslag beschrijft vooral de gevolgde procedure en de afwegingen die daarbij zijn gemaakt. Het

ondersteuningsplan beschrijft de gekozen oplossingsrichtingen, doelstellingen en de aanpak.
De burger die aanspraak maakt op ondersteuning heeft recht op een verslag. Het verslag wordt vertrekt aan de burger, tenzij de burger hier geen prijs op stelt.
Het college heeft de bevoegdheid regels op te stellen over de wijze waarop het verslag tot stand komen en waar het verslag aan moet voldoen.

Artikel 2.1.3 Aanvraag
Indien uit het onderzoek blijkt dat een maatwerkvoorziening noodzakelijk is, moet deze worden aangevraagd. De wijze waarop dat gebeurt, kan door het college worden bepaald. Hier is voor gekozen om bureaucratie zo veel mogelijk te voorkomen. Een standaardprocedure past niet altijd bij de uitvoeringspraktijk. Een bepaalde mate van flexibiliteit is daarbij noodzakelijk.

Paragraaf 2.2 Vormen van maatschappelijke ondersteuning

Artikel 2.2.1 Inzet voorzieningen
In het kader van deze verordening kan ondersteuning worden geboden in de vorm van een algemene voorziening of een maatwerkvoorziening.
Het college heeft de bevoegdheid om voorwaarden te stellen aan het gebruik van deze voorzieningen. Het gaat hier nadrukkelijk niet over regels over het recht op voorzieningen, maar over gebruiksvoorwaarden wanneer de voorziening is toegekend. Denk hierbij aan bijvoorbeeld bruikleenvoorwaarden.
In lid 3 wordt aangegeven dat er een rangorde is bij de inzet van voorzieningen. In het beleidsplan Wmo is deze aangegeven: Eerst het zelforganiserend vermogen benutten, dan pas algemene voorzieningen inzetten. Wanneer algemene voorzieningen niet voldoen of niet aanwezig zijn kan een maatwerkvoorziening worden ingezet.

Artikel 2.2.2 Reikwijdte van de maatschappelijke ondersteuning
In dit artikel wordt een nadrukkelijke rol gegeven aan de gemeenteraad als het gaat het bepalen van een aanvaardbaar niveau van zelfredzaamheid en participatie. De gemeenteraad heeft dit bepaald in het beleidsplan Wmo. Het college krijgt hiermee de opdracht ondersteuning te bieden die bijdraagt aan het bereiken van dat door de gemeenteraad vastgestelde niveau.
Uitgangspunt is dat de wet bepaalt dat de ondersteuning die de gemeente biedt een afdoende bijdrage levert. Dit is ook in de verordening overgenomen. Deze bepaling impliceert dat de ondersteuning door het college niet volledig compenserend hoeft te zijn, maar wel een zodanig niveau heeft dat de burger werkelijk in staat wordt gesteld om te participeren. Enige vorm van eigen inzet door de burger mag hierbij dus worden verwacht.

Voor diverse algemene voorzieningen of maatwerkvoorzieningen geldt dat ze zijn te vertalen in een bedrag. Ook kan er sprake zijn van een bepaald percentage dat al dan niet wordt vergoed. De normbedragen voor deze situaties en de van toepassing zijnde percentages worden vastgelegd in een afzonderlijk financieel besluit. Deze wordt door de raad vastgesteld.
Er is gekozen voor een afzonderlijk financieel besluit omwille van overzichtelijkheid en de noodzakelijke flexibiliteit. Er kunnen zich omstandigheden voordoen waardoor een bedrag en/of percentage op korte termijn aangepast moet worden.

Dit financieel besluit geldt slechts als richtinggevend kader. Of de daarin bepaalde bedragen toereikend dan wel te ruim zijn hangt immers af van individuele omstandigheden. Indien wordt afgeweken van het besluit, wordt dit in een individuele situatie gemotiveerd.

Paragraaf 2.3 Criteria voor verstrekking van een maatwerkvoorziening

Artikel 2.3.1 Algemene criteria voor maatwerkvoorziening

In dit artikel worden de algemene voorwaarden bepaald om in aanmerking te kunnen komen voor een maatwerkvoorziening.
In dit artikel wordt onderscheid gemaakt tussen een belemmering en een beperking. Een beperking is een aandoening op grond van de ICF. Echter niet alle beperkingen leiden tot een belemmering in de zelfredzaamheid of participatie. Pas al het college heeft vastgesteld dat een beperking leidt tot een belemmering in de zelfredzaamheid of participatie kan er sprake zijn van de noodzaak tot ondersteuning.

Tevens wordt hier bepaald dat wordt gekozen voor inzet van de goedkoopste adequate voorziening. Dit betekent dat uit alle voorzieningen die als adequaat worden beoordeeld de goedkoopste wordt verstrekt. Daarbij wordt rekening gehouden met de te verwachten gebruiksduur. Zo kan een duurdere voorziening op lange termijn goedkoper zijn indien vooraf duidelijk is dat de voorziening langdurig zal worden gebruikt. Dit artikel geeft ook ruimte voor hergebruik van voorzieningen, mits de voorziening doelmatig is. Bij hergebruik gaat doelmatig ook over de staat van de voorziening.
Het college heeft de mogelijkheid om procedureregels te stellen. Aanvullend op de aanvraag (artikel 2.1.3) gaat het hier bijvoorbeeld om de procedure waarmee wordt bepaald welke voorziening het meest doelmatig is en aan welke (technische of inhoudelijke) eisen deze moet voldoen.

Artikel 2.3.2 - 2.3.7 Weigeringsgronden en aanvullende criteria

In dit artikel wordt ingegaan op specifieke omstandigheden die van invloed kunnen zijn op het bepalen van de noodzaak tot ondersteuning via specifieke maatwerkvoorzieningen.

Hoofdstuk 3 Ondersteuning in de vorm van een PGB

Artikel 3.1 Het aanvragen van een PGB

Een PGB is geen voorzieningen, maar de verzilveringvorm van een toegekende maatwerkvoorziening. De burger zal gemotiveerd moeten aangeven waarom een PGB meer passend is dan een maatwerkvoorziening in natura. In dit artikel worden de voorwaarden bepaald waaronder de toegang tot een maatwerkvoorziening kan worden verzilverd in de vorm van een PGB.

Artikel 3.2 Hoogte van het PGB

In dit artikel wordt beschreven hoe de hoogte van het PGB wordt bepaald. Binnen de toepassing van dit artikel moet individueel maatwerk worden geleverd. Het college heeft dan ook de mogelijkheid om gemotiveerd af te wijken wanneer daar in een individuele situatie aanleiding toe is.

Artikel 3.3 Besteding en verantwoording van het PGB
De wet bepaalt dat het PGB wordt aangeboden in de vorm van trekkingsrecht dat wordt uitgevoerd door de Sociale Verzekeringsbank (SVB). Dit artikel biedt de juridische basis om de burger te committeren aan de voorwaarden die hiervoor gelden.

Hoofdstuk 4 Bijdragen voor gebruik van voorzieningen

De wet biedt binnen kaders de mogelijkheid een bijdrage te vragen voor het gebruik van algemene voorzieningen en maatwerkvoorzieningen. De wet bepaalt dat de bijdrage voor een algemene voorziening onafhankelijk is van het inkomen, terwijl de bijdrage voor een maatwerkvoorziening juist afhankelijk is van het inkomen.

Artikel 4.1.1 Bijdrage algemene voorzieningen
De verordening biedt de mogelijkheid aan het college om een bijdrage te vragen voor het gebruik van een algemene voorziening. In het beleidsplan Wmo is bepaald dat algemene voorzieningen in principe kosteloos toegankelijk zijn. Er kunnen omstandigheden zijn waarbij een bijdrage ondanks dat uitgangspunt gerechtvaardigd is. Denk hierbij aan kosten die ook zouden zijn gemaakt wanneer geen ondersteuning nodig was geweest, bijvoorbeeld een onkostenvergoeding voor koffie en thee, een maaltijd, een slaapplaats of vervoer. Het betreft hier geen limitatieve opsomming.

Artikel 4.1.2 Inkomensafhankelijke eigen bijdrage maatwerkvoorziening
Dit artikel bepaalt dat voor een maatwerkvoorziening een inkomensafhankelijke eigen bijdrage is verschuldigd. De wet bepaalt dat het opleggen van een eigen bijdrage voor de maatwerkvoorziening in de verordening moet zijn vastgeld. De inning van deze eigen bijdrage loopt via het CAK.
Het tweede lid regelt het opleggen van een eigen bijdrage aan de ouders van een minderjarige waarvoor de woning wordt aangepast. De wet geeft de gemeente de mogelijkheid dit te doen, mist het in de verordening is bepaald. De woningaanpassing is de enige maatwerkvoorziening voor een minderjarige waarvoor een eigen bijdrage mag worden gevraagd. De reden hiervan is dat een woningaanpassing altijd wordt toegekend aan de eigenaar/huurder van de woning en niet aan de minderjarige zelf.
Het derde lid bepaalt dat geen inkomensafhankelijke eigen bijdrage wordt gevraagd voor collectief (openbaar) vervoer. Dit betreft de Regiotaxi Utrecht. Deze wordt aangeboden in de vorm van een gesubsidieerde maatwerkvoorziening. De hoogte van de subsidie is bepaald op een niveau dat het mogelijk maakt om deze voorziening tegen regulier openbaar vervoer tarief aan te bieden aan de persoon aan wie deze maatwerkvoorziening is verstrekt. Om die reden wordt daar bovenop geen (extra) eigen bijdrage gevraagd. Om de mogelijkheid open te houden deze voorziening in de toekomst als een algemene voorziening aan te bieden is “…voor zover deze als maatwerkvoorziening wordt verstrekt”, toegevoegd.
Het vierde lid bepaalt dat het college de mogelijkheid heeft om de eigen bijdrage voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen op een andere wijze vast te stellen en te innen dan door het CAK. De wet geeft hiervoor de ruimte. De reden hiervan is dat het proces van het CAK een vaste woon- of verblijfplaats vereist. Bij deze

doelgroepen is dit echter niet altijd het geval of is het niet wenselijk dit adres te gebruiken.

Artikel 4.1.3 Berekening eigen bijdrage maatwerkvoorziening
Dit artikel regelt dat bij het opleggen van een inkomensafhankelijke eigen bijdrage wordt aangesloten bij de parameters zoals vastgesteld in het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015. Dit is wettelijk verplicht indien een gemeente kiest voor het opleggen van deze eigen bijdrage. Het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 is de wettelijke grondslag op basis waarvan het CAK haar taak uitvoert. Concreet betekent dit dat de gemeente zich committeert aan de landelijk vastgestelde parameters voor het bepalen van de eigen bijdrage en de laat innen door het CAK.

Artikel 4.1.4 – 4.1.5 Vaststelling kostprijs maatwerkvoorziening ten behoeve van berekening hoogte eigen bijdrage
De hoogte van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage is mede gebaseerd op de kostprijs van de verstrekte voorziening. Het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 bepaalt namelijk dat de eigen bijdrage nooit meer kan bedragen dan de kostprijs. Daarom is het noodzakelijk de kostprijs van een maatwerkvoorziening vast te stellen. Deze artikelen regelen de wijze waarop de kostprijs wordt vastgesteld.

Paragraaf 4.2 Blijk van waardering mantelzorgers

Artikel 4.2.1 Activiteit voor mantelzorgers
De wet bepaalt dat in de verordening wordt bepaald hoe een jaarlijkse blijk van waardering aan mantelzorgers wordt vormgegeven. Uitgangspunt is dat dit zo flexibel mogelijk kan worden ingevuld op een manier die aansluit bij de behoeften van mantelzorgers. Daarom is er voor gekozen het aanbod niet letterlijk vast te leggen in de verordening, maar dit vorm te geven door het college in overleg met het Stedelijk Steunpunt Mantelzorg

Hoofdstuk 5 Kwaliteit, klachten en betrekken inwoners

Artikel 5.1 Kwaliteitseisen
De wet bepaalt dat in de verordening het basis kwaliteitsniveau van de ondersteuning wordt vastgelegd. Dit artikel legt hiervoor de basis en geeft het college de bevoegdheid nadere eisen te stellen indien de uitvoeringspraktijk hierom vraagt.

Artikel 5.2 Budgetten voor aanbieders van dienstverlening
De wet bepaalt dat in de verordening moet zijn vastgelegd hoe het tarief voor maatwerkvoorzieningen bepaald. Dit artikel legt hiervoor de basis en geeft het college de bevoegdheid nadere eisen te stellen indien de uitvoeringspraktijk hierom vraagt.

Artikel 5.3 Melding incidenten, calamiteiten en geweld
De wet bepaalt dat in de verordening moet zijn vastgelegd hoe wordt omgegaan met incidenten, calamiteiten en geweld bij het bieden van ondersteuning. Dit artikel legt hiervoor de basis en geeft het college de bevoegdheid nadere eisen te stellen indien de uitvoeringspraktijk hierom vraagt.

Artikel 5.4 Betrokkenheid bij de uitvoering van de wet
De wet bepaalt dat in de verordening moet zijn vastgelegd hoe burgers worden betrokken bij de uitvoering van de wet. Er is voor gekozen enige ruimte te bieden in de formulering. De reden hiervan is dat rekening moet worden gehouden met de huidige positie van bestaande adviesraden. Tegelijkertijd moet er ruimte zijn voor vernieuwing. In dit artikel worden hiertoe bevoegdheden gegeven aan het college. Dit is passend aangezien het hier gaat om de betrokkenheid van burgers bij de uitvoering van beleid.

Hoofdstuk 6 Bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik van de wet

Artikel 6.1 Controles
Dit artikel geeft het college de bevoegdheid om periodiek burgers en zorgaanbieders te controleren op respectievelijk het recht op de maatwerkvoorziening en naleving van contractuele afspraken. Deze bevoegdheid strekt zich ook uit tot de controle van de besteding van het PGB.

Artikel 6.2 Terugvordering
Dit artikel geeft het college de bevoegdheid tot terugvordering van onterechte verstrekkingen.

Hoofdstuk 7 Slot- en overgangsbepalingen

Artikel 7.1 Intrekking oude verordening
Met de inwerkingtreding van deze verordening, vervalt de Verordening voorzieningen Wmo 2013.

Artikel 7.2 Overgangsbepalingen
Dit artikel regelt hoe wordt omgegaan met aanvragen en verstrekkingen die zijn ingediend dan wel verstrekt voordat deze verordening van kracht werd.

Artikel 7.3 Inwerkingtreding
Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2015. En geeft regels voor afgegeven besluiten op grond van eerder e verordening.

Artikel 7.4 Citeertitel
Dit artikel geeft de titel van deze verordening aan.

Utrecht, 1 sept. 2014

Cliëntenraad Wmo Pv6,
Mierikswortelstraat 1,
3544 CM Utrecht.

College van B&W Utrecht,
Postbus 16200,
3500 CE Utrecht.

Betreft: Verordening Wmo 2015, advies van Cliëntenraad Wmo Pv6,

Geacht College,

Dit advies gaat over de Wmo verordening 2015. In samenhang met de verordening worden ook de wettekst Wmo 2015[1], VNG modelverordening[2] en het gemeentelijke uitvoeringplan Meedoen naar Vermogen[3] (MnV) hierbij betrokken. Daarnaast wordt de uitvoeringsnota Werken aan Werk[4] ook nog aangehaald. U krijgt van ons op deze wijze een samenhangend advies over de Wmo verordening 2015.

Het eerste punt gaat over een tegemoetkoming als gevolg van de meerkosten die gemaakt worden door een chronische ziekte of handicap. Volgens de wettekst (art,2.1.7) mag er een tegemoetkoming worden verstrekt ter ondersteuning van de zelfredzaamheid en participatie. Hierover is in de verordening Wmo 2015 of het beleidsplan Meedoen naar Vermogen niets terug te vinden.

Dit brengt ons direct naar het tweede punt. Omdat niet iedereen de wet bij de hand zal hebben, adviseren wij u om bij de verordening een losse gedateerde hulppagina te voegen waarin de tekst van het betreffende wetsartikel wordt vermeld. Net als de toelichting op de verordening zal deze hulppagina juridisch geen deel uitmaken van de verordening.

Om (juridische) misverstanden te voorkomen: Art. 1.1 Definities, sub 23: ‘c.q’ of wel Casu quo betekent niet ‘dan wel’, maar ‘in het geval dat’. Ons voorstel is om "dan wel" te gebruiken of komma’s zoals elders in dit artikel.

Over Artikel 2.1.2. Verslag, adviseren wij u de betreffende artikelen aan te scherpen en de cliënt uitdrukkelijk te betrekken bij het maken van en instemmen met het verslag dat door de medewerker wordt gemaakt. Wij stellen voor dat de cliënt het concept verslag en eventueel ondersteuningsplan leest en bij instemming meeondertekent. Indien de medewerker en de cliënt het niet eens kunnen worden, ondertekent de medewerker alleen, maar geeft duidelijk aan waarom de cliënt niet heeft ondertekend. Ook moet volgens ons in alle gevallen de cliënt het verslag ontvangen zodat hij/zij er ook bij toekomstige vragen en onverhoopt bij een bezwaar- of een beroepsprocedure over kan beschikken. In verband hiermee adviseren wij ook dat in het derde lid de woorden 'kan...stellen' vervangen worden door 'stelt'. Ons advies voor de tekst luidt:

[1] Staatsblad 2014 nr. 280
[2] VNG conceptmodelverordening kenmerk ECSD/U201400833
[3] Uitvoeringsplan Meedoen naar Vermogen 15 juli 2014
[4] Werken aan Werk, Uitwerkingsnota Participatie en Inkomen 2014

Artikel 2.1.2. Verslag

1. De medewerker maakt van het onderzoek een verslag, waarin deze de bevindingen van zowel de medewerker als de cliënt weergeeft, evenals het eventuele ondersteuningsplan. De cliënt krijgt het concept verslag te lezen, kan suggesties doen voor de tekst en wordt gevraagd de stukken mede te ondertekenen. Indien hij/zij dit niet wil doen, wordt de reden hiervan in het verslag vermeld.

2. De medewerker verstrekt het verslag na afronding van het onderzoek aan de cliënt en wijst erop dat het van belang is dat de cliënt dit verslag bewaart omdat het bij toekomstige discussie over de gang van zaken een belangrijke rol kan spelen.

3. Het college stelt beleidsregels over de methodiek en de procedure waarmee het verslag tot stand komt.

Hoe diverse partijen (buurtteam, zorgverzekeraars, zorgaanbieders, etc.) kunnen samenwerken is zowel in de wettekst (art. 2.3.2., f) als in de modelverordening (19/53) te vinden. In de modelverordening wordt geadviseerd "om een percentage van het budget te reserveren voor de inzet van de wijkverpleegkundige in het sociale wijkteam (buurtteam sociaal in het Utrechtse geval), en de uitvoering van sociale en preventieve taken." In het beleidsplan staat wel een hoofdstuk over samenwerking (5.3.), maar niet over reservering van budgetten. In de verordening wordt er over deze samenwerking niets vermeld.

Ook vinden we in de verordening niets terug over begeleiding op de participatieladder, de overgang van vrijwilligerswerk naar vormen van betaald werk. Dit is een overgangsgebied tussen de Wmo en de Participatiewet (arrangement 4). Hoe worden mensen die potenties hebben om betaald werk te verrichten begeleid vanuit de Wmo? Hoe liggen de verantwoordelijkheden op dit vlak?

In Artikel 5.1 wordt bij de Kwaliteitseisen over Veiligheid geen uitspraak gedaan over Toegankelijkheid (van gebouwen). Ons advies is om dit wel te doen en te blijven denken in het kader van Agenda 22[5]. Verder stelt de Cliëntenraad Wmo voor om 5.1.6-8 aan te scherpen. Er moet in de verordening een onafhankelijk klanttevredenheidsonderzoek opgenomen worden. Wat klachten betreft gaat het vooral om de inhoud en hoeveel klachten gegrond of ongegrond zijn verklaard. In lid 12 van dit artikel staat dat het College beleidsregels opstelt. De tekst in de verordening moet hier niet onnodig vaag zijn.
Daarop aansluitend staat in Artikel 5.4, lid 6: 'Het college kan de cliëntenorganisatie(s) ondersteunen bij de uitoefening van haar taken.' In de wettekst staat echter onder art.2.1.3 lid 3: 'worden voorzien van ondersteuning om hun rol effectief te kunnen vervullen'. Om de tekst van de verordening aan de Wmo te laten voldoen moet 'kan...ondersteunen' vervangen te worden door 'ondersteunt'.

De continuïteit tussen jeugd en volwassen is ook een vraag. Hoe zit het als je 18 bent geworden en nog hulp nodig hebt? Daarnaast vraagt de Cliëntenraad Wmo zich af in hoeverre mensen keuzevrijheid hebben in de (cultuursensitieve) hulpverlener.

Als het om regionale samenwerking gaat, zien we dit bij AMHK en beschermd wonen, maar niet op het gebied van dagondersteuning (MnV, p.25). In MnV gaat het met name om ouderen. In artikel 1.1.10 van de verordening gaat het ook om mensen met NAH. In de wettekst (2.6.1-1) staat dat regionale samenwerking mogelijk is. Dat is een goede uitkomst voor de specialistische hulp die gegeven wordt aan mensen met NAH of bijvoorbeeld afasie. Hoe specialistischer de hulp, des te kleiner de doelgroep vaak is. Beide doelgroepen zijn goede voorbeelden voor de gemeente Utrecht.

[5] https://iederin.nl/downloads/dl.php?l=208_2003_Agenda_22_voor_gemeenten.pdf.

In de modelverordening van de VNG worden gemeente geadviseerd om aan te geven welke voorzieningen algemeen zijn en welke een maatwerkvoorziening (p 26/53). Dit heeft onder andere met de stapeling van (meer)kosten te maken. Algemene voorzieningen zullen goedkoper zijn voor de gemeente, maar soms duurder voor gebruikers. Deze voorziening valt buiten de eigen bijdrage berekeningen van het CAK, waardoor er snel een ongewenste stapeling van kosten ontstaat.

Namens de Cliëntenraad Wmo Pv6 met hoogachting,

Martijn van Andel,
Voorzitter.

Verordening jeugdhulp Utrecht 2015

De raad van de gemeente Utrecht; gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 16 september 2014, nummer 14.059572; gelet op de artikelen 2.9, 2.10, 2.12 [*en 8.1.1, vierde lid,*] van de Jeugdwet; gezien het advies van de commissie Mens en Samenleving;
overwegende dat de Jeugdwet de verantwoordelijkheid voor het organiseren van goede en toegankelijke jeugdhulp bij de gemeente heeft belegd, waarbij het uitgangspunt is dat de verantwoordelijkheid voor het gezond en veilig opgroeien van jeugdigen allereerst bij de ouders en de jeugdige zelf ligt; en dat het noodzakelijk is om regels vast te stellen over de door het college te verlenen individuele voorzieningen en overige voorzieningen, met betrekking tot de voorwaarden voor toekenning en de wijze van beoordeling van, en de afwegingsfactoren bij een individuele voorziening, over de wijze waarop de toegang tot en de toekenning van een individuele voorziening wordt afgestemd met andere voorzieningen, de wijze waarop de hoogte van een persoonsgebonden budget wordt vastgesteld, voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een individuele voorziening of een persoonsgebonden budget alsmede misbruik en oneigenlijk gebruik van de wet, en regels ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering van jeugdhulp of de uitvoering van een kinderbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit daarvan;
overwegende dat het voorts wenselijk is te bepalen onder welke voorwaarden degene aan wie een persoonsgebonden budget wordt verstrekt, de jeugdhulp kan betrekken van een persoon die behoort tot diens sociale netwerk;

besluit vast te stellen de Verordening jeugdhulp Utrecht 2015

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1. Begripsbepalingen

In deze verordening en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

1. Algemene voorziening: een overige voorziening als bedoeld in artikel 2.9 sub a van de wet. Hieronder vallen vrij toegankelijke voorzieningen als bedoeld in artikel 2, eerste lid;
2. Andere voorziening: voorziening anders dan in het kader van de Jeugdwet, op het gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning of werk en inkomen;
3. Buurtteam: een team bestaande uit medewerkers van een instelling, die ondersteuning op het gebied van jeugdhulp verleent en namens het college aanvragen behandelt.
4. Gezinsplan: een door de buurtteammedewerker samen met het gezin opgestelde, schriftelijke, weergave van de hulpvraag/hulpvragen van het gezin, de met de begeleiding beoogde doelen en de wijze waarop daar aan gewerkt wordt.
5. Hulpvraag: behoefte van een jeugdige of zijn ouders aan jeugdhulp in verband met opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen, verstandelijke, lichamelijke of zintuigelijke beperkingen en stoornissen, als bedoeld in artikel 2.3, eerste lid, van de wet;
6. Individuele voorziening: een op de jeugdige of zijn ouders toegesneden niet vrij toegankelijke voorziening als bedoeld in artikel 2.9 sub a van de wet. Hieronder vallen de voorzieningen als bedoeld in artikel 2, tweede lid;
7. Medewerker: persoon die voor of namens het college een hulpvraag of aanvraag behandelt.
8. Pgb: persoonsgebonden budget als bedoeld in artikel 8.1.1 van de wet, zijnde een door het college verstrekt budget aan een jeugdige of zijn ouders, dat hen in staat stelt de jeugdhulp die tot de individuele voorziening behoort van derden te betrekken;
9. Wet: Jeugdwet.

Hoofdstuk 2 Jeugdhulp

Paragraaf 2.1 Vormen van jeugdhulp

Artikel 2. De inzet van jeugdhulp

1. De volgende algemene voorzieningen zijn beschikbaar:
    a. generalistische Basiszorg via de Buurtteams Jeugd en Gezin
    b. voorzieningen voor spoedeisende situaties
2. De volgende individuele voorzieningen zijn beschikbaar:
    a. consultatie
    b. diagnose
    c. behandeling & begeleiding
    d. vervangende leefomgeving
3. Het college kan bij nadere regeling vaststellen welke algemene en individuele voorzieningen op basis van het eerste en tweede lid beschikbaar zijn.

Paragraaf 2.2 Toegang jeugdhulp en toekenning individuele voorzieningen

Artikel 3. Toegang tot jeugdhulp

1. Voor jeugdigen of ouders met een hulpvraag zijn algemene voorzieningen vrij toegankelijk
2. Jeugdigen of zijn ouders met een hulpvraag kunnen zich melden bij het buurtteam, die toegang kan verlenen tot een individuele voorziening.
3. Het college zorgt voor de inzet van jeugdhulp na een verwijzing door de behandelend huisarts, medisch specialist of jeugdarts naar een jeugdhulpaanbieder, als en voor zover genoemde jeugdhulpaanbieder van oordeel is dat inzet van jeugdhulp nodig is.
4. Het college zorgt voor de inzet van de jeugdhulp die de rechter of de gecertificeerde instelling nodig acht bij de uitvoering van een kinderbeschermingsmaatregel, die de rechter, het openbaar ministerie, de selectiefunctionaris, de inrichtingsarts of de directeur van de justitiële inrichting nodig achten bij de uitvoering van een strafrechtelijke beslissing, of die de gecertificeerde instelling nodig acht bij de uitvoering van de jeugdreclassering.
5. In spoedeisende gevallen treft het college zo spoedig mogelijk een tijdelijke passende maatregel of vraagt het college een machtiging gesloten jeugdhulp als bedoeld in hoofdstuk 6 van de wet.

Artikel 4. Toekenning individuele voorzieningen

1. Een jeugdige of zijn ouders kan in gesprek met de medeweker van het buurtteam een aanvraag voor een individuele voorziening indienen. Het college kan hiertoe nadere regels opstellen.
2. In een gesprek onderzoekt de medewerker van het buurtteam samen met de jeugdige of zijn ouders of de inzet van een individuele voorziening benodigd is voor het oplossen van de hulpvraag.
3. In een gesprek komt in ieder geval aan de orde:
a. de behoeften, persoonskenmerken, voorkeuren, veiligheid, ontwikkeling en gezinssituatie van de jeugdige en het probleem of de hulpvraag;
b. het gewenste resultaat van het verzoek om jeugdhulp;
c. het vermogen van de jeugdige of zijn ouders om zelf of met ondersteuning van de naaste omgeving een oplossing voor de hulpvraag te vinden;
d. de mogelijkheden om gebruik te maken van een andere voorziening;
e. de mogelijkheden om jeugdhulp te verlenen met gebruikmaking van een algemene voorziening;
f. de mogelijkheden om een individuele voorziening te verstrekken;

h. hoe rekening zal worden gehouden met de godsdienstige gezindheid, de levensovertuiging en de culturele achtergrond van de jeugdige en zijn ouders.
4. De bevindingen van een gesprek worden opgenomen in het gezinsplan.
5. Indien de medewerker van het buurtteam op basis van een gesprek met de jeugdige of zijn ouders vaststelt dat een individuele voorziening noodzakelijk is, dan bevestigt hij dit schriftelijk .
6. In de volgende gevallen verstrekt de medewerker van het buurtteam namens het college altijd een beschikking:
a. bij verstrekking van een pgb;
b. bij weigering van een aanvraag voor een individuele voorziening;
c. bij een verzoek van de jeugdige of zijn ouders om een beschikking te ontvangen, binnen 6 weken na de datum van het gesprek waarin de aanvraag is gedaan.
7. Het college kan nadere regels opstellen met betrekking tot de voorwaarden voor toekenning van individuele voorzieningen, de wijze van beoordeling van, de afwegingsfactoren bij individuele voorzieningen en over de inhoud van de beschikking tot verstrekking dan wel weigering van een individuele voorziening.

Hoofdstuk 3 Een Persoonsgebonden budget

Artikel 5. Toekenning individuele voorzieningen in de vorm van een pgb

1. De aanvraag voor een individuele voorziening in de vorm van een pgb wordt ingediend op een door het college vastgestelde wijze. Het college stelt hiertoe nadere regels op.
2. Op de aanvraag voor een individuele voorziening in de vorm van een pgb is artikel 4, tweede tot en met zevende lid, van overeenkomstige toepassing.
3. Het college verstrekt alleen een individuele voorziening in de vorm van een pgb met in achtneming van het bepaalde in artikel 8.1.1 van de wet.
4. Het college kan voorts een aanvraag voor een pgb weigeren:
a. voor zover het pgb is bedoeld of wordt gebruikt voor de betaling van tussenpersonen of belangenbehartigers.
b. voor zover het pgb is bedoeld of wordt gebruikt voor begeleidings- of administratiekosten in verband met het pgb.
c. indien aan de jeugdige of zijn ouders in de afgelopen 3 jaren, voorafgaand aan de datum van het gesprek, een pgb is verleend waarbij door de jeugdige of zijn ouders niet is voldaan aan de gestelde wettelijke voorwaarden ten aanzien van het pgb.
5. Het college bepaalt bij nadere regeling onder welke voorwaarden de persoon aan wie een pgb wordt verstrekt, de jeugdhulp kan betrekken van een persoon die behoort tot het sociale netwerk.
6. Het college kan nadere regels stellen over de invulling van de toetsingscriteria die het college hanteert voor artikel 8.1.1 lid 3 van de wet.

Artikel 6 Hoogte van een pgb

1. De hoogte van een pgb wordt bepaald aan de hand van en tot het maximum van de kostprijs van de in de betreffende situatie goedkoopst adequate individuele voorziening in natura.
2. Daarbij wordt tenminste onderscheid gemaakt tussen de hoogte van het pgb voor de inzet van professionele zorgverleners enerzijds en informele zorgverleners uit het eigen sociale netwerk anderzijds, waarbij de hoogte van het pgb maximaal een door het college vast te stellen percentage betreft van kosten van de goedkoopste individuele voorziening in natura.
3. Het college kan nadere regels stellen over de wijze waarop de hoogte van een pgb wordt vastgesteld als bedoeld in het tweede en derde lid.

Hoofdstuk 4 Overige bepalingen

Artikel 7. Nieuwe feiten en omstandigheden, herziening, intrekking of terugvordering

1. Onverminderd artikel 8.1.2 van de wet doen een jeugdige of zijn ouders op verzoek of onverwijld uit eigen beweging aan het college mededeling van alle feiten en omstandigheden, waarvan hun redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat deze aanleiding kunnen zijn tot heroverweging van een beslissing aangaande een individuele voorziening.
2. Onverminderd artikel 8.1.4 van de wet kan het college een beslissing aangaande een individuele voorziening herzien dan wel intrekken als het college vaststelt dat:
a. de jeugdige of zijn ouders onjuiste of onvolledige gegevens hebben verstrekt en de verstrekking van juiste of volledige gegevens tot een andere beslissing zou hebben geleid;
b. de jeugdige of zijn ouders niet langer op de individuele voorziening of op het pgb zijn aangewezen;
c. de individuele voorziening of het pgb niet meer toereikend is te achten;
d. de jeugdige of zijn ouders niet voldoen aan de voorwaarden van de individuele voorziening of het pgb, of
e. de jeugdige of zijn ouders de individuele voorziening of het pgb niet of voor een ander doel gebruiken dan waarvoor het is bestemd.
3. Als het college een beslissing op grond van het tweede lid, onder a, heeft ingetrokken en de verstrekking van de onjuiste of onvolledige gegevens opzettelijk heeft plaatsgevonden, kan het college van degene die opzettelijk onjuiste of onvolledige gegevens heeft verschaft geheel of gedeeltelijk de geldswaarde vorderen van de ten onrechte genoten individuele voorziening of het ten onrechte genoten pgb.
4. Een beslissing tot verlening van een pgb kan worden ingetrokken als blijkt dat het pgb binnen 6 maanden na uitbetaling niet is aangewend voor de bekostiging van de voorziening waarvoor de verlening heeft plaatsgevonden.
5. Het college onderzoekt uit het oogpunt van kwaliteit van de geleverde zorg, al dan niet steekproefsgewijs, de bestedingen van pgb's.

Artikel 8. Verhouding prijs en kwaliteit aanbieders jeugdhulp en uitvoerders kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering

Het college houdt in het belang van een goede prijs-kwaliteitverhouding bij de vaststelling van de tarieven die het hanteert voor door derden te leveren jeugdhulp of uit te voeren kinderbeschermingsmaatregelen of jeugdreclassering, rekening met:
a. de aard en omvang van de te verrichten taken;
b. de voor de sector toepasselijke CAO-schalen in relatie tot de zwaarte van de functie;
c. een redelijke toeslag voor overheadkosten;
d. een voor de sector reële mate van non-productiviteit van het personeel als gevolg van verlof, ziekte, scholing en werkoverleg;
e. kosten voor bijscholing van het personeel.

Artikel 9. Vertrouwenspersoon

1. Het college zorgt ervoor dat jeugdigen, ouders en pleegouders een beroep kunnen doen op een onafhankelijke vertrouwenspersoon.
2. Het college wijst jeugdigen en ouders erop dat zij zich desgewenst kunnen laten bijstaan door een onafhankelijke vertrouwenspersoon.

Artikel 10. Klachtregeling

Het college stelt een regeling vast voor de afhandeling van klachten van jeugdigen en ouders die betrekking hebben de wijze van afhandeling van meldingen en aanvragen als bedoeld in deze verordening.

Artikel 11. Inspraak en medezeggenschap

1. Het college betrekt de ingezetenen van de gemeente bij de voorbereiding van het beleid betreffende jeugdhulp overeenkomstig de krachtens artikel 150 van de Gemeentewet gestelde regels met betrekking tot de wijze waarop inspraak wordt verleend.
2. Het college stelt cliënten en vertegenwoordigers van cliëntgroepen vroegtijdig in de gelegenheid voorstellen voor het beleid betreffende jeugdhulp te doen, advies uit te brengen bij de besluitvorming over verordeningen en beleidsvoorstellen betreffende jeugdhulp, en voorziet hen van ondersteuning om hun rol effectief te kunnen vervullen.
3. Het college zorgt ervoor dat ingezetenen kunnen deelnemen aan periodiek overleg, waarbij zij onderwerpen voor de agenda kunnen aanmelden, en dat zij worden voorzien van de voor een adequate deelname aan het overleg benodigde informatie en ondersteuning.
4. Het college stelt nadere regels vast ter uitvoering van het tweede en derde lid.

Artikel 12. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2015.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening jeugdhulp gemeente Utrecht 2015.

Algemene Toelichting

Aanleiding

Op basis van de Jeugdwet is de gemeente Utrecht verplicht bij verordening regels op te stellen over in de Jeugdwet vastgestelde onderwerpen. Op 1 januari 2015 treedt de Jeugdwet in volledig werking en worden de financiële en bestuurlijke verantwoordelijkheden op het gebied van de zorg voor jeugd gedecentraliseerd naar gemeenten. Tot 2015 is de gemeente alleen verantwoordelijk voor het preventieve jeugdbeleid. Vanaf 2015 komen hierbij de uitvoering van jeugdbescherming en jeugdreclassering, de jeugd geestelijke gezondheidszorg, de zorg voor jeugdigen met complexe gezins- of gedragsproblematiek en de zorg voor (licht)verstandelijk gehandicapte jeugdigen (met uitzondering van langdurige instellingszorg).

De Jeugdwet schrijft in de artikelen 2.9, 2.10 en 2.12 voor dat de gemeenteraad bij verordening in ieder geval regels opstelt:

- over de door het college te verlenen individuele voorzieningen en overige (jeugdhulp)voorzieningen;
- met betrekking tot de voorwaarden voor toekenning, de wijze van beoordeling van en de afwegingsfactoren bij een individuele voorziening;
- over de wijze waarop de toegang tot en de toekenning van een individuele voorziening wordt afgestemd met andere voorzieningen op gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning, werk en inkomen;
- over de wijze waarop de hoogte van een persoonsgebonden budget wordt vastgesteld;
- voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een individuele voorziening of persoonsgebonden budget, alsmede van misbruik of oneigenlijke gebruik van de Jeugdwet;
- over de wijze waarop ingezetenen worden betrokken bij de uitvoering van de Jeugdwet, en
- ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit van jeugdhulp, kinderbeschermingsmaatregelen of jeugdreclassering, waar het college ten aanzien daarvan de uitvoering van de Jeugdwet door derden laat verrichten. Hierbij dient rekening gehouden te worden met de deskundigheid van de beroepskrachten en de toepasselijke arbeidsvoorwaarden.

Artikel 2.9 van de Jeugdwet biedt verder ruimte om met inachtneming van het bepaalde bij of krachtens de Jeugdwet nadere regels te stellen. Deze verordening maakt hier spaarzaam gebruik van. Daarnaast kan op grond van artikel 8.1.1, vierde lid, bij verordening bepaald worden onder welke voorwaarden de persoon aan wie een persoonsgebonden budget wordt verstrekt, de jeugdhulp kan betrekken van een persoon die behoort tot zijn sociale netwerk.

Het kader voor deze verordening is het beleidsplan (Kadernota en Uitvoeringsplannen 1e en 2e fase Zorg voor Jeugd), dat de gemeenteraad op grond van artikel 2.2 van de Jeugdwet dient vast te stellen. In dit plan is het door het gemeentebestuur te voeren beleid vastgelegd met betrekking tot preventie en jeugdhulp, de uitvoering van kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering.

Keuzes gemeente Utrecht: Kadernota en Uitvoeringsnota's Zorg voor Jeugd

In het beleidsplan Jeugd is uitgebreid ingegaan op de keuzes die Utrecht maakt bij de invulling van de nieuwe verantwoordelijkheden. Utrecht kiest voor een fundamentele transformatie, waarin de gemeente en haar partners werkende weg leren, stapsgewijs vernieuwen en steeds de uitvoeringspraktijk als uitgangspunt nemen. In het Utrechtse model Zorg voor Jeugd staat de rol van de professional centraal en vervult de gemeente haar rol als opdrachtgever en kadersteller.

Uitgangspunt voor de inrichting van de toegang is minimale bureaucratie en waarborgen van de rechtsbescherming van de cliënt. Alle jeugdigen en ouders kunnen voor basiszorg terecht bij de buurtteams in de stad. Dit is op grond van de Jeugdwet een algemene (dus vrij toegankelijke) voorziening. Als de professionals uit de buurtteams in overleg met de cliënt constateren dat er aanvullende zorg nodig is, kunnen zij deze – voor zover en zolang dit noodzakelijk is – inschakelen. De aanvullende zorg is op grond van de Jeugdwet een individuele (dus niet vrij toegankelijke) voorziening. Het college mandateert de buurtteamorganisatie om namens het college besluiten te nemen over de toekenning van een individuele voorziening. In de verordening is het toegangsproces verder uitgewerkt.

Zowel in de Jeugdwet als de WMO 2015 is er geen verplichting om inspraak te verlenen voor het opstellen van de verordening. Conform de Utrechtse Participatiestandaard zijn belanghebbende partijen wel vooraf geraadpleegd.

Artikelsgewijze Toelichting

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1. Begripsbepalingen

In dit artikel wordt een aantal veelgebruikte termen omschreven die voorkomen in de verordening en de onderliggende nadere regels. Het doel is duidelijkheid te verschaffen over wat er met de verschillende termen wordt bedoeld. Het aantal definities van artikel 1 is beperkt aangezien de wet al een flink aantal definities kent die ook bindend zijn voor deze verordening. Deze wettelijke definities zijn niet nogmaals opgenomen in de verordening. Het betreft onder meer definities van centrale begrippen als ‘jeugdhulp’, ‘jeugdige’ en ‘ouder’. In de verordening gebruiken we de begrippen jeugdige en ouder overeenkomstig de Jeugdwet. In plaats van de in de Jeugdwet gebruikte term “overige voorzieningen” wordt in de verordening de in de WMO gebruikte term “algemene voorziening” gebruikt.

Hoofdstuk 2 Jeugdhulp

Paragraaf 2.1 Vormen van Jeugdhulp

Artikel 2. De inzet van jeugdhulp

Dit artikel geeft een nadere uitwerking van de verplichte delegatiebepaling van artikel 2.9, onder a, van de wet, waarin is bepaald dat de gemeente bij verordening regels stelt over de door het college te verlenen individuele voorzieningen en algemene (jeugdhulp)voorzieningen.

De in het eerste lid genoemde generalistische basiszorg en *voorzieningen voor spoedeisende situaties* worden aangeduid als algemene voorziening en derhalve vrij toegankelijk op grond van de Jeugdwet. Overigens vervult de in dit artikel genoemde voorziening voor spoedeisende situaties de primaire functie van crisisbereikbaarheidsdienst en biedt deze voorziening derhalve geen jeugdhulp op grond van de Jeugdwet. Omwille van een volledig beeld en het vrij toegankelijke karakter te onderstrepen, is de voorziening voor spoedeisende situaties toch opgenomen in artikel 2, lid 1.

De in het tweede lid genoemde hulpvormen met een meer specialistisch karakter wordt aangeduid als individuele voorziening en zijn derhalve niet vrij toegankelijk op grond van de Jeugdwet. Voor deze voorzieningen zal door het buurtteam (artikel 4) of door de huisarts, medisch specialist of jeugdarts (artikel 3) eerst beoordeeld moeten worden of de jeugdige of zijn ouders deze voorziening

daadwerkelijk nodig hebben. Overigens past hier de opmerking dat – cf. de uitvoeringsnota tweede fase – individuele voorzieningen niet vrij toegankelijk zijn voor cliënten maar wel vrij inzetbaar voor professionals van de buurtteams, ten behoeve van bijvoorbeeld consultatie en/ of diagnostiek.

In de verordening is er expliciet voor gekozen om geen verdere invulling te geven aan de categorisering van voorzieningen in lid 1 en 2 (cf. Uitvoeringsnota 2e fase) en de mogelijkheid te bieden om een gedetailleerde uitwerking in nadere regels te delegeren aan het college. Ten eerste omdat het gaat om maatwerk en er per jeugdige bekeken wordt met welke (combinaties van) voorzieningen de jeugdige het meest geholpen is. Ten tweede is het veld in beweging: er worden continue nieuwe zorgvormen ontwikkeld en/of omgebouwd, een limitatieve lijst vergt continue bijstelling. Elke vorm van nadere categorisering belemmert het tempo waarin vernieuwende (en vaak hybride) zorgvormen kunnen worden ontwikkeld, omdat deze op grond van de verordening eerst besluitvorming vergt. Ten behoeve van de benodigde flexibiliteit gedurende het transformatieproces wordt in lid 3 voorgesteld dat de gemeenteraad de bevoegdheid delegeert aan het college om indien nodig nadere regels te stellen over de beschikbare individuele voorzieningen.

Paragraaf 2.2 Toegang jeugdhulp en toekenning individuele voorzieningen

Artikel 3 Toegang jeugdhulp

Het college is op grond van de Jeugdwet het bevoegde orgaan om individuele voorzieningen te verstrekken. In Utrecht zal het college deze bevoegdheid mandateren aan de buurtteamorganisatie.

Lid 1regelt bij verordening dat algemene voorzieningen voor jeugdigen of hun ouders vrij toegankelijk zijn.
Li 2 regelt de toegang tot een individuele voorziening voor jeugdigen en ouders met een hulpvraag; deze loopt in beginsel via het buurtteam. .Utrecht kiest in haar model voor een centrale positionering van de buurteams die de basiszorg leveren en voor zover en zolang noodzakelijk een individuele voorziening (aanvullende zorg) kunnen inschakelen.
Lid 3 regelt de wettelijke verwijsmogelijkheid van de huisarts, medisch specialist en jeugdarts (artikel 2.6 lid g. van de Jeugdwet). De gemeente is niet alleen verantwoordelijk voor de levering van individuele voorzieningen, maar is ook de partij die formeel het besluit neemt om toegang te verlenen tot de individuele voorziening. De gemeente zal in beginsel echter niet treden in het oordeel van de verwijzer.
Lid 4 regelt de toegang tot de jeugdhulp die wordt ingezet in het gedwongen kader. De gemeente is in dit geval verplicht tot levering van de jeugdhulp, maar is volgens de Jeugdwet niet de partij die het formele toegangsbesluit tot de individuele voorziening. De gemeente geeft in deze gevallen dus ook geen beschikking af. Tot slot regelt lid 5 de toegang in geval van spoedeisende situaties.

Artikel 4 Toekenning individuele voorziening

In dit artikel wordt duidelijk gemaakt welke afwegingsfactoren het college hanteert bij toekenning van individuele voorzieningen in natura. Een cliënt meldt zich met zijn hulpvraag eerst bij het buurtteam die in gesprek met de cliënt onderzoekt of hij te helpen is vanuit eigen kracht, het eigen netwerk, een andere voorziening, een algemene voorziening (basiszorg van het buurtteam) dan wel een individuele voorziening.

Dit artikel geeft het college voorts ruimte om nadere regels te stellen met betrekking tot de aanvraag en de (wijze van) toekenning. Daarbij geldt het uitgangspunt dat het proces van aanvraag en toekenning zoveel mogelijk ruimte laat voor de professional en zo min mogelijk bureaucratisch en juridiserend is ingericht. In aansluiting op de verordening zal voorts op een zorgvuldig proces worden

ingericht dat voorafgaat aan een eventueel bezwaar en beroep op grond van de Algemene wet bestuursrecht, waarbij de rechtsbescherming van de burger optimaal is geborgd.

Hoofdstuk 3 Een Persoonsgebonden budget

Artikel 5 Toekenning individuele voorzieningen in de vorm van pgb

Dit artikel gaat in op de mogelijkheid van het verstrekken van een pgb. Uitgangspunt van de Jeugdwet is dat de jeugdige en zijn ouders een voorziening in natura krijgen. Indien de jeugdige of zijn ouders dit wensen bestaat de mogelijkheid tot een pgb (p220 MvT). Het kiezen van een pgb dient altijd een bewuste en vrijwillige keuze te zijn. Het ontbreken van een passende voorziening in natura kan geen reden zijn om de cliënt te verplichten gebruik te maken van een pgb. De gemeente ziet het dan ook als primaire opgave om de juiste zorg in natura te contracteren, die hulp op maat mogelijk maakt, ongeacht de hulpvraag van de cliënt. In aanvulling hierop beschouwt de gemeente het pgb als waardevol instrument t.b.v. eigen regie van de cliënt en zorginnovatie.

Artikel 6 Hoogte van een pgb

Dit artikel gaat in op het bepalen van de hoogte van het pgb. Er zal tenminste onderscheid worden gemaakt tussen de wijze waarop de hoogte van het pgb voor professionele en niet-professionele zorgverleners wordt bepaald. Dit wordt uitgewerkt in nadere regels.

Hoofdstuk 4 Overige bepalingen

Artikel 7. Nieuwe feiten en omstandigheden, herziening, intrekking of terugvordering

Deze bepaling is een uitwerking van de bij nota van wijziging (Kamerstukken II 2013/14 33 684, nr. 11, artikel D) ingevoegde verplichte delegatiebepaling van artikel 2.9, onder d, van de wet, waarbij is bepaald dat de gemeente bij verordening regels stelt voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een individuele voorziening, alsmede van misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet. Ook deze bepaling beoogt het standaardiseren met de regelgeving met betrekking tot de aan elkaar verwante beleidsterreinen van jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning. In de toelichting op de nota van wijziging is voorts vermeld dat het tot de gemeentelijke verantwoordelijkheid behoort misbruik van de geboden voorzieningen te voorkomen en, waar nodig, op te treden tegen onterecht gebruik van individuele voorzieningen of pgb's. Een zorgvuldig gebruik van collectieve middelen is wezenlijk voor het draagvlak daarvan. De artikelen 8.1.2 tot en met 8.1.4 (oorspronkelijk genummerd: 8.1.1a tot en met 8.1.1c) zijn eveneens bij nota van wijziging en ter standaardisering van de regelgeving aan het wetsvoorstel toegevoegd.

Het eerste lid berust mede op artikel 8.1.2, eerste lid, van de wet. Ook de overige onderdelen van artikel 8.1.2 en artikel 8.1.3 en 8.1.4 geven handen en voeten aan de bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik en zijn opgenomen in deze verordening. De wettekst van de artikelen 8.1.2 tot en met 8.1.4 is veelal beperkt tot de pgb. Waar mogelijk en zinvol, is dit ter uitwerking van de delegatiebepaling in artikel 2.9, onder d, van de wet, in de verordening uitgebreid tot de individuele voorziening in natura. Hiervoor kan ook steun gevonden worden in de tekst van de toelichting op artikel 8.1.2, waarbij is vermeld dat de in het eerste lid geregelde inlichtingenverplichting als uitgangspunt heeft dat van de jeugdige en zijn ouders aan wie een individuele voorziening of een daaraan gekoppeld pgb is verstrekt, verlangd kan worden dat ze voldoende gegevens en inlichtingen verstrekken om het college in staat te stellen te beoordelen of het beroep op die individuele voorziening of het daaraan gekoppelde pgb terecht is gedaan. Indien het de jeugdige of zijn ouders redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat er feiten en omstandigheden, of daarin opgetreden wijzigingen, zijn die van invloed kunnen zijn op de toekenning van de individuele voorziening of het daaraan

gekoppelde pgb, dienen zij dit onverwijld aan het college te melden. Verstrekken zij niet onverwijld uit eigen beweging of op verzoek van het college alle gevraagde inlichtingen en bewijsstukken, dan heeft dat gevolgen voor de toekenning van de voorziening of het daaraan gekoppelde pgb. Het college kan niet alleen bij een aanvraag, maar ook in andere stadia concrete informatie en bewijsstukken van de belanghebbende vragen.

Het tweede lid is geënt op artikel 8.1.4 van de wet. Ook hier is de tot de pgb beperkte reikwijdte van artikel 8.1.4 van de wet op grond van het bepaalde in artikel 2.9, onder d, van de wet uitgebreid tot de individuele voorziening in natura.

Artikel 8. Verhouding prijs en kwaliteit aanbieders jeugdhulp en uitvoerders kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering

Het college kan de uitvoering van de Jeugdwet, met uitzondering van de vaststelling van de rechten en plichten van de jeugdige of zijn ouders, door aanbieders laten verrichten (artikel 2.11, eerste lid, van de Jeugdwet). Met het oog op gevallen waarin dit ten aanzien van jeugdhulp, kinderbeschermingsmaatregelen of jeugdreclassering gebeurt, moeten bij verordening regels worden gesteld ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering van jeugdhulp of de uitvoering van een kinderbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit daarvan (artikel 2.12 va de Jeugdwet). Daarbij dient in ieder rekening gehouden te worden met de deskundigheid van de beroepskrachten en de toepasselijke arbeidsvoorwaarden.

Om te voorkomen dat er alleen gekeken wordt naar de laagste prijs voor de uitvoering worden in dit artikel een aantal andere aspecten genoemd waarmee het college bij het vaststellen van tarieven (naast de prijs) rekening dient te houden. Hiermee wordt bereikt dat er een beter beeld ontstaat van reële kostprijs voor de activiteiten die zij door aanbieders willen laten uitvoeren. Uitgangspunt is dat de aanbieder kundig personeel inzet tegen de arbeidsvoorwaarden die passen bij de vereiste vaardigheden. Hiervoor is ten minste een beeld nodig van de vereiste activiteiten en de arbeidsvoorwaarden die daarbij horen. Dit biedt een waarborg voor werknemers dat hun werkzaamheden aansluiten bij de daarvoor geldende arbeidsvoorwaarden.

Artikel 9. Vertrouwenspersoon

In artikel 2.6, eerste lid, onder f, van de wet is bepaald dat het college ervoor verantwoordelijk is dat jeugdigen, hun ouders of pleegouders een beroep kunnen doen op een vertrouwenspersoon. Met de vertrouwenspersoon wordt een functionaris bedoeld zoals deze nu al werkzaam is binnen de jeugdzorg. Onafhankelijkheid, beschikbaarheid en toegankelijkheid zijn belangrijke factoren (wettelijke vereisten) voor een goede invulling van deze functie.

De wet adresseert het college rechtstreeks en vraagt niet om hierover bij verordening een regeling op te stellen. De bepaling uit de wet is toch in de verordening opgenomen vanwege het in het belang om in de verordening een compleet overzicht van rechten en plichten van jeugdigen en ouders te geven. Bij algemene maatregel van bestuur (het Uitvoeringsbesluit Jeugdwet) zal een nadere uitwerking worden gegeven van de taken en bevoegdheden van de vertrouwenspersoon.

Artikel 10. Klachtregeling

Dit artikel regelt het gemeentelijke klachtrecht. De gemeente is op grond van de Awb verplicht tot een behoorlijke behandeling van mondelinge en schriftelijke klachten over gedragingen van personen en bestuursorganen die onder haar verantwoordelijkheid werkzaam zijn. Gelet op het van toepassing zijnde hoofdstuk 9 van de Awb, waarin een uitvoerige regeling omtrent klachtbehandeling is gegeven, en ook het recht is neergelegd om na de afhandeling van de klacht de bevoegde ombudsman te

verzoeken een onderzoek in te stellen, kan in deze verordening met een enkele bepaling worden volstaan. In de regel zal eerst de aanbieder worden aangesproken bij klachten over de wijze van behandeling. De klachtmogelijkheid tegenover de aanbieder is geregeld in artikel 4.2.1 e.v. van de wet. Pas wanneer dit klachtrecht niet bevredigend is, of niet logisch, bijvoorbeeld bij gedragingen van gemeenteambtenaren, dan komt de gemeentelijke klachtmogelijkheid in zicht.

Artikel 11. Inspraak en medezeggenschap

In dit artikel zijn bepalingen opgenomen over inspraak en medezeggenschap bij de gemeente. De mogelijkheid tot inspraak en medezeggenschap tegenover de aanbieder is al geregeld in artikel 4.2.4 e.v. van de wet.

Regeling van de inspraak en medezeggenschap is verplicht op grond van artikel 2.10 van de wet in samenhang met artikel 2.1.3, derde lid, van de Wmo 2015. In artikel 2.10 (in de redactie van de Nota van wijziging op het wetsvoorstel Wmo 2015 van 12 maart 2014, kamerstukken II 22841, nr. 35) worden de artikelen 2.1.3, derde lid, en 2.5.1 (jaarlijks cliëntervaringsonderzoek) van de Wmo 2015 van overeenkomstige toepassing verklaard. Ingevolge artikel 2.1.3, derde lid, van de Wmo 2015 dient bij verordening te worden bepaald op welke wijze ingezetenen worden betrokken bij de uitvoering van deze wet.

In het eerste lid is verwezen naar de krachtens artikel 150 van de Gemeentewet vastgestelde inspraakverordening. Op deze manier wordt gewaarborgd dat eenzelfde inspraakprocedure geldt voor het jeugdhulpbeleid als op andere terreinen. De inspraak geldt voor alle ingezetenen. Dit is uitdrukkelijk de bedoeling van de wetgever, omdat iedereen op enig moment aangewezen kan raken op ondersteuning. Met het vierde lid wordt het aan het college overgelaten om op grond van de Utrechtse inspraakverordening exacte invulling te geven aan medezeggenschap, waarbij onderscheid kan worden gemaakt tussen inspraak en participatie.

Artikel 12. Inwerkingtreding en citeertitel

Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2015. Lid 2 van dit artikel geeft de titel van deze verordening aan.

Bijlage bij de context, aanvullende informatie WMO Verordening 2015

Bij amendement is in de WMO 2015 de mogelijkheid geopend om ingezetenen taken te laten uitvoeren die op grond van de wet tot de bevoegdheden van Burgemeester en Wethouders behoren. Dit wordt ook wel aangeduid als “the right to challenge”. Artikel 2.6.7 WMO zegt dat bij Algemene Maatregel van Bestuur kan worden bepaald welke voorwaarden gelden voor het betrekken van burgers bij het beleid, daaronder begrepen het uitvoeren van bevoegdheden van het college. Wij vinden het openstellen van de uitvoering van de Wmo voor maatschappelijke initiatieven een aantrekkelijk perspectief dat aansluit bij de beoogde transformatie van het stelsel. In de onderhavige verordening zijn ter zake nog geen regelingen getroffen. Wij zullen in de verdere ontwikkeling van het Utrechts model nadrukkelijk aandacht besteden aan de mogelijkheden voor deelname van burgers en maatschappelijke initiatieven. Daarbij zullen wij bezien of lokale regelgeving noodzakelijk is, aanvullend op (nadere) regelgeving van het Rijk.

Drs M.F.M. Jongerius
Wethouder voor Welzijn, Zorg en Maatschappelijke ondersteuning, Wijkgericht werken en Participatie, Cultuur en de Wijk Noordwest.
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 030 - 286 11 15
www.utrecht.nl

De leden van de gemeenteraad van Utrecht

3500AA

Behandeld door	G.T. Houtman	**Datum**	22 oktober 2014
Doorkiesnummer	030 - 28 65362	**Ons kenmerk**	14.500898
E-mail	g.houtman@utrecht.nl	**Onderwerp**	Verordening WMO 2015: toezegging uit de commissie M&S van 15 oktober 2014
Bijlage(n)	Geen		
Uw kenmerk		**Verzonden**	
Uw brief van		Bij antwoord datum, kenmerk en onderwerp vermelden	

Geachte leden van de gemeenteraad,

In de vergadering van de commissie M&S op 15 oktober 2014, tijdens de bespreking van de verordening Wmo 2015, heeft u gevraagd om een toelichting bij enkele artikelen uit deze verordening. U heeft gevraagd om:

- Uitleg over de betekenis van artikel 2.3.2 lid f .
- Een overzicht waaruit de hoogte van de eigen bijdragen die door het CAK wordt berekend bij een maatwerkvoorziening, blijkt.
- Een overzicht van de eigen bijdragen die bij een algemene voorziening worden geheven
- Een aanpassing in de verordening Wmo 2015

De betekenis van artikel 2.3.2 lid f
De aanleiding voor dit artikel is dat sommige beperkingen kunnen worden opgelost met een hulpmiddel dat net zoveel kost als andere, gebruikelijke goederen. Zo wordt iedereen geacht een fiets te kunnen aanschaffen. Als een op de beperking aangepaste fiets niet duurder is dan een 'normale' fiets, is er geen sprake van meerkosten. In zo'n geval wordt geen maatwerkvoorziening verstrekt. Als wij deze bepaling niet zouden opnemen, is er een kans dat wij in deze gevallen wel een fiets moeten vergoeden.

Overzicht van de eigen bijdragen van het CAK
In de bijlage bij deze brief vindt u een overzicht van de minimale eigen bijdrage per inkomensgroep. Welke eigen bijdrage een individuele klant werkelijk moet betalen kan niet in zijn algemeenheid aangegeven worden. De hoogte van de eigen bijdrage is de uitkomst van een berekening die het CAK uitvoert. In deze berekening worden diverse variabelen betrokken. Een aantal van die variabelen zijn:

- De hoogte van het gezamenlijke jaarinkomen; dit jaarinkomen bepaalt de draagkracht van de klant
- De samenstelling van het huishouden
- De leeftijd
- De kostprijs van de maatwerkvoorziening; het totaal aan eigen bijdragen is nooit meer dan de kostprijs van de voorziening
- Het aantal perioden waarover de eigen bijdrage voor de voorziening betaald moet worden (bijvoorbeeld 13 perioden. Een periode is 4 weken)
- Het aantal voorzieningen waarover een eigen bijdrage betaald moet worden; het totaal is nooit meer dan de draagkracht van een klant per periode.

Drs M.F.M. Jongerius
Wethouder voor Welzijn, Zorg en Maatschappelijke ondersteuning, Wijkgericht werken en Participatie, Cultuur en de Wijk Noordwest.

Datum

Eigen bijdrage voor algemene voorzieningen
Als algemene regel geldt dat er geen eigen bijdrage wordt gevraagd voor de toegang tot een algemene voorziening. Er wordt dan ook geen eigen bijdrage gevraagd voor de buurteams, dagondersteuning en sociale prestatie.
Alleen voor de maaltijdvoorziening (maaltijd aan huis, Resto van Harte, Smulhuis, etc) kan een bijdrage worden gevraagd.

Aanpassingen in de verordening Wmo 2015
Op uw verzoek is in artikel 3.1, De wijze van aanvragen van een pgb, aan lid 2 het woordje *gelijkwaardig* toegevoegd.

In lid 3 sub d, onder 5 is Per Saldo vervangen door het Keurmerk instituut. De reden hiervan is dat Per Saldo ons meegedeeld heeft dat zij meegewerkt hebben aan het tot stand komen van dit keurmerk, maar het keurmerk niet beheren. Dat doet het Keurmerkinstituut.
Tot slot hebben wij in de verordening de lay-out en typefouten gecorrigeerd.

Overige
In december ontvangt u de beleidsregels die bij de verordening Wmo 2015 horen. Daarin wordt ook ingegaan op het toezicht. Gelijktijdig ontvangt u een voorstel over het Right to Challenge.

Met vriendelijke groet,

Drs M.F.M. Jongerius
Wethouder voor Welzijn, Zorg en Maatschappelijke ondersteuning,
Wijkgericht werken en Participatie,
Cultuur en de Wijk Noordwest.

Verordening maatschappelijke ondersteuning Utrecht 2015

De raad van de gemeente Utrecht;
gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van [datum en nummer];
gelet op de artikelen 2.1.3, 2.1.4, 2.1.5, 2.1.6, 2.3.6 en 2.6.6 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015;

overwegende dat burgers een eigen verantwoordelijkheid dragen voor de wijze waarop zij hun leven inrichten en deelnemen aan het maatschappelijk leven; dat van burgers verwacht mag worden dat zij elkaar daarin naar vermogen bijstaan; dat burgers die zelf, dan wel samen met personen in hun omgeving onvoldoende zelfredzaam zijn of onvoldoende in staat zijn tot participatie, een beroep moeten kunnen doen op ondersteuning door de gemeente, zodat zij zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving kunnen blijven wonen; dat het noodzakelijk is om regels vast te stellen ter uitvoering van het beleidsplan als bedoeld in artikel 2.1.2 van de wet met betrekking tot de ondersteuning bij de versterking van de zelfredzaamheid en participatie van personen met een beperking of met chronische psychische of psychosociale problemen, beschermd wonen en opvang, en dat het noodzakelijk is om de toegankelijkheid van voorzieningen, diensten en ruimten voor mensen met een beperking te bevorderen en daarmee bij te dragen aan het realiseren van een inclusieve samenleving;

besluit vast te stellen de Verordening maatschappelijke ondersteuning Utrecht 2015.

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1.1 Definities

In deze verordening en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

1. Algemene voorziening: aanbod van diensten of activiteiten in het kader van de Wmo dat, zonder voorafgaand onderzoek naar de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van de gebruikers, toegankelijk is en dat gericht is op het versterken van de zelfredzaamheid, zelfregie en eigen kracht.
2. Aanbieder: een natuurlijke persoon of rechtspersoon die jegens het college gehouden is een algemene of individuele voorziening te leveren.
3. Arbeidsmatige activering: een maatwerkvoorziening in het kader van de Wmo gericht op het door middel van het uitvoeren van onbetaalde werkzaamheden activeren van inwoners met een zeer beperkte zelfredzaamheid vanwege hun verstandelijke beperkingen, lichamelijke beperkingen, psychische problematiek, verslavingsproblematiek of een combinatie hiervan en (nagenoeg) zonder perspectief op betaalde arbeid.
4. Beleidsplan Wmo: het beleidsplan van de gemeente Utrecht in het kader van de Wmo.
5. Bureau Centrale Toegang (BCT): het loket waar een cliënt zich kan melden voor maatschappelijke opvang en begeleid wonen en die deze melding verder in behandeling neemt.
6. Buurtteam: een team van professionals dat advies en ondersteuning biedt op het gebied van de Wmo, meldingen en aanvragen in ontvangst neemt en hulpvragen dan wel aanvragen kan behandelen. De buurtteamorganisatie is door het college gemandateerd om hulpvragen en aanvragen te behandelen.
7. Collectief (openbaar) vervoer: vraagafhankelijk vervoer gericht op de regionale vervoersbehoefte primair bestemd voor personen met een beperking die geen gebruik kunnen maken van het regulier openbaar vervoer.

8. College: college van burgemeester en wethouders.
9. Dagbegeleiding: een maatwerkvoorziening in het kader van de Wmo gericht op het bevorderen of behouden van de zelfredzaamheid van inwoners die op dit vlak matige tot ernstige beperkingen hebben vanwege psychogeriatrische, verstandelijke, lichamelijke of zintuigelijke beperkingen.
10. Dagondersteuning: een algemene voorziening in het kader van de Wmo gericht op de ondersteuning van de sociale participatie van ouderen (67+) en mensen met niet-aangeboren hersenletsel met sociale, licht fysieke en/of psychische problematiek. Het bieden van zorg en/of begeleiding is geen onderdeel van dagondersteuning.
11. Dienstverlening: ondersteuning die een persoon, instantie of onderneming biedt aan een ingezetene, anders dan in de vorm van vervoer, woonvoorzieningen of hulpmiddelen.
12. Eigen bijdrage: bijdrage als bedoeld in artikel 2.1.4 van de wet.
13. Informele begeleiding: ondersteuning en/of begeleiding van de Wmo-brede doelgroep die geboden wordt met behulp van vrijwillige inzet.
14. International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF); de door de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) opgestelde classificatie voor het beschrijven van het menselijk functioneren en de problemen die daarin kunnen optreden. Deze internationale standaard vormt de basis voor het objectief vaststellen van beperkingen en participatieproblemen.
15. Participatie: het op een aanvaardbaar niveau kunnen deelnemen aan de samenleving.
16. Maatwerkvoorziening: een aanbod van diensten of activiteiten in het kader van de Wmo ten behoeve van de zelfredzaamheid dat afgestemd is op de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van een persoon en dat op basis van een individuele beschikking kan worden toegekend.
17. Mantelzorg: hulp ten behoeve van zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen of opvang, rechtstreeks voortvloeiend uit een tussen personen bestaande sociale relatie en niet wordt verleend in het kader van een hulpverlenend beroep.
18. Medewerker: persoon die namens het college een melding of aanvraag behandelt.
19. Melding: de mededeling aan het college, bedoeld in artikel 2.3.2, eerste lid, van de wet.
20. Ondersteuningsplan: het document met de uitkomst van het onderzoek zoals bedoeld in artikel 2.3.2 van de wet, indien van toepassing aangevuld met adviezen, verwijzingen en afspraken die met de cliënt zijn gemaakt.
21. Periode: vastgestelde periode van vier weken die het CAK hanteert voor de vaststelling van de door de cliënt te betalen bijdrage.
22. Pgb: persoonsgebonden budget als bedoeld in artikel 1.1.1. van de wet.
23. Sociale prestatie: een algemene voorziening in het kader van de Wmo gericht op de ondersteuning van de maatschappelijke deelname en het vergroten van het netwerk van inwoners die beperkt zelfredzaam zijn door verstandelijke of lichamelijke beperkingen, psychische of verslavingsproblematiek of een combinatie hiervan en (nagenoeg) zonder perspectief op betaalde arbeid.
24. Vergoeding: budget dat al dan niet als pgb wordt verstrekt op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning.
25. Vrijwillige inzet: de inzet die mensen onverplicht en onbetaald (buiten een eventuele vrijwilligersonkostenvergoeding) aan de samenleving leveren, al dan niet in georganiseerd verband.
26. Wet: Wet maatschappelijke ondersteuning 2015.

27. Wmo-brede doelgroep: alle inwoners die verminderd zelfredzaam zijn vanwege lichamelijke en/of verstandelijke beperkingen, chronische psychische en/of psychosociale problemen.
28. Zelfredzaamheid: in staat zijn tot het tot het uitvoeren van de noodzakelijke algemene dagelijkse levensverrichtingen.
29. Zelfredzaamheids-matrix: instrument om in de (openbare) gezondheidszorg, maatschappelijke dienstverlening en gerelateerde werkvelden, de mate van zelfredzaamheid van cliënten te kunnen beoordelen.

Artikel 1.2 Reikwijdte verordening

1. Deze verordening heeft betrekking op de maatschappelijke ondersteuning in de zin van de wet, ten behoeve van ingezetenen van de gemeente Utrecht.
2. Als ingezetene wordt aangemerkt degene die zijn woonplaats heeft in de gemeente Utrecht, blijkend uit het feit dat hij in de basisadministratie van de gemeente staat ingeschreven.
3. In afwijking van de voorgaande leden is deze verordening ook van toepassing op ingezetenen van gemeenten die vallen onder de werking van de centrumgemeente Utrecht ten aanzien van opvang en beschermd wonen, al dan niet in verband met risico's voor veiligheid als gevolg van huiselijk geweld.

Hoofdstuk 2 Maatschappelijke ondersteuning

Paragraaf 2.1 Procedure melding, onderzoek en aanvraag

Artikel 2.1.1 Melding en onderzoek

1. Een melding kan door of namens een persoon worden gedaan op een door het college vastgestelde wijze. Het college stelt hiertoe beleidsregels op.
2. De medewerker die de melding in behandeling neemt stelt vast:
   a. of het een melding in het kader van de wet is;
   b. verwijst, indien dat niet het geval is, de cliënt zonodig direct door naar waar de persoon zich wel kan vervoegen.
3. De medewerker bevestigt de melding en neemt deze, als het tweede lid sub b niet van toepassing is, verder in behandeling.
4. Als de medewerker heeft vastgesteld dat het een melding in de zin van de wet is en de in het derde lid genoemde situatie niet van toepassing is, stelt deze een onderzoek in conform artikel 2.3.2 van de wet. Dit tenzij de situatie bij de medewerker voldoende bekend is als gevolg van eerdere meldingen.
5. Indien de cliënt dit wenst, kan de cliënt zich bij het doen of afhandelen van de melding laten ondersteunen door iemand uit zijn eigen netwerk of door iemand die het college daarvoor ter beschikking stelt.

Artikel 2.1.2 Verslag

1. De medewerker maakt van het onderzoek een verslag, waarin hij de bevindingen van zowel de medewerker als de cliënt weergeeft, alsmede het eventuele ondersteuningsplan.
2. De medewerker verstrekt het verslag na afronding van het onderzoek aan de cliënt, tenzij deze heeft aangegeven hier geen prijs op te stellen.
3. Het college kan beleidsregels stellen over de methodiek en de procedure waarmee het verslag tot stand komt.

Artikel 2.1.3 Aanvraag

Voor de aanvraag voor een maatwerkvoorziening dient gebruik te worden gemaakt van het door het college vastgestelde aanvraagformulier. Het college kan hiervan afwijken. Het college stelt daartoe beleidsregels op.

Paragraaf 2.2 Vormen van maatschappelijke ondersteuning

Artikel 2.2.1 Inzet voorzieningen

1. Het college kan voor de maatschappelijke ondersteuning algemene voorzieningen of maatwerkvoorzieningen beschikbaar stellen.
2. Het college kan bij het toekennen van een voorziening nadere voorwaarden en verplichtingen verbinden aan het gebruik van algemene en maatwerkvoorzieningen.
3. De verstrekking van algemene voorzieningen en maatwerkvoorzieningen geschiedt binnen de kaders van de wet en het beleidsplan Wmo. Deze verstrekking is gericht op het behalen van één of meer door het college, in overleg met de cliënt vastgestelde resultaatgebieden, genoemd in deze paragraaf.

Artikel 2.2.2 Reikwijdte van de maatschappelijke ondersteuning

1. De door het college aangeboden maatschappelijke ondersteuning levert een substantiële bijdrage aan het realiseren van een, naar het oordeel van de raad, aanvaardbaar niveau van zelfredzaamheid en participatie conform het beleidsplan Wmo.
2. Normbedragen voor de verstrekking van maatwerkvoorzieningen in de vorm van een vergoeding worden door de raad vastgesteld in een Financieel besluit maatschappelijke ondersteuning Utrecht.

Paragraaf 2.3 Criteria voor verstrekking van een maatwerkvoorziening

Artikel 2.3.1 Algemene criteria voor een maatwerkvoorziening

1. Een cliënt kan binnen de kaders van de wet, het door de raad vastgestelde beleidsplan Wmo en deze verordening in aanmerking komen voor een maatwerkvoorziening als:
   a. het college heeft vastgesteld dat er sprake is van belemmeringen in de zelfredzaamheid of participatie als gevolg van een beperking, van chronisch psychische en/of psychosociale problemen, en
   b. de belemmeringen niet in voldoende mate kunnen worden opgelost door de versterking van de eigen kracht, de inzet van het eigen netwerk of vrijwilligers, door gebruik te maken van een oplossing die voor de cliënt als algemeen gebruikelijk kan worden beschouwd of van voorliggende of algemene voorzieningen.
2. Het college besluit, indien de cliënt op een maatwerkvoorziening is aangewezen, tot de goedkoopst adequate maatwerkvoorziening.
3. Het college kan een maatwerkvoorziening, anders dan in de vorm van dienstverlening, in bruikleen of in eigendom verstrekken.
4. Het college kan beleidsregels stellen over de methodiek en de procedure waarmee de noodzaak tot het bieden van een maatwerkvoorziening wordt vastgesteld.

Artikel 2.3.2 Weigeringsgronden voor een maatwerkvoorziening

In aanvulling op artikel 2.3.1 van deze verordening kan het college een maatwerkvoorziening, gericht op het versterken of behoud van de zelfredzaamheid of participatie weigeren, als naar het oordeel van het college:

a. deze, gezien de beperkingen van de persoon voor zichzelf of anderen, onveilig is en/of gezondheidsrisico's met zich meebrengt;
b. sprake is van een verzoek tot vervanging van een eerder verstrekte voorziening terwijl deze nog in voldoende mate ondersteuning biedt bij de belemmeringen van de cliënt en de voorziening nog niet technisch is afgeschreven;
c. de melding is gedaan op een zodanig moment, dat een objectieve beoordeling van de noodzaak voor of de wijze van ondersteuning niet meer kan plaatsvinden;
d. de cliënt niet of onvoldoende wil meewerken aan het opstellen en nakomen van het ondersteuningsplan dat naar het oordeel van het college noodzakelijk is voor het bereiken van de resultaten;
e. de noodzaak tot het opnieuw verstrekken van een voorziening aan de cliënt te verwijten is;
f. de noodzakelijke maatwerkvoorziening niet leidt tot meerkosten voor de cliënt ten opzichte van de situatie waarin een vergelijkbare persoon zonder dergelijke belemmeringen verkeert.

Artikel 2.3.3 Aanvullende criteria beschermd wonen en opvang

1. In aanvulling op artikel 2.3.1 van deze verordening kan een cliënt binnen de kaders van de wet, het door de raad vastgestelde beleidsplan Wmo en deze verordening in aanmerking komen voor een maatwerkvoorziening in verband met beschermd wonen en opvang, anders dan in verband met risico's voor zijn veiligheid als gevolg van huiselijk geweld, als:
   a. de cliënt niet in staat is zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving;
   b. er sprake is van een vermoeden van beperkte zelfredzaamheid als gevolg van een verslavings-, psychisch of psychosociaal probleem, dan wel een combinatie van deze problemen.
2. Het college verbindt aan de opvang voorwaarden die te maken hebben met het bereiken van de resultaatgebieden. Deze voorwaarden hebben in ieder geval betrekking op:
   a. de medewerking van de cliënt aan de verduidelijking van de ondersteunings-behoefte;
   b. de medewerking van de cliënt aan de uitvoering van het opgestelde ondersteuningsarrangement;
   c. het naleven van de cliënt van de leef- en gedragsregels binnen de opvang.
3. De raad kan beleidsregels stellen met betrekking tot het beoordelen van de noodzaak tot het bieden van beschermd wonen en opvang.

Artikel 2.3.4 Aanvullende criteria mantelzorgondersteuning met verblijf

In aanvulling op artikel 2.3.1 van deze verordening gelden voor een maatwerkvoorziening ten behoeve van mantelzorgondersteuning, gepaard gaand met verblijf, de volgende criteria:

a. de cliënt is aangewezen op ondersteuning, gepaard gaand met permanent toezicht;
b. ontlasting van de persoon die gebruikelijke zorg of mantelzorg levert is noodzakelijk;
c. de cliënt is tijdelijk op deze maatwerkvoorziening aangewezen.

Artikel 2.3.6 Aanvullende criteria sociaal-recreatief vervoer

1. Het gebruik van het collectief (openbaar) vervoer heeft het primaat als het de cliënt naar het oordeel van het college in voldoende mate in staat stelt tot participatie.

2. Een persoon die naar het oordeel van het college bij het vervoer met het collectief (openbaar) vervoer is aangewezen op persoonlijke begeleiding, kan gratis een begeleider mee laten reizen.
3. Het college kan beleidsregels stellen voor de beoordeling van het recht op een vervoersvoorziening voor sociaal-recreatief vervoer.

Artikel 2.3.7 Aanvullende bepalingen woonvoorzieningen

1. Het college kan een woonvoorziening verstrekken voor de aanpassing van de woning.
2. De mogelijkheid van verhuizen naar een meer geschikte of volledig geschikte woning kan door het college bij de beoordeling van de goedkoopst adequate oplossing worden meegewogen. De kosten van verhuizen maken in dat geval deel uit van de te treffen voorziening.
3. Een woonvoorziening voor de aanpassing van een gemeenschappelijke ruimte in een wooncomplex hoeft niet te worden verstrekt als het wooncomplex specifiek is bestemd voor de huisvesting van ouderen of personen met een beperking.
4. Een woonvoorziening hoeft niet te worden verstrekt wanneer de woning conform het van toepassing zijnde bouwbesluit reeds aan deze specificatie moest voldoen;
5. Het college kan als onderdeel van een woonvoorziening de dubbele woonkosten in verband met tijdelijke huisvesting vergoeden, als een cliënt tijdelijk elders moet wonen totdat de woning van de cliënt is aangepast.
6. Het college kan een voorziening weigeren indien de belemmeringen te wijten zijn aan achterstallig onderhoud dan wel het gevolg zijn van de omstandigheid dat de woning niet voldoet aan de daaromtrent geldende wettelijke eisen.
7. In afwijking van het vorige lid kan het college een persoonsgebonden budget verstrekken als tegemoetkoming voor de kosten van een verhuizing, als:
   a. de cliënt aantoonbaar goede pogingen heeft ondernomen om de gebreken door de verhuurder te doen wegnemen; en
   b. er met het oog op de gezondheidstoestand van de cliënt binnen redelijkerwijs aanvaardbaar tijdsbestek geen uitzicht is op de opheffing van de gebreken aan de woning.
8. Het college verstrekt geen woonvoorziening als de cliënt woont in of verhuist vanuit of naar een hotel, pension, trekkerswoonwagen, vakantiewoning, tweede woning of intramurale opvang.
9. Het college verstrekt geen woonvoorziening indien deze redelijkerwijs regulier verkrijgbaar en voor de cliënt financieel bereikbaar is. De mogelijkheid om de kosten te verrekenen in de huur of hypotheek en/of als bijzondere kosten af te trekken van de Inkomstenbelasting, kan door het college bij de beoordeling van de financiële bereikbaarheid worden meegewogen.

Hoofdstuk 3 Een Persoonsgebonden budget

Artikel 3.1 De wijze van aanvragen van een pgb

1. Als een cliënt in aanmerking komt voor een maatwerkvoorziening, maar de ondersteuning zelf wenst in te kopen door middel van een door het college te verstrekken pgb, dient de cliënt daartoe volgens een door het college ter beschikking gesteld format een gemotiveerde aanvraag in, samen met een ondersteuningsplan en begroting, waarbij de cliënt aangeeft:

a. wat hij met het pgb wenst in te kopen;
b. waarom hij de ondersteuning in de vorm van een pgb wenst te ontvangen;
c. indien van toepassing: wie hij heeft gemachtigd om zijn belangen ten aanzien van het pgb te behartigen en de aan het pgb verbonden taken uit te voeren;
d. hoe hij de voorziening wenst in te kopen;
e. op welke wijze de kwaliteit van de ondersteuning is gewaarborgd;
f. een onderbouwde begroting.

2. Indien de cliënt ondersteuning, begeleiding of een hulpmiddel wenst te betrekken bij een persoon uit het sociaal netwerk, is dit alleen toegestaan wanneer de cliënt kan motiveren dat dit tot een gelijkwaardig of beter resultaat leidt dan de inzet van een professional.
3. Een aanvraag voor een pgb kan geweigerd worden indien:
   a. de cliënt naar het oordeel van het college niet voldoet aan alle in het eerste lid van dit artikel en aan het in de wet gestelde artikel 2.3.6, tweede lid, genoemde voorwaarden;
   b. het pgb in de plaats komt van een maatwerkvoorziening die het college in collectieve vorm aanbiedt;
   c. de ondersteuning die de cliënt met het pgb wenst in te kopen naar het oordeel van het college niet of niet in voldoende mate zal bijdragen aan het bereiken van het beoogde resultaat;
   d. als de cliënt naar het oordeel van het college:
      1° de aanvraag niet kan motiveren en toelichten;
      2° geen vaste woon- of verblijfplaats heeft;
      3° problematische schulden heeft of een schuldsaneringstraject doorloopt;
      4° onder toezicht staat of een bewindvoerder heeft;
      5° redelijkerwijs niet in staat kan worden geacht het pgb te beheren of een daartoe gemachtigde niet beschikt over het keurmerk van het Keurmerkinstituut;
      6° een gemachtigde heeft aangewezen die tevens uitvoerder is van de met het PGB ingekochte ondersteuning;
      7° belangenbehartigers betaalt uit het pgb.
   e. er sprake is van ondersteuning in een spoedeisende situatie, als bedoeld in artikel 2.3.3 van de wet;
   f. voor zover het pgb is bestemd voor besteding in het buitenland;
   g. voor zover het pgb wordt ingezet voor zorgverlening door een persoon waarmee de cliënt een gezamenlijk huishouden voert of een familielid uit de eerste lijn;
   h. voor zover deze is bedoeld voor begeleidings- of administratiekosten in verband met het beheren van een pgb.

Artikel 3.2 Hoogte van het pgb

1. De omvang van het pgb bedraagt nooit meer dan de tegenwaarde van de in de betreffende situatie goedkoopst adequate te verstrekken voorziening in natura.
2. Indien nodig kan het pgb voor een hulpmiddel aangevuld worden met een vergoeding voor instandhoudingkosten.
3. Indien het pgb is gebaseerd op een uurtarief of gemiddeld resultaattarief, wordt onderscheid gemaakt tussen ondersteuning geleverd door een instelling, een zelfstandig ondernemer en personen uit het sociaal netwerk:
   a. Het uurtarief voor een zelfstandig ondernemer is gebaseerd op het tarief van een erkende instelling minus overheadkosten. Dit percentage is opgenomen in het Financieel besluit maatschappelijke ondersteuning Utrecht.

b. Het tarief voor de persoon uit het sociaal netwerk is vastgelegd in het Financieel besluit maatschappelijke ondersteuning Utrecht.

Artikel 3.3 Besteding en verantwoording van het pgb

De cliënt stemt in en handelt conform de (algemene) voorwaarden van de Sociale Verzekeringsbank zoals de gemeente die is overeengekomen.

Hoofdstuk 4 Bijdragen voor het gebruik van voorzieningen

Paragraaf 4.1 Eigen bijdrage voor voorzieningen

Artikel 4.1.1 Bijdrage algemene voorzieningen

Voor een algemene voorziening kan een inkomensonafhankelijke eigen bijdrage worden gevraagd. Het college kan hiertoe beleidsregels opstellen.

Artikel 4.1.2 Inkomensafhankelijke eigen bijdrage maatwerkvoorziening

1. Een cliënt is voor een maatwerkvoorziening een inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage verschuldigd.
2. Indien de maatwerkvoorziening is verstrekt ten behoeve van een woningaanpassing van een minderjarig kind, is de eigen bijdrage verschuldigd door de in artikel 2.1.5, eerste lid, van de wet, bedoelde persoon of personen.
3. In afwijking van het eerste lid is geen eigen inkomens- en vermogensafhankelijke bijdrage verschuldigd voor het gebruik van collectief (openbaar) vervoer voor zover deze als maatwerkvoorziening wordt verstrekt.

Artikel 4.1.3 Berekening eigen bijdrage maatwerkvoorziening

1. De bijdrage voor een maatwerkvoorziening is gelijk aan de maximale eigen bijdrage die mogelijk is op grond van het Besluit maatschappelijke ondersteuning 2015.
2. De raad kan beleidsregels vaststellen ten aanzien van de eigen bijdrage voor opvang en beschermd wonen.

Artikel 4.1.4 Vaststelling kostprijs pgb ten behoeve van berekening hoogte eigen bijdrage

1. De kostprijs van een eenmalig pgb is gelijk aan de hoogte van het pgb dat is verstrekt.
2. De kostprijs van een periodiek verstrekt pgb is per periode gelijk aan de hoogte van het pgb dat over deze periode is verstrekt.

Artikel 4.1.5 Vatstelling kostprijs maatwerkvoorziening in natura ten behoeve van eigen bijdrage

1. De kostprijs van een eenmalig verstrekte maatwerkvoorziening in natura, anders dan voor dienstverlening, opvang of beschermd wonen, wordt als volgt vastgesteld:
   a. als er sprake is van een maatwerkvoorziening in natura die door de gemeente wordt gehuurd, wordt de kostprijs per periode vastgesteld en is gelijk aan de huur die de gemeente voor de voorziening over die periode verschuldigd is aan de verhuurder van de voorziening;
   b. als er sprake is van een maatwerkvoorziening in natura die door de gemeente wordt ingekocht, wordt de kostprijs vastgesteld op de vergoeding die de gemeente hiervoor

verschuldigd is aan de door de gemeente gecontracteerde leverancier van de voorziening.

2. De kostprijs van dienstverlening, opvang of beschermd wonen in natura wordt per periode vastgesteld en is gelijk aan de vergoeding die de gemeente voor de dienstverlening, opvang of beschermd wonen over die periode verschuldigd is.

Paragraaf 4.2 Blijk van waardering mantelzorgers

Artikel 4.2.1 Activiteit voor mantelzorgers

Het college geeft de jaarlijkse blijk van waardering voor mantelzorgers van cliënten vorm in overleg met het Stedelijk Steunpunt Mantelzorg.

Hoofdstuk 5 Kwaliteit, klachten en betrekken inwoners

Artikel 5.1 Kwaliteitseisen

1. Instellingen borgen de volgende kwaliteit tijdens de door hen geleverde dienstverlening:
   a. Veiligheid van cliënten en personeel. Het gaat hierbij om veilige gebouwen, veilig aanbod en veilig voelen. Het college kan hiervoor beleidsregels opstellen.
   b. Kwaliteit van zorg. Het gaat hierbij om de inzet van effectieve methodieken; het inzetten van personeel dat in kennis, houding en vaardigheden deskundig is; het afstemmen van de ondersteuning op de behoeften van de klant en, indien meerdere aanbieders betrokken zijn bij het leveren van ondersteuning, het afstemmen van het geheel aan ondersteuning vanuit klantperspectief.
   c. Cliëntgerichtheid: de ondersteuning wordt opgesteld, uitgevoerd en geëvalueerd in samenspraak met de cliënt en zijn mantelzorger of vertegenwoordiger.
   d. Doeltreffendheid: de ondersteuning biedt zicht op resultaten.
   e. Doelmatigheid: De ondersteuner evalueert regelmatig zijn inzet in relatie tot het resultaat en stelt dit in het gesprek met de cliënt en zijn mantelzorger of vertegenwoordiger aan de orde. Deze uitkomst wordt betrokken bij de innovatie van de wijze waarop de ondersteuning wordt aangeboden.
2. De aanbieders moeten deze kwaliteitsborging vastleggen in een toetsbaar plan passend bij de aard van de ondersteuning. Op verzoek van de gemeenten overlegt de instelling dit plan.
3. Als een aanbieder gebruik maakt van een onderaannemer, is de hoofdaanbieder er verantwoordelijk voor dat de onderaannemer voldoet aan de kwaliteitseisen die het college aan de ondersteuning stelt.
4. De aanbieder draagt er zorg voor dat de door hem ingeschakelde medewerkers voldoen aan de voor de functie vereiste kennis, houding, vaardigheden en wettelijke vereisen.
5. De aanbieder meet minimaal elke twee jaar de klanttevredenheid en betrekt deze resultaten bij de kwaliteitsborging.
6. De aanbieder heeft een procedure voor het indienen van klachten en informeert klanten hierover proactief.
7. Op verzoek van de gemeente geeft de aanbieder een overzicht van het aantal ingediende klachten.
8. De aanbieder betrekt cliënten en waar relevant mantelzorgers, bij het organiseren van de ondersteuning en is gehouden aan de Wmcz (Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen).

9. Het college onderzoekt periodiek en steekproefsgewijs de kwaliteit van de door de aanbieder geboden ondersteuning.
10. Het college wijst een toezichthouder aan welke toeziet op de naleving van de in deze verordening gestelde kwaliteitseisen. De toezichthouder is gerechtigd om namens het college handhavend op te treden en maatregelen te treffen.
11. Het college kan beleidsregels opstellen voor nadere invulling van dit artikel en de wijze waarop de invulling van de kwaliteitseisen wordt gewogen.

Artikel 5.2 Budgetten voor aanbieders van dienstverlening

1. Indien de dienstverlening wordt uitgevoerd door een derde partij, dan stelt het college een redelijk budget ter beschikbaar voor de te leveren ondersteuning. Dit ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs van een voorziening en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit van de voorziening.
2. Bij de vaststelling van het budget houdt het college tenminste rekening met de kosten verbonden aan:
   a. de inzet van voldoende geschoold en ervaren personeel;
   b. de ondersteuning van het personeel;
   c. de bij- en nascholing van het personeel.
3. Het college kan de uiteindelijk over een kalenderjaar te betalen vergoeding aan een aanbieder van dienstverlening korten als een niet of onvoldoende geleverde prestatie daar aanleiding toe geeft of vanwege het overschrijden van de normen zoals bedoeld in artikel 2.3 en 2.10 van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).
2. Het college kan beleidsregels opstellen voor de nadere invulling van dit artikel en de wijze waarop deze worden gewogen.

Artikel 5.3 Melding incidenten, calamiteiten en geweld

1. Onverlet de verplichting op grond van artikel 3.3 van de wet tot het melden van calamiteiten en geweld bij de toezichthoudende ambtenaar, is de aanbieder verplicht incidenten te registreren en te melden bij het college.
2. Op verzoek van de gemeente overhandigt de aanbieder de onder lid 12 genoemde registratie binnen 48 uur.
3. De aanbieder van dienstverlening verstrekt periodiek, doch ten minste één maal per jaar, een overzicht van de meldingen met betrekking tot incidenten, calamiteiten en geweld aan de cliëntenraad van de aanbieder.
4. Het college kan beleidsregels stellen met betrekking tot de wijze waarop met meldingen van incidenten, calamiteiten en geweld wordt omgegaan.

Artikel 5.4 Betrekken ingezetenen bij de uitvoering van de wet

1. Het college betrekt via een nader te ontwikkelen vorm inwoners en cliënten bij het Wmo beleid, hierna te noemen cliëntorganisatie.
2. Het college betrekt bij het bepalen van de vorm waarin inwoners worden betrokken de bestaande cliëntenraden.
3. De cliëntorganisatie(s) bestaat uit leden met een breed netwerk in de stad, die in staat zijn de belangen van de ingezetenen in relatie tot de uitvoering van de wet in voldoende mate te behartigen.
4. De cliëntorganisatie(s), bedoeld in het eerste lid:

a. wordt door het college betrokken bij de besluitvorming over verordeningen en beleidsvoorstellen;
b. is bevoegd om uit eigen beweging het college te voorzien van advies ten aanzien van verordeningen en beleidsvoorstellen;
c. wordt periodiek uitgenodigd voor een overleg over de uitvoering van de wet;
d. is bevoegd om onderwerpen voor het overleg aan te dragen.

5. Het college draagt er zorg voor dat de cliëntorganisatie(s) tijdig in het bezit is van alle informatie die noodzakelijk is voor het overleg met de gemeente of om hun adviesrol naar behoren uit te oefenen.
6. Het college kan de cliëntorganisatie(s) ondersteunen bij de uitoefening van haar taken.
7. Het college kan in overleg met de cliëntorganisatie(s) ingezetenen op een andere wijze betrekken.
8. Het college kan beleidsregels stellen met betrekking tot het functioneren van de cliënt organisatie(s).
9. Het college zal de wijze waarop zij cliëntparticipatie organiseert doorontwikkelen in samenwerking met de huidige cliënten/-adviesraden en belangenorganisaties.

Hoofdstuk 6 Bestrijding misbruik en oneigenlijk gebruik van de wet

Artikel 6.1 Controles

1. Teneinde oneigenlijk gebruik van de wet te voorkomen, controleert het college de doelmatigheid en rechtmatigheid van de verstrekte voorziening en de besteding van het pgb.
2. Het college maakt afspraken met aanbieders van voorzieningen over de facturatie en accountantscontrole, zodat declaraties en uitbetalingen in overeenstemming zijn met de contractuele afspraken, de leveringsopdracht en de geleverde prestaties.

Artikel 6.2 Terugvordering

1. Als het college uitvoering geeft aan artikel 2.4.1 van de wet, stelt het college de geldswaarde vast op de kostprijs, bedoeld in artikel 4.2.2, van de ten onrechte verstrekte maatwerkvoorziening.
2. Zodra de cliënt aan zijn betalingsverplichting ten aanzien van de terugvordering heeft voldaan, meldt het college dit bij het Centraal Administratiekantoor, zodat deze de grondslag van de verschuldigde eigen bijdrage kan corrigeren.
3. Zodra de cliënt is overleden, boekt het college de vordering af, tenzij de vordering tevens is gericht op degene die zijn medewerking heeft verleend aan het opzettelijk misbruik en die persoon nog in leven is.

Hoofdstuk 7 Slot- en overgangsbepalingen

Artikel 7.1 Intrekking oude verordening

De Verordening voorzieningen Wmo 2013 wordt ingetrokken per 1 januari 2015.

Artikel 7.2 Overgangsbepalingen

1. Aanvragen voor ondersteuning die bij het college zijn ingediend voor 1 januari 2015 en waarop nog niet is beslist bij het in werking treden van deze verordening, worden afgehandeld krachtens deze verordening.

2. Op bezwaarschriften tegen een besluit op grond van de verordening wordt beslist met inachtneming van de verordening waarop het besluit is gebaseerd.
3. Het college heeft de bevoegdheid een besluit te herzien met toepassing van deze verordening:
    a. op de gronden vermeld in deze verordening;
    b. indien uit een door het college uitgevoerd heronderzoek blijkt dat er met toepassing van deze verordening een afwijkend besluit zou zijn genomen;
    c. indien de cliënt huishoudelijke ondersteuning ontvangt in natura en wenst over te stappen naar een andere aanbieder of naar een pgb;
    d. indien de cliënt huishoudelijke ondersteuning ontvangt in de vorm van een pgb en wenst over te stappen naar ondersteuning in natura.

Artikel 7.3 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2015.

Artikel 7.4 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening maatschappelijke ondersteuning Utrecht 2015.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van **[datum]**.

Etc.

Zo wordt uw maximale periodebijdrage vastgesteld

Voor het vaststellen van uw maximale periodebijdrage 2012 wordt gekeken naar uw leeftijd, uw inkomen en de samenstelling van uw huishouden. Kijk in onderstaand schema welke situatie op u van toepassing is. Wij gebruiken uw (gezamenlijk) verzamelinkomen over 2010.

U voert een eenpersoons huishouden

U bent jonger dan 65 jaar

Uw verzamelinkomen bedraagt € 22.905,- of minder

Uw maximale periodebijdrage wordt vastgesteld op € 18,-

Uw maximale periodebijdrage wordt als volgt berekend:

- uw verzamelinkomen minus € 22.905,- = uitkomst
- 15% van uitkomst plus € 234,-
- delen door 13 (perioden)

= uw maximale periodebijdrage

Uw verzamelinkomen bedraagt meer dan € 22.905,-

Uw maximale periodebijdrage wordt vastgesteld op € 18,-

Uw maximale periodebijdrage wordt als volgt berekend:

- uw verzamelinkomen minus € 16.007,- = uitkomst
- 15% van uitkomst plus € 234,-
- delen door 13 (perioden)

= uw maximale periodebijdrage

U bent 65 jaar of ouder

Uw verzamelinkomen bedraagt € 16.007,- of minder

Uw maximale periodebijdrage wordt vastgesteld op € 18,-

Uw maximale periodebijdrage wordt als volgt berekend:

- uw verzamelinkomen minus € 16.007,- = uitkomst
- 15% van uitkomst plus € 234,-
- delen door 13 (perioden)

= uw maximale periodebijdrage

Uw verzamelinkomen bedraagt meer dan € 16.007,-

Uw maximale periodebijdrage wordt vastgesteld op € 18,-

Uw maximale periodebijdrage wordt als volgt berekend:

- uw verzamelinkomen minus € 16.007,- = uitkomst
- 15% van uitkomst plus € 234,-
- delen door 13 (perioden)

= uw maximale periodebijdrage

LET OP: de maximale periodebijdrage kan bij Wmo per gemeente verschillen.

U voert een huishouden met meer personen

Een of beiden is jonger dan 65 jaar

Uw gezamenlijk verzamelinkomen bedraagt € 28.306,- of minder

Uw maximale periodebijdrage wordt vastgesteld op € 25,80

Uw maximale periodebijdrage wordt als volgt berekend:

- uw verzamelinkomen minus € 28.306,- = uitkomst
- 15% van uitkomst plus € 335,40
- delen door 13 (perioden)

= uw maximale periodebijdrage

Uw gezamenlijk verzamelinkomen bedraagt meer dan € 28.306,-

Uw maximale periodebijdrage wordt vastgesteld op € 25,80

Uw maximale periodebijdrage wordt als volgt berekend:

- uw verzamelinkomen minus € 28.306,- = uitkomst
- 15% van uitkomst plus € 335,40
- delen door 13 (perioden)

= uw maximale periodebijdrage

LET OP: de maximale periodebijdrage kan bij Wmo per gemeente verschillen.

U bent beiden 65 jaar of ouder

Uw gezamenlijk verzamelinkomen bedraagt € 22.319,- of minder

Uw maximale periodebijdrage wordt vastgesteld op € 25,80

Uw maximale periodebijdrage wordt als volgt berekend:

- uw verzamelinkomen minus € 22.319,- = uitkomst
- 15% van uitkomst plus € 335,40
- delen door 13 (perioden)

= uw maximale periodebijdrage

Uw gezamenlijk verzamelinkomen bedraagt meer dan € 22.319,-

Uw maximale periodebijdrage wordt vastgesteld op € 25,80

Uw maximale periodebijdrage wordt als volgt berekend:

- uw verzamelinkomen minus € 22.319,- = uitkomst
- 15% van uitkomst plus € 335,40
- delen door 13 (perioden)

= uw maximale periodebijdrage

RAAD 30 OKT 2014
z.h.o. cfm gewijzigd *

* zie amendement A48, A51

Gemeente Utrecht

voorstel aan de raad

Opgesteld door	Maatschappelijke Ontwikkeling
Kenmerk	14.059572
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	30 oktober 2014
Jaargang en nummer	2014 86
Geheim	Nee

Verordening Jeugdhulp en WMO 2015

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

1 De verordening WMO 2013 per 1 januari 2015 in te trekken
2 De verordening WMO 2015 vast te stellen
3 De verordening Jeugdhulp vast te stellen

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris,

Drs. M.R. Schurink

De burgemeester,

Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusies commissie:

Wethouder Jongerius
Maatschappelijke Ondersteuning
Programmabegroting 2015

-Verordening WMO 2015. De wethouder zal de 'kan-bepalingen' uit de verordening uitwerken in de beleidsregels en daarmee terugkomen in december naar de raad. Daarbij wordt ook de Right to Challenge en de rol van de toezichthouder meegenomen.
- Verordening WMO 2015. De wethouder zal een overzicht leveren van de algemene voorzieningen en de daarbij behorende eigen bijdragen.
- Verordening WMO 2015. De wethouder komt met een overzicht van het overschot op de 'individuele voorzieningen 2014' bij de VJN.
- Verordening WMO 2015. De wethouder gaat op vragen van mevr. Koelmans, de uitleg van een 'weigeringsgrondbepaling f, voor raadsbehandeling nader toelichten.
- Verordening WMO 2015. De wethouder gaat voor de raadsbehandeling, op vragen van mevr. De Regt, de inhoudelijke bepaling de 'PGB-bepaling' in de verordening aanpassen.

Status: B

Gemeente Utrecht

Bijlages
Voorstel: Voorstel_1780
Bijlage: 20140908 Verordening WMO2015 Utrecht (weth. Jongerius)
Bijlage: 20140908 Toelichting Verordening WMO 2015 Utrecht (weth. Jongerius)
Bijlage: Advies Cliëntenraad WMO
Bijlage: 20140916 - Verordening Jeugdhulp Utrecht
Bijlage: 20140916 - Toelichting Verordering Jeugdhulp Utrecht
Bijlage: Bijlage bij de context aanvullende informatie WMO Verordening 2015
Bijlage: Conclusies commissie

Eerdere besluitvorming
- Kadernota Meedoen naar Vermogen en Jeugd (Everhardt)
- Uitvoeringsnota's 1e en 2e fase Meedoen naar Vermogen en Jeugd (Jongerius)
De verordeningen WMO 2015 en Jeugdhulp zijn een juridische vertaling van het beleid op grond van de WMO 2015 en de Jeugdwet.

Uitvoering
N.v.t.

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Opgesteld door	Maatschappelijke Ontwikkeling
Kenmerk	14.059572
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	30 oktober 2014
Jaargang en nummer	2014 86

Verordening Jeugdhulp en WMO 2015

Besluit

1 De verordening WMO 2013 per 1 januari 2015 in te trekken
2 De verordening WMO 2015 vast te stellen
3 De verordening Jeugdhulp vast te stellen

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 30 oktober 2014,

De griffier,

Drs. A.A.H. Smits

De burgemeester,

Mr. J.H.C. van Zanen

* A 48

Besluit:

- De tekst van artikel 2.3.7 Aanvullende bepalingen woonvoorzieningen lid 8. Te wijzigen in
  Het college verstrekt geen woonvoorziening als de cliënt woont in of verhuist naar een hotel, pension, trekkerswoonwagen, vakantiewoning, tweede woning of een intramurale setting.

~~DRAAGT HET COLLEGE OP:~~ BESLUIT A 51

In de begripsbepaling bij de verordening Jeugdzorg op te nemen:

Familiegroepsplan: hulpverleningsplan of plan van aanpak opgesteld door de ouders, samen met bloedverwanten, aanverwanten of anderen die tot de sociale omgeving van de jeugdige behoren;

jn ouders stimuleert om een

Gemeente Utrecht

Context

De WMO 2015 en Jeugdwet verplichten gemeenten vóór 1 november 2014 verordeningen vast te stellen die op 1 januari 2015 in werking treden. Op beide verordeningen is de Algemene wet bestuursrecht (Awb) van toepassing, die de juridische procedures voor o.a. aanvraag, bezwaar en beroep regelt.
In de verordeningen worden cf. gemeentelijk beleid op hoofdlijnen kaders vastgesteld waarmee juridisch uitvoering wordt gegeven aan beide wetten en het te voeren beleid, zoals vastgesteld in de kader- en uitvoeringsnota's Jeugd en Meedoen naar Vermogen. Gelet op de wezenlijke verschillen tussen beide wetten zijn er - in lijn met het VNG advies - twee verordeningen opgesteld die waar mogelijk dezelfde uitgangspunten hanteren.

Verordening WMO 2015
De Wmo 2015 is een fundamenteel andere wet dan de huidige Wmo. Niet alleen krijgt de gemeente nieuwe taken en vallen andere doelgroepen onder de wet. Ook de intentie van de wet is wezenlijk anders. Waar in de oude wet nog sprake was van compensatie, spreekt de wetgever nu over substantiële ondersteuning. De negen prestatievelden uit de oude wet zijn vervallen en daarmee de hieraan gekoppelde resultaatgebieden waarvoor de gemeente verantwoordelijk was. Daarvoor in de plaats komt het onderscheid tussen een algemene (vrij toegankelijke) voorziening en maatwerkvoorziening, er is in de wet 2015 expliciet ruimte om ondersteuning aan bewoners te leveren via algemene voorzieningen. Vanwege deze wetswijziging, is de huidige verordening Wmo 2013 niet langer passend. Een nieuwe verordening is opgesteld en wordt nu voorgelegd.
Conform de huidige werkwijze worden ook beleidsregels en een financieel besluit (bijlage met daarin de hoogte van diverse bedragen zoals het pgb) opgesteld. Het betreft de actualisatie van de(huidige) beleidsregels voor de individuele voorzieningen, de maatschappelijke opvang en de financiële kaders. Deze regels en het besluit krijgen de vorm van bijlagen bij de verordening WMO 2015, die in een tweede fase in december 2014 ter goedkeuring aan de raad wordt voorgelegd. Zie extra tekst bijlage.

Tot slot, de Cliëntenraad Wmo heeft adviesrecht t.a.v. het Wmo beleid. U treft het advies van de Cliëntenraad hierbij aan. I.v.m. het krappe tijdspad waarin de verordening opgesteld moet worden en de inhoud van dit advies zijn wij voornemens het advies te betrekken bij het opstellen van de beleidsregels Wmo.

Verordening Jeugdhulp 2015
De Jeugdwet en daarmee de verordening Jeugdhulp is voor gemeenten nieuw. Bij de totstandkoming van de verordening is de modelverordening van de VNG als leidraad benut.

Ontwikkelgerichte aanpak
Beide wetten bieden de mogelijkheid om op specifieke onderdelen bevoegdheden te delegeren aan het college om nadere regels te stellen binnen de kaders van de verordening. In beide verordeningen is hier op een aantal punten gebruik gemaakt. Voor de verordening Jeugdhulp gaat het om de aanvraag- en toekenningsprocedure van individuele voorzieningen en (ook financiële) regels m.b.t. het pgb. Voor de verordening WMO 2015 gaat het om de methodiek en inrichting van processen, invulling van o.a. kwaliteitseisen in contractafspraken. In aansluiting op de ontwikkelgerichte aanpak binnen de transformaties "zorg voor jeugd" en "meedoen naar vermogen", biedt delegatie van bevoegdheden op deze onderdelen meer maatwerk en ruimte voor een (blijvend) passende uitwerking om uitgangspunten zoals ruimte voor de professional en vermindering van bureaucratie te blijven borgen in de uitvoeringspraktijk.

Beslispunt

1 De verordening WMO 2013 per 1 januari 2015 in te trekken

Argumenten

1.1 De huidige verordening WMO 2013 dient cf. de WMO 2015 vervangen te worden door de verordening WMO 2015 per 1 januari 2015.

Beslispunt

2 De verordening WMO 2015 vast te stellen

Argumenten

2.1 De WMO 2015 verplicht gemeenten tot het vaststellen van een verordening WMO 2015 vóór 1 november 2014 die ingaat op 1 januari 2015. Hiermee geeft de raad invulling aan haar kaderstellende bevoegdheid.

Beslispunt

3 De verordening Jeugdhulp vast te stellen

Argumenten

3.1 De Jeugdwet verplicht gemeenten tot het vaststellen van een verordening Jeugdhulp vóór 1 november 2014 die ingaat op 1 januari 2015. Hiermee geeft de raad invulling aan haar kaderstellende bevoegdheid.

Ingediend raad 30.10.2014(c)
Unaniem aangenomen raad 30.10.2014(c)

2014/A48

Amendement 'Keuzevrijheid bij verhuizen naar extramuraal'

De Utrechtse gemeenteraad bijeen in vergadering d.d. 30 oktober 2014 ter behandeling van de verordening maatschappelijke ondersteuning Utrecht 2015

Constaterende dat:

- De verordening aangeeft in welke gevallen en op welke manier het college aanpassingen van de woning faciliteert
- Door artikel 2.3.7, lid 8 nu bepaald wordt dat mensen die vanuit intramuraal weer op zichzelf (extramuraal) zouden willen gaan wonen niet in aanmerking komen voor een woningaanpassing

Overwegende dat:

- Er Utrechters zijn die nu intramuraal wonen en een lichte tot matige behoefte aan zorg en ondersteuning hebben
- Het voor sommige van deze Utrechters plezieriger kan zijn om weer extramuraal te gaan wonen door
    - de veranderingen in de wet- en regelgeving
    - de verwachte veranderingen in de bewoning van zorgcentra
- Deze Utrechters ook behoefte kunnen hebben aan aanpassingen van de woning
- Deze Utrechters evenzeer recht hebben op aanpassingen van hun nieuwe woning als andere Utrechters met een zorgbehoefte
- Ditzelfde geldt voor Utrechters die vanuit een bijzondere (tijdelijke) situatie (hotel, pension, etc.) verhuizen naar een 'gewone' extramurale woonsituatie

Besluit:

- De tekst van artikel 2.3.7 Aanvullende bepalingen woonvoorzieningen lid 8. Te wijzigen in
  Het college verstrekt geen woonvoorziening als de cliënt woont in of verhuist naar een hotel, pension, trekkerswoonwagen, vakantiewoning, tweede woning of een intramurale setting.

En gaat over tot de orde van de dag

VVD Judith Tielen

GroenLinks Mayke de Regt

CDA

SP

Stadsbelang

Ingediend raad 30.10.2014 (a)
Unaniem aangenomen raad 30.10.2014 (a)

2014 / A 51

Amendement: verankering Familiegroepsplan

CONSTATERENDE DAT:

Bij de behandeling van de Jeugdwet in de Tweede Kamer met grote meerderheid een amendement is aangenomen dat regelt dat families met hun netwerk in een vroeg stadium eerst zelf een familiegroepsplan op kunnen stellen,

Veel gemeenten nog niet actief bezig zijn met de verwerking van het familiegroepsplan in de verordeningen,

Het Transitiebureau daartoe op 17 oktober een fact-sheet heeft verstuurt met de manier het familiegroepsplan in de verordening te integreren en de "conceptverordening" van de VNG op dit punt is aangepast.

OVERWEGENDE DAT:

De conceptverordening alleen het "gezinsplan" dat gelijk wordt gesteld aan het "hulpverleningsplan" in artikel 1.1. van de Jeugdwet noemt, maar het "familiegroepsplan" niet heeft opgenomen.

Op dit punt de verordening afwijkt van de wettelijke vereisten.

~~**DRAAGT HET COLLEGE OP:**~~ BESLUIT

In de begripsbepaling bij de verordening Jeugdzorg op te nemen:

Familiegroepsplan: hulpverleningsplan of plan van aanpak opgesteld door de ouders, samen met bloedverwanten, aanverwanten of anderen die tot de sociale omgeving van de jeugdige behoren;

Op te nemen bij de artikelen:

Bij artikel 4, lid3 lid c toevoegen:

Waarbij de medewerker van het buurtteam de jeugdige en zijn ouders stimuleert om een familiegroepsplan op te stellen

Bij artikel 4 lid 4 toe te voegen:

Indien aanwezig is het familiegroepsplan hiervan onderdeel.

Maarten van Ooijen
(ChristenUnie)

Marloes Metaal
CDA

voorstel aan de raad

Gemeente Utrecht

Opgesteld door	Werk en Inkomen
Kenmerk	14.059659
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	30 oktober 2014
Jaargang en nummer	2014 87
Geheim	Nee

Armoedebeleid en inzet Compensatiemiddelen Wtcg/CER

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

1 De compensatiemiddelen Wtcg/CER worden vanaf 2015 gelijk verdeeld over de onderdelen Wmo en armoedebeleid (met inachtneming van aangenomen motie 112 in de raad van 30 oktober 2014).

2 Een deel van het te her-alloceren bedrag dat vanuit de compensatiemiddelen Wtcg/CER voor 2014 en 2015 is toegevoegd aan het armoedebeleid en de middelen die beschikbaar komen door het vervallen van de Reserveringstoeslag 65+ te benutten ter overbrugging voor 2015. (Dit beslispunt vervalt door aangenomen amendement A55 in de raad van 6 november 2014)

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris, De burgemeester,

Drs. M.R. Schurink Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie

>Raadsvoorstel Armoedebeleid.

- Het college zal de commissie schriftelijk informeren over de mogelijkheid tot het inzet van de bespaarde prestatieveld 6/WMO-gelden als eenmalig, alternatief dekkingsmiddel te gebruiken. De beloofde brief zal voor de raadsbehandeling van 30 oktober beschikbaar zijn.
- De wethouder zegt toe aandacht te besteden aan de informatieverstrekking richting de doelgroepers van de bijzondere bijstand en gezinnen waarvan chronisch zieken en gehandicapten deel uit maken..
- De wethouder zal richting de commissie de hoogte van de toekomstige, beschikbare compensatiegelden inzichtelijk maken.
- De wethouder zal de suggestie van SP tot het aanbieden van een 'aanvullende ziektekostenverzekering' en het 'verlaten van de drempelhoogte voor bijzondere bijstand' meewegen bij de vormgeving van het toekomstige Armoedebeleid (2016 e.v.).

>Notitie Wet Werk en Bijstand (niet van toepassing op het raadsvoorstel.

- De wethouder gaat schriftelijk terugkomen op de redenatie rondom de korting op de daklozenvergoeding.
- De wethouder komt schriftelijk terug op de onduidelijkheid rondom de vier weken wacht voor 27-plussers.
- De wethouder zal bij de uitwerking een nadere invulling geven op het begrip 'maatschappelijke tegenprestatie'.
- De wethouder komt terug op de visie rondom de nedrl. taal.
- De wethouder komt terug op de status van ingeschrevenen bij uitzendbureaus.

Gemeente Utrecht

Status: B

Gemeente Utrecht

Bijlages
Voorstel: Voorstel_1784
Bijlage: Bijlage 1 Scenarios besparing 1 miljoen op armoede
Bijlage: 20140904 Bijlage 2 Wtcg-CER
Bijlage: B11+raadsbrief+toezeggingen+armoederaadsvoorstel

Eerdere besluitvorming

Uitvoering

Gemeente Utrecht

Raadsbesluit

Opgesteld door	Werk en Inkomen
Kenmerk	14.059659
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	30 oktober 2014
Jaargang en nummer	2014 87

Armoedebeleid en inzet Compensatiemiddelen Wtcg/CER

Besluit

1 De compensatiemiddelen Wtcg/CER worden vanaf 2015 gelijk verdeeld over de onderdelen Wmo en armoedebeleid (met inachtneming van aangenomen motie 112 in de raad van 30 oktober 2014).

2 Een deel van het te her-alloceren bedrag dat vanuit de compensatiemiddelen Wtcg/CER voor 2014 en 2015 is toegevoegd aan het armoedebeleid en de middelen die beschikbaar komen door het vervallen van de Reserveringstoeslag 65+ te benutten ter overbrugging voor 2015. (Dit beslispunt vervalt door aangenomen amendement A55 in de raad van 6 november 2014)

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 30 oktober 2014,

De griffier,

Drs. A.A.H. Smits

De burgemeester,

Mr. J.H.C. van Zanen

Gemeente Utrecht

Context

In het coalitieakkoord 'Utrecht maken we samen' van 25 april 2014 heeft het college de volgende ambitie rondom armoedebeleid geformuleerd: "We willen het armoedebeleid op niveau houden, maar wel het beleid vereenvoudigen en het aantal verschillende regelingen terugbrengen. Met het vereenvoudigen van de regelingen besparen we op de uitvoeringskosten en overhead (1 miljoen). De U-pas blijft beschikbaar voor inkomens tot 125% van het sociaal minimum. De financiering hiervoor is structureel geregeld."

Deze ambitie was aanleiding om verschillende scenario's te onderzoeken waarmee de besparing van € 1 miljoen te realiseren is en te komen tot vereenvoudiging. Een beschrijving van deze scenario's, keuze voor vernieuwing en een voorstel voor vervolg is verwerkt in een memo. Dit memo is als bijlage bijgevoegd en maakt integraal onderdeel uit van dit voorstel.

Sinds 2014 ontvangt de gemeente middelen ter compensatie van de afschaffing van de landelijke regelingen Wtcg (Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten) en CER (Compensatie Eigen Risico). Deze middelen moeten worden ingezet om mensen met meerkosten als gevolg van een chronische ziekte en/of handicap te compenseren. Er wordt voorgesteld de inzet van deze middelen te betrekken bij het armoedebeleid. Een memo met het voorstel voor inzet van de Compensatiemiddelen Wtcg/CER en verdeling van het budget is als bijlage toegevoegd en is een integraal onderdeel van dit voorstel.

Beslispunt

1 De compensatiemiddelen Wtcg/CER worden vanaf 2015 gelijk verdeeld over de onderdelen Wmo en armoedebeleid.

Argumenten

1.1 Het beschikbare budget wordt jaarlijks voor 50% ondergebracht bij de Wmo ten behoeve van de algemene voorzieningen. De andere 50% wordt ondergebracht bij het armoedebeleid ten behoeve van de CZM, Bijzondere bijstand en te her-alloceren middelen. Een nadere uitwerking hiervan is opgenomen in het bijgevoegde memo.

Beslispunt

2 Een deel van het te her-alloceren bedrag dat vanuit de compensatiemiddelen Wtcg/CER voor 2014 en 2015 is toegevoegd aan het armoedebeleid en de middelen die beschikbaar komen door het vervallen van de Reserveringstoeslag 65+ te benutten ter overbrugging voor 2015.

Argumenten

2.1 Het armoedebeleid wordt per 2016 herzien. Daarom is voor 2015 financiele overbrugging noodzakelijk.
De dekking hiervan bestaat uit: de te her-alloceren compensatiemiddelen Wtcg/CER € 428.000 uit 2014 en € 382.000 uit 2015 en € 190.000 door het vervallen van de reserveringstoeslag 65+. Opgeteld gaat het om een bedrag van € 1 miljoen.

2.2 Dit sluit aan bij het voorstel in beslispunt 3 om de middelen te verdelen over Wmo en armoedebeleid .
Vanaf 2016 wordt dit deel van de Compensatiemiddelen Wtcg/CER gericht ingezet binnen het nieuwe armoedebeleid aansluitend bij de visie en doelstellingen.

2.3 Als gevolg van de Wet Maatregelen WWB komt de reserveringstoeslag 65+ te vervallen.

Met ingang van 1 januari treedt de Wet maatregelen WWB in werking. De wet biedt straks geen mogelijkheid om de regeling Reserveringstoeslag 65+ categoriaal te verstrekken.

Kanttekeningen

2.1 De besluitvorming over de Maatregelen WWB is nog niet afgerond.
Als gevolg van aanpassingen aan de Wet werk en Bijstand (WWB) moeten gemeentelijke regels worden aangepast. Medio oktober wordt een voorstel hiertoe aan het college voorgelegd. Een nieuwe verordening kan in november 2014 door de Raad worden vastgesteld.

Scenario's besparing € 1 miljoen op armoedebeleid

Ten behoeve van Bestuursadvies 14.059659

Versiedatum september 2014

In het coalitieakkoord 'Utrecht maken we samen' van 25 april 2014 heeft het college de volgende ambitie rondom armoedebeleid geformuleerd: *"We willen het armoedebeleid op niveau houden, maar wel het beleid vereenvoudigen en het aantal verschillende regelingen terugbrengen. Met het vereenvoudigen van de regelingen besparen we op de uitvoeringskosten en overhead (1 miljoen). De U-pas blijft beschikbaar voor inkomens tot 125% van het sociaal minimum. De financiering hiervoor is structureel geregeld."*

In deze memo beschrijven we drie scenario's om tot 1 miljoen besparing te komen op het armoedebeleid:

1. Besparing op de apparaatskosten
2. Besparing op het huidige armoedeprogramma
3. Vernieuwing van de armoedeaanpak

Scenario 1: Besparing op de apparaatskosten

De uitvoeringskosten van het armoedebeleid zijn voor 2015 als volgt opgebouwd:

- 0,5 miljoen euro voor Bijzondere bijstand en verschillende armoederegelingen (uitgevoerd door Werk en Inkomen).
- 0,6 à 0,7 miljoen euro voor de uitvoering van de U-pas door AMC (afhankelijk van het aantal passen dat wordt verstrekt).
- 70.000 euro (incl. btw) voor het Vierde Huis voor de uitvoering van het Woonlastenfonds.
- 2,3 miljoen euro schulddienstverlening uitgevoerd door Werk en Inkomen. Dit betreft de (directe) kosten verbonden aan de gemeentelijke taken op het terrein van schulddienstverlening.

Begin 2013 zijn de uitvoeringsprocessen binnen Werk en Inkomen herijkt door middel van een lean-traject. Door digitalisering en het efficiënter inrichten van het proces zijn de uitvoeringskosten van de bijzondere bijstand en armoederegelingen al laag. Dit geldt ook voor de schulddienstverlening, waar daarnaast per 1 januari 2014 reeds een bezuiniging op het apparaat heeft plaatsgevonden van €410.000, -.

Tijdens de bespreking van de Voorjaarsnota in de Raad op 17 juli jl. is de ingediende Motie 'Geen aanpassingen aannamebeleid schuldhulpverlening" (zie bijlage 1) unaniem aangenomen. Door deze motie is het niet mogelijk om te bezuinigingen op de uitvoeringskosten voor schulddienstverlening en daarmee vervalt de mogelijkheid om 1 miljoen te bezuinigen op alleen de apparaatskosten. Een beperkte besparing op de uitvoeringskosten is wel mogelijk door te gaan werken met een Persoonlijk budget via een "geld terug regeling".

Besparing door Persoonlijk budget via een 'geld terug regeling'

Een klein deel van de besparing is te realiseren door het invoeren van een *persoonlijk budget* voor inkomens tot 125% van het wettelijk minimum loon (WML). Hierin kunnen een aantal regelingen gecombineerd worden (bijv. U-pasbudget voor sport- en cultuur, compu4school, School€xtra, mogelijk langdurigheidstoeslag). Het budget wordt verstrekt op aanvraag (geven mag wettelijk niet) en cliënten kunnen op declaratiebasis geld uit het budget opvragen (geld terug regeling). Binnen de kaders kunnen mensen zelf bepalen waaraan dit budget besteed wordt.

We schatten in dat hiermee grofweg een besparing van €300.000, - op de uitvoeringskosten te realiseren is doordat het declaratiesysteem vereenvoudigd wordt ten opzichte van de huidige situatie door vervallen van het fysieke U-passysteem en koppeling van regelingen. Per saldo gaat er niet minder geld naar de burger. Het U-pas budget blijft bestaan en ook het bijbehorende bestedingsdoel 'bevorderen van structurele participatie: sport- en cultuuractiviteiten'.
Kanttekening: Als iedereen die er recht op heeft dit budget aanvraagt, gaan de programmakosten veel hoger uitvallen dan het budget dat nu met de U-pas wordt gebruikt. Niet iedereen maakt nu namelijk gebruik van het (gehele) budget. We verwachten dat door de grotere keuzemogelijkheid voor besteding van het budget deze dan wel opgaat.

Financiën

Invoering van een persoonlijk budget kan pas vanaf 1 juli 2015 gerealiseerd worden, omdat vanaf dan de U-pas gewijzigd kan worden (pasjaar loopt van juli-juli). Besparing door vereenvoudiging van de uitvoering door de invoering van een persoonlijk budget levert de volgende besparing op:

In 2015	€ 150.000,-
Vanaf 2016	€ 300.000,-

Scenario 2: Besparing op het huidige armoedeprogramma

In dit scenario zoeken we binnen het huidige programma naar de besparingsmogelijkheden, we zien daarvoor de volgende mogelijkheden:

- *Vervallen reserveringstoeslag (Rt65+) per 1 januari 2015 als gevolg van nieuwe wetgeving.*
  De Rt65+ is een jaarlijkse tegemoetkoming voor pensioengerechtigden die langdurig een laag inkomen hebben. Door de wijzigingen in de Wet Werk en Bijstand (WWB) is het vanaf 1januari 2015 niet langer mogelijk om een dergelijke categoriale toeslag te verstrekken. De wet geeft ruimte om bijzondere bijstand 'op basis van groepskenmerken' te verstrekken, echter hiermee wordt vooruit gelopen op formuleren van nieuw armoedebeleid (scenario 3). Tijdens de collegevergadering op 15 juli jl. is besloten voorlopig alleen technische wijzigingen door te voeren per 1 januari 2015, daarmee komt de Rt65+ te vervallen.
  Ouderen kunnen voor noodzakelijke kosten die zij door bijzondere omstandigheden niet kunnen betalen wel altijd een beroep blijven doen op de individuele bijzondere bijstand.
  Vervallen van de Rt 65+ levert een besparing op van ca. €190.000,- per jaar.

- *Woonlastenfonds (WLF) afbouwen:* Het woonlastenfonds voorziet in maandelijkse tegemoetkoming in de kosten voor wonen (aanvullend op de huurtoeslag of woonkostentoeslag) en is maximaal €75,- per maand. Doordat deze tegemoetkoming een aanvulling vormt op de (inkomensafhankelijke) wettelijke huurtoeslag is het feitelijk een extra aanvulling op het inkomen. Indirect bedrijft het college hiermee inkomenspolitiek, hetgeen een taak is die is voorbehouden aan het Rijk. Er kan voor worden gekozen om deze regeling te beëindigen. Dit kan in één keer of door middel van een afbouwregeling. Door bijvoorbeeld geen nieuwe instroom meer toe te laten en het bedrag van de huidige gebruikers jaarlijks te verlagen kunnen mensen hier op anticiperen. Aan de huidige ontvangers is het WLF t/m 30 juni 2015 toegekend.
  De besparing in 2015 is daardoor maximaal €270.000,- en vanaf 2016 maximaal €540.000,- (indien het WLF in één keer volledig wordt afgeschaft).
  Een kanttekening is dat met het afschaffen van de WLF de gemeente indirect zorgt voor hogere woonlasten.

- *Bijzondere bijstand: op onderdelen een drempelbedrag invoeren.* Het is mogelijk om bij de verstrekking van bijzondere bijstand een drempelbedrag in te voeren tot een bedrag van maximaal €128,- per jaar. Hiermee besparen we per jaar ca. €350.000,-.

Financiën

Te realiseren besparing:

	2015	2016
Rt65+	€ 190.000,-	€ 190.000,-
Woonlastenfonds	€ 270.000,-	€ 540.000,-
Invoeren drempelbedrag bijzondere bijstand	€ 350.000,-	€ 350.000,-
Totaal	**€ 810.000,-**	**€ 1.080.000,-**

Met dit scenario wordt de taakstelling structureel behaald vanaf 2016. In 2015 wordt de taakstelling grotendeels gehaald. Voor het resterende bedrag van € 190.000 zal in 2015 nog incidenteel dekking gezocht moeten worden. Door op deze manier een aantal regelingen te versoberen en niet naar het totale beleid te kijken, komt er echter wel druk te staan op de samenhang binnen het huidige armoedebeleid. Bovendien voldoet dit scenario niet aan de wens van vereenvoudiging en bundeling van regelingen.

Scenario 3: Vernieuwing van de armoedeaanpak

Dit scenario biedt de mogelijkheid om een vernieuwende armoedeaanpak neer te zetten die aansluit op nieuwe inzichten en ontwikkelingen in het sociale domein en rondom armoedebestrijding. In het huidige armoedebeleid (meerjarenbeleidsplan 2012-2015) ligt de focus op 'de basis op orde' (inkomensondersteuning bij vaste lasten en bijzondere kosten) en 'meedoen'. Voor de nieuwe armoedeaanpak willen we het goede van het huidige beleid behouden, zoals het bieden van een vangnet voor mensen die het even financieel niet redden en stimuleren dat kinderen mee kunnen doen.

Daarnaast willen we met de nieuwe aanpak mensen stimuleren een stap te zetten richting (vrijwilligers)werk en daarmee duurzame zelfredzaamheid bevorderen. Dit sluit nauw aan bij de brede ontwikkeling die binnen de Gemeente Utrecht in gang is gezet vanuit bv Meedoen naar Vermogen, Vernieuwend welzijn en Werken aan werk (Participatiewet), waarbij mensen worden gestimuleerd zelf het heft in handen te nemen en uit te gaan van de eigen kracht. Vanuit deze principes blijven we inzetten op het bieden van een financieel vangnet en het mogelijk maken van participatie.

We vinden het belangrijk dat het armoedebeleid zo is ingericht dat het bijdraagt aan dat werk loont en dat een armoedeval bij uitstroom naar werk wordt voorkomen. Dit sluit nauw aan bij de Uitwerkingsnota Werken aan Werk in het kader van de Participatiewet, waarin we aangeven hoe mensen gemotiveerd worden de stap naar deeltijd of volledige uitstroom te zetten. Werk moet lonen is hierbij het leidende principe, dit kan zowel financieel als niet-financieel zijn.

We zien kansen om de aanpak meer in verbinding met andere domeinen te ontwikkelen en hechten aan een goede afstemming met partijen in de stad. Een voorbeeld is het domein volksgezondheid: uit de Volksgezondheidsmonitor Utrecht blijkt dat mensen met financiële problemen veel vaker psychische klachten hebben, eenzaam zijn en het gevoel hebben geen regie over het eigen leven te hebben. We zoeken verbinding met andere domeinen en partijen in de stad om de krachten te bundelen om zelfredzaamheid bij mensen te stimuleren en daarmee de aanpak te versterken. Dit kan bijvoorbeeld worden gerealiseerd door voorlichting vanuit het onderwijs of sociaal makelaars die ook rond armoedevraagstukken de civil society versterken. Door breed draagvlak in de stad te creëren kunnen we de armoedeaanpak gezamenlijk stevig neerzetten.

De volgende uitgangspunten zouden dan leidend kunnen zijn bij het vernieuwen van de armoedeaanpak:

- De uitvoering van het minimabeleid is efficiënt ingericht om uitvoeringskosten te beheersen/besparen. De regelingen zijn simpel vormgegeven.
- Het armoedebeleid wordt zo ingericht dat werk loont en dat een armoedeval bij uitstroom naar werk wordt voorkomen.
- Kinderen moeten van jongs af aan mee kunnen doen. Het is van belang dat kinderen uit arme gezinnen de kans krijgen om de kwaliteiten en talenten te ontwikkelen die ze in zich hebben, ongeacht het inkomen van hun ouders
- Voorkomen van armoede/financiële problemen is belangrijk: meer inzetten op preventie en vroegsignalering.
- Verbinding met andere domeinen en partijen in de stad. Armoede is een complex vraagstuk, nauw verweven met problematiek op andere gebieden.
- De doelgroep zelf (zowel volwassenen als kinderen) wordt betrokken bij de vernieuwing van het armoedebeleid, om te horen waar zij zelf behoefte aan hebben en de prioriteiten leggen.
- Voor al deze elementen geldt dat we niet het wiel opnieuw uit gaan vinden, maar actief op zoek gaan naar goede voorbeelden elders in het land.

Tevens komen er vanaf 2014 de Compensatiemiddelen Wtcg/CER en bijbehorende taken naar de Gemeente toe. Deze dienen te worden ingezet om een maatwerkvoorziening vorm te geven om mensen met meerkosten als gevolg van een chronische ziekte en/of handicap te compenseren. In Utrecht stellen we voor om een deel van het budget in te zetten ten behoeve van het armoedebeleid door compensatie via de bestaande collectieve ziektekostenverzekering voor minima en vergoeding van uitzonderlijke kosten via de bijzondere bijstand. We vinden het belangrijk dat mensen met beperkte draagkracht die kosten maken die niet verzekerd of aftrekbaar zijn, hiervoor compensatie krijgen om te voorkomen dat het werkelijk besteedbaar inkomen onder minimumniveau daalt. Voor verdere uitleg over de invulling van de Compensatiemiddelen Wtcg/CER verwijs ik u naar de memo 'Hoofdlijnen inzet compensatiemiddelen Wtcg/CER'.

Financiën
Bij de vernieuwing van het armoedebeleid wordt het volgende financiële kader gehanteerd:

- Het huidige armoedebudget (12,5 miljoen)
- De taakstelling van 1 miljoen
- Bijkomende taken en middelen vanuit Wtcg/CER (1,7 miljoen)

Dit financiële kader is het uitgangspunt voor de uitwerking van vernieuwing van het armoedebeleid. In het voorjaar van 2015 komen we met voorstellen en dan zal duidelijk worden of daarmee de taakstelling van 1 miljoen binnen armoede te realiseren is.
Een deel van dit budget is niet tot beperkt beïnvloedbaar aangezien de besteding hiervan vastligt voor de bijzondere bijstand (wettelijke regeling) en een bijdrage in de collectieve ziektekostenverzekering. Het budget dat beschikbaar is voor invulling van nieuw beleid is 6 miljoen euro per jaar (in het huidige beleid gaat het om o.a. U-pas, Woonlastenfonds, Woonkostentoeslag, Compu4school, School€xtra en langdurigheidstoeslag, zie bijlage 2 voor overzicht van de huidige regelingen). In dit scenario kan er door vereenvoudiging en bundeling van regelingen ook een gering bedrag bespaard worden op de uitvoering.

Met een nieuwe aanpak kunnen we fundamenteel kijken naar een zo effectief mogelijke inzet van middelen waarbij we door vereenvoudiging van regelingen en het scherper kijken naar doelgroepen winst kunnen behalen. De inzet blijft onverminderd gericht op het bieden van een financieel vangnet en het mogelijk maken van participatie. We streven naar een integrale aanpak en zoeken daarvoor verbinding met andere domeinen bv op het gebied van gezondheid en buurtteams. Daarmee zetten we in op het bevorderen van de zelfredzaamheid en verbeteren van de uitgangspositie. Ook willen we onderzoeken of we nieuwe financieringsbronnen aan kunnen boren. Door verbinding te zoeken met andere domeinen en partijen in de stad is het mogelijk dat zij vanuit hun werkzaamheden ook bijdragen (met geld of in natura) aan de doelen van het armoedebeleid.

Advies

Vanwege de aangenomen motie 'Geen aanpassingen aannamebeleid schuldhulpverlening (M59)' is het uitgesloten om voor de besparing van 1 miljoen te zoeken binnen de schulddienstverlening. De overige uitvoeringskosten van het armoedebeleid bedragen 1,2 miljoen euro. Een besparing van 1 miljoen euro hierop is niet haalbaar.

In scenario 2 is binnen het huidige armoedeprogramma aangegeven waar de mogelijkheden voor besparing liggen. Hiermee wordt de taakstelling behaald. Door op deze manier een aantal regelingen te versoberen en niet naar het totale beleid te kijken, komt er echter wel druk te staan op de samenhang binnen het huidige armoedebeleid. Bovendien voldoet dit scenario niet aan de wens van vereenvoudiging en bundeling van regelingen.

Voor het derde scenario hebben we naast de ambitie in het coalitieakkoord ook gekeken naar diverse veranderingen in wet- en regelgeving die op ons afkomen. In het kader van de WWB maatregelen vindt er per 1 januari een aantal wijzigingen plaats: de Langdurigheidstoeslag wordt omgevormd tot de Individuele Inkomenstoeslag (een wettelijke regeling waartoe we invulling moeten geven) en de mogelijkheid om categoriale toeslagen, zoals de Reserveringstoeslag 65+, te verstrekken vervalt. Tevens komen er vanaf 2014 taken en middelen naar de gemeente samenhangend met de afschaffing van de Wtcg/CER-regelingen.

Deze ontwikkelingen zorgen ervoor dat we een aantal zaken binnen het armoedebeleid moeten herzien. In combinatie met de taakstelling van 1 miljoen euro kan dit de aanleiding zijn om het gehele armoedebeleid opnieuw te bekijken en te vernieuwen.
Vernieuwing van het armoedebeleid biedt de mogelijkheid om geredeneerd vanuit onze visie en doelstellingen de aanpak opnieuw op te bouwen en gerichter keuzes te maken m.b.t. veranderende wet- en regelgeving. Bovendien sluiten we met deze vernieuwing aan bij de beweging die vanuit verschillende domeinen al is ingezet. Het advies is het armoedebeleid te vernieuwen en in te laten gaan per 1 januari 2016. Dit betekent dat we bij de Voorjaarsnota 2015 komen met een uitgewerkt voorstel over de vernieuwing. Hieruit zal duidelijk worden of de taakstelling van 1 miljoen binnen armoede daarmee te realiseren is.

Voorstel financiële overbrugging 2015

Doordat het nieuwe armoedebeleid per 1 januari 2016 in kan gaan, wordt de taakstelling van 1 miljoen euro in 2015 nog niet gerealiseerd. Met het vervallen van de Reserveringstoeslag 65+ per 1 januari wordt al een deel van de taakstelling ingevuld, te weten €190.000, -. Daarnaast stellen we voor deze periode te overbruggen door inzet van de Compensatiemiddelen Wtcg/CER. Hiervoor kunnen de te her-alloceren delen van 2014 en 2015 worden benut, te weten €428.000, - en €382.000, -.

Overgangsjaar voor armoederegelingen WWB

Invoering van vernieuwend armoedebeleid per 1 januari 2016 betekent dat 2015 een overgangsjaar is. In het kader van de Wet maatregelen WWB vinden er per 1 januari 2015 wijzigingen plaats. In het collegebesluit van 15 juli jl. is besloten dat per 1 januari alleen (technische) wijzigingen die direct volgen uit de WWB worden doorgevoerd, te weten het vervallen van de Reserveringstoeslag 65+ en het omvormen van de Langdurigheidstoeslag tot de Individuele Inkomenstoeslag. De reserveringstoeslag vervalt van rechtswege omdat categoriale verstrekkingen niet langer toegestaan zijn. De Individuele Inkomenstoeslag betreft een wettelijke regeling waaraan de gemeente invulling móet geven. Daarom is deze wel aangepast aan de technische eisen die de wet stelt. De inhoudelijke keuzes worden meegenomen in het traject rond vernieuwing van het armoedebeleid. Daarbij kan de keuze gemaakt worden om voor specifieke doelgroepen, zoals bv de huidige doelgroep van de rt65+, nieuw beleid te ontwikkelen.

Bijlage 1: Motie geen aanpassingen aannamebeleid schuldhulpverlening

2014/M59

MOTIE: Geen aanpassingen aannamebeleid schuldhulpverlening

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 3 juli 2014 ter behandeling van de Voorjaarsnota 2014.

CONSTATERENDE DAT:

- Het coalitieprogramma 'Utrecht maken we samen' en de voorjaarsnota 2014 een bezuiniging van 1 miljoen euro op apparaatskoten van het armoedebeleid voorstelt,
- Het armoedebeleid in Utrecht totale apparaatskosten heeft van circa 2,8 miljoen euro, waarvan het merendeel (2,3 miljoen euro) in de dienstverlening van schulddienstverleningstrajecten van uitvoerende organisaties, namelijk Stadsgeldbeheer en de Kredietbank,
- De druk op schuldhulpverlening de laatste jaren alleen maar is toegenomen en tot ongekende hoogte is gestegen,
- Daarom in de raadscommissie van 21 januari 2014 nog is besloten de bezuiniging op Stadsgeldbeheer te halveren,
- Het college bij de bespreking van de programmabegroting 2015 verschillende scenario's bij de Gemeenteraad neerlegt om de bezuinigingen op het armoede beleid in te vullen.

OVERWEGENDE DAT:

- Een voor de hand liggende mogelijkheid om te bezuinigingen op apparaatskosten ligt in de selectie van de aanvragen voor schuldhulpverlening: welke aanvragen worden wel of niet toegelaten tot een hulpverleningstraject,
- Hierdoor de mogelijkheid ontstaat dat grotere groepen individuen geen mogelijkheid meer krijgen om te participeren in de hulpverleningstrajecten.

VERZOEKT HET COLLEGE:

- Bij de uitwerking van de verschillende bezuinigingsscenario's te waarborgen binnen het armoedebeleid dat:
    - het aannamebeleid en selectiebeleid van schulddienstverleningstrajecten niet ten nadele verandert,
    - de doelstellingen rondom het aantal trajecten, wachttijden en wachtlijsten niet ten nadele te wijzigen.
- De veranderingen voor schulddienstverleningstrajecten duidelijk te expliciteren in de uitwerking.

En gaat over tot de orde van de dag.

M. van Ooijen
ChristenUnie

C. Bos
Stadsbelang

H. Koelmans
SP

S. Menke
Student & Starters

Marleen Haage
PvdA

GroenLinks

M. Metaal
CDA

C. von Grün
PvdD

Bijlage 2: Overzicht huidige armoederegelingen

Een inventarisatie van de verschillende gemeentelijke inkomensregelingen waarbij aangegeven welke inkomensgrens gehanteerd wordt.

Regeling	voor wie	inkomensgrens	wettelijk/ gemeentelijk
Armoederegelingen			
Bijzondere bijstand	Voor Utrechters die te maken hebben met bijzondere noodzakelijke kosten	Naar draagkracht (in de praktijk tot max 200% WSM)	wettelijk
Collectieve ziektekostenverzekering	Utrechters met U-pas	U-pas: 125% WSM	gemeentelijk
Premiebijdrage coll. ziektekostenverzekering	Utrechters met U-pas	U-pas: 110% WSM	gemeentelijk
Langdurigheidstoeslag	Utrechters (<65) met langdurig laag inkomen	110%	wettelijk
Reserveringstoeslag	Utrechters (>65) met langdurig laag inkomen	110%	gemeentelijk
Woonkostenregeling en woonlastenfonds)	Voor Utrechters die te maken hebben met bijzondere woonkosten	Naar draagkracht	gemeentelijk
Participatie			
U-pas (volwassenen) t.b.v. sport en cultuur, bibliotheek, eettafels)	Utrechters	125% WSM	gemeentelijk
Kindregelingen (U-pas, compu4school, school€xtra)	Utrechtse kinderen tot en met 17 jaar	125% WSM	gemeentelijk

Hoofdlijnen inzet compensatiemiddelen Wtcg/CER

Ten behoeve van Bestuursadvies 14.059659

Door Arjan Koerts, Sabine Quak Telefoon 65297 / 63229

Versiedatum 4 september 2014

In dit memo wordt een voorstel gedaan voor de inzet van de compensatiemiddelen Wtcg en CER. Achtereenvolgens komen aan bod:

- Aanleiding Pagina 1
- Utrechtse model: langs drie lijnen Pagina 2
- Conclusie Pagina 2
- Financiën Pagina 3
- Consultatie en besluitvorming Pagina 3
- Achtergronden ontstaan en afschaffing regelingen Pagina 4
- Achtergronden doelgroepen Pagina 4
- Verbinding met armoedebeleid Pagina 4

Aanleiding

Per 1-1-2014 is de landelijke inkomensregeling Compensatie Eigen Risico (CER) afgeschaft. Ook zijn de vergoedingen en de kortingen in het kader van de Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (Wtcg) vervallen voor AWBZ cliënten. Per 1-1-2015 vervallen ook de vergoedingen en kortingen ook voor Wmo cliënten. Daarmee wordt ook de Wtcg afgeschaft. Reden van de afschaffing is dat de CER en vooral de Wtcg te 'ongericht' zijn. Tegemoetkomingen zouden te vaak terechtkomen bij mensen die het geld niet nodig hebben. Ter compensatie van de afschaffing van de CER en de Wtcg ontvangt Utrecht een bedrag van € 576.000 in 2014, oplopend naar € 3,43 miljoen structureel vanaf 2017.

Pas onlangs zijn de kaders duidelijk geworden waarbinnen de gemeente de middelen dient in te zetten:

1. Vergoedingen of tegemoetkomingen kunnen beschikbaar worden gesteld binnen de kaders van de Wmo of de Bijzondere Bijstand;
2. Middelen moeten worden ingezet om maatwerk te leveren ter bevordering van zelfredzaamheid en participatie, rekening houdend met aannemelijke meerkosten.

Utrechtse model: langs 3 lijnen

Het maken van aanzienlijke zorgkosten kan van invloed zijn op de mogelijkheden om zelfredzaam te zijn en te participeren in de samenleving. Zeker als het gaat om mensen met beperkingen. De inzet van compensatiemiddelen heeft dan ook als doel om zelfredzaamheid en participatie te bevorderen. Daarbij hoeft het niet zo te zijn dat de inzet van middelen een directe bijdrage levert aan zelfredzaamheid en participatie. Wel biedt de inzet van compensatie de mogelijkheid tot het overhouden van meer bestedingsruimte. Hiermee kunnen individuele keuzes worden gemaakt en biedt het dus indirect een bijdrage aan zelfredzaamheid en participatie. Het model richt zich hoofdzakelijk, maar niet uitsluitend op minima. Immers, ook mensen met een midden- of zelfs hoger inkomen kunnen als gevolg van meerkosten een feitelijk laag besteedbaar inkomen hebben.

Om de beschikbare middelen zo veel mogelijk ten gunste te laten komen van de doelgroep, wordt gekozen voor een model waarbij meerkosten zo veel mogelijk worden voorkomen in plaats van deze te compenseren. Een dergelijk model heeft als bijkomend voordeel dat het eenvoudig uitvoerbaar is. Er gaat geen budget verloren aan extra uitvoeringskosten.

Het model kent drie lijnen

1. Verlagen of wegnemen van de eigen bijdrage voor algemene voorzieningen;
2. Compensatie via de bestaande Collectieve Ziektekostenverzekering voor Minima (CZM);
3. Vergoeding van bijzondere kosten voor uitzonderlijke situaties via de bijzondere bijstand.

1: Wegnemen of verminderen van eigen bijdragen voor algemene voorzieningen

In het kader van de Wmo worden vanaf 2015 (o.a.) algemene voorzieningen aangeboden. De meest zichtbare algemene voorzieningen zijn de Buurtteams en Sociale Prestatie. Op korte termijn moet in Utrecht een stads breed dekkend netwerk ontstaan van dergelijke algemene voorzieningen. Terwijl de Wmo de mogelijkheid biedt om voor deze diensten een inkomensonafhankelijke eigen bijdrage te vragen, is het Utrechtse beleid erop gericht deze dienstverlening kosteloos te houden. Dit vergroot de mogelijkheid om de beschikbare zorg-capaciteit zo flexibel mogelijk in te zetten. Door een deel van de compensatiemiddelen hiervoor in te zetten is er weliswaar geen sprake van directe compensatie, maar wordt wel voorkomen dat gebruikers van algemene voorzieningen hiervoor kosten moeten maken. Een vorm van indirecte compensatie die ten goede komt aan een brede groep gebruikers ongeacht inkomensniveau. Dit sluit aan bij de kaders die vanuit het Rijk zijn meegegeven.

2: Compensatie via de CZM

Deze lijn richt zich op minima. Dit is de doelgroep die toegang heeft tot de gemeentelijke collectieve ziektekostenverzekering (CZM). Via deze collectiviteit wordt een dekking aangeboden die de belangrijkste specifieke zorgkosten voor mensen met een beperking vergoed. We zetten de beschikbare middelen vooral in om een premiebijdrage te leveren. Hiermee wordt de CZM voor een grotere groep minima aantrekkelijk en bereikbaar. Het volume aan verzekerden moet de prikkel zijn voor de verzekeraar om een stevige en ruime dekking te bieden. De onderhandelingen met de verzekeraar over de kosten en inhoud van het pakket voor 2015 zijn in de zomer gestart en dienen voor 1 oktober te zijn afgerond. Gezien de beschikbare middelen is de verwachting dat een verbetering van het huidige pakket én verlaging van de premie mogelijk is. Intussen is Achmea per brief opgeroepen om te komen met een marktconform aanbod. Aanvullend daarop zal door inzet van de compensatiemiddelen een premiebijdrage worden geleverd. Uitgangspunt bij de te voeren onderhandelingen is dat de CZM meer (specifiek voor de doelgroep) dekking biedt dan op de reguliere markt ook wordt aangeboden.

3: Vergoeding van bijzondere kosten voor uitzonderlijke situaties via de bijzondere bijstand

Uitgangspunt is dat via de CZM compensatie wordt geboden aan de doelgroep. Immers, minima krijgen de mogelijkheid zich aanvullend te verzekeren. Toch kunnen er zich situaties voordoen waarbij minima met onoverkomelijke noodzakelijke meerkosten worden geconfronteerd. Voor die situaties moet de bijzondere bijstand bereikbaar blijven. Het gaat dan bijvoorbeeld om mensen die geen gebruik (hebben kunnen) maken van de CZM omdat ze tot voor kort niet woonachtig waren in Utrecht of nog niet tot de doelgroep minima behoorden. In feite wordt vanuit de compensatiemiddelen extra budget toegevoegd aan de Bijzondere Bijstand.

Conclusie: Alle inkomensgroepen worden gecompenseerd, maar de minima het meest

Met de inzet via bovengenoemde lijnen wordt een relatie gelegd tussen zorggebruik en compensatie. Door de verdeling tussen 3 lijnen komen de middelen ten goede aan een brede doelgroep ongeacht inkomensniveau, maar profiteren de minima het meest. Dit is geheel in lijn met de kaders die gelden voor de inzet van de compensatiemiddelen. Het TransitieBureau Wmo van het ministerie van VWS beschrijft deze lijn als een logische oplossingsrichting. Bovendien zorgt dit model er voor dat de doelgroep wordt bediend zonder uitbreiding van uitvoeringscapaciteit. Dit past in het uitgangspunt dat beleid zo ‘uitvoeringsarm’ mogelijk wordt uitgevoerd. Navraag bij het CAK wijst uit dat 90% van de gemeenten kiest voor een vergelijkbare inzet van de compensatiemiddelen.

Financiën

De beschikbare middelen worden met ingang van 2015 gelijk verdeeld onder enerzijds de 1e lijn (Algemene voorzieningen) en anderzijds de 2e en 3e lijn (CZM en Bijzondere Bijstand). Er wordt regulier reeds €800.000 ingezet ten behoeve van de CZM vanuit de Bijzondere Bijstand. We verhogen het budget met €600.000 voor verhoging van de premiebijdrage en verzwaring van de dekking. De aanname is dat om de extra vraag naar Bijzondere Bijstand op te vangen als gevolg van de afschaffing van Wtcg/CER een bedrag nodig is van €400.000 in 2015,-. Dit loopt op naar €600.000,- vanaf 2016 en verder als het volledige effect van afschaffing Wtcg/CER merkbaar is binnen de bijzondere bijstand. We denken dat wij hiermee een reële inschatting hebben gemaakt, er zijn echter geen ervaringscijfers beschikbaar. Mocht bijstelling nodig zijn op basis van de gerealiseerde bedragen dan is hiervoor geld beschikbaar uit de restpost (te her-alloceren bedragen).
Er blijft dan een nog nader in te vullen bedrag over. Dit wordt gereserveerd voor het armoedebeleid, waarbij extra aandacht wordt besteed aan de doelgroep met zorgkosten.

Jaar / Lijn	1 (Algemene voorzieningen)	2 (CZM)	2 (Bijzondere bijstand)	Te her-alloceren (nader in te vullen)
2014	€ 148.000**	-	-	€ 428.000**
2015	€ 1.382.500	€ 600.000	€ 400.000	€ 382.500
2016	€ 1.702.500	€ 600.000	€ 600.000	€ 502.500
2017 e.v.	€ 1.715.000	€ 600.000	€ 600.000	€ 515.000

**) Voorlopig is voor de verdeling tussen de CZM en Bijzondere Bijstand een gelijke verdeling aangehouden. Deze verdeling kan worden aangepast naarmate we er beter in slagen de doelgroep te bedienen via de CZM.*

***) Het budget voor 2014 is in afwachting van besluitvorming gereserveerd. Voorgesteld wordt dit budget te verdelen conform dit voorstel.*

Consultatie en besluitvorming

Een nader uitgewerkte versie van deze hoofdlijn wordt ter consultatie voorgelegd aan de Cliëntenraad Wmo en de Klientenraad WWB. Besluitvorming over de inzet van de middelen dient daarna plaats te vinden. Dit kan gekoppeld worden aan de besluitvorming over de wijze van invulling van de taakstelling op armoedebeleid.

Achtergronden ontstaan en afschaffing regelingen

In 2009 is de fiscale aftrek van bijzondere zorgkosten beperkt. De Wtcg en de CER zijn in dat jaar ingevoerd met als doel chronisch zieken en gehandicapten hiervoor te compenseren. Verondersteld werd dat deze groepen hoge zorgkosten maken. Een chronische ziekte is een ziekte die lang aanhoudt of blijvend is. Voorbeelden zijn: diabetes, reuma, neurologische aandoeningen, psychische aandoeningen e.d. Anders dan bij een handicap, hoeft een chronische ziekte niet per se te leiden tot een zichtbare fysieke afwijking of beperkingen in het functioneren. Afhankelijk van de definitie worden bepaalde handicaps ook als chronische ziekte gezien.

In de praktijk werd het doel van de regeling echter niet bereikt. Oorzaak hiervan was dat de doelgroep niet te identificeren is. Declaratiegegevens van zorgverzekeraars en indicatiegegevens van CIZ en gemeenten werden gebruikt ter identificatie van de doelgroep. Probleem daarbij was dat deze gegevens wel aanwezen wie chronisch ziek of gehandicapt is, maar niet of dit leidde hoge niet verzekerde of niet te dragen kosten. Immers, het ontbrak aan gegevens over financiële draagkracht van betrokkenen. Bovendien betroffen de gegevens ook de kosten van verzekerde of fiscaal aftrekbare zorg. Daardoor werd niet duidelijk welk deel daarvan daadwerkelijk leidde tot meerkosten. Gevolg was dat de tegemoetkomingen in hoge mate (ook) terecht kwamen bij mensen die weliswaar chronisch ziek zijn, maar geen noemenswaarde kosten maken.

Anderzijds bleven mensen buiten beeld omdat zij niet geregistreerd staan als chronisch ziek of gehandicapt, dan wel kosten maken die niet zichtbaar worden voor de verzekeraar. Hiervan is sprake bij zorgkosten die buiten de dekking van de zorgverzekering vallen en daarom niet door de verzekerde worden gedeclareerd. Vanuit de aanname dat gemeenten dichter bij de mensen staan en dus beter in staat zijn tot identificatie van de doelgroep, werd besloten de gemeente verantwoordelijk te maken voor een compensatieregeling die in de plaats komt van Wtcg en CER.

Achtergronden doelgroepen

Doel van de gemeentelijke maatwerkvoorziening is om mensen met meerkosten als gevolg van een chronische ziekte en/of handicap te compenseren. In de praktijk maken niet alle chronisch zieken of gehandicapten meerkosten. Immers, er is verzekerde zorg, de fiscale aftrek van bijzondere ziektekosten blijft na het laatst gesloten begrotingsakkoord deels in stand en de Wmo (ook een gemeentelijke taak) biedt voorzieningen. Bovendien is de vraag gerechtvaardigd of mensen die zorgkosten maken, maar deze op basis van hun inkomen kunnen dragen, moeten worden gecompenseerd. Juist om die reden wordt bij de inrichting van gemeentelijke compensatie gekozen voor de focus op de doelgroep minima.

Verbinding met armoedebeleid

Het is nog niet te overzien of en in welke mate er behoefte is aan de compensatie van meerkosten. Alleen mensen zonder draagkracht die kosten maken die niet verzekerd of aftrekbaar zijn, zullen daadwerkelijk behoefte hebben aan compensatie om te voorkomen dat het werkelijk besteedbaar inkomen onder minimumniveau daalt. Als men geen kosten hoeft te maken of beter verzekerd is, zal de behoefte aan compensatie afnemen. Daarom wordt ook geadviseerd de middelen in te zetten volgens de genoemde lijnen. De naar verwachting zeer beperkte groep die zorgkosten maakt die niet worden gedekt door de voorgestelde lijnen en daardoor onder minimumniveau dalen voor wat betreft het besteedbaar inkomen, moet kunnen terugvallen op minimabeleid. In de praktijk zal het daarbij gaan om mensen die meer kosten maken dan door de ziektekostenverzekering worden gedekt of een medische behandeling nodig hebben die op geen enkele andere wijze wordt vergoed. Bijzondere aandacht verdient de groep die meer dan een minimuminkomen heeft, maar als gevolg van zorgkosten feitelijk een besteedbaar inkomen op of onder minimumniveau overhoudt.

Burgemeester en Wethouders
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 030 - 286 10 00 **Fax** 030 - 286 12 24
www.utrecht.nl

Aan de leden van de gemeenteraad

Behandeld door	E.S. Quak	**Datum**	28 oktober 2014
Doorkiesnummer	030 - 28 63229	**Ons kenmerk**	14.500876
E-mail	s.quak@utrecht.nl	**Onderwerp**	Toezeggingen armoedebeleid en Wtcg/CER middelen
Bijlage(n)			
Uw kenmerk		**Verzonden**	
Uw brief van		Bij antwoord datum, kenmerk en onderwerp vermelden	

Geachte raadsleden,

In de commissievergadering van 16 oktober heeft wethouder Everhardt toegezegd u schriftelijk te informeren over de mogelijkheid om het verwachte financiële overschot op prestatieveld 6/WMO eenmalig in te zetten als dekkingsmiddel voor de taakstelling van één miljoen op armoede in 2015. Daarnaast is u toegezegd de toekomstige, beschikbare compensatiegelden Wtcg/CER inzichtelijk maken. Over beide informeren wij u in deze brief.

Inzet financieel overschot prestatieveld 6/WMO

In de 2e berap hebben wij gemeld dat er in 2014 een incidenteel voordelig resultaat ontstaat op de Wmo verstrekkingen PV6.

Overschotten op prestatieveld 6/WMO worden in principe gestort in de reserve Risicofonds WMO om mogelijke toekomstige tekorten op dit onderdeel op te vangen. Omdat deze reserve op het maximum staat (reserve is gemaximeerd op 15% van het budget), maakt het verwachte overschot 2014 onderdeel uit van het gemeentebreed nog te bestemmen resultaat 2014 en wordt vervolgens betrokken bij de integrale afweging bij de Voorjaarsnota 2015.

In 2015 verwachten wij niet opnieuw een voordelig resultaat te kunnen presenteren als gevolg van de rijksbezuiniging op de hulp bij huishouden en een lopende aanbesteding voor hulpmiddelen die naar verwachting duurder uitvalt dan de lopende contracten. De redenen daarvoor zijn:

- Hulp bij het huishouden (HBH) vormt de helft van het budget voor maatwerkvoorzieningen. Het Rijk bezuinigt vanaf 2015 structureel ongeveer 40% op HBH. Dit betekent dat het totale budget voor maatwerkvoorzieningen fors afneemt. De afname van het budget is groter dan het overschot dat de laatste jaren per jaar werd gerealiseerd.
- Op dit moment wordt gewerkt aan herindicaties HBH. De kosten zullen daardoor naar verwachting afnemen in de loop van 2015. Tegelijk betekent dit ook een teruggang in inkomsten uit eigen bijdragen. Ook dit heeft invloed op het besteedbare budget.
- In de afgelopen 3 jaar is, als gevolg van zeer scherpe inkoop, fors bespaard op de uitgaven voor hulpmiddelen (rolstoelen, scootmobielen e.d.). Dit droeg substantieel bij aan de overschotten die in de afgelopen jaren zijn gerealiseerd. Het ging echter ten koste van kwaliteit van dienstverlening en heeft zelfs geleid tot leveringsproblemen en het uitvallen van een leverancier. Daarom is besloten opnieuw aan te besteden ten einde de vereiste kwaliteit te

kunnen waarborgen. De uitgevoerde marktconsultatie wijst uit dat kosten zullen stijgen ten opzichte van de huidige contracten. Nieuwe tarieven zullen waarschijnlijk weer liggen op het niveau van voor 2012.

- De kwaliteit van het collectief vervoer voor mensen met beperkingen (Regiotaxi Utrecht) is toegenomen. Dit heeft geleid tot een toename van het gebruik en daarmee tot een kostenstijging voor de gemeente. Daarbij komt dat de subsidie vanuit BDU-gelden de komende jaren – volgens afspraak – zal afnemen. Ook dit veroorzaakt een kostenstijging voor de gemeente. Een eventuele verhoging van het tarief levert geen substantiële bijdrage aan het beperken van de kostenstijging. De reden hiervoor is dat het tarief voor de gebruiker niet substantieel hoger mag zijn dan regulier OV-tarief.

Wtcg/CER middelen

Daarnaast heeft u aangegeven de Wtcg/CER-middelen beschikbaar te willen houden voor de doelgroep chronisch zieken en gehandicapten. Wij hebben aangegeven dat we verwachten dat in 2014 geen of nauwelijks een beroep gedaan wordt op deze middelen.

In onderstaande tabel is een overzicht te vinden van de beschikbare toekomstige Wtcg/CER gelden en de voorgestelde verdeling over de onderdelen Wmo en armoedebeleid.

Jaar / Lijn	Wmo	Armoedebeleid			Totaal
	1 Algemene voorzieningen	2 Collectieve ziektekosten verzekering	3 Bijzondere bijstand	Te her-alloceren (nader in te vullen)	
2014	€ 148.000	–	–	€ 428.000	**€ 576.000**
2015	€ 1.382.500	€ 600.000	€ 400.000	€ 382.500	**€ 2.765.000**
2016	€ 1.702.500	€ 600.000	€ 600.000	€ 502.500	**€ 3.405.000**
2017 e.v.	€ 1.715.000	€ 600.000	€ 600.000	€ 515.000	**€ 3.430.000**

Wij vertrouwen er op u met deze informatie voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,